Bundel - Raadscommissie van 2 februari 2022

Agenda bijlagen

Concept korte weergave - raadscommissie 2 februari 2022

Vastgesteld verslag - raadscommissie 2 februari 2022

1 Opening en mededelingen

2 Vaststelling agenda

Agenda raadscommissie 2 februari 2022

3 Publieksrondvraag

4 Vaststellen bestemmingsplan Spangerweg 23 en Molenbuurt 4

Het college stelt de gemeenteraad voor het bestemmingsplan 'Spangerweg 23 / Molenbuurt 5' gewijzigd vast te stellen. Het plan heeft ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend.
Waarom een bestemmingsplan?
Het doel van het plan is een wisseling van de gebruiksmogelijkheden van de panden op deze percelen. Molenbuurt 5 is nu een recreatief opstal binnen een agrarische bestemming. Dit gebruik wordt gewijzigd naar permanente bewoning door hier een functieaanduiding 'plattelandswoning' op te nemen. Het pand aan de Spangerweg 23 heeft nu een woonbestemming en dat wordt in de nieuwe situatie de bestemming voor een recreatief opstal.
De belangrijkste reden om medewerking te verlenen aan dit plan is behoud van de noodwoning Spangerweg 23. Deze naoorlogse wederopbouw woning is één van de weinig overgebleven noodwoningen op Texel en de enige die nog de oorspronkelijke hoofdvorm heeft. De eigenaar werkt mee aan plaatsen van deze woning op de gemeentelijke monumentenlijst. Het behoud van deze noodwoning is dan gewaarborgd.
De vervolgstappen voor het plan
Het plan ligt nu ter vaststelling voor aan de gemeenteraad. Na de vaststelling treedt het plan in werking. Het plan wordt daarna nog wel voor beroep ter inzage gelegd. Na afloop van de beroepstermijn is het plan onherroepelijk en zijn de bestemmingen definitief gewijzigd.

Dossier 875 voorblad

Advies - Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan 'Spangerweg 23 / Molenbuurt 5' in De Waal

Bijlage 1a. Regels

Bijlage 1b. Bijlage bij regels. Lijst met beroeps- of bedrijfsactiviteiten aan huis

Bijlage 1c. Toelichting

Bijlage 1d. Verbeelding

Bijlage 1e. De Noodwoning Spangerweg 23 te De Waal op Texel

Bijlage 2. Reactie Omgevingsdienst Molenbuurt - Spangerweg publ

Concept-raadsbesluit - 3103941 - Bestemmingsplan Spanderweg 23 en Molenbuurt 4

5 Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan 'naast Stolpweg 23' Den Hoorn

Het college stelt de gemeenteraad voor het bestemmingsplan 'Naast Stolpweg 23' gewijzigd vast te stellen en de Nota van zienswijzen vast te stellen. Met dit plan komt er een bouwmogelijkheid voor 4 woningen aan de Stolpweg in Den Hoorn. Het ontwerp bestemmingsplan heeft ter inzage gelegen. Er is 1 zienswijze ingediend en er zijn reacties ingekomen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Provincie Noord-Holland en de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.
Waarom dit bestemmingsplan?
Aan de Stolpweg in Den Hoorn ligt aan de zuidoostzijde een perceel grond dat nu in gebruik is als grasveld. De bestemming van dit perceel is 'Groen' in het huidige bestemmingsplan Den Hoorn. Op deze bestemming kunnen geen woningen gebouwd worden. Daarvoor is een bestemming 'Wonen' nodig. Dat wordt met dit bestemmingsplan geregeld. Met dit plan komt er nu een mogelijkheid voor de bouw van woningen (twee blokken van twee onder één kap woningen). Dit is een initiatief van 4 inwoners uit Den Hoorn die hier op basis van een CPO-project (collectief particulier opdrachtgeverschap) de 4 woningen ontwikkelen.
De vervolgstappen voor het plan
Het bestemmingsplan ligt nu voor aan de gemeenteraad ter vaststelling. Omdat er een kleine aanpassing in de tekst nodig is, gaat het nu om het gewijzigd vaststellen. Dat heeft tot gevolg dat na de vaststelling het plan nog een keer naar de provincie wordt gestuurd om een reactie. Daarna wordt het plan als vastgesteld bestemmingsplan nog 6 weken ter inzage gelegd. Er is dan de mogelijkheid voor het instellen van beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Dossier 874 voorblad

Advies - vaststellen bestemmingsplan 'Naast Stolpweg 23'

Bijlage 1a. Regels bestemmingsplan

Bijlage 1b. Toelichting bestemmingsplan

Bijlage 1c. Verbeelding

Bijlage 2. Nota van Zienswijze naast Stolpweg 23, inclusief bijlagen

Concept-raadsbesluit - 3100502 - Vaststellen bestemmingsplan naast Stolpweg 23

6 Lokaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie

Het college vraagt de raad € 35.000,- ter beschikking te stellen voor het opstellen van een Lokaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie. Dit programma geeft gevolg aan de in juni 2021 vastgestelde Strategie Klimaatadaptatie Noordkop.
Door klimaatadaptatie proberen we de gevolgen van een veranderend klimaat zoveel mogelijk op te vangen. Dit doen we door maatregelen te nemen waar het gaat om overvloedige neerslag, langdurige droogte, hittestress, zeespiegelstijging en waterveiligheid. In 2050 moeten alle gemeenten klimaatbestendig en waterrobuust zijn. In het lokaal Uitvoeringsprogramma zal duidelijk worden wat we hier al als gemeente aan doen, wat we nog gaan doen en hoe we dat gaan verankeren in beleid.

Dossier 886 voorblad

Advies - Lokaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie

Bijlage 1. Regionale strategie klimaatadaptatie Noordkop

Concept-raadsbesluit -3114822- Lokaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie

7 Treasurystatuut 2022

Het Treasurystatuut wordt periodiek geactualiseerd. Voor het laatst is dat in 2015 gebeurd naar aanleiding van de invoering van verplicht Schatkistbankieren.
Bij 'Treasury' gaat het over alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op:
1. de financiële vermogenswaarden;
2. de financiële geldstromen;
3. de financiële posities;
4. de hieraan verbonden risico's.
In de tussentijd is de wetgeving niet zodanig veranderd dat het statuut eerder hierop aangepast moest worden. De nu gedane wijzigingen hebben voornamelijk betrekking op aanvullende interne regelgeving, actualisatie bevoegdheden en tekstuele verduidelijkingen.
De Auditcommissie heeft advies uitgebracht.
De gemeenteraad wordt gevraagd het Treasurystatuut 2022 vast te stellen.

Dossier 847 voorblad

Concept-raadsbesluit - 3101336 - Treasurystatuut 2022

Advies Auditcommissie aan de gemeenteraad over het Treasurystatuut

Advies - Treasurystatuut 2022

Bijlage 1. Treasurystatuut 2022

8 Verzoek tot kapitaal verstrekking Alliander

Het netwerk van Alliander is niet toegesneden op de energietransitie en het klimaatakkoord. Berichten over woningen en bedrijven die niet aangesloten kunnen worden op het elektriciteitsnetwerk duiken steeds vaker op. De aandeelhouders van Alliander is gevraagd een lening te verstrekken aan het bedrijf waardoor de
problemen in een hoger tempo aangepakt kunnen worden. De lening die aan Texel is gevraagd is gerelateerd aan het aantal aandelen en bedraagt: € 3.728,--.
Alliander verwacht met de lening van de aandeelhouders € 600 miljoen op te halen. De totale investeringen in de netwerken bedragen landelijk ongeveer 1,2 miljard.
In de bijgevoegde Raadsinformatiebrief wordt uitgelegd dat het college van burgemeester en wethouders reeds heeft ingestemd met de verstrekking van dit bedrag, gezien het belang van de kapitaalverstrekking aan Alliander en de wens van het bedrijf om nog in 2021 antwoord te krijgen op de gestelde vraag.
Volgens de huidige financiële verordening is het aangaan van dit soort leningen een bevoegdheid van uw raad. Om die reden ontvangt u nu een raadsvoorstel.

Dossier 816 voorblad

Advies - Verzoek tot kapitaalverstrekking Alliander

RIB - december 2021

BIJLAGE 1 Achtergrondinformatie Versterking kapitaalstructuur Alliander

BIJLAGE 2A Alliander - convertible hybrid loan agreement

BIJLAGE 2B Alliander NLse vertaling CLA

BIJLAGE 2C Alliander - Term sheet re convertible hybrid loan

BIJLAGE 3A Mededeling voorgenomen collegebesluit

BIJLAGE 3B_Mededeling definitief collegebesluit ingevuld

BIJLAGE4A - Letter of Comfort KPMG

BIJLAGE4B - Comfort Letter Stek_3371048_1

Concept-raadsbesluit -3086623- Verzoek tot kapitaal verstrekking Alliander

9 Verordening en begroting nieuwe Wet Inburgering

Met ingang van 1 januari 2022 is de nieuwe Wet Inburgering in werking getreden, waarin de gemeente geheel verantwoordelijk wordt voor de inburgering. Op Texel worden deze taken opgepakt vanuit een samenwerking tussen de gemeente, De Bolder, Vluchtelingenwerk en Texels Welzijn. Door deze samenwerking zorgen we voor een sluitend aanbod op Texel om zo nieuwkomers echt duurzaam te laten participeren in de samenleving. In de verordening leggen we de afspraken, rechten en plichten vast en blijven we als college, wethouder en gemeenteraad betrokken bij het Texelse inburgeringsaanbod.

Dossier 905 voorblad

Advies - Verordening en Meerjarenbegroting Nieuwe wet Inburgering 060122 - WIJZIGINGEN IN GEEL

Bijlage 1. Gemeente Texel Verordening Inburgering versie 31 januari 2022 - WIJZIGINGEN IN GEEL

Bijlage 2. Samenwerkingsovereenkomst Inburgeren op Texel januari 2022

Bijlage 3. Raadsinformatiebrief Nieuwe wet Inburgering - januari 2021

Bijlage 4. Raadsinformatiebrief Nieuwe wet Inburgering - september 2021

Bijlage 5. Collegebesluit oktober 2021 Texelse Aanpak Nieuwe Wet Inburgeren

Concept-raadsbesluit - 3113966 - Verordening en Begroting Nieuwe wet Inburgering - WIJZIGINGEN IN GEEL

OUD - Advies - Verordening en Begroting Nieuwe wet Inburgering

OUD - Bijlage 1. Gemeente Texel Verordening Inburgering versie 4 januari 2022

OUD - Concept-raadsbesluit - 3113966 - Verordening en Begroting Nieuwe wet Inburgering

10 6e wijziging Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

De gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA) moet gewijzigd worden als gevolg van de fusie van de twee gemeenten Heerhugowaard en Langedijk tot de nieuwe gemeente Dijk en Waard. Daarnaast worden enkele redactionele verbeteringen doorgevoerd in de tekst. Het algemeen bestuur van het RHCA heeft een voorstel voor de wijziging voorgelegd aan de colleges van de deelnemende gemeenten ter besluitvorming. Tevens is het voorstel voorgelegd aan de raden om toestemming te geven aan de colleges voor het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling RHCA. Als twee derde van het aantal deelnemende gemeenten akkoord gaat, is de wijziging van de regeling definitief.

Dossier 878 voorblad

Advies - 6e Wijziging GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHAC)

Bijlage 1. Voorstel wijzigingen tekst GR RHCA - was-wordt-lijst

Bijlage 2. Brief toelichting 6e tekstwijziging RHCA

Bijlage 3. Concept tekst GR RHCA inclusief 6e wijziging

Bijlage 4. Concept RRN advies

Concept-raadsbesluit - 3108444 -6e wijziging GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

11 Zienswijze Kadernota 2023 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)

Het Besluit informatievoorziening gemeenschappelijke regelingen schrijft voor dat gemeenschappelijke regelingen jaarlijks de algemene financiële en beleidsmatige kaders inzake de op te stellen begroting moeten aanbieden aan de deelnemende gemeenten. De GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar heeft daartoe de kadernota inzake de begroting 2023 gepresenteerd.
De belangrijkste tactische doelstelling is, dat de integriteit, authenticiteit, bruikbaarheid en representativiteit van de (overheids)informatie tot in lengte van jaren gegarandeerd moeten zijn. Alleen dan houdt deze de waarde als bron van bewijs ten behoeve van democratische controle en onderzoek. In tijden van makkelijk te manipuleren digitale informatie, fakenews en veroudering van hard- en software, is deze doelstelling belangrijker dan ooit.
Het college heeft besloten om de raad te adviseren geen zienswijze op deze kadernota af te geven.

Dossier 876 voorblad

Advies - Kadernota 2021 gemeenschappelijke regeling RHCA

Bijlage 1. Kadernota 2023 GR RHCA

Bijlage 2. Begeleidende brief RHCA d.d. 13-12- 2021

Bijlage 3. Concept RRN advies

Concept-raadsbesluit -3106735 - Kadernota 2023 gemeenschappelijke regeling RHCA

12 Zienswijze Kadernota 2023 Veiligheidsregio (VRNHN)

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord biedt de gemeenteraden het volgende aan:
de kadernota 2023
het voorstel aan het Algemeen Bestuur tot invulling rol nieuwe crisistypen
het voorstel aan het Algemeen Bestuur tot oprichting van een stichting risicobeheer, en:
het Regionaal Risicoprofiel (plus het voorstel tot vaststelling daarvan) aan.
De gemeenteraden kunnen over deze stukken een zienswijze c.q. wensen en bedenkingen geven. Het college adviseert een zienswijze met betrekking tot de volgende onderwerpen:
• Taken rondom de Omgevingswet (incl. Risicobeheersing)
• Veranderopgave Brandweer
• Organisatie rondom de nieuwe crisistypen
• Zorg en Veiligheid
• Regionaal Risicoprofiel

Dossier 887 voorblad

Advies - Kadernota 2023 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Bijlage 1. Aanbiedingsbrief kadernota 2023 stichting risicobeheer en regionaal risicoprofiel

Bijlage 2. Kadernota 2023

Bijlage 3. Voorstel invullen rol nieuwe crisistypen

Bijlage 4. Oprichting stichting risicobeheer

Bijlage 5. Regionaal risicoprofiel 2022-2023

Bijlage 6. Voorstel vaststelling Regionaal Risicoprofiel

Bijlage 7. Zienswijze Noordkop - RRN Advies op Kadernota 2023 VRNHN versie 4.0

Concept-raadsbesluit - 3114553 - Kadernota 2023 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

13 Zienswijze Kadernota 2023 Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Het college stelt de gemeenteraad voor een zienswijze in te dienen t.a.v. de Kadernota van de Omgevingsdienst.
Deze kadernota omvat een aantal onduidelijkheden. Vandaar dat om duiding wordt gevraagd op een aantal onderwerpen zoals de implementatie Omgevingswet, het energiebesparingsakkoord, de verwachtingen 2023-2026, de Wob-verzoeken, de omgevingsadviseurs en autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering.
Op de onderwerpen waar geen vragen over worden gesteld zijn de financiële kaders helder en zijn er geen opvallendheden (en dus: geen zienswijzen).

Dossier 901 voorblad

Advies - Kadernota OD NHN 2023

Bijlage 1a. Aanbiedingsbrief bij Kadernota 2023 OD NHN

Bijlage 1b. Kadernota OD NHN 2023 CONCEPT definitief

Bijlage 2. 2022-01-04 Gezamenlijke zienswijze kadernota 2023

14 Zienswijze kadernota 2023 GGD HN

Het Dagelijks Bestuur van de GGD (DB) heeft haar Kadernota 2023 gepresenteerd. De gemeenten kunnen een zienswijze indienen. Regionaal is de afspraak om dat gezamenlijk te doen via de Regionale Raadscommissie Noordkop. Er wordt voorgesteld om geen zienswijze af te geven op de kadernota 2023, omdat de beleidsmatige en financiële uitgangspunten uit de Kadernota 2023 in belangrijke mate aansluiten bij eerdere zienswijzen van de raad en ontwikkelingen in de samenleving.

Dossier 908 voorblad

Advies - zienswijze kadernota GGD HN

Bijlage 1. 20211208_aanbiedingsbrief Kadernota 2023 GGD HN

Bijlage 2. Kadernota 2023 2.0

RRN advies Kadernota 2023 GGD Hollands Noorden

Concept-raadbesluit - 3115910 - Kadernota 2023 GGD HN

15 Inkoop- en Aanbestedingsbeleid

Het huidige inkoop- en aanbestedingsbeleid dateert van 14 maart 2014. Tijd dus voor een herziening. De basis is en blijft het VNG model. Het nieuwe inkoop- en aanbestedingsbeleid en de manier waarop we er mee gaan werken is echter op onderdelen flink vernieuwd. Zo wordt het beleid meer ingezet als een verlengstuk van onze maatschappelijke ambities.
Duurzaamheid krijgt een (nog) prominentere plek in het beleid. Ook is er meer aandacht voor Social Return On Investment (SROI) en is er extra aandacht voor de inzet van lokale ondernemers. Organisatorisch zal de aanpak leiden tot een verbreding en beter gebruik van de beschikbare kennis op het gebied van inkoop en aanbesteding.

Dossier 796 voorblad

Advies - Inkoop en aanbestedingsbeleid

Bijlage 1. Inkoop en aanbestedingsbeleid Texel 2022

Concept-raadsbesluit - 2299811 - Inkoop- en aanbestedingsbeleid.docx

16 (uit de commissie 1 februari) Uitvoeringsprogramma Programma Waddeneilanden

Om de eilander samenwerking te verstevigen en uitdagingen die op de eilanden afkomen het hoofd te bieden, heeft het Dagelijks Bestuur (hierna: DB) van de GR de Waddeneilanden opdracht gegeven een Programma op te zetten: een plan voor een programma om de leefbaarheid op de Waddeneilanden te behouden en te werken aan een duurzaam en vitaal toekomstperspectief.
De voor het programma benoemde thema's zijn ondergebracht in vijf programmalijnen:
• Goed Wonen & Leven
• Toekomstbestendig Ondernemen en Ontwikkelen
• Optimaal Bereikbaar & Verbonden
• Duurzame Energie
• Circulaire Economie
De gemeenteraad kan wensen en bedenkingen formuleren tegen dit voorgenomen besluit van het college.

Dossier 864 voorblad

Advies - Uitvoeringsprogramma van het Programmaplan Waddeneilanden

Bijlage 1. Uitvoeringsprogramma V3.0 - nov 2021

Bijlage 2. Wensen en Bedenkingen - Antwoordnota

Bijlage 3. bij Uitvoeringsprogramma - Tijdlijn Inspanning

Bijlage 4. Programma Waddeneilanden definitief juni 2021

Bijlage 5. Memo Uitvoeringsprogramma Waddeneilanden en Uitvoeringsprogramma Agenda voor het Waddengebied 2050

Concept-raadsbesluit -3100199 -Uitvoeringsprogramma van Programma Waddeneilanden

17 GroenLinks en D66: Kleine windmolens mogelijk maken (in het Buitengebied)

Initiatiefvoorstel GroenLinks en D66 - Kleine windmolens mogelijk maken

Reactie GL en D66 op de wensen en bedenkingen van het college over het voorstel

RIB van het college; wensen en bedenkingen initiatiefvoorstel kleine windmolens mogelijk maken

18 Motie CDA - Kunstwerk Stenen Plaats

Motie CDA Kunstwerk Stenen Plaats

19.a (uit de commissie 1 februari) Behandeling brieven aan de raad en/of Raadsinformatiebrieven, indien gewenst door fracties en eventuele 'schoten voor de boeg'

Fracties kunnen brieven of Raadsinformatiebrieven agenderen voor bespreking in de raadscommissie. Zij kunnen ook 'Schoten voor de boeg' doen; dat zijn onderwerpen die een fractie kan agenderen om bijvoorbeeld af te tasten hoe andere fracties denken over een onderwerp.
Een actueel overzicht van alle ingekomen brievenen raadsinformatiebrieven zijn altijd te vinden via het Raadsinformatiesysteem (www.texel.nl/gemeenteraad), dan kiezen voor: Overzichten.
In de bijlage leest u wat gebeurt met post voor de gemeenteraad. Deze informatie is ook terug te vinden op de website van de gemeenteraad www.texel.nl/gemeenteraad.

Post-protocol - Wat gebeurt er met post voor de gemeenteraad

19.b (uit de commissie 1 februari) Ter kennisname: de Lange Termijn Planning

LTP - versie planningscommissie13 januari 2022

20 Rondvraag

21 Sluiting

Korte weergave raadscommissie 2 februari 2022

De vergadering is hier terug te kijken

1 Opening en mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

2 Vaststelling agenda

De agenda wordt vastgesteld met als aanvulling de doorgeschoven punten van de raadscommissie van gisteren.

3 Publieksrondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van deze mogelijkheid.

4 Vaststellen bestemmingsplan Spangerweg 23 en Molenbuurt 5

Het college stelt de gemeenteraad voor het bestemmingsplan ‘Spangerweg 23 / Molenbuurt 5’ gewijzigd vast te stellen. Het plan heeft ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Waarom een bestemmingsplan?
Het doel van het plan is een wisseling van de gebruiksmogelijkheden van de panden op deze percelen. Molenbuurt 5 is nu een recreatief opstal binnen een agrarische bestemming. Dit gebruik wordt gewijzigd naar permanente bewoning door hier een functieaanduiding ‘plattelandswoning’ op te nemen. Het pand aan de Spangerweg 23 heeft nu een woonbestemming en dat wordt in de nieuwe situatie de bestemming voor een recreatief opstal.
De belangrijkste reden om medewerking te verlenen aan dit plan is behoud van de noodwoning Spangerweg 23. Deze naoorlogse wederopbouw woning is één van de weinig overgebleven noodwoningen op Texel en de enige die nog de oorspronkelijke hoofdvorm heeft. De eigenaar werkt mee aan plaatsen van deze woning op de gemeentelijke monumentenlijst. Het behoud van deze noodwoning is dan gewaarborgd.

Vervolg: Hamerstuk 16 februari 2022

5 Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan 'naast Stolpweg 23' Den Hoorn

Het college stelt de gemeenteraad voor het bestemmingsplan ‘Naast Stolpweg 23’ gewijzigd vast te stellen en de Nota van zienswijzen vast te stellen. Met dit plan komt er een bouwmogelijkheid voor 4 woningen aan de Stolpweg in Den Hoorn. Het ontwerp bestemmingsplan heeft ter inzage gelegen. Er is 1 zienswijze ingediend en er zijn reacties ingekomen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Provincie Noord-Holland en de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.

Waarom dit bestemmingsplan?
Aan de Stolpweg in Den Hoorn ligt aan de zuidoostzijde een perceel grond dat nu in gebruik is als grasveld. De bestemming van dit perceel is ‘Groen’ in het huidige bestemmingsplan Den Hoorn. Op deze bestemming kunnen geen woningen gebouwd worden. Daarvoor is een bestemming ‘Wonen’ nodig. Dat wordt met dit bestemmingsplan geregeld. Met dit plan komt er nu een mogelijkheid voor de bouw van woningen (twee blokken van twee onder één kap woningen). Dit is een initiatief van 4 inwoners uit Den Hoorn die hier op basis van een CPO-project (collectief particulier opdrachtgeverschap) de 4 woningen ontwikkelen.

Toezeggingen

- **Mevrouw van de Wetering (D66)** krijgt schriftelijk antwoord op de vraag of het college eruit gekomen is met de inspreker die de vorige keer bij dit onderwerp insprak.
- N.a.v. de vraag van de **heer Kieft (GroenLinks)** komt wethouder Huisman schriftelijk terug wat de criteria zijn of gronden planologisch geschikt zijn voor huur- of voor koopwoningen. **Mevrouw Koot (CDA)** had deze zelfde vraag

Vervolg: Hamerstuk 16 februari 2022

6 Lokaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie

Het college vraagt de raad € 35.000,- ter beschikking te stellen voor het opstellen van een Lokaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie. Dit programma geeft gevolg aan de in juni 2021 vastgestelde Strategie Klimaatadaptatie Noordkop.
Door klimaatadaptatie proberen we de gevolgen van een veranderend klimaat zoveel mogelijk op te vangen. Dit doen we door maatregelen te nemen waar het gaat om overvloedige neerslag, langdurige droogte, hittestress, zeespiegelstijging en waterveiligheid. In 2050 moeten alle gemeenten klimaatbestendig en waterrobuust zijn.

In het lokaal Uitvoeringsprogramma zal duidelijk worden wat we hier al als gemeente aan doen, wat we nog gaan doen en hoe we dat gaan verankeren in beleid.

Toezegging:

- N.a.v. de opmerking van **de heer Ran (VVD)** dat de dekking van de uitgave mist in het conceptbesluit, meldt de burgemeester dat deze zal worden toegevoegd (algemene middelen) in het raadsstuk.

Vervolg: Hamerstuk 16 februari 2022

7 Treasurystatuut 2022

Het Treasurystatuut wordt periodiek geactualiseerd. Voor het laatst is dat in 2015 gebeurd naar aanleiding van de invoering van verplicht Schatkistbankieren.

Bij 'Treasury' gaat het over alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op:

1. de financiële vermogenswaarden;
2. de financiële geldstromen;
3. de financiële posities;
4. de hieraan verbonden risico's.

In de tussentijd is de wetgeving niet zodanig veranderd dat het statuut eerder hierop aangepast moest worden. De nu gedane wijzigingen hebben voornamelijk betrekking op aanvullende interne regelgeving, actualisatie bevoegdheden en tekstuele verduidelijkingen.

De Auditcommissie heeft advies uitgebracht.
De gemeenteraad wordt gevraagd het Treasurystatuut 2022 vast te stellen.

Vervolg: Hamerstuk 16 februari 2022

8 Verzoek tot kapitaal verstrekking Alliander

Het netwerk van Alliander is niet toegesneden op de energietransitie en het klimaatakkoord. Berichten over woningen en bedrijven die niet aangesloten kunnen worden op het elektriciteitsnetwerk duiken steeds vaker op. De aandeelhouders van Alliander is gevraagd een lening te verstrekken aan het bedrijf waardoor de
problemen in een hoger tempo aangepakt kunnen worden. De lening die aan Texel is gevraagd is gerelateerd aan het aantal aandelen en bedraagt: € 3.728,--.
Alliander verwacht met de lening van de aandeelhouders € 600 miljoen op te halen. De totale investeringen in de netwerken bedragen landelijk ongeveer 1,2 miljard.

In de bijgevoegde Raadsinformatiebrief wordt uitgelegd dat het college van burgemeester en wethouders reeds heeft ingestemd met de verstrekking van dit bedrag, gezien het belang van de kapitaalverstrekking aan Alliander en de wens van het bedrijf om nog in 2021 antwoord te krijgen op de gestelde vraag.

Volgens de huidige financiële verordening is het aangaan van dit soort leningen
een bevoegdheid van uw raad. Om die reden ontvangt u nu een raadsvoorstel.

Vervolg: Hamerstuk 16 februari 2022

9 **Verordening en begroting nieuwe Wet Inburgering**

Met ingang van 1 januari 2022 is de nieuwe Wet Inburgering in werking getreden, waarin de gemeente geheel verantwoordelijk wordt voor de inburgering. Op Texel worden deze taken opgepakt vanuit een samenwerking tussen de gemeente, De Bolder, Vluchtelingenwerk en Texels Welzijn. Door deze samenwerking zorgen we voor een sluitend aanbod op Texel om zo nieuwkomers echt duurzaam te laten participeren in de samenleving. In de verordening leggen we de afspraken, rechten en plichten vast en blijven we als college, wethouder en gemeenteraad betrokken bij het Texelse inburgeringsaanbod.

Vervolg: Hamerstuk 16 februari 2022

10 **6e wijziging Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar**

De gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA) moet gewijzigd worden als gevolg van de fusie van de twee gemeenten Heerhugowaard en Langedijk tot de nieuwe gemeente Dijk en Waard. Daarnaast worden enkele redactionele verbeteringen doorgevoerd in de tekst. Het algemeen bestuur van het RHCA heeft een voorstel voor de wijziging voorgelegd aan de colleges van de deelnemende gemeenten ter besluitvorming. Tevens is het voorstel voorgelegd aan de raden om toestemming te geven aan de colleges voor het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling RHCA. Als twee derde van het aantal deelnemende gemeenten akkoord gaat, is de wijziging van de regeling definitief.

Vervolg: Hamerstuk 16 februari 2022

11 **Zienswijze Kadernota 2023 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)**

Het Besluit informatievoorziening gemeenschappelijke regelingen schrijft voor dat gemeenschappelijke regelingen jaarlijks de algemene financiële en beleidsmatige kaders inzake de op te stellen begroting moeten aanbieden aan de deelnemende gemeenten. De GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar heeft daartoe de kadernota inzake de begroting 2023 gepresenteerd.

De belangrijkste tactische doelstelling is, dat de integriteit, authenticiteit, bruikbaarheid en representativiteit van de (overheids)informatie tot in lengte van jaren gegarandeerd moeten zijn. Alleen dan houdt deze de waarde als bron van bewijs ten behoeve van democratische controle en onderzoek. In tijden van makkelijk te manipuleren digitale informatie, fakenews en veroudering van hard- en software, is deze doelstelling belangrijker dan ooit.

Het college heeft besloten om de raad te adviseren geen zienswijze op deze kadernota af te geven.

Vervolg: Hamerstuk 16 februari 2022

12 **Zienswijze Kadernota 2023 Veiligheidsregio (VRNHN)**

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord biedt de gemeenteraden het volgende aan:

- de kadernota 2023
- het voorstel aan het Algemeen Bestuur tot invulling rol nieuwe crisistypen
- het voorstel aan het Algemeen Bestuur tot oprichting van een stichting risicobeheer, en:
- het Regionaal Risicoprofiel (plus het voorstel tot vaststelling daarvan) aan.

De gemeenteraden kunnen over deze stukken een zienswijze c.q. wensen en bedenkingen geven. Het college adviseert een zienswijze met betrekking tot de volgende onderwerpen:

• Taken rondom de Omgevingswet (incl. Risicobeheersing)

- Veranderopgave Brandweer
- Organisatie rondom de nieuwe crisistypen
- Zorg en Veiligheid
- Regionaal Risicoprofiel

Vervolg: Hamerstuk 16 februari 2022

13 Zienswijze Kadernota 2023 Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Het college stelt de gemeenteraad voor een zienswijze in te dienen t.a.v. de Kadernota van de Omgevingsdienst.

Deze kadernota omvat een aantal onduidelijkheden. Vandaar dat om duiding wordt gevraagd op een aantal onderwerpen zoals de implementatie Omgevingswet, het energiebesparingsakkoord, de verwachtingen 2023-2026, de Wob-verzoeken, de omgevingsadviseurs en autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering.
Op de onderwerpen waar geen vragen over worden gesteld zijn de financiële kaders helder en zijn er geen opvallendheden (en dus: geen zienswijzen).

Vervolg: Bespreekstuk 16 februari 2022

14 Zienswijze kadernota 2023 GGD HN

Het Dagelijks Bestuur van de GGD (DB) heeft haar Kadernota 2023 gepresenteerd. De gemeenten kunnen een zienswijze indienen. Regionaal is de afspraak om dat gezamenlijk te doen via de Regionale Raadscommissie Noordkop. Er wordt voorgesteld om geen zienswijze af te geven op de kadernota 2023, omdat de beleidsmatige en financiële uitgangspunten uit de Kadernota 2023 in belangrijke mate aansluiten bij eerdere zienswijzen van de raad en ontwikkelingen in de samenleving.

Vervolg: Hamerstuk 16 februari 2022

15 Inkoop- en Aanbestedingsbeleid

Het huidige inkoop- en aanbestedingsbeleid dateert van 14 maart 2014. Tijd dus voor een herziening. De basis is en blijft het VNG model. Het nieuwe inkoop- en aanbestedingsbeleid en de manier waarop we er mee gaan werken is echter op onderdelen flink vernieuwd. Zo wordt het beleid meer ingezet als een verlengstuk van onze maatschappelijke ambities. Duurzaamheid krijgt een (nog) prominentere plek in het beleid.

Ook is er meer aandacht voor Social Return On Investment (SROI) en is er extra aandacht voor de inzet van lokale ondernemers. Organisatorisch zal de aanpak leiden tot een verbreding en beter gebruik van de beschikbare kennis op het gebied van inkoop en aanbesteding.

Toezeggingen:

- N.a.v. vragen van **mevrouw Visser (PvdA)** zegt wethouder Huisman toe om de tekst van de notitie aan te passen op pag. 11 (in de 1e doelstelling het woord “middelen” vervangen) en op pag. 13 (zin toevoegen na opmerking over discriminatie op nationaliteit).
- **De heer Ran (VVD)** krijgt een overzicht van punten waarop is afgeweken van de modelverordening VNG.
- **De heer Rutten (CDA)** krijgt schriftelijk antwoord op de vraag wat nodig is om het Manifest maatschappelijk verantwoord inkopen te kunnen ondertekenen.
- Verder wordt in de beantwoording de vraag van **de heer Kieft** meegenomen of het mogelijk is om voor het ondertekenen van het Manifest de doelen, criteria en een monitoring programma over de voortgang van de doelen vast te stellen in de raad.

Vervolg: Bespreekstuk 16 februari 2022

16 (uit de commissie 1 februari) Uitvoeringsprogramma Programma Waddeneilanden

Om de eilander samenwerking te verstevigen en uitdagingen die op de eilanden afkomen het hoofd te bieden, heeft het Dagelijks Bestuur (hierna: DB) van de GR de Waddeneilanden opdracht gegeven een Programma op te zetten: een plan voor een programma om de leefbaarheid op de Waddeneilanden te behouden en te werken aan een duurzaam en vitaal toekomstperspectief.
De voor het programma benoemde thema's zijn ondergebracht in vijf programmalijnen:
• Goed Wonen & Leven
• Toekomstbestendig Ondernemen en Ontwikkelen
• Optimaal Bereikbaar & Verbonden
• Duurzame Energie
• Circulaire Economie

De gemeenteraad kan wensen en bedenkingen formuleren tegen dit voorgenomen besluit van het college.

Vervolg: Bespreekstuk 16 februari 2022

17 GroenLinks en D66: Kleine windmolens mogelijk maken (in het Buitengebied)

18 Motie CDA - Kunstwerk Stenen Plaats

19.a (uit de commissie 1 februari) Behandeling brieven aan de raad en/of Raadsinformatiebrieven, indien gewenst door fracties en eventuele 'schoten voor de boeg'

19.b (uit de commissie 1 februari) Ter kennisname: de Lange Termijn Planning

20 Rondvraag

De heer Ran (VVD)
Het rijk heeft CTB-gelden beschikbaar gesteld, voor bedrijven die extra uit moeten geven voor controle op toegangsbewijzen. Voor dit jaar is voor Texel € 52.000,- beschikbaar gesteld. Is inmiddels duidelijk hoe aanspraak gemaakt kan worden op deze gelden?
Burgemeester Uitdehaag geeft aan dat in de regio wordt gekeken om de voorwaarden te standaardiseren. Wil het z.s.m. naar buiten hebben, men kan de vraag al neerleggen, maar in de administratie en verantwoording is het nog niet rond. Willen voorkomen dat de ondernemers er last van hebben.

De heer Hooyschuur (Texels Belang)
Vraagt aandacht voor auto's die over het fietspad rijden, bv. op het nieuwe brede fietspad Zanddijk vanaf De Koog naar de Vuurtoren. Losse hekken zet men aan de kant. Er was toch toegezegd het dicht te zetten, zodat er alleen fietsers langs kunnen?
Burgemeester Uitdehaag legt uit dat er bewust voor deze breedte is gekozen i.v.m. de vele fietsers met accuondersteuning, hondenkarren ed. Ook worden er geen paaltjes gezet voor de fietsveiligheid. Maar het is natuurlijk niet de bedoeling dat er auto's rijden. Mogelijk heeft het te maken met het afsluiten van de Postweg.

De heer Hoogerheide (Texels Belang)
Het fietspad Zanddijk is binnen de begroting gebleven. Uit de krant begrepen dat het geld wat over is, wordt besteed aan de fietspad Georgiëweg. Kan dat op die manier? Moet het via de algemene middelen of via de algemene reserve?

21 Sluiting

Verslag raadscommissie

Woensdag 02-02-2022

Aanwezig

Voorzitter	de heer P.P. van Sijp
Raadsleden	De heer C. Hoogerheide, de heer C.J. Hooijschuur (Texels Belang), de heer J.J. Schuiringa, de heer N.C.B. Ran (VVD), de heer H. Kieft, de heer H.J.F.M. Soyer (GroenLinks), de heer N. Lely (PvdA), de heer N. Rutten, mevrouw V.C. Koot (CDA), mevrouw A.A.M. van de Wetering (D66), mevrouw J.M. Hin-Hin (Texel 2010)
Commissieleden	Mevrouw A. Visser-Veltkamp (PvdA), mevrouw Th. Houwing (CDA), de heer M.H.M. van Troost (CDA)
Raadsgriffier	Mevrouw M. de Porto
Verslag	Mevrouw H.D.M. Zandee-van Heerwaarden (externe locatie)
College	Burgemeester M.C. Uitdehaag, wethouders mevrouw H. Huisman en de heer R. van de Belt
Ambtelijk	--
Insprekers	--

Afwezig met kennisgeving

--

1. Opening en mededelingen

De VOORZITTER opent de vergadering en heet allen welkom bij de laatste commissievergadering van deze raadsperiode. Hij maakt een voorstelrondje.
Voor hemzelf is het ook zijn laatste avond als voorzitter in de Texelse gemeenteraad. De heer Hoogerheide wenst hem alvast succes in zijn nieuwe functie.

2. Vaststelling agenda

Enkele punten (16, 19a en 19b) zijn afkomstig van de agenda van gisteravond. Deze aangevulde agenda wordt vervolgens vastgesteld.

3. Publieksrondvraag

-

4. Vaststellen bestemmingsplan Spangerweg 23 en Molenbuurt 4

Er zijn geen zienswijzen ingediend.
Raadslid SCHUIRINGA merkt op dat dit plan vorig jaar al een keer is behandeld. Hij wenst de eigenaren veel succes en woonplezier.
Raadslid LELY stipt aan dat dit wel een uitzondering is, maar het in dit geval wel waard is.

Dit agendapunt gaat als hamerstuk naar de raad van 16-2-2022.

5. Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan 'naast Stolpweg 23' Den Hoorn

Raadslid LELY denkt dat op dit mooie stukje groen beter een begin gemaakt had kunnen worden met bouw van huurwoningen, want daar is een groot tekort aan. Vraag is waar die dan worden gerealiseerd in Den Hoorn. Wethouder HUISMAN antwoordt dat dit perceel planologisch meer passend is voor wat grotere woningen. En het is wel degelijk het plan om huurwoningen te realiseren in het dorp, verzekert ze.

Raadslid VAN DE WETERING vraagt of het college er in gesprek met insprekers/ initiatief-
toezegging nemers een beetje uit is gekomen. Wethouder HUISMAN komt hier schriftelijk op terug. Ze wil wel kwijt dat dit los staat van de bestemmingsplanwijziging.
Raadslid KIEFT vraagt n.a.v. het antwoord aan de heer Lely of de wethouder kan aangeven wanneer grond wel of niet geschikt is voor huurwoningen. Hoewel dat niet relevant zou zijn voor dit bestemmingsplan, ziet hij toch graag die criteria, als ze er zijn tenminste. Raadslid KOOT heeft dezelfde vraag: wanneer is grond planologisch wél
toezegging geschikt voor huurwoningen? De VOORZITTER constateert dat het college hier schriftelijk op terug komt.
Raadsleden SCHUIRINGA en VAN DE WETERING wensen de initiatiefnemers veel succes met hun cpo-project.

Dit agendapunt gaat als hamerstuk naar de raad van 16-2-2022.

6. Lokaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie

Voorstel is €35.000 beschikbaar te stellen voor het opstellen van dit programma.
Raadslid RAN leest in het stuk dat dit geld voor expertise is, maar niet in het besluit. Het lijkt hem goed dit toe te voegen, en dat het uit de algemene reserve wordt betaald.
toezegging Burgemeester UITDEHAAG vindt dit goed opgemerkt. Het wordt alsnog toegevoegd.
Raadslid KIEFT vindt dit een prima voorstel. In het stuk leest hij over samenwerking met allerlei partijen in Noord-Holland, maar het stuk is alleen gericht op wat Texel zelf kan, dus hij hoopt dat wel goed wordt afgestemd met de andere projecten in de provincie. Dingen zoals dijkversterking kan Texel namelijk niet alleen. Burgemeester UITDEHAAG antwoordt dat die afstemming zeker de bedoeling is. Bovendien werkt de samenwerking ook andersom: Texel kan uitdragen waar we goed in zijn, zoals bijv. rioolbeheer.
Raadscommissielid VISSER raadt aan bij het inkopen van expertise ook lokaal te kijken. Burgemeester UITDEHAAG antwoordt dat dit standaard is.
Raadslid VAN DE WETERING vraagt hoe bij het inhuren van expertise voor zaken die een lange adem vergen expertise op het gemeentehuis is te behouden. Klimaatadaptatie gaat over bestrijding van gevolgen, maar hoe ziet het college de samenhang met de aanpak van oorzaken van klimaatverandering, wil ze weten. Burgemeester UITDEHAAG waarschuwt het niet te breed te trekken, want dan loop je het risico straks niets te hebben. Hij is ook niet zo bang dat de expertise verdwijnt als de ingehuurde persoon vertrekt.
Raadslid SCHUIRINGA herinnert aan de speciale lezing vorig jaar van de klimaatcoördinator voor Noord-Holland. Die centrale sturing is er dus al, zegt hij tegen GroenLinks en D66.

Dit stuk gaat – na aanvulling van het besluit – als hamerstuk naar de raad van 16-2-2022.

7. Treasurystatuut 2022

Dit statuut gaat over toezicht en risico's in de financiële geldstromen. Het betreft periodieke actualisatie.
De VOORZITTER van de Auditcommissie, raadslid HOOIJSCHUUR, licht hun advies toe. Vraag was nog te verduidelijken wat een toonaangevende duurzame bank is. Bij 3.1 raden ze aan ook startersleningen en leningen ter verduurzaming van woningen mee te nemen.

Met inachtneming van het advies van de Auditcommissie gaat dit punt als hamerstuk naar de raad van 16-2-2022.

8. Verzoek tot kapitaalverstrekking aan Alliander

Alliander verwacht €6 miljoen op te halen als lening van de aandeelhouders, gerelateerd aan het aantal aandelen.
Raadslid RAN verwijst naar de digitale infobijeenkomst. De VVD is zeker niet tegen deze lening, want het is een relatief kleine bijdrage. Eigenlijk hoopten ze dat versterking van het elektriciteitsnet sneller uitgerold kan worden als er meer geld zou worden uitgeleend. De fractie is niet blij met de trage gang van zaken, want deze vraag van Alliander was vorig jaar al lang bekend, en het verzoek kwam per december 2021.
Wethouder HUISMAN kan alleen zeggen dat dit niet zo had gemoeten.
Raadslid KOOT vraagt of er nu voor de aanleg van infrastructuur geen gebruik gemaakt kan worden van de grote sommen die de provincies kregen en parkeerden toen het PEN (provinciaal elektriciteitsbedrijf) werd geprivatiseerd. Is die spaarpot er nog? Wethouder HUISMAN lijkt dit niet echt een begaanbare weg. De provincies verdienden destijds inderdaad veel geld, maar dat betrof aandelen NUON, en Noord-Holland was daarin geen koploper. Netbeheerders (Al)liander en Tennet kunnen daar volgens haar geen aanspraak op maken. Raadslid KOOT leest dat men geld bij de inwoners wil halen, terwijl zo'n spaarpot bij de Provincie –als die er is- toch van de samenleving is. Raadslid RAN wijst haar erop dat ook gemeente Texel destijds geld heeft verdiend met de verkoop van de aandelen NUON. Dit voorstel gaat echter om een lening, en om daarmee alles te doen om de leveringskosten aan de inwoners zo laag mogelijk te houden. Raadslid KOOT beseft wel dat het geen subsidie is, maar toch ziet ze dat verdienmodel niet zo. Haar gedachte is nog steeds dat het een gemiste kans is niet om dit pot te vragen. Raadslid HIN geeft aan dat ze dat zelf aan de Provincie kan vragen. Raadslid SOYER raadt af hier geen ambtelijke capaciteit in te steken. Raadslid RAN geeft ook nog mee dat provincie Noord-Holland 9,16% aandeel in Alliander heeft, dus hen een veelvoud van onze €4000 zal lenen.

Dit agendapunt gaat als <u>hamerstuk</u> naar de raad van 16-2-2022.

9. Verordening en begroting nieuwe Wet Inburgering

Raadslid VAN DE WETERING is blij met dit advies. Ze leest dat de bovenregionale inkoop van MBO-routes in Heerhugowaard wordt gelegd, en vraagt waarom Texel die inkoop niet zelf doet. Wethouder VAN DE BELT antwoordt dat wij geen MBO hebben, en dat het om kleine hoeveelheden gaat.
Raadslid HOOGERHEIDE merkt op dat De Bolder die identiteit heeft.
Raadslid SOYER keek er nog eens scherp naar. Het is een heel gevarieerde groep, en in de verordening staat dat de informatie in een aantal talen beschikbaar is. Maar hij vraagt zich af of er voldoende geld is voor de andere talen en tolken. Het valt hem op dat er een veel tekst in de verordening staat o.a. over handhaving in Nederland, maar niet hoe de inburgeraar kan weten wat hij/zij moet doen, en hoe die persoon bezwaar kan maken. Is er een jurist die hen kan helpen?
Wethouder VAN DE BELT vertelt dat de samenwerking tussen de 4 partijen vandaag is ondertekend. Er zijn allerlei gesprekken gevoerd over de financiering. Het is hem niet bekend hoe ver het daarmee staat. Voor tolken e.d. is er wel budget, maar niemand weet hoe het uit gaat pakken. Op Texel begeleiden Stichting Texels Welzijn en Vluchtelingen-werk de mensen met de papierwinkel, en ook als men bezwaar wil maken. Eigenlijk is hij trots op de samenwerking, want ze denken het hier goed geregeld te hebben.
Raadslid KOOT vindt belangrijk om mensen zo snel mogelijk goed hun plek te laten vinden. Ze krijgt wel graag meer duidelijkheid *wie* er eigenlijk moeten inburgeren. Zijn dat bijv. ook immigranten uit Roemenië of Polen? Over het uiteindelijke traject Huis van Ont-wikkeling vraagt ze hoe lang die langdurige begeleiding is. Is daar een termijn aan verbon-den? Ze vindt opstellen van een persoonlijk inburgeringsplan in 10 weken wel erg

lang du-ren en vraagt of dat niet te versnellen is. In reactie op mevrouw Van de Wetering zegt ze dat regionaal opstarten en combineren van inburgering haar juist uitermate geschikt lijkt.
Wethouder VAN DE BELT antwoordt mevrouw Koot dat het om mensen gaat die een complete asielprocedure hebben doorlopen, dus statushouders die mogen blijven. Hij bevestigt de ambitie dat De Bolder het Huis van Ontwikkeling wordt. Die combinatie vindt hij een pluspunt voor Texel. 10 weken voor opstellen van een PIB is inderdaad lang, maar er is continu contact, en ze proberen juist vanaf de start al allerlei dingen aan te bieden, zoals bijv. vrijwilligerswerk, hoewel dat natuurlijk wel afhangt van de mogelijkheden.
Het lijkt raadslid VAN DE WETERING niet handig om taalcursussen regionaal op te pakken, vanwege reisafstand- en tijd. Wethouder VAN DE BELT is dat met haar eens. Hij gaat ervan uit dat Rijk en COA niet mensen uit 20 verschillende taalgebieden hierheen sturen.
Raadslid SOYER is blij met deze samenwerkingsovereenkomst. De gemeente is wel eindverantwoordelijk, met de regie bij De Bolder. Alle partijen moeten het gevoel krijgen dat ze volwaardig partner zijn en het is goed gezamenlijk te evalueren, stelt hij.
Raadslid RAN vindt goed dat de vrijwilligers van Vluchtelingenwerk – die ontzettend goed werk doen – nu ook weer betrokken zijn. Het is namelijk al bekend dat bij dingen die vanuit het Rijk worden opgelegd onvoldoende budget mee zal komen.
Raadscommissielid VISSER vindt het lef van lef getuigen om dit als kleine gemeente op te pakken. Sterke bondgenoten zijn nodig om de kans op succes te vergroten, en die lijken gevonden te zijn. De PvdA wenst alle 4 partners prettige samenwerking en veel succes.
Ook raadsleden KOOT en VAN DE WETERING wensen betrokkenen veel succes.

Dit agendapunt gaat als hamerstuk naar de raad van 16-2-2022.

10. 6e wijziging Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Dit agendapunt gaat als hamerstuk naar de raad van 16-2-2022.

11. Zienswijze Kadernota 2023 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)

Dit agendapunt gaat als hamerstuk naar de raad van 16-2-2022.

12. Zienswijze Kadernota 2023 Veiligheidsregio (VRNHN)

Raadscommissielid VAN TROOST vraagt of de portefeuillehouder één voorbeeld kan noemen van ‘nieuwe en ongekende crisistypen in de Kop’. Burgemeester UITDEHAAG noemt toenemende dreiging cybercriminaliteit. Dat moeten we ons meer bewust zijn, en dat vergt heel andere kwaliteiten. Het hebben van 1 of 2 experts op dit gebied in Alkmaar maakt ons minder kwetsbaar. Zo zijn er meer (fysieke) voorbeelden. Op een moment was 1 van de 2 telefoonkabels naar Texel stuk getrokken. Het is goed te bedenken wat je moet doen als de 2e ook uit zou vallen.
Raadslid SCHUIRINGA ziet ook een probleem bij de GGD’s. Dat zijn allemaal kleine zelfstandige koninkrijkjes zonder centrale aansturing, terwijl Defensie een crisisteam 24/7 beschikbaar heeft, en meer ervaring in dat soort situaties. Het probleem van de telefoonkabel was met straalzenders eenvoudig snel op te lossen, meent hij.
Burgemeester UITDEHAAG waarschuwt dit soort situaties niet te onderschatten. Straal-zenders zijn wel degelijk overwogen, maar daar kunnen slechts 50 deelnemers op. En wie de structuur van de GGD’s wil veranderen moet in Den Haag zijn. Algemeen is het juist heel goed dat we de veiligheid hier regionaal georganiseerd hebben, stelt hij. Raadslid SCHUIRINGA zal zijn contacten in Den Haag benaderen.
Raadslid VAN TROOST leest dat er 2 functionarissen voor €190.000 worden aangetrokken. Bij een ramp is de burgemeester die het tot ramp verklaart. In zo’n geval hebt u wellicht

meer aan 4 personen, met 'handjes', die daadwerkelijk bezig zijn met voorbereiding van rampenbestrijding, dan aan 2 mensen op manager-niveau die uitzoeken of er onbekende crisistypen zijn, denkt hij. Burgemeester UITDEHAAG vindt het een interessante discussie of we niet heel anders met crisissen moeten omgaan. In deze Veiligheidsregio wordt door mensen wel degelijk over de risico's nagedacht, maar we scoren op een aantal onderdelen ver onder de maat, vergeleken met andere regio's. Denk bijv. aan de lage ligging van onze regio. Vanuit de informatie die hij heeft zijn deze functionarissen echt wel nodig.
Raadslid VAN DE WETERING vindt deze uitleg duidelijk, maar leest in de zienswijze dat de motivatie niet sterk genoeg is en dat marktpartijen dit wellicht beter kunnen. Burgemeester UITDEHAAG antwoordt dat ze het kan meegeven, als ze wil dat het iets duidelijker uit de documenten blijkt.
Het lijkt raadscommissielid VAN TROOST wellicht goed binnenkort een afspraak met de burgemeester te maken om hier wat dieper op in te gaan. Bijv. bij de overstromingen in Zuid-Limburg begrijpt hij niet dat gezegd kan worden dat ze niet goed voorbereid waren, met zóveel mensen en kwaliteiten in dienst. Burgemeester UITDEHAAG noemt deze bewerking de bekende 'koe in zijn achterste kijken'. Als nieuwe crisistypen zijn geïdentificeerd is het ook nog zaak daar de juiste maatregelen aan te koppelen. Onze raadsrapporteurs de heren Van Troost (en Veltkamp) zouden dat op zich nemen. Het lijkt de portefeuillehouder niet goed daarover buiten deze openbare vergadering te spreken, maar beter om als raadsrapporteur verslag te doen.

Dit agendapunt gaat als bespreekstuk naar de raad van 16-2-2022.

13. Zienswijze Kadernota 2023 Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Raadslid SOYER verzucht dat de invoering van de nieuwe wet voor de 5e keer is uitgesteld. Twee van de zienswijzen gaan daarover. Heeft het uitstel -misschien wel met een jaar- gevolgen voor de zienswijzen, wil hij weten. Wethouder VAN DE BELT antwoordt dat de OD daar zelf ook over spreekt. Daar kon hij niet op anticiperen; er is nog veel onduidelijk. Het is 'roeien met de riemen die we hebben'. Hij denkt niet veel toe te voegen aan de zienswijze. Raadslid SOYER merkt op dat dit evt. morgenavond nog kan, in de RRN.
Raadscommissielid VISSER had dezelfde vraag. Ze hoopt dat de collega's bij de andere gemeenten wel polsen of de zienswijzen aangepast moeten worden, en of daar vóór de raad van de 16e al meer over bekend is.

Dit agendapunt gaat als bespreekstuk naar de raad van 16-2-2022.

14. Zienswijze kadernota 2023 GGD HN

Dit agendapunt gaat als hamerstuk naar de raad van 16-2-2022.

15. Inkoop en aanbestedingsbeleid

Raadscommissielid VISSER leest op blz.11 'het verlagen van de gemeentelijke middelen staat centraal'. Ze gaat er niet van uit dat dit wordt bedoeld. Wethouder HUISMAN zal de
Toezegging tekst aanpassen; het gaat niet om middelen maar om uitgaven.
Op blz.13 leest mevrouw VISSER dat discriminatie op grond van nationaliteit niet mag.
Toezegging Daarmee lijkt het of je wel op andere gronden mag discrimineren. Wethouder HUISMAN zal ook deze tekst aanpassen. Natuurlijk mag discrimineren op andere gronden ook niet.
Raadslid RAN is blij dat het samen met de gemeenten in de VNG is opgesteld. Vraag is
Toezegging wel op welke punten we afwijken van die standaard. Wethouder HUISMAN zal dat toesturen.

Raadslid RUTTEN vraagt waarom er nog geen voorstel ligt om nu door te pakken met MVI (maatschappelijk verantwoord inkopen). Vraag 2 is of aan de ene kant lokaal willen inkopen en aan de andere kant samen willen inkopen elkaar niet bijten. Hoe maakt u afweging, wat heeft prioriteit? Wethouder HUISMAN antwoordt op de eerste vraag dat het beleid nu meer op hoofdlijnen is gericht, zoals mensen met achterstand op de arbeidsmarkt meer betrekken, en een loket hebben waar mensen geïnformeerd worden wat ze kunnen verwachten. Op de tweede vraag zegt de wethouder dat ze bij wat grotere projecten met percelen willen werken, om lokaal de mogelijkheid te bieden mee te dingen, maar op andere, bredere terreinen, zoals Sociaal Domein waar mogelijk ook samen willen inkopen.
Raadslid KIEFT mist evaluatie van het vorige beleid uit 2014. De gemeente wilde in 2015 al 100% duurzaam inkopen, maar dat is niet gelukt, dus het is belangrijk welke lessen daaruit getrokken zijn, en wat dat betekent voor de uitwerking van deze nota.
Wethouder HUISMAN beaamt dat in 2014 is verzuimd evaluatie af te spreken. Ook is met duurzaamheid te weinig gedaan. Natuurlijk is er wel geleerd van de ervaringen en zijn wel signalen ontvangen over SROI e.d. Met deze nota willen ze dat nader uitwerken.
Raadslid KIEFT signaleert dat het nieuwe MVI er nog niet is. Hij gaat ervan uit dat de interessante passage in het oude manifest (2016-2021) ook in het nieuwe terugkomt. Het gaat om appèl op het ambitieniveau van de wethouder en bij het vaststellen ook weer het competentieprofiel van de nieuwe wethouder bepalen. Kortom: als je geen doelen stelt en je monitort niet, dan kun je net zo goed geen beleid vaststellen. Wethouder HUISMAN meent dat een wethouder daar helemaal niet zo diep in moet duiken. Die competentie is goed luisteren naar de raad en sturen op de gewenste effecten.
Raadslid VAN DE WETERING mist een slag in het stuk. Door de planningscommissie is verwezen naar de auditcommissie en daar is het besproken, maar ze kan zich voorstellen als er goede ervaringen zijn met een bepaalde aanbieder, dat dan toch de neiging bestaat weer dezelfde te pakken. Ze hoopt dat de wethouder haar gerust kan stellen dat dit niet de bedoeling is, want positief discrimineren kan natuurlijk ook niet. Wethouder HUISMAN wijst op blz.19 waar ze expliciet ingaan op de onafhankelijkheid en het steeds opnieuw de keuze maken. Je wilt lokale ondernemers meer kansen bieden, en je kunt er ook van leren waarom een ondernemer een aanbesteding niet gewonnen heeft. Daar willen ze dat loket voor inrichten. Men kan dan vooraf goed komen vragen hoe ze er het beste op in kunnen spelen. We willen met alle ondernemers een goede relatie, betoogt ze.
Raadslid RUTTEN denkt ook dat zo'n informatieloket betere aanbestedingen kan betekenen. Hij is dus positief over het stimuleren van gebruik hiervan.
Raadslid KIEFT is ook positief, maar wil graag duidelijke toezegging dat het manifest, waarin de criteria en de doelen worden bepaald, in de raad wordt vastgesteld, en daar ook terugkomt voordat het ondertekend wordt. Wethouder HUISMAN gaat vragen of dat

toezegging mogelijk is, want ze dacht dat het een standaard is waar iedereen zich aan conformeert.

Dit stuk gaat als <u>bespreekstuk</u> naar de raad van 16-2-2022.

16. (uit commissie 1 februari) Uitvoeringsprogramma Programma Waddeneilanden

Raadscommissielid VISSER signaleert dat we als eilanden allemaal aan het einde van de netwerken zitten en dus meer moeite zullen hebben om voldoende stroom te krijgen op het moment dat we van het gas af moeten. Daar willen ze dus extra op inzetten.
De PvdA wil toevoegen als wens: '…. met als doel alle woningen op de eilanden in 2030 minimaal energielabel B..' Raadslid SCHUIRINGA vult aan dat moet worden ingezet op *alle* (zomer-)woningen isoleren. Raadslid VAN DE WETERING nuanceert dat je beter 'zoveel mogelijk' in plaats van 'alle' woningen kunt zeggen. Bijv. bij monumenten kan het niet.
Raadslid RUTTEN vindt het PvdA-voorstel behoorlijk ambitieus, maar mist dan nog het element van energie (die je met zonnepanelen of wind opwekt) opslaan. Je bent dan minder afhankelijk.

Raadslid HOOGERHEIDE denkt net als mevrouw Van de Wetering ook dat het goed is toe te voegen: 'daar waar het technisch mogelijk is'. Ook is hij het eens met isolatie en opslag.
Raadslid SCHUIRINGA geeft nog mee dat de Provincie voor 2 jaar een gigantisch budget heeft voor stroom opwekken boven parkeerterreinen. Ook voor energieopslag is subsidie.
Raadslid KIEFT gaat graag mee met de oproep van de PvdA, maar dan tot 2026 (zover strekt het uitvoeringsprogramma) en de toevoeging van het CDA. Mocht de PvdA aan 2030 vasthouden om de ambitie te realiseren, dan zou hij een tussendoel voor 2026 formuleren. Wethouder VAN DE BELT geeft aan dat dit college niet over de inhoud gaat. Hij raadt aan bij het indienen op te letten dat je geen nieuwe dingen kunt toevoegen die nog niet in het uitvoeringsplan stonden. Over isolatie staat er wel iets in, meent hij, maar het zou goed zijn dus goed zijn opslag toe te voegen. Raadslid SCHUIRINGA zegt dat hun kritiek een half jaar geleden hier ook over ging. Gaat het ook over het eigen grondgebied, dan heb je een probleem als je dit onder centrale aansturing brengt, want daar zijn we wel zelf bij.
Raadscommissielid VISSER zal kijken wat in het programma staat en gaat hiermee verder.

Dit punt gaat als bespreekstuk naar de raad van 16-2-2022.

17. **Initiatiefvoorstel GroenLinks en D66: Kleine windmolens mogelijk maken (in het Buitengebied)**
Raadslid KIEFT licht toe dat ze willen kijken wat we hier zelf kunnen doen aan energie-opwekking, omdat we aan het eind van het netwerk zitten. Er komen vragen van boeren die hun eigen bedrijf zoveel mogelijk energieneutraal willen maken. Dit zou kunnen met kleine molens, met maximale ashoogte 15 meter, die je in Groningen veel ziet. Tot voor kort was dat uitgesloten op Texel en in provincie Noord-Holland, maar zelfs de Provincie is gaan bewegen. Onder bepaalde condities en strenge controle op randvoorwaarden wordt provinciaal en lokaal ruimtelijk handreiking geboden voor wind op land, één-op-één geënt op de RES. GroenLinks voelt onvrede over de reactie van het college, want er is niets serieus opgepakt, en ze leggen de bal nu weer bij de raad, terwijl er een kant en klare handleiding ligt om te kijken of kleine molens op Texel mogelijk zijn. Dit helpt toch bijdragen aan terugdringen van het klimaatprobleem, dus waarom doen we dit niet?
Raadslid VAN DE WETERING vindt dit uitstekend verwoord.

Raadslid SCHUIRINGA wil geen windmolens op Texel. In Wieringermeer en Hollands Kroon is inmiddels een coalitieakkoord, dat er geen windmolen meer bij komt. Ook geeft hij de boodschap mee dat hier 90% onder Natura 2000 valt (Bijzonder Provinciaal Landschap), dus dat er maar een paar kleine plekjes overblijven. Raadslid KIEFT wijst op het hoogteverschil, dat objectverlichting bij 15 meter niet nodig is, en dat de handreiking aangeeft dat die windmolens onder voorwaarden wél mogelijk zijn.
Raadslid RUTTEN vraagt of recyclebaar materiaalgebruik voorwaarde is, en of het gericht is op de stroomopbrengst zelf gebruiken. Raadslid KIEFT is met hem eens dat je kritisch op het model moet zijn. Het voorbeeld bij de stukken is handzaam en recyclebaar, maar dat zit nog niet in de criteria. Raadslid VAN DE WETERING zegt dat ze dat kunnen toevoegen.
Raadslid LELY meldt dat in november 2021 al is gezegd bezig te zijn met uitvoering van een programma. Ook is al aangegeven eerst te willen inzetten op andere terreinen, zoals isoleren, zonneboilers, enz. De PvdA is inmiddels niet meer zo overtuigd van windmolens op Texel. En veel kleine molentjes zijn misschien wel vervuilender dan een paar grote. Het voorstel komt voor hen te vroeg en niet op de goede manier, dus het lijkt de PvdA verstandig het tot na de verkiezingen door te schuiven.
Raadslid VAN DE WETERING vindt elk initiatief toch positief. En de voorwaarden van stroom zelf gebruiken en recyclebaar materiaalgebruik kunnen ze opnemen.
Raadslid LELY benadrukt dat ze hebben aangegeven voor een groter plan te gaan, en dan wel een aantal dingen moet borgen. Volgens hem is dat geen tegenstrijdigheid.

Raadslid SCHUIRINGA blijft hameren op isoleren, isoleren, isoleren. Dat schiet tenminste op. Energieopwekking zou alleen voor eigen gebruik moeten zijn.
Raadslid KIEFT hoort bij de PvdA doorschemeren dat zijn toch werken aan een groter plan met wind op het eiland. GroenLinks zou daar graag aan meewerken. Raadslid LELY denkt inderdaad dat er zo'n groter plan moet komen, maar heeft daar nog geen informatie over.
Raadslid KIEFT zegt toe de tekst te preciseren met de opmerkingen van het CDA.

18. Motie CDA - Kunstwerk Stenenplaats

Raadslid KOOT hoort veel uit de samenleving dat inwoners gehecht waren aan een waterpomp op die plek, waar er al 100 jaar een stond. Men heeft nu het gevoel dat een stuk cultuurhistorisch erfgoed is verdwenen. Aangezien sinds november 2021 de kunst-1%-regeling is aangenomen, leek het een creatief idee er een kunstwerk, wat tevens watertappunt is, te realiseren. Een kunstwerk kun je ook niet zomaar weghalen. Dit project had volgens het CDA zeker onder de regeling kunnen vallen. Er zou dan ruim €8000 ter beschikking zijn, dus dat leek het hen een uitstekende oplossing, en denkelijk naar tevredenheid van alle inwoners.
Raadslid SOYER zocht in Wikipedia wat een kunstwerk is, en wat hem betreft kan dat ook iets zijn wat water geeft. Een bredere raadpleging van burgers vindt GroenLinks wel wenselijk. Raadslid KOOT trok diezelfde conclusie over de definitie.
Raadslid HIN vraagt of de wethouder niet zelf had bedacht dat dit onder de 1%-regeling zou kunnen vallen. Het project startte toch na de Kerstvakantie? Raadslid KOOT weet wel dat het bedrag niet in de kredietstelling was meegenomen.
Raadslid LELY vindt het een creatief voorstel. De pomp stond er geen 100 jaar, een hele tijd was die weg, en toen is er in 1990 een nieuwe gekomen, corrigeert hij mevrouw Koot. Hij vraagt waar de indieners zo'n tappunt neer willen zetten, midden tussen de terrassen? Raadslid KOOT denkt dat deze vraag in de participatie meegenomen kan worden. Waar de pomp voorheen stond lijkt haar het meest logisch, maar dat laat ze aan het college, met degene die het kunstwerk gaat maken.
Raadslid HOOGERHEIDE vroeg bij de kredietstelling al hoe het plein eruit zou komen te zien, maar dat ontwerp kreeg de raad niet. Naar een tappunt zal waterleiding gelegd moeten worden, waarschuwt hij. Is dat in het kostenplaatje meegenomen? Raadslid KOOT zegt dat zij alleen met het idee komen. Wat de ruimte en mogelijkheden zijn is aan college en uitvoerder, vindt ze. De motie zegt dan ook: 'indien mogelijk' .
Ook raadslid VAN DE WETERING had bij dit onderwerp al eerder diverse vragen gesteld, die jammer genoeg nog niet beantwoord zijn. Algemeen zou de raad bij herinrichting van dergelijke beeldbepalende plekken iets meer meegenomen moeten zijn. Temeer omdat ook de leilindes verdwijnen. En qua participatie van de inwoners is in dit geval duidelijk een stap gemist, stelt ze. Zelf zag ze liefst de pomp in oude stijl op de oude plek terug.
Raadslid RAN begrijpt wel, als met de direct omwonenden, de ondernemers om het plein en de dorpscommissie is gesproken, dat het college het idee had op de goede weg te zijn met raadpleging van belanghebbenden. Raadslid KOOT vindt dat de pomp van de *hele* gemeenschap was.
In reactie op de heer Hoogerheide zegt raadslid RAN dat ze inderdaad de tekeningen nooit ontvangen hebben, maar dat er uiteindelijk wel een tekening op social media stond, met de kastanjeboom, een bankje en een vlakte rode stenen. De motie vindt hij sympathiek, maar hij weet niet of dit precies de invulling moet zijn, en of er wel waterleiding getrokken moet worden.
Raadslid LELY meent zich te herinneren dat de leilindes al compensatie waren voor de bomen die bij het 'huis van Cees van Corrie' verdwenen. En hij merkt op dat sommige omwonenden andere belangen zullen hebben dan verdere inwoners. Dat zal in de participatie een heel ding worden, verwacht hij. Velen vinden zonde dat de pomp –die het plein sierde- verdween, dus het is wel zaak hier goed over na te denken.
Raadslid KOOT constateert dat de motie veelal positief ontvangen wordt. Het CDA staat open voor aanvullingen of verduidelijking.

Raadslid HOOGERHEIDE geeft mee dat -als er iets terugkomt- het dan wel geïntegreerd moet worden in de nieuwe inrichting van het plein.
Wethouder VAN DE BELT brengt naar voren dat, als de participatienota straks aangenomen wordt, ze dergelijke werken voortaan anders zullen aanpakken, ook met inachtneming van de kunstregeling. Raadslid HIN betwijfelt of er veel verandert. In haar ogen kan een burger die er verder niets mee te maken heeft niet gaan bepalen hoe iets wordt ingericht. Wethouder VAN DE BELT geeft aan dat wel van tevoren kan worden afgetikt met wie je het gaat opnemen. In het geval van de Stenenplaats kwam de herinrichting eerst niet erg van de grond. Uiteindelijk zijn ze gezamenlijk tot een mooi plan gekomen, maar dat is al 3 jaar oud. Nu het moment van uitvoering er is staan we voor het feit. Er is langdurig met de ondernemers gesproken, dus het zou opmerkelijk zijn het nu ineens terug te draaien. De motie om na te denken over een herinnering aan wat er ooit stond is wel sympathiek, maar die insteek is anders. Die zegt namelijk dat iedereen erbij betrokken zou moeten worden, terwijl er met de kunstregeling juist een commissie wordt ingeschakeld. Als het CDA de motie verder wil brengen, dan vraagt het college wel maximale vrijheid hoe het in te vullen, en ook of er waterleiding moet komen of niet.
Raadslid HOOGERHEIDE vraagt of de wethouder de motie in deze vorm dus ontraadt.
Wethouder VAN DE BELT vindt de motie in deze vorm inderdaad wel heel ingewikkeld. Zeker als het een werkende pomp moet zijn ongeveer op dezelfde plek. Het zal in ieder geval in samenspraak moeten gebeuren. Raadslid KOOT legt uit dat ze alleen richting wilden aangeven, met termen als ‘in de sfeer van…’ en ‘bij voorkeur als watertappunt’. Ze hoopt dat dit niet te sturend wordt opgevat. Wethouder VAN DE BELT constateert dat ze maximale ruimte nemen. Hij denkt ook dat dit voor het genoemde bedrag niet kan. Het lijkt hem goed het met de mensen die erover gaan te gaan bespreken, en dan niet opnieuw de discussie in de raad te moeten voeren.
Raadslid VAN DE WETERING hoort dat ze misschien 3 jaar geleden een schetsje zouden hebben gezien. Ze had bij nadering van de uitvoering toch graag het definitieve ontwerp gezien. Ze begrijpt wel dat de ondernemers een zo optimaal terras willen, maar heeft er best moeite mee dat nu alleen de kastanjeboom overblijft, want de knusse groene sfeer verdwijnt. Ze kan zich voorstellen dat meer mensen hetzelfde voelen. Wethouder VAN DE BELT denkt dat deze discussie van wie de openbare ruimte op Texel is nu te ver gaat.

19a. **(uit de commissie 1 februari) Behandeling brieven aan de raad en/of Raads-informatiebrieven, indien gewenst door fracties en eventuele 'schoten voor de boeg'**
Raadslid HOOGERHEIDE heeft een opmerking over het postprotocol. Hij vindt jammer dat niet is toegevoegd ‘waar mogelijk voorzien van een duidelijk tijdpad’, want alleen ontvangstbevestiging voldoet in zijn ogen niet. Burgemeester UITDEHAAG is helemaal met hem eens dat briefschrijvers zo snel mogelijk een tijdpad van afhandeling moeten krijgen. Dit staat echter los van de melding van de postkamer dat de brief in goede orde is aangekomen (om juridische discussie daarover te voorkomen). Een tijdpad is afhankelijk van veel factoren en van de betreffende procedure. Bijv. een paspoort heeft een vaste termijn, maar een bouwvergunning/principeverzoek niet. Die termijn bij ontvangst al te melden is eigenlijk ondoenlijk. Raadslid HOOGERHEIDE zou het daar *waar mogelijk* toch zeer op prijs stellen. Hij denkt dat via systeem Mozard veel mogelijk is.
Burgemeester UITDEHAAG wil er met alle plezier naar kijken, en beseft ook dat ze veel meer procedures in het zaaksysteem transparant moeten maken. Men kan daarin ook de doorlooptijd zien, dus misschien wordt het langs die weg toch wel duidelijk. Hij verschilt dus alleen van mening over het *moment* van aangeven van het tijdpad voor afhandeling.
Raadsgriffier DE PORTO wijst er tevens op dat dit gaat over *brieven aan de raad*. Als griffie geven ze aan briefschrijver aan wanneer de raad het onderwerp agendeert. Ook geven ze door welke ambtenaar het in behandeling neemt. Die ambtenaar kan inschatten hoeveel tijd ermee gemoeid is, en zal daarover zelf reageren richting briefschrijver.
Raadslid HOOGERHEIDE biedt excuus aan dat hij dit te breed heeft getrokken.

19b. **(uit de commissie 1 februari) Ter kennisname: de Lange Termijn Planning**
Geen vragen of opmerkingen.

20. **Rondvraag**

20.1 Raadslid RAN wijst op beschikbaar gestelde ctb-gelden, voor bedrijven die extra uit moeten geven voor controle op toegangsbewijzen, vorig jaar en dit jaar €52.000. Hij vraagt of inmiddels duidelijk is hoe men aanspraak kan maken op deze gelden. Burgemeester UITDEHAAG antwoordt dat ze in de regio de voorwaarden nog willen standaardiseren. Dat wil hij zo spoedig mogelijk naar buiten brengen. Men kan de aanvraag al neerleggen. Het is wel de bedoeling dat men echt kan aantonen dat men iemand moet inhuren om dit werk te doen. In administratie en verantwoording is het wel een draak van een regeling, en in de regio is nog discussie of je moet maximeren. Hijzelf zou het gewoon willen openstellen. Het kan dan wel zo zijn dat er een keer een rekening komt als we over het bedrag heen gaan. Raadslid SCHUIRINGA meent dat we alle voor de pandemie gemaakte kosten toch kunnen terugvragen van het rijk. Burgemeester UITDEHAAG bevestigt dit. Alle kosten voor boa's e.d. zijn al terug gevangen, en zelfs compensatie van vermindering inkomsten (parkeer)belastingen. Het college wil op alle manieren voorkomen dat de ondernemers er last van hebben.

20.2 Raadslid HOOIJSCHUUR signaleert dat weliswaar geld van SBB voor overnemen fietspaden is ontvangen, maar dat we nu 'snelwegen' hebben gecreëerd. Overal kan er met de auto in gereden worden, want losse hekken zet men gewoon aan de kant, ook de 'groene' auto's. Hij brengt in herinnering dat was toegezegd de fietspaden zó dicht te zetten, dat er alleen fietsers langs kunnen. Het gaat erom te voorkomen dat met auto's op het fietspad gereden wordt, en dan achteraf bekeuringen uitgeschreven moeten worden. Ook legt hij voor wie dat allemaal gaat betalen, nu project Zanddijk financieel al is afgesloten. Burgemeester UITDEHAAG legt uit dat de vele fietsers met accuondersteuning, duofietsen, hondenkarren enz. noodzaken deze breedte te kiezen. Ook is voor fietsveiligheid bewust gekozen om geen paaltjes meer te plaatsen. Dat er nu auto's in gaan rijden is natuurlijk niet de bedoeling. De gedane toezegging kan hij nu niet precies nagaan. Het lijkt raadslid HOOIJSCHUUR breed genoeg om toch één paaltje in het midden te zetten. Burgemeester UITDEHAAG legt uit dat er inmiddels dranghekken zijn gezet. Dat hangt samen met de werkzaamheden aan de Postweg. Zodra die klaar is kan hij niet garanderen dat er paaltjes komen, want de ervaring is dat dit bijv. bij inhalen toch vaak misgaat.
Raadslid HOOGERHEIDE constateert dat fietspad Zanddijk ruim binnen begroting is gebleven. Het restant zou gebruikt worden voor opknappen fietspad Georgiëweg, maar vraag is of dat op deze manier kan. In zijn ogen zou dat via de algemene reserve moeten.
toezegging Burgemeester UITDEHAAG zegt schriftelijk antwoord toe. Hij is het eens met de intentie dat het boekhoudkundig goed geregeld moet zijn.
Raadslid SOYER wijst op het betrekken van de Fietsersbond. En het lijkt hem dat de teamleiders van de 'groene auto's' toch eenvoudig aan te spreken zijn.

21. **Sluiting**

De VOORZITTER dankt allen voor hun inbreng. Hij sluit de vergadering om 22.00 uur.

Afkortingen

cpo = collectief particulier opdrachtgeverschap, ctb = corona toegangsbewijs, mvi = maatschappelijk verantwoord inkopen, OD NHN = omgevingsdienst Noord-Holland-noord, RES = regionale energie strategie, rkc = rekenkamercommissie, RRN = regionale raadscommissie Noordkop, SROI = social return on investment, VR = veiligheidsregio

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadscommissievergadering van 12-04-2022

De griffier,

Agenda raadscommissie 2 februari 2022

Datum	02-02-2022
Tijd	19:30 - 23:00
Locatie	Raadszaal
Voorzitter	P. van Sijp
Toelichting	De vergadering vindt plaats in de raadzaal (zonder publiek) en is ook te volgen via www.texel.nl/uitzendingraad.

1 **Opening en mededelingen**

2 **Vaststelling agenda**

3 **Publieksrondvraag**

4 **Vaststellen bestemmingsplan Spangerweg 23 en Molenbuurt 4**

Het college stelt de gemeenteraad voor het bestemmingsplan ‘Spangerweg 23 / Molenbuurt 5’ gewijzigd vast te stellen. Het plan heeft ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Waarom een bestemmingsplan?
Het doel van het plan is een wisseling van de gebruiksmogelijkheden van de panden op deze percelen. Molenbuurt 5 is nu een recreatief opstal binnen een agrarische bestemming. Dit gebruik wordt gewijzigd naar permanente bewoning door hier een functieaanduiding ‘plattelandswoning’ op te nemen. Het pand aan de Spangerweg 23 heeft nu een woonbestemming en dat wordt in de nieuwe situatie de bestemming voor een recreatief opstal.
De belangrijkste reden om medewerking te verlenen aan dit plan is behoud van de noodwoning Spangerweg 23. Deze naoorlogse wederopbouw woning is één van de weinig overgebleven noodwoningen op Texel en de enige die nog de oorspronkelijke hoofdvorm heeft. De eigenaar werkt mee aan plaatsen van deze woning op de gemeentelijke monumentenlijst. Het behoud van deze noodwoning is dan gewaarborgd.

5 **Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan 'naast Stolpweg 23' Den Hoorn**

Het college stelt de gemeenteraad voor het bestemmingsplan ‘Naast Stolpweg 23’ gewijzigd vast te stellen en de Nota van zienswijzen vast te stellen. Met dit plan komt er een bouwmogelijkheid voor 4 woningen aan de Stolpweg in Den Hoorn. Het ontwerp bestemmingsplan heeft ter inzage gelegen. Er is 1 zienswijze ingediend en er zijn reacties ingekomen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Provincie Noord-Holland en de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.

Waarom dit bestemmingsplan?
Aan de Stolpweg in Den Hoorn ligt aan de zuidoostzijde een perceel grond dat nu in gebruik is als grasveld. De bestemming van dit perceel is ‘Groen’ in het huidige bestemmingsplan Den Hoorn. Op deze bestemming kunnen geen woningen gebouwd worden. Daarvoor is een bestemming ‘Wonen’ nodig. Dat wordt met dit bestemmingsplan geregeld. Met dit plan komt er nu een mogelijkheid voor de bouw van woningen (twee blokken van twee onder één kap woningen). Dit is een initiatief van 4 inwoners uit Den Hoorn die hier op basis van een CPO-project (collectief particulier opdrachtgeverschap) de 4 woningen ontwikkelen.

6 **Lokaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie**

Het college vraagt de raad € 35.000,- ter beschikking te stellen voor het opstellen van een Lokaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie. Dit programma geeft gevolg aan de in juni 2021 vastgestelde Strategie Klimaatadaptatie Noordkop.
Door klimaatadaptatie proberen we de gevolgen van een veranderend klimaat zoveel mogelijk op te vangen. Dit doen we door maatregelen te nemen waar het gaat om overvloedige neerslag, langdurige droogte, hittestress, zeespiegelstijging en waterveiligheid. In 2050 moeten alle gemeenten klimaatbestendig en waterrobuust zijn.

In het lokaal Uitvoeringsprogramma zal duidelijk worden wat we hier al als gemeente aan doen, wat we nog gaan doen en hoe we dat gaan verankeren in beleid.

7 Treasurystatuut 2022

Het Treasurystatuut wordt periodiek geactualiseerd. Voor het laatst is dat in 2015 gebeurd naar aanleiding van de invoering van verplicht Schatkistbankieren.

Bij 'Treasury' gaat het over alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op:

1. de financiële vermogenswaarden;
2. de financiële geldstromen;
3. de financiële posities;
4. de hieraan verbonden risico's.

In de tussentijd is de wetgeving niet zodanig veranderd dat het statuut eerder hierop aangepast moest worden. De nu gedane wijzigingen hebben voornamelijk betrekking op aanvullende interne regelgeving, actualisatie bevoegdheden en tekstuele verduidelijkingen.

De Auditcommissie heeft advies uitgebracht.
De gemeenteraad wordt gevraagd het Treasurystatuut 2022 vast te stellen.

8 Verzoek tot kapitaal verstrekking Alliander

Het netwerk van Alliander is niet toegesneden op de energietransitie en het klimaatakkoord. Berichten over woningen en bedrijven die niet aangesloten kunnen worden op het elektriciteitsnetwerk duiken steeds vaker op. De aandeelhouders van Alliander is gevraagd een lening te verstrekken aan het bedrijf waardoor de
problemen in een hoger tempo aangepakt kunnen worden. De lening die aan Texel is gevraagd is gerelateerd aan het aantal aandelen en bedraagt: € 3.728,--.
Alliander verwacht met de lening van de aandeelhouders € 600 miljoen op te halen. De totale investeringen in de netwerken bedragen landelijk ongeveer 1,2 miljard.

In de bijgevoegde Raadsinformatiebrief wordt uitgelegd dat het college van burgemeester en wethouders reeds heeft ingestemd met de verstrekking van dit bedrag, gezien het belang van de kapitaalverstrekking aan Alliander en de wens van het bedrijf om nog in 2021 antwoord te krijgen op de gestelde vraag.

Volgens de huidige financiële verordening is het aangaan van dit soort leningen
een bevoegdheid van uw raad. Om die reden ontvangt u nu een raadsvoorstel.

9 Verordening en begroting nieuwe Wet Inburgering

Met ingang van 1 januari 2022 is de nieuwe Wet Inburgering in werking getreden, waarin de gemeente geheel verantwoordelijk wordt voor de inburgering. Op Texel worden deze taken opgepakt vanuit een samenwerking tussen de gemeente, De Bolder, Vluchtelingenwerk en Texels Welzijn. Door deze samenwerking zorgen we voor een sluitend aanbod op Texel om zo nieuwkomers echt duurzaam te laten participeren in de samenleving. In de verordening leggen we de afspraken, rechten en plichten vast en blijven we als college, wethouder en gemeenteraad betrokken bij het Texelse inburgeringsaanbod.

10 6e wijziging Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

De gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA) moet gewijzigd worden als gevolg van de fusie van de twee gemeenten Heerhugowaard en Langedijk tot de nieuwe gemeente Dijk en Waard. Daarnaast worden enkele redactionele verbeteringen doorgevoerd in de tekst. Het algemeen bestuur van het RHCA heeft een voorstel voor de wijziging voorgelegd aan de colleges van de deelnemende gemeenten ter besluitvorming. Tevens is het voorstel voorgelegd aan de raden om toestemming te geven aan de colleges voor het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling RHCA. Als twee derde van het aantal deelnemende gemeenten akkoord gaat, is de wijziging van de regeling definitief.

11 Zienswijze Kadernota 2023 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)

Het Besluit informatievoorziening gemeenschappelijke regelingen schrijft voor dat gemeenschappelijke regelingen jaarlijks de algemene financiële en beleidsmatige kaders inzake de op te stellen begroting moeten aanbieden aan de deelnemende gemeenten. De GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar heeft daartoe de kadernota inzake de begroting 2023 gepresenteerd.

De belangrijkste tactische doelstelling is, dat de integriteit, authenticiteit, bruikbaarheid en representativiteit van de (overheids)informatie tot in lengte van jaren gegarandeerd moeten zijn. Alleen dan houdt deze de waarde als bron van bewijs ten behoeve van democratische controle en onderzoek. In tijden van makkelijk te manipuleren digitale informatie, fakenews en veroudering van hard- en software, is deze doelstelling belangrijker dan ooit.

Het college heeft besloten om de raad te adviseren geen zienswijze op deze kadernota af te geven.

12 Zienswijze Kadernota 2023 Veiligheidsregio (VRNHN)

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord biedt de gemeenteraden het volgende aan:

- de kadernota 2023
- het voorstel aan het Algemeen Bestuur tot invulling rol nieuwe crisistypen
- het voorstel aan het Algemeen Bestuur tot oprichting van een stichting risicobeheer, en:
- het Regionaal Risicoprofiel (plus het voorstel tot vaststelling daarvan) aan.

De gemeenteraden kunnen over deze stukken een zienswijze c.q. wensen en bedenkingen geven. Het college adviseert een zienswijze met betrekking tot de volgende onderwerpen:

• Taken rondom de Omgevingswet (incl. Risicobeheersing)
• Veranderopgave Brandweer
• Organisatie rondom de nieuwe crisistypen
• Zorg en Veiligheid
• Regionaal Risicoprofiel

13 Zienswijze Kadernota 2023 Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Het college stelt de gemeenteraad voor een zienswijze in te dienen t.a.v. de Kadernota van de Omgevingsdienst.

Deze kadernota omvat een aantal onduidelijkheden. Vandaar dat om duiding wordt gevraagd op een aantal onderwerpen zoals de implementatie Omgevingswet, het energiebesparingsakkoord, de verwachtingen 2023-2026, de Wob-verzoeken, de omgevingsadviseurs en autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering.
Op de onderwerpen waar geen vragen over worden gesteld zijn de financiële kaders helder en zijn er geen opvallendheden (en dus: geen zienswijzen).

14 Zienswijze kadernota 2023 GGD HN

Het Dagelijks Bestuur van de GGD (DB) heeft haar Kadernota 2023 gepresenteerd. De gemeenten kunnen een zienswijze indienen. Regionaal is de afspraak om dat gezamenlijk te doen via de Regionale Raadscommissie Noordkop. Er wordt voorgesteld om geen zienswijze af te geven op de kadernota 2023, omdat de beleidsmatige en financiële uitgangspunten uit de Kadernota 2023 in belangrijke mate aansluiten bij eerdere zienswijzen van de raad en ontwikkelingen in de samenleving.

15 Inkoop- en Aanbestedingsbeleid

Het huidige inkoop- en aanbestedingsbeleid dateert van 14 maart 2014. Tijd dus voor een herziening. De basis is en blijft het VNG model. Het nieuwe inkoop- en aanbestedingsbeleid en de manier waarop we er mee gaan werken is echter op onderdelen flink vernieuwd. Zo wordt het beleid meer ingezet als een verlengstuk van onze maatschappelijke ambities. Duurzaamheid krijgt een (nog) prominentere plek in het beleid.

Ook is er meer aandacht voor Social Return On Investment (SROI) en is er extra aandacht voor de inzet van lokale ondernemers. Organisatorisch zal de aanpak leiden tot een verbreding en beter gebruik van de beschikbare kennis op het gebied van inkoop en aanbesteding.

16 **(uit de commissie 1 februari) Uitvoeringsprogramma Programma Waddeneilanden**

Om de eilander samenwerking te verstevigen en uitdagingen die op de eilanden afkomen het hoofd te bieden, heeft het Dagelijks Bestuur (hierna: DB) van de GR de Waddeneilanden opdracht gegeven een Programma op te zetten: een plan voor een programma om de leefbaarheid op de Waddeneilanden te behouden en te werken aan een duurzaam en vitaal toekomstperspectief.
De voor het programma benoemde thema's zijn ondergebracht in vijf programmalijnen:
- Goed Wonen & Leven
- Toekomstbestendig Ondernemen en Ontwikkelen
- Optimaal Bereikbaar & Verbonden
- Duurzame Energie
- Circulaire Economie

De gemeenteraad kan wensen en bedenkingen formuleren tegen dit voorgenomen besluit van het college.

17 **GroenLinks en D66: Kleine windmolens mogelijk maken (in het Buitengebied)**

18 **Motie CDA - Kunstwerk Stenen Plaats**

19.a **(uit de commissie 1 februari) Behandeling brieven aan de raad en/of Raadsinformatiebrieven, indien gewenst door fracties en eventuele 'schoten voor de boeg'**

Fracties kunnen brieven of Raadsinformatiebrieven agenderen voor bespreking in de raadscommissie.
Zij kunnen ook 'Schoten voor de boeg' doen; dat zijn onderwerpen die een fractie kan agenderen om bijvoorbeeld af te tasten hoe andere fracties denken over een onderwerp.
Een actueel overzicht van alle ingekomen brievenen raadsinformatiebrieven zijn altijd te vinden via het Raadsinformatiesysteem (www.texel.nl/gemeenteraad), dan kiezen voor: Overzichten.

In de bijlage leest u wat gebeurt met post voor de gemeenteraad. Deze informatie is ook terug te vinden op de website van de gemeenteraad www.texel.nl/gemeenteraad.

19.b **(uit de commissie 1 februari) Ter kennisname: de Lange Termijn Planning**

20 **Rondvraag**

21 **Sluiting**

Raadscommissie

Dossiernummer	875
Extern Zaak ID	3103941
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	2 februari 2022
Agendapunt	4
Titel	Vaststellen bestemmingsplan Spangerweg 23 en Molenbuurt 4
Organisatieonderdeel	Beleid & Vergunningen (VTH)
Portefeuillehouder	H. Huisman
Aanleiding	

Bijlagen
Advies - Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan 'Spangerweg 23 / Molenbuurt 5' in De Waal
Bijlage 1a. Regels
Bijlage 1b. Bijlage bij regels. Lijst met beroeps- of bedrijfsactiviteiten aan huis
Bijlage 1c. Toelichting
Bijlage 1d. Verbeelding
Bijlage 1e. De Noodwoning Spangerweg 23 te De Waal op Texel
Bijlage 2. Reactie Omgevingsdienst Molenbuurt - Spangerweg publ
Concept-raadsbesluit - 3103941 - Bestemmingsplan Spanderweg 23 en Molenbuurt 4

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
B&W	11 januari 2022
Planningscommisie	18 januari 2022
Raadscommissie	**2 februari 2022**
Raadsvergadering	16 februari 2022

Toelichting

Het college stelt de gemeenteraad voor het bestemmingsplan 'Spangerweg 23 / Molenbuurt 5' gewijzigd vast te stellen. Het plan heeft ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Waarom een bestemmingsplan?

Het doel van het plan is een wisseling van de gebruiksmogelijkheden van de panden op deze percelen. Molenbuurt 5 is nu een recreatief opstal binnen een agrarische bestemming. Dit gebruik wordt gewijzigd naar permanente bewoning door hier een functieaanduiding

‘plattelandswoning’ op te nemen. Het pand aan de Spangerweg 23 heeft nu een woonbestemming en dat wordt in de nieuwe situatie de bestemming voor een recreatief opstal.
De belangrijkste reden om medewerking te verlenen aan dit plan is behoud van de noodwoning Spangerweg 23. Deze naoorlogse wederopbouw woning is één van de weinig overgebleven noodwoningen op Texel en de enige die nog de oorspronkelijke hoofdvorm heeft. De eigenaar werkt mee aan plaatsen van deze woning op de gemeentelijke monumentenlijst. Het behoud van deze noodwoning is dan gewaarborgd.

Inzagelegging van het plan

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 16 november tot en met 27 december 2021 ter inzage gelegen. In deze periode zijn er geen zienswijzen ingediend. Ook is het plan voorgelegd aan de provincie, Hoogheemraadschap, Omgevingsdienst en Veiligheidsregio. Daar zijn de volgende reacties op ingekomen:
Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier heeft aangegeven geen op- en aanmerkingen te hebben over dit plan. De provincie heeft ook geen problemen met dit plan en is blij dat met dit plan een monument behouden blijft. Van de Veiligheidsregio is geen reactie ontvangen. Op 30 december heeft de Omgevingsdienst gereageerd. Deze reactie leidt tot een kleine tekstuele aanpassing in de toelichting van het plan. In de toelichting is aangegeven dat geen bodemonderzoek nodig is omdat er niet gebouwd wordt. Dit is echter niet altijd het geval en ook bij functiewijziging kan een bodemonderzoek noodzakelijk zijn. In de tekst van de toelichting wordt dit aangepast.

De vervolgstappen voor het plan

Het plan ligt nu ter vaststelling voor aan de gemeenteraad. Na de vaststelling treedt het plan in werking. Het plan wordt daarna nog wel voor beroep ter inzage gelegd. Na afloop van de beroepstermijn is het plan onherroepelijk en zijn de bestemmingen definitief gewijzigd.

Gemeente Texel

Advies

Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan ‘Spangerweg 23 / Molenbuurt 5’ in De Waal

Doelenboom

Programma	**3**	**Mooi en gastvrij Texel**
Maatschappelijk doel	3.5.	Zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening met behoud van de Texelse kernwaarden
Beleidsdoel	3.5.1	Voor een goede ruimtelijke ordening zorgdragen

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Het bestemmingsplan ‘Spangerweg 23 en Molenbuurt 5’ in De Waal, zoals geometrisch is vastgelegd in het Geography Markup Language (GML) bestand NL.IMRO.0448.BUI2021 BP0001-on01 en rekening houdend met de onderstaande wijziging in de toelichting, vast te stellen.

De huidige tekst op pagina 26 van de toelichting, paragraaf 4.4 ‘bodem’

Planspecifiek
‘Voor beide plangebieden geldt dat er geen ingrepen in de grond worden gedaan. Bodemonderzoeken voor de betreffende plangebieden zijn dan niet nodig’

Vervangen door:
Planspecifiek
‘Voor beide plangebieden geldt dat er geen ingrepen in de grond worden gedaan. Er dient echter wel te worden aangetoond dat de bodem bij beide plangebieden geen belemmering vormt voor de gewijzigde bestemmingen.

2. Voor het plangebied geen exploitatieplan vast te stellen ingevolge artikel 6.12 lid 2 Wet ruimtelijke ordening, omdat het kostenverhaal anderszins is geregeld

Toelichting

In de raadsvergadering van 22 september 2021 is besloten het ontwerp bestemmingsplan voor de percelen Spangerweg 23 en Molenbuurt 5 ter inzage te leggen. Doel van het bestemmingsplan is een wisseling van de gebruiksmogelijkheden van de panden op deze percelen. Van Molenbuurt 5 wordt de gebruiksmogelijkheid van de recreatieve opstal gewijzigd naar permanente bewoning. Het pand aan de Spangerweg 23 heeft nu een woonbestemming en dat wordt in de nieuwe situatie een recreatief opstal.
Het ontwerpplan heeft ter inzage gelegen tot en met 27 december 2021. Er zijn geen zienswijzen ingediend. Ook is het plan naar diverse overlegpartners verzonden voor een reactie. De reacties leiden tot een kleine

Consequenties

Financieel	☐ Ja ☑ Nee	Majeure risico’s	☐ Ja ☑ Nee
Personeel/Organisatie	☐ Ja ☑ Nee	Beheer	☐ Ja ☑ Nee
Juridisch	☑ Ja ☐ Nee	Belanghebbenden	☑ Ja ☐ Nee
Beleid	☑ Ja ☐ Nee	Structuurvisie	☐ Ja ☑ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☑ Nee	Regie	
Deregulering	☐ Ja ☑ Nee	**Zaaknummer**	3103941

Bijlagen

1. bestemmingsplan: regels, toelichting, verbeelding en bijlagen
2. reactie Omgevingsdienst

tekstuele aanpassing in de toelichting van het plan op basis van een opmerking van de Omgevingsdienst. De provincie was positief over dit plan dat leidt tot het behoud van een monumentaal pand.
Dit plan kan met een kleine tekstuele wijziging worden vastgesteld.

Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan ‘Spangerweg 23 / Molenbuurt 5’ in De Waal

Samenvatting

Het college stelt de gemeenteraad voor het bestemmingsplan ‘Spangerweg 23 / Molenbuurt 5’ gewijzigd vast te stellen. Het plan heeft ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Waarom een bestemmingsplan?
Het doel van het plan is een wisseling van de gebruiksmogelijkheden van de panden op deze percelen. Molenbuurt 5 is nu een recreatief opstal binnen een agrarische bestemming. Dit gebruik wordt gewijzigd naar permanente bewoning door hier een functieaanduiding ‘plattelandswoning’ op te nemen. Het pand aan de Spangerweg 23 heeft nu een woonbestemming en dat wordt in de nieuwe situatie de bestemming voor een recreatief opstal.
De belangrijkste reden om medewerking te verlenen aan dit plan is behoud van de noodwoning Spangerweg 23. Deze naoorlogse wederopbouw woning is één van de weinig overgebleven noodwoningen op Texel en de enige die nog de oorspronkelijke hoofdvorm heeft. De eigenaar werkt mee aan plaatsen van deze woning op de gemeentelijke monumentenlijst. Het behoud van deze noodwoning is dan gewaarborgd.

Inzagelegging van het plan
Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 16 november tot en met 27 december 2021 ter inzage gelegen. In deze periode zijn er geen zienswijzen ingediend. Ook is het plan voorgelegd aan de provincie, Hoogheemraadschap, Omgevingsdienst en Veiligheidsregio. Daar zijn de volgende reacties op ingekomen: Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier heeft aangegeven geen op- en aanmerkingen te hebben over dit plan. De provincie heeft ook geen problemen met dit plan en is blij dat met dit plan een monument behouden blijft. Van de Veiligheidsregio is geen reactie ontvangen. Op 30 december heeft de Omgevingsdienst gereageerd. Deze reactie leidt tot een kleine tekstuele aanpassing in de toelichting van het plan. In de toelichting is aangegeven dat geen bodemonderzoek nodig is omdat er niet gebouwd wordt. Dit is echter niet altijd het geval en ook bij functiewijziging kan een bodemonderzoek noodzakelijk zijn. In de tekst van de toelichting wordt dit aangepast.

De vervolgstappen voor het plan
Het bestemmingsplan ligt nu voor aan de gemeenteraad ter vaststelling. Omdat er een kleine aanpassing in de tekst nodig is, gaat het nu om het gewijzigd vaststellen. Dat heeft tot gevolg at na de vaststelling het plan nog een keer naar de provincie wordt gestuurd om een reactie. Daarna kan het plan als vastgesteld bestemmingsplan voor 6 weken ter inzage worden gelegd. Dan is er de mogelijkheid voor het instellen van beroep bij de Raad van State.
.

Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan ‘Spangerweg 23/ Molenbuurt 5’ in De Waal

Argumenten tot advies

Wat is de reden voor het opstellen van het bestemmingsplan?
Met dit plan worden de bestemmingen van Molenbuurt 5 en Spangerweg 23 gewisseld. Molenbuurt 5 is nu een recreatief opstal binnen een agrarische bestemming dat al permanent bewoond wordt. Spangerweg 23 is een woning waar een tijdelijke omgevingsvergunning voor het gebruik als recreatief opstal is verleend in afwachting van deze bestemmingswijziging. In de nieuwe situatie wordt dat andersom. Dus Molenbuurt 5 krijgt een bestemming voor permanente woondoeleinden binnen de agrarische bestemming door middel van het opnemen van de aanduiding voor plattelandswoning en Spangerweg 23 de bestemming Recreatief Opstal. In de raadsvergadering van 22 september 2021 is unaniem ingestemd met de verdere ontwikkeling en inzagelegging van het ontwerpplan.

Inzage van het ontwerp bestemmingsplan ‘Spangerweg 23 / Molenbuurt 23’ in De Waal
Het ontwerp bestemmingsplan heeft in eerste instantie van 5 oktober 2021 tot en met 15 november 2021 ter inzage gelegen. Daarna bleek dat dit plan niet gelijktijdig in het gemeenteblad èn op ruimtelijke plannen was gepubliceerd. Om geen procedurele fout te maken is het plan opnieuw op de juiste wijze ter inzage gelegd van 16 november tot en met 27 december 2021. Er zijn geen zienswijzen ingediend;
Het ontwerpplan is ook voorgelegd aan de Provincie, het Hoogheemraadschap, de Veiligheidsregio en de Omgevingsdienst. Daar zijn de volgende reacties op ingekomen:
Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier heeft aangegeven geen op- en aanmerkingen te hebben over dit plan. De provincie heeft ook geen problemen met dit plan en geeft aan dat het een goed gegeven is dat met dit plan een monument behouden blijft. Van de Veiligheidsregio is geen (tijdige) reactie ontvangen. De Omgevingsdienst heeft in haar reactie opgemerkt dat in de toelichting staat aangegeven dat er geen bodemonderzoek nodig is. Er kunnen echter situaties zijn waarbij dit wel nodig is. Dit moet aangepast worden in de toelichting.

Voorgestelde wijziging in de toelichting van het bestemmingsplan

De huidige tekst op pagina 26 van de toelichting, paragraaf 4.4 ‘bodem’

Planspecifiek
‘Voor beide plangebieden geldt dat er geen ingrepen in de grond worden gedaan. Bodemonderzoeken voor de betreffende plangebieden zijn dan niet nodig’

Vervangen door:

‘Voor beide plangebieden geldt dat er geen ingrepen in de grond worden gedaan. Er dient echter wel te worden aangetoond dat de bodem bij beide plangebieden geen belemmering vormt voor de gewijzigde bestemmingen.

Deze aanpassing heeft volgens de Omgevingsdienst met name betrekking op Molenbuurt 5. Daar moeten de initiatiefnemers onderzoeken of bij de omliggende bebouwing bij Molenbuurt 5 asbest is toegepast. Afhankelijk van dat onderzoek is mogelijk nog nader onderzoek nodig. Dit heeft nu verder geen gevolgen voor de vaststelling van het bestemmingsplan.

De opzet van het bestemmingsplan

De bestemming van de percelen in het huidige bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013.

1. Het perceel Spangerweg 23 heeft nu een woonbestemming. Er staat hier nu een kleine woning zonder bijbehorende bouwwerken. Op dit perceel zitten nu de volgende bouwmogelijkheden: een woning met een oppervlakte van 150 m^2 of een stolpwoning met een oppervlakte van 250 m^2 en 150 m^2 aan bijbehorende bouwwerken op basis van het bestemmingsplan en de vergunningsvrije bouwmogelijkheden. In totaal is dat 400 m^2 aan bebouwingsmogelijkheden.

Woning Spangerweg 23 in De Waal

2. Het perceel Molenbuurt 5 in De Waal maakt onderdeel uit van het gevestigde agrarisch bedrijf gevestigd op Molenbuurt 3. Het geheel heeft de bestemming Agrarisch – Oude Land. Op dit perceel mag 1 recreatief opstal aanwezig zijn. Dat is het pand Molenbuurt 5.

Recreatief opstal Molenbuurt 5

De bijzonderheden van het pand Spangerweg 23

Spangerweg 23 is één van de laatst overgebleven noodwoningen uit de wederopbouwperiode op Texel en is monumentaal waardig. Traject om deze noodwoning op de gemeentelijke monumentenlijst te plaatsen is op verzoek van de eigenaar gestart. Hieronder enkele conclusies uit de boordeling van het pand:

- De noodwoning Spangerweg 23 is fraai gelegen, aan drie zijden in het oorspronkelijke open Texelse landschap van vóór de ruilverkaveling. Het vormt een goed Wederopbouwensemble met de in 1950 gebouwde loods en veestalling (Spangerweg 22) aan de overkant van de weg en de naastgelegen nieuwe woning Spangerweg 21, gebouwd in 1951/1952. De situationele en ensemblewaarden zijn hoog.
- De noodwoning Spangerweg 23 is ondanks de sobere bouw, de destijds doelmatig geringe omvang en de tijdelijkheid van opzet, behouden en nagenoeg ongewijzigd gebleven, zowel in hoofdvorm, als in indeling. Zelfs enkele oorspronkelijke elementen zoals de Bruijnzeel binnendeuren zijn behouden gebleven. De afwezigheid van latere aanbouwen, maken de gaafheid en herkenbaarheid als een wederopbouw-noodwoning zeer hoog.

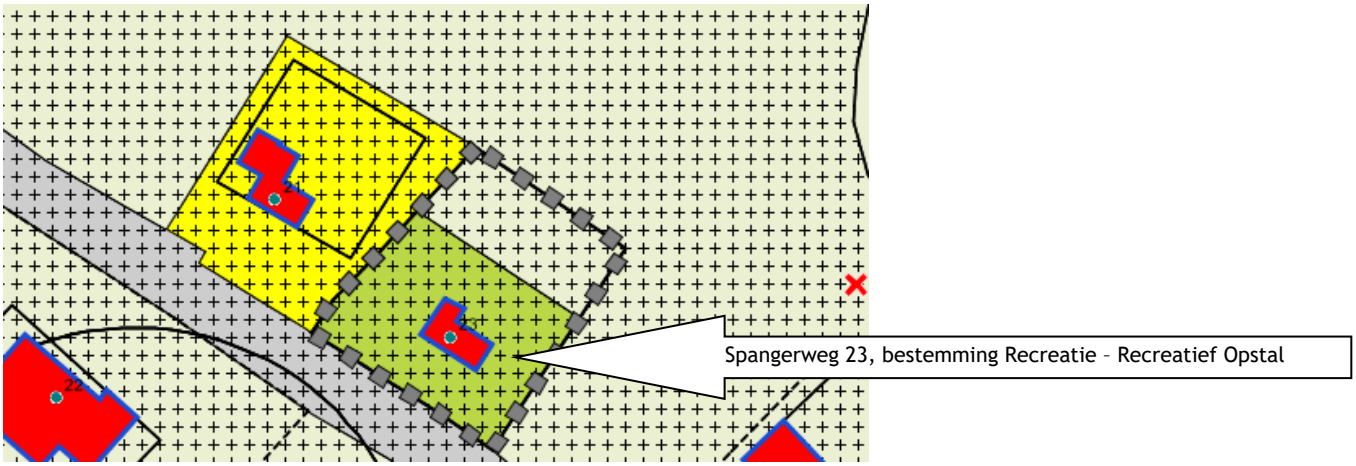
- Zeldzaamheid: Het Bureau Wederopbouw Boerderijen (BWB) heeft in Nederland 4479 noodwoningen gebouwd, waarvan er 28 in Noord-Holland stonden. Vijf daarvan zijn in de korte periode van september 1945 en eind 1946 op Texel gebouwd waarvan drie volgens identiek ontwerp. De noodwoning Spangerweg 23 heeft samen met de noodwoning Schorrenweg 3 een grote herkenbaarheidswaarde als BWB-noodwoning. Alleen de noodwoning Spangerweg 23 is dermate gaaf en ongewijzigd dat het een zeer hoge zeldzaamheidswaarde heeft op lokaal niveau. De zeldzaamheidswaarde op regionaal of landelijk niveau is onbekend, maar gezien de oorspronkelijke aantallen, is de kans groot dat ook op regionaal niveau de noodwoning een hoge zeldzaamheidswaarde heeft.

Uit deze beoordelingen blijkt dat behoud van deze noodwoning belangrijk is voor Texel.

Gevolgen voor de woning als deze wordt aangemerkt als gemeentelijk monument

Op het moment dat deze woning een gemeentelijk monument wordt zijn de bouwmogelijkheden beperkt, ondanks de ruime uitbreidingsmogelijkheden op basis van de huidige woonbestemming. Met een oppervlakte van 65 m^2 en een hoogte van 4,2 meter voldoet deze woning niet echt meer aan de huidige wooneisen. Daarom heeft de eigenaar verzocht om deze woning aan te merken als recreatief opstal. Dit is ook een voorwaarde van de eigenaar voor medewerking aan de aanwijzing als gemeentelijk monument. Door de Spangerweg 23 te bestemmen als recreatief opstal kan de eigenaar ook geld genereren om de noodwoning op gepaste wijze in stand te houden. Het pand zelf past binnen de bouwregels voor recreatieve opstallen. Alleen het gebruik moet worden toegestaan. Daarvoor is dan een uitruil met de recreatieve opstal aan de Molenbuurt 5 in De Waal voorgesteld, dat op een steenworp afstand ligt.

Nieuwe bestemming / verbeelding Spangerweg 23

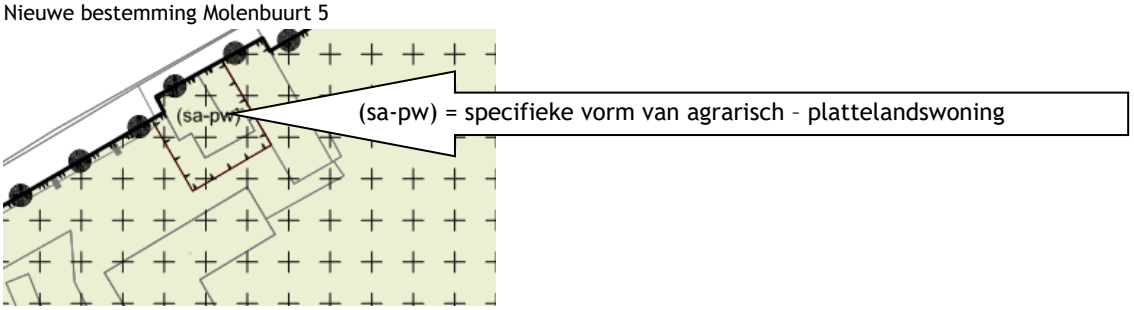
Huidig gebruik pand Molenbuurt 5 in De Waal

Het pand Molenbuurt 5 de recreatieve opstal bij het agrarisch bedrijf gevestigd op Molenbuurt 3. Dit is een fruitbedrijf. De recreatieve opstal blijkt van de laatste 32 jaar ongeveer 21 jaar permanent bewoond te zijn geweest. Dat is strijdig met de bestemming.

Wat verandert er voor het pand Molenbuurt 5 in dit nieuwe bestemmingsplan?

Het gehele perceel behoudt de bestemming Agrarische - Oude Land. Ook de bouwmogelijkheden wijzigen niet. Wat wel wijzigt is dat de 'maatvoering' maximum aantal recreatieve opstallen, 1' van de verbeelding wordt gehaald. De mogelijkheid voor een recreatief opstal komt daarmee te vervallen. Het pand Molenbuurt 5 krijgt een aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - plattelandswoning'. Daarmee kan het opstal permanent bewoond worden. De bewoner hoeft dan geen relatie met het agrarisch bedrijf te hebben.

Nieuwe bestemming Molenbuurt 5

Waarom wordt er meegewerkt aan dit plan?
De noodwoning Spangerweg 23 is van belangrijke historische waarde voor Texel en voor Nederland. Dit plan leidt tot behoud van deze noodwoning en de huidige situatie op het perceel Spangerweg 23. Dat is goed voor de directe omgeving. Het ensemble met de naastgelegen woning op nummer 21 blijft ongewijzigd. Het open landschap blijft behouden. Vervangen van de bestemming 'Wonen' door de bestemming 'Recreatie – Recreatief' opstal leidt tot een beperking van de bouwmogelijkheden en daarmee de openheid van het gebied. Op basis van de huidige situatie en bestemming kan hier een oppervlakte van maximaal 400 m^2 bebouwd worden (uitgaande van een stolp met bijbehorende bouwwerken). Dat is aanmerkelijk meer dan de 65 m^2 die er nu staat. Door het wijzigen van de bestemming naar een recreatief opstal, in relatie met het aanduiden als gemeentelijke monument kan hier nagenoeg niets meer worden bijgebouwd. Ook wordt het bestemmingsvlak kleiner en wordt een deel van de voormalige bestemming 'Wonen' als agrarische grond bestemd. Een toename van het agrarisch areaal met ongeveer 500 m^2. Daarnaast past een recreatief opstal beter in de omgeving vanwege de milieusituatie van naastgelegen en tegenovergelegen agrarische bedrijven.

Op het perceel aan de Molenbuurt betekent dit nieuwe bestemmingsplan dat het huidige recreatieve opstal permanent bewoond mag worden. Daarmee wordt een situatie gelegaliseerd die al ruim 20 jaar bestaat. Nu is dit niet direct de reden dat meegewerkt wordt aan dit plan, maar wordt het plan in totaliteit gezien en heeft dit plan een positieve uitwerking op beide percelen. Er is hier sprake van een unieke situatie die is beoordeeld. Dit bestemmingsplan zorgt ervoor dat deze unieke situatie blijft behouden waarbij er geen toename of afname van het aantal woningen en recreatieve opstallen. Omdat hier sprake is van een unieke situatie (maatwerk) levert dit plan geen precedentwerking op.

Wat is het vervolg?
Dit plan wordt na besluitvorming als gewijzigd vastgesteld bestemmingsplan nog voor een reactie naar de provincie gezonden en daarna opnieuw ter inzage gelegd. Dan kan er beroep ingesteld worden bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Komt dat er niet dan is het plan onherroepelijk.

Wat als u het niet eens bent met dit plan?
U heeft in principe op 2 september 2021 al unaniem ingestemd met deze plannen door akkoord te gaan met de inzagelegging van dit plan. Nu het plan ter inzage heeft gelegen en er geen zienswijzen zijn ingediend ligt vaststellen van het plan dan ook voor de hand. Als u het alsnog niet een bent met dit plan kunt u besluiten het plan niet vast te stellen. U kunt dat doen door een amendement in te dienen waarin goed gemotiveerd wordt waarom u het niet eens bent met dit plan. Het is belangrijk in een eventuele juridische vervolgprocedure dat het besluit goed gemotiveerd is.
Een amendement kan ook leiden tot een aanpassing in de plannen zodat u uiteindelijk wellicht wel kunt instemmen met dit plan.

Consequenties van het advies

- **Juridische consequenties**
  Zoals onder het kopje ‘wat is nu het vervolg’ is aangegeven is de volgende stap het opsturen naar de provincie en het ter inzage leggen van het vastgestelde bestemminsplan. Dit plan leidt niet tot ongewenste precedentwerking. Deze situatie is zo bijzonder dat er geen identieke andere gevallen bekend zijn.

Belanghebbenden

- **Externe belanghebbende(n)**
  Het plan heeft ter inzage gelegen en is verzonden naar diverse instanties voor overleg. Dit heeft geleid tot een kleine tekstuele aanpassing in het plan zoals nu is voorgesteld.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Wet ruimtelijke ordening
- Bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013 en het reparatieplan Buitengebied

Gemeente Texel

.txl

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan ‘Spangerweg 23 / Molenbuurt 5’ in De Waal

Doelenboom

Programma	**3**	**Mooi en gastvrij Texel**
Maatschappelijk doel	3.5.	Zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening met behoud van de Texelse kernwaarden
Beleidsdoel	3.5.1	Voor een goede ruimtelijke ordening zorgdragen

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Wet ruimtelijke ordening
- Bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013, reparatieplan Buitengebied

Overwegende

- dat met dit bestemmingsplan de noodwoning Spangerweg 23 behouden blijft als gemeentelijk monument en in ongewijzigde vorm gebruikt kan worden als recreatief opstal;
- dat dit bestemmingsplan leidt tot een beperking van de bouwmogelijkheden op het perceel Spangerweg 23 zodat het landschap haar open karakter op deze locatie behoud;
- dat de al jarenlange permanente bewoning van de recreatieve opstal op Molenbuurt 5 hiermee gelegaliseerd wordt;
- dat dit plan niet leidt tot en afname van permanente woningen en niet leidt tot een toename van het aantal recreatieve opstallen;
- dat met dit plan een unieke situatie aan de Spangerweg behouden blijft voor de toekomst.

Besluit

2. Het bestemmingsplan ‘Spangerweg 23 en Molenbuurt 5’ in De Waal, zoals geometrisch is vastgelegd in het Geography Markup Language (GML) bestand NL.IMRO.0448.BUI2021 BP0001-on01 en rekening houdend met de onderstaande wijziging in de toelichting, vast te stellen.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16 februari 2022,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3103941

Bijlagen

1. bestemmingsplan

De huidige tekst op pagina 26 van de toelichting, paragraaf 4.4 ‘bodem’

Planspecifiek
‘Voor beide plangebieden geldt dat er geen ingrepen in de grond worden gedaan. Bodemonderzoeken voor de betreffende plangebieden zijn dan niet nodig’

Vervangen door:
Planspecifiek
‘Voor beide plangebieden geldt dat er geen ingrepen in de grond worden gedaan. Er dient echter wel te worden aangetoond dat de bodem bij beide plangebieden geen belemmering vormt voor de gewijzigde bestemmingen.

2. Voor het plangebied geen exploitatieplan vast te stellen ingevolge artikel 6.12 lid 2 Wet ruimtelijke ordening, omdat het kostenverhaal anderszins is geregeld.

bestemmingsplan

Spangerweg 23 / Molenbuurt 5

Gemeente Texel

BURO SRO

stedenbouw + ruimtelijke ordening + ontwikkelingsmanagement

Planstatus:	*ontwerp*
Plan identificatie:	*NL.IMRO.0448.BUI2021BP0001-on01*
Datum:	*2021-04-22*
Contactpersoon Buro SRO:	*J. v..Nuland | F.M Polderman*
Kenmerk Buro SRO:	*SR200389*
Opdrachtgever:	*dhr. Bakker, A*

Buro SRO
't Goylaan 11
3525 AA Utrecht
030-2679198
www.buro-sro.nl

BTW nummer:	NL8187.16.071.B01
KvK nummer:	30232281
Rabobank rekeningnummer:	NL44.RABO.0142.1540.24 t.n.v. Buro SRO B.V. te Utrecht

Inhoudsopgave

1 Inleidende regels 5
Artikel 1 Begrippen 5
Artikel 2 Wijze van meten 18
2 Bestemmingsregels 20
Artikel 3 Agrarisch - Oude land 20
Artikel 4 Recreatie - Recreatief opstal 32
Artikel 5 Waarde - Archeologie 3 33
3 Algemene regels 37
Artikel 6 Anti-dubbeltelregel 37
Artikel 7 Algemene gebruiksregels 37
Artikel 8 Algemene afwijkingsregels 37
Artikel 9 Algemene wijzigingsregels 38
Artikel 10 Overige regels 39
4 Overgangs- en slotregels 40
Artikel 11 Overgangsrecht 40
Artikel 12 Slotregel 40

1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 plan:

het bestemmingsplan Spangerweg 23 / Molenbuurt 5 met identificatienummer NL.IMRO.0448.BUI2021BP0001-on01 van de gemeente Texel.

1.2 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0448.BUI2021BP0001-on01 met de bijbehorende regels.

1.3 aanduiding:

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.4 aanduidingsgrens:

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.5 aangebouwd bijhorend bouwwerk

een bijbehorend bouwwerk dat met minimaal één van de gevels tegen één of meer gevels van een ander gebouw, niet zijnde een vrijstaand bijbehorend bouwwerk, is gebouwd, op een zodanige wijze dat een rechtstreekse, voor mensen toegankelijke, interne verbinding tussen beide gebouwen mogelijk is.

1.6 achtererf

erf aan de achterkant en de niet naar openbaar toegankelijk gebied gekeerde zijkant, op meer dan 1,00 m. van de voorkant van het hoofdgebouw of het dichtst bij de weg gelegen gebouw.

1.7 agrarisch bedrijf

een bedrijf dat gericht is op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren, met inbegrip van daarmee samenhangende activiteiten en andere activiteiten van ondergeschikte betekenis.

1.8 agrarisch bedrijfsgebouw

een gebouw dat door indeling en inrichting is bestemd om uitsluitend gebruikt te worden voor de uitoefening van een agrarisch bedrijf.

1.9 agrarisch loonbedrijf

een bedrijf dat gericht is op het verlenen van diensten aan agrarische bedrijven of op de handel in produkten die rechtstreeks ten dienste staan van het agrarisch bedrijf, zoals een loonwerkbedrijf, (kunst)mestverzamel- en distributiebedrijf, of veevoederbedrijf en veeverzorgingsbedrijf, transportbedrijf voor agrarische producten, landbouwmechanisatiebedrijf en dergelijke bedrijven.

1.10 akkerbouw

vorm van landbouw, niet zijnde veeteelt, zoals akkerbouw, bollenteelt, vollegronds-groenteteelt, fruitteelt, boomteelt, (glas)tuinbouw.

1.11 ambachtelijke activiteiten

activiteiten ten behoeve van het beroepsmatig vervaardigen, herstellen of bewerken van producten, stoffen of goederen door middel van of overwegend door handwerk.

1.12 ambachtelijk bedrijf

inrichting ten behoeve van het beroepsmatig vervaardigen, herstellen of bewerken van producten, stoffen of goederen door middel van of overwegend door handwerk.

1.13 ander werk

een werk, geen bouwwerk zijnde.

1.14 ander bouwwerk

een bouwwerk, geen gebouw, geen bijbehorend bouwwerk en geen overkapping zijnde.

1.15 archeologische begeleiding

het uitvoeren en registreren van waarnemingen tijdens niet-archeologische bodemverstorende activiteiten, gericht op het vaststellen van aan- of afwezigheid van archeologische waarden op basis van de in het Programma van Eisen verwoorde onderzoeksvra(a)g(en) en onderzoeksdoelstellingen. Archeologische begeleidingen worden verricht door een erkende partij, beschikkend over een opgravingsvergunning ex artikel 45 van de Monumentenwet en uitgevoerd volgens de desbetreffende specificaties in de vigerende versie van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA). Conform de richtlijnen van de KNA zijn archeologische begeleidingen als alternatief voor proefsleuven of opgravingen alleen toegestaan in een beperkt aantal nauwkeurig omschreven situaties;

1.16 archeologisch monument

terrein dat op basis van de Monumentenwet is aangewezen als beschermd archeologisch monument.

1.17 archeologisch onderzoek

onderzoek verricht door een erkende archeologisch partij, werkend volgens de geldende Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA).

1.18 archeologisch plangebied

het archeologische gebied waarbinnen de feitelijke bodemingrepen plaatsvinden en waarvoor een vergunning wordt aangevraagd.

1.19 archeologische verwachting

de aan een gebied toegekende verwachting in verband met de kans op het voorkomen van archeologische sporen en relicten.

1.20 archeologisch vooronderzoek

archeologisch vooronderzoek kan bestaan uit locatiegericht bureauonderzoek, booronderzoek, geofysisch prospectieonderzoek, het graven van proefsleuven of een combinatie daarvan. De verschillende vormen van onderzoek worden verricht door een erkende partij en uitgevoerd volgens de desbetreffende specificaties in de geldende Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA). De resultaten van het onderzoek worden weergegeven en geïnterpreteerd in een rapport. Op basis daarvan beoordeelt de gemeente of een vergunning kan worden verleend.

1.21 archeologische waarden

waarden die verband houden met het zich in de bodem bevinden van voorwerpen of bewoningssporen van vroegere samenlevingen, die wegens hun schoonheid, hun betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische betekenis van algemeen belang zijn.

1.22 bebouwing:

één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

1.23 bebouwingsbeeld

de waarde van een gebied in stedenbouwkundige zin, die wordt bepaald door de mate van samenhang in aanwezige bebouwing, daarbij in het bijzonder gelet op een goede verhouding tussen bouwmassa en open ruimte, een goede hoogte- en breedteverhouding tussen de bebouwing onderling en de samenhang in bouwvorm en ligging tussen bebouwing die ruimtelijk op elkaar is geörienteerd.

1.24 bedrijfsvloeroppervlakte bedrijven

de totale oppervlakte van de voor bedrijfsuitoefening benodigde bedrijfsruimte, inclusief de verkoopvloeroppervlakte, opslag- en administratieruimten en dergelijke.

1.25 bedrijfswoning

een woning in of bij een gebouw of op een terrein, kennelijk slechts bedoeld voor (het huishouden van) een persoon, van wie huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein noodzakelijk is.

1.26 beeldkwaliteitsplan

plan dat criteria en aanbevelingen bevat:

a. met betrekking tot inpassing van ruimtelijke ontwikkelingen in relatie tot de karakteristieken, kernwaarden en kwaliteiten van een gebied; en
b. met betrekking tot stedenbouwkundige en architectonische vorm, massa en (wegen-)structuur van voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen;

met het doel de kernwaarden en kwaliteiten van een gebied van Texel te waarborgen bij ruimtelijke ontwikkelingen, alsmede de wijze waarop deze in hun omgeving worden ingepast, en dat juridisch onderdeel uitmaakt van het ruimtelijk plan waarop het betrekking heeft.

1.27 beroeps- of bedrijfsactiviteiten aan huis

een beroeps- of bedrijfsmatige activiteit aan huis, genoemd in Bijlage 4, dan wel een naar de aard of de invloed op de omgeving daarmee gelijk te stellen activiteit, die in of bij een woonhuis wordt uitgeoefend op een zodanige wijze dat het woonhuis in overwegende mate de woonfunctie behoudt en de ruimtelijke uitwerking of uitstraling van die activiteit met de woonfunctie in overeenstemming is.

1.28 bestaand

ten aanzien van de bij of krachtens de Woningwet/Wabo aanwezige vergunde of legale bouwwerken en de werken, geen gebouwen zijnde, en werkzaamheden: bestaand ten tijde van de terinzagelegging van het bestemmingsplan als ontwerp; ten aanzien van het overige gebruik: bestaand ten tijde van het van kracht worden van het betreffende gebruiksverbod.

1.29 bestemmingsgrens:

de grens van een bestemmingsvlak.

1.30 bestemmingsvlak:

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.31 bijgebouw:

een vrijstaand gebouw dat in functioneel en bouwkundig opzicht ondergeschikt is aan een op hetzelfde bouwperceel gelegen hoofdgebouw.

1.32 bijhorend bouwwerk

uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd gebouw, of een ander bouwwerk, met een dak.

1.33 blokhut

een gebouw met een eenvoudige constructie en beperkte omvang ten behoeve van een recreatief nachtverblijf.

1.34 bodemingrepen

werken en werkzaamheden waarvan mag worden aangenomen dat zij het bodemarchief kunnen aantasten.

1.35 boomsingel

opgaande compacte beplanting van boomsoorten om of langs een terrein.

1.36 bosbouw

het geheel van bedrijfsmatig handelen en activiteiten gericht op de duurzame instandhouding en ontwikkeling van bestaande en nieuwe bossen ten behoeve van (één of meerdere van de functies) natuur, houtproductie, landschap, milieu (waaronder begrepen waterhuishouding) en recreatie.

1.37 bouwen

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk.

1.38 bouwgrens

de grens van een bouwvlak.

1.39 bouwlaag

een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw en zolder.

1.40 bouwperceel

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.41 bouwperceelgrens

de grens van een bouwperceel.

1.42 bouwvlak

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde, zijn toegelaten.

1.43 bouwwerk

een bouwkundige constructie van enige omvang, die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.44 branchegerelateerde detailhandel

de verkoop van producten, afkomstig van het eigen bedrijf of een ander bedrijf in eenzelfde vakgebied, dan wel daaraan gerelateerde producten, aan consumenten (niet bedrijfsmatige gebruikers).

1.45 camper

een gemotoriseerd voertuig waarin voorzieningen voor dag- en nachtverblijf zijn getroffen en dat als zodanig over de openbare weg mag rijden.

1.46 caravan

een al dan niet uitklapbare wagen, gebouwd, ingericht en bestemd voor het kamperen, welke ingevolge het wegenverkeersreglement mag worden voortbewogen achter een motorvoertuig (toercaravan).

1.47 cultuur en ontspanning

een atelier, een bioscoop, een creativiteitscentrum, een dansschool, een museum, een muziekschool, een muziektheater, een sauna, een theater, en/of een naar de aard daarmee gelijk te stellen voorziening ten behoeve van cultuur en ontspanning;

1.48 cultuurhistorische waarde

de waarde, die wordt toegekend aan een gebied of bouwwerk op basis van de ter plaatse bestaande cultuurhistorische elementen: historische (steden)bouw, bovengrondse monumentenzorg, archeologische waarden, cultuurlandschap en historische geografie (landschappelijke elementen die het gevolg zijn van menselijk handelen in het verleden zoals bijvoorbeeld verkavelings-, beplantings-, en wegenpatronen).

1.49 dak

iedere bovenbeëindiging van een gebouw.

1.50 dakhelling

de hoek, die het dakvlak of elk van de dakvlakken maakt ten opzichte van het horizontale vlak.

1.51 detailhandel

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen die die goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit.

1.52 deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg

een door het College van Burgemeester en Wethouders aan te wijzen ambtenaar, persoon of organisatie die voldoet aan de binnen de archeologische professie geldende opleidings- en ervaringseisen.

1.53 dienstverlening

het bedrijfsmatig verrichten van diensten, waarbij het publiek rechtstreeks (al dan niet via een balie) te woord wordt gestaan en geholpen.

1.54 dierenverblijf

al dan niet overdekte ruimte waarbinnen dieren worden gehouden.

1.55 energiegewassen

energiegewassen zijn gewassen die speciaal geproduceerd worden om energie uit biomassa op te wekken.

1.56 erf

al dan niet bebouwd perceel, of een gedeelte daarvan, dat direct is gelegen bij een woonhuis of een hoofdgebouw en dat in feitelijk opzicht is ingericht ten dienste van het gebruik van dat gebouw.

1.57 evenement

elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak, met uitzondering van bioscoopvoorstellingen, markten als bedoeld in de Gemeentewet, kansspelen als bedoeld in de Wet op de kansspelen, het in een inrichting in de zin van de Drank en Horecawet gelegenheid geven tot dansen en betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties; onder evenement wordt mede verstaan een herdenkingsplechtigheid, een braderie, een optocht, een feest, muziekvoorstelling of wedstrijd op of aan de weg.

1.58 extensief dagrecreatief medegebruik

een medegebruik van gronden dat ondergeschikt is aan de functie van de bestemming waarbinnen dit recreatieve gebruik is toegestaan, zoals wandelen, fietsen, paardrijden, kanoën, vissen, picknicken, of een naar aard daarmee gelijk te stellen medegebruik.

1.59 familiehuis

een verblijfsrecreatief opstal voor kleinere groepen, zoals bijvoorbeeld een driegeneratie familie, meerdere gezinnen e.a., op een voor recreatieve doeleinden bestemd terrein.

1.60 folietunnel

een tijdelijk, demontabel ander bouwwerk van lichte constructie overtrokken met folie of daarmee gelijk te stellen materiaal ter bescherming van het kweekmateriaal.

1.61 gebouw

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.62 gebruiksmogelijkheden

de mogelijkheden om gronden en bouwwerken overeenkomstig de daaraan toegekende bestemming te gebruiken.

1.63 geluidsbelasting

de geluidsbelasting vanwege een weg.

1.64 gevoelige bebouwing

woningen en gebouwen die op grond van artikel 1 Wet Geluidhinder worden aangemerkt als geluidsgevoelige gebouwen, met uitzondering van die gebouwen behorende bij de betreffende inrichting.

1.65 groepsverblijf

een gebouw ingericht voor de bedrijfsmatige verstrekking van logies aan groepen personen ten behoeve van recreatief verblijf, met daarbij behorende collectieve voorzieningen.

1.66 grondhoop

de volgens wettelijke eisen opslag van vrijgekomen grond van verschillende kwaliteitsklassen, die wordt opgeslagen ten behoeve van nuttig hergebruik. De opgeslagen grond moet van dezelfde of betere kwaliteit zijn dan de kwaliteit van de ontvangende bodem.

1.67 hogere grenswaarde

een bij een bestemmingsplan in acht te nemen maximale waarde voor de geluidsbelasting van geluidsgevoelig objecten, die hoger is dan de voorkeursgrenswaarde en die in een concreet geval kan worden vastgesteld op grond van de Wet geluidhinder en/of het Besluit geluidhinder.

1.68 hoofdgebouw

een gebouw, dat op een bouwperceel door zijn constructie, afmetingen of functie als belangrijkste bouwwerk valt aan te merken en waarin de hoofdfunctie ingevolge de bestemming is of wordt ondergebracht.

1.69 horecabedrijf

een bedrijf, waar bedrijfsmatig dranken en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse worden verstrekt , één en ander al dan niet in combinatie met een vermaaksfunctie, met uitzondering van een erotisch getinte vermaaksfunctie.

1.70 hotel

een horecabedrijf, dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van logies (per nacht) met als nevenactiviteit het verstrekken van maaltijden en dranken voor consumptie ter plaatse.

1.71 hotelkamer

een kamer in een hotel waar je als gast verblijft. De hotelkamer beschikt over een bed, toilet, bad en /of douche, maar geen keuken

1.72 huishouden

een zelfstandig(e) dan wel samenwonende persoon of groep van personen die binnen een complex van ruimten gebruik maakt van dezelfde voorzieningen zoals een keuken, sanitaire voorzieningen en de entree.

1.73 intensieve veehouderij

niet grondgebonden agrarische bedrijven die zelfstandig of als neventak (nagenoeg) geheel in gebouwen varkens, pluimvee, konijnen, vleeskalveren, pelsdieren en/of overige kleinvee houden. Het biologisch houden van dieren conform de landbouwkwaliteitswet, het kweken van vis, en het houden van melkvee en overige rundvee, geiten, schapen en paarden wordt niet aangemerkt als intensieve veehouderij.

1.74 kampeermiddel

een tent, een tentwagen, een camper, een caravan, dan wel enig ander daarmee vergelijkbaar voertuig of onderkomen, dat geheel of ten dele is bestemd of opgericht dan wel wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf en dat gelet op zijn constructie, omvang en vorm geschikt is om te worden vervoerd.

1.75 kampeerterrein

een terrein of plaats, geheel of gedeeltelijk ingericht om daarop gelegenheid te geven tot het plaatsen dan wel geplaatst houden van kampeermiddelen ten behoeve van recreatief dag- en nachtverblijf.

1.76 keuken

een ruimte waarin mensen voedsel bereiden en waarbij meer voorzieningen aanwezig zijn dan de voorzieningen die zijn toegestaan in een kitchenette. In een keuken kunnen complete maaltijden worden voorbereid.

1.77 kitchenette

de maximale voorzieningen in een kitchenette bestaan uit een opstelplaats voor een aanrecht met een vloeroppervlakte tot maximaal 1,5m * 0,6m ten behoeve van een koffiezetapparaat, een waterkoker en een tafelmodel koelkast. Een kitchenette is niet bestemd voor het bereiden van complete maaltijden.

1.78 kleinschalig historisch medegebruik

kleinschalige activiteiten, die met name door de lokale bevolking uitgevoerd worden, op de wijze en in de mate zoals van oudsher gebruikelijk of van vergelijkbare aard en omvang.

1.79 kleinschalige duurzame energieopwekking

winning van energie uit kleinschalige perceelsgebonden bronnen, waarbij weinig tot geen schadelijke milieueffecten optreden bij winning en omzetting en die in onuitputtelijke hoeveelheden beschikbaar is, zoals zon, wind, water, aard- en omgevingswarmte.

1.80 kustverdediging

werken en werkzaamheden ten behoeve van het in stand houden van de waterkering.

1.81 landschappelijke waarde

de aan een gebied toegekende waarde wat betreft het waarneembare deel van het aardoppervlak, welke waarde wordt bepaald door de herkenbaarheid en identiteit van de onderlinge samenhang en beïnvloeding van niet-levende en levende natuur en het menselijk grondgebruik.

1.82 logies met ontbijt

het bieden van de mogelijkheid tot recreatief nachtverblijf en ontbijt, in de woning/wooneenheid, aan personen die hun hoofdverblijf elders hebben, waarbij dit ondergeschikt is aan de woonfunctie.

1.83 maatschappelijke voorziening

educatieve, sociaal-medische, sociaal-culturele, religieuze en levensbeschouwelijke voorzieningen en voorzieningen ten behoeve van openbare dienstverlening of een combinatie hiervan alsook productiegebonden detailhandel en ondergeschikte horeca ten dienste van deze voorzieningen.

1.84 mantelzorg

het bieden van zorg aan hulpbehoevende(n) op het fysieke, psychische en/of sociale vlak, op vrijwillige basis en buiten organisatorisch verband.

1.85 milieusituatie

de waarde van een gebied in milieuhygiënische zin die wordt bepaald door de mate van scheiding tussen milieugevoelige en milieubelastende functies, daarbij in het bijzonder gelet op het voorkomen dan wel beperken van hinder door geur, stof, geluid, gevaar, licht en/of trilling.

1.86 molenbiotoop

de omgeving waarmee een molen in relatie staat en welke van belang is voor de werking, de zichtbaarheid en het behoud van de molen.

1.87 natuurwaarden

de aan een gebied toegekende waarden gekenmerkt door geologische, geomorfologische, bodemkundige en biologische elementen, zowel afzonderlijk als in onderlinge samenhang, voorkomende in een gebied. Onderdeel van de natuurwaarden vormt steeds een beoordeling van de soortbescherming op basis van de Flora- en faunawet, de gebiedsbescherming op basis van de Natuurbeschermingswet (Natura 2000 gebieden), de Ecologische Hoofdstructuur en het weidevogelleefgebied.

1.88 nevenactiviteiten

activiteiten die ruimtelijk in aard en omvang ondergeschikt zijn aan de hoofdfunctie ter plekke.

1.89 normaal onderhoud

het onderhoud, dat gelet op de bestemming regelmatig noodzakelijk is voor een goed beheer en gebruik van de gronden en gebouwen die tot de betreffende bestemming behoren.

1.90 normtelling slaapplaatsen

maatgevend gemiddelde voor de bezetting van recreatieve verblijfsaccommodatie.

1.91 ondergeschikte horeca

horeca die ondergeschikt en gerelateerd is aan de bestemming en tot doel heeft het verstrekken van kleine etenswaren en dranken, niet zijnde alcoholische dranken. Tot ondergeschikte horeca worden mede gerekend mobiele horecastands, drankautomaten en dergelijke.

1.92 opgraving

het opgraven van een archeologische vindplaats met als doel de informatie te verzamelen en vast te leggen die nodig is voor het beantwoorden van de in het Programma van Eisen verwoorde onderzoeksvra(a)g(en) en het behalen van de onderzoeksdoelstellingen. Opgravingen worden verricht door een erkende partij, beschikkend over een opgravingsvergunning ex artikel 45 van de Monumentenwet en uitgevoerd volgens de desbetreffende specificaties in de vigerende versie van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA).

1.93 oppervlakte en diepte van de bodemingreep bij het bepalen van al dan niet vrijstelling van de vergunningsplicht

de gemeente beoordeelt of bouwplannen en voorgenomen werken vergunningplichtig zijn of deze vallen binnen de criteria voor vrijstelling. Daarbij wordt beoordeeld of de feitelijke bodemingreep ten behoeve van het gebouw of werk zowel de vrijgestelde oppervlakte als diepte van de betreffende beleidscategorie overschrijden. Is dit niet het geval dan is het betreffende gebouw of werk niet vergunningplichtig.

1.94 overig bouwwerk

een bouwkundige constructie van enige omvang, geen pand zijnde, die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.95 overkapping

elk overig bouwwerk, dat een overdekte ruimte vormt zonder dan wel met ten hoogste één wand.

1.96 paardenhouderij

een bedrijf dat is gericht op het africhten, het opleiden en het trainen, alsmede het opvangen, stallen en verhuren, waaronder huifkarverhuur, van paarden en/of pony's.

1.97 paardrijbakken

paardrijdbakken zijn buitenrijbanen ten behoeve van paardrijactiviteiten, met een bodem van zand, hout, boomschors of ander materiaal om de bodem te verstevigen en al dan niet voorzien van een omheining.

1.98 pavikiosk

een combinatie van strandpaviljoen en strandkiosk in één gebouw, waarbij het paviljoengedeelte en het kioskgedeelte van een pavikiosk twee gescheiden ruimten zijn met elk een eigen ingang en het voor het publiek niet mogelijk is om binnen het gebouw van het paviljoengedeelte in het kioskgedeelte te komen en andersom.

1.99 permanente bewoning

er is sprake van permanente bewoning wanneer de huurder of eigenaar van de woonruimte deze meer dan 180 dagen in een aaneengesloten periode van 360 dagen bewoont.

1.100 personeelsverblijf

een verblijfsruimte ten behoeve van tijdelijke huisvesting van eigen personeel dat over een arbeidscontract voor een periode korter dan een jaar beschikt.

1.101 plaggen

het verwijderen van de bovenste grondlaag met begroeiing.

1.102 plangebied

het gebied waarop het plan betrekking heeft.

1.103 plattelandswoning

een woning als bedoeld in de 'Wijziging van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en enkele andere wetten om de planologische status van gronden en opstallen bepalend te laten zijn voor de mate van milieubescherming alsmede om de positie van agrarische bedrijfswoningen aan te passen (plattelandswoningen) hetgeen betekent dat deze woning ook door derden, niet werkzaam in het agrarische bedrijf, mag worden bewoond.

1.104 productiegebonden detailhandel

detailhandel in goederen die ter plaatse worden vervaardigd, geteeld, gerepareerd en/of toegepast in het productieproces, waarbij de detailhandelsfunctie ondergeschikt is aan de productiefunctie.

1.105 prostitutie

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding.

1.106 recreatieappartement

het geheel van bij elkaar behorende vertrekken als afzonderlijk gemeubilieerde woongelegenheid, bedoeld voor verblijfsrecreatie, in een groter gebouw.

1.107 recreatief opstal

een recreatief (onderdeel van een) gebouw, niet staande op een recreatieterrein of deel uitmakende van een complex recreatieappartementen.

1.108 recreatief verblijf

verblijf uitsluitend gericht op ontspanning en vrijetijdsbesteding.

1.109 recreatieve slaapplaats

plaats om te slapen bestemd in het kader van recreatief verblijf.

1.110 recycling

het in een productieproces opnieuw verwerken van afval materialen voor het oorspronkelijke doel of voor andere doeleinden, met in begrip van organische recycling uitgezonderd terugwinning van energie.

1.111 reëel agrarisch bedrijf

er is sprake van een reëel agrarisch bedrijf als tussen de helft en een nagenoeg volledig 'redelijk' inkomen afkomstig is uit het bedrijf en/of tussen de helft en nagenoeg volledige arbeidsinzet van een volwaardige arbeidskracht aan het bedrijf besteedt wordt. Een reëel bedrijf heeft de potentie uit te groeien tot een volwaardig agrarisch bedrijf.

1.112 relatie

een figuur dat afzonderlijk weergegeven (bouw)vlakken met elkaar koppelt, zodanig dat voor toepassing van de regels sprake is van één (bouw)vlak.

1.113 restaurant

gebouw, ingericht en in gebruik voor de bedrijfsmatige verstrekking van maaltijden, dranken en dergelijke voor gebruik ter plaatse met bijbehorende verzorgende voorzieningen.

1.114 ruimte voor ruimte-regeling

regeling, gericht op een aantoonbare en duurzame verbetering van de ruimtelijke kwaliteit door de bouw van een woning als compensatie voor de sloop van landschappelijke storende en/of niet passende bebouwing of functies onder de voorwaarde dat dit leidt tot een vermindering van het bebouwde oppervlak.

1.115 schapenboet

een voor Texel karakteristieke schuurvorm gekenmerkt door een vierkant-constructie van houten balken (gebinten), met een dak bestaande uit drie dakvlakken. Aan één zijde is het gebouw voorzien van een opgaande gevel die naar het noordoosten is gericht. Oorspronkelijk werden schapenboeten in de schapenhouderij gebruikt voor opslag en beschutting voor de schapen.

1.116 seksinrichting

een voor publiek toegankelijke besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was seksuele handelingen worden verricht of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Onder seksinrichting wordt in ieder geval verstaan: een seksbioscoop, een seksautomatenhal, een sekstheater, een parenclub of een erotische massagesalon, al dan niet in combinatie met elkaar.

1.117 stacaravan/chalet

een zelfstandig, al dan niet verrijdbaar bouwwerk, bestaande uit een lichte constructie en uit lichte materialen al dan niet met wielaswielen, dat naar aard en inrichting is bedoeld voor recreatief dag- en of nachtverblijf, die gedurende meerdere jaren op een kampeerterrein op dezelfde plaats blijft staan en als kampeermiddel valt aan te merken.

1.118 standplaats

een gedeelte van een terrein met een recreatieve bestemming waarop een (sta)caravan, camper of een tent mag worden geplaatst.

1.119 stolp

een voor Noord-Holland karakteristieke boerderij gekenmerkt door een vierkant-constructie van houten balken (gebinten), waarop een piramidevormig dak rust, al dan niet met een voorhuis.

1.120 strandhuisje

een gebouwtje dat uitsluitend gebruikt mag worden voor dagrecreatie op het strand.

1.121 strandkiosk

een gebouw voor de verstrekking van etenswaren en drinken om mee te nemen, niet voor gebruik ter plaatse, en voor de verkoop van strandartikelen zoals bijvoorbeeld speelgoed, verhuur strandartikelen en zonnebrandartikelen, geplaatst op het strand of in de nabijheid daarvan.

1.122 strandpaviljoen

een gebouw voor de verstrekking van etenswaren en drinken voor gebruik ter plaatse, in de vorm van een horecabedrijf, geplaatst op of in de onmiddellijke nabijheid van het strand.

1.123 strandpaviljoen - jaarrond

een strandpaviljoen in niet-permanente bebouwing (demontabel en verplaatsbaar binnen een bepaalde periode, die in overleg met het Hoogheemraadschap wordt bepaald), dat het gehele jaar op het strand mag blijven staan en het gehele jaar geopend dient te zijn.

1.124 strandrecreatie 1

zone waarbinnen de volgende bebouwing mag worden opgericht: strandhuisjes, sanitair en verkleedruimte, strandbewakingspost, beheer- en onderhoudsgebouw en (water)sportaccommodaties.

1.125 strandrecreatie 2

zone waarbinnen de volgende bebouwing mag worden opgericht: strandhuisjes, sanitair en verkleedruimte, strandbewakingspost en beheer- en onderhoudsgebouw.

1.126 tent

een in hoofdzaak uit textiel of uit andere daarmee gelijk te stellen materialen vervaardigd onderkomen bedoeld voor verblijfsrecreatie.

1.127 tijdelijk personeel / seizoenspersoneel

personeel dat over een arbeidscontract voor een periode korter dan een jaar beschikt.

1.128 tuinwal

een van oudsher op het Oude Land van Texel veel voorkomend landschapselement, in gebruik als terreinafscheiding, bestaande uit gestapelde graszoden, aan de basis ongeveer een meter breed en naar boven taps toelopend tot ongeveer 30 cm en ongeveer 1 meter hoog.

1.129 veeteelt

mede omvattend veehouderij, is een vorm van landbouw waarbij men dieren houdt voor het verkrijgen van melk, bont, vlees, wol, eieren of andere dierlijke producten, alsmede het fokken van dieren

1.130 veldschuur

solitaire schuur op agrarische gronden.

1.131 verbeelding

de kaarten van het bestemmingsplan Buitengebied 2013 van de gemeente Texel, bestaande uit respectievelijk de kaarten 1 tot en met 70 alsmede het bij de kaart behorende renvooi (legenda)

1.132 verblijfsrecreatie

het recreatief doorbrengen van één of meer nachten buiten de vaste woonplaats, uitgezonderd sociale bezoeken aan familie, vrienden, kennissen en zakenbezoeken.

1.133 verkoop-vloeroppervlak

de totale oppervlakte van winkelvloeroppervlak, magazijn, sociale ruimte, entree en ruimte voor winkelwagentjes in hoofdgebouwen en bijbehorende bouwwerken ten behoeve van detailhandelsactiviteiten.

1.134 vloeroppervlakte

de totale oppervlakte van hoofdgebouwen en bijbehorende bouwwerken op de begane grond.

1.135 volkstuin

een perceel grond dat onderdeel uitmaakt van een volkstuincomplex en zich niet in de onmiddellijke nabijheid van de woning van de gebruiker bevindt, waarop de gebruiker gewassen teelt voor eigen gebruik.

1.136 volwaardig agrarisch bedrijf

er is sprake van een volwaardig agrarisch bedrijf als een nagenoeg ‘redelijk’ inkomen afkomstig is uit het bedrijf en nagenoeg de gehele arbeidsinzet van een volwaardige arbeidskracht aan het bedrijf besteed wordt.

1.137 voorgevel

de naar de openbaar toegankelijke ruimte gekeerde gevel(s) van een (hoofd)gebouw.

1.138 voorkeursgrenswaarde

de bij een bestemmingsplan in acht te nemen maximale waarde voor de geluidsbelasting van geluidsgevoelige objecten, zoals deze rechtstreeks kan worden afgeleid uit de Wet geluidhinder en/of het Besluit geluidhinder.

1.139 vuurwerkbedrijf

een bedrijf dat is gericht op de vervaardiging of assemblage van vuurwerk of de (detail)handel in vuurwerk c.q. de opslag van vuurwerk en/of de daarvoor benodigde stoffen.

1.140 waarde - archeologie 1

gronden met een zeer hoge archeologische waarde die ex artikel 3 van de Monumentenwet door het Rijk zijn aangewezen als monument. Deze terreinen vallen buiten de bevoegdheid van de gemeente.

1.141 waarde - archeologie 2

gronden met een archeologische waarde zoals aangeduid op de Archeologische Beleidskaart categorie 2.

1.142 waarde - archeologie 3

gronden met een hoge archeologische verwachting, mede gebaseerd op de cultuurhistorie zoals vermeld op de Archeologische Beleidskaart categorie 3.

1.143 waarde - archeologie 4

gronden met een gematigde archeologische verwachting zoals vermeld op de Archeologische Beleidskaart categorie 4.

1.144 webwinkel

een vorm van detailhandel waarbij het tonen van de producten en de transactie volledig online geschieden. Het ter plaatse afhalen van gekochte goederen is wel toegestaan.

1.145 windturbine

een turbine waarin winddruk wordt omgezet in mechanische energie.

1.146 windvang

de aan- en afvoer van wind.

1.147 woning

een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van een afzonderlijk huishouden.

1.148 wooneenheid

een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van een afzonderlijk huishouden.

1.149 woonhuis

een gebouw dat een woning omvat, dan wel twee of meer naast elkaar en/of geheel of gedeeltelijk boven elkaar gelegen woningen omvat en dat qua uiterlijke verschijningsvorm als een eenheid beschouwd kan worden.

1.150 woonsituatie

de waarde van een gebied voor de woonfunctie die wordt bepaald door de situering van om die woonfunctie liggende functies en bebouwing, daarbij in het bijzonder gelet op de daglichttoetreding, het uitzicht, de mate van privacy en het voorkómen of beperken van hinder.

1.151 zomerhuis

een verblijfsrecreatief gebouw op een voor recreatieve doeleinden bestemd terrein.

Artikel 2 Wijze van meten

2.1 Peil

Bij de toepassing van deze regels wordt als peil aangehouden:
de hoogte van het afgewerkte omliggende terrein ter plaatse van het bouwwerk of werk (bv. grondhoop) met dien verstande dat, indien het bouwwerk zal worden gebouwd op een nog onbebouwd perceel, deze hoogte ten hoogste 0,50 meter ligt boven of beneden de hoogte van de kruin van de weg waarop het perceel wordt ontsloten, eventueel natuurlijk aanwezige reliëfverschillen buiten beschouwing gelaten.
Indien de hoogte van het afgewerkte terrein niet aan alle zijden van het bouwwerk gelijk is, wordt het peil berekend als de gemiddelde hoogte van het aansluitende afgewerkte omliggende terrein; incidenteel aangebrachte en ondergeschikte ophogingen en verdiepingen buiten beschouwing gelaten.

2.2 andere wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.2.1 De bouwhoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een overig bouwwerk, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.2.2 de dakhelling

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

2.2.3 de goothoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

2.2.4 de hoogte van een windturbine

vanaf het peil tot aan de (wieken)as van de windturbine.

2.2.5 de tiphoogte van een windturbine

vanaf het peil tot aan de maximale hoogte van enig bouwonderdeel van de windturbine.

2.2.6 de inhoud van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane-grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.2.7 de oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk:

Bij het bepalen van de oppervlakte worden overstekken aan buitenwerkse gevelvlakken vanaf een breedte van 1,00 meter in zijn geheel meegerekend.

2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Agrarisch - Oude land

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Agrarisch - Oude land aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. agrarisch grondgebruik;
b. een agrarisch grondgebonden bedrijf ter plaatse van de aanduiding 'Bouwvlak';
c. agrarisch erf ter plaatse van de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - erf';
d. het wonen ten behoeve van een agrarisch bedrijf;
e. het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden;
f. plattelandswoning ter plaatse van de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - plattelandswoning';

met daaraan ondergeschikt:

g. water(berging), in de vorm van sloten, kolken, plassen;
h. bestaande wegen en bestaande paden;
i. nutsvoorzieningen zoals kabels en leidingen;
j. uitoefening van beroep aan huis of een kleinschalige bedrijfsmatige activiteit zoals genoemd in Bijlage 2 in bijlagen bij de regels dan wel een activiteit die voor wat betreft aard en omvang gelijk te stellen is aan de in deze bijlage vermelde activiteiten;
k. loonwerk;
l. kleinschalige duurzame energieopwekking;
m. extensief dagrecreatief medegebruik;
n. bezoekboerderij, voor educatieve en culturele doeleinden met voldoende parkeervoorzieningen binnen het bouwvlak of de aanduiding ‘specifieke vorm van agrarisch – erf’;
o. onderzoek en ontwikkeling voor het agrarische bedrijf;
p. winteropslag/stalling van boten, caravans en strandhuisjes;
q. paardenhouderij ter plaatse van de aanduiding 'Paardenhouderij';
r. landschap en natuurbeheer;
s. proeverij agrarische producten met voldoende parkeervoorzieningen binnen het bouwvlak of de aanduiding ‘specifieke vorm van agrarisch – erf’;
t. onderzoek en ontwikkeling met educatieve doeleinden;
u. verwerking agrarische producten;
v. verblijfsrecreatie in de vorm van logies met ontbijt;

en daarbij behorende:

w. gebouwen en overige bouwwerken,

alsmede:

x. een veldschuur ter plaatse van de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch – veldschuur';
y. een schapenboet ter plaatse van de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch – schapenboet';
z. een tuincentrum ter plaatse van de aanduiding 'Tuincentrum';
aa. een agrarische veldschuur met medegebruik huisvesting strandwachten ter plaatse van de aanduiding 'Specifieke vorm van recreatie - strandwachten';
bb. verblijfsrecreatie indien in de maatvoering ' maximum aantal recreatieve opstallen' op de verbeelding is opgenomen dat een of meer recreatieve opstallen aanwezig mogen zijn;
cc. recreatieappartementen ter plaatse van de maatvoering 'maximum aantal recreatieve appartementen';
dd. vervallen zie artikel 3.7 h;
ee. plaatsing en exploitatie van een bio-vergistingsinstallatie ter plaatse van de aanduiding ‘Specifieke vorm van agrarisch – biovergistingsinstallatie’, met een capaciteit kleiner dan 100 ton/per dag;

ff. inpandige huisvesting voor tijdelijk personeel ten behoeve van het eigen, ter plaatse gevestigde, agrarische bedrijf ter plaatse van de aanduiding 'Specifieke vorm van bedrijf - inpandige personeelsverblijven'.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Algemeen

Het bouwen van gebouwen, overkappingen en overige bouwwerken, conform de in artikel 3 lid 2.2 en artikel 3 lid 2.3 genoemde maatvoering, is mede toegestaan ten behoeve van gebruik dat is toegelaten na afwijking van de regels van dit plan.

3.2.2 Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. gebouwen en overkappingen mogen uitsluitend worden gebouwd binnen het bouwvlak, uitgezonderd schapenboet en veldschuur;
b. een schapenboet mag uitsluitend worden gebouwd ter plaatse van de aanduiding "Specifieke vorm van agrarisch - schapenboet;"
c. een veldschuur mag uitsluitend worden gebouwd ter plaatse van de aanduiding "Specifieke vorm van agrarisch - veldschuur";
d. per bouwvlak mogen uitsluitend gebouwen en overkappingen ten behoeve van één ter plaatse gevestigd agrarisch bedrijf worden gebouwd;
e. de afstand tussen gebouwen en overkappingen binnen een bouwvlak mag maximaal 25 meter bedragen;
f. er mogen geen nieuwe (bedrijfs)woningen worden toegevoegd;
g. de (bedrijfs)woning(en) en de bijbehorende bouwwerken dienen te voldoen aan de bouwregels voor Wonen;
h. per bouwvlak is één sanitair gebouw ten behoeve van kamperen bij de boer toegestaan;
i. de maatvoering van een gebouw of overkapping moet voldoen aan het volgende bouwschema:

	gezamenlijke oppervlakte	bouwhoogte	goothoogte	dakhelling
bedrijfsgebouw		max. 10 m.	max. 4,5 m.	min. 20° en max. 60°
overkapping		max. 10 m.	max. 4,5 m.	min. 20° en max. 60°
veldschuur		max. 6 m.	max. 3 m.	min. 30° en max.60°
schapenboet	bestaand	bestaand	bestaand	bestaand
sanitair gebouw ten behoeve van kamperen bij de boer	max. 100 m2	max. 6 m.	max. 3 m.	min. 0° en max.60°

j. het maximum aantal toegestane recreatieve opstallen is op de verbeelding weergegeven in de maatvoering "maximum aantal recreatieve opstallen";
k. de recreatieve opstallen dienen te voldoen aan de bouwregels voor Recreatie - Recreatief opstal.
l. het bouwen van glaskassen is niet toegestaan;
m. bestaande recreatieve opstallen, die zich inpandig in, of aangebouwd aan, een gebouw bevinden, mogen niet als losstaand bouwwerk worden herbouwd;
n. voor een gebouw of overkapping met een oppervlakte van 800 m2 en groter, dient een erfinrichtingsplan deel uit te maken van de aanvraag voor de omgevingsvergunning.
o. het maximum aantal toegestane recreatieappartementen is op de verbeelding weergegeven in

de maatvoering 'maximum aantal recreatieve appartementen'.

3.2.3 Overige bouwwerken

Voor het bouwen van overige bouwwerken, gelden de volgende regels:

Windturbines
het oprichten van windturbines is niet toegestaan;

Binnen het bouwvlak:

a. de hoogte van overige bouwwerken, mag binnen het bouwvlak maximaal 10 meter zijn;
b. de hoogte van erf- of terreinafscheidingen mag maximaal 1 meter zijn, met dien verstande dat de hoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de naar de weg gekeerde gevel(s) van de woonhuis(zen) maximaal 2 meter mag zijn;
c. de hoogte van sleufsilo's mag maximaal 2 meter zijn;

Buiten bouwvlak, binnen de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - erf':

d. de hoogte van overige bouwwerken, mag maximaal 1 meter zijn. In uitzondering hierop mag de hoogte van het afschermende hekwerk voor de opslag van mest zoals genoemd in artikel 3 lid 5 sub b maximaal 1,80 meter zijn;

Buiten bouwvlak en buiten de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - erf':

e. de hoogte van overige bouwwerken, mag maximaal 1 meter zijn. In uitzondering hierop mag de hoogte van het afschermende hekwerk voor de opslag van mest zoals genoemd in artikel 3 lid 5 sub b maximaal 1,80 meter zijn;
f. de hoogte van folietunnels mag maximaal 2,5 meter zijn en de oppervlakte mag maximaal 1.000 m2 per bedrijf bedragen.

3.3 Afwijken van de bouwregels

Bij de afweging van de hieronder genoemde afwijking(en), is het Beeldkwaliteitsplan Buitengebied van de gemeente Texel, zoals opgenomen in bijlagen bij de regels, bijlage 1 steeds onderdeel van het toetsingskader.

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in artikel 3 lid 2.2 sub e , voor het bouwen van gebouwen op een grotere afstand, indien de noodzaak daarvan uit oogpunt van de bedrijfsvoering is aangetoond;
b. het bepaalde in artikel 3 lid 2.2 sub f voor de bouw van een eerste bedrijfswoning en onder de voorwaarde dat de aanvrager aantoont dat er sprake is van een volwaardig agrarisch bedrijf en onder de voorwaarde dat de bedrijfswoning voldoet aan de bouwregels van Wonen;
c. het bepaalde in artikel 3 lid 2.2 sub l voor het bouwen van glaskassen, waarbij de maatvoering moet voldoen aan het volgende bouwschema:

	gezamenlijke oppervlakte	bouwhoogte	goothoogte	dakhelling
glaskassen	max. 1.000 m²	max 10 m.	max 4,5 m.	min. 20° en max. 60°

Hierbij geldt als voorwaarde dat geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de woonsituatie, de milieusituatie, de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de omliggende gronden. Er geldt een verbod op nachtelijke lichtuitstraling vanaf 22:00 uur.

3.4 Specifieke gebruiksregels

3.4.1 Algemeen

Er dienen voldoende parkeervoorzieningen binnen het agrarisch bouwvlak of de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - erf' aanwezig te zijn.

3.4.2 Recreatief opstal

Het gebruik van een recreatief opstal ter plaatse van de maatvoering "maximum aantal recreatieve opstallen":

a. dient te voldoen aan de gebruiksregels van artikel Recreatie - Recreatief opstal
b. ten behoeve van huisvesting van tijdelijk personeel werkzaam in het ter plaatse gevestigde bedrijf, is toegestaan. Het tijdelijk personeel mag geen hoofdverblijf op Texel hebben en beschikt over een arbeidsovereenkomst voor een periode korter dan een jaar.

3.4.3 Woning

De (bedrijfs)woning en de daarbij behorende bouwwerken dienen te voldoen aan de gebruiksregels van artikel Wonen van deze regels.

3.4.4 Strijdig gebruik

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken, wordt in ieder geval gerekend:

a. het opslaan van mest, hooibalen en/of andere agrarische producten buiten het bouwvlak, met uitzondering van tijdelijke opslag (maximaal zes maanden) en met uitzondering van gronden ter plaatse van de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - erf';
b. het opslaan van niet-agrarische producten buiten de gebouwen zoals auto's, caravans, boten en strandhuisjes;
c. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel;
d. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van verblijfsrecreatieve doeleinden anders dan:
    - in de recreatieve opstal ter plaatse van de maatvoering "maximum aantal recreatieve opstallen";
    - kamperen bij de boer na verlening van de omgevingsvergunning zoals vermeld in artikel 3 lid 5 sub c;
    - logies met ontbijt indien voldaan wordt aan de voorwaarden zoals vermeld in artikel 50 (Wonen) lid 4.4 van het bestemmingsplan "Buitengebied Texel 2013' en en het 'reparatieplan Buitengebied Texe'l;
    - kamperen op het achtererf in 1 tent of in 1 caravan in de directe nabijheid van de woning, waarbij:
        1. de afstand tussen het kampeermiddel en de woning maximaal 50 meter mag bedragen;
        2. het kampeermiddel niet geplaatst mag zijn in de periode van 1 november tot 15 maart;
        3. het kampeermiddel landschappelijk goed is ingepast;
        4. de lengte van de caravan is maximaal 6,50 meter gemeten zonder dissel;
        5. op de gronden is geen sprake van recreatief opstal zoals op de verbeelding weergegeven in de maatvoering "maximum aantal recreatieve opstallen"
    - het bieden van recreatief verblijf na verlening van de omgevingsvergunning zoals vermeld in artikel 3 lid 5 sub g;
e. het gebruik van bedrijfsgebouwen of vrijstaande bijbehorende bouwwerken voor bewoning;
f. het gebruik van gronden ten behoeve van de aanleg van een paardrijdbak met de daarbij behorende bouwwerken;
g. het gebruik van gronden ten behoeve van een agrarische nevenactiviteit anders dan genoemd in artikel 3 lid 1;
h. het gebruik van gronden ten behoeve van het huisvesten van seizoenspersoneel in kampeermiddelen.

3.5 Afwijken van de gebruiksregels

Bij de afweging van de hieronder genoemde afwijking(en), is het Beeldkwaliteitsplan Buitengebied van de gemeente Texel, zoals opgenomen in bijlagen bij de regels, bijlage 1 steeds onderdeel van het toetsingskader.

Nevenactiviteiten

a. Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in artikel 3 lid 4.4 sub g in die zin dat de uitoefening van een agrarisch bedrijf wordt gecombineerd met een niet-agrarische nevenactiviteit in de vorm van de volgende nevenactiviteiten dan wel nevenactiviteiten die voor wat betreft aard en omvang hieraan gelijk te stellen zijn:
    1. zorg;
    2. kinderopvang.

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. de omvang van het ter plaatse gevestigde agrarische bedrijf is minimaal die van een reëel agrarisch bedrijf;
2. de agrarische hoofdactiviteit is aantoonbaar verzekerd voor ten minste vijf jaar na het verlenen van toestemming voor uitoefenen van de nevenfunctie door middel van een bedrijfsplan;
3. de nevenactiviteiten blijven naar aard en uiterlijk een ondergeschikt onderdeel van de agrarische bedrijfsactiviteiten;
4. de monumentale bebouwing moet behouden blijven;
5. buitenopslag ten dienste van de nevenfunctie is verboden;
6. er zijn voldoende parkeervoorzieningen binnen het bouwvlak of de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - erf';
7. het betreft gronden en/of bouwwerken binnen het bouwvlak;
8. er mag geen onevenredige aantasting plaatsvinden van de belangen van eigenaren en gebruikers van omliggende gronden;
9. de nevenactiviteit mag de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende (agrarische) bedrijven en de woonfunctie van omliggende woningen niet beperken;
10. de nevenactiviteit mag geen onoverkomelijke belemmeringen opleveren voor de verkeersfunctie, de milieuaspecten, de natuurwaarden en de landschappelijke waarden;
11. er is sprake van een goede landschappelijke inpassing, hiervoor kunnen nadere eisen in de omgevingsvergunning worden opgenomen;
12. de veiligheidssituatie van de nieuwe functie voldoet aan de normen van de Veiligheidsregio voor wat betreft de aanrijdtijden van de hulpdiensten.

Opslag van mest

b. Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in artikel 3 lid 4.4 sub a in die zin dat gronden en bouwwerken buiten het bouwvlak en de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - erf' worden gebruikt voor het opslaan van mest;

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. er mag geen onevenredige aantasting plaatsvinden van de belangen van eigenaren en gebruikers van omliggende gronden en de nevenactiviteit mag de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende (agrarische) bedrijven en de woonfunctie van omliggende woningen niet beperken;
2. de nevenactiviteit mag geen onoverkomelijke belemmeringen opleveren voor de verkeersfunctie, de milieuaspecten, de natuurwaarden en de landschappelijke waarden;
3. aangetoond is dat binnen het agrarische bouwvlak en/of de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch erf' geen ruimte is voor de opslag van mest;
4. de oppervlakte in gebruik voor de opslag van mest bedraagt maximaal 750 m2.

Kamperen bij de boer

c. Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in artikel 3 lid 4.4 sub d, met uitzondering van gronden ter plaatse van de aanduiding 'Kampeerterrein uitgesloten', in die zin dat ten

behoeve van verblijfsrecreatie in het kader van kamperen bij de boer maximaal 15 kampeermiddelen worden geplaatst;

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. de kampeermiddelen mogen alleen geplaatst worden in de periode van 15 maart tot en met 31 oktober;
2. er mogen uitsluitend tenten, campers en caravans geplaatst worden, gemeten zonder dissel niet langer dan 6,50 meter;
3. de op het bouwvlak aantal aanwezige recreatieve opstallen wordt op het aantal kampeermiddelen in mindering gebracht;
4. de kampeermiddelen dienen binnen het bouwvlak geplaatst te worden of ter plaatse van de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - erf';
5. het terrein moet qua inrichting aan onderstaande kwaliteitseisen voldoen:
    - er zijn voldoende parkeervoorzieningen binnen het bouwvlak of de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - erf';
    - de afstand tussen de kampeermiddelen moet minimaal 5 meter bedragen;
    - het terrein is goed landschappelijk ingepast, en wordt afgeschermd door een boomsingel van tenminste 5 meter breed;
    - ten aanzien van de terreininrichting kunnen nadere eisen in de omgevingsvergunning worden opgenomen;
6. er moet binnen het bouwvlak een bedrijfswoning aanwezig zijn;
7. de omvang van het ter plaatse gevestigde agrarische bedrijf moet minimaal die van een reëel agrarisch bedrijf zijn;
8. de recreatie-activiteiten blijven naar aard en uiterlijk een ondergeschikt onderdeel van de agrarische bedrijfsactiviteiten;
9. er mag geen onevenredige aantasting plaatsvinden van de belangen van eigenaren en gebruikers van omliggende gronden en de nevenactiviteit mag de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende (agrarische) bedrijven en de woonfunctie van omliggende woningen niet beperken;
10. de nevenactiviteit mag geen onoverkomelijke belemmeringen opleveren voor de verkeersfunctie, de milieuaspecten, de natuurwaarden en de landschappelijke waarden;
11. Na afgifte van deze omgevingsvergunning mag het totaal aantal 'slaapplaatsen voor kamperen bij de boer' het aantal van 3.000 niet overschrijden.

Huisvesting tijdelijk personeel in kampeermiddelen

d. Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in artikel 3 lid 4.4 sub h met uitzondering van gronden ter plaatse van de aanduiding 'Kampeerterrein uitgesloten', in die zin dat na afgifte van een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 3 lid 5 sub c geplaatste kampeermiddelen gebruikt worden ten behoeve van de huisvesting van tijdelijk personeel van het ter plaatse gevestigde agrarische bedrijf;

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. het betreft alleen huisvesting van tijdelijk personeel dat over een arbeidscontract voor een periode korter dan een jaar beschikt en geen hoofdverblijf op Texel heeft;
2. de huisvestingsmogelijkheden blijven naar aard en uiterlijk een ondergeschikt onderdeel van de agrarische bedrijfsactiviteiten en hebben een rechtstreekse relatie met de agrarische bedrijfsactiviteiten;
3. de huisvesting mag geen onoverkomelijke belemmeringen opleveren voor de verkeersfunctie, de milieuaspecten, de natuurwaarden en de landschappelijke waarden.

Inpandige huisvesting tijdelijk personeel

e. Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in artikel 3 lid 4.4 sub e in die zin dat inpandige verblijven gerealiseerd worden voor huisvesting van tijdelijk personeel van het ter plaatse gevestigde agrarische bedrijf;

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. het plaatsen van kampeermiddelen zoals bedoeld in artikel 3 lid 5 sub d biedt geen oplossing;
2. het betreft alleen huisvesting van tijdelijk personeel dat over een arbeidscontract voor een periode korter dan een jaar beschikt en geen hoofdverblijf op Texel heeft;
3. de huisvestingsmogelijkheden blijven naar aard en uiterlijk een ondergeschikt onderdeel van de agrarische bedrijfsactiviteiten en hebben een rechtstreekse relatie met de agrarische bedrijfsactiviteiten;
4. de verblijfseenheden moeten voldoen aan onderstaande bouwvoorschriften:
    - er moet sprake zijn van een centrale entree en keukenvoorziening. Indien dat vanwege de bouwkundige bestaande situatie onmogelijk is, dienen in elk geval zodanig voorzieningen getroffen te worden dat qua uiterlijk sprake is van bij elkaar horende verblijfseenheden;
    - de capaciteit in de verblijven mag niet meer bedragen dan 20 personen;
    - de gezamenlijke oppervlakte in gebruik voor huisvesting van seizoenspersoneel mag niet meer zijn dan 260 m², ofwel maximaal 13 m² per persoon;
5. er zijn voldoende parkeervoorzieningen binnen het bouwvlak of de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - erf';
6. er moet binnen het bouwvlak een bedrijfswoning aanwezig zijn;
7. de omvang van het ter plaatse gevestigde agrarische bedrijf moet minimaal die van een reëel agrarisch bedrijf zijn;
8. er mag geen onevenredige aantasting plaatsvinden van de belangen van eigenaren en gebruikers van omliggende gronden en de huisvesting mag de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende (agrarische) bedrijven en de woonfunctie van omliggende woningen niet beperken;
9. de huisvesting mag geen onoverkomelijke belemmeringen opleveren voor de verkeersfunctie, de milieuaspecten, de natuurwaarden en de landschappelijke waarden.

Paardrijdbak

f. Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in artikel 3 lid 4.4 sub f in die zin dat gronden worden gebruikt voor de aanleg van en gebruik als een paardrijdbak met de daarbij behorende bouwwerken;

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. de paardrijdbak mag uitsluitend worden aangelegd binnen het bouwvlak en binnen de aanduiding ´Specifieke vorm van agrarisch - erf´;
2. de paardrijdbak sluit zoveel mogelijk aan bij de bestaande bebouwing;
3. er is geen verlichting aanwezig na 22:00 uur;
4. de oppervlakte van de paardrijdbak is maximaal 800 m², tenzij er sprake is van een agrarisch bedrijf in de vorm van een professionele paardenfokkerij, dan is de oppervlakte van de paardrijdbak maximaal 1.200 m²;
5. de afschermende hekwerken zijn niet hoger zijn dan 1,50 meter;
6. de paardrij-activiteiten blijven naar aard en uiterlijk een ondergeschikt onderdeel van de agrarische bedrijfsactiviteiten en hebben een rechtstreekse relatie met de agrarische bedrijfsactiviteiten;
7. de afstand tot enige in de nabijheid gelegen woning van een derde is minimaal 100 meter;
8. er mag geen onevenredige aantasting plaatsvinden van de belangen van eigenaren en gebruikers van omliggende gronden en de paardrijdbak mag de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende (agrarische) bedrijven en de woonfunctie van omliggende woningen niet beperken;
9. de paardrijdbak mag geen onoverkomelijke belemmeringen opleveren voor de verkeersfunctie, de milieuaspecten, de natuurwaarden en de landschappelijke waarden.

Recreatieappartementen in stolp

g. Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in artikel 3 lid 4.4 sub d in die zin dat maximaal 4 recreatieappartementen in een stolpboerderij worden gevestigd;

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. het betreft een stolp met een monumentale status of het betreft een nieuw gebouwde stolp ter vervanging van een oude stolp;
2. het authentieke uiterlijk van de stolp blijft behouden;
3. de recreatie-activiteiten blijven naar aard en uiterlijk een ondergeschikt onderdeel van de agrarische bedrijfsactiviteiten en hebben een rechtstreekse relatie met de agrarische bedrijfsactiviteiten;

4. de omvang van het ter plaatse gevestigde agrarische bedrijf moet minimaal die van een reëel agrarisch bedrijf zijn;
5. er moet binnen het bouwvlak een bedrijfswoning aanwezig zijn;
6. de op het bouwvlak aanwezige slaapplaatsen in kampeermiddelen, die zijn toegestaan na toepassing van de afwijking in artikel 3 lid 5 sub c kamperen bij de boer, worden verminderd met de slaapplaatsen in appartementen die worden toegekend via deze afwijking: voor een kampeermiddel is de normtelling 3 slaapplaatsen en voor een appartement 5 slaapplaatsen;
7. de oppervlakte van een recreatieappartement bedraagt minimaal 50 m² en maximaal 70 m²;
8. na verlening van de omgevingsvergunning zijn maximaal 20 recreatieve slaapplaatsen toegestaan;
9. er zijn voldoende parkeervoorzieningen binnen het bouwvlak of de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - erf';
10. er mag geen onevenredige aantasting plaatsvinden van de belangen van eigenaren en gebruikers van omliggende gronden en de appartementen mogen de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende (agrarische) bedrijven en de woonfunctie van omliggende woningen niet beperken;
11. de appartementen mogen geen onoverkomelijke belemmeringen opleveren voor de verkeersfunctie, de milieuaspecten, de natuurwaarden en de landschappelijke waarden;
12. na afgifte van de omgevingsvergunning mag het gezamenlijk aantal slaapplaatsen van 45.000 op Texel niet overschreden worden;

Productie- en branchegerichte detailhandel

h. Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in artikel 3 lid 4.4 sub c in die zin dat ondergeschikte detailhandel op het bedrijf plaatsvindt;

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. het gaat uitsluitend om eigen vervaardigde, geteelde of branchegerelateerde producten;
2. de detailhandelsactiviteiten blijven naar aard en uiterlijk een ondergeschikt onderdeel van de agrarische bedrijfsactiviteiten en hebben een rechtstreekse relatie met de agrarische bedrijfsactiviteiten;
3. de detailhandel vindt plaats in de bestaande bebouwing;
4. het verkoop-vloeroppervlak is maximaal 80 m²;
5. er zijn voldoende parkeervoorzieningen binnen het bouwvlak of de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - erf';
6. de omvang van het ter plaatse gevestigde agrarische bedrijf moet minimaal die van een reëel agrarisch bedrijf zijn;
7. er mag geen onevenredige aantasting plaatsvinden van de belangen van eigenaren en gebruikers van omliggende gronden en de detailhandel mag de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende (agrarische) bedrijven en de woonfunctie van omliggende woningen niet beperken;
8. de detailhandel mag geen onoverkomelijke belemmeringen opleveren voor de verkeersfunctie, de milieuaspecten, de natuurwaarden en de landschappelijke waarden.

3.6 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

3.6.1 Algemeen

Voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden is een omgevingsvergunning vereist:

a. het aanplanten van bomen of houtgewas buiten het bouwvlak en buiten gronden ter plaatse van de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - erf';
b. het aanleggen, verbreden of verharden van agrarische ontsluitingswegen, paden of andere oppervlakteverharding buiten het bouwvlak en buiten gronden ter plaatse van de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - erf';
c. het graven, verbreden of dempen van (erf)sloten, plassen of andere watergangen, en het aanbrengen van kunstwerken zoals dammen, kaden en oeverbeschoeiingen;
d. het ophogen, afgraven of egaliseren van gronden of het op een andere wijze ingrijpend wijzigen van de bodemstructuur of de bodemsamenstelling dan wel de bodemopbouw;
e. het verwijderen van tuinwallen of kolken;
f. het aanleggen van voorzieningen voor het extensief recreatief medegebruik en/of het educatief medegebruik.

3.6.2 Uitzonderingen

Het bepaalde in artikel 3 lid 6.1 is niet van toepassing op de volgende werken en werkzaamheden:

a. het normale onderhoud of het normale agrarische gebruik;
b. het aanbrengen van verhardingen van ondergeschikte betekenis zoals het maken van uitritten en ontsluitingen van percelen tot een gezamenlijke oppervlakte van 500 m2' zal worden gewijzigd in ' het aanbrengen van verhardingen van ondergeschikte betekenis bij agrarische bedrijven en woningen, zoals erfverhardingen, het maken van oprijlanen, uitritten en ontsluitingen van percelen tot een totale oppervlakte van 400 m2 en parkeervoorzieningen tot een aantal van niet meer dan 5;
c. het graven van plassen of vijvers binnen een bouwvlak en op gronden ter plaatse van de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - erf' tot een gezamenlijke oppervlakte van 300 m^2;
d. de bestrijding van een aanwezige of dreigende calamiteit;
e. het aanleggen van tuinwallen op de perceelsgrens;
f. plaggen.

3.6.3 Toetsingscriteria

a. Bij de afweging van de hierboven genoemde omgevingsvergunning, is het Beeldkwaliteitsplan Buitengebied van de gemeente Texel, zoals opgenomen in Bijlage 1 in bijlagen bij de regels steeds onderdeel van het toetsingskader;
b. De in artikel 3 lid 6.1 bedoelde omgevingsvergunning wordt verleend indien de betreffende werkzaamheden geen onevenredige afbreuk doen aan de (agrarische) gebruiksmogelijkheden van de omliggende gronden, de landschappelijke, natuurlijke, bodemkundige of cultuurhistorische waarden en de verkeersveiligheid.

3.7 Wijzigingsbevoegdheid

Bij de afweging van de hieronder genoemde wijzigingen, is het Beeldkwaliteitsplan Buitengebied van de gemeente Texel, zoals opgenomen in Bijlage 1 in de bijlagen bij de regels steeds onderdeel van het toetsingskader.

Het plan kan worden gewijzigd in die zin dat:

Vergroting bouwvlak

a. een bouwvlak wordt vergroot tot maximaal 1,5 hectare ;

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. de vergroting is noodzakelijk voor een doelmatige agrarische bedrijfsvoering, waarbij deze noodzaak blijkt uit een bij de aanvraag in te leveren bedrijfsplan;
2. uit het in te dienen erf- inrichtingsplan blijkt dat er sprake is van een goede landschappelijke inpassing van erf, beplanting en bebouwing conform het Beeldkwaliteitsplan;
3. de vergroting doet geen onevenredige afbreuk aan de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende (agrarische) bedrijven, de milieusituatie, de woonsituatie, de natuurwaarden en de gebruiksmogelijkheden van de omliggende gronden;
4. deze wijzigingsbevoegdheid is, gedurende de planperiode en over het gehele plangebied gezien, minder dan 47 keer toegepast.

De ligging van het bouwvlak

b. een bouwvlak wordt maximaal 100 meter verschoven;

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. de verschuiving is noodzakelijk voor een doelmatige agrarische bedrijfsvoering of in het kader van natuurontwikkeling;

2. de oppervlakte van het bouwvlak wordt niet vergroot;
3. de verschuiving doet geen onevenredige afbreuk aan de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende (agrarische) bedrijven, de milieusituatie, de woonsituatie, de natuurwaarden en de gebruiksmogelijkheden van de omliggende gronden.

Paardenhouderij

c. een aanduiding "Paardenhouderij" op de verbeelding wordt toegevoegd ter plaatse van een bouwvlak;

Hierbij gelden de volgende voorwaarden

1. er zijn voldoende parkeervoorzieningen binnen het bouwvlak of de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - erf';
2. de paardenhouderij doet geen onevenredige afbreuk aan de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende (agrarische) bedrijven, de milieusituatie, de woonsituatie, de verkeersfunctie, de natuurwaarden en de gebruiksmogelijkheden van de omliggende gronden.

Ligging en vergroting erf

d. het opnemen van de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - erf' of het wijzigen van de ligging van de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - erf';

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. de aanduiding heeft een oppervlakte van maximaal 2 hectare;
2. de aanduiding dient op en aansluitend aan het bouwvlak te liggen;
3. de aanduiding is noodzakelijk voor een doelmatige agrarische bedrijfsvoering waarbij aangetoond moet worden dat voor de beoogde (neven)activiteiten, geen ruimte is binnen het bouwvlak;
4. de opname van de aanduiding "Specifieke vorm van agrarisch - erf" doet geen onevenredige afbreuk aan de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende (agrarische) bedrijven, de milieusituatie, de woonsituatie, de verkeersfunctie, de natuurwaarden en de gebruiksmogelijkheden van de omliggende gronden.
5. uit het in te dienen erfinrichtingsplan blijkt dat er sprake is van een goede landschappelijke inpassing van erf, beplanting en bebouwing conform het Beeldkwaliteitsplan.

Wonen - Vab

e. na bedrijfsbeëindiging de bestemming "Agrarisch - Agrarisch Oude land" ter plaatse van een bouwvlak wordt gewijzigd in de bestemming Wonen - Vab;

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. na wijziging gelden de regels van de bestemming Wonen - Vab;
2. alle gebruik en bebouwing in het gehele agrarische bouwvlak en de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - erf' van het voormalige agrarische bedrijf, worden meegenomen in de wijziging;
3. het moet aannemelijk zijn dat de agrarische bebouwing binnen afzienbare tijd niet (meer) voor agrarische bedrijfsvoering gebruikt zal kunnen worden;
4. de bestemmingsgrens wordt gelijkgesteld aan de grens van het betrokken perceel met een maximum van 5.000 m². Hierbij wordt de bestaande natuurlijke erfgrens zo veel mogelijk gevolgd. Binnen dit bestemmingsvlak wordt een passend bouwvlak ingetekend. De overige gronden houden een agrarische bestemming, of krijgen de bestemming tuin;
5. minimaal 50 % van de voormalige agrarische bedrijfsbebouwing, wordt gesloopt uitgezonderd de woning, de daarbij behorende bouwwerken toegestaan conform artikel Wonen, de eventueel aanwezige recreatieve opstallen en de eventueel aanwezige monumentale bebouwing;
6. na toepassing van sub 5 mag maximaal 650 m² aan bebouwing aanwezig zijn uitgezonderd de woning, de daarbij behorende bouwwerken toegestaan conform artikel Wonen, de eventueel aanwezige recreatieve opstallen en de eventueel aanwezige monumentale bebouwing;
7. in afwijking op bovengenoemde saneringsregeling onder sub 5 en 6 van dit artikellid mogen aanwezige karakteristieke architectuur-combinaties van woonhuis en bedrijfsgebouw in stand

gehouden worden. Als deze later alsnog gesloopt worden, zal alsnog voldaan moeten worden aan de saneringsregeling uit sub 5 en 6 van dit artikel;
8. uit het in te dienen erfinrichtings- en saneringsplan blijkt dat er sprake is van:
    - sanering die voldoet aan het gestelde onder sub 5 en 6 van dit artikellid;
    - een goede landschappelijke inpassing van erf, beplanting, verharding en bebouwing conform het Beeldkwaliteitsplan;
9. de wijziging naar Wonen - Vab doet geen onevenredige afbreuk aan de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende (agrarische) bedrijven, de milieusituatie, de woonsituatie, de verkeersfunctie, de natuurwaarden en de gebruiksmogelijkheden van de omliggende gronden.

Bedrijf - Vab

f. na bedrijfsbeëindiging de bestemming "Agrarisch - Oude land" ter plaatse van een bouwvlak wordt gewijzigd in de bestemming Bedrijf - Vab;

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. na wijziging gelden de regels van de bestemming Bedrijf - Vab;
2. alle gebruik en bebouwing in het gehele agrarische bouwvlak en de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - erf' van het voormalige agrarische bedrijf worden meegenomen in de wijziging;
3. het moet aannemelijk zijn dat de agrarische bebouwing binnen afzienbare tijd niet (meer) voor agrarische bedrijfsvoering gebruikt zal kunnen worden;
4. de bestemmingsgrens wordt gelijkgesteld aan de grens van het betrokken perceel met een maximum van 5.000 m². Hierbij wordt de bestaande natuurlijke erfgrens zo veel mogelijk gevolgd. Binnen dit bestemmingsvlak wordt een passend bouwvlak ingetekend. De overige gronden houden een agrarische bestemming of, als dat niet mogelijk is, krijgen de bestemming tuin;
5. alle voormalige agrarische bedrijfsbebouwing boven de 650 m² dient te worden gesloopt, uitgezonderd de woning, de daarbij behorende bouwwerken toegestaan conform het artikel Wonen, eventueel aanwezige recreatieve opstallen, en de eventueel aanwezige monumentale bebouwing;
6. indien minder dan 650 m² voormalige agrarische bedrijfsbebouwing aanwezig is, behoeft er niet gesloopt te worden en geldt de bestaande oppervlakte als nieuwe maximale oppervlakte;
7. in afwijking van sub 5 mogen, bij aanwezige karakteristieke architectuurcombinaties van woonhuis en bedrijfsgebouw deze in stand gehouden worden. Als deze later gesloopt worden, zal alsnog voldaan moeten worden aan de saneringsregeling uit sub 5 en 6 van dit artikellid;
8. uit het in te dienen erfinrichtingsplan en saneringsplan blijkt dat er sprake is van:
    - - sanering die voldoet aan het gestelde onder sub 5 en 6 van dit artikellid;
    - - een goede landschappelijke inpassing van erf, beplanting, verharding en bebouwing conform het Beeldkwaliteitsplan;
9. er zijn voldoende parkeervoorzieningen binnen het bestemmingsvlak;
10. de wijziging naar Bedrijf - Vab doet geen onevenredige afbreuk aan de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende (agrarische) bedrijven, de milieusituatie, de woonsituatie, de verkeersfunctie, de natuurwaarden en de gebruiksmogelijkheden van de omliggende gronden;
11. de veiligheidssituatie van de nieuwe functie voldoet aan de normen van de Veiligheidsregio voor wat betreft de aanrijdtijden van de hulpdiensten.

Ruimte voor Ruimte-regeling

g. na bedrijfsbeëindiging de bestemming "Agrarisch - Oude land" ter plaatse van een agrarisch bouwvlak wordt gewijzigd in de bestemming Wonen waarbij een extra woonhuis of recreatief opstal geplaatst mag worden;

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. na wijziging gelden de regels van Wonen , waarbij de bestemmingsgrens gelijk wordt gesteld aan de grens van het betrokken perceel met een maximum van 5.000 m². Hierbij wordt de bestaande natuurlijke erfgrens zo veel mogelijk gevolgd;
2. alle bedrijfsbebouwing, uitgezonderd de bestaande bedrijfswoning, de daarbij behorende bouwwerken en eventueel bestaande recreatieve opstallen, moet worden gesloopt;
3. bij sloop van ten minste 1.200 m² aan bedrijfsgebouwen mag een nieuwe woning met bijbehorende bouwwerken of een nieuw recreatief opstal gebouwd worden, indien het gezamenlijke aantal

slaapplaatsen van 45.000 op Texel niet overschreden wordt: voor een recreatief opstal is de normtelling 5 slaapplaatsen;
4. de nieuwe woning dient te voldoen aan de bouwregels van artikel Wonen , de nieuwe recreatieve opstal dient te voldoen aan de bouwregels van artikel Recreatie - Recreatief opstal;
5. in geval de te slopen bedrijfsgebouwen van twee locaties bij elkaar worden opgeteld om de oppervlakte van 1.200 m² te bereiken, bedraagt de gezamenlijke oppervlakte van te slopen gebouwen binnen één bouwperceel minimaal 600 m² met dien verstande dat de bestemmingen van beide locaties waar gesloopt wordt, worden gewijzigd in de bestemming Wonen ;
6. In geval de te slopen bedrijfsgebouwen van twee locaties bij elkaar opgeteld worden en de oppervlakte van 2.400 m2 bereikt wordt, dan mogen op beide locaties 1 extra woning of 1 recreatief opstal terug worden gebouwd;
7. de oppervlakte van te slopen gebouwen telt uitsluitend mee voor zover deze gebouwen minimaal tien jaar agrarisch in gebruik zijn geweest;
8. de wijziging naar Wonen doet geen onevenredige afbreuk aan de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende (agrarische) bedrijven, de milieusituatie, de woonsituatie, de verkeersfunctie, de natuurwaarden en de gebruiksmogelijkheden van de omliggende gronden.
9. uit het in te dienen erfinrichtingsplan blijkt dat er sprake is van een goede landschappelijke inpassing van erf, beplanting en bebouwing conform het Beeldkwaliteitsplan.

Zonneakkers

h. vervallen in verband met reactieve aanwijzing ex artikel 3.8 lid 6 Wro, d.d. 11 juli 2013 met kenmerk 65549/212476.

Verplaatsen schapenboet

i. een op de verbeelding aangegeven aanduiding "Specifieke vorm van agrarisch - schapenboet" verschoven wordt naar een andere locatie;

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. de schapenboet is niet te handhaven op de oorspronkelijke locatie;
2. zoveel mogelijk van de oorspronkelijke materialen wordt gebruikt bij de herbouw op de nieuwe locatie;
3. de nieuwe locatie heeft een afstand van ten minste 100 meter tot een bouwvlak;
4. de verplaatsing van de schapenboet doet geen onevenredige afbreuk aan de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende (agrarische) bedrijven, de milieusituatie, de woonsituatie, de verkeersfunctie, de natuurwaarden en de gebruiksmogelijkheden van de omliggende gronden.

Natuurontwikkeling

j. gronden met de bestemming "Agrarisch - Oude land" gewijzigd worden in gronden met de bestemming "Natuur";

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. de natuurontwikkeling is ten behoeve van de uitvoering van de Ecologische Hoofd Structuur;
2. de nieuwe natuur doet geen of geen onevenredige afbreuk aan de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende (agrarische) bedrijven, de milieusituatie, de natuurwaarden en de gebruiksmogelijkheden van de omliggende gronden;
3. na wijziging resteert een agrarisch areaal van minimaal 8.800 hectare op Texel.

Plattelandswoning

k. op de verbeelding de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - plattelandwoning' wordt opgenomen.

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. de opname van deze aanduiding doet geen onevenredige afbreuk aan de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende (agrarische) bedrijven, de milieusituatie, de woonsituatie, de verkeersfunctie, de natuurwaarden en de gebruiksmogelijkheden van de omliggende gronden.

Biovergistingsinstallatie

l. een aanduiding "Specifieke vorm van agrarisch – biovergistingsinstallatie" wordt opgenomen.

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. De te vergisten co-substraten zijn afkomstig van Texel. In principe komen hiervoor alle mogelijk te vergisten producten in aanmerking, behalve speciaal daarvoor geproduceerde gewassen. Het digestaat wordt, uiteraard voor zover mogelijk, binnen de vigerende wet- en regelgeving op Texel toegepast;
2. de exploitatie van biovergisters mag niet leiden tot toename van de aanvoer van mest/co-substraten naar Texel ten opzichte van de situatie bij het van kracht worden van dit bestemmingsplan;
3. de benodigde installaties voor de opwekking van bio-energie moeten worden geplaatst binnen het bouwblok;
4. de verlening van de omgevingsvergunning doet geen onevenredige afbreuk aan de verkeerssituatie, de landschappelijke situatie en de natuurwaarden;
5. er mag geen onevenredige aantasting plaatsvinden van de belangen van eigenaren en gebruikers van omliggende gronden en de opwekking van de bio-energie mag de bedrijfsvoering en de ontwikkelingsmogelijkheden van de omliggende (agrarische) bedrijven en de woonfunctie van de omliggende woningen niet beperken;
6. het aantal aanduidingen binnen het plangebied mag niet meer bedragen dan 3;
7. de procedure wordt niet eerder gestart dan nadat de raad daarvoor toestemming heeft gegeven.

Wijziging stolp naar wonen

m. op de verbeelding een aanduiding ‘Specifieke vorm van agrarisch – plattelandswoning’ wordt opgenomen;

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. de stolp betreft een voormalige agrarisch bedrijfsgebouw met een monumentale status, gelegen in een bouwvlak met een agrarische bestemming;
2. de wijziging is noodzakelijk voor het behoud van de stolp;
3. het authentieke van de stolp blijft behouden;
4. de stolp kan niet meer gebruikt worden ten behoeve van het bedrijf;
5. een saneringsregeling van overtollige bedrijfsgebouwen kan onderdeel uitmaken van deze wijziging;
6. uit een erfinrichtingsplan blijkt dat er sprake is van een goede landschappelijke inpassing van erf, beplanting, verharding en bebouwing conform het Beeldkwaliteitsplan.

deze wijziging doet geen onevenredige afbreuk aan de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende (agrarische) bedrijven, de milieusituatie, de woonsituatie, de verkeersfunctie, de natuurwaarden en de gebruiksmogelijkheden van de omliggende gronden.

Artikel 4 Recreatie - Recreatief opstal

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Recreatie - Recreatief opstal aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. gebouwen ten behoeve recreatief verblijf, in de vorm van één recreatief opstal;

met daaraan ondergeschikt:

b. kleinschalige duurzame energieopwekking

en daarbij behorende:

c. tuinen, erven en terreinen;
d. overige bouwwerken.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Gebouwen en overkappingen

Voor het bouwen van gebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. gebouwen en overkappingen, mogen uitsluitend worden gebouwd binnen het bouwvlak;
b. de maatvoering van een gebouw of een overkapping moet voldoen aan het volgende bouwschema:

Goothoogte	bestaande goothoogte
Bouwhoogte	bestaande bouwhoogte
Oppervlakte	bestaande oppervlakte
Dakhelling	bestaande dakhelling

4.2.2 overige bouwwerken

Voor het bouwen van overige bouwwerken gelden de volgende regels:

a. het oprichten van windturbines is niet toegestaan;
b. de hoogte bedraagt maximaal 5 meter;
c. de hoogte van erf- of terreinafscheidingen mag maximaal 1 meter zijn, met dien verstande dat de hoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de naar de weg gekeerde gevel(s) van het (de) woonhuis(zen) maximaal 2 meter mag zijn.

4.3 Specifieke gebruiksregels

4.3.1 Strijdig gebruik

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van de gronden en bouwwerken voor permanente bewoning.

Artikel 5 Waarde - Archeologie 3

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie 3' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor instandhouding en bescherming van de in de grond aanwezige archeologische waarden.

5.2 Bouwregels

Voor het bouwen gelden de volgende regels:

a. bouwwerken met een grotere oppervlakte dan 100 m² op locaties waar de grond nog niet verstoord is en waar dieper dan 0,50 meter wordt gegraven zullen uitsluitend worden gebouwd indien:
    1. door de werkzaamheden, dan wel door de daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen, één of meer archeologische waarden van de betreffende gronden niet onevenredig worden of kunnen worden aangetast, dan wel de mogelijkheden voor het herstel van die waarden niet onevenredig worden of kunnen worden verkleind, èn
    2. vooraf door de aanvrager van het bouwwerk een rapport op basis van de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie is overlegd waaruit blijkt dat de in de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord naar het oordeel van Burgemeester en Wethouders in voldoende mate is vastgesteld:
        - de archeologische waarden in voldoende mate zijn zeker gesteld; of
        - er geen archeologische waarden aanwezig zijn; of

- de archeologische waarden hierdoor niet of niet onevenredig worden geschaad.

b. in het belang van de archeologische monumentenzorg kunnen Burgemeester en Wethouders aan de in artikel 5 lid 2 sub a bedoelde bouwwerken te verlenen omgevingsvergunning de volgende voorwaarden verbinden:
   - de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor monumenten in de bodem kunnen worden behouden;
   - de verplichting tot het doen van opgravingen;
   - de verplichting de bouw die tot de bodemverstoring leidt te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan door Burgemeester en Wethouders bij de omgevingsvergunning te stellen kwalificaties.

Het in artikel 5 lid 2 sub a is niet van toepassing op:
Funderingswerken zoals heiwerken en balkenfunderingen zolang het gezamenlijke oppervlakte van de aan te brengen constructies en bijbehorende leidingstroken in de ondergrond niet meer dan 5% van het totaal oppervlak van het betreffende bouwwerk beslaat.

5.2.1 Uitzonderingen

De in artikel artikel 5 lid 2 genoemde regels zijn niet van toepassing op:

a. aanvragen omgevingsvergunning waarbij bodemingrepen, sloop– en/of funderingswerken plaatsvinden waarbij de bodem minder dan 50 cm onder maaiveld wordt geroerd, dan wel alle aanvragen voor bodemingrepen kleiner of gelijk aan 100 m2 in de op de plankaart als 'Waarde – archeologie – 3' aangewezen gronden;
b. het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, en werkzaamheden:
   1. in het kader van archeologisch (voor)onderzoek en het doen van opgravingen, indien verricht door een ter zake deskundige;
   2. waarmee is of mag worden begonnen op het tijdstip van onherroepelijk worden van het bestemmingsplan;
   3. het aanbrengen van drainages en andere lineaire grondwerken niet breder dan 1 meter en waarvan het gezamenlijke oppervlakte niet meer dan 5% van het gebied of kavel beslaat waarin deze werken plaatsvinden;
   4. cyclische en andere grondwerkzaamheden die normaal onderhoud of bodembewerking betreffen. Hieronder vallen werkzaamheden van dezelfde aard die wederkerend op dezelfde locatie(s) worden uitgevoerd zoals bodembewerking die vallen onder normaal agrarisch gebruik, of werkzaamheden die betrekking hebben op het onderhoud van terreinen en infrastructuur en het vervangen van kabels en leidingen. Deze werkzaamheden mogen dan echter niet gepaard gaan met een grotere of diepere ingreep in de bodem dan daarvoor al heeft plaatsgevonden.

De onder artikel artikel 5 lid 2.1 genoemde uitzonderingsbepalingen gelden niet indien in de periode van 24 maanden voor de datum van voorgenomen werken of werkzaamheden een uitzonderingsbepaling van toepassing is geweest op aangrenzende terreinen of terreinen op een afstand van minder dan 25 meter van het onderhavige terrein.

5.2.2 Verlenen omgevingsvergunning

Een in artikel 5 lid 2 genoemde omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien:

a. Door die werken of werkzaamheden, dan wel door de daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen, één of meer archeologische waarden van de betreffende gronden niet onevenredig worden of kunnen worden aangetast, dan wel de mogelijkheden voor het herstel van die waarden niet onevenredig worden of kunnen worden verkleind; en
b. vooraf door de aanvrager van het bouwwerk een rapport op basis van de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie is overlegd waaruit blijkt dat de in de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord naar het oordeel van Burgemeester en Wethouders in voldoende mate is vastgesteld:
   - de archeologische waarden in voldoende mate zijn zeker gesteld; of
   - er geen archeologische waarden aanwezig zijn; of
   - de archeologische waarden hierdoor niet of niet onevenredig worden geschaad.

5.2.3 Voorwaarden in omgevingsvergunning

In het belang van de archeologische monumentenzorg en ter borging van het treffen van de maatregelen als bedoeld in artikel artikel 5 lid 3.3 sub b kunnen Burgemeester en Wethouders aan een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel artikel 5 lid 3.1 in ieder geval de volgende voorwaarden verbinden:

- de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor monumenten in de bodem kunnen worden behouden;
- de verplichting tot het doen van opgravingen;
- de verplichting de uitvoering van de werken en/of werkzaamheden die tot de bodemverstoring leidt te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan door Burgemeester en Wethouders bij de omgevingsvergunning te stellen kwalificaties.

5.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

5.3.1 Algemeen

Het is verboden om zonder omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerk zijnde, en werkzaamheden uit te voeren:

1. het uitvoeren van graafwerkzaamheden of grondbewerkingen en het roeren en omwoelen van gronden waaronder begrepen het aanleggen van drainage;
2. het aanbrengen van diepwortelende beplanting;
3. het ophogen van gronden met meer dan 50 cm;
4. het egaliseren van gronden;
5. het verlagen van het waterpeil, tenzij dit een maatregel is van het bevoegde waterschap;
6. het uitvoeren van heiwerkzaamheden of het op andere wijze indrijven van objecten in de bodem;
7. het slopen van gebouwen en het verwijderen van funderingen waarbij grondroering plaatsvindt.

5.3.2 Uitzonderingen

Het in artikel artikel 5 lid 3.1 vervatte verbod is niet van toepassing op:

a. bouwaanvragen waarbij bodemingrepen, sloop– en/of funderingswerken plaatsvinden waarbij de bodem minder dan 50 cm onder maaiveld wordt geroerd, dan wel alle aanvragen voor bodemingrepen kleiner of gelijk aan 100 m2 in de op de plankaart als ‘Waarde – archeologie – 3’ aangewezen gronden;
b. het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, en werkzaamheden:
    1. in het kader van archeologisch (voor)onderzoek en het doen van opgravingen, indien verricht door een ter zake deskundige;
    2. waarmee is of mag worden begonnen op het tijdstip van onherroepelijk worden van het bestemmingsplan;
    3. het aanbrengen van drainages en andere lineaire grondwerken die niet breder dan 1 meter en waarvan het gezamenlijke oppervlakte niet meer dan 5% van het gebied of kavel beslaat waarin deze werken plaatsvinden;
    4. cyclische en andere grondwerkzaamheden die normaal onderhoud of bodembewerking betreffen. Hieronder vallen werkzaamheden van dezelfde aard die wederkerend op dezelfde locatie(s) worden uitgevoerd zoals bodembewerking die vallen onder normaal agrarisch gebruik, of werkzaamheden die betrekking hebben op het onderhoud van terreinen en infrastructuur en het vervangen van kabels en leidingen. Deze werkzaamheden mogen dan echter niet gepaard gaan met een grotere of diepere ingreep in de bodem dan daarvoor al heeft plaatsgevonden.

De onder artikel artikel 5 lid 3.2 genoemde uitzonderingsbepalingen gelden niet indien in de periode van 24 maanden voor de datum van voorgenomen werken of werkzaamheden een uitzonderingsbepaling van toepassing is geweest op aangrenzende terreinen of terreinen op een afstand van minder dan 25 metervan het onderhavige terrein.

5.3.3 Verlenen omgevingsvergunning

Een in artikel 5 lid 3.1 genoemde omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien:

a. Door die werken of werkzaamheden, dan wel door de daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen, één of meer archeologische waarden van de betreffende gronden niet onevenredig worden of kunnen worden aangetast, dan wel de mogelijkheden voor het herstel van die waarden niet onevenredig worden of kunnen worden verkleind; en
b. vooraf door de aanvrager van het bouwwerk een rapport op basis van de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie is overlegd waaruit blijkt dat de in de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord naar het oordeel van Burgemeester en Wethouders in voldoende mate is vastgesteld:
    - de archeologische waarden in voldoende mate zijn zeker gesteld; of
    - er geen archeologische waarden aanwezig zijn; of
    - de archeologische waarden hierdoor niet of niet onevenredig worden geschaad.

5.3.4 Voorwaarden in omgevingsvergunning

In het belang van de archeologische monumentenzorg en ter borging van het treffen van de maatregelen als bedoeld in artikel 5 lid 3.3 sub b kunnen Burgemeester en Wethouders aan een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 5 lid 3.1 in ieder geval de volgende voorwaarden verbinden:

- de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor monumenten in de bodem kunnen worden behouden;
- de verplichting tot het doen van opgravingen;
- de verplichting de uitvoering van de werken en/of werkzaamheden die tot de bodemverstoring leidt te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan door Burgemeester en Wethouders bij de aanlegvergunning te stellen kwalificaties.

5.4 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen wanneer de feitelijke archeologische situatie daartoe aanleiding geeft. De begrenzingen van de diverse gebieden mag dan aangepast worden.

3 Algemene regels

Artikel 6 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan, waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing;
Een eenmaal als bedrijfswoning gerealiseerd bouwwerk blijft bij de toepassing van deze regels aangemerkt als bedrijfswoning.

Artikel 7 Algemene gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van de gronden voor de opslag van schroot, afbraak- en bouwmaterialen, anders dan ten behoeve van de uitvoering van krachtens de bestemming toegelaten bouwactiviteiten en werken en werkzaamheden;
b. het storten van puin en afvalstoffen;
c. de stalling en opslag van aan het oorspronkelijk gebruik onttrokken voer-, vaar- of vliegtuigen;
d. het gebruik ten behoeve van prostitutie of seksinrichting;
e. het gebruik van gronden voor opslag van aan het gebruik onttrokken werktuigen, gereedschappen en materialen en overigens al hetgeen niet in overeenstemming is met de krachtens de bestemming toegelaten activiteiten.

Artikel 8 Algemene afwijkingsregels

8.1 Algemeen

Met een omgevingsvergunning kan afgeweken worden van het bepaalde in dit plan in die zin dat:

a. niet voor bewoning bestemde bouwwerken van geringe omvang gebouwd mogen worden ten behoeve van een publieke dienst, zoals wachthuisjes, telefooncellen, transformatorhuisjes, schakelkasten, gemaaltjes, toiletten en bedieningshuisjes. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:
    1. de hoogte van het bouwwerk bedraagt maximaal 5 meter;
    2. de inhoud bedraagt maximaal 50 m3;
    3. de afstand tot de perceelsgrens bedraagt minimaal 1 meter;
b. de dakhelling van gebouwen en/of overkappingen wordt verlaagd en/of verhoogd, mits:
    1. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het bebouwingsbeeld, de landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de omliggende gronden;
c. tijdelijke opslag van materialen voor het uitvoeren van waterstaatkundige werken die noodzakelijk zijn voor de kustverdediging wordt toegestaan;
d. een antenne wordt gebouwd die noodzakelijk is voor het VDF-luchtvaartbaken, tot een hoogte van 10 meter;
e. een antenne wordt gebouwd die noodzakelijk is voor het MF/HF radiotelefonie-communicatiesysteem (communicatie met schepen en vliegtuigen) dat gebruikt wordt door de Kustwacht voor het bewaken van de veiligheid op de Noordzee, in de nabijheid van de vuurtoren, tot een hoogte van 20 meter;
f. tijdelijk afgeweken mag worden van de gebruiks- en bouwregels ten behoeve van het houden van een evenement.

8.2 Toetsing

Bij de afweging van de afwijking(en), zoals hierboven genoemd is het Beeldkwaliteitsplan Buitengebied van de gemeente Texel, zoals opgenomen in Bijlage 1 in bijlagen bij de regels, steeds onderdeel van het toetsingskader.

De omgevingsvergunning moet worden geweigerd indien hierdoor onevenredig afbreuk wordt gedaan aan de gebruiksmogelijkheden van omliggende gronden en opstallen of de waarden van omliggende gronden.

Artikel 9 Algemene wijzigingsregels

9.1 Wijziging van een bestemming ten behoeve van een seksinrichting

Bij de afweging van de hieronder genoemde wijziging(en), is het Beeldkwaliteitsplan Buitengebied van de gemeente Texel, zoals opgenomen in Bijlage 1 in bijlagen bij de regels, steeds onderdeel van het toetsingskader.

Het plan kan gewijzigd worden in die zin dat de bestemming van gronden of gebouwen wordt gewijzigd in de bestemming "Cultuur en Ontspanning - Seksinrichting" voor de vestiging van een prostitutiebedrijf en/of als seksinrichting;

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

a. op het moment van aanvraag zijn nog geen van de in dit plan opgenomen gronden of gebouwen gewijzigd ten behoeve van de prostitutie en/of als seksinrichting;
b. de prostitutie en/of seksinrichting vindt binnen de bestaande bebouwing plaats;
c. de prostitutie of seksinrichting doet geen onevenredige afbreuk aan de openbare orde, de woonsituatie en de verkeerssituatie;
d. er zijn voldoende parkeervoorzieningen binnen het bestemmingsvlak;
e. Er is maximaal één seksinrichting op Texel toegestaan.

9.2 Uitbreiding aantal recreatieve opstallen

Bij de afweging van de hieronder genoemde wijziging, is het Beeldkwaliteitsplan Buitengebied van de gemeente Texel, zoals opgenomen in Bijlage 1 in de bijlagen bij de regels, steeds onderdeel van het toetsingskader.

et plan kan gewijzigd worden in die zin dat het in de maatvoering "maximum aantal recreatieve opstallen" vermelde aantal mag worden uitgebreid met 25%. Indien het aantal in de maatvoering 3 is, wordt de uitbreiding naar boven afgerond en wordt het getal veranderd in 4;

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. het totaal aantal recreatieve slaapplaatsen op Texel, volgens de gemeentelijke slaapplaatsentelling is na wijziging niet hoger dan 45.000;
2. er is sprake van een aantoonbare ruimtelijke kwaliteitsverbetering voor het gehele terrein en voor alle gebruikers ervan;
3. de uitbreiding houdt geen nieuwe ontwikkeling in, maar is een afronding van het bestaande terrein;
4. het terrein waarvoor de uitbreiding wordt aangevraagd, heeft nog niet eerder van de uitbreidingsmogelijkheid gebruik gemaakt in de planperiode van de voorloper van dit bestemmingsplan of de voorbereidingsperiode daarvan;
5. binnen 5 jaar na inwerkingtreding van dit bestemmingsplan moet een verzoek tot uitbreiding worden ingediend, waarbij uitgifte op volgorde van binnenkomst wordt behandeld;
6. binnen 7 jaar na inwerkingtreding van dit bestemmingsplan moet een ontvankelijke aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het bouwen zijn ingediend;
7. binnen 10 jaar na inwerkingtreding van dit bestemmingsplan moet de uitbreiding zijn gerealiseerd;
8. de uitbreiding doet geen onevenredige afbreuk aan de ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende (agrarische) bedrijven, de milieusituatie, de woonsituatie, de natuurwaarden en de gebruiksmogelijkheden van de omliggende gronden.

9.3 Verschuiving bestemmingsgrenzen ten behoeve van fiets- wandel- en ruiterpaden

Bij de afweging van de hieronder genoemde wijziging, is het Beeldkwaliteitsplan Buitengebied van de gemeente Texel, zoals opgenomen in Bijlage 1 in bijlagen bij de regels, steeds onderdeel van het toetsingskader.

Het plan kan gewijzigd worden voor de noodzakelijke verbreding van een wegprofiel ten behoeve van de aanleg van een fiets-, wandel- of ruiterpad met maximaal 15 meter.

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. als voor de aanleg verwijdering van tuinwallen nodig is, wordt dat alleen toegestaan als tenminste eenzelfde aantal strekkende meters tuinwal opnieuw wordt aangelegd;
2. de wegverbreding doet geen onevenredige afbreuk aan de woonsituatie en de verkeerssituatie.

9.4 Verschuiven bestemmingsgrenzen en/of bouwvlakgrenzen van de gronden vallend onder de bestemmingen 'Recreatie - Verblijfsrecreatieve gebouwen' en 'Recreatie - Verblijfsrecreatieve terreinen'

Bij de afweging van de hieronder genoemde wijziging, is het Beeldkwaliteitsplan Buitengebied van de gemeente Texel, zoals opgenomen in bijlagen bij de regels, bijlage 1 , steeds onderdeel van het toetsingskader.

Het plan kan gewijzigd worden in die zin dat een op de verbeelding weergegeven grens van een bouw en/of bestemmingsvlak van de gronden vallend onder de bestemmingen ‘Recreatie – Verblijfsrecreatieve gebouwen’ en ‘Recreatie – Verblijfsrecreatieve terreinen’, wordt verschoven.

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. de verschuiving bedraagt maximaal 100 meter;
2. de verschuiving doet geen onevenredige afbreuk aan de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van de omringende gronden en (agrarische) bedrijven, de milieusituatie, de woonsituatie en de natuurwaarden;
3. de oppervlakte van het bouw- en of bestemmingsvlak blijft gelijk, de grond die daardoor vrijkomt van de recreatieve bestemming, krijgt de bestemming van de omringende gronden;
4. de verschuiving gaat niet ten koste van het agrarisch areaal of het areaal aan natuurgebied.

Artikel 10 Overige regels

10.1 Voldoende parkeergelegenheid

a. Een bouwwerk, waarvan een behoefte aan parkeergelegenheid wordt verwacht, kan niet worden gebouwd of in gebruik genomen worden wanneer op het bouwperceel of in de omgeving daarvan niet in voldoende parkeergelegenheid is voorzien en in stand wordt gehouden;
b. Bij de afweging omtrent het verlenen van een omgevingsvergunning wordt aan de hand van op dat moment van toepassing zijnde beleidsregels bepaald of er sprake is van voldoende parkeergelegenheid;
c. Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in sub a en worden toegestaan dat in minder dan voldoende parkeergelegenheid wordt voorzien, mits dit geen onevenredige afbreuk doet aan de parkeersituatie.

4 Overgangs- en slotregels

Artikel 11 Overgangsrecht

11.1 Overgangsrecht bouwwerken

a. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,
    1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
    2. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.
b. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in artikel 11 lid 1 sub a een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in artikel 11 lid 1 sub a met maximaal 10%;
c. artikel 11 lid 1 sub a is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

11.2 Eenmalige afwijking

Er kan eenmalig afgeweken worden van artikel 11 lid 1 voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk met maximaal 10%.

11.3 Uitzondering op het overgangsrecht bouwwerken

artikel 11 lid 1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

11.4 Overgangsrecht gebruik

a. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.
b. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in artikel 11 lid 1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.
c. Indien het gebruik, bedoeld in artikel 11 lid 1, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.
d. artikel 11 lid 1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan

Artikel 12 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als: Regels van het bestemmingsplan Spangerweg 23 / Molenbuurt 5.

Bijhorend bij besluit van ...

Bijlage 2 Lijst met beroeps- of bedrijfsactiviteiten aan huis

Uitoefening van (para-)medische beroepen, waaronder:
praktijk voor huisarts, psychiater, psycholoog, fysiotherapie of bewegingsleer, voedingsleer, lichaamsverzorging, mondhygiëne, tandheelkunde, logopedie, dierenarts, alternatieve geneeswijzen enz.

Stoffeerderijbedrijven, waaronder:
(maat)kledingmakerij, kledingverstelbedrijf, meubelstoffeerderij, woningstoffeerderij
Waarbij detailhandel in stoffen en stofferingen in ieder geval is uitgesloten.

Kantoorfunctie voor bedrijvigheid die elders wordt uitgeoefend, zoals:
schoonmaakbedrijf, schoorsteenveegbedrijf, glazenwasserij, maar ook voor bijvoorbeeld een detail- of groothandelsbedrijf of een aannemersbedrijf

Reparatiebedrijfjes, waaronder:
schoen-/lederwarenreparatiebedrijf, uurwerkreparatiebedrijf, goud en zilverwerkreparatiebedrijf, reparatie van kleine (elektrische) gebruiksgoederen, reparatie van muziekinstrumenten, computerservice- en informatietechnologiebedrijf enz.
In ieder geval zijn autoreparatiebedrijven uitgezonderd.

Advies- en ontwerpbureaus, waaronder:
reclameontwerp, grafisch ontwerp, tuinontwerp- en advies, (binnenhuis)architect, (steden)bouwkundig ontwerp, juridisch advies, financieel advies, milieukundig advies enz.

(Zakelijke) dienstverlening, waaronder:
notaris, advocaat, accountant, assurantie/verzekeringsbemiddeling, administratiekantoor, vertaalbureau, exploitatie en handel in onroerende zaken, ICT bedrijf, enz.

Overige dienstverlening, waaronder:
kappersbedrijf, schoonheidssalon, fotograaf, foto– en filmontwikkelbedrijf, enz.

Onderwijs, waaronder:
autorijschool, onderwijs niet in te delen naar specificatie, mits zonder werkplaats of laboratorium

Sociaal-culturele activiteiten, waaronder:
ateliers, galerieën, beeldentuinen en/of musea voor kunst en nijverheid al dan niet in combinatie met het geven van workshops

En naar de aard en invloed op de omgeving gelijk te stellen beroeps- en bedrijfsactiviteiten aan huis

bestemmingsplan

Spangerweg 23 / Molenbuurt 5

Gemeente Texel

BURO SRO

stedenbouw + ruimtelijke ordening + ontwikkelingsmanagement

Planstatus:	*ontwerp*
Plan identificatie:	*NL.IMRO.0448.BUI2021BP0001-on01*
Datum:	*2021-04-22*
Contactpersoon Buro SRO:	*J. v..Nuland | F.M Polderman*
Kenmerk Buro SRO:	*SR200389*
Opdrachtgever:	*dhr. Bakker, A*

Buro SRO
't Goylaan 11
3525 AA Utrecht
030-2679198
www.buro-sro.nl

BTW nummer:	NL8187.16.071.B01
KvK nummer:	30232281
Rabobank rekeningnummer:	NL44.RABO.0142.1540.24 t.n.v. Buro SRO B.V. te Utrecht

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5

1.1 Aanleiding 5
1.2 Ligging plangebied 5
1.3 Geldend bestemmingsplan 7
1.4 Leeswijzer 8

2 Projectbeschrijving 9

2.1 Huidige situatie 9
2.2 Toekomstige situatie 11

3 Beleidskader 12

3.1 Rijksbeleid 12
3.2 Provinciaal beleid 13
3.3 Gemeentelijk beleid 15

4 Randvoorwaarden omgevingsaspecten 20

4.1 Milieueffectrapportage 20
4.2 Water 21
4.3 Archeologie en cultuurhistorie 23
4.4 Bodem 26
4.5 Geluid 26
4.6 Luchtkwaliteit 26
4.7 Flora en fauna 27
4.8 Milieuzonering 28
4.9 Externe veiligheid 29
4.10 Parkeren en verkeer 30

5 Juridische toelichting 31

5.1 Algemeen 31
5.2 Verbeelding 31
5.3 Planregels 31
5.4 Wijze van bestemmen 32

6 Uitvoerbaarheid 33

6.1 Economische uitvoerbaarheid 33
6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 33

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemers hebben het voornemen om de bestemming van twee verschillende plangebieden met elkaar uit te ruilen. Molenbuurt 5 is een recreatief opstal bij het agrarisch bedrijf Molenbuurt 3. Op grond van het bestemmingsplan is hier ook één recreatief opstal toegestaan. Deze bestemming dient geruild te worden met de bestemming die geldt op de Spangerweg 23, namelijk: 'wonen'. Er is gekozen voor deze constructie van bestemmingswijziging omdat het de mogelijkheid biedt om het monumentale gebouw aan de Spangerweg 23 te kunnen beschermen. Spangerweg 23 heeft een bijzondere verschijningsvorm. Het is een van de laatst overgebleven woningen uit de wederopbouwperiode op Texel en is het behouden waard. De gemeente wil het gebouw op Spangerweg 23 aanwijzen als gemeentelijk monument. De aanwijzing als monument heeft tot gevolg dat in de toekomst geen sloop/nieuwbouw of wijziging van het pand mag plaatsvinden zonder een omgevingsvergunning voor het wijzigen van een monument.

Ter plaatse van de twee plangebieden geldt het bestemmingsplan 'Buitengebied Texel 2013' en het 'Reparatieplan Buitengebied' Het plangebied van Molenbuurt 5 heeft de bestemming 'Agrarisch - Oude land' met 'maximum aantal recreatieve opstallen: 1'. Ter plaatse van Molenbuurt 5 wordt de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - plattelandswoning' opgenomen en de aanduiding voor een recreatief opstal wordt van de verbeelding verwijderd. De gronden van Spangerweg 23 hebben nu de bestemming van 'wonen' en deze dienen te veranderen naar 'Recreatie - Recreatief opstal' en 'Agrarisch - Oude land'.

Voor beide gronden geldt dat er een bestemmingswijziging dient plaats te vinden. Het voorliggend plan beschrijft deze bestemmingswijziging.

1.2 Ligging plangebied

Beide plangebieden liggen in het buitengebied van het Waddeneiland Texel, niet ver gelegen van het dorp De Waal. De Waal ligt in het midden van Texel en staat met 290 inwoners bekend als kleinste dorp van het eiland. Beide plangebieden liggen circa 2 km ten oosten van het dorp in het landelijk gebied. Hoewel beide plangebieden in hetzelfde omgeving liggen, zijn er op kleinere schaal toch enkele verschillen te onderscheiden. De ligging wordt per plangebied hieronder kort besproken

Molenbuurt 5
Het meest noordelijke plangebied ligt aan de Molenbuurt 5, een kleine rustige binnenweg. Het plangebied zelf is onderdeel van een groter geheel dat wordt gebruikt als fruitboomgaard. Met name appel- en perenbomen worden hier geteeld. Het plangebied vormt samen met de andere nabij gelegen agrarische gebouwen een boerenensemble.

Spangerweg 23
750 meter ten zuiden van het plangebied van de Molenbuurt 5, ligt Spangerweg 23. Dit plangebied wordt omgeven door een weids en open landschap en heeft daarmee een meer open karakter. Net zoals het plangebied van de Molenbuurt 5 is het plangebied van de Spangerweg 23 gelegen aan een landelijke weg.

De onderstaande figuren geven de ligging van het plangebied weer.

Figuur 1: ligging van beide plangebieden (rood omkaderd) (bron: Ruimtelijkeplannen.nl)

Figuur 2: globale begrenzing plangebied - Molenbuurt 5 (rood omkaderd) (bron: Ruimtelijkeplannen.nl)

Figuur 3: globale begrenzing plangebied - Spangerweg 23 (rood omkaderd) (bron: Ruimtelijkeplannen.nl)

1.3 Geldend bestemmingsplan

Beide plangebieden liggen binnen de plangrenzen van het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied Texel 2013' van de gemeente Texel (vastgesteld op 12 juni 2013) en het 'Reparatieplan Buitengebied Texel' (vastgesteld op 17 oktober 2018). Hieronder volgt per planlocatie een beschrijving van de bestemming.

De navolgende afbeeldingen geven een impressie van het geldende bestemmingsplan voor beide planlocaties:

Figuur 4: bestemmingsplan Molenbuurt 5 'Bestemmingsplan Buitengebied, plangebied rood omkaderd (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Molenbuurt 5
Voor Molenbuurt 5 geldt nu de enkelbestemming 'Agrarisch - Oude land'. Het grondgebied heeft ook de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 3'. Dergelijke gronden zijn mede bestemd voor instandhouding en bescherming van de in de grond aanwezige archeologische waarden. Op het bouwvlak van het plangebied geldt een 'maatvoering van wonen: 2', wat de maatvoering van de woning aangeeft (goot- en bouwhoogte).

In de toekomstige situatie dient ter plaatse van molenbuurt 5 de functieaanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - plattelandswoning' te worden opgenomen. De andere waarden zullen worden overgenomen. De aanduiding 'Maatvoering - maximum aantal recreatieve opstallen: 1' dient van de verbeelding te worden verwijdert.

Figuur 5: bestemmingsplan Spangerweg 23 'Bestemmingsplan Buitengebied, plangebied rood omkaderd (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Spangerweg 23
Op het plangebied van Spangerweg 23 geldt op dit moment de enkelbestemming 'Wonen'. De voor wonen aangewezen gronden zijn bestemd voor woonhuizen en bijbehorende bouwwerken ten behoeve van permanente bewoning. Het grondgebied heeft ook de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 3'. Dergelijke gronden zijn mede bestemd voor instandhouding en bescherming van de in de grond aanwezige archeologische waarden. In de toekomstige situatie dient de bestemming van het plangebied te worden gewijzigd naar 'Recreatie - Recreatief opstal' en 'Agrarisch Oude land'

In het beoogde plan wordt de bestemming van beide planlocaties met elkaar uitgeruild. De bestemming voor beide locaties dient dus gewijzigd te worden. Daarom wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld.

1.4 Leeswijzer

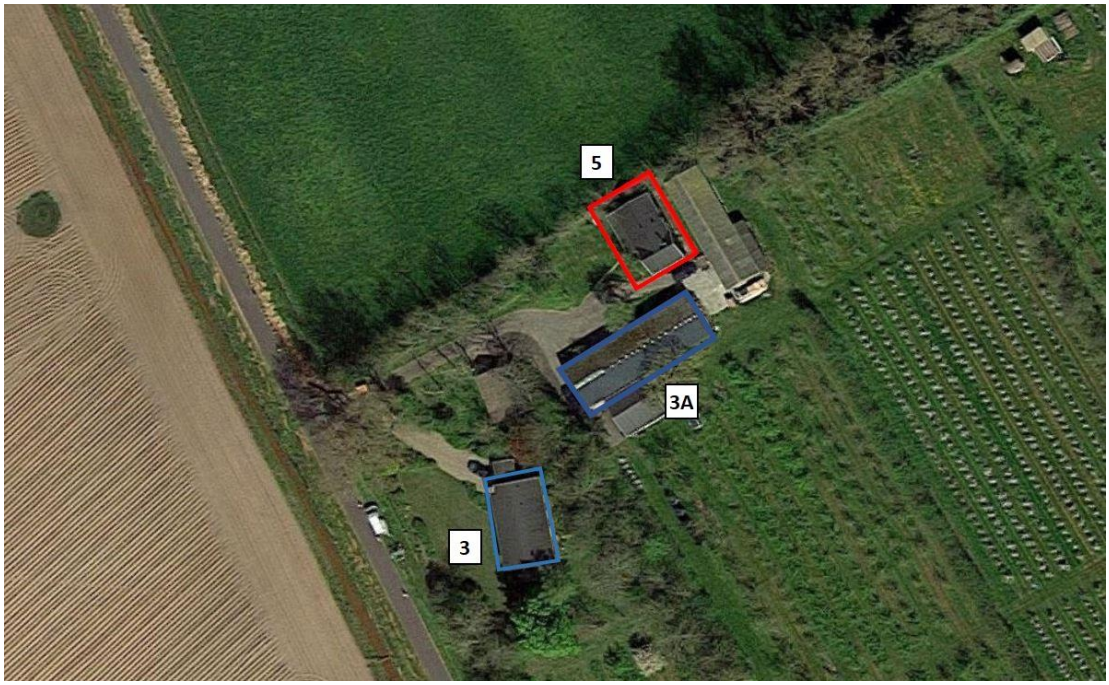
Na dit inleidende hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 het plan beschreven. In hoofdstuk 3 is een beschrijving van het relevante beleid opgenomen. In hoofdstuk 4 komen de verschillende omgevingsaspecten aan de orde. Hoofdstuk 5 bevat vervolgens een juridische toelichting. Tot slot wordt in hoofdstuk 6 ingegaan op de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan.

2 Projectbeschrijving

2.1 Huidige situatie

Omdat er twee verschillende plangebieden zal de huidige situatie van de beide plangebieden hieronder apart worden besproken.

Molenbuurt 5
Het plangebied van Molenbuurt 5 maakt onderdeel uit van een groter geheel. Direct ten zuiden van Molenbuurt 5 staat een agrarische bedrijfswoning (Molenbuurt 3) en een agrarische schuur (Molenbuurt 3A). Op het boerenensemble is onder meer het 'fruitbedrijf Molenbuurt' aanwezig. Het Fruitbedrijf Molenbuurt beheert de fruitboomgaard in het plangebied waar met name appels en peren worden geteeld en sappen van worden gemaakt. Op de onderstaande afbeelding is te zien dat het perceel waar de Molenbuurt 5 deel van uitmaakt uit meerdere gebouwen bestaat. De entree naar het plangebied is gedeeld met de gebruikers van de andere gebouwen. De fruitboomgaard wordt omsloten door struikjes en bomen. Het desbetreffende gebouw heeft nu een recreatieve bestemming maar wordt al jaren strijdig gebruikt als permanente woning.

Figuur 6: Molenbuurt bovenaf, beoogde woning rood omkaderd (Bron: google)

Figuur 7: Ver aanzicht Molenbuurt, gezien vanaf het noordwesten(Bron: google)

Spangerweg 23

Het plangebied op de Spangerweg betreft op dit moment een oud gebouw dat in 1945 is gebouwd als noodwoning en vormt met het gebouw op Spangerweg 21 en 22 een ensemble. De noodwoning is bijna nog geheel in originele staat en is daarmee een belangrijk onderdeel van de geschiedenis van Texel, zoals ook besproken wordt in toelichting paragraaf 4.3.2. Het gebouw staat op een open weide dat wordt gebruikt ten behoeve van begrazing van schapen. Parkeren gebeurt op eigen terrein.

Het gebouw van Spangerweg 23 heeft nu de bestemming 'Wonen'. Dit houdt in dat er op dit moment planologisch de mogelijkheid bestaat om het gebouw te slopen en om er een nieuwe woning van 150 m² met 100 m² aan bijbehorende bouwwerken neer te zetten. Het gehele bouwvlak bedraagt momenteel ca. 700 m².

Onderstaande figuren geven een impressie van de huidige situatie van het plangebied en omgeving.

Figuur 9: Spangerweg van bovenaf (plangebied rood omkaderd) (Bron: google)

Figuur 9: bestaande situatie Spangerweg, gezien vanaf het zuidoosten. Links Spangerweg 21, rechts Spangerweg 23 (Bron: google)

2.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie zal de bestemming van beide gronden met elkaar geruild zijn. Dit houdt in dat de woning op Molenbuurt 5 de aanduiding 'Specifieke vorm van agrarisch - plattelandswoning' moet krijgen. De gronden op Spangerweg 23 dienen de bestemming 'Recreatie - Recreatief Opstal' en Agrarisch - Oude land' te krijgen aangezien deze woning zeer geschikt is als recreatief opstal. Het idee achter deze constructie is dat initiatiefnemer nu op planlocatie Molenbuurt 5 kan gaan wonen zonder dat dit in strijd is met het bestemmingsplan en dat Spangerweg 23 als vakantiewoning kan blijven worden gebruikt. Door de bestemming van de twee plangebieden uit te ruilen verandert het aantal toeristische accommodaties zowel als het aantal woningen in de gemeente niet. Het recreatieve gebruik van Spangerweg 23 wordt nu gedoogd in afwachting van deze planologische procedure.

Behalve de bestemmingswijziging wordt ook het gebouw op Spangerweg 23 vanwege haar cultuurhistorische waarde aangewezen als gemeentelijke monument. Door het plangebied op Spangerweg 23 een recreatieve bestemming te geven kan het historische gebouw beter beschermd worden. Het bouwvlak op het plangebied zal worden aangepast passend aan het historische gebouw zodat andere bebouwing op het plangebied niet meer nodig is. Daarnaast wordt het moeilijk om aanpassingen te doen aan een gebouw dat is aangewezen als gemeentelijk monument. De aanwijzing heeft tot gevolg dat in de toekomst geen sloop/nieuwbouw of wijziging van het pand mag plaatsvinden zonder een omgevingsvergunning voor het wijzigen van een monument.

3 Beleidskader

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

Op 11 september 2020 is de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) in werking getreden. Deze visie bevat de hoofdzaken van het strategisch rijksbeleid voor de fysieke leefomgeving. Dit is een combinatie van beleid uit de bestaande beleidsdocumenten, met en zonder wettelijke grondslag, en nieuw strategisch beleid. De grote en complexe opgaven zoals klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw zullen Nederland gaan veranderen. De NOVI schrijft een toekomstperspectief met de ambities van het rijk. In de NOVI zijn 21 nationale belangen met bijbehorende opgaven geformuleerd. Deze nationale belangen komen samen in vier prioriteiten:

1. ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
2. duurzaam economisch groeipotentieel;
3. sterke en gezonde steden en regio's;
4. toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Voor de vier NOVI-prioriteiten geldt steeds dat zowel voor de lange als de korte termijn maatregelen nodig zijn. Deze maatregelen dienen in de praktijk voortdurend op elkaar in te spelen. Bij de afweging van de belangen staat een evenwichtig gebruik van de fysieke leefomgeving centraal voor zowel de boven- als de ondergrond.

Planspecifiek
De aard en kleinschaligheid van de voorgenomen ontwikkeling maakt dat er, los van de ladder voor duurzame verstedelijking, geen raakvlak is met het Rijksbeleid. In toelichting paragraaf 3.1.3 wordt op de ladder voor duurzame verstedelijking ingegaan.

3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

De wetgever heeft in de Wro, ter waarborging van de nationale of provinciale belangen, de besluitmogelijkheden van lagere overheden begrensd. Indien nationale of provinciale belangen dat met het oog op een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk maken, kunnen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur respectievelijk bij of krachtens provinciale verordening regels worden gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn 14 nationale belangen opgenomen die in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) zijn herbevestigd. Voor deze belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid. Het Barro is op 30 december 2011 in werking getreden en op 1 oktober 2012, 1 juli 2014 en 1 juli 2016 op onderdelen aangevuld.

Het rijk kent volgens de SVIR 3 doelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (tot 2028), te weten:

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland.
- Het verbeteren en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat.
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Planspecifiek
De voorgenomen ontwikkeling kent weinig tot geen raakvlak met de opgestelde nationale belangen. Vanuit het Barro zijn er geen specifieke randvoorwaarden voor dit plan.

3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is de verplichting opgenomen om in het geval van een nieuwe stedelijke ontwikkeling in de toelichting een onderbouwing op te nemen van nut en noodzaak van de nieuwe stedelijke ruimtevraag en de ruimtelijke inpassing. Hierbij wordt uitgegaan van de 'ladder voor duurzame verstedelijking' die op 1 juli 2017 in werking is getreden.

De 'stappen van de ladder' worden in artikel 3.1.6, leden 2 - 4 Bro als volgt omschreven:

2. De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.
3. Indien in een bestemmingsplan als bedoeld in het tweede lid toepassing is gegeven aan artikel 3.6, eerste lid, onder a of b, van de wet kan bij dat bestemmingsplan worden bepaald dat de beschrijving van de behoefte aan een nieuwe stedelijke ontwikkeling en een motivering als bedoeld in het tweede lid eerst wordt opgenomen in de toelichting bij het wijzigings- of het uitwerkingsplan als bedoeld in dat artikel.
4. Een onderzoek naar de behoefte als bedoeld in het tweede lid, heeft, in het geval dat een bestemmingsplan als bedoeld in het tweede lid, ziet op de vestiging van een dienst als bedoeld in artikel 1 van de Dienstenwet en dit onderzoek betrekking heeft op de economische behoefte, de marktvraag of de beoordeling van de mogelijke of actuele economische gevolgen van die vestiging, slechts tot doel na te gaan of de vestiging van een dienst in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

Planspecifiek
Conform artikel 1.1.1, eerste lid onder i van het Bro wordt onder een 'stedelijke ontwikkeling' verstaan: een 'ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.' Uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State blijkt dat de ondergrens van wat als nieuwe stedelijke ontwikkeling moet worden gezien ligt vanaf 12 woningen. De Laddertoets geldt alleen voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen.

In de beoogde ontwikkeling vindt er een uitruil plaats van de bestemming van twee plangebieden. Er wordt op beide planlocaties niet gebouwd of gesloopt. Bij de de beoogde ontwikkeling is dus niet sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Derhalve is het beoogde plan ook niet ladderplichting.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie NH2050

De Omgevingsvisie NH2050 'Balans tussen economische groei en leefbaarheid' is op 19 november 2018 vastgesteld door Provinciale Staten. Deze vervangt de Structuurvisie Noord-Holland 2040, het Provinciaal Verkeers- en Vervoerplan, het Provinciaal Milieubeleidsplan 2015-2018 en de Agenda Groen. De leidende hoofdambitie in de Omgevingsvisie NH2050 is de balans tussen economische groei en leefbaarheid. Een gezonde en veilige leefomgeving, die goed is voor mens, plant én dier, is een voorwaarde voor een goed economisch vestigingsklimaat. Tegelijkertijd is duurzame economische ontwikkeling een voorwaarde voor het kunnen investeren in een prettige leefomgeving.

De hoofdambitie is opgedeeld in de volgende aspecten met bijbehorende ambities:

Leefomgeving

a. Klimaatverandering: een klimaat bestendig en waterrobuust Noord-Holland. Stad, land en infrastructuur worden klimaatbestendig en waterrobuust ingericht.

b. Gezondheid en veiligheid: het behouden en waar mogelijk verbeteren van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving.
c. Biodiversiteit en natuur: de biodiversiteit in Noord-Holland vergroten, ook omdat daarmee andere ambities/doelen kunnen worden bereikt.

Gebruik van de leefomgeving

a. Economische transitie: een duurzame economie met innovatie als belangrijke motor. De provincie biedt ruimte aan ontwikkeling van circulaire economie, duurzame landbouw, energietransitie en experimenten.
b. Wonen en werken: woon- en werklocaties dienen beter met elkaar in overeenstemming te zijn. Woningbouw wordt vooral in en aansluitend op de bestaande verstedelijkte gebieden gepland, in overeenstemming met de kwalitatieve behoeftes en trends.
c. Mobiliteit: inwoners en bedrijven van Noord-Holland kunnen zichzelf of producten effectief, veilig en efficiënt verplaatsen.
d. Landschap: het benoemen, behouden en versterken van de unieke kwaliteiten van de diverse landschappen en de cultuurhistorie.

Energietransitie

a. De ambitie van de Provincie is dat Noord-Holland als samenleving in 2050 volledig klimaatneutraal en gebaseerd is op hernieuwbare energie.

Daarnaast wordt er met de Omgevingsvisie NH2050 geprobeerd om een richting uit te zetten en houvast te bieden. Daarvoor wordt een aantal bewegingen voor de toekomst benoemd:

1. Noord-Holland in beweging: Op weg naar een economisch duurzame toekomst.
2. Dynamisch schiereiland: Benutten van een unieke ligging.
3. Metropool in ontwikkeling: Vergroten agglomeratiekracht door het ontwikkelen van een samenhangend internationaal concurrerend metropolitaan systeem.
4. Sterke kernen, sterke regio's: Sterke kernen houden regio's vitaal.
5. Nieuwe energie: Economische kansen benutten van energietransitie.
6. Natuurlijk en vitaal landelijke omgeving: vergroten van biodiversiteit en ontwikkelen van een economisch duurzame agrifoodsector.

Er wordt in de Omgevingsvisie NH2050 uitgegaan van het principe ‘lokaal wat kan, regionaal wat moet’. Hierbij wordt gelet op de diversiteit aan regio's en wordt ruimte geboden aan maatwerk en ruimte om vorm te kunnen geven aan een wendbare samenleving.

Planspecifiek
De ambitie van de provincie is onder andere het streven naar een goede balans tussen leefbaarheid en economische ontwikkeling. Om de kwaliteit van de fysieke leefomgeving te behouden en te versterken is een goed beheer van de bestaande kwaliteiten en het toevoegen van nieuwe kwaliteiten van belang. Er dient voldaan te worden aan de wettelijke basiskwaliteit voor een gezonde en veilige leefomgeving. De beoogde ontwikkeling betreft de uitruil van twee bestemmingen van plangebieden op Texel. Met de ontwikkeling kan de kwaliteit van accommodaties op Texel worden versterkt en leefbaarheid worden verbeterd en kan de cultuurhistorische woning op Spangerweg 23 in deze vorm behouden blijven. Gesteld kan worden dat het beoogde initiatief de ambities uit de Omgevingsvisie NH2050 niet schaadt.

3.2.2 Omgevingsverordening (Noord-Holland)

Provinciale Staten van Noord-Holland hebben op 22 oktober 2020 de Omgevingsverordening NH2020 vastgesteld. In de Omgevingsverordening NH2020 zijn de eerste stappen gezet om de ambities, ontwikkelprincipes en sturingsfilosofie uit de Omgevingsvisie, vastgesteld op 19 november 2018, vorm te

geven en wordt er een start gemaakt met werken in de geest van de Omgevingswet. Echter valt de Omgevingsverordening NH2020 nog onder de huidige wet- en regelgeving.

In de Omgevingsverordening NH2020 zijn alle regels van de provincie die gaan over de fysieke leefomgeving samengevoegd. Merendeel van de regels in deze verordening zijn vrijwel ongewijzigd gebleven ten opzichte van de Provinciale Ruimtelijke Verordening 2010. Echter zijn een aantal onderdelen wel gewijzigd of nieuw. Belangrijke gewijzigde en nieuwe onderdelen zijn het Landelijk gebied, Bijzonder provinciaal landschap, de mogelijkheden voor kleinschalige woningbouw in landelijk gebied en de ruimte voor windenergie in de MRA regio. De omgevingsverordening heeft de volgende doelstellingen:

- het bereiken van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit te bereiken;
- het behoud en herstel van de biologische diversiteit;
- het in standhouden en doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

Daarnaast is het doel om de provinciale regels in meer samenhang en op een meer overzichtelijke manier kenbaar te maken.

Planspecifiek
De beoogde ontwikkeling betreft de uitruil van de bestemming tussen twee plangebieden. Er zal geen sprake zijn van een toename van het aantal burgerwoningen in de regio. In artikel 6.10 van de Omgevingsverordening NH2020 wordt gesteld dat een ruimtelijk plan uitsluitend kan voorzien in een kleinschalige woningbouwontwikkeling als de ontwikkeling in overeenstemming is met de binnen de regio gemaakt schriftelijke afspraken. In toelichting paragraaf 3.1.3 is ingegaan op de 'ladder voor duurzame verstedelijking'. Hieruit blijkt dat het plangebied zich buiten het stedelijk gebied bevindt en is de behoefte aangetoond.

Bij de inpassing van een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling ter plaatse van het werkingsgebied landelijk gebied moet ook worden gelet op de Landschap en Cultuurhistorie.

Bij de inpassing van een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling ter plaatse van het werkingsgebied landelijk gebied, wordt in het ruimtelijk plan, gelet op de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie:
a. rekening gehouden met: de ambities en ontwikkelprincipes van het toepasselijke ensemble en van de toepasselijke provinciale structuren;
b. bij de inpassing betrokken: de kansen zoals beschreven bij de ambities en ontwikkelprincipes; en
c. bij de inpassing betrokken: de ontstaansgeschiedenis en de kernwaarden van het toepasselijke ensemble en van de toepasselijke provinciale structuren.

In toelichting paragraaf 4.3.2 is verder ingegaan op de landschap en cultuurhistorie van de plangebieden.

Verder zijn er geen relevante aanvullende eisen ten aanzien van het voorgenomen plan vanuit de Omgevingsverordening NH2020 waarmee gesteld kan worden dat het plan in overeenstemming is met het provinciale ruimtelijke beleid.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Structuurvisie Texel op Koers

Texel op Koers is de structuurvisie van de gemeente Texel (vastgesteld op 3 Maart 2009). In Texel Op Koers wordt de structuurvisie van Texel beschreven tot aan 2020. De gemeente streeft naar behoud van wat de moeite waard is om te behouden en naar vernieuwing waar dat kansen biedt om de positie van Texel te versterken. Bij alles wat de gemeente van plan is, gaan ze uit van de Texelse kernkwaliteiten of kernwaarden. Deze kernwaarden zijn:

1. de rust en ruimte;
2. de rijkdom aan natuur en cultuurlandschappen;
3. de grote afwisseling van landschappen en landgebruiksvormen;
4. de Texelse identiteit;
5. het specifieke eilandkarakter;
6. de nachtelijke duisternis; en
7. de maritieme monumenten.

De gewenste ontwikkelingen van Texel tot 2020 wordt uitgewerkt aan de hand van drie hoofdlijnen:

- Economie;
- Ruimte en Milieu; en
- Vitale Samenleving.

Binnen de bovenstaande hoofdlijnen worden 20 verschillende onderwerpen besproken. Per onderwerp is beschreven hoe de gewenste toekomst eruitziet, welke ideeën, meningen en belangen er bij de burgers en organisaties leven en tenslotte welke beleidskeuze de gemeente heeft gemaakt en hoe ze die keuzen actief wil uitwerken.

Planspecifiek

Toerisme en recreatie

De gemeente beheert het aantal uit te geven rechten op slaapplaatsen. De gemeente ziet dan ook niet graag een uitbreiding van het aantal accommodaties, maar ziet juist liever een kwaliteitsverbetering.

Wonen

In de structuurvisie legt de gemeente uit dat er geen woningnood (dit is inmiddels anders) is op het eiland. Er zijn genoeg woningen op het eiland gebouwd, daarnaast was er de afgelopen jaren sprake van vergrijzing en ontgroening. Het aantal jongeren is de afgelopen jaren afgenomen en het aantal ouderen op Texel is juist toegenomen. De druk om nieuwe woningen te bouwen op het Texel ligt dus niet hoog. Toch is de gemeente ook actief als het gaat om de aanwijzing van nieuwe woonlocaties om de Texelse kernkwaliteiten te kunnen blijven handhaven. In het beoogde plan krijg het plangebied op Molenbuurt 5 de bestemming 'Agrarisch - Plattelandswoning'. Het plangebied van Molenbuurt 5 maakt onderdeel uit van een boerenensemble. In de structuurvisie is beschreven hoe wordt verwacht dat steeds meer boerenbedrijven zullen stoppen en dat deze geschikt kunnen worden gemaakt voor bewoning van één of meer gezinnen.

Uit de structuurvisie wordt duidelijk dat er geen toename van woningen wordt gestimuleerd in het buitengebied. Ditzelfde geldt voor het aantal toeristische slaapplaatsen die niet zozeer meer dient te stijgen. In het beoogde plan vindt de uitruil van twee verschillende bestemmingen plaats. Op deze manier vindt er geen uitbreiding van het aantal accommodaties plaats en woningen plaats. Gezien deze punten kan geconcludeerd worden dat het beoogde plan afgesteld is aan de structuurvisie van Texel.

3.3.2 Woonvisie Texel

Op 3 oktober 2016 is door de gemeente van Texel de woonvisie vastgesteld. Het doel van de woonvisie is om de Texelse bevolking naar wens en tevredenheid te laten wonen. Hierbij is aandacht voor belangrijke thema's zoals betaalbaarheid, bestaande voorraad en zelfstandig thuis blijven wonen van senioren. In de woonvisie worden de trends en ontwikkelingen op het gebied van wonen in Texel genoemd. Er wordt verder ingegaan op de woonvisie die Texel heeft. De Texelse woonvisie bestaat uit vier beleidslijnen:

1. Texel richt zich op de bestaande woningvoorraad

Het overgrote deel van de toekomstige woningen van Texel staan er nu al en nieuwbouw heeft hier maar een klein aandeel in. Nieuwbouw dient niet te gaan concurreren met de bestaande voorraad aan woningen.

2. Texel zet in op robuuste kernen
De samenhang tussen wonen en voorzieningen en relatie tot de leefbaarheid van Texel is een belangrijk thema. Uitstroom van huishoudens uit kernen kan de draagkracht onder voorzieningen in gevaar brengen. Daarom is het belangrijk om de aantrekkelijkheid van de kernen op peil te houden.

3. Texel richt zich op strategische programmering
Het totale aantal benodigde nieuwbouwwoningen wordt niet vastgelegd binnen de vastgestelde bestemmingsplannen. Er zal ruimte blijven voor marktinitiatieven en bewonersinitiatieven die aantrekkelijk en tegelijkertijd ook passen bij het Texelse woonbeleid. de gemeente wil 70% van de woningplannen vaststellen en 30% experimenteerruimte laten. Zo wil de gemeente ook de mogelijkheid bieden om (kleine) woningen samen te voegen of te splitsen of vergroten.

4. Texel maakt zich sterk voor betaalbaarheid en voor oudere en zorgdragende doelgroepen
De gemeente ziet zichzelf als verantwoordelijk voor de betaalbaarheid van woningen op Texel. Sommige doelgroepen hebben wat hulp nodig. Zo wil de gemeente sociale huurwoningen passend toewijzen, Doorstroming op de Texelse woningmarkt stimuleren, starters blijven helpen met de starterlening, voldoende levensloopbestendige woningen en huisvesting voor (tijdelijke) werknemers blijven aanbieden.

Planspecifiek
Bij de uitruil van de twee bestemmingen van de planlocaties zal de woningvoorraad op Texel niet toenemen. De uitruil van bestemming vindt plaats tussen twee planlocaties in het buitengebied van Texel. Er zal door de beoogde plan ontwikkeling geen sprake zijn van onttrekking uit de kernen van Texel. Een deel van de beoogde ontwikkeling is het bestemmen van wonen op Molenbuurt 5, er is geen sprake van nieuwbouw. De beoogde ontwikkeling bevindt zich niet direct in een raakvlak met de belangrijke thema's die zijn genoemd in de Woonvisie Texel. Gezien de genoemde punten kan geconcludeerd kan worden het beoogde plan in lijn is met de woonvisie van Texel.

3.3.3 Nota verblijfsrecreatie 2016

Deze nota (vastgesteld februari 2016) geeft invulling aan de nadrukkelijke wens van de gemeenteraad om te komen tot een breed gedragen beleid voor de verblijfsrecreatie. Het gaat niet om meer (van hetzelfde), maar om beter. Kwaliteitsverbetering staat dan ook voorop in toekomstige ontwikkelingen. Een aantrekkelijk en gevarieerd aanbod in de verblijfsrecreatie is noodzakelijk en gewenst, maar vraagt ook om economische mogelijkheden voor een rendabele exploitatie. Tegelijkertijd biedt het beleid ondernemers een 'routekaart' bij de ontwikkeling. Van nature zijn zij gewend om plannen te ontwikkelen, de financiering rond te breien en pas dan naar buiten te treden. De ervaring leert dat wanneer de gemeente er in een vroeg stadium bij wordt betrokken de kans van slagen groter is; er kan beter worden meegedacht met een constructievere samenwerking tot gevolg.

In de nota verblijfsrecreatie 2016 wordt ook dieper ingegaan op verplaatsing van slaapplaatsen en eventuele conversie naar een andere verblijfscategorie. Het verplaatsen van recreatieve slaapplaatsen leidt in veel gevallen tot een wenselijke kwaliteitsverbetering en biedt ondernemers meer mogelijkheden om te komen tot een rendabele exploitatie. Verplaatsing van bestaande recreatieve slaapplaatsen met de mogelijkheid tot conversie is mogelijk binnen de concentratiegebieden en aangrenzende recreatieve bestemmingen en de dorpskernen volgens het 'ja, mits'-principe indien:

1. Dat het gaat om al gerealiseerde en bedrijfsmatig geëxploiteerde slaapplaatsen
2. Texelse Kernwaarden via het Beeldkwaliteitsplan
3. De motivatie en onderbouwing van de wijze waarop een plan voldoet aan de Texel Principes wordt bij de afweging beoordeeld
4. Compensatie landbouwgronden (indien van toepassing)
5. Verplaatsing geldt voor concentratiegebieden en aangrenzende recreatieve bestemmingen en de dorpskernen; deelverplaatsing geldt voor heel Texel op voorwaarde dat het tot minder verstening leidt
6. De toekenning van een toeristische functie met recreatieve slaapplaatsen mag geen onevenredige afbreuk doen aan de ontwikkelings- en gebruiksmogelijkheden van omringende bedrijven en/of gronden, de milieu- of woonsituatie en natuurwaarden

7. Proportionele kwaliteitsverbetering van alle locaties
8. De verblijfsrecreatieve accommodaties moeten bedrijfsmatig worden geëxploiteerd

Planspecifiek
Met de beoogde ontwikkeling vindt de uitruil van twee bestemmingen plaats en daarmee ook een verplaatsing van slaapplaatsen. In het beoogde plan is rekening gehouden met de bovenstaande principes. De twee plangebieden liggen op een steenworp van elkaar verwijderd. Met de uitruil kan de monumentale waarde van het historische pand aan de Spangerweg 23 beter worden beschermd. Het pand aan de Spangerweg heeft op dit moment een woonbestemming en kent verder geen specifieke bescherming. In toelichting paragraaf 4.3.2 wordt de cultuurhistorische waarde van het pand aan de Spangerweg besproken en wordt duidelijk dat het pand een belangrijke cultuurhistorische waarde heeft voor Texel en Nederland. De uitruil van bestemmingen geeft de mogelijkheid voor de gemeente om de monumentale waarde van het pand te beschermen en behouden. Als het gaat om de kernwaarden van Texel geeft de gemeente in het beeldkwaliteitsplan onder andere aan dat: *'De rijkdom van natuurgebieden en van het cultuurland vormen een belangrijke aantrekkingskracht voor toeristen en bewoners. De cultuurhistorische waarden zijn van belang om de belevingswaarde van Texel te waarborgen'*. Met onderhavig plan wordt de cultuurhistorische waarde gewaarborgd.

Alhoewel de beoogde ontwikkeling niet plaatsvindt binnen een van de toeristische concentratiegebieden is de beoogde ontwikkeling van groot belang voor het beschermen van het historische pand aan de Spangerweg. Zoals eerder vermeld bestaat in de huidige situatie planologisch de mogelijkheid om het gebouw te slopen en een veel grotere woning met bijbehorende bouwwerken terug te bouwen. Met beoogde ontwikkeling kan het gebouw beschermd worden voor toekomstige veranderingen. Daarnaast kan ook de kwaliteit van het landschap worden behouden. Er komen dus niet meer recreatieve slaapplaatsen. Er worden 5 recreatieve slaapplaatsen een steenworp afstand verplaatst en uitgeruild met een (plattelands)woning.

Derhalve kan geconcludeerd worden dat de beoogde ontwikkeling in lijn is met de Nota verblijfsrecreatie 2016.

3.3.4 Beeldkwaliteitsplan

Het beeldkwaliteitsplan Texel in ontwikkeling (vastgesteld in 2013) richt zich op de landschappelijke componenten en structuur van het buitengebied van Texel. Het beeldkwaliteitsplan biedt informatie en inzicht als hulp bij planvorming. In aanvulling op Beeld van Texel gaat het in woord en beeld nader in op de kernkwaliteiten van het eiland en noemt het de specifieke aspecten die van belang zijn. Texel wil zijn landschap verder laten uitgroeien. Op sommige plekken, bijvoorbeeld rond De Koog, is de natuur ‘dichtgeslibt’ met recreatieterreinen en liefdeloze bebouwing. Herstel met meer openheid en allure is hier het streven.

De provincie heeft op basis van de oorsprong, leeftijd en staat van de identiteit de landschappen van Noord-Holland onderverdeeld in identiteitstypen. Er zijn zeven typen onderscheiden, waarvan er op Texel vier voorkomen Romantische identiteit, Ontworpen identiteit, Natuurlijke identiteit en Potentie identiteit. Voor elk type is een strategie geformuleerd die ontwikkelingen in de gewenste richting stuurt. Voor Texel betekent dat: Consolideren, Continueren, Eren of Initiëren

Planspecifiek
Romantische identiteit
De twee plangebieden zijn beide onderdeel van een landschap met een romantische identiteit. Een romantische identiteit hebben landschappen met een grote sentimentele of nostalgische waarde. De landschappen zijn sterk beeldgericht, vaak historisch, als van oude landschapsschilderijen, ze zijn pittoresk. Het mooi en oud zijn (of lijken) is de pijler onder de identiteit van het romantisch landschap. Het onderhouden en herstellen en verder ontwikkelen van het pittoreske is primair doel. Dit betekent zorgvuldig omgaan met erfgoed, behoud speelt een grote rol. Toch is in deze landschappen ook veel ontwikkelingsruimte te vinden.

Belangrijk onderdeel van het beoogde plan is het beschermen van het historisch gebouw aan de Spangerweg 23 (bijlagen bij toelichting, bijlage 1). Het historisch gebouw kan met de bestemmingswijziging beter beschermd worden. Onder andere door het verkrijgen van een gemeentelijk monumentale status., maar ook omdat er geen 150 m2 woning en 100 m2 bijbehorende bouwwerken meer gebouwd kunnen worden. Op deze manier draagt de beoogde ontwikkeling in belangrijke mate bij aan het in stand houden van het open landschap (voorkomen van verstening) en blijft het ensemble met Spangerweg 21 en 22 in zijn huidige vorm behouden. Daarnaast wordt het voor de eigenaar mogelijk om geld te genereren en deze op een gepaste wijze te investeren in de onderhoud van het gebouw. Voor beide plangebieden geldt dat in de toekomstige situatie het romantische landschap word onderhouden.

Het Oude Land
De twee planlocaties zijn ook onderdeel van het gebied 'Het Oude Land'. Het Oude Land met de Hoge Berg als summum is de kern van Texel. Een vormingsgeschiedenis van meer dan 100.000 jaar en een bewoningsgeschiedenis van meer dan 10.000 jaar hebben een zeer gelaagd landschap opgeleverd met een enorme tijdsdiepte. Vooral op de Hoge Berg zijn er ondanks de ruilverkaveling die veel heeft doen verdwijnen nog van alle tijden sporen te vinden die samen een sterk herkenbaar ruimtelijk complex vormen. De grillige kavelstructuur, door de eeuwen heen gevormd. De nooit rechte wegen, soms dicht beplant, soms open. De losse landelijke korrels met groene voet van windsingels en bosjes die het landschap ruimtelijk zo afwisselend maken. De esthetische uitstraling en het historisch karakter van bebouwing is van heel Texel hier het grootst. De functiemenging is hoog. Naast reguliere bewoning en kleine op toerisme gerichte bedrijven zijn er ook grote moderne (agrarische) ondernemingen.

Voor de locatie aan de Spangerweg 23 geldt dat de tuinwallen als grens van het plangebied worden gehouden. Vroeger waren er op Texel geen bossen. Hout was schaars en duur, daarom is de tuinwal uitgevonden. Tuinwallen komen voornamelijk voor op het Oude Land van Texel en geven het eiland een heel eigen landschapsbeeld. De tuinwal wordt in het beoogde plan behouden.

De planlocatie aan de Molenbuurt 5 is onderdeel van een boerenensemble met een grote groene voet. De erven op het Oude Land vormen een belangrijk onderdeel van het landschap. Met hun erfbeplanting wordt het Oude Land ruimtelijk gevarieerd en ontstaat er een romantische sfeer. Op de oude erven neemt de beplanting veel plek in, de bebouwing in verhouding veel minder. Dit geldt ook voor het erf waar de planlocatie van de Molenbuurt 5 onderdeel van is.

Gezien de bovenstaande constateringen kan geconcludeerd worden dat de beoogde ontwikkeling in lijn is met het beeldkwaliteitsplan van Texel.

4 Randvoorwaarden omgevingsaspecten

4.1 Milieueffectrapportage

De Omgevingsvisie NH2050 'Balans tussen economische groei en leefbaarheid' is op 19 november 2018 vastgesteld door Provinciale Staten. Deze vervangt de Structuurvisie Noord-Holland 2040, het Provinciaal Verkeers- en Vervoerplan, het Provinciaal Milieubeleidsplan 2015-2018 en de Agenda Groen. De leidende hoofdambitie in de Omgevingsvisie NH2050 is de balans tussen economische groei en leefbaarheid. Een gezonde en veilige leefomgeving, die goed is voor mens, plant én dier, is een voorwaarde voor een goed economisch vestigingsklimaat. Tegelijkertijd is duurzame economische ontwikkeling een voorwaarde voor het kunnen investeren in een prettige leefomgeving.

De hoofdambitie is opgedeeld in de volgende aspecten met bijbehorende ambities:

Leefomgeving

a. Klimaatverandering: een klimaat bestendig en waterrobuust Noord-Holland. Stad, land en infrastructuur worden klimaatbestendig en waterrobuust ingericht.
b. Gezondheid en veiligheid: het behouden en waar mogelijk verbeteren van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving.
c. Biodiversiteit en natuur: de biodiversiteit in Noord-Holland vergroten, ook omdat daarmee andere ambities/doelen kunnen worden bereikt.

Gebruik van de leefomgeving

a. Economische transitie: een duurzame economie met innovatie als belangrijke motor. De provincie biedt ruimte aan ontwikkeling van circulaire economie, duurzame landbouw, energietransitie en experimenten.
b. Wonen en werken: woon- en werklocaties dienen beter met elkaar in overeenstemming te zijn. Woningbouw wordt vooral in en aansluitend op de bestaande verstedelijkte gebieden gepland, in overeenstemming met de kwalitatieve behoeftes en trends.
c. Mobiliteit: inwoners en bedrijven van Noord-Holland kunnen zichzelf of producten effectief, veilig en efficiënt verplaatsen.
d. Landschap: het benoemen, behouden en versterken van de unieke kwaliteiten van de diverse landschappen en de cultuurhistorie.

Energietransitie

a. De ambitie van de Provincie is dat Noord-Holland als samenleving in 2050 volledig klimaatneutraal en gebaseerd is op hernieuwbare energie.

Daarnaast wordt er met de Omgevingsvisie NH2050 geprobeerd om een richting uit te zetten en houvast te bieden. Daarvoor wordt een aantal bewegingen voor de toekomst benoemd:

1. Noord-Holland in beweging: Op weg naar een economisch duurzame toekomst.
2. Dynamisch schiereiland: Benutten van een unieke ligging.
3. Metropool in ontwikkeling: Vergroten agglomeratiekracht door het ontwikkelen van een samenhangend internationaal concurrerend metropolitaan systeem.
4. Sterke kernen, sterke regio's: Sterke kernen houden regio's vitaal.
5. Nieuwe energie: Economische kansen benutten van energietransitie.
6. Natuurlijk en vitaal landelijke omgeving: vergroten van biodiversiteit en ontwikkelen van een economisch duurzame agrifoodsector.

Er wordt in de Omgevingsvisie NH2050 uitgegaan van het principe ‘lokaal wat kan, regionaal wat moet’. Hierbij wordt gelet op de diversiteit aan regio's en wordt ruimte geboden aan maatwerk en ruimte om vorm te kunnen geven aan een wendbare samenleving.

Planspecifiek
De ambitie van de provincie is onder andere het streven naar een goede balans tussen leefbaarheid en economische ontwikkeling. Om de kwaliteit van de fysieke leefomgeving te behouden en te versterken is een goed beheer van de bestaande kwaliteiten en het toevoegen van nieuwe kwaliteiten van belang. Er dient voldaan te worden aan de wettelijke basiskwaliteit voor een gezonde en veilige leefomgeving. De beoogde ontwikkeling betreft de uitruil van twee bestemmingen van plangebieden op Texel. Met de ontwikkeling kan de kwaliteit van accommodaties op Texel worden versterkt en leefbaarheid worden verbeterd en kan de cultuurhistorische woning op Spangerweg 23 in deze vorm behouden blijven. De bebouwingsmogelijkheden blijven vrijwel gelijk in vergelijking met de bestaande (planologische) situatie. Er kan dan ook gesteld worden dat er geen sprake is van een stedelijk ontwikkelingsproject. Dit betekent dat het Besluit milieueffectrapportage niet van toepassing is en dat er geen m.e.r.-(beoordelings)plicht geldt.

Desondanks zijn in het kader van dit ruimtelijk plan de belangrijkste milieuaspecten waaronder bodem, luchtkwaliteit, geluid, externe veiligheid en ecologie in beeld gebracht. Hieruit is niet gebleken dat er sprake is van een ontwikkeling die een forse invloed heeft op het milieu. Belangrijke milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. De huidige onderzoeken geven voldoende inzicht in de milieugevolgen om een gewogen besluit omtrent dit ruimtelijke plan te nemen. Het opstellen van een milieueffectrapportage zal geen verder inzicht verschaffen op de relevante milieuaspecten. De kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële effecten zijn niet van dien aard dat er aanleiding bestaat tot het opstellen van een milieueffectrapportage.

4.2 Water

4.2.1 Generiek beleid

Op Rijksniveau en Europees niveau zijn de laatste jaren veel plannen en wetten gemaakt met betrekking tot water. De belangrijkste hiervan zijn het Waterbeleid voor de 21e eeuw, de Waterwet en het Nationaal Waterplan.

Waterbeleid voor de 21e eeuw
De Commissie Waterbeheer 21e eeuw heeft in augustus 2000 advies uitgebracht over het toekomstige waterbeleid in Nederland. De adviezen van de commissie staan in het rapport ‘Anders omgaan met water, Waterbeleid voor de 21e eeuw’ (WB21). De kern van het rapport WB21 is dat water de ruimte moet krijgen, voordat het die ruimte zelf neemt. In het Waterbeleid voor de 21e eeuw worden twee principes (drietrapsstrategieën) voor duurzaam waterbeheer geïntroduceerd:

- vasthouden, bergen en afvoeren: dit houdt in dat overtollig water zoveel mogelijk bovenstrooms wordt vastgehouden in de bodem en in het oppervlaktewater. Vervolgens wordt zo nodig het water tijdelijk geborgen in bergingsgebieden en pas als vasthouden en bergen te weinig opleveren wordt het water afgevoerd.
- schoonhouden, scheiden en zuiveren: hier gaat het erom dat het water zoveel mogelijk schoon wordt gehouden. Vervolgens worden schoon en vuil water zoveel mogelijk gescheiden en als laatste komt het zuiveren van verontreinigd water aan bod.

Waterwet
Centraal in de Waterwet staat een integraal waterbeheer op basis van de ‘watersysteembenadering’. Deze benadering gaat uit van het geheel van relaties binnen watersystemen. Denk hierbij aan de relaties tussen waterkwaliteit, -kwantiteit, oppervlakte- en grondwater, maar ook aan de samenhang tussen water, grondgebruik en watergebruikers. Het doel van de Waterwet is het integreren van acht bestaande wetten voor waterbeheer. Door middel van één watervergunning regelt de wet het beheer van oppervlaktewater en grondwater en de juridische implementatie van Europese richtlijnen, waaronder de Kaderrichtlijn Water. Via de Waterwet gelden verschillende algemene regels. Niet alles is onder algemene regels te vangen en

daarom is er de integrale watervergunning. In deze integrale watervergunning zijn zes vergunningen uit eerdere wetten (inclusief keurvergunning) opgegaan in één aparte watervergunning.

Nationaal Waterplan
Op basis van de Waterwet is het Nationaal Waterplan vastgesteld door het kabinet. Het Nationaal Waterplan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2016 - 2021 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, beschikbaarheid van voldoende en schoon water en de diverse vormen van gebruik van water. Het geeft maatregelen die in de periode 2016 - 2021 genomen moeten worden om Nederland ook voor toekomstige generaties veilig en leefbaar te houden en de kansen die water biedt te benutten.

4.2.2 Regionaal en lokaal waterbeleid

Waterprogramma 2016-2021
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) presenteert hierin het beleid, de maatregelen, de programma's en de projecten die ze in die periode zelf en samen met anderen gaan uitvoeren. Ze bouwen voort op de regionale Deltavisie (2012) en verankeren de landelijke Deltabeslissingen.

De komende jaren staat de hoogheemraadschap voor de taak om hun beheergebied klimaatbestendig te maken. De hoogheemraadschap doet zich te richten op vijf thema's:

- waterveiligheid;
- wateroverlast;
- watertekort;
- schoon en gezond water; en
- crisisbeheersing.

Op Texel werkt de Hoogheemraadschap aan tien verschillende dijksecties. Gemeente Texel, provincie Noord-Holland, Ministerie van Infrastructuur & Milieu, Wadden-fonds, Programma Naar een Rijke Waddenzee en HHNK werken intensief samen aan deze versterking.

Keur en Beleidsregels
Op grond van de Waterwet is HHNK bevoegd via een eigen verordening, de Keur, regels te stellen aan handelingen die het watersysteem beïnvloeden. Denk hierbij aan handelingen in of nabij:

- waterkeringen (onder andere duinen, dijken en kaden);
- watergangen (onder andere kanalen, rivieren, sloten, beken);
- andere waterstaatswerken (o.a. bruggen, duikers, stuwen, sluizen en gemalen);
- de bodem van kwelgevoelige gebieden;

Maar ook aan:

- Onttrekken en lozen van grondwater;
- Het aanbrengen van verhard oppervlak.

De Keur vermeldt expliciet welke handelingen vergunningplichtig zijn en welke aan algemene regels of aan de zorgplicht moeten voldoen. Wie bv. op een waterkering wil bouwen, moet een watervergunning aanvragen bij HHNK. In de uitvoeringsregels die bij de Keur horen is dit nader uitgewerkt.

Water- en rioleringsplan Texel 2016-2021
In dit plan geeft de gemeente aan hoe zij invulling geven aan nieuwe ontwikkelingen als klimaatveranderingen, besparingen in de waterketen, gegevensbeheer, levensduurverlenging. Samen met het integrale beheerplan openbare ruimte, leidraad inrichting openbare ruimte, moederbestek en het basisrioleringsplan vormt dit GRP de invulling van de gemeentelijke rioleringszorg.

4.2.3 Watertoets

Watertoets
Om het waterbelang goed te kunnen meenemen in de planvorming dient overleg plaats te vinden met de waterbeheerders van de locatie. Bij bestemmingsplannen is het wettelijk verplicht om de gevolgen voor water af te wegen via de watertoets. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient er rekening te worden gehouden met de waterhuishoudkundige eisen op korte en lange termijn.

In het beoogde plan vindt de uitruil van twee bestemmingen plaats. Op de planlocaties zullen geen veranderingen plaatsvinden. Er is geen sprake van een ruimtelijke ontwikkeling waarin de grond geroerd wordt of waarbij gebouwd of gesloopt zal worden. Er zal geen toename zijn van de verharding op de plangebieden. Derhalve is er geen sprake van watercompensatie. Waterafvoer zal gelijk blijven met de huidige situatie. Geconcludeerd kan worden dat het aspect water vormt geen belemmering voor het voorliggende bestemmingsplan.

4.3 Archeologie en cultuurhistorie

4.3.1 Archeologie

In 1992 is in Valletta (Malta) het Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed (Verdrag van Malta) ondertekend. Het Verdrag van Malta voorziet in bescherming van het Europees archeologisch erfgoed onder meer door de risico's op aantasting van dit erfgoed te beperken. Per 1 juli 2016 is de Erfgoedwet ingegaan totdat de Omgevingswet in werking treedt. De Erfgoedwet bundelt bestaande wet- en regelgeving voor behoud en beheer van het cultureel erfgoed in Nederland. Onder andere de Monumentenwet is hierin opgegaan. Op basis van de Erfgoedwet zijn mogelijke (toevals-)vondsten bij het verrichten van werkzaamheden in de bodem altijd beschermd. Artikel 5.10 lid 1 van de Erfgoedwet stelt namelijk: 'Degene die anders dan bij het verrichten van opgravingen een vondst doet waarvan hij weet dan wel redelijkerwijs moet vermoeden dat het een archeologische vondst betreft, meldt dit zo spoedig mogelijk bij Onze Minister'.

Planspecifiek
Beide plangebieden hebben dezelfde dubbelbestemming betreft archeologie, namelijk 'Waarde - Archeologie 3'. Gronden op de desbetreffende bestemming zijn mede bestemd voor instandhouding en bescherming van de in de grond aanwezige archeologische waarden.

Omdat er in het beoogde plan geen bouwwerkzaamheden zullen plaatsvinden of andere ingrepen waarbij de grond zal worden geroerd zullen de gronden van het plangebied in stand worden gehouden en zal de archeologische waarden niet worden aangetast. Derhalve zal de Archeologische aspecten geen belemmering vormen voor de beoogde ontwikkeling.

4.3.2 Cultuurhistorie

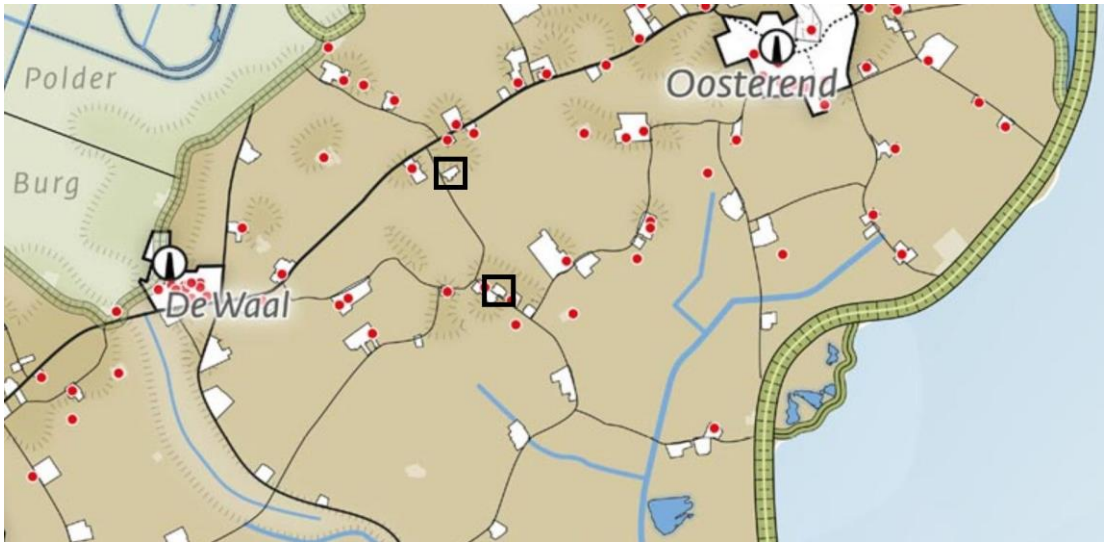
Onder de noemer Modernisering Monumentenzorg (MoMo) heeft het Rijk in 2009 een aanzet gegeven voor een goede afweging van het belang van de cultuurhistorie in de ruimtelijke ordening. Gepleit wordt voor een verantwoorde verankering van de integrale cultuurhistorie in de diverse ruimtelijke plannen. Het voornaamste doel hiervan is om het cultuurhistorische karakter van Nederland op gebiedsniveau te behouden en te versterken.

De aandacht voor cultuurhistorie is ook wettelijk vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening. Artikel 3.1.6 onder 2 van dit Besluit geeft aan dat 'een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden' in het bestemmingsplan opgenomen moet worden.

Planspecifiek
Texel kent een grote landschappelijke en cultuurhistorische diversiteit. In de uitgave van de provincie Noord-Holland met betrekking tot Texel is de Leidraad Landschap & Cultuurhistorie opgesteld. Op Texel bevinden

zich de volgende landschapstypen: het keileemlandschap, het aandijkingenlandschap, het strandwallen- en strandvlaktenlandschap en het jonge duinlandschap.

De twee planlocaties maken allebei onderdeel uit van hetzelfde soort landschapstype Het Oude land: reliëfrijk keileemlandschap. Het Oude Land strekt zich uit van Den Hoorn tot het buurtschap Oost. Het Oude Land heeft ondanks de ruilverkaveling een kleinschalig en open karakter. Cultuurhistorische elementen op het Oude Land zijn de schapenboeten (stolpen), de tuinwallen (gestapelde grasplaggen die de graslandpercelen scheiden), de Wezenputten (drinkwaterputten), de kolken, de eendenkooien en Fort de Schans met bijbehorende verdedigingswerken.

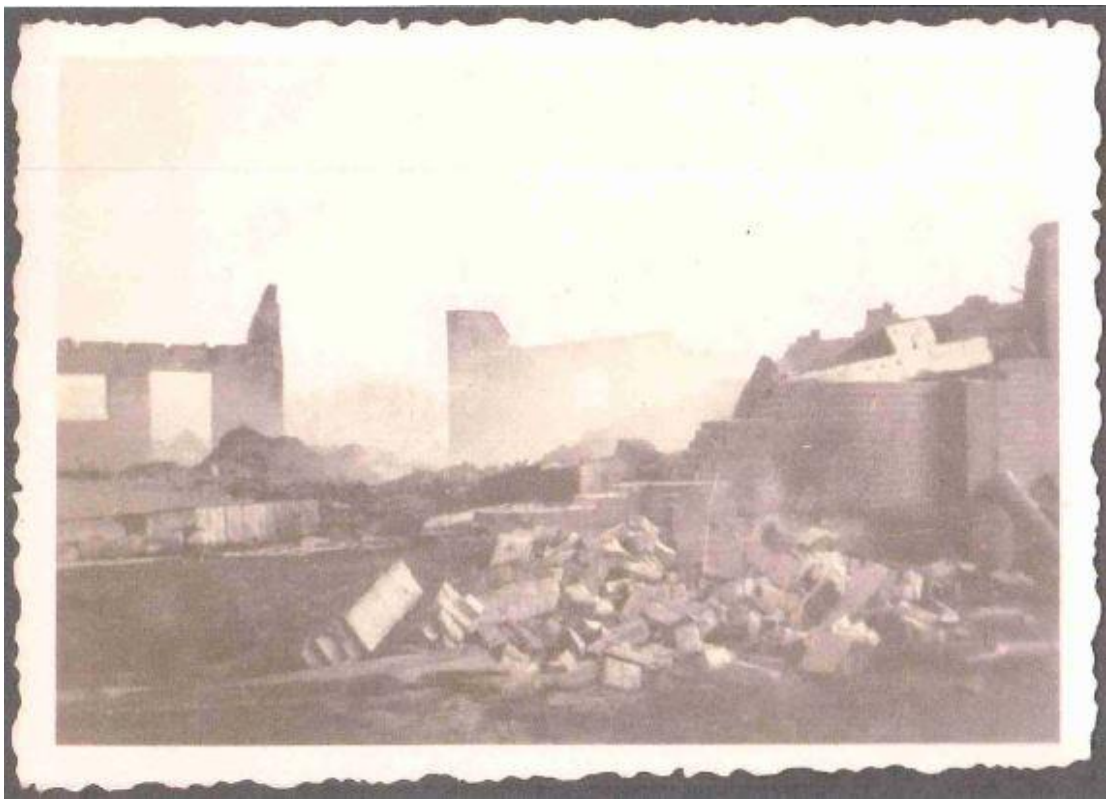
Figuur 10: landschaapskaart en cultuurhistorie. Plangebieden zwart omkaderd (bron: Provincie Noord-Holland)

Op de bovenstaande kaart zijn beide plangebieden onderdeel van een cultureel historisch gebied. In de omgeving van beide plangebieden zijn ook meerdere stolpboerderijen aanwezig.

Noodwoning Spangerweg 23

Het gebouw op het plangebied van de Spangerweg is van een belangrijke historische waarde voor Texel en voor Nederland (zie bijlagen bij toelichting bijlage 1). Het is belangrijk omdat het een uniek gebouw is waarvan de hoofdvorm nog ongewijzigd is. Dat is bij de andere overgebleven noodwoningen op Texel niet het geval.

Ter gevolgen van een bombardement in de twee wereldoorlog is de boerderij van gezin Bakker bijna geheel afgebrand. Op 23 november 1943 kwam tijdens een luchtgevecht boven Texel een brandbom in het hooivak van hoeve Schiller terecht. Alle ruiten tot in de verre omtrek sneuvelden en de boerderij stond al snel in lichterlaaie. Van de boerderij resteerden puinhopen (zie figuur 11).

Figuur 11: Hoeve Schiller na bombardement (bron: W. Eelman)

Om de bewoners van de boerderij onderdak te kunnen bieden was met hulp van Bureau Wederopbouw Boerdijen (BWB) een noodwoning op de locatie van Spangerweg 23 gebouwd. Deze woning staat bijna nog in geheel originele staat.

De wederopbouw van Nederland begon kort na de capitulatie in 1940 na het bombardement van Rotterdam. Op 18 mei 1940 werd het 'besluit wederopbouw nummer 1' gevaardigd. Kort na deze periode werd de Bureau Wederopbouw Boerderijen (BWB) opgericht met als taak het herstel van de landbouwproductie en de daarbij in de oorlog gesneuvelde boerderijen. Het BWB liet onder andere noodwoningen en noodstallen bouwen, nam de schade als gevolg van het oorlogsgeweld op, stelde richtlijnen vast voor de wederopbouw, trok architecten aan, versterkte bouwvergunning, verzorgde aanbestedingen, Coördineerde de materiaalvoorziening, hield toezicht op de werken en regelde de financiering. Dergelijke noodwoningen zijn over geheel Nederland gebouwd. Zo werden er in Noord-Holland 28 noodwoningen en 68 noodstallen gebouwd.

Op Texel was, met name als gevolgd van de zogenaamde Russenoorlog, de woningnood na de tweede wereldoorlog hoog. Beschadigde woningen en stallen werden met kunst en vliegwerk en alle voorhanden materialen bruikbaar gemaakt voor bewoning door mens en dier. Bij de bouw van noodstallen, -woningen en- schuren werd volop geïmproviseerd. Alle tot nu toe bekende noodwoningen vertonen in ontwerp de beoogde soberheid die het doel van de tijdelijkheid versterkt. De noodwoning op Spangerweg 23 is de enige BWB-noodwoning waarvan de hoofdvorm ongewijzigd is. Het grootste deel van de andere noodwoningen op Texel zijn inmiddels voorzien van aanbouwen in afwijkende stijl. Dit maakt de noodwoning op Spangerweg 23 extra speciaal en heeft ertoe geleid dat het gebouw als gemeentelijke monument is aangewezen.

Het is van belang dat de historie van Texel zichtbaar blijft. De herbestemming van het plangebied biedt de mogelijkheid om het gebouw beter te kunnen beschermen. Allereerst biedt het de mogelijkheid om het gebouw als gemeentelijke monument te kunnen aanwijzen. De herbestemming biedt de mogelijkheid om het bouwvlak aan te passen zodat verdere uitbreiding van het gebouw en bebouwing onmogelijk wordt. Door de Spangerweg 23 te bestemmen als recreatief opstal, kan de eigenaar geld genereren om de noodwoning op gepaste wijze in stand te kunnen houden.

4.4 Bodem

In het kader van een ruimtelijk plan dient aangetoond te worden dat de kwaliteit van de bodem en het grondwater in het plangebied in overeenstemming zijn met het beoogde gebruik. Dit is geregeld in de Wet Bodembescherming. De bodemkwaliteit kan namelijk van invloed zijn op de beoogde functie van het plangebied. Indien sprake is van een functiewijziging zal er soms een bodemonderzoek moeten worden uitgevoerd in het plangebied. Ontwikkelingen kunnen pas plaatsvinden als de bodem waarop deze ontwikkelingen plaatsvinden geschikt is of geschikt is gemaakt voor het beoogde doel.

Planspecifiek
Voor beide plangebieden geldt dat er geen ingrepen in de grond worden gedaan. Bodemonderzoeken voor de betreffende plangebieden zijn dan niet nodig.

4.5 Geluid

De mate waarin het geluid, het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). De kern van de wet is dat geluidsgevoelige objecten worden beschermd tegen geluidhinder uit de omgeving. In de Wgh worden de volgende objecten beschermd (artikel 1 Wgh):

- woningen;
- geluidsgevoelige terreinen (terreinen die behoren bij andere gezondheidszorggebouwen dan categorale en academische ziekenhuizen, verpleeghuizen, woonwagenstandplaatsen);
- andere geluidsgevoelige gebouwen, waaronder onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleeghuizen, andere gezondheidszorggebouwen dan ziekenhuizen en verpleeghuizen die zijn aangegeven in artikel 1.2 van het Besluit geluidhinder (Bgh):
    - verzorgingstehuizen;
    - psychiatrische inrichtingen;
    - medisch centra;
    - poliklinieken;
    - medische kleuterdagverblijven.

Het beschermen van deze geluidsgevoelige objecten gebeurt aan de hand van vastgestelde zoneringen. De belangrijkste geluidsbronnen die in de Wet geluidhinder worden geregeld zijn: industrielawaai, wegverkeerslawaai en spoorweglawaai. Verder gaat deze wet onder meer ook in op geluidwerende voorzieningen en geluidbelastingkaarten en actieplannen.

Planspecifiek
Molenbuurt 5
In het beoogde plan zal de planlocatie Molenbuurt 5 de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - Plattelandswoning' krijgen. In het kader van Wgh worden woningen gezien als geluidsgevoelige objecten. Het plangebied van Molenbuurt 5 is onderdeel van een groter bouwvlak waar al meerdere woningen staan. Derhalve kan gesteld worden dat nader akoestisch onderzoek niet noodzakelijk wordt geacht.

Spangerweg 23
In de toekomstige situatie van het beoogde plan zal de planlocatie van Spangerweg 23 geen geluidsgevoelig object bevatten. Derhalve hoeft hier geen nader onderzoek plaats te vinden.

Geconcludeerd kan worden dat geluid geen belemmering zal vormen voor de uitvoering van het beoogde plan.

4.6 Luchtkwaliteit

In de Wet Milieubeheer gaat paragraaf 5.2 over luchtkwaliteit. Deze paragraaf vervangt het Besluit Luchtkwaliteit 2005 en staat ook wel bekend als de ‘Wet luchtkwaliteit’. De Wet luchtkwaliteit introduceert

het onderscheid tussen 'kleine' en 'grote' projecten. Kleine projecten dragen 'niet in betekenende mate' (NIBM) bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Een paar honderd grote projecten dragen juist wel 'in betekenende mate' bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Het gaat hierbij vooral om bedrijventerreinen en infrastructuur (wegen).

Wat het begrip 'in betekenende mate' precies inhoudt, staat in een de algemene maatregel van bestuur 'Niet in betekenende mate bijdragen' (Besluit NIBM). Op hoofdlijnen komt het erop neer dat 'grote' projecten die jaarlijks meer dan 3 % bijdragen aan de jaargemiddelde norm voor fijn stof en stikstofdioxide (1,2 µg/ m^3) een 'betekenend' negatief effect hebben op de luchtkwaliteit. 'Kleine' projecten die minder dan 3 % bijdragen, kunnen doorgaan zonder toetsing. Dat betekent bijvoorbeeld dat lokale overheden een woonwijk van minder dan 1.500 huizen niet hoeven te toetsen aan de normen voor luchtkwaliteit. Deze kwantitatieve vertaling naar verschillende functies is neergelegd in de Regeling 'niet in betekenende mate bijdragen'. Een belangrijk onderdeel voor de verbetering van de luchtkwaliteit is het Nationale Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Binnen dit NSL, dat sinds 1 augustus 2009 in werking is, werken het Rijk, de provincies en gemeenten samen om de Europese eisen voor luchtkwaliteit te realiseren.

Planspecifiek
De NIBM-tool geeft aan dat, gezien het gebrek aan toename van het aantal motorvoertuigenbewegingen, het project is aan te merken als "niet in betekenende mate". Toetsing van het aspect luchtkwaliteit is daardoor, op grond van artikel 4 van de Regeling NIBM, niet noodzakelijk. Desalniettemin is met behulp van de Atlas Leefomgeving (o.a. ministerie I&M en RIVM) gekeken naar de luchtkwaliteit in en rondom het plangebied. Uit de achtergrondconcentraties over 2018 van fijnstof (PM10) en stikstofdioxide over 2018 (NO2) blijkt dat de luchtkwaliteit ter plaatse van de locatie voldoende is. Geconcludeerd kan worden dat het aspect luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor de uitvoerbaarheid van de voorgenomen ontwikkeling.

4.7 Flora en fauna

Bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met de natuurwaarden ter plaatse. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming en soortenbescherming. Gebiedsbescherming kan volgen uit de aanwijzing van een gebied. Wat betreft soortenbescherming is per 1 januari 2017 de huidige Flora- en faunawet samen met de Boswet en Natuurbeschermingswet vervangen door de Wet natuurbescherming (Wnb). Onder de Wet natuurbescherming vervallen de huidige tabellen 1, 2 en 3 waarin de beschermde soorten zijn opgenomen. Tevens zijn er circa 200 soorten niet langer beschermd en worden enkele bedreigde soorten toegevoegd. De soortenbescherming binnen de Wet natuurbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten. Voor alle beschermde soorten geldt een ontheffingsplicht. Het bevoegd gezag (de provincie) kunnen voor de soorten die zijn opgenomen in het 'beschermingsregime andere soorten' vrijstellingsbesluit nemen en hierin onderscheid maken tussen meer en minder strikt beschermde soorten.

Daarnaast geldt voor iedereen in Nederland altijd, dus ook los van het voorliggende beoogde ruimtelijke project, dat de zorgplicht nageleefd moet worden bij het verrichten van werkzaamheden. Voor menig soort geldt dat indien deze zorgplicht nagekomen wordt een bepaald beoogd project uitvoerbaar is.

Planspecifiek
Op kleine afstand van de plangebieden ligt ten noorden en ten zuiden het natura-2000 gebied Duinen en Lage Land Texel. Het deelgebied Duinen Texel wordt landschappelijk gekenmerkt door een uitgestrekt duingebied met daar binnen een kweldergebied. Gezien de beoogde ontwikkeling van de uitruil van de twee bestemmingen zal de toenamen van uitstoot van stikstof nihil zijn. De beoogde ontwikkeling zal dan ook geen effect hebben op de natura-2000 gebieden.

Ook de effecten van het beoogde plan betreft beschermde dieren zal nihil zijn. Derhalve kan geconcludeerd worden dat met de beoogde ontwikkeling geen effecten zal hebben op de natura-2000 gebieden of op eventuele beschermde dieren in de plangebieden.

4.8 Milieuzonering

Het aspect bedrijven en milieuzonering gaat in op de invloed die bedrijven kunnen hebben op hun omgeving. Deze invloed is afhankelijk van de afstand tussen een gevoelige bestemming en de bedrijvigheid. Milieugevoelige bestemmingen zijn gebouwen en terreinen die naar hun aard bestemd zijn voor het verblijf van personen gedurende de dag of nacht of een gedeelte daarvan (bijvoorbeeld woningen). Daarnaast kunnen ook landelijke gebieden en/of andere landschappen belangrijk zijn bij een zonering tot andere, minder gevoelige, functies zoals bedrijven.

Bij een ruimtelijke ontwikkeling kan sprake zijn van reeds aanwezige bedrijvigheid en van nieuwe bedrijvigheid. Milieuzonering zorgt er voor dat nieuwe bedrijven een juiste plek in de nabijheid van de gevoelige functie krijgen en dat de (nieuwe) gevoelige functie op een verantwoorde afstand van bedrijven komen te staan. Doel hiervan is het waarborgen van de veiligheid en het garanderen van de continuïteit van de bedrijven als ook een goed klimaat voor de gevoelige functie.

Milieuzonering beperkt zich tot milieuaspecten met een ruimtelijke dimensie zoals: geluid, geur, gevaar en stof. De mate waarin de milieuaspecten gelden en waaraan de milieucontour wordt vastgesteld, is voor elk type bedrijvigheid verschillend. De 'Vereniging van Nederlandse Gemeenten' (VNG) geeft sinds 1986 de publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' uit. In deze publicatie is een lijst opgenomen, met daarin de minimale richtafstanden tussen een gevoelige bestemming en bedrijven. Indien van deze richtafstanden afgeweken wordt dient een nadere motivatie gegeven te worden waarom dat wordt gedaan.

Het belang van milieuzonering wordt steeds groter aangezien functiemenging steeds vaker voorkomt. Hierbij is het motto: 'scheiden waar het moet, mengen waar het kan'. Het scheiden van milieubelastende en milieugevoelige bestemmingen dient twee doelen:

- het reeds in het ruimtelijk spoor voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij gevoelige bestemmingen;
- het bieden van voldoende zekerheid aan de milieubelastende activiteiten (bijvoorbeeld bedrijven) zodat zij de activiteiten duurzaam, en binnen aanvaardbare voorwaarden, kunnen uitoefenen.

Planspecifiek
Bepaald moet worden of de nieuwe invulling realiseerbaar is op de locatie en dat dit geen belemmering oplevert voor omliggende functies. Hierbij hanteren we de richtafstanden uit de brochure ‘Bedrijven en milieuzonering’.

Molenbuurt 5
Molenbuurt 5 is onderdeel van het agrarisch bouwvlak gedeeld samen met Molenbuurt 3 en 3A. Op het bouwvlak wordt Molenbuurt 3 al gebruikt als bedrijfswoning. De beoogde functieaanduiding van Molenbuurt 5 wordt 'Specifieke vorm van agrarisch - plattelandswoning'. De functieaanduiding tot plattelandswoning heeft geen effect op de agrarische actiteiten in het bouwvlak. De beoogde ontwikkeling van Molenbuurt 5 zal geen belemmering ondervinden betreft de millieuzonering.

Spangerweg 23
Met de beoogde ontwikkeling wordt de bestemming van Spangerweg 23 gewijzigd van 'Wonen' naar 'Recreatie - Recreatief opstal'. Gronden bestemd voor recreatie zijn een minder gevoelig object dan een woning. Dat is in dit geval een positieve ontwikkeling in verband de gevestigde agrarische (schapen) bedrijven op nummer 22 en 25.. De millieuzonering hoeft daarom niet opgenomen te worden voor dit plangebied.

Geconcludeerd kan worden dat millieuzonering niet voor belemmeringen van de beoogde ontwikkeling zal zorgen.

4.9 Externe veiligheid

Sommige activiteiten brengen risico's op zware ongevallen met mogelijk grote gevolgen voor de omgeving met zich mee. Externe veiligheid richt zich op het beheersen van deze risico's. Het gaat daarbij om onder meer de productie, opslag, transport en het gebruik van gevaarlijke stoffen. Dergelijke activiteiten kunnen een beperking opleggen aan de omgeving. Door voldoende afstand tot de risicovolle activiteiten aan te houden kan voldaan worden aan de normen. Aan de andere kant is de ruimte schaars en het rijksbeleid erop gericht de schaarse ruimte zo efficiënt mogelijk te benutten. Het ruimtelijk beleid en het externe veiligheidsbeleid moeten dus goed worden afgestemd. De wetgeving rond externe veiligheid richt zich op de volgende risico's:

- risicovolle (Bevi-)inrichtingen;
- vervoer gevaarlijke stoffen door buisleidingen;
- vervoer gevaarlijke stoffen over weg, water of spoor.

Daarnaast wordt er in de wetgeving onderscheid gemaakt tussen de begrippen kwetsbaar en beperkt kwetsbaar en plaatsgebonden risico en groepsrisico.

Risicovolle (Bevi-)inrichtingen

Voor (de omgeving van) de meest risicovolle bedrijven is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) van belang. Het Bevi legt veiligheidsnormen op aan bedrijven die een risico vormen voor mensen buiten de inrichting. Het Bevi is opgesteld om de risico's, waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle bedrijven, te beperken. Het besluit heeft tot doel zowel individuele als groepen burgers een minimaal (aanvaard) beschermingsniveau te bieden. Via een bijhorende ministeriële regeling (Revi) worden diverse veiligheidsafstanden tot kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten gegeven. Aanvullend op het Bevi zijn in het Vuurwerkbesluit en het Activiteitenbesluit (Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer) veiligheidsafstanden genoemd die rond minder risicovolle inrichtingen moeten worden aangehouden.

Planspecifiek

De navolgende afbeelding toont een fragment van de risicokaart externe veiligheid:

Figuur 12: fragment risicokaart externe veiligheid, plangebieden met rood omkaderd (bron: risicokaart.nl)

Zoals te zien is op bovenstaande afbeelding zijn er geen risicovolle activiteiten in de nabijheid van het plangebied. Binnen een straal van 3km zijn voor beide planlocaties geen risicovolle inrichtingen of vervoer van gevaarlijk stoffen aanwezig. Het kan geconcludeerd worden dat het aspect externe veiligheid geen belemmering vormt voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.10 Parkeren en verkeer

Onderdeel van een goede ruimtelijke ordening is het effect van een beoogde nieuwe ontwikkeling op de verkeersstructuur en het parkeren in en rondom het plangebied. Voor het maken van een inschatting van het benodigde aantal parkeerplaatsen en de hoeveelheid autoverkeer dat wordt gegenereerd bij ruimtelijke ontwikkelingen, zijn parkeerkencijfers en kencijfers verkeersgeneratie ontwikkeld.

Nota parkeernormen
In deze nota is opgenomen hoe de parkeereis bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt berekend. De parkeernormen zijn afgeleid vanuit landelijke kengetallen van CROW. Daar is een Texels accent aan toegevoegd. De parkeernormen in deze nota hebben primair betrekking op nieuw- en verbouwplannen waarvoor een omgevingsvergunning verplicht is. Om te beoordelen of bij ontwikkelingen voldoende parkeervoorzieningen gerealiseerd kunnen worden en de gevraagde vergunning verleend kan worden, toetst de gemeente de aanvraag aan het bestemmingsplan, de bouwverordening en de parkeernormen zoals deze in deze notitie zijn opgenomen.

Planspecifiek
Met de functiewijziging van het plangebied veranderen ook de verkeersgeneratie en parkeernormen. In het beoogde plan vindt de uitruil van twee bestemmingen plaats. Gezien de huidige bestemmingen van de planlocaties zal er voor beide plangebieden weinig veranderen. De verkeersgeneratie van beide planlocaties zal nagenoeg hetzelfde blijven. Parkeren gebeurt in de huidige situatie op eigen terrein. Ook dit zal in de toekomstige situatie onveranderd blijven. Er kan dan ook geconcludeerd worden dat er kan worden voldaan aan de richtlijnen van de gemeentelijke Nota parkeernormen.

5 Juridische toelichting

5.1 Algemeen

Voor het bestemmingsplan is gebruik gemaakt van de in de Wet ruimtelijke ordening opgenomen standaardvorm van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingplannen 2012 (SVBP 2012).

Dit bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, planregels en een toelichting. De verbeelding en de planregels vormen samen het juridisch bindende gedeelte van het bestemmingsplan. Beide planonderdelen dienen in onderlinge samenhang te worden bezien en toegepast. Op de verbeelding zijn de bestemmingen aangewezen. Aan deze bestemmingen zijn bouwregels en regels betreffende het gebruik gekoppeld. De toelichting heeft geen rechtskracht, maar vormt niettemin een belangrijk onderdeel van het plan. De toelichting van dit bestemmingsplan geeft de beweegredenen, de onderzoeksresultaten en de beleidsuitgangspunten weer die aan het bestemmingsplan ten grondslag liggen. Ook is de toelichting van wezenlijk belang voor een juiste interpretatie en toepassing van het bestemmingsplan. Tot slot maakt een eventuele bijlage onlosmakelijk onderdeel uit van het bestemmingsplan.

5.2 Verbeelding

Op de verbeelding worden de bestemmingen weergegeven, met daarbij andere bepalingen als gebiedsaanduidingen, bouwaanduidingen, bouwvlakken, etc. Voor de analoge verbeelding is gebruik gemaakt van een digitale ondergrond (Grootschalige Basiskaart en/of kadastrale kaart).

5.3 Planregels

Voor het opstellen van de planregels is uitgegaan van de gemeentelijke standaard. Op deze wijze beschikt de gemeente over zoveel als mogelijk uniforme plannen.

De planregels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken. Hoofdstuk I bevat de inleidende regels voor het hele plangebied. Hoofdstuk II geeft de bestemmingsregels. Hoofdstuk III geeft vervolgens de algemene regels waaronder (mogelijke) flexibiliteitsbepalingen in de vorm van wijzigings- en afwijkingsbevoegdheden. In dit derde hoofdstuk kunnen belangrijke algemene bepalingen zijn opgenomen die van invloed zijn op het bepaalde in hoofdstuk II. Ten slotte regelt hoofdstuk IV de overgangs- en slotbepalingen.

Voor de planregels is de gestandaardiseerde opbouw uit de SVBP 2012 gebruikt. In de planregels is een standaard hoofdstukindeling aangehouden die begint met 'Inleidende regels' (begrippen en wijze van meten), vervolgens met de 'Bestemmingsregels', de 'Algemene regels' (de regels die voor alle bestemmingen gelden) en de 'Overgangs- en slotregels'. In het tweede hoofdstuk, de Bestemmingsregels, staan de verschillende bestemming op alfabetische volgorde. Ook dit hoofdstuk kent een standaardopbouw:

- Bestemmingsomschrijving (in elk bestemmingsplan);
- Bouwregels (bestemmingsplanafhankelijk);
- Nadere eisen (bestemmingsplanafhankelijk);
- Afwijken van de bouwregels (bestemmingsplanafhankelijk);
- Specifieke gebruiksregels (bestemmingsplanafhankelijk);
- Afwijken van de gebruiksregels (bestemmingsplanafhankelijk);
- Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden (bestemmingsplanafhankelijk).

5.4 Wijze van bestemmen

Voor de planregels is zo veel mogelijk aangesloten op de standaard welke binnen de gemeente Texel gangbaar is, in het bijzonder bij het vastgestelde bestemmingsplan 'Buitengebied Texel 2013). Voorliggend bestemmingsplan bevat de enkelbestemming "agrarisch - Oude land' en 'Recreatie - Recreatief opstal' en dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 3'.

Agrarisch - Oude land
De woning van Molenbuurt 5 dient de functieaanduiding te krijgen van: 'Specifieke vorm van agrarisch - plattelandswoning'. Een woning als bedoeld in de 'Wijziging van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en enkele andere wetten om de planologische status van gronden en opstallen bepalend te laten zijn voor de mate van milieubescherming alsmede om de positie van agrarische bedrijfswoningen aan te passen (plattelandswoningen) hetgeen betekent dat deze woning ook door derden, niet werkzaam in het agrarische bedrijf, mag worden bewoond. Deze woningen genieten dus niet de milieubescherming zoals een reguliere burgerwoning.

Recreatie - Recreatief opstal
Het plangebied van Spangerweg 23 dient de bestemming 'Recreatie - Recreatief opstal' en 'Agrarisch - Oude kand' te krijgen. Hiermee wordt een recreatief (onderdeel van een) gebouw, niet staande op een recreatieterrein of deel uitmakende van een complex recreatieappartementen bedoeld.

Waarde - Archeologie 3
Met deze bestemmingen worden archeologische waarden in de bodem beschermd. Beide percelen blijven de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 3 behouden. Ter bescherming van de archeologische waarden is bouwen niet zonder meer toegestaan. Voor de dubbelbestemming 'Waarde -Archeologie 3' geldt dat bij bouwwerken met een grotere oppervlakte dan 100 m2 op locaties waar de grond nog niet is verstoord en dieper dan 0,50 meter wordt gegraven archeologisch onderzoek vereist is.

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan dient, op grond van artikel 3.1.6 lid 1, sub f van het Bro, onderzoek plaats te vinden naar de (economische) uitvoerbaarheid van het plan. In principe dient bij vaststelling van een ruimtelijk besluit tevens een exploitatieplan vastgesteld te worden om verhaal van plankosten zeker te stellen. Op basis van 'afdeling 6.4 grondexploitatie', artikel 6.12, lid 2 van de Wro kan de gemeenteraad bij het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan echter besluiten geen exploitatieplan vast te stellen indien:

- het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan of besluit begrepen gronden anderszins verzekerd is;
- het bepalen van een tijdvak of fasering als bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, onder c, 4°, onderscheidenlijk 5°, niet noodzakelijk is;
- het stellen van eisen, regels, of een uitwerking van regels als bedoeld in artikel 6.13, tweede lid, onderscheidenlijk b, c of d, niet noodzakelijk is.

Planspecifiek
De ontwikkeling is een particulier initiatief. De kosten voor het realiseren van de ontwikkelingen worden gedragen door de initiatiefnemer.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.2.1 Algemeen

Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan dient op grond van artikel 3.1.6 lid 1 Wro sub c overleg te worden gevoerd als bedoeld in artikel 3.1.1 Bro. Op basis van het eerste lid van dit artikel wordt overleg gevoerd met waterschappen en met die diensten van provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn.

Een ontwerpbestemmingsplan dient conform afdeling 3.4 Awb gedurende 6 weken ter inzage gelegd worden. Hierbij is er de mogelijkheid voor een ieder om zienswijzen in te dienen op het plan. Na vaststelling door de Raad wordt het vaststellingsbesluit bekend gemaakt. Het bestemmingsplan ligt na bekendmaking 6 weken ter inzage. Gedurende deze termijn is er de mogelijkheid beroep in te dienen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het bestemmingsplan treedt vervolgens de dag na afloop van de tervisielegging in werking als er geen beroep is ingesteld. Is er wel beroep ingesteld dan treedt het bestemmingsplan ook in werking, tenzij naast het indienen van een beroepschrift ook om een voorlopige voorziening is gevraagd. De schorsing van de inwerkingtreding eindigt indien de voorlopige voorziening wordt afgewezen. De procedure eindigt met de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

6.2.2 Participatie

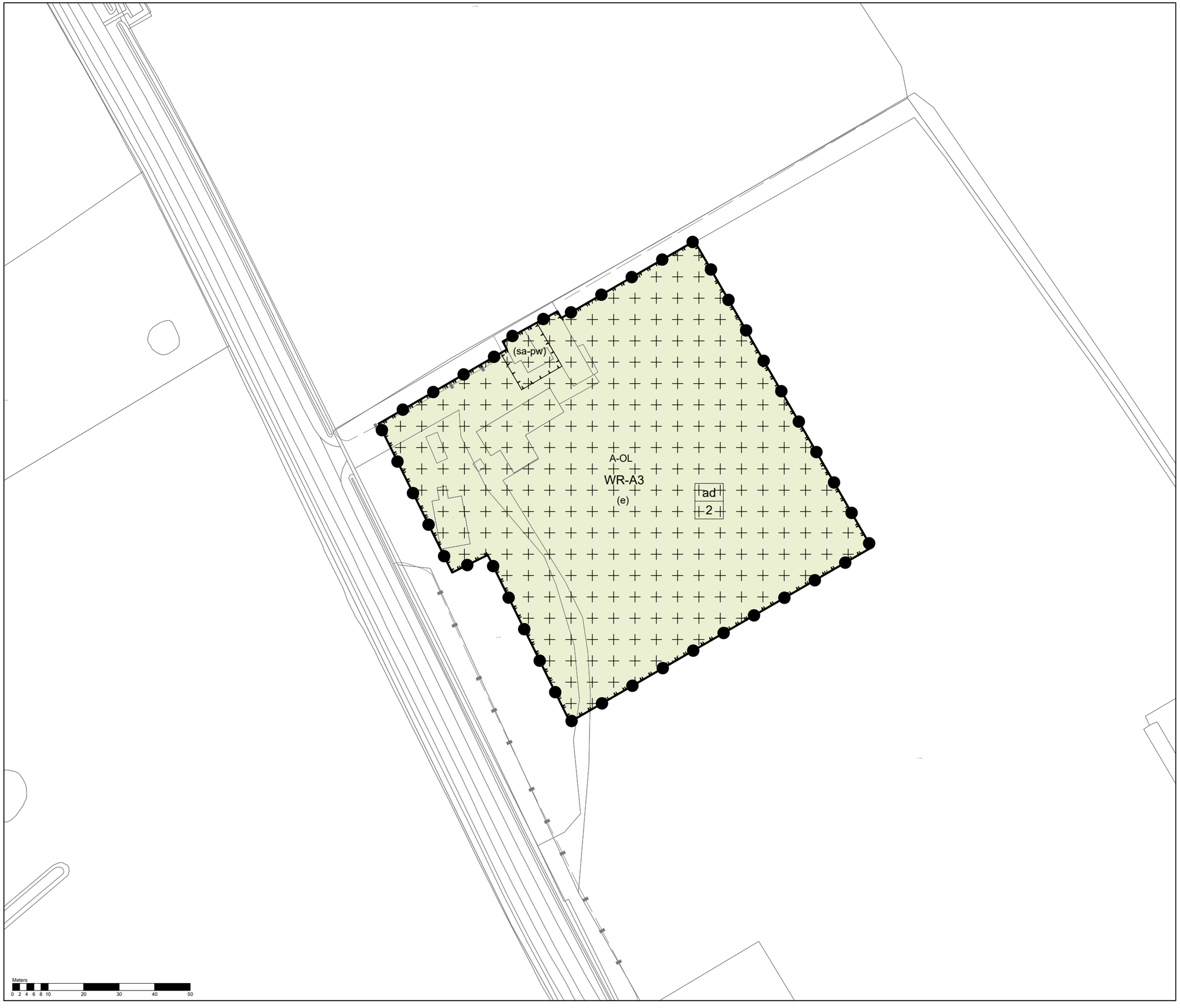
Er is met de buren gesproken. Hieruit is gebleken dat er voor de beoogde ontwikkeling geen bezwaren zijn.

6.2.3 Overleg

In deze paragraaf of in een separate bijlage worden te zijner tijd de resultaten van het wettelijk vooroverleg opgenomen.

6.2.4 Zienswijzen

In deze paragraaf of in een separate bijlage worden te zijner tijd de eventuele zienswijzen op het ontwerp bestemmingsplan en de gemeentelijke reactie hierop opgenomen.

Legenda

Plangebied

Plangrens

Enkelbestemmingen

A-OL — Agrarisch - Oude land

Dubbelbestemmingen

WR-A3 — Waarde - Archeologie 3

Functieaanduidingen

(e) — erf

(sa-pw) — specifieke vorm van agrarisch - plattelandswoning

Bouwvlakken

bouwvlak

Maatvoeringen

ad 2 — maatvoering wonen

Bestemmingsplan Spangerweg 23, Molenbuurt 5 gemeente Texel

schaal:	1:1000
datum:	22 april 2021
projectnummer:	SR200389
formaat:	A3
aantal bladen:	2
bladnummer:	1
identificatienr.	NL.IMRO.0448.BUI2021BP0001-on01
vorige versie:	15 februari 2021
voorontwerp:	-
ontwerp:	-
vaststelling:	-

Molenbuurt 5

Legenda

Plangebied

Plangrens

Enkelbestemmingen

A-OL — Agrarisch - Oude land

R-RO — Recreatie - Recreatief opstal

Dubbelbestemmingen

WR-A3 — Waarde - Archeologie 3

Bouwvlakken

bouwvlak

Bestemmingsplan Spangerweg 23, Molenbuurt 5
gemeente Texel

schaal:	1:500
datum:	22 april 2021
projectnummer:	SR200389
formaat:	A3
aantal bladen:	2
bladnummer:	2
identificatienr.	NL.IMRO.0448.BUI2021BP0001-on01
vorige versie:	15 februari 2021
voorontwerp:	-
ontwerp:	-
vaststelling:	-

Spangerweg 23

BURO SRO

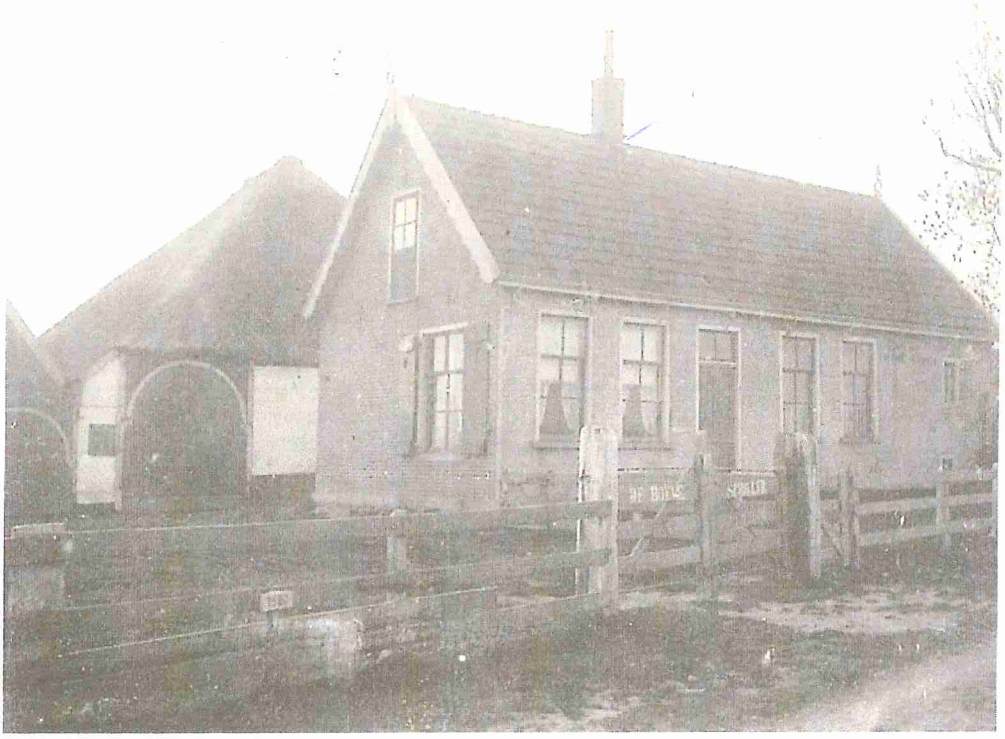
De noodwoning Spangerweg 23 te De Waal op Texel,

een noodwoning van het Bureau Wederopbouw Boerderijen

Wilma Eelman, mei 2020

Introductie

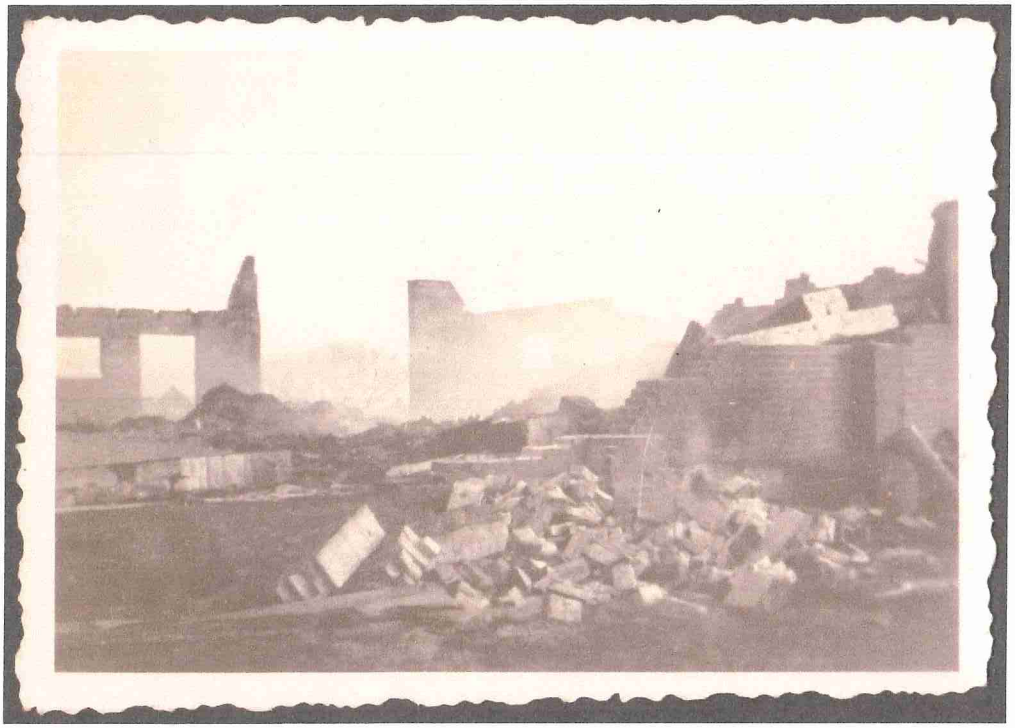
De boerderij Schiller was vanaf 1904 eigendom van dr. Jan Timmer. In 1906 liet hij vóór de stolp een nieuw woonhuis bouwen. (zie foto) Timmer bezat meerdere boerderijen en los land op Texel . De familie Timmer bracht jaarlijks een bezoek aan hun pachters. Ze plantten bij (vrijwel) al hun boerderijen op Texel een moerbeiboom. De moerbeiboom op het erf van Schiller heeft inmiddels monumentale afmetingen. foto coll. Historische Vereniging Texel.

Op de boerderij Schiller aan de Burenweg W29 nabij De Waal op Texel vierden Jan Bakker en Annaatje Bakker-Duinker op 20 november 1943 hun 12 ½ jarig huwelijksfeest. Drie dagen later, op 23 november 1943 kwam tijdens een luchtgevecht boven Texel een brandbom in het hooivak van hoeve Schiller terecht. Arie en Annaatje Bakker-Duinker, hun drie kinderen Jan, Ria en Gerrit, de knecht Bote Galama, het dienstmeisje Trien de Jong en twee logees zaten op dat moment aan het avondeten. Alle ruiten tot in de verre omtrek sneuvelden. Erger: de boerderij stond al snel in lichterlaaie. Allen konden op tijd naar buiten komen. Koeien en paarden werden losgesneden en naar buiten gejaagd. Buren hielpen om zoveel mogelijk spullen te redden. De boerderij brandde af. Na de brand werd de spiegel met daarop de tekst **"Hulde aan het bruidspaar"** weer teruggevonden (Palm 1995, p. 15-16, Palm 2013, p. 6-7).
Van de boerderij resteerden puinhopen. Het gezin Bakker vond tijdelijk onderdak in De Waal.

Onder regie van het Bureau Wederopbouw Boerderijen werd een noodwoning, noodstalling en een noodloods gebouwd. Deze noodwoning, Spangerweg 23 De Waal staat centraal in dit relaas.

Hoeve Schiller was na de brand een ruïne. Op de voorgrond de kelderingang in het woonhuis.

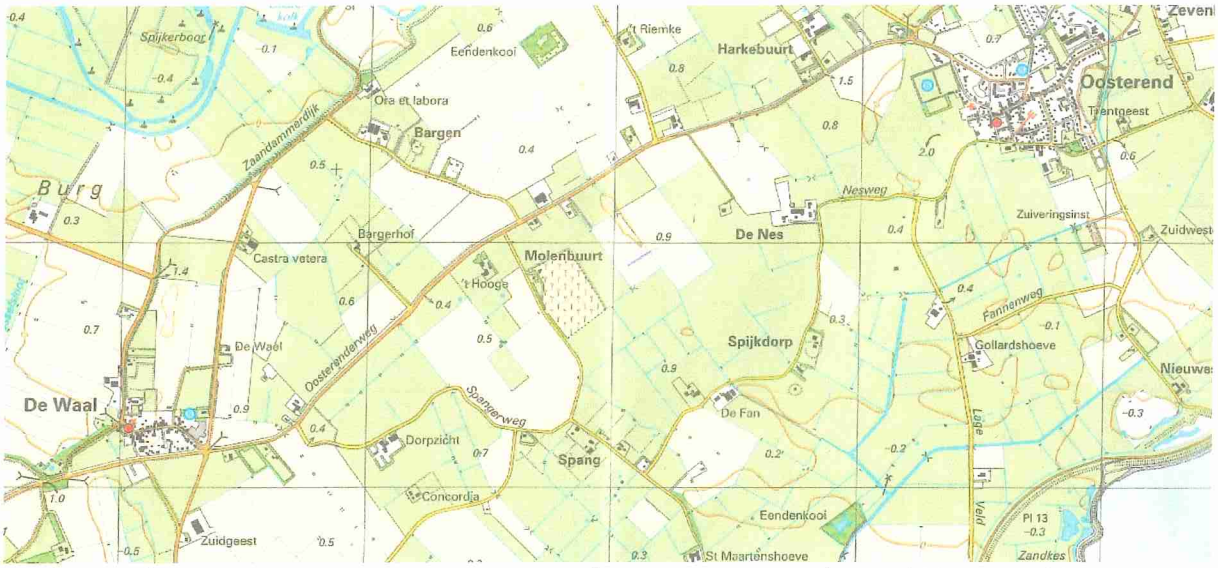
In verband daarmee zal in de volgende hoofdstukken in het kort de context geschetst worden van de totstandkoming van tijdelijke en permanente voorzieningen om de door oorlogsgeweld aangerichte schade aan agrarische gebouwen in Nederland en in het bijzonder op Texel te herstellen.
Daarna wordt ingezoomd op de positie van de noodwoning Spangerweg 23 De Waal.

De wederopbouwloods en veestalling Spangerweg 22, De Waal na gereedkomen in 1950.

De zwart-witfoto's zonder bronvermelding op pagina 1 t/m 4 zijn afkomstig uit de collectie van mevrouw Brans-Bakker en beschikbaar gesteld door mevrouw M. Palm.

Locatie

De buurtschap Spang ten oosten van De Waal *Top. kaart 1998 1:25.000*

In de cirkel Spangerweg 23, De Waal

Provincie Noord-Holland

Datum: 29-04-2020
Schaal: 1:1.500

De Wederopbouw in Nederland en de rol van het Bureau Wederopbouw Boerderijen daarin

Introductie

De wederopbouw van Nederland begon kort na de capitulatie in 1940. Het Duitse bombardement op Rotterdam op 14 mei 1940 was voor de Nederlandse opperbevelhebber generaal Winkelman doorslaggevend om de volgende dag namens Nederland de capitulatie te tekenen en op 18 mei 1940 het "Besluit Wederopbouw nummer 1" uit te vaardigen. Het bombardement duurde nog geen kwartier, maar vernietigde met de branden die daardoor ontstonden vrijwel de gehele Rotterdamse binnenstad. Een paar dagen later zong de cabaretière Fien de la Mar haar chanson *Rotterdam 1940.* De kracht en inspiratie die daarvan uitging, de betekenis daarvan voor de wederopbouw en voor de volharding bij de bevolking om er weer bovenop te komen, kan niet genoeg benadrukt worden.

coll. NIOD 184329

Een artikel over de Wederopbouw op Texel is in voorbereiding (W. Eelman, *De Wederopbouw op Texel*, in prep.)

Het Bureau Wederopbouw Boerderijen

Nog geen twee maanden na de Nederlandse capitulatie richtten S.L. Louwes, Rijkscommissaris voor de Voedselvoorziening en ir. S. Smeding, Directeur van de Wieringermeer, het Bureau Wederopbouw Boerderijen (BWB) op. Dat werd onderdeel van het Rijksbureau voor Voedselvoorziening in Oorlogstijd en kreeg als taak het herstel van de landbouwproductie en daarmee de wederopbouw van door oorlogsgeweld gesneuvelde boerderijen. Het BWB viel buiten de verantwoording van de Rijkscommissaris voor de Wederopbouw en kreeg in verband met de voedselvoorziening prioriteit boven alle andere wederopbouw.

Het BWB liet noodwoningen en noodstallen bouwen, nam de schade als gevolg van oorlogsgeweld op, stelde richtlijnen vast voor de wederopbouw, trok architecten aan, beoordeelde bouwplannen en bestekken van meer dan 8000 wederopbouwboerderijen, verstrekte bouwvergunningen, verzorgde aanbestedingen, coördineerde de materiaalvoorziening, hield toezicht op de werken en regelde de financiering. Voor het opnemen van de schade werden formulieren ingevuld met gedetailleerde gegevens over de verwoeste boerderij: de grootte en het type van het bedrijf (bedrijfsoppervlak en veebezetting vóór de Tweede Wereldoorlog), eigendomssituatie, het aantal op de boerderij wonende en werkende mensen, datum, oorzaak en omvang van de verwoesting. De formulieren boden ruimte voor advies over de grootte van de nieuw te bouwen boerderij. Ook werden reconstructieschetsen van de verwoeste boerderij gemaakt. Deze gegevens waren enerzijds bedoeld om inzicht te krijgen in de oude boerderij; vooral in de beginjaren van het BWB dienden tot op zekere hoogte als referentie voor de nieuwe boerderij. Daarnaast waren deze gegevens bedoeld om het perspectief van het boerenbedrijf in kaart te brengen, de hoogte van de financiële bijdrage van de eigenaar aan de totale kosten van herbouw te bepalen en perspectief voor modernisering en kwaliteitsverbetering te bieden, binnen de kaders van sober en doelmatig. De overheid droeg in aanzienlijke mate financieel bij aan de wederopbouw. De eigen bijdrage was afhankelijk van het bedrijfstype, omvang van bedrijf en gebouwen, de ouderdom en de bouwkundige staat van de boerderij. Hoe groter de meerwaarde van de nieuwe boerderij ten opzichte van de oude, hoe hoger de bijdrage van de eigenaar. Het BWB stimuleerde modernisering en kwaliteitsverbetering. De eigenaars kregen een vrije architectenkeuze, maar lieten die dikwijls aan het BWB. Tekeningen en bestekken van de ruim 600 ingeschakelde architecten waren onderhevig aan goedkeuring door het BWB. De daarbij gehanteerde criteria lijken vooral pragmatisch en gericht op soberheid, doelmatigheid, materiaalkeuze en richtlijnen qua toegestane oppervlakte en inhoud. Daarna konden (vaak) plaatselijke aannemers starten met de bouw – onder voorwaarde dat de materialen beschikbaar en toegewezen waren (Elpers 2014 pag 51-52).

Een artikel over de BWB-boerderijen op Texel is in voorbereiding (Eelman, *De boerderijen van het BWB op Texel*, in prep). Vooruitlopend daarop verschijnt dit beknopte onderzoek naar de noodwoning van Schiller.

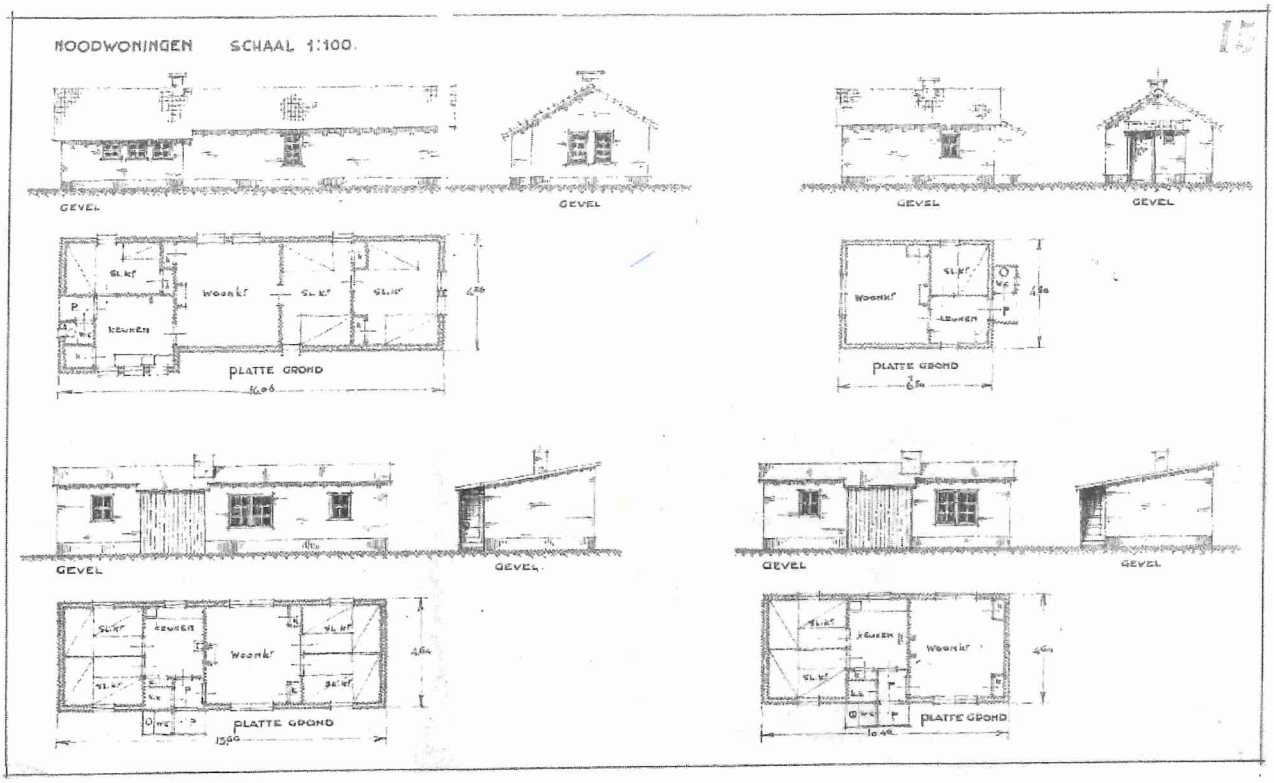
Aandacht voor de wederopbouw in Nederland

De retrospectieve aandacht voor de wederopbouwperiode dateert van zeer recente datum. Dat past in de algemene na-oorlogse opvatting van wederopbouw: niet terugzien, maar eerst vooruit zien en aanpakken.
Pas in het begin van de 21e eeuw ontdekten architectuurhistorici, sociologen en vervolgens de erfgoedsector de wederopbouwperiode. Dit resulteerde in een project van de toenmalige Rijksdienst voor de Monumentenzorg rond de wederopbouwarchitectuur. Daarbij lag de focus in eerste instantie op het Nieuwe Bouwen in steden en dorpen. Toen vervolgens aandacht geschonken werd aan wederopbouwboerderijen, met name aan het werk van het Bureau Wederopbouw Boerderijen, was het aantal mensen dat uit eigen ervaring daarover kon vertellen sterk geslonken. Inmiddels waren nog weinig wederopbouwboerderijen in oorspronkelijke staat. Daarnaast bleek dat het Archief Wederopbouw van het Ministerie voor Volkshuisvesting vernietigd en het BWB-archief niet meer compleet was. In verband daarmee nam de Stichting Historisch Boerderij Onderzoek (SHBO) in 2002 het initiatief tot een onderzoek aan wederopbouwboerderijen. Helaas kwam het SHBO al een jaar later in zwaar weer terecht, ging in 2007 ten onder en bleek het beoogde SHBO onderzoek nauwelijks opgestart. (Elpers, 2019 p 88-89). De organisatie en inventarisatie van het BWB-archief, althans van wat er nog van over was, werd vervolgens onder regie van het Meertensinstituut gerealiseerd.
Na de architectuurhistorici en sociologen stortte de erfgoedsector zich op het wederopbouwerfgoed, met als icoon het dorp Nagele in de Noordoostpolder, waar ontwerpers van het Nieuwe Bouwen samen een 'ideaaldorp' voor de toenmalige landarbeiders creëerden – vanuit stedelijk perspectief, stedelijke normen en idealen. Nagele werd geboren tijdens de discussies tussen en op de tekentafels van Gerrit Rietveld, Aldo van Eyk, Cornelis van Eesteren, Mien Ruys, Jaap Bakema, Lotte Stam-Beese en Mart Stam. (RCE, *Nagele een wederopbouwgebied van nationaal belang*, p 4).

Noodwoningen als erfgoed

Het begrip noodwoning impliceert een tijdelijkheid en daarmee een zeer beperkte levensduur. Noodwoningen zijn bedoeld voor tijdelijke huisvesting, ter overbrugging van een periode tussen verlies en toekomst. De meeste noodwoningen die tijdens en kort na de Tweede Wereldoorlog geplaatst zijn, zijn inmiddels afgebroken. Slechts enkele bestaan nog, hun oorspronkelijk gedachte tijdelijkheid ten spijt. Ze zijn daarmee de laatste bouwkundige representanten van die periode tussen verlies en toekomst. Maar het monumentenregister (het register van rijksmonumenten in Nederland) kent tot nu toe als zoekterm niet het lemma "noodwoning", wel het lemma "noodkerk". Het provinciaal erfgoedregister van Noord-Holland kent als zoekterm geen lemma's met het onderdeel "nood". Beide registers werden online geraadpleegd op 30 april 2020.
Omdat sommige als noodwoning geplaatste gebouwen de tand des tijds goed hebben doorstaan en hun uiterlijk geen tijdelijk karakter vertoont, worden ze niet meer als noodwoning beschouwd en zijn ze ook in de erfgoedregisters niet als noodwoning te traceren. Dat geldt met name voor de houten Zweedse en Oostenrijkse noodwoningen, die bij de Zuiderzeewerken en na de Tweede Wereldoorlog als bouwpakket in Nederland arriveerden.

De noodwoningen van het Bureau Wederopbouw in Nederland

Vier door het BWB ontwikkelde noodwoningen voor gezinnen van uiteenlopende grootte (Elpers 2019 p 223).

Ten behoeve van 8.554 in de Tweede Wereldoorlog verwoeste boerderijen in Nederland (in Noord-Holland 169) werden door het BWB tot eind 1946 4.479 noodwoningen en 5.519 noodstallen gebouwd. In Noord-Holland waren dat 28 noodwoningen en 68 noodstallen (Elpers, 2019, p 227). Dat betekende dat landelijk gezien ruim 52 % van de boerengezinnen waarvan de boerderij verwoest was, tijdelijk in een door het BWB georganiseerde noodwoning leefde; in Noord-Holland was dat bijna 17 %. Met ingang van 1947 werden door het BWB geen nieuwe noodwoningen meer gebouwd; de bouw van definitieve huisvesting voor mens en dier kwam immers steeds dichterbij. In verband met de woningnood werden onder andere door privé-opdrachtgevers tot ver in de jaren vijftig noodwoningen gebouwd, ook op Texel.

Bé Lamberts beschrijft dat in Zeeland, vooral op het door de Duitsers geïnundeerde en vervolgens ingrijpend herkavelde Walcheren, in 1946 en 1947 kleine noodboerderijen verrezen als voorlopige vervanging van de volledig verwoeste boerderijen. Hij memoreert dat van de uiterst eenvoudige 144 noodwoningen en 193 noodstallen van deze boerderijen op Walcheren enkele tientallen bewaard gebleven zijn (Lambers, p. 40).

Nadat de door de bezetter geïnundeerde Wieringermeer op 11 december 1945 weer was drooggevallen, werd geconstateerd dat van de 512 boerderijen er slechts zo'n 80 in redelijk korte termijn weer te herstellen waren. Van de 53 dubbele landarbeiderswoningen waren er 37 zwaar of onherstelbaar beschadigd. In de Wieringermeer werden in 1946 op de locaties van door de inundatie verwoeste boerderijen 168 van de 188 aan Nederland toegewezen

Zweedse houten noodwoningen gebouwd; deze waren grotendeels bestemd voor de pachters en hun gezinnen. Enkele van de grotere herstelde boerderijen werden gereed gemaakt voor dubbele bewoning en in wagenbergingen werden noodwoningen gebouwd voor de landarbeiders en hun gezinnen (Lambers, p. 42).

In de Noordoostpolder werden Oostenrijkse noodwoningen gebouwd, aan de dorpsranden en als woning op een boerenerf in combinatie met een schuur die gebouwd werd in montagebouwsysteem van schokbetonelementen (RCE, *Flevoland, Noordoostpolder*, p. 24).

Overigens was het fenomeen noodwoning al eerder bekend in Nederland. Zo werden in het kader van de Zuiderzeewerken diverse demontabele houten woningen neergezet, onder andere op Wieringen en Texel. Flevo, Schilderend 101 in Den Burg is daar een van.

Het BWB en de oorlogsschade aan boerderijen op Texel

Tot in april 1945 de zogenaamde Russenoorlog uitbrak, kende Texel relatief weinig oorlogsschade:
De grote schuur van de boerderij Bouwlust van de familie De Graaf aan de Vuurtorenweg ging in 1941 door geallieerde brandbommen verloren en genoot daarmee de twijfelachtige eer om als eerste boerderij op Texel vernield te zijn. De woning was enkele maanden onbewoonbaar. In juni 1942 begon aannemer Hein Daalder met de herbouw. Volgens de memoires van dochter Elisabeth bleef het woonhuis gespaard (Smid-de Graaf, p 17).
In de nacht van 2 op 3 juli 1942 vielen bommen op Zevenhuizen. Uit Oosterend en Zevenhuizen werden 102 schadegevallen gemeld, waaronder enkele boerderijen.
Op 23 november 1943 vielen fosforbommen op Schiller in Spang. Het hooivak vloog in brand, de rest van de boerderij volgde. In verband met schaarste aan materialen realiseerde het BWB daar pas na de oorlog een noodwoning.
Bij het dezelfde avond ook door fosforbommen afgebrande Primarium van de familie S.H. Wuis in Het Noorden werden via het BWB eveneens na de oorlog noodvoorzieningen getroffen. Ook die noodwoning staat er nog steeds.
De V1 die op 19 oktober 1944 de door de familie Wijngaarden bewoonde boerderij van Keijser aan de Hallerweg verwoestte, richtte tot in de verre omgeving schade aan; zo werden in Den Burg 70 schademeldingen genoteerd.
Dat waren tot april 1945 de grootste schadegevallen op Texel.

Op 6 april 1945 's nacht om 1 uur brak de 'Russenoorlog' uit, ook bekend als de 'Georgische opstand'. De boerderij Axel aan de Vuurtorenweg werd op 8 april als eerste in brand geschoten. Er volgden meer boerderijen, woningen en schuren, vooral tijdens de grote razzia op 22 april. Eierland brandde. Daarbij verloren 18 inwoners van Eierland het leven. In die periode werden 40 boerderijen in Eierland zwaar beschadigd of brandden volledig af, 40 arbeiderswoningen in Eierland en alle gebouwen in De Cocksdorp werden beschadigd, terwijl daar 22 woningen verbrand zijn. Gerhard Baijlé, architect bij het BWB, raamde dat de opbouw van alleen de boerderijen in Eierland een bedrag van drie miljoen toenmalige guldens zou kosten.

Kort na de capitulatie van de Duitsers op 5 mei 1945 inventariseerde Louis van Hoorn, secretaris/penningmeester/opzichter van het Waterschap Eijerland de schade die tussen 6 april en 5 mei 1945 in Eierland was aangericht aan woningen en boerderijen. Zijn kaart van Eierland spreekt boekdelen: de gebouwen die deze periode ongeschonden doorkwamen, zijn op de vingers van twee handen te tellen. A.J. Keijser, dijkgraaf van polder Eierland schreef in zijn voorwoord bij *Geweld en Vuur over de Eierlandse Polder* "De totale schade die door de opstand is ontstaan overtreft hier de feitelijke normale waarde van de geheele grond. Toch ben ik ervan overtuigd, want daarvoor ken ik de Eierlandschen bevolking te goed, dat zij zullen trachten in den kortst mogelijke tijd [...] den polder weer aan goede, moderne bedrijfsgebouwen te helpen. EIERLAND WORDT DAN MOOIER ALS OOIT TE

VOREN."[1] Die laatste zin staat symbool voor de hoop dat na de oorlog alles beter zou worden.
De goede, moderne bedrijfsgebouwen werden gebouwd, naar de nieuwste inzichten en onder regie van het BWB. Maar de realisatie daarvan duurde door gebrek aan materialen en vakmensen langer dan gehoopt werd.

Door de schaal van de vernielingen aan boerderijen, woningen en schuren en de eigentijdse wederopbouw veranderde het boerderijenlandschap in Eierland volkomen. Zeeuwse en Zuid-Hollandse boerderijen met hun blauw gesmoorde pannendaken en grote, riet gedekte graanschuren met geteerde houten wanden of in gele Friese steentjes gemetselde muren, maakten plaats voor nieuwe, moderne gebouwen met rode pannen daken en muren van harde donkere bakstenen. De op moderne inzichten gebaseerde wederopbouwarchitectuur drukte zijn stempel op vorm, materiaalgebruik en kleuren van de boerderijen. De variatie in agrarische bebouwing van Eierland veranderde binnen 15 jaar bijna in een eenheid.

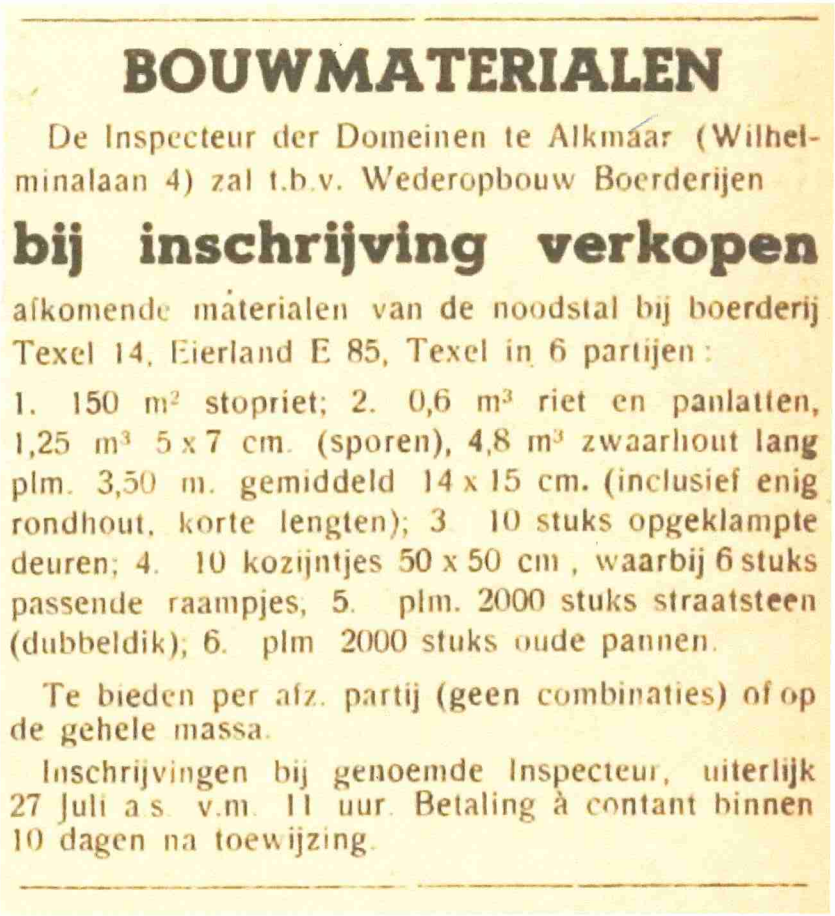
In het Texelse BWB-register zijn 68 boerderijen opgenomen, waarvan 42 in Eierland. Per boerderij kan dit een complex zijn van woning en schuren, afzonderlijk of onder één dak, al dan niet met noodwoning, noodstal en noodloods. Bij fysieke raadpleging in 2010 was het BWB-archief niet meer compleet. Na afstemming over het digitale register in 2017 resteerden enkele vraagtekens. Die vraagtekens hebben voor wat betreft Texel betrekking op boerderijen waarvan geen bouwkundige aanpassingen in het Bouwarchief van de gemeente Texel (GAT) bekend waren en, behalve een opmeting en BWB-nummer, verdere documentatie in het BWB-archief ontbreekt; mogelijk was sprake van minder ingrijpend herstel.

De noodvoorzieningen van het BWB op Texel

Op Texel was, met name als gevolg van de zogenaamde Russenoorlog, de woningnood na de Tweede Wereldoorlog hoog. Met kunst en vliegwerk werden als onderdeel van de Atlantikwall en rond het vliegveld gelegen Duitse bunkers gereed gemaakt voor bewoning door gedupeerde Texelaars. Ook boerengezinnen, waarvan de boerderij vernield was, namen daar tijdelijk hun intrek. Beschadigde woningen, stallen en schuren werden met kunst en vliegwerk en alle voorhanden materialen, waaronder zogenaamde moffenklinkers (straatklinkers) bruikbaar gemaakt voor bewoning door mens en dier.
De schaarste aan bouwmaterialen was toen nog nijpend. Bij alle aspecten van de noodvoorzieningen prevaleerde het beoogde doel van tijdelijk onderkomen. Dat kwam tot uitdrukking in terughoudendheid ten aanzien van de oppervlakte, de inhoud, de faciliteiten en het materiaalgebruik.

[1] Dros noemt wel het in brand schieten van hoeve Axel, maar deze boerderij ontbreekt in zijn opsomming, evenals Bouwlust. Bouwlust ging tijdens de Georgische muiterij ten tweede male verloren. In verband daarmee verhoogde ik de aantallen van Dros met twee stuks.

Bij de bouw van noodstallen, -woningen en -schuren werd volop geïmproviseerd. Dat wordt geïllustreerd door deze advertentie uit de Texelsche Courant van 17 juli 1948 waarbij vrijkomende materialen van de noodstal van Blandenberg aan de Postweg in Eierland voor hergebruik aangeboden werden. De daarin genoemde straatstenen waren moffenklinkers.

BOUWMATERIALEN

De Inspecteur der Domeinen te Alkmaar (Wilhelminalaan 4) zal t.b.v. Wederopbouw Boerderijen

bij inschrijving verkopen

afkomende materialen van de noodstal bij boerderij Texel 14, Eierland E 85, Texel in 6 partijen:

1. 150 m² stopriet; 2. 0,6 m³ riet en panlatten, 1,25 m³ 5 x 7 cm. (sporen), 4,8 m³ zwaarhout lang plm. 3,50 m. gemiddeld 14 x 15 cm. (inclusief enig rondhout, korte lengten); 3 10 stuks opgeklampte deuren; 4. 10 kozijntjes 50 x 50 cm, waarbij 6 stuks passende raampjes; 5. plm. 2000 stuks straatsteen (dubbeldik); 6. plm 2000 stuks oude pannen.

Te bieden per afz. partij (geen combinaties) of op de gehele massa.

Inschrijvingen bij genoemde Inspecteur, uiterlijk 27 Juli a.s. v.m. 11 uur. Betaling à contant binnen 10 dagen na toewijzing.

Gevraagd

200 pak nat of beschadigd stro voor noodstal. Aardappelrooiers voor direct of toezegging van spoedig.

Te koop

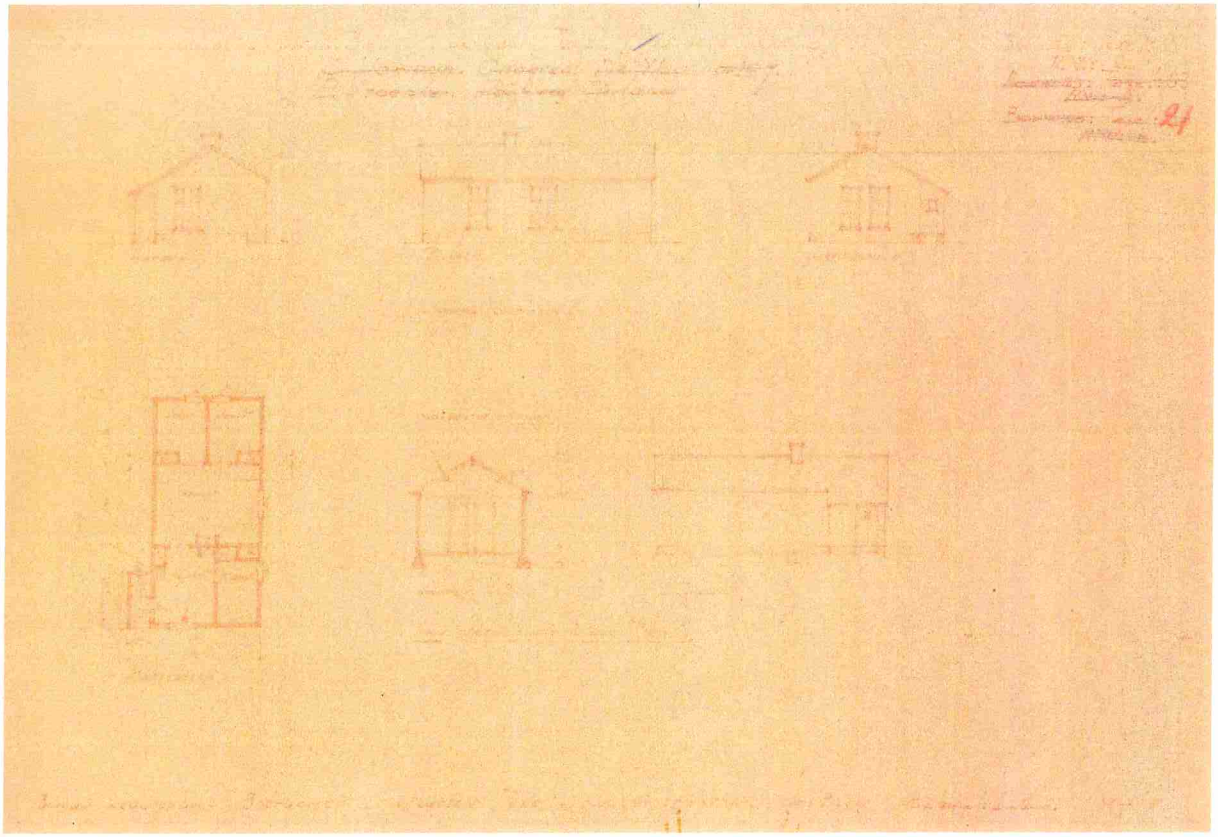
Vos, ruin, 7 jaar, Merrie, 1½ jaar en hengstveulen Ioh. Rozendaal, 't Noorden

Texelse Courant 21 september 1946

Overzicht van noodwoningen op Texel die (mogelijk) in opdracht van het BWB gebouwd of in het BWB-archief genoemd werden

Door BWB gerealiseerde noodwoningen[2]

Noodwoning bij Schiller, Spangerweg 23, De Waal. BWB-TX 2

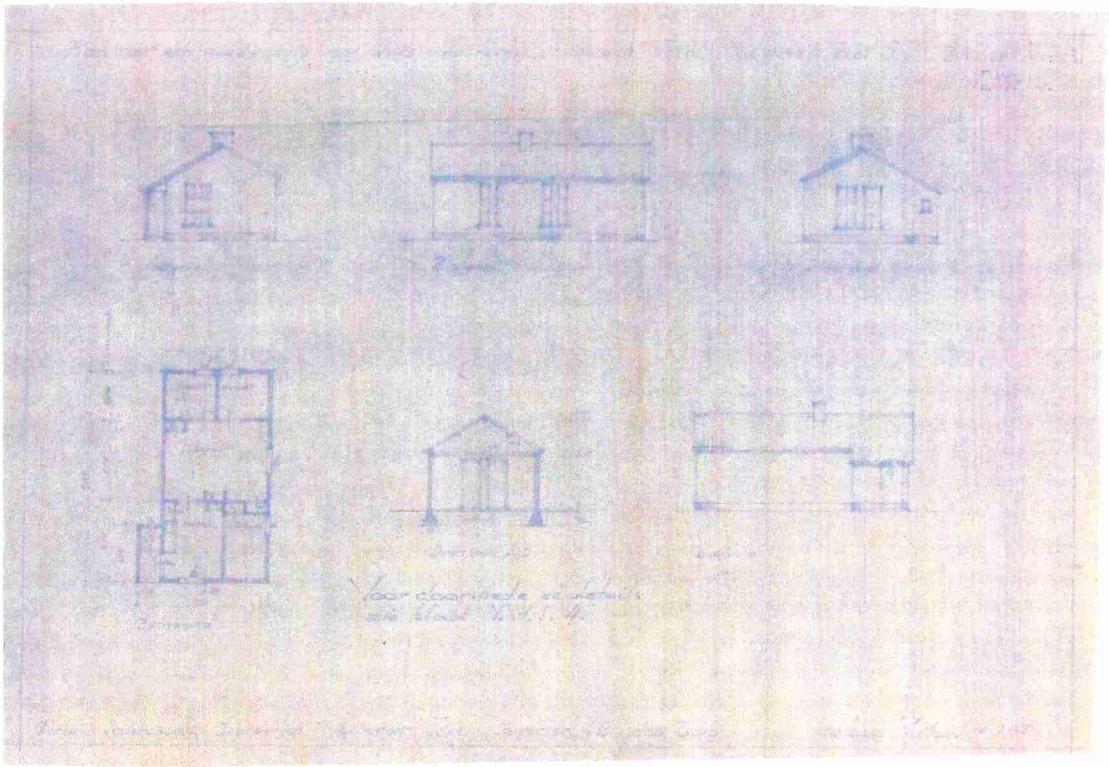
"Plan voor een noodwoning voor Bakker De Waal Texel (oud geval) Texel 2".
daaronder, doorgestreept: "K. Hopman, Ongeren Texel 33"
daaronder, doorgestreept "R. Stoepker, Hoofdweg Texel 21".
Deze tekening diende als basis voor de bouw van drie identieke noodwoningen.

De aanvraag voor de bouwvergunning was gedateerd 27 september 1945, de vergunning werd 1 november 1945 verleend. Lozing van het secreet gebeurde volgens de aanvraag met een emmer. De hoofdvorm van de noodwoning bleef tot nu toe ongewijzigd.

---

[2] Het BWB bouwnummers kende bouwnummers toe aan boerderijen, dat wil zeggen dat aan het complex van alle gebouwen en bouwwerken op een boerenerf één bouwnummer toegekend werd, naar analogie van de toenmalige gemeentelijke huisnummering. De gemeentelijke huisnummering is tegenwoordig echter gebouw gebonden.
Niet meer bestaande gebouwen zijn (nog) niet opgenomen in het gedigitaliseerde bouwarchief van de gemeente Texel.
Deze factoren belemmeren de vindbaarheid van gegevens in dit digitale archief.
Daarnaast is in verband met de Corvid-19 problematiek het analoge bouwarchief voorlopig niet toegankelijk en kan niet geraadpleegd worden.

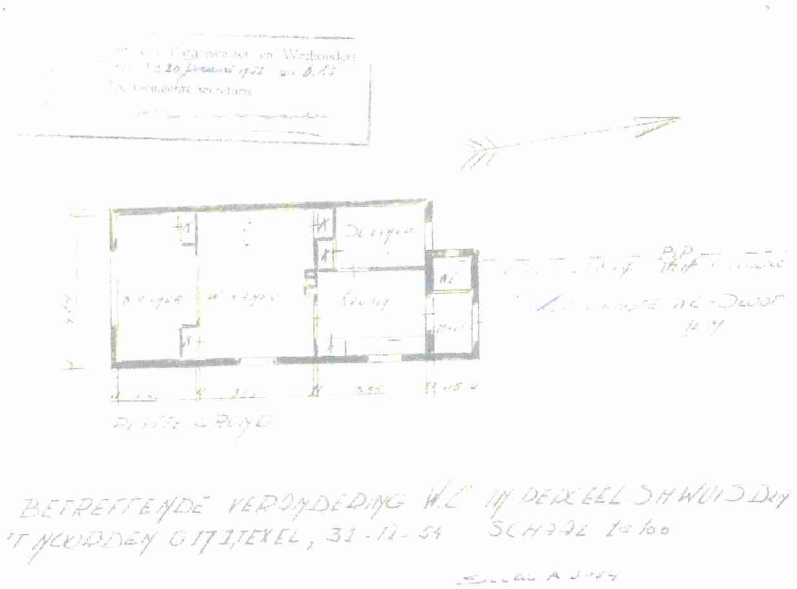
noodwoning bij Primarium, Schorrenweg 3, Oosterend. BWB-TX 3
De aanvraag voor de bouwvergunning was gedateerd 27 september 1945, de vergunning werd 1 november 1945 verleend. Lozing van het secreet gebeurde volgens de aanvraag met een emmer. In 1950 werd "het privaat" verplaatst en met een hal in een nieuwe aanbouw ondergebracht. Op de vergunningaanvraag hiervoor is de noodwoning gepromoveerd tot arbeiderswoning (GAT). De hoofdvorm van de noodwoning is met deze aanpassing enigszins gewijzigd.

"Plan voor een noodwoning voor Wuis Hoofdweg 't Noorden Texel, oud geval Texel 5, Bouwnummer Texel 3". Aanvraag d.d. 27 september 1945, vergund 1 november 1945 (GAT)

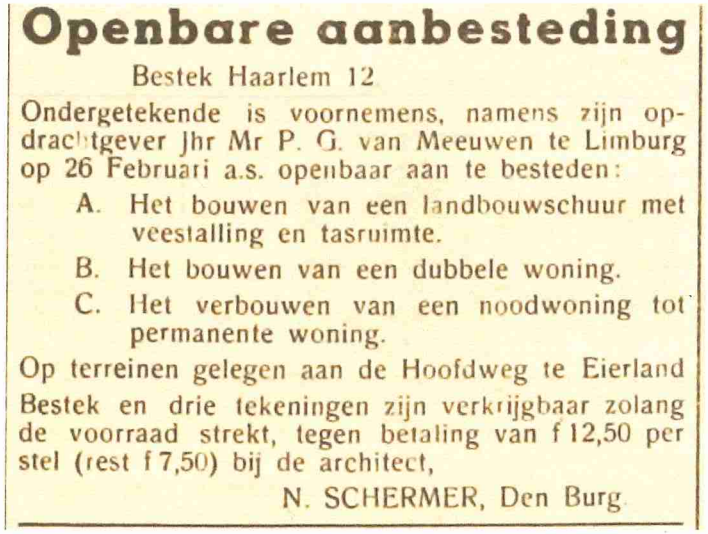

De voormalige noodwoning Schorrenweg 3 in 2020 *(foto auteur)*

Bijlage bij de aanvraag voor aanbouw van een hal en wc, 1950 (GAT). Op de tekening is zichtbaar dat in de zuidgevel eerder een groter raam aangebracht en een tussenmuur gesloopt werd. Ten opzichte van de oorspronkelijke bouwtekening zijn halletje en privaat aan de zuidwestkant gesloopt en is van twee slaapkamertjes aan de zuidkant één kamer gemaakt.

noodwoning bij Vruchtbaaroord, Hoofdweg 18, De Cocksdorp BWB-TX21
Bij Vruchtbaaroord werd een noodwoning gesticht. Het lijkt logisch om te veronderstellen dat dit een BWB noodwoning was. In 1952 werd deze noodwoning verbouwd tot permanente woning. (TC 01.03.1952). Recenter werd deze woning gesloopt en vervangen door een nieuwe woning. Verdere informatie ontbreekt momenteel.[3]

Openbare aanbesteding

Bestek Haarlem 12

Ondergetekende is voornemens, namens zijn opdrachtgever Jhr Mr P. G. van Meeuwen te Limburg op 26 Februari a.s. openbaar aan te besteden:

A. Het bouwen van een landbouwschuur met veestalling en tasruimte.
B. Het bouwen van een dubbele woning.
C. Het verbouwen van een noodwoning tot permanente woning.

Op terreinen gelegen aan de Hoofdweg te Eierland

Bestek en drie tekeningen zijn verkrijgbaar zolang de voorraad strekt, tegen betaling van f 12,50 per stel (rest f 7,50) bij de architect,

N. SCHERMER, Den Burg

Texelse Courant 16 februari 1952. Publicatie van de bouwvergunning vond plaats in de Texelse Courant van 22 oktober 1952.

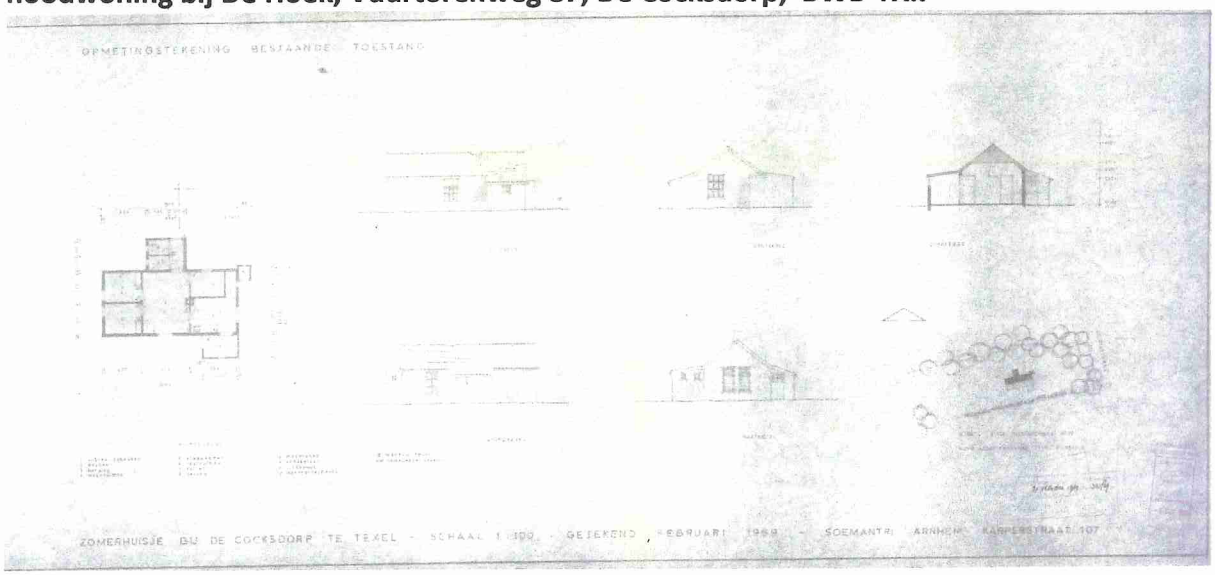
[3] zie noot 2

noodwoning bij Maurick, Hoofdweg 22 De Cocksdorp, BWB-TX21
Deze noodwoning werd blijkens de notitie op de bouwtekening gebouwd op een nieuwe fundering, aangevraagd op 18 januari 1946, verleend, 22 januari 1946 en gebouwd door aannemer Jb. Drijver, Oosterend. Bouwtekening identiek aan Spangerweg 23. (GAT)
De noodwoning werd verbouwd en uitgebreid (Reij, 140).

noodwoning bij Ruimzicht, Hoofdweg 30 (?) De Cocksdorp, BWB-TX22
Aan de noordkant van de boerderij Ruimzicht staat op het boerenerf een recreatiewoning die ogenschijnlijk gelijkenis vertoont met een verlengde noodwoning. Volgens J. Wessels, archivaris van de Gemeente Texel, is dit gebouw echter in 1909 gebouwd als koestal. Door het ontbreken van informatie bij BWB en in het gedigitaliseerde archief van GAT resteren twee opties: de koestal is verbouwd tot noodwoning of elders op het erf is een noodwoning gebouwd die inmiddels verdwenen is.[4]

noodwoning bij Cervantes, Kennedyhoeve, Ongeren 9, Den Burg, BWB-TX33
In GAT archief van Schiller en Maurick wordt de noodwoning van Cervantes (Hopman) genoemd als identiek ontwerp. Verdere informatie ontbreekt momenteel.[5]

noodwoning bij De Hoek, Vuurtorenweg 87, De Cocksdorp, BWB-TX..

situatietekening van de recreatiewoning Vuurtorenweg 87 De Cocksdorp in 1969 (GAT)

De op een situatietekening uit 1969 afgebeelde woning vertoont grote gelijkenis met een BWB-noodwoning. In verband daarmee ga ik er vanuit dat dit een BWB-woning is, temeer daar Reij een noodwoning bij de boerderij De Hoek noemt (Reij, 42). Onbekend is of de op deze tekening aan de noordkant getekende aanbouw met schuin dak uit de BWB-tijd dateert of van later datum is. Inmiddels is de woning verder uitgebreid.

[4] idem
[5] informatie over niet meer bestaande objecten is niet digitaal beschikbaar in GAT; het checken van analoge informatie is momenteel in verband met COVID-19 maatregelen niet mogelijk.

noodwoning Lou Christy- Postweg 17 of 19, De Cocksdorp BWB..
Volgens Reij is een noodwoning gebouwd (Reij 109). Wat in het spraakgebruik de noodwoning van Lou Christy genoemd werd, ver van de openbare weg, aan het eind van een slag het land in, bij de voormalige boerderij Lou Christy, was een kleine, wit gekeimde woning, eerder een arbeiderswoning uit het begin van de 20e eeuw dan een typisch BWB-model. Op grond daarvan neem ik voorlopig aan dat dit geen BWB-noodwoning was. Verdere informatie ontbreekt momenteel.[6]

Ruijslaan De Koog
Aan het BWB werd een bouwvergunning verleend voor de realisatie van een noodwoning aan de Minister Ruijslaan in De Koog (verleende bouwvergunningen, Texelse Courant 12.09.1942). Verdere informatie ontbreekt.

Niet door BWB gerealiseerde noodwoning, wel opgenomen in BWB-regeling

Noodwoning Klein Zeeland, Stuifweg, Oosterend op het erf van huisnummer 70.
BWB TX 11.
Kort na de bevrijding werd door de eigenaar van stenen afkomstig van de verwoeste boerderij een noodwoning gebouwd op de stenen fundering van de verwoeste houten machinebergplaats; de kosten ad f 1.650 ontving hij later terug van het BWB. De inhoud van deze noodwoning bedroeg 160 m3. Taxatie op basis waardering 1940 f 1.200. Daarmee werd deze noodwoning opgenomen in het financiële regime van BWB. (BWB-archief). De noodwoning is later uitgebreid met een aanbouw in afwijkende stijl.

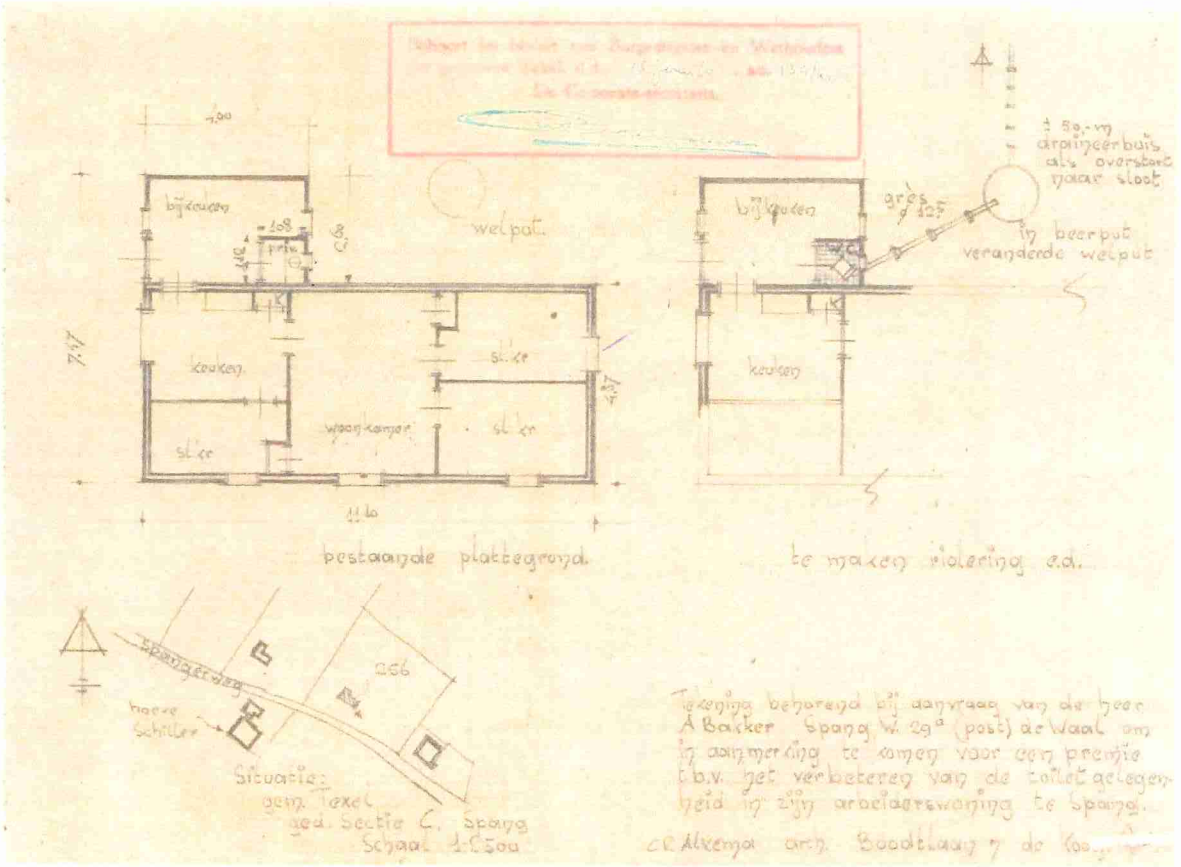
[6] idem

De positie van Spangerweg 23 ten opzichte van de overige BWB-noodwoningen en in relatie tot de directe omgeving

De noodwoningen van het BWB op Texel zijn onderling zeer verwant en in aanleg qua systematiek identiek. Ze lijken een afgeleide van de exemplaren op de door Elpers gepresenteerde tekening. De bouwtekeningen van Schiller/Spang, Primarium/Schorrenweg, Maurick/Eierland en Hopman/Ongeren zijn identiek en maken de indruk van een ladetekening. Ook De Hoek/Eierland vertoont verwantschap hiermee. Klein Zeeland/Stuifweg wijkt af, doordat het geen oorspronkelijk BWB-ontwerp is. Alle tot nu toe bekende BWB noodwoningen vertonen in ontwerp de beoogde soberheid, die het doel van tijdelijkheid versterkt.

De noodwoning van Schiller/Spang is de enige BWB-noodwoning waarvan de hoofdvorm ongewijzigd is. In mindere mate geldt dat ook voor Primarium/Schorrenweg. De indeling is bij Schiller/Spang nog vrijwel origineel met behoud van enkele oorspronkelijke elementen, zoals de Bruijnzeelbinnendeuren.
De noodwoningen van Maurick/Eierland, de Hoek/Eierland en Klein Zeeland/Stuifweg zijn inmiddels voorzien van aanbouwen in afwijkende stijl.

In 1960 werd een toilet geplaatst (GAT).

Daarnaast is Spangerweg mooi gelegen, aan drie zijden in het oorspronkelijke open Texelse landschap van vóór de ruilverkaveling. Ook vormt het een goed wederopbouw ensemble met de BWB hangar en veestalling Schiller Spangerweg 22 (gebouwd in 1950) en de woning Spangerweg 21 (gebouwd in 1951/1952); zie onderstaande foto.

De noodwoning Schiller/Spang en op de achtergrond de wederopbouwwoning Spangerweg 21, De Waal. *foto auteur*

Tenslotte doet het ontbreken van informatie in het BWB-archief en het momenteel niet beschikbaar zijn van het analoge bouwarchief van de gemeente Texel niet af aan de positie van de noodwoning van Schiller/Spang ten opzichte van de andere BWB-noodwoningen op Texel. Het is alleen van invloed op informatie over het aantal BW-noodwoningen wat op Texel gerealiseerd werd.

Bronnen

Archief Stichting Historisch Boerderij onderzoek, Arnhem (geraadpleegd in 2010)
Archief Bureau Wederopbouw Boerderijen, Arnhem (gedeeltelijk geraadpleegd in 2010)
Bureau Wederopbouw Boerderijen, database Meertensinstituut
GAT - Bouwarchief Gemeente Texel (digitale versie gedeeltelijk geraadpleegd in 2020)
Texelse Courant, digitale versie, via website Regionaal Archief Alkmaar

Literatuur

Wilma Eelman, *Boerenbouwkunst op Texel, 450 jaar boerderijbouw in relatie tot agrarische geschiedenis en wooncultuur,* 2011

Sophie Elpers, 'Het archief van het Bureau Wederopbouw Boerderijen'. In: *Vitruvius. Onafhankelijk Vakschrift voor archeologie, cultuurlandschap en monumentenzorg* 1(3), 2009, 40-47

Sophie Elpers-von Samson-Himmelstjerna, *erfenis van het verlies: De strijd om de wederopbouw van boerderijen tijdens en na de Tweede Wereldoorlog,* (dissertatie UvA), 2014

Sophie Elpers, *Wederopbouwboerderijen, Agrarisch erfgoed in de strijd over traditie en modernisering, 1940-1955,* NAI Rotterdam 2019 (handelseditie van de dissertatie *erfenis van het verlies.*

Bé Lamberts, *Boerderijen, Categoraal onderzoek wederopbouw 1940-1945,* Zeist, RACM, 2007 (onlineversie RCE 29 april 2020)

Marijke Palm, 'Hoeve Schiller 1942-1943. In: U*itgave van de Historische Vereniging Texel nummer 34, maart 1995*

Marijke Palm, 'Bommen op Spang'. In*: Uitgave van de Historische Vereniging Texel nummer 107,* 2013 pag 6-7

RCE, *Flevoland, Noordoostpolder: een toonbeeld van wederopbouw,* Amersfoort, 2016 (onlineversie RCE 30 april 2020)

RCE, *De Groep en omgeving; een landelijk gebied van landelijk belang nr* 27 (brochure in de serie wederopbouwgebieden van Nederland), Amersfoort, 2016 (onlineversie RCE 30 april 2020)

RCE, *Nagele een wederopbouwgebied van nationaal belang nr 10* (brochure in de serie wederopbouwgebieden van Nederland), Amersfoort, 2016 (onlineversie RCE 30 april 2020)

C.J. Reij, C. Hoogerheide en C.G.J. van Empel, *Geschiedenis en naamgeving van alle boerderijen op Texel hun eigenaren en bewoners,* Schoorl, 1998

Onderwerp:	Spangerweg 23 en Molenbuurt 5 te De Waal Advies bestemmingsplan t.b.v. wijzigen functie en nieuwbouwwoning
Aan:	Gemeente Texel Afdeling VTH
Datum advies:	30 december 2021
Kenmerk OD NHN:	OD.356697
Kenmerk gemeente:	-
Contactpersoon:	
Doorkiesnummer:	
E-mail	
Bijlagen:	-
Paraaf afdelingsmanager:	

Samenvatting advies bestemmingsplan	
Wet milieubeheer	Een melding Activiteitenbesluit is niet noodzakelijk.
Externe veiligheid	Tekst is akkoord.
Bodem	Aangezien er geen betrouwbare uitspraak gedaan kan worden omtrent de bodemkwaliteit bij de Molenbuurt 5 wordt geadviseerd om de initiatiefnemer te verzoeken om een onderzoek naar asbest bij bebouwing te laten uitvoeren. Afhankelijk van dat onderzoek dient mogelijk vervolgens ook een bodemonderzoek naar asbest te worden uitgevoerd. Verder dient de tekst in het bestemmingsplan conform deze nota te worden aangepast.
Geluid / Bedrijven en milieuzonering	Geluid van andere bronnen dan het eigen bedrijf zijn niet beschouwd bij de plattelandswoning. Wanneer wettelijke normen niet gelden zal nog steeds voldaan

	moeten worden aan een goede ruimtelijke ordening.
Gewasbeschermingsmiddelen en biociden	Voor beide locaties ontbreekt de onderbouwing op dit aspect.
Lucht	Tekst is akkoord.

1. Inleiding

Op 19 november 2021 is aan de OD NHN om advies gevraagd over de milieu aspecten, zoals opgenomen in het bestemmingsplan Spangerweg 23 – Molenbuurt 5 in De Waal (status: conceptontwerp). Het bestemmingsplan, opgesteld door Buro SRO, d.d. 22 april 2021, kenmerk: SR200389 is opgesteld om recreatief gebruik van de bestaande woning aan de Spangerweg 23 mogelijk te maken door de bestemming naar Recreatie te veranderen samen met een bestemming Agrarisch, en om de recreatiewoning aan de Molenbuurt 5 de bestemming Agrarisch – Plattelandswoning te geven om permanente bewoning door derden mogelijk te maken. De bestemming van Spangerweg 23 is nu Wonen.

Bij de totstandkoming van ons advies hebben wij de volgende stukken betrokken:

- De bijlagen behorende bij de toelichting van het bestemmingsplan.

2. Advies milieuaspecten

2.1 Bodem

Wij kregen van u een verzoek om advies uit te brengen voor het aspect bodem voor de locatie Spangerweg 23 / Molenbuurt 5, De Waal. U vraagt ons te beoordelen of de bodem bij deze locatie in het kader van een functiewijziging geschikt is voor het beoogd gebruik.

Bij de aanvraag is een Bestemmingsplan Spangerweg 23 - Molenbuurt 5, De Waal van Buro SRO, SR200389, d.d. 22 april 2021 toegevoegd. U vraagt ons dit document inhoudelijk te beoordelen.

Wettelijk kader

In de planvorming moet rekening worden gehouden met de bodemkwaliteit in relatie tot toegelaten functies. In de toelichting van een bestemmingsplan, ruimtelijke onderbouwing, e.d. moeten de overwegingen hierover zijn opgenomen. Als blijkt dat de bodemkwaliteit niet direct geschikt is voor de gewenste bestemming dan moet hiervoor een nadere afweging worden gemaakt.

Als sprake is van een functiewijziging kan een bodemonderzoek worden geëist. De onderzoeksplicht is alleen redelijk als het de locatie een gevoeligere functie krijgt.

Resultaten

Bodemkwaliteit

Van de locatie zelf en in de directe omgeving is geen bodemonderzoek beschikbaar. In dit stadium is derhalve alleen globaal iets aan te geven over de geschiktheid van de bodem voor het voorgenomen gebruik, op basis van de bodemkwaliteitskaart, en eventuele historisch verdachte activiteiten op of in de omgeving van de locatie.

Op basis van de Bodemkwaliteitskaart van de gemeente Texel (2016) is de locatie ingedeeld in deelgebied "Buitengebied". De kwaliteit van de boven- en ondergrond op onverdachte locaties is hier gemiddeld gelijk aan klasse Landbouw en Natuur (niet verontreinigd).

In het historisch bodembestand zijn op en in de directe omgeving van de locatie geen meldingen opgenomen.

Uit bestudering van (historisch) kaartmateriaal blijkt dat nabij Molenbuurt 5 diverse agrarisch bebouwing aanwezig is.

Het is onbekend of deze bebouwing is afgedekt met asbestverdacht plaatmateriaal. Indien de bebouwing is/was afgedekt met asbestverdacht plaatmateriaal dient ook de grond te worden aangemerkt als asbestverdacht.

Tekst bestemmingsplan
De opgenomen tekst voor het aspect bodem in de Bestemmingsplan Spangerweg 23 - Molenbuurt 5, De Waal is niet akkoord. In het plan is vermeld dat bodemonderzoek niet noodzakelijk is omdat bij beide plangebieden geen in grepen in de grond worden gedaan. Er dient echter wel te worden aangetoond dat de bodem bij beide plangebieden geen belemmering vormt voor de gewijzigde bestemming. In dat geval blijkt dat op basis van huidige informatie voor plangebied Molenbuurt 5, geen betrouwbare uitspraak kan worden gedaan over de geschiktheid van de bodem omdat de grond door omliggende bebouwing mogelijk verontreinigd kan zijn asbest.

Conclusie
Uit de beoordeling blijkt dat er op basis van de beschikbare informatie voor plangebied Molenbuurt 5 geen betrouwbare uitspraak gedaan kan worden of de bodem geschikt is voor het beoogd gebruik.

Advies
Aangezien er geen betrouwbare uitspraak gedaan kan worden omtrent de bodemkwaliteit bij de Molenbuurt 5 wordt geadviseerd om de initiatiefnemer te verzoeken om te onderzoeken of bij de omliggende bebouwing bij Molenbuurt 5 asbest is toegepast. Afhankelijk van dat onderzoek dient dan mogelijk nog een onderzoek naar asbest conform de NEN 5707 te worden uitgevoerd.
Verder dient de tekst in het bestemmingsplan conform deze nota te worden aangepast.

2.2 Geluid
De gemeente maakt een afweging of een plattelandswoning wenselijk is. Zij bepaalt of er ter plaatse van de woning sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Voor geluid gelden geen wettelijke eisen bij de beoordeling. De gemeente geeft op basis van haar beleid aan wat zij acceptabel vindt en wat niet. In de praktijk worden de normen soepeler gehanteerd dan bij een burgerwoning het geval is. Met het oog op de gezondheidseffecten is het wel aan te raden hierover een standpunt te bepalen en eventueel in beleid vast te leggen.

Volgens Wgh is deze plattelandswoning geluidgevoelig voor de invloeden van andere bronnen dan van het eigen agrarische bedrijf. Voor de Molenweg 5 zijn deze invloeden zijn niet onderzocht en adviseer om dit te onderzoeken.

Het aspect geluid is voor de Spangerweg 23 voldoende onderbouwd.

2.3 Externe veiligheid
De ontwikkelingen bevinden zich niet binnen het invloedsgebied van risicovolle activiteiten. De bestemmingswijzigingen maken geen nieuwe risicovolle activiteiten mogelijk. Tekst is akkoord.

2.4 Lucht
De ontwikkeling is een klein project waardoor het valt onder 'niet in betekende mate'. In de tekst wordt gesproken over projecten die qua grote wel invloed hebben. In de onderbouwing wordt alleen vermelding gemaakt van bedrijventerreinen en wegen. Er zijn ook veel grote agrarische projecten die van invloed kunnen zijn. De conclusie wordt wel gedeeld.

2.5 Natuur
De gemeente wordt niet geadviseerd op dit aspect.

2.6 Spuitzonering
Het fruitkweekbedrijf aan de Molenbuurt 3 zal tot dezelfde inrichting behoren als de plattelandswoning aan de Molenbuurt 5. Er zal echter wel onderbouwd moeten worden dat er sprake zal zijn van een acceptabel woon- en leefklimaat.

3. Omgevingsvergunning Milieu of melding Activiteitenbesluit

Bedrijfsmatige activiteiten, of activiteiten in een omvang alsof deze bedrijfsmatig zijn, kunnen onder de werkingssfeer van de Wet milieubeheer vallen.

Er is een inrichting bekend op de locatie (Molenbuurt 3), namelijk Fruitteeltbedrijf Keijser, een type B-bedrijf. Type B-bedrijven zijn meldingsplichtig. Een wijziging aan een bedrijfswoning is niet meldingsplichtig. Er hoeft geen melding te worden ingediend.

Disclaimer:
In dit advies wordt ingegaan op de aspecten, die onderdeel zijn van de Dienstverleningsovereenkomst tussen de gemeente en de OD NHN (oftewel: onderdeel zijn van door de gemeente overgedragen taken).

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan ‘Spangerweg 23 / Molenbuurt 5’ in De Waal

Doelenboom

Programma	**3**	**Mooi en gastvrij Texel**
Maatschappelijk doel	3.5.	Zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening met behoud van de Texelse kernwaarden
Beleidsdoel	3.5.1	Voor een goede ruimtelijke ordening zorgdragen

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Wet ruimtelijke ordening
- Bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013, reparatieplan Buitengebied

Overwegende

- dat met dit bestemmingsplan de noodwoning Spangerweg 23 behouden blijft als gemeentelijk monument en in ongewijzigde vorm gebruikt kan worden als recreatief opstal;
- dat dit bestemmingsplan leidt tot een beperking van de bouwmogelijkheden op het perceel Spangerweg 23 zodat het landschap haar open karakter op deze locatie behoud;
- dat de al jarenlange permanente bewoning van de recreatieve opstal op Molenbuurt 5 hiermee gelegaliseerd wordt;
- dat dit plan niet leidt tot en afname van permanente woningen en niet leidt tot een toename van het aantal recreatieve opstallen;
- dat met dit plan een unieke situatie aan de Spangerweg behouden blijft voor de toekomst.

Besluit

1. Het bestemmingsplan ‘Spangerweg 23 en Molenbuurt 5’ in De Waal, zoals geometrisch is vastgelegd in het Geography Markup Language (GML) bestand NL.IMRO.0448.BUI2021 BP0001-on01 en rekening houdend met de onderstaande wijziging in de toelichting, vast te stellen.

De huidige tekst op pagina 26 van de toelichting, paragraaf 4.4 ‘bodem’

Planspecifiek
‘Voor beide plangebieden geldt dat er geen ingrepen in de grond worden gedaan. Bodemonderzoeken voor
de betreffende plangebieden zijn dan niet nodig’

Vervangen door:
Planspecifiek
‘Voor beide plangebieden geldt dat er geen ingrepen in de grond worden gedaan. Er dient echter wel te worden aangetoond dat de bodem bij beide plangebieden geen belemmering vormt voor de gewijzigde bestemmingen.

2. Voor het plangebied geen exploitatieplan vast te stellen ingevolge artikel 6.12 lid 2 Wet ruimtelijke ordening, omdat het kostenverhaal anderszins is geregeld.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16 februari 2022,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3103941

Bijlagen

Raadscommissie

Dossiernummer	874
Extern Zaak ID	3100502
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	2 februari 2022
Agendapunt	5
Titel	Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan 'naast Stolpweg 23' Den Hoorn
Organisatieonderdeel	Beleid & Vergunningen (VTH)
Portefeuillehouder	H. Huisman
Aanleiding	

Bijlagen
Advies - vaststellen bestemmingsplan 'Naast Stolpweg 23'
Bijlage 1a. Regels bestemmingsplan
Bijlage 1b. Toelichting bestemmingsplan
Bijlage 1c. Verbeelding
Bijlage 2. Nota van Zienswijze naast Stolpweg 23, inclusief bijlagen
Concept-raadsbesluit - 3100502 - Vaststellen bestemmingsplan naast Stolpweg 23

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
B&W	11 januari 2022
Planningscommisie	18 januari 2022
Raadscommissie	**2 februari 2022**
Raadsvergadering	16 februari 2022

Toelichting

Het college stelt de gemeenteraad voor het bestemmingsplan ‘Naast Stolpweg 23’ gewijzigd vast te stellen en de Nota van zienswijzen vast te stellen. Met dit plan komt er een bouwmogelijkheid voor 4 woningen aan de Stolpweg in Den Hoorn. Het ontwerp bestemmingsplan heeft ter inzage gelegen. Er is 1 zienswijze ingediend en er zijn reacties ingekomen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Provincie Noord-Holland en de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.

.

Waarom een bestemmingsplan?

Aan de Stolpweg in Den Hoorn ligt aan de zuidoostzijde een perceel grond dat nu in gebruik is als grasveld. De bestemming van dit perceel is ‘Groen’ in het huidige bestemmingsplan Den Hoorn. Op deze bestemming kunnen geen woningen gebouwd worden. Daarvoor is een

bestemming ‘Wonen’ nodig. Dat wordt met dit bestemmingsplan geregeld. Met dit plan komt er nu een mogelijkheid voor de bouw van woningen (twee blokken van twee onder één kap woningen). Dit is een initiatief van 4 inwoners uit Den Hoorn die hier op basis van een CPO-project (collectief particulier opdrachtgeverschap) de 4 woningen ontwikkelen.

Inzagelegging van het plan

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 28 september tot en met 8 november 2021 ter inzage gelegen. In deze periode is 1 zienswijze ingediend. De inhoud van de zienswijze heeft geen gevolgen voor het bestemmingsplan. De zienswijze ging over eventuele overlast die het groepsverblijf zou kunnen veroorzaken op de woningen. Daarbij wordt verzocht om bij toekomstige ontwikkelingen van het groepsverblijf de bebouwing zodanig te kunnen situeren dat overlast zoveel mogelijk wordt voorkomen. In het huidige bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013, waarbinnen het groepsverblijf ligt, is hiervoor al een mogelijkheid opgenomen in de vorm van wijzigingsbevoegdheid voor het aanpassen van het bouwvlak/bestemmingsvlak. De zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.
Naast de zienswijze zijn er reacties ingekomen van het Hoogheemraadschap, Provincie Noord-Holland en de Omgevingsdienst. De reacties van de Omgevingsdienst en het Hoogheemraadschap leiden tot ondergeschikte tekstuele aanpassingen in de toelichting van het bestemmingsplan. De zienswijze en reacties zijn verder uitgewerkt in de Nota van zienswijzen.

De vervolgstappen voor het plan

Het bestemmingsplan ligt nu voor aan de gemeenteraad ter vaststelling. Omdat er een kleine aanpassing in de tekst nodig is, gaat het nu om het gewijzigd vaststellen. Dat heeft tot gevolg dat na de vaststelling het plan nog een keer naar de provincie wordt gestuurd om een reactie. Daarna wordt het plan als vastgesteld bestemmingsplan nog 6 weken ter inzage gelegd. Er is dan de mogelijkheid voor het instellen van beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Gemeente Texel

.txl

Advies

Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan ‘naast Stolpweg 23’ Den Hoorn.

Doelenboom

Programma	**3**	**Mooi en gastvrij Texel**
Maatschappelijk doel	3.5.	Zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening met behoud van de Texelse kernwaarden
Beleidsdoel	3.5.1	Voor een goede ruimtelijke ordening zorgdragen

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. De Nota van zienswijzen vast te stellen met de daarbij aangegeven noodzakelijke tekstuele aanpassing in de toelichting van het bestemmingsplan.
2. Het bestemmingsplan ‘naast Stolpweg 23 Den Hoorn’ voor de bouw van 4 woningen, zoals geometrisch is vastgelegd in het Geography Markup Language (GML) bestand NL.IMRO.0448.DHN2021BP0002-on01 gewijzigd vast te stellen zoals in de Nota van zienswijzen is opgenomen.
3. Als ondergrond voor de verbeelding te gebruiken: de Grootschalige Basiskaart (GBKN) ondergrond van 01-02-2021.
4. Voor het plangebied geen exploitatieplan vast te stellen ingevolge artikel 6.12 lid 2 Wet ruimtelijke ordening, omdat het kostenverhaal anderszins is geregeld.

Toelichting

Om de bouw van 4 woningen mogelijk te maken aan de Stolpweg in Den Hoorn heeft een ontwerp bestemmingsplan ter inzage gelegen van 28 september tot en met 8 november 2021. Er is 1 zienswijze ingediend en er zijn 3 reacties van vooroverlegpartners ontvangen. De reacties hierop zijn verwerkt in de Nota van zienswijzen. Dit leidt tot kleine aanpassingen in de toelichting van het bestemmingsplan, zodat wordt voorgesteld het plan gewijzigd vast te stellen en de Nota van zienswijzen vast te stellen.

Consequenties

Financieel	☐ Ja ☑ Nee	Majeure risico’s	☐ Ja ☑ Nee
Personeel/Organisatie	☐ Ja ☑ Nee	Beheer	☐ Ja ☑ Nee
Juridisch	☐ Ja ☑ Nee	Belanghebbenden	☐ Ja ☑ Nee
Beleid	☑ Ja ☐ Nee	Structuurvisie	☑ Ja ☐ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☑ Nee	Regie	
Deregulering	☐ Ja ☑ Nee	**Zaaknummer**	3100502

Bijlagen

1. bestemmingsplan
2. Nota van zienswijzen

Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan ‘naast Stolpweg 23’ Den Hoorn.

Samenvatting

Het college stelt de gemeenteraad voor het bestemmingsplan ‘Naast Stolpweg 23’ gewijzigd vast te stellen en de Nota van zienswijzen vast te stellen. Met dit plan komt er een bouwmogelijkheid voor 4 woningen aan de Stolpweg in Den Hoorn. Het ontwerp bestemmingsplan heeft ter inzage gelegen. Er is 1 zienswijze ingediend en er zijn reacties ingekomen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Provincie Noord-Holland en de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.

.

Waarom een bestemmingsplan?

Aan de Stolpweg in Den Hoorn ligt aan de zuidoostzijde een perceel grond dat nu in gebruik is als grasveld. De bestemming van dit perceel is ‘Groen’ in het huidige bestemmingsplan Den Hoorn. Op deze bestemming kunnen geen woningen gebouwd worden. Daarvoor is een bestemming ‘Wonen’ nodig. Dat wordt met dit bestemmingsplan geregeld. Met dit plan komt er nu een mogelijkheid voor de bouw van woningen (twee blokken van twee onder één kap woningen). Dit is een initiatief van 4 inwoners uit Den Hoorn die hier op basis van een CPO-project (collectief particulier opdrachtgeverschap) de 4 woningen ontwikkelen.

Inzagelegging van het plan

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 28 september tot en met 8 november 2021 ter inzage gelegen. In deze periode is 1 zienswijze ingediend. De inhoud van de zienswijze heeft geen gevolgen voor het bestemmingsplan. De zienswijze ging over eventuele overlast die het groepsverblijf zou kunnen veroorzaken op de woningen. Daarbij wordt verzocht om bij toekomstige ontwikkelingen van het groepsverblijf de bebouwing zodanig te kunnen situeren dat overlast zoveel mogelijk wordt voorkomen. In het huidige bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013, waarbinnen het groepsverblijf ligt, is hiervoor al een mogelijkheid opgenomen in de vorm van wijzigingsbevoegdheid voor het aanpassen van het bouwvlak/bestemmingsvlak. De zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.
Naast de zienswijze zijn er reacties ingekomen van het Hoogheemraadschap, Provincie Noord-Holland en de Omgevingsdienst. De reacties van de Omgevingsdienst en het Hoogheemraadschap leiden tot ondergeschikte tekstuele aanpassingen in de toelichting van het bestemmingsplan. De zienswijze en reacties zijn verder uitgewerkt in de Nota van zienswijzen.

De vervolgstappen voor het plan

Het bestemmingsplan ligt nu voor aan de gemeenteraad ter vaststelling. Omdat er een kleine aanpassing in de tekst nodig is, gaat het nu om het gewijzigd vaststellen. Dat heeft tot gevolg dat na de vaststelling het plan nog een keer naar de provincie wordt gestuurd om een reactie. Daarna wordt het plan als vastgesteld bestemmingsplan nog 6 weken ter inzage gelegd. Er is dan de mogelijkheid voor het instellen van beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan ‘naast Stolpweg 23’ Den Hoorn.

Argumenten tot advies

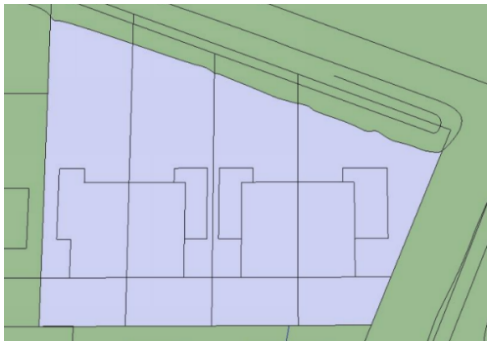
Een nieuw bestemmingsplan voor 4 nieuwe woningen in Den Hoorn
Op initiatief van 4 inwoners uit Den Hoorn is gestart met de ontwikkeling van 4 woningen naast bestaande woningen aan de Stolpweg in Den Hoorn. Het oorspronkelijke principeverzoek hiervoor is positief beoordeeld en zijn de initiatiefnemers verdergegaan met de ontwikkeling van de plannen. Er is een ontwerp bestemmingsplan aangeleverd. Dit plan is beoordeeld en procedure gebracht.

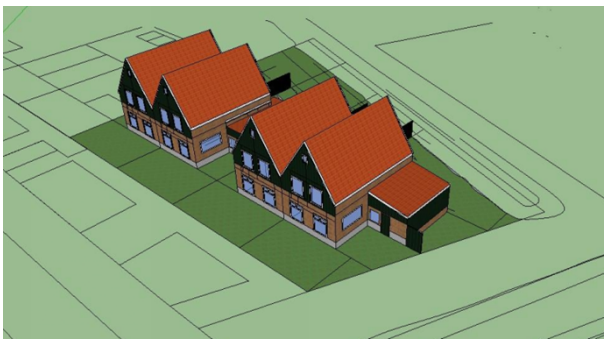
Inzage ontwerp bestemmingsplan ‘Naast Stolpweg 23’ in Den Hoorn
Het ontwerp bestemmingsplan heeft van 28 september tot en met 8 november 2021 ter inzage gelegen. Met dit bestemmingsplan wordt het mogelijk dat 4 woningen gebouwd worden aan de Stolpweg. Er is 1 zienswijze ingediend door de eigenaren van naastgelegen groepsverblijf. De beantwoording van deze zienswijze is opgenomen in de Nota van zienswijzen. Deze zienswijze leidt niet tot een wijziging in het plan. Het ontwerpplan is ook voorgelegd aan de Provincie, het Hoogheemraadschap, de Veiligheidsregio en de Omgevingsdienst. Hun reacties zijn ook in de Nota van Zienswijzen openomen en leiden tot ondergeschikte aanpassingen in de toelichting van het bestemmingsplan. De aanpassingen betreffen de oppervlakte van het te berekenen verhard oppervlakte in het kader van de watertoets (deze blijft onder de compensatienorm), een tekstuele wijziging in de onderhoudsplicht van de sloot en de toevoeging dat de grond licht verontreinigd is, maar dat dit geen aanleiding geeft voor aanvullend onderzoek. De verontreiniging is verwaarloosbaar en de grond is op basis van de beoordeling van de Omgevingsdienst geschikt voor woningbouw.

De opzet van het bestemmingsplan
Het bestemmingsplan maakt de bouw van 4 woningen mogelijk op een stuk grond dat nu in gebruik is als grasveld/plantsoen. De bestemming van deze gronden in het bestemmingsplan Den Hoorn is ‘Groen’.

De locatie sluit aan bij de bestaande woningen aan de Stolpweg en wordt ingericht met twee blokken van twee woningen. Indicatie op de volgende tekeningen:

Hoe is het parkeren geregeld?
Voor deze vier woningen moeten in totaal 7 parkeerplaatsen worden gerealiseerd (per woning 1,7 parkeerplaats). Er komen 3 parkeerplaatsen aan de stolpweg en 4 parkeerplaatsen op eigen erf. Daarmee worden voldoende parkeerplaatsen gerealiseerd.

Past het plan in het Rijks - en Provinciaal beleid?
In de toelichting bij het plan is een uitgebreide toetsing aan het rijks- en provinciaal belang opgenomen. Conclusie is dat dit plan past binnen het rijksbeleid en het provinciaal beleid. Belangrijke is dat dit plan niet getoetst hoeft te worden aan de ladder van duurzame verstedelijking. Dat geldt pas bij een ontwikkeling voor meer dan 11 woningen. Het plan ligt ook binnen het stedelijk gebied van Den Hoorn.

Past het plan in het regionale beleid?
Voor woningbouwplannen zijn regionaal afgestemd. Dat gebeurt in het KWK, het Kwalitatief Woningbouwprogramma Kop van Noord-Holland. Deze woningen zijn daarin opgenomen.

Past het plan binnen het gemeentelijk beleid?
Deze ontwikkeling is een gewenste ontwikkeling voor woningbouw die past binnen de verschillende toetsingskaders zoals de woonvisie, structuurvisie e.d. In de toelichting van het plan wordt daar uitgebreid op ingegaan.

Uitkomsten van verdere toetsingen.

Archeologie
Het plangebied ligt in gebied met archeologische waarden (Waarde categorie 3). Daarom is een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd. De conclusie van dit onderzoek is dat de voorgenomen ingreep wordt vrijgesteld van verder archeologisch onderzoek. Wel moet in de uiteindelijke omgevingsvergunning voor de bouw van de woningen een voorwaarde opgenomen worden. In die vooraarde komt dan te staan dat Archeologie West Friesland toekomstige graafwerkzaamheden wil monitoren.

Milieueffectrapportage (m.e.r.)
Het plan is beoordeeld en getoetst aan de Wet milieubeheer en Besluit m.e.r. om te kunnen bepalen of bij de voorbereiding van het plan een besluit de m.e.r.-procedure moet worden doorlopen. In dat kader zijn de belangrijkste milieuaspecten waaronder bodem, luchtkwaliteit, geluid, externe veiligheid en ecologie in beeld gebracht in hoofdstuk 4 van de toelichting. Samen met de overige hoofdstukken vormen deze paragrafen de zogenaamde aanmeldingsnotitie in het kader van het Besluit m.e.r. Op basis van deze plantoelichting kan geconcludeerd worden dat een m.e.r.-beoordeling niet vereist is. Volstaan wordt met een vormvrije m.e.r.-beoordeling. Het college heeft hiervoor het benodigde besluit genomen.

Voor besluitvorming college: Besluit tot het volgen van de vormvrije m.e.r. beoordeling. Dat besluit hoeft verder niet opgenomen te worden in het raadsadvies.

Milieuzonering
In de nabijheid van de nieuwe locatie voor de woningen staat een groepsverblijf. De komst van de woningen heeft geen negatieve invloed op dit groepsverblijf en andersom. De afstand van het groepsverblijf tot de nieuwe woningen is 32 meter. Deze afstand is voldoende groot om te voldoen aan de milieuzonering en is geen belemmering van de beoogde ontwikkeling. Groepsverblijf is milieucategorie 1 met een minimale afstand van 0 meter.

Stikstofbeoordeling
Voor het plan is een Aeriusberekening uitgevoerd gemaakt ten behoeve van de Wet natuurbescherming. De conclusie van de berekening is dat de stikstofdepositie vanwege de beoogde ontwikkeling geen significante gevolgen heeft voor de Natura 2000-gebieden. Daarmee is er geen vergunning nodig in het kader van de Wet natuurbescherming. Met het oog op de Wet natuurbescherming is het plan uitvoerbaar.

De gevoerde bestemmingsplanprocedure
Het plan heeft ter inzage gelegen van 28 september tot en met 8 november 2021 en het plan is opgestuurd naar diverse overlegpartners voor een reactie. Tijdens de termijn van inzage is een zienswijze ingediend door de familie C, die naast de ontwikkellocatie wonen en een recreatiebedrijf exploiteren. Het Hoogheemraadschap, Provincie Noord-Holland en de Omgevingsdienst hebben een reactie gegeven op het plan. In de nota van zienswijze wordt uitgebreid op deze zienswijze en reacties ingegaan. Hieronder in het kort een samenvattende conclusie:

De indieners van de zienswijze hebben op een perceel een recreatiebedrijf in de vorm van een groepsverblijf. Zij vrezen mogelijke toekomstige overlast van hun groepsverblijf op de nieuwe woningen. Daarom vragen zij de mogelijkheid om hun perceel in de toekomt zodanig te kunnen inrichten dat overlast richting de nieuwe woningen wordt voorkomen. Een mogelijkheid om het bouwvlak/bestemmingsvlak te wijzigen zit nu al als wijzigingsbevoegdheid in het bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013. Op het moment dat het nodig is kan daar gebruik van worden gemaakt. De bebouwing kan dan op de meest gunstige wijze geplaatst worden waarbij wel rekening gehouden moet worden met een goede ruimtelijke inpassing. Deze zienswijze leidt nu niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan “naast Stolpweg 23’.

De Omgevingsdienst en het Hoogheemraadschap hebben een reactie gestuurd die wel leidt tot een kleine/ondergeschikte aanpassing van de tekst in de toelichting van het bestemmingsplan. Voor de Omgevingsdienst gaat het om een aanpassing in de beoordeling van het bodemonderzoek. De Omgevingsdienst concludeert dat er in de bodemanalyse een lichte verontreiniging is geconstateerd, maar dat dit niet is verwoord in de toelichting.

Voorgestelde wijziging in de toelichting van het bestemmingsplan

De huidige tekst van op pagina 21, paragraaf 4,4 van de toelichting bestemmingsplan:
‘*Voor het plangebied is een bodemonderzoek uitgevoerd (Prommenz, 28 januari 2021 bijlagen bij toelichting bijlage 2). Tijdens het onderzoek zijn geen verontreinigingen aangetroffen in de bodem. Het onderzoek geeft een goed beeld van de bodemkwaliteit ter plaatse en vormt geen aanleiding voor aanvullend onderzoek en geen belemmering voor de toekomstige nieuwbouw (woningen)*‘

Vervangen door:
Voor het plangebied is een bodemonderzoek uitgevoerd (Prommenz, 28 januari 2021 bijlagen bij toelichting bijlage 2). Het onderzoek geeft een goed beeld van de bodemkwaliteit ter plaatse. Uit de analyseresultaten blijkt dat er een lichte verontreiniging is aangetroffen. Deze zijn echter verwaarloosbaar en vormen geen aanleiding voor aanvullend onderzoek en zijn geen belemmering voor de toekomstige nieuwbouw van de woningen.

In de reactie van het Hoogheemraadschap wordt ingegaan op de oppervlakte aan verharding. Deze zou volgens het hoogheemraadschap meer dan 800 m^2 zijn met als gevolg dat er watercompensatie noodzakelijk is. Dat is namelijk nodig boven een verharding van 800 m^2. In de toelichting van het plan is 360 m^2 aan oppervlakteverharding opgenomen. Dit is een groot verschil. Dat heeft te maken met de berekeningswijze van de verharding. In de toelichting van het plan is uitgegaan van de oppervlakte aan bebouwing. Volgens de berekeningswijze van het HHNK moet ook een percentage van de grond meegenomen worden die verhard kan worden. Bijvoorbeeld openbare ruimte, maar ook terrassen e.d. bij woningen. De oppervlakte verharding is opnieuw berekend volgens de berekeningswijze van het HHNK. De oppervlakteverharding komt dan uit op 790 m^2. Deze berekening is afgestemd met het Hoogheemraadschap en zij hebben daar hun akkoord over gegeven.
De reactie van het Hoogheemraadschap leidt wel tot een aanpassing in de toelichting van het plan. De genoemde oppervlakte van 360 m^2 wordt vervangen door 790 m^2. Watercompensatie is niet nodig.

Voorgestelde wijziging in de toelichting van het bestemmingsplan

De reactie geeft aanleiding tot aanpassing van de toelichting van het bestemmingsplan.
In paragraaf 4.2.3 ‘watertoets’
‘Gezien de kleine toename, circa 360 m^2, van het aantal m^2 is er voor de beoogde ontwikkeling zijn er echter geen compenserende maatregelen vereist.’

Wordt aangepast in:
‘Gezien de toename in verharding van ongeveer 790 m^2 zijn er voor de beoogde ontwikkelingen geen compenserende maatregelen vereist.’

De algemene conclusie over dit bestemmingsplan
Dit plan maakt de bouw van 4 woningen in Den Hoorn mogelijk. Het plan past in het rijks-, provinciaal- en het gemeentelijk beleid. De reacties van de overlegpartners leiden tot kleine tekstuele aanpassing in het plan. De zienswijze leidt niet tot een aanpassing in het plan. Ons voorstel is het bestemmingsplan (gewijzigd) vast te stellen.

Wat als u het niet eens bent met dit plan?
De locatie Stolpweg maakte onderdeel uit van het agendapunt ‘versnelling woningbouw’ dat behandeld is in de raadvergadering van 7 juli 2021. U ging toen akkoord met de woningbouw op deze locatie. Gezien dit standpunt heeft de ontwikkeling van woningen op deze locatie de voorkeur en ligt vaststelling van het plan dan ook voor de hand. Als u het alsnog oneens bent met dit plan kunt u besluiten het plan niet vast te stellen. U kunt dat doen door een amendement in te dienen waarin goed gemotiveerd wordt waarom u het niet eens bent met dit plan. Het is belangrijk in een eventuele juridische vervolgprocedure dat het besluit goed gemotiveerd is.
Een amendement kan ook leiden tot een aanpassing in de plannen zodat u uiteindelijk wellicht wel kunt instemmen met dit plan. Bij niet vaststellen van het plan behoudt deze locatie de bestemming ‘Groen’.

Consequenties van het advies

- **Juridische consequenties**

Dit plan wordt na besluitvorming als gewijzigd vastgesteld bestemmingsplan nog voor een reactie naar de provincie gezonden en daarna opnieuw ter inzage gelegd. Dan kan er beroep ingesteld worden bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Structuurvisie

Past in uitgangspunt voor leefbaarheid dorpen en stimuleren bouwmogelijkheden in de dorpen.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Wet ruimtelijke ordening

- Bestemmingsplan Den Hoorn
- Bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan ‘naast Stolpweg 23’ Den Hoorn.

Doelenboom

Programma	**3**	**Mooi en gastvrij Texel**
Maatschappelijk doel	3.5.	Zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening met behoud van de Texelse kernwaarden
Beleidsdoel	3.5.1	Voor een goede ruimtelijke ordening zorgdragen

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Wet ruimtelijke ordening
- Bestemmingsplan Den Hoorn

Overwegende

- Dat met dit bestemmingsplan er 4 woningen gebouwd kunnen worden gebouwd in Den Hoorn. Met het oog op de krapte op de woningmarkt is dit een mooie aanvulling van het aantal woningen in Den Hoorn.
- Dat deze plannen in overeenstemming zijn met het gemeentelijk woonbeleid en ook past binnen het provinciaal- en rijksbeleid.

Besluit

1. De Nota van zienswijzen vast te stellen met de daarbij aangegeven noodzakelijke tekstuele aanpassing in de toelichting van het bestemmingsplan.
2. Het bestemmingsplan ‘naast Stolpweg 23’ in Den Hoorn voor de bouw van 4 woningen, zoals geometrisch is vastgelegd in het Geography Markup Language (GML) bestand NL.IMRO.0448.DHN2021BP0002-on01 gewijzigd vast te stellen zoals in de Nota van zienswijzen is opgenomen.
3. Als ondergrond voor de verbeelding te gebruiken: de Grootschalige Basiskaart (GBKN) ondergrond van 01-02-2021.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van ,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3100502

Bijlagen

1. Bestemmingsplan ‘naast Stolpweg 23 Den Hoorn’
2. Nota van zienswijzen

4. Voor het plangebied geen exploitatieplan vast te stellen ingevolge artikel 6.12 lid 2 Wet ruimtelijke ordening, omdat het kostenverhaal anderszins is geregeld.

bestemmingsplan

Naast Stolpweg 23, Den Hoorn

Gemeente Texel

BURO SRO

stedenbouw + ruimtelijke ordening + ontwikkelingsmanagement

Planstatus: *ontwerp*

Plan identificatie:

Datum:

Contactpersoon Buro SRO:

Kenmerk Buro SRO:

Opdrachtgever:

Buro SRO
't Goylaan 11
3525 AA Utrecht
030-2679198
www.buro-sro.nl

BTW nummer: NL8187.16.071.B01
KvK nummer: 30232281
Rabobank rekeningnummer: NL44.RABO.0142.1540.24
t.n.v. Buro SRO B.V. te Utrecht

Inhoudsopgave

1 Inleidende regels 5
Artikel 1 Begrippen 5
Artikel 2 Wijze van meten 16
2 Bestemmingsregels 17
Artikel 3 Verkeer - Verblijfsgebied 17
Artikel 4 Wonen - Twee-aaneen 18
Artikel 5 Waarde - Archeologie 3 21
3 Algemene regels 24
Artikel 6 Anti-dubbeltelregel 24
Artikel 7 Algemene bouwregels 24
Artikel 8 Overige regels 24
4 Overgangs- en slotregels 25
Artikel 9 Overgangsrecht 25
Artikel 10 Slotregel 25

1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan:

het bestemmingsplan Naast Stolpweg 23, Den Hoorn met identificatienummer van de Gemeente Texel;

1.2 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;

1.3 aanduiding:

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.4 aanduidingsgrens:

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.5 achtererf:

erf aan de achterkant en de niet naar openbaar toegankelijk gebied gekeerde zijkant, op meer dan 1,00 m van de voorkant van het hoofdgebouw of het dichtst bij de weg gelegen gebouw;

1.6 agrarisch bedrijf:

een bedrijf dat gericht is op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren, met inbegrip van daarmee samenhangende activiteiten van ondergeschikte betekenis;

1.7 agrarisch bedrijfsgebouw:

een gebouw dat door indeling en inrichting kennelijk is bestemd om uitsluitend gebruikt te worden voor de uitoefening van een agrarisch bedrijf;

1.8 ambachtelijk bedrijf:

een inrichting ten behoeve van het vervaardigen, herstellen of bewerken van producten, stoffen of goederen door middel van of overwegend door handwerk, als ook - in verband hiermee en als nevenactiviteit van ondergeschikt belang - het verkopen en/of leveren van goederen;

1.9 ander bouwwerk:

een bouwwerk, geen gebouw, geen bijbehorend bouwwerk en geen overkapping zijnde;

1.10 archeologische begeleiding:

het uitvoeren en registreren van waarnemingen tijdens niet-archeologische bodemverstorende activiteiten, gericht op het vaststellen van aan- of afwezigheid van archeologische waarden op basis van de in het Programma van Eisen verwoorde onderzoeksvra(a)g(en) en onderzoeksdoelstellingen. Archeologische begeleidingen worden verricht door een erkende partij, beschikkend over een opgravingsvergunning ex artikel 9.6 van de Erfgoedwet en uitgevoerd volgens de desbetreffende specificaties in de vigerende versie van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA). Conform de richtlijnen van de KNA zijn archeologische begeleidingen als alternatief voor proefsleuven of opgravingen alleen toegestaan in een beperkt aantal nauwkeurig omschreven situaties;

1.11 archeologisch monument:

terrein dat op basis van de Erfgoedwet is aangewezen als beschermd archeologisch monument;

1.12 archeologisch onderzoek:

onderzoek verricht door een erkende archeologisch partij, werkend volgens de geldende Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA);

1.13 archeologisch plangebied:

het archeologische gebied waarbinnen de feitelijke bodemingrepen plaatsvinden en waarvoor een vergunning wordt aangevraagd;

1.14 archeologische verwachting:

de aan een gebied toegekende verwachting in verband met de kans op het voorkomen van archeologische sporen en relicten;

1.15 archeologisch vooronderzoek:

archeologisch vooronderzoek kan bestaan uit locatiegericht bureauonderzoek, booronderzoek, geofysisch prospectieonderzoek, het graven van proefsleuven of een combinatie daarvan. De verschillende vormen van onderzoek worden verricht door een erkende partij en uitgevoerd volgens de desbetreffende specificaties in de geldende Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA). De resultaten van het onderzoek worden weergegeven en geïnterpreteerd in een rapport. Op basis daarvan beoordeelt de gemeente of een vergunning kan worden verleend;

1.16 archeologische waarde:

de aan een gebied toegekende waarde in verband met de in dat gebied aanwezige archeologische sporen en relicten;

1.17 bebouwing:

één of meer gebouwen, bijbehorende bouwwerken, overkappingen en/of andere bouwwerken

1.18 bebouwingsbeeld:

de waarde van een gebied in stedenbouwkundige zin, die wordt bepaald door de mate van samenhang in aanwezige bebouwing, daarbij in het bijzonder gelet op een goede verhouding tussen bouwmassa en open ruimte, een goede hoogte- en breedteverhouding tussen de bebouwing onderling en de samenhang in bouwvorm en ligging tussen bebouwing die ruimtelijk op elkaar is georiënteerd;

1.19 bebouwingspercentage:

een in de regels of op de verbeelding aangegeven percentage, dat de grootte van het deel van een terrein aangeeft dat maximaal mag worden bebouwd;

1.20 bedrijfsvloeroppervlakte bedrijven:

de totale oppervlakte van de voor bedrijfsuitoefening benodigde bedrijfsruimte, inclusief de verkoopvloeroppervlakte, opslag- en administratieruimten en dergelijke;

1.21 bedrijfsvloeroppervlakte detailhandel:

de totale oppervlakte van de voor bedrijfsuitoefening benodigde ruimte, inclusief de winkelvloeroppervlakte, het magazijn, de sociale ruimte en de entree en eventuele ruimte voor winkelwagentjes;

1.22 bedrijfswoning:

een woning in of bij een gebouw of op een terrein, kennelijk slechts bedoeld voor (het huishouden van) een persoon, wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein noodzakelijk is;

1.23 beroeps- of bedrijfsactiviteit aan huis:

een beroeps- of bedrijfsmatige activiteit, genoemd in bijlage 1, dan wel een naar de aard of de invloed op de omgeving daarmee gelijk te stellen activiteit, die in of bij een woonhuis wordt uitgeoefend op een zodanige wijze dat het woonhuis in overwegende mate de woonfunctie behoudt en de ruimtelijk uitwerking of uitstraling van die activiteit met de woonfunctie in overeenstemming is;

1.24 bestaand:

ten aanzien van de bij of krachtens de wet/Wabo aanwezige vergunde of legale bouwwerken en de werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden: bestaand ten tijde van de terinzagelegging van het bestemmingsplan als ontwerp; ten aanzien van het overige gebruik: bestaand ten tijde van het van kracht worden van het betreffende gebruiksverbod;

1.25 bestemmingsgrens:

de grens van een bestemmingsvlak;

1.26 bestemmingsvlak:

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.27 bijbehorend bouwwerk:

uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd gebouw, of ander bouwwerk, met een dak;

1.28 blokhut:

een gebouw met een eenvoudige constructie en beperkte omvang ten behoeve van een recreatief nachtverblijf;

1.29 bodemingrepen:

werken en werkzaamheden waarvan mag worden aangenomen dat zij het bodemarchief kunnen aantasten;

1.30 boomteelt:

de teelt van boomkwekerijgewassen;

1.31 bosbouw:

het geheel van bedrijfsmatig handelen en van activiteiten gericht op de instandhouding en ontwikkeling van bestaande respectievelijk nieuwe bossen ten behoeve van (de functies) natuur, houtproductie, landschap, milieu en recreatie;

1.32 bouwen:

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats;

1.33 bouwgrens:

de grens van een bouwvlak;

1.34 bouwlaag:

een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw en zolder;

1.35 bouwperceel:

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.36 bouwperceelgrens:

een grens van een bouwperceel;

1.37 bouwvlak:

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten;

1.38 bouwwerk:

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;

1.39 caravan:

een al dan niet uitklapbare wagen, gebouwd, ingericht en bestemd voor het kamperen, die ingevolge de Wegenverkeerswet 1994 mag worden voortbewogen achter een motorvoertuig;

1.40 cultuur en ontspanning:

een atelier, een bioscoop, een creativiteitscentrum, een dansschool, een museum, een muziekschool, een muziektheater, een sauna, een theater, en/of een naar de aard daarmee gelijk te stellen voorziening ten behoeve van cultuur en ontspanning;

1.41 cultuurgrond:

grasland, akkerbouw- en tuinbouwgronden, die hobbymatig in gebruik zijn en niet worden gebruikt ten behoeve van een volwaardige agrarische bedrijfsvoering;

1.42 cultuurhistorische waarden:

de waarde, die wordt toegekend aan een gebied of bouwwerk op basis van de ter plaatse bestaande cultuurhistorische elementen: historische (steden)bouw, bovengrondse monumentenzorg, archeologische waarden, cultuurlandschap en historische geografie (landschappelijke elementen die het gevolg zijn van menselijk handelen in het verleden, zoals bijvoorbeeld verkavelings-, beplantings en wegenpatronen);

1.43 dak:

iedere bovenbeëindiging van een gebouw;

1.44 deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg:

een door het College van Burgemeester en Wethouders aan te wijzen ambtenaar, persoon of organisatie die voldoet aan de binnen de archeologische professie geldende opleidings- en ervaringseisen;

1.45 detailhandel:

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, het verkopen, verhuren en/of leveren van goederen aan personen die die goederen kopen of huren voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit;

1.46 dienstverlening:

het bedrijfsmatig verrichten van diensten, waarbij het publiek rechtstreeks (al dan niet via een balie) te woord wordt gestaan en geholpen;

1.47 erf:

al dan niet bebouwd perceel, of een gedeelte daarvan, dat direct is gelegen bij een woonhuis of een hoofdgebouw en dat in feitelijk opzicht is ingericht ten dienste van het gebruik van dat gebouw;

1.48 erker:

een ondergeschikte uitbouw van het hoofdgebouw met een beperkte omvang (breedte, bouwhoogte, diepte) en transparante verschijningsvorm, waardoor het stedenbouwkundig aanzicht niet wezenlijk wordt beïnvloed;

1.49 erotisch getinte vermaaksfunctie:

een vermaaksfunctie, welke is gericht op het doen plaats vinden van voorstellingen en/of vertoningen van porno-erotische aard, waaronder begrepen een seksbioscoop, een seksclub en een seksautomatenhal;

1.50 evenement:

elke voor het publiek toegankelijke verrichting van vermaak, met uitzondering van bioscoopvoorstellingen, markten als bedoeld in de Gemeentewet, kansspelen als bedoeld in de Wet op de kansspelen, het in een inrichting in de zin van de Drank en Horecawet gelegenheid geven tot dansen en betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties; onder evenement worden mede verstaan een herdenkingsplechtigheid, een braderie, een optocht, een feest, muziekvoorstelling of wedstrijd op of aan de weg;

1.51 extensief dagrecreatief medegebruik:

een extensief dagrecreatief medegebruik van gronden dat ondergeschikt is aan de functie van de bestemming waarbinnen dit recreatieve gebruik is toegestaan, zoals wandelen, fietsen, paardrijden, kanoën, vissen, picknicken, of een naar de aard daarmee gelijk te stellen medegebruik;

1.52 gebouw:

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.53 gebruiksmogelijkheden:

de mogelijkheden om gronden en bouwwerken overeenkomstig de daaraan toegekende bestemming te gebruiken;

1.54 geluidsbelasting:

een geluidsbelasting vanwege een weg;

1.55 geluidsgevoelige objecten:

gebouwen die dienen ter bewoning of andere geluidsgevoelige gebouwen, zoals bedoeld in de Wet geluidhinder en/of het Besluit geluidhinder;

1.56 geluidsgevoelige functies:

in een gebouw of op een terrein aanwezige functies die maken dat een gebouw of een terrein als geluidsgevoelig object wordt aangemerkt;

1.57 geluidszoneringsplichtige inrichting:

een inrichting, bij die ingevolge de Wet geluidhinder rondom het terrein van vestiging in een bestemmingsplan een geluidszone moet worden vastgesteld;

1.58 groepsverblijf:

een gebouw ingericht voor de bedrijfsmatige verstrekking van logies aan groepen personen ten behoeve van recreatief verblijf, met daarbij behorende collectieve voorzieningen;

1.59 groothandel:

de handel tussen de producent en de detailhandel. Het gaat om de verkoop van goederen in grote aantallen en hoeveelheden;

1.60 hogere grenswaarde:

een bij een bestemmingsplan in acht te nemen maximale waarde voor de geluidsbelasting van geluidsgevoelige objecten, die hoger is dan de voorkeurgrenswaarde en die in een concreet geval kan worden vastgesteld op grond van de Wet geluidhinder en/of het Besluit geluidhinder;

1.61 hoofdgebouw:

een of meer panden, of een gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meer panden of bouwwerken op het perceel aanwezig zijn, gelet op de bestemming het belangrijkst is;

1.62 horecabedrijf:

een bedrijf, waar bedrijfsmatig dranken en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse worden verstrekt en/of waarin bedrijfsmatig logies wordt verstrekt, één en ander al dan niet in combinatie met een vermaaksfunctie, met uitzondering van een erotisch getinte vermaaksfunctie;

1.63 horecabedrijf categorie 1:

een horecabedrijf dat is gericht op het hoofdzakelijk overdag verstrekken van (niet of zwak alcoholhoudende) dranken en eenvoudige etenswaren aan bezoekers van andere functies, met name functies als centrumvoorzieningen, onderdeel van een hotel en dagrecreatie, zoals een automatiek, broodjeszaak, cafetaria, croissanterie, koffiebar, lunchroom, ijssalon, petit restaurant, snackbar, snackkiosk, tearoom, traiteur, en/of een naar de aard en invloed op de omgeving daarmee gelijk te stellen horecabedrijf al dan niet samen met een andere functie;

1.64 horecabedrijf categorie 2:

een horecabedrijf met een in het algemeen hoge bezoekersfrequentie gedurende de avond, dat voornamelijk is gericht op het verstrekken van maaltijden en/of (alcoholhoudende) dranken, zoals een (grand)café, eetcafé, restaurant, café/restaurant, en/of een naar de aard en invloed op de omgeving daarmee gelijk te stellen horecabedrijf, al dan niet in combinatie met een zalencentrum;

1.65 horecabedrijf categorie 3:

een horecabedrijf, dat voornamelijk is gericht op het "s avonds en/of "s nachts verstrekken van (alcoholhoudende) dranken en waar tevens gelegenheid wordt geboden tot dansen of vergelijkbaar vermaak, zoals een bar/dancing, discotheek, nachtclub, amusementshal en/of een naar de aard en invloed op de omgeving daarmee gelijk te stellen horecabedrijf;

1.66 hotel:

een horecabedrijf, dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van logies (per nacht) met als nevenactiviteit het verstrekken van maaltijden en dranken voor consumptie ter plaatse;

1.67 hotelkamer:

een kamer in een hotel waar je als gast verblijft. De hotelkamer beschikt over een bed, toilet, bad en/of douche, maar geen keuken;

1.68 houtteelt:

de bedrijfsmatige uitoefening van uitsluitend de functie houtproductie op gronden die in principe hiervoor tijdelijk worden gebruikt en waarvoor daartoe ontheffing is verleend van de meldings- en herplantplicht ex artikel 2 en 3 van de Boswet;

1.69 huishouden:

een zelfstandig(e) dan wel samenwonend persoon of groep van personen die binnen een complex van ruimten gebruik maken van dezelfde voorzieningen zoals een keuken, sanitaire voorzieningen en de entree;

1.70 kampeermiddel:

een tent, een tentwagen, een kampeerauto, een caravan, dan wel enig ander daarmee vergelijkbaar voertuig of onderkomen, dat geheel of ten dele is bestemd of opgericht dan wel wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf;

1.71 kampeerterrein:

een terrein of plaats, geheel of gedeeltelijk ingericht om daarop gelegenheid te geven tot het plaatsen dan wel geplaatst houden van kampeermiddelen ten behoeve van recreatief dag- en nachtverblijf;

1.72 kantine:

een ruimte waarin bedrijfsuitoefening is gericht op het tegen vergoeding verstrekken van maaltijden, eenvoudige etenswaren en dranken;

1.73 kantoor:

een gebouw, dat dient voor het bedrijfsmatig verlenen van diensten waarbij het publiek niet of slechts in ondergeschikte mate rechtstreeks te woord wordt gestaan en geholpen;

1.74 kap:

een dakafdekking onder een hoek van meer dan 5° met het horizontale vlak;

1.75 kelder:

een gedeelte van een gebouw dat geheel of vrijwel geheel onder de grond (onder het maaiveld) is gelegen;

1.76 keuken:

een ruimte waarin mensen voedsel bereiden en waarbij meer voorzieningen aanwezig zijn dan de voorzieningen die zijn toegestaan in een kitchenette. In een keuken kunnen complete maaltijden worden voorbereid;

1.77 kitchenette:

de maximale voorzieningen in een kitchenette bestaan uit een opstelplaats voor een aanrecht met een vloeroppervlakte tot maximaal 1,5 m * 0,6 m, , ten behoeve van een koffiezetapparaat, een waterkoker en een tafelmodel koelkast. Een kitchenette is niet bestemd voor het bereiden van complete maaltijden;

1.78 kleinschalige duurzame energiewinning:

energie die gewonnen wordt uit kleinschalige perceelsgebonden bronnen, niet zijnde windturbines, waarbij weinig tot geen schadelijke milieueffecten optreden bij winning en omzetting en die in onuitputtelijke hoeveelheden beschikbaar is, zoals zon, wind, water, aard- en omgevingswarmte;

1.79 landschappelijke waarden:

de aan een gebied toegekende waarden wat betreft het waarneembare deel van het aardoppervlak, die waarde wordt bepaald door de herkenbaarheid en identiteit van de onderlinge samenhang en beïnvloeding van niet-levende en levende natuur en het menselijk grondgebruik;

1.80 logies met ontbijt:

het bieden van de, ten opzichte van het wonen ondergeschikte, mogelijkheid tot recreatief nachtverblijf en ontbijt aan personen die hun hoofdverblijf elders hebben;

1.81 logiesverstrekking:

het tegen vergoeding verstrekken van logies, waarbij de logieseenheden enkel zijn ingericht voor nachtverblijf. Naast het verstrekken van logies worden accommodaties aangeboden voor dagverblijf en maaltijdbereiding;

1.82 maatschappelijke voorzieningen:

educatieve, sociaal-medische, sociaal-culturele, levensbeschouwelijke voorzieningen en voorzieningen ten behoeve van openbare dienstverlening, alsook productiegebonden detailhandel en ondergeschikte horeca ten dienste van deze voorzieningen;

1.83 mantelzorg:

het bieden van zorg aan een ieder die hulpbehoevend is op het fysieke, psychische en/of sociale vlak, op vrijwillige basis en buiten organisatorisch verband;

1.84 meetverschil:

een door de feitelijke terreininrichting aanwezig verschil tussen het beloop van lijnen in het veld en een aangegeven bestemmings- of bouwgrens;

1.85 milieusituatie:

de waarde van een gebied in milieuhygiënische zin die wordt bepaald door de mate van scheiding tussen milieugevoelige en milieubelastende functies, daarbij in het bijzonder gelet op het voorkómen dan wel beperken van hinder door geur, stof, geluid, gevaar, licht en/of trilling;

1.86 natuurlijke waarden:

de aan een gebied toegekende waarden in verband met de geologische, bodemkundige en biologische elementen voorkomende in dat gebied. Onderdeel van de natuurlijke waarden vormt steeds een beoordeling van de gebiedsbescherming en de soortbescherming op basis van de Wet natuurbescherming;

1.87 normaal onderhoud:

het onderhoud, dat gelet op de bestemming regelmatig noodzakelijk is voor een goed beheer en gebruik van de gronden en gebouwen die tot de betreffende bestemming behoren;

1.88 normtelling slaapplaatsen:

het maatgevend gemiddelde voor de bezetting van recreatieve verblijfsaccommodatie;

1.89 ondergeschikte lichte horeca:

horeca die ondergeschikt en gerelateerd is aan de bestemming en tot doel heeft het verstrekken van kleine etenswaren en dranken. Tot ondergeschikte horeca worden mede gerekend mobiele horecastands, drankautomaten en dergelijke;

1.90 opgraving:

het opgraven van een archeologische vindplaats met als doel de informatie te verzamelen en vast te leggen die nodig is voor het beantwoorden van de in het Programma van Eisen verwoorde onderzoeksvra(a)g(en) en het behalen van de onderzoeksdoelstellingen. Opgravingen worden verricht door een erkende partij, beschikkend over een opgravingsvergunning ex artikel 9.6 van de Erfgoedwet en uitgevoerd volgens de desbetreffende specificaties in de vigerende versie van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA);

1.91 oppervlakte en diepte van de bodemingreep bij het bepalen van al dan niet vrijstelling van de vergunningsplicht:

de gemeente beoordeelt of bouwplannen en voorgenomen werken vergunningplichtig zijn of deze vallen binnen de criteria voor vrijstelling. Daarbij wordt beoordeeld of de feitelijke bodemingreep ten behoeve van het gebouw of werk zowel de vrijgestelde oppervlakte als diepte van de betreffende beleidscategorie overschrijden. Is dit niet het geval dan is het betreffende gebouw of werk niet vergunningplichtig;

1.92 overig bouwwerk:

een bouwkundige constructie van enige omvang, geen pand zijnde, die direct en duurzaam met de aarde is verbonden;

1.93 overkapping:

elk bouwwerk, geen gebouw zijnde, dat een overdekte ruimte vormt zonder dan wel met ten hoogste één wand;

1.94 pand:

de kleinste bij de totstandkoming functioneel en bouwkundig-constructief zelfstandige eenheid die direct en duurzaam met de aarde is verbonden en betreedbaar en afsluitbaar is;

1.95 peil:

a. indien op of in het land wordt gebouwd:
    1. de hoogte van het afgewerkte omliggende terrein ter plaatse van het bouwwerk met dien verstande dat, indien het bouwwerk zal worden gebouwd op een nog onbebouwd perceel, deze hoogte ten hoogste 0,50 m ligt boven of beneden de hoogte van de kruin van de weg waarop het perceel wordt ontsloten, eventueel natuurlijk aanwezige reliëfverschillen buiten beschouwing gelaten;
b. indien de hoogte van het afgewerkte terrein niet aan alle zijden van het bouwwerk gelijk is, wordt het peil gerekend vanaf het gemiddelde afgewerkte terrein; incidenteel aangebrachte en ondergeschikte ophogingen en verdiepingen buiten beschouwing gelaten;
c. indien op of in het water wordt gebouwd:
    1. het ter plaatse door het waterschap ten tijde van de eerste terinzagelegging (inwerkingtreding)van het bestemmingsplan vastgestelde waterpeil;

1.96 permanente bewoning:

er is sprake van permanente bewoning wanneer de huurder of de eigenaar van de woonruimte deze meer dan 180 dagen in een aaneengesloten periode van 360 dagen bewoont;

1.97 personeelsverblijf:

een verblijfsruimte ten behoeve van tijdelijke huisvesting van eigen personeel dat over een arbeidscontract voor korter dan een jaar beschikt;

1.98 Lid

detailhandel in goederen die ter plaatse worden vervaardigd, geteeld, gerepareerd en/of toegepast in het productieproces, waarbij de detailhandelsfunctie ondergeschikt is aan de productiefunctie;

1.99 prostitutie:

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;

1.100 recreatie appartement:

het geheel van bij elkaar behorende vertrekken als afzonderlijk gemeubileerde woongelegenheid, bedoeld voor verblijfsrecreatie, in een groter gebouw;

1.101 recreatief opstal:

een recreatief verblijf, niet staande op een recreatieterrein of deel uitmakende van een complex recreatieappartementen;

1.102 recreatief verblijf:

verblijf uitsluitend gericht op ontspanning en vrijetijdsbesteding;

1.103 recreatieve slaapplaats:

plaats om te slapen bestemd voor recreatief verblijf;

1.104 reëel agrarisch bedrijf:

er is sprake van een reëel agrarisch bedrijf als tussen de helft en een nagenoeg volledig 'redelijk' inkomen afkomstig is uit het bedrijf en tussen de helft en nagenoeg volledige arbeidsinzet van een volwaardige arbeidskracht aan het bedrijf besteed wordt. Een reëel agrarisch bedrijf heeft de potentie uit te groeien tot een volwaardig agrarisch bedrijf;

1.105 seksinrichting:

een voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch pornografische aard plaatsvinden. Onder seksinrichting wordt in ieder geval verstaan: een seksbioscoop, een seksautomatenhal, een sekstheater, een parenclub of een erotische massagesalon, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.106 sierteelt:

de teelt van opgaande sierbeplanting als heesters en struiken;

1.107 stacaravan/chalet:

een zelfstandig verrijdbaar bouwwerk, bestaande uit een lichte constructie en uit lichte materialen met wielas, dat naar de aard en de inrichting is bedoeld voor recreatief dag- en/of nachtverblijf, die gedurende meerdere jaren op een kampeerterrein op dezelfde plaats blijft staan en als kampeermiddel valt aan te merken;

1.108 terras:

een plek van een horecagelegenheid waar men buiten kan zitten;

1.109 uitstalling:

een los element dat voor een pand in de openbare ruimte wordt geplaatst om de aandacht te vestigen op een winkel of onderneming die in het pand gevestigd is. Hieronder wordt o.a. verstaan: kledingrekken, rekken voor het uitstallen van fruit, bloemen, uitzoekbakken, etc.;

1.110 verblijfsrecreatie:

het recreatief doorbrengen van één of meer nachten buiten de vaste woonplaats, uitgezonderd sociale bezoeken aan familie, vrienden, kennissen en zakenbezoeken;

1.111 verkeersveiligheid:

de waarde van een gebied voor de veiligheid van het verkeer, die wordt bepaald door de mate van overzichtelijkheid en vrij uitzicht (met name bij kruisingen van wegen en uitritten) en de (mogelijke) effecten van bebouwing en overige inrichtingselementen op de gedragingen van verkeersdeelnemers;

1.112 vloeroppervlakte:

de totale oppervlakte van hoofdgebouwen en aan- en bijbehorende bouwwerken op de begane grond;

1.113 voorgevel:

de naar de weg gekeerde gevel van een (hoofd)gebouw;

1.114 voorgevelrooilijn:

de naar de weg gekeerde gevellijn van een (hoofd)gebouw;

1.115 voorkeursgrenswaarde:

de bij een bestemmingsplan in acht te nemen maximale waarde voor de geluidsbelasting van geluidsgevoelige objecten, zoals deze rechtstreeks kan worden afgeleid uit de Wet geluidhinder en/of het Besluit geluidhinder;

1.116 vuurwerkbedrijf:

een bedrijf dat is gericht op de vervaardiging of assemblage van vuurwerk of de (detail)handel in vuurwerk c.q. de opslag van vuurwerk en/of de daarvoor benodigde stoffen;

1.117 waarde - archeologie - 1:

gronden met een zeer hoge archeologische waarde die ex artikel 3.1 van de Erfgoedwet door het Rijk zijn aangewezen als monument. Deze terreinen vallen buiten de bevoegdheid van de gemeente;

1.118 waarde - archeologie - 2:

gronden met een archeologische waarde zoals aangeduid op de Archeologische Beleidskaart categorie 2;

1.119 waarde - archeologie - 3:

gronden met een hoge archeologische verwachting, mede gebaseerd op de cultuurhistorie zoals vermeld op de Archeologische Beleidskaart categorie 3;

1.120 waarde - archeologie - 4:

gronden met een gematigde archeologische verwachting zoals vermeld op de Archeologische Beleidskaart categorie 4;

1.121 woning/wooneenheid:

een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden;

1.122 woonhuis:

een gebouw dat één woning omvat, dan wel twee of meer naast elkaar en/of geheel of gedeeltelijk boven elkaar gelegen woningen omvat en dat qua uiterlijke verschijningsvorm als een eenheid beschouwd kan worden;

1.123 woonsituatie:

de waarde van een gebied voor de woonfunctie die wordt bepaald door de situering van om die woonfunctie liggende functies en bebouwing, daarbij in het bijzonder gelet op de daglichttoetreding, het uitzicht, de mate van privacy en het voorkómen of beperken van hinder;

1.124 zomerhuis:

een verblijfsrecreatieve woning op een voor recreatieve doeleinden bestemd terrein.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de bouwhoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een ander bouwwerk, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.2 de dakhelling:

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak;

2.3 de goothoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

2.4 de hoogte van een dakopbouw:

vanaf de afdekking van de bovenste bouwlaag tot aan het hoogste punt van de dakopbouw;

2.5 de hoogte van een kap:

vanaf de bovenkant goot, boeibord of daarmee gelijk te stellen constructiedeel tot aan het hoogste punt van de kap;

2.6 de inhoud van een bouwwerk:

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

2.7 de oppervlakte van een bouwwerk:

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk:

- bij het bepalen van de oppervlakte worden overstekken aan buitenwerkse gevelvlakken vanaf een breedte van 1,00 m in zijn geheel meegerekend;

2.8 de afstand tot de perceelgrens:

de kortste afstand vanaf enig punt van een gebouw tot de perceelgrens.

2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Verkeer - Verblijfsgebied

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Verkeer - Verblijfsgebied aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wegen en straten;
b. fiets- en wandelpaden;
c. sloten, bermen en beplanting;
d. parkeerterreinen en -voorzieningen;
e. pleinen;
f. nutsvoorzieningen;
g. speelvoorzieningen;

met daaraan ondergeschikt:

h. toilet/urinoir voorzieningen;
i. extensief dagrecreatief medegebruik;
j. terrassen ten behoeve van een horecagelegenheid en ondergeschikte lichte horeca;
k. standplaatsen;
l. het houden van evenementen, zoals markten en braderieën, sportgerelateerde- en culinaire evenementen, podiumkunsten, en naar de aard daarmee gelijk te stemmen evenementen, met de daarbij behorende voorzieningen;

met de daarbijbehorende;

m. andere bouwwerken.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Gebouwen, bijbehorende bouwwerken en overkappingen

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen, bijbehorende bouwwerken en overkappingen worden gebouwd.

3.2.2 Andere bouwwerken

Voor het bouwen van andere bouwwerken geldt de volgende regel:

a. de bouwhoogte van terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen;
b. terrasafscheidingen zullen uitsluitend worden gebouwd in de vorm van een lichte constructie en met gebruik maken van transparante materialen;
c. de bouwhoogte van terrasafscheidingen zal ten hoogste 1,50 m bedragen;
d. de bouwhoogte van andere bouwwerken anders dan rechtstreeks ten behoeve van de geleiding, beveiliging en regeling van het verkeer, zal ten hoogste 2,00 m bedragen;
e. er zullen geen andere bouwwerken in de vorm van windturbines worden gebouwd.

3.3 Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in artikel 3 lid 2.2 sub d in die zin dat de bouwhoogte van andere bouwwerken wordt vergroot tot 10,00 m, mits:
    1. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het bebouwingsbeeld, de verkeersveiligheid, de landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de omliggende gronden.

3.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van gronden voor de opslag van schroot, afbraak- en bouwmaterialen, anders dan ten behoeve van de uitvoering van krachtens de bestemming toegelaten bouwactiviteiten en werken en werkzaamheden;
b. de stalling en opslag van aan het oorspronkelijk gebruik onttrokken voer-, vaar- of vliegtuigen;
c. het storten van puin en afvalstoffen;
d. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting.

Artikel 4 Wonen - Twee-aaneen

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen - Twee-aaneen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. woonhuizen, eventueel in combinatie met een beroeps- of bedrijfsactiviteit aan huis, mantelzorg en/of logies met ontbijt, en bijbehorende bouwwerken;

met daaraan ondergeschikt:

b. kleinschalige duurzame energiewinning;
c. wegen en paden;
d. water;

met de daarbijbehorende:

e. parkeervoorzieningen;
f. tuinen, erven en terreinen;
g. andere bouwwerken.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Algemeen

De bouwregels van artikel 4 lid 2.2, artikel 4 lid 2.3, artikel 4 lid 2.5 en artikel 4 lid 2.6 zijn tevens van toepassing voor gebruik dat is toegelaten na afwijking van de regels van dit plan.

4.2.2 Woonhuizen en bijbehorende bouwwerken

Voor het bouwen van woonhuizen en bijbehorende bouwwerken geldt de volgende regel:

a. woonhuizen en bijbehorende bouwwerken zullen binnen een bouwvlak worden gebouwd;
b. het bebouwingspercentage zal per bouwperceel ten hoogste 50% bedragen.

4.2.3 Woonhuizen

Voor het bouwen van woonhuizen gelden de volgende regels:

a. als hoofdgebouw mogen uitsluitend woonhuizen worden gebouwd;

b. de hoofdgebouwen zullen ten hoogste twee aaneen worden gebouwd;
c. het aantal woningen mag niet meer bedragen dan 4;
d. ten minste één gevel van het hoofdgebouw zal in een naar de weg gekeerde bouwgrens worden gebouwd;
e. de afstand van een hoofdgebouw tot de zijdelingse perceelgrens zal voor wat betreft de niet aangebouwde zijde ten minste 3,00 m bedragen, tenzij de bestaande afstand minder bedraagt, in welk geval de afstand ten minste de bestaande afstand zal bedragen;
f. de oppervlakte van een hoofdgebouw zal ten hoogste 120 m² bedragen, tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de oppervlakte van een hoofdgebouw ten hoogste de bestaande oppervlakte zal bedragen;
g. de goothoogte en de bouwhoogte van de gebouwen en overkappingen zullen ten hoogste de ter plaatse van de aanduiding "maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)" aangegeven hoogtes bedragen, tenzij de bestaande goothoogte en/of bouwhoogte meer bedraagt, in welk geval de goothoogte en/of de bouwhoogte ten hoogste de bestaande goothoogte en/of bouwhoogte zal bedragen;
h. de dakhelling van de gebouwen en overkappingen zal niet minder respectievelijk meer bedragen dan ter plaatse van de aanduiding "minimum dakhelling (graden), maximum dakhelling (graden)" aangegeven, tenzij de bestaande dakhelling minder en/of meer bedraagt, in welk geval de dakhelling niet minder en/of niet meer dan de bestaande dakhelling zal bedragen.

4.2.4 Kelders onder woonhuizen

Voor het bouwen van kelders onder woonhuizen gelden de volgende regels:

a. een kelder zal binnen een bouwvlak worden gebouwd;
b. de oppervlakte van een kelder zal ten hoogste de oppervlakte van het bijbehorende hoofdgebouw bedragen.

4.2.5 Bijbehorende bouwwerken

Voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken gelden de volgende regels:

a. de bijbehorende bouwwerken zullen ten minste 3,00 m achter de naar de weg gekeerde gevel(s) van het hoofdgebouw dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd, tenzij de bestaande afstand minder bedraagt, in welk geval de afstand ten minste de bestaande afstand zal bedragen;
b. de gezamenlijke oppervlakte van de bijbehorende bouwwerken zal per hoofdgebouw ten hoogste 80 m² bedragen, tenzij de bestaande gezamenlijke oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de oppervlakte ten hoogste de bestaande gezamenlijke oppervlakte zal bedragen;
c. de gezamenlijke oppervlakte van de bijbehorende bouwwerken zal per hoofdgebouw ten hoogste 50% van het achtererf bedragen, tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de gezamenlijke oppervlakte ten hoogste de bestaande oppervlakte zal bedragen;
d. de oppervlakte van een bijbehorend bouwwerk zal ten hoogste de oppervlakte van het hoofdgebouw bedragen, tenzij de bestaande oppervlakte meer bedraagt, in welk geval de oppervlakte ten hoogste de bestaande oppervlakte zal bedragen;
e. de goothoogte van een aangebouwd bijbehorend bouwwerk zal ten hoogste de bouwhoogte van de eerste verdiepingsvloer plus 0,25 m van het woonhuis bedragen;
f. de goothoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk zal ten hoogste 3,00 m bedragen, tenzij de bestaande goothoogte meer bedraagt, in welk geval de goothoogte ten hoogste de bestaande goothoogte zal bedragen;
g. de dakhelling van een bijbehorend bouwwerk zal ten hoogste 60° bedragen, tenzij de bestaande dakhelling meer bedraagt, in welk geval de dakhelling niet meer dan de bestaande dakhelling zal bedragen;
h. de bouwhoogte van een bijbehorend bouwwerk zal ten hoogste 6,00 m bedragen en ten minste 0,50 m lager zijn dan de bouwhoogte van het hoofdgebouw, tenzij de bestaande bouwhoogte meer bedraagt, in welk geval de bouwhoogte ten hoogste de bestaande bouwhoogte zal bedragen;
i. per hoofdgebouw zullen ten hoogste twee vrijstaande bijbehorende bouwwerken worden gebouwd.

4.2.6 Andere bouwwerken

Voor het bouwen van andere bouwwerken gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen zal ten hoogste 1,00 m bedragen met dien verstande dat de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen achter de naar de weg gekeerde gevel(s) van de hoofdgebouwen ten hoogste 2,00 m zal bedragen;
b. de bouwhoogte van overige andere bouwwerken zal ten hoogste 5,00 m bedragen;
c. er zullen geen andere bouwwerken in de vorm van windturbines worden gebouwd.

4.3 Afwijken van de bouwregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in artikel 4 lid 2.3 sub g in die zin dat de goothoogte van hoofdgebouwen wordt vergroot tot ten hoogste 6,00 m respectievelijk ten hoogste 6,50 m bij een plat dak, mits:
    1. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het bebouwingsbeeld, de landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de omliggende gronden;
b. het bepaalde in artikel 4 lid 2.3 sub h in die zin dat de dakhelling van gebouwen en/of overkappingen wordt verlaagd en/of wordt verhoogd, mits:
    1. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het bebouwingsbeeld, de landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de omliggende gronden;
c. het bepaalde in artikel 4 lid 2.5 sub a in die zin dat bijbehorende bouwwerken uitsluitend in hoeksituaties vóór een naar de weg gekeerde gevel van het hoofdgebouw, dan wel het verlengde daarvan worden gebouwd, mits:
    1. in ieder geval de bijbehorende bouwwerken 3,00 m achter één van de naar de weg gekeerde gevels van het hoofdgebouw, dan wel het verlengde daarvan, gesitueerd worden;
    2. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het bebouwingsbeeld, de landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de omliggende gronden;
d. het bepaalde in artikel 4 lid 2.6 sub b in die zin dat de bouwhoogte van andere bouwwerken wordt vergroot tot ten hoogste 10,00 m, mits:
    1. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het bebouwingsbeeld, de landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de omliggende gronden.

4.4 Specifieke gebruiksregels

4.4.1 Toegestaan gebruik

In overeenstemming met deze bestemming is:

a. het ondergeschikt gebruik van gedeelten van het woonhuis en/of de bijbehorende bouwwerken voor de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit aan huis, met inachtneming van de volgende voorwaarden:
    1. de beroeps-/bedrijfsvloeroppervlakte bedraagt ten hoogste 80 m^2;
    2. er mogen alleen niet-uitstekende, niet-verlichte reclame-uitingen van beperkte omvang aan het woonhuis worden aangebracht;
b. het ondergeschikt gebruik van gedeelten van een woonhuis voor logies met ontbijt, met inachtneming van de volgende voorwaarde:
    1. er worden ten hoogste 6 slaapplaatsen in maximaal 3 slaapkamers ingericht.

4.4.2 Strijdig gebruik

Tot een gebruik strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend:

a. het gebruik van de gronden en bouwwerken voor verblijfsrecreatieve doeleinden anders dan logies met ontbijt;

b. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van bedrijfsdoeleinden, anders dan een beroeps- of bedrijfsactiviteit aan huis;
c. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van detailhandel;
d. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van horecadoeleinden;
e. het gebruik van een woonhuis voor meer dan één woning;
f. het gebruik van vrijstaande bijbehorende bouwwerken voor bewoning;
g. het gebruik van gronden voor de opslag van schroot, afbraak- en bouwmaterialen, anders dan ten behoeve van de uitvoering van krachtens de bestemming toegelaten bouwactiviteiten en werken en werkzaamheden;
h. de stalling en opslag van aan het oorspronkelijk gebruik onttrokken voer-, vaar- of vliegtuigen;
i. het storten van puin en afvalstoffen;
j. het gebruik van de gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting.

4.5 Afwijken van de gebruiksregels

Met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van:

a. het bepaalde in artikel 4 lid 4.2 sub f in die zin dat vrijstaande bijbehorende bouwwerken worden gebruikt als tijdelijk zelfstandige woonruimte ten behoeve van mantelzorg, mits:
    1. de dringende sociale, verzorgings- of sociaal medische redenen worden aangetoond door een deskundig arts of een medisch specialist;
    2. de afstand van het vrijstaande bijbehorende bouwwerk tot het woonhuis ten hoogste 20,00 m bedraagt, tenzij de feitelijke situatie op het achtererf dit niet toelaat en het woongenot, de ontwikkelingsmogelijkheden en de gebruiksmogelijkheden van omliggende gronden niet worden beperkt, in welk geval de afstand van het vrijstaande bijbehorende bouwwerk tot het woonhuis ten hoogste 50,00 m bedraagt;
    3. in geval de noodzaak voor de tijdelijk zelfstandige woonruimte niet meer aanwezig is, het vrijstaande bijbehorende bouwwerk binnen drie maanden na beëindiging van de bewoning weer ongeschikt wordt gemaakt voor bewoning.

4.6 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders kunnen het plan wijzigen in die zin dat:

a. een bouwvlak wordt verschoven en/of qua vorm wordt aangepast, mits:
    1. de oppervlakte van het bouwvlak niet wordt vergroot;
    2. de geluidsbelasting van de geluidsgevoelige gebouwen niet hoger zal zijn dan de daarvoor geldende voorkeursgrenswaarde of een vastgestelde hogere waarde;
    3. geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het bebouwingsbeeld, de landschappelijke waarden en de gebruiksmogelijkheden van de omliggende gronden.

Artikel 5 Waarde - Archeologie 3

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie 3' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor instandhouding en bescherming van de in de grond aanwezige archeologische waarden.

5.2 Bouwregels

Voor het bouwen op de gronden met de bestemming 'Waarde - Archeologie 3' gelden de navolgende regels:

a. bouwwerken met een grotere oppervlakte dan 100 m² op locaties waar de grond nog niet verstoord is en waar dieper dan 0,50 m wordt gegraven zullen uitsluitend worden gebouwd indien:
    1. door de werkzaamheden, dan wel door de daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen, één of meer archeologische waarden van de betreffende gronden

niet onevenredig worden of kunnen worden aangetast, dan wel de mogelijkheden voor het herstel van die waarden niet onevenredig worden of kunnen worden verkleind; èn

2. vooraf door de aanvrager van het bouwwerk een rapport op basis van de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie is overlegd waaruit blijkt dat de in de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate is vastgesteld:
    - de archeologische waarden in voldoende mate zijn zeker gesteld; of
    - er geen archeologische waarden aanwezig zijn; of
    - de archeologische waarden hierdoor niet of niet onevenredig worden geschaad.

b. in het belang van de archeologische monumentenzorg kunnen Burgemeester en Wethouders aan de in artikel 5 lid 2 sub a bedoelde bouwwerken te verlenen omgevingsvergunning de volgende voorwaarden verbinden:
    1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor monumenten in de bodem kunnen worden behouden;
    2. de verplichting tot het doen van opgravingen;
    3. de verplichting de bouw die tot de bodemverstoring leidt te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan door Burgemeester en Wethouders bij de bouwvergunning te stellen kwalificaties.

Het bepaalde in artikel 5 lid 2 sub a is niet van toepassing op:
funderingswerken zoals heiwerken en balkenfunderingen zolang de gezamenlijke oppervlakte van de aan te brengen constructies en bijbehorende leidingstroken in de ondergrond niet meer dan 5% van het totaal oppervlak van het betreffende bouwwerk beslaat.

5.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

5.3.1 Vergunningplicht

Het is verboden om zonder omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerk zijnde, en werkzaamheden uit te voeren:

a. het uitvoeren van graafwerkzaamheden of grondbewerkingen en het roeren en omwoelen van gronden waaronder begrepen het aanleggen van drainage;
b. het aanbrengen van diepwortelende beplanting;
c. het ophogen van gronden met meer dan 50 cm;
d. het egaliseren van gronden;
e. het verlagen van het waterpeil, tenzij dit een maatregel is van het bevoegde waterschap;
f. het uitvoeren van heiwerkzaamheden of het op andere wijze indrijven van objecten in de bodem;
g. het slopen van gebouwen en het verwijderen van funderingen waarbij grondroering plaatsvindt.

5.3.2 Uitzonderingen

Het bepaalde in artikel 5 lid 3.1 is niet van toepassing op:

a. aanvragen voor omgevingsvergunningen waarbij bodemingrepen, sloop- en/of funderingswerken plaatsvinden waarbij de bodem minder dan 50 cm onder maaiveld wordt geroerd dan wel alle aanvragen voor bodemingrepen kleiner of gelijk aan 100 m2;
b. het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, en werkzaamheden:
    1. in het kader van archeologisch (voor)onderzoek en het doen van opgravingen, indien verricht door een ter zake deskundige;
    2. waarmee is of mag worden begonnen op het tijdstip van onherroepelijk worden van het bestemmingsplan;
    3. het aanbrengen van drainages en andere lineaire grondwerken die niet breder dan 1 meter en waarvan het gezamenlijke oppervlakte niet meer dan 5% van het gebied of kavel beslaat waarin deze werken plaatsvinden;
    4. cyclische en andere grondwerkzaamheden die normaal onderhoud of bodembewerking betreffen. Hieronder vallen werkzaamheden van dezelfde aard die wederkerend op

dezelfde locatie(s) worden uitgevoerd zoals bodembewerking die vallen onder normaal agrarisch gebruik, of werkzaamheden die betrekking hebben op het onderhoud van terreinen en infrastructuur en het vervangen van kabels en leidingen. Deze werkzaamheden mogen dan echter niet gepaard gaan met een grotere of diepere ingreep in de bodem dan daarvoor al heeft plaatsgevonden.

c. De onder artikel 5 lid 3.2 genoemde uitzonderingsbepalingen gelden niet indien in de periode van 24 maanden voor de datum van voorgenomen werken of werkzaamheden een uitzonderingsbepaling van toepassing is geweest op aangrenzende terreinen of terreinen op een afstand van minder dan 25 meter van het onderhavige terrein.

5.3.3 Toetsingscriteria

Een omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien:

a. Door die werken of werkzaamheden, dan wel door de daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen, één of meer archeologische waarden van de betreffende gronden niet onevenredig worden of kunnen worden aangetast, dan wel de mogelijkheden voor het herstel van die waarden niet onevenredig worden of kunnen worden verkleind; en
b. vooraf door de aanvrager van het bouwwerk een rapport op basis van de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie is overlegd waaruit blijkt dat de in de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate is vastgesteld:
    1. de archeologische waarden in voldoende mate zijn zeker gesteld; of
    2. er geen archeologische waarden aanwezig zijn; of
    3. de archeologische waarden hierdoor niet of niet onevenredig worden geschaad.

5.3.4 Voorwaarden in omgevingsvergunning

In het belang van de archeologische monumentenzorg en ter borging van het treffen van de maatregelen als bedoeld in artikel 5 lid 3.3 sub b kunnen Burgemeester en Wethouders aan een omgevingsvergunning in ieder geval de volgende voorwaarden verbinden:

a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor monumenten in de bodem kunnen worden behouden;
b. de verplichting tot het doen van opgravingen;
c. de verplichting de uitvoering van de werken en/of werkzaamheden die tot de bodemverstoring leidt te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan door Burgemeester en Wethouders bij de aanlegvergunning te stellen kwalificaties.

5.4 Wijzigingsbevoegdheid

5.4.1 Wijzigen begrenzingen gebieden

Burgemeester en Wethouders kunnen het plan wijzigen wanneer de feitelijke archeologische situatie daartoe aanleiding geeft. De begrenzingen van de diverse gebieden mag dan aangepast worden.

3 Algemene regels

Artikel 6 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Een eenmaal als bedrijfswoning gerealiseerd bouwwerk blijft bij de toepassing van deze regels aangemerkt als bedrijfswoning.

Artikel 7 Algemene bouwregels

7.1 Bouwen binnen bouwvlakken of bestemmingsgrenzen

Bij toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen binnen bouwvlakken of bestemmingsvlakken worden ondergeschikte bouwdelen als plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, gevel- en kroonlijsten en overstekende daken, alsmede erkers over maximaal 75% van de gevelbreedte, ingangspartijen, luifels, balkons en galerijen buiten beschouwing gelaten, mits:

de bouw- c.q. bestemmingsgrens met niet meer dan 1,50 m wordt overschreden.

7.2 Maximale bouwhoogte

Bij toepassing van het bepaalde ten aanzien van de maximale bouwhoogte van gebouwen, worden plaatselijke verhogingen zoals schoorstenen, luchtkokers, liftkokers en lichtkappen, buiten beschouwing gelaten, mits:

a. de oppervlakte per plaatselijke verhoging niet meer dan 10 m² bedraagt;
b. de gezamenlijke oppervlakte van de verhogingen ten hoogste 50% van het dakvlak bedraagt;
c. de verhoging leidt tot een hoogte welke ten hoogste 1,25 maal de maximale (bouw)hoogte van het betreffende gebouw bedraagt.

Artikel 8 Overige regels

8.1 Voldoende parkeergelegenheid

a. Een bouwwerk, waarvan een behoefte aan parkeergelegenheid wordt verwacht, kan niet worden gebouwd of gebruikt wanneer op het bestemmingsvlak of in de omgeving daarvan niet in voldoende parkeergelegenheid is voorzien en in stand wordt gehouden.
b. Bij een omgevingsvergunning wordt aan de hand van op dat moment van toepassing zijnde beleidsregels bepaald of er sprake is van voldoende parkeergelegenheid.
c. Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in sub a en worden toegestaan dat in minder dan voldoende parkeergelegenheid wordt voorzien, mits dit geen onevenredige afbreuk doet aan de parkeersituatie.

4 Overgangs- en slotregels

Artikel 9 Overgangsrecht

9.1 Overgangsrecht bouwwerken

a. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,
    1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
    2. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

b. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in artikel 9 lid 1 sub a een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het artikel 9 lid 1 sub a met maximaal 10%.

c. artikel 9 lid 1 sub a is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

9.2 Overgangsrecht gebruik

a. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet, behoudens voor zover uit de Richtlijn 79/409/EEG en 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand onderscheidenlijk van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna beperkingen voortvloeien ten aanzien van ten tijde van de inwerkingtreding van het bestemmingsplan bestaand gebruik.

b. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in artikel 9 lid 2 sub a, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

c. Indien het gebruik, bedoeld in artikel 9 lid 2 sub a, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

d. artikel 9 lid 2 sub a is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 10 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:
Regels van het bestemmingsplan Naast Stolpweg 23, Den Hoorn van de Gemeente Texel

bestemmingsplan

Naast Stolpweg 23, Den Hoorn

Gemeente Texel

BURO SRO

stedenbouw + ruimtelijke ordening + ontwikkelingsmanagement

Planstatus: *ontwerp*

Plan identificatie:

Datum:

Contactpersoon Buro SRO:

Kenmerk Buro SRO:

Opdrachtgever:

Buro SRO
't Goylaan 11
3525 AA Utrecht
030-2679198
www.buro-sro.nl

BTW nummer: NL8187.16.071.B01
KvK nummer: 30232281
Rabobank rekeningnummer: NL44.RABO.0142.1540.24
t.n.v. Buro SRO B.V. te Utrecht

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5

1.1 Aanleiding 5
1.2 Ligging plangebied 5
1.3 Geldend bestemmingsplan 6
1.4 Leeswijzer 7

2 Projectbeschrijving 8

2.1 Huidige situatie 8
2.2 Toekomstige situatie 8

3 Beleidskader 10

3.1 Rijksbeleid 10
3.2 Provinciaal beleid 12
3.3 Gemeentelijk beleid 14

4 Randvoorwaarden omgevingsaspecten 17

4.1 Milieueffectrapportage 17
4.2 Water 18
4.3 Archeologie en cultuurhistorie 20
4.4 Bodem 21
4.5 Geluid 22
4.6 Luchtkwaliteit 22
4.7 Flora en fauna 23
4.8 Milieuzonering 24
4.9 Externe veiligheid 25
4.10 Parkeren en verkeer 26

5 Juridische toelichting 28

5.1 Algemeen 28
5.2 Verbeelding 28
5.3 Planregels 28
5.4 Wijze van bestemmen 29

6 Uitvoerbaarheid 30

6.1 Economische uitvoerbaarheid 30
6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 30

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemers hebben het voornemen om aan de Stolpweg in Den Hoorn vier starterswoningen te bouwen. Het initiatief is bedacht door vier jonge Texelaars uit Den Hoorn die op zoek zijn naar een eigen (betaalbare) woning in Den Hoorn. Het initiatief is door de gemeente Texel omarmd. De gemeente Texel heeft zich, als eigenaar van de grond, bereid verklaard de gronden te verkopen en mee te werken aan de realisatie van deze 4 woningen.

Het plangebied betreft op dit moment een leegstaand grasveld (gemeentegroen) zonder enige bebouwing of begroeiing en is uitermate geschikt als inbreidingslocatie voor Den Hoorn. De nieuwe woningen worden zo gebouwd dat deze qua straatbeeld stedenbouwkundig aansluiten bij de naastgelegen rijwoningen aan de Stolpweg.

Ter plaatse van het plangebied geldt het bestemmingsplan 'Den Hoorn 2014' en het 'reparatieplan Den Hoorn'. De gronden van het plangebied hebben de enkelbestemming 'Groen' zonder bouwvlak. De bouw van de vier woningen is daarom in strijd met het vigerende bestemmingsplan. Voor de gronden van het plangebied geldt dat er een bestemmingswijziging dient plaats te vinden. Het voorliggend plan beschrijft deze bestemmingswijziging.

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied is gelegen aan de zuidoostzijde van het dorp Den Hoorn op het eiland Texel aan de Stolpweg. Het plangebied is onderdeel van een grotere kadastraal perceel en staat bekend onder de kadastrale gemeente Texel, sectie P, perceelnummer 1335.

De onderstaande afbeeldingen geven de ligging van het plangebied weer.

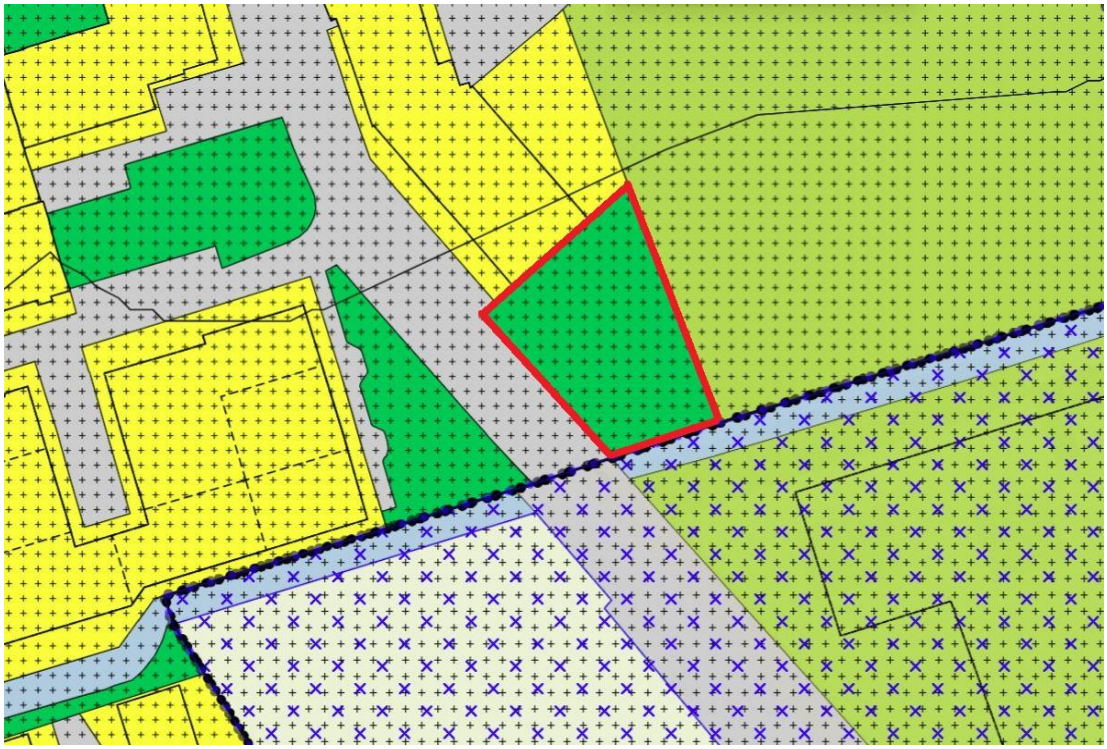
Figuur 1: Globale ligging plangebied (rood omkaderd) (bron: Ruimtelijkeplannen.nl)

Figuur 2: globale begrenzing plangebied (rood omkaderd) (bron: Ruimtelijkeplannen.nl)

1.3 Geldend bestemmingsplan

Het plangebied is gelegen binnen de plangrenzen van het vigerende bestemmingsplan 'Den Hoorn 2014' van de gemeente Texel (vastgesteld op 12 juli 2016) en het 'reparatieplan Den Hoorn' (vastgesteld op 19 december 2018). Hieronder volgt een beschrijving van de bestemming. De navolgende afbeelding geeft een impressie van het geldende bestemmingsplan van de planlocatie:

Figuur 3: bestemmingsplan 'Den Hoorn 2014', plangebied rood omkaderd (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Voor het plangebied geldt nu de enkelbestemming 'Groen'. Het grondgebied heeft ook de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 3'. Dergelijke gronden zijn mede bestemd voor instandhouding en bescherming van de in de grond aanwezige archeologische waarden. In de toekomstige situatie dient de enkelbestemming van het plangebied de bestemming 'Wonen - Twee-aaneen' met een bouwvlak te krijgen alsmede de bestemming Verkeer - Verblijfsgebied voor de openbare parkeerplaatsen en de toegangsweg naar de achterliggende volkstuinen. De dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie 3' wordt overgenomen.

De beoogde ontwikkeling is strijdig met het huidige bestemmingsplan. Daarom is voor deze locatie een nieuw bestemmingsplan opgesteld.

1.4 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 het plan beschreven. In hoofdstuk 3 is een beschrijving van het relevante beleid opgenomen. In hoofdstuk 4 komen de verschillende omgevingsaspecten aan de orde. Hoofdstuk 5 bevat vervolgens een juridische toelichting. Tot slot wordt in hoofdstuk 6 ingegaan op de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan.

2 Projectbeschrijving

2.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt aan de Stolpweg, net binnen de grenzen van het dorp Den Hoorn. Den Hoorn is één van de zeven dorpen gelegen op Texel en ligt in het zuidelijke deel van het eiland. Het plangebied zelf ligt in het zuidoostelijke deel van Den Hoorn aan de Stolpweg. De stolpweg is een belangrijke weg van Den Hoorn en loopt via het zuiden richting 't Horntje. Ten noordwesten van het plangebied staan meerdere rijtjeswoningen. Ten oosten van het plangebied liggen volkstuintjes. Ten zuiden van het plangebied houdt de bebouwing van Den Hoorn op, met aansluitend een groepsaccommodatie verblijf.

In de huidige situatie is het plangebied een onbebouwd terrein met laag begroeid gras. Het plangebied grenst ten noorden aan een kleine sloot.

Onderstaande figuur toont de huidige situatie van het plangebied

Figuur 4: Huidige situatie plangebied (Bron: google streetview, april 2019)

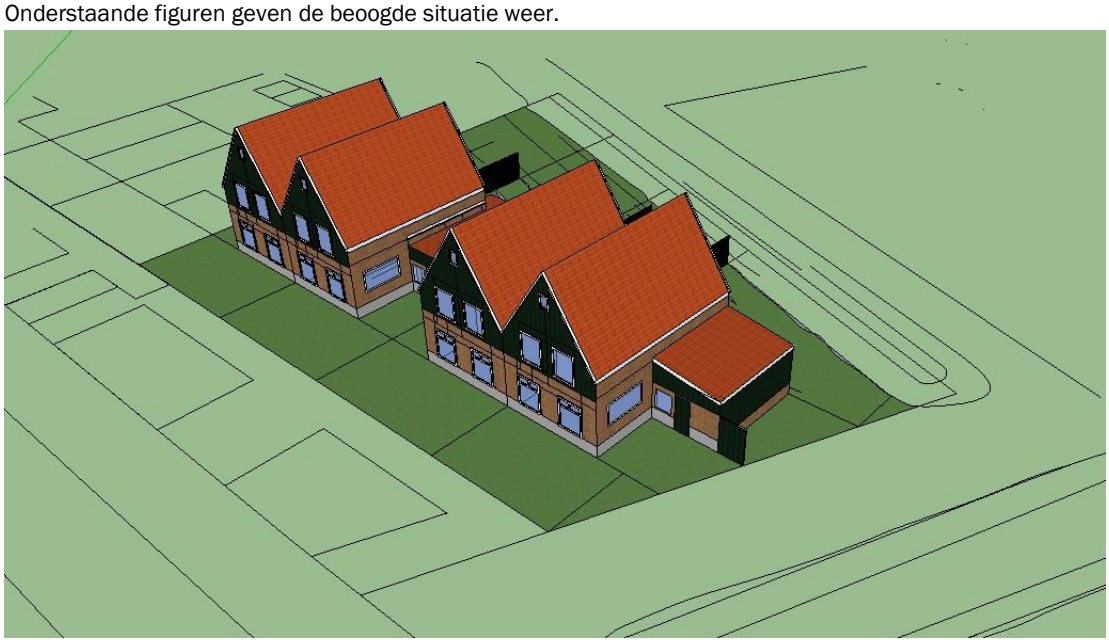
2.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie worden er vier starterswoningen gebouwd. Aangezien het plangebied op dit moment een leegstaand terrein betreft hoeven er geen sloopwerkzaamheden plaats te vinden. Er wordt ook geen beplanting verwijderd of bomen gekapt.

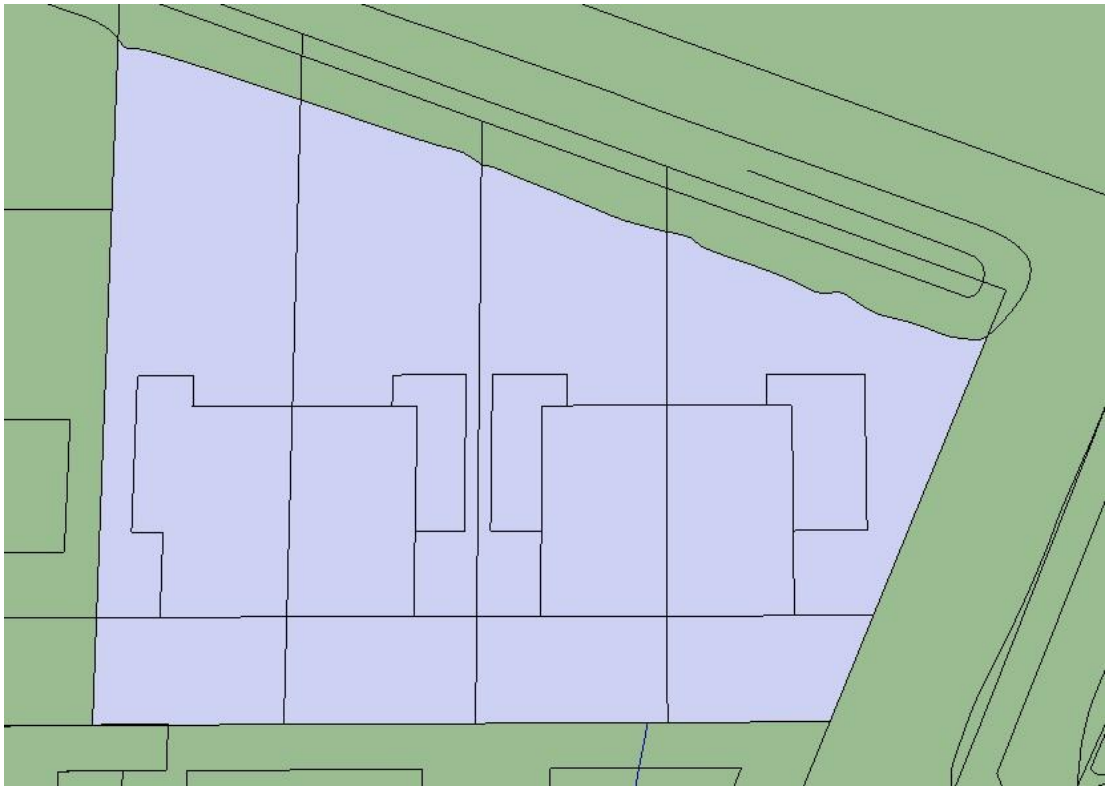
Ten noorden van het plangebied staan meerdere rijtjeswoningen. De nieuw te bouwen woningen zijn zodanig ontworpen dat het uiterlijk van deze woning aansluit op deze woningen. De nieuwe woningen zijn gelegen aan de rand van Den Hoorn en zullen de nieuwe afsluiting van het bebouwd gebied vormen.

De parkeergelegenheid wordt deels het eigen terrein van de woningen gerealiseerd. Per woning is er de mogelijkheid om op het eigen erf voor het huis te parkeren. Daarnaast worden er ook drie openbare parkeerplekken aan de Stolpweg gerealiseerd. Hiermee komt het totale aantal parkeerplaatsen van ontwikkeling op zeven. De ontsluiting van het plangebied vindt plaats via de Stolpweg.

Onderstaande figuren geven de beoogde situatie weer.

Figuur 5: Impressie toekomstige situatie

Figuur 6: Situatietekening beoogde situatie

3 Beleidskader

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

Op 11 september 2020 is de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) in werking getreden. Deze visie bevat de hoofdzaken van het strategisch rijksbeleid voor de fysieke leefomgeving. Dit is een combinatie van beleid uit de bestaande beleidsdocumenten, met en zonder wettelijke grondslag, en nieuw strategisch beleid. De grote en complexe opgaven zoals klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw zullen Nederland gaan veranderen. De NOVI schrijft een toekomstperspectief met de ambities van het rijk. In de NOVI zijn 21 nationale belangen met bijbehorende opgaven geformuleerd. Deze nationale belangen komen samen in vier prioriteiten:

1. ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
2. duurzaam economisch groeipotentieel;
3. sterke en gezonde steden en regio's;
4. toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Voor de vier NOVI-prioriteiten geldt steeds dat zowel voor de lange als de korte termijn maatregelen nodig zijn. Deze maatregelen dienen in de praktijk voortdurend op elkaar in te spelen. Bij de afweging van de belangen staat een evenwichtig gebruik van de fysieke leefomgeving centraal voor zowel de boven- als de ondergrond.

Planspecifiek
De aard en kleinschaligheid van de voorgenomen ontwikkeling maakt dat er, los van de ladder voor duurzame verstedelijking, geen raakvlak is met het Rijksbeleid. In toelichting paragraaf 3.1.3 wordt op de ladder voor duurzame verstedelijking ingegaan.

3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

De wetgever heeft in de Wro, ter waarborging van de nationale of provinciale belangen, de besluitmogelijkheden van lagere overheden begrensd. Indien nationale of provinciale belangen dat met het oog op een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk maken, kunnen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur respectievelijk bij of krachtens provinciale verordening regels worden gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn 14 nationale belangen opgenomen die in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) zijn herbevestigd. Voor deze belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid. Het Barro is op 30 december 2011 in werking getreden en op 1 oktober 2012, 1 juli 2014 en 1 juli 2016 op onderdelen aangevuld.

Het rijk kent volgens de SVIR 3 doelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (tot 2028), te weten:

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland.
- Het verbeteren en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat.
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Planspecifiek
Het plangebied is gelegen in gebied aangegeven als Waddengebied. Het Barro geeft aan dat bij de voorbereiding van een bestemmingsplan dat betrekking heeft op de Waddenzee en dat gebruik of

bebouwing mogelijk maakt, die afzonderlijk of in combinatie met ander gebruik of andere bebouwing significante gevolgen kan hebben voor de landschappelijke of cultuurhistorische kwaliteiten wordt een beoordeling gemaakt van de gevolgen voor die kwaliteiten van het gebied. Nieuwe bebouwing in het stedelijk gebied moet qua toelaatbare bouwhoogte aansluiten bij de hoogte van de bestaande bebouwing. Met de beoogde ontwikkeling worden vier woningen gebouwd die vergelijkbare bouw- en goothoogtes zullen hebben als de omliggende bebouwing en die daarnaast is het stedelijke gebied van Den Hoorn worden gebouwd.

De voorgenomen ontwikkeling kent verder weinig tot geen raakvlak met de opgestelde nationale belangen. Vanuit het Barro zijn er geen specifieke randvoorwaarden voor dit plan.

3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is de verplichting opgenomen om in het geval van een nieuwe stedelijke ontwikkeling in de toelichting een onderbouwing op te nemen van nut en noodzaak van de nieuwe stedelijke ruimtevraag en de ruimtelijke inpassing. Hierbij wordt uitgegaan van de 'ladder voor duurzame verstedelijking' die op 1 juli 2017 in werking is getreden.

De 'stappen van de ladder' worden in artikel 3.1.6, leden 2 - 4 Bro als volgt omschreven:

2. De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.
3. Indien in een bestemmingsplan als bedoeld in het tweede lid toepassing is gegeven aan artikel 3.6, eerste lid, onder a of b, van de wet kan bij dat bestemmingsplan worden bepaald dat de beschrijving van de behoefte aan een nieuwe stedelijke ontwikkeling en een motivering als bedoeld in het tweede lid eerst wordt opgenomen in de toelichting bij het wijzigings- of het uitwerkingsplan als bedoeld in dat artikel.
4. Een onderzoek naar de behoefte als bedoeld in het tweede lid, heeft, in het geval dat een bestemmingsplan als bedoeld in het tweede lid, ziet op de vestiging van een dienst als bedoeld in artikel 1 van de Dienstenwet en dit onderzoek betrekking heeft op de economische behoefte, de marktvraag of de beoordeling van de mogelijke of actuele economische gevolgen van die vestiging, slechts tot doel na te gaan of de vestiging van een dienst in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

Planspecifiek
Conform artikel 1.1.1, eerste lid onder i van het Bro wordt onder een 'stedelijke ontwikkeling' verstaan: een 'ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.' Uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State blijkt dat de ondergrens van wat als nieuwe stedelijke ontwikkeling moet worden gezien ligt tussen 11 en 14 woningen. De Laddertoets geldt alleen voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen.

De beoogde ontwikkeling betreft de bouw van vier woningen. Het plangebied bevindt zich binnen het bestaand stedelijk gebied van Den Hoorn. Vanuit oogpunt van de ladder bezien is het van belang na te gaan hoeverre in deze situatie sprake is van verdere verstedelijking. Gezien dat er enkel vier woningen worden gebouwd is er geen sprake van een stedelijke ontwikkeling. Derhalve is het beoogde plan niet ladderplichtig en wordt er voldaan aan de ladder voor duurzame verstedelijking.

Voor woningbouwplannen die niet ladderplichtig zijn geldt wel een verplichting van regionale afstemming. Deze afstemming vindt plaats in het Kwalitatief Woningbouwprogramma (KWK) van Noord-Holland. Conform de provinciale Woonagenda 2020-2025 worden maatwerkafspraken op het gebied van wonen in regionale woonakkoorden opgenomen. Deze regionale woonakkoorden worden tussen de gemeenten in de Kop en de provincie gesloten. De beoogde woningen zijn opgenomen in de regionale afspraken. In het Actieplan Wonen van de gemeente Texel wordt aangegeven dat er een behoefte is aan betaalbare koopwoningen voor jonge Texelaars en Texelse gezinnen (lage- en middeninkomens). In het woningbouwprogramma Texel

2020-2030 wordt aangegeven dat er sprake is van een kwalitatieve mismatch in het totale woningaanbod: er zijn ruim 1.000 betaalbare woningen tekort ten opzichte van het inkomen van de huishoudens op Texel. Daarmee kan worden gesteld dat er sprake is van een kwantitatieve en kwalitatieve vraag naar woningen. De realisatie van de vier woningen kan een kleine bijdrage leveren aan deze vraag.

Gezien het bovenstaande kan geconcludeerd worden dat de beoogde ontwikkeling in overstemming is met de ladder voor duurzame verstedelijking.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie NH2050

De Omgevingsvisie NH2050 'Balans tussen economische groei en leefbaarheid' is op 19 november 2018 vastgesteld door Provinciale Staten. Deze vervangt de Structuurvisie Noord-Holland 2040, het Provinciaal Verkeers- en Vervoerplan, het Provinciaal Milieubeleidsplan 2015-2018 en de Agenda Groen. De leidende hoofdambitie in de Omgevingsvisie NH2050 is de balans tussen economische groei en leefbaarheid. Een gezonde en veilige leefomgeving, die goed is voor mens, plant én dier, is een voorwaarde voor een goed economisch vestigingsklimaat. Tegelijkertijd is duurzame economische ontwikkeling een voorwaarde voor het kunnen investeren in een prettige leefomgeving.

De hoofdambitie is opgedeeld in de volgende aspecten met bijbehorende ambities:

Leefomgeving

a. Klimaatverandering: een klimaat bestendig en waterrobuust Noord-Holland. Stad, land en infrastructuur worden klimaatbestendig en waterrobuust ingericht.
b. Gezondheid en veiligheid: het behouden en waar mogelijk verbeteren van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving.
c. Biodiversiteit en natuur: de biodiversiteit in Noord-Holland vergroten, ook omdat daarmee andere ambities/doelen kunnen worden bereikt.

Gebruik van de leefomgeving

a. Economische transitie: een duurzame economie met innovatie als belangrijke motor. De provincie biedt ruimte aan ontwikkeling van circulaire economie, duurzame landbouw, energietransitie en experimenten.
b. Wonen en werken: woon- en werklocaties dienen beter met elkaar in overeenstemming te zijn. Woningbouw wordt vooral in en aansluitend op de bestaande verstedelijkte gebieden gepland, in overeenstemming met de kwalitatieve behoeftes en trends.
c. Mobiliteit: inwoners en bedrijven van Noord-Holland kunnen zichzelf of producten effectief, veilig en efficiënt verplaatsen.
d. Landschap: het benoemen, behouden en versterken van de unieke kwaliteiten van de diverse landschappen en de cultuurhistorie.

Energietransitie

a. De ambitie van de Provincie is dat Noord-Holland als samenleving in 2050 volledig klimaatneutraal en gebaseerd is op hernieuwbare energie.

Daarnaast wordt er met de Omgevingsvisie NH2050 geprobeerd om een richting uit te zetten en houvast te bieden. Daarvoor wordt een aantal bewegingen voor de toekomst benoemd:

1. Noord-Holland in beweging: Op weg naar een economisch duurzame toekomst.
2. Dynamisch schiereiland: Benutten van een unieke ligging.

3. Metropool in ontwikkeling: Vergroten agglomeratiekracht door het ontwikkelen van een samenhangend internationaal concurrerend metropolitaan systeem.
4. Sterke kernen, sterke regio's: Sterke kernen houden regio's vitaal.
5. Nieuwe energie: Economische kansen benutten van energietransitie.
6. Natuurlijk en vitaal landelijke omgeving: vergroten van biodiversiteit en ontwikkelen van een economisch duurzame agrifoodsector.

Er wordt in de Omgevingsvisie NH2050 uitgegaan van het principe 'lokaal wat kan, regionaal wat moet'. Hierbij wordt gelet op de diversiteit aan regio's en wordt ruimte geboden aan maatwerk en ruimte om vorm te kunnen geven aan een wendbare samenleving.

Planspecifiek
De ambitie van de provincie is onder andere het streven naar een goede balans tussen leefbaarheid en economische ontwikkeling. Om de kwaliteit van de fysieke leefomgeving te behouden en te versterken is een goed beheer van de bestaande kwaliteiten en het toevoegen van nieuwe kwaliteiten van belang. Er dient voldaan te worden aan de wettelijke basiskwaliteit voor een gezonde en veilige leefomgeving. De beoogde ontwikkeling betreft de bouw van vier woningen. Met name het onderdeel 'sterke kernen, sterke regio's' is bij de beoogde ontwikkeling relevant. De ontwikkeling zorgt voor een toename van starterswoningen voor jongeren op Texel, een sector waarin grote vraag naar is. Op deze manier wordt er met de beoogde ontwikkeling ingespeeld op de demografische verandering en prognoses van Texel. Daarbij komt dat de woningen in ontwerp zullen aansluiten met de omliggende woningen. Hierdoor ontstaat een groter geheel van identiteit en karakter in Den Hoorn. Met de ontwikkeling kan de leefbaarheid worden verbeterd. Gesteld kan worden dat het beoogde initiatief in lijn is met de ambities uit de Omgevingsvisie NH2050.

3.2.2 Omgevingsverordening (Noord-Holland)

Provinciale Staten van Noord-Holland hebben op 22 oktober 2020 de Omgevingsverordening NH2020 vastgesteld. In de Omgevingsverordening NH2020 zijn de eerste stappen gezet om de ambities, ontwikkelprincipes en sturingsfilosofie uit de Omgevingsvisie, vastgesteld op 19 november 2018, vorm te geven en wordt er een start gemaakt met werken in de geest van de Omgevingswet. Echter valt de Omgevingsverordening NH2020 nog onder de huidige wet- en regelgeving.

In de Omgevingsverordening NH2020 zijn alle regels van de provincie die gaan over de fysieke leefomgeving samengevoegd. Merendeel van de regels in deze verordening zijn vrijwel ongewijzigd gebleven ten opzichte van de Provinciale Ruimtelijke Verordening 2010. Echter zijn een aantal onderdelen wel gewijzigd of nieuw. Belangrijke gewijzigde en nieuwe onderdelen zijn het Landelijk gebied, Bijzonder provinciaal landschap, de mogelijkheden voor kleinschalige woningbouw in landelijk gebied en de ruimte voor windenergie in de MRA regio. De omgevingsverordening heeft de volgende doelstellingen:

- het bereiken van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit te bereiken;
- het behoud en herstel van de biologische diversiteit;
- het in standhouden en doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

Daarnaast is het doel om de provinciale regels in meer samenhang en op een meer overzichtelijke manier kenbaar te maken.

Planspecifiek
De beoogde ontwikkeling betreft de bouw van vier woningen. In artikel 6.10 van de Omgevingsverordening NH2020 wordt gesteld dat een ruimtelijk plan uitsluitend kan voorzien in een kleinschalige woningbouwontwikkeling als de ontwikkeling in overeenstemming is met de binnen de regio gemaakt schriftelijke afspraken. In toelichting paragraaf 3.1.3 is ingegaan op de 'ladder voor duurzame verstedelijking'. Hieruit blijkt dat het plangebied zich binnen het stedelijke gebied bevindt.

Verder zijn er geen relevante aanvullende eisen ten aanzien van het voorgenomen plan vanuit de Omgevingsverordening NH2020 waarmee gesteld kan worden dat het plan in overeenstemming is met het provinciale ruimtelijke beleid.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Structuurvisie Texel op koers

Texel op Koers is de structuurvisie van de gemeente Texel (vastgesteld op 3 Maart 2009). In Texel Op Koers wordt de structuurvisie van Texel beschreven tot aan 2020. De gemeente streeft naar behoud van wat de moeite waard is om te behouden en naar vernieuwing waar dat kansen biedt om de positie van Texel te versterken. Bij alles wat de gemeente van plan is, gaan ze uit van de Texelse kernkwaliteiten of kernwaarden. Deze kernwaarden zijn:

1. de rust en ruimte;
2. de rijkdom aan natuur en cultuurlandschappen;
3. de grote afwisseling van landschappen en landgebruiksvormen;
4. de Texelse identiteit;
5. het specifieke eilandkarakter;
6. de nachtelijke duisternis; en
7. de maritieme monumenten.

De gewenste ontwikkelingen van Texel tot 2020 wordt uitgewerkt aan de hand van drie hoofdlijnen:

- Economie;
- Ruimte en Milieu; en
- Vitale Samenleving.

Binnen de bovenstaande hoofdlijnen worden 20 verschillende onderwerpen besproken. Per onderwerp is beschreven hoe de gewenste toekomst eruitziet, welke ideeën, meningen en belangen er bij de burgers en organisaties leven en tenslotte welke beleidskeuze de gemeente heeft gemaakt en hoe ze die keuzen actief wil uitwerken.

Planspecifiek
De afgelopen jaren was er sprake van vergrijzing en ontgroening op Texel. Het aantal jongeren is de afgelopen jaren afgenomen en het aantal ouderen op Texel is juist toegenomen. De gemeente wil Texel aantrekkelijker maken voor jongeren, jonge starters en jonge gezinnen. Eén onderdeel hiervan is het bevorderen van het woonaanbod voor jonge starters.

De gemeente is actief als het gaat om de aanwijzing van nieuwe woonlocaties. Dit doen ze met name om de zeven Texelse kernkwaliteiten te kunnen blijven beschermen. In alle dorpen van Texel is er behoefte voor nieuwe woningen en deze behoefte is er met name voor ouderen en jongeren. Met de bouw van de vier woningen, zoals in onderhavig plan wordt beoogd, ontstaat de mogelijkheid voor jongeren om in Den Hoorn te blijven wonen. Gezien het bovenstaande kan geconcludeerd worden dat het beoogde plan is afgesteld op de structuurvisie van Texel.

3.3.2 Woonvisie Texel

Op 3 oktober 2016 is door de gemeente van Texel de woonvisie vastgesteld. Het doel van de woonvisie is om de Texelse bevolking naar wens en tevredenheid te laten wonen. Hierbij is aandacht voor belangrijke thema's zoals betaalbaarheid, bestaande voorraad en zelfstandig thuis blijven wonen van senioren. In de woonvisie worden de trends en ontwikkelingen op het gebied van wonen in Texel genoemd. Er wordt verder ingegaan op de woonvisie die Texel heeft. De Texelse woonvisie bestaat uit vier beleidslijnen:

1. Texel richt zich op de bestaande woningvoorraad

Het overgrote deel van de toekomstige woningen van Texel staan er nu al en nieuwbouw heeft hier maar een klein aandeel in. Nieuwbouw dient niet te gaan concurreren met de bestaande voorraad aan woningen.

2. Texel zet in op robuuste kernen
De samenhang tussen wonen en voorzieningen en relatie tot de leefbaarheid van Texel is een belangrijk thema. Uitstroom van huishoudens uit kernen kan de draagkracht onder voorzieningen in gevaar brengen. Daarom is het belangrijk om de aantrekkelijkheid van de kernen op peil te houden.

3. Texel richt zich op strategische programmering
Het totale aantal benodigde nieuwbouwwoningen wordt niet vastgelegd binnen de vastgestelde bestemmingsplannen. Er zal ruimte blijven voor marktinitiatieven en bewonersinitiatieven die aantrekkelijk en tegelijkertijd ook passen bij het Texelse woonbeleid. de gemeente wil 70% van de woningplannen vaststellen en 30% experimenteerruimte laten. Zo wil de gemeente ook de mogelijkheid bieden om (kleine) woningen samen te voegen of te splitsen of vergroten.

4. Texel maakt zich sterk voor betaalbaarheid en voor oudere en zorgdragende doelgroepen
De gemeente ziet zichzelf als verantwoordelijk voor de betaalbaarheid van woningen op Texel. Sommige doelgroepen hebben wat hulp nodig. Zo wil de gemeente sociale huurwoningen passend toewijzen, Doorstroming op de Texelse woningmarkt stimuleren, starters blijven helpen met de starterlening, voldoende levensloopbestendige woningen en huisvesting voor (tijdelijke) werknemers blijven aanbieden.

Planspecifiek
Bij toekomstige woningbouwplannen legt gemeente Texel vooral de nadruk op kleinschalige projecten en voor projecten binnen bestaand stedelijk gebied, zo kan de kwaliteit en leefbaarheid binnen bestaand bebouwd gebied behouden en verbeterd worden. Nieuwbouwplannen moeten echter niet concurreren met de bestaande woonvoorraad.

In Texel is er sprake van een toenemende woningnood. In de afgelopen jaren ontstonden er oplopende wachttijden voor sociale huurwoningen (tot 8 jaar voor een eengezinswoning) en buitensporig stijgende prijzen voor koopwoningen. Derhalve heeft de gemeente de Actieplan wonen opgesteld. Actie is nodig om weer naar een normale woningmarkt situatie te komen.

Met de beoogde ontwikkeling worden vier starterswoningen gebouwd in Den Hoorn. Het plangebied bevindt zich binnen het stedelijke gebied van Den Hoorn en er is sprake van een kleinschalig project. Het plangebied is gelegen binnen het bebouwd gebied van Den Hoorn, zodoende kan er gesproken worden over inbreiding. Bij nieuwbouw geeft de gemeente aan voorkeur te hebben voor inbreiding boven uitbreiding. Met de beoogde ontwikkeling worden woningen gebouwd voor starters waarvan bekend dat deze moeite hebben met het vinden van woningen op Texel.

Gezien de genoemde punten kan geconcludeerd kan worden het beoogde plan in lijn is met de woonvisie van Texel.

3.3.3 Welstandsnota

In 2004 heeft de gemeenteraad van Texel de welstandsnota voor haar grondgebied vastgesteld. Met de Welstandsnota wil Texel o.a. een helder en actueel beeld geven van de bestaande architectonische en stedenbouwkundig-landschappelijke kwaliteiten van Texel. Daarnaast geeft de Welstandsnota een specifieke benadering als het gaat om bouwen aan dorpsranden of nabij monumenten en kan de kwaliteit van het eiland Texel worden gewaarborgd.

De kern van het welstandsbeleid wordt gevormd door het gebiedsgerichte beleid: Gebiedsgericht welstandsbeleid is vervat in gebiedsgerichte criteria voor regulier vergunningplichtige bouwwerken

Bij het toetsten van de welstand wordt rekening gehouden met de verschillende niveaus van welstand. Bieden de criteria voor de welstandstoets aanknopingspunten voor het ontwerp, de niveaus van welstand geven een indicatie voor de mate van ontwerpvrijheid. Binnen de voorliggende nota worden twee niveaus van welstandstoezicht onderscheiden:

- Welstandsvrij
- Bijzonder niveau van welstand

Planspecifiek
Het plangebied is gelegen in bebouwd gebied van Den Hoorn. Het plangebied is geen onderdeel van de kern van Den Hoorn, maar is op de gebiedskaart wel aangegeven als 'Bijzonder welstandsniveau'. Het bijzondere welstandsniveau is van toepassing op de historische (dorps)kernen en de uitlopers. Door het bijzondere welstandsniveau toe te passen kan de karakteristiek in stand gehouden worden.

De beoogde ontwikkeling betreft de bouw van vier woningen. Bij het ontwerp van de woningen is de stijl van de woningen die ten noordwesten van het plangebied liggen overgenomen. Hiermee wordt de eenheid en de samenhang met de rest van de woningen in de omgeving gerespecteerd en blijft het karakter van Den Hoorn Intact.

Geconcludeerd kan worden dat de uitwerking van het bouwplan voorgelegd moet worden aan de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit.

4 Randvoorwaarden omgevingsaspecten

4.1 Milieueffectrapportage

De milieueffectrapportage (m.e.r.) is een hulpmiddel om bij diverse procedures het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven. Een m.e.r. is verplicht bij de voorbereiding van plannen en besluiten van de overheid over initiatieven en activiteiten van publieke en private partijen die belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. De m.e.r. is wettelijk verankerd in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer. Naast de Wet milieubeheer is het Besluit m.e.r. belangrijk om te kunnen bepalen of bij de voorbereiding van een plan of een besluit de m.e.r.-procedure moet worden doorlopen. Bij toetsing aan het Besluit m.e.r. zijn er vier mogelijkheden:

a. het plan of besluit is direct m.e.r.- plichtig;
b. het plan of besluit bevat activiteiten uit kolom 1 van onderdeel D, en ligt boven de (indicatieve) drempelwaarden, zoals beschreven in kolom 2 'gevallen', van onderdeel D. Het besluit moet eerst worden beoordeeld om na te gaan of er sprake is van m.e.r.-plicht: het besluit is dan m.e.r.-beoordelingsplichtig. Voor een plan in kolom 3 'plannen' geldt geen m.e.r-beoordelingsplicht, maar direct een (plan-)m.e.r.-plicht;
c. het plan of besluit bevat wel de activiteiten uit kolom 1, maar ligt beneden de drempelwaarden, zoals beschreven in kolom 2 'gevallen', van onderdeel D: er dient in overleg met de aanvrager van het bijbehorende plan of besluit beoordeeld te worden of er aanleiding is voor het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling (als sprake is van een besluit) of het direct uitvoeren van een m.e.r. (als sprake is van een plan). Deze keuze wordt uiteindelijk in het bijbehorende plan of besluit gemotiveerd;
d. de activiteit(en) of het betreffende plan en/of besluit worden niet genoemd in het Besluit m.e.r.: er geldt geen m.e.r.- (beoordelings-)plicht.

Sinds 16 mei 2017 geldt er een directe werking van het Europees recht. Daarom is per 7 juli 2017 het gewijzigde Besluit m.e.r. in werking getreden. In de gewijzigde Besluit m.e.r. staat de nieuwe procedure voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling. Voor elke aanvraag, waarbij een vormvrije m.e.r.-beoordeling aan de orde is, moet:

- Door de initiatiefnemer een aanmeldingsnotitie worden opgesteld;
- Het bevoegd gezag binnen 6 weken een m.e.r.-beoordelingsbesluit nemen. Dit besluit hoeft niet in de Staatscourant gepubliceerd te worden;
- De initiatiefnemer het (vormvrije) m.e.r.-beoordelingsbesluit bij de vergunningaanvraag voegen (Artikel 7.28 Wet milieubeheer).

De artikelen 7.16 tot en met 7.20a Wm zijn in de nieuwe wetgeving voor alle in het Besluit m.e.r. genoemde activiteiten van de D-lijst van toepassing.

Planspecifiek
Uit toetsing van het Besluit m.e.r. volgt dat het beoogde plan valt onder de mogelijkheid van kolom d. Het beoogde plan valt echter niet onder de andere genoemde voorwaarden. De voorgenomen ontwikkeling is de bouw van vier woningen. Er kan daarmee worden afgezien van een m.e.r.-beoordeling en volstaan kan worden met een vormvrije m.e.r.-beoordeling. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

a. belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r.(-beoordeling) noodzakelijk;
b. belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet toch een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor een m.e.r.

In het kader van de voorgenomen ontwikkeling zijn de belangrijkste milieuaspecten waaronder bodem, luchtkwaliteit, geluid, externe veiligheid en ecologie in beeld gebracht in hoofdstuk 4. Tezamen met de overige hoofdstukken vormen deze paragrafen de zogenaamde aanmeldingsnotitie in het kader van het Besluit m.e.r.

Geconcludeerd wordt dat er geen sprake is van een ontwikkeling die invloed heeft op het milieu. Belangrijke milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Het opstellen van een milieueffectrapportage zal geen verder inzicht verschaffen op de relevante milieuaspecten.

Het bevoegd gezag kan op basis van deze plantoelichting een besluit nemen over de uitkomst van de m.e.r.-beoordeling, of er al dan niet een m.e.r. nodig is en publiceert dit in een m.e.r.- beoordelingsbesluit. Het besluit dat geen m.e.r. uitgevoerd hoeft te worden, hoeft niet gepubliceerd te worden in de Staatscourant. Er is geen sprake van een aparte bezwaar- en beroepsprocedure bij de beslissing over de m.e.r.-plicht. Bezwaar en beroep is alleen mogelijk tegelijkertijd met de procedure voor het bestemmingsplan.

Op basis van deze plantoelichting, welke gezien kan worden als aanmeldingsnotitie, kan geconcludeerd worden dat een m.e.r.-beoordeling niet vereist is. Volstaan wordt met een vormvrije m.e.r.-beoordeling.

4.2 Water

4.2.1 Generiek beleid

Op Rijksniveau en Europees niveau zijn de laatste jaren veel plannen en wetten gemaakt met betrekking tot water. De belangrijkste hiervan zijn het Waterbeleid voor de 21e eeuw, de Waterwet en het Nationaal Waterplan.

Waterbeleid voor de 21e eeuw
De Commissie Waterbeheer 21e eeuw heeft in augustus 2000 advies uitgebracht over het toekomstige waterbeleid in Nederland. De adviezen van de commissie staan in het rapport ‘Anders omgaan met water, Waterbeleid voor de 21e eeuw’ (WB21). De kern van het rapport WB21 is dat water de ruimte moet krijgen, voordat het die ruimte zelf neemt. In het Waterbeleid voor de 21e eeuw worden twee principes (drietrapsstrategieën) voor duurzaam waterbeheer geïntroduceerd:

- vasthouden, bergen en afvoeren: dit houdt in dat overtollig water zoveel mogelijk bovenstrooms wordt vastgehouden in de bodem en in het oppervlaktewater. Vervolgens wordt zo nodig het water tijdelijk geborgen in bergingsgebieden en pas als vasthouden en bergen te weinig opleveren wordt het water afgevoerd.
- schoonhouden, scheiden en zuiveren: hier gaat het erom dat het water zoveel mogelijk schoon wordt gehouden. Vervolgens worden schoon en vuil water zoveel mogelijk gescheiden en als laatste komt het zuiveren van verontreinigd water aan bod.

Waterwet
Centraal in de Waterwet staat een integraal waterbeheer op basis van de ‘watersysteembenadering’. Deze benadering gaat uit van het geheel van relaties binnen watersystemen. Denk hierbij aan de relaties tussen waterkwaliteit, -kwantiteit, oppervlakte- en grondwater, maar ook aan de samenhang tussen water, grondgebruik en watergebruikers. Het doel van de Waterwet is het integreren van acht bestaande wetten voor waterbeheer. Door middel van één watervergunning regelt de wet het beheer van oppervlaktewater en grondwater en de juridische implementatie van Europese richtlijnen, waaronder de Kaderrichtlijn Water. Via de Waterwet gelden verschillende algemene regels. Niet alles is onder algemene regels te vangen en daarom is er de integrale watervergunning. In deze integrale watervergunning zijn zes vergunningen uit eerdere wetten (inclusief keurvergunning) opgegaan in één aparte watervergunning.

Nationaal Waterplan
Op basis van de Waterwet is het Nationaal Waterplan vastgesteld door het kabinet. Het Nationaal Waterplan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2016 - 2021 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen,

beschikbaarheid van voldoende en schoon water en de diverse vormen van gebruik van water. Het geeft maatregelen die in de periode 2016 - 2021 genomen moeten worden om Nederland ook voor toekomstige generaties veilig en leefbaar te houden en de kansen die water biedt te benutten.

4.2.2 Regionaal en lokaal waterbeleid

Waterprogramma 2016-2021
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) presenteert hierin het beleid, de maatregelen, de programma's en de projecten die ze in die periode zelf en samen met anderen gaan uitvoeren. Ze bouwen voort op de regionale Deltavisie (2012) en verankeren de landelijke Deltabeslissingen.

De komende jaren staat de hoogheemraadschap voor de taak om hun beheergebied klimaatbestendig te maken. De hoogheemraadschap doet zich te richten op vijf thema's:

- waterveiligheid;
- wateroverlast;
- watertekort;
- schoon en gezond water; en
- crisisbeheersing.

Op Texel werkt de Hoogheemraadschap aan tien verschillende dijksecties. Gemeente Texel, provincie Noord-Holland, Ministerie van Infrastructuur & Milieu, Wadden-fonds, Programma Naar een Rijke Waddenzee en HHNK werken intensief samen aan deze versterking.

Keur en Beleidsregels
Op grond van de Waterwet is HHNK bevoegd via een eigen verordening, de Keur, regels te stellen aan handelingen die het watersysteem beïnvloeden. Denk hierbij aan handelingen in of nabij:

- waterkeringen (onder andere duinen, dijken en kaden);
- watergangen (onder andere kanalen, rivieren, sloten, beken);
- andere waterstaatswerken (o.a. bruggen, duikers, stuwen, sluizen en gemalen);
- de bodem van kwelgevoelige gebieden;

Maar ook aan:

- Onttrekken en lozen van grondwater;
- Het aanbrengen van verhard oppervlak.

De Keur vermeldt expliciet welke handelingen vergunningplichtig zijn en welke aan algemene regels of aan de zorgplicht moeten voldoen. Wie bv. op een waterkering wil bouwen, moet een watervergunning aanvragen bij HHNK. In de uitvoeringsregels die bij de Keur horen is dit nader uitgewerkt.

Water- en rioleringsplan Texel 2016-2021
In dit plan geeft de gemeente aan hoe zij invulling geven aan nieuwe ontwikkelingen als klimaatveranderingen, besparingen in de waterketen, gegevensbeheer, levensduurverlenging. Samen met het integrale beheerplan openbare ruimte, leidraad inrichting openbare ruimte, moederbestek en het basisrioleringsplan vormt dit GRP de invulling van de gemeentelijke rioleringszorg.

4.2.3 Watertoets

Watertoets
Om het waterbelang goed te kunnen meenemen in de planvorming dient overleg plaats te vinden met de waterbeheerders van de locatie. Bij bestemmingsplannen is het wettelijk verplicht om de gevolgen voor water af te wegen via de watertoets. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient er rekening te worden gehouden

met de waterhuishoukundige eisen op korte en lange termijn. Op 27 januari 2021 is de watertoets ingevuld.

Verharding en compenserende maatregelen
Bij een grote toename van verharding (vanaf 800 m²) is meestal compensatie verreist. Gezien de kleine toename, circa 360 m², van het aantal m² is er voor de beoogde ontwikkeling zijn er echter geen compenserende maatregelen verreist.

Waterkwaliteit en riolering
In het plan wordt een gescheiden riolering aangelegd, waarbij het hemelwater wordt afgekoppeld van de riolering. Dit komt overeen met de basisdoelstelling van het hoogheemraadschap om het hemelwater van nieuwe oppervlakken zoveel mogelijk te scheiden van het afvalwater.

Waterlopen
Achter de beoogde nieuwe woningen is een waterloop gelegen. Met de beoogde ontwikkeling zal de bereikbaarheid van deze waterloop voor onderhoud beperkt worden. De grond aan de overzijde van de waterloop is in eigendom van de gemeente, ook is daar nu al een onderhoudspad aanwezig. Onderhoud van de waterloop kan hier plaatsvinden.

Er kan geconcludeerd worden dat het aspect water geen belemmering vorm voor de beoogde ontwikkeling.

4.3 Archeologie en cultuurhistorie

4.3.1 Archeologie

In 1992 is in Valletta (Malta) het Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed (Verdrag van Malta) ondertekend. Het Verdrag van Malta voorziet in bescherming van het Europees archeologisch erfgoed onder meer door de risico's op aantasting van dit erfgoed te beperken. Per 1 juli 2016 is de Erfgoedwet ingegaan totdat de Omgevingswet in werking treedt. De Erfgoedwet bundelt bestaande wet- en regelgeving voor behoud en beheer van het cultureel erfgoed in Nederland. Onder andere de Monumentenwet is hierin opgegaan. Op basis van de Erfgoedwet zijn mogelijke (toevals-)vondsten bij het verrichten van werkzaamheden in de bodem altijd beschermd. Artikel 5.10 lid 1 van de Erfgoedwet stelt namelijk: 'Degene die anders dan bij het verrichten van opgravingen een vondst doet waarvan hij weet dan wel redelijkerwijs moet vermoeden dat het een archeologische vondst betreft, meldt dit zo spoedig mogelijk bij Onze Minister'.

Planspecifiek
Het plangebied heeft een dubbelbestemming betreft archeologie, namelijk 'Waarde - Archeologie 3'. Gronden op de desbetreffende bestemming zijn mede bestemd voor instandhouding en bescherming van de in de grond aanwezige archeologische waarden. Gezien de werkzaamheden die nodig zijn voor de bouw van de vier woningen is te verwachten dat er in de grond geroerd zal worden. Derhalve is er een archeologisch onderzoek uitgevoerd door Archeologie West-Friesland op 23 februari 2021 (zie bijlagen bij toelichting, bijlage 1).

De geplande ontwikkeling kan, indien meer dan 500 m2 wordt gebouwd, de toegestane grens overschrijden. Echter, gezien de lage ligging van het gebied en de bodemingrepen ten tijde van de ruilverkaveling, is de verwachting op (bewonings)resten laag. Mogelijk zijn op grotere diepte nog resten van de strandhaven of een veersteiger te vinden. Systematisch archeologisch onderzoek zal niet leiden tot kenniswinst.

Indien de (grondroerende) plannen ongewijzigd blijven, is nader archeologisch onderzoek in het kader van de Archeologische Monumentenzorg niet noodzakelijk. Wel is het monitoren van het grondverzet van belang. Voor het uitvoeren van de monitoring wordt geadviseerd een stelpost op te nemen. Deze stelpost zal het documenteren en uitwerken van eventuele vondsten dekken. Het monitoren van de graafwerkzaamheden zal niet tot noemenswaardige vertragingen leiden. Vondstmateriaal dat bij het uitvoeren van het werk wordt

aangetroffen is (conform de Erfgoedwet, § 5.4, artikel 5.10) eigendom van de Provincie Noord-Holland en zal door Archeologie West-Friesland worden aangeleverd aan het Provinciaal depot voor archeologie van Noord-Holland te Castricum.

De voorgenomen ingreep is daarmee vrijgesteld van archeologisch onderzoek. Ten behoeve van het doen van waarnemingen dient wel in de omgevingsvergunning te worden opgenomen dat Archeologie West-Friesland toekomstige graafwerkzaamheden wil monitoren.

4.3.2 Cultuurhistorie

Onder de noemer Modernisering Monumentenzorg (MoMo) heeft het Rijk in 2009 een aanzet gegeven voor een goede afweging van het belang van de cultuurhistorie in de ruimtelijke ordening. Gepleit wordt voor een verantwoorde verankering van de integrale cultuurhistorie in de diverse ruimtelijke plannen. Het voornaamste doel hiervan is om het cultuurhistorische karakter van Nederland op gebiedsniveau te behouden en te versterken.

De aandacht voor cultuurhistorie is ook wettelijk vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening. Artikel 3.1.6 onder 2 van dit Besluit geeft aan dat 'een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden' in het bestemmingsplan opgenomen moet worden.

Texel kent een grote landschappelijke en cultuurhistorische diversiteit. In de uitgave van de provincie Noord-Holland met betrekking tot Texel is de Leidraad Landschap & Cultuurhistorie opgesteld. Op Texel bevinden zich de volgende landschapstypen: het keileemlandschap, het aandijkingenlandschap, het strandwallen- en strandvlaktenlandschap en het jonge duinlandschap.

Planspecifiek
Het plangebied maakt onderdeel uit van het landschapstype 'Het Oude Land: reliëfrijk keileemlandschap'. Het Oude Land strekt zich uit van Den Hoorn tot het buurtschap Oost. Het plangebied zelf is nu een grasveld in het dorp Den Hoorn. Op het plangebied zijn geen cultuurhistorische elementen aanwezig. Er kan worden geconcludeerd dat het cultuurhistorische karakter van Den Hoorn en Texel niet zal worden aangetast.

4.4 Bodem

In het kader van een ruimtelijk plan dient aangetoond te worden dat de kwaliteit van de bodem en het grondwater in het plangebied in overeenstemming zijn met het beoogde gebruik. Dit is geregeld in de Wet Bodembescherming. De bodemkwaliteit kan namelijk van invloed zijn op de beoogde functie van het plangebied. Indien sprake is van een functiewijziging zal er soms een bodemonderzoek moeten worden uitgevoerd in het plangebied. Ontwikkelingen kunnen pas plaatsvinden als de bodem waarop deze ontwikkelingen plaatsvinden geschikt is of geschikt is gemaakt voor het beoogde doel.

Planspecifiek
Voor het plangebied is een bodemonderzoek uitgevoerd (Prommenz, 28 januari 2021 bijlagen bij toelichting bijlage 2). Tijdens het onderzoek zijn geen verontreinigingen aangetroffen in de bodem. Het onderzoek geeft een goed beeld van de bodemkwaliteit ter plaatse en vormt geen aanleiding voor aanvullend onderzoek en geen belemmering voor de toekomstige nieuwbouw (woningen).

Eventueel vrijkomende overtollige grond valt in het kader van het Besluit bodemkwaliteit tijdelijk handelingskader in de kwaliteitsklasse ‘Altijd toepasbaar’/ ‘Landbouw-natuur en heeft daarmee geen hergebruiks-beperkingen. Enkel bij hergebruik binnen een grondwaterbeschermingsgebied kan het licht verhoogde gehalte aan PFAS leiden tot toepassingsbeperkingen.

Bij uitvoering van grondwerkzaamheden onder de CROW400 is geen veiligheidsklasse van toepassing. Echter voor alle werkzaamheden waarbij grond wordt geroerd moet in ieder geval een minimaal niveau van risicobeheersing in acht worden genomen. Dit niveau staat bekend als de basishygiëne.

Geconcludeerd kan worden dat de bodem geschikt is voor de beoogde ontwikkeling van de vier starterswoningen.

4.5 Geluid

De mate waarin het geluid, het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). De kern van de wet is dat geluidsgevoelige objecten worden beschermd tegen geluidhinder uit de omgeving. In de Wgh worden de volgende objecten beschermd (artikel 1 Wgh):

- woningen;
- geluidsgevoelige terreinen (terreinen die behoren bij andere gezondheidszorggebouwen dan categorale en academische ziekenhuizen, verpleeghuizen, woonwagenstandplaatsen);
- andere geluidsgevoelige gebouwen, waaronder onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleeghuizen, andere gezondheidszorggebouwen dan ziekenhuizen en verpleeghuizen die zijn aangegeven in artikel 1.2 van het Besluit geluidhinder (Bgh):
    - verzorgingstehuizen;
    - psychiatrische inrichtingen;
    - medisch centra;
    - poliklinieken;
    - medische kleuterdagverblijven.

Het beschermen van deze geluidsgevoelige objecten gebeurt aan de hand van vastgestelde zoneringen. De belangrijkste geluidsbronnen die in de Wet geluidhinder worden geregeld zijn: industrielawaai, wegverkeerslawaai en spoorweglawaai. Verder gaat deze wet onder meer ook in op geluidwerende voorzieningen en geluidbelastingkaarten en actieplannen.

Planspecifiek
Bij de beoogde ontwikkeling worden vier woningen gebouwd aan de Stolpweg. Woningen worden in de Wet Geluidhinder gezien als geluidsgevoelige objecten. Derhalve moet worden onderzocht of het plangebied in de onderzoekszone ligt van ten behoeve van de geluidhinder. Het plangebied is gelegen aan de Stolpweg, een weg die een snelheidsregime kent van 30 km/u. Langs wegen die een snelheidsregime hebben van 30 km/u ligt geen onderzoekszone. Het plangebied ligt verder niet in de onderzoeksgebied van wegen die een hoger snelheidsregime kenen dan de Stolpweg. Voor het plangebied is een akoestisch onderzoek niet verreist.

Geluid van omliggende bedrijfsactiviteiten is besproken in toelichting paragraaf 4.8. Hier is ook gekeken naar het geluid van het groepsverblijf dat is gelegen aan Stolpweg 35. Er wordt aan de richtafstand van 30 meter voldaan zoals is opgenomen in VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering.

Geconcludeerd kan worden dat het aspect geen belemmering vormt voor de uitvoering van het beoogde plan.

4.6 Luchtkwaliteit

In de Wet Milieubeheer gaat paragraaf 5.2 over luchtkwaliteit. Deze paragraaf vervangt het Besluit Luchtkwaliteit 2005 en staat ook wel bekend als de ‘Wet luchtkwaliteit’. De Wet luchtkwaliteit introduceert het onderscheid tussen 'kleine' en 'grote' projecten. Kleine projecten dragen 'niet in betekenende mate' (NIBM) bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Een paar honderd grote projecten dragen juist wel 'in betekenende mate' bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Het gaat hierbij vooral om bedrijventerreinen en infrastructuur (wegen).

Wat het begrip 'in betekenende mate' precies inhoudt, staat in een de algemene maatregel van bestuur ‘Niet in betekenende mate bijdragen’ (Besluit NIBM). Op hoofdlijnen komt het erop neer dat 'grote' projecten die jaarlijks meer dan 3 % bijdragen aan de jaargemiddelde norm voor fijn stof en stikstofdioxide (1,2 µg/

m³) een 'betekenend' negatief effect hebben op de luchtkwaliteit. 'Kleine' projecten die minder dan 3 % bijdragen, kunnen doorgaan zonder toetsing. Dat betekent bijvoorbeeld dat lokale overheden een woonwijk van minder dan 1.500 huizen niet hoeven te toetsen aan de normen voor luchtkwaliteit. Deze kwantitatieve vertaling naar verschillende functies is neergelegd in de Regeling 'niet in betekenende mate bijdragen'. Een belangrijk onderdeel voor de verbetering van de luchtkwaliteit is het Nationale Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Binnen dit NSL, dat sinds 1 augustus 2009 in werking is, werken het Rijk, de provincies en gemeenten samen om de Europese eisen voor luchtkwaliteit te realiseren.

Planspecifiek
De NIBM-tool geeft aan dat, gezien het gebrek aan toename van het aantal motorvoertuigenbewegingen, het project is aan te merken als 'niet in betekenende mate'. Toetsing van het aspect luchtkwaliteit is daardoor, op grond van artikel 4 van de Regeling NIBM, niet noodzakelijk. Desalniettemin is met behulp van de Atlas Leefomgeving (o.a. ministerie I&M en RIVM) gekeken naar de luchtkwaliteit in en rondom het plangebied. Uit de achtergrondconcentraties over 2018 van fijnstof (PM10) en stikstofdioxide over 2018 (NO2) blijkt dat de luchtkwaliteit ter plaatse van de locatie voldoende is. Geconcludeerd kan worden dat het aspect luchtkwaliteit geen belemmering vormt voor de uitvoerbaarheid van de voorgenomen ontwikkeling.

4.7 Flora en fauna

Bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met de natuurwaarden ter plaatse. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming en soortenbescherming. Gebiedsbescherming kan volgen uit de aanwijzing van een gebied. Wat betreft soortenbescherming is per 1 januari 2017 de huidige Flora- en faunawet samen met de Boswet en Natuurbeschermingswet vervangen door de Wet natuurbescherming (Wnb). Onder de Wet natuurbescherming vervallen de huidige tabellen 1, 2 en 3 waarin de beschermde soorten zijn opgenomen. Tevens zijn er circa 200 soorten niet langer beschermd en worden enkele bedreigde soorten toegevoegd. De soortenbescherming binnen de Wet natuurbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten. Voor alle beschermde soorten geldt een ontheffingsplicht. Het bevoegd gezag (de provincie) kunnen voor de soorten die zijn opgenomen in het 'beschermingsregime andere soorten' vrijstellingsbesluit nemen en hierin onderscheid maken tussen meer en minder strikt beschermde soorten.

Daarnaast geldt voor iedereen in Nederland altijd, dus ook los van het voorliggende beoogde ruimtelijke project, dat de zorgplicht nageleefd moet worden bij het verrichten van werkzaamheden. Voor menig soort geldt dat indien deze zorgplicht nagekomen wordt een bepaald beoogd project uitvoerbaar is.

Planspecifiek
Met de beoogde ontwikkeling worden woningen gebouwd op een leegstaand grasveld. Derhalve is er door Blom Ecologie een Quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd (zie bijlagen bij toelichting).

Soortenbescherming
De planlocatie heeft geen essentiële betekenis voor beschermde soorten. Derhalve is aanvullend onderzoek niet nodig. De planlocatie is mogelijk geschikt leefgebied voor algemene zoogdieren, foeragerende vleermuizen, amfibieën, insecten en broedvogels welke niet beschermd zijn (behoudens de Algemene zorgplicht) onder de Wet natuurbescherming. Hiervoor zijn maatregelen benodigd.

Gebiedsbescherming
De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied, het Natuurnetwerk Nederland of het BPL. De planlocatie is gelegen in een stiltegebied, maar een ontheffing voor de beoogde ontwikkeling is niet noodzakelijk. Gelet op de aard van de werkzaamheden, de afstand tot de gebieden en de beoogde situatie dienen de effecten van stikstofemissie inzichtelijk gemaakt te worden.

Stikstofdepositie
In de Wet natuurbescherming is voorgeschreven dat voor alle activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op Natura 2000-gebieden een vergunning vereist is. Verzuring en vermesting is één van die mogelijk negatieve effecten. Voor ieder habitattype binnen een Natura 2000-gebied dat gevoelig is voor verzuring en/of vermesting is een kritische depositiewaarde (KDW) vastgesteld. Het initiatief gaat in de

bouw- en de gebruiksfase gepaard met enige uitstoot van stikstof. Om die reden zijn AERIUS-berekeningen uitgevoerd (zie bijlagen bij toelichting).

Uit de berekeningen blijkt dat de stikstofdepositie vanwege de beoogde ontwikkeling geen significante gevolgen heeft voor Natura 2000-gebieden. Voor de Natura 2000-gebieden geldt dat er in de bouw- en gebruiksfase geen rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j zijn. Daarmee is er geen vergunning nodig in het kader van de Wet natuurbescherming. Met het oog op de Wet natuurbescherming is het plan uitvoerbaar.

Houtopstanden
Op de planlocatie zijn geen houtopstanden aanwezig waarvoor bij kap een meldingsplicht geldt in het kader van de Wet natuurbescherming.

Conclusie
De beoogde ontwikkeling leidt niet tot overtreding van verbodsbepalingen omtrent soortenbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden in het kader van de Wet natuurbescherming. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van foeragerende vleermuizen, rugstreeppadden en algemene broedvogels (in het kader van Algemene zorgplicht). Voor deze soorten dienen maatregelen te worden getroffen om effecten te voorkomen.

4.8 Milieuzonering

Het aspect bedrijven en milieuzonering gaat in op de invloed die bedrijven kunnen hebben op hun omgeving. Deze invloed is afhankelijk van de afstand tussen een gevoelige bestemming en de bedrijvigheid. Milieugevoelige bestemmingen zijn gebouwen en terreinen die naar hun aard bestemd zijn voor het verblijf van personen gedurende de dag of nacht of een gedeelte daarvan (bijvoorbeeld woningen). Daarnaast kunnen ook landelijke gebieden en/of andere landschappen belangrijk zijn bij een zonering tot andere, minder gevoelige, functies zoals bedrijven.

Bij een ruimtelijke ontwikkeling kan sprake zijn van reeds aanwezige bedrijvigheid en van nieuwe bedrijvigheid. Milieuzonering zorgt er voor dat nieuwe bedrijven een juiste plek in de nabijheid van de gevoelige functie krijgen en dat de (nieuwe) gevoelige functie op een verantwoorde afstand van bedrijven komen te staan. Doel hiervan is het waarborgen van de veiligheid en het garanderen van de continuïteit van de bedrijven als ook een goed klimaat voor de gevoelige functie.

Milieuzonering beperkt zich tot milieuaspecten met een ruimtelijke dimensie zoals: geluid, geur, gevaar en stof. De mate waarin de milieuaspecten gelden en waaraan de milieucontour wordt vastgesteld, is voor elk type bedrijvigheid verschillend. De 'Vereniging van Nederlandse Gemeenten' (VNG) geeft sinds 1986 de publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' uit. In deze publicatie is een lijst opgenomen, met daarin de minimale richtafstanden tussen een gevoelige bestemming en bedrijven. Indien van deze richtafstanden afgeweken wordt dient een nadere motivatie gegeven te worden waarom dat wordt gedaan.

Het belang van milieuzonering wordt steeds groter aangezien functiemenging steeds vaker voorkomt. Hierbij is het motto: 'scheiden waar het moet, mengen waar het kan'. Het scheiden van milieubelastende en milieugevoelige bestemmingen dient twee doelen:

- het reeds in het ruimtelijk spoor voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij gevoelige bestemmingen;
- het bieden van voldoende zekerheid aan de milieubelastende activiteiten (bijvoorbeeld bedrijven) zodat zij de activiteiten duurzaam, en binnen aanvaardbare voorwaarden, kunnen uitoefenen.

Planspecifiek
Bepaald moet worden of de nieuwe invulling realiseerbaar is op de locatie en dat dit geen belemmering oplevert voor omliggende functies. Hierbij hanteren we de richtafstanden uit de brochure ‘Bedrijven en milieuzonering’. Het plangebied is gelegen aan de rand van het dorp Den Hoorn. De bebouwing in de

omgeving bestaat uit voornamelijk uit wonen. Derhalve kan het gebied worden aangemerkt als 'rustige woonwijk'. Onderstaande tabel geeft de bedrijfsactiviteiten weer.

Activiteit	SBI-code	Adres	Milieucategorie (maximaal toegestaan)	Richtafstand in	Minimale afstand tot het plangebied
Groepsaccommodatie De Stolp	852, 8531	Stolpweg 35	2	30 m	32 m

Groepsaccommodatie aan de stolpweg 35
Ten zuidoosten van het plangebied ligt aan de stolpweg de groepsaccommodatie de Stolp. Samen met de B&B Le Commandeur vormt het één geheel. Uitgaande van VNG-publicatie wordt een groepsaccommodatie aangewezen als categorie 1. In een rustige woonwijk geldt voor een dergelijke categorie een richtafstand van 10 meter. De groepsaccommodatie is echter redelijk groot en dus zou een milieucategorie van 1 als disproportioneel kunnen worden gezien, met name voor het aspect geluid.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is daarom gezocht in de VNG-publicatie gezocht naar een vergelijkbare bedrijfsactiviteit met die van een grote groepsaccommodatie. Een vergelijkbare bedrijfsactiviteit, waarbij geluid een belangrijk belemmering vormt, is die van een school. Voor een school geldt een milieucategorie 2 en een richtafstand in rustige woonwijk van 30 meter. De afstand van de beoogde woningen tot het bouwvlak van de accommodatie is 32 meter. Deze afstand is berekend door het meest zuidelijk punt te nemen van de beoogde woningen en het meest noordwestelijke punt van de bouwvlak van de groepsaccommodatie / B&B. Met een afstand van 32 meter van het bouwvlak van de woningen tot het de accommodatie wordt aan de richtafstand voldaan. Daarbij genomen ligt de geluidsintensieve kant van de groepsaccommodatie en de B&B aan de binnenkant en zal het gebouw van de Bed & Breakfast die tussen het plangebied en de groepsaccommodatie in ligt ook voor enige geluidsafscherming zorgen.

Geconcludeerd kan worden dat milieuzonering niet voor belemmeringen van de beoogde ontwikkeling zal zorgen.

4.9 Externe veiligheid

Sommige activiteiten brengen risico's op zware ongevallen met mogelijk grote gevolgen voor de omgeving met zich mee. Externe veiligheid richt zich op het beheersen van deze risico's. Het gaat daarbij om onder meer de productie, opslag, transport en het gebruik van gevaarlijke stoffen. Dergelijke activiteiten kunnen een beperking opleggen aan de omgeving. Door voldoende afstand tot de risicovolle activiteiten aan te houden kan voldaan worden aan de normen. Aan de andere kant is de ruimte schaars en het rijksbeleid erop gericht de schaarse ruimte zo efficiënt mogelijk te benutten. Het ruimtelijk beleid en het externe veiligheidsbeleid moeten dus goed worden afgestemd. De wetgeving rond externe veiligheid richt zich op de volgende risico's:

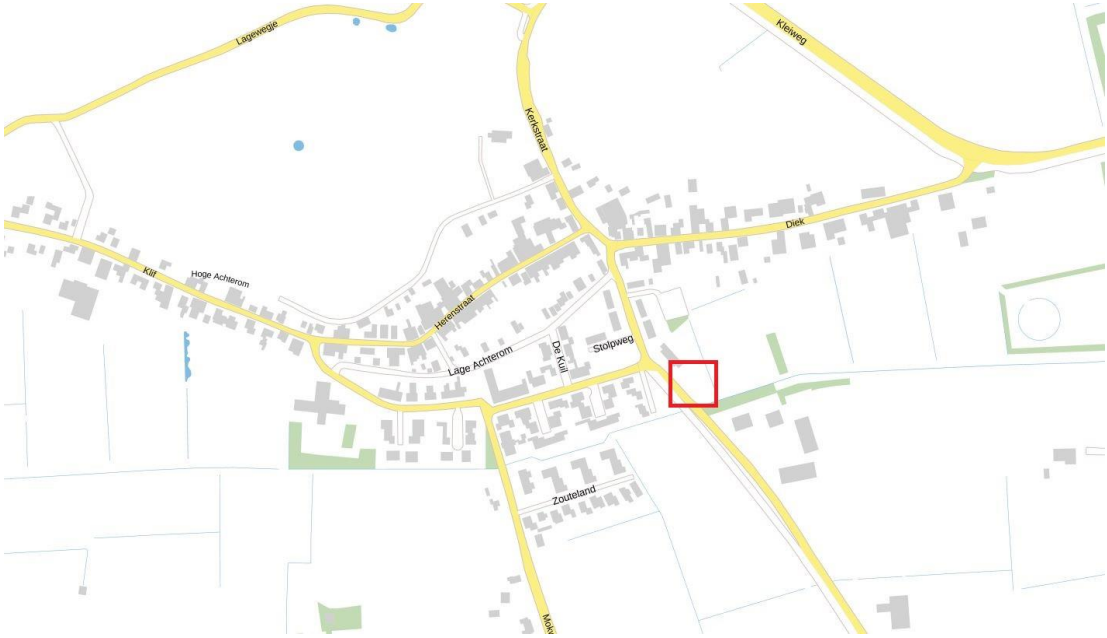
- risicovolle (Bevi-)inrichtingen;
- vervoer gevaarlijke stoffen door buisleidingen;
- vervoer gevaarlijke stoffen over weg, water of spoor.

Daarnaast wordt er in de wetgeving onderscheid gemaakt tussen de begrippen kwetsbaar en beperkt kwetsbaar en plaatsgebonden risico en groepsrisico.

<u>Risicovolle (Bevi-)inrichtingen</u>
Voor (de omgeving van) de meest risicovolle bedrijven is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) van belang. Het Bevi legt veiligheidsnormen op aan bedrijven die een risico vormen voor mensen buiten de inrichting. Het Bevi is opgesteld om de risico's, waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle bedrijven, te beperken. Het besluit heeft tot doel zowel individuele als groepen burgers

een minimaal (aanvaard) beschermingsniveau te bieden. Via een bijhorende ministeriële regeling (Revi) worden diverse veiligheidsafstanden tot kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten gegeven. Aanvullend op het Bevi zijn in het Vuurwerkbesluit en het Activiteitenbesluit (Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer) veiligheidsafstanden genoemd die rond minder risicovolle inrichtingen moeten worden aangehouden.

Planspecifiek
De navolgende afbeelding toont een fragment van de risicokaart externe veiligheid:

Figuur 7: fragment risicokaart externe veiligheid, plangebieden met rood omkaderd (bron: risicokaart.nl)

Zoals te zien is op bovenstaande afbeelding zijn er geen risicovolle activiteiten in de nabijheid van het plangebied. Binnen een straal van 2 km zijn voor de planlocatie geen risicovolle inrichtingen of vervoer van gevaarlijk stoffen aanwezig. Hierbij kan geconcludeerd worden dat het aspect externe veiligheid geen belemmering vormt voor de voorgenomen ontwikkeling.

4.10 Parkeren en verkeer

Onderdeel van een goede ruimtelijke ordening is het effect van een beoogde nieuwe ontwikkeling op de verkeersstructuur en het parkeren in en rondom het plangebied. Voor het maken van een inschatting van het benodigde aantal parkeerplaatsen en de hoeveelheid autoverkeer dat wordt gegenereerd bij ruimtelijke ontwikkelingen, zijn parkeerkencijfers en kencijfers verkeersgeneratie ontwikkeld.

Nota parkeernormen Texel 2015
In deze nota is opgenomen hoe de parkeereis bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt berekend. De parkeernormen zijn afgeleid vanuit landelijke kengetallen van CROW. Daar is een Texels accent aan toegevoegd. De parkeernormen in deze nota hebben primair betrekking op nieuw- en verbouwplannen waarvoor een omgevingsvergunning verplicht is. Om te beoordelen of bij ontwikkelingen voldoende parkeervoorzieningen gerealiseerd kunnen worden en de gevraagde vergunning verleend kan worden, toetst de gemeente de aanvraag aan het bestemmingsplan, de bouwverordening en de parkeernormen zoals deze in deze notitie zijn opgenomen.

Planspecifiek
Parkeren
Met een functiewijziging van het plangebied verandert ook de verkeersgeneratie en parkeernorm. Voor de parkeernorm is uitgegaan van de 'Nota Parkeernormen Texel 2015'. Voor de beoogde woningen geldt een

parkeernorm van 1,7 per woning. Voor vier woningen moeten er zeven parkeerplaatsen worden gerealiseerd. Vier van deze parkeerplaatsen zullen worden gerealiseerd op eigen erf, geplaatst voor het huis. De andere drie parkeerplaatsen worden voor de woningen aan de Stolpweg gerealiseerd (openbare parkeerplaatsen).

Verkeer
De woningen komen te liggen aan de Stolpweg, de hoofdweg van Den Hoorn naar het zuiden. Voor de Stolpweg geldt bij het plangebied een snelheidsregime van 30 km/u. De komst van vier woningen zal een minimale toename betekenen in de verkeersgeneratie van het plangebied. Aan de hand van de CROW-publicatie 'Toekomstig parkeren' wordt er uitgegaan van een 'weinig stedelijk' gebied in de 'rest bebouwde kom'. Voor de beoogde ontwikkeling geldt een toename in de verkeersgeneratie van maximaal 32,8 per etmaal. De toename van de verkeersgeneratie kan door de Stolpweg worden opgevangen.

Er kan geconcludeerd worden dat er kan worden voldaan aan de richtlijnen van parkeren en verkeer.

5 Juridische toelichting

5.1 Algemeen

Voor het bestemmingsplan is gebruik gemaakt van de in de Wet ruimtelijke ordening opgenomen standaardvorm van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingplannen 2012 (SVBP 2012).

Dit bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, planregels en een toelichting. De verbeelding en de planregels vormen samen het juridisch bindende gedeelte van het bestemmingsplan. Beide planonderdelen dienen in onderlinge samenhang te worden bezien en toegepast. Op de verbeelding zijn de bestemmingen aangewezen. Aan deze bestemmingen zijn bouwregels en regels betreffende het gebruik gekoppeld. De toelichting heeft geen rechtskracht, maar vormt niettemin een belangrijk onderdeel van het plan. De toelichting van dit bestemmingsplan geeft de beweegredenen, de onderzoeksresultaten en de beleidsuitgangspunten weer die aan het bestemmingsplan ten grondslag liggen. Ook is de toelichting van wezenlijk belang voor een juiste interpretatie en toepassing van het bestemmingsplan. Tot slot maakt een eventuele bijlage onlosmakelijk onderdeel uit van het bestemmingsplan.

5.2 Verbeelding

Op de verbeelding worden de bestemmingen weergegeven, met daarbij andere bepalingen als gebiedsaanduidingen, bouwaanduidingen, bouwvlakken, etc. Voor de analoge verbeelding is gebruik gemaakt van een digitale ondergrond (Grootschalige Basiskaart en/of kadastrale kaart).

5.3 Planregels

Voor het opstellen van de planregels is uitgegaan van de gemeentelijke standaard. Op deze wijze beschikt de gemeente over zoveel als mogelijk uniforme plannen.

De planregels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken. Hoofdstuk I bevat de inleidende regels voor het hele plangebied. Hoofdstuk II geeft de bestemmingsregels. Hoofdstuk III geeft vervolgens de algemene regels waaronder (mogelijke) flexibiliteitsbepalingen in de vorm van wijzigings- en afwijkingsbevoegdheden. In dit derde hoofdstuk kunnen belangrijke algemene bepalingen zijn opgenomen die van invloed zijn op het bepaalde in hoofdstuk II. Ten slotte regelt hoofdstuk IV de overgangs- en slotbepalingen.

Voor de planregels is de gestandaardiseerde opbouw uit de SVBP 2012 gebruikt. In de planregels is een standaard hoofdstukindeling aangehouden die begint met 'Inleidende regels' (begrippen en wijze van meten), vervolgens met de 'Bestemmingsregels', de 'Algemene regels' (de regels die voor alle bestemmingen gelden) en de 'Overgangs- en slotregels'. In het tweede hoofdstuk, de Bestemmingsregels, staan de verschillende bestemming op alfabetische volgorde. Ook dit hoofdstuk kent een standaardopbouw:

- Bestemmingsomschrijving (in elk bestemmingsplan);
- Bouwregels (bestemmingsplanafhankelijk);
- Nadere eisen (bestemmingsplanafhankelijk);
- Afwijken van de bouwregels (bestemmingsplanafhankelijk);
- Specifieke gebruiksregels (bestemmingsplanafhankelijk);
- Afwijken van de gebruiksregels (bestemmingsplanafhankelijk);
- Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden (bestemmingsplanafhankelijk).

5.4 Wijze van bestemmen

Navolgend worden per artikel kort de belangrijkste aspecten weergegeven.

Hoofdstuk 1: Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze bepaling zijn omschrijvingen gegeven van de in het bestemmingsplan gebruikte begrippen. Deze worden opgenomen om interpretatieverschillen te voorkomen. Begripsbepalingen zijn alleen nodig voor begrippen die gebruikt worden in de regels en die tot verwarring kunnen leiden of voor meerdere uitleg vatbaar zijn.

Artikel 2 Wijze van meten

Om op een eenduidige manier afstanden en oppervlakten te bepalen wordt in de wijze van meten uitleg gegeven wat onder de diverse begrippen wordt verstaan. Hiervoor is aangesloten bij de SVBP 2012. Ten aanzien van de wijze van meten op de verbeelding geldt steeds dat het hart van een lijn moet worden aangehouden.

Hoofdstuk 2: Bestemmingsregels

Artikel 3 Verkeer - Verblijfsgebied

In dit artikel zijn de regels opgenomen voor de met 'Verkeer - Verblijfsgebied aangewezen gronden'. Dergelijke gronden zijn bestemd voor o.a. wegen en straten, fiets- en wandelpaden, sloten, bermen en beplanting etc.

Artikel 4 Wonen - Twee-aaneen

Binnen deze bestemming zijn de woonfunctie en de bebouwingsmogelijkheden geregeld en de bijbehorende voorzieningen, zoals erven, nutsvoorzieningen, parkeervoorzieningen, tuinen, water en toegangswegen. Tevens zijn aan-huis-gebonden beroepen toegelaten. Op de verbeelding zijn bouwvlakken weergegeven.

Artikel 5 Waarde - Archeologie 3

Met deze bestemmingen worden archeologische waarden in de bodem beschermd. Het perceel blijft de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 3 behouden. Ter bescherming van de archeologische waarden is bouwen niet zonder meer toegestaan. Voor de dubbelbestemming 'Waarde -Archeologie 3' geldt dat bij bouwwerken met een grotere oppervlakte dan 100 m2 op locaties waar de grond nog niet is verstoord en dieper dan 0,50 meter wordt gegraven archeologisch onderzoek vereist is.

Hoofdstuk 3: Algemene regels

Artikel 6 Anti-dubbeltelregel

Deze regel is opgenomen om te voorkomen dat, wanneer volgens een bestemmingsplan bepaalde gebouwen en bouwwerken niet meer dan een bepaald deel van een bouwperceel mogen beslaan, het opengebleven terrein nog eens meetelt bij het toestaan van een ander gebouw of bouwwerk, waaraan een soortgelijke eis wordt gesteld.

Artikel 7 Algemene bouwregels

In dit artikel zijn algemene bepalingen over bouwen opgenomen.

Artikel 8 overige regels

In dit artikel zijn de regels omtrent parkeren opgenomen.

Hoofdstuk 4: Overgangs- en slotregels

Artikel 9 Overgangsrecht

In deze regels wordt vorm en inhoud gegeven aan het overgangsrecht voor bebouwing en gebruik.

Artikel 10 Slotregel

Als laatste wordt de slotregeling opgenomen. Deze regeling bevat zowel de titel van het plan als de vaststellingsregeling.

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan dient, op grond van artikel 3.1.6 lid 1, sub f van het Bro, onderzoek plaats te vinden naar de (economische) uitvoerbaarheid van het plan. In principe dient bij vaststelling van een ruimtelijk besluit tevens een exploitatieplan vastgesteld te worden om verhaal van plankosten zeker te stellen. Op basis van ‘afdeling 6.4 grondexploitatie', artikel 6.12, lid 2 van de Wro kan de gemeenteraad bij het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan echter besluiten geen exploitatieplan vast te stellen indien:

- het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan of besluit begrepen gronden anderszins verzekerd is;
- het bepalen van een tijdvak of fasering als bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, onder c, 4°, onderscheidenlijk 5°, niet noodzakelijk is;
- het stellen van eisen, regels, of een uitwerking van regels als bedoeld in artikel 6.13, tweede lid, onderscheidenlijk b, c of d, niet noodzakelijk is.

Planspecifiek
De ontwikkeling is een particulier initiatief. De kosten voor het realiseren van de ontwikkelingen worden gedragen door de initiatiefnemer. Omdat het een bouwplan bedoeld zoals in de 'Grexwet' is het sluiten van een anterieure overeenkomst nog wel noodzakelijk.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.2.1 Algemeen

Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan dient op grond van artikel 3.1.6 lid 1 Wro sub c overleg te worden gevoerd als bedoeld in artikel 3.1.1 Bro. Op basis van het eerste lid van dit artikel wordt overleg gevoerd met waterschappen en met die diensten van provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn.

Een ontwerpbestemmingsplan dient conform afdeling 3.4 Awb gedurende 6 weken ter inzage gelegd worden. Hierbij is er de mogelijkheid voor een ieder om zienswijzen in te dienen op het plan. Na vaststelling door de Raad wordt het vaststellingsbesluit bekend gemaakt. Het bestemmingsplan ligt na bekendmaking 6 weken ter inzage. Gedurende deze termijn is er de mogelijkheid beroep in te dienen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het bestemmingsplan treedt vervolgens de dag na afloop van de tervisielegging in werking als er geen beroep is ingesteld. Is er wel beroep ingesteld dan treedt het bestemmingsplan ook in werking, tenzij naast het indienen van een beroepschrift ook om een voorlopige voorziening is gevraagd. De schorsing van de inwerkingtreding eindigt indien de voorlopige voorziening wordt afgewezen. De procedure eindigt met de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

6.2.2 Participatie

Initiatiefnemers zijn in gesprek geweest met omliggende bewoners van het plangebied om hun op de hoogte te stellen van het initiatief. De bewoners hebben aangegeven geen bezwaar te hebben met het betreffende plan.

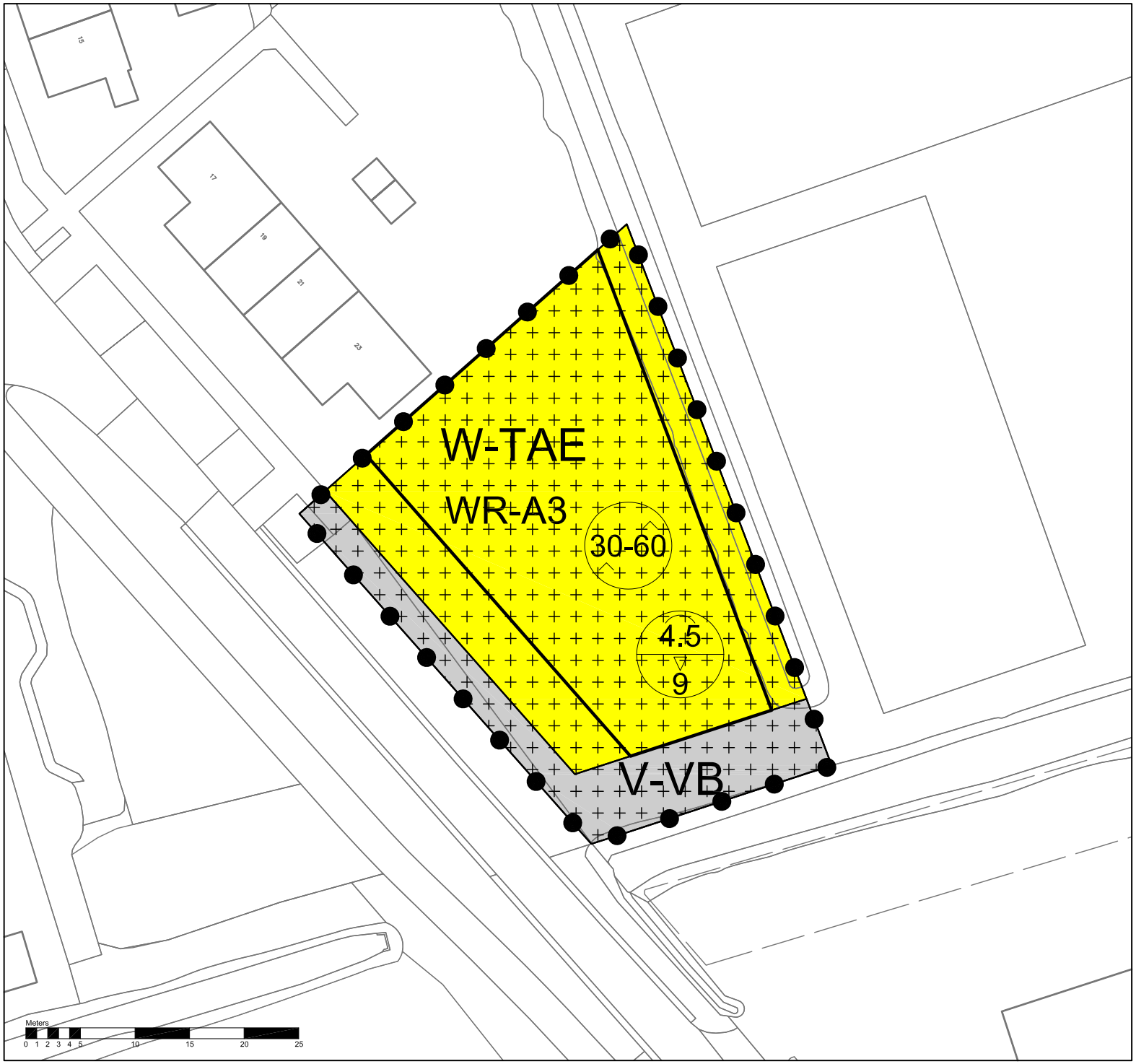
De bewoners van Stolpweg 35 hebben een groepsverblijf en zijn bang dat zij in toekomst klachten zullen ontvangen betreft geluid. Er is kennis genomen van de geuite zorgen. In de plantoelichting is nader gemotiveerd dat op locatie een goed woon- en leefklimaat ontstaat.

6.2.3 Overleg

In deze paragraaf of in een separate bijlage worden te zijner tijd de resultaten van het wettelijk vooroverleg opgenomen.

6.2.4 Zienswijzen

In deze paragraaf of in een separate bijlage worden te zijner tijd de eventuele zienswijzen op het ontwerp bestemmingsplan en de gemeentelijke reactie hierop opgenomen.

Legenda

Plangebied

Plangrens

Enkelbestemmingen

V-VB — Verkeer - Verblijfsgebied

W-TAE — Wonen - Twee-aaneen

Dubbelbestemmingen

WR-A3 — Waarde - Archeologie 3

Bouwvlakken

bouwvlak

Maatvoeringen

4.5 / 9 — maximum goothoogte (m) / maximum bouwhoogte (m)

30-60 — minimum dakhelling (graden) / maximum dakhelling (graden)

Bestemmingsplan Naast Stolpweg 23
gemeente Texel

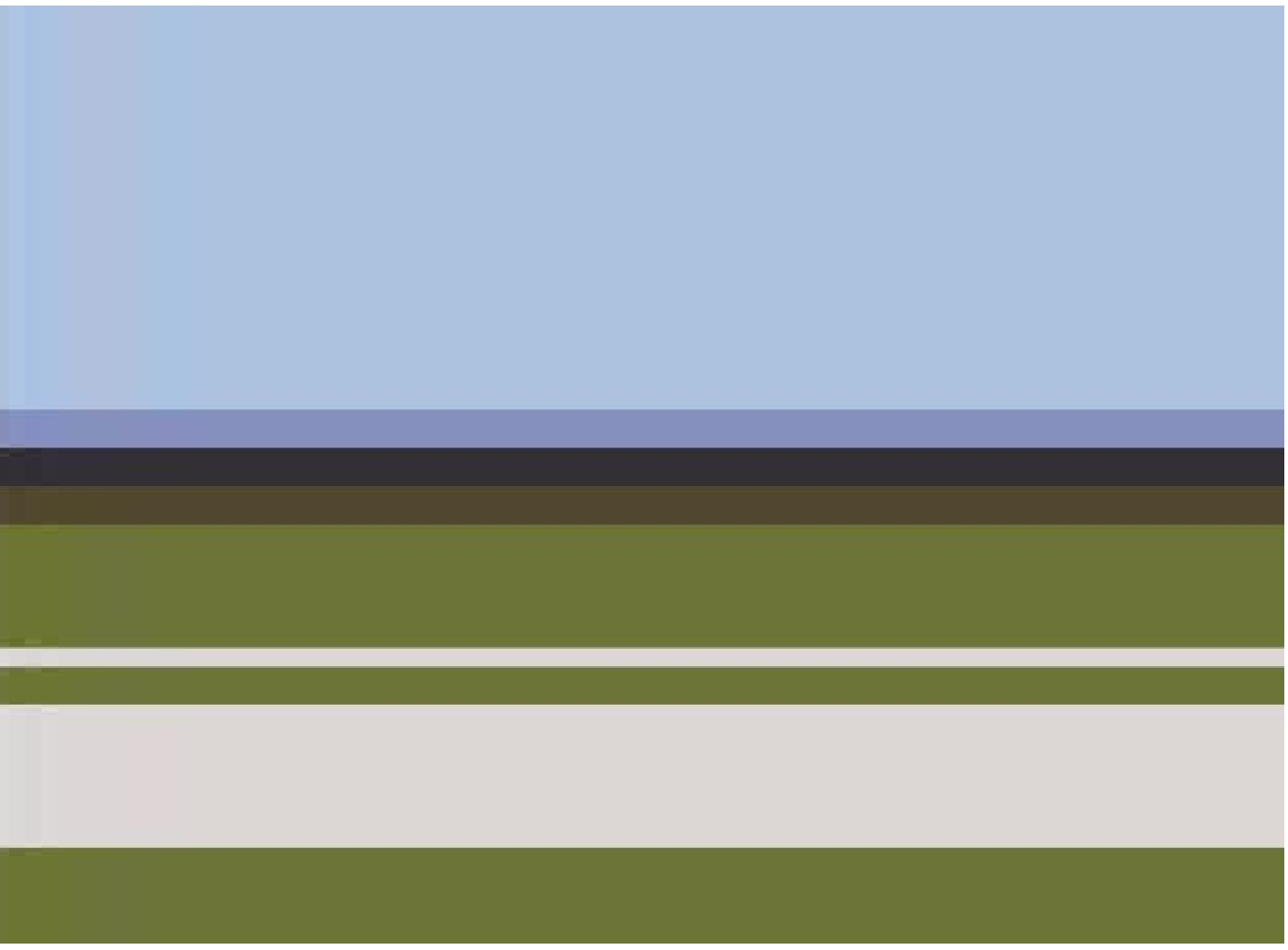
schaal:	1:500
datum:	03 mei 2021
projectnummer:	SR210011
formaat:	A4
aantal bladen:	1
bladnummer:	1
identificatienr.	NL.IMRO.0448.DHN2021BP00(-on01
vorige versie:	04 februari 2021
voorontwerp:	-
ontwerp:	-
vaststelling:	-

BURO SRO

Gemeente Texel

.txl

Bestemmingsplan ‘naast Stolpweg 23’, Den Hoorn

Nota van Zienswijzen

Vergunningen, december 2021

Inhoudsopgave

1. Inleiding **3**

2. Reacties overlegpartners **4**
2.1. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
2.2. Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
2.3. Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
2.4. Provincie Noord-Holland

3. **Zienswijze** **10**
3.1. ingediende zienswijze

4. Bijlagen **13**

1. Inleiding

Om de bouw van 4 woningen aan de Stolpweg in Den Hoorn mogelijk te maken is het bestemmingsplan 'naast Stolpweg 23, Den Hoorn' gemaakt. Dit plan is als ontwerpplan op 28 september 2021 ter inzage gelegd.

Vanaf 28 september tot en met 8 november 2021 is eenieder in de gelegenheid gesteld een zienswijze op het plan kenbaar te maken. Er is 1 zienswijze ingediend. Deze zienswijze is beoordeeld, waarbij is nagegaan óf en hóe het plan bijgesteld moet worden.
Ook is het plan voorgelegd aan het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, de veiligheidsregio Noord-Holland Noord en de provincie Noord-Holland. De reacties van deze instanties zijn ook in de Nota opgenomen.

Deze Nota van Zienswijzen is het eindresultaat. Met deze nota neemt de gemeenteraad een besluit over de vaststelling van het bestemmingsplan.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de reacties van de diverse instanties samengevat weergegeven. Daarbij is aangegeven of en welke wijzigingen dit met zich meebrengt voor het plan.
In hoofdstuk 3 staat de zienswijze in samengevatte vorm en is aangegeven of en op welke wijze het bestemmingsplan wordt aangepast.
Na hoofdstuk 3 zijn de bijlagen opgenomen. Dit zijn de geanonimiseerde reacties en zienswijze.

2. Reactie

2.1. Reactie Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

- Inhoud van de reactie

Het Hoogheemraadschap heeft de volgende reactie gegeven op het bestemmingsplan:

Verhardingstoename
In paragraaf 4.2.3 van het ontwerpbestemmingsplan staat vermeld dat de realisatie van het plan een toename aan verharding van 360 m² tot gevolg heeft door de bouw van 4 woningen. Naar onze inschatting zal de werkelijke oppervlakte verhardingstoename binnen het plangebied groter zijn. Het plangebied is momenteel onverhard. Voor een totaaloverzicht van de verhardingstoename is het noodzakelijk om de oppervlakken van de bouwblokken (360 m²), 50% van de oppervlakte uitgeefbaar terrein (tuinen) en de aan te leggen wegverhardingen bij elkaar op te tellen. Gezien de oppervlakte van het plangebied (1.320 m²) is de verwachting dat de verhardingstoename meer is dan 800 m². In de waterparagraaf staat aangegeven dat er geen compenserende waterberging nodig is, maar wanneer de verhardingstoename groter is dan 800 m² moet een percentage van 10% aan compenserende waterberging worden gerealiseerd. Het verzoek aan de initiatiefnemer is om aan te geven wat de totale verhardingstoename binnen het plangebied is en waar de compenserende waterberging wordt gerealiseerd. Over de exacte invulling van de compenserende maatregelen treden wij graag met de initiatiefnemer van het plan in overleg.

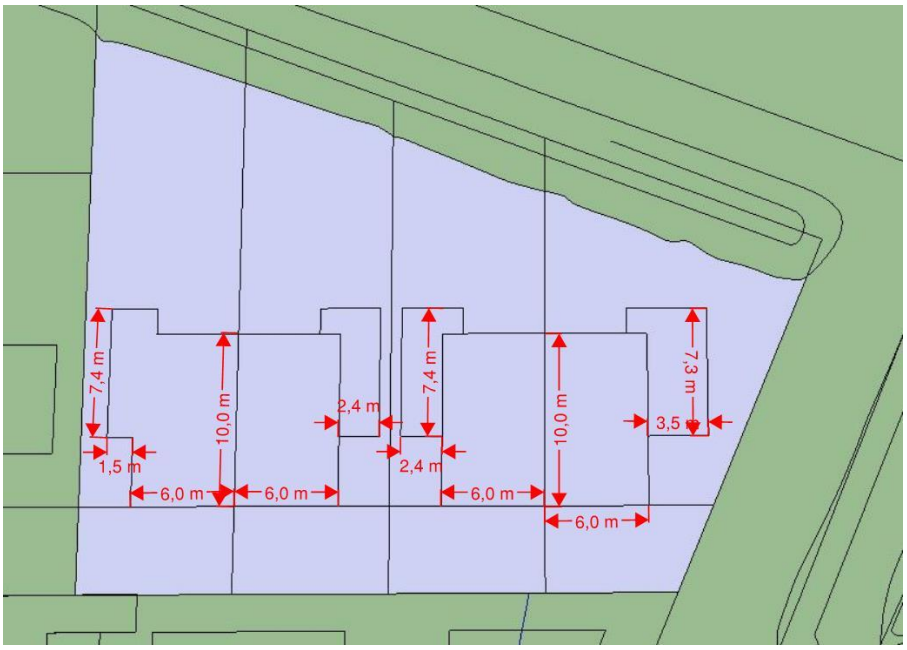
Onderhoudsplicht waterloop achterzijde plangebied
In paragraaf 4.2.3 staat vermeld dat de gemeente Texel onderhoudsplichtig wordt voor de waterloop aan de achterzijde van de woningen. Bij de aanvraag voor een watervergunning in verband met de verhardingstoename en het realiseren van compenserende waterberging moet worden aangegeven dat de gemeente Texel het onderhoud van de gehele waterloop op zich neemt en dat door de bouw van de woningen de onderhoudsplicht niet wijzigt.
Opgemerkt wordt dat HHNK binnen stedelijk gebied als voorwaarde heeft dat waterlopen een minimale afmeting van 6 meter breed op de waterlijn hebben in verband met varend onderhoud. In dit geval is aan de achterzijde van de woningen een doodlopende waterloop aanwezig, met een waterbreedte smaller dan 6 meter, waar geen varend onderhoud kan worden uitgevoerd. Daarmee voldoet de waterloop niet aan de voorwaarden voor stedelijk water. Doordat er een onderhoudsstrook aanwezig is langs de waterloop en gemeente Texel het onderhoud van de waterloop uitvoert, kan HHNK instemmen met de bouw van de woningen. Het onderhoud van de waterloop wordt niet door HHNK overgenomen.

Waterkwaliteit
Binnen het plan zal een gescheiden rioolstelsel worden aangelegd. Het hemelwater kan direct afgekoppeld worden naar de bestaande waterloop aan de achterzijde van het plangebied. Voor een lozing op het oppervlaktewater moet op grond van de Waterwet een vergunning worden aangevraagd of moet een melding worden gedaan. De gemeente is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het afstromende hemelwater. Met betrekking tot het afstromend hemelwaterwater raden wij aan om terughoudend om te gaan met uitlogende materialen zoals koper, lood en zink. Als uit architectonische overwegingen gekozen wordt voor bijvoorbeeld een zinken dak, kan een zuiverende voorziening noodzakelijk zijn.

Vergunningen en ontheffingen
Voor werkzaamheden in, onder, langs, op, bij of aan oppervlaktewater, waterkeringen en wegen in het beheer van het Hoogheemraadschap en het aanleggen van ≥800 m² verharding is een watervergunning of ontheffing van het hoogheemraadschap nodig. Afhankelijk van de complexiteit van aanvraag en/of werken is het belangrijk om hierover in een vroeg stadiumoverleg te starten, zodat onderzoeken tijdig kunnen worden gestart en wordt voorkomen dat onnodige onderzoeken worden gedaan. Houdt rekening met de noodzakelijke proceduretijd die hiermee is gemoeid.

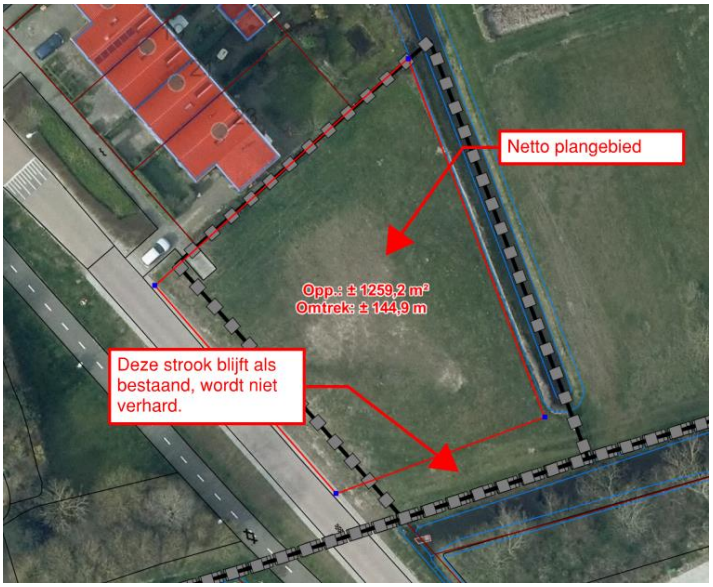
- Beoordeling gemeente

Verhardingstoename
In vervolg op de reactie van het Hoogheemraadschap is de verhardingstoename precies berekend volgens de rekenmethode van het Hoogheemraadschap.

Verharding door de bouw van de woningen:
De oppervlakte van de woningen is 6 x 10 = 60 m^2 x 4 = 240 m^2
Bergingen: 11 + 17,8 + 17,8 + 25,5 = 72 m^2
Totaal 240 + 72 = 312 m^2

Verharding op de locatie:
Totaal plangebied: 1400 m^2 - oppervlakte sloot = 1.320 m^2
De weg naar de volkstuinen blijft als bestaand, onverhard (60 m^2)
Netto plangebied = 1.260 m2

~~H~~et netto plangebied is 1.260 m^2, en de bebouwing afgerond 320 m^2.
1260 – 320 = 940 m^2 aan overig/tuinen. Dit dit telt voor 50% mee aan verharding. Dat is 470 m^2
De totale verharding wordt dan: 470 + 320 = 790 m^2. Dit is onder de 800 m^2, watercompensatie is daarom niet nodig. Deze berekening is teruggekoppeld met het Hoogheemraadschap. Zij hebben hierover hun akkoord gegeven per mail van 13 december 2021.

In de reactie wordt ook het onderhoud van de sloot aangehaald. In de reactie van het Hoogheemraadschap staat dat in het plan is aangegeven dat de gemeente onderhoudsplichtig wordt van de watergang achter de woningen. In de huidige situatie onderhoudt de gemeente de gehele sloot. Bij verkoop van de gronden voor de woningen loopt de nieuwe eigendomsgrens in het midden van de sloot. De nieuwe eigenaren hebben dan automatisch de onderhoudsplicht tot het midden van de sloot. De gemeente blijft verantwoordelijk voor de andere helft omdat zij eigenaar is van het achterliggende perceel.

De reactie van het Hoogheemraadschap leidt tot een kleine aanpassing in de toelichting van het bestemmingsplan. Het aantal m^2 in paragraaf 4.2.3 wordt aangepast. Ook liep de zin niet goed. Dat wordt ook direct aangepast.

Standpunt

De reactie geeft aanleiding tot aanpassing van de toelichting van het bestemmingsplan.
In paragraaf 4.2.3 'watertoets'

'Gezien de kleine toename, circa 360 m^2, van het aantal m^2 is er voor de beoogde ontwikkeling zijn er echter geen compenserende maatregelen vereist.'

Wordt aangepast in:

'Gezien de toename in verharding van ongeveer 790 m^2 zijn er voor de beoogde ontwikkelingen geen compenserende maatregelen vereist.'

2.2. Reactie Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

- Inhoud van de reactie

Het bestemmingsplan is op 1 oktober 2021 voor reactie verzonden naar de veiligheidsregio met verzoek om binnen 6 weken te regeren. Binnen deze termijn is geen reactie ontvangen.

2.3. Reactie Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

- Inhoud van de reactie

De omgevingsdienst heeft het bestemmingsplan getoetst op diverse milieuonderdelen. Hieronder is de samenvatting van het advies opgenomen. Alleen met betrekking tot de bodem is een tekstuele aanpassing wenselijk. De reden daarvoor is dat in het rapport bodemonderzoek is aangegeven dat de grond niet verontreinigd is, maar uit de analyseresultaten blijkt echter dat de grond licht verontreinigd is, maar dat deze verontreinigingen geen belemmering vormen voor de toekomstige bestemming. Dit moet ook worden opgenomen in de tekst van het bestemmingsplan.

Samenvatting advies bestemmingsplan	
Bedrijven en milieuzonering	Tekst in bestemmingsplan is akkoord.
Bodem	- Geen belemmering voor de bestemmingswijziging. - Tekst in het bestemmingsplan moet worden aangepast
Externe veiligheid	Tekst in bestemmingsplan is akkoord.
Geluid (o.a. wegverkeerslawaai)	Tekst in bestemmingsplan is akkoord.
Luchtkwaliteit (agv verkeer)	Tekst in bestemmingsplan is akkoord.
Natuur	Volgt.
Besluit milieueffectrapportage	Tekst in bestemmingsplan is akkoord.

- Beoordeling gemeente

De reactie van de omgevingsdienst vormt geen belemmering voor de ontwikkeling van 4 woningen aan de Stolpweg. Wel wordt geconcludeerd dat de door de Omgevingsdienst geconstateerde lichte verontreiniging in de analyse van het bodemonderzoek niet is verwoord in de toelichting van het bestemmingsplan. Voorgesteld wordt dit aan te passen zodat duidelijk wordt dat er wel een kleine verontreiniging is geconstateerd, maar dat deze geen belemmering vormt voor de ontwikkeling van de 4 woningen op deze locatie.

Standpunt

De reactie geeft aanleiding tot aanpassing van de toelichting van het bestemmingsplan.

De huidige tekst van op pagina 21, paragraaf 4,4 van de toelichting bestemmingsplan:
'Voor het plangebied is een bodemonderzoek uitgevoerd (Prommenz, 28 januari 2021 bijlagen bij toelichting bijlage 2). Tijdens het onderzoek zijn geen verontreinigingen aangetroffen in de bodem. Het onderzoek geeft een goed beeld van de bodemkwaliteit ter plaatse en vormt geen aanleiding voor aanvullend onderzoek en geen belemmering voor de toekomstige nieuwbouw (woningen)'

Vervangen door:
'Voor het plangebied is een bodemonderzoek uitgevoerd (Prommenz, 28 januari 2021 bijlagen bij toelichting bijlage 2). Het onderzoek geeft een goed beeld van de bodemkwaliteit ter plaatse. Uit de analyseresultaten blijkt dat er een lichte verontreiniging is aangetroffen. Deze zijn echter verwaarloosbaar en vormen geen aanleiding voor aanvullend onderzoek en zijn geen belemmering voor de toekomstige nieuwbouw van de woningen.'

2.4. Reactie Provincie Noord-Holland

- Inhoud van de reactie

De provincie heeft het volgende aangegeven over het bestemmingsplan naast Stolpweg 23:
De locatie is geen aangelegenheid van Provincie Noord Holland. Volgens ruimtelijkeplannen.nl ligt deze locatie niet in een werkingsgebied van de Omgevingsverordening 2020. Vanuit het standpunt ruimtelijke ordening valt deze locatie onder de verantwoordelijkheid van de gemeente, zonder dat er bemoeienis (nodig) is van Provincie Noord Holland.

- Beoordeling gemeente

Deze reactie van de provincie heeft geen verdere beoordeling van de gemeente nodig.

Standpunt

De reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van de toelichting en regels van het bestemmingsplan.

3. Zienswijze

- Zienswijze 1

Indieners van de zienswijze wonen aan de Stolpweg, naast de beoogde locatie voor de 4 woningen (het plangebied). Indieners hebben hier een recreatief groepsverblijf. Hieronder een samenvatting van de zienswijze:
Bij de realisatie van de woningen Stolpweg 17-23 is met de gemeente afgesproken dat er niet dichter bij het groepsverblijf woningen gerealiseerd zouden worden. Nu komen hier jongeren wonen, maar als deze woningen later verkocht zouden worden dan is de kans aanwezig dat deze aan rustzoekers van de overkant worden verkocht. Dit zou de bedrijfsvoering van het groepsverblijf in gevaar kunnen brengen.
Nu zijn er af en toe vanuit het dorp klachten over kindergeluiden, met name door ouderen. Dat zou als er gepensioneerden komen wonen in de huizen alleen maar meer worden.
Om toekomstig geluidsoverlast tegen te gaan zouden de indieners van de zienwijze graag medewerking van de gemeente Texel krijgen bij de toekomstige ontwikkeling van het bedrijf om eventuele nieuwbouw beter ten opzichte van het dorp te positioneren en hierbij de afstand tot het dorp te vergroten. Dit door het verplaatsen of vergroten van ons bouwvlak en zo dus problemen te voorkomen

- Reactie gemeente

Uit ons archief blijkt dat er geen concrete afspraken met indieners zijn gemaakt dat er naast de woningen aan de Stolpweg 17 - 23 nooit meer woningen gebouwd zouden kunnen worden in verband met geluidhinder. Uit de beoordeling op dit aspect met betrekking tot de bouw van deze 4 woningen blijkt dat er ruim voldoende afstand aanwezig is tussen de nieuwe woningen en het groepsverblijf. Er wordt voldaan aan de minimale richtafstanden. Groepsverblijf is milieucategorie 1 met een richtafstand van 0 meter. Dit is ook door de omgevingsdienst bevestigd in hun reactie op het plan. De komst van de woningen heeft geen gevolgen voor de ontwikkelingsmogelijkheden van het groepsverblijf.

Voor eventuele ontwikkelingen in de toekomst biedt het huidige bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013 mogelijkheden om de vorm van het bouwvlak aan te passen. Daarbij wordt de landschappelijke inpassing beoordeeld, maar speelt ook de bedrijfsontwikkeling een rol. Er zijn op dit moment dus mogelijkheden om voor de toekomst de bebouwing van het groepsverblijf zodanig te situeren dat ‘mogelijke’ overlast zo veel mogelijk wordt voorkomen. Op basis van de huidige regeling in het bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013 kan hiervoor een binnenplanse wijzigingsprocedure worden gevoerd. Na invoering van de Omgevingswet (op dit moment is dat 1 juli 2022) wijzigt de procedure, maar blijft de mogelijkheid voorlopig bestaan in het tijdelijke Omgevingsplan. Er kan met betrekking tot deze mogelijkheid echter geen toezegging worden gedaan met betrekking tot een toekomstige regeling c.q. mogelijkheid in het definitieve Omgevingsplan. Indiener kan aan de reactie op deze zienswijze dan ook geen rechten ontlenen.

Standpunt

De reactie geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

4. Bijlagen

- Bijlage 1 Zienswijze 1
- Bijlage 2 Reactie Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
- Bijlage 3 Reactie Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Gemeente Texel
Postbus 200
1790 AE Den Burg

20211102-1010

Betreft; Zienswijze zaaknummer 2966474

Den Hoorn, 30 oktober 2021

Geachte heer/mevrouw,

Op dit moment ligt de bestemmingswijziging ten behoeve van de woningbouw langs de Stolpweg in Den Hoorn ter inzage. In 2000 is echter afgesproken dat de woningen aan de stolpweg niet dichter bij de groepsaccommodatie zouden komen.
Voordat in 2000 de laatste huizen aan de stolpweg gebouwd werden (huisnummer 17 tot huisnummer 23) is er met gemeente Texel afgesproken dat er niet dichter bij ons bedrijf gebouwd zou worden. Hiervoor is destijds nog bij ons op bezoek geweest. Ook is er destijds nog door ons ingesproken tijdens de vergadering waar over de huizenbouw van stolpweg 17 tot 23 werd besloten.

Wij snappen ook dat er ernstig woning te kort is in heel Nederland en zijn ook niet zo zeer tegen het bouwen van woningen. De jonge Hoornders die dit project willen gaan realiseren, daar verwachten wij geen problemen mee, (wij hebben overleg met hen gehad) maar ons gaat het er om wat er gebeurt als zij hun huis later weer verkopen. Aangezien de gemiddelde starter op de woningmarkt niet zo'n huis kan kopen verwachten wij gepensioneerde rustzoekers van de overkant erin. Die verwachten hier hun stille pensioen uit te zitten. Wat onze bedrijfsvoering in gevaar kan brengen.

Wij hebben onze bedrijfsvoering al helemaal om gegooid en nemen dus geen studentenverenigingen en volwassen voetbalclubs meer aan en richten ons nu hoofdzakelijk op groepen waarbij kinderen aanwezig zijn. Daardoor staan we vaker leeg in het weekend maar hebben we al jaren groepen die rustiger van aard zijn. Maar wij merken dat uit het dorp waar veel ouderen wonen mensen toch af en toe klagen omdat ze kinderen horen spelen. (Dit betreft geen muziek maar gewoon kindergeluiden tijdens spel) Wij zijn bang dat als de huizen nog dichter bij ons gebouwd worden dat daar in de toekomst gepensioneerde rustzoekers in komen wonen die constant gaan klagen, waardoor de huidige goede verhoudingen met het dorp verstoord zullen worden. Wij willen ons graag op groepen blijven richten en hopen dat misschien 1 van onze kinderen het later weer wil over nemen. Maar daar moet dan wel een toekomst voor zijn.

Kort gezegd wij maken ons dus ernstige zorgen over toekomstige rustzoekers die na de jonge Hoornders in de nieuwe huizen zullen trekken. Graag zouden wij medewerking van de gemeente Texel krijgen bij de toekomstige ontwikkeling van ons bedrijf om eventuele nieuwbouw beter ten opzichte van het dorp te positioneren en hierbij de afstand tot het dorp te vergroten. Dit door het verplaatsen of vergroten van ons bouwvlak en zo dus problemen te voorkomen.

Met vriendelijke groet,

afk 1747 AW, 34

Gemeente Texel

Postbus 200

1790 AE DENBURG

A05CC #X810X0X#00#0000#

From:
To:
Subject: Advies artikel 3.1.1 Bro bouw 4 starterswoningen Stolpweg Den Hoorn
Date: 12.10.2021 08:53:34 (+0000)

Op 1 oktober 2021 hebben wij van u een verzoek om advies ontvangen in het kader van het artikel 3.1.1. Bro vooroverleg in verband met de ontwikkeling van 4 starterswoningen op het perceel aan de Stolpweg in Den Hoorn.

Verhardingstoename
In paragraaf 4.2.3 van het ontwerpbestemmingsplan staat vermeld dat de realisatie van het plan een toename aan verharding van 360 m² tot gevolg heeft door de bouw van 4 woningen. Naar onze inschatting zal de werkelijke oppervlakte verhardingstoename binnen het plangebied groter zijn.
Het plangebied is momenteel onverhard. Voor een totaal overzicht van de verhardingstoename is het noodzakelijk om de oppervlakken van de bouwblokken (360 m²), 50% van de oppervlakte uitgeefbaar terrein (tuinen) en de aan te leggen wegverhardingen bij elkaar op te tellen. Gezien de oppervlakte van het plangebied (circa 1320 m²) is de verwachting dat de verhardingstoename meer is dan 800 m². In de waterparagraaf staat aangegeven dat er geen compenserende waterberging nodig is, maar wanneer de verhardingstoename groter is dan 800 m² moet een percentage van 10% aan compenserende waterberging worden gerealiseerd. Het verzoek aan de initiatiefnemer is om aan te geven wat de totale verhardingstoename binnen het plangebied is en waar de compenserende waterberging wordt gerealiseerd. Over de exacte invulling van de compenserende maatregelen treden wij graag met de initiatiefnemer van het plan in overleg.

Onderhoudsplicht waterloop achterzijde plangebied
In paragraaf 4.2.3 staat vermeld dat de gemeente Texel onderhoudsplichtig wordt voor de waterloop aan de achterzijde van de woningen. Bij de aanvraag voor een watervergunning in verband met de verhardingstoename en het realiseren van compenserende waterberging moet worden aangegeven dat de gemeente Texel het onderhoud van de gehele waterloop op zich neemt en dat door de bouw van de woningen de onderhoudsplicht niet wijzigt.

Opgemerkt wordt dat HHNK binnen stedelijk gebied als voorwaarde heeft dat waterlopen een minimale afmeting van 6 meter breed op de waterlijn hebben in verband met varend onderhoud. In dit geval is aan de achterzijde van de woningen een doodlopende waterloop aanwezig, met een waterbreedte smaller dan 6 meter, waar geen varend onderhoud kan worden uitgevoerd. Daarmee voldoet de waterloop niet aan de voorwaarden voor stedelijk water.
Doordat er een onderhoudsstrook aanwezig is langs de waterloop en gemeente Texel het onderhoud van de waterloop uitvoert, kan HHNK instemmen met de bouw van de woningen. Het onderhoud van de waterloop wordt niet door HHNK overgenomen.

Waterkwaliteit
Binnen het plan zal een gescheiden rioolstelsel worden aangelegd. Het hemelwater kan direct afgekoppeld worden naar de bestaande waterloop aan de achterzijde van het plangebied. Voor een lozing op het oppervlaktewater moet op grond van de Waterwet een vergunning worden aangevraagd of moet een melding worden gedaan. De gemeente is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het afstromende hemelwater. Met betrekking tot het afstromend hemelwaterwater raden wij aan om terughoudend om te gaan met uitlogende materialen zoals koper, lood en zink. Indien uit architectonische overwegingen gekozen wordt voor bijvoorbeeld een zinken dak, kan een zuiverende voorziening noodzakelijk zijn.

Vergunningen en ontheffingen
Voor werkzaamheden in, onder, langs, op, bij of aan oppervlaktewater, waterkeringen en wegen in het beheer van het hoogheemraadschap en het aanleggen van ≥800 m² verharding is een watervergunning of ontheffing van het hoogheemraadschap nodig. Afhankelijk van de complexiteit van aanvraag en/of werken is het belangrijk om hierover in een vroeg stadium

overleg te starten, zodat onderzoeken tijdig kunnen worden gestart en wordt voorkomen dat onnodige onderzoeken worden gedaan. Houdt u rekening met de noodzakelijke proceduretijd die hiermee is gemoeid.

Meer informatie over vergunningen en ontheffingen en het aanvragen daarvan kunt u vinden op www.hhnk.nl . Voor een voorspoedige afhandeling van de aanvraag adviseren wij u om de formulieren zo volledig mogelijk in te vullen. Denkt u in het bijzonder aan de goedkeuring van eventuele belanghebbenden die gehoord moeten worden voor het verlenen van de vergunning/ontheffing. Voor extra vragen betreffende het indienen van een ontheffings- en/of vergunningsaanvraag kan contact worden opgenomen met het cluster Vergunningen. Wij adviseren u om ruim voordat u van plan bent met de werkzaamheden te beginnen contact met hen op te nemen.

Tot slot
Mocht de inhoud van het plan wijzigen, dan verzoek ik u vriendelijk een geactualiseerde versie toe te sturen.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben ingelicht, maar als er nog vragen zijn dan hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,

Afdeling Watersystemen

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Bezoekadres:
Stationsplein 136
1703 WC Heerhugowaard
Postadres:
Postbus 250
1700 AG Heerhugowaard

t. 06-29148106

w. www.hhnk.nl

Deze e-mail geldt alleen als formeel besluit als dat specifiek benoemd is in de mail of in de bijlage daarbij.
Heeft u een formeel besluit nodig of twijfelt u over de rechtsgeldigheid van deze mail, neem dan telefonisch contact met ons op of kijk op onze website.

Onderwerp:	Stolpweg, Den Hoorn Advies bestemmingsplan 'Naast Stolpweg 23, Den Hoorn' naam t.b.v. realisering vier starterswoningen.
Aan:	Gemeente Texel Afdeling Vergunningen
Datum advies:	24 november 2021
Kenmerk OD NHN:	OD.354876
Kenmerk gemeente:	2966474
Contactpersoon:	
Doorkiesnummer:	
E-mail	
Bijlagen:	- Geen.
Paraaf afdelingsmanager:	Dit document is automatisch gegenereerd en daarom niet ondertekend.

Samenvatting advies bestemmingsplan	
Bedrijven en milieuzonering	Tekst in bestemmingsplan is akkoord.
Bodem	- Geen belemmering voor de bestemmingswijziging. - Tekst in het bestemmingsplan moet worden aangepast
Externe veiligheid	Tekst in bestemmingsplan is akkoord.
Geluid (o.a. wegverkeerslawaai)	Tekst in bestemmingsplan is akkoord.
Luchtkwaliteit (agv verkeer)	Tekst in bestemmingsplan is akkoord.
Natuur	Volgt.
Besluit milieueffectrapportage	Tekst in bestemmingsplan is akkoord.

1. Inleiding

Op 1 oktober 2021 is aan de OD NHN om advies gevraagd over de milieu aspecten, zoals opgenomen in het bestemmingsplan 'Naast Stolpweg 23, Den Hoorn' (status: concept). Het bestemmingsplan is opgesteld door Buro SRO (Utrecht).

Er is niet eerder door de ODNHN geadviseerd over deze ontwikkeling.

Het bestemmingsplan is opgesteld om de realisering van vier starterswoningen mogelijk te maken. Het plangebied betreft op dit moment een leegstaand grasveld (gemeentegroen) zonder enige bebouwing of begroeiing. Ter plaatse van het plangebied geldt het bestemmingsplan 'Den Hoorn 2014' en het 'reparatieplan Den Hoorn'. De gronden van het plangebied hebben de enkelbestemming 'Groen' zonder bouwvlak. De bouw van de vier woningen is daarom in strijd met het vigerende bestemmingsplan. Voor de gronden van het plangebied geldt dat er een bestemmingswijziging dient plaats te vinden.

Bij de totstandkoming van ons advies hebben wij de volgende stukken betrokken:

- bestemmingsplan 'Naast Stolpweg 23, Den Hoorn', door Buro SRO;
- tekening plangebied, kenmerk SR210011, d.d. 3 mei 2021 door Buro SRO;
- berekening stikstofdepositie, kenmerk SR210011, d.d. 17 juni 2021, door Buro SRO;
- verkennend bodemonderzoek, kenmerk M20230, 28 januari 2021, door Prommenz;
- quickscan Wnb, kenmerk BE/2021/586/r, d.d.10 juni 2021, door Blom Ecologie BV.

2. Advies milieuaspecten

2.1 Bedrijven en milieuzonering, paragraaf 4.8

Het plan bevindt zich in een woongebied. Op ongeveer 80 meter afstand bevindt zich groepsaccommodatie "De Stolp" Dit bedrijf geeft op deze afstand geen belemmering voor het plangebied.
Dit onderwerp wordt in het concept bestemmingsplan voldoende beschreven.

2.2 Bodem, paragraaf 4.4

Wettelijk kader

In de planvorming moet rekening worden gehouden met de bodemkwaliteit in relatie tot toegelaten functies. In de toelichting van een bestemmingsplan, ruimtelijke onderbouwing, e.d. moeten de overwegingen hierover zijn opgenomen. Als blijkt dat de bodemkwaliteit niet direct geschikt is voor de gewenste bestemming dan moet hiervoor een nadere afweging worden gemaakt.

Als sprake is van een functiewijziging kan een bodemonderzoek worden geëist. De onderzoeksplicht is alleen redelijk als het de locatie een gevoeligere functie krijgt.

Beoordeling

Resultaten

Van de locatie is een verkennend onderzoek van Prommenz beschikbaar met kenmerk M20230 d.d. 28 januari 2020. Het bodemonderzoek is volgens de strategie voor een onverdachte locatie uitgevoerd. Op basis van zintuiglijke waarnemingen is in de grond sporen puin en zwak puinhoudende grond aangetroffen. Op de locatie is geen bebouwing aangetroffen. Uit de analyseresultaten blijkt dat de bovengrond licht verontreinigd is met kwik en lood. In de ondergrond is ook een lichte verontreiniging met kwik en lood aangetroffen. Het grondwater is niet verontreinigd.

Uit het asbestonderzoek blijkt dat tijdens de visuele inspectie geen asbestverdacht materiaal op het maaiveld is aangetroffen. In de bodem is ook geen asbest aangetroffen.

Opmerkingen
In het rapport van het bodemonderzoek is in de tekst vermeld dat de grond niet verontreinigd is. Uit de analyseresultaten blijkt echter dat de grond licht verontreinigd is met kwik en lood. De verontreinigingen vormen echter geen belemmering voor de toekomstige bestemming
De opgenomen tekst voor het aspect bodem in het 'Bestemmingsplan Naast Stolpweg 23, Den Hoorn' is niet akkoord. In het bestemmingsplan is namelijk ook vermeld dat de grond niet verontreinigd is.

Conclusie
Uit de beoordeling blijkt dat de bodem op basis van de beschikbare informatie geschikt is voor het beoogd gebruik. Er zijn derhalve geen belemmeringen aanwezig voor de voorgenomen bestemmingswijziging. Wel dient de tekst van het bestemmingsplan worden aangepast.
Het bodemonderzoek is conform de NEN 5740 en de NEN 5707 is uitgevoerd.

Advies
Geadviseerd wordt de initiatiefnemer in een brief te informeren dat op basis van het aspect bodem er geen belemmeringen aanwezig zijn voor de voorgenomen bestemmingswijziging. Wel dient de tekst in het bestemmingsplan te worden aangepast omdat er in de grond lichte verontreinigingen zijn aangetroffen en dit niet in de tekst is vermeld

2.3 Externe veiligheid, paragraaf 4.9

Wettelijk kader
Het externe veiligheidsbeleid richt zich op het beheersen van risico's bij industriële activiteiten en het realiseren van een veilige woon- en leefomgeving. Het betreft risico's die verbonden zijn met onder meer de productie, de opslag, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen, voor zover deze stoffen als gevolg van een voorval vrij kunnen komen. De nadruk van het veiligheidsbeleid ligt op een kwalitatieve benadering en heeft tot doel om het risico van (grote) ongevallen met gevaarlijke stoffen bij bedrijven zo klein mogelijk te maken. Enerzijds door de kans dat dergelijke ongevallen plaatsvinden te verkleinen (preventie), anderzijds door de gevolgen van een eventueel ongeval te verkleinen (repressie).

In het beleid voor externe veiligheid wordt onderscheid gemaakt in het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Het plaatsgebonden risico (PR) is de kans per jaar, dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval met gevaarlijk stoffen.
Voor kwetsbare objecten geldt een grenswaarde voor het plaatsgebonden risico bij een kans van 1 op 1 miljoen per jaar. Het gebied waarbinnen deze norm wordt overschreden wordt begrensd door de 10^{-6} contour. Voor beperkt kwetsbare objecten is dit een richtwaarde.
Het groepsrisico (GR) is een maat om de kans weer te geven dat een incident met dodelijke slachtoffers voorkomt. Tevens wordt het groepsrisico beschouwd als maat voor de maatschappelijke ontwrichting welke kan ontstaan ten gevolge van een incident. Het gebied waarbinnen het groepsrisico dient te worden beschouwd is het invloedsgebied. Het groepsrisico is niet ruimtelijk (met contouren) weer te geven.

Ruimtelijke besluiten worden met betrekking tot inrichtingen, transportroutes voor gevaarlijke stoffen en buisleidingen getoetst aan de besluiten externe veiligheid;
- Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb);
- Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt).

Beoordeling
Het document is beoordeeld op juistheid en volledigheid met betrekking tot het aspect externe veiligheid.

Figuur 1: Het te beoordelen plangebied binnen de signaleringskaart.

Het plan voorziet niet in de komst van een nieuwe risicorelevante activiteit naar het plangebied. Het plangebied bevindt zich buiten de risicocontouren en invloedsgebieden van inrichtingen, buisleidingen, transportroutes, windturbines en hoogspanningslijnen. Deze aspecten zijn daarom niet aan de orde.

In de onderbouwing wordt beweerd dat het plangebied zich niet bevindt in de nabijheid van risicovolle activiteiten. Dat is gezien het bovenstaande juist. Het aspect externe veiligheid vormt derhalve geen belemmering voor het plangebied.

Conclusie
De onderbouwing geeft geen aanleiding tot het maken van op- en/of aanmerkingen.

Advies
Geadviseerd wordt de ruimtelijke onderbouwing wat betreft externe veiligheid te accepteren.

2.4 Geluid, paragraaf 4.5 en 4.8.
Het plangebied bevindt zich langs de Stolpweg. Het betreft een ontsluitingsweg van het plaatsje Den Hoorn. De eenbaansweg is ter plaatse ingericht als een 30km zone. 30 km wegen zijn uitgezonderd van toetsing aan de Wet geluidhinder en hebben formeel geen geluidzone. Gelet op het weinige gemotoriseerde verkeer, de afstand van de weg naar het plangebied toe en het wegdek (asfalt) kan worden gesteld dat in het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt voldaan aan de minimale eisen.
Dit onderwerp wordt in het concept bestemmingsplan voldoende beschreven.

2.5 Luchtkwaliteit, paragraaf 4.6
Het plan betreft slechts 4 woningen. Deze ontwikkeling vormt geen belemmering voor het aspect luchtkwaliteit.
Tekst in concept bestemmingsplan is akkoord.

2.6 Natuur/stikstof, paragraaf 4.7
Dit aspect wordt gelet de DVO niet beoordeeld door de ODNHN.

2.7 Milieueffectrapportage, paragraaf 4.1

De conclusie uit het bestemmingsplan wordt onderschreven.

Advies
Een m.e.r.-beoordeling is niet noodzakelijk. Er kan worden volstaan met een vormvrije m.e.r.-beoordeling. De plantoelichting kan worden beschouwd als zijnde de aanmeldnotitie.

Disclaimer:
In dit advies wordt ingegaan op de aspecten, die onderdeel zijn van de Dienstverleningsovereenkomst tussen de gemeente en de OD NHN (oftewel: onderdeel zijn van door de gemeente overgedragen taken).

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Gewijzigd vaststellen bestemmingsplan ‘naast Stolpweg 23’ Den Hoorn

Doelenboom

Programma	**3**	**Mooi en gastvrij Texel**
Maatschappelijk doel	3.5.	Zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening met behoud van de Texelse kernwaarden
Beleidsdoel	3.5.1	Voor een goede ruimtelijke ordening zorgdragen

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Wet ruimtelijke ordening
- Bestemmingsplan Den Hoorn

Overwegende

- Dat met dit bestemmingsplan er 4 woningen gebouwd kunnen worden gebouwd in Den Hoorn. Met het oog op de krapte op de woningmarkt is dit een mooie aanvulling van het aantal woningen in Den Hoorn.
- Dat deze plannen in overeenstemming zijn met het gemeentelijk woonbeleid en ook past binnen het provinciaal- en rijksbeleid.

Besluit

1. De Nota van zienswijzen vast te stellen met de daarbij aangegeven noodzakelijke tekstuele aanpassing in de toelichting van het bestemmingsplan.
2. Het bestemmingsplan ‘naast Stolpweg 23’ in Den Hoorn voor de bouw van 4 woningen, zoals geometrisch is vastgelegd in het Geography Markup Language (GML) bestand NL.IMRO.0448.DHN2021BP0002-on01 gewijzigd vast te stellen zoals in de Nota van zienswijzen is opgenomen.
3. Als ondergrond voor de verbeelding te gebruiken: de Grootschalige Basiskaart (GBKN) ondergrond van 01-02-2021.
4. Voor het plangebied geen exploitatieplan vast te stellen ingevolge artikel 6.12 lid 2 Wet ruimtelijke ordening, omdat het kostenverhaal anderszins is geregeld.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-02-2022,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3100502

Bijlagen

Raadscommissie

Dossiernummer	886
Extern Zaak ID	3114822
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	2 februari 2022
Agendapunt	6
Titel	Lokaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie
Organisatieonderdeel	Beleid & Vergunningen
Portefeuillehouder	Burgemeester
Aanleiding	Overig

Bijlagen
Advies - Lokaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie
Bijlage 1. Regionale strategie klimaatadaptatie Noordkop
Concept-raadsbesluit -3114822- Lokaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
B&W	11 januari 2022
Planningscommisie	18 januari 2022
Raadscommissie	**2 februari 2022**
Raadsvergadering	16 februari 2022

Toelichting

Het college vraagt de raad € 35.000,- ter beschikking te stellen voor het opstellen van een Lokaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie. Dit programma geeft gevolg aan de in juni 2021 vastgestelde Strategie Klimaatadaptatie Noordkop. Door klimaatadaptatie proberen we de gevolgen van een veranderend klimaat zoveel mogelijk op te vangen. Dit doen we door maatregelen te nemen waar het gaat om overvloedige neerslag, langdurige droogte, hittestress, zeespiegelstijging en waterveiligheid. In 2050 moeten alle gemeenten klimaatbestendig en waterrobuust zijn. In het lokaal Uitvoeringsprogramma zal duidelijk worden wat we hier al als gemeente aan doen, wat we nog gaan doen en hoe we dat gaan verankeren in beleid.

Advies

Lokaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie

Doelenboom

Programma	**3**	**Mooi en gastvrij Texel**
Maatschappelijk doel	3.2.	Het Texelse landschap behouden en ontwikkelen
Beleidsdoel	3.2.4	Het unieke Texelse landschap behouden

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. In te stemmen met het ter beschikking stellen van een bedrag van € 35.000,- ten behoeve van het inhuren van expertise voor het opstellen van een lokaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie

Toelichting

Door klimaatadaptatie proberen we de gevolgen van een veranderend klimaat zoveel mogelijk op te vangen. Op 23 juni 2021 is de Strategie Klimaatadaptatie Noordkop vastgesteld door uw raad. Om de ambities uit deze Strategie te realiseren is het niet alleen nodig om waar het kan regionaal invulling te geven aan adaptatie maatregelen, maar zal er ook een lokaal uitvoeringsprogramma moeten worden opgesteld. Omdat iedere gemeente de gevolgen van klimaatverandering anders ondergaat speelt klimaatadaptatie zich immers vooral op lokaal niveau af.
Vanuit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie volgt dat iedere gemeente vanaf 2020 klimaatadaptief handelt en in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is. Gemeente Texel is dan in 2050 bestand tegen de negatieve gevolgen van klimaatverandering en is (nog steeds) een fijne plek om te wonen, te werken en te recreëren.

Om dat te bereiken nemen we maatregelen zodat;
-hevige neerslag zo goed mogelijk opgevangen en verwerkt wordt
-er zo min mogelijk schade optreedt door langdurige droogte
-effecten van extreme hitte worden verminderd
-de gevolgen van de zeespiegelstijging worden ondervangen en waterveiligheid wordt gegarandeerd

In het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie zal duidelijk worden welke maatregelen met betrekking tot bovenstaande thema's we als gemeente al hebben genomen en welke maatregelen we gaan nemen. Ook wordt inzichtelijk gemaakt hoe we deze in beleidskaders zoals de Omgevingsvisie opnemen. Inwoners en ondernemers worden bij de ontwikkeling van het programma betrokken. Met de klimaatadaptie-opgave kunnen we de gezondheid van inwoners verbeteren (tegengaan van hittestress), een betere leefomgeving creëren (versterking biodiversiteit en natuur) en er ontstaan kansen voor innovatieve ondernemers. Het Uitvoeringsprogramma zal zoveel mogelijk aansluiten bij het Regionaal Uitvoeringsprogramma en ook zal er afstemming plaatsvinden met de ambities van externe partijen als Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Staatsbosbeheer en LTO.

Consequenties

Financieel	☑ Ja ☐ Nee	Majeure risico's	☐ Ja ☑ Nee
Personeel/Organisatie	☐ Ja ☑ Nee	Beheer	☑ Ja ☐ Nee
Juridisch	☐ Ja ☑ Nee	Belanghebbenden	☐ Ja ☑ Nee
Beleid	☑ Ja ☐ Nee	Structuurvisie	☑ Ja ☐ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☑ Ja ☐ Nee	Regie	
Deregulering	☐ Ja ☑ Nee	**Zaaknummer**	3114822

Bijlagen

1. Strategie Klimaatadaptatie Noordkop

Lokaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie

Samenvatting

Het college vraagt de raad € 35.000,- ter beschikking te stellen voor het opstellen van een Lokaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie. Dit programma geeft gevolg aan de in juni 2021 vastgestelde Strategie Klimaatadaptatie Noordkop. Door klimaatadaptatie proberen we de gevolgen van een veranderend klimaat zoveel mogelijk op te vangen. Dit doen we door maatregelen te nemen waar het gaat om overvloedige neerslag, langdurige droogte, hittestress, zeespiegelstijging en waterveiligheid. In 2050 moeten alle gemeenten klimaatbestendig en waterrobuust zijn. In het lokaal Uitvoeringsprogramma zal duidelijk worden wat we hier al als gemeente aan doen, wat we nog gaan doen en hoe we dat gaan verankeren in beleid.

Lokaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie

Argumenten tot advies

In het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie van het Rijk staat dat alle gemeenten vanaf 2020 klimaatadaptief handelen en in 2050 klimaatrobuust moeten zijn ingericht. Daarom heeft ook gemeente Texel in juni 2021 de Strategie Klimaatadaptatie Noordkop vastgesteld. Om aan deze Strategie en aan de ambities van het Deltaplan vervolg te geven is het noodzakelijk om tot een lokaal Uitvoeringsprogramma te komen waarin duidelijk wordt wat we op dit gebied al doen en wat er nog moet worden gedaan. Op dit moment ontbreekt het binnen de gemeente aan ambtelijke capaciteit en expertise om een dergelijk plan op te stellen. Daarom wordt de raad gevraagd het inhuren van expertise mogelijk te maken.

Alternatieven

Zonder een Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie zal gemeente Texel niet voldoen aan de afspraken gemaakt in de regio. Ook zal Texel in 2050 niet klimaatrobuust zijn en daarmee niet worden voldaan aan de vanuit het Rijk gestelde ambities.

Consequenties van het advies

- **Financieel**

Kosten		
Incidenteel	Voor het jaar 2022	€ € 35.000,-

Geen dekking *	☐ Begroting	☑ Halfjaarrapportage	☐ Jaarrekening

*** Toelichting**
Gevraagd wordt € 35.000,- ter beschikking te stellen uit de algemene reserve ten behoeve van het opstellen van een lokaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie.

- **Beleidsmatige consequenties**
  In het lokaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie zal duidelijk worden hoe we als gemeente Texel klimaatadaptief handelen in het beleid en in de uitvoering opnemen en/of al hebben opgenomen.

- **Inkoop- en aanbestedingsbeleid**
  Er zal expertise worden ingehuurd ten behoeve van het opstellen van het Uitvoeringsprogramma.

- **Beheer**
  Van het voorstel zelf zijn geen gevolgen. Bij het uitvoeren van de voornemens die in het plan naar voren zullen komen zal wel blijken dat gebouwen en openbare ruimte zoveel mogelijk klimaat adaptief moeten worden aangepast/ingericht. Gemeentewerken zal dan ook nauw worden betrokken bij het opstellen van het Uitvoeringsprogramma.

Structuurvisie

Op blz. 70 van de Structuurvisie 2020 is te lezen dat we i.v.m. droogte zoveel mogelijk regenwater vasthouden. Op blz. 71 wordt i.v.m. zeespiegelstijging en de klimaatverandering gezegd dat Texel maatregelen zal nemen om de leefbaarheid op het eiland te garanderen.

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

In juni 2021 is door de raad de Strategie Klimaatadaptatie Noordkop vastgesteld.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Lokaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie

Doelenboom

Programma	**3**	**Mooi en gastvrij Texel**
Maatschappelijk doel	3.2.	Het Texelse landschap behouden en ontwikkelen
Beleidsdoel	3.2.4	Het unieke Texelse landschap behouden

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Overwegende

- Dat er klimaatverandering is waar we schadelijke gevolgen van ondervinden.
- Het Rijk in het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie de ambitie heeft gesteld dat alle gemeenten in 2050 klimaatrobuust moeten zijn.
- De raad eerder de Strategie Klimaatadaptatie Noordkop heeft vastgesteld waarin deze ambitie wordt onderschreven en waarin is aangekondigd dat alle gemeenten een lokaal plan maken.

Besluit

1. In te stemmen met het ter beschikking stellen van een bedrag van € 35.000,- ten behoeve van het inhuren van expertise voor het opstellen van een lokaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-02-2022,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3114822

Bijlagen

1. Strategie Klimaatadaptatie Noordkop

STRATEGIE KLIMAATADAPTATIE NOORDKOP 2021-2026

REGIO NOORDKOP

<ADRES>

INHOUDSOPGAVE

01 | INLEIDING 1

1.1 Waarom deze strategie? 2

1.2 Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie, RAD 2.0 en GRP 2

1.3 Ons proces 3

1.4 Leeswijzer 4

02 | PROBLEEMSTELLING EN KADERS - *WETEN* 5

2.1 Inleiding 6

2.2 Noordkop in vogelvlucht 6

2.2.1 Eeuwenoud zeekleilandschap 6

2.2.2 Wederopbouw en traditionele planningstraditie 6

2.2.3 Ruimtelijke adaptatie in de geest van de omgevingswet 7

2.2.4 Eeuwenoud zeekleilandschap in transitie 7

2.2.5 Decentrale vertaling: “bottom-up” 8

2.3 De klimaatverandering in het kort 9

2.3.1 Van alle tijden 9

2.3.2 Trends 9

2.3.3 Klimaatscenario’s 10

2.4 Verwachte klimaateffecten in de Noordkop 11

2.4.1 Uitgevoerde stresstesten 11

2.4.2 Opvallende effecten 11

2.5 Beleidsvorming van bovenaf 16

2.5.1 Rijksbeleid – rol van het Rijk 16

2.5.2 Provinciaal beleid – rol van provincie Noord-Holland 17

2.5.3 Integraal waterbeheer – rol van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier 18

2.5.4 Lokaal beleid – rol van de Noordkop-gemeenten 19

2.6 Inspiratie intermezzo - Panorama Nederland: “De toekomst waarnaar je verlangt!” 20

03 | AMBITIES EN OPGAVEN – *WILLEN* 22

3.1 Bestaand gebied 23
3.1.1 Inleiding 23
3.1.2 Vitale objecten van regionaal belang 23
3.1.3 Hevige en langdurige neerslag 24
3.1.4 Langdurige droogte 26
3.1.5 Extreme hitte 28
3.1.6 Zeespiegelstijging en waterveiligheid 31

3.2 Eisen nieuwe ontwikkelingen (ENO) 33
3.2.1 Inleiding 33
3.2.2 Hevige neerslag 34
3.2.3 Langdurige droogte 34
3.2.4 Extreme hitte 35
3.2.5 Zeespiegelstijging 35

04 | STRATEGIE EN MAATREGELEN -*WERKEN* 37

4.1 Strategie 38
4.1.1 Inleiding 38
4.1.2 Manier van werken 38

4.2 Aanpak voor de opgaven: zes pijlers 39

4.3 Vertalen en verbinden – Ambitiedocument De Kop werkt 41
4.3.1 Inleiding 41
4.3.2 Attractieve Noordzeekust 41
4.3.3 Marinestad en Energiehub 42
4.3.4 Waddenbaai 42
4.3.5 Waterrijk 43
4.3.6 Poldertrots 44
4.3.7 IJsselmeerkust 44

05 | UITVOERINGSPROGRAMMA NOORDKOP – *WERKEN* 46

5.1 Niveau 1: De Kop Werkt 1

5.2 Niveau 2: regionale opgaven 3

5.3 Niveau 3: Lokale opgaven, regionaal aanpakken 7

06 | IMPLEMENTATIE 9

6.1 Inleiding 9

6.2 Rollen en verantwoordelijkheden 9

6.3 Verbindingen met huidig beleid en instrumenten 10

6.4 Benodigde middelen 10

6.5 Planning 10

I. NOTITIE KLIMAATADAPTATIE REGIO KOP VAN NOORD-HOLLAND (JUNI 2019) 12

II. SAMENVATTING KLIMAATSTRESSTEST NATUUR EN LANDBOUW 13

III. KANSEN OP DE KAART 14

VOORWOORD

Wethouder Den Helder

01 | INLEIDING

1.1 Waarom deze strategie?

De Noordkop is een regio met potentie. De regio heeft een divers landschap met hoge duinen, diepe polders, kleine dorpjes en een grote havenstad. Aan drie kanten omgeven door water en het eiland Texel op twintig minuten varen. Bedrijven, recreanten en woningzoekenden weten de regio dan ook steeds vaker te vinden. Hier is ruimte om je te ontwikkelen en te ontspannen!

De Noordkop staat ook onder druk door een veranderend klimaat. Hevige neerslag, langdurige droogte, extreme hitte en zeespiegelstijging kunnen schade toebrengen aan economie, gezondheid en veiligheid in de regio. Als we die risico's willen beteugelen, is bundeling van krachten en een gezamenlijke regionale aanpak gewenst. Er is behoefte aan een gedragen regionale klimaatadaptiestrategie.

Klimaatadaptatie is het proces waarbij de samenleving zich aanpast aan een veranderend klimaat, de schadelijke gevolgen probeert te beperken en kansen gaat benutten. Voorliggende strategie beschrijft hoe we die klimaatadaptatie als regio willen doen.

1.2 Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie, RAD 2.0 en GRP

De Strategie Klimaatadaptatie Noordkop vloeit voort uit de ambities van het landelijke Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie. Hierin hebben alle overheden in Nederland afgesproken om zich, samen met bedrijfsleven en inwoners, voor te bereiden op een veranderend klimaat. Daarom willen zij vanaf 2020 klimaatadaptief handelen verankerd hebben in beleid en handelen, zodat in 2050 Nederland klimaatrobuust is ingericht.

Onze strategie voor klimaatadaptatie staat niet op zichzelf. We leggen de verbinding met andere ruimtelijke ontwikkelingen die op de regio afkomen. Denk aan een toenemende woningbehoefte, een grotere toestroom van recreanten, overschakeling naar duurzame energie en nieuwe vormen van mobiliteit. We sluiten daarom aan op het Regio-akkoord en het Regionaal Ambitiedocument 2.0 (RAD2.0), die de koers van de regio verwoorden.

Daarnaast sluiten we aan de regionale visie op de afvalwaterketen. Het gaat dan om het duurzaam inrichten en beheren van systemen voor afvalwater, regenwater en grondwater, rekening houdend met een veranderend klimaat. In het gezamenlijk Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) Noordkop 2018-2022 staan onder andere de ambities om toe te werken naar een gezonde oppervlaktewaterkwaliteit, regen

vasthouden waar het valt, het “ontstenen” van openbare en particuliere ruimte en het zoeken van de samenwerking met bedrijven, projectontwikkelaars, corporaties en inwoners. We bouwen met voorliggende strategie voort op deze waardevolle ambities uit het GRP Noordkop.

1.3 Ons proces

In november 2018 kwamen we voor het eerst samen: de samenwerkingspartners klimaatadaptatie van de Noordkop. We ontmoetten elkaar in Fort Erfprins in Den Helder en gingen in gesprek over de Noordkop en een veranderend klimaat. Vertegenwoordigers van de gemeenten Texel, Hollands Kroon, Schagen en Den Helder, het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, de provincie Noord-Holland en Rijkswaterstaat waren aanwezig. Ook aanwezig waren samenwerkingspartners LTO-Noord, Greenport NHN, drinkwaterbedrijf PWN, Staatsbosbeheer, Veiligheidsregio NHN, GGD-NHN, Port of Den Helder, Omgevingsdienst NHN, Landschap Noord-Holland, Alliander, Bouwend Nederland, vertegenwoordigers van dorpsraden en woningbouwcorporaties. Een divers gezelschap!

Met deze groep belanghebbenden hebben we in twee opeenvolgende sessies opgaven én oplossingen benoemd voor klimaatadaptatie. De rijke opbrengst vormt een belangrijke basis voor onze strategie en is opgenomen in Bijlage I. We hebben gestreefd naar een strategie die aansluit bij elk van de stakeholders uit het gebied, zodat men zich herkent in de koers en gemotiveerd is om gezamenlijk bij te dragen aan een klimaatrobuuste Noordkop.

1.4 Leeswijzer

Figuur 1-1 toont de opbouw van de strategie en de inhoud van elk van de hoofdstukken.

Figuur 1-1 Visualisatie van de leeswijzer van de strategie, van hoofdstuk 1 t/m 6.

02 | PROBLEEMSTELLING EN KADERS - *WETEN*

2.1 Inleiding

We schetsen in dit hoofdstuk de huidige situatie van de Noordkop. Hoe is de regio geworden tot wat het nu is? Welke effecten komen op de Noordkop af? En welk regionaal beleid is relevant?

2.2 Noordkop in vogelvlucht

2.2.1 Eeuwenoud zeekleilandschap

Vanaf de 12de eeuw is de Kop van NH vanuit een waddengebied getransformeerd naar een polderlandschap. De West-Friese omringdijk was het begin van vele jaren landwinning en inpoldering. De zanddijken vormden de bescherming voor de Noordzee. Met de Zuiderzeewerken (start in de jaren 20 van de vorige eeuw) wordt de begrenzing van de Kop definitief gevormd met de dijk Den Helder – Den Oever, de afsluitdijk en de dijk Den Oever Medemblik. In 1930 wordt de Wieringenmeer drooggelegd en daarmee is de Kop van NH gevormd. Vóór de landaanwinningen en de afsluiting van de Zuiderzee was vooral visserij de belangrijkste bron van inkomsten voor de nederzettingen langs de wateren. Met de inpolderingen werd de agrarische sector al gauw de grootste economische motor voor dit gebied. Den Helder heeft hierin altijd een uitzonderingspositie gehad door de vestiging van de marine in deze stad.

2.2.2 Wederopbouw en traditionele planningstraditie

Na de Tweede Wereldoorlog is er vanaf de jaren 50 gestaag doorgebouwd aan Nederland. De wederopbouwperiode kenmerkt zich door een planmatige en top-down gestuurde manier van bouwen aan steden, landinrichting en infrastructuur. De wet op de ruimtelijke ordening uit 1965 met een onderscheid in sector en facetbeleid en de één tot en met vier nota's ruimtelijke ordening hebben hier sterk aan bijgedragen. In de Kop van NH lag hierbij het accent sterk op waterveiligheid en het creëren van optimale voorwaarden voor de agrarische sector. Steden en dorpen werden uitgebreid om aan de woonbehoefte te voldoen en de benodigde infrastructuur werd aangelegd. Uiteraard vond deze totale ontwikkeling, die ruim 50 jaar heeft geduurd, plaats op basis van een klimaat dat gedurende die periode normaal was in Nederland.

2.2.3 Ruimtelijke adaptatie in de geest van de omgevingswet

Inmiddels is bekend dat het klimaat verandert en dat de huidige inrichting en het functioneren van de Kop van NH niet vanzelfsprekend bestand is tegen de gevolgen van die klimaatverandering.

De zeespiegelstijging, langere periodes van droogte en hitte en extreme neerslag maken het noodzakelijk dat er nagedacht wordt over de volgende klimaatadaptatie-opgaven:

- Zorgen voor een veilige kust voor bescherming achterland tegen hoogwater.
- Een veilig en robuust functionerend boezemsysteem.
- Voorkomen van wateroverlast en/of schade door extreme regenval
- Maximaal benutten van zoet water.
- Stimuleren toename van biodiversiteit.

Klimaatadaptieve maatregelen vragen om ruimte en aanpassingen in de inrichting van de Kop van NH. Dit is geen expliciete ruimte en meekoppelen met andere opgaven is goed mogelijk en biedt vele kansen voor ruimtelijke kwaliteitsverbetering.

En die opgaven zijn er. De Kop van NH is allang niet meer uitsluitend een agrarisch gebied. Vanuit verschillende sectoren worden omgevings/ruimteclaims gelegd in dit gebied. Denk aan de energietransitie, het woningbouwprogramma, de behoefte vanuit de toeristische sector, nieuwe economie in de vorm van bijvoorbeeld datacentra en gebruik van waterstof als brandstof, en de noodzakelijke natuurontwikkeling. Maar ook de agrarische sector is aan verandering onderhevig en legt (nieuwe) omgevingsclaims.

Ook de manier van plannen en inrichten is veranderd. De wet op de RO is afgebouwd en de omgevingswet is in aantocht. De kenmerken van deze laatste wet zijn anders dan de manier van werken in de periode van wederopbouw. De omgevingswet gaat uit van minder centrale overheidssturing, een integrale aanpak, een bottom-up benadering vanuit de kracht van regio’s met inbreng van mondige burgers en ondernemers.

2.2.4 Eeuwenoud zeekleilandschap in transitie

Van oudsher is dit gebied in cultuur gebracht met als doel waterveiligheid te bieden tegen de omliggende zeeën en productieland op te leveren voor de landbouw. Met het

veranderende klimaat is de waterveiligheid in het geding en het is de vraag of de traditionele manier van kustverdediging nog wel afdoende is. Daarnaast zijn de omstandigheden voor de agrarische sector aan het veranderen. Zout water dringt vanaf de kust het gebied in en het zal steeds meer moeite kosten teelt die zoet water nodig heeft in het gebied mogelijk te houden.

Het gebied vraagt om een herbezinning als het om waterbeheersing en inrichting gaat en er zullen antwoorden gegeven moeten worden op de hierboven geformuleerde opgaven.

2.2.5 Decentrale vertaling: “bottom-up”

In het bovenstaande is al aangegeven dat het ruimtelijke ordeningsinstrumentarium is veranderd. Niet langer kennen we de streekplannen van de provincie die voor een regio een afgewogen ruimtelijke ontwikkeling voor 20 jaar vooruit laat zien. Nu is er sprake van een reeds vastgestelde (2019) provinciale omgevingsvisie die via sectornota’s en een provinciale omgevingsverordening vertalingen moet maken naar de lagere schaalniveaus.

Een regionale uitwerking van ruimtelijke adaptatie moet o.a. verder plaatsvinden via de omgevingsvisies van de vier gemeenten Texel, Schagen, Den Helder en Hollands Kroon.

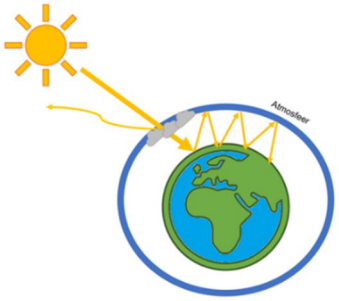
Daarnaast kent de regio Kop van NH al een groot aantal jaren een samenwerkingsverband De Kop Werkt (DKW) met als belangrijkste doel de economische ontwikkeling van het gebied te stimuleren. Dit uitvoeringsprogramma DKW loopt eind 2021 af en daarom wordt er nu gewerkt aan een nieuw kader wat als basis kan dienen voor een nieuwe samenwerking in de vorm van een uitvoeringsprogramma voor de perioden na 2021.

Naast het stimuleren van de regionale economie moet dit nieuwe kader antwoorden geven op de toekomstige ontwikkelingen als energietransitie, transitie agri & food, de Koninklijke Marine, mobiliteit, woningbouw, recreatie & toerisme en klimaatverandering en –adaptatie. Dit kader krijgt zijn weerslag in het regioakkoord en het ambitiedocument 2.0. Met dit programma ruimtelijke adaptatie Kop van NH wordt aangesloten op de werkwijze van het ambitiedocument 2.0.

2.3 De klimaatverandering in het kort

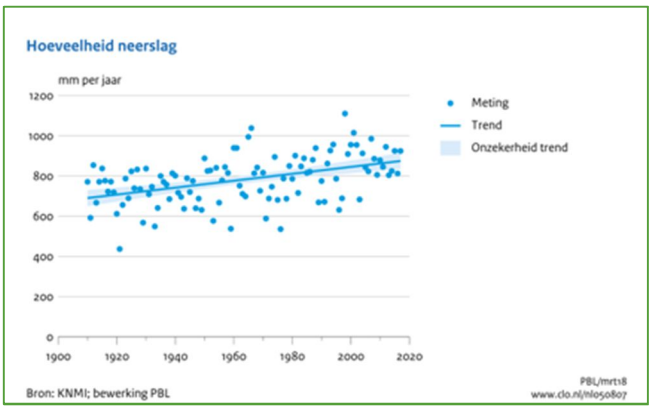
2.3.1 Van alle tijden

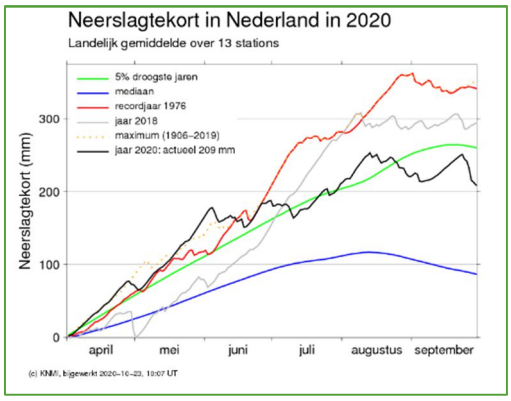
Klimaatverandering is van alle tijden. In het verleden waren vulkaanuitbarstingen of meteorietinslagen soms het startpunt van zeer koude of juist zeer warme perioden op de gehele aarde. Maar voor het eerst in de geschiedenis van de aarde speelt de mens een rol in de klimaatverandering. Industrie, grootschalige landbouw en verstedelijking hebben invloed op ons klimaat en leiden tot een extra en snelle uitstoot van grote hoeveelheden broeikasgassen (o.a. kooldioxide en methaan). De broeikasgassen hebben de eigenschap om warmtestraling te absorberen. Het natuurlijk broeikaseffect zorgt voor een prettige temperatuur op aarde die menselijk en ander leven mogelijk maakt. Maar een extra uitstoot van broeikasgassen door menselijk handelen leidt tot meer warmte in de atmosfeer (een versterkt broeikaseffect) en daarmee tot extremer weer.

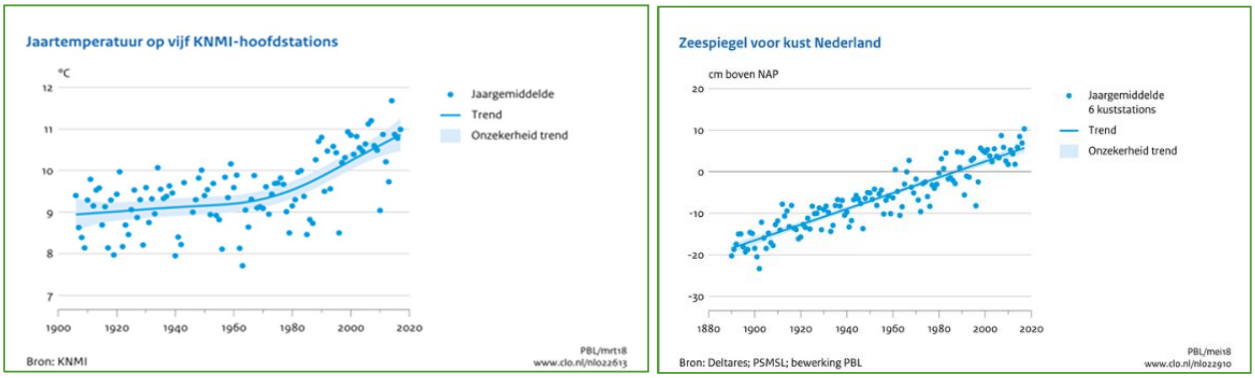
2.3.2 Trends

Het extreme weer uit zich in hevige buien, stormen en steeds vaker voorkomende hoge temperaturen in de zomer. Maar er zijn ook meer structurele effecten. De winters worden natter en de jaargemiddelde neerslag neemt toe. Dit terwijl de zomers juist droger worden en neerslagtekorten oplopen (Figuur 2-1). De jaargemiddelde temperatuur neemt wereldwijd toe en door het smeltende landijs stijgt de zeespiegel (Figuur 2-2). De zeespiegel steeg de afgelopen eeuw zo'n 20 centimeter. Naar verwachting zal die trend zich voortzetten.

Figuur 2-1 Trend in jaargemiddelde neerslaghoeveelheid in de afgelopen eeuw (links) en neerslagtekorten in de zomers van 1976, 2018 en 2020 (rechts)

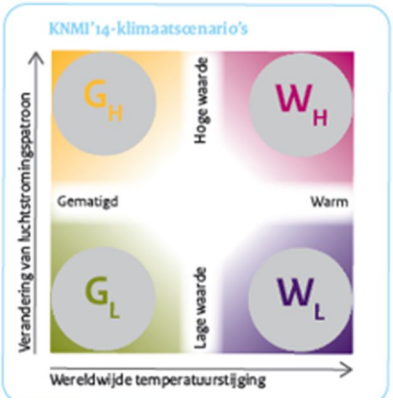
Figuur 2-2 Trend in de jaartemperatuur in de afgelopen eeuw (links) en de zeespiegel (rechts) in Nederland

2.3.3 Klimaatscenario's

Het landelijke Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie, waarvan deze strategie een regionale doorvertaling is, baseert zich op de KNMI'14-klimaatscenario's. Deze scenario's van het KNMI geven aan welke klimaatveranderingen in Nederland plausibel zijn. Het KNMI heeft daarvoor de onderzoeksresultaten voor het wereldwijde klimaat uit het IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) vertaald naar Nederland. In 2023 publiceert het KNMI nieuwe scenario's op basis van geactualiseerde onderzoeksresultaten van het IPCC (2022).

De vier KNMI'14 scenario's (Figuur 2-3) verschillen enerzijds in de mate waarin de wereldwijde temperatuur stijgt ('Gematigd' en 'Warm') en anderzijds in de mate waarin het luchtstromingspatroon verandert ('Lage waarde', 'Hoge waarde'). Lees meer over de KNMI'14-scenario's.

De KNMI'14-klimaatscenario's laten een beeld zien van hogere temperaturen, een sneller stijgende zeespiegel, nattere winters, hevigere buien en kans op drogere zomers.

Figuur 2-3 Visualisatie van de vier KNMI-klimaatscenario's

2.4 Verwachte klimaateffecten in de Noordkop

2.4.1 Uitgevoerde stresstesten

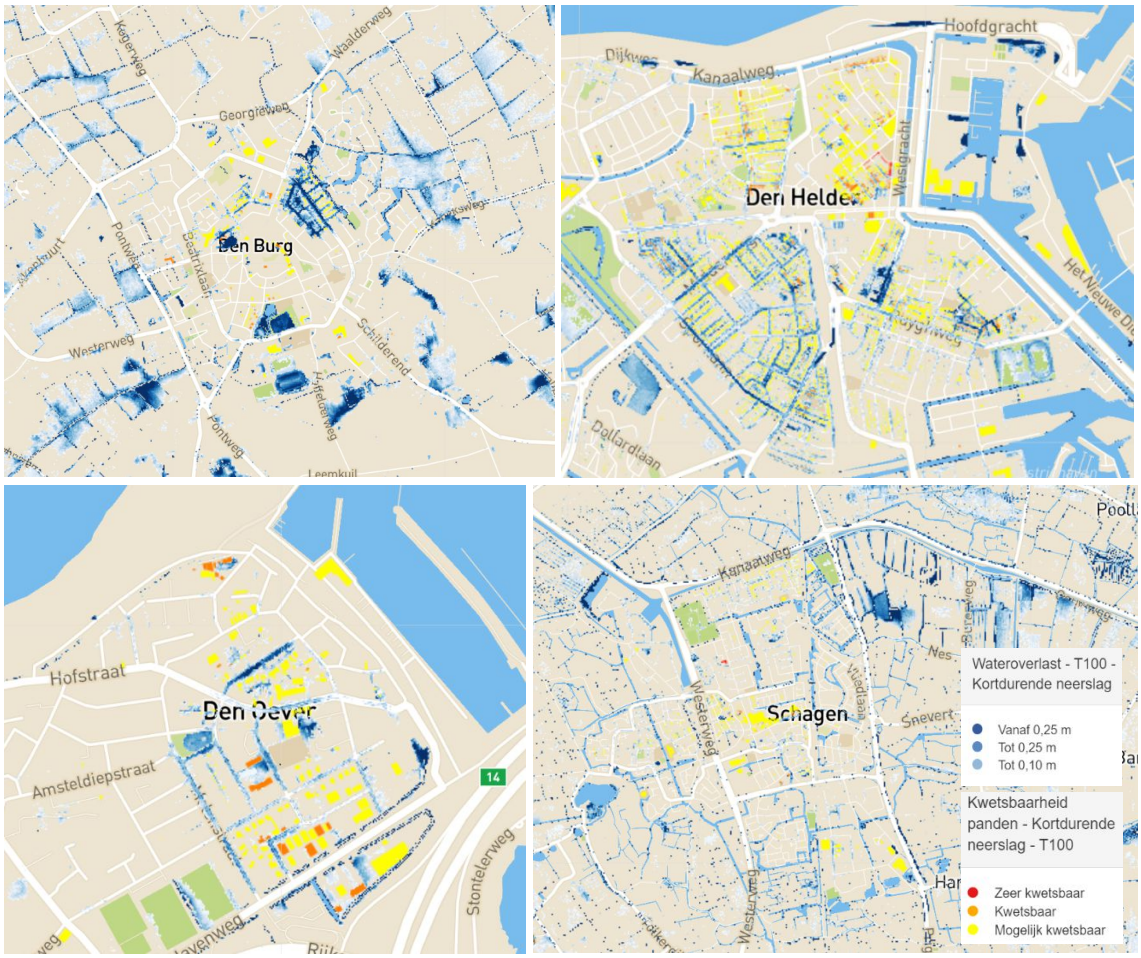
Voor de regio Noordkop zijn verschillende ‘stresstesten’ uitgevoerd voor het toekomstig klimaat. Dit houdt in dat kaarten zijn ontwikkeld met verwachte effecten van hevige neerslag, langdurige droogte, extreme hitte en zeespiegelstijging in de Noordkop, uitgaande van KNMI-klimaatscenario’s voor 2050. De volgende stresstesten zijn uitgevoerd:

- Een klimaatstresstest voor alle stedelijke kernen en objecten in het buitengebied (https://hhnk.klimaatatlas.net/).
- Een klimaatstresstest voor alle provinciale infrastructuur (https://noord-holland.klimaatatlas.net/).
- Een klimaatstresstest voor landbouw en natuur (Bijlage II).

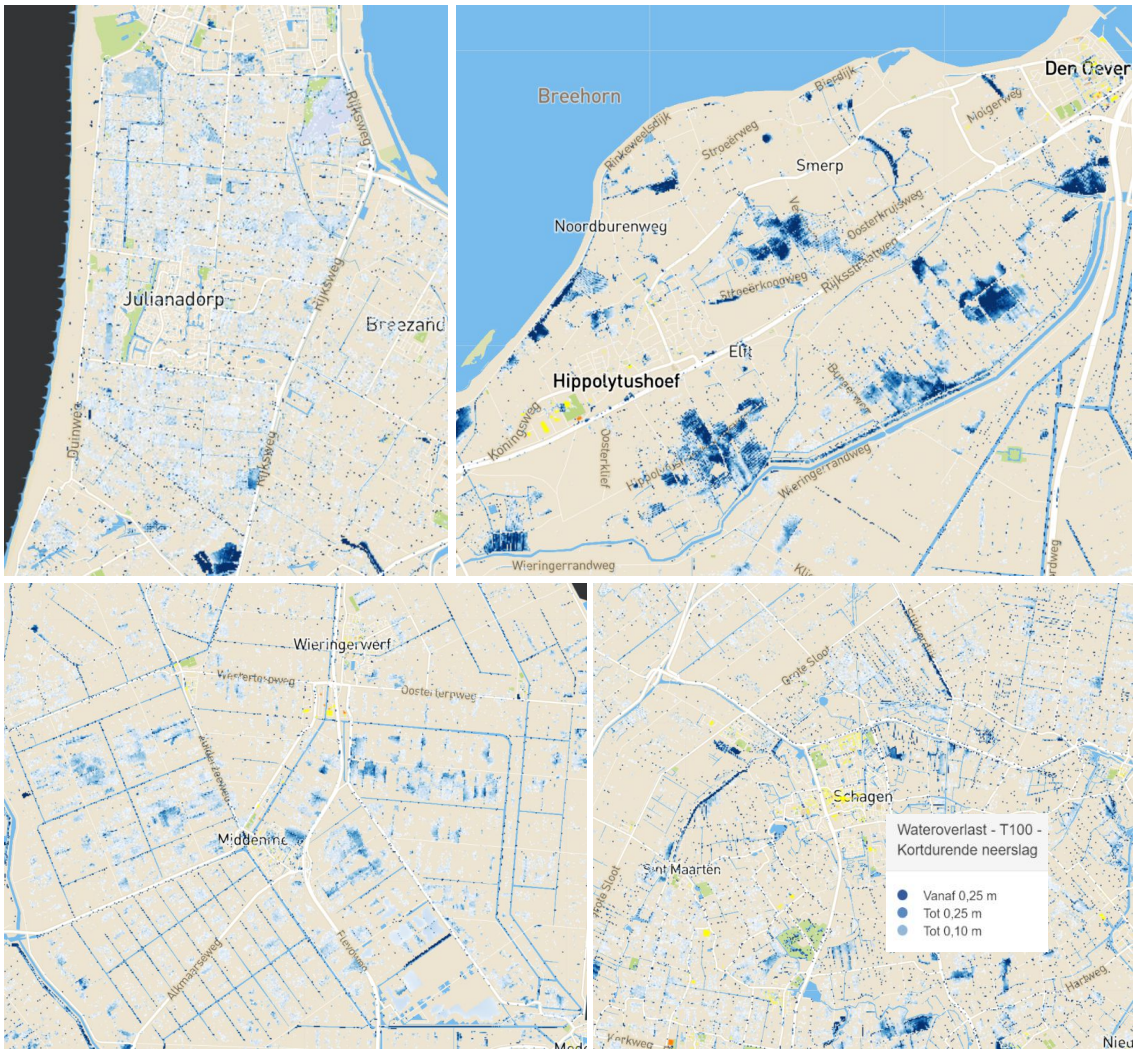
2.4.2 Opvallende effecten

Uit de informatie afkomstig van de klimaatstresstesten en gehouden risicodialogen noemen we de volgende effecten (nog zonder waarde oordeel of we hier wat mee moeten doen):

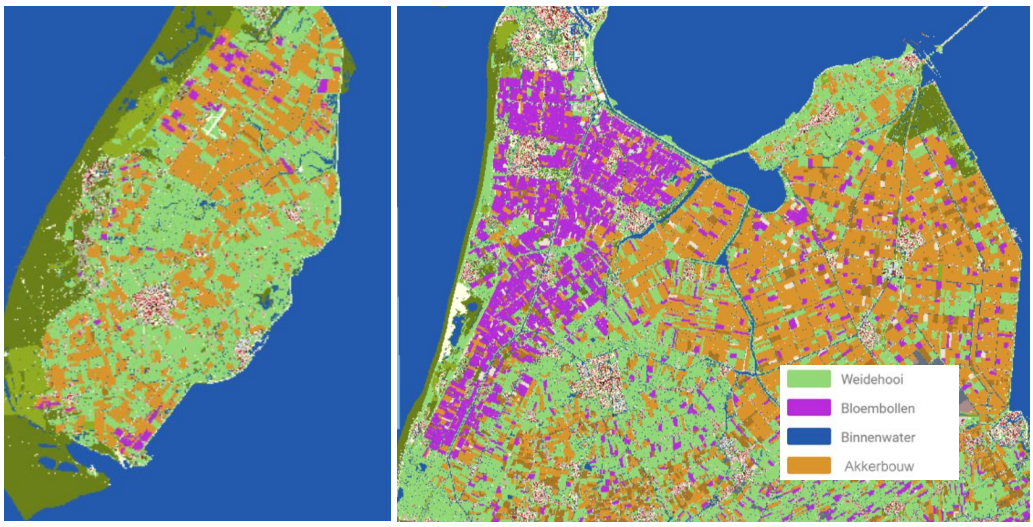
- In alle gemeenten zijn er kernen die bij hevige neerslag kwetsbaar zijn. Zie figuur 2-4 voor enkele voorbeelden.
- Bij hevige neerslag zijn ook delen van het landelijk gebied kwetsbaar voor wateroverlast (Figuur 2-5). De ernst van schade is afhankelijk van het type landgebruik (Figuur 2-6).
- Weinig risico’s op onbegaanbare hoofdwegen bij hevige neerslag (Figuur 2-7).
- Opwarmende stedelijke kernen en duingebieden bij hitte, in de hele regio (Figuur 2-8).
- Weinig risico’s op bodemdaling (Figuur 2-9).
- Grote risico’s op schade aan landbouw en natuur door droogte en verzilting. Gebied is volledig afhankelijk van zoetwater-aanvoer van elders (Figuur 2-10).
- Grote risico’s op schade aan hoofdwegen, vitale objecten en woningen bij overstromingen. Het gebied ligt grotendeels onder zeeniveau (Figuur 2-11).

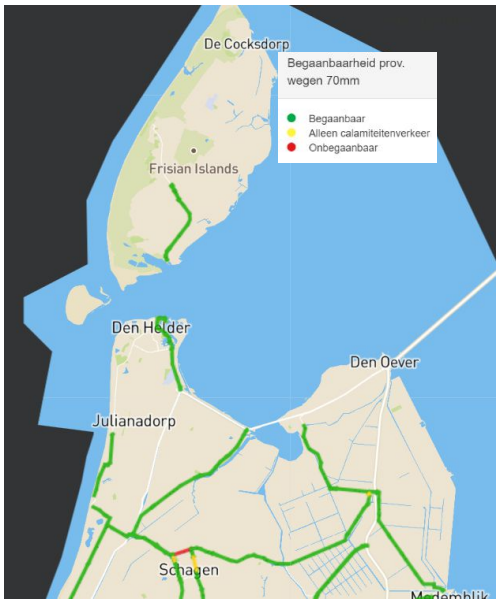
Figuur 2-4 Risico's op wateroverlast in de kernen: Den Burg en Den Helder (boven) en Den Oever en Schagen (onder) De waterdiepten volgen uit modelberekeningen van een set korte en langdurige buien: van 81 mm in 2 uur tot 135 mm in 2 dagen, bij verschillende grondwaterstanden. De kwetsbaarheid panden geldt voor een bui van 100 millimeter in 2 uur. Bron: hhnk.klimaatatlas.net

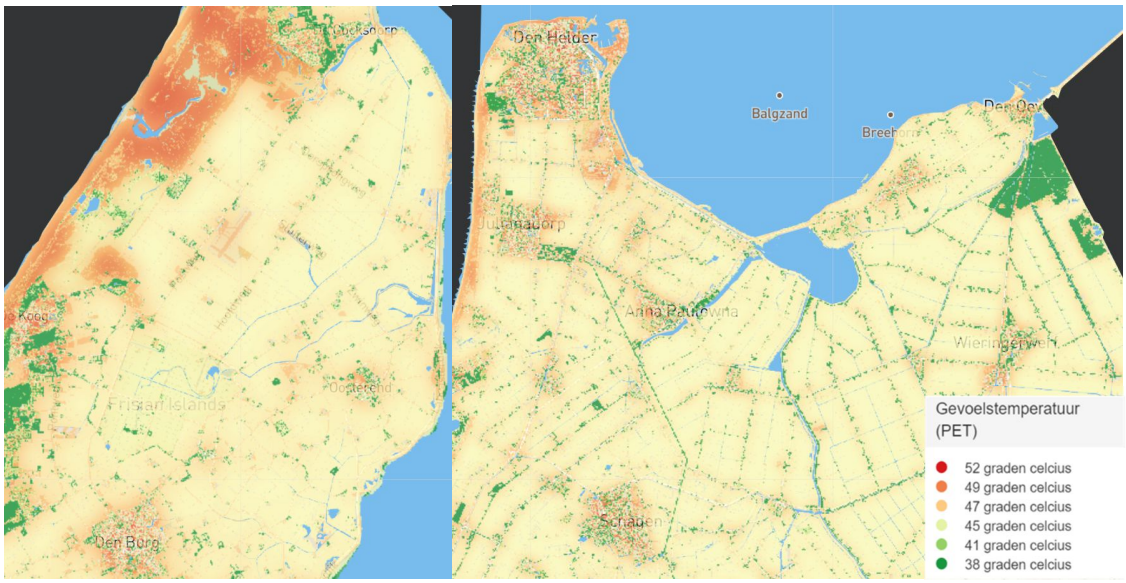
Figuur 2-5 Risico's op wateroverlast in het landelijk gebied. Boven: Rondom Julianadorp (bloembollengebied) en tussen Hippolytushoef en Den Oever (overwegend grasland). Onder: Rondom Middenmeer (overwegend akkerbouw) en rondom Schagen (zowel grasland als akkerbouw). De waterdiepten volgen uit modelberekeningen van een set korte en langdurige buien: van 81 mm in 2 uur tot 135 mm in 2 dagen, bij verschillende grondwaterstanden. Bron: hhnk.klimaatatlas.net

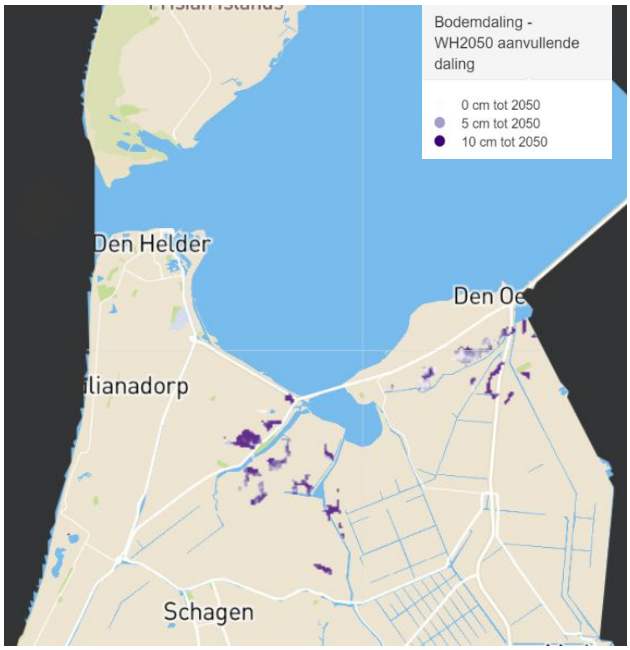
Figuur 2-6 Overwegend landgebruik in de Noordkop. Bron: hhnk.klimaatatlas.net

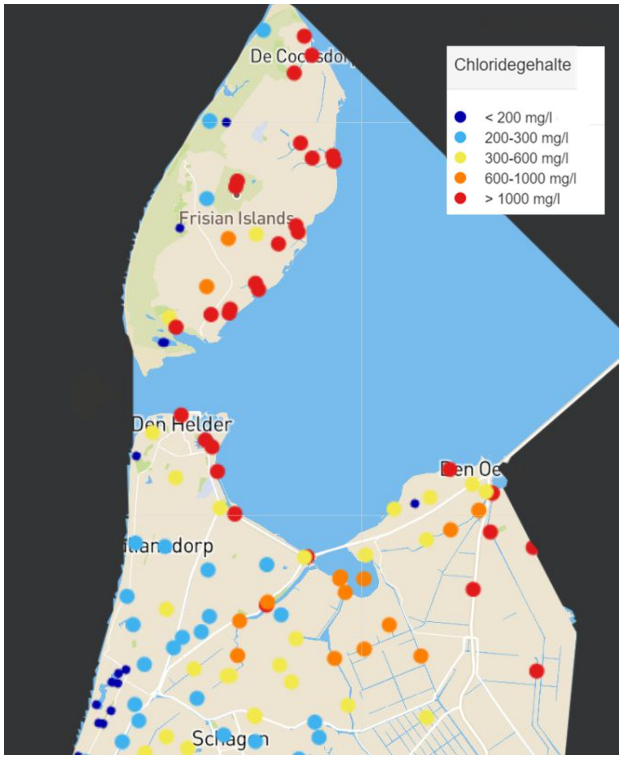
Figuur 2-7 Begaanbaarheid provinciale wegen in de Noordkop na een bui van 70 millimeter in een uur. Bron: provinciale stresstest infrastructuur

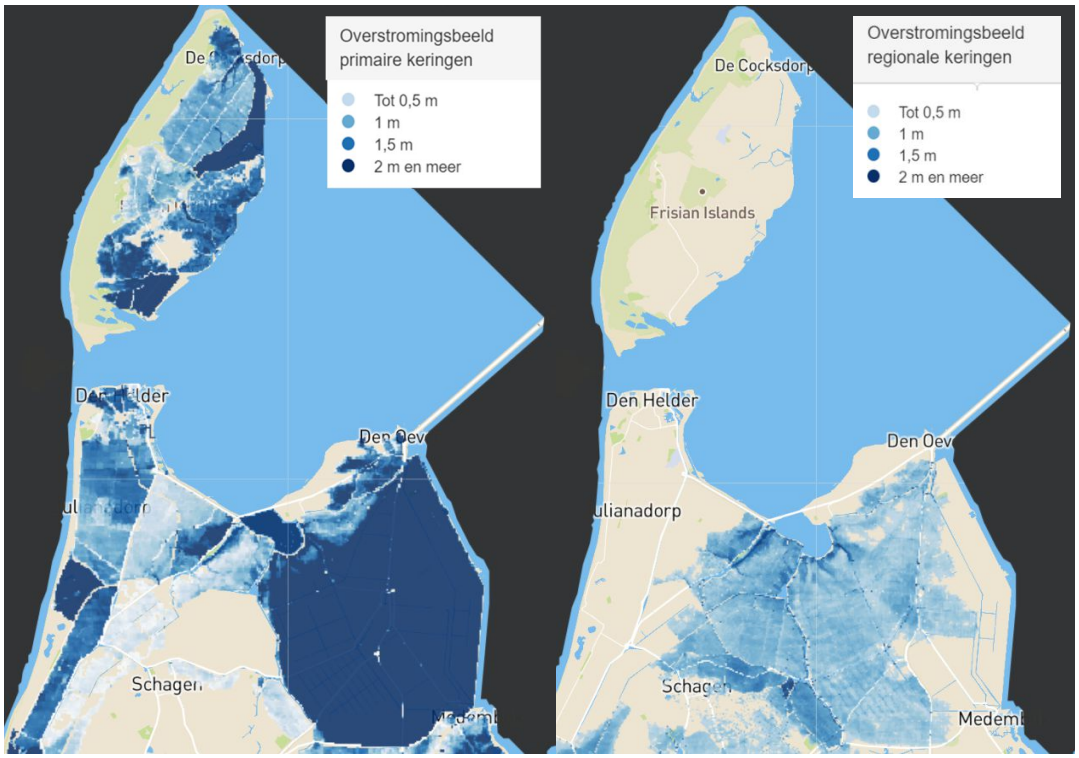
Figuur 2-8 Gevoelstemperatuur tijdens een zeer hete dag (1 juli 2015) in de Noordkop. Bron: hhnk.klimaatatlas.net

Figuur 2-9 Verwachte aanvullende bodemdaling bij het klimaat van 2050. Bron: hhnk.klimaatatlas.net

Figuur 2-10 Gemeten chloride-gehalten (een maat voor de verzilting) in de zomers van 2013 en 2015. Bron: hhnk.klimaatatlas.net

Figuur 2-11 Gecombineerde overstromingsbeelden vanuit primaire keringen, dat betekent vanuit zee en Ijsselmeer (links) en secundaire keringen, dat betekent vanuit de hoofdwatergangen (rechts). Bron: hhnk.klimaatatlas.net

2.5 Beleidsvorming en rolverdeling

2.5.1 Rijksbeleid – rol van het Rijk

Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

De NOVI streeft een klimaatbestendige delta na. Twee belangrijke pijlers daarbij zijn:

› Waterveiligheid

Nederland is een delta, die voor een vijfde deel uit water en zee bestaat. Met waterveiligheid en waterhuishouding hebben we eeuwenlange ervaring. Waterveiligheid, basisvoorwaarde voor het leven in ons land, is in 2050 gegarandeerd, ook in het laaggelegen westen van ons land. We hebben ruimte gereserveerd in de Noordzee voor zandwinning en ruimte ingericht voor robuuste waterkeringen, in de vorm van sterke dijken en een verbreedde kuststrook. Ook hebben rivieren en beken, waar nodig en vaak gecombineerd met natuur- en landschapsontwikkeling, meer ruimte gekregen.

› Zoetwatervoorziening

Tegelijk hebben we voldoende zoetwater beschikbaar van goede kwaliteit. We hebben maatregelen genomen tegen verzilting, daling van het grondwaterpeil en verontreiniging (bijvoorbeeld door mest stoffen, microplastics of medicijnresten). We zijn zuinig met water en zorgen ervoor dat we water beter vast kunnen houden en bergen.

https://www.denationaleomgevingsvisie.nl/default.aspx

In voorliggende strategie stellen we als regio ambities om snelwegen en landelijk belangrijke objecten van vitale infrastructuur (denk aan haven Den Helder) te beschermen tegen klimaateffecten. We signaleren soms boven-regionale knelpunten, en leggen die waar mogelijk terug bij het Rijk, als zij de meest logisch partner is om het voortouw te nemen. Hierbij is het van belang dat beoogde bovenregionale maatregelen worden geborgd in uitvoeringsprogramma's van het Rijk. Deze strategie kan dus nieuwe input leveren aan het Rijksbeleid.

2.5.2 Provinciaal beleid – rol van provincie Noord-Holland

Omgevingsvisie NH2050:

De ambitie is om stad, land en infrastructuur klimaatbestendig en waterrobuust in te richten waarbij de basisrandvoorwaarde is dat alle ruimtelijke (her-) ontwikkelingen een klimaatstresstest doorlopen.

In de notitie "Bouwstenen voor de provinciale aanpak klimaatadaptatie Noord-Holland" zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- Omgevingsvisie en coalitieakkoord zijn richtinggevend.
- Samenwerken met partners is essentieel.
- Aanpak is adaptief.

Er worden in de provinciale aanpak *vier verschillende thema's* onderscheiden, waar klimaatadaptatie het meest actueel is en het beste past bij de rol van de provincie: *Robuuste vitale en kwetsbare functies (V&K), Adaptief landelijk gebied, Toekomstbestendige bebouwde omgeving* en *Waterveiligheid met ruimtelijke kwaliteit.*

De provincie kijkt hierbij vooral ook vooruit, signaleert, verbindt en anticipeert op de mogelijke doorvertaling op de midden-lange termijn en hoe dat concreet betekenis kan hebben op onze fysieke leefomgeving (de verwachte ruimtelijke, economische, technische en maatschappelijke veranderingen).

Noord-Holland-Noord wordt het dynamisch schiereiland genoemd waarbij het beleid er op gericht is de unieke ligging te benutten. De ligging maakt het nodig dat het land beschermd wordt tegen water uit de grote wateren wat er omheen ligt. Bij nieuwe ontwikkelingen in de kustzone wordt aangesloten bij de verscheidenheid en karakteristieken van de kustlandschappen en aanliggende grote wateren. Bij nieuwe ontwikkelingen in de wateren (Noordzee, Waddenzee, IJsselmeer, Markermeer, IJmeer en Gooimeer) wordt aangesloten op de karakteristieken van de kustlijnen.

Waar mogelijk worden de ecologische waarden vergroot door ecologische verbindingen te behouden en aan te vullen met oog op het robuuster maken van het ecologisch systeem.

https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Duurzaamheid_Milieu/Klimaatadaptatie

In voorliggende strategie stellen we als regio ambities om hoofdwegen, natuur, landbouw en vitale objecten te beschermen tegen klimaateffecten. We signaleren de regionale knelpunten, en leggen die waar mogelijk terug bij de provincie Noord-Holland als zij de meest logisch partner is om het voortouw te nemen. Hierbij is het van belang dat beoogde regionale maatregelen worden geborgd in provinciale uitvoeringsprogramma's. Deze strategie biedt dus nieuwe input aan het provinciaal beleid.

2.5.3 Integraal waterbeheer – rol van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) is eindverantwoordelijk voor de opgaven die volledig binnen haar kerntakenpakket valt (water beheren, keren en zuiveren). Dit betekent dat HHNK op basis van wet- en regelgeving verantwoordelijk is voor de maatregelen die getroffen moeten worden.

Om dit te bereiken werkt het HHNK met de volgende leidende principes (zie ook https://www.hhnk.nl/):

- Anticiperen op toekomstige ontwikkelingen, zoals klimaatverandering, bodemdaling en zeespiegelstijging, maar ook op maatschappelijke en demografische ontwikkelingen.
- Het gebied en de opgaven die hier spelen staan centraal. HHNK werkt gebiedsgericht en levert maatwerk.
- Streven naar maatschappelijke meerwaarde tegen de laagste maatschappelijke kosten.

- Samenwerken met de provincie, gemeenten, Rijkswaterstaat, PWN, terreinbeheerders, ondernemers en inwoners van het gebied.
- Stimuleren bewoners mee te werken aan klimaatadaptatie en versterken burgerinitiatieven.

Evenals bij provincie Noord-Holland zal voorliggende strategie nieuwe input bieden aan beleid van het hoogheemraadschap. Voorgestelde maatregelen die gaan over de kerntaken van het hoogheemraadschap zullen moeten gaan landen in uitvoeringsprogramma's.

2.5.4 Lokaal beleid – rol van de Noordkop-gemeenten

Gemeenten stellen lokaal hun beleid voor ruimtelijke ordening, duurzaamheid, beheer en communicatie; beleid dat raakt aan klimaatadaptatie. Lokale situaties verschillen van elkaar: in de kwaliteit van de openbare ruimte, riolering, water en groen, maar ook in de samenstelling van inwoners en bedrijven en de politieke kleur van college en gemeenteraad.

We beogen in voorliggende strategie de gemene deler te zoeken in beleid waar de gemeenten gezamenlijk achter staan. Het gaat dan om ambities en opgaven voor klimaatadaptatie die de gemeentegrenzen overstijgen (denk aan doorgaande wegen of het landelijk gebied). Of het gaat om ambities en opgaven die gelden voor de lokale situatie, maar waar men elkaar regionaal in kan vinden. Denk aan het stellen van gemeenschappelijke eisen aan klimaatadapatie bij nieuwbouw. De regionale ambities dienen een plek te krijgen in lokaal beleid (denk aan beleid voor ruimtelijke ordening). De regionale maatregelen kunnen worden belegd bij provincie of hoogheemraadschap (mits rakend aan hun kerntaken), of de gemeenten kunnen met een gezamenlijk budget de uitvoering realiseren.

Tegelijk heeft elke gemeente een zekere speelruimte voor eigen lokale keuzes in het omgaan met klimaateffecten. Denk aan de afweging in welke mate risico's op schade aan lokale huizen, bedrijven of wegen worden weggenomen. Deze lokale keuzes dienen in een vervolgtraject nog gemaakt te worden, en hangen ook af van het ambitieniveau en de financiële situatie van de betreffende gemeente.

2.6 Inspiratie intermezzo - Panorama Nederland: “De toekomst waarnaar je verlangt!”

Eind mei/begin juni 2019 zijn er twee momenten geweest waarop de Rijksbouwmeester Floris van Alkemade zijn Panorama Nederland heeft gepresenteerd voor een toekomstig Nederland. Een Nederland waar we naar gaan verlangen. Hij hield zijn verhaal voor bestuurders, ambtenaren en betrokkenen uit de regio Kop van NH. En hij zag de Kop van NH als een gebied waar veel van zijn perspectieven vorm kunnen krijgen.

- “Water verbindt ons” is iets waar de mensen in de kop een lange geschiedenis in kennen en waar hun bestaansrecht op is gebaseerd. Klimaatveranderingen vragen echter om heroverweging en nieuwe inrichtingen.
- “Rijk boerenland”, met de uitdaging hoe voedselproductie beter gekoppeld kan worden met natuur, met de landschappelijke onderlegger als uitgangspunt. Zijn er mogelijkheden voor zilte teelt in een gebied dat aan drie zijden omringd wordt door water?
- “Meer tijd voor elkaar”, is een manier van samenleven waar het platteland zich in onderscheid, maar hoe behouden en versterken we dat in de Kop van NH?
- “Nieuwe energie” gaat voor een belangrijk deel op de Noordzee ontwikkeld worden. Hoe kan onze regio met haven en achterland daar het beste op anticiperen?

De Kop van NH is een uniek gebied om met deze vraagstukken aan de slag te gaan. Het platteland wordt steeds belangrijker als het gaat om grondstoffen, voedsel en ruimte. Maar er is ook kennis en productiekracht.
https://www.collegevanrijksadviseurs.nl/projecten/panorama-nederland

Panorama Lokaal, Pilot Julianadorp

Als onderdeel van Panorama Nederland heeft Atelier Rijksbouwmeester de prijsvraag Panorama Lokaal uitgeschreven. Daarin zijn zeven plekken in Nederland geselecteerd en voor elke plek zijn drie ontwerpteams aan het werk gegaan. Elk met een eigen opdracht. Maar klimaatbestendigheid maakte daarbij steeds onderdeel uit van de opdracht.

Dit heeft een overvloed aan inspirerend materiaal opgeleverd vanuit de centrale vraag hoe wijken uit de jaren 70-80, vaak liggend aan stadsranden, voorbereid kunnen worden op de toekomst.

Julianadorp heeft meegedaan aan Panorama Lokaal. En daarom ligt er een interessante pilot binnen deze regio om inspiratie op te doen.

https://panoramalokaal.nl/locaties/julianadorp/

03 | AMBITIES EN OPGAVEN – *WILLEN*

3.1 Bestaand gebied

3.1.1 Inleiding

We benoemen de ambities voor klimaatrobuustheid in 2050 van het bestaand al ontwikkelde gebied in de Noordkop. In deze ambities vertolken we de belangen van de brede groep betrokken stakeholders, zoals opgehaald tijdens de verschillende bijeenkomsten. We benoemen deze bij hevige neerslag, langdurige droogte, extreme hitte en zeespiegelstijging. Vanuit de ambities volgen de opgaven waar we als regio mee aan de slag willen. Deze zijn op de kaart weergegeven. Elke opgave heeft een nummer (bijvoorbeeld N1). In de tabellen van het uitvoeringsprogramma komen deze nummers weer terug bij elk van de voorgestelde maatregelen.

3.1.2 Vitale objecten van regionaal belang

We kiezen enkele vitale objecten die we van regionaal belang achten. We willen daarom als regio samenwerken om deze objecten te beschermen tegen schade door klimaateffecten. Dit betekent dat de vitale objecten van lokaal belang (bijvoorbeeld een middenstation voor elektriciteit) nog in een lokaal traject per gemeente beschouwd moeten worden. Ook kan in een lokaal traject nog worden bepaald wélke huisartsenposten of musea prioriteit verdienen, afhankelijk van de grootte van het risico en de schade. Dit is dus de ruimte die wordt gegeven voor een lokale afweging.

We benoemen de vitale objecten die we van regionaal belang achten:

Ziekenhuis Den Helder

Onderzoekslocatie Petten

Bedrijven met chemische of nucleaire stoffen

Vliegbasis MVKK De Kooij/DHA

Marinehaven Den Helder

NAM (Nederlandse Aardolie Maatschappij) Den Helder

Gasunie Anna Paulowna en Middenmeer

Sluizen, hoofdgemalen, zuiveringen, drinkwaterstations

- Hoofdstations telecom
- Hoofdstations elektriciteit, gas en olie
- Calamiteitencentra en gemeentehuizen
- Huisartsen- en ambulanceposten, apotheken, brandweerkazernes en politiebureaus
- Zorgcentra, VVT-instellingen (verpleging, verzorging, thuiszorg) en zorgboerderijen
- Gemeentelijke archieven
- Musea en cultureel erfgoed (zoals kasteel Schagen)

Deze objecten geven we vanuit de regionale samenwerking voorrang in de bescherming tegen hevige en langdurige neerslag, langdurige droogte, extreme hitte zeespiegelstijging en waterveiligheid.

Noot: Het data center in de Wieringermeer valt buiten bovenstaande set van regionale objecten. Hier is de afweging gemaakt dat de data een back-up heeft elders op de wereld, en het puur gaat om mogelijke schade aan de apparatuur (een bedrijfsrisico).

3.1.3 Hevige en langdurige neerslag

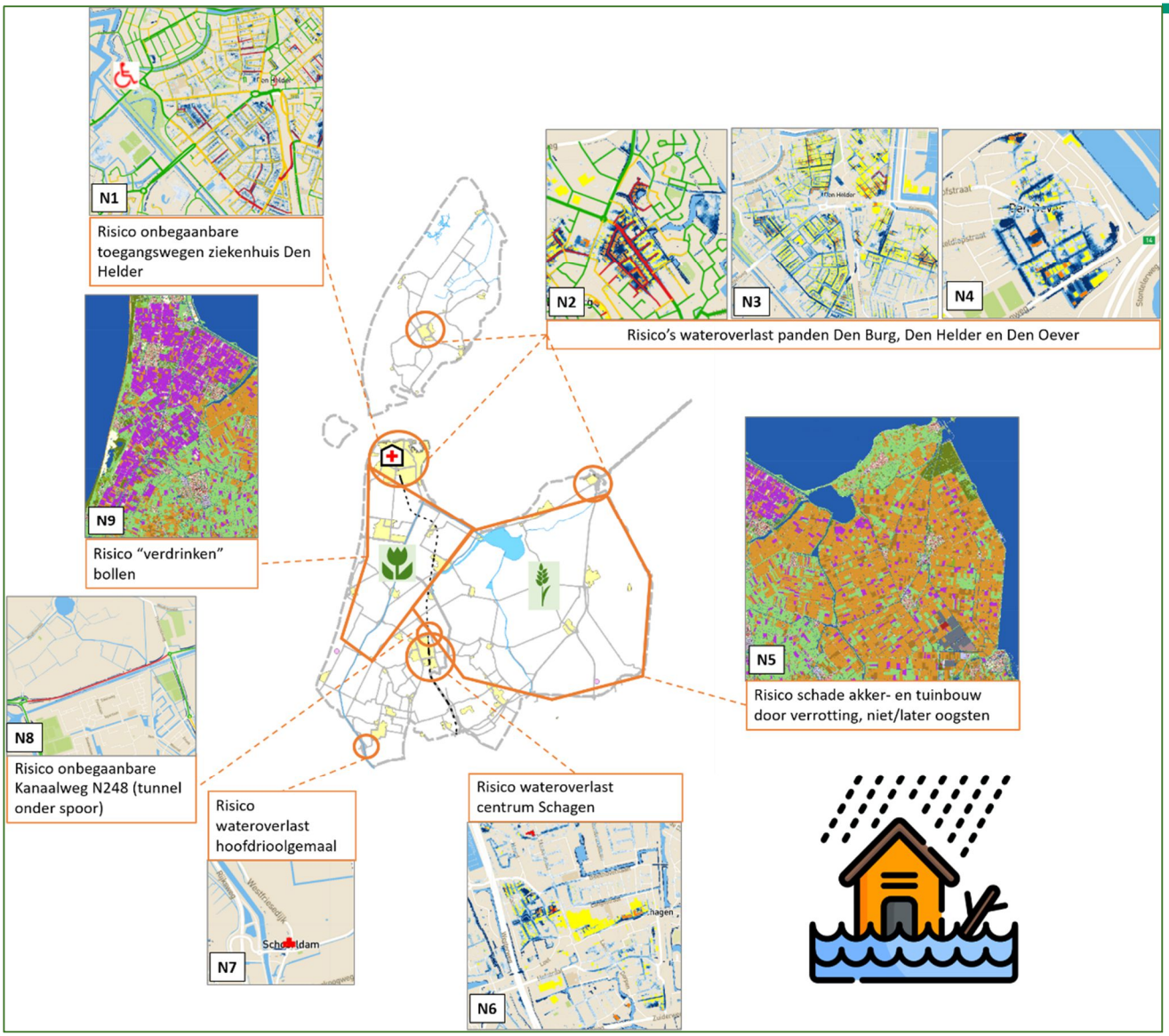
Bij het stellen van de ambitie kiezen we een korte en een lange bui die in het klimaat van 2050 ongeveer eens per 100 jaar zouden voorkomen. Het kennisportaal van het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (www.ruimtelijkeadaptatie.nl) adviseert om deze buien met hydrologische modellen door te rekenen om een beeld te krijgen van de effecten bij “het klimaat van de toekomst”. In sommige gevallen houden we nog ruimte open voor een lokale afweging.

Ambitie: Bij korte hevige én bij langdurige neerslag (70 mm in een uur en 100 mm in 2 dagen, kans 1:100 jaar) streven we naar:

- Het toegankelijk houden van provinciale wegen en hoofdontsluitingswegen.
- Het bereikbaar houden van brandweer, politie en ziekenhuizen.
- Voorkomen van schade aan vitale objecten van regionaal belang (zie 3.1.2).
- Beperkte schade aan bebouwing (lokale afweging).
- Beperkte schade aan hoogwaardige landbouw (afweging per deelgebied).

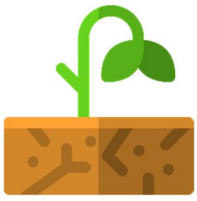
Vanuit deze ambities volgen de opgaven (gevisualiseerd in Figuur 4-1):

- N1: De toegangsweg vanuit en richting het (regionaal belangrijke) ziekenhuis van Den Helder wordt mogelijk onbegaanbaar voor normaal verkeer.
- N2: In Den Burg raakt een doorgaande weg mogelijk onbegaanbaar en treedt mogelijk wateroverlast op in woningen (te specificeren in lokale afweging)
- N3: In Den Helder zijn verschillende buurten mogelijk kwetsbaar voor wateroverlast in woningen (te specificeren in lokale afweging)
- N4: In Den Oever zijn relatief veel woningen mogelijk kwetsbaar voor wateroverlast (te specificeren in lokale afweging)
- N5: Delen van de akker- en tuinbouw in Wieringermeer zijn mogelijk kwetsbaar voor schade door wateroverlast. Bij langdurige neerslag kan verrotting van de gewassen optreden of kan men niet of pas laat het land op om te oogsten. Zie ook de kwetsbare locaties in Figuur 2-5.
- N6: In Schagen zijn woningen mogelijk kwetsbaar voor wateroverlast (te specificeren in lokale afweging).
- N7: Het hoofdrioolgemaal van HHNK in Schoorldam is mogelijk kwetsbaar voor wateroverlast.
- N8: De tunnel van de Kanaalweg (N248) onder het spoor raakt bij hevige neerslag mogelijk onbegaanbaar.
- N9: Het bollengebied is mogelijk kwetsbaar voor wateroverlast bij langdurige neerslag. De bollen kunnen schade ondervinden (ze ‘verdrinken’). Zie ook Figuur 2-5.

Figuur 4-1 De opgaven bij hevige en langdurige neerslag, volgend uit onze ambities

3.1.4 Langdurige droogte

Bij het stellen van de ambitie kiezen we het referentiejaar 2018. De droogte van deze zomer komt naar verwachting in het klimaat van 2050 eens per 10 jaar voor. In sommige gevallen houden we ruimte open voor een afweging per deelgebied.

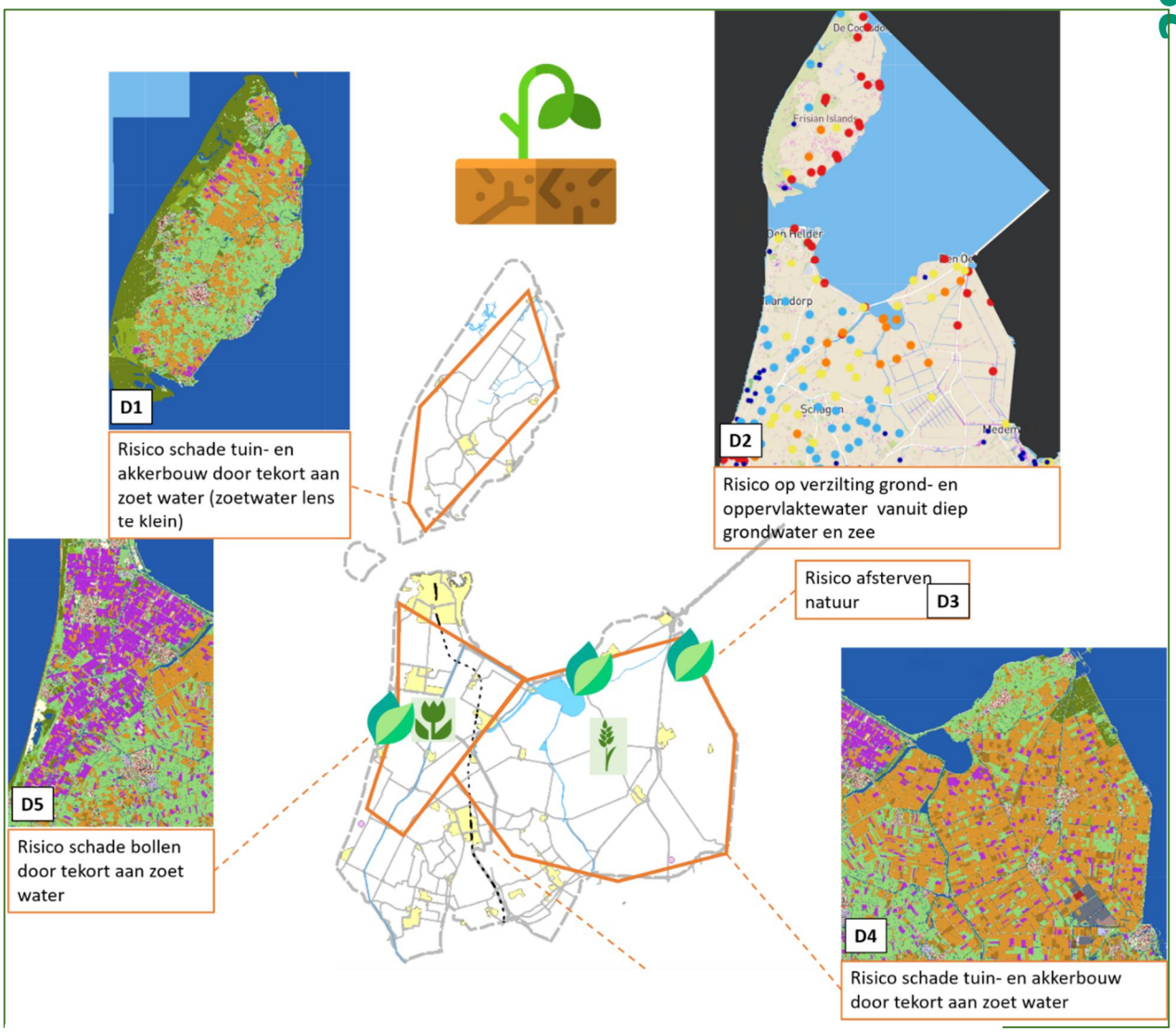
Ambitie: Bij een lange droge periode met een neerslagtekort van 300 mm (referentiejaar 2018) streven we naar:

› Beperkte schade aan hoogwaardige landbouw (afweging per deelgebied).

- Behoud van provinciale natuurdoeltypen 2050 per deelgebied, rekening houdend met klimaatverandering.
- Versterken van biodiversiteit van stedelijke flora en fauna.
- Een gezonde oppervlaktewaterkwaliteit voor mens en dier.
- Bewuste watergebruikers die voorbereid zijn op waterschaarste.

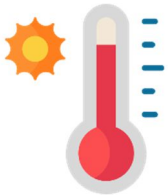
Vanuit deze ambities volgen de opgaven (gevisualiseerd in Figuur 4-2, zie ook Bijlage II: Provinciale klimaatstresstest landbouw en natuur):

- D1: Op Texel is de tuin- en akkerbouw kwetsbaar bij langdurige droogte; er ontstaat een tekort aan zoet water en de opbrengsten kunnen afnemen.
- D2: Het oppervlaktewater in het noordelijk deel van de Noordkop is kwetsbaar voor verzilting vanuit zee en diep grondwater. De waterkwaliteit is niet optimaal voor natuur, landbouw en recreatie.
- D3: Natte natuur heeft te lijden door verzilting. Het gaat dan om het gebied ten noorden van de Schoorlse Duinen, met o.a. Duinheide, Nat schraalland, Dennen-, Eiken- en Beukenbos. Ook in het noorden van Wieringermeer is natuur kwetsbaar, o.a. botanisch waardevol grasland en Robbenoordbos.
- D4: Tuin en akkerbouw in de Wieringermeer is kwetsbaar voor schade door een tekort aan zoet water. Opbrengsten kunnen afnemen. (Afweging van maatregelen per deelgebied)
- D5: De bollenstreek is kwetsbaar voor schade door een tekort aan zoet water. Opbrengsten kunnen afnemen. (Afweging van maatregelen per deelgebied)

Figuur 4-2 De opgaven bij langdurige droogte, volgend uit onze ambities

3.1.5 Extreme hitte

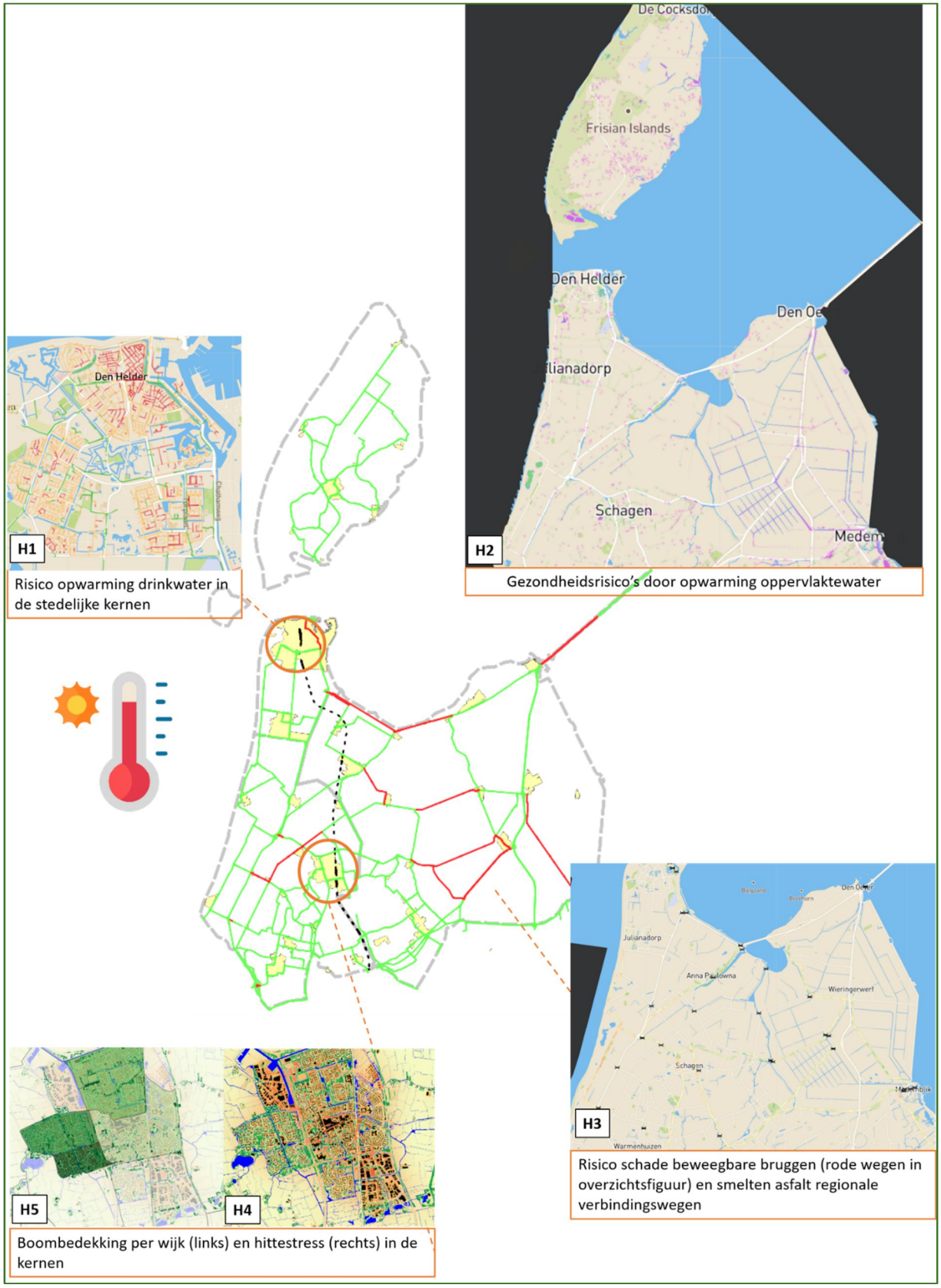
Bij het stellen van de ambitie kiezen we als referentie een hete dag in de zomer van 2015. Het gaat om 1 juli 2015, een dag waar in De Bilt een temperatuur van 32 graden Celsius werd gemeten. Van deze dag is een hittebeeld afgeleid voor de stedelijke kernen. We kiezen een streefbeeld in het beschermingsniveau en benoemen de opgaven die we zien. Lokaal blijft ruimte voor een eigen afweging en keuze van maatregelen.

Ambities: Bij een zomerse dag van 32 graden Celsius zonder wind (kans 1:1000 zomerdagen) en bij langdurige hitte streven we naar:

- Minimaal 30% schaduw op openbare verblijfsplekken in stedelijke gebieden en dorpen voor een leefbaar klimaat.
- Bewuste inwoners, die weten hoe ze zich kunnen beschermen tegen hitte.
- Gezond drinkwater voor alle inwoners.
- Waar mogelijk terugwinnen van warmte-energie uit oppervlaktewater, resulterend in een lagere watertemperatuur in hete zomers.
- Waar mogelijk realisatie van een koeler binnenklimaat voor mens en dier (verduurzaming van woningen, stallen).

Vanuit deze ambities volgen de opgaven (gevisualiseerd in Figuur 4-3):

- H1: In alle stedelijke kernen bestaat een risico op een te forse opwarming van drinkwater in ondergrondse leidingen, met name in sterk versteende gebieden. De kans op schadelijke bacteriën in het drinkwater neemt dan toe.
- H2: De zwem- en recreatieplassen in de Noordkop (binnenwateren) kunnen opwarmen waardoor de waterkwaliteit verslechtert. Mogelijk treden gezondheidsrisico's op (denk aan blauwalg).
- H3: Noordkop heeft vele beweegbare bruggen. Bij hitte kunnen ze defect raken, met verkeersstremming tot gevolg. Vooral de oost-west hoofdwegen verdienen focus in het werkend houden van de beweegbare bruggen.
- H4: Hittestress (een sterk verhoogde gevoelstemperatuur) treedt vooral op in de meest versteende delen van de Noordkop. Dit kan leiden tot gezondheidsproblemen voor mens en dier.
- H5: De boombedekking geeft zowel een indicatie voor schaduw (tegengaan van hitte) als de kansen voor natuur en biodiversiteit in de stedelijk gebieden. In sommige stedelijke gebieden is de boombedekking (te) laag.

Figuur 4-3 De opgaven bij extreme hitte, volgend uit onze ambities

3.1.6 Zeespiegelstijging en waterveiligheid

Bij het stellen van de ambitie bij zeespiegelstijging en waterveiligheid maken we onderscheid in risico op overstroming vanuit primaire keringen (de zee en grote rivieren) en secundaire keringen (regionale waterlopen zoals het boezemsysteem). De kans op overstroming vanuit primaire keringen is zeer laag, want het beschermingsniveau van de kering is hoog. Een doorbraak of overstroming zal in extreme omstandigheden gebeuren. Tegelijk zijn de gevolgen groter, en richten we ons op bescherming van de belangrijkste vitale objecten in het achtergelegen gebied. De kans op overstroming vanuit een secundaire kering is iets groter. We richten ons op bescherming van een bredere set aan vitale objecten en wegen.

Ambities: Bij een doorbraak van een primaire kering (kans 1:1000 tot 1:3000 jaar) streven we naar:

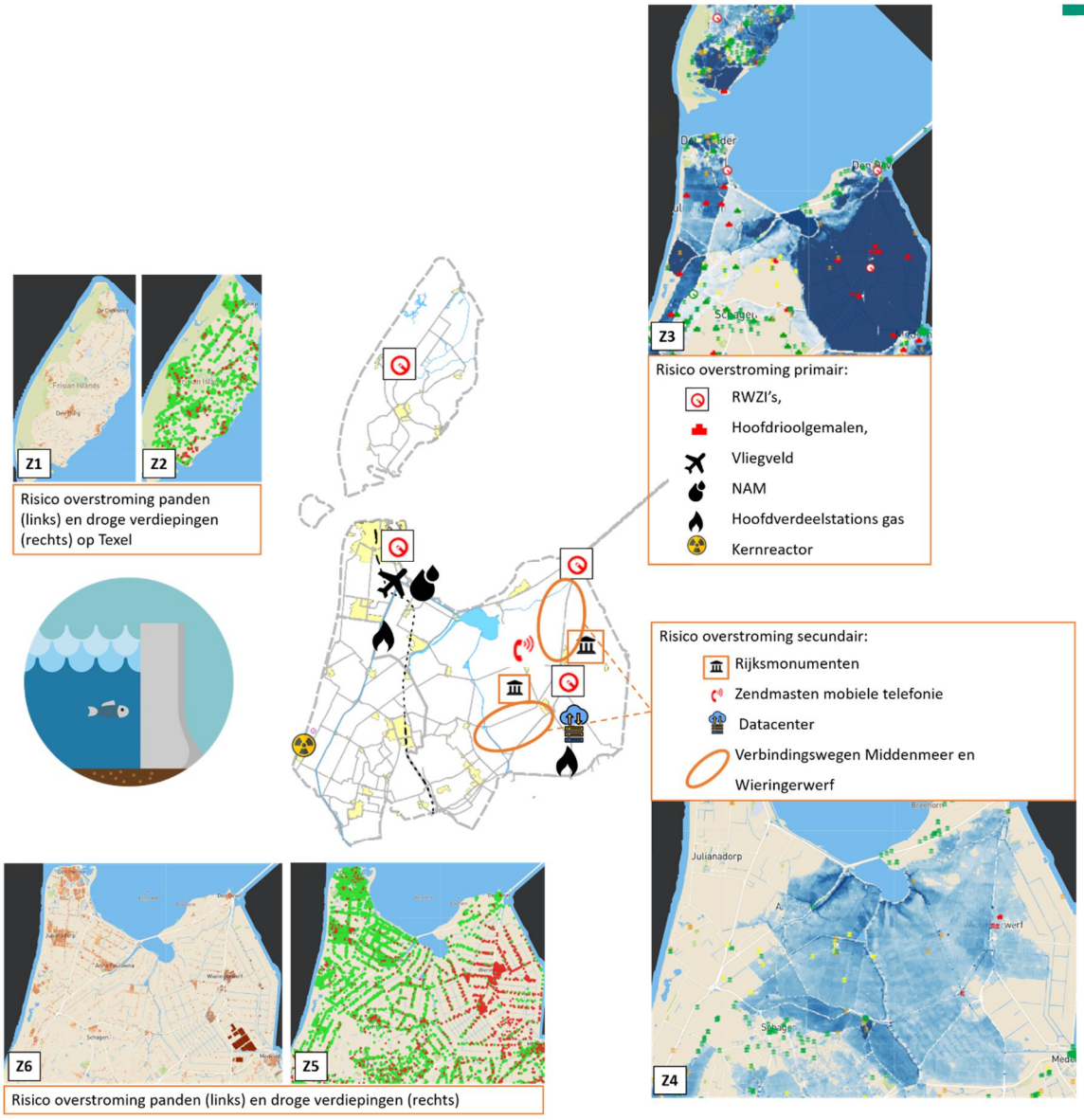
- Bescherming van regionale hoofdstations voor energie, telecom, veiligheid en gezondheidszorg, zodat wederopbouw snel kan starten.
- Concreet richten we ons op bescherming van:
    - Ziekenhuis Den Helder.
    - Onderzoekslocatie Petten.
    - Bedrijven met chemische of nucleaire stoffen.
    - Vliegbasis MVKK De Kooij/DHA.
    - NAM.
    - Gasunie Anna Paulowna en Middenmeer.
    - Sluizen, hoofdgemalen, zuiveringen en drinkwaterstations.
    - Hoofdstations telecom.
    - Hoofdstations elektriciteit, gas en olie.
- Bewuste kustbewoners, die weten hoe te handelen.
- Mogelijkheden om te vluchten voor mens en dier.

Bij een doorbraak van een regionale kering (kans 1:100 tot 1:1000 jaar):

- Begaanbare calamiteitenroutes.
- Vluchtplekken voor mens en dier.
- Bescherming van alle vitale objecten van regionaal belang (zie H3.1.2).

Vanuit deze ambities volgen de opgaven (gevisualiseerd in Figuur 4-4)

- Z1: De woningen op Texel hebben een risico op overstroming vanuit zee bij een dijkdoorbraak, al is het risico zeer laag. Bewustwording en het bieden van handelingsperspectief aan de inwoners is mogelijk nog een opgave.
- Z2: Sommige woningen op Texel hebben geen droge verdieping om naartoe te vluchten.
- Z3: Bij overstromingen vanuit primaire keringen (zee, IJsselmeer) zijn hoofdobjecten van de vitale infrastructuur in Noordkop kwetsbaar.
- Z4: Bij overstromingen vanuit secundaire keringen (hoofdwatergangen binnenwater) bestaan risico's op schade aan vitale objecten en verbindingswegen.
- Z5: In Wieringermeer zijn nauwelijks woningen met een droge verdieping om naartoe te vluchten.
- Z6: Kwetsbare woningen bij overstromingen zijn langs alle kusten van de Noordkop te vinden.

Figuur 4-4 De opgaven bij overstromingen vanuit primaire en secundaire keringen

3.2 Eisen nieuwe ontwikkelingen (ENO)

3.2.1 Inleiding

We benoemen de eisen voor klimaatrobuustheid van nieuw te ontwikkelen gebied in de Noordkop in 2050. Hiermee vertolken we de ambities van de samenwerkende overheden (provincie Noord-Holland, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en de vier gemeenten). We benoemen deze bij hevige neerslag, langdurige

droogte, extreme hitte en zeespiegelstijging. We sluiten aan bij het al bestaande Basisveiligheidniveau MRA (Metropoolregio Amsterdam).

Deze eisen bij nieuwbouw zijn een gezamenlijk streven, om een gelijk speelveld te creëren in de regio voor de bouwsector. Tegelijk is elke lokale situatie verschillend, en bieden we gemeenten om gemotiveerd af te wijken van deze eisen bij nieuwbouw.

3.2.2 Hevige neerslag

Uitgangspunt is het volgende beschermingsniveau:

- Bij 70 millimeter in een uur treedt geen schade op aan bebouwing, infrastructuur en voorzieningen.
- Bij 90 millimeter in een uur blijven vitale objecten en infrastructuur functioneren en bereikbaar.

Dit leidt tot de volgende eisen voor nieuwe ontwikkelingen:

- De neerslag van een hevige bui (1/100 jaar, 70 mm in een uur) op privaat terrein wordt op dit terrein opgevangen en vertraagd afgevoerd. De berging wordt de eerste 24 uur daarna niet geleegd en is in maximaal 60 uur weer beschikbaar.
- In het gebied is natuurlijke afwatering zoveel mogelijk aanwezig.
- Bij een waterdiepte van 20 cm op de rijbaan door extreme regen en/of overstromingen mag er geen schade op treden aan gebouwen en elektrische installaties in de openbare ruimte en blijven hoofdwegen begaanbaar.
- De ontwikkeling gebeurt waterneutraal en leidt niet tot extra aanvoer/afvoer van water. Hemelwater wordt zoveel mogelijk vastgehouden en hergebruikt in het plangebied.

3.2.3 Langdurige droogte

Uitgangspunt is het volgende beschermingsniveau:

- Bij langdurige droogte (potentieel maximaal neerslag tekort 300mm, eens per 10 jaar) wordt schade aan bebouwing, wegen, groen en vitale en kwetsbare functies voorkomen.

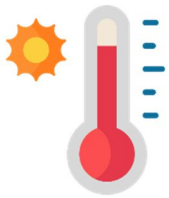
Dit leidt tot de volgende eisen voor nieuwe ontwikkelingen:

- De inrichting van het plangebied is afgestemd op de verwachte grondwaterstanden en de zoetwaterbeschikbaarheid tijdens droogte.

› Maatregelen die schade door bodemdaling tegengaan en kostenefficiënt zijn over de levensduur van 60 jaar worden in het ontwerp opgenomen.

› Vitale en kwetsbare functies moeten bestand zijn tegen langdurige droogte.

3.2.4 Extreme hitte

Uitgangspunt is het volgende beschermingsniveau:

› Tijdens hitte (minimaal één maatgevende hittedag van meer dan 32 graden Celsius zonder wind) biedt het plangebied een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving.

Dit leidt tot de volgende eisen voor nieuwe ontwikkelingen:

› Er is tenminste 30% schaduw voor belangrijke langzaamverkeersroutes en verblijfsplekken in het plangebied tijdens de hoogste zonnestand in de zomer.

› Koele plekken (minimaal 200 m2) zijn op loopafstand (300 meter) aanwezig.

› Tenminste 50% van alle daken worden warmtewerend of verkoelend ingericht/gebouwd om opwarming van het stedelijk gebied te verminderen.

› Vitaal en kwetsbare functies moeten bestand zijn tegen hitte.

› Slaapvertrekken worden tijdens hitte niet te warm (< 27 °C) en koeling leidt niet tot opwarming van de (verblijfs-)ruimtes in de directe omgeving.

3.2.5 Zeespiegelstijging

Uitgangspunt is het volgende beschermingsniveau:

› Afhankelijk van de plaatselijke overstromingskans en optredende waterdiepte wordt ingezet op het voorkomen van schade, het beperken van schade of het voorkomen van slachtoffers. Voor vitale en kwetsbare functies (zie ook de functies onder 3.1.5)gelden aanvullende eisen.

Dit leidt tot de volgende eisen voor nieuwe ontwikkelingen:

› Bij overstromingen treedt beperkt schade op aan gebouwen en elektrische installaties in de openbare ruimte.

› Er dienen maatregelen genomen te worden om schade te beperken in een geval van een overstroming, mits deze doelmatig zijn.

› Er moeten maatregelen getroffen worden om veilig te kunnen schuilen of te evacueren in het geval van een overstroming.

04 | STRATEGIE EN MAATREGELEN - *WERKEN*

4.1 Strategie

4.1.1 Inleiding

Als samenwerkende overheden kiezen we een gezamenlijke werkwijze in:

- Onze manier van werken. We benoemen kernwaarden in onze manier van werken. Dit helpt om in de aanpak van klimaatadaptatie dezelfde taal te spreken. Gemeenten kunnen deze manier van werken concreet maken in de eigen lokale plannen voor klimaatadaptatie.
- Aanpak van de opgaven voor klimaatadaptatie waar we als regio voor staan. We leggen de verbinding met de strategieën van het Regio-akkoord, het Regionaal Ambitiedocument 2.0., de gemeentelijke omgevingsvisies en het GRP Noordkop. Ook hier geldt dat we gezamenlijk kaders neerleggen, die elke gemeente naar lokale wens verder kan specificeren en invullen, op buurt- en straatniveau.

4.1.2 Manier van werken

Onze werkwijze is:

- **Integraal**. We sluiten aan op de 'geest van de Omgevingswet', en dat houdt in dat we integraal naar de omgeving kijken en integraal naar oplossingen zoeken voor vraagstukken. We vragen elke gemeente om de regionale ambitie voor klimaatadaptieve (ver)nieuwbouw in lokale Omgevingsvisies op te nemen. Ook sluiten we aan bij de ambities uit het gezamenlijk GRP. Zo zorgen we dat regionaal en lokaal schaalniveau naadloos op elkaar aansluiten.
- **Toekomstgericht**. We anticiperen op een veranderend klimaat. We anticiperen ook op de verwachte ruimtelijke, economische, technische en maatschappelijke veranderingen die op handen zijn.
- Vanuit een open **samenwerking** met overheden, bedrijven, belangenpartijen en inwoners. We hebben deze partijen hard nodig om de Noordkop leefbaar te houden. We delen onze uitdagingen met hen om samen tot oplossingen te komen.
- Maximaal benutten van **meekoppelkansen.** Ook de kosten houden we in de gaten. Dit betekent dat we zoeken naar maatregelen die meervoudig bijdragen aan leefbaarheid en kwaliteit van de omgeving.
- Om als overheden het **goede voorbeeld** te geven**.** Als overheid zijn we pas echt geloofwaardig als we zelf de eerste stap zetten en laten zien hoe het moet. Dit betekent dat we onze eigen gronden en gebouwen klimaatadaptief inrichten.

4.2 Aanpak voor de opgaven: zes pijlers

We onderscheiden zes pijlers voor de aanpak die we regionaal willen hanteren én die helpend zijn om de aanpak lokaal verder in te vullen met maatregelen:

1. Kuststroken garanderen waterveiligheid

We werken van traditionele kustverdedigingswerken (duinen en dijken) toe naar waterveiligheidslandschappen langs de vier kusten van dit schiereiland: Noordzee, Marsdiep, Waddenzee en IJsselmeer. Een sterke kustverdediging blijft het uitgangspunt voor een meebewegend kustlandschap.

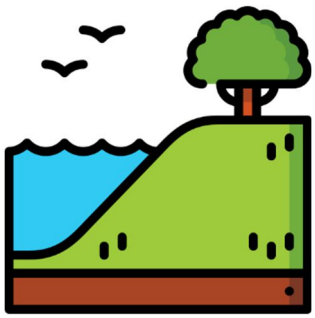
2. Neerslag vasthouden waar het valt: bufferen van zoet water

Zoet water is schaars in de Noordkop. We werken van weinig vasthouden, een beetje bergen en véél afvoeren toe naar véél vasthouden, meer bergen en pas afvoeren als het echt niet anders kan. Deze lijn is al ingezet met het gezamenlijk GRP. In individuele rioleringsplannen is dit uitgewerkt onder de zorg voor regenwater. Ook in de komende rioleringsplannen dient dit streven geborgd te worden door elke gemeente.

Neerslag gebruiken we om extra zoetwater voorraden in de bodem van stedelijke gebieden te creëren. Regenwater draagt zo bij aan een aantrekkelijke, comfortabele en leefbare omgeving. Extra zoetwater voorraden in bodem en oppervlaktewater van stedelijke en landelijke gebieden gaan ook de verzilting tegen.

3. Groenblauwe netwerken versterken

Binnen- en buitendijkse habitats staan onder druk door zeespiegelstijging, droogte, hitte en extreme neerslag. We streven naar het versterken en verbinden van de regionale groenblauwe netwerken. We versterken zo de biodiversiteit, en maken flora en fauna beter bestand tegen klimaatverandering. We verbeteren zowel regionaal als lokaal de omstandigheden door te vergroenen en water te verbinden. In de kernen creëren we meer

schaduw, bij voorkeur met meer groen. Tegelijkertijd verhogen we daarmee de biodiversiteit

4. Vitale objecten hoog en droog

Samen met partners op het gebied van veiligheid, energie, telecom, drinkwater, (afval)water en gezondheid onderzoeken we wat nodig is om de hoofdobjecten beter te beschermen tegen de gevolgen van overstromingen. Bij vervanging of onderhoud onderzoeken we of verhogen mogelijk is, om gevolgschade bij overstromingen te verminderen.

5. Slim herinrichten stedelijk gebied

We richten ons als regio op het klimaatbestendig maken van de gebouwde omgeving. Dit is nodig voor zowel de bestaande bebouwing als bij nieuwbouwontwikkelingen. Dit betekent dat we zoet water zoveel mogelijk vasthouden. Bijvoorbeeld door het aanleggen van waterbuffers, het uitbreiden en versterken van groen-blauwe netwerken en structureel minder verharding toepassen in de openbare ruimte. Ook betekent het dat we meer openbare, aantrekkelijke, koele en schaduwrijke (verblijfs)plekken creëren.. We werken als regio samen in kennisontwikkeling, maar ook in gezamenlijke aanpak en uitvoering.

6. Inwoners en bedrijven brengen we in positie

De inwoners en bedrijven van de Noordkop zijn, naast ons regionale partners, van groot belang om werk te maken van klimaatadaptatie. We werken als regio samen in het creëren van meer burger- en ondernemersbewustzijn, gericht op het nemen van maatregelen in het privédomein. Dit kan door te stimuleren in het vergroenen van tuinen (actie steenbreek), het afkoppelen van daken van de riolering en extra opvang van regenwater voor de akker- en tuinbouw.

4.3 Vertalen en verbinden – Ambitiedocument De Kop werkt

4.3.1 Inleiding

Nu we weten wat er op ons af komt, formuleren we een visie op onze regio: een streefbeeld voor de toekomst. We sluiten hierbij aan op de visie uit het Regionaal Ambitiedocument 2.0. In dit document wordt dit als volgt verwoord:

"…dat deze regio zich op een hoogwaardige manier verder ontwikkelt tot een vitaal gebied met een bloeiende innovatieve economie, met interessante woonmilieus en mooie trekpleisters, en een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving."

Deze visie is concreet gemaakt in zes ontwikkelgebieden, of "ruimtelijke frames". We benoemen deze frames kort inclusief de kansen voor klimaatadaptatie.

4.3.2 Attractieve Noordzeekust

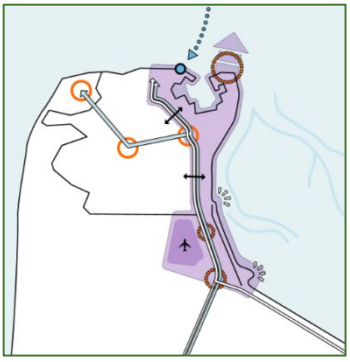
De Noordkop is de meest gevarieerde kustregio van Nederland met de Noordzee-, Wadden- en IJsselmeerkust. De Noordzeekust kan hierin een belangrijke economische motor zijn, door versterken van de aantrekkelijkheid van het landschap, de beleving van cultuurhistorie en het verbeteren van de infrastructuur.

De volgende aspecten uit het frame "Attractieve Noordzeekust" bieden kansen voor klimaatadaptatie:

- Versterken van de ecologie van de duinen en duinzoom in combinatie met meer regenwaterinfiltratie (aanvullen van zoet grondwater).
- Verbreden van de kustzone met functies natuur en recreatie biedt een steviger kustbescherming bij een stijgende zeespiegel.
- Bollenteelt werkt meer met de natuur en versterkt de biodiversiteit. Zij is minder kwetsbaar voor insectenplagen; een risico dat toeneemt bij een veranderend klimaat.
- Extra bomen in dit gebied is aantrekkelijker voor biodiversiteit, het biedt ook extra's voor recreatie: koelte en schaduw.

4.3.3 Marinestad en Energiehub

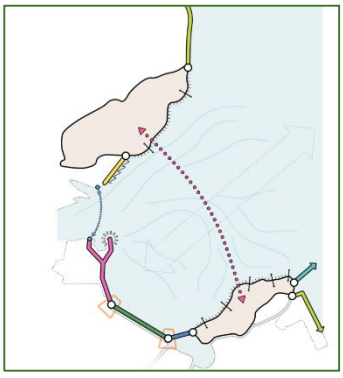

Den Helder wil zich in de periode 2020-2040 verder ontwikkelen als Marinestad. Zij heeft een gunstige ligging aan de Noordzee en diep zeewater. Deze ontwikkelingen maken het mogelijk om ook de leefkwaliteit van de stad flink te verbeteren.

De volgende aspecten uit het frame “Marinestad en Energiehub” bieden kansen voor klimaatadaptatie:

- Naast duurzame windenergie vanaf zee kan Den Helder een rol spelen in het terugwinnen van warmte-energie uit oppervlaktewater. Schadelijke effecten van opwarmend oppervlaktewater in de zomer worden hiermee teruggedrongen.
- De vitale objecten en netwerken in Den Helder (toegangswegen, haven, vliegveld, ziekenhuis, hoofdstations van olie, gas en elektriciteit) dienen extra aandacht te krijgen in de bescherming bij overstroming door een dijkdoorbraak.
- Het verder ontwikkelen van de bedrijvigheid rondom de haven van Den Helder zal de vraag naar woningen doen toenemen. Dit biedt een impuls aan bestaande woonwijken en nieuwe ontwikkelingen. Hier liggen kansen voor het creëren van groene, schaduwrijke buurten, met ruimte voor waterberging, versterking van biodiversiteit. Buurten die klaar zijn voor het klimaat van de toekomst.

4.3.4 Waddenbaai

Noord-Holland heeft de waarde van haar Wad ontdekt. We werken toe naar versterken van het ‘waddengevoel’ voor het gehele gebied rondom het Noord-Hollandse Wad. Wieringen wordt als ‘verloren’ Waddeneiland opnieuw ontdekt en ontwikkeld zich als kleinschalige, groene en vooral ook stille oase.

De volgende aspecten uit het frame “Waddenbaai” bieden kansen voor klimaatadaptatie:

- Het werken aan een meer gevarieerde kustlijn kan gecombineerd worden met een robuustere inrichting van vitale objecten en netwerken voor overstromingen.
- Het werken aan een meer gevarieerde kustlijn kan goed samengaan met het versterken van groenblauwe netwerken met meer biodiversiteit. Zo werken we aan natuur die weerbaar is bij een veranderend klimaat.

4.3.5 Waterrijk

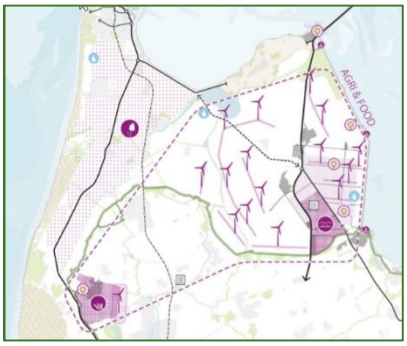

Wat decennialang de achterkanten van de agrarische polders waren, willen we in 2040 laten uitgroeien tot een robuust groenblauw systeem in het hart van de Noordkop. Het Waterrijk is het stelsel van Amstelmeer en de daarop aansluitende kreken en vaarten met het aangrenzende groen. Investeringen in het versterken van ecologische- en belevingskwaliteiten én de gebruiksmogelijkheden van dit waterstelsel hebben een positief effect op de leefomgevingskwaliteit voor bewoners en het gebruik door recreanten en toeristen.

De volgende aspecten uit het frame “Waterrijk” bieden kansen voor klimaatadaptatie:

- Gezien de relatief grote drooglegging in Wieringen zijn hier mogelijkheden voor het vasthouden van extra zoet water, te benutten in tijden van droogte voor landbouw en natuur.
- Het kiezen van klimaatrobuuste natuurdoeltypen voor dit gebied, als voorbeeld voor andere regio’s. We houden rekening met een klimaat in 2050 dat leidt tot ziltere omstandigheden voor flora en fauna.
- Het beter verbinden van recreatieve vaarroutes biedt mogelijkheden voor betere doorstroming in tijden van droogte (positief voor de waterkwaliteit). Ook zijn er mogelijkheden om extra water te creëren; een extra zoetwaterbuffer in het gebied ten behoeve van landbouw en natuur.
- Terugwinnen van energie uit oppervlaktewater biedt ook in dit gebied kansen om over te schakelen naar duurzame vormen van energie, met mogelijk een betere waterkwaliteit tot gevolg (verlaging van de temperatuur).
- De langzaam verkeerroutes kunnen aantrekkelijker worden gemaakt met meer bomen die schaduw bieden bij hitte. Belangrijk is dat gevarieerd wordt aangeplant, zodat biodiversiteit vergroot wordt, robuust bij een veranderend klimaat. Ook van belang dat de verkeersveiligheid wordt meegewogen.

4.3.6 Poldertrots

De Kop van Noord-Holland is synoniem voor landbouw en andersom. Landbouw in steeds meer verschillende gedaanten, die bovendien voortdurend in ontwikkeling is: grootschalige glastuinbouw op Agriport, akkerbouw in vooral Hollands Kroon, het grootste bloembollenproductiegebied ter wereld in de binnenduinrand, innovatieve zaadveredeling in Seed Valley, veehouderij én een groot vollegrondsgroente- productiegebied op met name de Westfriese klei.

De volgende aspecten uit het frame “Poldertrots” bieden kansen voor klimaatadaptatie:

- Droogte en verzilting vormen een grote bedreiging voor de landbouw in de Noordkop. Extra opvang van regenwater is op het niveau van het individuele bedrijf nodig om de hele regio robuuster te maken voor droogte. Daarnaast kan in samenspraak met het hoogheemraadschap gekeken worden hoe de zoetwatervoorziening op polderniveau ‘op peil’ gehouden kan worden.
- Een goede bereikbaarheid en toegang tot voorzieningen is van belang voor de agri-business. Bij een dijkdoorbraak is het van belang dat nutsvoorzieningen snel weer functioneren (gas, telecom, elektriciteit) voor de energievoorziening van bedrijven en dat hoofdwegen weer begaanbaar zijn voor transport.

4.3.7 IJsselmeerkust

De ambitie vanuit het ambitiedocument is om de Wieringermeerkust tussen 2020 en 2040 tot één van de meest innovatieve en aantrekkelijke kusten van Noord-Holland te transformeren. De publiek-private samenwerking die in de Wieringermeer ontstond, heeft laten zien dat bedrijvigheid, opwekking van schone energie, waterveiligheid en -kwaliteit, natuurontwikkeling en recreatie prima samen gaan.

De volgende aspecten uit het frame “IJsselmeerkust” bieden kansen voor klimaatadaptatie:

- Combineren van recreatie met een robuuste kustlijn voor overstromingen.

› Combineren van recreatie met extra opvang van zoetwater voor tijden van droogte.

05 | UITVOERINGSPROGRAMMA NOORDKOP – *WERKEN*

5.1 Niveau 1: De Kop Werkt

Opgaven (zie nrs. in H3)	Maatregel	Trekker	Partners	Verbinding huidig beleid en instrum.	Middelen	Planning
ENO (Eisen Nieuwe Ontw.)	1. Regionaal ontwerpend onderzoek: meenemen klimaatadaptatie in ruimtelijke ontwikkelingen	Programmateam “De Kop Werkt”	Noordkop- Gemeenten, PNH (Provincie Noord-Holland), HHNK (Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier)	De Kop Werkt	- Onderzoek: Financiering vanuit programma “De Kop Werkt” - Samenwerking: Coördinator/ aanjager klimaatadaptatie vanuit de regio	2021-2026
ENO, Z1, Z2, Z3, Z5, Z6, D1, D5	2. Duinzoomverbreding Noordzeekust: creëren waterveiligheidslandschap, versterken van natuur en landbouw	Programmateam “De Kop Werkt”	PNH, HHNK, Noordkop-gemeenten, natuurorganisaties, recreatieve sector	De Kop Werkt, - Attractieve Noordzeekust		
Z3	3. Maritiem cluster Den Helder: Ontwikkeling havengebied, robuust bij zeespiegelstijging	Programmateam “De Kop Werkt”	PNH, gemeente Den Helder, Defensie/Marine, Port of DH, Rijkswaterstaat (RWS)	De Kop Werkt – Marienestad en Energiehub Versterkingsopgave RWS		
Z3	4. Waterveiligheidslandschap Waddenbaai. Multifunctioneel gebruik dijken: waterveiligheid, recreatie, natuur, landbouw, wonen	Programmateam “De Kop Werkt”	PNH, HHNK, Noordkop-gemeenten	De Kop Werkt - Waddenbaai		
D3, D4, D5	5. Ontwikkeling Waterspin: Zoet water vasthouden in Wieringermeer, t.b.v. natuur en landbouw	Programmateam “De Kop Werkt”	PNH, HHNK en gemeente Hollands Kroon	De Kop Werkt - Waterrijk		
N5, N9, D3, D4, D5	6. Agri & Food: toekomstbestendige landbouw, met Agriport als kader.	Programmateam “De Kop Werkt”	Gemeente Hollands Kroon, PNH, HHNK, Greenport, LTO,	De Kop Werkt - Poldertrots		

Opgaven (zie nrs. in H3)	Maatregel	Trekker	Partners	Verbinding huidig beleid en instrum.	Middelen	Planning
N9, D3, D4, Z4	7. Waterveiligheidslandschap IJsselmeerkust: multifunctioneel gebruik dijken: waterveiligheid, recreatie, natuur, landbouw, wonen	Programmateam “De Kop Werkt”	PNH, HHNK, Noordkop-gemeenten	De Kop Werkt - IJsselmeerkust		

5.2 Niveau 2: regionale opgaven

Opgaven (zie nrs. in H3)	Maatregel	Trekker	Partners	Verbinding huidig beleid/instrumenten	Middelen	Planning
D1, D4, D5	8. (Financiële) impuls van lopende projecten voor adaptieve landbouw bij verzilting	PNH	HHNK, Greenport Noord-Holland, LTO- Noord, Kop Werkt, Rabobank, Match2000, KAVB, Datascience Alkmaar, Greenport Duin- en Bollenstreek	Project "Landbouwportaal Noord-Holland" De Kop Werkt-Poldertrots	Samenwerking: Coördinator/ aanjager klimaatadaptatie vanuit de regio	2021 - 2026
N3, N4, N5, N6	9. Verkenning hoe de risico's voor wateroverlast in de stedelijke kernen beperkt kunnen worden door optimalisatie in wateropvang tussen stad en land.	HHNK	Noordkop gemeenten	Resultaten Watersysteemanalyse HHNK	Onderzoek: budget n.t.b. (HHNK plus gemeenten)	2021 - 2026
D3	10. Onderzoek naar vasthouden/infiltratie van regenwater tbv natuurdoeltypen	PNH	HHNK, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Landschap Noord-Holland	Provinciale Stresstest Natuur en Landbouw Project Stikstofgevoelige natuurdoeltypen	Onderzoek: budget n.t.b. (PNH)	2021 - 2026
N9 en D4	11. Stimuleren agrarische sector in leveren blauw/groene diensten (extra wateropvang, natuurlijke akkerranden voor tegengaan plagen)	PNH	HHNK, agrarische sector	Project Vitale Teelt Project Landbouwportaal	Samenwerking: Coördinator/ aanjager klimaatadaptatie vanuit de regio	2021 - 2026

Opgaven (zie nrs. in H3)	Maatregel	Trekker	Partners	Verbinding huidig beleid/instrumenten	Middelen	Planning
D2, D5, Z1, Z2, Z5, Z6	12. Onderzoeksimpuls project Koegraspolder als proeftuin klimaatadaptatie voor de regio.	Gemeente Den Helder	HHNK, LTO/KAVB (complex gebied met partners met grote belangen)	Panorama lokaal Julianadorp (2020)	Samenwerking: Coördinator/ aanjager klimaatadaptatie vanuit de regio	2021
H2	13. Regionale afspraken over te beschermen zwemwaterlocaties (waarborgen waterkwaliteit)	Gemeente Den Helder	PNH, Noordkop- gemeenten, HHNK, recreatieschap	Provinciaal beleid		2022/2023
D3, H2, H4, H5	14. Opstellen van een regionale Groen/Blauwe strategie, waarin opgaven biodiversiteit en hittestress een plaats krijgen	Gemeente Schagen	PNH, Noordkop-gemeenten, natuurorganisaties, GGD	Bomenplan Schagen Deltaplan biodiversiteit Hollands Kroon		2022/2023
N1	15. Onderzoek naar kwetsbaarheid wateroverlast toegangsweg ziekenhuis Den Helder	Gemeente Den Helder	HHNK, Veiligheidsregio	Wegenbeleid Den Helder	Onderzoek: gemeente Den Helder	2021/2022
N7	16. Onderzoek naar kwetsbaarheid wateroverlast hoofdrioolgemaal Schoorldam	HHNK	Gemeente Schagen	Gemalenbeheer programma HHNK	Onderzoek: HHNK	2021/2022
Z3, Z4	17. Adresseren kwetsbare vitale objecten Noordkop bij het Rijk	PNH	HHNK, gemeenten, Rijk, nutsbedrijven, veiligheidsregio	Stresstest Vitale Objecten van het Rijk	Samenwerking: Coördinator/ aanjager klimaatadaptatie vanuit de regio	2021

Opgaven (zie nrs. in H3)	Maatregel	Trekker	Partners	Verbinding huidig beleid/instrumenten	Middelen	Planning
Z3 ENO	18. Uitvoeringsimpuls aan Dijkenbuurt Den Helder	Gemeente Den Helder	Gemeente Den Helder, Woningstichting Den Helder, HHNK	Project Dijkenbuurt	Samenwerking: Coördinator/ aanjager klimaatadaptatie vanuit de regio	2021
N8	19. Onderzoek naar benodigde (her)inrichting N248 Schagen (tunnel)	PNH	Gemeente Schagen, Veiligheidsregio	Provinciaal beheerprogramma infrastructuur	Onderzoek: PNH	2021/2022
H3	21. Prioriteit in B&O en koelen beweegbare bruggen oost-west verbindingen Noordkop	PNH	Gemeente Hollands Kroon, Veiligheidsregio			
H1	20. Pilot inspraak PWN bij herinrichtingsproject naar keuze Den Helder, voor benutten kansen meer schaduw bij drinkwaterleidingen	Gemeente Den Helder	PWN	Bestaande samenwerkings-structuur gemeenten - PWN	Samenwerking: Coördinator/ aanjager klimaatadaptatie vanuit de regio	2022/2023
D2, D3, D4	21. Wateraanvoer Wieringermeer-Noord 2e fase	HHNK	LTO	Bestaand project		2021/2022
D2, D3, D4	22. Verplaatsing van het gemaal Hoekvaart om binnen de Wieringermeer een betere scheiding tussen het brakke en het zoetere deel te realiseren	HHNK	LTO	Bestaand project		2021/2022

Opgaven (zie nrs. in H3)	Maatregel	Trekker	Partners	Verbinding huidig beleid/instrumenten	Middelen	Planning
H2	23. Terugwinnen warmte-energie uit oppervlaktewater op kansrijke locaties	HHNK	Noordkop-gemeenten, Nutsbedrijven, netwerkbeheerder	Waterbeheerplan, Warmtevisies	Onderzoek: HHNK	2022/2023

5.3 Niveau 3: Lokale opgaven, regionaal aanpakken

Opgaven (zie nrs. In H3)	Maatregel	Trekker	Partners	Verbinding huidig beleid/instrumenten	Middelen	Planning
ENO	24. Gezamenlijk opstellen lokale omgevingsvisie met kaders water en klimaatadaptatie (regionale ambities als startpunt)	Gemeente Den Helder	Noordkop-gemeenten, PNH	Omgevingswet, Omgevingsplannen, GRP (regionaal en lokaal) als basis	Samenwerking en onderzoek: Regionaal budget à €30.000,-	2021/2022
N2, N3, N4, N6, H4, H5	25. Gezamenlijke communicatiestrategie richting inwoners,	Noordkop-gemeenten	HHNK	GRP, Omgevingsplannen communicatiestrategie HHNK	Samenwerking: Coördinator/ aanjager klimaatadaptatie vanuit de regio	2021/2022
N2, N3, N4, N6, H4, H5 (voor heel Noorderkwartier)	26. Opzetten gezamenlijk communicatieportaal richting inwoners/bedrijven/instellingen	HHNK	PNH, Noordkop-gemeenten	Afstemmen met gemeenten Benutten website samengroenblauw.nl		2021/2022
N2, N3, N4, N6, H4, H5	27. Ontwikkelen gezamenlijke aanpak voor wijkgericht meenemen van klimaatadaptatie (gidsprincipes op wijk/straatniveau)	Gemeente Den Helder (als verbinder)	Gemeenten Hollands Kroon, Schagen, Texel & gemeenten Noorderkwartier	Beheerplannen gemeenten	Samenwerking en onderzoek: Regionaal budget à €30.000,-	2021/2022

N2, N3, N4, N6, H4, H5	28. Vier schoolpleinen vergroenen met extra wateropvang	Noordkop-gemeenten	HHNK, Schoolbesturen	GRP, Plannen Zorg & Welzijn, Duurzaamheidsplannen, Waterbeheerplan, Communicatiestrategie	GRP-budgetten plus impulsgelden Rijk	2021/2022
N2, N3, N4, N6, H4, H5	29. Buurten vergroenen met extra wateropvang: in elke gemeente een buurt	Noordkop-gemeenten	HHNK	Integrale Uitvoeringsprogramma's Openbare Ruimte van gemeenten	GRP-budgetten en overige beheerbudgetten plus impulsgelden Rijk	2021/2022
ENO	30. Gezamenlijk opstellen klimaatparagraaf t.b.v. prestatie-afspraken met woningbouwcorporaties	Gemeente Den Helder	Noordkop-gemeenten	Lopende afspraken met woningbouwcorporaties	Samenwerking: Coördinator/ aanjager klimaatadaptatie vanuit de regio	2022/2023
ENO	31. Vaststellen basisvoorschriften maatregelen klimaatadaptatie bij nieuwbouwontwikkelingen	PNH	Gemeenten, ontwikkelaars, woningcorporaties	Beleid PNH		2022/2023

06 | IMPLEMENTATIE

6.1 Inleiding

De maatregelen in het uitvoeringsprogramma zijn gezamenlijk gekozen door gemeenten, hoogheemraadschap en provincie, waarbij ook de inbreng van regionale partners (o.a. LTO, natuurorganisaties, GGD, Veiligheidsregio, Woningcorporaties) is meegenomen. In het programma hebben we een stap verder gezet richting uitvoering, ofwel implementatie. We benoemen de trekkende partij, partners, verbinding met beleid en instrumenten, benodigde middelen en planning. In deze paragraaf lichten we de keuzes voor implementatie nader toe. We belichten achtereenvolgens de rollen en verantwoordelijkheden, de verbindingen met huidig beleid en instrumenten, de benodigde middelen en de planning.

6.2 Rollen en verantwoordelijkheden

In dit regionale uitvoeringsprogramma leggen we de verantwoordelijkheid voor uitvoering primair bij de samenwerkende overheden (provincie, hoogheemraadschap en gemeenten). Dit betekent dat zij zorgdragen voor borging in hun beleid en werkprocessen, borging in de vorm van financiën en capaciteit en in de bestaande samenwerkingsverbanden met externe partners.

Hiermee beogen we het proces van klimaatadaptatie op regionaal niveau goed “aan te zwengelen”. We beogen om van daaruit ook semi-overheden, instellingen, bedrijfsleven en inwoners een duidelijke rol te geven in klimaatadaptatie. Dit vormt onderdeel van het vervolgtraject: de verdere invulling per maatregel. Denk aan (bestuurlijke) afspraken met woningbouwcorporaties, vertegenwoordigers van het bedrijfsleven of belangpartijen waarbij taken en verantwoordelijkheden voor klimaatadaptatie worden gedeeld.

Bij elke opgave en maatregel is een trekkende partij benoemd, en samenwerkingspartners. De trekkende partij is verantwoordelijk voor de uitvoering van de maatregel, met inzet van de samenwerkingspartners. De trekkende partij neemt het initiatief, verbindt partijen aan elkaar, en draagt zorg voor het vinden van benodigde middelen.

6.3 Verbindingen met huidig beleid en instrumenten

In dit uitvoeringsprogramma beogen we de maatregelen te verbinden aan huidig beleid en instrumenten van de samenwerkende overheden. We beogen hiermee de al beschikbare instrumenten, kennis, capaciteit en financiële middelen te benutten, binnen bestaande plannen en programma's.

6.4 Benodigde middelen

In dit uitvoeringsprogramma is een inschatting gemaakt van de benodigde middelen, zodat ruimte kan worden gezocht in bestaande begrotingen van de samenwerkende overheden. Het gaat dan om de benodigde middelen voor:

- Een coördinator/aanjager voor de regio met een gemiddelde inzet van 1 dag in de week: €40.000,- (uitgaande van €800,- per dag en inzet 50 weken)
- Regionaal budget voor onderzoek: €60.000,- (maatregel 24 en 27)
- Uitvoeringsprojecten openbare ruimte per gemeente (nader te bepalen) voor indienen Impulsregeling klimaatadaptatie van het Rijk (maatregel 28 en 29)

In totaal is dit in 2021/2022 een bedrag van €100.000,-, te delen door 4 gemeenten plus HHNK volgens gelijke verdeling (€20.000,- per partner).

De overige punten van de uitvoeringsagenda worden vanuit lokale middelen en/of subsidie bekostigd, of het bedrag is nog onbekend.

Daarnaast worden de kanttekeningen geplaatst:

- Het gezamenlijk financieren van maatregelen zal per saldo kostenbesparend zijn
- Ten tijde van het opstellen van dit plan zijn gezamenlijke kosten voor fysieke maatregelen nog beperkt in beeld. Deze worden wel verwacht in de nabije toekomst. De voorgestelde onderzoeken moeten onder andere deze kosten in beeld gaan brengen.

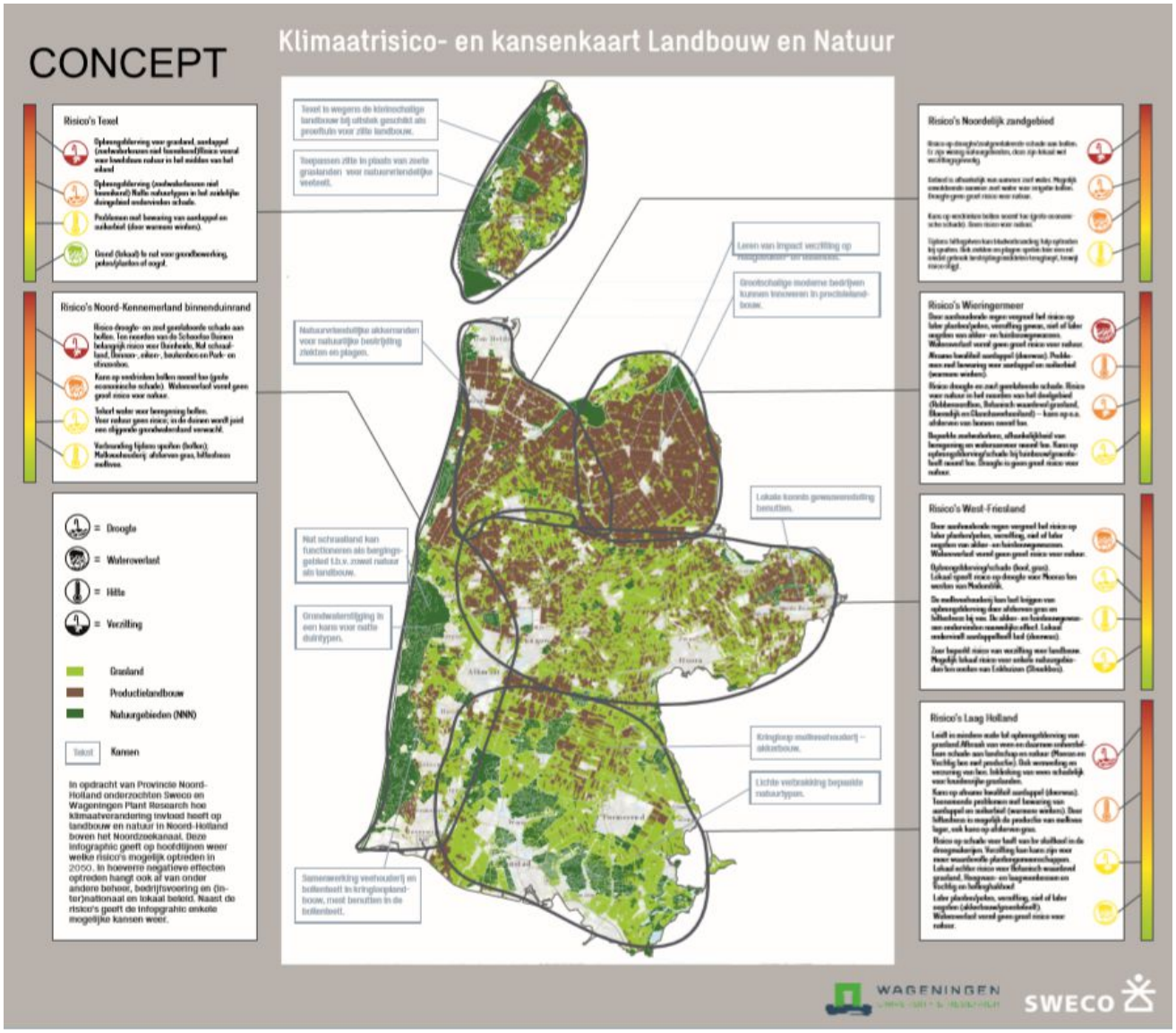
6.5 Planning

In deze agenda gaan we uit van een scope van 5 jaar, waarna de strategie klimaatadaptatie geactualiseerd zal worden. Elk jaar (rond maart/april) zal het

uitvoeringsprogramma ambtelijk en bestuurlijk geëvalueerd worden, en naar wens bijgesteld.

I. NOTITIE KLIMAATADAPTATIE REGIO KOP VAN NOORD-HOLLAND (JUNI 2019)

II. SAMENVATTING KLIMAATSTRESSTEST NATUUR EN LANDBOUW

III. KANSEN OP DE KAART

Integrale aanpak wateroverlast in stedelijke gebieden

In stedelijk gebied zijn de grootste risico's op water in woningen bij hevige neerslag. Figuur III-1 laat zien dat in de particuliere ruimte kansen liggen om meer water vast te houden op daken of in tuinen (pijler 6 van onze strategie).

Figuur III-1 Kansen voor aanpak wateroverlast door in positie brengen van inwoners en bedrijven (voorbeeld Den Helder)

Gemeentelijke plannen voor herinrichting van de openbare ruimte (denk aan vervanging van riolering, groen of wegen) bieden daarnaast kansen om 'werk met werk' en meer water vast te houden in de openbare ruimte (pijlers 2 en 5 van onze strategie).

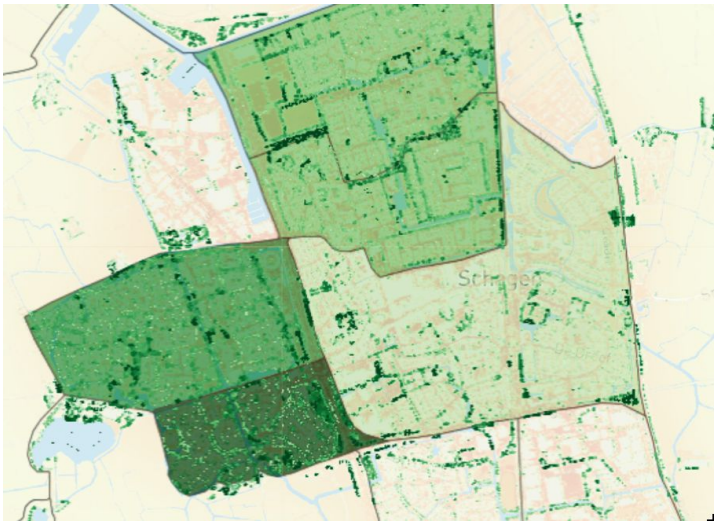
Minder hitte en meer biodiversiteit in stedelijke gebieden

De regio kan de krachten bundelen in het creëren van een beter leefklimaat in de stedelijke kernen. Bomen bieden, naast schaduw, ook een habitat voor andere flora en fauna, bomen bieden grote ecosysteemdiensten. Daarbij is het van belang een grotere diversiteit te kiezen aan bomen dan voorheen werd gedaan. Een gevarieerder bomenbestand is minder kwetsbaar bij klimaatverandering met toenemende risico's op insectenplagen en bomenziektes. Het creëren van schaduwrijke netwerken biedt winst aan twee kanten: inwoners kunnen zich bij hitte prettig verplaatsen en flora en fauna kan zich makkelijker verspreiden en overleven.

Natuur-inclusief bouwen

Onze leefomgeving kunnen we ook verbeteren door onze woningen en andere bouwwerken op een andere manier in te zetten voor de leefbaarheid in de stad. Gebouwen en woningen kunnen met eenvoudige aanpassingen inzetten ten behoeve van biodiversiteit en daarmee leefbaarheid in het stedelijk en/of landelijk gebied. Er zijn veel voorzieningen in de vorm van inbouwkasten voor broedende vogels of voor

vleermuizen. Er zijn speciale dakpannen verkrijgbaar voor gierzwaluwen. Bouwen met kalkhoudende mortel is goed voor muurplanten. Voorzetconstructies waar groen op kan groeien hebben naast een isolerende werking, ook een positieve bijdrage aan biodiversiteit. Slim omgaan met verlichting zou ook ten goede komen aan de leefgebieden van dieren. Met andere woorden: Deze manier van denken en doen is bekend onder de naam ‘natuur-inclusief bouwen’.

Figuur III-2 Kansen voor versterken van schaduwrijke groen netwerken, in combinatie met meer biodiversiteit

Versterken van groenblauwe netwerken

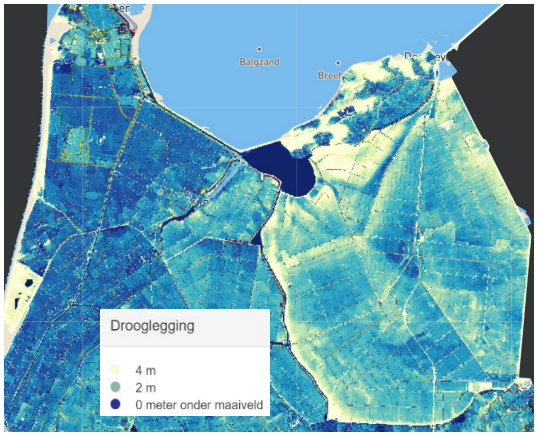
Zodra stedelijk en landelijk gebied meer schoon regenwater vasthouden ‘daar waar het valt’ biedt dit ook kansen voor de biodiversiteit rondom waterlopen.

Figuur III-3 Kansen voor vasthouden van schoon zoet water, in combinatie met meer biodiversiteit

Regionale kansen voor meer zoetwatervoorraad bij droogte

In sommige delen van de Noordkop is de drooglegging groter dan in andere. Met flexibele peilen kan in sommige gebieden meer zoetwatervoorraad gecreëerd worden voor tijden van droogte.

Regionale kansen voor meer regenwaterinfiltratie

De gebieden met veel potentie voor bodemberging kunnen we extra benutten door regenwater naar deze gebieden toe te leiden en te laten infiltreren in de (diepere) bodem.

NOORDKOP

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Lokaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie

Doelenboom

Programma	**3**	**Mooi en gastvrij Texel**
Maatschappelijk doel	3.2.	Het Texelse landschap behouden en ontwikkelen
Beleidsdoel	3.2.4	Het unieke Texelse landschap behouden

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Overwegende

- Dat er klimaatverandering is waar we schadelijke gevolgen van ondervinden.
- Het Rijk in het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie de ambitie heeft gesteld dat alle gemeenten in 2050 klimaatrobuust moeten zijn.
- De raad eerder de Strategie Klimaatadaptatie Noordkop heeft vastgesteld waarin deze ambitie wordt onderschreven en waarin is aangekondigd dat alle gemeenten een lokaal plan maken.

Besluit

1. In te stemmen met het ter beschikking stellen van een bedrag van € 35.000,- ten behoeve van het inhuren van expertise voor het opstellen van een lokaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-02-2022,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3114822

Bijlagen

Raadscommissie

Dossiernummer	847
Extern Zaak ID	3101336
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	2 februari 2022
Agendapunt	7
Titel	Treasurystatuut 2022
Organisatieonderdeel	Advies & Ondersteuning
Portefeuillehouder	H. Huisman
Aanleiding	Overig

Bijlagen
Concept-raadsbesluit - 3101336 - Treasurystatuut 2022
Advies Auditcommissie aan de gemeenteraad over het Treasurystatuut
Advies - Treasurystatuut 2022
Bijlage 1. Treasurystatuut 2022

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
B&W	14 december 2021
Planningscommisie	18 januari 2022
Raadscommissie	**2 februari 2022**
Raadsvergadering	16 februari 2022

Toelichting

Het treasurystatuut wordt periodiek geactualiseerd. Voor het laatst is dat in 2015 gebeurd naar aanleiding van de invoering van verplicht Schatkistbankieren.

In de tussentijd is de wetgeving niet zodanig veranderd dat het statuut eerder hierop aangepast moest worden. De nu gedane wijzigingen hebben voornamelijk betrekking op aanvullende interne regelgeving, actualisatie bevoegdheden en tekstuele verduidelijkingen.

Gemeente Texel

.txl

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Treasurystatuut 2022

Doelenboom

Programma 1	Voor en door bewoners

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Besluit

1. Het treasurystatuut 2015 in te trekken.
2. Het treasurystatuut 2022 vast te stellen.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16 februari 2022,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3101336

Bijlagen

Aan: gemeenteraad van Texel
Van: de Auditcommissie

Datum: 30 januari 2022

Betreft: advies t.a.v. het Treasurystatuut

Geachte leden van de raad,

De Auditcommissie heeft in haar vergadering van 26 januari 2022 het raadsvoorstel 'Treasurystatuut 2022' besproken.

In het raadsvoorstel staat dit:
Artikel 7 lid 6 is nieuw: Aanvullend op lid 5, wordt minimaal één offerte opgevraagd bij een **toonaangevende duurzame bank**.

Advies aan de raad
De Auditcommissie adviseert de gemeenteraad het college te vragen nader te definiëren wat een 'toonaangevende duurzame bank' is. (Wat is de norm? Wanneer is het voldoende duurzaam? Of toonaangevend?)

In het statuut zelf staat onder 3.1 Uitzettingen uit hoofde van de publieke taak, dit:
4. In afwijking van hetgeen in artikel 3 lid 1 genoemd is, is het verstrekken van leningen conform de **Verordening Starterslening Texel** en de **Verordening Verbeteren en verduurzamen woningen Texel** aan het college gemandateerd.

Signaal
De Auditcommissie wil graag het volgende signaal afgeven:
Door in het Treasurystatuut verordeningen specifiek te benoemen (zoals de Starterslening), is het belangrijk bij ***latere*** verordeningen of regels die over leningen gaan bij de betreffende raadsvoorstellen dan ook, tegelijkertijd, de aanpassing van het Treasurystatuut mee te nemen.

De Auditcommissie constateert, tot slot, dat er geen technische belemmeringen zijn om met het raadsvoorstel Treasurystatuut 2022 in te stemmen.

Hoogachtend,

De Auditcommissie,

De heer Hooijschuur (voorzitter)
De heer Kieft (vicevoorzitter)
De heer Schuiringa
Mevrouw Visser
De heer Zegeren
Mevrouw Van de Wetering
Mevrouw Hin-Hin
Mevrouw de Porto (secretaris/griffier)

Advies

Treasurystatuut 2022

Doelenboom

Paragraaf F	Financiering

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten om:

1. Het treasurystatuut 2015 in te trekken.
2. Het treasurystatuut 2022 vast te stellen.

Toelichting

Het treasurystatuut wordt periodiek geactualiseerd. Voor het laatst is dat in 2015 gebeurd naar aanleiding van de invoering van verplicht Schatkistbankieren.

Consequenties

Financieel	☐ Ja ☑ Nee		Majeure risico's	☐ Ja ☑ Nee	
Personeel/Organisatie	☐ Ja ☑ Nee		Beheer	☐ Ja ☑ Nee	
Juridisch	☐ Ja ☑ Nee		Belanghebbenden	☐ Ja ☑ Nee	
Beleid	☐ Ja ☑ Nee		Structuurvisie	☐ Ja ☑ Nee	
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☑ Nee		Regie		
Deregulering	☐ Ja ☑ Nee		**Zaaknummer**	**3101336**	

Bijlagen

Treasurystatuut 2022

Treasurystatuut 2022

Samenvatting

Het treasurystatuut wordt periodiek geactualiseerd. Voor het laatst is dat in 2015 gebeurd naar aanleiding van de invoering van verplicht Schatkistbankieren.

In de tussentijd is de wetgeving niet zodanig veranderd dat het statuut eerder hierop aangepast moest worden. De nu gedane wijzigingen hebben voornamelijk betrekking op aanvullende interne regelgeving, actualisatie bevoegdheden en tekstuele verduidelijkingen.

Treasurystatuut 2022

Argumenten tot advies

Het treasurystatuut wordt periodiek geactualiseerd.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van het vorige statuut zijn opgenomen in bijlage 1. Een greep daaruit:

Aan artikel 4 is lid 4 toegevoegd: *Bij het **uitzetten** van middelen zoals beschreven in lid 2 worden minimaal drie offertes opgevraagd en een proces verbaal opgemaakt.* Het gaat hier uitsluitend om middelen die mogen uitgezet worden aan andere decentrale overheden zonder vertikale toezichtsrelatie. *Dit is niet eerder voorgekomen maar hoort wel vastgelegd te zijn.*

Aan artikel 5 is lid 4 toegevoegd: *In afwijking van artikel 5, lid 3 kan de raad vooraf toestemming geven voor projectfinaniering. De looptijd van de lening correspondeert dan met de afschrijvingstermijn van het project.* Dit lid is aanvullend op de regel dat leningen gebaseerd zijn op de bestaande financiële positie en de liquiditeitenplanning conform totaalfinanciering.

Artikel 7 lid 6 is nieuw*: Aanvullend op lid 5, wordt minimaal één offerte opgevraagd bij een toonaangevende duurzame bank.*
Duurzaamheid, als gemeentelijk beleid is ook verankerd in het treasurystatuut.

In artikel 12, lid 9 is de bevoegdheid om bankrekeningen te openen, te sluiten en te wijzigen toegekend aan de treasurer, was het college. De burgemeester tekent hiervoor. Een voorstel in het kader van reductie administratieve processen.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Wet financiering decentrale overheden (Wet fido)
- Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo)
- Gemeentewet

Gemeente Texel

.txl

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Treasurystatuut 2022

Doelenboom

Programma 1	Voor en door bewoners

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Besluit

1. Het treasurystatuut 2015 in te trekken.
2. Het treasurystatuut 2022 vast te stellen.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16 februari 2022,

De griffier, De voorzitter,

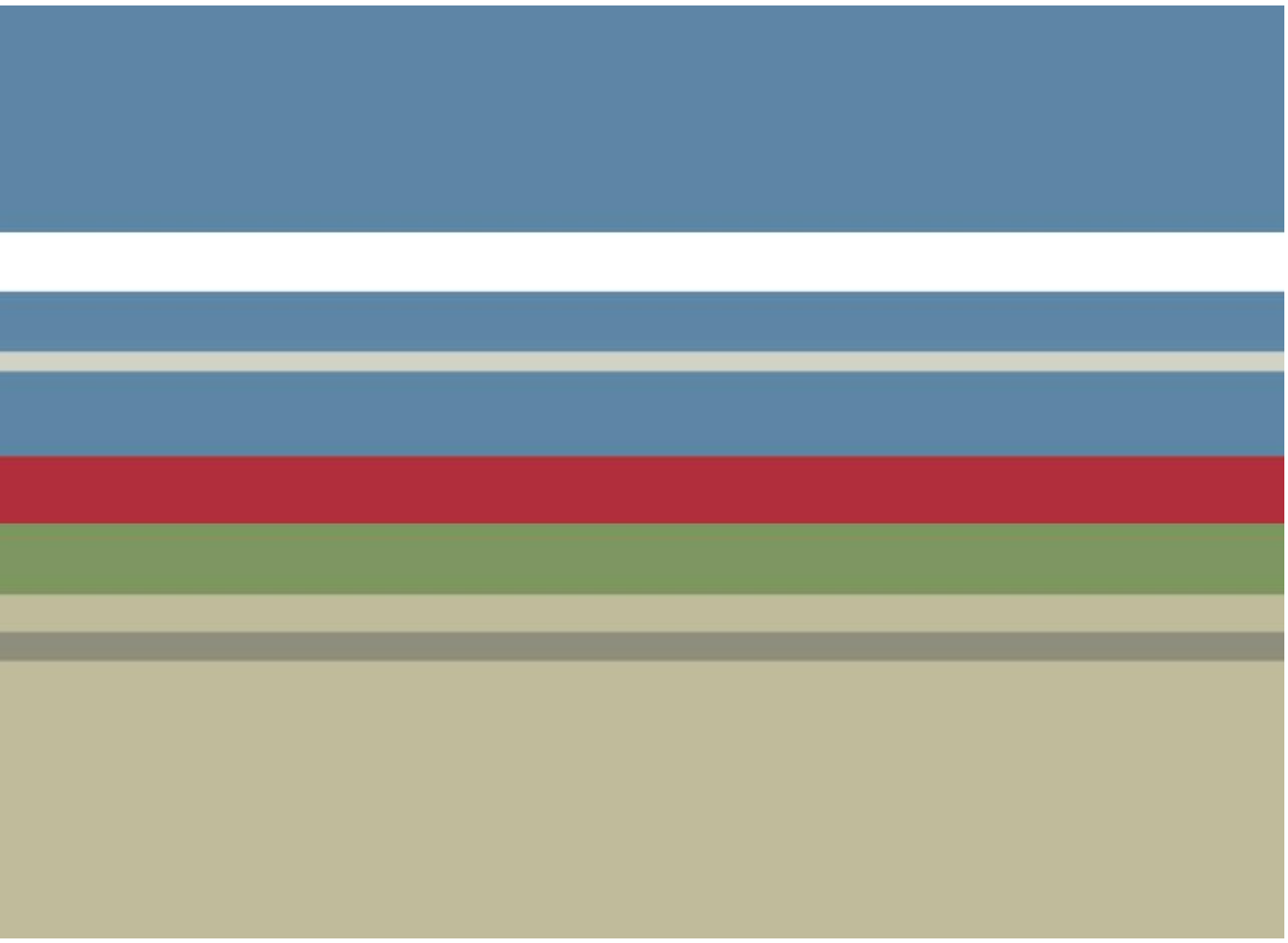
Zaaknummer 3101336

Bijlagen

Gemeente Texel

.txl

Treasurystatuut 2022

Inhoudsopgave

Inleiding **4**
1 Begrippenkader 5

Beleidsdeel **7**
2 Doelstellingen treasuryfunctie 7
3 Risicobeheer 7
3.1 Uitzettingen uit hoofde van de publieke taak 7
3.2 Uitzettingen uit hoofde van treasury 7
3.3 Renterisicobeheer 8
3.4 Intern liquiditeitsrisicobeheer 8
4 Financiering 8
5 Kasbeheer 9
5.1 Geldstromenbeheer 9
5.2 Saldo- en liquiditeitenbeheer 9

Beheersdeel **10**
6 Administratieve organisatie en interne controle 10
6.1 Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle 10
6.2 Verantwoordelijkheden 10
6.3 Bevoegdheden 12
6.4 Informatievoorziening 13
7 Inwerkingtreding 13

Bijlage 1 ..... **14**
Belangrijkste mutaties ten opzichte van het treasurystatuut 2015 14

Inleiding

In het treasurystatuut staan de regels voor het beheer van de geldstromen, de beheersing van de risico's daarvan en de informatievoorziening daarover. Daarnaast staat wie waarvoor bevoegd is en onder wiens verantwoordelijkheid. Verder zijn de uitgangspunten voor de administratieve organisatie en de interne controle vastgelegd.

Het doel is dat de gemeente altijd aan haar financiële verplichtingen kan voldoen en als dat nodig is geld kan lenen (kort en/of lang). Uitgangspunt is dat er niet méér geleend wordt dan noodzakelijk is. Leningen worden afgestemd op de liquiditeitsprognose.

Het treasurystatuut is gesplitst in een beleids- en een beheersdeel. De beleidsmatige uitgangspunten en de financiële kaders zijn in het beleidsdeel vastgelegd en bevatten de bestuurlijke infrastructuur voor de uitvoering van de treasuryfunctie. In het beheersdeel komen de verantwoordelijkheden, bevoegdheden en de uitgangspunten voor de administratieve organisatie en interne controle aan de orde.

De meeste richtlijnen en limieten zijn bepaald door de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) en de Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden. Aanvullend op deze wetgeving zijn lokale regels toegevoegd zoals hoeveel offertes worden opgevraagd bij het aantrekken van een lening. Daarnaast zijn ook de regels van de gemeentelijke financiële verordeningen relevant.

Voor de zelfstandig leesbaarheid zijn niet alleen de aanvullende lokale regels opgenomen maar gedeeltelijk ook de relevante artikelen uit bovengenoemde wetten.

In de bijlage 1 zijn de belangrijkste mutaties/aanvullingen ten opzichte van het statuut 2015 opgenomen.

1 Begrippenkader

Artikel 1

In dit statuut verstaan wij onder:

• Deposito	Niet-verhandelbare belegging bij een bank, waarbij een bedrag voor een vaste periode tegen een vast rentepercentage wordt weggezet.
• Derivaten	Financiële instrumenten die hun bestaan ontlenen aan een bepaalde onderliggende waarde. De onderliggende waarden kunnen financiële producten zoals obligaties zijn.
• Duurzaam bankieren	Bankieren waarbij expliciet aandacht wordt besteed aan de duurzame ontwikkeling die aansluit bij de behoefte van het heden, zonder het vermogen van de toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen.
• Financiering	Het aantrekken van benodigde financiële middelen voor een periode van minimaal 1 jaar plus 1 dag. Deze middelen kunnen bestaan uit zowel eigen vermogen als vreemd vermogen.
• Geldstromenbeheer	Al die activiteiten die nodig zijn om liquiditeiten te transfereren zowel binnen de organisatie zelf als tussen de organisatie en derden (betalingsverkeer).
• Liquiditeitsrisico	De risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitenplanning en meerjaren investeringsplanning waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen.
• Kasgeldlimiet	Een bedrag op basis van de Wet fido ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar.
• Klantbeheerder	Geautoriseerde medewerker voor klantbeheer banken.
• Koersrisico	Het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen.
• Kredietrisico	De risico's op een waardedaling van een vordering ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij door insolventie.
• Liquiditeitenbeheer	Het financieren en uitzetten van middelen voor een periode tot 1 jaar.
• Liquiditeitenplanning	Een gestructureerd overzicht van de toekomstige inkomsten en uitgaven ingedeeld naar aard en tijdseenheid.
• Renterisico	Het gevaar van veranderingen van de (financiële) resultaten van de gemeente door rentewijzigingen.
• Renterisiconorm	Een bij de aanvang van enig jaar op basis van de Wet fido gefixeerd percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente dat bij de realisatie niet mag worden overschreden.

- Rentetypische looptijd — Het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de voorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare, constante rentevergoeding.
- Saldobeheer — Het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen.
- Rentevisie — Toekomstverwachting over de renteontwikkeling.
- Schatkistbankieren — Het verplicht aanhouden van liquide middelen bij het Rijk door gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen.
- Treasurer — Adviseur bedrijfsvoering, werkzaam bij team advies en ondersteuning die de treasury werkzaamheden uitvoert.
- Treasuryfunctie — De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De treasuryfunctie bestaat uit vier deelfuncties: risicobeheer, gemeentefinanciering, kasbeheer en debiteuren- en crediteurenbeheer.
- Uitzetting — Het tijdelijk toevertrouwen van liquiditeiten aan derden tegen vooraf overeengekomen condities en bedingen. Kortlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode tot 1 jaar en langlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode van 1 jaar of langer.
- Werkkapitaal — Decentrale overheden zijn verplicht overtollige middelen in 's Rijks schatkist aan te houden op het werkkapitaal na. Het werkkapitaal is gelijk aan een vastgesteld percentage van het begrotingstotaal.

Beleidsdeel

2 Doelstellingen treasuryfunctie

Beheersing door sturing en bewaking van de financiële positie en de daarbij behorende kosten en risico's.

Artikel 2

De treasuryfunctie dient tot:

1. Het verkrijgen en behouden van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
2. Het beschermen van het gemeentelijke vermogen tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's.
3. Het minimaliseren van interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
4. Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet fido en richtlijnen van het treasurystatuut.

3 Risicobeheer

Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

3.1 Uitzettingen uit hoofde van de publieke taak

Artikel 3

1. De gemeente kan leningen of garanties uit hoofde van de 'publieke taak'uitsluitend verstrekken aan door de gemeenteraad goedgekeurde derde partijen met een maatschappelijk belang.
2. In afwijking van hetgeen in artikel 3 lid 1 genoemd is, is het verstrekken van leningen in het kader van de 'Investeringskredietregeling Texel' voor verenigingen of stichtingen met een culturele of sportieve doelstelling en een volledige rechtsbevoegdheid waarvan de zetel op Texel gevestigd is, tot € 50.000 gemandateerd aan het college.
3. Het rentepercentage voor een lening zoals omschreven in artikel 3 lid 2 wordt bepaald op basis van de dagkoers gepubliceerd via de BNG, lineair voor dezelfde looptijd plus een opslag voor administratieve kosten.
4. In afwijking van hetgeen in artikel 3 lid 1 genoemd is, is het verstrekken van leningen conform de Verordening Starterslening Texel en de Verordening Verbeteren en verduurzamen woningen Texel aan het college gemandateerd.

3.2 Uitzettingen uit hoofde van treasury

Artikel 4

1. Conform artikel 2 lid 1 van de Wet fido worden liquide middelen op het dagelijkse werkkapitaal na, bij de Nederlandse Staat aangehouden op een rekening-courant of in deposito.
2. In afwijking van hetgeen in artikel 4 lid 1 genoemd is, mogen conform artikel 2 lid 3 van de Wet fido liquide middelen ook uitgezet worden in de vorm van leningen bij andere openbare lichamen mits er geen verticale toezichtsrelatie bestaat.
4. Bij het uitzetten van middelen zoals beschreven in lid 2 worden minimaal drie offertes opgevraagd en in een proces verbaal vastgelegd.
5. Valutarisico's worden uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken of te garanderen in euro's.
6. Er wordt geen gebruik gemaakt van derivaten.

3.3 Renterisicobeheer

Artikel 5

1. Bij het aantrekken van kortlopende financieringsmiddelen wordt de kasgeldlimiet conform de Wet fido niet overschreden;
2. Bij het afsluiten van leningen en het maken van renteafspraken wordt gezorgd dat de renterisiconorm niet wordt overschreden;
3. Nieuwe leningen worden gebaseerd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitenplanning conform totaalfinanciering.
4. In afwijking van artikel 5, lid 3 kan de raad vooraf toestemming geven voor projectfinaniering. De looptijd van de lening correspondeert dan met de afschrijvingstermijn van het project.
5. De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt afgestemd op de actuele en verwachte rentestand;
6. Binnen de kaders gesteld onder lid 3 en lid 4, streeft de gemeente naar spreiding in de rentetypische looptijden van leningen/uitzettingen.

3.4 Intern liquiditeitsrisicobeheer

Artikel 6

De gemeente beperkt haar interne liquiditeitsrisico's door haar treasuryactiviteiten te baseren op een korte termijn liquiditeitenplanning (looptijd tot 1 jaar), en een meerjarige liquiditeitenplanning met een looptijd van de 3 opvolgende jaren.

4 Financiering

De basis voor het aantrekken van en financiering, zowel kort als lang, is de (meerjaren)liquiditeitsprognose, de huidige leningenportefeuille en marktontwikkeling.

Artikel 7

Bij het aantrekken van financieringen gelden de volgende uitgangspunten:

1. Conform artikel 2 lid 1 van de Wet fido mogen leningen enkel aangetrokken worden ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak;
2. Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen te gebruiken ten einde de renterisico's te minimaliseren en het renteresultaat te optimaliseren;
3. Naast financiële instellingen die vallen onder het Nederlands toezicht kunnen gelden conform artikel 2 lid 3 van Wet fido ook bij een decentrale overheid aangetrokken worden.
4. Eventuele tussenpersonen dienen geregistreerd te staan bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM).
5. Bij het aantrekken van gelden voor een periode langer dan 1 jaar worden minimaal 3 offertes gevraagd waarvan één bij de BNG. De offertes worden vastgelegd in een proces verbaal.
6. Aanvullend op lid 5, wordt minimaal één offerte opgevraagd bij een toonaangevende duurzame bank.
7. Het aantrekken van financiering geschiedt tegen zo gunstig mogelijke condities en de financiering wordt zodanig gekozen dat deze past binnen het risicobeleid.
8. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van financieringen zijn onderhandse leningen, kasgeld- en rekening-courant leningen.
9. Bij het opereren op de financiële markten wordt zodanig gehandeld dat de toegang tot de markten niet in gevaar komt.

5 Kasbeheer

5.1 Geldstromenbeheer

Artikel 8

Om de kosten van het geldstromenbeheer te beperken wordt:

1. Het liquiditeitsgebruik beperkt door de geldstromen op gemeenteniveau op elkaar en de liquiditeitenplanning af te stemmen. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig kunnen worden nagekomen;
2. Het betalingsverkeer zoveel mogelijk elektronisch uitgevoerd bij de huisbankier.

5.2 Saldo- en liquiditeitenbeheer

Artikel 9

Voor het saldo- en liquiditeitenbeheer gelden de volgende specifieke richtlijnen:

1. Toegestane instrumenten bij liquiditeitsbehoefte zijn daggeld, kasgeldleningen en kredietlimiet op rekening courant;
2. Conform artikel 3, lid 1 Wet fido wordt hierbij de kasgeldlimiet niet overschreden.
3. Uitzettingen van gelden vindt plaats door middel van Schatkistbankieren (automatisch afromen).
4. De gemeente beoogt het realiseren van gunstige c.q. marktconforme condities voor af te nemen financiële diensten.

Beheersdeel

6 Administratieve organisatie en interne controle

6.1 Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle

Artikel 10

Aanvullend op de algemene regels van de controleverordening en de financiële verordeningen van de gemeente Texel gelden de volgende algemene uitgangspunten op het gebied van administratieve organisatie en interne controle:

1. De verantwoordelijkheden en de bevoegdheden van de treasuryactiviteiten zijn op eenduidige wijze vastgelegd in dit beheersdeel;
2. Bij de uit te voeren treasuryactiviteiten is functiescheiding doorgevoerd met als belangrijkste uitgangspunten:
   a. de treasurer voert de transacties uit.
   b. de financiële administratie vergelijkt de bevestiging van de transacties van de contractpartijen met de ondertekende transactieformulieren.
   c. de medewerker administratie zorgt voor de daadwerkelijke betaalstromen;
3. De bevestigingen van de transacties worden na controle verstuurd naar de financiële administratie zonder tussenkomst van de personen die bevoegd zijn tot het sluiten van deze transacties.
4. Na ontvangst van de transactiebevestiging controleert de medewerker van de fianaciële administratie de transactie.

6.2 Verantwoordelijkheden

Artikel 11

De verantwoordelijkheden van de treasuryfunctie zijn in onderstaande tabel gedefinieerd.

Functie	Verantwoordelijkheden
Gemeenteraad	• Het vaststellen van treasurydoelstellingen, het treasurybeleid, globale richtlijnen en limieten door middel van het treasurystatuut; • Het vaststellen van de paragraaf financiering in begroting en jaarrekening; • Het houden van toezicht op het treasurybeleid en de uitvoering hiervan.
College van B&W	• Het uitvoeren van het treasurybeleid (formele verantwoordelijkheid); • Het achteraf bekrachtigen van de afgesloten transacties. • Het rapporteren aan de gemeenteraad over de uitvoering van het treasurybeleid. • Het evalueren en als gevolg daarvan voorstellen tot (eventueel) bijstellen van het treasurybeleid.
Portefeuillehouder Financiën	• Het uitvoeren van het treasurybeleid (politieke verantwoordelijkheid).
Concerncontroller	• Ziet toe op de naleving van de kaders en richtlijnen en ziet toe op de uitvoering van de administratieve organisatie en de werking van de interne controle van het concern.
Manager advies&ondersteuning	• Formeel eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van de informatievoorziening over treasury in de planning en control instrumenten. • Het controleren van de volledigheid en betrouwbaarheid van de informatievoorziening van de treasuryfunctie. • Het bewaken van de kwaliteit van de treasuryprocessen.
Manager andere teams	• Het zorg dragen voor een goede kwaliteit van de informatie die hun team aanlevert aan de treasurer met betrekking tot toekomstige uitgaven en ontvangsten.

Functie	Verantwoordelijkheden
Treasurer	• Het uitvoeren van de activiteiten met betrekking tot de volgende deelfuncties: het risicobeheer, gemeentefinanciering (financiering, uitzetting en relatiebeheer) en kasbeheer. • Het aantrekken en uitzetten van gelden in het kader van het saldo- en liquiditeitenbeheer; • Het beheren van de geldstromen; • Het onderhouden van contacten met banken, geldmakelaars en overige financiële instellingen; • Het afsluiten van financiële contracten voortvloeiend uit bovenstaande deelfuncties; • Het schriftelijk vastleggen van de treasurytransacties en het doorgeven hiervan aan de financiële administratie; • Het voorbereiden van beleidsvoorstellen op treasurygebied; • Het adviseren over financiële gevolgen bij projecten; • Het aanleveren van tijdige, volledige en betrouwbare gegevens aan de gemeentelijke administratie; • Het afleggen van verantwoording aan de manager van bedrijfsvoering over de uitvoering van de aan hem/haar gemandateerde activiteiten.
Financiële administratie	• Het overboeken van saldi tussen bankrekeningen; • Het afhandelen van het contante en girale betalingsverkeer; • Het aanleveren van tijdige, volledige en betrouwbare gegevens aan de gemeentelijke organisatie; • Het rapporteren aan de manager van bedrijfsvoering belast met controle over de uitvoering van de aan hem/haar gemandateerde activiteiten. • Het juist en volledig administreren van de bezittingen, schulden, rechten, verplichtingen, inkomsten, uitgaven, ontvangsten en betalingen in de verplichtingen- en financiële administratie; • Het ontvangen van de orderbevestiging van derden en het controleren of deze overeenkomt met de transactie-informatie zoals verstrekt door de medewerker belast met treasury; • Het voeren van de interne controle op de uitgevoerde treasurytransacties en hierover rapporteren aan de manager van advies&ondersteuning.
Accountant	• Het in het kader van haar reguliere controletaak adviseren en controleren omtrent de feitelijke naleving van het treasurystatuut.

6.3 Bevoegdheden

Artikel 12

In onderstaande tabel staan bevoegdheden met betrekking tot treasuryactiviteiten weergegeven alsmede de daarbij benodigde fiattering.

		Bevoegd orgaan	Autorisatie
Saldo-, liquiditeiten- en geldstromenbeheer			
1.	Schatkistbankieren	Aangewezen medewerkers financiële administratie	Aangewezen adviseurs bedrijfsvoering
2.	Het aantrekken van geld via daggeld, kasgeld en rekening-courantkredieten bij de BNG	Treasurer	Manager advies en ondersteuning
3.	Betalingsopdrachten voorbereiden (1e handtekening)	Aangewezen medewerkers financiële administratie	Manager advies en ondersteuning
4.	Betalingsopdrachten versturen (2e handtekening)	Aangewezen adviseurs bedrijfsvoering	Manager advies en ondersteuning
Financiering en uitzetting			
5.	Het aantrekken van gelden via onderhandse leningen	Treasurer	Portefeuillehouder financiën
6.	Het uitzetten van gelden via onderhandse geldleningen	Treasurer	Portefeuillehouder financiën
7.	Het verstrekken van leningen aan derden uit hoofde van de publieke taak	College van B&W	Gemeenteraad
8.	Het garanderen van gelden uit hoofd van de publieke taak	College van B&W	Gemeenteraad
Bankrelatiebeheer			
9.	Bankrekeningen openen/sluiten/wijzigen	Treasurer	Burgemeester
10.	Bankcondities en tarieven afspreken	Treasurer	College
11.	Autorisatie medewerkers	Aangewezen medewerker klantbeheerder	Burgemeester
12.	Invulling toegangsrechten en wijzigingen geautoriseerde medewerkers.	Aangewezen medewerker klantbeheerder 1	Aangewezen medewerker klantbeheerder 2

6.4 Informatievoorziening

Artikel 13

Met betrekking tot de treasuryactiviteiten dient tenminste de in de onderstaande tabel opgenomen informatie te worden verstrekt door de betreffende functionarissen:

Informatie		Frequentie	Informatie-verstrekker	Informatie-ontvanger
1.	Gegevens m.b.t. toekomstige uitgaven en ontvangsten voor de liquiditeitenplanning	Doorlopend	Managers	Treasurer
2.	Liquiditeitenplanning programmabegroting	Jaarlijks	Treasurer	Gemeenteraad
3.	Beleidsplannen treasury in paragraaf financiering van de programmabegroting	Jaarlijks	Treasurer	Gemeenteraad
4.	Evaluatie treasuryactiviteiten in paragraaf financiering van programmajaarrekening	Jaarlijks	Treasurer	Gemeenteraad
5.	Verantwoording n.a.v. paragraaf financiering via programmajaarverslag	Jaarlijks	Treasurer	Gemeenteraad
6.	Informatie aan derden zoals genoemd in art. 8 Wet fido	Jaarlijks	Treasurer	Provincie/CBS

7 Inwerkingtreding

Dit treasurystatuut treedt in werking met ingang van 16 februari 2022 en vervangt het treasurystatuut vastgesteld op 15 april 2015.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16 februari 2022

de griffier, de voorzitter,

Bijlage 1

Belangrijkste mutaties ten opzichte van het treasurystatuut 2015

Algemeen

Naast de onderstaande wijzigingen is het statuut ook gescreend op leesbaarheid en tekstuele verduidelijkingen. Op dergelijke mutaties wordt niet verder ingegaan.

Mutaties

Het begrippenkader staat nu onder artikel 1 waardoor alle andere artikelen één artikel opgeschoven zijn. In het vorige statuut was dit in een bijlage opgenomen. Het is gebruikelijk om een begrippenkader in een verordening zelf op te nemen.

Er zijn drie begrippen toegevoegd en omschreven: Duurzaam bankieren, klantbeheerder (komt in plaats van kassier, deze functie is vervallen), en werkkapitaal (nieuw begip in het kader van Schatkistbankieren, was nog niet omschreven).

Artikel 3 lid 3 is nieuw: *Het rentepercentage voor een lening zoals omschreven in artikel 3 lid 2 wordt bepaald op basis van de dagkoers gepubliceerd via de BNG, lineair voor dezelfde looptijd plus een opslag voor administratieve kosten.* Dit is de praktijk en nu ook vastgelegd. Het gaat om leningen op basis van de investeringskredietregeling.

Aan artikel 3 lid 4 is toegevoegd dat het verstrekken van leningen conform de Verordening Verbeteren en verduurzamen woningen Texel gemandateerd is aan het college. Deze verordening is recent vastgesteld door de raad.

Aan artikel 4 is lid 4 *toegevoegd: Bij het uitzetten van middelen zoals beschreven in lid 2 worden minimaal drie offertes opgevraagd en een proces verbaal opgemaakt*. Het gaat hier dan uitsluitend om middelen die uitgezet worden aan andere decentrale overheden zonder vertikale toezichtsrelatie. Dit is niet eerder voorgekomen maar hoort wel vastgelegd te zijn.

Aan artikel 5 is lid 4 toegevoegd: *In afwijking van artikel 5, lid 3 kan de raad vooraf toestemming geven voor projectfinaniering. De looptijd van de lening correspondeert dan met de afschrijvingstermijn van het project*. Dit lid is aanvullend op de regel dat leningen gebaseerd zijn op de bestaande financiële positie en de liquiditeitenplanning conform totaalfinanciering.

Artikel 7, lid 4 is nieuw: *Eventuele tussenpersonen dienen geregistreerd te staan bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM)*. Is de praktijk en nu vastgelegd.

Artikel 7, lid 6 is nieuw: *Aanvullend op lid 5, wordt minimaal één offerte opgevraagd bij een toonaangevende duurzame bank*.
Duurzaamheid, als gemeentelijk beleid is ook verankerd in het treasurystatuut.

In artikel 12, lid 9 is de bevoegdheid om bankrekeningen te openen, te sluiten en te wijzigen toegekend aan de treasurer. Was het college, de burgemeester tekent hiervoor. Een voorstel in het kader van reductie administratieve processen.

Artikel 12, lid 11 en 12 zijn nieuw en betreffen de bevoegdheid en verantwoordelijkheid van het autoriseren van nieuwe medewerkers en wijzigen bevoegden van reeds geautoriseerde medewerkers tot bankbeheer conform de huidige praktijk. Dit was nog niet vastgelegd.

Raadscommissie

Dossiernummer	816
Extern Zaak ID	3086623
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	2 februari 2022
Agendapunt	8
Titel	Verzoek tot kapitaal verstrekking Alliander
Organisatieonderdeel	Beleid & Vergunningen
Portefeuillehouder	H. Huisman

Aanleiding

Bijlagen
Advies - Verzoek tot kapitaalverstrekking Alliander
RIB - december 2021
BIJLAGE 1 Achtergrondinformatie Versterking kapitaalstructuur Alliander
BIJLAGE 2A Alliander - convertible hybrid loan agreement
BIJLAGE 2B Alliander NLse vertaling CLA
BIJLAGE 2C Alliander - Term sheet re convertible hybrid loan
BIJLAGE 3A Mededeling voorgenomen collegebesluit
BIJLAGE 3B_Mededeling definitief collegebesluit ingevuld
BIJLAGE4A - Letter of Comfort KPMG
BIJLAGE4B - Comfort Letter Stek_3371048_1
Concept-raadsbesluit -3086623- Verzoek tot kapitaal verstrekking Alliander

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
B&W	30 november 2021
Planningscommisie	18 januari 2022
Raadscommissie	**2 februari 2022**
Raadsvergadering	16 februari 2022

Toelichting

In de B&W-vergadering van 16 november jl. is het verzoek tot kapitaalverstrekking aan Alliander aan de orde geweest. Het verzoek ligt nu met een gewijzigd advies voor. Nu wordt voorgesteld om in de vergadering van februari het verzoek van Alliander alsnog voor te leggen aan de gemeenteraad. Op voorhand wordt Alliander meegedeeld dat Texel zal instemmen met de lening. Deze afwijking van de gebruikelijke procedure wordt uiteengezet in een Raadsinformatiebrief.

Gemeente Texel

.txl

Advies

Verzoek tot kapitaalverstrekking Alliander

Doelenboom

Programma	**7**	**Duurzaam, schoon en innovatief**
Maatschappelijk doel	7.1	Een gezond milieu bevorderen
Beleidsdoel	7.1.2	Texel schoon houden

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. stemt in om naar rato van het aandelenbezit een obligatielening van € 3.728,-- te verstrekken aan Alliander;

Toelichting

Texel is aandeelhouder (850 aandelen) van Alliander. Alliander is verantwoordelijk voor de vitale energie-infrastructuur. De energietransitie en het Klimaatakkoord hebben enorme impact op de taak van de netbeheerder. De gevolgen van het netwerk dat niet meer is toegesneden op de energietransitie en de toenemende vraag worden ook op Texel steeds duidelijker. Aan de aandeelhouders is gevraagd om naar rato van het aantal aandelen een lening te verstrekken.

Consequenties

Financieel	☑ Ja ☐ Nee	Majeure risico's	☐ Ja ☑ Nee
Personeel/Organisatie	☐ Ja ☑ Nee	Beheer	☐ Ja ☑ Nee
Juridisch	☐ Ja ☑ Nee	Belanghebbenden	☐ Ja ☑ Nee
Beleid	☐ Ja ☑ Nee	Structuurvisie	☐ Ja ☑ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☑ Nee	Regie	
Deregulering	☐ Ja ☑ Nee	**Zaaknummer**	3092346

Bijlagen

1. RIB december 2021 over verzoek kapitaalverstrekking aan Qlliander
2. Bijlagen liggen ter inzage

Verzoek tot kapitaalverstrekking Alliander

Samenvatting

Het netwerk van Alliander is niet toegesneden op de energietransitie en het klimaatakkoord. Berichten over woningen en bedrijven die niet aangesloten kunnen worden op het elektriciteitsnetwerk duiken steeds vaker op. De aandeelhouders van Alliander is gevraagd een lening te verstrekken aan het bedrijf waardoor de problemen in een hoger tempo aangepakt kunnen worden. De lening die aan Texel is gevraagd is gerelateerd aan het aantal aandelen en bedraagt: € 3.728,--. Alliander verwacht met de lening van de aandeelhouders € 600 miljoen op te halen. De totale investeringen in de netwerken bedragen landelijk ongeveer 1,2 miljard.

Verzoek tot kapitaalverstrekking Alliander

Argumenten tot advies

De aandeelhouders van Alliander is gevraagd om een lening zodat voortvarend gewerkt kan worden aan een netwerk dat beter is toegesneden op de energietransitie en het klimaatakkoord. Gezien het kleine aantal aandelen waarover Texel beschikt is de gevraagde lening klein € 3.728,-- in afweging tot het belang dat er wordt gehecht aan een goed netwerk.

Consequenties van het advies

- **Financieel**

Kosten

Geen dekking *	☐ Begroting	☐ Halfjaarrapportage	☑ Jaarrekening

*** Toelichting**
Er is sprake van een lening waarop rente wordt verstrekt. Begrotingtechnisch heeft dit geen consequenties.

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

Besluit van het college is reeds aan Alliander meegedeeld. Hierover zijn de raadsleden in de RIB over dit onderwerp op de hoogte gesteld.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Verzoek tot kapitaalverstrekking Alliander

Doelenboom

Programma	**7**	**Duurzaam, schoon en innovatief**
Maatschappelijk doel	7.1	Een gezond milieu bevorderen
Beleidsdoel	7.1.2	Texel schoon houden

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Overwegende

- Texel ondervindt de gevolgen van congestie op het energienet. Het netwerk is niet toegesneden op de energietransitie. Aan de aandeelhouders is gevraagd om een lening zo dat dit probleem voortvarend aan gepakt kan worden.

Besluit

Voorgesteld wordt te besluiten:

stemt in om naar rato van het aandelenbezit een obligatielening van € 3.728,-- te verstrekken aan Alliander;

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van ,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3092346

Bijlagen

1. RIB december 2021 over verzoek kapitaalverstrekking aan Qlliander
2. Bijlagen liggen ter inzage

Gemeente Texel

.txl

Raadsinformatiebrief

Zaaknummer	3086623
Portefeuillehouder	H. Huisman

Verzoek tot kapitaalverstrekking Alliander

Doelenboom

Programma	**7**	**Duurzaam, schoon en innovatief**

Geachte raadsleden,

Texel is aandeelhouder (850 aandelen) van Alliander. Dit bedrijf is verantwoordelijk voor de vitale energie-infrastructuur. De energietransitie en het Klimaatakkoord hebben enorme impact op de taak van de netbeheerder. De gevolgen van het netwerk dat niet meer is toegesneden op de energietransitie en de toenemende vraag worden ook op Texel steeds duidelijker. In het najaar van 2020 is Alliander gestart met gesprekken met de grootaandeelhouders over versterking van hun kapitaalstructuur.

Tijdens de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA) van 7 april 2021 is uitgebreid ingegaan op de achtergrond en noodzaak van versterking van de kapitaalstructuur. Tevens is aangegeven dat een concreet en individueel financieringsverzoek op korte termijn zou volgen. Dit verzoek is inmiddels ontvangen en betekent voor Texel een lening van € 3.728,--. Dit bedrag is gerelateerd aan het aantal aandelen. Over de lening wordt rente ontvangen. Als college van burgemeester en wethouders hebben wij ingestemd met de verstrekking van dit bedrag. Gezien het belang van de kapitaalverstrekking aan Alliander en de wens van het bedrijf nog dit jaar antwoord te krijgen op de gestelde vraag, hebben wij besloten Alliander hiervan reeds op de hoogte te stellen. Ook op Texel zal de komende jaren fors geïnvesteerd moeten worden in het elektriciteitsnetwerk. Volgens de huidige financiële verordening is het aangaan van dit soort leningen een bevoegdheid van uw raad. Om die reden ontvangt u in de raadsvergadering van februari 2022 een raadsvoorstel.

Om de benodigde investeringen te kunnen financieren, werkt Alliander parallel aan een drietal sporen:

- **Een wendbare, slagvaardige en kostenefficiënte organisatie**
  In 2018 is een kostenbesparingsprogramma gestart om zowel de kosten van de organisatie te verlagen als de productiviteit te verhogen. Het afgelopen jaar is ook gewerkt aan een nieuwe inrichting van de Alliander organisatie. Deze reorganisatie is ingegeven door de grote hoeveelheid werk en de hoge investeringen die het gevolg zijn van de energietransitie;
- **Verbeteren inkomstensystematiek**
  Er vinden momenteel intensieve gesprekken plaats met de Autoriteit Consument & Markt (ACM) om de inkomstensystematiek van netbeheerders beter toe te snijden op de uitdagingen van de energietransitie. Ook worden gesprekken gevoerd met ACM en de ministeries van Financiën en Economische Zaken en Klimaat (EZK) over mogelijke oplossingen voor het bredere financieringsprobleem in de sector.
- **Versterken eigen vermogen**
  Om de investeringen te doen en tegelijkertijd financieel solide te blijven, is aanvullend eigen vermogen nodig. Zonder additioneel eigen vermogen, neemt de kredietwaardigheid van Alliander af en is het bedrijf onvoldoende in staat om de investeringen te financieren tegen acceptabele rentekosten.

Het totaal benodigde bedrag van de obligatielening bedraagt € 600 miljoen, met een minimale ondergrens van € 550 miljoen.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van gemeente Texel,
de secretaris, de burgemeester,

drs. E.C. van der Bruggen ir. M.C. Uitdehaag

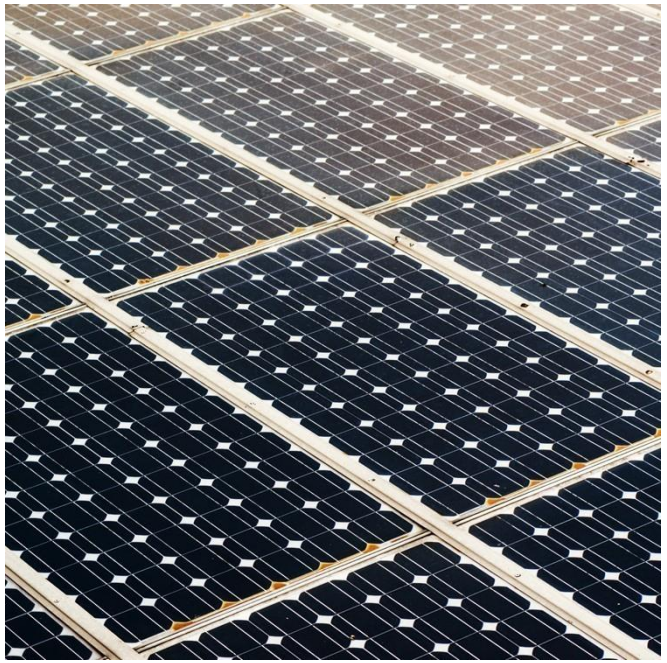
BIJLAGE 1 – Achtergrond-informatie Versterking kapitaalstructuur Alliander

Introductie en inhoudsopgave

Verzoek aan aandeelhouders voor versterking kapitaalstructuur Alliander

Introductie

- Deze presentatie geeft een nadere toelichting op het verzoek van Alliander aan haar aandeelhouders voor versterking van de kapitaalstructuur.
- In sectie 1 van deze presentatie wordt het verzoek op hoofdlijnen toegelicht. In de bijlagen zijn verdiepingen opgenomen voor verschillende relevante thema's.

Inhoudsopgave

Sectie 1: Versterking kapitaalstructuur Alliander — Pagina 3

Sectie 2: Bijlagen

- Bedrijfsprofiel Alliander — Pagina 17
- Groei Alliander door energietransitie — Pagina 21
- Sector regulering en financiering van de energietransitie — Pagina 31
- Financieel beleid Alliander — Pagina 36
- Instrumenten voor versterken eigen vermogen — Pagina 40
- Kenmerken van voorkeursinstrument — Pagina 52
- Mogelijk financieel arrangement met de BNG — Pagina 57

Versterking kapitaalstructuur Alliander

Versterking kapitaalstructuur Alliander

Alliander geeft vorm aan de energietoekomst van Nederland. Een toekomst waarin iedereen duurzame energie kan gebruiken, produceren en delen.

Missie Alliander

Alliander staat voor een energievoorziening die iedereen onder gelijke condities toegang geeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie. Dat is waar wij iedere dag aan werken.

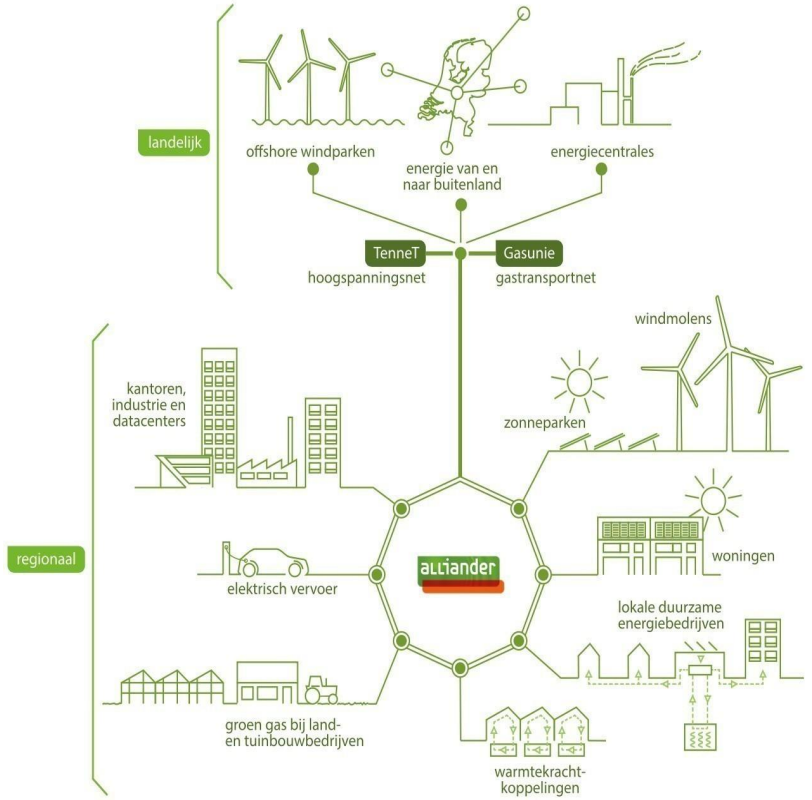
Alliander ontwikkelt en beheert energienetten. Via onze kabels en leidingen ontvangen ruim drie miljoen Nederlandse huishoudens en bedrijven elektriciteit, gas en warmte. We beheren meer dan 90.000 km elektriciteitsnet en 40.000 km gasnet en zijn er trots op dat onze netten tot één van de betrouwbaarste ter wereld behoren.

We zorgen ervoor dat het licht brandt, de huizen warm zijn en de bedrijven draaien. Dit doen we vanuit het maatschappelijk belang om energie voor iedereen betrouwbaar, betaalbaar en bereikbaar te houden.

Werkgebied

Onze plaats in de energieketen

Meer informatie

Versterking eigen vermogenspositie Alliander

De energietransitie versnelt en leidt tot meer duurzame lokale opwek en een groeiende vraag naar elektrisch vermogen

Klimaatakkoord

In het Klimaatakkoord is de afspraak gemaakt dat in 2030 70% van alle elektriciteit uit hernieuwbare bronnen komt. Dat gebeurt onder meer door met Regionale Energiestrategieën (RES-en) tot 35 TWh duurzame opwek op land te komen.

Tegelijk groeit de vraag naar elektriciteit. Auto's worden elektrisch, de industrie vervangt olie en gas door duurzame opgewekte stroom en huizen worden op een duurzame manier verwarmd.

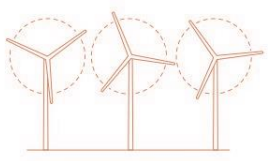
Huidige ontwikkelingen

De overgang naar een duurzame energievoorziening is in volle gang. Op steeds meer daken liggen zonnepanelen en op veel plaatsen verrijzen windparken. Elektrisch vervoer komt sterk op. En gemeenten spreken de ambitie uit van het aardgas af te gaan en over te stappen naar duurzame alternatieven.

De toename van duurzaam opgewekte energie en groeiende elektrificatie betekenen dat onze netten fors moeten worden uitgebreid en verzwaard. Dit vraagt grote aanpassingen van het energiesysteem.

Klimaatakkoord: doelen 2030

35 terawatt-uur duurzame energie

1,5 miljoen woningen van het aardgas

1,2 miljoen laadpunten

Bijdrage Alliander aan energietransitie (2019 -2020)

Opgesteld vermogen zonne-energie

3.444 MW +55%

2.222 MW in 2019

Opgesteld vermogen windenergie

1.714 MW +30%

1.321 MW in 2019

Ingevoede hoeveelheid groen gas

54,9 miljoen m^3 +33%

41,4 miljoen m^3 in 2019

Aantal publieke laadpalen

8.459 +39%

6.066 in 2019

Meer informatie

Versterking kapitaalstructuur Alliander

De capaciteit van onze elektriciteitsnetten moet op veel plekken worden verdubbeld, waardoor onze investeringen oplopen tot € 1,2 miljard per jaar

Capaciteitstoename

De afspraken uit het Klimaatakkoord betekenen een enorme verandering voor ons werk. Het elektriciteitsnet, ooit aangelegd om te voorzien in transport van energie van de centrale naar de klant is in 2030 veranderd in een multifunctionele verbinder van vraag, aanbod en opslag.

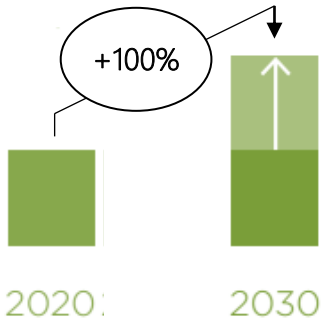
Om dat mogelijk te maken moet het elektriciteitsnet drastisch worden uitgebreid. In feite herontwerpen wij het hele energiesysteem.

Als netbeheerder staat Alliander voor de opdracht om de capaciteit van het elektriciteitsnet op een groot aantal plekken te verdubbelen in 2030.

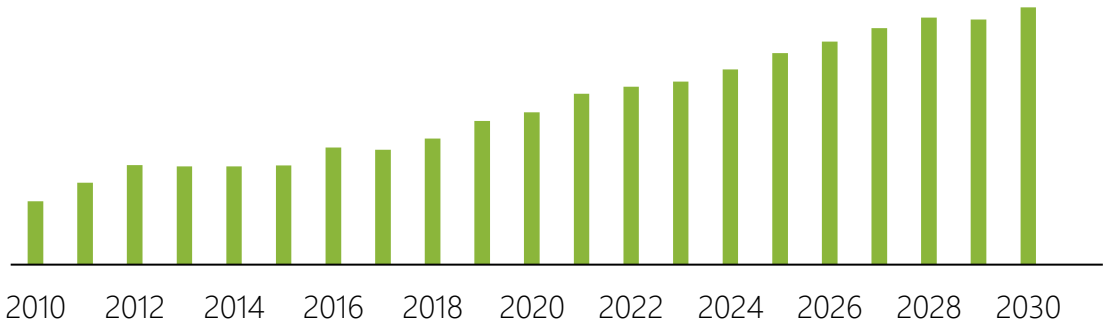
Toenemende investeringen

- Om de capaciteit van het net te verdubbelen, moet de komende 10 jaar evenveel werk worden verzet als in de afgelopen 40 jaar en moet het investeringsniveau worden verdubbeld ten opzichte van de afgelopen jaren.
- De investeringen voor Alliander – voor de periode 2021-2030 – zullen gemiddeld € 1,2 miljard per jaar bedragen
- Op de lange termijn (na 2030) neemt de onzekerheid over de benodigde investeringen toe, maar de verwachting is niet dat de investeringen zullen dalen
- De groeiende investeringen en de financiering daarvan is een vraagstuk dat alle netwerkbedrijven in Nederland raakt.

Verdubbeling van de netcapaciteit

Investeringen Alliander per jaar – 2010 t/m 2030

Meer informatie

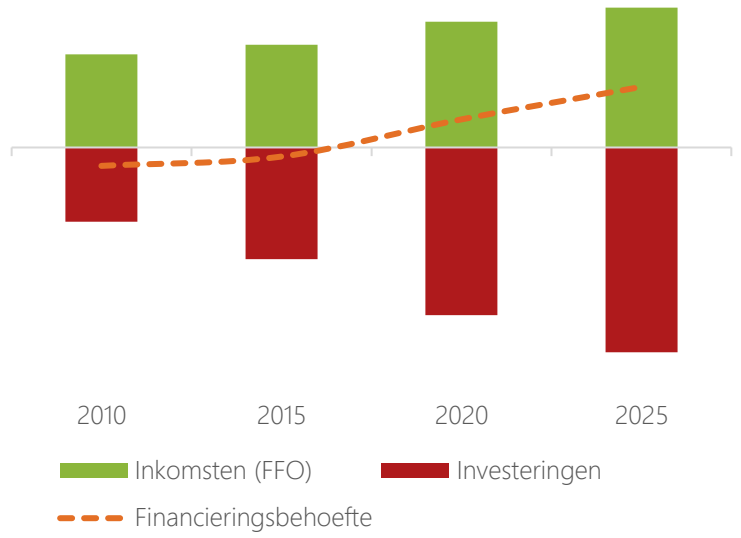
Versterking kapitaalstructuur Alliander

Door de combinatie van sterk toenemende investeringen, lange terugverdientijden en lage rendementen, neemt de financieringsbehoefte van Alliander sterk toe

Toenemende financieringsbehoefte Alliander

- De sterke toename van investeringen leidt tot substantieel hogere afschrijvingen en financieringslasten. Deze hogere kosten worden op basis van het huidige wettelijk kader met enkele jaren vertraging, over een periode van circa 40 jaar (= de economische levensduur van de infrastructuur), doorberekend in de tarieven voor huishoudens en bedrijven.
- Door deze lange terugverdientijden wordt Alliander gedwongen om de groeiende investeringen in toenemende mate te voorfinancieren.
- Door de combinatie van sterk toenemende investeringen, lange terugverdientijden en lage rendementen neemt de financieringsbehoefte van Alliander sterk toe. Hiervoor wordt vreemd vermogen aangetrokken, waar voldoende eigen vermogen tegenover moet staan.
- De investeringsopgave van Alliander vereist dat wij een robuust en kredietwaardig netwerkbedrijf zijn, zodat wij ook in de toekomst onze maatschappelijke taak kunnen blijven uitvoeren. Dit betekent onder andere dat wij:
  - onze A rating moeten behouden (welke ook het uitgangspunt is voor de regulatorische kapitaalvergoeding welke is vastgesteld door de ACM), om financiering aan te kunnen blijven trekken tegen acceptabele voorwaarden, en;
  - een financiële buffer hebben om risico's op te kunnen vangen.

Toenemende financieringsbehoefte

Inkomsten uitgedrukt in FFO Funds From Operations (vrije kasstroom). Getoonde grafiek ter illustratie.

Meer informatie

Versterking kapitaalstructuur Alliander

Om de benodigde investeringen te kunnen financieren, werken wij parallel aan een drietal sporen

Alliander

- In 2018 is Alliander gestart met een kostenbesparingsprogramma om zowel de kosten te verlagen als productiviteit te verhogen.
- Daarnaast werkt Alliander aan slimme oplossingen en innovaties om de capaciteit van het bestaande elektriciteitsnet beter te benutten en investeringen te beperken.
- Tot slot worden er aanvullende kasstromen gegenereerd buiten het gereguleerde domein.

Alliander stuurt op kostenbesparingen en zet actief in op innovaties en alternatieve kasstromen. Dit biedt echter onvoldoende ruimte om de benodigde investeringen zelf te bekostigen.

Overheid

- Er vinden momenteel intensieve gesprekken plaats met de Autoriteit Consument & Markt (ACM) om de inkomstensystematiek van netbeheerders beter toe te snijden op de uitdagingen van de energietransitie.
- Ook worden gesprekken gevoerd met ACM en de ministeries van Financiën en Economische Zaken en Klimaat (EZK) over mogelijke oplossingen voor het bredere financieringsprobleem in de sector.

De gesprekken met EZK en Financiën worden de komende tijd gecontinueerd, maar eventuele resultaten worden pas op de lange(re) termijn verwacht.

Aandeelhouders

- Om de investeringen in de energietransitie te kunnen doen en tegelijkertijd financieel solide te blijven, is versterking van de kapitaalstructuur nodig.
- Zonder versterking van de kapitaalstructuur, neemt de kredietwaardigheid van Alliander af (met hogere rentelasten tot gevolg) en is Alliander onvoldoende in staat om de investeringen te financieren tegen acceptabele renteniveaus.

Het Grootaandeelhoudersoverleg herkent de noodzaak van versterking van de kapitaalstructuur. Gezamenlijk zijn verschillende mogelijkheden verkend.

Versterking kapitaalstructuur Alliander

Na een zorgvuldig proces is in samenspraak met het Grootaandeelhoudersoverleg gekozen voor een reverse converteerbare hybride obligatielening van € 600 miljoen

Reverse converteerbare hybride obligatielening

De verschillende opties voor een kapitaalinjectie zijn uitgebreid afgewogen. Hierbij is onder meer gekeken naar

- Geen dividend vanaf boekjaar 2021;
- Uitgifte nieuwe aandelen, en
- Reverse converteerbare hybride obligatielening

Uiteindelijk heeft Alliander in samenspraak met de Grootaandeelhouders gekozen voor uitgifte van een **reverse convertible hybride obligatielening** ter grootte van **€ 600 miljoen**.

Voordelen voor aandeelhouders en Alliander

Een dergelijke lening heeft het karakter van zowel eigen als vreemd vermogen (= hybride) en telt bij uitgifte al voor 50% mee als eigen vermogen.

Bovendien heeft Alliander het recht de lening gedeeltelijk of geheel om te zetten in aandelen (= reverse converteerbaar), als de A rating op grond van objectieve omstandigheden onzeker wordt.

Op deze wijze:

- Wordt de **financiële solliditeit** van Alliander geborgd
- Blijft Alliander in staat om de komende jaren **dividend aan de aandeelhouders** uit te keren en krijgen de aandeelhouders een **aantrekkelijk marktconform rendement** op de lening
- Kan Alliander zijn maatschappelijke opdracht blijven realiseren en de **investeringen in de energietransitie continueren**

De omvang van de gevraagde lening, de voorwaarden waartegen de lening wordt verstrekt en de rentevergoeding zijn getoetst door Stek (juridisch) en KPMG (financieel). Deze onafhankelijke adviseurs, die het Grootaandeelhoudersoverleg hebben bijgestaan, geven aan dat het voorstel van Alliander op zorgvuldige wijze is ontstaan en de voorwaarden solide zijn. Zie voor meer informatie de letters of comfort van KPMG en Stek (BIJLAGE 4A en 4B).

Meer informatie

Versterking kapitaalstructuur Alliander

De lening combineert de eigenschappen van een hybride lening met die van een reverse converteerbare lening

Beknopte kenmerken (zie BIJLAGE 2A, 2B en 2c)

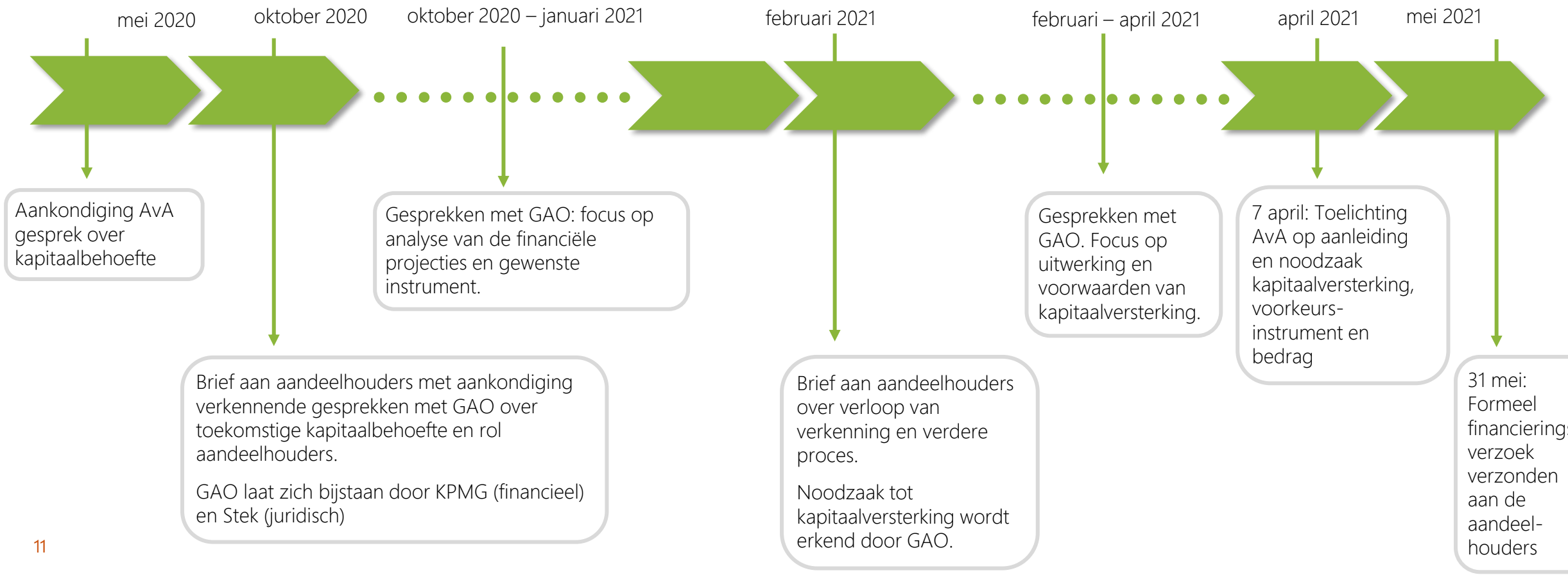
Type lening	Reverse converteerbare hybride obligatielening
Hoofdsom	€ 600 miljoen
Looptijd	60 jaar, tenzij eerder afgelost of geconverteerd
Rentevaste periode	Tarief wordt elke 10 jaar vastgezet
Rentevaste vergoeding	Marktconforme opslag van 1,975% boven 10-jaars swap rate *)
Cumulatieve rentebetalingen	Er is mogelijkheid tot uitstel rentebetaling, maar rente wordt altijd uitbetaald
Mogelijke aflossing	Door Alliander bij elke renteherziening of eerder onder bepaalde voorwaarden
Conversie	Onder strikte voorwaarden kan de lening door Alliander worden geconverteerd naar gewone aandelen
Uitgifte	15 december 2021

*) de 10-jaars swap rate is een veel gebruikte basis waarmee de rente voor leningen wordt bepaald. De swap rate wordt dagelijks continue genoteerd en gepubliceerd.

Meer informatie

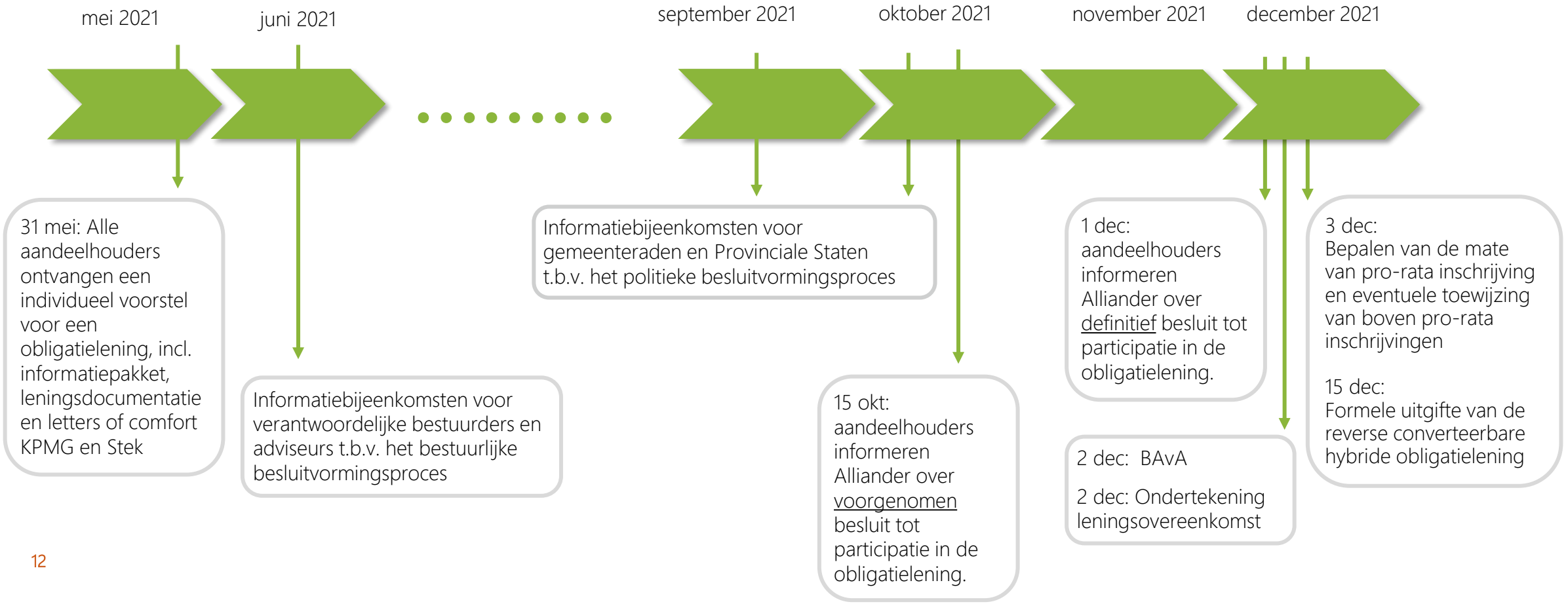
Versterking kapitaalstructuur Alliander

Het afgelopen jaar hebben we een zorgvuldig en intensief proces doorlopen met het Grootaandeelhoudersoverleg (GAO) en hun adviseurs

Versterking kapitaalstructuur Alliander

Tot aan de formele uitgifte van de lening worden de volgende vervolgstappen beoogd

Versterking kapitaalstructuur Alliander

Concreet verzoek aan aandeelhouders

- Het totaal benodigde bedrag van de reverse converteerbare hybride obligatielening bedraagt € 600 miljoen, met een minimale ondergrens van € 550 miljoen. Dit laatste betekent dat Alliander het recht heeft om af te zien van de lening op het moment dat voor minder dan € 550 miljoen wordt ingeschreven door de aandeelhouders. In een dergelijke situatie, zal versterking van de kapitaalstructuur op een andere wijze gerealiseerd moeten worden en lijkt inhouding van het dividend onvermijdelijk.

- Aandeelhouders wordt gevraagd om pro-rata deel te nemen. Om zeker te stellen dat het benodigde bedrag bijeengebracht wordt, worden de aandeelhouders gevraagd om aan te geven in hoeverre zij bereid zijn om meer dan pro-rata deel te nemen, bij voorkeur 25% boven het pro-rata aandeel.

- Om de uitkomst van het proces goed in te kunnen schatten, ontvangt Alliander graag uiterlijk 15 oktober 2021 het voorgenomen collegebesluit (BIJLAGE 3A). Hierop kan ook de bereidheid worden aangegeven om de Raad van Bestuur aan te wijzen als bevoegd orgaan tot uitgifte van aandelen in geval mogelijke conversie van de obligatielening.

- Aandeelhouders wordt gevraagd om Alliander uiterlijk op 1 december 2021, middels het bijgevoegde formulier (zie BIJLAGE 3B, te informeren over het definitieve besluit tot participatie in de obligatielening.

- Op 2 december 2021 vindt er een Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders (BAvA) plaats ten einde Alliander N.V. in staat te stellen aandelen uit te geven indien aan de specifieke voorwaarden van de leningsdocumentatie wordt voldaan. In overeenstemming met het bepaalde in artikel 6 en 7 van de statuten van Alliander N.V. wordt voorgesteld te besluiten tot aanwijzing van de Raad van Bestuur als bevoegd orgaan tot uitgifte van aandelen in verband met een mogelijke conversie van de obligatielening en tot het beperken of uitsluiten van het voorkeursrecht van bestaande aandeelhouders bij de uitgifte van aandelen, voor de duur van 5 jaar vanaf de datum van de BAvA. Zolang de lening uitstaat moet dit besluit ieder jaar opnieuw worden genomen.

Versterking kapitaalstructuur Alliander

Concreet verzoek aan aandeelhouders

Op 3 december wordt de mate van pro-rata inschrijvingen en eventuele toewijzing van boven pro-rata inschrijvingen bepaald.

Dit gaat volgens de hieronder volgende regels:

1. In het geval dat het totaal van alle inschrijvingen groter is dan EUR 550 miljoen en kleiner dan EUR 600 miljoen krijgt iedereen precies het bedrag waarvoor is ingeschreven.
2. In het geval dat het totaal van de inschrijvingen groter is dan EUR 600 miljoen, wordt eerst iedereen een percentage van de obligatielening toegewezen dat gelijk is aan maximaal het percentage aandelenbelang van de inschrijver in Alliander. Dit zijn de Initial Allocated Commitments.
3. Het deel van de obligatie lening dat dan nog niet is toegewezen is de Remaining Available Sum. Alliander zal dit bedrag verdelen onder de boven pro-rata inschrijvers in verhouding met het aandeel van iedere boven pro-rata inschrijver op het totale bedrag dat door de boven pro-rata inschrijvers boven pro-rata is ingeschreven.

Zie hiervoor de leningsdocumentatie, artikel 5 (BIJLAGE 2A, 2B en 2C).

Versterking kapitaalstructuur Alliander

Tot slot

- Wij beseffen dat wij met dit financieringsverzoek een fors beroep op onze aandeelhouders doen, maar gezien het belang van de continuïteit van onze investeringen in de energietransitie en gelijktijdig de wens om onze dividenduitkering te behouden, doen wij met klem een beroep op iedere aandeelhouder om te participeren voor (tenminste) het pro-rata deel in de voorgenomen reverse converteerbare hybride obligatielening.

- Voor vragen of opmerkingen kunt u via mail contact opnemen met
  - Walter Bien, walter.bien@alliander.com
  - Michiel Olij, michiel.olij@alliander.com

Bijlagen

Bedrijfsprofiel Alliander

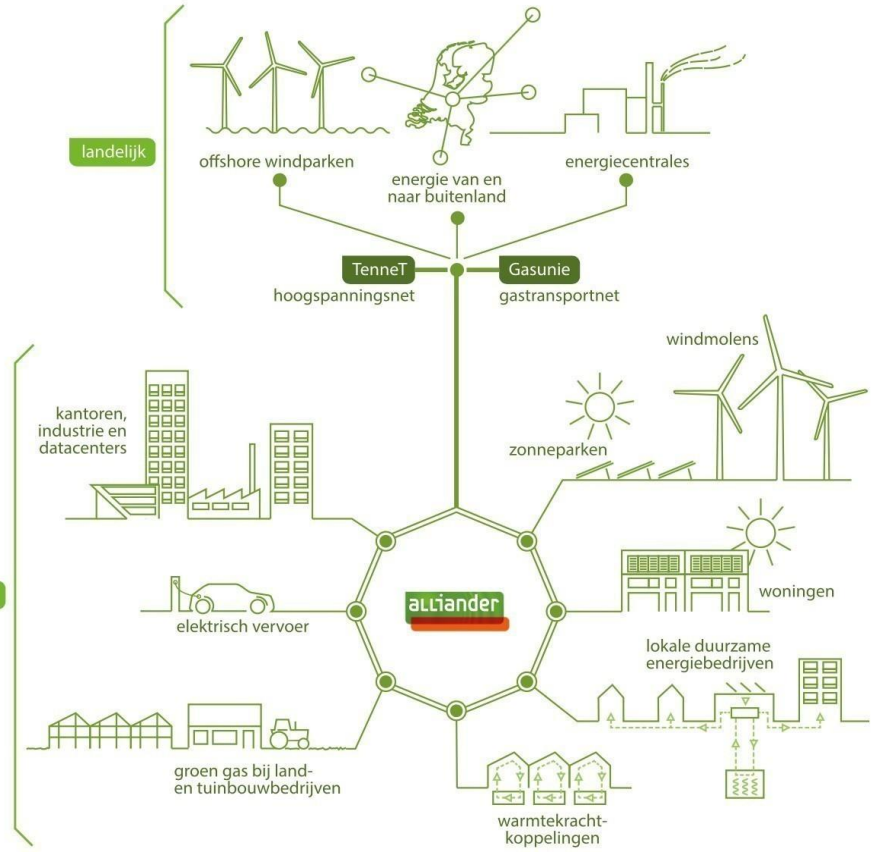
Bedrijfsprofiel Alliander

Onze rol in de energieketen

- Alliander N.V. is een netwerkbedrijf dat bestaat uit een groep bedrijven met ongeveer 7.000 medewerkers. Samen staan we voor hoogwaardige kennis van het energienet. We investeren in de ontwikkeling van het energienet en verkennen en realiseren innovatieve oplossingen. Met onze stakeholders overleggen we over toekomstplannen en dragen we oplossingen aan voor complexe vraagstukken op het gebied van de energietransitie. Dit doen we vanuit het maatschappelijk belang om energie voor iedereen betrouwbaar, betaalbaar en bereikbaar te houden.

- Netbeheerder Liander, onderdeel van Alliander, heeft de wettelijke taak de gas- en elektriciteitsnetwerken te beheren en te ontwikkelen. We staan 24/7 klaar om storingen te verhelpen, want zonder energie staat alles stil. Energie die wij distribueren, komt onder meer uit energiecentrales, windparken en import via de landelijke elektriciteits- en gasnetten van respectievelijk TenneT en Gasunie. Liander werkt samen met veel partijen in de energiesector en organisaties die willen innoveren op het gebied van energie. De netbeheerder zorgt voor een juiste data-uitwisseling met onder andere leveranciers in de huidige energiemarkt en werkt samen met overheden rondom vraagstukken over de warmtetransitie. Daarnaast helpen we organisaties bij innovaties met onze datadiensten en we werken samen aan ontwikkeling van de vraag- en aanbodgestuurde flexibele energiemarkt. Daarnaast leveren steeds meer consumenten en bedrijven energie die ze zelf produceren terug aan onze energienetten. Hierdoor ontstaat een wisselwerking en verwevenheid tussen vraag en aanbod van energie.

- Andere onderdelen van ons netwerkbedrijf faciliteren actief markten met producten en diensten die bijdragen aan een toekomstbestendig energienet. We bouwen en onderhouden de infrastructuur en managen vraag en aanbod van energie. We maken inzichtelijk wie, wanneer, waar en in welke hoeveelheid energie produceert of verbruikt. Als onafhankelijke partij geven wij klanten inzichten die hen helpen bij de ontwikkeling van hun energievoorziening. Wij laten de mogelijkheden van het energienet zien en zijn duidelijk over de maatschappelijke kosten die verschillende keuzes met zich meebrengen.

Bedrijfsprofiel Alliander

Alliander bestaat uit een groep bedrijven waarvan Liander de grootste is

Onze bedrijven

Liander

- Netbeheerder Liander beheert en ontwikkelt het energienet in haar werkgebied. De netbeheerder heeft de maatschappelijke taak miljoenen consumenten en bedrijven dagelijks van gas en elektriciteit te voorzien. Liander omvat ruim 90% van de omzet van de Alliander groep.

Kenter

- Kenter is een dienstverlener op het gebied van energievoorzieningen, meetdiensten en laadoplossingen. Kenter plaatst onder meer transformatoren, meters, levert meetdata en geeft inzicht in energieverbruik met online (verbruiks)analyses.

Telecomcluster Alliander

- Alliander Telecom levert telecommunicatie voor besturing en beveiliging van kritische infrastructuur (zoals de energienetwerken). Utility Connect biedt draadloze datacommunicatie aan voor o.a. slimme meters. TReNT levert glasvezeldiensten in Oost-Nederland. 450connect exploiteert een draadloos communicatienetwerk voor kritische infrastructuur, door nauwe samenwerking met de Duitse netwerksector.

Firan

- Firan ontwikkelt, realiseert en exploiteert netten voor o.a. warmte en koude, zonnestroom, windenergie en CO_2. Samen met publieke en private partners werkt Firan aan de energietransitie voor gebouwen, gebieden en gemeenten.

ENTRNCE

- ENTRNCE heeft een digitaal handelsplatform ontwikkelt waar zij alle mogelijke energietransacties tussen leveranciers en verbruikers in de energiemarkt faciliteert.

Hoe wij georganiseerd zijn

Alliander AG (Duitsland)

- Alliander AG is met name op kleinere schaal actief in Noordrijn-Westfalen en Berlijn waar zij elektriciteits- en gasnetten, openbare verlichting en verkeerslichten beheert.

Qirion

- Qirion onderhoudt het hoog- en middenspanningsnet in een deel van Nederland en creëert duurzame en innovatieve oplossingen voor nieuwe en bestaande energienetten.

Overige dochterondernemingen

- Overige activiteiten waaronder bodemonderzoek, grondwerk en uitvoering en Smart Grid technologie worden verricht door respectievelijk Qterra, Stam & Co en Locamation.

Bedrijfsprofiel Alliander

2020 in cijfers

Kerncijfers

Netto-omzet

2,0 € miljard

1,9 € miljard in 2019

Balanstotaal

9,4 € miljard

8,8 € miljard in 2019

Omvang netwerk elektriciteit

92.000 km

91.000 km in 2019

Omvang netwerk gas

42.000 km

42.000 km in 2019

Resultaat

224 € miljoen

253 € miljoen in 2019

Investeringen materiële vaste activa

890 € miljoen

834 € miljoen in 2019

Aantal klantaansluitingen

5,8 miljoen

5,8 miljoen in 2019

Aantal eigen medewerkers

5.881 fte

5.703 fte in 2019

Uitvalduur elektriciteit

23,2 minuten

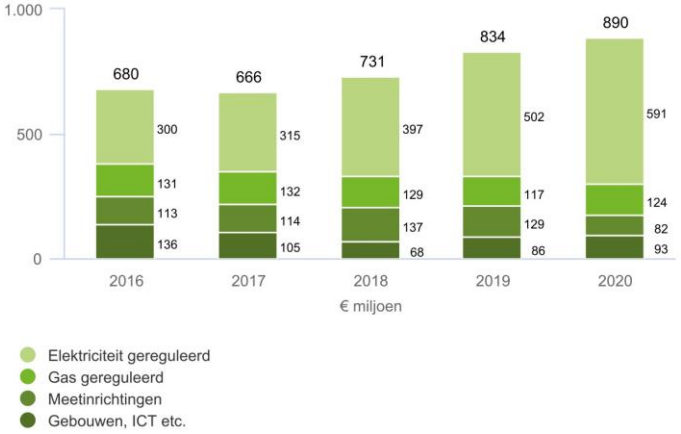
21,9 minuten in 2019

Lost Time Injury Frequency

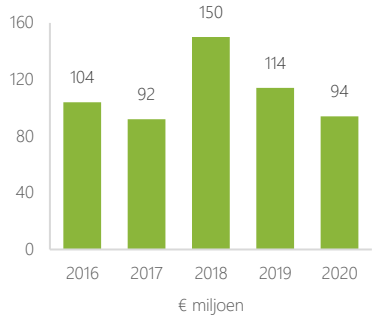
1,8

2,1 in 2019

Bruto investeringen

Dividend

Groei Alliander door energietransitie

Groei Alliander door energietransitie

CO_2 reductie is de kern van het klimaatakkoord en heeft grote invloed op de elektriciteitssector

Drijvers		Doelstellingen	Maatregelen
P2H	Industrie 57,2 Mton[1]	• 2030: 21.5 Mton CO_2 reductie • 2050: Nagenoeg emissievrije industrie	• Nationale CO_2 heffing i.c.m. verlaging Europese emissierechten • Waterstof als energiedrager voor procesindustrie (tot 600° C) • Verplicht stellen van CO_2 beperkende maatregelen met maximaal 5 jaar terugverdientijd
	Elektriciteit opwekking 45,2 Mton[1]	• 2030: 32.8 Mton CO_2 reductie • 2050: Emissievrije productie	• Opschalen hernieuwbare elektriciteitsopwekking met 84 TWh in 2030 • Focus op wind op zee • Afbouw kolencentrales tot 2030
	Verkeer en vervoer 35,6 Mton[1]	• 2030: 10.6 Mton CO_2 reductie • 2050: Emissievrij verkeer	• Inzet op 100% aandeel van elektrische auto's in nieuwverkoop na 2030 • Verlagen van zakelijke (auto)kilometers met 8 miljard in 2030
	Landbouw 26,9 Mton[1]	• 2030: 4.7 Mton CO_2 reductie • 2050: Balans tussen opslag & productie van hernieuwbare energie/ biomassa en emissie van onvermijdbare uitstoot	• Elektrisch verwarmen kassen en gebruik restwarmte • Verduurzamen veehouderij (precisiebemesting, kunstmest vervanging) • Inrichten van land en wateroppervlak op CO2 vastlegging en gebruik
	Gebouwde omgeving 24,4 Mton[1]	• 2030: 9.1 Mton CO_2 reductie • 2050: Alle woningen en gebouwen goed geïsoleerd, duurzaam verwarmd en voorzien van schone elektriciteit	• Verduurzaming van 1,5 miljoen bestaande woningen in 2030 • Jaarlijks verduurzamen van 50.000 woningen en gebouwen vanaf 2021 en 200.000 per 2030 d.m.v. aardgasvrije nieuwbouw, subsidiëren van verduurzaming huidige woning

Bronnen: Strategy & PwC, Klimaatakkoord, IPCC

[1]Mton CO_2 equivalent uitstoot in 2018.

Groei Alliander door energietransitie

De energietransitie vereist dat er de komende jaren sterk geïnvesteerd moeten worden in de energie-infrastructuur in Nederland

(Inter)nationale klimaatdoelen

Op 1 januari 2020 is de Klimaatwet ingegaan, waarin de CO_2 doelstellingen van 49% reductie in 2030 en 95% in 2050 zijn vastgelegd. De Europese Klimaatwet scherpt deze doelstellingen verder aan.
De energietransitie vereist dat de gehele energie-infrastructuur in Nederland de komende jaren verzwaard wordt, omdat de elektriciteitsvraag in 2050 verdubbeld is.
Onze grootste uitdaging is ervoor te zorgen dat de energie-infrastructuur hiervoor op tijd klaar is.

Nieuwe vereisten aan de elektriciteits- en gasnetten

Elektriciteitsverbruik neemt toe	• Sterk toenemende vraag door elektrificatie • Opkomst van datacenters
Systeem wordt meer decentraal	• Hogere peakload en een 'tweerichtingsverkeer' in alle netvlakken • Balancering meer in regionale netten
Hernieuwbare energie is niet stuurbaar	• Belangrijke rol biomassa/biogas en waterstof richting 2050 • Relatief veel geïnstalleerd vermogen nodig per eenheid opwek
Wind op Zee zal aangesloten worden	• Realisatie beide fases Wind op Zee richting 2030 • TenneT wettelijk verplicht tot aanleg net op zee • Investeringen op land door TenneT
Hogere volatiliteit in het dagprofiel	• Meer weersafhankelijk door opwek achter de meter • Toename volatiliteit door toename elektrisch vervoer • Sturing op moment en hoogte van elektriciteitsverbruik

Bron: Strategy & PwC

Consequenties voor de netbeheerders

1. Verzwaren van het net
2. Aanleg nieuwe infrastructuur
3. Nieuwe aansluitingen

Groei Alliander door energietransitie

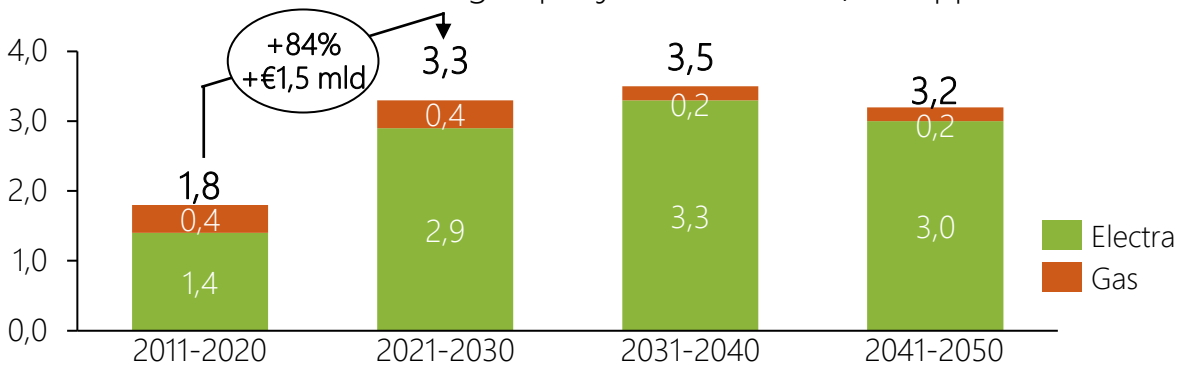
Door de investeringen in de energie infrastructuur zal de kapitaalbehoefte van de sector en Alliander de komende 20 jaar sterk toenemen

Investeringen

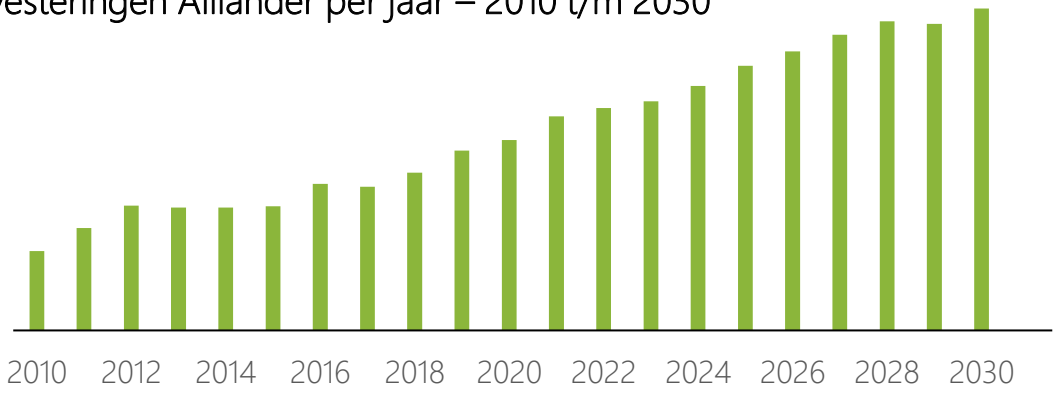
- TenneT, Alliander, Enexis en Stedin zullen per jaar gezamenlijk gemiddeld €1,5 miljard extra gaan investeren – een verdubbeling ten op zichte van het recente gemiddelde investeringsniveau. Gezamenlijk moeten zij € 102 miljard investeren in het elektriciteitsnet en de regionale gasnetten.
- Door de benodigde investeringen in het hoogspanningsnet alsmede het net op zee, is de verwachting dat de kosten die TenneT doorberekent aan Regionale Netbeheerders ("RNB's") ook zullen stijgen
- De investeringen van Alliander zijn sinds 2018 aan het stijgen. Deze stijging zal de komende jaren versneld worden ingegeven door de energietransitie. De investeringen voor Alliander – voor de periode 2019-2030 – zullen gemiddeld €1,2 miljard per jaar bedragen
- Op de lange termijn (na 2030) neemt de onzekerheid over de benodigde investeringen toe, maar de verwachting is niet dat de investeringen zullen dalen
- De verhoogde investeringen zullen primair gefinancierd worden met vreemd vermogen. Dit is echter alleen mogelijk indien er tevens nieuw eigen vermogen beschikbaar wordt gesteld, waarmee de rating en voor Alliander belangrijke ratio's in stand gehouden kunnen worden.

Investeringen TenneT, Alliander, Enexis en Stedin

Gemiddelde netto investeringen per jaar 2011-2050 (reëel pp 2020 in €mld)[1]

Investeringen Alliander per jaar – 2010 t/m 2030

[1]*Netto getallen zijn investeringen minus klantbijdragen, exclusief prijseffect, exclusief meters, exclusief GTS*

Bronnen: Rapport Fien, Liander, Enexis, Stedin, TenneT

Groei Alliander door energietransitie

We werken nauw samen met onze stakeholders om de doelstellingen te realiseren

Werkpakket Alliander

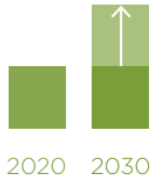

Zonneparken, datacenters en andere snel ontwikkelende energie-intensieve sectoren vragen steeds meer energie.

De energietransitie vraagt om intensieve samenwerking tussen gemeenten, provincies, netbeheerders en andere partners binnen en buiten de energiesector.

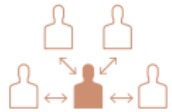
Capaciteitstoename

Als netbeheerder staat Liander voor de opdracht om de capaciteit van het elektriciteitsnet op een groot aantal plekken minstens te hebben verdubbeld in 2030.

Onze focus

Om de afspraken uit het Klimaatakkoord waar te maken, hebben we als maatschappij een enorme hoeveelheid werk te verzetten in het komende decennium. Als netbeheerder bereiden we ons zo voor:

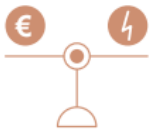
We zetten in op een integraal transitieplan samen met stakeholders. In essentie herontwerpen we als maatschappij het gehele energiesysteem

We investeren proactief in ons netwerk op basis van regionale energiestrategieën, klantcontacten en systeemstudies

We vergroten productiviteit en efficiency en richten ons op innovatie, standaardisatie en het inzetten van tijdelijke concepten

Het nog optimaler benutten van het bestaande net om de maatschappelijke kosten zo laag mogelijk te houden

Groei Alliander door energietransitie

Werkpakket Liander - investeringen in Friesland

Friesland

- Voor de komende tijd wordt ingezet op investeringen in de diverse onder- en regelstations en het versterken van het distributienet met grote 20 kV-ringen, om te voldoen aan de verwachte capaciteitsvraag als gevolg van zonopwek en de industrievraag.
- Als eerste worden belangrijke stations in het zuidelijke deel van Friesland (Wolvega en Oosterwolde) en het noordoostelijke deel (Dokkum – Holwerd – Ameland) verzwaard en wordt op veel plaatsen het middenspanningsnet versterkt om transportbeperkingen op te lossen en een toekomstbestendig net te maken. Daarna worden de stations Lemmer en Bergum beiden uitgebreid met nieuwe 110/20 kV-transformatoren van 80 MVA.
- Daarnaast wordt een nieuw onderstation bij Bolsward gebouwd, dat ook ingezet wordt om de groei in duurzame energie in het zuidwesten van de provincie op te vangen. Tevens worden verdere plannen met TenneT gemaakt voor een geheel nieuw onderstation nabij Leeuwarden om verdere toekomstige groei op te vangen.
- Voor de periode tot 2029 voorziet Liander op dit moment voor de regio Friesland (en Noordoostpolder) dat van de zeventig stations circa veertig stuks overbelast raken. Liander is daarom voornemens om circa dertig nieuwe stations te stichten en er circa veertig uit te breiden. Verdere concretisering van deze investeringen zal plaatsvinden via de RES.

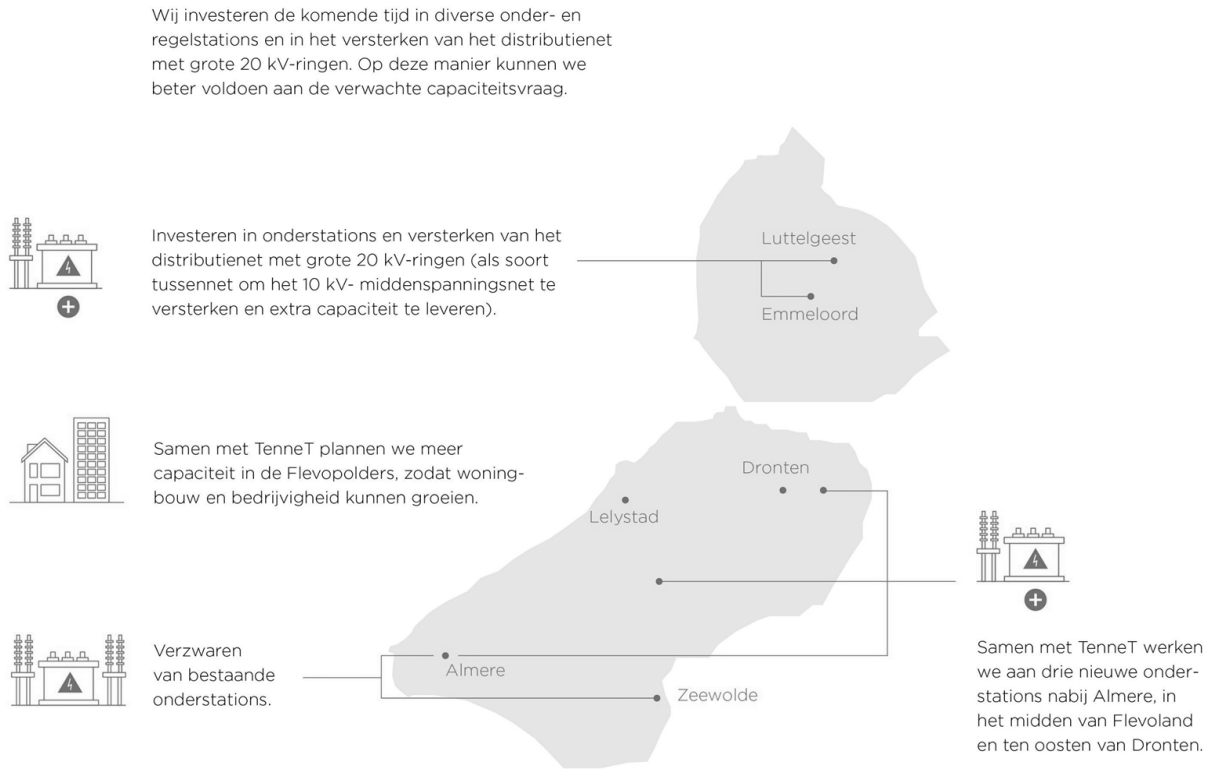

Groei Alliander door energietransitie

Werkpakket Liander - investeringen in Flevoland

Flevoland

- Om de knelpunten het hoofd te bieden investeert Liander in de Noordoostpolder in de onderstations Emmeloord en Luttelgeest en het versterken van het distributienet met grote 20 kV-ringen. Deze 20 kV-ringen worden als het ware een tussennet om het 10 kV- middenspanningsnet te versterken en extra capaciteit te leveren.
- In de Flevopolder worden bestaande onderstations uitgebreid (onder andere Dronten, Lelystad, Zeewolde en Almere) en wordt samen met TenneT gewerkt aan drie nieuwe onderstations (nabij Almere, in het midden van de polder en ten oosten van Dronten).
- De verzwaringen van de onderstations Dronten, Lelystad in het oosten van de Flevopolder zijn voornamelijk voor duurzame opwek. Daarnaast worden binnen de planperiode twee nieuwe onderstations gebouwd (in het midden van de polder en ten oosten van Dronten) voor het aansluiten van duurzame opwek.
- Het onderstation Zeewolde wordt verzwaard. Enerzijds zien we een grote vraag voor wat betreft duurzame opwek en anderzijds de komst van datacentra. Ook de verdere ontwikkeling van de woningbouw in Oosterwold en bedrijventerrein Stichtsekant worden hiermee gefaciliteerd. Een nieuw te realiseren onderstation Almere is voornamelijk bedoeld voor de stad Almere. Om verdere groei in het oosten van Almere voor zowel woningbouw als ook bedrijvigheid mogelijk te maken wordt met TenneT samen de planvorming opgestart voor een schaalsprong in de benodigde capaciteit in de westzijde van de Flevopolder
- Voor de periode tot 2029 voorziet Liander op dit moment voor de regio Flevoland dat van de 38 stations circa 24 stuks overbelast raken. Liander is daarom voornemens om circa vijf nieuwe stations te stichten en er circa twintig stations uit te breiden. Verdere concretisering van deze investeringen zal plaatsvinden via de RES.

Groei Alliander door energietransitie

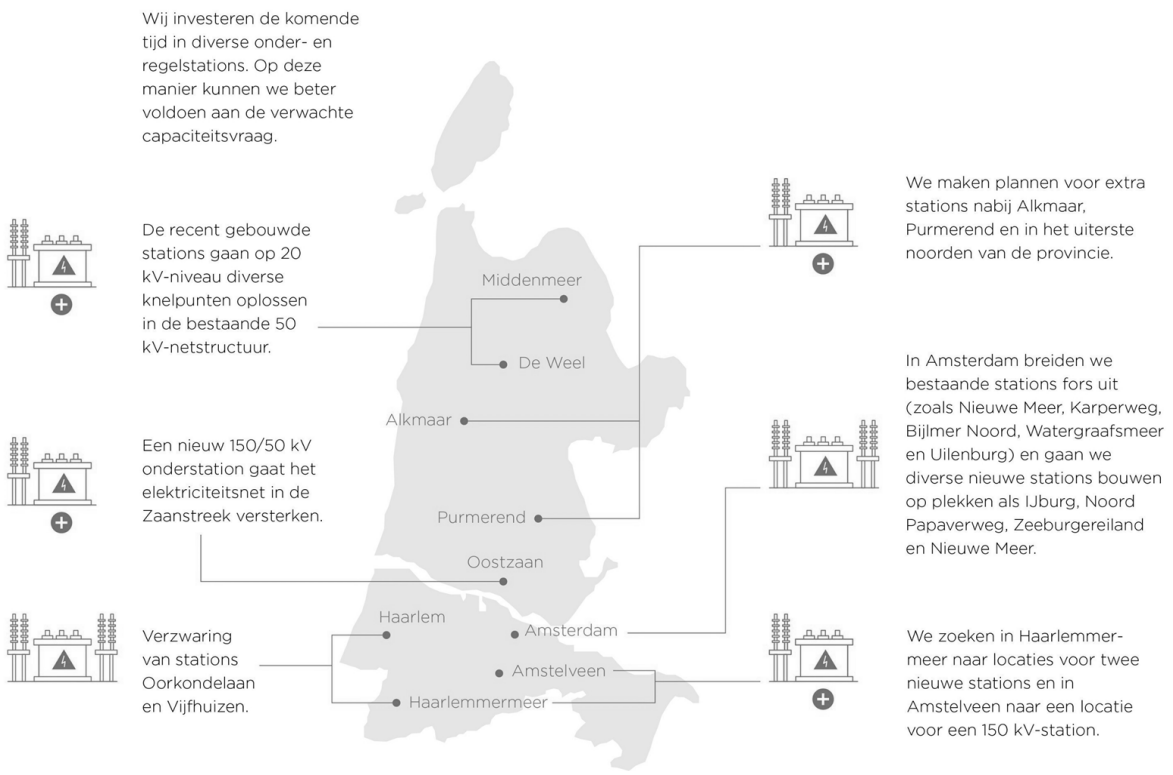
Werkpakket Liander - investeringen in Noord-Holland

Noord-Holland

- In het noordelijke deel van Noord-Holland wordt geïnvesteerd in verzwaringen van diverse stations. De recent gestichte stations Middenmeer en De Weel gaan op 20 kV-niveau diverse knelpunten oplossen in de bestaande 50 kV-netstructuur. Daarnaast wordt een nieuw 150/50 kV onderstation bij Oostzaan gebouwd om het elektriciteitsnet in de Zaanstreek te versterken. Voor de verdere tijdshorizon worden nu ook al plannen gemaakt voor extra stations nabij Alkmaar en het uiterste noorden van de provincie. De noodzaak hiervoor en de geografische locatie zal vanuit de RES onderbouwd worden.

- In Amsterdam vindt een grote uitbreiding plaats van bestaande stations (zoals Nieuwe Meer, Karperweg, Bijlmer Noord, Watergraafsmeer en Uilenburg) en worden diverse nieuwe stations gebouwd op plekken als IJburg, Noord Papaverweg, Zeeburgereiland en Nieuwe Meer. Hiervoor werkt Liander nauw samen met de gemeente Amsterdam. Verder wordt in Haarlem gewerkt aan de verzwaring van station Oorkondelaan en in Haarlemmermeer aan station Vijfhuizen. Tevens wordt in de Haarlemmermeer gezocht naar een locatie voor twee nieuwe stations en wordt in Amstelveen met de gemeente ook naar een locatie voor een nieuw 150 kV-station gezocht om het bestaande elektriciteitsnet te uit te breiden voor de sterk toenemende vermogensvraag.

- Voor de periode tot 2029 voorziet Liander op dit moment voor de regio Noord-Holland dat van de 46 stations circa dertig stuks overbelast raken. Liander is daarom voornemens om minimaal tien nieuwe stations te stichten (oplopend tot circa 24) en er minimaal 25 uit te breiden (oplopend tot 32). Verdere concretisering van deze investeringen zal plaatsvinden via de RES.

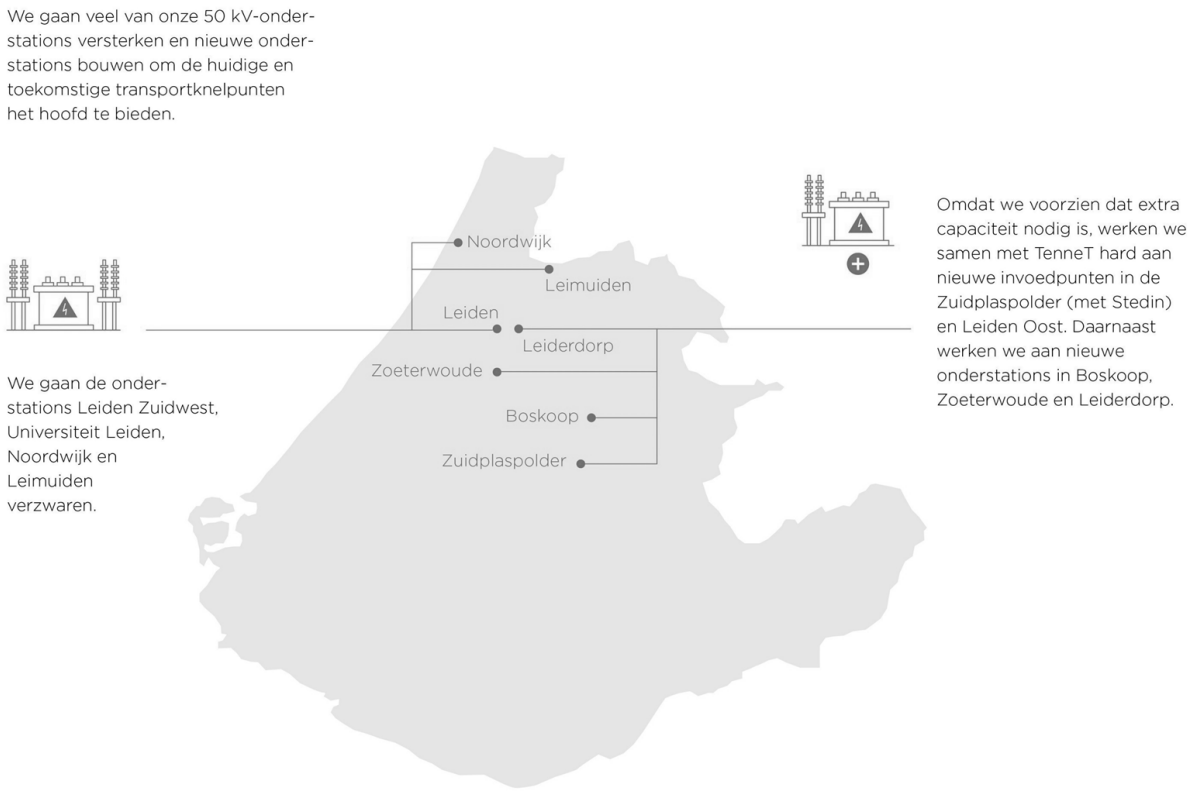

Groei Alliander door energietransitie

Werkpakket Liander - investeringen in Zuid-Holland

Zuid-Holland

- Liander dient veel van haar 50 kV-onderstations te versterken en nieuwe onderstations te bouwen om de huidige en toekomstige transportknelpunten het hoofd te bieden. Verzwaring van de onderstations Zoeterwoude, Leiden Zuidwest, Leiden Rijksuniversiteit, Leiderdorp, Noordwijk en Leimuiden staan op stapel, waarvoor in de komende jaren eerst de benodigde ruimte moet worden gevonden. Tevens wordt momenteel voortvarend gewerkt om het nieuwe onderstation Boskoop en de nieuwe invoedingspunten vanuit TenneT, Zuidplaspolder (samen met TenneT en Stedin) en Leiden Oost (samen met TenneT) tot stand te brengen.
- Voor de periode tot 2029 voorziet Liander op dit moment voor de regio Zuid-Holland dat van de achttien stations circa vijf stuks overbelast raken. Liander is daarom voornemens om circa tien nieuwe stations te stichten en er circa vijf uit te breiden. Verdere concretisering van deze investeringen zal plaatsvinden via de RES.

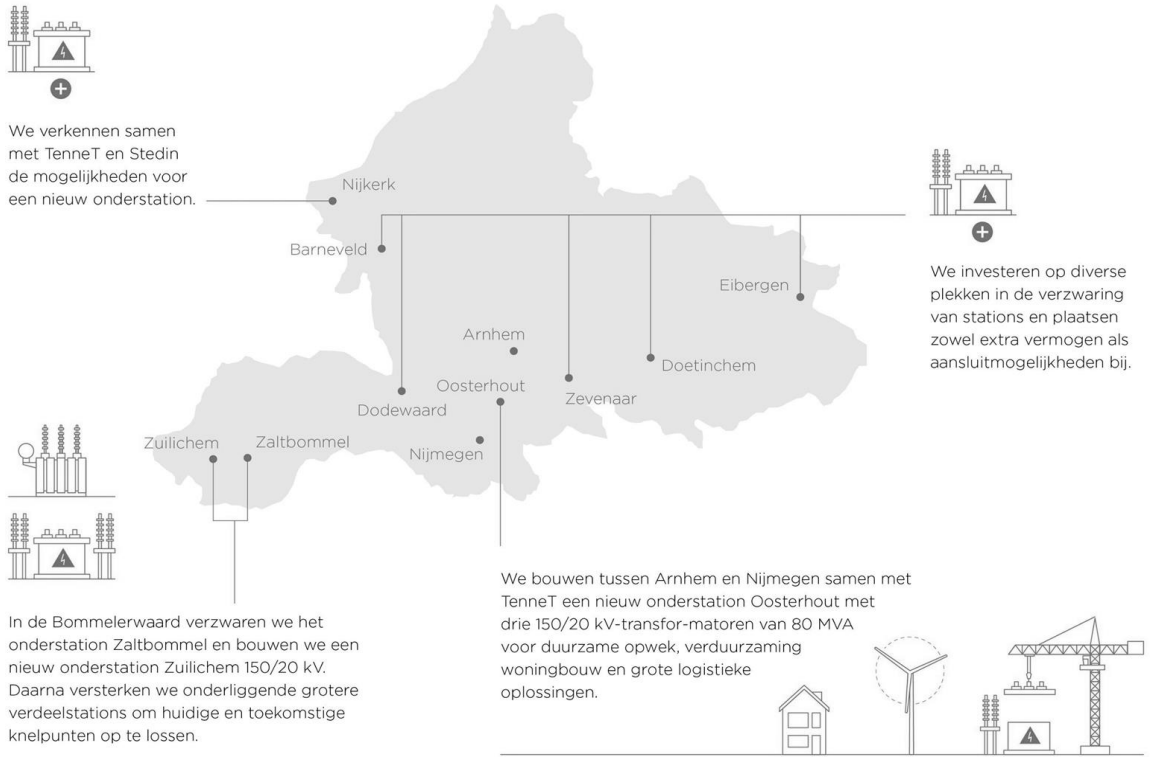

Groei Alliander door energietransitie

Werkpakket Liander - investeringen in Gelderland

Gelderland

- Liander investeert op diverse plekken in verzwaring van stations. De stations Barneveld, Dodewaard, Zevenaar, Doetinchem en Eibergen zijn hier voorbeelden van. Zowel extra vermogen als ook aansluitmogelijkheden worden bijgeplaatst.
- De grotere projectgebieden zijn de Bommelerwaard en het knooppunt Arnhem - Nijmegen. In deze twee gebieden worden ook geheel nieuwe stations (in samenspraak met TenneT) gebouwd voor verdere versterking van het elektriciteitsnet.
- In de Bommelerwaard wordt onderstation Zaltbommel verder verzwaard met 150/20 kV en wordt een nieuw onderstation 150/20 kV gebouwd in Zuilichem. Daarna worden bijna alle onderliggende grotere verdeelstations versterkt om huidige en toekomstige knelpunten op te lossen.
- In het gebied tussen Arnhem en Nijmegen wordt enerzijds volop ingezet op grote logistieke oplossingen en anderzijds speelt de duurzame opwek en verduurzaming van woningbouw een grote rol. Om knelpunten het hoofd te bieden wordt samen met TenneT een nieuw onderstation Oosterhout gesticht met drie 150/20 kV-transformatoren van 80 MVA.
- Voor de verdere toekomst worden in de buurt van Nijkerk de mogelijkheden voor een nieuw onderstation samen met TenneT en Stedin verkend. De groei ten noorden en oosten van Amersfoort zal immers verder doorgaan gezien de gunstige ligging nabij de snelweg A1. Om deze groei beter te kunnen voorspellen zet Liander samen met de omgevingspartners in op de RES als instrument.
- Voor de periode tot 2029 voorziet Liander op dit moment voor de regio Gelderland dat van de 39 stations circa 28 stuks overbelast raken. Liander is daarom voornemens om circa vijftien nieuwe stations te stichten en er circa zeven uit te breiden. Verdere concretisering van deze investeringen zal plaatsvinden via de RES.

Sectorregulering en financiering van de energietransitie

Sectorregulering en financiering van de energietransitie

De markt waarin Alliander actief is wordt gereguleerd door de ACM

Regulering in Nederland

Als netbeheerder heeft Alliander de wettelijke taak om consumenten en bedrijven dagelijks van gas en elektriciteit te voorzien. Dit moet tegen de voorwaarden die hun basis vinden in de Elektriciteitswet.
De regionale netbeheerders werken in een gereguleerde markt zonder directe concurrentie. Het is immers niet kostenefficiënt om meerdere netten naast elkaar aan te leggen. Gelet op de monopolistische marktstructuur houdt de Autoriteit Consument & Markt (ACM) toezicht.
De ACM is verantwoordelijk voor de regulering van de transmissiesysteembeheerders ("TSO's") en regionale netbeheerders van de elektriciteitsvoorziening en aardgasnetten in Nederland en doet dit middels 3 tot 5-jarige reguleringsperioden.

Regulatorische doelen

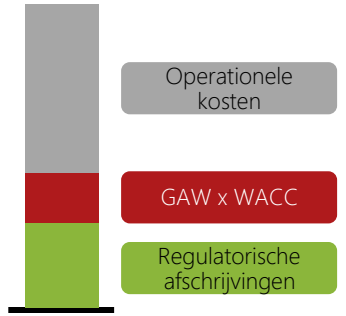
- Netwerkbeheerders prikkelen om op een efficiënte manier te opereren
- Voorkomen dat netbeheerders tarieven doorbelasten boven het (efficiënte) kostenniveau
- Netwerkbeheerders een passend rendement op hun investeringen laten maken
- Optimale transportkwaliteit aanmoedigen (voor elektriciteits-RNBs)

Gereguleerde tarifering en rendement

De ACM stelt de maximum transport- en aansluittarieven vast in de tarievenbesluiten. Deze tarieven worden zo vastgesteld dat de aanleg, het beheer en de exploitatie van de energienetten de economische kosten van de investeringen dekt.
De tarieven bestaan uit twee componenten: (i) de kapitaallasten en (ii) de operationele kosten.

- De kapitaallasten bestaan uit afschrijvingen en een vermogenskostenvergoeding voor de verschaffers van vreemd en eigen vermogen. De vermogenskostenvergoeding volgt uit het product van de gewogen gemiddelde vermogenskostenvoet (WACC voor weighted average cost of capital) en de gereguleerde activawaarde (GAW).
- De operationele kosten zijn kosten voor personeel, inkoop van goederen, inkoopkosten bovenliggende netbeheerder en diensten die nodig zijn om de taken uit te voeren.

Toegestane inkomsten RNB's

Aan het begin van de reguleringsperiode bepaalt de ACM de GAW en de afschrijvingstermijnen voor verschillende activacategorieën. De afschrijvingen en de vermogenskostenvergoeding worden opgenomen in de maatstafregulering en landen in de tarieven van de netbeheerders. Gedurende de looptijd van de investeringen vindt vergoeding hierover plaats via de tarieven aan klanten, waardoor deze op lange termijn kostendekkend zijn. Bij groei zijn de uitgaven op korte termijn daardoor echter hoger dan de inkomsten.

Sector regulering en financiering van de energietransitie

Simultaan zetten 3 factoren uit de regulering druk op de netto kasstroom van de netbeheerders

Drie simultane effecten

1. Wanneer investeringen sterk stijgen, stijgen de inkomsten niet navenant en neemt de financieringsbehoefte toe op de middellange termijn

2. Wanneer de gereguleerde WACC daalt neemt de financieringsbehoefte verder toe

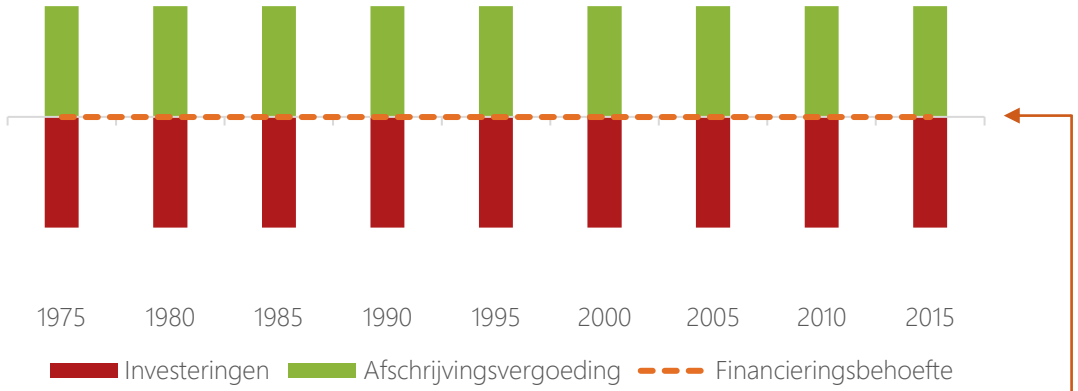
3. Inkomsten worden bepaald op basis van historische kosten, waardoor deze achterlopen bij toenemende kosten

Sectorregulering en financiering van de energietransitie

Factor 1: Wanneer investeringen sterk stijgen, stijgen de inkomsten niet navenant en neemt de financieringsbehoefte toe

Ideaalcomplex: stabiel patroon investeringen

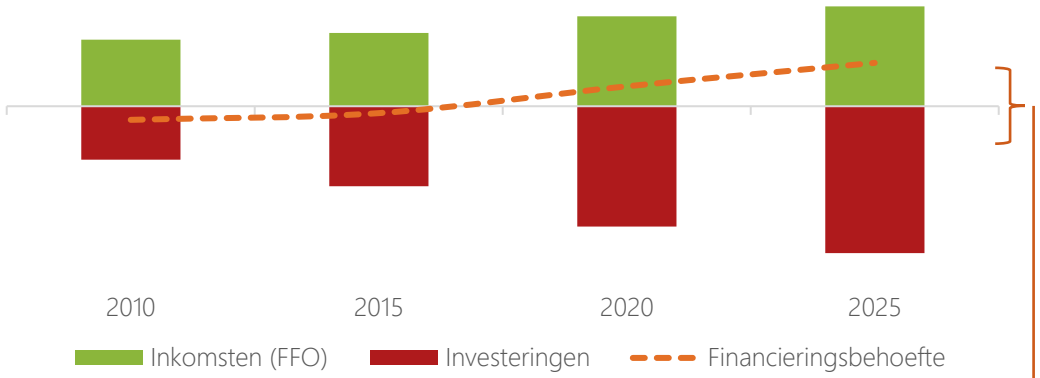
1

- Inkomsten uit investeringen bestaan uit een vermogenskostenvergoeding plus een vergoeding gelijk aan de afschrijving.
- Bij een stabiel niveau van investeringen lopen de afschrijvingsvergoedingen op tot een niveau waarop ze de nieuwe investeringen volledig dekken. Dit noemen we een ideaalcomplex.

Bron: Strategy & PwC

Energietransitie: blijvend hoge investeringen

Inkomsten uitgedrukt in FFO (vrije kasstroom). Getoonde grafiek ter illustratie

De financieringsbehoefte zal toenemen door een combinatie van:

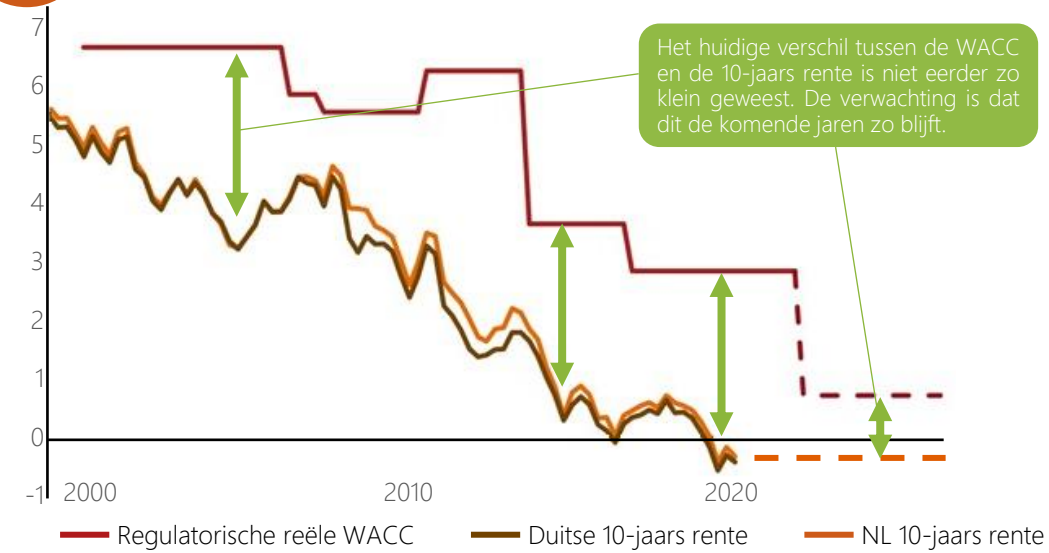
- Sterk toenemende investeringen;
- Een lange terugverdientijd (~40 jaar), en;
- Lage rendementen.

Als dit voor een lange periode zo blijft (energietransitie) zal de resulterende financieringsbehoefte blijven toenemen. Deze behoefte wordt ingevuld door het aantrekken van schuld (vreemd vermogen).

Sectorregulering en financiering van de energietransitie

Factor 2 & 3: Een dalende WACC verlaagt de inkomsten. Kosten stijgen maar vergoeding vindt plaats op basis van (lagere) historische kosten

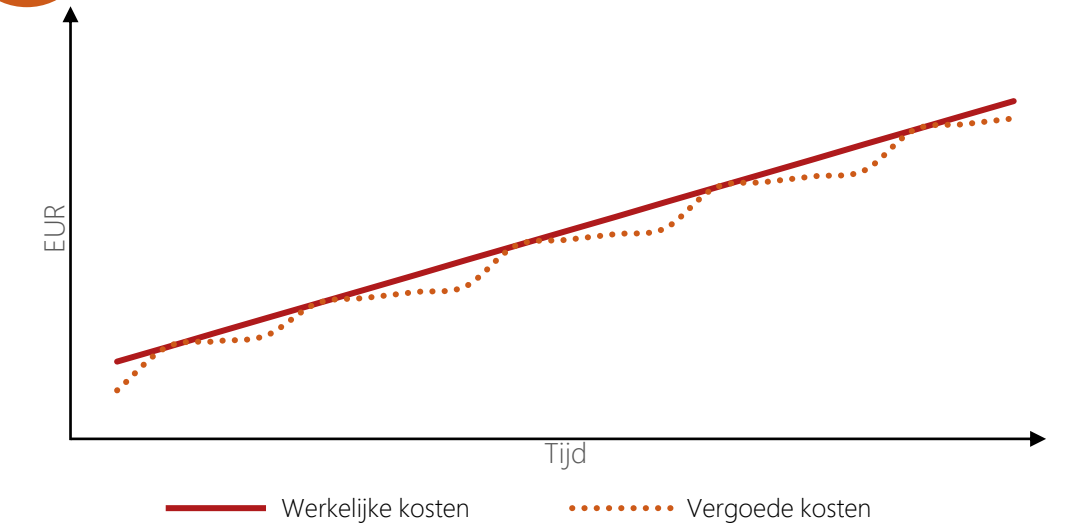
2 Dalende reële WACC en rente

- Een dalende rentestand heeft voordelen, namelijk dat het aantrekken van financiering goedkoper wordt. Echter, voor de regionale netbeheerders heeft het ook nadelen omdat de inkomsten (eg. het gereguleerde tarief en rendement) afnemen. De ACM kijkt daarbij naar de Duitse en Nederlandse rente.
- De ACM stelt deze vergoeding periodiek vast op basis van marktdata. De verwachting is dat voor de komende reguleringsperiode de kapitaalsvergoeding naar beneden wordt bijgesteld. Hierdoor nemen de inkomsten af en zal er dus ook minder beschikbare ruimte zijn voor het financieren van de energietransitie.

Uitgaande van een daling van de gereguleerde WACC vóór belastingen naar 0,7% (structureel laag) in de nieuwe reguleringsperiode.
Bron: Strategy & PwC

3 Stijgende kosten RNB

- De kosten die Alliander vergoed krijgt worden bepaald op basis van de gemiddelde historische gemaakte kosten van de netbeheerders.
- Wanneer de kosten een blijvende stijging laten zien, zullen de inkomsten voor de regionale netbeheerders permanent achterblijven, wat een grote impact heeft op het bedrijfsresultaat en daarmee ook op de kredietratio's van Alliander.
- Door het effect van de 'zaagtand' schommelt het beeld enigszins gedurende elke reguleringsperiode. Dit raakt direct het resultaat en daarmee ook de dividenden.

Financieel beleid Alliander

Financieel beleid Alliander

Bijgesteld financieel beleid past bij uitdaging van energietransitie

Financieel beleid ondersteunt strategie Alliander

Het financieel beleid ondersteunt het algemene beleid en de strategie van Alliander. Het beleid richt zich op:

1) het te allen tijde beschikken over voldoende middelen om te kunnen voldoen aan de regulatorische en financiële verplichtingen van de onderneming,
2) een adequaat aandeelhouders rendement en
3) bescherming voor obligatiehouders en andere vreemd vermogen verschaffers, met behoud van financiële draagkracht, discipline, flexibiliteit om te groeien en te investeren in onze onderneming.

Het handhaven van een solide A rating* profiel is een belangrijk onderdeel van het beleid. Zo behoudt Alliander een goede uitgangspositie om tegen gunstige voorwaarden vreemd vermogen aan te trekken en om te kunnen groeien als onderneming. De belangrijkste ratio in het bepalen van de rating is de beschikbare operationele kasstromen ten opzichte van de schuldpositie (FFO/netto schuld).

* *Rating agencies beoordelen bedrijven op hun financiële stabiliteit en de kans op tijdige betaling van aflossing en rente. De hoogst haalbare rating is AAA. Beneden BBB komt een bedrijf in de gevarenzone vanuit het perspectief van kredietverleners. Bij de door Alliander nagestreefde A rating zullen kredietverleners tegen gunstige voorwaarden geld ter beschikking stellen omdat de kans op rentebetaling en aflossing zeer groot is. De ACM gaat in haar tariefregulering ook uit van een A rating.*

Energietransitie heeft geleid tot bijstellen beleid

Door ontwikkelingen vanuit de energietransitie staat met name deze FFO / netto schuld verhouding sterk onder druk:

- De energietransitie vraagt om forse investeringen, waardoor de schuldpositie in rap tempo oploopt. De beschikbare operationele kasstromen (FFO) nemen veel minder snel toe.
- Hierdoor daalt de FFO/netto schuld verhouding. Hoe lager deze ratio, hoe lager de rating en de kredietwaardigheid.
- Het vermogen om meer schuld aan te trekken komt daarmee in gevaar en de rentelasten stijgen.

Tegelijkertijd is er binnen de wens om een solide A rating profiel te handhaven ruimte voor een lagere ondergrens in het eigen beleid. Ook bij een FFO/netto schuld verhouding van ten minste 15% zal dit rating profiel behouden kunnen blijven. Derhalve is in mei 2021 in het financiële beleid de streefwaarde van 20% verlaagd naar 15%.

In de voorwaarden van de obligatielening is overeengekomen dat Alliander de lening kan converteren in aandelen als de FFO/netto schuld ratio structureel onder de 16% komt. Op deze manier wordt geborgd dat er tijdig kan worden ingegrepen indien de FFO/netto schuld ratio dichtbij 15% komt.

De volgende sheets gaan in op de belangrijkste kenmerken van het nieuwe beleid en bieden een toelichting op de wijzigingen.

Financieel beleid Alliander

Kenmerken van bijgesteld beleid en wijzigingen t.o.v. huidig beleid (I)

Algemene uitgangspunten

- Zekerstellen van een adequate omvang van liquide middelen en gecommitteerde kredietfaciliteiten;
- Te allen tijde zeker stellen van toegang tot de kapitaalmarkt;
- Zekerstellen van een gebalanceerd aflossingsschema
- Handhaving van een buffer ten opzichte van reguleringscriteria conform Besluit Financieel Beheer Netbeheer (BFBN) waarbij Alliander niet de grens opzoekt;
- Centrale financiering van bedrijfsonderdelen* en centraal cash management;
- Schulden worden in principe op Alliander N.V. niveau aangetrokken
- Onderdeel van bedrijfsbeleid en strategie;
- Transparante berichtgeving;

De algemene uitgangspunten blijven ongewijzigd.

Financieel kader

- FFO/netto schuld verhouding ≥15%
- Rentedekking ≥ 3,5
- Netto schuldratio ≤ 60%
- Solide A ratingprofiel
- Voldoen aan de regulatorische vereisten voor de netbeheerders (BFBN)

- Minimum FFO/netto schuld ratio is aangepast van 20% naar 15%. Het financieel beleid is en blijft gericht op behoud van een A rating profiel. Het bestaande minimum van 20% is echter strikter dan noodzakelijk voor het A rating profiel. De grens van 15% is meer in lijn met dit profiel en biedt daarmee meer financiële ruimte.

*) met betrekking tot financiering van non-core activiteiten, van entiteiten waarover Alliander geen 100% control heeft of in andere specifieke gevallen wordt door Treasury, na overleg met de Raad van Bestuur, andere financieringsvormen overwogen.

Financieel beleid Alliander

Kenmerken van bijgesteld beleid en wijzigingen t.o.v. huidig beleid (II)

Dividendbeleid

- Stabiel dividend
- Pay-out: 45% van de winst na belastingen, gecorrigeerd voor fair value mutaties, periodieke vergoedingen voor leningen die via het eigen vermogen worden verwerkt en bijzondere posten die niet hebben geleid tot kasstromen, tenzij investeringen of financiële criteria een hogere toevoeging aan de algemene reserves vereisen
- Solvabiliteit minimaal 30%

In het nieuwe beleid wordt verduidelijkt dat de periodieke vergoedingen voor leningen die onder International Financial Reporting Standards (IFRS) als eigen vermogen zijn geclassificeerd, gecorrigeerd worden op de dividendgrondslag. Dit doet recht aan preferente positie van de hybride schuldhouders t.o.v. de aandeelhouders.

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

De verschillende mogelijke financiële instrumenten zijn beoordeeld aan de hand van onderstaande randvoorwaarden en criteria

Randvoorwaarden	Toelichting
Solide credit rating	Gelet op de regulatoire kapitaalvergoeding (vastgesteld door de ACM) streeft Alliander naar tenminste een A-rating.
Aandeelhoudersflexibiliteit	Het instrument moet de flexibiliteit bieden aan aandeelhouders om onafhankelijk van elkaar te besluiten om te participeren.

Criteria aan instrument	Toelichting (NB: er is geen verschillende zwaarte aan de verschillende criteria toegekend)
Effectiviteit	De mate waarin een instrument bijdraagt aan het versterken van het eigen vermogen en behoud van een A-rating. Dit verschilt per instrument, bepaalde instrumenten worden door de rating agencies deels als vreemd vermogen geclassificeerd (geen 100% weging als eigen vermogen).
Financiële flexibiliteit*	Flexibiliteit kan worden bereikt door trapsgewijs kapitaal aan te trekken, de mogelijkheid om schuld naar eigen vermogen te converteren en/of de mogelijkheid om de betaalverplichting (tijdelijk) uit te kunnen stellen.
Fiscale aftrekbaarheid**	In hoeverre komt de vergoeding op het financieel instrument in aanmerking voor een fiscale korting uit hoofde van renteaftrekbaarheid en overige fiscaal relevante aspecten met financiële gevolgen.
Kosten	(i) De hoogte van de verschuldigde vergoeding op het financiële instrument. (ii) De impact op de winst- en verliesrekening en de balans van Alliander.
Eenvoud	De instrumenten verschillen in complexiteit, uitvoerbaarheid, transparantie, in hoeverre overeenstemming nodig is tussen de aandeelhouders, juridische implicaties (e.g. statutenwijziging, onderhandse of notariële akte, goedkeuring AvA) en de transactiekosten gemoeid met het financiële instrument.
Aantrekkelijkheid voor de aandeelhouders***	De mate waarin het interessant is voor de aandeelhouder om te participeren in het instrument.

** Flexibiliteit geniet de voorkeur omdat hierdoor (ceteris paribus) minder beslag wordt gelegd op het vermogen van de aandeelhouders en daarmee wordt een hoger rendement (%) op geïnvesteerd vermogen gerealiseerd.*

*** Dit criterium is enkel van toepassing op instrumenten die een vreemd vermogen karakter hebben (en rente met zich meedragen).*

**** Gedefinieerd als criterium maar inhoudelijk ter beoordeling gelaten door de aandeelhouders.*

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

Een overzicht van de mogelijke financiële instrumenten die nader zijn uitgewerkt en onderzocht

A	Instrument	Beschrijving
A	Agiostorting	Eenvoudige vorm van onvoorwaardelijk kapitaal.
B	Gewone aandelen huidige klasse (nieuwe uitgifte)	Recht op zeggenschap en een aandeel in de winst in de vorm van dividend.
C	Gewone aandelen nieuwe klasse met beperking stemrecht (nieuwe uitgifte)	Geven de mogelijkheid om te differentiëren in winst en/of stemrecht t.o.v. bestaande gewone aandelen.
D	(Cumulatief) preferente aandelen	Recht op een vast dividend met voorrang op gewone aandelen.
E	Achtergestelde lening (of 'hybride lening')	Lening met een hogere rentecoupon op basis van het hogere risicoprofiel. Kan (deels) als eigen vermogen classificeren in de berekeningen van vermogensratio's bij rating agencies en (bank)convenanten.
F	Senior lening	Vaste of variabele rentecoupon met ('senior') leningsvoorwaarden en vooraf vastgestelde looptijd.
G	Reverse converteerbare obligatielening	Een lening met optie om te converteren naar aandelen leidend tot een (gelijktijdige) verhoging van het eigen vermogen en verlaging van vreemd vermogen.
	Inhouden dividend	Niet verder beoordeeld omdat dit als zeer onaantrekkelijk voor de aandeelhouders is beoordeeld en conform het financieel beleid van Alliander gestreefd wordt naar bestendige betaling van dividend

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

A: Agiostoring

Eenvoudige vorm van onvoorwaardelijk kapitaal. Uitvoerbaar op voorwaarde dat alle aandeelhouders pro rata participeren in de storting

+

- Directe versterking van het eigen vermogen
- Minder vreemd vermogen en daarmee in de toekomst een hoger dividend
- Zeer eenvoudig qua uitvoering

—

- Kan alleen plaatsvinden als alle aandeelhouders pro-rata hun aandelen belang mee doen
- Geen extra vergoeding op de kapitaalstorting
- Sterk, maar eenmalig signaal naar de kapitaalmarkt

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

B: Gewone aandelen huidige klasse (nieuwe uitgifte)

Deze variant zorgt voor een permanente aanvulling van het eigen vermogen.

+ Directe versterking van het eigen vermogen

+ Minder vreemd vermogen en daarmee in de toekomst een hoger dividend

— Sterk maar eenmalig signaal naar de markt door commitment aandeelhouders

— Notariële akte(n) van uitgifte vereist

— Waardering nodig. Indien niet alle aandeelhouders pro rata participeren in de nieuwe uitgifte beperkte wijziging van zeggenschapsverhoudingen.

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

C: Gewone aandelen nieuwe klasse met beperking stemrecht (nieuwe uitgifte)

Deze variant zorgt voor een permanente aanvulling van het eigen vermogen waarbij differentiatie mogelijk is tussen economische rechten en zeggenschap.

+

- Directe versterking van het eigen vermogen
- Minder vreemd vermogen en daarmee in de toekomst een hoger dividend
- Bij toetreding van nieuwe aandeelhouders verbreding van de aandeelhoudersbasis (pluspunt voor rating agencies)

—

- Sterk maar eenmalig signaal naar de markt door commitment aandeelhouders
- Notariële akte(n) van uitgifte vereist
- Waardering nodig indien niet alle aandeelhouders pro rata participeren in de nieuwe uitgifte
- Statutenwijziging vereist

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

D: (Cumulatief) preferente aandelen

Deze vorm van financiële instrumenten geeft een vast rendement aan aandeelhouders en hebben structuur eigenschappen op basis waarvan kredietbeoordelaars ze (gedeeltelijk) meetellen als eigen vermogen.

+ Wordt niet a priori als 100% eigen vermogen beschouwd en hierdoor is meer kapitaal nodig om dezelfde rating te bewerkstelligen
+ Minder vreemd vermogen en daarmee in de toekomst een hoger dividend
+ Nieuwe klasse aandelen kan als klasse worden ingetrokken met terugbetaling (kapitaal-verminderingsprocedure)

— Sterk maar eenmalig signaal naar de markt door commitment aandeelhouders
— Notariële akte(n) van uitgifte vereist
— Aanvullende laag in vermogensstructuur, derhalve verhoging van complexiteit met subjectieve pricing
— Statutenwijziging vereist
— Leidt tot structurele ongelijkheid c.q. prioriteit voor bepaalde aandeelhouders

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

E: Achtergestelde lening (of 'hybride lening')

Deze lening heeft karakteristieken van zowel vreemd- als eigen vermogen. Deze dient wel te voldoen aan voorwaarden als (i) achtergesteldheid (ii) (zeer) lange looptijd en (iii) uitstelmogelijkheden ten aanzien van rente- en aflosverplichtingen. Dit type lening is verhoudingsgewijs duur en kan ook van de kapitaalmarkt worden aangetrokken.

+ Telt doorgaans voor 25-75% mee als eigen vermogen afhankelijk van de voorwaarden
+ Optie uitstel rente en aflossing (bij niet perpetual)
+ Rente aftrekbaar onder voorwaarden (waaronder niet winstafhankelijk gestructureerd)
+ Kan ook via de kapitaalmarkt bij derden worden aangetrokken

— Er is meer kapitaal nodig om dezelfde ratingimpact te bewerkstelligen
— Eigen vermogen weging door rating agencies vermindert in de loop van de tijd richting de einddatum
— Hogere rente dan gewone (senior) lening

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

F: Senior lening

Senior lening heeft een lage rentevergoeding maar telt niet mee als eigen vermogen en dus geen verbetering van de kapitaalstructuur. Dit type vermogen zal logischerwijs uit de reguliere kapitaalmarkt worden gehaald.

+

- Rente fiscaal aftrekbaar
- Veruit de voordeligste manier van financieren gezien zeer lage rente standen
- Pricing en voorwaarden zijn objectief vast te stellen op basis van vergelijkbare transacties in de markt

—

- Geen versterking van het eigen vermogen
- A-rating blijft bij toenemende behoefte aan financiering niet behouden
- Beperkingen vanuit bankconvenanten en eisen ACM op gebied van solvabiliteit
- Vervroegde aflossing normaliter alleen met betalen van boeterente

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

G Reverse converteerbare obligatielening

Een lening met optie om te converteren naar aandelen leidend tot een (gelijktijdige) verhoging van het eigen vermogen en verlaging van vreemd vermogen. Kan tot conversie veel kenmerken delen met die van een achtergestelde lening. Bij een conversierecht voor Alliander als leningnemer is sprake van een ‘reverse convertible’ .

+ Rente tot aan conversie fiscaal aftrekbaar
+ Telt tot aan conversie voor een deel mee als eigen vermogen (veelal 50%)
+ Optie geeft flexibiliteit aan Alliander om schuld te verlagen op gewenste timing
+ Relatief hoge rente vergoeding door conversierecht van Alliander en illiquiditeit
+ Sterk signaal aan de markt

— Complexer instrument door optie-element, derhalve meer afstemming nodig met aandeelhouders en rating agencies en fiscus
— Indien conversie niet plaatsvindt vervalt na verloop van tijd de gedeeltelijke behandeling als eigen vermogen
— Voor Alliander relatief duur instrument

Instrumenten voor versterken eigen vermogen

Na een zorgvuldig totstandkomingsproces is gekozen voor de reverse converteerbare hybride obligatielening

Analyse financiële instrumenten

Gegeven de randvoorwaarden met betrekking tot het behoud van een solide credit rating en de gewenste aandeelhoudersflexibiliteit is in samenspraak met de aandeelhouders gekozen voor de reverse convertible hybride obligatielening als voorkeursinstrument.

Reverse converteerbare hybride obligatielening

Deze optie combineert de voor- en nadelen van een hybride lening met die van een reverse converteerbare lening. Het instrument is **effectief** vanwege de conversieoptie voor Alliander naar aandelen (wanneer nodig) en het **vaste rendement voor participerende aandeelhouders** tot het moment van conversie. Bovendien is de rente onder voorwaarden **fiscaal aftrekbaar** voor Alliander. Gegeven de onzekerheid omtrent de timing en omvang van het benodigde kapitaal is flexibiliteit (het kunnen terugbetalen en/of converteren van de lening) van groot belang.

Kenmerken

- Een achtergestelde lening met een lange looptijd
- Vaste rentecoupon
- Mogelijkheid om rentebetalingen uit te stellen. Uitgestelde betalingen zijn te allen tijden betaalbaar, ook als Alliander dividenden uitkeert of andere betalingen doet onder soortgelijke instrumenten
- Met optie voor Alliander om (o.b.v. objectieve triggers) de lening om te zetten in aandelen: eigen vermogen vergroten én schuld verlagen zonder aanvullend kapitaal op te halen.
- Indien de optie niet tussentijds wordt uitgeoefend, bestaat naar keuze van Alliander aan het einde van de looptijd en bij renteherziening de mogelijkheid van aflossing van de hoofdsom.

Kenmerken van voorkeursinstrument

Kenmerken van voorkeursinstrument

Kenmerken van de reverse converteerbare hybride obligatielening

Beknopte kenmerken

Type lening	Reverse converteerbare hybride obligatielening
Leningverstrekkers	Aandeelhouders van Alliander
Hoofdsom	€ 600 miljoen
Looptijd	60 jaar, tenzij eerder afgelost of geconverteerd
Rentevaste periode	Tarief wordt elke 10 jaar vastgezet
Rentevergoeding	Twee werkdagen voor de transactiedatum zal het tarief worden vastgesteld op basis van de basisrente en afgesproken risico-opslag, waarbij de totale rente niet lager dan 0% kan zijn. Afgesproken rente is 1,975% boven 10-year swap rate.
Renteherziening	Voor het eerst in 2031, daarna elke 10 jaar
Cumulatieve rentebetalingen	Er is mogelijkheid tot uitstel rentebetaling, maar rente blijft altijd betaalbaar
Mogelijke aflossing	Door Alliander bij elke renteherziening of eerder onder bepaalde voorwaarden
Conversie	Onder voorwaarden kan de lening door Alliander worden geconverteerd naar aandelen op basis van een waardering van het aandeel op het moment van de conversie
Uitgifte	15 december 2021

Zie ook de volgende pagina en de bijgevoegde leningsdocumentatie (BIJLAGE 2A, 2B en 2C)

Kenmerken van voorkeursinstrument
Reverse converteerbare hybride obligatielening

Overige voorwaarden

- Optionele aflossing en Aflossing bij Speciale Gebeurtenissen:
  - Verlies aftrekbaarheid rente, verlies 50% eigen vermogen toekenning door kredietbeoordelaars en als Alliander reeds 80% van de lening heeft teruggekocht.
- Substitutie of Aanpassing in plaats van een Aflossing bij Speciale Gebeurtenissen[1]
- De overige clausules in de lening zijn standaard clausules voor hybride instrumenten, behalve de conversiemogelijkheid
- De lening is overdraagbaar tussen aandeelhouders, tenzij de overdracht wijzigingen in de zeggenschap tot gevolg heeft
- De renteopslag is marktconform vastgesteld, zie volgende pagina

Conversie van de hybride obligatielening

- Alliander heeft de mogelijkheid om de lening geheel of gedeeltelijk te converteren in aandelen. Dit recht ontstaat wanneer:
  - Alliander een lagere credit rating krijgt dan A (S&P) of A2 (Moody's)
  - Kredietbeoordelaars aankondigen dat de rating naar verwachting op korte termijn onder de A/A2 (creditwatch) zal worden aangepast
  - De FFO/Netto schuld structureel onder 16% komt
  - De gedelegeerde bevoegdheid tot uitgifte van aandelen aan het bestuur van Alliander ongeldig is verklaard, wordt ingetrokken of een resterende geldigheid van 3 maanden of minder heeft.

[1]*Standaard clausules voor een hybride instrument*

Kenmerken van voorkeursinstrument

Indicatieve rente

Toelichting

- Door de interne benchmark methode te combineren met de beschikbare marktdata van de externe benchmark methode kan een prijspunt bepaald worden voor een nieuwe, achtergestelde, hybride lening met een eerste call datum over 10 jaar.

1. De actuele spread boven de swap rate van de huidige hybride lening van Alliander bedraagt circa 0,95% op grond van de huidige single A issue rating. Dit is circa 59 basispunten goedkoper dan vergelijkbare instrumenten met BBB- rating in de markt.
2. De opslag (zonder conversiepremie) in de markt voor 10 jaar is berekend op circa 2,13%. Gecorrigeerd voor het ratingvoordeel voor Alliander van 59 basispunten bedraagt de opslag indicatief 1,55%.
3. De opslag voor het conversie recht (optie element) in de lening is (kwalitatief) bepaald op 20 basispunten op grond van de gewenste triggers voor het conversierecht voor Alliander.
4. De illiquiditeitsopslag voor verminderde verhandelbaarheid van de lening is (kwalitatief) bepaald op 22,5 basispunten. De marktconforme opslag bedraagt daarmee in totaal 1,975%

Prijsbepaling 10-jaars indicatieve rente hybride lening Alliander

	Rente opbouw	
	10-jaars opslag op basis van (BBB-) regresssie-analyse	2,13%
1	Ratingvoordeel	(0,59%)
2	**Indicatieve marktconforme opslag (10 jaar)**	**1,55%**
3	Opslag voor het conversierecht	0,20%
4	Illiquiditeitspremie	0,225%
	Indicatieve gefixeerde all-in spread	**1,975%**
	10-jaars swap rate per 17/5/21	0,14%
	Indicatieve all-in rente converteerbare hybride lening	**2,115%**

Op basis van een actuele 10-jaars swap rate van 0,14% per 17/5/21 bedraagt de indicatieve rente in totaal 2,115% voor Alliander. Swap rate wordt bij het aangaan van de lening definitief vastgesteld op basis van openbare noteringen en kan in december 2021 hoger of lager staan. De opslag van 1,975% staat vast.

Kermerken van het voorkeursinstrument

Procedure in geval van conversie

De lening kan onder bepaalde objectieve omstandigheden worden geconverteerd in gewone aandelen. Deze omstandigheden zijn:
(i) een rating downgrade,
(ii) een credit watch of
(iii) een structurele daling van de FFO/Netto schuld ratio onder de 16%.
In deze situaties heeft Alliander het recht een bedrag van minimaal € 200 miljoen van de uitstaande lening te converteren in aandelen.

Bij conversie wordt het volgende zorgvuldige proces doorlopen:
In samenspraak met een Lenders Committee van de aandeelhouders wordt een onafhankelijke adviseur aangesteld (een Independent Valuation Service Provider)
Deze onafhankelijke adviseur valideert de noodzaak voor conversie, het voorgestelde te converteren bedrag en bepaalt de conversieprijs waartegen leningdelen worden omgezet in aandelen Alliander
Het Lenders Commitee laat met een eigen adviseur een fairness opinion uitvoeren op het werk van de Independent Valuation Service provider
Indien overeenstemming op alle punten vindt conversie plaats.

In geval van een down grade of credit watch situatie wordt hetzelfde proces doorlopen, echter ontbreekt de nadere toets op het te converteren bedrag.

Mogelijk financieel arrangement met de BNG

Financiering bij BNG Bank

Achtergrond BNG Bank

BNG Bank is van en voor de publieke sector. Bij de BNG draait het niet om zoveel mogelijk winst, maar om maximale maatschappelijke impact. Dat is de drijfveer.

- BNG Bank, waarvan u aandeelhouder bent, is begin 20e eeuw opgericht door Vereniging van Nederlandsche Gemeenten (VNG) om bij te dragen aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken
- BNG Bank richt zich specifiek op de publieke sector in Nederland en het vergroten van klantpartnerschap
  - Stelt de publieke sector in staat maatschappelijke doelstellingen te realiseren
- BNG Bank heeft vier *Sustainable Development Goal* doelstellingen waarvan er twee uitstekend aansluiten bij de energietransitie en de uitdaging van Alliander:
  - Betaalbare duurzame energie
  - Duurzame steden en gemeenschappen
- Wat kan BNG Bank voor aandeelhouders van Alliander betekenen wat betreft de deelname in de obligatielening?
  - BNG Bank biedt financiering aan voor alle looptijden tegen zo laag mogelijke prijzen
  - BNG Bank stelt financieringsoplossingen en expertise ter beschikking waarmee klanten hun maatschappelijke doelstellingen realiseren
  - BNG Bank bouwt aan langdurige relaties met stakeholders en speelt proactief in op hun behoeften

Financiering bij BNG Bank

Indicatie van rente tarieven

BNG Bank biedt aandeelhouders financiering tegen aantrekkelijke voorwaarden

BNG faciliteert verschillende type financieringen. Er kan gekozen worden:

- tussen rentevaste geldleningen of leningen met renteaanpassingen naar verloop van tijd (bijvoorbeeld aangepast aan de reguleringsperioden).
- tussen geldleningen met kortere looptijden of leningen met een langere looptijd.
- tussen aflossingsvrije leningen en leningen met lineair of annuïtair aflossingsprofiel.

Voor indicatieve rentetarieven, zie de tabel hiernaast.

(rentetarieven volgen de markt en veranderen per minuut; voor up to date indicaties kunt u contact opnemen met uw accountmanager)

	Aflossingsvrij	Annuïtair
rentevastperiode		
5 jaar	-/- 0,10%	-/- 0,20%
10 jaar	0,30%	0,05%
20 jaar	0,75%	0,50%
30 jaar	0,80%	0,65%
40 jaar	0,85%	0,75%
50 jaar	0,85%	0,75%

Indicatie van de rentetarieven van BNG Bank
- *tarieven op 28-05-2020*
- *geldig voor gemeenten en provincies*
- *tarieven op basis van contante storting*

Financiering bij BNG Bank

Contactgegevens en proces

Alle gemeenten en provincies zijn reeds klant bij BNG Bank

- Voor het aangaan van een lange termijn financiering t.b.v. een investering in Alliander, adviseren wij om contact op te nemen met de accountmanager van uw gemeente/provincie of te bellen met de accountdesk van BNG Bank:
  tel. 070 – 308 1740
- Of gebruik kan worden gemaakt van de BNG hangt mede af van de financiële situatie bij de Gemeente of Provincie.
- BNG Bank kan en mag u uitdrukkelijk niet adviseren wel of niet tot aankoop van een convertible over te gaan.
- Mocht u interesse hebben in een informatie sessie over verschillende type leningen (met/zonder tussentijdse aflossing, verschillende looptijden, vaste/variabele rente), dan kunt u uw interesse ook bij Alliander kenbaar maken. Bij voldoende gegadigden zullen we in samenwerking met de BNG Bank een webinar organiseren om u te informeren en waar u ook uw vragen kunt stellen.

EINDE

BIJLAGE 2A

EUR 600,000,000
FIXED RATE CONVERTIBLE SHAREHOLDER LOAN FACILITY

2 DECEMBER 2021

ALLIANDER N.V.
as Borrower

and

THE SHAREHOLDERS
as the Lenders

ALLEN & OVERY
Legal Consultants

Allen & Overy LLP

0031821-0000769 EUO3: 2002225271.20

CONTENTS

Clause **Page**

1. Definitions and Interpretation 1
2. Subordination 12
3. The Facility 13
4. Purpose 13
5. Allocation of Commitments 13
6. Conditions of Utilisation 14
7. Loans 14
8. Repayment and Prepayment 14
9. Substitution or Variation 16
10. Costs of Utilisation 16
11. Interest 17
12. Conversion 18
13. Taxation 22
14. Mitigation by the Lenders 24
15. Costs and Expenses 25
16. Representations and Warranties 25
17. Undertakings 28
18. Events of Default 29
19. Changes to Parties 31
20. Lender Committee 32
21. The Closing Agent 32
22. Conduct of business by the Lenders and the Closing Agent 33
23. Administration 33
24. Notices 35
25. Calculations and Certificates 36
26. Partial Invalidity 36
27. Remedies and Waivers 37
28. Amendments and Waivers 37
29. Counterparts 37
30. Governing Law 37
31. Execution of the Agreement by Attorney 37
32. Enforcement 37

Schedule

1. The Lenders 38
2. Conditions precedent 39
3. Form of request 40
4. Form of Transfer Certificate 41
5. Form of Commitment Proposal 43
6. Valuation Framework 44

Signatories 45

THIS EUR 600,000,000 FIXED RATE CONVERTIBLE SHAREHOLDER LOAN FACILITY (the **Agreement)** is made on 2 December 2021.

BETWEEN:

(1) **ALLIANDER N.V.**, a public company (*naamloze vennootschap*) incorporated under the laws of the Netherlands and registered with the Dutch Chamber of Commerce under number 34108286 (the **Borrower**);

(2) **THE SHAREHOLDERS** of the Borrower listed in Schedule 1 (The Lenders) as Lenders (the **Lenders**); and

(3) [●], in its capacity as closing agent (the **Closing Agent**).

IT IS AGREED:

1. DEFINITIONS AND INTERPRETATION

1.1 Definitions

In this Agreement:

10 Year Swap Rate means, in respect of any Reset Period, the mid-swap rate expressed as an annual rate for swap transactions in euro with a term of 10 years commencing on the relevant Reset Date as displayed on Bloomberg screen "[●]" or, if such rate is not displayed on such screen as at the relevant time, the mid-swap rate expressed as an annual rate for swap transactions in euro with a term of 10 years commencing on the relevant Reset Date as displayed on such other page or service as the Borrower and the Lender Committee (acting on the instructions of the Majority Lenders) jointly determine may replace it for the purposes of displaying swap rates of leading reference banks for swaps in euro (in each case, the **Reset Screen Page**) as at 11:00 a.m. (Central European time) on the relevant Reset Date. In the event that the relevant 10 Year Swap Rate does not appear on the Reset Screen Page on the relevant Reset Date, the 10 Year Swap Rate will be the Reset Reference Bank Rate on such Reset Date;

10 Year Swap Rate Quotations means, in relation to any Reset Period, the arithmetic mean of the bid and offered rates for the annual fixed leg (calculated on a 30/360 day count basis) of a fixed-for-floating euro interest rate swap which (a) has a term of ten years commencing on the relevant Reset Date, (b) is in an amount that is representative of a single transaction in the relevant market at the relevant time with an acknowledged dealer of good credit in the swap market, and (iii) has a floating leg based on the 6-month EURIBOR rate (calculated on the basis of the actual number of days elapsed and a year of 360 days) or, if the 6-month EURIBOR rate is no longer being calculated or administered as at the relevant Reset Date, any alternative rate which has replaced EURIBOR in customary market usage for the purposes of determining floating rates of interest in respect of euro-denominated securities (the **Alternative Rate**) or any successor to or replacement of EURIBOR which is formally recommended by any Relevant Nominating Body (the **Successor Rate**), as adjusted by a spread (which may be positive or negative), or the formula or methodology for calculating a spread, in either case, which the IFA determines is required to be applied to the Alternative Rate or the Successor Rate (as the case may be) to reduce or eliminate, to the extent reasonably practicable in the circumstances, any economic prejudice or benefit (as the case may be) to the Lenders as a result of the replacement of EURIBOR rate with the Successor Rate or the Alternative Rate (as the case may be) (the **Adjustment Spread**), each as determined by the IFA. The Alternative Rate or the Successor Rate and any Adjustment Spread will be notified to the Borrower by the IFA, and promptly thereafter by the Borrower to the Lenders, provided however, that if the IFA determines, in good faith and following consultation with the Borrower, that there is no Successor Rate and clear market consensus

as to whether any rate has replaced EURIBOR in customary market usage for the purposes of determining floating rates of interest in respect of euro-denominated securities, the IFA may determine an appropriate alternative rate and Adjustment Spread, and the decision of the IFA will be binding on the Borrower, the Lender Committee and the Lenders. If the IFA is unable to determine an appropriate alternative rate, the Reset Reference Bank Rate for the relevant period will be in the case of each Reset Period other than the Reset Period commencing on the First Reset Date, the Reset Reference Bank Rate in respect of the immediately preceding Reset Period, or (ii) in the case of the Reset Period commencing on the First Reset Date, equal to the last available 10 year mid-swap rate for euro swap transactions, expressed as an annual rate, on the Reset Screen Page;

2018 Securities mean the €500,000,000 Reset Perpetual Capital Securities issued by the Borrower on 8 February 2018 (XS1757377400);

Additional Amount means any additional amount payable by the Borrower under and in accordance with Clause 13.2(c);

Arrears of Interest has the meaning provided in Clause 11.4(b);

Articles of Association means the articles of association (*statuten*) of the Borrower as amended from time to time;

Authorisation means an authorisation, consent, approval, resolution, licence, exemption, filing, registration or declaration;

Business Day means, a day (other than a Saturday or Sunday) on which banks are open for general business in the Netherlands;

A **Change of Control** shall be deemed to have occurred at each time (whether or not approved by the Management Board or Supervisory Board of the Borrower) that any person or persons (**Relevant Person(s)**) acting in concert or any person or persons acting on behalf of any such Relevant Person(s), at any time directly or indirectly or acquire(s) or come(s) to own (A) more than 50 per cent. of the issued Ordinary Shares of the Borrower or (B) such number of the shares in the capital of the Borrower carrying more than 50 per cent. of the voting rights normally exercisable at a general meeting of shareholders of the Borrower;

Closing Date means 15 December 2021;

Commitment Proposal means a document substantially in the form set out in Schedule 5 (Form of Commitment Proposal);

Commitments means, in relation to each Lender, the amount set opposite its name in Schedule 1 (The Lenders) and the amount of any other Commitment transferred to it under this Agreement, in each case to the extent not cancelled, reduced or transferred by it under this Agreement;

a **Compulsory Arrears of Interest Settlement Event** shall have occurred:

(a) if the Borrower declares, resolves on, pays or distributes a dividend or makes a payment (other than a dividend in the form of shares) on any of the shares in its share capital;

(b) if the Borrower declares, pays or distributes a dividend or makes a payment on any Parity Obligations, except where such dividend or payment was not discretionary under the terms of such Parity Obligations;

(c) if the Borrower redeems, repurchases or otherwise acquires any of the shares in its share capital (other than (a) in connection with any employee benefit plans or similar arrangements

with or for the benefit of employees, officers, directors or consultants, (b) as a result of the exchange or conversion of one class or series of capital stock for another class or series of capital stock or (c) as a result of any equity swap or asset swap or similar arrangement concluded by the Borrower with a third party); or

(d) if the Borrower redeems, repurchases or otherwise acquires any Parity Obligations, except for (a) redemption of Parity Obligations on their scheduled maturity date, or (b) a conversion into or exchange for shares in the share capital of the Borrower, or (c) if the Borrower offers to prepay, repurchase or otherwise acquire the Loans and Parity Obligations in whole or in part in a public offer where the amounts of the Loans and Parity Obligations repurchased or acquired are in proportion to their principal amounts then outstanding;

Conversion Date has the meaning provided in in Clause 12.4(e);

Conversion Event means:

(a) a downgrade of the Borrower's long term issuer credit rating below:

(i) [A] by S&P;

(ii) [A2] by Moody's; or

(iii) a similar rating level by another credit rating agency (A) that is recognised by the Dutch Central Bank and (B) with whom the Borrower has a contractual relationship pursuant to which the Borrower is assigned a long term issuer credit rating (a **Recognised Credit Rating Agency**);

(b) one of the credit ratings set out under paragraph (a) above being put under Credit Watch, or being subject to a similar rating action that could lead to a downgrade to a level one notch below [A] by S&P, [A2] by Moody's or from a similar rating level by a Recognised Credit Rating Agency;

(c) the FFO/Net Debt Ratio falls below 16% and the Borrower expects, based on reasonable assumptions, that within 18 months after the date by reference to which it is determined that it has fallen below 16% (i) the FFO/Net Debt Ratio will not increase to at least 16% or (ii) the FFO/Net Debt Ratio will fall below 15%; or

(d) the Issuance Authorisation being declared null and void, revoked or having a remaining validity of 3 months or less;

Conversion Notice has the meaning provided in Clause 12.4(a);

Conversion Price has the meaning provided in Clause 12.1(b);

Conversion Right has the meaning provided in Clause 12.1(a);

Conversion Shares means the Ordinary Shares to be issued and delivered to the Lenders by the Borrower on the Settlement Date on and subject to the terms set out in Clause 12 (Conversion);

Credit Watch means the Borrower being included on a list of a Rating Agency or a Recognised Credit Rating Agency which signals that it may downgrade the Borrower's credit rating;

Default means an Event of Default or any event or circumstance specified in Clause 23 (Events of Default) which would (with the expiry of a grace period, the giving of notice, the making of any

determination under this Agreement or any combination of any of the foregoing) be an Event of Default;

Deferred Interest Payment has the meaning given to it in Clause 11.4(a);

Deferral Notice has the meaning given to it in Clause 11.4(a);

Dutch Civil Code means *Burgerlijk Wetboek*;

Electricity Act 1998 means the Act of 2 July 1998 of the Netherlands, concerning the rules on production, transportation and supply of electricity (*Elektriciteitswet 1998*), as amended from time to time and most recently by the Act of 27 March 2019 amending the Electricity Act 1998 (Stb. 2019, 123) of the Netherlands;

Electricity Network means an electricity network (*net*) as described in Section 1, Subsection 1, sub i, of the Electricity Act 1998 which is owned and operated by one or more entities of the Group pursuant to Chapter 3 of the Electricity Act 1998;

EURIBOR means the Euro Interbank Offered Rate;

Euro or € or EUR means the currency introduced at the start of the third stage of economic and monetary union pursuant to the Treaty establishing the European Community, as amended;

Event of Default means any event or circumstance specified as such in Clause 18 (Events of Default);

Facility means the euro term loan made available under this Agreement as described in Clause 3 (The Facility);

FFO/Net Debt Ratio means the Borrower's reported 12-months result after taxes, (A) corrected for (i) changes in the deferred tax assets and liabilities, (ii) the equity component of compensation for the Loans, (iii) exceptional items and (iv) fair value changes, (B) increased by the balance of depreciation and amortisation of tangible and intangible fixed assets and of income received in advance and (C) divided by the net debt position;

First Reset Date means 15 December 2031;

Gas Act means the Act of 22 June 2000 of the Netherlands, concerning the rules on transportation and supply of natural gas (*Gaswet*), as amended from time to time and most recently by the Act of 27 March 2019 amending the Gas Act (Stb. 2019, 123) of the Netherlands;

Gas Network means a gas network (*gastransportnet*) as described in Section 1, Subsection 1, sub d, of the Gas Act which is owned and operated by one or more entities in the Group pursuant to paragraph 1.2 of the Gas Act;

Group means the Borrower and its Subsidiaries and **member of the Group** shall be construed accordingly;

Heat Act means the Act of 17 June 2013 of the Netherlands, concerning rules on supply of heat (*Warmtewet*), as amended from time to time and most recently by the Act of 4 July 2018 amending the Heat Act (Stb. 2018, 311) of the Netherlands;

Heat Network means an energy distribution network as defined in the Heat Act;

Hybrid Securities or **Hybrid Loans** means securities or loans that at the time of their sale or issuance have been and are continuing to be assigned "equity credit" (or such other nomenclature used by S&P from time to time);

IFA means an independent financial adviser of international reputation or an independent financial adviser with appropriate expertise appointed by the Borrower in its sole discretion;

IFRS means the international financial reporting standards within the meaning of IAS Regulation 1606/2002;

Independent Valuation Opinion means the most recent opinion prepared on behalf of the Borrower at the start of each regulatory period applicable to the Borrower pursuant to the Sector Regulation, in accordance with, amongst other things, a valuation framework for purposes of valuating the Ordinary Shares, as included in Schedule 6 (Valuation Framework);

Independent Valuation Service Provider means an independent financial institution of international reputation, an independent accountancy firm of international standing or independent financial adviser with appropriate expertise;

Initial Allocated Commitments has the meaning given to it in Clause 5.1(b);

Interest Payment means in respect of an interest payment on an Interest Payment Date, the amount of interest payable for the relevant Interest Period applicable to a Loan;

Interest Payment Date means in relation a Loan, the last day of each Interest Period applicable to such Loan;

Interest Period means, in relation to a Loan, each period determined in accordance with Clause 11 (Interest);

Interest Rate means:

(a) for any year until the First Reset Date, the rate per annum agreed between the Borrower and the Lenders in accordance with Clause 10.2 (Interest rate for any year until the First Reset Date);

(b) for any year from the First Reset Date, a rate per annum which shall be the aggregate of:

(i) the Margin; and

(ii) the applicable 10 Year Swap Rate, as determined two Business Days prior to the applicable Reset Date,

provided that if such aggregate is less than zero, the interest rate shall be deemed to be zero;

Issuance Authorisation means the authority delegated to the management board of the Borrower in accordance with section 2:96 of the Dutch Civil Code to issue such number of ordinary shares with the purpose of converting the Conversion Amount into Ordinary Shares in accordance with the terms of this Agreement as set out in the authorisation for the maximum statutory period of 5 years, as said authority is in place or renewed on a yearly basis;

Junior Instruments means the Ordinary Shares, any preference shares in the capital of the Borrower and, if there are any preference shares outstanding, any other instruments outstanding which by their terms are expressed to rank *pari passu* with the preference shares, such instruments;

Lender means each Lender included in Schedule 1 (The Lenders) and each Shareholder which becomes a lender under the Loan in accordance with Clause 5 (Allocation of Commitments);

Lender Committee means a committee of Lenders that may be installed by the Lenders in accordance with Clause 20 (Lender Committee);

Liquidation Preference means an amount equal to the aggregate outstanding principal amount of the Loan together with any accrued and unpaid interest (including Arrears of Interest) up to the date of a Winding-up of the Borrower;

Loan means the term loan facility made available under this Agreement on the Closing Date;

Loan Amount means EUR 600,000,000;

Majority Lenders means a Lender or Lenders whose Commitments aggregate more than 66⅔ per cent. of the Total Commitment (or, if the Commitments have been reduced to zero, aggregated more than 66⅔ per cent. of the Commitments immediately prior to that reduction);

Mandatory Settlement Date means the earlier of:

(a) the tenth (10) Business Day following the occurrence of a Compulsory Arrears of Interest Settlement Event;

(b) the date on which the Loans are repaid in accordance with Clause 8 (Repayment and Prepayment) or Clause 18 (Events of Default); or

(c) the Conversion Date in respect of a Loan,

provided that in respect of item (c) above, a Mandatory Settlement Date shall only occur in respect of such part of a Loan that is converted into Ordinary Shares in accordance with Clause 12 (Conversion) and not in respect of such part of a Loan that remains outstanding thereafter;

Margin means 1.975 per cent. per annum;

Market Abuse Regulation means Regulation (EU) No 596/2014 of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on market abuse, as amended;

Material Adverse Effect means a material adverse effect on:

(a) the business, assets, operations or financial condition of the Group; or

(b) the ability of the Borrower to perform its payment obligations under this Agreement;

Mitigation Period shall have the meaning given to such term in Clause 14.1(a);

Moody's means Moody's France SAS;

Ordinary Shares means fully paid ordinary shares in the capital of the Borrower currently with a par value of €1 (one Euro) each;

Oversubscribing Lender means a Lender that has provided a Commitment Proposal that is in excess of its Relevant Pro Rata Loan Amount;

Parity Obligations means any obligations of the Borrower which rank, or are expressed to rank, *pari passu* with the Loans, including the 2018 Securities;

Party means a party to this Agreement;

Pricing Report shall have the meaning given to such term in Clause 10.2(d);

Qualifying Loan means a loan that contains terms not materially less favourable to the Lenders than the terms of the Loan (as reasonably determined by the Borrower (in consultation with an independent investment bank or counsel of international standing)) and provided that a certification to such effect (and confirming that the conditions set out in paragraph (a) to (h) below have been satisfied) of two senior financial officers of the Borrower shall have been delivered to the Lenders prior to the substitution or variation of the relevant Loan upon which certificate the Lenders shall rely absolutely, **provided that**:

(a) the qualifying loan shall be entered into by the Borrower or any wholly-owned direct or indirect Subsidiary of the Borrower with a guarantee of the Borrower, such that the Lenders have the same material rights and claims as provided under the Loan;

(b) the qualifying loan (and/or, as appropriate, the guarantee as aforesaid) shall, upon a Winding-up of the Borrower, rank *pari passu* with the Loan;

(c) the qualifying loan shall contain terms which provide for at least the same interest rate from time to time applying to the Loan and preserve the same interest payment dates;

(d) the qualifying loan shall preserve the obligations (including the obligations arising from the exercise of any right) of the Borrower as to prepayment of the Loan, including (without limitation) as to timing of, and amounts payable upon, such prepayment;

(e) the qualifying loan shall preserve any existing rights to any accrued interest, any Deferred Interest Payment and any other amounts payable under the Loan which, in each case, has accrued to Lenders and not been paid;

(f) the qualifying loan shall preserve the conversion mechanism and Issuance Authority mechanism agreed upon in this Agreement;

(g) the qualifying loan shall not contain terms providing for loss absorption through principal write-down; and

(h) the qualifying loan shall otherwise contain substantially identical terms to the Loans, save where (without prejudice to the requirement that the terms are not materially less favourable to Lenders than the terms of the Loans as described above) any modifications to such terms are required to be made to avoid the occurrence or effect of a Rating Event, a Tax Deduction Event or, as the case may be, a Withholding Tax Event, provided that any such modifications required for Dutch tax purposes shall only be permitted if the Borrower has certified to the Lenders that it has consulted with and obtained written advice to this effect from a reputable tax advisor for purposes of such modification;

Rating Agency means Moody's or any of its subsidiaries and their successors or S&P or any of its subsidiaries and their successors or any rating agency substituted for any of them (or any permitted substitute of them) by the Borrower from time to time;

Rating Event means (i) any Rating Agency, which has assigned a sponsored credit rating to the Borrower, or Recognised Rating Agency publishes any amendment to, clarification of, or change in hybrid capital methodology or a change in the interpretation thereof after the date of this Agreement, as a result of which the Loans would no longer be eligible for the same or a higher category of "equity credit" or such similar nomenclature as may be used by that Rating Agency or Recognised Rating Agency from time to time to describe the degree to which the terms of an instrument are supportive of

the Borrower's senior obligations, attributed to the Loans at the Closing Date or, if later, at the time when S&P first publishes its confirmation of the "equity credit" attributed by it to the Loans (an **Equity Credit Change**) or (ii) the Borrower has received confirmation from any Rating Agency, which has assigned a sponsored rating to the Borrower, or Recognised Rating Agency that due to any amendment to, clarification of, or change in hybrid capital methodology or a change in the interpretation thereof, an Equity Credit Change has occurred. For the purposes of this definition, **sponsored rating** means a credit rating assigned by a credit rating agency with whom the Borrower has a contractual relationship pursuant to which the Loans are assigned a rating and the Loans are assigned an equity credit;

Relevant Amount means, at any Relevant Time, the aggregate principal amount of the Borrower's outstanding Hybrid Securities and Hybrid Loans at that time;

Relevant Nominating Body means:

(a) the central bank for the Euro, or any central bank or other supervisory authority which is responsible for supervising the administrator of EURIBOR; or

(b) any working group or committee sponsored by, chaired or co-chaired by or constituted at the request of (i) the central bank for the Euro, (ii) any central bank or other supervisory authority which is responsible for supervising the administrator of EURIBOR, (iii) a group of the aforementioned central banks or other supervisory authorities or (iv) the Financial Stability Board or any part thereof;

Relevant Pro Rata Loan Amount means in respect of each Lender the pro rata Loan Amount calculated by reference to the aggregate of Ordinary Shares held by it to the aggregate of Ordinary Shares held by all Shareholders;

Relevant Time means the time of the first prepayment after the applicable Closing Date or, if the aggregate principal amount of the Borrower's outstanding Hybrid Securities and Hybrid Loans have increased after the applicable Closing Date, the time of the first prepayment after the most recent increase;

Remaining Available Sum means the Loan Amount minus the Initial Allocated Commitments;

Repayment Date has the meaning given to it in Clause 8.2;

Repayment Notice has the meaning given to it in Clause 8.3;

Representation means each of the representations and warranties set out in Clause 16.1 (Representations and warranties);

Request means a request for a Loan, substantially in the form of Schedule 3 (Form of request);

Reset Date means the First Reset Date and each date falling on the tenth anniversary of the First Reset Date;

Reset Period means the period from one Reset Date to the next following Reset Date;

Reset Reference Bank Rate means the percentage rate determined by the Borrower and the Lender Committee (acting on the instructions of the Majority Lenders) jointly on the basis of the 10 Year Swap Rate Quotations provided by five leading swap dealers in the interbank market selected by the Borrower and the Lender Committee (the **Reset Reference Banks**) to the Borrower and the Lender Committee at approximately 11am (Central European time) on the relevant Reset Date. If (a) at least three quotations are provided, the 10 Year Swap Rate will be determined by the Borrower and the Lender Committee on the basis of the arithmetic mean (or, if only three quotations are provided, the

median) of the quotations provided, eliminating the highest quotation (or, in the event of equality, one of the highest) and the lowest quotation (or, in the event of equality, one of the lowest); (b) if only two quotations are provided, the Reset Reference Bank Rate will be the arithmetic mean of the quotations provided; (c) if only one quotation is provided, the Reset Reference Bank Rate will be the quotation provided; and if no quotations are provided, the Reset Reference Bank Rate for the relevant period will be (i) in the case of each Reset Period other than the Reset Period commencing on the First Reset Date, the Reset Reference Bank Rate in respect of the immediately preceding Reset Period, or (ii) in the case of the Reset Period commencing on the First Reset Date, equal to the last available 10 year mid-swap rate for euro swap transactions, expressed as an annual rate, on the Reset Screen Page;

Sector Regulation means any mandatory regulatory requirement pursuant to EU or the Netherlands energy sector regulation, including but not limited to any mandated reorganisation, amalgamation, acquisition, disposal or consolidation of an Electricity Network and/or Gas Network and/or Heat Network;

Securities means any securities including, without limitation, shares in the capital of the Borrower, or options, warrants or other rights to subscribe for or purchase or acquire shares in the capital of the Borrower;

Selected Independent Valuation Service Provider has the meaning provided in Clause12.3(b);

Senior Obligations means all subordinated or unsubordinated obligations of the Borrower other than (a) Parity Obligations; and (b) Junior Instruments;

Substantial Repurchase Event shall be deemed to occur if prior to the giving of the relevant notice of prepayment the Borrower or any of its Subsidiaries repurchases (and effects corresponding cancellations) or prepays all Loans in respect of 80% or more in the aggregate principal amount of the Loans;

Settlement Date means the date on which the Ordinary Shares are delivered on exercise of the Conversion Right;

Shareholders means the holders of Ordinary Shares in the capital of the Borrower from time to time;

S&P means S&P Global Ratings Europe Limited or any successor to its rating business;

Subsidiary means an entity of which a person has direct or indirect control or owns directly or indirectly more than 50 per cent. of the voting capital or similar right of ownership and **control** for this purpose means the power to direct the management and the policies of the entity whether through the ownership of voting capital, by contract or otherwise;

Tax means any tax, levy, impost, duty or other charge, or withholding of a similar nature (including any penalty or interest payable in connection with any failure to pay or any delay in paying any of the same);

Tax Deduction Event means that the Borrower has obtained an opinion in writing from a reputable firm of tax advisors of good standing (pre-approved by the Majority Lenders, such approval not unreasonably to be withheld), a decision of the Dutch tax authorities and/or a court ruling to the effect that interest payments under any of the Loans were, but are or will no longer be, tax-deductible by the Borrower for Dutch corporate income tax purposes by reason of:

(i) any actual or proposed change in or amendment to the laws, regulations or rulings of the Netherlands or any political subdivision or taxing authority thereof or therein; or

(ii) any actual or proposed change in the official application or interpretation of such laws, regulations or rulings; or

(iii) any action which shall have been taken by any taxing authority or any court of competent jurisdiction of the Netherlands or any political subdivision or taxing authority thereof or therein, whether or not such action was taken or brought with respect to the Borrower,

which change, amendment or execution becomes effective, taking of action occurs, or proposal is made, on or after the date of this Agreement and **provided that** such Tax Deduction Event cannot be avoided by the Borrower taking all reasonable measures available to it;

Termination Date means 15 December 2081;

Transfer Certificate means a certificate, substantially in the form of Schedule 4 (Form of Transfer Certificate) or any other form agreed between the Majority Lenders and the Borrower;

Total Commitments means the aggregate of the Commitments;

Unpaid Sum means any sum due and payable but unpaid by the Borrower under this Agreement;

Utilisation means the utilisation of a Loan under the Facility;

Utilisation Date means each date on which the Facility is utilised;

Winding-up means a situation where or the event that (i) an order is made or a decree or resolution is passed for the winding-up, liquidation or dissolution of the Borrower, or (ii) a trustee (*curator*) is appointed by the competent District Court in the Netherlands in the event of bankruptcy (*faillissement*) affecting the whole or a substantial part of the undertaking or assets of the Borrower and such appointment is not discharged within 30 days; and

Withholding Tax Event means that the Borrower has obtained an opinion in writing from a reputable firm of tax advisors of good standing (pre-approved by the Majority Lenders, such approval not unreasonably to be withheld) to the effect that the Borrower would be required to pay Additional Amounts upon the next due date for a payment in respect of any of the Loans by reason of:

(i) any actual or proposed change in or amendment to the laws, regulations or rulings of the Netherlands or any political subdivision or taxing authority thereof or therein; or

(ii) any actual or proposed change in the official application or interpretation of such laws, regulations or rulings; or

(iii) any action which shall have been taken by any taxing authority or any court of competent jurisdiction of the Netherlands or any political subdivision or taxing authority thereof or therein, whether or not such action was taken or brought with respect to the Borrower,

which change, amendment or execution becomes effective, taking of action occurs, or proposal is made, on or after the date of this Agreement and **provided that** such Withholding Tax Event cannot be avoided by the Borrower taking all reasonable measures available to it.

1.2 Construction

(a) Unless a contrary indication appears, any reference in this Agreement to:

(i) the list of contents and headings are for ease of reference only and shall not be taken into account in construing this Agreement;

(ii) "Clauses" and "Schedules" are to be construed as references to the clauses of, and schedules to, this Agreement;

(iii) the words "include(s)", "including" and "in particular" shall be construed as being by way of illustration or emphasis only and shall not be construed as, nor shall they take effect as, limiting the generality of any preceding words;

(iv) the expression "this Clause" shall, unless followed by reference to a specific provision, be deemed to refer to the whole clause (not merely the clause, paragraph or other provision) in which the expression occurs;

(v) any "assignee" of a person shall include any person who has assumed all or some of the rights and/or obligations of the relevant person, whether by assignment (*cessie*), transfer of contract (*contractsoverneming*), novation or otherwise;

(vi) "in writing" means any communication made by letter or email;

(vii) "assets" includes revenues, property and rights of every kind, present, future, actual and contingent and whether tangible or intangible (including uncalled share capital);

(viii) the words "other" and "otherwise" shall not be construed *ejusdem generis* with any preceding words where a wider construction is possible;

(ix) words importing the "plural" shall include the "singular" and vice versa and words importing genre shall include any genre;

(x) any "person" or "Person" includes one or more of that person's assignees, transferees, successors in title, delegates, sub-delegates and appointees (in the case of a Party, in so far as such assignees, transferees, successors in title, delegates, sub-delegates and appointees are permitted) and any person, firm, company, corporation, government, state or agency of a state or any association, trust or partnership (whether or not having separate legal personality);

(xi) a "regulation" includes any regulation, rule, official directive, request or guideline (whether or not having the force of law, but if not having the force of law, only if the persons to whom it is intended to apply generally comply with it) of any governmental, intergovernmental or supranational body, agency, department or regulatory, self-regulatory or other authority or organisation;

(xii) any "statute" or "statutory provision" includes any statute or statutory provision which amends, extends, consolidates or replaces it, or which has been amended, extended, consolidated or replaced by it, and any orders, regulations, instruments or other subordinate legislation made under it; and

(xiii) this "Agreement" or any other agreement or instrument is a reference to the Agreement or other agreement or instrument as amended, varied, novated, supplemented or replaced from time to time.

(b) Unless the contrary intention appears, a reference to a "month" or "months" is a reference to a period starting on one day in a calendar month and ending on the numerically corresponding day in the next calendar month, except that:

(i) if the numerically corresponding day is not a Business Day, the period shall end on the next Business Day in that calendar month in which that period is to end if there is one, or if there is not, on the immediately preceding Business Day;

(ii) if there is no numerically corresponding day in that month in which that period is to end, that period shall end on the last Business Day in that month; and

(iii) notwithstanding paragraph (a) above, a period which commences on the last Business Day of a month will end on the last Business Day in the next month or the calendar month in which it is to end, as appropriate.

The above rules will only apply to the last month of any period.

(c) Unless the contrary intention appears, a reference to a "year" or "years" is a reference to a period starting on one day in a calendar month and ending on the numerically corresponding day in the next calendar year, except that:

(i) (subject to Clause 1.2(b)) if the numerically corresponding day is not a Business Day, that period shall end on the next Business Day in that calendar year in which that period is to end if there is one or, if there is not, on the immediately preceding Business Day;

(ii) if there is no numerically corresponding day in the calendar year in which that period is to end, that period shall end on the last Business Day in that calendar year; and

(iii) if an Interest Period begins on the last Business Day of a calendar year, that Interest Period shall end on the last Business Day in the calendar year in which that Interest Period is to end.

The above rules (a) to (c) will only apply to the last year of any period.

(d) Section, clause and schedule headings are for ease of reference only.

1.3 Third party rights

(a) Unless expressly provided to the contrary in this Agreement, a person who is not a Party has no right to enforce or to enjoy the benefit of any term of this Agreement.

(b) Notwithstanding any term of this Agreement, the consent of any person who is not a Party is not required to rescind or vary this Agreement at any time.

1.4 Dutch terms

In this Agreement, a reference to:

(a) a "necessary action to authorise" includes without limitation, where applicable, compliance with any requirements of *Wet op de ondernemingsraden* (Works Councils Act of the Netherlands);

(b) any "step or procedure" taken in connection with insolvency proceedings includes a Dutch entity having filed a notice under section 36 of the *Invorderingswet 1990* (Tax Collection Act of the Netherlands); and

(c) a "merger" includes a *juridische fusie*.

2. SUBORDINATION

(a) Obligations under the Facility (including in respect of interest and Arrears of Interest) are unsecured and subordinated in accordance with this Clause 2. In the event of the Winding-up

of the Borrower, the Lenders shall be entitled to claim a cash payment equal to the Liquidation Preference. Such claim of the Lenders under the Facility shall rank:

(i) junior to the Senior Obligations;

(ii) *pari passu* with the Parity Obligations; and

(iii) senior only to the Junior Instruments.

(b) Accordingly, no amounts shall be payable in such Winding-up of the Borrower in respect of the Facility unless all the claims of all other Senior Obligations shall have been paid in full.

(c) Subject to applicable law, no Lender may exercise or claim any right of set-off in respect of any amount owed to it by the Borrower arising under or in connection with the Facility and each Lender will be deemed to have waived all such rights of set-off.

(d) This Clause 2 is an irrevocable stipulation (*derdenbeding*) for the benefit of the creditors of the Senior Obligations and each such creditor may rely on and enforce this Clause 2 under Section 6:253 of the Dutch Civil Code.

3. THE FACILITY

Subject to the terms of this Agreement, the Lenders make available to the Borrower a euro term loan facility in a maximum aggregate amount equal to the Total Commitments.

4. PURPOSE

4.1 Purpose

The Borrower shall apply all amounts borrowed by it under the Facility towards its general corporate and working capital purposes, including but not limited to refinancing of its existing financial indebtedness.

4.2 Monitoring

No Lender is bound to monitor or verify the application of any amount borrowed pursuant to this Agreement.

5. ALLOCATION OF COMMITMENTS

The Commitments of each Lender shall be established and allocated in accordance with the provisions of this Clause 5.

5.1 Lenders

(a) Each Lender shall no later than 10 Business Days prior to the Closing Date, deliver to the Borrower a duly completed and executed Commitment Proposal.

(b) Upon receipt of all Commitment Proposals, the Borrower shall allocate the available commitments, taking into account the Loan Amount and provided that if the aggregate of the Commitment Proposals exceed the Loan Amount, each Lender's allocated Commitments shall be no greater than the proportion born by the aggregate of Ordinary Shares held by it to the aggregate of Ordinary Shares held by all Shareholders. The total commitments so allocated shall constitute the **Initial Allocated Commitments**.

(c) If the Remaining Available Sum is greater than zero, the Borrower shall allocate the Remaining Available Sum to each Oversubscribing Lender, by allocating a Commitment to each such Oversubscribing Lender which is a percentage of the Remaining Available Sum equal to the percentage of the amount by which its Commitment Proposal exceeds the Relevant Pro Rata Loan Amount relative to the Remaining Available Amount.

(d) The Borrower shall, no later than 8 Business Days prior to the Closing Date, inform each Lender of its final Commitments and deliver to each Lender an updated Schedule 1 (The Lenders) setting out the final Commitments of each Lender on the Closing Date.

6. CONDITIONS OF UTILISATION

6.1 Conditions precedent to utilisation

(a) The Borrower may not deliver a Request unless the Closing Agent has received all the documents and other evidence listed in Schedule 2 (Conditions precedent) in form and substance satisfactory to the Closing Agent. The Closing Agent shall notify the Borrower and the Lenders promptly upon being so satisfied.

(b) Other than to the extent that the Majority Lenders notify the Closing Agent in writing to the contrary before the Closing Agent gives the notification described in paragraph (a) above, the Lenders hereby authorise (but do not require) the Closing Agent to give that notification. The Closing Agent shall not be liable for any damages, costs or losses whatsoever as a result of giving any such notification.

6.2 Further conditions precedent

The obligations of each Lender to participate in any Loan are subject to the further conditions precedent that on both the date of the Request and the Utilisation Date for that Loan, the Borrower represents and warrants for the benefit of the Lenders that:

(a) no Default has occurred and is continuing or would result from the proposed Loan; and

(b) the Representations made by the Borrower (other than the representations set out in Clause 16.7 (No Conversion Event) and Clause 17.11(Tax Deduction)) by reference to the facts and circumstances then existing were true in all material respects.

7. LOANS

7.1 Delivery of a request

The Borrower shall utilise the Facility by delivery to the Closing Agent of a duly completed Request not later than 5 Business Days prior to the Closing Date.

7.2 Lenders' participation

If the conditions set out in this Agreement have been met, each Lender shall make its participation in each Loan available by the applicable Closing Date.

8. REPAYMENT AND PREPAYMENT

8.1 The Borrower shall repay the Loans in full on the Termination Date.

8.2 The Borrower may, if it gives the Lenders no earlier than 45 days' and no later than 15 days' notice, prepay the whole of the Loans (together with any accrued and unpaid interest and any outstanding Arrears of Interest up to (but excluding) the date of repayment), as follows:

(a) on any Reset Date at 100% of the outstanding principal amount of each Loan; or

(b) on any Business Day following the occurrence of a Rating Event, a Substantial Repurchase Event, a Tax Deduction Event or a Withholding Tax Event, in each case at 101% of the outstanding principal amount of each Loan, (each such prepayment date, a **Repayment Date**).

8.3 Any notice of repayment given by the Borrower pursuant to this Clause 8 (a **Repayment Notice**) shall be irrevocable. The Repayment Notice shall specify:

(a) the Repayment Date;

(b) the principal amount of the Loans outstanding, in each case as at the latest practicable date prior to the publication of the Repayment Notice; and

(c) the amount of accrued interest and Arrears of Interest (if any) payable in respect of the Loans on the Repayment Date.

8.4 Cancellation

If all or part of any Lender's participation in a Loan is repaid or in respect of which Conversion Rights are exercised, an amount of that Lender's Commitment (equal to the amount of participation which is repaid or the amount of the Loan in respect of which Conversion Rights are exercised) will be deemed to be cancelled on the date of repayment or the Conversion Date, as applicable.

8.5 Multiple notices

If more than one notice of repayment is given pursuant to this Clause 8, the first of such notices shall prevail.

8.6 Re-borrowing

The Borrower may not re-borrow any part of the Facility which is repaid or in respect of which Conversion Rights have been exercised pursuant to Clause 12 (Conversion).

8.7 Limitation

The Borrower shall not prepay all or any part of a Loan or cancel all or any part of the Commitment except at the times and in the manner expressly provided for in this Agreement.

8.8 Prepayment intention

The Borrower intends (without thereby assuming a legal or contractual obligation) that it will prepay the Loans only to the extent that the part of the aggregate outstanding principal amount of the Loans to be prepaid which was assigned "equity credit" (or such similar nomenclature used by S&P from time to time) at the time of the entering into of the Loans does not exceed such part of the net proceeds received by the Borrower or any Subsidiary of the Borrower after the applicable Closing Date but on or prior to the date of such prepayment from the sale or issuance of securities or the borrowing of a loan by the Borrower or such Subsidiary to third party purchasers or from third party lenders (other than group entities of the Borrower) which are assigned by S&P "equity credit" (or such similar nomenclature used by S&P from time to time) (but taking into account any changes in hybrid capital

methodology or another relevant methodology or the interpretation thereof since the entering into of the Loans), unless:

(a) the long-term corporate credit rating assigned by S&P to the Borrower at the time of such prepayment is at least equal to the rating at the time of the last additional hybrid issuance and the Borrower is comfortable that such rating would not fall below this level, as a result of such prepayment;

(b) in the case of a prepayment, such prepayment is, taken together with relevant repurchases or redemptions of other Hybrid Securities or Hybrid Loans of the Borrower: (i) in any period of 12 consecutive months starting at the Relevant Time, of less than 10% of the Relevant Amount; or (ii) in any period of 10 consecutive years starting at the Relevant Time, of less than 25% of the Relevant Amount, provided that such prepayment has no materially negative effect on the Borrower's credit profile;

(c) if, in the case of a prepayment, such prepayment is in an amount necessary to allow the Borrower's aggregate amount of hybrid capital remaining outstanding after such prepayment to remain below the maximum aggregate principal amount of hybrid capital to which S&P would assign equity content under its prevailing methodology;

(d) the Loans are prepaid pursuant to a Substantial Repurchase Event, or a Tax Deduction Event, a Withholding Tax Event or a Rating Event;

(e) the Loans are not assigned an "equity credit" by S&P (or such similar nomenclature then used by S&P) at the time of such prepayment; or

(f) such prepayment occurs on or after the Reset Date falling on 15 December 2051.

9. SUBSTITUTION OR VARIATION

The Borrower may, upon the occurrence of a Rating Event, a Tax Deduction Event or a Withholding Tax Event, at any time, without the consent of the relevant Lenders, either: (a) substitute the Loans (in full) for; or (b) vary the terms of the Loans with the effect that the Loans remain or become, as the case may be, a Qualifying Loan. The Lenders shall be obliged to co-operate with such substitution or variation.

10. COSTS OF UTILISATION

10.1 Interest

The rate of interest on the Loan is the Interest Rate.

10.2 Interest rate for any year until the First Reset Date

(a) The interest rate for any Interest Period until the First Reset Date will be calculated by reference to the midpoint of a range of 10 Year Swap Rates that is quoted on each of the second to seventh Business Day before the Closing Date by Ernst & Young together with KPMG (the **Selected Parties**), rounded to the nearest 5 basis points, in accordance with this Clause 10.2.

(b) Two Business Days prior to the Closing Date, the applicable 10 Year Swap Rate as determined pursuant to paragraph (a) above will be added to the Margin to create the interest rate applicable to the Loan.

(c) For purposes of paragraph (a) and (b) above, any reference to a 'Reset Date' in the definition of 10 Year Swap Rate shall be deemed to refer to each of the second to seventh Business Day before to the Closing Date.

(d) A Pricing Report will be drafted by the Selected Parties, which will be shared with the Borrower and Lenders, excluding any information that cannot be made public on the basis of applicable law (including, for avoidance of doubt, the Market Abuse Regulation) (the **Pricing Report**).

10.3 Payment of interest

The Borrower shall pay accrued interest on each Loan on the last day of each Interest Period with the final interest payment in respect of each Loan being paid on the earlier of the Termination Date and the applicable Repayment Date for the Loan.

11. INTEREST

11.1 Interest Periods

(a) Subject to paragraph (d) below, interest accrued on the Loans shall be payable in arrears and calculated by reference to successive Interest Periods of one (1) years' duration (or such shorter period as may be agreed between the Borrower and the Lender, acting reasonably, with respect to: (i) the Repayment Date for the Loans; or (ii) the last Interest Period in respect of the Loans).

(b) Interest on the Loans shall be calculated and payable on the basis of the actual number of days elapsed in a 360-day year.

(c) No Interest Period for the Loans shall extend beyond the earlier of the Termination Date and the applicable Repayment Date.

(d) The first Interest Period for the Loan starts on the Closing Date. The first Interest Period ends on the first anniversary of the Closing Date.

11.2 Non-business days

If an Interest Period would otherwise end on a day which is not a Business Day, that Interest Period will instead end on the next Business Day in that calendar month (if there is one) or the preceding Business Day (if there is not) and the Interest payable shall be adjusted accordingly.

11.3 Accrual of interest

Each Loan will cease to bear interest:

(a) where the Conversion Right shall have been exercised by the Borrower, from the relevant Conversion Date (subject as provided in Clause 12 (Conversion)); or

(b) where such Loan is repaid pursuant to Clause 8 (Repayment and Prepayment) or Clause 18 (Events of Default), from the due date for repayment thereof unless, upon due presentation thereof, payment of principal in respect of such Loan is improperly withheld or refused, in which event interest will continue to accrue at the rate specified in Clause 10.1 (Interest) (both

before and after judgment) until the day on which all sums due in respect of a Loan up to that day are received by or on behalf of the relevant Lender.

11.4 Optional deferral of interest by the Borrower

(a) The Borrower may, at its discretion, elect to defer all or part of any Interest Payment (a **Deferred Interest Payment**) which is otherwise scheduled to be paid on an Interest Payment Date by giving notice (a **Deferral Notice**) of such election to the Lenders in accordance with Clause 24 (Notices) not less than 10 Business Days prior to the relevant Interest Payment Date. Subject to Clause 11.5 (Mandatory settlement of interest), if the Borrower elects not to make all or part of any Interest Payment on an Interest Payment Date, then it will not have any obligation to pay such interest on the relevant Interest Payment Date and any such non-payment of interest will not constitute an Event of Default or any other breach of its obligations under this Agreement or for any other purpose.

(b) Any Deferred Interest Payment shall itself bear interest (such further interest together with the Deferred Interest Payment, being **Arrears of Interest**), at the Interest Rate prevailing from time to time, from (and including) the date on which (but for such deferral) the Deferred Interest Payment would otherwise have been due to be made to (but excluding) the relevant optional settlement date of such Arrears of Interest specified in the Deferral Notice or, as appropriate, such other date on which such Deferred Interest Payment is paid in accordance with Clause 11.5 (Mandatory settlement of interest), in each case such further interest being compounded to the Loans on each Interest Payment Date.

(c) Non-payment of Arrears of Interest shall not constitute a default by the Borrower under this Agreement or for any other purpose, unless such payment is required in accordance with Clause 11.5 (Mandatory settlement of interest).

11.5 Mandatory settlement of interest

Notwithstanding the provisions of this Clause 11 relating to the ability of the Borrower to defer Interest Payments, the Borrower shall pay any outstanding Arrears of Interest, in whole but not in part, on the first occurring Mandatory Settlement Date following the Interest Payment Date on which a Deferred Interest Payment first arose.

12. CONVERSION

12.1 Conversion Right

(a) If

(i) a Conversion Event has occurred and as long as it is continuing; or

(ii) the Majority Lenders have so requested and the Borrower has so agreed,

and subject to and as provided in this Agreement, the Borrower shall be entitled to convert each Loan and any outstanding Arrears of Interest, together with any accrued and unpaid interest to (but excluding) the relevant Conversion Date (together, the **Convertible Amount**) relating to such Loan into new and/or existing Ordinary Shares, as determined by the Borrower, credited as fully paid (a **Conversion Right**).

If the Lenders do not agree with the Convertible Amount as determined by the Borrower, the Selected Independent Valuation Service Provider shall be requested to determine the Convertible Amount and any such determination shall be binding on all Parties.

(b) The number of Ordinary Shares to be issued on exercise of a Conversion Right in respect of a Loan shall be determined by dividing the Convertible Amount outstanding on the Conversion Date by the market value per Ordinary Share (such value per Ordinary Share, as calculated in accordance with Clause 12.2, the **Conversion Price**) in effect on the relevant Conversion Date.

(c) Conversion Rights may only be exercised in respect of the Convertible Amount in relation to such Loan (if any).

(d) The resultant Conversion Price, if not an integral multiple of €1.00 (one Euro), shall be rounded down to the nearest whole multiple of €1.00 (one Euro). The part of the Conversion Price that will not be converted because of the aforementioned rounding off, will be paid in cash by the Borrower to the relevant Lenders before issuing the Conversion Shares.

(e) Fractions of Conversion Shares will not be issued to the Lenders upon the exercise of a Conversion Right and no cash payment will be made in lieu thereof.

(f) Any interest amounts unpaid and accrued during the period from (and including) the dividend payment date immediately preceding the relevant Conversion Date to (but excluding) the relevant Conversion Date, forming part of the Convertible Amount relating to a Loan, shall be deducted by the Borrower from any dividend amount payable in respect of the Ordinary Shares received by a Lender following exercise by the Borrower of its Conversion Right on the dividend payment date immediately succeeding the relevant Conversion Date.

(g) The Borrower undertakes that prior to the exercise by it of its Conversion Right, it shall use its best efforts to investigate whether in its sole determination it is commercially feasible to issue Hybrid Loans or Hybrid Securities to parties other than the Lenders instead of exercising its Conversion Right and the Borrower will discuss this investigation with the Lender Committee. In making such determination the Borrower shall amongst other things take into account its funding plan, its financial policy framework and any guidance received from the Rating Agencies in respect of the impact of any decision not to exercise its Conversion Right on the Borrower's credit ratings and the FFO/Net Debt Ratio.

(h) Upon the first exercise by the Borrower of its Conversion Right, each Loan, together with any accrued and unpaid interest to (but excluding) the relevant Conversion Date and any outstanding Arrears of Interest, shall be converted into Ordinary Shares in accordance with this Clause 13.1 for an amount at least equal to EUR 200,000,000 in aggregate principal amount of the Loans or, in the case or the occurrence of an event mentioned under (c) of the definition of Conversion Event, any amount in excess of EUR 200,000,000 in aggregate principal amount of the Loans that as determined by the Selected Independent Valuation Service Provider is required to accomplish that an event mentioned under (c) of the definition of Conversion Event no longer occurs. The Borrower shall provide the substantiated analysis of such determination by the Selected Independent Valuation Service Provider to the Lenders prior to the exercise of its Conversion Right. Any such exercise by the Borrower of its Conversion Right shall be for a *pro rata* part of each Loan.

(i) Upon the exercise by the Borrower of its Conversion Right in the case or the occurrence of an event mentioned under (c) of the definition of Conversion Event, the Selected Independent Valuation Service Provider shall validate the expectation of the Borrower that within 18 months after the date by reference to which it is determined that it has fallen below 16% (i) the FFO/Net Debt Ratio will not increase to at least 16% or (ii) the FFO/Net Debt Ratio will fall below 15% and shall include such validation in the valuation report referred to in Clauses 12.2 and 12.3. If no such validation can be made by the Selected Independent Valuation

Service Provider a Conversion Event mentioned under (c) of the definition of Conversion Event shall be deemed not to have occurred.

(j) If as a result of the exercise by the Borrower of its Conversion Right a Change of Control would occur, the Convertible Amount of the Loan of the Lender that would as a result of such exercise by the Borrower of its Conversion Right directly or indirectly or acquire(s) or come(s) to own (A) more than 50 per cent. of the issued Ordinary Shares of the Borrower or (B) such number of the shares in the capital of the Borrower carrying more than 50 per cent. of the voting rights normally exercisable at a general meeting of shareholders of the Borrower, will be determined by the Borrower in such a manner that a Change of Control shall not occur and any remaining amount of the Loan of that Lender not converted into Ordinary Shares shall be repaid by the Borrower to that Lender on the relevant Conversion Date.

12.2 Conversion Price

(a) The Conversion Price shall be calculated by the Selected Independent Valuation Service Provider, which shall prepare a valuation report for this purpose. Upon receipt of the valuation report, the Borrower shall request Lender Committee to appoint an Independent Valuation Service Provider to prepare a fairness opinion in respect of the valuation report for the benefit of the Lenders. For this purpose, the valuation report prepared by the Selected Independent Valuation Service Provider shall be shared with the Independent Valuation Service Provider appointed by the Lender Committee and the valuation report will be available for inspection by the Lender Committee at the registered office of the Borrower.

(b) The Selected Independent Valuation Service Provider shall base the valuation of the Ordinary Shares on:

(i) events, circumstances and assumptions assuming a Conversion Event has occurred based on events, circumstances and assumptions on the last day of the month ending prior to the date of the Conversion Notice;

(ii) the premise of value and framework assumptions, which were used in the most recent Independent Valuation Opinion, as included in Schedule 6 (Valuation Framework), to the extent possible and considered to be reasonable by the Selected Independent Valuation Service Provider.

12.3 Independent Valuation Service Provider

(a) The Conversion Notice sent by the Borrower to the Lenders shall include the details of no more than three parties that the Borrower would be willing to appoint as Independent Valuation Service Provider.

(b) Within 3 Business Days of receipt by the Lenders of the Conversion Notice, the Lender Committee shall select one of the three proposed parties as Independent Valuation Service Provider (the **Selected Independent Valuation Service Provider**) and shall inform the Borrower accordingly. In case the Borrower is not so informed or the Lenders have not made a selection, in each case within 3 Business Days of receipt by the Lenders of the Conversion Notice, it shall appoint, in its sole discretion, any of the three parties suggested to the Lenders in the Conversion Notice.

(c) The engagement of the Selected Independent Valuation Service Provider shall provide for a 60-day term to prepare the valuation report and promptly deliver the valuation results to the Borrower.

(d) Should the Selected Independent Valuation Service Provider not issue the valuation report in accordance with the terms of this Clause 12 or significantly qualify the valuation:

(i) the Borrower shall immediately inform the Lenders in writing; and

(ii) the Borrowers and the Lenders shall appoint a different valuation services provider in accordance with this Clause 12.3.

(e) The Selected Independent Valuation Service Provider will be given access to the Borrower's most recent long term financial plan taking into account the facts and circumstances which have precipitated the Conversion Event, and other information reasonably required by the Selected Independent Valuation Service Provider in order to prepare the valuation on the basis of a non-disclosure agreement and will be made an insider for the purposes of the Market Abuse Regulation.

12.4 Procedure for exercise of Conversion Right

(a) The Conversion Right may be exercised by the Borrower by delivering to the Lenders, during usual business hours, a duly completed and signed notice of conversion (a **Conversion Notice**) stating the Convertible Amount and specifying the outstanding principal amount of the Loans, the amount of any accrued and unpaid interest and any amount of Arrears of Interest related thereto, the Borrower's explicit statement of exercise of the Conversion Right, the Conversion Event that has resulted in the Conversion Right and a substantiation thereof, the names and details of the three proposed Independent Valuation Service Providers, a confirmation that the proposed conversion will comply with applicable fiscal and other laws and regulations applicable to the Borrower and containing such further information as may reasonably be required pursuant to this Agreement.

(b) Conversion Rights shall be exercised subject in each case to any applicable fiscal and other laws or regulations applicable to the Borrower.

(c) If the delivery of the Conversion Notice as described in paragraph (a) above is made after the end of normal business hours or on a day which is not a Business Day in the Netherlands, such delivery shall be deemed for all purposes of this Agreement to have been made on the next following Business Day.

(d) A Conversion Notice, once delivered, shall be irrevocable.

(e) The conversion date in respect of a Loan (the **Conversion Date**) shall be the first day of the second calendar month immediately following the receipt by the Borrower of the valuation report prepared by the Selected Independent Valuation Service Provider, or such later date as may be agreed by the Borrower and the Lender Committee (acting on the instructions of the Majority Lenders) in writing.

(f) Upon the delivery of a Conversion Notice and if required for purposes of effectuating the Conversion Right, the Borrower shall promptly:

(i) provide evidence of the Issuance Authorisation; and

(ii) if required, call a shareholders' meeting for the purpose of amending the Articles of Association and increasing the share capital of the Borrower by an amount to be calculated in accordance with the Conversion Price, subject to applicable law; and

(iii) provide a draft notarial deed of issue of shares with an irrevocable power of attorney to be signed by each Lender for the execution of the notarial deed of issue of shares.

The Borrower and the Shareholders, and to the extent required under applicable law or the Articles of Association, the Lenders, shall take any such action, at the cost and expense of the Borrower, as may be necessary to effect the registration and effectiveness of the capital increase.

12.5 Ordinary Shares

Ordinary Shares issued upon exercise of Conversion Rights will be fully paid and will in all respects rank *pari passu* with the fully paid Ordinary Shares in issue on the relevant Conversion Date, except in any such case for any right excluded by mandatory provisions of applicable law and except that such Ordinary Shares will not rank for (or, as the case may be, the relevant holder shall not be entitled to receive) any rights, distributions or payments the record date or other due date for the establishment of entitlement for which falls prior to the relevant Conversion Date.

12.6 Limitations on ownership of Ordinary Shares

The Lenders acknowledge that the Ordinary Shares issued upon conversion of any Loan are subject to the provisions of Dutch corporate law and the limitations on ownership in accordance with the Articles of Association of the Borrower, relating to the requirement that the Borrower must at all times be directly or indirectly owned or controlled by the Dutch State, municipalities or provinces.

12.7 Issuance Authorisation

Each year the Lenders and other shareholders of the Borrower shall be asked by the Borrower to cast their vote at a shareholders' meeting of the Borrower, in favour of such a resolution to ensure that the Issuance Authorisation again has a validity of the maximum statutory period of 5 years.

13. TAXATION

13.1 Definitions

(a) In this Agreement:

(i) **Protected Party** means a Lender which is or will be subject to any liability, or required to make any payment, for or on account of Tax in relation to a sum received or receivable (or any sum deemed for the purposes of Tax to be received or receivable) under this Agreement.

(ii) **Tax Credit** means a credit against, relief or remission for, or repayment of any Tax.

(iii) **Tax Deduction** means a deduction or withholding for or on account of Tax from a payment under this Agreement.

(iv) **Tax Payment** means either the increase in a payment made by an Obligor to a Lender under Clause 13.2 (Tax gross-up) or a payment under Clause 13.3 (Tax indemnity).

13.2 Tax gross-up

(a) The Borrower shall make all payments to be made by it without any Tax Deduction, unless a Tax Deduction is required by law.

(b) The Borrower shall promptly upon becoming aware that it must make a Tax Deduction (or that there is any change in the rate or the basis of a Tax Deduction) notify the Lender Committee accordingly. Similarly, a Lender shall notify the Lender Committee on becoming so aware in respect of a payment payable to that Lender. If the Lender Committee receives such notification from a Lender it shall notify the Borrower.

(c) If a Tax Deduction is required by law to be made by the Borrower, the amount of the payment due from the Borrower shall be increased to an amount (the **Additional Amount**) which (after making any Tax Deduction) leaves an amount equal to the payment which would have been due if no Tax Deduction had been required.

(d) If the Borrower is required to make a Tax Deduction, it shall make that Tax Deduction and any payment required in connection with that Tax Deduction within the time allowed and in the minimum amount required by law.

(e) Within thirty days of making either a Tax Deduction or any payment required in connection with that Tax Deduction, the Borrower shall deliver to the Lender Committee for the Lender entitled to the payment such evidence reasonably satisfactory that the Tax Deduction has been made or (as applicable) any appropriate payment paid to the relevant taxing authority.

13.3 Tax indemnity

(a) The Borrower shall (within three Business Days of demand by the Lender Committee) pay to a Protected Party an amount equal to the loss, liability or cost which that Protected Party determines will be or has been (directly or indirectly) suffered for or on account of Tax by that Protected Party in respect of this Agreement.

(b) Paragraph (a) above shall not apply:

(i) with respect to any Tax assessed on a Lender if that Tax is imposed on or calculated by reference to the net income (deemed) received or receivable by that Lender; or

(ii) to the extent a loss, liability or cost is compensated for by an increased payment under Clause 13.2 (Tax gross-up).

(c) A Protected Party making, or intending to make a claim under paragraph (a) above shall promptly notify the Lender Committee of the event which will give, or has given, rise to the claim, following which the Lender Committee shall notify the Company.

(d) A Protected Party shall, on receiving a payment from the Borrower under this Clause 13.3, notify the Lender Committee.

13.4 Tax credit

If the Borrower makes a Tax Payment and the relevant Lender determines that:

(a) a Tax Credit is attributable to an increased payment of which that Tax Payment forms part, to that Tax Payment or to a Tax Deduction in consequence of which that Tax Payment was required; and

(b) that Lender has or could have obtained and utilised that Tax Credit,

the Lender shall pay an amount to the Borrower which that Lender determines will leave it (after that payment) in the same after-Tax position as it would have been in had the Tax Payment not been required to be made by the Borrower.

13.5 Stamp taxes

The Borrower shall pay and, within three Business Days of demand, indemnify each Lender against any cost, loss or liability that Lender incurs in relation to all stamp duty, registration and other similar Taxes payable in respect of this Agreement.

13.6 Value added tax

(a) All amounts expressed to be payable under this Agreement by any Party to a Lender which (in whole or in part) constitute the consideration for any supply for VAT purposes are deemed to be exclusive of any VAT which is chargeable on that supply, and accordingly, subject to paragraph (b) below, if VAT is or becomes chargeable on any supply made by any Lender to any Party under this Agreement and such Lender is required to account to the relevant tax authority for the VAT, that Party must pay to such Lender (in addition to and at the same time as paying any other consideration for such supply) an amount equal to the amount of the VAT (provided such Lender promptly provides an appropriate VAT invoice to that Party).

(b) If VAT is or becomes chargeable on any supply made by any Lender (the **Supplier**) to any other Lender (the **Recipient**) under this Agreement, and any Party other than the Recipient (the **Relevant Party**) is required by the terms of this Agreement to pay an amount equal to the consideration for that supply to the Supplier (rather than being required to reimburse or indemnify the Recipient in respect of that consideration):

(i) (where the Supplier is the person required to account to the relevant tax authority for the VAT) the Relevant Party must also pay to the Supplier (at the same time as paying that amount) an additional amount equal to the amount of the VAT. The Recipient must (where this paragraph (a) applies) promptly pay to the Relevant Party an amount equal to any credit or repayment the Recipient receives from the relevant tax authority which the Recipient reasonably determines relates to the VAT chargeable on that supply; and

(ii) (where the Recipient is the person required to account to the relevant tax authority for the VAT) the Relevant Party must promptly, following demand from the Recipient, pay to the Recipient an amount equal to the VAT chargeable on that supply but only to the extent that the Recipient reasonably determines that it is not entitled to credit or repayment from the relevant tax authority in respect of that VAT.

(c) Where this Agreement requires any Party to reimburse or indemnify a Lender for any cost or expense, that Party shall reimburse or indemnify (as the case may be) such Lender for the full amount of such cost or expense, including such part thereof as represents VAT, save to the extent that such Lender reasonably determines that it is entitled to credit or repayment in respect of such VAT from the relevant tax authority.

(d) In relation to any supply made by a Lender to any Party under this Agreement, if reasonably requested by such Lender, that Party must promptly provide such Lender with details of that Party's VAT registration and such other information as is reasonably requested in connection with such Lender's VAT reporting requirements in relation to such supply.

14. MITIGATION BY THE LENDERS

14.1 Mitigation

(a) If any circumstances arise which could result in any amount becoming payable under or pursuant to, or cancelled pursuant to, any of Clause 13 (Taxation) and Clause 8 (Repayment and Prepayment), the Parties will consult with each other until the expiry of thirty (30) days (each such period, a **Mitigation Period**) to try to find a means of avoiding or mitigating the effect of such additional payment obligation, but subject always to the Borrower's right pursuant to Clause 8 (Repayment and Prepayment).

(b) No Party will be obliged to implement any arrangement proposed during the consultations referred to in paragraph (a) above.

(c) Paragraph (a) above does not in any way limit the obligations of the Borrower under this Agreement.

(d) The Majority Lenders may, by written notice to the Borrower, terminate the Mitigation Period at any time if:

(i) an Event of Default has occurred and is continuing; or

(ii) the continuation of the consultations would cause the Lenders to breach any applicable law.

14.2 Limitation of liability

(a) The Borrower shall promptly indemnify the Lenders for all costs and expenses reasonably incurred by any of the Lenders as a result of steps taken by a Lender under Clause 14.1 (Mitigation). The Lenders shall reasonably substantiate the amount of, and the grounds for, any such claim for indemnification.

(b) The Lenders are not obliged to take any steps under Clause 14.1 (Mitigation) if, in the opinion of the Majority Lenders, to do so might be prejudicial to the Lenders.

15. COSTS AND EXPENSES

15.1 Transaction costs

Each of the Parties will be responsible for their own costs and expenses (including legal fees) incurred by them in connection with the negotiation, preparation, printing and execution of this Agreement and any other documents referred to in this Agreement. Any costs and expenses for account of the Lenders that are incurred by the Borrower will be set-off against any dividend amounts in respect of Ordinary Shares payable to the Lenders on the immediately succeeding dividend payment date.

15.2 Amendment costs

If the Borrower requests an amendment, waiver or consent, the Borrower shall reimburse the Lenders for the amount of all documented costs and expenses (including legal fees) reasonably incurred by the Lenders in responding to, evaluating, negotiating or complying with that request or requirement. The Lenders shall provide such Borrower with an invoice setting out such costs and expenses in reasonable detail.

15.3 Enforcement costs

The Borrower shall immediately on demand, pay to the Lenders the amount of all costs and expenses (including legal fees of one legal advisor to the Lenders) incurred by the Lenders in connection with the enforcement of, or the preservation of any rights under, this Agreement.

16. REPRESENTATIONS AND WARRANTIES

16.1 Representations and warranties

Each of the Lenders has entered into this Agreement in reliance on the representations given in this Clause 16, and the Borrower, unless the context requires otherwise, makes the representations set out in this Clause 16.

16.2 Status

It is a public company, duly incorporated and validly existing under the laws of the Netherlands.

16.3 Binding obligations

The obligations expressed to be assumed by it in this Agreement are, subject to any general principles of law limiting its obligations which are specifically referred to in any legal opinion delivered pursuant to Clause 7 (*Conditions of Utilisation*), legal, valid, binding and enforceable obligations.

16.4 Non-conflict with Other Obligations

The entry into and performance by it of, and the transactions contemplated by, this Agreement do not and will not conflict with:

(a) any law or regulation applicable to it;

(b) its or any of its Subsidiaries' constitutional documents; or

(c) any agreement or instrument binding upon it or any of its Subsidiaries or any of its or any of its Subsidiaries' assets or constitute a default or termination event (however described) under any such agreement or instrument,

in each case to the extent it has or is reasonably like to have a Material Adverse Effect.

16.5 Power and authority

It has the power to enter into and perform, and has taken all necessary action to authorise, (i) the entry into and performance of, this Agreement and (ii) the transactions contemplated by this Agreement.

16.6 No Default

No Default is outstanding or will result from the execution of, or the performance of any transaction contemplated by, this Agreement.

16.7 No Conversion Event

No Conversion Event has occurred.

16.8 Governing Law and Enforcement

Subject to any qualifications or reservations as to matters of law of general application as set out in any legal opinion delivered pursuant to Clause 7 (*Conditions of Utilisation*),

(a) the choice of Dutch law as the governing law of this Agreement will be recognised and enforced in the Netherlands; and

(b) any judgment obtained in the Netherlands in relation to this Agreement will be recognised and enforced in the Netherlands.

16.9 Centre of main interests and establishments

For the purposes of Regulation (EU) 2015/848 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2015 on insolvency proceedings (the **Regulation**), its centre of main interest (as that term is used

in Article 3(1) of the Regulation) is situated in the Netherlands and it has no "establishment" (as that term is used in Article 2(10) of the Regulation) in any other jurisdiction.

16.10 No Misleading Information

Any information provided in writing by it or its representatives in connection with the entering into of this Agreement was true and accurate in all material respects as at the date it was provided and no information has been given or withheld that results in such information being untrue or misleading in any material respect, provided that the Borrower makes no representation or warranty as to the completeness or accuracy of forecasts, estimates, projections, statements of intent or statements of opinion provided to the Lenders or their representatives and advisers.

16.11 Tax Deduction

(a) It takes the position that it is not required to make any Tax Deduction from any payment it may make under this Agreement to a Lender.

(b) It takes the position that the deduction of interest paid, accrued or otherwise due under this Agreement is not restricted on the basis of article 10, paragraph 1, sub a, b or d, of the Corporate Tax Act (*Wet op de vennootschapsbelasting 1969*).

16.12 Tax status

No notice under Article 36 Tax Collection Act (*Invorderingswet 1990*) has been given by the Borrower.

16.13 Tax payment and filings

(a) It has duly and punctually paid and discharged all Taxes imposed upon it or its assets within the time period allowed without incurring recovery interest (*invorderingsrente*) or penalties (save to the extent that (i) payment is being contested in good faith, (ii) it has maintained adequate reserves for the payment of such Taxes and (iii) payment can be lawfully withheld).

(b) It is not (and none of its Subsidiaries is) materially overdue in the filing of any Tax returns and it is not (and none of its Subsidiaries) is overdue in the payment of any amount in respect of Tax, in each case to the extent having or being reasonably likely to have a material adverse effect.

(c) No claims or investigations are being or are reasonably likely to be conducted against it (or any of its Subsidiaries) with respect to Taxes such that a liability of, or claim against, any member of the Group would have or would be reasonably likely to have a material adverse effect.

16.14 Stamp duty

No stamp, transaction, registration or similar taxes are assessable or payable in the Netherlands in connection with the execution, delivery, performance and enforcement of this Agreement.

16.15 Times for making representations

(a) The representations set out in this Clause 16 are made by the Borrower on the date of this Agreement.

(b) Unless a representation is expressed to be given at a specific date, each representation (other than the representations set out in Clause 16.7 (No Conversion Event) and Clause 16.11 (Tax

Deduction)) is deemed to be repeated by the Borrower on each Closing Date, on the date of each Utilisation Request and the first day of each Interest Period.

(c) The representation set out in Clause 16.7 (No Conversion Event) is deemed to be repeated by the Borrower on each Closing Date.

(d) When a representation is made (or repeated as set out above) after the date of this Agreement, it will be deemed to be made (or repeated as set out above) by reference to the facts and circumstances then existing at the time made (or repeated as set out above), taking into account any changes in law since the date of this Agreement.

17. UNDERTAKINGS

The undertakings in this Clause 17 remain in force from the date of this Agreement for as long as any Commitment is in force or any amount is outstanding under this Agreement. The Borrower shall, save with the prior approval of the Majority Lenders,

(a) not in any way modify the rights attaching to the Ordinary Shares with respect to voting, dividends or liquidation nor issue any other class or type of equity share capital carrying any rights which are more favourable than such rights attaching to the Ordinary Shares, but so that nothing in this paragraph (a) shall prevent:

(i) any consolidation, reclassification or subdivision of the Ordinary Shares;

(ii) any modification of such rights which is not, in the determination in its absolute discretion of an independent financial adviser (pre-approved by the Majority Lenders, such approval not unreasonably to be withheld), prejudicial to the interests of the Lenders;

(iii) any alteration to the articles of association of the Borrower made in connection with the matters described in this Clause 17 to the extent permitted under this Clause 18 or which is supplemental or incidental to any of the foregoing (including any amendment made to enable or facilitate procedures relating to such matters and any amendment dealing with the rights and obligations of holders of Securities, including Ordinary Shares, dealt with under such procedures);

(iv) any issue of equity share capital where the issue of such equity share capital results, or would, but for the provisions of Clause 12.4 (Procedure for exercise of Conversion Right) relating to roundings, otherwise result in an adjustment to, or a consideration with respect to the determination of, the Conversion Price;

(v) any issue of equity share capital or modification of rights attaching to the Ordinary Shares, where prior thereto the Borrower shall have instructed an independent financial adviser to determine in its absolute discretion what (if any) adjustments should be made to, or considerations should be made with respect to the determination of, the Conversion Price as being fair and reasonable to take account thereof and such independent financial adviser shall have determined in its absolute discretion either that no adjustment or consideration is required or that an adjustment to or consideration in respect of the determination of the Conversion Price is required and, if so, the new Conversion Price as a result thereof and the basis upon which such adjustment or consideration in respect of the determination is to be made and, in any such case, the date on which the adjustment or consideration in respect of the determination shall take effect (and so that the adjustment or consideration in respect of the determination shall be made and shall take effect accordingly)*;*

(b) not make any issue, grant or distribution or take or omit to take any other action if the effect thereof would be that, on the exercise of Conversion Rights, Ordinary Shares could not, under any applicable law then in effect, be legally issued as fully paid;

(c) not reduce its issued share capital or any uncalled liability in respect thereof, or any non-distributable reserves, except:

(i) pursuant to the terms of issue of the relevant share capital;

(ii) by means of a purchase or redemption of share capital of the Borrower to the extent, in any such case, permitted by applicable law;

(iii) where the reduction does not involve any distribution of assets;

(iv) solely in relation to a change in the currency in which the nominal value of the Ordinary Shares is expressed;

(v) to create distributable reserves;

(vi) by way of transfer to reserves as permitted under applicable law;

(vii) where the reduction is permitted by applicable law and an independent financial adviser, acting as expert and in its absolute discretion, advises that the interests of the Lenders will not be materially prejudiced by such reduction;

(viii) where the reduction is permitted by applicable law and results in an adjustment to, or a consideration with respect to the determination of, the Conversion Price or is otherwise taken into account for the purposes of determining whether such an adjustment or consideration with respect to the determination should be made; or

(ix) provided that, without prejudice to the other provisions of this Agreement, the Borrower may exercise such rights as it may from time to time be entitled pursuant to applicable law to purchase, redeem or buy back its Ordinary Shares and any depositary or other receipts or certificates representing Ordinary Shares without the consent of any Lender;

(d) provide to the Lenders, by no later than 5 Business Days prior to the Closing Date, all of the documents and evidence referred to in Schedule 2 (Conditions precedent) in form and substance satisfactory to the Lenders (acting reasonably) provided that the conditions may be waived by the Lenders in whole or in part; and

(e) pay and discharge all Taxes due and payable by it prior to the accrual of any fine or penalty for late payment, unless (and only to the extent that) (i) payment of those Taxes is being contested in good faith, (ii) adequate reserves are being maintained for those Taxes and the costs required to contest them (iii) the payment can be lawfully withheld and (iv) failure to pay those Taxes is not reasonably likely to have a material adverse effect.

18. EVENTS OF DEFAULT

Each of the events or circumstances set out in this Clause 18 is an Event of Default (save for Clause 18.4 (Acceleration)).

18.1 Non-payment of principal

The Borrower does not pay any amount of principal payable under this Agreement at the place and in the currency in which it is expressed to be payable within 14 days of the due date.

18.2 Non-payment of interest

Subject to Clause 11.4 (Optional deferral of interest by the Borrower), the Borrower does not pay any amount of interest payable under this Agreement at the place and in the currency in which it is expressed to be payable within 14 days of the due date.

18.3 Insolvency proceedings

An order is made or an effective resolution is passed for the Winding-up of the Borrower except in any such case for the purpose of and followed by a merger, reconstruction or amalgamation the terms of which have been previously approved by Majority Lenders.

18.4 Acceleration

(a) On and at any time after the occurrence of an Event of Default which is continuing the Majority Lenders may:

(i) by notice to the Borrower cancel the Commitment whereupon it shall immediately be cancelled;

(ii) in the case of Clause 18.1 (Non-payment of principal) and Clause 18.2 (Non-payment of interest)), at their discretion and, subject to any applicable laws, without further notice, institute proceedings for the Winding-up of the Borrower in the Netherlands (but not elsewhere) and/or prove in any Winding-up of the Borrower, but may take no other action in respect of such default; and

(iii) in the case of Clause 18.3 (Insolvency proceedings), declare the Loans immediately become due and repayable at their outstanding principal amount together with accrued interest and any Arrears of Interest and/or prove in the Winding-up of the Borrower, subject always to the ranking provided in Clause 2 (Subordination).

(b) Subject as provided in this Clause 18.4, a Lender may at its discretion and without further notice institute such proceedings or take such steps or actions against Borrower as it may think fit to enforce any term or condition binding on the Borrower but in no event shall the Borrower, by virtue of the institution of any such proceedings, steps or actions, be obliged to pay any sum or sums, in each case, sooner than the same would otherwise have been payable by it.

(c) No remedy against the Borrower, other than as referred to in this Clause 18, shall be available to the Lenders whether for the recovery of amounts owing under this Agreement or in respect of any breach by the Borrower of any of its other obligations under or in respect of this Agreement.

19. CHANGES TO PARTIES

19.1 Transfers

(a) In this Clause 19:

Transfer Date means, for a Transfer Certificate, the later of:

(A) the proposed Transfer Date specified in the relevant Transfer Certificate; and

(B) the date on which the New Lender or the Borrower, as applicable, executes the relevant Transfer Certificate.

(b) The Borrower may not assign any of its rights or transfer any of its rights or obligations under this Agreement without the prior written consent of all the Lenders.

(c) A Lender (the **Existing Lender**) may transfer its contractual position in accordance with Section 6:159 Dutch Civil Code to:

(i) any other Lender (a **New Lender**), provided such Lender is a Shareholder at the time of the transfer and provided that such transfer does not result in a Change of Control; and

(ii) the Borrower,

in each case, in accordance with applicable law (including, for avoidance of doubt, the Market Abuse Regulation).

(d) The Borrower and each Lender agree and confirm that it in advance provided its co-operation (as required by Section 6:159 Dutch Civil Code) to any transfer which complies with paragraph (c) above.

(e) Any reference in this Agreement to a Lender includes a New Lender but excludes a Lender if no amount is or may be owed to or by it under this Agreement.

19.2 Procedure for transfer

(a) Subject to the conditions set out in Clause 19.1 (Transfers) a transfer is effected in accordance with paragraph (b) below when the New Lender or the Borrower, as applicable, executes an otherwise duly completed Transfer Certificate delivered to it by the Existing Lender.

(b) On the Transfer Date:

(i) the entire or part of the legal relationship under the Agreement of the existing Lender which is a party to the Transfer Certificate, expressed to be transferred thereby, will be transferred to the New Lender or the Borrower, as applicable, by way of an assumption of contract (*contractsoverneming*) pursuant to Section 6:159 Dutch Civil Code; and

(ii) the New Lender shall become a Party as a **Lender**.

(c) The New Lender shall notify the Borrower of any transfer promptly on execution of the Transfer Certificate in respect of such transfer and shall as soon as reasonably practicable after it has executed a Transfer Certificate, send to the Borrower a copy of that Transfer Certificate.

(d) The Existing Lender shall notify the Borrower promptly of any proposed transfer.

20. LENDER COMMITTEE

(a) The Majority Lenders shall, within 6 months from the date of this Agreement, establish a committee of Lenders whose Commitments aggregate more than 10 per cent. of the Total Commitment (or, if the Commitments have been reduced to zero, aggregated more than 10 per cent. of the Commitments immediately prior to that reduction) (the **Lender Committee**).

(b) The Lender Committee shall (i) promptly when constituted inform the Borrower of the identity of its members, (ii) promptly inform the Borrower of any changes in its members and (iii) at all times ensure that the Borrower is in possession of the relevant contact details of each member of the Lender Committee.

(c) The Lender Committee shall have an administrative role only for purposes of organising the group of Lenders and, if required, supporting the role of the Closing Agent under the documentation.

21. THE CLOSING AGENT

21.1 No fiduciary duties

Nothing in this Agreement constitutes the Closing Agent as trustee or fiduciary of any other person.

21.2 Rights and discretions of the Closing Agent

(a) The Closing Agent may rely on:

(i) any representation, warranty, notice or document believed by it to be genuine, correct and appropriately authorised; and

(ii) any statement made by any person regarding any matters which may reasonably be assumed to be within his knowledge or within his power to verify.

(b) The Closing Agent may assume (unless it has received notice to the contrary) that:

(i) no Default has occurred (unless it has actual knowledge of a Default arising under Clause 18.1 (Non-payment of principal) and/or Clause 18.2 (Non-payment of interest);

(ii) any right, power, authority or discretion vested in any Party has not been exercised; and

(iii) any notice or request delivered or made by the Borrower is made on behalf of and with the consent and knowledge of the Borrower.

(c) The Closing Agent may engage, pay for and rely on the advice or services of any lawyers, accountants, surveyors or other experts.

(d) The Closing Agent may act in relation to this Agreement through its personnel and agents.

(e) Notwithstanding any other provision of this Agreement to the contrary, the Closing Agent shall not be obliged to do or omit to do anything if it would or might in its reasonable opinion constitute a breach of any law or regulation or a breach of a fiduciary duty or duty of confidentiality.

21.3 Exclusion of liability

(a) No Party (other than the Closing Agent) may take any proceedings against any officer, employee or agent of the Closing Agent in respect of any claim it might have against the Closing Agent or in respect of any act or omission of any kind by that officer, employee or agent in relation to this Agreement and any officer, employee or agent of the Closing Agent may rely on this Clause 21.3 subject to Clause 1.3 (Third party rights). This paragraph (a) constitutes an irrevocable third party stipulation for no consideration (*onherroepelijk derdenbeding om niet*) as referred to in Section 6:253 Dutch Civil Code for the benefit of any officer, employee or agent of the Closing Agent.

(b) The Closing Agent will not be liable for any delay (or any related consequences) in crediting an account with an amount required under this Agreement to be paid by the Closing Agent if the Closing Agent has taken all necessary steps as soon as reasonably practicable to comply with the regulations or operating procedures of any recognised clearing or settlement system used by the Closing Agent for that purpose.

22. CONDUCT OF BUSINESS BY THE LENDERS AND THE CLOSING AGENT

No provision of this Agreement will:

(a) interfere with the right of the Lenders or the Closing Agent to arrange its affairs (tax or otherwise) in whatever manner it thinks fit;

(b) oblige the Lenders or the Closing Agent to investigate or claim any credit, relief, remission or repayment available to it or the extent, order and manner of any claim; or

(c) oblige the Lenders or the Closing Agent to disclose any information relating to its affairs (tax or otherwise) or any computations in respect of Tax,

except as expressly otherwise set out herein.

23. ADMINISTRATION

23.1 Payments

(a) Payments of principal and interest in respect of a Loan will be made by transfer to the registered account of the Lenders.

(b) All payments in respect of a Loan are subject to all applicable fiscal and other laws and regulations.

23.2 Application of certain payments

(a) If a Lender receives a payment that is insufficient to discharge all the amounts then due and payable by the Borrower under this Agreement or receives any surplus amounts, such Lender shall apply that payment or such amounts towards the obligations of the Borrower under this Agreement in the following order:

(i) first, in or towards payment *pro rata* of any unpaid fees, costs and expenses of a Lender under this Agreement (as certified by that Lender upon request of the Borrower (such certification being conclusive evidence of such fees, costs and expenses and without the Lender being required to provide any further evidence in this respect));

(ii) secondly, in or towards payment *pro rata* of any accrued interest, Arrears of Interest, fee or commission due but unpaid under this Agreement;

(iii) thirdly, in or towards payment *pro rata* of any principal due but unpaid under this Agreement; and

(iv) fourthly, in or towards payment *pro rata* of any sum due but unpaid under this Agreement.

(b) If a Lender (a **Recovering Lender**) receives or recovers any amount from the Borrower in excess of the pro rata amount it is entitled to under this Agreement, then:

(i) the Recovering Lender shall, within 3 Business Days, notify details of the receipt or recovery, to the Lenders;

(ii) the Lender Committee (acting on the instructions of the Majority Lenders) shall determine whether the receipt or recovery is in excess of the amount the Recovering Lender is entitled to under this Agreement; and

(iii) the Recovering Lender shall, within 3 Business Days of demand by the Lender Committee (acting on the instructions of the Majority Lenders), pay to the Lenders an amount (the **Sharing Payment**) equal to such receipt or recovery less any amount which the Lender Committee (acting on the instructions of the Majority Lenders) determines may be retained by the Recovering Lender as its share of any payment to be made, in accordance with this Agreement.

(c) The Lenders shall treat the Sharing Payment as if it had been paid by the Borrower to the Lenders and the Lender Committee (acting on the instructions of the Majority Lenders) shall instruct the relevant Lenders to distribute the Sharing Payment between the Lenders (other than the Recovering Lender) in accordance with the terms of this Agreement towards the obligations of the Borrower to such Lenders.

(d) Clause 23.1 (Payments) will override any appropriation made by the Borrower.

23.3 No set-off permissible by the Borrower

(a) All payments to be made by the Borrower under this Agreement shall be calculated and be made without (and free and clear of any deduction for) set-off or counterclaim.

(b) Paragraph (a) above shall not apply to any payments to be made by the Borrower in relation to any rights and obligations the Borrower acquired from an Existing Lender in accordance with Clause 19.1(c).

23.4 Business Days

(a) Any payment which is due to be made on a day that is not a Business Day shall be made on the next Business Day in the same calendar month (if there is one) or the preceding Business Day (if there is not).

(b) During any extension of the due date for payment of any principal or Unpaid Sum under this Agreement interest is payable on the principal or Unpaid Sum at the rate payable on the original due date and in accordance with the provisions of Clause 10.3 (Payment of interest).

23.5 Currency of amount

(a) Subject to this Clause 23.5, Euro is the currency of account and payment for any sum due from the Borrower under this Agreement.

(b) Each payment in respect of costs, expenses or Taxes shall be made in the currency in which the costs, expenses or Taxes are incurred.

(c) Any amount expressed to be payable in a currency other than Euro shall be paid in that other currency.

24. NOTICES

24.1 Communications in writing

Any communication to be made under or in connection with this Agreement shall be made in writing.

24.2 Addresses

(a) Except as provided below, the contact details of each Party for all communications in connection with this Agreement are those notified by that Party for this purpose to the Closing Agent on or before the date it becomes a Party.

(b) The contact details of the Borrower for this purpose are:

Address:	Utrechtseweg 68 6812 AH Arnhem The Netherlands
Email:	[●]
Attention:	[●]

(c) The contact details of the Closing Agent for this purpose are:

Address:	[●]
Email:	[●]
Attention:	[●]

(d) Any communication or document made or delivered by one person to another under or in connection with this Agreement will only be effective, if by way of letter, when it has been left at the relevant address or 5 Business Days after being deposited in the post postage prepaid in an envelope addressed to it at that address,

and, if a particular department or officer is specified as part of its address details provided under this Clause 24.2 (Addresses), if addressed to that department or officer.

24.3 Electronic communication

(a) Any communication to be made between the Parties under or in connection with this Agreement may be made by electronic mail or other electronic means, if the Parties:

(i) agree that, unless and until notified to the contrary, this is to be an accepted form of communication;

(ii) notify each other in writing of their electronic mail address and/or any other information required to enable the sending and receipt of information by that means; and

(iii) notify each other of any change to their address or any other such information supplied by them.

(b) Any electronic communication made between the Parties will be effective only when actually received in readable form and in the case of any electronic communication made by the Borrower to the Closing Agent or the Lender Committee, as applicable, only if it is addressed in such a manner as the Closing Agent or the Lender Committee, as the case may be, shall specify for this purpose.

24.4 English language

(a) Any notice given under or in connection with this Agreement must be in English.

(b) All other documents provided under or in connection with this Agreement must be:

(i) in English; or

(ii) if not in English, and if so required by the Lender, accompanied by a certified English translation and, in this case, the English translation will prevail unless the document is a constitutional, statutory or other official document.

25. CALCULATIONS AND CERTIFICATES

25.1 Certificates and determinations

Any certification or determination by the Borrower of a rate or amount under this Agreement is, in the absence of manifest error, conclusive evidence of the matters to which it relates.

25.2 Day count convention

Any interest, commission or fee accruing under this Agreement will (unless otherwise expressly stated in this Agreement) accrue from day to day and is calculated on the basis of the actual number of days elapsed and a year of 360 days.

26. PARTIAL INVALIDITY

If, at any time, any provision of this Agreement is or becomes illegal, invalid or unenforceable in any respect under any law of any jurisdiction, neither the legality, validity or enforceability of the remaining provisions nor the legality, validity or enforceability of such provision under the law of any other jurisdiction will in any way be affected or impaired.

27. REMEDIES AND WAIVERS

No failure to exercise, nor any delay in exercising, on the part of the Lenders, any right or remedy under this Agreement shall operate as a waiver, nor shall any single or partial exercise of any right or remedy prevent any further or other exercise or the exercise of any other right or remedy. The rights and remedies provided in this Agreement are cumulative and not exclusive of any rights or remedies provided by law.

28. AMENDMENTS AND WAIVERS

Any term of this Agreement may be amended or waived only with the written consent of the Majority Lenders and the Borrower and any such amendment or waiver will be binding on all Parties.

29. COUNTERPARTS

This Agreement may be executed in any number of counterparts, and by each party on separate counterparts. Each counterpart is an original, but all counterparts shall together constitute one and the same instrument.

30. GOVERNING LAW

This Agreement and any non-contractual obligations arising out of or in connection with it are governed by Dutch law.

31. EXECUTION OF THE AGREEMENT BY ATTORNEY

If a Party incorporated in the Netherlands, is represented by an attorney in connection with the signing and/or execution of this Agreement or any other agreement, deed or document referred to in this Agreement or made pursuant to this Agreement, it is hereby expressly acknowledged and accepted by the other Parties that the existence and scope of the attorney's authority and the effect of attorney's exercise or purported exercise of his authority shall be governed by Dutch law.

32. ENFORCEMENT

(a) The courts of Amsterdam, the Netherlands have exclusive jurisdiction to settle any dispute arising out of or in connection with this Agreement (including a dispute relating to the existence, validity or termination of this Agreement or any non-contractual obligation arising out of or in connection with this Agreement) (a **Dispute**).

(b) The Parties agree that the courts of Amsterdam, the Netherlands are the most appropriate and convenient courts to settle Disputes and accordingly no Party will argue to the contrary.

SCHEDULE 1

THE LENDERS

Name	Commitment (€)
[●]	[●]
[●]	[●]
[●]	[●]
[●]	[●]
[●]	[●]
[●]	[●]
[●]	[●]
[●]	[●]

SCHEDULE 2

CONDITIONS PRECEDENT

1. The borrower

(a) A copy of the constitutional documents of the Borrower, including an up-to-date extract of the trade register of the chamber of commerce.

(b) A copy of a resolution of the board of directors of the Borrower:

(i) approving the terms of, and the transactions contemplated by, this Agreement and resolving that it execute this Agreement;

(ii) authorising a specified person or persons to execute this Agreement on its behalf; and

(iii) authorising a specified person or persons, on its behalf, to sign and/or despatch all documents and notices to be signed and/or despatched by it under or in connection with this Agreement.

(c) A copy of a resolution of the supervisory board of the Borrower evidencing its approval of the execution of, and the terms of, and the transactions contemplated by, this Agreement.

(d) Evidence of (i) the request for advice from each works council, or central or European works council with jurisdiction over the transactions contemplated by this Agreement and (ii) positive or neutral advice and, to the extent subject to conditions, such conditions shall not (A) lead, or be reasonably expected to lead, to a breach of the terms of this Agreement and (B) be negative for the Lenders.

2. Legal opinion

(a) A legal opinion of Allen & Overy LLP, legal advisers to the Borrower, substantially in the form distributed to the Lenders prior to signing this Agreement.

(b) A tax opinion of KPMG Meijburg, tax advisers to the Borrower, substantially in the form distributed to the Lenders prior to signing this Agreement.

3. Financial update

A financial update to be provided by the Borrower to KPMG no later than 15 September 2021 consisting of (i) the Borrower's Interim Accounts (S1) (including the Borrower's semi-annual balance sheet), (ii) an impact analysis of published and final "methode besluit" on financial projections, (iii) a trading update of Capex and (iv) an overview of other events or developments which may have a significant impact on the net debt position or financial forecast of the Borrower.

4. Other documents and evidence

Evidence that any fees, costs and expenses due from the Borrower have been paid or will be paid by the date of this Agreement.

SCHEDULE 3

FORM OF REQUEST

To: **[●]** as Closing Agent

From: Alliander N.V.

Date: 8 December 2021

Alliander N.V. – EUR 600,000,000 Fixed Rate Convertible Shareholder Loan Facility dated 2 December 2021 (the **Agreement)**

1. We refer to the Agreement. This is a Request.

2. We wish to borrow a Loan on the following terms:

   (a) Utilisation Date: 15 December 2021

   (b) Amount: €600,000,000

3. Payment instructions are: **[●]**.

4. We confirm that each condition precedent under the Agreement which must be satisfied on the date of this Request is so satisfied.

5. We represent and warrant for the benefit of the Lenders that:

   (a) no Default is continuing or would result from the proposed Loan; and

   (b) the Representations made by us (other than the representations set out in Clause 17.7 (*No Conversion Event*) and Clause 17.11 (*Tax Deduction*)) by reference to the facts and circumstances then existing were true in all material respects.

6. This Request is irrevocable.

Alliander N.V.

By:

SCHEDULE 4

FORM OF TRANSFER CERTIFICATE

To: [**[●]** as New Lender (the **New Lender**)]/[the Borrower]

From: [**THE EXISTING LENDER**] (the **Existing Lender**)

Date: **[●]**

Alliander N.V. – EUR 600,000,000 Fixed Rate Convertible Shareholder Loan Facility dated 2 December 2021 (the **Agreement)**

We refer to the Agreement. This is a Transfer Certificate.

1. The Existing Lender transfers by way of transfer of contract to the [New Lender]/[Borrower] the Existing Lender's rights and obligations referred to in the Schedule below in accordance with the terms of the Agreement.

2. The proposed Transfer Date is **[●]**.

3. [On the Transfer Date the New Lender becomes Party to the Agreement as a Lender.]

4. [The administrative details of the New Lender for the purposes of the Agreement are set out in the Schedule.]

5. This Transfer Certificate acts as notice to the Borrower of the transfer referred to in this Transfer Certificate.

6. This Transfer Certificate may be executed in any number of counterparts and this has the same effect as if the signatures on the counterparts were on a single copy of this Transfer Certificate.

7. This Transfer Certificate and any non-contractual obligations arising out of or in connection with it are governed by Dutch law.

8. This Transfer Certificate has been entered into on the date stated at the beginning of this Transfer Certificate.

THE SCHEDULE

Rights and obligations to be transferred

[*insert relevant details, including applicable Commitment (or part)*]

[**Administrative details of the New Lender**

[*insert address for notices and payment details etc.]*]

[EXISTING LENDER]/[BORROWER]	**[NEW LENDER]**
By: [●]	By: **[●]**
By: [●]	

SCHEDULE 5

FORM OF COMMITMENT PROPOSAL

To: Alliander N.V.

From: **[●]**

Date: **[*a date no later than 1 December*] 2021**

Alliander N.V. – EUR 600,000,000 Fixed Rate Convertible Shareholder Loan Facility to be dated 2 December 2021 (the **Agreement)**

1. We refer to the Agreement. This is a Commitment Proposal.

2. We are the legal owner of **[●]** Ordinary Shares in the Borrower.

3. We confirm that our proposed Commitment is EUR **[●]**.

4. We acknowledge that our final Commitment will be allocated by you in accordance with Clause 5 (Allocation of Commitments) of the Agreement.

5. Our administrative details for the purposes of the Agreement are set out below:

   [●].

6. This Commitment Proposal is irrevocable.

[●]

By:

SCHEDULE 6

VALUATION FRAMEWORK

Valuation will be based on the fair market value principle:

Fair market value is the price at which the shares of the Borrower would change hands between a willing buyer and a willing seller, neither being under any compulsion to buy or to sell and both having reasonable knowledge of relevant facts.

Fair value will be determined using generally accepted valuation methodologies, preferably the income approach is deployed. In case part of shares will be transferred, the valuation will be based on *pro rata parte* of the 100% value (i.e. no discounts due to lack of control and/or liquidity).

SIGNATORIES

The Borrower

Alliander N.V.

By _____	By _____
Name:	Name:
Title:	Title:

[LENDER AND CLOSING AGENT SIGNATURE PAGES TO BE ADDED]

BIJLAGE 2B

BIJ VERSCHILLEN TUSSEN DE ENGELSE VERSIE EN DE NEDERLANDSE VERSIE VAN DE CONVERTEERBARE AANDEELHOUDERSLENING MET VASTE RENTE IS DE TEKST VAN DE ENGELSE VERSIE LEIDEND

EUR 600.000.000
CONVERTEERBARE AANDEELHOUDERSLENING MET VASTE RENTE

2 DECEMBER 2021

ALLIANDER N.V.
als Leningnemer

en

DE AANDEELHOUDERS
als de Leningverstrekkers

ALLEN & OVERY
Legal Consultants

Allen & Overy LLP

INHOUDSOPGAVE

Artikel **Pagina**

1. Definities en interpretatie....1
2. Achterstelling....13
3. De Faciliteit....14
4. Doel....14
5. Toewijzing van Commitments....14
6. Trekkingsvoorwaarden....15
7. Leningen....16
8. Aflossing en Vervroegde Aflossing....16
9. Vervanging of Aanpassing....17
10. Trekkingskosten....18
11. Rente....18
12. Conversie....20
13. Belastingheffing....24
14. Mitigeren door de Leningverstrekkers....27
15. (On)kosten....27
16. Verklaringen en Garanties....28
17. Algemene verplichtingen....30
18. Verzuimgebeurtenissen....32
19. Wijzigingen in de partijen....33
20. Leningverstrekkerscommissie....34
21. De Closing Agent....35
22. Bedrijfsvoering van de Leningverstrekkers en de Closing Agent....36
23. Administratie....36
24. Kennisgevingen....38
25. Berekeningen en bekrachtigingen....39
26. Partiële Nietigheid....40
27. Rechtsmiddelen en Afstandsverklaringen....40
28. Wijzigingen en Afstandsverklaringen....40
29. Ondertekening in veelvoud....40
30. Toepasselijk recht....40
31. Ondertekening van de Overeenkomst door een Gevolmachtigde....40
32. Handhaving....40

Bijlagen

1. De Leningverstrekkers....42
2. Opschortende voorwaarden....43
3. Model van een verzoek....45
4. Model van het Transfer Certificaat....46
5. Model voor een Commitment Voorstel....48
6. Waarderingskader....49

Signatories....50

DEZE EUR 600.000.000 CONVERTEERBARE AANDEELHOUDERSLENING MET VASTE RENTE (de **Overeenkomst)** is gedateerd 2 december 2021.

TUSSEN:

(1) **ALLIANDER N.V.**, een naamloze vennootschap opgericht naar Nederlands recht en ingeschreven in de Kamer van Koophandel onder nummer 34108286 (de **Leningnemer**);

(2) **DE AANDEELHOUDERS** van de Leningnemer genoemd in Schedule 1 (De Leningverstrekkers) als Leningverstrekkers (de **Leningverstrekkers**); en

(3) [●], in de hoedanigheid van closing agent (de **Closing Agent**).

ER WORDT OVEREENGEKOMEN:

1. DEFINITIES EN INTERPRETATIE

1.1 Definities

In deze Overeenkomst:

10-jaars Swaprente: de mid-swaprente met betrekking tot een Herzieningsperiode uitgedrukt als een jaarlijkse rente voor swaptransacties in euro met een looptijd van 10 jaar die aanvangt op de betreffende Herzieningsdatum zoals gepubliceerd op Bloombergscherm "[●]", of, indien er geen rente beschikbaar is op dit scherm op het betreffende moment, de mid-swaprente uitgedrukt als jaarlijkse rente voor swaptransacties in euro met een looptijd van 10 jaar die aanvangt op de betreffende Herzieningsperiode op een andere pagina of informatiedienst waarvan de Leningnemer en de Leningverstrekkerscommissie (hierbij optredend volgens de instructies van de Meerderheid van Leningverstrekkers) gezamenlijk bepalen dat deze het Bloomberg-scherm kunnen vervangen voor het publiceren van swaprentes van toonaangevende referentiebanken voor swaps in euro (in beide gevallen, de **Herzieningsrente Schermpagina**) om 11:00 uur (Centraal Europese Tijd) op de betreffende Herzieningsdatum. Indien de betreffende 10-jaars Swaprente niet wordt gepubliceerd op de Herzieningsrente Schermpagina op de betreffende Herzieningsdatum, dan geldt op deze Herzieningsdatum de Referentiebank Herzieningsrente als 10-jaars Swaprente;

10-jaars Swaprente Quotations: met betrekking tot een Herzieningsperiode het rekenkundig gemiddelde van bied- en laattarieven voor de jaarlijkse vaste rente (vastgesteld op een 30/360-dagen-basis) van een renteswap van vaste naar variabele rente in euro (a) met een looptijd van tien jaar die aanvangt op de betreffende Herzieningsdatum, (b) van een omvang die representatief is voor een enkele transactie in de betreffende markt op het betreffende moment bij een erkende dealer met een goede kredietwaardigheid in de swapmarkt en (iii) waarvan de variabele rente is gebaseerd op het 6-maands EURIBOR-tarief (berekend op basis van het aantal werkelijk verstreken dagen en een jaar van 360 dagen) of, indien het 6-maands EURIBOR-tarief niet meer wordt vastgesteld of gepubliceerd, een alternatieve rente die EURIBOR heeft vervangen in het dagelijks gebruik op de markt voor het bepalen van variabele rentetarieven van effecten in euro's (de **Alternatieve Rente**) of een opvolger of vervanger van EURIBOR die formeel wordt aanbevolen door een Relevant Nominating Body (de **Vervangingsrente**), plus een spread (die zowel positief als negatief kan zijn) of de formule of methodologie voor de berekening van een spread, waarvan, in elk der gevallen, de OFA heeft vastgesteld dat deze moet worden toegepast op de Alternatieve Rente of de Vervangingsrente (welke van toepassing is) om, in zoverre dit redelijkerwijs haalbaar is, economische schade of voordeel voor de Leningverstrekkers als gevolg van de vervanging van het EURIBOR-tarief door de Vervangingsrente of de Alternatieve rente (de **Aanpassingsspread**), beide zoals vastgesteld door de OFA, te verminderen of te voorkomen. De OFA stelt de Leningnemer op de hoogte van de Alternatieve Rente of de Vervangingsrente en een Aanpassingsspread, waarop de Leningnemer

onverwijld de Leningverstrekkers informeert, met dien verstande dat wanneer de OFA te goeder trouw en in overleg met de Leningnemer vaststelt dat er geen Vervangingsrente en geen duidelijke marktconsensus is over een mogelijke vervangende rente voor EURIBOR naar goed gebruik op de markt voor het vaststellen van variabele rentetarieven voor effecten uitgedrukt in euro's, de OFA een passende alternatieve rente en Aanpassingsspread vaststelt, waarbij de beslissing van de OFA bindend is voor de Leningnemer, de Leningverstrekkerscommissie en de Leningverstrekkers. Als de OFA niet bij machte is om een passende alternatieve rente vast te stellen, is de Referentiebank Herzieningsrente voor de betreffende periode voor iedere Herzieningsperiode, behoudens de Herzieningsperiode die aanvangt op de Eerste Herzieningsdatum, de Referentiebank Herzieningsrente zoals die gold in de voorgaande Herzieningsperiode, of (ii) als de Herzieningsperiode aanvangt op de Eerste Herzieningsdatum, de laatst beschikbare 10-jaars mid-swaprente voor swaptransacties in euro's, uitdrukt als een jaarlijkse rente, op de Herzieningsrente Schermpagina.

2018-Effecten: de Eeuwigdurende Achtergestelde Obligatielening van € 500.000.000 die door Leningnemer is uitgegeven op 8 februari 2018 (XS1757377400);

Bijkomend Bedrag: een bijkomend bedrag te betalen door de Leningnemer voortvloeiend uit en in overeenstemming met Artikel 13.2(c);

Achterstallige Rente: heeft de daaraan in Artikel 11.4(b) toegekende betekenis;

Statuten: de statuten van de Leningnemer zoals van tijd tot tijd gewijzigd;

Goedkeuring: een goedkeuring, instemming, toestemming, besluit, vergunning, vrijstelling, deponering, registratie of verklaring;

Werkdag: een dag (uitgezonderd zaterdagen en zondagen) waarop banken in Nederland geopend zijn voor algemene diensten;

Wijziging in Zeggenschap: wordt geacht te hebben plaatsgevonden (al dan niet met instemming van de Raad van Bestuur of de Raad van Commissarissen van de Leningnemer) indien een of meerdere personen (**Relevant(e) Perso(o)n(en)**) die in onderling overleg handelt/handelen of perso(o)n(en) die of uit naam van Relevant(e) Perso(o)n(en) handelt/handelen, direct of indirect (A) meer dan 50 procent van de uitstaande Gewone Aandelen van de Leningnemer of (B) een zodanig aantal aandelen in het kapitaal van de Leningnemer verwerft (verwerven) of verkrijgt (verkrijgen) dat hier meer dan 50% van de stemrechten aan is verbonden die normaliter kunnen worden uitgeoefend in een algemene aandeelhoudersvergadering;

Afsluitdatum: 15 december 2021;

Commitment Voorstel: een document dat wezenlijk de vorm heeft zoals weergegeven in Schedule 5 (Model voor een Commitment Voorstel);

Commitments: het bedrag dat met betrekking tot iedere Leningverstrekker in Schedule 1 (De Leningverstrekkers) achter zijn naam staat vermeld en het bedrag van andere Commitments die uit hoofde van Overeenkomst aan hem zijn overgedragen, voor zover deze niet overeenkomstig de bepalingen van deze Overeenkomst zijn ingetrokken, verlaagd of door hem zijn overgedragen;

een **Verplichte Vereffening van Achterstallige Rente** vindt plaats:

(a) als de Leningnemer dividend aankondigt, hiertoe besluit, betaalt of uitkeert of een betaling doet (anders dan een dividend in de vorm van aandelen) over aandelen in zijn aandelenkapitaal;

(b) als de Leningnemer dividend aankondigt, betaalt of uitkeert of een betaling doet over Gelijkwaardige Verplichtingen, tenzij dit dividend of deze uitkering onder de bepalingen van een Gelijkwaardige Verplichting niet discretionair is.

(c) als de Leningnemer aandelen inkoopt, terugkoopt of op andere wijze verkrijgt (anders dan (a) in relatie tot een beloningsregeling voor het personeel of gelijksoortige regelingen met of ten gunste van werknemers, directieleden, directeuren of consultants, (b) als gevolg van de omruiling of conversie van een klasse of serie van aandelenkapitaal voor een andere klasse of serie van aandelenkapitaal of (c) als gevolg van een aandelenruil of activaruil of gelijksoortige regeling zoals overeengekomen door de Leningnemer en een derde partij); of

(d) als de Leningnemer Gelijkwaardige Verplichtingen intrekt, inkoopt of op andere wijze verkrijgt, tenzij in het geval van (a) aflossing van Gelijkwaardige Verplichtingen op de geplande vervaldatum, of (b) conversie naar of omruiling in aandelen van het aandelenkapitaal van de Leningnemer, of (c) als de Leningnemer voorstelt om de Leningen en de Gelijkwaardige Verplichtingen geheel of gedeeltelijk af te lossen, terug te kopen of op andere wijze te verkrijgen middels een openbare bieding waarbij de bedragen van de Leningen en de Gelijkwaardige Verplichtingen die worden teruggekocht of verkregen in proportie zijn met de uitstaande hoofdsommen op dat moment.

Conversiedatum: heeft de daaraan in Artikel 12.4(e) toegekende betekenis;

Conversie Event:

(a) een downgrade van de kredietrating voor langlopende kredieten van de Leningnemer naar een rating lager dan:

(i) [A] door S&P;

(ii) [A2] door Moody's, of

(iii) een gelijkwaardige rating door een ander kredietbureau (A) dat wordt erkend door De Nederlandse Bank en (B) waarmee de Leningnemer een contractuele verbintenis heeft waaronder de Leningnemer een kredietrating voor langlopende kredieten is toegekend (een **Erkend Ratingbureau**);

(b) een van de kredietratings zoals opgenomen in lid (a) above onder Credit Watch komt te vallen of er een gelijksoortige gebeurtenis plaatsvindt die kan leiden tot een downgrade naar één niveau onder [A] door S&P, [A2] door Moody's, of naar een gelijkwaardig ratingniveau van een Erkend Ratingbureau;

(c) de FFO/Nettoschuld-ratio is lager dan 16% en de Leningnemer verwacht op basis van redelijke aannames dat binnen 18 maanden na de datum waarop is vastgesteld dat deze ratio lager is dan 16% (i) de FFO / Nettoschuld-ratio niet gaat stijgen naar ten minste 16% of (ii) de FFO / Nettoschuld-ratio lager zal worden dan 15%, of

(d) de Aanwijzing tot Uitgifte nietig wordt verklaard, wordt ingetrokken of een resterende geldigheid heeft van 3 maanden of minder;

Conversienotificatie: heeft de daaraan in Artikel 12.4(a) toegekende betekenis;

Conversiekoers: heeft de daaraan in Artikel 12.1(b) toegekende betekenis;

Conversierecht: heeft de daaraan in Artikel 12.1(a) toegekende betekenis;

Conversie-aandelen: de Gewone Aandelen die worden uitgegeven en geleverd aan de Leningverstrekkers door de Leningnemer op de Vereffeningsdatum uit hoofde van en in overeenstemming met de voorwaarden zoals uiteengezet in Artikel 12 (Conversie);

Credit Watch: de Leningnemer is opgenomen op een lijst van een Ratingbureau of een Erkend Ratingbureau waarmee het signaal wordt afgegeven dat dit bureau overweegt om de kredietrating van de Leningnemer te verlagen;

Verzuim: een Verzuimgebeurtenis of enig andere gebeurtenis of omstandigheid als bedoeld in Artikel 23 (Verzuimgebeurtenis) die (na afloop van een hersteltermijn, het sturen van een ingebrekestelling, het komen tot een vaststelling uit hoofde van deze Overeenkomst of een combinatie hiervan) een Verzuimgebeurtenis oplevert.

Uitgestelde Rentebetaling: heeft de daaraan in Artikel 11.4(a) toegekende betekenis;

Uitstelverzoek: heeft de daaraan in Artikel 11.4(a) toegekende betekenis;

BW: het Burgerlijk Wetboek;

Elektriciteitswet 1998: Wet van 2 juli 1998, houdende regels met betrekking tot de productie, het transport en de levering van elektriciteit, zoals van tijd tot tijd gewijzigd, voor het laatst door de Wet van 27 Maart 2019 tot wijziging van de Elektriciteitswet 1998 (Stb. 2019/123);

Elektriciteitsnetwerk: een elektriciteitsnetwerk (*net*) zoals beschreven in artikel 1, eerste lid, onderdeel i van de Elektriciteitswet 1998 dat in eigendom is en wordt beheerd door een of meerdere entiteiten van de Groep, in overeenstemming met hoofdstuk 3 van de Elektriciteitswet 1998;

EURIBOR: de Euro Interbank Offered Rate;

Euro of € of EUR: de valuta die is geïntroduceerd aan het begin van de derde fase van de economische en monetaire unie voortkomend uit het Verdrag tot oprichting van Europese Gemeenschap, zoals gewijzigd;

Verzuimgebeurtenis: een in Artikel 18 (Verzuimgebeurtenissen) genoemde gebeurtenis of omstandigheid;

Faciliteit: de uit hoofde van deze Overeenkomst beschikbaar gestelde lening in euro's, zoals omschreven in Artikel 3 (De Faciliteit);

FFO/Nettoschuldratio: het gerapporteerde resultaat na belastingen van de Leningnemer, (A) gecorrigeerd voor (i) veranderingen in de uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen, (ii) het aandelencomponent van de vergoeding voor de Leningen, (iii) buitengewone baten en lasten en (iv) aanpassingen van reële waardes, (B) verhoogd met de nettowaarde van de afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa en van vooruitontvangen opbrengsten en (C) gedeeld door de netto schuldpositie;

Eerste Herzieningsdatum: 15 december 2031;

Gaswet: Wet van 22 juni 2000, houdende regels met betrekking tot het transport en de levering van gas, zoals van tijd tot tijd gewijzigd, voor het laatst door de Wet van 27 Maart 2019 tot wijziging van de Gaswet (Stb. 2019/123);

Gasnetwerk: een gasnetwerk (*gastransportnet*) zoals beschreven in artikel 1, eerste lid, onderdeel d van de Gaswet dat in eigendom is en wordt beheerd door een of meerdere entiteiten van de Groep, in overeenstemming met artikel 1.2 van de Gaswet;

Groep: de Leningnemer en zijn Dochterondernemingen, waarbij **lid van de Groep** op dezelfde wijze dient te worden geïnterpreteerd;

Warmtewet: Wet van 17 juni 2013, houdende regels met betrekking tot de levering van warmte, zoals van tijd tot tijd gewijzigd, voor het laatst door de Wet van 4 juli 2018 tot wijziging van de Warmtewet (Stb. 2018/311);

Warmtenet: een energietransportnetwerk zoals gedefinieerd in de Warmtewet;

Hybride Effecten of **Hybride Leningen**: effecten of leningen die op het moment dat zij worden verkocht of uitgegeven en daarna worden gezien als 'equity credit' (of een andere nomenclatuur die van tijd tot tijd door S&P wordt gebruikt);

OFA: een onafhankelijke financieel adviseur met een internationale reputatie of een onafhankelijke financieel adviseur met passende deskundigheid die door de Leningnemer naar eigen oordeel wordt aangesteld;

IFRS: de internationale grondslagen voor financiële verslaggeving als bedoeld in IAS-Verordening 1606/2002;

Onafhankelijke Waarderingsopinie: de meest recente opinie opgesteld uit naam van de Leningnemer aan het begin van iedere reguleringsperiode die van toepassing is op de Leningnemer uit hoofde van de Regulering van de Sector, in overeenstemming met, onder andere, een waarderingskader voor het waarderen van de Gewone Aandelen, zoals opgenomen inSchedule 6 (Waarderingskader);

Onafhankelijke Waarderingsadviseur: een onafhankelijk financiële instelling met een internationale reputatie, een onafhankelijke accountant van internationale standing of een onafhankelijke financieel adviseur met passende deskundigheid;

Initiële Toegewezen Commitments: heeft de daaraan in Artikel 5.1(b) toegekende betekenis;

Rentebetaling: het rentebedrag dat met betrekking tot een rentebetaling op een Rentebetaaldag moet worden betaald over de betreffende Renteperiode van een Lening;

Rentebetaaldatum: inzake een Lening, de laatste dag van een Renteperiode zoals van toepassing op deze Lening;

Renteperiode: inzake een Lening, een vastgestelde periode in overeenstemming met Artikel 11 (Rente);

Rentepercentage:

(a) voor ieder jaar tot de Eerste Herzieningsdatum het jaarlijkse rentetarief zoals overeengekomen tussen de Leningnemer en de Leningverstrekkers in overeenstemming met Artikel 10.2 (Rentepercentage voor ieder jaar tot de Eerste Herzieningsdatum):

(b) voor ieder jaar vanaf de Eerste Herzieningsdatum, een jaarlijks rentetarief dat is opgebouwd uit:

(i) de Marge; en

(ii) de toepasselijke 10-jaars Swaprente, vastgesteld twee Werkdagen voorafgaand aan de toepasselijke Herzieningsdatum,

met dien verstande dat indien deze som lager is dan nul, het rentepercentage nul is;

Aanwijzing tot Uitgifte: de bevoegdheid die aan de raad van bestuur van de Leningnemer is gedelegeerd in overeenstemming met artikel 2:96 BW om een zodanig aantal gewone aandelen uit te geven met als doel om het Conversiebedrag te converteren naar Gewone Aandelen in overeenstemming met de bepalingen van deze Overeenkomst, zoals opgenomen in de aanwijzing voor een maximale statutaire periode van 5 jaar, waarbij de aanwijzing ofwel van kracht blijft of jaarlijks wordt hernieuwd;

Junior Instrumenten: Gewone Aandelen, preferente aandelen in het kapitaal van de Leningnemer en, indien er preferente aandelen uitstaan, andere instrumenten die dezelfde rang innemen (*pari passu*) als de preferente aandelen;

Leningverstrekker: iedere Leningverstrekker zoals opgenomen inSchedule 1 (De Leningverstrekkers) en iedere Aandeelhouder die een leningverstrekker wordt uit hoofde van de Lening in overeenstemming met Artikel 5 (Toewijzing van Commitments);

Leningverstrekkerscommissie: een commissie van Leningverstrekkers die door de Leningverstrekkers kan worden aangesteld in overeenstemming met Artikel 20 (Leningverstrekkerscommissie);

Liquidatiepreferentie: een bedrag gelijk aan de totale uitstaande hoofdsom van de Lening plus alle opgebouwde en onbetaalde rente (inclusief Achterstallige Rente) per de datum van de Ontbinding van de Leningnemer;

Lening: de uit hoofde van deze Overeenkomst beschikbaar gestelde leningsfaciliteit op de Afsluitdatum;

Leningsbedrag: EUR 600.000.000;

Meerderheid van Leningverstrekkers: een of meerdere Leningverstrekker(s) waarvan de gezamenlijke Commitments meer dan 66⅔ bedragen van de Totale Commitment (of, indien de Commitments zijn afgenomen naar nul, meer dan 66⅔ van de Commitments bedroegen direct voorafgaand aan deze verlaging);

Verplichte Vereffeningsdatum: de eerste van:

(a) de tiende (10) Werkdag na het plaatsvinden van een Verplichte Vereffening van Achterstallige Rente;

(b) de datum waarop de Leningen worden terugbetaald in overeenstemming met Artikel 8 (Aflossing en Vervroegde Aflossing) of Artikel 18 (Verzuimgebeurtenissen);

(c) of de Conversiedatum van een Lening,

met dien verstande dat in het geval van (c) een Verplichte Vereffeningsdatum alleen plaatsvindt voor het gedeelte van een Lening dat is geconverteerd naar Gewone Aandelen in overeenstemming met Artikel 12 (Conversie) en niet voor het gedeelte van een Lening dat daarna blijft uitstaan;

Marge: 1,975 procent per jaar;

Europese Verordening marktmisbruik: Verordening (EU) nr. 596/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende marktmisbruik, zoals gewijzigd;

Materieel Nadelig Effect: een wezenlijk nadelig effect op:

(a) de bedrijfsvoering, bezittingen, activiteiten of financiële status van de Leningnemer; of

(b) de mogelijkheid van de Leningnemer om zijn verplichtingen uit hoofde van deze Overeenkomst na te komen;

Mitigatieperiode: heeft de betekenis die daaraan is toegekend in Artikel 14.1(a);

Moody's: Moody's France SAS;

Gewone Aandelen: volledig volgestorte gewone aandelen in het aandelenkapitaal van de Leningnemer met momenteel een nominale waarde van € 1 (één euro) per aandeel;

Overschrijvende Leningverstrekker: een Leningverstrekker die een Commitment Voorstel indient dat hoger ligt dan zijn Gerechtigde Pro Rata Leningsbedrag;

Gelijkwaardige Verplichtingen: alle verplichtingen van de Leningnemer die dezelfde rang innemen (*pari passu*) als de Leningen, waaronder de 2018-Effecten;

Partij: een partij bij deze Overeenkomst;

Rentevaststellingsverslag: heeft de betekenis die daaraan is toegekend in Artikel 10.2(d);

Kwalificerende Lening: een lening waarvan de voorwaarden niet wezenlijk minder gunstig zijn voor de Leningverstrekkers dan de voorwaarden van de Lening (zoals in redelijkheid vastgesteld door de Leningnemer (in overleg met een investeringsbank of een advocaat met een internationale reputatie)), waarbij door twee senior financiële functionarissen van de Leningnemer hierover een bekrachtiging is afgeven (waarbij wordt bevestigd dat aan de voorwaarden zoals opgenomen in artikel (a) tot en met (h) below wordt voldaan) aan de Leningverstrekkers alvorens substitutie of aanpassing van de betreffende Lening plaatsvindt, waarbij Leningverstrekkers volledig op de bekrachtiging van Leningnemer vertrouwen, **met dien verstande dat**:

(a) de kwalificerende lening wordt aangetrokken door de Leningnemer of een directe of indirecte 100%-Dochtermaatschappij van de Leningnemer met een garantie van de Leningnemer, waaronder de Leningverstrekkers dezelfde materiële rechten en vorderingen hebben als onder de Lening;

(b) de kwalificerende lening (en/of, wat van toepassing is, genoemde garantie) bij Ontbinding van de Leningnemer dezelfde rang inneemt (*pari passu*) als de Lening;

(c) de voorwaarden van de kwalificerende lening voorzien in ten minste hetzelfde rentepercentage zoals dat van tijd tot tijd van toepassing is op de Lening en dezelfde rentebetaaldata;

(d) de kwalificerende lening dezelfde verplichtingen voor de Leningnemer bevat (waaronder de verplichtingen die voortvloeien uit de uitoefening van een recht) met betrekking tot vervroegde aflossing van de Lening, inclusief (maar niet beperkt tot) de timing en de te betalen bedragen van een vervroegde aflossing;

(e) de kwalificerende lening de bestaande rechten bevat met betrekking tot opgebouwde rente, Uitgestelde Rentebetalingen en andere te betalen bedragen uit hoofde van de Lening die, in ieder geval, verschuldigd zijn aan de Leningverstrekkers en nog niet zijn betaald;

(f) de kwalificerende lening het conversiemechanisme en de Aanwijzing tot Uitgifte bevat zoals overeengekomen in deze Overeenkomst;

(g) de kwalificerende lening geen bepalingen bevat die voorzien in verliezen door het afschrijven van de hoofdsom; en

(h) de kwalificerende lening in overige opzichten wezenlijk dezelfde voorwaarden bevat als de Leningen, tenzij (onverminderd de vereiste dat de voorwaarden niet wezenlijk minder gunstig mogen zijn voor de Leners dan de voorwaarden van de Leningen zoals hierboven beschreven) wijzigingen van de voorwaarden is vereist om een Aanpassing van de Rating, of de gevolgen daarvan, een Belastinginhouding of een Voorheffing te voorkomen, met dien verstande dat dergelijke wijzigingen die worden vereist door de Nederlandse belastingwetgeving alleen zijn toegestaan indien de Leningnemer aan de Leningverstrekkers bekrachtigt dat hij advies hierover heeft ingewonnen en schriftelijk heeft ontvangen van een gerespecteerde fiscaal adviseur met het oog op deze aanpassing;

Ratingbureau: Moody's of een van zijn dochtermaatschappijen en zijn rechtsopvolgers of S&P en een van zijn dochtermaatschappijen en hun rechtsopvolgers of een ratingbureau dat door de Leningnemer van tijd tot tijd als vervanger van deze bureaus wordt aangesteld (of een toegestane vervanging daarvan);

Aanpassing van de Rating: (i) een Ratingbureau dat door de Leningnemer is aangesteld om een rating toe te kennen en hiervoor wordt betaald, of een Erkend Ratingbureau publiceert na de datum van deze Overeenkomst een wijziging, verduidelijking of aanpassing van de methodologie gebruikt voor hybride leningen of een aanpassing van de interpretatie daarvan, waardoor de Leningen niet langer in aanmerking komen voor dezelfde of een hogere categorie binnen 'equity credit' of een andere nomenclatuur zoals van tijd tot tijd gebruikt door dat Ratingbureau of Erkend Ratingbureau, om de mate vast te stellen waarin de voorwaarden van een instrument bijdragen aan de senior verplichtingen van de Leningnemer, toegekend aan de Leningen op de Afsluitdatum of, indien op een later tijdstip, wanneer S&P voor de eerste keer de 'equity credit' publiceert die het toekent aan de Leningen (een **Wijziging van Equity Credit**) of (ii) de Leningnemer ontvangt bekrachtiging van een Ratingbureau dat een rating heeft toegekend aan de Leningnemer en daarvoor wordt betaald, of van een Erkend Ratingbureau, dat een Wijziging van Equity Credit heeft plaatsgevonden als gevolg van een wijziging, verduidelijking of aanpassing van de methodologie gebruikt voor hybride leningen of een aanpassing van de interpretatie daarvan; Met het oog op deze definitie betekent **een rating waarvoor wordt betaald** een kredietrating toegekend door een ratingbureau waarmee de Leningnemer een contractuele relatie is aangegaan om de Leningen een rating toe te kennen en de Leningen te kwalificeren als ‘equity credit’;

Uitstaande Hoofdsom: de op een Relevant Moment totale uitstaande hoofdsom van de uitstaande Hybride Effecten en Hybride Leningen van de Leningnemer op dat moment;

Relevant Nominating Body:

(a) de centrale bank van de euro of een andere centrale bank of toezichthoudende instantie die verantwoordelijk is voor het toezicht op de beheerder van EURIBOR;

(b) een werkgroep of commissie die wordt betaald door, wordt voorgezeten of mede voorgezeten door of is opgesteld op verzoek van (i) de centrale bank van de euro of een andere centrale bank of toezichthoudende instantie die verantwoordelijk is voor het toezicht op de beheerder van EURIBOR, (ii) een groep van genoemde centrale banken of andere toezichthoudende instanties of (ii) de Raad voor financiële stabiliteit of een onderdeel daarvan;

Gerechtigde Pro Rata Leningsbedrag: het pro rata Leningsbedrag van een Leningverstrekker berekend op basis van het totaal aantal Gewone Aandelen dat door die Leningverstrekker wordt aangehouden gedeeld door alle Gewone Aandelen die door alle Aandeelhouders worden aangehouden;

Relevant Moment: het moment waarop de eerste vervroegde aflossing plaatsvindt na de toepasselijke Afsluitdatum of, indien de totale uitstaande hoofdsom van de uitstaande Hybride Effecten en Hybride Leningen van de Leningnemer na de toepasselijke Afsluitdatum is verhoogd, het moment waarop de eerste vervroegde aflossing na de meest recente verhoging plaatsvindt;

Resterende Beschikbare Som: het Leningsbedrag minus de Initiële Toegewezen Commitments;

Aflosdatum: heeft de daaraan in Artikel 8.2 toegekende betekenis;

Aflosverzoek: heeft de daaraan in Artikel 8.3 toegekende betekenis;

Verklaringen: alle verklaringen en garanties zoals opgenomen in Artikel 16.1 (Verklaringen en garanties);

Verzoek: een verzoek om een Lening, wezenlijk in de vorm zoals weergegeven in Schedule 3 (Model van een verzoek);

Herzieningsdatum: de Eerste Herzieningsdatum en iedere datum die valt op de tiende verjaardag na de Eerste Herzieningsdatum;

Herzieningsperiode: de periode tussen de ene Herzieningsdatum en de volgende Herzieningsdatum;

Referentiebank Herzieningsrente: het percentuele tarief zoals gezamenlijk vastgesteld door Leningnemer en de Leningverstrekkerscommissie ((hierbij optredend volgens de instructies van de Meerderheid van Leningverstrekkers) op basis van de 10-jaars Swaprente Quotations, die door vijf toonaangevende swapdealers in de interbancaire markt, die zijn geselecteerd door de Leningnemer en de Leningverstrekkerscommissie (de **Herzieningsreferentiebanken**), zijn aangeleverd aan de Leningnemer en de Leningverstrekkerscommissie om circa 11:00 uur (Centraal Europese Tijd) op de betreffende Herzieningsdatum; Indien (a) ten minste drie quotations zijn ontvangen wordt de 10-jaars Swaprente vastgesteld door de Leningnemer en de Leningverstrekkerscommissie op basis van het rekenkundig gemiddelde (of als er slechts drie quotations zijn aangeleverd, de mediaan) van de ontvangen quotations, waarbij de hoogste quotation (of in het geval de twee hoogste quotations gelijk zijn, één van deze twee hoogste) en de laagste quotation (of in het geval de twee laagste quotations gelijk zijn, één van deze twee laagste) worden geschrapt; (b) slechts twee quotations zijn ontvangen is de Referentiebank Herzieningsrente het rekenkundig gemiddelde van de twee ontvangen quotations; (c) slechts één quotation is ontvangen dan is de Referentiebank Herzieningsrente de quotation die is ontvangen, en als er geen enkele quotation is ontvangen, dan is de Referentiebank Herzieningsrente gelijk aan die van de voorgaande Herzieningsperiode, of (ii) als de Herzieningsperiode aanvangt op de Eerste Herzieningsdatum, de laatste beschikbaar 10-jaars mid-swaprente voor swaptransacties in euro's, uitdrukt als een jaarlijkse rente, op de Herzieningsrente Schermpagina.

Sectorregulering: dwingende wettelijke vereisten uit hoofde van Europese of Nederlandse regulering van de energiesector, waaronder maar niet beperkt tot verplichte reorganisatie, samenvoeging, overname, vervreemding of consolidatie van een Elektriciteitsnetwerk en/of een Gasnetwerk en/of een Warmtenet;

Effecten: alle effecten, waaronder maar niet beperkt tot aandelen in het kapitaal van de Leningnemer, of opties, warrants of andere rechten om zich in te schrijven voor aandelen in het kapitaal van de Leningnemer of deze te kopen of te verwerven;

Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur: heeft de daaraan in Artikel 12.3(b) toegekende betekenis;

Senior Verplichtingen: alle achtergestelde of niet-achtergestelde verplichtingen van de Leningnemer anders dan (a) Gelijkwaardige Verplichtingen; en (b) Junior Instrumenten;

Substantiële Terugkoop: vindt plaats indien de Leningnemer of een Dochtermaatschappij, nadat hiertoe een verzoek tot vervroegde aflossing is ingediend, op alle Leningen 80% of meer van de uitstaande hoofdsom van de Leningen terugkoopt (met de hieruit volgende doorhalingen) of vervroegd aflost;

Vereffeningsdatum: de datum waarop de Gewone Aandelen worden geleverd na uitoefening van de Conversierechten;

Aandeelhouders: de houders van Gewone Aandelen in het aandelenkapitaal van de Leningnemer van tijd tot tijd;

S&P: S&P Global Ratings Europe Limited of elke rechtsopvolger van zijn ratingactiviteiten;

Dochteronderneming: een rechtspersoon waarover een persoon direct of indirect zeggenschap heeft of waarvan een persoon meer dan de helft van het stemgerechtigde kapitaal of gelijksoortige eigendomsrechten bezit, waarbij **zeggenschap** in dit geval de bevoegdheid inhoudt om het beheer en het beleid van de rechtspersoon te bepalen, door middel van eigendom van stemgerechtigd kapitaal, middels een overeenkomst of op andere wijze;

Belastingen: alle belastingen, heffingen, accijnzen of andere lasten of inhoudingen van vergelijkbare aard (inclusief boetes en rente die daarover verschuldigd is vanwege een uitgebleven of te late afdracht);

Belastinginhouding: de ontvangst door Leningnemer van een schriftelijke opinie van een gerespecteerd kantoor van fiscale adviseurs van goede reputatie (vooraf goedgekeurd door de Meerderheid van Leningverstrekkers, waarbij deze goedkeuring niet onredelijk mag worden onthouden), een besluit van de Nederlandse belastinginstanties en/of een gerechtelijke uitspraak waaruit voortvloeit dat rentebetalingen uit hoofde van de Leningen fiscaal aftrekbaar waren, maar niet langer fiscaal aftrekbaar zijn of zullen zijn door de Leningnemer uit hoofde van de Nederlandse vennootschapsbelasting, als gevolg van:

(i) een daadwerkelijke of voorgestelde wijziging of aanpassing van de wetten, regelgeving of rulings in Nederland of een politieke onderafdeling of belastinginstantie;

(ii) een daadwerkelijke of voorgestelde wijziging in de formele toepassing of interpretatie van deze wetten, regelgeving of rulings;

(iii) een handeling van een belastinginstantie of bevoegde rechtbank in Nederland of een politieke onderafdeling of belastinginstantie, ongeacht of deze handeling werd uitgevoerd of gedaan met het oog op de Leningnemer,

waardoor een wijziging, aanpassing of uitvoering van kracht wordt, een handeling plaatsvindt, of een voorstel wordt gedaan, op of na de datum van deze Overeenkomst en **met dien verstande dat** een Belastinginhouding niet kan worden voorkomen door de Leningnemer die hiertoe alle redelijke maatregelen heeft genomen die tot zijn beschikking staan;

Beëindigingsdatum: 15 december 2081;

Transfercertificaat: een certificaat, wezenlijk in de vorm van Schedule 4 (Model van het Transfer Certificaat) of op een andere wijze overeengekomen tussen de Meerderheid van Leningverstrekkers en de Leningnemer;

Totale Commitments: het totale bedrag van de Commitments;

Openstaand Bedrag: elk uit hoofde van deze Overeenkomst verschuldigd en opeisbaar bedrag dat nog niet door de Leningnemer is voldaan.

Trekking: de trekking van een Lening onder de Faciliteit;

Trekkingsdatum: iedere datum waarop onder de Faciliteit wordt getrokken;

Ontbinding: een situatie of omstandigheid waarin (i) een beschikking wordt gegeven of een vonnis wordt uitgesproken of een besluit wordt genomen tot ontbinding, vereffening of liquidatie van de Leningnemer, of (ii) een curator wordt aangesteld door de bevoegde rechtbank in Nederland in geval van een faillissement dat betrekking heeft op het geheel of een aanzienlijk deel van de onderneming of het vermogen van de Leningnemer en deze aanstelling niet binnen 30 dagen wordt opgeheven; en

Voorheffing: de ontvangst door Leningnemer van een schriftelijke opinie van een gerespecteerd kantoor van fiscale adviseurs van goede reputatie (vooraf goedgekeurd door de Meerderheid van Leningverstrekkers, waarbij deze goedkeuring niet onredelijk mag worden onthouden), waaruit voortvloeit dat de Leningnemer een Bijkomend Bedrag dient te betalen op de eerstvolgende vervaldatum waarop een betaling dient plaats te vinden met betrekking tot een Lening als gevolg van:

(i) een daadwerkelijke of voorgestelde wijziging of aanpassing van de wetten, regelgeving of rulings in Nederland of een politieke onderafdeling of belastinginstantie;

(ii) een daadwerkelijke of voorgestelde wijziging in de formele toepassing of interpretatie van deze wetten, regelgeving of rulings;

(iii) een handeling van een belastinginstantie of bevoegde rechtbank in Nederland of een politieke onderafdeling of belastinginstantie, ongeacht of deze handeling werd uitgevoerd of gedaan met het oog op de Leningnemer,

waardoor een wijziging, aanpassing of uitvoering van kracht wordt, een handeling plaatsvindt, of een voorstel wordt gedaan, op of na de datum van deze Overeenkomst en **met dien verstande dat** een Voorheffing niet kan worden voorkomen door de Leningnemer die hiertoe alle redelijke maatregelen heeft genomen die hem tot beschikking staan;

1.2 Interpretatie

(a) Tenzij uit de context anders blijkt, een verwijzing in deze Overeenkomst naar:

(i) de inhoudsopgave en kopjes boven de artikelen is uitsluitend opgenomen ter verwijzing en dient geen onderdeel te vormen bij de interpretatie van deze Overeenkomst;

(ii) "Artikelen" en "Bijlagen" dient te worden opgevat als verwijzing naar de artikelen en bijlagen van deze Overeenkomst;

(iii) de woorden "inclusief", "met inbegrip van" en "in het bijzonder" wordt uitsluitend ter illustratie of benadrukking gebruikt en dient niet te worden opgevat als een beperking van de algemene strekking van voorafgaande woorden, noch als een beperking van die strekking;

(iv) de uitdrukking "dit Artikel" heeft betrekking op, tenzij deze gevolgd wordt door een verwijzing naar een specifieke bepaling, het gehele artikel (niet alleen naar de titel van het artikel, het lid of een andere bepaling), waarnaar de uitdrukking verwijst;

(v) een "cessionaris" van een persoon betreft een persoon die alle of een deel van de rechten en/of verplichtingen van de betreffende persoon op zich neemt, hetzij door cessie, contractsoverneming, novatie of anderszins;

(vi) "schriftelijk" betekent alle communicatie per brief of e-mail;

(vii) "activa" betekent alle huidige, toekomstige en voorwaardelijke inkomsten, bezittingen en rechten, zowel materieel en immaterieel (inclusief niet-opgevraagd aandelenkapitaal);

(viii) de woorden "overig(e)" en "anders(zins)" dient niet *ejusdem generis* te worden opgevat met voorafgaande woorden als een bredere interpretatie mogelijk is;

(ix) woorden uitgedrukt in het meervoud hebben ook betrekking op het enkelvoud en woorden in de mannelijke, vrouwelijke of onzijdige vorm hebben ook betrekking op ieder ander geslacht;

(x) een "persoon" of "Persoon" heeft betrekking of alle cessionarissen, rechtsopvolgers, rechtverkrijgenden, gedelegeerde, ondergedelegeerde, en aangestelde personen (in het geval van een Partij, voor zover een cessionaris, rechtsopvolger, rechtverkrijgende, gedelegeerde, ondergedelegeerde, en aangestelde personen is toegestaan) en iedere persoon, firma, vennootschap, regering, staat of agentschap van een staat of elke vereniging, trust of partnerschap (al dan niet met een afzonderlijke rechtspersoonlijkheid);

(xi) "regelgeving" betreft alle regels, voorschriften, officiële richtlijnen, verzoeken of aanwijzingen (al dan niet met rechtskracht, maar indien zonder kracht van wet, alleen indien de personen op wie het voorschrift van toepassing is, zich er in het algemeen aan houden) uitgevaardigd door een overheids-, intergouvernementeel of supranationaal lichaam, instelling, departement of andere toezichthouder of zelfregulerende toezichthouder of andere autoriteit of organisatie;

(xii) een "wet" of "wettelijke bepaling" omvat tevens elke wet of wettelijke bepaling die deze wijzigt, uitbreidt, consolideert of vervangt, of die door deze wet of wettelijke bepaling is gewijzigd, uitgebreid, geconsolideerd of vervangen, alsmede alle besluiten, verordeningen, instrumenten of andere ondergeschikte wetgeving die op grond daarvan zijn vastgesteld; en

(xiii) deze "Overeenkomst" of enige andere overeenkomst of akte is een verwijzing naar de Overeenkomst of andere overeenkomst of akte zoals die van tijd tot tijd wordt gewijzigd, gevarieerd, vernieuwd, aangevuld of vervangen.

(b) Tenzij uit de context anders blijkt is een verwijzing naar een "maand" of naar "maanden" een verwijzing naar een periode die begint op een dag in een kalendermaand en eindigt op de numeriek overeenkomstige dag in de volgende kalendermaand, met dien verstande dat:

(i) indien de numeriek overeenkomstige dag geen Werkdag is, de periode eindigt op de eerstvolgende Werkdag in die kalendermaand waarin die periode dient te eindigen indien deze er is, of indien deze er niet is, op de onmiddellijk daaraan voorafgaande Werkdag;

(ii) indien er in die maand geen numeriek overeenkomstige dag is waarop die periode dient te eindigen, die periode dan eindigt op de laatste Werkdag van die maand; en

(iii) behoudens lid (a) above, een periode die aanvangt op de laatste Werkdag van een maand eindigt op de laatste Werkdag van de volgende maand of de kalendermaand waarin deze dient te eindigen, wat van toepassing is.

Bovenstaande geldt alleen voor de laatste maand van een periode.

(c) Tenzij uit de context anders blijkt is een verwijzing naar een "jaar" of naar "jaren" een verwijzing naar een periode die begint op een dag in een kalendermaand en eindigt op de numeriek overeenkomstige dag in de volgende kalenderjaar, met dien verstande dat:

(i) (behoudens Artikel 1.2(b)) indien de numeriek overeenkomstige dag geen Werkdag is, die periode eindigt op de eerstvolgende Werkdag in dat kalenderjaar waarin die periode dient te eindigen indien deze er is, of indien deze er niet is, op de onmiddellijk daaraan voorafgaande Werkdag;

(ii) indien er in dat kalenderjaar geen numeriek overeenkomstige dag is waarop die periode dient te eindigen, die periode dan eindigt op de laatste Werkdag van dat kalenderjaar; en

(iii) indien een Renteperiode aanvangt op de laatste Werkdag van een kalenderjaar, die Renteperiode dan eindigt op de laatste Werkdag van het kalenderjaar waarin die Renteperiode eindigt.

Bovenstaande regels (a) tot en met (c) gelden alleen voor het laatste jaar van een periode.

(d) Titels van artikelen, leden en bijlagen dienen slechts het leesgemak.

1.3 Rechten van Derden

(a) Tenzij uitdrukkelijk anders is bepaald in deze Overeenkomst heeft een persoon die geen partij is geen recht om een bepaling van deze Overeenkomst af te dwingen of om hier voordeel uit te behalen.

(b) Behoudens de bepalingen van deze Overeenkomst is er nooit instemming benodigd van een persoon die geen Partij is om deze Overeenkomst te beëindigen of aan te passen.

1.4 Nederlandse termen

In deze Overeenkomst:

(a) omvat een "noodzakelijke handeling om toestemming te verkrijgen" zonder beperking, indien van toepassing, het voldoen aan de vereisten van de Wet op de ondernemingsraden;

(b) houdt elke "stap of procedure" die in verband met een insolventieprocedure wordt ondernomen ook in dat een Nederlands rechtspersoon een kennisgeving uit hoofde van artikel 36 van de Invorderingswet 1990 heeft ingediend; en

(c) kan "fusie" ook een juridische fusie betekenen.

2. ACHTERSTELLING

(a) Verplichtingen onder de Faciliteit (inclusief met betrekking tot rente en Achterstallige Rente) zijn niet gedekt door zekerheden (onderpand) en zijn achtergesteld in overeenstemming met dit Artikel 2. In het geval van Ontbinding van de Leningnemer hebben de Leningverstrekkers

recht op een uitbetaling in contanten in overeenstemming met de Liquidatiepreferentie. Deze vordering van de Leningverstrekkers onder de Faciliteit is wat betreft rangorde:

(i) ondergeschikt aan de rang van Senior Verplichtingen;

(ii) *pari passu* met de Gelijkwaardige Verplichtingen; en

(iii) uitsluitend van een hogere categorie dan de Junior Instrumenten.

(b) Dienovereenkomstig zijn er geen bedragen te voldoen in het geval van Ontbinding van de Leningnemer onder de Faciliteit, tenzij alle vorderingen van alle andere Senior Verplichtingen volledig zijn voldaan.

(c) In overeenstemming met toepasselijk recht mag geen enkele Leningverstrekker een recht uitoefenen of opeisen voor verrekening van een bedrag dat de Leningnemer aan hem is verschuldigd in het kader van of verband houdend met de Faciliteit en een Leningverstrekker wordt geacht afstand te hebben gedaan van ieder recht op verrekening.

(d) Dit Artikel 2 betreft een derdenbeding ten gunste van de schuldeisers van de Senior Verplichtingen en een schuldeiser kan zich beroepen op dit Artikel 2 en naleving afdwingen in overeenstemming met artikel 6:253 BW.

3. DE FACILITEIT

De Leningverstrekkers stellen, met inachtneming van de bepalingen van deze Overeenkomst, een leningsfaciliteit aan de Leningnemer beschikbaar in euro voor een maximaal totaalbedrag gelijk aan de Totale Commitments.

4. DOEL

4.1 Doel

Alle door de Leningnemer onder de Faciliteit geleende gelden moeten worden aangewend ter financiering van algemene bedrijfs- en werkkapitaalbehoeften, inclusief maar niet beperkt tot de herfinanciering van bestaande financiële schulden.

4.2 Controle

De Leningsverstrekkers zijn niet gehouden de toepassing van de uit hoofde van deze Overeenkomst geleende gelden te controleren of verifiëren.

5. TOEWIJZING VAN COMMITMENTS

De Commitments van iedere Leningverstrekker worden vastgesteld en toegewezen in overeenstemming met de bepalingen van dit Artikel 5.

5.1 Leningverstrekkers

(a) Elke Leningverstrekker dient niet later dan 10 Werkdagen voorafgaand aan de Afsluitdatum een correct ingevuld en ondertekend Commitment Voorstel in bij de Leningnemer.

(b) Na ontvangst van alle Commitment Voorstellen zal de Leningnemer de beschikbare commitments toewijzen, daarbij rekening houdend met het Leningsbedrag en met dien verstande dat indien het totaalbedrag van de Commitment Voorstellen hoger is dan Leningsbedrag, de toegewezen Commitment voor iedere Leningverstrekker niet hoger is dan

het naar rato door hem aangehouden totaal aantal Gewone Aandelen ten opzichte van het totaal aantal Gewone Aandelen zoals die worden aangehouden door alle Aandeelhouders. De totale commitments die worden toegewezen betreffen de **Initiële Toegewezen Commitments**

(c) Indien de Resterende Beschikbare Som groter is dan nul, dan wijst de Leningnemer de Resterende Beschikbare Som toe aan de Overschrijvende Leningverstrekkers door een Commitment toe te wijzen aan een Overschrijvende Leningverstrekker op basis van een percentage van de Resterende Beschikbare Som dat gelijk is aan het percentage van het bedrag waarmee zijn Commitment Voorstel het Gerechtigde Pro Rata Leningsbedrag overschrijft ten opzichte van de Resterende Beschikbare Som.

(d) De Leningnemer stelt iedere Leningverstrekker uiterlijk 8 Werkdagen voorafgaand aan de Afsluitdatum op de hoogte van zijn definitieve Commitments en zal aan iedere Leningverstrekker een hernieuwd Schedule 1 (De Leningverstrekkers) leveren waarop alle definitieve Commitments van alle Leningverstrekkers op de Afsluitdatum vermeld staan.

6. TREKKINGSVOORWAARDEN

6.1 Opschortende voorwaarden voor trekking

(a) Leningnemer kan alleen een Verzoek indienen indien de Closing Agent alle in Schedule 2 (Opschortende voorwaarden) vermelde documenten en overige bewijsstukken heeft ontvangen, in een voor de Closing Agent aanvaardbare vorm en inhoud. De Closing Agent stelt de Leningnemer en de Leningverstrekkers onmiddellijk in kennis zodra hij dit heeft vastgesteld.

(b) De Leningverstrekkers autoriseren hierbij de Closing Agent om de kennisgeving zoals beschreven in paragraaf (a) above af te geven (maar verplichten hem daartoe niet), tenzij de Meerderheid van Leningverstrekkers de Closing Agent voorafgaand deze kennisgeving schriftelijk anders informeren. De Closing Agent is niet aansprakelijk voor schades, kosten of verliezen als gevolg van het afgeven van deze kennisgeving.

6.2 Aanvullende opschortende voorwaarden

De Leningverstrekkers zijn uitsluitend verplicht om te participeren in een Lening onder de volgende opschortende voorwaarden die inhouden dat de Leningnemer op zowel de datum van het Verzoek als op de Trekkingsdatum van een Lening verklaart en garandeert aan de Leningverstrekkers dat:

(a) er geen sprake is van een Verzuim of een voortdurend Verzuim en deze niet kan ontstaan als gevolg van de voorgenomen Lening; en

(b) de Verklaringen van de Leningnemer (anders dan de verklaringen in Artikel 16.7 (Geen Conversie Event) en Artikel 17.11 (Belastinginhouding)) onder verwijzing naar de toen geldende feiten en omstandigheden in alle wezenlijke opzichten waarheidsgetrouw zijn.

7. LENINGEN

7.1 Indienen van een verzoek

De Leningnemer verricht een trekking onder de Faciliteit door het indienen bij de Closing Agent van een volledig ingevuld Verzoek uiterlijk 5 Werkdagen voorafgaand aan de Afsluitdatum.

7.2 Participatie Leningverstrekkers

Iedere Leningverstrekker stelt zijn deel van iedere Lening per de toepasselijke Afsluitdatum beschikbaar zodra aan de in deze Overeenkomst opgenomen voorwaarden is voldaan.

8. AFLOSSING EN VERVROEGDE AFLOSSING

8.1 De Leningnemer lost de Leningen volledig af op de Beëindigingsdatum.

8.2 De Leningnemer kan, indien hij hier de Leningverstrekkers hiervan minimaal 15 dagen en maximaal 45 dagen van tevoren van in kennis stelt, de gehele Lening (plus alle opgebouwde en onbetaalde rente en openstaande Achterstallige Rente tot aan (maar met uitsluiting van) de dag van de terugbetaling)) als volgt vervroegd aflossen:

(a) op iedere Herzieningsdatum voor 100% van de uitstaande hoofdsom van iedere Lening; of

(b) op elke Werkdag na het plaatsvinden van een Aanpassing van de Rating, een Substantiële Terugkoop, een Belastinginhouding of een Voorheffing, in alle gevallen voor 101% van de uitstaande hoofdsom van iedere Lening, (iedere dag waarop zo'n vervroegde aflossing plaatsvindt wordt aangeduid als een **Aflosdatum**.

8.3 Een verzoek tot aflossing door de Leningnemer in overeenstemming met dit Artikel 8 (een **Aflosverzoek**) is onherroepelijk. In het Aflosverzoek worden vermeld:

(a) de Aflosdatum;

(b) de hoofdsom van de uitstaande Leningen, in alle gevallen op de laatst haalbare datum voorafgaand aan het indienen van het Aflosverzoek; en

(c) het bedrag aan opgebouwde rente en Achterstallige Rente (indien van toepassing) dat voldaan moet worden uit hoofde van de Leningen op de Aflosdatum.

8.4 Intrekking

Indien een participatie van een Leningverstrekker geheel of gedeeltelijk is afgelost of de Conversierechten van deze participatie zijn uitgeoefend, dan wordt een bedrag ter hoogte van de Commitment van die Leningverstrekker (gelijk aan het bedrag van de participatie die is afgelost of het bedrag van de Lening waarvoor de Conversierechten zijn uitgeoefend) opgezegd op de dag van de aflossing of de Conversiedatum, welke van toepassing is.

8.5 Meerdere verzoeken

Indien meer dan één verzoek voor aflossing wordt ingediend in overeenstemming met dit Artikel 8, dan heeft het eerste verzoek voorrang.

8.6 Opnieuw lenen

De Leningnemer kan een deel van de Faciliteit die is afgelost of waarvan de Conversierechten zijn uitgeoefend in overeenstemming met Artikel 12 (Conversie) niet opnieuw lenen.

8.7 Beperking

De Leningnemer kan een Lening niet geheel of gedeeltelijk vervroegd aflossen of de Commitment geheel of gedeeltelijk opzeggen anders dan op de momenten en op de wijze zoals uitdrukkelijk opgenomen in deze Overeenkomst.

8.8 Voornemen tot vervroegde aflossing

Het is de intentie van de Leningnemer (zonder hierbij een juridische of contractuele verplichting aan te gaan) om de Leningen vervroegd af te lossen, uitsluitend voor zover het gedeelte van de totale uitstaande hoofdsom van de Leningen waarvan het voornemen is om vervroegd af te lossen dat werd gezien als 'equity credit' (of een andere nomenclatuur die van tijd tot tijd door S&P wordt gebruikt) op het moment van het aangaan van de Leningen niet hoger is dan het gedeelte van de netto-opbrengsten die zijn ontvangen door de Leningnemer of door Dochterondernemingen van de Leningnemer na de betreffende Afsluitdatum maar op of voorafgaand aan de datum van deze vervroegde aflossing uit de verkoop of uitgifte van effecten of door het aantrekken van een lening door de Leningnemer of een Dochtermaatschappij bij derde partijen of van andere financiers (anders dan groepsentiteiten van de Leningnemer) die door S&P wordt gekenmerkt als 'equity credit' (of een andere nomenclatuur die van tijd tot tijd door S&P wordt gebruikt) (rekening houdend met wijzigingen in de methodologie voor hybride kapitaal of een andere relevante methodologie of interpretatie ervan na het aangaan van de Leningen), tenzij:

(a) de rating voor langlopende kredieten zoals toegekend door S&P aan de Leningnemer op het moment van een vervroegde aflossing ten minste gelijk is aan de rating op het moment van de laatste additionele uitgifte van hybride kapitaal en de Leningnemer vertrouwen heeft dat deze rating niet lager zal worden dan die rating als gevolg van de vervroegde aflossing;

(b) bij een vervroegde aflossing deze vervroegde aflossing, samen met een inkoop of terugkoop van andere Hybride Effecten of Hybride Leningen van de Leningnemer, plaatsvindt: (i) in een periode van 12 opeenvolgende maanden, aan te vangen op het Relevante Moment, of minder dan 10% van de Uitstaande Hoofdsom; of (ii) in een periode van 10 opeenvolgende jaren, aan te vangen op het Relevante Moment, of minder dan 25% van de Uitstaande Hoofdsom, met dien verstande dat deze vervroegde aflossing geen materieel negatief effect heeft op de kredietwaardigheid van de Leningnemer;

(c) in het geval van een vervroegde aflossing deze vervroegde aflossing een dusdanig bedrag omvat waardoor het totale bedrag aan hybride kapitaal van de Leningnemer dat uitstaat na deze vervroegde aflossing lager is dan de maximale totale hoofdsom aan hybride kapitaal waaraan S&P een equity-component toekent onder de gehanteerde methodologie;

(d) de Leningen vervroegd worden afgelost als gevolg van een Substantiële Terugkoop, een Belastinginhouding, een Voorheffing of een Aanpassing van de Rating;

(e) de Leningen niet worden bestempeld als 'equity credit' door S&P (of een andere nomenclatuur die van tijd tot tijd door S&P wordt gebruikt) op het moment van de vervroegde aflossing; of

(f) de vervroegde aflossing plaatsvindt op of na de Herzieningsdatum van 15 december 2051.

9. VERVANGING OF AANPASSING

De Leningnemer kan na het plaatsvinden van een Substantiële Terugkoop, een Belastinginhouding, een Voorheffing of een Aanpassing van de Rating op ieder moment zonder goedkeuring van de

betreffende Leningverstrekkers: (a) de (volledige) Leningen vervangen door een Kwalificerende Lening; of (b) de voorwaarden van de Leningen aanpassen waardoor de Leningen een Kwalificerende Lening blijven of worden, welke van toepassing is. De Leningverstrekkers zijn verplicht mee te werken aan een dergelijke vervanging of aanpassing.

10. TREKKINGSKOSTEN

10.1 Rente

De rente op de Lening is het Rentepercentage.

10.2 Rentepercentage voor ieder jaar tot de Eerste Herzieningsdatum

(a) De rente voor een Renteperiode tot aan de Eerste Herzieningsdatum wordt berekend op basis van het middelste punt van een range van 10 jaar Swaprentes die wordt gepubliceerd op elke tweede tot zevende Werkdag voorafgaand aan de Afsluitdatum door Ernst & Young samen met KPMG (de **Aangewezen Partijen**), afgerond op de dichtstbijzijnde 5 basispunten, in overeenstemming met dit Artikel 10.2.

(b) Twee Werkdagen voorafgaand aan de Afsluitdatum wordt de toepasselijke 10-jaars Swaprente, zoals vastgesteld in overeenstemming met bovenstaande paragraaf (a), opgeteld bij de Marge om tot de rente te komen die van toepassing is op de Lening.

(c) Ten behoeve van bovenstaande paragrafen (a) en (b), iedere verwijzing naar een 'Herzieningsdatum' in de definitie van de 10-jaars Swaprente verwijst naar iedere tweede tot zevende Werkdag voorafgaand aan de Afsluitdatum.

(d) Er wordt een Rentevaststellingsverslag opgesteld door de Aangewezen Partijen, dat wordt gedeeld met de Leningnemer en de Leningverstrekkers, met uitzondering van informatie die niet openbaar mag worden gemaakt op basis van toepasselijke wet- en regelgeving (inclusief, ter vermijding van twijfel, de Marktmisbruikverordening) (het **Rentevaststellingsverslag**).

10.3 Rentebetaling

De Leningnemer betaalt de opgebouwde rente over iedere Lening op de laatste dag van iedere Renteperiode, waarbij de laatste rentebetaling voor iedere Lening zal worden betaald op de Beëindigingsdatum of de toepasselijke Aflosdatum van de Lening, indien deze vroeger valt.

11. RENTE

11.1 Renteperiodes

(a) Behoudens paragraaf (d) below wordt de rente op de Leningen betaald in termijnen en berekend op basis van opeenvolgende Renteperiodes met een looptijd van één (1) jaar (of een kortere periode indien dit is overeengekomen tussen de Leningnemer en de Leningverstrekker, in alle redelijkheid, met betrekking tot: (i) de Aflosdatum van de Leningen; of (ii) de laatste Renteperiode van de Leningen).

(b) De Rente over de Leningen wordt berekend en is verschuldigd op basis van het feitelijke aantal verstreken dagen en een jaar van 360 dagen.

(c) Geen enkele Renteperiode van de Leningen loopt langer door dan de vroegste van de Beëindigingsdatum en de toepasselijke Aflosdatum.

(d) De eerste Renteperiode van de Leningen vangt aan op de Afsluitdatum. De eerste Renteperiode eindigt op de eerste verjaardag na de Afsluitdatum.

11.2 Niet-Werkdagen

Indien een Renteperiode zou eindigen op een dag die geen Werkdag is, eindigt deze Werkdag in plaats daarvan op de eerstvolgende Werkdag in die kalendermaand (indien deze er is) of de voorgaande Werkdag (als deze er niet is) en wordt de verschuldigde rente dienovereenkomstig aangepast.

11.3 Opbouw van rente

Er wordt geen rente opgebouwd over een Lening:

(a) wanneer het Conversierecht is uitgeoefend door de Leningnemer, vanaf de betreffende Conversiedatum (in overeenstemming met Artikel 12 (Conversie)); of

(b) indien een Lening wordt afgelost in overeenstemming met Artikel 8 (Aflossing en Vervroegde Aflossing) of Artikel 18 (Verzuimgebeurtenissen), vanaf de vervaldag voor deze aflossing, tenzij, nadat hier een deugdelijk voorstel toe is gedaan, de aflossing van de hoofdsom van deze Lening ten onrechte wordt tegengehouden of geweigerd, in welk geval de rente blijft worden opgebouwd tegen het tarief zoals opgenomen in Artikel 10.1 (Rente) (zowel voor als na de beoordeling ervan) tot de dag waarop alle verschuldigde bedragen met betrekking tot een Lening tot die dag zijn ontvangen door of uit naam van de betreffende Leningverstrekker.

11.4 Optioneel uitstel van rente door de Leningnemer

(a) De Leningnemer kan, naar eigen inzicht, kiezen om een Rentebetaling geheel of gedeeltelijk uit te stellen (een **Uitgestelde Rentebetaling**), die gepland stond om betaald te worden op een Rentebetaaldatum, door een kennisgeving in te dienen (een **Uitstelverzoek**) met deze keuze aan de Leningverstrekkers in overeenstemming met Artikel 24 (Kennisgevingen), ten minste 10 Werkdagen voorafgaand aan de betreffende Rentebetalingsdatum. Behoudens Artikel 11.5 (Verplichte vereffening van de rente), als de Leningnemer verkiest om een Rentebetaling niet of niet geheel te voldoen op een Rentebetaaldatum, dan is hij niet verplicht om deze rente op de betreffende Rentebetaaldatum te voldoen, en dientengevolge vormt het niet voldoen van rente geen Verzuimgebeurtenis of een schending van de verplichtingen voortkomend uit deze Overeenkomst of op enige andere wijze.

(b) Over elke Uitgestelde Rentebetaling is rente verschuldigd (waarbij een dergelijke rente samen met de Uitgestelde Rentebetalingen de **Achterstallige Rente** vormt), tegen de van tijd tot tijd geldende Rente, vanaf (en met inbegrip van) de dag waarop (zonder dit uitstel) de Uitgestelde Rentebetaling verschuldigd was geweest tot (maar met uitsluiting van) de betreffende optionele vereffeningsdatum van Achterstallige Rentebetalingen zoals opgenomen in het Uitstelverzoek of, welke van toepassing is, een andere datum waarop de Uitgestelde Rentebetalingen dienen te worden betaald in overeenstemming met Artikel 11.5 (Verplichte vereffening van de rente), waarbij in beide gevallen deze rente op iedere Rentebetaaldatum wordt toegevoegd aan de Leningen.

(c) Het niet voldoen van Achterstallige Rente wordt niet beschouwd als een verzuim door de Leningnemer uit hoofde van deze Overeenkomst of op enige andere wijze, tenzij een betaling verplicht is uit hoofde van Artikel 11.5 (Verplichte vereffening van de rente).

11.5 Verplichte vereffening van de rente

Onverminderd de bepalingen van dit Artikel 11 met betrekking tot het vermogen van de Leningnemer om Rentebetalingen uit te stellen, dient de Leningnemer alle uitstaande Achterstallige Rente in zijn

geheel (niet gedeeltelijk) te voldoen op de eerstvolgende Verplichte Vereffeningsdag na de Rentebetaaldag waarop een Uitgestelde Rentebetaling voor het eerst plaatsvond.

12. CONVERSIE

12.1 Conversierecht

(a) Als

(i) er sprake is van een Conversie Event en voor zolang deze aanhoudt, of

(ii) als de Meerderheid van Leningverstrekkers hierom hebben verzocht en de Leningnemer hiermee instemt,

en onder voorbehoud van en in overeenstemming met deze Overeenkomst, is de Leningnemer gerechtigd om iedere Lening en alle Achterstallige Rente, samen met opgebouwde of onbetaalde rente tot aan (maar met uitsluiting van) de betreffende Conversiedatum (gezamenlijk het **Converteerbare Bedrag**) met betrekking tot een Lening te converteren in nieuwe en/of bestaande volledig volgestorte Gewone Aandelen, te bepalen door de Leningnemer (een **Conversierecht**).

Indien de Leningverstrekkers niet instemmen met het Conversiebedrag zoals vastgesteld door de Leningnemer, dan wordt de Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur verzocht om het Converteerbare Bedrag vast te stellen en deze vaststelling is bindend voor alle Partijen.

(b) Het aantal Gewone Aandelen dat wordt uitgegeven als gevolg van de uitoefening van een Conversierecht uit hoofde van een Lening, wordt vastgesteld door het uitstaande Converteerbare Bedrag op de Conversiedatum te delen door de marktwaarde per Gewoon Aandeel (dit is de waarde per Gewoon Aandeel zoals vastgesteld overeenkomstig Artikel 12.2, de **Conversieprijs**), die van kracht is op de relevante Conversiedatum.

(c) Conversierechten mogen alleen worden uitgeoefend uit hoofde van het Converteerbare Bedrag met betrekking tot een Lening (indien deze er is).

(d) De hieruit voortvloeiende Conversieprijs wordt, indien deze geen integraal veelvoud is van € 1,00 (één euro), naar beneden afgerond op het dichtstbijzijnde gehele veelvoud van € 1,00 (één euro). Het deel van de Conversieprijs dat niet wordt geconverteerd als gevolg van bovenstaande afronding, wordt in contanten voldaan door de Leningnemer aan de Leningverstrekkers voorafgaand aan de uitgifte van de Conversie-aandelen.

(e) Er worden geen fracties uitgegeven van Conversie-aandelen aan de Leningverstrekkers bij de uitoefening van een Conversierecht en er vindt geen betaling in contanten plaats ter compensatie hiervan.

(f) Onbetaalde en opgebouwde rentebedragen gedurende de periode van (en met inbegrip van) de dag van de dividenduitkering direct voorafgaand aan de betreffende Conversiedatum tot (maar met uitsluitsel van) de betreffende Conversiedatum, die onderdeel zijn van het Conversiebedrag met betrekking tot een Lening, worden door de Leningnemer afgetrokken van het te betalen dividend uit hoofde van de Gewone Aandelen die door de Leningverstrekker worden ontvangen na uitoefening door de Leningnemer van zijn Uitoefeningsrecht op de dag van de dividenduitkering direct volgend op de betreffende Conversiedatum.

(g) De Leningnemer verplicht zich ertoe om voorafgaand aan de uitoefening van zijn Conversierecht alles in het werk te stellen om te onderzoeken of het naar zijn eigen oordeel commercieel haalbaar is om Hybride Leningen of Hybride Effecten uit te geven aan andere

partijen dan de Leningverstrekkers in plaats van zijn Conversierecht uit te oefenen, en de Leningnemer zal dit onderzoek bespreken met de Leningverstrekkerscommissie. Bij het vaststellen van dit oordeel houdt de Leningnemer onder andere rekening met zijn financieringsplan, zijn financiële beleidskader en richtlijnen ontvangen van de Ratingbureaus met betrekking tot de impact van een besluit om het Conversierecht niet uit te oefenen op de rating van de Leningnemer en op de FFO/Nettoschuld-ratio.

(h) Bij de eerste uitoefening door de Leningnemer van zijn Conversierecht wordt iedere Lening, samen met opgebouwde en onbetaalde rente tot (maar met uitsluitsel van) de betreffende Conversiedatum en openstaande Achterstallige Rente geconverteerd naar Gewone Aandelen in overeenstemming met dit Artikel 13.1 voor een totaalbedrag van ten minste EUR 200.000.000 aan totale hoofdsom van de Leningen, of in het geval van een gebeurtenis zoals opgenomen onder (c) van de definitie van een Conversie Event, een bedrag van meer dan EUR 200.000.000 aan totale hoofdsom van de Leningen waarvan door de Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur is vastgesteld dat het benodigd is om een gebeurtenis zoals genoemd onder (c) van de definitie van een Conversie Event niet meer te laten plaatsvinden. De Leningnemer levert een onderbouwde analyse aan van een dergelijke vaststelling door de Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur aan de Leningverstrekkers voorafgaand aan de uitoefening van zijn Conversierecht. Iedere uitoefening door de Leningnemer van zijn Conversierecht vindt plaats voor een *pro rata* gedeelte van iedere Lening.

(i) Indien de Leningnemer zijn Conversierecht uitoefent in het geval van een gebeurtenis zoals genoemd onder (c) van de definitie van een Conversie Event, dient de Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur de verwachting van de Leningnemer te bekrachtigen dat de FFO/Net Debt-ratio binnen 18 maanden na de datum waarop is vastgesteld dat deze lager is dan 16%, (i) niet zal stijgen naar ten minste 16% of (ii) zal dalen onder de 15% en deze bekrachtiging op te nemen in het waarderingsrapport zoals genoemd in Artikel 12.2 en 12.3. Als deze bekrachtiging niet kan worden opgesteld door de Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur is er geen sprake van een Conversie Event in overeenstemming met (c) van de definitie van een Conversie Event.

(j) Indien als gevolg van de uitoefening van de Leningnemer van zijn Conversierecht een Wijziging in Zeggenschap zou plaatsvinden, dan wordt het Converteerbare Bedrag van de Lening van die Leningverstrekker die als gevolg van een dergelijke uitoefening door de Leningnemer van zijn Uitoefenrecht direct of indirect (A) meer dan 50 procent van de uitstaande Gewone Aandelen van de Leningnemer verwerft of verkrijgt of (B) een zodanig aantal aandelen in het kapitaal van de Leningnemer verkrijgt die meer dan 50 procent van de stemrechten inhouden die normaliter kunnen worden uitgeoefend in een algemene aandeelhoudersvergadering, zal door de Leningnemer op zodanige wijze worden vastgesteld dat er geen Wijziging in Zeggenschap plaatsvindt en het resterende bedrag van de Lening van de betreffende Leningverstrekker dat niet in Gewone Aandelen wordt geconverteerd, door de Leningnemer aan die Leningverstrekker worden terugbetaald op de betreffende Conversiedatum.

12.2 Conversieprijs

(a) De Conversieprijs wordt berekend door de Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur, die voor dit doeleinde een waarderingsrapport opstelt. Na ontvangst van het waarderingsrapport verzoekt de Leningnemer de Leningsverstrekkerscommissie om een Onafhankelijke Waarderingsadviseur te benoemen om een fairness opinie af te geven met betrekking tot het waarderingsrapport ten behoeve van de Leningverstrekkers. Hiertoe wordt het waarderingsrapport dat is opgesteld door de Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur gedeeld met de Onafhankelijke Waarderingsadviseur die is aangesteld

door de Leningsverstrekkerscommissie en het waarderingsrapport wordt ter inzage beschikbaar gesteld door de Leningverstrekkers op het hoofdkantoor van de Leningnemer.

(b) De Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur baseert de waardering van de Gewone Aandelen op:

(i) gebeurtenissen, omstandigheden en aannames waarbij er vanuit wordt gegaan dat een Conversie Event heeft plaatsgevonden naar aanleiding van gebeurtenissen, omstandigheden en aannames op de laatste dag van de maand die eindigt voorafgaand aan de datum van de Conversienotificatie;

(ii) de aannames van de uitgangspunten en het framework van de meest recent opgestelde Onafhankelijke Waarderingsopinie, zoals opgenomen in Schedule 6 (Waarderingskader), voor zover dit mogelijk is en deze door de Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur als redelijk worden beschouwd.

12.3 Onafhankelijke Waarderingsadviseur

(a) De Conversienotificatie dat wordt ingediend door de Leningnemer aan de Leningverstrekkers bevat de gegevens van niet meer dan drie partijen die de Leningnemer zou willen benoemen als Onafhankelijke Waarderingsadviseur.

(b) Binnen 3 Werkdagen na ontvangst door de Leningverstrekkers van het Leningverzoek selecteert de Leningverstrekkerscommissie een van de drie voorgestelde partijen als Onafhankelijke Waarderingsadviseur (de **Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur**) en stelt de Leningnemer hiervan op de hoogte. Indien de Leningnemer niet wordt geïnformeerd of de Leningverstrekkers geen selectie maken benoemt de Leningnemer, in beide gevallen binnen 3 Werkdagen na ontvangst van de Leningverstrekkers van het Leningverzoek, naar eigen inzicht een van de drie aan de Leningverstrekkers voorgestelde partijen in de Conversienotificatie.

(c) De aanstelling van de Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur kent een looptijd van 60 dagen om het waarderingsrapport op te stellen en de waarderingsresultaten onverwijld in te dienen bij de Leningnemer.

(d) In het geval dat de Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur geen waarderingsrapport oplevert in overeenstemming met de bepalingen van dit Artikel 12 of de waardering significant in twijfel trekt, dan:

(i) stelt de Leningnemer onverwijld de Leningverstrekkers hiervan schriftelijk in kennis; en

(ii) benoemen de Leningnemer en de Leningverstrekkers een andere waarderingsadviseur in overeenstemming met dit Artikel 12.3.

(e) De Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur krijgt van de Leningnemer toegang tot het meest recente financiële langetermijnplan, waarbij rekening wordt gehouden met feiten en omstandigheden die hebben geleid tot het Conversie Event, en andere informatie die naar alle redelijkheid wordt gevraagd door de Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur voor het opstellen van de waardering, op basis van een geheimhoudingsverklaring en waarbij de

Aangestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseur als insider wordt gekenmerkt uit hoofde van de Marktmisbruikverordening.

12.4 Procedure voor de uitoefening van het Conversierecht

(a) Het Conversierecht kan door de Leningnemer worden uitgeoefend door bij de Leningverstrekkers, tijdens gewone kantooruren, een volledig ingevuld en ondertekend verzoek tot conversie (een **Conversienotificatie**) in te dienen, waarin het Converteerbare Bedrag en de uitstaande hoofdsom van de Leningen worden vermeld, het bedrag aan opgebouwde en onbetaalde rente en het bedrag aan Achterstallige Rente over deze leningen, de expliciete verklaring van de Leningnemer zijn Conversierecht te willen uitoefenen, het Conversie Event dat heeft geresulteerd in het Conversierecht en een onderbouwing hiervan, de namen en gegevens van de drie voorgestelde Onafhankelijke Waarderingsadviseurs, een bevestiging dat de voorgestelde conversie voldoet aan toepasselijke fiscale en andere wet- en regelgeving die van toepassing is op Leningnemer, en andere informatie die in alle redelijkheid is vereist uit hoofde van deze Overeenkomst.

(b) Conversierechten worden in elk geval uitgeoefend met inachtneming van alle toepasselijke fiscale en andere wet- en regelgeving die op de Leningnemer van toepassing zijn.

(c) Indien de indiening van de Conversienotificatie zoals beschreven in lid (a) above na sluiting van normale kantooruren of op een dag die geen Werkdag is in Nederland plaatsvindt, dan wordt deze indiening uit hoofde van deze Overeenkomst beschouwd als te hebben plaatsgevonden op de eerstvolgende Werkdag.

(d) Een Conversienotificatie is na indiening onherroepelijk.

(e) De conversiedatum met betrekking tot een Lening (de **Conversiedatum**) is de eerste dag van de tweede kalendermaand direct volgend op de ontvangst door de Leningnemer van het waarderingsrapport dat is opgesteld door de Geselecteerde Onafhankelijke Waarderingsadviseur, of op een latere datum zoals schriftelijk overeengekomen door de Leningnemer en de Leningverstrekkerscommissie (hierbij optredend volgens de instructies van de Meerderheid van Leningverstrekkers).

(f) Na indiening van een Conversienotificatie en indien vereist voor het uitoefenen van het Conversierecht zal de Leningnemer onverwijld:

(i) bewijs aanleveren van de Aanwijzing tot Uitgifte; en

(ii) indien vereist een aandeelhoudersvergadering bijeenroepen om de Statuten aan te passen en het aandelenkapitaal van de Leningnemer te verhogen met een bedrag dat is vastgesteld op basis van de Conversieprijs, met inachtneming van toepasselijke wetgeving;

(iii) een concept aanleveren van een notariële akte voor de uitgifte van de aandelen met een onherroepelijke volmacht ter ondertekening door alle Leningverstrekkers voor het passeren van de notariële akte voor de uitgifte van de aandelen.

De Leningnemer en de Aandeelhouders, en in zoverre vereist door de toepasselijke wet of de Statuten, de Leningverstrekkers, nemen op kosten en voor rekening van de Leningnemer alle maatregelen die nodig kunnen zijn om de registratie en de uitvoering van de kapitaalverhoging te bewerkstelligen.

12.5 Gewone Aandelen

Gewone aandelen die worden uitgegeven als gevolg van de uitoefening van de Conversierechten zullen volgestort zijn en zijn in alle opzichte in rang gelijk (*pari passu*) aan de uitstaande volgestorte Gewone Aandelen op de betreffende Conversiedatum, tenzij in het geval dat een recht niet is toegestaan door dwingende bepalingen van toepasselijk recht en tenzij deze Gewone Aandelen niet in aanmerking komen voor rechten, uitkeringen of betalingen (of, in voorkomend geval, de betreffende houder niet gerechtigd is om te ontvangen) waarvan de registratiedatum of andere vervaldatum voor de vaststelling van het recht daarop voorafgaand aan de relevante Conversiedatum valt.

12.6 Beperkingen op het eigendom van Gewone Aandelen

De Leningverstrekkers erkennen dat de uitgegeven Gewone Aandelen uit hoofde van de conversie van een Lening onderworpen zijn aan de bepalingen van het Nederlandse vennootschapsrecht en de eigendomsbeperkingen overeenkomstig de Statuten van de Leningnemer, met betrekking tot de eis dat de Leningnemer ten alle tijden direct of indirect in eigendom moet zijn of onder zeggenschap moet staan van de Nederlandse Staat, gemeenten of provincies.

12.7 Aanwijzing tot Uitgifte

De Leningverstrekkers en de andere aandeelhouders van de Lenignemer worden jaarlijks verzocht door de Leningnemer om hun stem uit te brengen op de aandeelhoudersvergadering van de Leningnemer in het voordeel van een besluit om zeker te stellen dat de Aanwijzing tot Uitgifte wederom voor een maximale statutaire periode van 5 jaar geldig is.

13. BELASTINGHEFFING

13.1 Definities

(a) In deze Overeenkomst:

(i) **Beschermde Partij**: een Leningverstrekker waarop een verplichting rust of zal komen te rusten tot de afdracht van Belasting over uit hoofde van deze Overeenkomst ontvangen of te ontvangen bedragen (of een bedrag dat voor de toepasselijke Belastingen geacht wordt te zijn of te worden ontvangen).

(ii) **Belastingkrediet**: een krediet op, of vrijstelling of kwijtschelding van, of teruggaaf van, Belastingen.

(iii) **Belastinginhouding**: een aftrek of inhouding in verband met Belastingen op ontvangen bedragen uit hoofde van deze Overeenkomst.

(iv) **Belastingbetaling**: de verhoging van een door een Leningnemer aan een Leningverstrekker voldaan bedrag op grond van Artikel 13.2 (Fiscale brutering) of een voldaan bedrag op grond van Artikel 13.3 (Belastingvrijwaring).

13.2 Fiscale brutering

(a) De Leningnemer voldoet alle door hem verschuldigde bedragen zonder daarop Belasting in te houden, tenzij Belastinginhouding wettelijk is voorgeschreven.

(b) De Leningnemer stelt de Leningverstrekkerscommissie er onmiddellijk van in kennis zodra de Leningnemer gewaarwordt dat hij verplicht is tot Belastinginhouding (of van een wijziging in het tarief of de grondslag voor Belastinginhouding). Een Leningverstrekker stelt eveneens de Leningverstrekkerscommissie in kennis zodra hij zich bewust wordt van een aan die

Leningverstrekker verschuldigd bedrag. De Leningverstrekkerscommissie stelt Leningnemer van de ontvangst van een dergelijke kennisgeving van een Leningverstrekker in kennis.

(c) Wanneer wettelijk is voorgeschreven dat een Leningnemer verplicht is tot een Belastinginhouding, wordt het door die Leningnemer verschuldigde bedrag verhoogd met een zodanig bedrag (het **Additionele Bedrag**) dat (na de Belastinginhouding) een bedrag overblijft gelijk aan het bedrag dat verschuldigd zou zijn zonder de Belastinginhouding.

(d) Wanneer een Leningnemer verplicht is een Belastinginhouding te doen, zal die Leningnemer aan deze verplichting voldoen en voldoet alsmede alle overige in verband daarmee af te dragen bedragen binnen de gestelde termijn en voor het wettelijk voorgeschreven minimumbedrag.

(e) De Leningnemer verstrekt de Leningverstrekkerscommissie ten behoeve van de Leningverstrekker die recht heeft op betaling uiterlijk dertig dagen na de Belastinginhouding of het voldoen van een bedrag in verband met die Belastinginhouding een bewijs in een aanvaardbare vorm dat de Belastinginhouding heeft plaatsgevonden of (waar van toepassing) een passend bedrag is afgedragen aan de betreffende belastingdienst.

13.3 Belastingvrijwaring

(a) De Leningnemer dient (binnen drie Werkdagen na daartoe door de Leningverstrekker te zijn verzocht) aan een Beschermde Partij een bedrag te betalen gelijk aan het verlies, de aansprakelijkheid of kosten die volgens de desbetreffende Beschermde Partij vanwege Belastingen voor hem zijn ontstaan (direct of indirect) uit hoofde van deze Overeenkomst.

(b) Bovenstaande paragraaf (a) above is niet van toepassing:

(i) ten aanzien van Belastingen die zijn opgelegd aan een Leningverstrekker wanneer die Belastingen zijn opgelegd over of berekend met verwijzing naar de door die Leningverstrekker ontvangen of te ontvangen netto-inkomsten (of een bedrag dat geacht wordt te zijn of worden ontvangen); of

(ii) voor zover het verlies, de aansprakelijkheid of de kosten worden gecompenseerd door een verhoogde betaling als bedoeld in Artikel 13.2 (Fiscale brutering).

(c) Een Beschermde Partij die op grond van paragraaf (a) above een vordering indient of voornemens is dit te doen, stelt de Leningverstrekkerscommissie onverwijld in kennis van de gebeurtenis die aanleiding heeft gegeven of zal geven voor die vordering, waarvan de Leningverstrekkerscommissie de Leningnemer vervolgens in kennis stelt.

(d) Een Beschermde Partij stelt de Leningverstrekkerscommissie in kennis van elke ontvangst van een betaling van een Leningnemer uit hoofde van dit Artikel 13.3.

13.4 Belastingkrediet

Wanneer de Leningnemer een Belastingbetaling verricht en de betreffende Leningverstrekker stelt vast dat:

(a) een Belastingkrediet van toepassing is op een verhoogde betaling waarvan die Belastingbetaling deel uitmaakt, of op die Belastingbetaling of op een Belastinginhouding in verband waarmee de Belastingbetaling moest plaatsvinden; en

(b) de Leningverstrekker heeft dat Belastingkrediet verkregen en aangewend,

dan voldoet de Leningverstrekker een bedrag aan de Leningnemer waarvan de Leningverstrekker vaststelt dat deze daardoor (na voldoening) in dezelfde positie verkeert, post-Belastingen, als het geval zou zijn geweest als de Leningnemer niet verplicht was geweest tot de Belastingbetaling.

13.5 Overdrachtsbelasting

De Leningnemer betaalt en vrijwaart binnen drie Werkdagen na verzoek iedere Leningverstrekker voor alle kosten, verliezen of verplichtingen voor een Leningverstrekker met betrekking tot zegel-, registratie- of vergelijkbare Belastingen te voldoen uit hoofde van deze Overeenkomst.

13.6 Belasting over de toegevoegde waarde

(a) Alle bedragen die uit hoofde van deze Overeenkomst door een Partij aan een Leningverstrekker zijn verschuldigd die (geheel of gedeeltelijk) een vergoeding bevatten voor leveringen voor BTW worden geacht exclusief BTW te zijn die wordt gerekend over die levering, en dienovereenkomstig, overeenkomstig lid (b) below, indien BTW is verschuldigd of verschuldigd gaat zijn over een levering die gedaan is door een Leningverstrekker aan een Partij uit hoofde van deze Overeenkomst en deze Leningverstrekker BTW-plichtig is voor de relevante belastinginstantie, dan dient deze Partij aan deze Leningverstrekker (in aanvulling op en op hetzelfde moment als de betaling van een andere vergoeding voor de levering) een bedrag te voldoen dat gelijk is aan het BTW-bedrag (waarbij de Leningverstrekker onverwijld een passende BTW-factuur verstrekt aan die Partij).

(b) Indien BTW verschuldigd is of wordt over een levering van een Leningverstrekker (de **Leverancier**) aan een andere Leningverstrekker (de **Ontvanger**) uit hoofde van deze Overeenkomst, en een Partij anders dan de Ontvanger (de **Betreffende Partij**) uit hoofde van de bepalingen van deze Overeenkomst verplicht is om een bedrag te voldoen dat gelijk is aan de vergoeding voor die levering aan de Leverancier (anders dan wanneer de Betreffende Partij verplicht is om de Ontvanger voor deze vergoeding te vergoeden of te vrijwaren):

(i) (in het geval dat de Leverancier de tot voldoening van de BTW gehouden persoon is) de Betreffende Partij dient ook een aanvullend bedrag gelijk aan het bedrag van de BTW te voldoen (op hetzelfde moment als het voldoen van dit bedrag). De Ontvanger voldoet onverwijld (indien paragraaf (a) van toepassing is) aan de Betreffende Partij een bedrag gelijk aan een krediet of teruggave dat de Ontvanger ontvangt van de betreffende belastinginstantie die door de Ontvanger in alle redelijkheid wordt vastgesteld als de BTW die is verschuldigd is over de levering, en

(ii) (in het geval dat de Ontvanger de tot voldoening van de BTW gehouden persoon is) de Betreffende Partij voldoet onverwijld, na verzoek van de Ontvanger, aan de Ontvanger een bedrag dat gelijk is aan de BTW die wordt berekend over de levering, maar alleen voor zover door de Ontvanger in redelijkheid is vastgesteld dat hij niet in aanmerking komt voor krediet of teruggave met betrekking tot deze BTW door de betreffende belastinginstantie.

(c) Wanneer uit hoofde van deze Overeenkomst een Partij verplicht is om een Leningverstrekker te vergoeden of te vrijwaren voor kosten of uitgaven, dan vergoedt of vrijwaart die Partij (welke het geval is) de Leningverstrekker voor het hele bedrag van deze kosten of uitgaven, inclusief het gedeelte dat de BTW betreft, behoudens voor de mate waarin de Leningverstrekker in alle redelijkheid vaststelt dat hij recht heeft op krediet of teruggave met betrekking tot deze BTW van de betreffende belastinginstantie.

(d) Met betrekking tot een Levering door een Leningverstrekker aan een Partij uit hoofde van deze Overeenkomst, dient een Partij de Leningverstrekker, indien zij daar in alle redelijkheid om verzoekt, de gegevens aan te leveren ten aanzien van de BTW-registratie van die Partij en

andere informatie die in alle redelijkheid kan worden opgevraagd uit hoofde van de BTW-rapportageverplichtingen van de Leningverstrekker ten aanzien van de levering.

14. MITIGEREN DOOR DE LENINGVERSTREKKERS

14.1 Beperking

(a) Indien zich omstandigheden voordoen die kunnen leiden tot het ontstaan van verschuldigde bedragen als gevolg van of in overeenstemming met, of introkken worden in overeenstemming met Artikel 13 (Belastingheffing) en Artikel 8 (Aflossing en Vervroegde Aflossing), treden Partijen met elkaar in overleg binnen een periode van dertig (30) dagen (een **Mitigatieperiode**) om te trachten het effect van deze bijkomende betalingsverplichting te voorkomen of te beperken, maar te allen tijde met in achtneming van de rechten van Leningnemer uit hoofde van Artikel 8 (Aflossing en Vervroegde Aflossing).

(b) Een Partij is nooit verplicht om regelingen zoals voorgesteld gedurende het overleg waarnaar wordt verwezen in paragraaf (a) above te adopteren.

(c) Bovenstaande paragraaf (a) above beperkt op geen enkele wijze de voor de Leningnemer uit deze Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen.

(d) De Meerderheid van Leningverstrekkers kunnen op ieder moment de Mitigatieperiode beëindigen door een schriftelijke kennisgeving in te dienen bij de Leningnemer wanneer:

(i) er sprake is van een Verzuimgebeurtenis die nog steeds voortduurt; of

(ii) de voortzetting van het overleg zorgt dat Leningverstrekkers in overtreding zijn van toepasselijke wet- en regelgeving.

14.2 Beperking van aansprakelijkheid

(a) De Leningnemer vrijwaart onmiddellijk elke Leningverstrekkers tegen alle door die Leningverstrekker in redelijkheid gemaakte kosten en uitgaven als gevolg van de door hem genomen stappen overeenkomstig Artikel 14.1 (Beperking). De Leningverstrekkers dienen het bedrag van de vordering tot schadeloosstelling en de gronden waarop het is gebaseerd in alle redelijkheid te onderbouwen.

(b) De Leningverstrekkers zijn niet verplicht tot het nemen van de stappen als bedoeld in Artikel 14.1 (Beperking) als, naar de mening van de Meerderheid der Leningverstrekkers, dit nadelig zou kunnen zijn voor de Leningverstrekkers.

15. (ON)KOSTEN

15.1 Transactiekosten

Iedere Partij is verantwoordelijk voor zijn eigen kosten en uitgaven (waaronder juridische kosten) die zijn opgelopen door hen in verband met de onderhandelingen, voorbereidingen, afdrukken en uitvoeren van deze Overeenkomst en alle andere documenten waarnaar wordt verwezen in deze Overeenkomst. Kosten en uitgaven voor rekening van de Leningverstrekkers die zijn voldaan door de Leningnemer worden verrekend met een dividendbetaling uit hoofde van de Gewone Aandelen die betaalbaar is aan de Leningverstrekkers op de eerstvolgende dividendbetaaldatum.

15.2 Wijzigingskosten

Wanneer de Leningnemer verzoekt om een aanpassing, afstand of toestemming, dan vergoedt Leningnemer de Leningverstrekkers het bedrag van alle vastgelegde kosten en uitgaven (inclusief juridische kosten) die de Leningverstrekkers in alle redelijkheid hebben gemaakt in verband met het reageren op, beoordelen van, onderhandelen over of voldoen aan dat verzoek of voorschrift. De Leningverstrekkers leveren een factuur aan bij de Leningnemer van alle kosten en uitgaven in redelijk detail.

15.3 Handhavingskosten

De Leningnemer verbindt zich de Leningverstrekkers onverwijld na hun verzoek de kosten en uitgaven (inclusief juridische kosten van één juridische adviseur voor de Leningverstrekkers) te vergoeden die de Leningverstrekkers hebben gemaakt in verband met het handhaven of in stand houden van uit deze Overeenkomst voortvloeiende rechten.

16. VERKLARINGEN EN GARANTIES

16.1 Verklaringen en garanties

Elke Leningverstrekker is deze Overeenkomst aangegaan op basis van de in dit Artikel 16 opgenomen verklaringen en garanties, en de Leningnemer, tenzij uit de context anders blijkt, verstrekt de verklaringen in dit Artikel 16.

16.2 Status

Het is een naamloze vennootschap, rechtsgeldig opgericht, en bestaand, naar Nederlands recht.

16.3 Bindende verplichtingen

De verplichtingen door hem op zich genomen uit hoofde van deze Overeenkomst, zijn, met inachtneming van algemene juridische voorbehouden waarnaar specifiek wordt verwezen in een juridische opinie volgend uit Artikel 7 (*Trekkingsvoorwaarden*), rechtsgeldige, geldige, bindende en afdwingbare verplichtingen.

16.4 Geen strijdigheid met andere verplichtingen

De inwerkingtreding en uitvoering van, en de transacties overwogen in, deze Overeenkomst, zijn niet en komen niet in strijd met:

(a) een daarop toepasselijke wet of daarop toepasselijk voorschrift;

(b) zijn statuten of de statuten van een Dochteronderneming; of

(c) een overeenkomst of instrument dat bindend is voor hem of een van zijn Dochterondernemingen of (een deel van) zijn vermogen of dat van een Dochteronderneming of vormen een niet-nakoming of beëindiging (hoe dan ook omschreven) uit hoofde van een dergelijke overeenkomst of dergelijk instrument,

voor zover een dergelijke strijdigheid een Materieel Nadelig Effect heeft of zou kunnen hebben.

16.5 Macht en bevoegdheid

Hij is bevoegd om (i) deze Overeenkomst en (ii) de door deze Overeenkomst beoogde transacties aan te gaan en uit te voeren en hij heeft alle noodzakelijke maatregelen genomen om de daartoe benodigde goedkeuringen te verlenen.

16.6 Geen verzuim

Er is geen sprake van een Verzuim noch wordt dit in redelijkheid verwacht te zullen voortvloeien uit de inwerkingtreding of uitvoering van, of uit een transactie overwogen in, deze Overeenkomst.

16.7 Geen Conversie Event

Er heeft zich geen Conversie Event voorgedaan.

16.8 Toepasselijk Recht en Rechtsbevoegdheid

Behoudens beperkingen of voorbehouden voortvloeiend uit de algemene strekking van de wet zoals opgenomen in een juridische opinie die is aangeleverd uit hoofde van Artikel 7 (*Trekkingsvoorwaarden*),

(a) wordt de keuze voor het Nederlandse recht dat van toepassing is op de Overeenkomst erkend en afgedwongen in Nederland, en

(b) wordt iedere rechterlijke uitspraak die in Nederland wordt verkregen met betrekking tot de Overeenkomst erkend en afgedwongen in Nederland.

16.9 Centrum van voornaamste belangen en vestigingen

Voor de strekking van Verordening (EU) 2015/848 van 20 mei 2015 betreffende insolventieprocedures (herschikking) (de **Verordening**), is het centrum van de voornaamste belangen (in de zin van artikel 3(1) van de Verordening) gelegen in Nederland en heeft hij geen vestigingen (in de zin van artikel 2(10) van de Verordening) in een ander land.

16.10 Geen onjuiste verklaringen

Alle informatie die door hem of zijn vertegenwoordigers bij het aangaan van deze Overeenkomst schriftelijk is verstrekt was in wezenlijk opzicht juist en correct op het moment waarop deze is verstrekt en er is geen informatie verstrekt of onthouden waardoor deze informatie in wezenlijk opzicht onjuist of misleidend was, met dien verstande dat de Leningnemer geen verklaring of garantie afgeeft met betrekking tot de volledigheid of juistheid van voorspellingen, inschattingen of (voorgenomen) opinies die zijn verstrekt aan de Leningverstrekkers of hun vertegenwoordigers en adviseurs.

16.11 Belastinginhouding

(a) Hij van mening is dat er is geen verplichting tot Belastinginhouding rust op een betaling die hij verricht op grond van deze Overeenkomst aan een Leningverstrekker.

(b) Hij van mening is dat de aftrek van betaalde, opgebouwde of anderzijds verschuldigde rente uit hoofde van deze Overeenkomst niet wordt beperkt door artikel 10, sectie 1, lid a, b of d van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969.

16.12 Fiscale status

Er is door de Leningnemer geen mededeling op grond van artikel 36 van de Invorderingswet 1990 gedaan.

16.13 Belastingbetaling- en registratie

(a) Hij heeft alle Belastingen die hem of zijn activa werden opgelegd, naar behoren en tijdig betaald en voldaan binnen de toegestane termijn zonder invorderingsrente of boetes (behalve voor zover (i) de betaling te goeder trouw wordt betwist, (ii) hij voldoende reserves heeft aangehouden voor de betaling van deze Belastingen en (iii) de betaling rechtmatig kan worden ingehouden).

(b) Hij noch een Dochtermaatschappij is die materieel achterstallig is met het indienen van belastingaangiften en niet (en geen enkele Dochtermaatschappij is) achterstallig is met de betaling van een bedrag met betrekking tot Belastingen, voor in elk geval die mate waarin dit een wezenlijk nadelig effect heeft of redelijkerwijs waarschijnlijk zal hebben.

(c) Er zijn geen vorderingen of onderzoeken gaande of redelijkerwijs te verwachten tegen hem (of een Dochtermaatschappij) uit hoofde van Belastingen waarbij een aansprakelijkheid van of een vordering tegen een lid van de Groep een wezenlijk nadelig effect zou hebben of redelijkerwijs te verwachten zou zijn.

16.14 Zegelrecht

Er zijn in Nederland geen zegel-, transactie-, registratie- of soortgelijke belastingen te heffen of verschuldigd in verband met de uitvoering, levering, uitvoering en handhaving van deze Overeenkomst.

16.15 Moment van verklaren

(a) De verklaringen in dit Artikel 16 zijn door de Leningnemer afgelegd op de datum van deze Overeenkomst.

(b) Tenzij een verklaring uitdrukkelijk op een specifieke datum is afgelegd, wordt iedere verklaring (anders dan de verklaringen in Artikel 16.7 (Geen Conversie Event) en Artikel 16.11 (Belastinginhouding)) geacht opnieuw te worden afgelegd door de Leningnemer op elke Afsluitdatum, de datum van ieder Trekkingsverzoek en de eerste dag van iedere Renteperiode.

(c) De verklaringen in Artikel 16.7 (Geen Conversie Event) worden geacht opnieuw te worden afgelegd door de Leningnemer op elke Afsluitdatum.

(d) Indien een verklaring wordt gedaan (of opnieuw wordt gedaan zoals hierboven beschreven) na de datum van deze Overeenkomst, wordt deze geacht om te zijn gedaan (of opnieuw te worden gedaan zoals hierboven beschreven) met verwijzing naar de op dat moment geldende feiten en omstandigheden, met inachtneming van aanpassingen van de wet na de datum van deze Overeenkomst.

17. ALGEMENE VERPLICHTINGEN

De in dit Artikel 17 bedoelde verplichtingen gelden vanaf de datum van deze Overeenkomst en blijven van kracht zolang er nog een bedrag onder de Overeenkomst uitstaat of Commitments van kracht zijn. De Leningnemer verbindt zich, behoudens de voorafgaande goedkeuring van de Meerderheid van Leningverstrekkers,

(a) op geen enkele wijze de rechten behorende bij de Gewone Aandelen met betrekking tot stemmen, dividenden of liquidatie aan te passen noch een andere klasse of type aandelen in het aandelenkapitaal met rechten die gunstiger zijn dan de rechten behorende bij de Gewone Aandelen uit te geven, met dien verstande dat niets in deze paragraaf (a) het volgende in de weg staat:

(i) samenvoegen, herclassificatie of splitsen van de Gewone Aandelen;

(ii) een aanpassing van rechten die, naar eigen inzicht vast te stellen door een onafhankelijke financiële adviseur (vooraf goedgekeurd door de Meerderheid van Leningverstrekkers, waarbij deze goedkeuring niet onredelijk mag worden onthouden), niet ten nadele zijn van het belang van de Leningverstrekkers;

(iii) wijzigingen van de statuten van de Leningnemer uit hoofde van zaken zoals opgenomen in dit Artikel 17 voor zover toegestaan door dit Artikel 18 of die aanvullend of bijkomstig zijn aan voorgaand bepalingen (waaronder een aanpassing om procedures uit hoofde van dergelijke zaken mogelijk te maken of te faciliteren en wijzigingen die betrekking hebben op de rechten en verplichten van de houders van Effecten, waaronder Gewone Aandelen, waarop deze procedures betrekking hebben);

(iv) een uitgifte van aandelenkapitaal waarbij de uitgifte van dit aandelenkapitaal leidt, of, in overeenstemming met de bepalingen van Artikel 12.4 (Procedure voor de uitoefening van het Conversierecht) inzake afrondingsverschillen, anderszins zou leiden tot een aanpassing van of een vergoeding uit hoofde van de vaststelling van de Conversieprijs;

(v) een uitgifte van aandelenkapitaal of een aanpassing van de rechten van de Gewone Aandelen, waar voorafgaand aan deze wijziging de Leningnemer een onafhankelijke financiële adviseur aanstelt die naar eigen inzicht vaststelt welke (indien nodig) aanpassingen gemaakt dienen te worden of welke vergoeding is verschuldigd met betrekking tot de vaststelling van de Conversieprijs zodat dit redelijk en billijk is, waarbij de onafhankelijke financiële adviseur naar eigen inzicht vaststelt dat ofwel geen aanpassing of vergoeding benodigd is of dat een aanpassing of vergoeding met betrekking tot de vaststelling van de Conversieprijs benodigd is en, indien dit het geval is, de nieuwe Conversieprijs als gevolg hiervan en de basis waarop deze aanpassing of vergoeding met betrekking tot de vaststelling is vereist en, in een dergelijk geval, de datum waarop de aanpassing of vergoeding met betrekking tot de vaststelling in effect treedt (waarbij de aanpassing of vergoeding met betrekking tot de vaststelling dienovereenkomstig wordt gedaan en uitgevoerd)*;*

(b) geen uitgifte, toezegging of uitkering te doen of te handelen of niet te handelen indien dit tot ertoe kan leiden dat de Gewone Aandelen, ontstaan door de uitoefening van het Conversierecht, onder het dan geldende toepasselijke recht, niet wettelijk als volgestort kunnen worden uitgegeven;

(c) het geplaatste aandelenkapitaal of een niet-uitgeoefende aansprakelijkheid daarop, of een andere niet-uitkeerbare reserve, niet te verlagen, behalve:

(i) uit hoofde van de bepalingen van de uitgifte van het betreffende aandelenkapitaal;

(ii) door de koop of inkoop van aandelenkapitaal van de Leningnemer voor zover, in elk van de gevallen, toegestaan door toepasselijke wet- en regelgeving;

(iii) wanneer de verlaging geen uitkering van activa inhoudt;

(iv) alleen met betrekking tot een aanpassing van de valuta waarin de nominale waarde van de Gewone Aandelen wordt uitgedrukt;

(v) om uitkeerbare reserves te creëren;

(vi) om reserves over te dragen zoals toegestaan onder toepasselijke wet- en regelgeving;

(vii) wanneer de verlaging is toegestaan onder toepasselijke wet- en regelgeving en een onafhankelijke financiële adviseur, hierbij optredend als deskundige en naar eigen inzicht, adviseert dat de belangen van de Leningverstrekkers niet wezenlijk worden geschaad door de verlaging;

(viii) wanneer de verlaging is toegestaan onder toepasselijke wet- en regelgeving en zorgt voor een aanpassing van, of een betaling uit hoofde van de vaststelling van, de Conversieprijs of anderszins in overweging wordt genomen, om te bepalen of deze aanpassing of betaling ten aanzien van de vaststelling moet worden gedaan; of

(ix) met dien verstande dat, zonder afbreuk te doen aan de andere bepalingen van deze Overeenkomst, het de Leningnemer is toegestaan rechten uit te oefenen zoals hem van tijd tot tijd is toegestaan onder toepasselijke wet- en regelgeving om zijn Gewone Aandelen, certificaten of andere certificaatbewijzen van Gewone Aandelen te kopen, in te kopen of terug te kopen zonder instemming van een Leningverstrekker;

(d) de Leningverstrekkers, uiterlijk 5 Werkdagen voorafgaand aan de Afsluitdatum, alle documenten en bewijsstukken te verstrekken waarnaar wordt verwezen in Schedule 2 (Opschortende voorwaarden) in een voor de Leningverstrekkers (naar alle redelijkheid) aanvaardbare vorm en inhoud, waarbij de Leningverstrekkers geheel of gedeeltelijk afstand kunnen doen van de voorwaarden; en

(e) alle Belastingen die hem werden opgelegd en door hem te voldoen zijn, betaalt en voldoet binnen de toegestane termijn zonder invorderingsrente of boetes, tenzij (en alleen voor zover mogelijk) (i) de betaling van deze Belastingen te goeder trouw wordt betwist, (ii) hij voldoende reserves heeft aangehouden voor de betaling van deze Belastingen en de kosten van de betwisting van deze Belastingen (iii) de betaling rechtmatig kan worden ingehouden en (iv) het verzaken van het betalen van deze Belastingen niet waarschijnlijk zorgt voor een wezenlijk nadelig effect.

18. VERZUIMGEBEURTENISSEN

Iedere van de in dit Artikel 18 genoemde gebeurtenis of omstandigheid levert een Verzuimgebeurtenis op (uitgezonderd Artikel 18.4 (Bespoediging)).

18.1 Betalingsverzuim van de hoofdsom

De Leningnemer verzuimt een op grond van deze Overeenkomst verschuldigde aflossing van de hoofdsom te betalen op de plaats en in de munteenheid die daarvoor is gespecificeerd binnen 14 dagen na de vervaldatum.

18.2 Betalingsverzuim van rente

Behoudens Artikel 11.4 (Optioneel uitstel van rente door de Leningnemer) verzuimt de Leningnemer een op grond van deze Overeenkomst verschuldigd bedrag aan rente te betalen op de plaats en in de munteenheid die daarvoor is gespecificeerd binnen 14 dagen na de vervaldatum.

18.3 Insolventieprocedures

Een vonnis wordt uitgesproken of een effectief besluit wordt genomen in de aandeelhoudersvergadering voor de Ontbinding van de Leningnemer, tenzij deze, in elk geval, plaatsvindt ten behoeve van en wordt gevolgd door een fusie, reorganisatie of samenvoeging waarvan de voorwaarden eerder al zijn goedgekeurd door de Meerderheid van Leningverstrekkers.

18.4 Bespoediging

(a) Bij en op ieder moment na het zich voordoen van een Verzuimgebeurtenis dat voortduurt kan de Meerderheid van Leningverstrekkers:

(i) door middel van een kennisgeving aan de Leningnemer de Commitment opzeggen, waarna deze onmiddellijk is opgezegd;

(ii) in het geval van Artikel 18.1 (Betalingsverzuim van de hoofdsom) en Artikel 18.2 (Betalingsverzuim van rente) naar eigen inzicht en met inachtneming van de toepasselijke wet- en regelgeving, zonder verdere kennisgeving, een procedure voor de Ontbinding van de Leningnemer in Nederland (maar niet elders) opstarten en/of getuigen in een Ontbinding van de Leningnemer, maar geen andere actie ondernemen met betrekking tot een dergelijk verzuim; en

(iii) in het geval van Artikel 2 (Achterstelling), de Leningen, alsmede de daarover opgebouwde rente en Achterstallige rente onmiddellijk invorderbaar en opeisbaar verklaren en/of getuigen in de Ontbinding van de Leningnemer, te allen tijde onderhevig aan de rangorde zoals opgenomen in Artikel 18.3 (Insolventieprocedures).

(b) Een Leningverstrekker kan, in overeenstemming met dit Artikel 18.4, naar eigen inzicht en zonder verdere kennisgeving procedures opstarten of stappen nemen of handelingen verrichten jegens de Leningnemer die hij nodig acht om bepalingen en voorwaarden waaraan de Leningnemer gebonden is, af te dwingen, maar kan nooit de Leningnemer verplichten, door middel van deze procedures, stappen of handelingen, een som of sommen te betalen, in elk geval, eerder dan dat deze anders betaalbaar zou(den) zijn.

(c) De Leningverstrekkers hebben geen andere rechtsmiddelen jegens de Leningnemer tot hun beschikking, anders dan waarnaar wordt verwezen in dit Artikel 18, voor het terugvorderingen van bedragen die verschuldigd zijn uit hoofde van deze Overeenkomt of met betrekking tot een schending door de Leningnemer van een van zijn verplichtingen uit hoofde van of in relatie tot deze Overeenkomst.

19. WIJZIGINGEN IN DE PARTIJEN

19.1 Overdrachten

(a) In dit Artikel 19 is:

de **Overdrachtsdatum** in het kader van een Transfer Certificaat de latere datum van:

(A) de voorgestelde Overdrachtsdatum zoals vermeld in dat Transfer Certificaat; en

(B) de datum waarop de Nieuwe Leningverstrekker of de Leningnemer, welke van toepassing is, het betreffende Transfer Certificaat ondertekent.

(b) De Leningnemer is niet gerechtigd een recht toe te wijzen of een recht of verplichting uit hoofde van deze Overeenkomst over te dragen zonder de voorafgaande schriftelijke goedkeuring van alle Leningverstrekkers.

(c) Een Leningverstrekker (de **Bestaande Leningverstrekker**) mag zijn contractuele positie overdragen in overeenstemming met artikel 6:159 BW aan:

(i) een andere Leningverstrekker (een **Nieuwe Leningverstrekker**), dien te verstande dat deze Leningverstrekker een Aandeelhouder is op het moment van de overdracht en met dien verstande dat deze overdracht niet resulteert in een Wijziging in Zeggenschap; en

(ii) de Leningnemer,

in elk geval, in overeenstemming met toepasselijke wet- en regelgeving (inclusief, ter vermijding van twijfel, de Marktmisbruikverordening).

(d) De Leningnemer en alle Leningverstrekkers stemmen in en bekrachtigen bij voorbaat hun medewerking te verlenen (zoals vereist door artikel 6:159 BW) aan een overdracht die in overeenstemming is met paragraaf (c) above.

(e) Iedere verwijzing in deze Overeenkomst naar een Leningverstrekker is ook een verwijzing naar een Nieuwe Leningverstrekker, maar sluit een Leningverstrekker uit wanneer deze geen bedrag aanhoudt of mag aanhouden uit hoofde van deze Overeenkomst.

19.2 Procedure voor overdracht

(a) Met inachtneming van het bepaalde in Artikel 19.1 (Overdrachten) vindt een overdracht plaats overeenkomstig de bepalingen van paragraaf (b) below op het moment waarop de Nieuwe Leningverstrekker of de Leningnemer, welke van toepassing is, het aan hem door de Bestaande Leningverstrekker verstrekte correct ingevulde Overdrachtsakte (op de handtekening na) ondertekent.

(b) Per de Leveringsdatum:

(i) gaat de gehele of gedeeltelijke juridische relatie uit hoofde van de Overeenkomst over van de bestaande Leningverstrekker die partij is bij het Transfer Certificaat, waarop is aangegeven dat deze relatie zal worden overgedragen, over naar de Nieuwe Leningverstrekker of de Leningnemer, welke van toepassing is, door middel van contractsoverneming in overeenstemming met artikel 6:159 BW, en

(ii) wordt de Nieuwe Leningverstrekker een Partij als **Leningverstrekker**.

(c) De Nieuwe Leningverstrekker stelt de Leningnemer onverwijld op de hoogte van een overdracht na de ondertekening van het Transfer Certificaat dat betrekking heeft op deze overdracht zo snel als haalbaar is nadat hij het Transfer Certificaat heeft ondertekend, waarbij een afschrift van dat Transfer Certificaat wordt verzonden naar de Leningnemer.

(d) De Bestaande Leningverstrekker stelt de Leningnemer onverwijld op de hoogte van een voorgenomen overdracht.

20. LENINGVERSTREKKERSCOMMISSIE

(a) De Meerderheid van Leningverstrekkers benoemt binnen 6 maanden na de datum van deze Overeenkomst een commissie van Leningverstrekkers waarvan de gezamenlijke

Commitments meer dan 10 procent bedragen van de Totale Commitment (of, indien de Commitments zijn afgenomen naar nul, meer dan 10 procent van de Commitments bedroegen direct voorafgaand aan deze verlaging) (de **Leningverstrekkerscommissie**).

(b) De Leningverstrekkerscommissie (i) stelt de Leningnemer onverwijld na benoeming op de hoogte over de identiteit van de leden, (ii) stelt de Leningnemer onverwijld op de hoogte over veranderingen van de leden en (iii) draagt zorg dat de Leningnemer te allen tijde beschikt over de juiste contactgegevens van alle leden van de Leningverstrekkerscommissie.

(c) De Leningverstrekkerscommissie heeft een administratieve functie uitsluitend uit hoofde van het organiseren van de groep van Leningverstrekkers en, indien nodig, voor het ondersteunen van de Closing Agent in het kader van de documentatie.

21. DE CLOSING AGENT

21.1 Geen fiduciaire plichten

Niets in deze Overeenkomst maakt de Closing Agent tot trustee of fiduciair van een andere persoon.

21.2 Rechten en discretionaire bevoegdheden van de Closing Agent

(a) De Closing Agent mag vertrouwen op:

(i) iedere verklaring, garantie, kennisgeving of document waarvan wordt aangenomen dat deze waarachtig en juist is en afdoende goedgekeurd; en

(ii) iedere verklaring van een persoon inzake een onderwerp waarvan in alle redelijkheid kan worden aangenomen dat deze binnen zijn kennis en controlebevoegdheid ligt.

(b) De Closing Agent mag ervan uitgaan (tenzij hij kennisgeving van het tegendeel heeft ontvangen) dat:

(i) er geen sprake is van een Verzuim (tenzij hij feitelijk wetenschap heeft van een Verzuim op grond van Artikel 18.1 (Betalingsverzuim van de hoofdsom) en/of Artikel 18.2 (Betalingsverzuim van rente));

(ii) een aan een Partij toegekend(e) recht, bevoegdheid, machtiging of discretionaire bevoegdheid niet is uitgeoefend; en

(iii) een kennisgeving of verzoek door de Leningnemer is gedaan namens en met de toestemming en wetenschap van de Leningnemer.

(c) De Closing Agent kan gebruikmaken van de diensten van advocaten, accountants, inspecteurs en deskundigen en afgaan op hun advies en deze daarvoor vergoeden.

(d) De Closing Agent kan met betrekking tot deze Overeenkomst optreden via zijn werknemers en agenten.

(e) Onverminderd bepalingen in deze Overeenkomst waaruit het tegenovergestelde blijkt, is de Closing Agent niet verplicht om te handelen of niet te handelen als dat naar zijn eigen redelijke mening in strijd is of zou kunnen zijn met wet- of regelgeving of een fiduciaire verplichting of uit vertrouwelijkheidsplicht.

21.3 Uitsluiting van aansprakelijkheid

(a) Geen enkele Partij (anders dan de Closing Agent) kan een procedure opstarten tegen een functionaris, medewerker of agent van de Closing Agent uit hoofde van een mogelijke vordering jegens de Closing Agent of uit hoofde van het handelen of het niet handelen op welke manier dan ook door die functionaris, medewerker of agent met betrekking tot deze Overeenkomst en iedere functionaris, medewerker of agent van de Closing Agent kan hierbij vertrouwen op dit Artikel 21.3 met in achtneming van Artikel 1.3 (Rechten van Derden). Deze paragraaf (a) bevat een onherroepelijk derdenbeding om niet zoals naar verwezen wordt in sectie 6:253 BW ten gunste van een functionaris, medewerker of agent van de Closing Agent.

(b) De Closing Agent is niet aansprakelijk voor enige vertraging (of de gevolgen daarvan) in het bijschrijven op een rekening van bedragen die op grond van deze Overeenkomst door de Closing Agent voldaan moet worden indien de Closing Agent zo snel mogelijk alle noodzakelijke maatregelen heeft genomen teneinde te voldoen aan de regelgeving of operationele procedures van het door de Closing Agent voor dat doeleinde gebruikte erkende clearing- of verrekeningssysteem.

22. BEDRIJFSVOERING VAN DE LENINGVERSTREKKERS EN DE CLOSING AGENT

Een bepaling in deze Overeenkomst

(a) belemmert niet het recht van de Leningverstrekkers of de Closing Agent om zijn zaken (belastingen en anderszins) te regelen zoals hij goeddunkt;

(b) verplicht de Leningverstrekkers of de Closing Agent niet een aan hem beschikba(a)r(e) krediet, aftrek, kwijtschelding of aflossing, of de omvang, volgorde of wijze van een vordering, te onderzoeken of te vorderen; of

(c) verplicht de Leningverstrekkers of de Closing Agent niet informatie met betrekking tot zijn zaken (belastingen en anderszins) dan wel berekeningen met betrekking tot Belastingen bekend te maken,

tenzij uitdrukkelijk anders hierin uiteengezet.

23. ADMINISTRATIE

23.1 Betalingen

(a) Betalingen van de hoofdsom en de rente uit hoofde van een Lening worden gedaan door overboeking naar de geregistreerde bankrekening van de Leningverstrekkers.

(b) Alle betalingen uit hoofde van een Lening zijn onderworpen aan alle toepasselijke fiscale en andere wet- en regelgeving.

23.2 Aanwending van bepaalde betalingen

(a) Indien een Leningverstrekker een betaling ontvangt die onvoldoende is om aan alle door de Leningnemer te betalen en verschuldigde bedragen te voldoen uit hoofde van deze Overeenkomst, of als hij additionele bedragen ontvangt, wendt de Leningverstrekker dit betaalde bedrag aan voor de verplichtingen van de Leningnemer die voortvloeien uit deze Overeenkomst in de volgende volgorde:

(i) als eerste om *pro rata* onbetaalde vergoedingen, kosten en uitgaven van een Leningverstrekker uit hoofde van deze Overeenkomst te voldoen (zoals opgegeven

door de Leningverstrekker op verzoek van de Leningnemer) (waarbij deze opgave geldt als voldoende bewijs voor deze vergoedingen, kosten en uitgaven en zonder de Leningverstrekker te verzoeken hierover verdere bewijsstukken aan te leveren));

(ii) ten tweede om *pro rata* betalingen te doen van opgebouwde rente, Achterstallige Rente, onbetaalde maar verschuldigde vergoedingen of commissies uit hoofde van deze Overeenkomst;

(iii) ten derde om *pro rata* betalingen te doen van onbetaalde maar verschuldigde hoofdsommen uit hoofde van deze Overeenkomst; en

(iv) ten vierde om *pro rata* betalingen te doen van alle andere onbetaalde maar verschuldigde bedragen uit hoofde van deze Overeenkomst.

(b) Wanneer een Leningverstrekker (een **Innende Leningverstrekker**) een bedrag van de Leningnemer ontvangt of int dat hoger is dan het op grond van deze Overeenkomst aan hem verschuldigde pro rata bedrag, dan:

(i) stelt de Innende Leningverstrekker de Leningverstrekkers binnen 3 Werkdagen van de bijzonderheden van de ontvangst of inning in kennis;

(ii) stelt de Leningverstrekkerscommissie (hierbij optredend volgens de instructies van de Meerderheid van Leningverstrekkers) vast of het ontvangen of geïnde bedrag hoger is dan het op grond van deze Overeenkomst aan de Innende Leningverstrekker verschuldigde bedrag; en

(iii) betaalt de Innende Leningverstrekker aan de Leningverstrekkers binnen 3 Werkdagen na een verzoek daartoe van de Leningverstrekkerscommissie (hierbij optredend volgens de instructies van de Meerderheid van Leningverstrekkers) een bedrag (de **Gedeelde Betaling**) gelijk aan het ontvangen of geïnde bedrag, na aftrek van een bedrag waarvan de Leningverstrekkerscommissie (hierbij optredend volgens de instructies van de Meerderheid van Leningverstrekkers) vaststelt dat dit mag worden ingehouden door de Innende Leningverstrekker als diens deel van een uit hoofde van deze Overeenkomst uit te voeren betaling.

(c) De Leningverstrekkers behandelen de Gedeelde Betaling als ware deze voldaan door de Leningnemer aan de Leningverstrekkers en de Leningverstrekkerscommissie (hierbij optredend volgens de instructies van de Meerderheid van Leningverstrekkers) draagt de betreffende Leningverstrekkers op om de Gedeeltelijke Betaling te verdelen over de Leningverstrekkers (met uitsluiting van de Innende Leningverstrekker), overeenkomstig de bepalingen van deze Overeenkomst ter voldoening van de verplichtingen van de Leningnemer jegens deze Leningverstrekkers.

(d) Het bepaalde in Artikel 23.1 (Betalingen) prevaleert over de eventueel door de Leningnemer opgegeven volgorde.

23.3 Geen verrekening toegestaan door de Leningnemer

(a) Alle te verrichte betalingen die door de Leningnemer op grond van deze Overeenkomst worden gedaan, dienen te worden berekend en plaats te vinden zonder (en vrij te zijn van inhoudingen in het kader van) enige verrekening of tegenvordering.

(b) Paragraaf (a) above heeft geen betrekking op een betaling door de Leningnemer uit hoofde van rechten en verplichtingen die door de Leningnemer zijn verkregen van een Bestaande Leningverstrekker uit hoofde van Artikel 19.1(c).

23.4 Werkdagen

(a) Een bedrag dat dient te worden betaald op een dag die geen Werkdag is, dient op de volgende Werkdag in dezelfde kalendermaand (als deze dag er is) of de vorige Werkdag (als deze dag er niet is) te worden betaald.

(b) In geval van een verlenging van de vervaldag voor aflossing van een hoofdsom of een Openstaand Bedrag onder deze Overeenkomst is over de hoofdsom of het Openstaand Bedrag rente verschuldigd tegen het op de oorspronkelijke vervaldatum toepasselijke percentage en in overeenstemming met de bepalingen van Artikel 10.3 (Rentebetaling).

23.5 Valuta van een bedrag

(a) Uit hoofde van dit Artikel 23.5 is de euro de valuta van rekening en betaling voor iedere som die door een Leningnemer onder deze Overeenkomst is verschuldigd.

(b) Iedere betaling van kosten, uitgaven en Belastingen vindt plaats in de valuta waarin de kosten, uitgaven of Belastingen worden gemaakt of geheven.

(c) Ieder bedrag waarvan wordt opgegeven dat het voldaan moet worden in een andere valuta dan de euro, dient te worden voldaan in die andere valuta.

24. KENNISGEVINGEN

24.1 Schriftelijke mededelingen

Alle mededelingen die uit hoofde van of in verband met deze Overeenkomst worden gedaan, dienen schriftelijk te geschieden.

24.2 Adressen

(a) Uitgezonderd de gegevens die hieronder zijn opgenomen, zijn de contactgegevens van iedere Partij voor alle berichtgeving uit hoofde van deze Overeenkomst de contactgegevens die door die Partij voor dit doel zijn opgegeven bij de Closing Agent op of voorafgaand het moment waarop deze Partij een Partij wordt.

(b) De contractgegevens van de Leningnemer voor dit doel zijn:

Adres:	Utrechtseweg 68 6812 AH Arnhem Nederland
E-mail:	[●]
Ter attentie van:	[●]

(c) De contractgegevens van de Closing Agent voor dit doel zijn:

Adres:	[●]
E-mail:	[●]
Ter attentie van:	[●]

(d) Berichtgeving of documenten die door de ene persoon aan de andere worden gedaan of afgeleverd op grond van of in verband met deze Overeenkomst hebben alleen rechtskracht indien, bij verzending per brief, deze zijn achtergelaten op het betreffende adres of 5 Werkdagen zijn verstreken na terpostbezorging met voldoende frankering en in een aan dat adres gerichte envelop,

en, indien een bepaalde afdeling of functionaris is gespecificeerd in het kader van de adresgegevens zoals vermeld in dit Artikel 24.2 (Adressen), indien gericht aan die afdeling of functionaris.

24.3 Elektronische communicatie

(a) Alle berichtgeving tussen twee Partijen die op grond van of in verband met deze Overeenkomst worden gedaan, mogen per elektronische post of op andere elektronische wijze worden verstuurd, indien de Partijen:

(i) overeenkomen, tenzij en totdat zij elkaar van het tegendeel in kennis stellen, dat dit een aanvaardbare communicatiemethode is;

(ii) elkaar schriftelijk in kennis stellen van hun elektronische mailadres en/of andere gegevens die nodig is/zijn om de verzending en ontvangst van informatie op die wijze mogelijk te maken; en

(iii) elkaar in kennis stellen van een wijziging in hun adres of in andere door hen verstrekte gegevens.

(b) Iedere elektronische communicatie die plaatsvindt tussen twee Partijen wordt uitsluitend geacht daadwerkelijk te zijn ontvangen indien ontvangen in leesbare vorm en in het geval van een elektronische communicatie van de Leningnemer aan de Closing Agent of de Leningverstrekkerscommissie, welke van toepassing is, uitsluitend indien geadresseerd op de door de Closing Agent of de Leningverstrekkerscommissie voor dat doeleinde opgegeven wijze.

24.4 Engelse taal

(a) Alle kennisgevingen die worden gedaan op grond van of in verband met deze Overeenkomst dienen te worden opgesteld in de Engelse taal.

(b) Alle overige documenten die worden verstrekt op grond van of in verband met deze Overeenkomst dienen te worden opgesteld:

(i) In de Engelse taal; of

(ii) indien niet in de Engelse taal, en indien de Leningverstrekker daarom verzoekt, vergezeld te gaan van een beëdigde Engelse vertaling, in welk geval de Engelse vertaling prevaleert, tenzij het een oprichtings-, wettelijk of ander officieel document betreft.

25. BEREKENINGEN EN BEKRACHTIGINGEN

25.1 Bekrachtigingen en vaststellingen

Een uit hoofde van deze Overeenkomst door de Leningnemer bekrachtigd of vastgesteld percentage of bedrag vormt sluitend bewijs voor de zaken waarop het betrekking heeft, tenzij er sprake is van onmiskenbare fouten.

25.2 Dagtelling

Rente, provisie of een vergoeding die op grond van deze Overeenkomst wordt opgebouwd, wordt (tenzij uitdrukkelijk anders vastgesteld in deze Overeenkomst) per dag opgebouwd en berekend op basis van het daadwerkelijke aantal dagen dat is verstreken en een jaar bestaande uit 360 dagen.

26. PARTIËLE NIETIGHEID

Indien op enig moment een bepaling in deze Overeenkomst in enig opzicht krachtens een wet van een rechtsgebied onwettig, ongeldig of niet-afdwingbaar is of wordt, worden de wettigheid, geldigheid of afdwingbaarheid van de resterende bepalingen en de wettigheid, geldigheid of afdwingbaarheid van die bepaling op grond van het recht van een ander rechtsgebied op geen enkele wijze ongeldig of aangetast.

27. RECHTSMIDDELEN EN AFSTANDSVERKLARINGEN

Het niet of niet tijdig uitoefenen door een Leningverstrekker van enig recht of rechtsmiddel onder deze Overeenkomst wordt niet geïnterpreteerd als een afstandsverklaring van dat recht of rechtsmiddel, noch sluit een eenmalige of gedeeltelijke uitoefening van een recht of rechtsmiddel de verdere of andere uitoefening of de uitoefening van een ander recht of rechtsmiddel niet uit. De in deze Overeenkomst vastgelegde rechten en rechtsmiddelen zijn cumulatief en sluiten in de wet neergelegde rechten en rechtsmiddelen niet uit.

28. WIJZIGINGEN EN AFSTANDSVERKLARINGEN

Een bepaling van deze Overeenkomst kan slechts worden gewijzigd of buiten werking gesteld met de schriftelijke toestemming van de Meerderheid van Leningverstrekkers en de Leningnemer en deze wijziging of buitenwerkingstelling is bindend voor alle Partijen.

29. ONDERTEKENING IN VEELVOUD

Deze Overeenkomst kan in een willekeurig aantal exemplaren worden ondertekend, en door iedere partij in meerdere exemplaren. Ieder exemplaar is een origineel document, maar gezamenlijk vormen zij een en hetzelfde instrument.

30. TOEPASSELIJK RECHT

Op deze Overeenkomst en de niet-contractuele verplichtingen die daaruit voortvloeien of daarmee verband houden is Nederlands recht van toepassing.

31. ONDERTEKENING VAN DE OVEREENKOMST DOOR EEN GEVOLMACHTIGDE

Wanneer een Partij, gevestigd in Nederland, wordt vertegenwoordigd door een gevolmachtigde in verband met de ondertekening en/of uitvoering van deze Overeenkomst of een ander(e) overeenkomst, akte of document als genoemd in deze Overeenkomst of opgesteld uit hoofde van deze overeenkomst, dan erkennen en aanvaarden de andere Partijen hierbij uitdrukkelijk dat het bestaan en de reikwijdte van de bevoegdheid van de gevolmachtigde en de gevolgen van het uitoefenen of het voorgenomen uitoefenen door de gevolmachtigde van zijn bevoegdheid worden beheerst door het Nederlands recht.

32. HANDHAVING

(a) De rechtbanken van Amsterdam, Nederland zijn bij uitsluiting bevoegd om geschillen die voortvloeien uit of verband houden met deze Overeenkomst te beslechten (waaronder geschillen die betrekking hebben op het bestaan, de geldigheid of beëindiging van deze

Overeenkomst of iedere niet-contractuele verplichting die voortvloeien uit of verband houden met deze Overeenkomst) (**Geschillen**).

(b) De Partijen komen overeen dat de rechtbanken van Amsterdam, Nederland het meest geschikt en conveniërend zijn voor het beslechten van Geschillen en geen der Partijen zal het tegendeel beweren.

SCHEDULE 1

DE LENINGVERSTREKKERS

Naam	**Commitment (€)**
[●]	[●]
[●]	[●]
[●]	[●]
[●]	[●]
[●]	[●]
[●]	[●]
[●]	[●]
[●]	[●]

SCHEDULE 2

OPSCHORTENDE VOORWAARDEN

1. De Leningnemer

(a) Een afschrift van de statuten van Leningnemer, inclusief een actueel uittreksel van de Kamer van Koophandel.

(b) Een afschrift van een besluit van de directie van de Leningnemer waarin:

(i) de bepalingen en de voorgenomen transacties uit hoofde van deze Overeenkomst worden goedgekeurd en een goedkeurend besluit is opgenomen ten aanzien van de ondertekening van deze Overeenkomst;

(ii) een gespecificeerde persoon wordt bevoegd om deze Overeenkomst uit naam van de directie te ondertekenen; en

(iii) een gespecificeerde persoon of gespecificeerde personen wordt/worden bevoegd om uit naam van de directe alle documenten en kennisgevingen te tekenen en/of hier opvolging aan te geven die door de directie dienen te worden ondertekend en/of opgevolgd onder of uit hoofde van deze Overeenkomst.

(c) Een afschrift van een besluit van de raad van commissarissen van de Leningnemer waaruit blijkt dat de raad van commissarissen instemt met de ondertekening en met de bepalingen van deze Overeenkomst en de voorgenomen transacties die hieruit volgen.

(d) Bewijs van (i) het adviesverzoek aan alle ondernemingsraden of centrale of Europese ondernemingsraden met inspraak over de voorgenomen transacties die voortvloeien uit deze Overeenkomst en (ii) een positief of neutraal advies waarbij, indien dit voorwaardelijk is, deze voorwaarden niet (A) leiden of in alle redelijkheid naar verwachting leiden tot een schending van de voorwaarden van deze Overeenkomst en (B) negatief zijn voor de Leningverstrekkers.

2. Juridische opinie

(a) Een juridische opinie van Allen & Overy LLP, de juridisch adviseurs van de Leningnemer, wezenlijk in de vorm zoals aan de Leningverstrekkers is verstrekt voorafgaand aan de ondertekening van deze Overeenkomst.

(b) Een fiscale opinie van KPMG Meijburg, de fiscale adviseurs van de Leningnemer, wezenlijk in de vorm zoals aan de Leningverstrekkers is verstrekt voorafgaand aan de ondertekening van deze Overeenkomst.

3. Financiële update

Een financiële update door Leningnemer te verstrekken aan KPMG uiterlijk 15 september 2021 die bestaat uit (i) de tussentijdse resultaten van de Leningnemer (S1) (inclusief de halfjaarlijkse balans van de Leningnemer), (ii) een impactanalyse van het gepubliceerde en definitieve 'methode besluit' met betrekking tot de financiële prognoses, (iii) een trading update van de capex en (iv) een overzicht van andere gebeurtenissen of ontwikkelingen die een significante impact kunnen hebben op de netto schuldpositie of de financiële vooruitzichten van de Leningnemer.

4. Overige documenten en bewijsstukken

Bewijs dat alle vergoedingen, kosten en uitgaven die zijn verschuldigd door de Leningnemer zijn betaald of zullen zijn betaald op de datum van deze Overeenkomst.

SCHEDULE 3

MODEL VAN EEN VERZOEK

Aan: **[●]** als Closing Agent

Van: Alliander N.V.

Datum: **8 december 2021**

Alliander N.V. – EUR 600.000.000 converteerbare aandeelhouderslening met vaste rente met datum 2 december 2021 (de **Overeenkomst)**

1. Wij verwijzen naar de Overeenkomst. Dit is een Verzoek.

2. Wij wensen een Lening af te sluiten tegen de volgende voorwaarden:

   (a) Trekkingsdatum: **15 december 2021**

   (b) Bedrag: € 600.000.000

3. Betalingsinstructies: **[●]**.

4. Wij bevestigen dat aan alle opschortende voorwaarden van de Overeenkomst, waaraan moet worden voldaan op de datum van dit Verzoek, is voldaan.

5. We verklaren en garanderen aan de Leningverstrekkers dat:

   (a) geen sprake is van een voortdurend Verzuim en deze niet kan ontstaan als gevolg van de voorgestelde Lening; en

   (b) de Verklaringen van ons (anders dan de verklaringen in Artikel 17.7 (*Geen Conversie Event*) en Artikel 17.11 (*Belastinginhouding*)) onder verwijzing naar de toen geldende feiten en omstandigheden in alle wezenlijke opzichten waarheidsgetrouw zijn.

6. Dit Verzoek is onherroepelijk.

Alliander N.V.

Door:

SCHEDULE 4

MODEL VAN HET TRANSFER CERTIFICAAT

Aan: [**[●]** als Nieuwe Leningverstrekker (de **Nieuwe Leningverstrekker**)]/[de Leningnemer]

Van: [**DE BESTAANDE LENINGVERSTREKKER**] (de **Bestaande Leningverstrekker**)

Datum: **[●]**

Alliander N.V. – EUR 600.000.000 converteerbare aandeelhouderslening met vaste rente met datum 2 december 2021 (de **Overeenkomst)**

Wij verwijzen naar de Overeenkomst. Dit is een Transfer Certificaat.

1. De Bestaande Leningverstrekker draagt door middel van contractoverneming aan de [Nieuwe Leningverstrekker]/[Leningnemer] de rechten en verplichtingen van de Bestaande Leningverstrekker waarnaar wordt verwezen in onderstaande Bijlage in overeenstemming met de bepalingen van de Overeenkomst.

2. De voorgestelde Overdrachtsdatum is **[●]**.

3. [Op de Overdrachtsdatum wordt de Nieuwe Leningverstrekker Partij bij de Overeenkomst als een Leningverstrekker.]

4. [De administratieve gegevens van de Nieuwe Leningverstrekker uit hoofde van de Overeenkomst staan in de Bijlage.]

5. Dit Transfer Certificaat is een kennisgeving aan de Leningnemer van de overdracht zoals opgenomen in dit Transfer Certificaat.

6. Dit Transfer Certificaat mag in ieder aantal exemplaren worden ondertekend en dit heeft dezelfde werking als wanneer één exemplaar van dit Transfer Certificaat was ondertekend.

7. Op dit Transfer Certificaat en de niet-contractuele verplichtingen die daaruit voortvloeien of daarmee verband houden is Nederlands recht van toepassing.

8. Dit Transfer Certificaat is aangegaan op de datum als vermeld aan het begin van dit Transfer Certificaat.

DE BIJLAGE

Over te dragen rechten en verplichtingen

[*vul relevante gegevens in, waaronder de (gedeeltelijke) Commitment die van toepassing is*]

[**Administratieve gegevens van de Nieuwe Leningverstrekker**]

[*vul het adres voor berichtgevingen en de betalingsgegevens etc. in]*]

[BESTAANDE LENINGVERSTREKKER]/[LENINGNEMER]

Door: [●]

Door: [●]

[NIEUWE LENINGVERSTREKKER]

Door: **[●]**

SCHEDULE 5

MODEL VOOR EEN COMMITMENT VOORSTEL

Aan: Alliander N.V.

Van: **[●]**

Datum: **[uiterlijk 30 november] 2021**

Alliander N.V. – EUR 600.000.000 converteerbare aandeelhouderslening met vaste rente met datum 2 december 2021 (de **Overeenkomst)**

1. Wij verwijzen naar de Overeenkomst. Dit is een Commitment Voorstel.

2. We zijn de juridische eigenaren van **[●]** Gewone Aandelen van de Leningnemer.

3. We bevestigen dat onze voorgestelde Commitment EUR **[●]** bedraagt.

4. We stemmen in dat onze definitieve Commitment door u wordt toegewezen in overeenstemming met Artikel 5 (Toewijzing van Commitments) van de Overeenkomst.

5. Onze administratieve gegevens uit hoofde van de Overeenkomst zijn hieronder opgenomen:

   [●].

6. Dit Commitment Voorstel is onherroepelijk.

[●]

Door:

SCHEDULE 6

WAARDERINGSKADER

De waardering wordt gebaseerd op het beginsel van de reële marktwaarde:

De reële marktwaarde is de koers waartegen de aandelen van de Leningnemer zouden worden verhandeld tussen een tot een transactie bereid zijnde koper en een tot een transactie bereid zijnde verkoper waarbij op beiden geen enkele druk ligt om te kopen of te verkopen en die beiden beschikken over voldoende kennis van de relevante feiten.

De reële waarde wordt vastgesteld op basis van algemeen geaccepteerde waarderingsmethodieken, waarbij bij voorkeur de inkomstenmethode wordt gehanteerd. Indien een gedeelte van de aandelen wordt overgedragen, dan wordt de waardering gebaseerd op een *pro rata parte* van de 100%-waarde (er wordt dus geen afwaardering toegepast vanwege het ontbreken van zeggenschap en/of liquiditeit).

ONDERTEKENING

De Leningnemer

Alliander N.V.

Door _____	Door _____
Naam:	Naam:
Functie:	Functie:

[TEKENPAGINA'S LENINGVERSTREKKER EN CLOSING AGENT NOG TOE TE VOEGEN]

BIJLAGE 2C

ALLIANDER N.V.

("Alliander")

TERM SHEET HYBRIDE CONVERTEERBARE AANDEELHOUDERSLENING

Hieronder volgt een vereenvoudigde term sheet van de belangrijkste bepalingen van de hybride converteerbare aandeelhouderslening. De Engelse tekst van de hybride converteerbare aandeelhouderslening is leidend.

Clausule	**Inhoud**	**Vindplaats in de hybride converteerbare aandeelhouderslening**
Hoofdsom	EUR 600.000.000.	Definitie van "Loan Amount".
Betaalmomenten	Er is een commitmentmoment op 1 december 2021 en een betaalmoment op 15 december 2021.	Artikel 5.1(a). Artikel 7.2 en definitie van "Closing Date".
Conversierecht	Alliander verkrijgt het recht om de lening in aandelen om te zetten als: (i) de [A of A2] credit rating bij respectievelijk S&P of Moody's of een vergelijkbare credit rating: (a) daalt onder het [A/A2] niveau, of (b) onder "creditwatch" onder het hierboven onder (a) genoemde niveau voor een downgrade komt te staan; (ii) de FFO/Net Debt ratio onder 16% komt en Alliander, op basis van redelijke assumpties, verwacht dat binnen 18 maanden vanaf de referentiedatum (a) de FFO/Net Debt Ratio niet tot tenminste 16% zal stijgen of (b) de FFO/Net Debt Ratio onder de 15% zal vallen; of (iii) de gedelegeerde bevoegdheid tot uitgifte van aandelen aan het bestuur van Alliander ongeldig is verklaard, wordt ingetrokken of een resterende geldigheid van 3 maanden of minder heeft.	Definitie van "Conversion Event".

	Het conversierecht is een recht, maar niet een verplichting van Alliander. Indien Alliander geen gebruik maakt van het conversierecht, en de situaties hierboven onder (i) tot en met (iii) doen zich niet meer voor of zijn hersteld, dan vervalt het recht van conversie voor dat moment.	
	De leningverstrekkers kunnen Alliander te allen tijde het conversierecht in andere gevallen dan hierboven genoemd onder (i) tot en met (iii) geven o.b.v. een meerderheidsbesluit dat gesteund wordt door de leningverstrekkers die samen 2/3^{e} van de uitstaande leensom verstrekken.	Artikel 12.1(a).
	Alliander verplicht zich haar best te doen om voor het uitoefenen van het conversierecht te onderzoeken of het commercieel haalbaar is om andere hybride obligaties uit te geven of hybride leningen aan te trekken in plaats van het uitoefenen van het conversierecht.	Artikel 12.1(g).
	Bij de eerste uitoefening van het conversierecht zal Alliander de lening in aandelen omzetten voor een bedrag dat minimaal gelijk is aan EUR 200.000.000 in nominale waarde van de lening of, in het geval van (ii) hierboven, zoveel meer als Alliander beoordeelt noodzakelijk is om de onder (ii) hierboven genoemde omstandigheid te repareren. Conversie vindt *pro rata* voor elke leningverstrekker plaats.	Artikel 12.1(h).
	Bij de oefening van Alliander van haar conversierecht in het geval van (ii) hierboven, zal een door de leningverstrekkers aangewezen waarderingsdeskundige de verwachtingen van Alliander zoals in bovengenoemde paragraaf valideren. Als die verwachtingen niet gevalideerd kunnen worden door de waarderingsdeskundige zal het conversierecht in het geval van	Artikel 12.1(i).

	(ii) niet geacht uitgeoefend te mogen worden. Als door uitoefening van het conversierecht een leningverstrekker direct of indirect meer dan 50% van de uitstaande aandelen of stemrechten op een algemene vergadering van aandeelhouders zou verkrijgen (een **Change of Control**), zal de lening van die leningstrekker gedeeltelijk worden geconverteerd zodat er zich geen Change of Control voordoet en voor het overige worden afgelost.	Artikel 12.1(j).
Uitoefening van het conversierecht	Indien Alliander ervoor kiest om de lening om te zetten in aandelen (conversie) dan wordt de uitstaande nominale waarde van de lening vermeerderd met eventueel opgeschorte rente en aangegroeide, maar nog niet betaalde rente, omgezet in een gelijke marktwaarde van de aandelen. Alliander zal in ruil voor de lening conversieaandelen uitgeven. Bij conversie zal aangegroeide, maar nog niet betaalde rente sinds de vorige dividenddatum worden verrekend met de eerstvolgende betaling van dividend, zodat de leningverstrekkers over een bepaalde periode niet zowel op rente als dividend zullen hebben. De marktwaarde van de aandelen zal door een onafhankelijke derde partij worden bepaald op het moment van uitoefening van het conversierecht.	Artikel 12.1(a). Artikel 12.1(f). Artikel 12.2(a).
Overdraagbaarheid	De lening mag worden overgedragen tussen aandeelhouders van Alliander, tenzij deze overdracht een Change of Control gevolg kan hebben. Alliander geeft in de lening bij voorbaat toestemming voor een dergelijke overdracht.	Artikel 19.1(c).
Rang	Verplichtingen onder de lening (inclusief rente en opgeschorte rente) zijn achtergesteld en niet	Artikel 2. Definitie van “Senior Obligations”, “Parity

	gedekt door zekerheden (onderpand).	Obligations" en "Junior Instruments".
Achterstelling	Bij een faillissement van Alliander rangschikt de vordering van de leningverstrekkers: (a) vóór vorderingen van aandeelhouders; (b) gelijk aan vorderingen van andere achtergestelde schulden waarvan de achterstelling gelijk is aan de lening (inclusief de uitstaande hybride obligaties van Alliander); en (c) na schulden die niet zijn achtergesteld (inclusief de uitstaande senior obligaties van Alliander) en achtergestelde schulden, anders dan die op gelijke wijze met, of verder zijn achtergesteld dan, de lening.	Artikel 2. Definitie van "Senior Obligations", "Parity Obligations" en "Junior Instruments".
Interest – Marge	De marge (opslag) boven de basisrente is 1,975%.	Definitie van "Margin".
Interest	Alliander zal een vaste basisrente betalen die op vooraf vaststelde momenten zal worden herzien. De totale rentevergoeding zal bestaan uit de Interest – Marge (zie hierboven) en een 10-jaars basisrente (swap). De vaste rente zal voor het eerst in 2031 en daarna iedere 10 jaar worden herzien voor veranderingen in de basisrente (swap).	Artikel 10.
Optionele opschorting van rentebetalingen	Alliander heeft te allen tijde het recht om het geheel of deel van de rentebetalingen op te schorten, en vervolgens om deze op een later moment naar keuze alsnog (geheel of gedeeltelijk) te betalen. Eerder niet-betaalde rente moet verplicht worden betaald als:	Artikel 11.4. Artikel 11.5 en definitie van "Mandatory Settlement Date"

	(a) Alliander een niet-verplichte dividendbetaling doet (anders dan een stock dividend) of een niet-verplichte betaling onder andere gelijk gerangschikte schulden doet; (b) Alliander eigen aandelen aflost, inkoopt of anderszins verkrijgt (behoudens bepaalde uitzonderingen, zoals ivm werknemers aandelenplannen, conversie van een klasse aandelen in een andere klasse of als gevolg van een equity of asset swap met derden); (c) Alliander andere gelijk gerangschikte schulden aflost, inkoopt of anderszins verkrijgt (behoudens bepaalde uitzonderingen, zoals bij einde looptijd); (d) de lening wordt (al dan niet vervroegd) afgelost; (e) er is sprake van een Tekortkoming (zie hieronder); of (f) bij conversie van (een deel van) de lening, maar alleen voor het te converteren deel. Niet-betaalde rente draagt dezelfde rente als de lening.	en "Compulsory Arrears of Interest Settlement Event". Artikel 11.4(b).
Looptijd	60 jaar	Definitie van "Termination Date".
Vroegtijdige aflossing	Alliander mag de lening aflossen bij iedere renteherziening (als eerste in 2031 en daarna iedere rentebetaaldatum). Of eerder, als: (a) de lening niet meer door S&P of Moody's voor ten minste 50% als eigen	Artikel 8.1 en 8.2.

	vermogen wordt beschouwd; (b) de rente op de lening niet meer belasting aftrekbaar is; (c) er bronbelasting wordt geheven die Alliander uiteindelijk moet betalen; of (d) Alliander al 80% van de lening heeft afgelost of teruggekocht. Alliander zal de uitstaande hoofdsom van de verstrekte lening samen met alle nog niet-betaalde rente en overige verschuldigde bedragen tegen 101% van de uitstaande nominale waarde terugbetalen indien een van de omstandigheden genoemd onder (a) t/m (d) zich voordoet.	
Substitutie of aanpassing in plaats van een aflossing bij speciale gebeurtenissen	Indien een van de omstandigheden genoemd in (a) tot en met (c) onder "Vroegtijdige aflossing" hierboven zich voordoet, mag Alliander de lening aanpassen of vervangen met het enkele doel de hierboven genoemde omstandigheden te repareren mits dit geen bijzonder nadelige gevolgen met zich meebrengt voor de leningverstrekkers. Alliander zal zonder voorafgaande instemming van de leningverstrekkers o.a. niet de looptijd, rang, achterstelling, rente en conversievoorwaarden mogen aanpassen.	Artikel 9 en definitie van "Qualifying Loan".
Tekortkomingen	Als (i) onder voorbehoud van Alliander's rechten beschreven onder "Optionele opschorting van rentebetalingen", Alliander verzuimt in betalingen van hoofdsom of rente en dit verzuim niet hersteld wordt binnen 14 dagen, of (ii) er een (voorstadium van) faillissement is (tenzij dit gebeurt in het kader van een fusie of herstructurering die vooraf is goedgekeurd door een meerderheid van leningverstrekkers), dan mogen	Artikel 18.

	in de situatie onder (i) de leningverstrekkers een faillissementsprocedure starten tegen Alliander en in de situatie onder (ii) is de lening direct opeisbaar.	
Additionele bedragen	Alliander moet zorgen dat de leningverstrekkers de rente en de hoofdsom ontvangen zonder inhoudingen van bronbelasting.	Artikel 13.2.
Vervangingsintentie	Alliander neemt zich voor om bij een vervroegde aflossing van de Lening een gelijke hoeveelheid (verondersteld door S&P) eigen vermogen aan te trekken. Een aantal uitzonderingen zijn van toepassing.	Artikel 8.8
Overige rechten en plichten van de aandeelhouders	De lening zal de rechten en plichten van de aandeelhouders en Alliander over en weer niet doen veranderen. Alliander behoudt de ruimte om binnen het afgestemde financiële beleid nieuwe obligaties uit te geven, ook hybride obligaties.	N.v.t.
Geldend recht	Nederlands recht.	Artikel 30.

Uiterlijk 15 oktober 2021 mailen
aan Alliander, michiel.olij@alliander.com

Bijlage 3A - Mededeling voorgenomen collegebesluit

Graag heeft Alliander zo snel mogelijk zicht op de mate waar in de aandeelhouders in (willen) gaan op het verzoek tot kapitaalversterking. We stellen het dan ook zeer op prijs om uiterlijk op 15 oktober 2021 geïnformeerd te worden over uw collegevoornemen op ons verzoek.

Mededeling

Het college van ……. heeft het verzoek van Alliander N.V. tot het verstrekken van een reverse converteerbare hybride obligatielening voorgelegd aan Provinciale Staten / gemeenteraad*.

Na behandeling door Provinciale Staten / gemeenteraad* neemt het college naar verwachting op…… een definitief besluit.

Het college is voornemens:

☐ een obligatielening te verstrekken van:

- ☐ meer dan naar rato van het aandelenbezit, nl maximaal € ….
- ☐ naar rato van het aandelenbezit, nl € ….
- ☐ minder dan naar rato van het aandelenbezit, nl € ….

☐ niet deel te nemen in de reverse converteerbare hybride obligatielening.

Verder is het college wel / niet* voornemens om op de Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders (BAvA) van Alliander d.d. 2 december 2021 in stemmen met het voorstel om de Raad van Bestuur aan te wijzen als bevoegd orgaan tot uitgifte van aandelen en tot het beperken of uitsluiten van het voorkeursrecht van bestaande aandeelhouders bij de uitgifte van aandelen als gevolg van een (gedeeltelijke) conversie van de reverse converteerbare hybride obligatielening, voor de duur van 5 jaar vanaf de datum van de BAvA.

Gemeente/provincie* ……., datum ……..

Naam ……..….

Functie …….

*Doorhalen wat niet van toepassing is

Uiterlijk 1 december 2021 16.00 uur mailen aan Alliander, michiel.olij@alliander.com

Bijlage 3B - Mededeling definitief collegebesluit

Graag ontvangen wij het definitieve collegebesluit op het verzoek tot kapitaalversterking uiterlijk op 1 december 2021. Dit betreft een bindende toezegging tot deelneming.

Mededeling

Het college van …….heeft kennis genomen van het verzoek van Alliander N.V. tot het verstrekken van een reverse converteerbare hybride obligatielening met bijbehorende documentatie, w.o. de leningsvoorwaarden, en:

☐ heeft besloten tot deelneming in de reverse converteerbare hybride obligatielening voor een bedrag van:

- ☐ € ……..(maximale toezegging meer dan naar rato van het aandelenbezit)
- ☐ € ……..(naar rato van het aandelenbezit)
- ☐ € ……. (minder dan naar rato van het aandelenbezit)

en is bereid tot het tekenen van de bijbehorende leningsovereenkomst op 2 december 2021.

☐ heeft besloten niet deel te nemen in de reverse converteerbare hybride obligatielening.

Gemeente/provincie* ……., datum ……..

Burgemeester / Commissaris van de Koning*…….

Ondertekening……..

**Doorhalen wat niet van toepassing is*

KPMG Advisory N.V.
P.O. Box 74500
1070 DB Amsterdam
The Netherlands

Laan van Langerhuize 1
1186 DS Amstelveen
The Netherlands
Telephone +31 (0)20 656 7890
www.kpmg.com/nl

Persoonlijk en vertrouwelijk
Aandeelhouders van Alliander N.V.

Our ref. 21.495 RS/WB/JvdA

Onderwerp: Letter of Comfort inzake Project Kavera

Amstelveen, 31 mei 2021

Geachte heer/mevrouw,

De aandeelhouders van Alliander N.V. (“Alliander”) hebben op 31 mei 2021 een financieringsverzoek ontvangen voor een bijdrage in de financiering van aan de energietransitie gerelateerde benodigde investeringen door Alliander als onderdeel van project Kavera.

KPMG Advisory N.V. (“KPMG”), treedt op als financieel adviseur voor de aandeelhouders van Alliander inzake project Kavera, vertegenwoordigd door de deelnemers van het groot aandeelhoudersoverleg (“GAO”) en de klankbordgroep (“KBG”) (gezamenlijk de “Opdrachtgevers”).

KPMG is verzocht een letter of comfort af te geven inzake het op 31 mei 2021 door Alliander verstuurde financieringsverzoek. In deze letter of comfort wordt voor de aandeelhouders van Alliander een oordeel gegeven over het voorgestelde instrument alsmede het doorlopen proces.

1) Achtergrond

De energietransitie leidt de komende jaren tot een significante stijging van de investeringen voor netbeheerders in Nederland. Alliander verwacht dat de totale investeringen op korte termijn oplopen tot meer dan € 1 miljard per jaar, meer dan een verdubbeling ten opzichte van de afgelopen jaren. Vanwege de uitgestelde regulatorische vergoeding voor de kosten van de investeringen, moeten de benodigde investeringen voorgefinancierd worden door Alliander. Een belangrijk deel van de hieruit resulterende kapitaalbehoefte kan Alliander financieren met vreemd vermogen. Om echter voldoende kredietwaardig te blijven is Alliander voornemens om de eigen vermogenspositie te versterken. In deze hoedanigheid heeft Alliander in 2020 project Kavera geïnitieerd.

Alliander is voornemens om de eigen vermogenspositie te versterken door uitgifte van een reverse converteerbare hybride aandeelhouderslening ter grootte van € 600 miljoen.

2) Vertegenwoordiging aandeelhouders

De aandelen van Alliander zijn in handen van meer dan 70 Nederlandse provincies en gemeenten. Met betrekking tot project Kavera treedt KPMG op als adviseur van de aandeelhouders van Alliander, vertegenwoordigd door het GAO en de KBG. De deelnemers van het GAO en de KBG zijn vertegenwoordigers van de grootaandeelhouders, zijnde de provincies Gelderland, Friesland en Noord-Holland, de gemeente Amsterdam alsmede vertegenwoordigers van de overige aandeelhouders, samengevoegd in clusters (het Nuval platform en Oud-EWR gemeenten).

3) Opdracht KPMG

Alliander heeft het GAO en de KBG medio 2020 benaderd ter voorbereiding op project Kavera. Opdrachtgevers hebben kort hierna KPMG aangesteld als hun onafhankelijk financieel adviseur inzake project Kavera.

KPMG heeft in haar advies als raamwerk voor de benodigde werkzaamheden een drietal werkstromen geïdentificeerd en deze werkstromen gedurende het proces in detail geanalyseerd en uitgewerkt:

— Beoordeling van de kapitaalbehoefte Alliander;

— Inventarisatie van de overwegingen, randvoorwaarden en voorkeuren van de groot aandeelhouders; en

— Beoordeling van het voorkeursinstrument van Alliander.

4) Aanpak en conclusies

Beoordeling kapitaalbehoefte Alliander
KPMG heeft een analyse op het financiële prognosemodel van Alliander uitgevoerd en de belangrijkste onderliggende inputparameters zijn door middel van benchmark analyses getoetst. Op basis hiervan zijn de door Alliander geschetste prognoses als niet onrealistisch beoordeeld. Op basis van gevoeligheidsanalyses merkt KPMG op dat de uitkomsten van de analyses sterk beïnvloed worden door enkele inputparameters met een relatief hoge onzekerheid, zoals de veronderstelde regulatorische WACC en de hoogte van de investeringsagenda alsmede de snelheid van de uitrol van deze investeringsagenda. Alliander heeft als onderdeel van project Kavera meerdere initiatieven opgezet om de kapitaalbehoefte zo veel mogelijk te reduceren. KPMG merkt op dat de meest concrete en/of geïmplementeerde initiatieven in de prognoses zijn verwerkt.

Momenteel heeft Alliander een solide 'Investment Grade' credit rating van AA-/Aa2. Deze credit rating ligt boven de minimale wettelijke norm voor Nederlandse netbeheerders (BBB-) en is gemiddeld hoger dan vergelijkbare Nederlandse (semi-)publieke infrastructuurbedrijven. Door KPMG is een credit rating analyse uitgevoerd om een inschatting te maken van de mogelijkheden van het aantrekken van financiering in de markt. Ondanks de huidige beperkte impact van een rating downgrade op de verwachte rentelasten van nieuw aan te trekken schuld, onderkent KPMG het belang van het behoud van een stabiele A-rating. Een stabiele A-rating kan zorgdragen voor voldoende toegang tot de kapitaalmarkt en biedt hiernaast een belangrijke buffer om onverwachte financiële tegenvallers op te vangen.

KPMG heeft op basis van beoordelingscriteria van diverse credit rating agencies een analyse uitgevoerd op de door Alliander opgestelde financiële prognoses en daaruit volgende kapitaalbehoefte. Op grond hiervan is KPMG meermaals in gesprek getreden met Alliander. Daarnaast is er uitgebreid discussie gevoerd over de interpretatie van de uitgangspunten van het financiële beleid van Alliander. Na diverse afstemmingsrondes en vervolganalyses is door KPMG geconcludeerd dat de door Alliander vastgestelde kapitaalbehoefte van € 600 miljoen niet onredelijk is, gegeven het doel een robuust financieel beleid te kunnen garanderen tot ten minste het eind van de volgende reguleringsperiode (2026).

Inventarisatie overwegingen, randvoorwaarden en voorkeuren van groot aandeelhouders
De overwegingen, randvoorwaarden en voorkeuren van de groot aandeelhouders vormde, in combinatie met de kapitaalbehoefte, de basis voor de beoordeling van diverse financieringsinstrumenten. KPMG heeft, in samenwerking met de juridisch adviseur van Opdrachtgevers (Stek Advocaten B.V., “Stek”), deze overwegingen, randvoorwaarden en voorkeuren in kaart gebracht.

Op basis van gesprekken en toelichtingen gedurende meerdere overleggen met de KBG en het GAO is geconcludeerd dat de groot aandeelhouders over het algemeen bereid zijn om additioneel te participeren als Alliander geen andere financieringsopties heeft. Nadrukkelijk werd als voorwaarde van participatie aangegeven dat alle overige financieringsopties zijn onderzocht en als minder aantrekkelijk of onvoldoende zijn beoordeeld. Vanuit het perspectief van de groot aandeelhouders wordt waarde gehecht aan (verdere financiële onderbouwing van) het minimaliseren van de kapitaalbehoefte, rekening houdend met mogelijkheden van het aantrekken van extern kapitaal alsmede de geïdentificeerde onzekerheden van de prognoses.

Beoordeling voorgenomen instrument Alliander
Op basis van de analyse van de hoogte en gevoeligheid van de kapitaalbehoefte alsmede de geïdentificeerde overwegingen, randvoorwaarden en voorkeuren van de groot aandeelhouders zijn diverse potentiële financieringsinstrumenten in detail beoordeeld. Op basis hiervan komt de door Alliander voorgestelde reverse converteerbare hybride lening als meest aantrekkelijk naar voren.

Algemene beschrijving instrument
Een reverse converteerbare hybride lening is een langlopend financieringsinstrument dat onder bepaalde voorwaarden door de leningnemer geconverteerd kan worden in aandelen. Tot aan conversie kan het instrument onder bepaalde voorwaarden deels als eigen vermogen gekwalificeerd worden door rating agencies.

Tot aan het moment van conversie ontvangen de leningverstrekkers een vast rendement (rentecoupon) op de reverse converteerbare hybride lening. De betaling van deze rente kan onder voorwaarden worden uitgesteld, maar blijft wel verschuldigd. Op het moment dat vooraf overeengekomen conversiegronden zich voordoen, kan deze lening deels of geheel omgezet worden in aandelen.

Reverse converteerbare hybride aandeelhouderslening Alliander
In het geval van de door Alliander voorgenomen reverse converteerbare hybride aandeelhouderslening zal eventuele conversie plaats vinden in aandelen van gewone klasse. Tot aan de eventuele conversie zal het instrument naar verwachting voor 50% meetellen als eigen vermogen voor de rating agency S&P. Kort voor conversie zal een waardeanalyse uitgevoerd

worden (en gevalideerd door een onafhankelijke waarderingsdeskundige) om een marktconforme conversieprijs te waarborgen. Na conversie zal het geconverteerde deel van de lening door de aandeelhouders volledig als eigen vermogen kwalificeren en bestaat het rendement niet meer uit een rentecoupon, maar uit een eventuele dividenduitkering.

Gegeven de timing en hoogte van de kapitaalbehoefte, de mate van onzekerheid van de financiële prognoses alsmede de overwegingen, randvoorwaarden en voorkeuren van groot aandeelhouders concludeert KPMG dat de door Alliander voorgestelde reverse converteerbare hybride lening duidelijke voordelen biedt ten opzichte van overige onderzochte financiële instrumenten. Het betreft een flexibel instrument voor de participerende aandeelhouders aangezien de lening pas wordt omgezet in aandelen wanneer dit nodig is. Tot aan een eventuele conversie wordt een rentecoupon ontvangen en indien de kapitaalbehoefte significant lager uitvalt dan verwacht kan Alliander de lening niet converteren en onder voorwaarden aflossen. Het verstrekken van de reverse converteerbare hybride aandeelhouderslening geeft – net als een directe uitgifte van aandelen – tevens een belangrijk en tijdig signaal af aan zowel de credit agencies als overige vermogensverschaffers dat de aandeelhouders bereid zijn bij te springen.

Marktconforme rente
In algemene zin is de rentecoupon die een lening moet opbrengen afhankelijk van onder meer de looptijd, kredietwaardigheid van de leningnemer, achterstelling en andere voorwaarden van de lening. In het kader van de voorgenomen uitgifte van de reverse converteerbare hybride aandeelhouderslening heeft Alliander een analyse uitgevoerd naar de rente op deze lening. De rente wordt grofweg opgebouwd uit een basis rente en een renteopslag hierop. De basisrente weerspiegelt de (vrijwel) risicovrije rente voor het verstrekken van financiering. Als inschatting hiervoor wordt de ‘Euribor swaprente’ voor de looptijd van de lening gehanteerd. Om een marktconforme renteopslag in te schatten dat recht doet aan de specifieke eigenschappen en risico van de lening, heeft Alliander een analyse uitgevoerd op basis van vergelijkbare instrumenten die Alliander reeds heeft uitgegeven (aan niet-aandeelhouders) en deze vergeleken met marktdata van vergelijkbare instrumenten van andere ondernemingen met een vergelijkbaar profiel (actief in de infrastructuur sector, ‘investment grade’ en met grotendeels publieke aandeelhouders). Hiernaast is bij het bepalen van de renteopslag rekening gehouden met de conversiemogelijkheid door Alliander en met de beperkte liquiditeit van de lening (de lening is immers beperkt overdraagbaar, enkel aan andere publieke aandeelhouders). Alliander heeft op basis van deze analyse een renteopslag bepaald voor de reverse converteerbare lening van 1,975%. Alliander neemt het risico van schommelingen van de renteopslag tot de beoogde datum van het aangaan van de lening voor haar rekening en heeft de renteopslag derhalve gefixeerd op 1,975%.

Door KPMG is geconcludeerd dat de door Alliander uitgevoerde berekeningsmethode voldoet aan internationaal gangbare maatstaven voor marktconformiteit. De berekende renteopslag bevindt zich tevens binnen de door KPMG bepaalde acceptabele marktopslag bandbreedte voor de voorgenomen reverse converteerbare hybride aandeelhouderslening rekening houdend met de kenmerken van deze lening.

5) Doorlopen proces

KPMG is van mening dat project Kavera zorgvuldig en transparant is ingestoken. Hierbij hebben de adviseurs van de aandeelhouders voldoende toegang gehad tot de benodigde informatie en relevante personen binnen Alliander. Sinds medio 2020 heeft Alliander meerdere keren met de KBG en het GAO gesproken inzake project Kavera. Deze gesprekken zijn in constructieve sfeer verlopen, met oog voor zowel de belangen van de aandeelhouders als van Alliander.

Met vriendelijke groeten,

KPMG Advisory N.V.

Belangrijke opmerkingen

Voor het doel van deze letter of comfort is KPMG uitgegaan van en/of heeft KPMG vertrouwd op de juistheid en volledigheid van alle (waaronder door of namens Alliander en/of adviseurs) verkregen informatie of informatie afkomstig uit openbare bronnen of van derden. KPMG is niet verantwoordelijk voor onafhankelijke verificatie van, en heeft de informatie met betrekking tot Alliander ook niet onafhankelijk geverifieerd. KPMG aanvaardt geen aansprakelijkheid voor dergelijke informatie en, voor zover betrekking hebbend op door de Alliander verstrekte informatie, is het management van Alliander hiervoor verantwoordelijk.

KPMG heeft aangenomen dat alle ontvangen en besproken toekomstgerichte financiële informatie zoals gebruikt in de analyses in alle redelijkheid zijn opgesteld en dat die informatie een juiste weergave is van de actuele omstandigheden en verwachtingen van het management van Alliander ten aanzien van de toekomstige verwachte financiële prestaties van Alliander en haar dochterondernemingen.

KPMG gaat ervan uit dat aan haar geen informatie is achtergehouden die een materiele impact zou kunnen hebben op de aannames onderliggend aan of op de uiteindelijke uitkomsten van onze werkzaamheden. Alliander heeft bevestigd aan KPMG dat de informatie die door Alliander en adviseurs aan KPMG ter beschikking is gesteld in alle aspecten compleet, niet misleidend is in de vorm van haar opzet/beschrijving, en geen onjuistheden bevat en daardoor betrouwbaar is om als basis van deze letter of comfort te dienen.

Deze letter of comfort is uitsluitend voor gebruik door, en ten behoeve van, Opdrachtgevers en is geen advies van KPMG aan individuele aandeelhouders van Alliander om wel of niet te participeren in de door Alliander voorgenomen uitgifte van de reverse hybride converteerbare aandeelhouderslening. Andere partijen kunnen geen rechten ontlenen aan deze letter of comfort of vertrouwen op de inhoud daarvan.

KPMG is aangesteld door Opdrachtgevers. Alle andere partijen die betrokken zijn bij project Kavera dienen zelf separaat advies in te winnen aangaande juridische, fiscale, financiële, accounting technische en overige aspecten die verband houden met project Kavera. KPMG accepteert dienaangaande geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid.

KPMG's bevindingen zijn opgesteld op basis van de economische, financiële, monetaire, markt- en overige condities zoals deze bestonden op, en op de informatie die ons verstrekt is tot, 21 mei 2021. Wijzigingen na deze datum ten aanzien van deze condities of van de informatie zouden de aannames waarop deze bevindingen zijn gebaseerd kunnen wijzigen en zouden derhalve ook letter of comfort zelf kunnen wijzigen. In dat geval is KPMG er niet toe gehouden de letter of comfort te vernieuwen, wijzigen of te herbevestigen.

stek

advocaten

Postbus 10180
1001 ED Amsterdam

Leidseplein 29
1017 PS Amsterdam
T 020 530 52 00
F 020 530 52 99
www.stek.com

Aan : De aandeelhouders van Alliander N.V.

Onderwerp : Letter of Comfort inzake Project KaverA

Amsterdam, 31 mei 2021

Geachte heer, mevrouw,

1 Introductie

1.1 Wij verwijzen naar het financieringsverzoek van Alliander N.V. (**Alliander**) aan haar aandeelhouders ten behoeve van investeringen die verband houden met de energietransitie, zoals uiteengezet in de brief van Alliander gedateerd 31 mei 2021 (**Kapitaalverzoek**).

1.2 Stek is voor het financieringsproces aangesteld als juridisch adviseur van de aandeelhouders van Alliander, vertegenwoordigd door de leden van het Grootaandeelhoudersoverleg (**GAO**) en de Klankbordgroep (**KBG**) van Alliander (**Opdrachtgevers**). In dat kader is ons verzocht om deze brief op te stellen.

2 Procesverloop

2.1 In de periode vanaf oktober 2020 tot en met januari 2021 hebben tussen Alliander en het GAO en hun adviseurs verkennende gesprekken plaatsgevonden over de investeringsopgave van Alliander, het Kapitaalverzoek en mogelijke financieringsinstrumenten.

2.2 KPMG heeft in verband met Project KaverA, onafhankelijk van Alliander, opgetreden als financieel adviseur van de Opdrachtgevers.

2.3 Stek en KPMG hebben de belangen en overwegingen van de aandeelhouders in kaart gebracht en besproken met het GAO en de KBG. Deze belangeninventarisatie is als uitgangspunt gebruikt tijdens besprekingen met Alliander.

2.4 Belangrijke voorwaarden voor deelname voor de meeste aandeelhouders zijn dat (i) alle overige financieringsopties zijn onderzocht en als minder aantrekkelijk of onvoldoende zijn beoordeeld; (ii) voldoende aandacht uitgaat naar (een financiële onderbouwing van) het minimaliseren van de kapitaalbehoefte; en (iii) een doelmatige besteding en verantwoording van de publieke middelen wordt geborgd.

Stek Advocaten B.V. is gevestigd te Amsterdam en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 34215701. Op alle werkzaamheden zijn van toepassing de algemene voorwaarden van Stek Advocaten B.V. Deze algemene voorwaarden bevatten onder meer een beperking van aansprakelijkheid, zijn gedeponeerd ter griffie van de Rechtbank te Amsterdam, kunnen worden geraadpleegd op www.stek.com en worden op verzoek kosteloos toegezonden.

2.5 In februari 2021 is door Alliander, na akkoord door de GAO, besloten tot het nader uitwerken van de reverse converteerbare hybride obligatielening (de **Lening**) als voorkeursinstrument. In de periode vanaf februari 2021 tot de datum van deze brief zijn de voorwaarden van de Lening uitonderhandeld met Alliander en nader uitgewerkt in een leningsovereenkomst (**Leningsovereenkomst**). Verder zijn afspraken met Alliander gemaakt over een doelmatige besteding van de financiering en verantwoording hierover, zoals nader omschreven in paragraaf 5 van deze brief.

2.6 De Leningsovereenkomst is tot stand gekomen na diverse onderhandelingsrondes. Op grond van mandaat van de KBG heeft Stek de meeste juridische onderdelen uitonderhandeld met Alliander en haar externe juridisch adviseur. De KBG en het GAO zijn daarover steeds geïnformeerd en inhoudelijke onderwerpen zijn door Stek steeds vooraf besproken. In de eindfase van het proces zijn het GAO en de KBG direct betrokken geweest bij de onderhandelingen over de Leningsovereenkomst.

2.7 Gedurende het gehele proces heeft wekelijks overleg plaatsgevonden tussen de KBG en haar adviseurs. Daarnaast hebben twee vertegenwoordigers van de KBG wekelijks nog aanvullend overleg gehad met KPMG en Stek. Het GAO is regelmatig geïnformeerd en bestuurlijke afstemming heeft steeds plaatsgevonden voorafgaand aan onderhandelingen met Alliander.

2.8 Stek is van mening dat het proces om te komen tot de Lening als voorkeursinstrument en de onderhandelingen over de Leningsovereenkomst met Alliander zorgvuldig zijn opgezet en vervolgens transparant en prudent zijn doorlopen.

3 Keuze voorkeursinstrument

3.1 Door Alliander zijn verschillende mogelijke financieringsinstrumenten voorgesteld. Door Stek en KPMG zijn zelfstandig verschillende financieringsinstrumenten in detail beoordeeld (waaronder de door Alliander voorgestelde financieringsinstrumenten) gelet op de hoogte van de kapitaalbehoefte van Alliander en de belangen en overwegingen van de aandeelhouders.

3.2 Gegeven de timing en hoogte van het Kapitaalverzoek, de mate van onzekerheid van de financiële prognoses en de geïnventariseerde belangen en overwegingen van de aandeelhouders, onderschrijft Stek de keuze van Alliander voor de Lening als voorkeursinstrument.

3.3 De Lening is een flexibel en proportioneel instrument voor de participerende aandeelhouders omdat de Lening pas wordt geconverteerd in aandelen indien en voor zover dit daadwerkelijk nodig is. Het instrument is voor aandeelhouders financieel aantrekkelijk omdat tot aan conversie een rente wordt ontvangen. Mocht de kapitaalbehoefte uiteindelijk significant lager uitvallen dan kan Alliander besluiten om de Lening niet te converteren of onder voorwaarden vervroegd af te lossen. De Lening is

daarnaast doelmatig en effectief omdat deze vanaf de uitgifte voor 50% als eigen vermogen wordt beoordeeld en een signaal afgeeft aan zowel de *credit rating agencies* als overige vreemd vermogen verschaffers.

4 Leningsvoorwaarden

4.1 Het is aan de leningnemer (Alliander) en de leninggevers (aandeelhouders) om de voorwaarden van de Lening overeen te komen. In beginsel bestaat daarbij een hoge mate van contractsvrijheid. Bij het vaststellen van de leningsvoorwaarden wordt deze contractsvrijheid wel beperkt door een aantal factoren, zoals het doel van het instrument, boekhoudkundige en fiscale vormvereisten, de verplichting van Alliander om financiële stakeholders gelijk te behandelen, de beleidscriteria van betrokken *credit rating agencies* en internationaal heersende maatstaven voor hybride financieringsinstrumenten.

4.2 De concept Leningsovereenkomst is opgesteld door de externe juridisch adviseur van Alliander. Vanwege de betrokkenheid van *credit rating agencies* is de Leningsovereenkomst in het Engels opgesteld.

4.3 Uitgangspunt bij het opstellen van de Leningsovereenkomst is geweest om marktconforme voorwaarden te hanteren. Stek is van mening dat de juridische voorwaarden van de Leningsovereenkomst passend zijn gelet op het doel van de financiering, de voorwaarden van bestaande hybride financieringsinstrumenten van Alliander, rekening houdend met zowel de geïnventariseerde belangen en overwegingen van de aandeelhouders als de belangen van Alliander. Stek meent dat de leningsvoorwaarden, in combinatie met de afspraken over een doelmatige besteding en verantwoording, de belangen van de aandeelhouders als leninggevers op een adequate manier borgen.

5 Doelmatige besteding en verantwoording

5.1 Om de doelmatige aanwending van de financiering en rapportage en verantwoording daarover te borgen, zijn tussen Alliander en het GAO een aantal afspraken gemaakt. Deze afspraken behelzen onder meer dat Alliander eenmaal per reguleringsperiode een strategiesessie zal organiseren met het GAO en een strategiesessie met alle aandeelhouders. Daarnaast zal Alliander jaarlijks een strategiesessie organiseren met het GAO waarin voorgenomen investeringen en andere ontwikkelingen door Alliander worden gedeeld en door leden van het GAO zienswijzen naar voren kunnen worden gebracht. Verder zal Alliander een specifieke rapportage opstellen ten behoeve van de leninggevers die onder meer ingaat op de beoogde aanwending van de Lening, een procesbeschrijving van de beoogde aanwending, een rapportage over de daadwerkelijke aanwending en een mogelijke validatie van de aanwending door een accountant.

5.2 Gelet op de belangen en overwegingen van de aandeelhouders wordt naar het oordeel van Stek met de voorgenoemde afspraken, in combinatie met de leningsvoorwaarden, de

doelmatige aanwending en verantwoording van de geïnvesteerde middelen op adequate wijze geborgd.

6 Staatssteun

6.1 Aangezien de aandeelhouders van Alliander provincies en gemeenten zijn, moet bij het Kapitaalverzoek rekening worden gehouden met het Europese staatssteunrecht ter voorkoming van onrechtmatige staatssteun. Er is geen sprake van staatssteun indien de kapitaalversterking op marktconforme voorwaarden geschiedt.

6.2 KPMG heeft, als financieel deskundige onafhankelijk van Alliander, de aandeelhouders van Alliander geadviseerd over de beoogde financiering van Alliander en heeft de kapitaalbehoefte, de omvang en de invulling daarvan beoordeeld vanuit het perspectief van de aandeelhouders.

6.3 Aannemende dat de analyses door KPMG op adequate wijze zijn verricht en op een wijze zoals een rationele particuliere aandeelhouder deze zou (laten) verrichten, is Stek van oordeel dat het aannemelijk is dat de aandeelhouders van Alliander als ´particuliere aandeelhouders´ kunnen beslissen over hun deelname aan de Lening in welk geval geen sprake zal zijn van staatssteun.

7 Wet financiering decentrale overheden

7.1 In de Wet financiering decentrale overheden (**Wet Fido**) zijn regels opgenomen over het financieringsbeleid van openbare lichamen (zoals provincies en gemeenten). Het verstrekken van de Lening zal moeten voldoen aan de Wet Fido. De aandeelhouders zullen in hun hoedanigheid van 'openbare lichamen' moeten kunnen motiveren dat en waarom de Lening wordt verstrekt ten behoeve van een publieke taak. Wat moet worden verstaan onder de 'publieke taak' wordt door de Wet Fido (bewust) niet nader ingevuld en overgelaten aan de openbare lichamen.

7.2 Stek is van mening dat de aandeelhouders goede argumenten hebben om te beargumenteren dat het verstrekken van de Lening gezien moet worden als het verstrekken van een lening ten behoeve van een publieke taak en daarmee in dit opzicht kan voldoen aan de Wet Fido. Het is aan de individuele aandeelhouders om vast te stelen of aan deze en de overige (financiële) voorwaarden van de Wet Fido en daarop gebaseerde regelgeving wordt voldaan, waaronder het Besluit leningsvoorwaarden decentrale overheden en de Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden.

Hoogachtend,

Stek Advocaten B.V.

Belangrijke opmerkingen

Voor het doel van deze letter of comfort is Stek uitgegaan van en/of heeft Stek vertrouwd op de juistheid en volledigheid van alle (waaronder door of namens Alliander en/of adviseurs) verkregen informatie of informatie afkomstig uit openbare bronnen of van derden. Stek is niet verantwoordelijk voor onafhankelijke verificatie van, en heeft de informatie met betrekking tot Alliander ook niet onafhankelijk geverifieerd. Stek aanvaardt geen aansprakelijkheid voor dergelijke informatie.

Stek heeft aangenomen dat alle ontvangen en besproken toekomstgerichte informatie zoals gebruikt in onze analyses in alle redelijkheid zijn opgesteld en dat die informatie een juiste weergave is van de actuele omstandigheden en verwachtingen van het management van Alliander ten aanzien van de toekomstige verwachte prestaties en ontwikkelingen van Alliander en haar dochterondernemingen.

Stek gaat ervan uit dat aan haar geen informatie is achtergehouden die een materiële impact zou kunnen hebben op de aannames onderliggend aan of op de uiteindelijke uitkomsten van onze werkzaamheden. Stek veronderstelt dat de informatie die door Alliander en adviseurs aan Stek ter beschikking is gesteld in alle aspecten compleet, niet misleidend is, en geen onjuistheden bevat en daardoor betrouwbaar is om als basis van onze advisering en deze letter of comfort te dienen.

Deze letter of comfort is uitsluitend voor gebruik door, en ten behoeve van, de Opdrachtgevers en is geen advies van Stek om wel of niet te participeren in de Lening. Andere partijen kunnen geen rechten ontlenen aan deze letter of comfort of vertrouwen op de inhoud daarvan. Deze letter of comfort doet geen cliëntrelatie ontstaan tussen Stek en individuele aandeelhouders van Alliander.

Stek is voor het financieringsproces aangesteld als juridisch adviseur van de Opdrachtgevers. Alle andere partijen die betrokken zijn bij Project KaverA dienen zelf separaat advies in te winnen aangaande juridische, fiscale, financiële, accounting technische en overige aspecten die verband houden met Project KaverA. Stek accepteert dienaangaande geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid.

Stek heeft juridisch geadviseerd over onderwerpen naar Nederlands recht die vielen binnen onze overeenkomst van opdracht met de Opdrachtgevers. Wij hebben uitdrukkelijk niet geadviseerd over fiscale, financiële, accounting, strategische en overige aspecten die verband houden met Project KaverA.

De analyses en adviezen van Stek, waaronder deze letter of comfort, zijn opgesteld op basis van feiten en omstandigheden zoals deze bestonden op, en op de informatie die ons verstrekt is tot, de datum van deze brief. Wijzigingen in feiten of omstandigheden, of informatie verstrekt, na deze datum zouden de analyses en adviezen van Stek kunnen wijzigen en zouden derhalve ook deze letter of comfort zelf kunnen wijzigen. In dat geval

is Stek er niet toe gehouden de letter of comfort te vernieuwen, te wijzigen of te herbevestigen.

De algemene voorwaarden van Stek zijn van toepassing op al onze dienstverlening, waaronder onze dienstverlening in het kader van Project KaverA, en deze zijn vindbaar op onze website: https://stek.com/nl/algemene-voorwaarden.

Gemeente Texel

.txl

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Verzoek tot kapitaalverstrekking Alliander

Doelenboom

Programma	**7**	**Duurzaam, schoon en innovatief**
Maatschappelijk doel	7.1	Een gezond milieu bevorderen
Beleidsdoel	7.1.2	Texel schoon houden

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Overwegende

- Texel ondervindt de gevolgen van congestie op het energienet. Het netwerk is niet toegesneden op de energietransitie. Aan de aandeelhouders is gevraagd om een lening zo dat dit probleem voortvarend aan gepakt kan worden.

Besluit

1. in te stemmen om naar rato van het aandelenbezit een obligatielening van € 3.728,-- te verstrekken aan Alliander;
2. Op de Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders (BAvA) van Alliander d.d. 2 december 2021 in te stemmen met het voorstel om de Raad van Bestuur aan te wijzen als bevoegd orgaan tot uitgifte van aandelen en tot het beperken of uitsluiten van het voorkeursrecht van bestaande aandeelhouders bij de uitgifte van aandelen als gevolg van een (gedeeltelijke) conversie van de reverse converteerbare hybride obligatielening, voor de duur van 5 jaar vanaf de datum van de BAvA.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 12-02-2022,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3092346

Bijlagen

Raadscommissie

Dossiernummer	905
Extern Zaak ID	3113966
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	2 februari 2022
Agendapunt	9
Titel	Verordening en begroting nieuwe Wet Inburgering
Organisatieonderdeel	Sociaal Domein
Portefeuillehouder	R. van de Belt
Aanleiding	

Bijlagen
Advies - Verordening en Meerjarenbegroting Nieuwe wet Inburgering 060122 - WIJZIGINGEN IN GEEL
Bijlage 1. Gemeente Texel Verordening Inburgering versie 31 januari 2022 - WIJZIGINGEN IN GEEL
Bijlage 2. Samenwerkingsovereenkomst Inburgeren op Texel januari 2022
Bijlage 3. Raadsinformatiebrief Nieuwe wet Inburgering - januari 2021
Bijlage 4. Raadsinformatiebrief Nieuwe wet Inburgering - september 2021
Bijlage 5. Collegebesluit oktober 2021 Texelse Aanpak Nieuwe Wet Inburgeren
Concept-raadsbesluit - 3113966 - Verordening en Begroting Nieuwe wet Inburgering - WIJZIGINGEN IN GEEL
OUD - Advies - Verordening en Begroting Nieuwe wet Inburgering
OUD - Bijlage 1. Gemeente Texel Verordening Inburgering versie 4 januari 2022
OUD - Concept-raadsbesluit - 3113966 - Verordening en Begroting Nieuwe wet Inburgering

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Planningscommisie	18 januari 2022
Raadscommissie	**2 februari 2022**
Raadsvergadering	16 februari 2022

Toelichting

Met ingang van 1 januari 2022 is de nieuwe wet Inburgering in werking getreden, waarin de gemeente geheel verantwoordelijk wordt voor de inburgering. Op Texel worden deze taken opgepakt vanuit een samenwerking tussen de gemeente, De Bolder, Vluchtelingenwerk en Texels Welzijn. Door deze samenwerking zorgen we voor een sluitend aanbod op Texel om zo nieuwkomers echt duurzaam te laten participeren in de samenleving. In de verordening

leggen we de afspraken, rechten en plichten vast en blijven we als college, wethouder en gemeenteraad betrokken bij het Texelse inburgeringsaanbod.

Gemeente Texel

.txl

Advies

Verordening en Begroting Nieuwe wet Inburgering

Doelenboom

Programma	**2**	**Zorg voor elkaar, veiligheid op orde**
Maatschappelijk doel	2.2.	Deelname aan de samenleving stimuleren
Beleidsdoel	2.2.1	Arbeidsparticipatie bevorderen
Operationeel doel	2.2.1.1	Integratie van inburgeraars bevorderen

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:
In te stemmen met

1. De Verordening inburgering Gemeente Texel 2022
2. En in te stemmen met de bijbehorende begroting 2022-2025 uitvoering nieuwe wet inburgering

Toelichting

Met ingang van 1 januari 2022 is de nieuwe wet Inburgering in werking getreden, waarin de gemeente geheel verantwoordelijk wordt voor de inburgering. Op Texel worden deze taken opgepakt vanuit een samenwerking tussen de gemeente, De Bolder, Vluchtelingenwerk en Texels Welzijn. Door deze samenwerking zorgen we voor een sluitend aanbod op Texel om zo nieuwkomers echt duurzaam te laten participeren in de samenleving. In de verordening leggen we de afspraken, rechten en plichten vast en blijven we als college, wethouder en gemeenteraad betrokken bij het Texelse inburgeringsaanbod.

Consequenties

Financieel	☑ Ja ☐ Nee	Majeure risico's	☐ Ja ☑ Nee
Personeel/Organisatie	☑Ja ☐ Nee	Beheer	☐ Ja ☑ Nee
Juridisch	☑Ja ☐ Nee	Belanghebbenden	☐ Ja ☑ Nee
Beleid	☑ Ja ☐ Nee	Structuurvisie	☐ Ja ☑ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☑ Ja ☐ Nee	Regie	
Deregulering	☐ Ja ☑ Nee	**Zaaknummer**	3113966

Bijlagen

1. Verordening Wet Inburgering 2021
2. Samenwerkingsovereenkomst "Inburgeren op Texel"
3. Raadsinformatiebrief januari 2021
4. Raadsinformatiebrief september 2021
5. Collegebesluit oktober 2021 Texelse Aanpak Nieuwe Wet Inburgering

Verordening en Begroting Nieuwe wet Inburgering

Samenvatting

Op 1 januari 2022 is de Wet Inburgering in werking getreden. Gemeente Texel heeft een verordening Inburgering waarin de afspraken tussen gemeente en inburgeringsplichtigen staan beschreven en vastgelegd. De nadruk wordt gelegd op naleving van de inburgeringsafspraken. De gemeente is verplicht te onderzoeken wat de inburgeringsplichtige nodig heeft om de inburgeringsafspraken na te komen om zo duurzaam in te burgeren. De focus ligt daarbij niet op handhaving maar eerder op zorg voor de inburgeringsplichtige.

De uitvoering van de wet wordt gedaan door het Samenwerkingsverband "*Inburgeren op Texel"*. Dit samenwerkingsverband bestaat uit de gemeente Texel, De Bolder, Vluchtelingenwerk en Texels Welzijn. De begeleiding van inburgeringsplichtingen en de wettelijke verplichte onderdelen voor de inburgeringstrajecten worden bij de samenwerkingspartners ingekocht. De werkwijze die door de gemeente en De Bolder gehanteerd wordt is tegelijkertijd een stap in de richting van het Huis van Ontwikkeling. In het Huis van Ontwikkeling staan coaching en begeleiding van inwoners centraal. Er wordt hierin samengewerkt met het sociaal team van de gemeente. De verwachting is dat er door intensieve trajectbegeleiding en lokale samenwerking op termijn maatschappelijke en economische winst te behalen is. Inburgeringsplichtigen spreken de taal, kennen de weg naar werk/studie en maatschappelijke voorzieningen en vergroten hun sociaal netwerk. Hun kinderen zullen deelnemen aan het onderwijs en participeren doordat zij doorstromen naar werk of studie. Er zal daardoor naar verwachting minder beroep worden gedaan op maatschappelijke ondersteuning, uitkeringen en zorgvoorzieningen. In het kader van een maatschappelijke kosten en batenanalyse verwachten we een positief maatschappelijk saldo als effect op de investering die we nu als gemeente doen.

Verordening en Begroting Nieuwe wet Inburgering

Argumenten tot advies

1. In de verordening zijn de afspraken, rechten en plichten voor de naleving van de wet Inburgering 2021 vastgelegd. In de verordening wordt ook de koppeling met de Participatiewet gemaakt. In de nieuwe Wet inburgering worden gemeenten verantwoordelijk voor het ondersteuningsaanbod van inburgeringsplichtigen. Gemeente Texel moet binnen de wettelijke kaders de gemeentelijke taken in het inburgeringsstelsel invullen. In de verordening zijn de uitgangspunten voor het beleid opgenomen. Een door de gemeenteraad vastgestelde Verordening Inburgering zorgt er voor dat er vastgelegd is hoe het lokale beleid ingevuld wordt en welke rechten en plichten er gelden. Van inburgeringsplichtigen wordt verwacht dat zij er alles aan doen om te slagen voor hun inburgeringsexamen. Voor de gemeente ligt hier een belangrijke rol om naleving te stimuleren en te voorkomen dat het inburgeringstraject stagneert.

2. Met het inburgeringsaanbod dat is ontwikkeld bieden we inburgeringsplichtigen op Texel een goede start en begeleiden we naar duurzame inburgering. We hebben hiermee de aanname dat op termijn een positieve maatschappelijke kosten – basten situatie ontstaat. . Duurzaam betekent dat de inburgeraars op termijn de Nederlandse taal spreken, hun sociaal netwerk ontwikkelen en versterken, de weg weten naar werk/studie en maatschappelijke voorzieningen. Hun kinderen zullen passend onderwijs volgen zodat ook zij in de samenleving participeren. Er zal naar verwachting minder beroep worden gedaan op maatschappelijke ondersteuning, uitkeringen en zorgvoorzieningen.

Alternatieven

1. Geen verordening vaststellen maar als college beleidsregels opstellen. Hier wordt niet voor gekozen om bovenstaand argument; door de verordening worden afspraken, rechten en plichten vastgelegd en kunnen college, wethouder en gemeenteraad invloed en controle blijven houden op het Texelse inburgeringsaanbod.

Consequenties van het advies

- **Financieel**

  De financiële consequenties zijn afhankelijk van de werkelijke instroom en de samenstelling van de doelgroep. In de berekeningen is uitgegaan van een jaarlijkse taakstelling van 20 statushouders, waarvan 14 inburgeringsplichtig (In de taakstelling worden ook kinderen meegenomen, maar alleen de volwassenen zijn inburgeringsplichtig). De verdeling hiervan over de verschillende routes is gebaseerd op de landelijke inschatting, de Texelse situatie kan hiervan (sterk) afwijken. De jaarlijkse taakstelling kan overigens sterk fluctueren, al naar gelang de migratiestromen.

  De kosten en ook de baten in de vorm van een specifieke uitkering van het Rijk (SPUK) zijn afhankelijk van het werkelijk aantal inburgeringsplichtigen en de soort route dat zij volgen. De routes hebben een duur van 3 jaar, de kosten en baten zijn over deze 3 jaar verdeeld. In 3 jaar lopen de kosten op omdat er elk jaar naar verwachting een groep inburgeringsplichtigen bijkomt. Uitgaande van 14 inburgeringsplichtigen per jaar, loopt het aantal op tot totaal 42 in 2024. Naast de SPUK wordt ook een rijksbijdrage voor uitvoeringskosten ontvangen.

  De lasten bestaan uit de kosten van de verschillende routes die de inburgeringsplichtigen doorlopen, maatschappelijke- en juridische begeleiding, taal- en trajectbegeleiding en diverse kleinere kostencomponenten.

Op basis van de ingeschatte instroom ontstaat het volgende mogelijke meerjarenbeeld:

Begrotingsjaren	lasten	baten Rijk)	verschil	uit bestaand budget inburgering	te dekken uit re-integratiebudget
Begrotingsjaar 2022	€ 176.245	€ 152.057	€ 24.188	€ 8.110	€ 16.078
Begrotingsjaar 2023	€ 329.098	€ 224.267	€ 104.831	€ 16.808	€ 88.023
Begrotingsjaar 2024	€ 418.288	€ 235.855	€ 182.433	€ 25.730	€ 156.703
Begrotingsjaar 2025	€ 441.229	€ 240.359	€ 200.870	€ 34.610	€ 166.260

Het verschil tussen lasten en baten moet binnen de eigen begroting van de gemeente worden gedekt. Het bestaande budget inburgering wordt de komende jaren nog ingezet voor de groep inburgeraars die voor het jaar 2022 in de gemeente is komen wonen. De kosten hiervoor lopende de komende jaren af. Het restant budget kan ingezet worden voor de dekking van de kosten voor de nieuwe inburgeraars.

Het restant moet worden gedekt uit het re-integratiebudget. Tot en met 2023 past dit binnen het huidige budget, hier is namelijk al enkele jaren een overschot te zien. Met het toenemen van het aantal inburgeraars ontstaat een toename van de algemene middelen omdat deze meetellen in de maatstaven voor de Algemene uitkering uit het gemeentefonds. Naar schatting vertegenwoordigd dit een bedrag van € 4.500 per inburgeraar per jaar.
In de perspectiefnota 2024 wordt de meerjarenbegroting voor wat betreft inburgering verder ingevuld.

Zoals eerder aangegeven zijn de genoemde bedragen afhankelijk van de werkelijke aantallen en samenstelling van de instroom. De komende jaren wordt de vorm en benodigde mate van begeleiding en de daarmee samenhangende middelen gemonitord. Er wordt van uitgegaan dat er efficiencyslagen gemaakt kunnen worden als het aantal te begeleiden inburgeraars toeneemt in 3 jaar. Daarnaast zal ook met de realisatie van het Huis van Ontwikkeling en de daarvoor op te stellen begroting aandacht zijn voor het verlagen van kosten.

Het Rijk heeft na de eerste drie jaar een inhoudelijke en financiële evaluatie gepland van de nieuwe wet inburgering.

- Personeel
  Er zijn in 2022 extra uren ingehuurd bij het sociaal team voor de taken die voortvloeien uit de nieuwe taak. De kosten hiervoor worden gedekt uit de uitvoeringskosten. In 2022 wordt gekeken hoeveel tijd de nieuwe taak werkelijk van het sociaal team vraagt en hoeveel er structureel nodig is.

- Beleid
  De Wet Inburgering 2021 is voor Texel uitgewerkt in een Verordening Inburgering en in een samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente, De Bolder, Vluchtelingenwerk en Texels Welzijn. (zie bijlagen)

- Inkoop/aanbesteding/inbesteding
  De wettelijk verplichte onderdelen zijn ingekocht of inbesteed.

Klantmanagers Gemeente Texel	Procesregie / Brede Intake / Leerbaarheidstoets/PIP
De Bolder	Casusregie / trajectcoaching
	NOA Assessment
	Participatie/Werkervaringsplekken
	Praktijkdeel Module Arbeidsmarkt en Participatie
	Taalcoaching

VluchtelingenWerk	B1 en Z leerroutes Maatschappelijke Begeleiding Juridische Ondersteuning Participatieverklaringstraject (PVT) Theoretisch deel Module Arbeidsmarkt en Participatie
Texels Welzijn	Financieel redzaam maken ism Vluchtelingenwerk Taalstages/Vrijwilligerswerkplekken Psychosociale hulpverlening op maat Maatschappelijk werk

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Wet Inburgering 2021

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

- Raadsinformatiebrief januari 2021. In deze Raadsinformatiebrief staat aangekondigd dat de verordening ter vaststelling aan de raad zal worden voorgelegd.
- Raadsinformatiebrief september 2021. Hierin is uitgelegd dat er gekozen wordt voor een lokaal samenwerkingsverband en dat de kosten hiervoor mogelijk hoger zijn dan wat er landelijk ter beschikking wordt geteld.
- Collegebesluit oktober 2021 Texelse Aanpak Nieuwe Wet Inburgering
  Het college heeft besloten de nieuwe wet inburgering uit te laten voeren door het Texelse samenwerkingsverband *"Inburgeren op Texel"*. Hierin werkt de gemeente (Sociaal Team en De Bolder) samen met Vluchtelingenwerk en Texels Welzijn.
- Perspectiefnota 2021-2024. Hierin is gemeld dat vanaf 2021 de gemeente verantwoordelijk is voor de inburgering van nieuwkomers en dat de gemeente zorgdraagt voor een goed aanbod aan taallessen en ondersteuning.
- Uitvoeringsprogramma werk en zekerheid, inclusief inburgering 2022.Hierin staat aangegeven dat iedere inwoner die - om wat voor reden dan ook - ondersteuning nodig heeft bij het invullen van een zinvol en waardevol bestaan, terecht kan bij het 'Huis van ontwikkeling' voor een (levens)traject. In het kader van werk en zekerheid wordt inburgering een onderdeel van het Huis van Ontwikkeling dat in 2022 verder wordt ontwikkeld.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Verordening en Begroting Nieuwe wet Inburgering

Doelenboom

Programma	**2**	**Zorg voor elkaar, veiligheid op orde**
Maatschappelijk doel	2.2.	Deelname aan de samenleving stimuleren
Beleidsdoel	2.2.1	Arbeidsparticipatie bevorderen
Operationeel doel	2.2.1.1	Integratie van inburgeraars bevorderen

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Wet Inburgering 2021

Overwegende

- Dat de gemeente met het ingaan van de nieuwe Wet Inburgering vanaf 1 januari 2022 verantwoordelijk is voor de inkoop en kwaliteit (van een deel) van het inburgeringsaanbod;
- Dat wij er als gemeente Texel ervoor willen zorgen dat inburgeringsplichtigen vanaf het begin kunnen participeren in de Nederlandse samenleving en het daarom van belang is
  - dat inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk beginnen met de inburgering.
  - dat zij binnen de inburgeringstermijn, maar liefst sneller, voldoen aan de inburgeringsplicht.
  - dat het inburgeringsaanbod aansluit bij hun startpositie en ontwikkelmogelijkheden
  - dat het belangrijk dat het leren van de Nederlandse taal gecombineerd wordt met activiteiten gericht op deelname aan het dagelijkse leven;
- Dat, om de doelen zoals hierboven te bereiken, het belangrijk is dat er een kwalitatief hoogwaardig inburgeringsaanbod op Texel beschikbaar is;
- Dat de maatschappelijke kosten voor de maatschappelijke baten uitgaan en de aanname is dat er op termijn minder beroep zal worden gedaan op maatschappelijke ondersteuning, uitkeringen en zorgvoorzieningen;
- Wij als college, wethouder en gemeenteraad de afspraken, rechten en plichten ten aanzien van Inburgering willen vastleggen en betrokken willen blijven bij het Texelse inburgeringsaanbod en daarop invloed en controle willen blijven houden.

Besluit

1.De Raad stemt in met meerjarenbegroting Inburgering 2022-2025

2. De Raad stelt de Verordening inburgering Gemeente Texel 2022 vast

Ondertekening

Bijlagen

Raadsbesluit van : Verordening en Begroting Nieuwe wet Inburgering

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-02-2022,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3113966

1.Verordening Wet Inburgering 2021
2.Samenwerkingsovereenkomst "Inburgeren op Texel"
3. Raadsinformatiebrief januari 2021
4. Raadsinformatiebrief september 2021
5. Collegebesluit oktober 2021 Texelse Aanpak Nieuwe Wet Inburgering

.txl
Gemeente Texel

Verordening inburgering Gemeente Texel 2022

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

1. In deze verordening wordt verstaan onder:
   - inburgeringsplichtige: de inburgeringsplichtige, bedoeld in artikel 13 eerste lid van de Wet inburgering 2021;
   - Besluit Inburgering: het Besluit Inburgering 2021;
   - brede intake: de brede intake, bedoeld in artikel 14 Wet inburgering 2021;
   - gemeente: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente **Texel**;
   - gezinsmigranten en overige migranten: inburgeringsplichtigen, bedoeld in artikel 19 van de Wet inburgering 2021;
   - inburgeringsplichtige: de inwoner die volgens artikel 3 van de Wet inburgering 2021 inburgeringsplichtig is;
   - MAP: de Module Arbeidsmarkt en Participatie, bedoeld in artikel 6, eerste lid onder b van de Wet inburgering 2021;
   - PIP: het Persoonlijk plan Inburgering en Participatie, bedoeld in artikel 15 van de Wet inburgering 2021;
   - PVT: het Participatieverklaringstraject, bedoeld in artikel 6, eerste lid onder a van de Wet inburgering 2021;
   - Regeling: de Regeling inburgering 2021;
   - wet: de Wet inburgering 2021 zoals die luidt op 1 januari 2022.

Artikel 2. Kernpunten van het inburgeringstraject

De gemeente heeft een centrale rol in de begeleiding en ondersteuning van de inburgeringsplichtige. Hierbij gelden de volgende kernpunten:

a. De gemeente bevordert dat de inburgeringsplichtige tijdig kan starten met het inburgeringstraject (tijdige start).
b. De inburgeringsplichtige rondt het inburgeringstraject binnen de termijn van drie jaar af. De gemeente let erop dat het traject niet langer duurt dan nodig is (snelheid).
c. De gemeente stelt voor iedere inburgeringsplichtige een passend traject vast (maatwerk).
d. De inburgeringsplichtige combineert zoveel mogelijk activiteiten gericht op het leren van de Nederlandse taal en op meedoen aan de maatschappij (dualiteit).
e. De gemeente stelt eisen aan de kwaliteit van het aanbod en zorgt ervoor dat die kwaliteit en de continuïteit gewaarborgd is (kwaliteit).

Artikel 3. Informatieverstrekking aan inburgeringsplichtigen

1. De gemeente zorgt ervoor dat de inburgeringsplichtige passend wordt geïnformeerd over:
   a. zijn of haar wettelijke rechten en plichten;
   b. de aanspraken op ondersteuning en begeleiding; en
   c. het aanbod aan inburgeringsvoorzieningen en de toegang hiertoe.
2. De gemeente kan bij de informatieverstrekking aan inburgeringsplichtigen gebruikmaken van de volgende middelen:
   a. een digitaal informatiepunt op de gemeentelijke website;
   b. persoonlijke gesprekken, waarbij zo nodig een tolk wordt ingeschakeld;
   c. schriftelijke informatie in begrijpelijk Nederlands (niveau B1 of lager) [en in het Engels, Arabisch Tigrinya en Dari];
   d. telefonische informatie; en

e. de inzet van personen uit het netwerk van de inburgeringsplichtige.

3. De gemeente beoordeelt elke 2 jaar of de informatieverstrekking aan de inburgeringsplichtigen passend en effectief is.

Artikel 4. Brede intake

1. De gemeente neemt bij de inburgeringsplichtige een brede intake af. Met de informatie uit deze brede intake verkrijgt de gemeente een beeld van de startpositie en de ontwikkelingsmogelijkheden van de inburgeringsplichtige. De gemeente geeft in samenspraak met de inburgeringsplichtige en op basis van de uitkomsten van de brede intake invulling aan het inburgeringstraject.
2. De brede intake wordt voor asielmigranten, gezinsmigranten en overige migranten afgenomen na inschrijving in de gemeente.
3. De brede intake bestaat in ieder geval uit:
   a. een onderzoek naar het onderwijsniveau en de werkervaring van de inburgeringsplichtige;
   b. een onderzoek naar de persoonlijke omstandigheden van de inburgeringsplichtige, waaronder de fysieke en mentale gezondheid;
   c. voor zover van toepassing: een verkenning van de mogelijkheden om het kind van de inburgeringsplichtige deel te laten nemen aan de voorschoolse educatie, bedoeld in artikel 1.1 van de Wet kinderopvang, of de vroegschoolse educatie, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het primair onderwijs; en
4. De leerbaarheidstoets. De gemeente is verantwoordelijk voor de afname. De gemeente is vrij om eventueel derden in te schakelen voor de toetsafname.

De gemeente brengt met de brede intake in ieder geval in kaart:

   a. het taalniveau van de inburgeringsplichtige;
   b. de mogelijkheden tot (arbeids-)participatie;
   c. de mate van zelfredzaamheid; en
   d. de wensen van de inburgeringsplichtige over inburgering en arbeidsparticipatie.
5. De gemeente legt de uitkomsten van de brede intake schriftelijk vast.

Artikel 5. Werkwijze brede intake

1. De gemeente nodigt de inburgeringsplichtige schriftelijk uit voor de brede intake. In de uitnodiging vermeldt de gemeente behalve informatie over dag, plaats en tijdstip van de intake ook het volgende:
   a. het doel, de werkwijze en het belang van de brede intake in het inburgeringstraject;
   b. het recht om de gesprekken in het kader van de brede intake met de gemeente alleen te voeren of met aanwezigheid van een onafhankelijke ondersteuner; en
   c. de gevolgen als de inburgeringsplichtige niet bij de brede intake verschijnt of hieraan onvoldoende meewerkt.
2. Tussen de uitnodiging voor de brede intake en de intake zelf zit maximaal 15 werkdagen.
3. Wanneer de inburgeringsplichtige – ook na drie oproepen – niet bij de brede intake verschijnt of onvoldoende medewerking verleent, voltooit de gemeente de intake zonder de inburgeringsplichtige. In dat geval onderzoekt de gemeente de omstandigheden van de inburgeringsplichtige aan de hand van de gegevens die wel bekend zijn, zoals:
   a. de uitkomsten van de leerbaarheidstoets (als de inburgeringsplichtige daaraan heeft meegewerkt);
   b. voor inburgeringsplichtigen: de gegevens uit het Taakstelling Volg Systeem (TVS)
   c. informatie uit het uitkeringsdossier.

Artikel 6. Persoonlijk plan Inburgering en Participatie

1. De gemeente stelt na afronding van de brede intake en op basis van de hieruit verkregen informatie het Persoonlijk plan Inburgering en Participatie (PIP) op. Dit gebeurt zoveel mogelijk in samenspraak met de inburgeringsplichtige. De gemeente nodigt de inburgeringsplichtige uiterlijk binnen 15 werkdagen na afronding van de brede intake uit voor een gesprek hierover. In ieder geval worden in dat gesprek de volgende onderwerpen besproken:
   a. de uitkomsten van de brede intake;
   b. de persoonlijke einddoelen van de inburgeringsplichtige in het inburgeringstraject;
   c. welke leerroute als passend wordt gezien en waarom;
   d. de rechten en plichten van de inburgeringsplichtige tijdens het inburgeringstraject;
   e. de verwachtingen van de inburgeringsplichtige over het traject;
   f. de rol van de gemeente bij dit traject; en
   g. voor gezinsmigranten en overige migranten: het aanbod aan passend en kwalitatief goed inburgeringsonderwijs waarmee de migrant de leerroute kan volgen en voltooien.
2. In het PIP staat wat de inburgeringsplichtige moet doen om aan de inburgeringsplicht te voldoen. Het PIP geeft een compleet beeld van de rechten en plichten van de inburgeringsplichtige gedurende het inburgeringstraject. De gemeente stemt het plan af op de persoonlijke situatie, ontwikkelbehoeften en capaciteiten van de inburgeringsplichtige.
3. Het PIP heeft de vorm van een officieel Besluit Inburgering (beschikking). Hierin staat vermeld:
   a. wat de vastgestelde leerroute is (en voor de inburgeringsplichtige ook de intensiteit hiervan);
   b. welke afspraken er zijn gemaakt over (arbeids-)participatie;
   c. welke ondersteuning en begeleiding de inburgeringsplichtige bij de leerroute krijgt en van welke organisatie(s);
   d. welke afspraken er zijn gemaakt over vroeg- en voorschoolse educatie;
   e. welke onderdelen het PVT en de MAP bevatten en de intensiteit hiervan;
   f. de duur van het inburgeringstraject en het aantal voortgangsgesprekken dat de gemeente met de inburgeringsplichtige heeft gedurende het traject; en
   g. wanneer de inburgeringsplichtige in aanmerking komt voor een bijstandsuitkering: een verwijzing naar de relevante beschikking(en) op grond van de Participatiewet. Het gaat met name om een verwijzing naar de toekenningsbeschikking van de uitkering voor levensonderhoud en het financieel ontzorgen (voor inburgeringsplichtiges) en om de verwijzing naar de beschikking waarin de arbeids- en re-integratieverplichtingen van de inburgeringsplichtige staan vermeld.
4. De beschikkingen op grond van de Participatiewet, genoemd in artikel 9 derde lid onder g, worden bijgevoegd bij de beschikking waarmee het PIP wordt vastgesteld. Als de gemeente op een later moment (nog) een besluit neemt op grond van de Participatiewet, voegt de gemeente ook deze beschikking bij
5. De gemeente stelt het PIP vast uiterlijk binnen tien weken na inschrijving van de inburgeringsplichtige in de basisregistratie personen (BRP) van de gemeente waar hij of zij is gehuisvest of wordt gehuisvest na verblijf in het azc. De gemeente stuurt de inburgeringsplichtige het PIP daarna zo snel mogelijk **per post** toe.
6. Wanneer de inburgeringsplichtige voor wie de leerroute al is vastgesteld verhuist naar de gemeente Texel stelt de gemeente het PIP opnieuw vast binnen tien weken na de inschrijving van de inburgeringsplichtige in het BRP. De leerroute die daarbij wordt vastgesteld, is gelijk aan de leerroute zoals die door de gemeente van vertrek is vastgesteld.

Artikel 7. Leerroutes

1. De gemeente bepaalt in samenspraak met de inburgeringsplichtige welke leerroute de inburgeringsplichtige moet volgen om aan de inburgeringsplicht te voldoen, namelijk

a. de B1-route;
b. de onderwijsroute; of
c. de zelfredzaamheidsroute (Z-route).

2. De leerroute is erop gericht dat de inburgeringsplichtige:
   a. de Nederlandse taal op een zo hoog mogelijk niveau afrondt; en
   b. zo snel mogelijk meedoet in de Nederlandse samenleving en op de arbeidsmarkt.
3. Een alfabetiseringstraject is onderdeel van de leerroute als uit de brede intake blijkt dat de inburgeringsplichtige analfabeet of anders gealfabetiseerd is.
4. De gemeente stelt de leerroute vast op basis van:
   a. de uitkomst van de leerbaarheidstoets; en
   b. alle overige informatie die tijdens de brede intake is verkregen.

Artikel 8. Inhoud van de leerroutes

1. De gemeente zorgt ervoor dat de inhoud van de leerroutes aansluit op de overige onderdelen van het inburgeringstraject.
2. Om de leerroutes zoveel mogelijk te laten passen bij de situatie en de behoefte van de inburgeringsplichtige, zorgt de gemeente voor een gevarieerd aanbod aan leerroutes. Hierbij valt te denken aan:
   a. variatie in niveau van het aanbod;
   b. variatie in intensiteit van het aanbod;
   c. variatie in de vorm van geïntegreerde leerwerktrajecten.
3. De gemeente werkt op lokaal niveau samen om een gevarieerd aanbod te kunnen doen.

Artikel 9. Participatieverklaringstraject

1. De gemeente biedt de inburgeringsplichtige het PVT aan. Het traject duurt minimaal twaalf uur en bestaat uit twee onderdelen:
   a. een inleiding in de Nederlandse kernwaarden; en
   b. de ondertekening van de participatieverklaring zoals omschreven in bijlage 1 van het Besluit Inburgering.
2. De inburgeringsplichtige doet in het onderdeel inleiding in de Nederlandse kernwaarden kennis op van de belangrijkste waarden, sociale regels en grondrechten in Nederland. Het doel hiervan is het krijgen van een beter beeld van en begrip voor de Nederlandse samenleving. De gemeente bepaalt de manier waarop deze kennis wordt overgedragen.
3. Onderwerpen waaraan in het PVT aandacht wordt besteed zijn in ieder geval:
   a. het thema democratie;
   b. de Nederlandse rechtsstaat;
   c. het recht op zelfbeschikking;
   d. de vrijheid van meningsuiting;
   e. gelijkwaardige behandeling;
   f. het verbod op discriminatie;
   g. sociale rechten, zoals het recht op medische zorg en onderwijs; en
   h. participatie en wat de samenleving hiervan verwacht.
4. Aan minimaal één van de onderwerpen die behandeld worden in het PVT wordt een praktische invulling gegeven in de vorm van een excursie of activiteit. Door deze activiteit leert de inburgeringsplichtige de opgedane kennis te vertalen naar de praktijk.
5. De gemeente stemt het PVT af op de lokale situatie en behoefte, op de overige onderdelen van de inburgering en op de specifieke behoeften van de inburgeringsplichtige.
6. De inburgeringsplichtige voltooit het PVT en sluit het af met de ondertekening van de participatieverklaring.

7. De gemeente registreert of de inburgeringsplichtige aanwezig is bij de inleiding op de Nederlandse kernwaarden en bij de ondertekening van de participatieverklaring.
8. De gemeente legt de afspraken over de invulling van het PVT schriftelijk vast in het PIP van de inburgeringsplichtige.

Artikel 10. Module Arbeidsmarkt en Participatie

1. De gemeente biedt de inburgeringsplichtige de MAP aan. Het doel van deze module is dat de inburgeringsplichtige:
   a. kennismaakt met de Nederlandse arbeidsmarkt;
   b. inzicht krijgt in de eigen competenties en arbeidskansen;
   c. een concrete beroepswens kan formuleren;
   d. beroeps- en werknemerscompetenties aanleert;
   e. leert hoe hij of zij een netwerk opbouwt;
   f. praktische ervaring opdoet op de (lokale) arbeidsmarkt; en
   g. na de inburgeringsplicht werk vindt.
2. De gemeente houdt bij het vaststellen van de inhoud en het aantal uren van de MAP rekening met de vermogens, capaciteiten en ontwikkelbehoeften van de inburgeringsplichtige en de situatie op de lokale arbeidsmarkt.
3. De gemeente legt de afspraken over de invulling van de MAP schriftelijk vast in het PIP van de inburgeringsplichtige.
4. De inburgeringsplichtige besteedt ten minste veertig uren van de MAP aan het opdoen van praktische ervaring op de arbeidsmarkt.
5. De MAP wordt afgesloten met een eindgesprek tussen de inburgeringsplichtige en de gemeente. Besproken worden: de opgedane kennis, vaardigheden en praktijkervaring van de inburgeringsplichtige.
6. De gemeente beoordeelt op basis van dit gesprek of de inburgeringsplichtige voldoet aan de doelstelling en gestelde urennorm van de MAP. De gemeente houdt bij deze beoordeling rekening met de capaciteiten en vermogens van de inburgeringsplichtige.
7. De inburgeringsplichtige ontvangt binnen 10 werkdagen een schriftelijk verslag van het eindgesprek.

Artikel 11. Inburgeringsaanbod inburgeringsplichtiges

1. De gemeente biedt de inburgeringsplichtige tegelijkertijd met de vaststelling van het PIP een cursus of opleiding aan waarmee de inburgeringsplichtige kan voldoen aan de vastgestelde leerroute.
2. Met het inburgeringsaanbod kan de inburgeringsplichtige:
   a. de Nederlandse taal leren op het voor hem of haar hoogst mogelijke niveau;
   b. kennis opdoen over de Nederlandse maatschappij, zoals over normen en waarden, omgangsregels, de Nederlandse geschiedenis, het onderwijssysteem en de gezondheidszorg;
   c. zich voorbereiden op actieve participatie in de samenleving en op de arbeidsmarkt.
3. Het inburgeringsaanbod sluit aan bij de capaciteiten, persoonlijke omstandigheden en mogelijkheden van de inburgeringsplichtige.

Artikel 12. Kwaliteit van het inburgeringsaanbod en de leerroutes

1. Voor de kwaliteit van het inburgeringsaanbod voor inburgeringsplichtigen gelden de volgende uitgangspunten:
   a. De gemeente zorgt voor een kwalitatief goed aanbod aan cursussen, opleidingen en andere (participatie)activiteiten waarmee de inburgeringsplichtige aan de leerroute kan voldoen. De gemeente zorgt ook voor continuïteit in het aanbod.

b. Cursusinstellingen die het taalonderwijs binnen de B1-route en de Z-route verzorgen moeten in het bezit zijn van een certificaat of keurmerk zoals bedoeld in artikel 16 lid 3 van de wet. Taalschakeltrajecten moeten voldoen aan de eisen die voortvloeien uit artikel 8 lid 2 van de wet.

2. De gemeente legt in een beleidsregel aanvullende kwaliteitscriteria vast voor het inburgeringsaanbod aan inburgeringsplichtigen. Hierbij valt te denken aan:
   a. het minimum aantal contacturen dat de inburgeringsplichtige per week heeft met docenten en begeleiders;
   b. de maximale groepsgrootte bij de inburgeringscursussen;
   c. de wijze waarop de cursusinstellingen de gemeente informeren over de voortgang van de inburgeringsplichtige; en
   d. de combinatie van formeel en informeel onderwijs.
3. De gemeente legt in een beleidsregel vast hoe zij de kwaliteit van het inburgeringsaanbod aan inburgeringsplichtigen en de leerroutes gaat controleren en wat zij doet als de kwaliteit onvoldoende is.

Artikel 13. Voortgang inburgering

1. De gemeente volgt de vorderingen van de inburgeringsplichtige tijdens het inburgeringstraject en houdt in de gaten of het traject nog passend is. De gemeente voert hiervoor periodiek voortgangsgesprekken met de inburgeringsplichtige zolang het inburgeringstraject loopt. Het aantal gesprekken gedurende het inburgeringstraject wordt afgestemd op het niveau van de inburgeringsplichtige (maatwerk).
2. Gedurende de eerste twaalf maanden na aanvang van de inburgeringstermijn vinden minimaal twee voortgangsgesprekken plaats.
3. Ter voorbereiding op deze gesprekken wint de gemeente informatie in bij de organisaties die bij het traject betrokken zijn, bij cursusinstellingen, werkgevers en andere personen.
4. Tijdens het gesprek komen de afspraken uit het PIP aan bod. Met de inburgeringsplichtige wordt besproken of de onderdelen nog aansluiten bij de capaciteiten, de behoeften en de persoonlijke situatie van de inburgeringsplichtige. Het gaat daarbij om:
   a. de afgesproken leerroute;
   b. de ondersteuning en begeleiding tijdens het inburgeringstraject;
   c. de intensiteit van de verschillende onderdelen van het traject;
   d. de participatie-activiteiten;
   e. de vorderingen en inzet van de inburgeringsplichtige; en
   f. voor de inburgeringsplichtige die de B1-route volgt: of het taalniveau van deze leerroute voldoende aansluit.
5. De gemeente kan een andere leerroute vaststellen als sinds de start van de inburgeringstermijn, zoals bedoeld in artikel 11, eerste lid van de wet, nog geen anderhalf jaar verstreken is. In bijzondere omstandigheden die de inburgeringsplichtige betreffen kan van deze termijn worden afgeweken.
6. Op basis van de uitkomst van een voortgangsgesprek kan de gemeente voor de inburgeringsplichtige die de B1-route volgt, bepalen dat de mondelinge en schriftelijke vaardigheden in de Nederlandse taal geheel of gedeeltelijk op het niveau A2 worden geëxamineerd. Dit kan alleen wanneer de inburgeringsplichtige:
   a. ten minste zeshonderd uren taalles heeft gevolgd bij een instelling die voldoet aan de kwaliteitseisen zoals vastgesteld in artikel 32 van de wet; en
   b. zich gedurende deze taallessen voldoende heeft ingespannen. Hierover wordt informatie opgevraagd bij de cursusinstelling die de taallessen verzorgt voordat een besluit wordt genomen.
7. De gemeente maakt een verslag van ieder voortgangsgesprek en deelt dit met de inburgeringsplichtige.
8. Op basis van de uitkomst van deze gesprekken past de gemeente zo nodig (onderdelen van) het PIP aan en stelt dan het PIP opnieuw per beschikking vast.

Artikel 14. Maatschappelijke begeleiding van de inburgeringsplichtige

1. De gemeente zorgt ervoor dat de inburgeringsplichtige maatschappelijke begeleiding krijgt. Deze begeleiding is erop gericht:
    a. de inburgeringsplichtige kennis over de praktische organisatie van de Nederlandse samenleving te verschaffen;
    b. de inburgeringsplichtige te begeleiden en te ondersteunen, met de bedoeling om zijn of haar zelfredzaamheid en participatie te vergroten; en
    c. tijdig te signaleren welke randvoorwaarden nodig zijn om het inburgeringstraject te laten slagen.
2. De maatschappelijke begeleiding bestaat in ieder geval uit:
    a. praktische hulp bij het regelen van basisvoorzieningen zoals wonen, zorg, werk, inkomen, verzekeringen en onderwijs;
    b. een kennismaking met de woonomgeving;
    c. passende voorlichting over de basisvoorzieningen in de Nederlandse samenleving; en
    d. een kennismaking met maatschappelijke organisaties die voor de inburgeringsplichtige van belang zijn.
3. De maatschappelijke begeleiding wordt gegeven door een maatschappelijke organisatie. De inburgeringsplichtige krijgt een vaste begeleider toegewezen.
4. De begeleiding start in ieder geval op de dag dat de inburgeringsplichtige in de basisregistratie personen (BRP) in de gemeente staat ingeschreven en daadwerkelijk in de gemeente woont.
5. De gemeente stemt de inhoud en duur van de maatschappelijke begeleiding af op het startniveau, de vaardigheden, de persoonlijke omstandigheden en de maatschappelijke positie van de inburgeringsplichtige.

Artikel 15. Naleving en handhaving

1. De inburgeringsplichtige is verplicht om:
    a. na de oproep te verschijnen bij de brede intake en hieraan mee te werken; en
    b. de afspraken in het PIP na te komen, waaronder deelname aan voortgangsgesprekken en aan activiteiten in het kader van de MAP en het PVT.
2. De inburgeringsplichtige is daarnaast ook verplicht deel te nemen aan de taallessen en andere activiteiten van de gevolgde leerroute.

Artikel 16. Naleving en handhaving verplichtingen bij de brede intake

1. Wanneer de inburgeringsplichtige na de eerste oproep voor de brede intake niet verschijnt of onvoldoende meewerkt, gaat de gemeente het gesprek met de inburgeringsplichtige aan om naleving te stimuleren en handhaving te voorkomen. De gemeente onderzoekt samen met de inburgeringsplichtige wat nodig is om mee te werken aan de Brede Intake.
2. De gemeente wijst daarbij op de gevolgen voor de inburgeringsplichtige als hij of zij opnieuw niet verschijnt na een oproep of als hij of zij op een andere manier onvoldoende meewerkt aan de brede intake. De gemeente nodigt de inburgeringsplichtige opnieuw uit om te verschijnen binnen uiterlijk 15 werkdagen. Wanneer de inburgeringsplichtige opnieuw niet verschijnt of onvoldoende meewerkt geeft de gemeente een schriftelijke waarschuwing.
3. Wanneer de inburgeringsplichtige na deze volgende oproep niet verschijnt of onvoldoende meewerkt, kan de gemeente de inburgeringsplichtige een boete opleggen. De hoogte van de boete is vastgesteld in Hoofdstuk 7 van het Besluit Inburgering.
4. Voordat de gemeente een boete oplegt, wordt onderzocht waarom de inburgeringsplichtige niet komt of onvoldoende meewerkt. De inburgeringsplichtige krijgt in een gesprek hierover de gelegenheid een verklaring te geven. Wanneer de inburgeringsplichtige niet verschijnt bij dit gesprek, biedt de gemeente hem of haar de gelegenheid zijn of haar zienswijze binnen 14 dagen per **brief en/of per email** kenbaar te maken.

5. De gemeente legt geen boete op wanneer aannemelijk is dat iedere verwijtbaarheid ontbreekt.
6. Voor het onderzoek naar verwijtbaarheid kan een onafhankelijke partij worden gevraagd.

7. De gemeente legt een lagere boete op dan vastgesteld in artikel 10.1.1 van het Besluit Inburgering als op basis van de reactie van de inburgeringsplichtige aannemelijk is dat de boete vanwege bijzondere omstandigheden te hoog is.
8. In de brief (beschikking) waarmee de boete wordt opgelegd, nodigt de gemeente de inburgeringsplichtige opnieuw uit om uiterlijk binnen 15 werkdagen alsnog te verschijnen of mee te werken. Wanneer de inburgeringsplichtige hieraan niet voldoet, kan de gemeente weer een boete opleggen met inachtneming van artikel 10.1.1 van het Besluit Inburgering.

Artikel 17. Naleving en handhaving tijdens het inburgeringstraject

1. Wanneer de inburgeringsplichtige de afspraken die gemaakt zijn in het PIP niet nakomt, gaat de gemeente het gesprek aan om naleving te stimuleren en handhaving te voorkomen. De gemeente onderzoekt samen met de inburgeringsplichtige wat nodig is om de afspraken in het PIP na te komen.
2. De gemeente legt een boete op als de inburgeringsplichtige de afspraken in het PIP tijdens het inburgeringstraject verwijtbaar niet of onvoldoende nakomt.
3. De gemeente legt de inburgeringsplichtige een boete op als hij verwijtbaar niet of onvoldoende deelneemt aan de activiteiten van de gekozen leerroute.
4. Voordat de gemeente een boete oplegt, wordt onderzocht waarom de afspraken in het PIP of de afspraken over de activiteiten bij de gekozen leerroute niet zijn nagekomen. De inburgeringsplichtige krijgt in een gesprek hierover de gelegenheid een verklaring te geven. Wanneer de inburgeringsplichtige niet verschijnt bij dit gesprek, biedt de gemeente hem of haar de gelegenheid zijn of haar zienswijze binnen 10 werkdagen per **brief en/of per email** kenbaar te maken.
5. Op basis van het gesprek met de inburgeringsplichtige dan wel zijn of haar schriftelijke zienswijze bepaalt de gemeente de mate van verwijtbaarheid. Als er sprake is van opzet, van grove schuld, van normale verwijtbaarheid of van verminderde verwijtbaarheid stemt de gemeente de hoogte van de boete daarop af met inachtneming van hoofdstuk 7 artikel 1 van het Besluit Inburgering.
6. De gemeente legt geen boete op wanneer aannemelijk is dat iedere verwijtbaarheid ontbreekt.
7. Voor het onderzoek naar verwijtbaarheid kan een onafhankelijke partij worden gevraagd.

Artikel 18. Samenhang met handhaving op grond van de Participatiewet

1. Wanneer een inburgeringsplichtige een bijstandsuitkering (Participatiewet) ontvangt en zich niet houdt aan verplichtingen en afspraken uit het PIP, waarin de nadruk ligt op het bevorderen van participatie en het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt, vindt bij voorkeur verlaging van de uitkering plaats op grond van artikel 18 Participatiewet en de verordening zoals bedoeld in artikel 8 eerste lid onder a Participatiewet. Het gaat hierbij om verplichtingen en afspraken anders dan in het aanbod in de MAP. De gemeente legt voor dezelfde gedraging dan geen bestuurlijke boete op grond van de wet.
2. Wanneer een inburgeringsplichtige die een bijstandsuitkering ontvangt zich niet houdt aan verplichtingen en afspraken in het PIP, waarin de nadruk ligt op het vergroten van de taalbeheersing en aan overige afspraken en verplichtingen in het PIP, legt de gemeente bij voorkeur een boete op grond van de wet op. De gemeente verlaagt in dat geval voor dezelfde gedraging de bijstandsuitkering niet.
3. Bij de keuze tussen a) handhaving op grond van de Participatiewet door een verlaging van de uitkering en b) handhaving op grond van de wet via een boete weegt de gemeente ook af welke wijze van handhaving, rekening houdend met de gevolgen hiervan voor de inburgeringsplichtige, naar haar oordeel het best bijdraagt aan het beoogde effect, te weten het succesvol voltooien van het inburgeringstraject.

4. In de brief (beschikking) aan de inburgeringsplichtige vermeldt de gemeente of er een boete op grond van de wet wordt opgelegd of dat de uitkering wordt verlaagd op grond van de Participatiewet.
5. Wanneer de inburgeringsplichtige een boete op grond van de wet wordt opgelegd in de periode dat de gemeente verantwoordelijk is voor het financieel ontzorgen op grond van artikel 56a Participatiewet, dan kan de gemeente de boete met de uitkering verrekenen. De gemeente houdt hierbij rekening met een fictieve draagkracht van 5 procent van bijstandsnorm die van toepassing is, inclusief vakantietoeslag.
6. De gemeente legt geen boete op wanneer aannemelijk is dat iedere verwijtbaarheid ontbreekt.
7. Voor het onderzoek naar verwijtbaarheid kan een onafhankelijke partij worden gevraagd.

Artikel 19. Ontzorgingsplicht

1. Op grond van artikel 56a van de Participatiewet dient een inburgeringsplichtige te voldoen aan de zogenaamde ontzorgingsplicht. Hiervoor dient de gemeente door de inburgeringsplichtige gemachtigd te worden. Ondanks dat de gemeente gemachtigd moet worden om deze taak op zich te nemen, is er wel sprake van een plicht. Het betreft een wederzijdse medewerkingsverplichting.

2. Deze verplichting hangt samen met de inwerkingtreding van de nieuwe Wet inburgering 2021 en is onderdeel van het nieuwe inburgeringsbeleid.

3. Voor de handhaving van deze verplichting dient het college de mogelijkheid te hebben om de bijstand te verlagen met toepassing van deze afstemmingsverordening als belanghebbende weigert mee te werken aan het ontzorgen zoals bedoeld in artikel 56a van de Participatiewet of hieraan niet voldoende meewerkt. Deze keuze is in overeenstemming met de bedoeling van de wetgever. De verplichting in artikel 56a van de Participatiewet geldt alleen voor uitkeringsgerechtigden die op grond van de Wet inburgering 2021 een inburgeringstraject moeten volgen.

Artikel 20. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt tegelijk met de Wet inburgering 2021 in werking.
2. Deze verordening wordt genoemd: Verordening inburgering Gemeente Texel 2022.

INBURGEREN OP TEXEL
Samenwerking van de Gemeente Texel met De Bolder, Vluchtelingenwerk en Texels Welzijn.

Aanleiding

Op 1 januari 2022 is de nieuwe Wet inburgering in werking getreden. Gemeenten krijgen de regie over de inburgering en worden hiermee verantwoordelijk voor een goede begeleiding en voor het gehele traject van statushouders. De gemeente heeft hiervoor de samenwerking opgezocht met De Bolder, Vluchtelingenwerk en Texels Welzijn.
Met dit document bekrachtigen we de samenwerking en de afspraken die we hebben gemaakt.

Wat hebben we op Texel voor ogen?

Texel is een inclusieve samenleving, met gelijke kansen voor iedereen. We ondersteunen mensen die nu (nog) niet participeren. Hierbij krijgt iedereen de ondersteuning die hij nodig heeft, dus dit doen we op basis van maatwerk. We bieden inwoners ondersteuning die voor hen nodig is, de tijd en begeleiding om ervoor te zorgen dat iemand zelf zijn rol in de samenleving kan innemen.
Dit geldt uiteraard ook voor statushouders die op Texel komen wonen.

Als samenwerkingspartners laten we daarom actief onze betrokkenheid bij statushouders zien. En zorgen we er voor dat zij op een prettige wijze in de Texelse samenleving kunnen integreren.

We werken samen als partners

Ieder heeft vanuit de eigen organisatie een specifieke rol, taak en verantwoordelijkheid in de samenwerking. Daar waar nodig en mogelijk stellen we ons netwerk beschikbaar. We hebben hierover afspraken gemaakt. Dit document bekrachtigt de samenwerking. Jaarlijks zal er een evaluatiemoment zijn. De 1e complete evaluatie doen we in het eerste kwartaal 2024..

Wat gaan we doen?

Al tijdens het verblijf in het AZC (asielzoekerscentrum) maken we kennis met statushouders die op Texel komen wonen. Statushouders zijn daardoor vanaf de start bij ons in beeld, we maken contact en raken ze niet kwijt. Zo willen we voorkomen dat ze verdwalen in de nieuwe situatie waarin zij terecht zijn gekomen.

In de eerste 10 weken dat statushouders op Texel wonen nemen we de Brede Intake af. We geven ze informatie over wat het Inburgeringsprogramma inhoudt, wat de Brede Intake is en welke rechten en plichten ze hebben.
Om het Plan Inburgering en Participatie te maken (PIP) zetten we de leerbaarheidstoets in en nemen we indien nodig het NOA assessment af. Ook de maatschappelijk begeleider kan op basis van zijn/haar observaties en ervaring input leveren voor het PIP. In de eerste 10 weken helpen we hen zich te settelen en kennis te maken met Texelaars en met Texelse voorzieningen.

De ondertekening van het Plan Inburgering en Participatie is een mijlpaal waar we bij stil staan. Om statushouders te motiveren en te activeren wordt het behalen van mijlpalen cq successen gevierd.

Na een warme overdracht van de klantmanager aan de trajectcoach start de statushouder zijn/haar duale leerroute. We leveren maatwerk en werken laagdrempelig. De duale trajecten gaan allemaal uit van leren van de taal in combinatie met participatie/meedoen in onze maatschappij. In zowel de B1 route als de Z route wordt het aanbod aan taalonderwijs, participatieactiviteiten, MAP en PVT met elkaar gecombineerd en in samenhang aangeboden.
De statushouder krijgt structureel begeleiding en wordt gecoacht bij het wegnemen van belemmeringen die duurzaam inburgeren in de weg kunnen staan. Partners signaleren tijdig problematiek op het gebied van gezondheid, opvoeding, schulden, huiselijke relaties, verslaving, dagelijks leven en sociaal netwerk. Waar nodig wordt hulp geboden bij doorverwijzing naar professionele hulp en dienstverlening.
Afstemming van het programma door partners onderling en met de regievoerder (klantmanager gemeente) en de inburgeraar is hierin essentieel.

De kern van het Texelse samenwerkingsverband
Het realiseren van ondersteuningsaanbod op Texel gericht op duurzame inburgering van statushouders. De gemeente Texel, De Bolder, Vluchtelingenwerk en Texels Welzijn werken hierin samen.

Doelgroepen
We onderscheiden twee groepen statushouders: statushouders en gezinsmigranten. Gezinsmigranten en overige nieuwkomers krijgen vanuit de wet een aangepast aanbod, omdat zij niet dezelfde ondersteuning nodig hebben als statushouders.
De statushouders die vallen onder de oude wet inburgering (de zgn ondertussengroep) laten we zoveel mogelijk profiteren van de voordelen van de nieuwe wet.

Samenwerken met de Klankbordgroep Oudkomers
Wanneer we nieuwe ideeën en voorstellen willen toetsen, gaan we in gesprek met de Klankbordgroep Oudkomers. De deelnemers aan de klankbordgroep zijn divers (mannen, vrouwen, leeftijden, verschillende niveaus inburgeringstraject achter de rug, werkend of studerend). Het zijn allen oudkomers dat wil zeggen dat zij hun inburgeringstraject al achter de rug hebben.

Communicatie en afstemming
Communicatie en afstemming vinden o.a. plaats tijdens het overleg en de casuïstiekbespreking van het Inburgeringsteam Texel en door rapportages in het klantvolgsysteem. Bij belemmeringen bespreken we samen wat we kunnen doen om deze te op te heffen of te beperken. Voor de specifieke beleidsuitgangspunten van de verschillende componenten verwijzen wij naar de startnotitie Inburgeren op Texel van de Gemeente Texel.

Taak en rolverdeling

Klantmanagers Gemeente Texel	Procesregie / Brede Intake / Leerbaarheidstoets/PIP
Trajectcoaches De Bolder	Casusregie / trajectcoaching NOA Assessment Participatie/Werkervaringsplekken Praktijkdeel Module Arbeidsmarkt en Participatie
Taalcoaches De Bolder	Taalcoaching
VluchtelingenWerk	B1 en Z leerroutes Maatschappelijke Begeleiding Juridische Ondersteuning Participatieverklaringstraject (PVT) Theoretisch deel Module Arbeidsmarkt en Participatie
Texels Welzijn	Financieel redzaam maken ism Vluchtelingenwerk Taalstages/Vrijwilligerswerkplekken Psycho sociale hulpverlening op maat Maatschappelijk werk

De specifieke uitvoeringsafspraken die de gemeente heeft gemaakt met VluchtelingenWerk en Texels Welzijn zijn vastgelegd in aparte overeenkomsten. De profielen, taakomschrijvingen en resultaatafspraken ten aanzien van de klantmanagers, traject- en taalcoaches staan beschreven in de startnotitie Inburgeren op Texel.

De looptijd van deze samenwerkingsovereenkomst is van 1 januari 2022 tot 1 januari 2025. Jaarlijks zal een evaluatie plaatsvinden. In het eerste kwartaal van 2024 zal de eindevaluatie plaatsvinden.

Texel, DATUM ntb

Remko van de Belt, Wethouder Gemeente Texel

Jacco Mokveld, Directeur De Bolder

Mart Stel, Directeur Texels Welzijn

Eric Moesker, Regiomanager VluchtelingenWerk Noord-Holland Noord

BIJLAGE

BEGRIPPENLIJST

Nieuwe Wet Inburgering 2021	Het doel van de Wet inburgering 2021 is dat inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk meedoen in Nederland. De belangrijkste veranderingen is dat de gemeente de inburgeringsplichtige nieuwkomers begeleiden bij hun inburgering.
Statushouders	Een statushouder heeft de hele asielprocedure doorlopen en heeft vervolgens een verblijfsvergunning gekregen voor vijf jaar. Elke gemeente in Nederland moet verplicht jaarlijks een aantal statushouders huisvesten.
Gezinsmigranten	Gezinsmigratie omvat gezinshereniging, meemigrerende gezinsleden en gezinsvorming. Onder gezinshereniging wordt de vestiging in Nederland verstaan van personen uit gezinnen die al vóór de immigratie bestonden, waarbij één of meer gezinsleden bij gezinsleden gaan wonen die eerder naar Nederland zijn gekomen.
Brede Intake	De brede intake en het daaruit volgend Plan Inburgering en Participatie (PIP) zijn instrumenten die vallen onder de nieuwe regierol van gemeenten in de uitvoering van het inburgeringsstelsel. De gemeente neemt van iedere inburgeraar een brede intake af. Deze geeft zicht op de startpositie en ontwikkelmogelijkheden van de inburgeraar. De uitkomsten van de brede intake worden in het PIP vertaald naar individuele einddoelen van de inburgering per inburgeraar.
Plan Inburgering en Participatie te maken (PIP)	Het PIP bevat concrete afspraken over allerlei zaken die bij inburgering en participatie komen kijken, zoals afspraken over de leerroute die de statushouder gaat volgen en de aanbieder die de lessen gaat geven. Daarnaast staan er ook prestatieafspraken in het PIP bijvoorbeeld over het aantal uren dat de statushouder (vrijwilligers)werk moet verrichten.
Leerbaarheidstoets	Het doel van die toets is inzicht verkrijgen in het Nederlandse taalniveau dat een staushouder kan bereiken.
NOA assessment	Een NOA test geeft duidelijk inzicht in capaciteiten. Deze worden getest aan de hand van verschillende oefeningen. De NOA test bestaat uit de onderdelen rekenvaardigheid, componenten, woordrelaties, cijferreeksen, controleren, spiegelbeelden, woordanalogieën en exclusie.
Duale leerroute.	Binnen duale trajecten is er zowel aandacht voor taalverwerving in de klas als taalverwerving in de praktijk en voor het ontwikkelen van

	Vaardigheden die nodig zijn om duurzaam in te burgeren.
B1 route	De B1 route; een route voor taal en (vrijwilligers)werk. statushouders spreken en schrijven binnen maximaal 3 jaar de Nederlandse taal op niveau B1. Tegelijk kunnen zij participeren door middel van (vrijwilligers)werk.
Z route	De Z-route is voor statushouders met een lage leerbaarheid die moeite hebben met het leren van een nieuwe taal en die in beperkte mate zelfredzaam zijn. Het gaat veelal om mensen die ook in hun land van herkomst weinig of geen scholing hebben gehad of om een andere reden een zeer lage leerbaarheid hebben
Duurzane inburgering	Duurzame participatie op het maximale niveau van de statushouder
Procesregie	De procesregisseur inburgering houdt de regie op het inburgeringsproces. Hij/zij doet de Brede Intake, maakt samen met de statushouder het PIP, monitort en evalueert periodiek het traject en heeft de eindverantwoordelijkheid voor het gehele traject.
Casusregie	De casusregisseur houdt voortdurend in de gaten of en hoe de statushouder zijn doelen behaald. Randvoorwaarden die daarvoor nodig zijn regelt de casusregisseur. De casusregisseur werkt nauw samen met de partners in het traject en met de procesregisseur.
Taalcoaching	De professionele taalcoach ondersteunt bij taalverwerving en bij taalstages en (vrijwilligers)werkplekken. De taalcoach ondersteunt bij het ontwikkelen van taalleeromgevingen.
Maatschappelijke Begeleiding (vrijwilliger)	Statushouders en hun gezinsleden hebben doorgaans nog geen binding met Nederland. Ze hebben zich niet of nauwelijks kunnen voorbereiden op hun komst naar Nederland. Maatschappelijk begeleiders helpen deze groep in de 1e periode van hun verblijf met de volgende zaken: praktische hulp bij het regelen van basisvoorzieningen zoals werk, wonen en inkomen hulp bij het starten van het inburgeren begeleiding gericht op integratie stimuleren van participatie en integratie
Maatschappelijk Werk (betaalde professional)	Een maatschappelijk werker - of sociaal werker - zoekt samen met de hulpvrager naar de oorzaak en de oplossing van een probleem.
Juridische Ondersteuning	Vluchtelingen krijgen te maken met ingewikkelde juridische procedures, zoals de asielprocedure en het verlengen van vergunningen. Goede juridische begeleiding is dus ontzettend belangrijk. Juridische begeleiders ondersteunen ook bij gezinshereniging en alle andere juridische vragen die verband houden met het Vreemdelingenrecht.

Participatieverklaringstraject (PVT)	Het participatieverklaringstraject (PVT) is een verplicht onderdeel van het inburgeringsexamen voor iedereen die op of na 1 oktober 2017 inburgeringsplichtig is geworden. Via het participatieverklaringstraject maakt de statushouder kennis met de Nederlandse kernwaarden vrijheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en participatie.
Module Arbeidsmarkt en Participatie	Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid om inburgeraars hierin te scholen en toe te leiden naar (vrijwilligers)werk. Dit gebeurt door de module Arbeidsmarkt & Participatie (MAP). Naast een theoretisch component is er een praktijkcomponent.
Financieel redzaam maken	Financiële zelfredzaamheid betekent dat iemand weloverwogen keuzes maakt, zodanig dat zijn/haar financiën in balans zijn, zowel op de korte als op de lange termijn. Daarvoor is begrip nodig van het Nederlandse financiële systeem en van wat geld hier waard is.
Taalstages	Een taalstage is tijdelijk werken bij een bedrijf/instelling op vrijwillige basis, waarbij voorwaarde is dat de statushouder veel Nederlands spreekt en de arbeidsethos in Nederland leert kennen.
Psycho-sociale hulpverlening	Psychosociale hulpverlening betreft het ondersteunen en weer op weg helpen van mensen met klachten die ontstaan door problemen op persoonlijke, relationele of maatschappelijke gebieden

Raadsinformatiebrief

Zaaknummer	2898192
Verzenddatum	20-1-2021
Portefeuillehouder	R. van der Belt

Nieuwe wet Inburgering

Het doel van deze raadsinformatiebrief is u te informeren over de huidige stand van zaken aangaande de implementatie van deze wet.

Doelenboom

Programma	**2**	**Zorg voor elkaar, veiligheid op orde**
Maatschappelijk doel	2.3.	Iedereen op Texel een financieel bestaansminimum bieden
Beleidsdoel	2.3.1	Structurele inkomensondersteuning bieden

Inleiding

Uit de evaluatie van de Wet inburgering 2013 bleek dat het huidige inburgeringsstelsel onvoldoende bijdraagt aan de integratie van nieuwkomers. Inburgeringsplichtigen doen te lang over hun inburgering en worden niet geprikkeld om op het hoogst mogelijke niveau de Nederlandse taal te leren. De verbinding met participatie in de samenleving wordt onvoldoende gemaakt. De doorgaande lijn tussen de asielopvang en verdere inburgering bij gemeenten verloopt niet soepel. Inburgeringsplichtigen zijn kwetsbaar op een vrije markt waar fraude voorkomt door instellingen die misbruik maken van de mogelijkheden die het leenstelsel ze biedt.

Nieuwe Wet inburgering
De snelste weg voor inburgeringsplichtigen om mee te doen in onze maatschappij is het leren van de Nederlandse taal en het vinden van een baan. Om dat te bereiken gaat het inburgeringsbeleid veranderen, zodat nieuwkomers de kans krijgen een goede start te maken in Nederland.
De regie op de uitvoering van het nieuwe inburgeringsstelsel ligt in de nieuwe wet bij de gemeenten zodat inburgering kan worden gepositioneerd als onderdeel van het brede sociaal domein. Gemeenten worden verantwoordelijk voor het afnemen van de brede intake, het opstellen van het persoonlijk participatie en integratie plan (PIP), de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtigen, de duale aanpak (werken en leren) en de inkoop van het taalaanbod en de andere verplichte onderdelen.

Uitstel nieuwe Wet inburgering
Het wetsvoorstel is in juni 2020 aangenomen door de Tweede Kamer. Minister Koolmees van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) heeft op 11 november 2020 bekendgemaakt dat de inwerkingtreding van de nieuwe Wet inburgering opschuift. De beoogde datum van inwerkingtreding van de nieuwe wet was 1 juli 2021. De minister heeft nu 1 januari 2022 voor ogen als nieuwe streefdatum. Reden van uitstel is dat er meer tijd nodig blijkt om de invoering van de wet goed voor te bereiden. De vertraging wordt onder andere veroorzaakt door de Coronacrisis.

Het uitstel van de inwerkingtreding van de wet heeft consequenties. De belangrijkste consequentie is dat de groep inburgeraars die onder de oude wetgeving blijft vallen, groter wordt (de zogenaamde Ondertussengroep). Dit wordt nog versterkt door het gegeven dat de taakstelling huisvesting statushouders volgend jaar wordt verdubbeld. De verdubbeling van de taakstelling houdt verband met het versneld inlopen van achterstanden bij de IND.

Regionale samenwerking
Regionale samenwerking stelt gemeenten in staat hun expertise, mensen en middelen te bundelen. Voor de voorbereiding, implementatie en de uitvoering van de nieuwe wet wordt veel van gemeenten gevraagd. De omvangrijke taak waar we voor staan, afgezet tegen de relatief geringe aantallen inburgeraars per gemeente, noopt tot samenwerking. Samenwerking biedt (financiële) schaalvoordelen omdat producten ontwikkeld kunnen worden voor grotere groepen. Samenwerking voorziet gemeenten ook van meer mogelijkheden om inburgeraars een gedifferentieerd aanbod te doen.

Op 22 oktober 2020 heeft het regionaal portefeuillehouders overleg de ‘Startnotitie Veranderopgave inburgering in de Kop’, besproken.

Ten aanzien van regionale samenwerking hebben wij besloten om daar waar het kan samen te werken, waarbij we ruimte laten voor lokale verschillen en ambities.

Regionale uitgangspunten

Voor een goede regionale samenwerking is het van belang enkele gemeenschappelijke uitgangspunten te hanteren. Deze gemeenschappelijke uitgangspunten geven sturing aan het proces en zorgen ervoor dat we een sterke positie hebben naar onze aanbieders. De volgende regionale uitgangspunten zijn benoemd:

1. *Onze nieuwe inwoners moeten zich veilig en thuis voelen.*
   Het vraagt een inspanning van de gemeente om dit te faciliteren, maar het vraagt ook wat van de overige inwoners. Hiervoor is voldoende draagvlak bij de overige inwoners nodig.
2. *De inburgeraar integreert, leert en participeert zo snel als mogelijk in de samenleving.*
   We streven naar zo hoog mogelijk taalniveau, voldoende zelfredzaamheid, integratie en zo mogelijk duurzame uitstroom uit de uitkering. Hierbij richten we ons op duale trajecten waarbij inburgeren en participeren gecombineerd wordt.
3. *De beschikbare middelen worden zo effectief en efficiënt mogelijk ingezet om de beoogde ambities te behalen.*
4. *De doelgroep van de nieuwe wet wordt betrokken bij de huidige en toekomstige regionale beleidsontwikkeling.*
   Hier wordt gedoeld op de regionale beleidsontwikkeling binnen het sociaal domein en op de integraliteit van de diverse beleidsgebieden.
5. *De gemeente voert de regie op het proces, de regie op de casus ligt bij de aanbieder.*
   De gemeente is verantwoordelijk voor het verbinden en faciliteren van de samenwerking tussen alle uitvoerende partijen binnen het inburgeringstraject. De uitvoerende partijen binnen het inburgeringstraject zijn verantwoordelijk voor de samenwerking rondom de inburgeraar, zoals vastgesteld in het PIP.
6. *Inburgering vraagt wederzijdse inzet van de inburgeraar, de medewerkers van de gemeente, onze inwoners en andere partijen.*
   Wij streven naar wederzijds verdieping in elkaars cultuur, gewoonten en gebruiken.

Vervolg

In de tweede heft van 2021 wordt de gemeentelijke verordening ter besluitvorming voorgelegd. In de begroting 2022 zullen de budgetten terugkomen. In de loop van het jaar houden wij u op de hoogte van verdere ontwikkelingen.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van gemeente Texel,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. E.C. van der Bruggen	ir. M.C. Uitdehaag

Gemeente Texel

.txl

Raadsinformatiebrief

Zaaknummer	2897615
Portefeuillehouder	R. van de Belt

Nieuwe wet Inburgering

Stand van zaken ontwikkeling Inburgeringsaanbod Texel

Doelenboom

Programma	**2**	**Zorg voor elkaar, veiligheid op orde**
Maatschappelijk doel	2.2.	Deelname aan de samenleving stimuleren
Beleidsdoel	2.2.1	Arbeidsparticipatie bevorderen
Operationeel doel	2.2.1.1	Integratie van inburgeraars bevorderen

Inleiding

Op 20 januari 2021 bent u geïnformeerd over de stand van zaken rondom de implementatie van de nieuwe wet Inburgering. Ten aanzien van regionale samenwerking is toen besloten om daar waar het kan samen te werken, waarbij we ruimte laten voor lokale verschillen en ambities.

Visie; een integraal aanbod waarbij regie bij de gemeente ligt
De regie op de uitvoering van het nieuwe inburgeringsstelsel ligt in de nieuwe wet bij de gemeenten zodat inburgering wordt gepositioneerd als onderdeel van het brede sociaal domein. Gemeenten worden verantwoordelijk voor het afnemen van de brede intake, het opstellen van het persoonlijk participatie en integratie plan (PIP), de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtigen, de duale aanpak (werken en leren) en de inkoop van het taalaanbod en de andere verplichte onderdelen.

Ontwikkeling op Texel; een eigen lokaal samenwerkingsverband
De vier gemeenten hebben samen begin 2021 de visie op inburgering ontwikkeld. De gemeente Texel heeft daarnaast in de zomer van 2021 besloten om een lokaal samenwerkingsverband op te zetten. Belangrijke redenen hiervoor zijn de Texelse eilandsituatie en de rol van de Bolder als enige participatieuitvoerder in tegenstelling tot andere gemeenten. Daarbij is er op Texel voldoende expertise en ervaring om een integraal aanbod te doen. Dit aanbod wordt nu ontwikkeld en is gereed voordat de nieuwe wet ingaat (voor 1 januari 2021)

De Gemeente (i.c. Team Participatie en de Bolder), Vluchtelingenwerk en Texels Welzijn vormen de kern van het samenwerkingsverband. Zij zorgen gezamenlijk voor een integraal ondersteuningsaanbod dat voldoet aan de verplichtingen vanuit de Nieuwe Wet Inburgering.
Om de integraliteit van het aanbod te concretiseren en te bewaken is het Inburgeringsteam Texel gestart in september 2021. In het Inburgeringsteam Texel zitten klantmanagers (team Participatie), traject- en taalcoaches (De Bolder), de coördinator van Vluchtelingenwerk en een maatschappelijk werker van Texels Welzijn.
De gemeenten Den Helder, Hollands Kroon en Schagen kopen gezamenlijk in via een Europese aanbesteding en contracteren gezamenlijk één samenwerkingsverband. In deze aanbesteding wordt een meeliftregeling opgenomen zodat de gemeente Texel gebruik kan maken het ingekochte aanbod door de vaste landgemeenten wanneer er sprake is van een specifieke behoefte waar op Texel geen aanbod voor is.

Stand van zaken en vervolg

Wie doet wat?
De rol- en taakverdeling binnen het integraal aanbod worden verdeeld onder de verschillende organisaties;
- De proces- en casusregie vallen onder de verantwoordelijkheid van respectievelijk de klantmanagers statushouders (afdeling Participatie) en de trajectcoaches van de Bolder;

- De B1 en Z-route worden evenals Maatschappelijke Begeleiding, Juridische ondersteuning en het Participatieverklaringstraject de verantwoordelijkheid van VluchtelingenWerk Nederland.
- De Module Financiele zelfredzaamheid wordt ontwikkeld en uitgevoerd door Texels Welzijn
- De Module Arbeidsmarkt en Participatie wordt uitgevoerd door De Bolder.
- Duale leertrajecten

Ontwikkeling van duale leertrajecten;
Duale leertrajecten zijn nodig om duurzaam inburgeren te bevorderen. O.a. taal leert men sneller en beter door deze te gebruiken in de praktijk. Het samenwerkingsverband zorgt er voor dat geschikte stage-/participatieplekken Texels-breed in kaart kunnen worden gebracht.

Verwachtte aantallen
De taakstelling voor Texel in 2022 is huisvesting van 20 statushouders. Hiervan zullen er naar verwachting 14 inburgeringsplichtig zijn. Realisatie van de taakstelling is afhankelijk van de huisvestingsmogelijkheden.

De Ondertussengroep
De Ondertussengroep bestaat uit statushouders die de afgelopen 3 jaar op Texel zijn komen wonen en die niet hebben kunnen profiteren van de voordelen van de nieuwe wet. Op dit moment wordt geïnventariseerd wat deze statushouders nodig hebben om duurzaam in te burgeren. Het accent wordt gelegd op de groep vrouwelijke nieuwkomers die de afgelopen 3 jaar op Texel zijn komen wonen. Ook de nieuwkomers die dit jaar op Texel zijn komen wonen vallen in de Ondertussengroep. Voor hen zal de begeleiding in de geest van de nieuwe wet gebeuren.

Financiën

Het rijk heeft 3 soorten financiering beschikbaar geteld voor het uitvoeren van de nieuwe wet.
De SPUK (specifieke uitvoeringskosten). Hiervan worden betaald de kosten voor de verplichte inburgeringscomponenten. De kosten voor de regie en de begeleiding worden deels betaald vanuit de uitvoeringsgelden en deels vanuit de Participatiewet. Het is op dit moment nog niet duidelijk wat concreet de kosten zijn. Naar alle waarschijnlijkheid zullen de kosten hoger liggen dan verwacht. Dat is een van de gevolgen van de keuze om zelf het inburgeringsaanbod volledig op Texel te organiseren. Hier zullen we op terugkomen in een raadsinformatiebrief. In de halfjaarsrapportage 2022 zal de begroting worden aangepast.

Vervolg
Het streven is om rond 15 november as de afspraken met de partners in het samenwerkingsverband vastgelegd te hebben.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van gemeente Texel,
de secretaris, de burgemeester,

drs. E.C. van der Bruggen ir. M.C. Uitdehaag

Bijlagen

1	Concept Inburgeren op Texel

Gemeente Texel

.txl

Advies

Texelse aanpak Nieuwe wet Inburgering

Doelenboom

Programma	**2**	**Zorg voor elkaar, veiligheid op orde**
Maatschappelijk doel	2.2.	Deelname aan de samenleving stimuleren
Beleidsdoel	2.2.1	Arbeidsparticipatie bevorderen
Operationeel doel	2.2.1.1	Integratie van inburgeraars bevorderen

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. De nieuwe wet inburgering uit te laten voeren door een Texels samenwerkingsverband. Hierin werkt de gemeente (Sociaal Team en de Bolder) samen met Vluchtelingenwerk en Texels Welzijn.

Wie doet wat?
De Taak- en rolverdeling is als volgt:

Sociaal Team	: Brede Intake, Plan Inburgering en Participatie, procesregie
De Bolder	: Proces- en casusregie, taalcoaching, module arbeidsmarkt en participatie
Vluchtelingenwerk	: duale leerroutes B1 en Z, Maatschappelijke begeleiding, juridische ondersteuning, participatieverklaringstraject
Texels Welzijn	: participatieplekken/taalstages tbv de duale trajecten organiseren, begeleiding financiële zelfredzaamheid

Consequenties

Financieel	☐ Ja ☑ Nee		Majeure risico's	☐ Ja ☑ Nee	
Personeel/Organisatie	☐ Ja ☑ Nee		Beheer	☐ Ja ☑ Nee	
Juridisch	☐ Ja ☑ Nee		Belanghebbenden	☐ Ja ☑ Nee	
Beleid	☐ Ja ☑ Nee		Structuurvisie	☐ Ja ☑ Nee	
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☑ Nee		Regie		
Deregulering	☐ Ja ☑ Nee		**Zaaknummer**	3067027	

Bijlagen

1.Startnotitie Inburgeren op Texel

Texelse aanpak Nieuwe wet Inburgering

Samenvatting

De vier gemeenten hebben samen begin 2021 de visie op inburgering ontwikkeld. De gemeente Texel heeft daarnaast in de zomer van 2021 besloten om een lokaal samenwerkingsverband op te zetten. Belangrijke redenen hiervoor zijn de Texelse eilandsituatie en de rol van de Bolder als enige participatieuitvoerder in tegenstelling tot andere gemeenten. We willen dat de begeleiding op het eiland dicht bij de leefomgeving van de statushouder aanwezig is. We gaan op Texel uit van een inclusieve samenleving met kansen voor iedereen. Daarbij is er op Texel voldoende expertise en ervaring om een integraal aanbod te doen. Dit aanbod wordt nu ontwikkeld en is gereed voordat de nieuwe wet ingaat (voor 1 januari 2021)

Als gemeente laten we actief onze betrokkenheid zien. We werken outreachend waarbij we tijd en ruimte nemen voor de begeleiding. Al in het AZC maken we kennis met de statushouders die op Texel komen wonen. Statushouders zijn dus vanaf de start bij ons in beeld, we maken contact en raken ze niet kwijt. In de eerste 10 weken dat statushouders op Texel wonen nemen we de Brede Intake af. We geven ze informatie over wat het Inburgeringsprogramma inhoudt, wat de Brede Intake is en welke rechten en plichten ze hebben.

De Brede Intake bestaat uit een aantal gesprekken. Om het Plan Inburgering en Participatie te maken (PIP) zetten we een leerbaarheidstoets in. In de eerste 10 weken dat statushouders op Texel wonen geven we hen ten aanzien van werk een realistisch toekomstbeeld en laten we statushouders kennismaken met de Texelse praktijk met betrekking tot werk en maatschappelijke voorzieningen. Daarna stromen inburgeraars door naar een duale leerroute op Texel waar leren in de klas en leren in de praktijk wordt aangeboden. Het inburgeringstraject duur maximaal 3 jaar.

De Gemeente (i.c. Sociaal Team en de Bolder), Vluchtelingenwerk en Texels Welzijn vormen de kern van het samenwerkingsverband. Zij zorgen gezamenlijk voor een integraal ondersteuningsaanbod dat voldoet aan de verplichtingen vanuit de Nieuwe Wet Inburgering.
Om de integraliteit van het aanbod te concretiseren en te bewaken is het Inburgeringsteam Texel gestart in september 2021. In het Inburgeringsteam Texel zitten klantmanagers (team Participatie), traject- en taalcoaches (De Bolder), de coördinator van Vluchtelingenwerk en een maatschappelijk werker van Texels Welzijn.
De gemeenten Den Helder, Hollands Kroon en Schagen kopen gezamenlijk in via een Europese aanbesteding en contracteren gezamenlijk één samenwerkingsverband. In deze aanbesteding wordt een meeliftregeling opgenomen zodat de gemeente Texel gebruik kan maken het ingekochte aanbod door de vaste landgemeenten wanneer er sprake is van een specifieke behoefte waar op Texel geen aanbod voor is.

Het is op dit moment nog niet exact duidelijk wat concreet de kosten zijn. Het is mogelijk dat de kosten hoger zijn dan de beschikbare budgetten. Dat is een van de gevolgen van de keuze om zelf het inburgeringsaanbod volledig op Texel te organiseren.

De Onderwijsroute
De Onderwijsroute wordt bovenregionaal aanbesteed. We zien echter in diverse delen van het land dat aanbieders zich niet inschrijven op de aanbestedingen van de Onderwijsroute, omdat dit niet lukt binnen het budget dat het rijk hiervoor beschikbaar stelt. In het land zijn er al geluiden dat onderwijsinstellingen geen aanbod kunnen doen voor het budget wat vanuit het Rijk beschikbaar wordt gesteld. Inmiddels is vanuit de de Arbeidsmarktregio Twente, VNG, G4, G40, P10 en Divosa de oproep gedaan aan het ministerie om met aanbieders tot een oplossing te komen.

Texelse aanpak Nieuwe wet Inburgering

Argumenten tot advies

De vier Kop-gemeenten hebben samen begin 2021 de visie op inburgering ontwikkeld. De gemeente Texel heeft daarnaast in de zomer van 2021 besloten om een lokaal samenwerkingsverband op te zetten. Belangrijke redenen hiervoor zijn de Texelse eilandsituatie en de rol van de Bolder als enige participatieuitvoerder in tegenstelling tot andere gemeenten. We willen dat de begeleiding op het eiland dicht bij de leefomgeving van de statushouder aanwezig is. Daarbij is er op Texel voldoende expertise en ervaring om een integraal aanbod te doen. Dit aanbod wordt nu ontwikkeld en is gereed voordat de nieuwe wet ingaat (voor 1 januari 2021)

Alternatieven

Deelname aan het regionale samenwerkingsverband met een regionale inkoopstrategie waarbij de uitvoering van de nieuwe wet inburgering ondergebracht wordt bij een consortium. Gemeenten mogen op juridische gronden geen onderdeel uitmaken van dit consortium. Het gevolg zou zijn dat de Bolder daardoor geen rol in de uitvoering krijgt.

Consequenties van het advies

Financieel

Het rijk heeft 3 soorten financiering beschikbaar geteld voor het uitvoeren van de nieuwe wet.
Een specifieke uitkering (SPUK) voor de kosten van de verplichte inburgeringscomponenten (dit zijn de duale leerroutes B1 en Z, Maatschappelijke begeleiding, Juridische Ondersteuning, het Participatieverklaringstraject, de Module arbeidsmarkt en participatie. De kosten voor de regie en de begeleiding moeten worden betaald uit de beschikbaar gestelde uitvoeringsgelden en re-integratie middelen (Participatiewet) uit de algemene uitkering. Het is op dit moment nog niet exact duidelijk wat concreet de kosten zijn. Het is mogelijk dat de kosten hoger zijn dan de beschikbare budgetten. Dat is een van de gevolgen van de keuze om zelf het inburgeringsaanbod volledig op Texel te organiseren. In de halfjaarsrapportage 2022 zal de begroting hierop worden aangepast.

Voor 2022 wordt uitgegaan van een taakstelling van 14 trajecten. De specifieke uitkering die de gemeente ontvangt per werkelijk traject is € 12.965 over een periode van 3 jaar. Als maximaal risico gaan we nu uit van een overschrijding van 25% van de kosten ten opzichte van de te ontvangen specifieke uitkering. Voor wat betreft de kosten van het participatiedeel wordt er van uitgegaan dat deze binnen de reeds beschikbare participatiebudgetten kunnen worden gedekt.

Personeel

Uitgaande van de huidige taakstelling van aantal inburgeraars is de conclusie is dat voor 2021 en 2022 de beschikbare uren voldoende zijn als de klantmanagers statushouders geen andere taken krijgen en zich volledig voor de nieuwe wet inburgering kunnen inzetten. Dat betekent dat het contract van de ingehuurde klantmanager participatie in 2022 wordt verlengd. Uitgangspunt is dan wel dat de huidige taakstelling van toepassing blijft. Bij toename van de taakstelling zal het aantal inzetbare uren tekort blijken te zijn. Met ingang van 2023 zal uitbreiding van de formatie voor dit onderdeel van de werkzaamheden noodzakelijk zijn omdat er dan een nieuwe groep statushouders bij komt.

Beleid

Er is geen wettelijke grondslag voor een verordening op grond van de Wet inburgering. Er worden beleidsregels opgesteld die vallen onder de verordening Participatiewet die voor vaststelling aan het college zullen worden voorgelegd.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

Op 1 januari 2022 treedt de nieuwe Wet Inburgering in werking.

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

Dit advies sluit aan op het eerdere collegebesluit om:

1. De regionale inkoopstrategie Inburgering vast te stellen, waarbij gemeente Texel op inhoud samenwerkt met de regio maar kiest voor een eigen samenwerkingsverband;
2. In te stemmen met bovenregionaal inkopen en uitvoeren van de Onderwijsroute MBO 2 t/m 4;
3. Het geven van mandaat aan de gemeente Heerhugowaard als aanbestedende dienst voor de Onderwijsroute.

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Verordening en Begroting Nieuwe wet Inburgering

Doelenboom

Programma	**2**	**Zorg voor elkaar, veiligheid op orde**
Maatschappelijk doel	2.2.	Deelname aan de samenleving stimuleren
Beleidsdoel	2.2.1	Arbeidsparticipatie bevorderen
Operationeel doel	2.2.1.1	Integratie van inburgeraars bevorderen

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Wet Inburgering 2021

Overwegende

- Dat de gemeente met het ingaan van de nieuwe Wet Inburgering vanaf 1 januari 2022 verantwoordelijk is voor de inkoop en kwaliteit (van een deel) van het inburgeringsaanbod;
- Dat wij er als gemeente Texel ervoor willen zorgen dat inburgeringsplichtigen vanaf het begin kunnen participeren in de Nederlandse samenleving en het daarom van belang is
  - dat inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk beginnen met de inburgering.
  - dat zij binnen de inburgeringstermijn, maar liefst sneller, voldoen aan de inburgeringsplicht.
  - dat het inburgeringsaanbod aansluit bij hun startpositie en ontwikkelmogelijkheden
  - dat het belangrijk dat het leren van de Nederlandse taal gecombineerd wordt met activiteiten gericht op deelname aan het dagelijkse leven;
- Dat, om de doelen zoals hierboven te bereiken, het belangrijk is dat er een kwalitatief hoogwaardig inburgeringsaanbod op Texel beschikbaar is;
- Dat de maatschappelijke kosten voor de maatschappelijke baten uitgaan en de aanname is dat er op termijn minder beroep zal worden gedaan op maatschappelijke ondersteuning, uitkeringen en zorgvoorzieningen;
- Dat wij als college, wethouder en gemeenteraad de afspraken, rechten en plichten ten aanzien van Inburgering willen vastleggen en betrokken willen blijven bij het Texelse inburgeringsaanbod en daarop invloed en controle willen blijven houden.

Besluit

1. in te stemmen met de meerjarenbegroting Inburgering 2022-2025
2. de Verordening Inburgering Gemeente Texel 2022 vast te stellen

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-02-2022,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3113966

Bijlagen

Gemeente Texel

.txl

Advies

Verordening en Begroting Nieuwe wet Inburgering

Doelenboom

Programma	**2**	**Zorg voor elkaar, veiligheid op orde**
Maatschappelijk doel	2.2.	Deelname aan de samenleving stimuleren
Beleidsdoel	2.2.1	Arbeidsparticipatie bevorderen
Operationeel doel	2.2.1.1	Integratie van inburgeraars bevorderen

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:
In te stemmen met

1. De verordening wet inburgering 2021 vast te stellen
2. En in te stemmen met de bijbehorende begroting 2022-2025 uitvoering nieuwe wet inburgering

Toelichting

Met ingang van 1 januari 2022 is de nieuwe wet Inburgering in werking getreden, waarin de gemeente geheel verantwoordelijk wordt voor de inburgering. Op Texel worden deze taken opgepakt vanuit een samenwerking tussen de gemeente, De Bolder, Vluchtelingenwerk en Texels Welzijn. Door deze samenwerking zorgen we voor een sluitend aanbod op Texel om zo nieuwkomers echt duurzaam te laten participeren in de samenleving. In de verordening leggen we de afspraken, rechten en plichten vast en blijven we als college, wethouder en gemeenteraad betrokken bij het Texelse inburgeringsaanbod.

Consequenties

Financieel	☑ Ja	☐ Nee	Majeure risico's	☐ Ja	☑ Nee
Personeel/Organisatie	☑Ja	☐ Nee	Beheer	☐ Ja	☑ Nee
Juridisch	☑Ja	☐ Nee	Belanghebbenden	☐ Ja	☑ Nee
Beleid	☑ Ja	☐ Nee	Structuurvisie	☐ Ja	☑ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☑ Ja	☐ Nee	Regie		
Deregulering	☐ Ja	☑ Nee	**Zaaknummer**	3113966	

Bijlagen

1.Verordening Wet Inburgering 2021
2.Samenwerkingsovereenkomst "Inburgeren op Texel"
3. Raadsinformatiebrief januari 2021
4. Raadsinformatiebrief september 2021
5. Collegebesluit oktober 2021 Texelse Aanpak Nieuwe Wet Inburgering

Verordening en Begroting Nieuwe wet Inburgering

Samenvatting

Op 1 januari 2022 is de Wet Inburgering in werking getreden. Gemeente Texel heeft een verordening Inburgering waarin de afspraken tussen gemeente en inburgeringsplichtigen staan beschreven en vastgelegd. De nadruk wordt gelegd op naleving van de inburgeringsafspraken. De gemeente is verplicht te onderzoeken wat de inburgeringsplichtige nodig heeft om de inburgeringsafspraken na te komen om zo duurzaam in te burgeren. De focus ligt daarbij niet op handhaving maar eerder op zorg voor de inburgeringsplichtige.

De uitvoering van de wet wordt gedaan door het Samenwerkingsverband "*Inburgeren op Texel"*. Dit samenwerkingsverband bestaat uit de gemeente Texel, De Bolder, Vluchtelingenwerk en Texels Welzijn. De begeleiding van inburgeringsplichtingen en de wettelijke verplichte onderdelen voor de inburgeringstrajecten worden bij de samenwerkingspartners ingekocht. De werkwijze die door de gemeente en De Bolder gehanteerd wordt is tegelijkertijd een stap in de richting van het Huis van Ontwikkeling. In het Huis van Ontwikkeling staan coaching en begeleiding van inwoners centraal. Er wordt hierin samengewerkt met het sociaal team van de gemeente. De verwachting is dat er door intensieve trajectbegeleiding en lokale samenwerking op termijn maatschappelijke en economische winst te behalen is. Inburgeringsplichtigen spreken de taal, kennen de weg naar werk/studie en maatschappelijke voorzieningen en vergroten hun sociaal netwerk. Hun kinderen zullen deelnemen aan het onderwijs en participeren doordat zij doorstromen naar werk of studie. Er zal daardoor naar verwachting minder beroep worden gedaan op maatschappelijke ondersteuning, uitkeringen en zorgvoorzieningen. In het kader van een maatschappelijke kosten en batenanalyse verwachten we een positief maatschappelijk saldo als effect op de investering die we nu als gemeente doen.

Verordening en Begroting Nieuwe wet Inburgering

Argumenten tot advies

1. In de verordening zijn de afspraken, rechten en plichten voor de naleving van de wet Inburgering 2021 vastgelegd. In de verordening wordt ook de koppeling met de Participatiewet gemaakt. In de nieuwe Wet inburgering worden gemeenten verantwoordelijk voor het ondersteuningsaanbod van inburgeringsplichtigen. Gemeente Texel moet binnen de wettelijke kaders de gemeentelijke taken in het inburgeringsstelsel invullen. In de verordening zijn de uitgangspunten voor het beleid opgenomen. Een door de gemeenteraad vastgestelde Verordening Inburgering zorgt er voor dat er vastgelegd is hoe het lokale beleid ingevuld wordt en welke rechten en plichten er gelden. Van inburgeringsplichtigen wordt verwacht dat zij er alles aan doen om te slagen voor hun inburgeringsexamen. Voor de gemeente ligt hier een belangrijke rol om naleving te stimuleren en te voorkomen dat het inburgeringstraject stagneert.

2. Met het inburgeringsaanbod dat is ontwikkeld bieden we inburgeringsplichtigen op Texel een goede start en begeleiden we naar duurzame inburgering. We hebben hiermee de aanname dat op termijn een positieve maatschappelijke kosten – basten situatie ontstaat. . Duurzaam betekent dat de inburgeraars op termijn de Nederlandse taal spreken, hun sociaal netwerk ontwikkelen en versterken, de weg weten naar werk/studie en maatschappelijke voorzieningen. Hun kinderen zullen passend onderwijs volgen zodat ook zij in de samenleving participeren. Er zal naar verwachting minder beroep worden gedaan op maatschappelijke ondersteuning, uitkeringen en zorgvoorzieningen.

Alternatieven

1. Geen verordening vaststellen maar als college beleidsregels opstellen. Hier wordt niet voor gekozen om bovenstaand argument; door de verordening worden afspraken, rechten en plichten vastgelegd en kunnen college, wethouder en gemeenteraad invloed en controle blijven houden op het Texelse inburgeringsaanbod.

Consequenties van het advies

- **Financieel**

  De financiële consequenties zijn afhankelijk van de werkelijke instroom en de samenstelling van de doelgroep. In de berekeningen is uitgegaan van een jaarlijkse taakstelling van 20 statushouders, waarvan 14 inburgeringsplichtig (In de taakstelling worden ook kinderen meegenomen, maar alleen de volwassenen zijn inburgeringsplichtig). De verdeling hiervan over de verschillende routes is gebaseerd op de landelijke inschatting, de Texelse situatie kan hiervan (sterk) afwijken. De jaarlijkse taakstelling kan overigens sterk fluctueren, al naar gelang de migratiestromen.

  De kosten en ook de baten in de vorm van een specifieke uitkering van het Rijk (SPUK) zijn afhankelijk van het werkelijk aantal inburgeringsplichtigen en de soort route dat zij volgen. De routes hebben een duur van 3 jaar, de kosten en baten zijn over deze 3 jaar verdeeld. In 3 jaar lopen de kosten op omdat er elk jaar naar verwachting een groep inburgeringsplichtigen bijkomt. Uitgaande van 14 inburgeringsplichtigen per jaar, loopt het aantal op tot totaal 42 in 2024. Naast de SPUK wordt ook een rijksbijdrage voor uitvoeringskosten ontvangen.

  De lasten bestaan uit de kosten van de verschillende routes die de inburgeringsplichtigen doorlopen, maatschappelijke- en juridische begeleiding, taal- en trajectbegeleiding en diverse kleinere kostencomponenten.

Op basis van de ingeschatte instroom ontstaat het volgende mogelijke meerjarenbeeld:

Begrotingsjaren	lasten	baten Rijk)	verschil	uit bestaand budget inburgering	te dekken uit re-integratiebudget
Begrotingsjaar 2022	€ 176.245	€ 152.057	€ 24.188	€ 8.110	€ 16.078
Begrotingsjaar 2023	€ 329.098	€ 224.267	€ 104.831	€ 16.808	€ 88.023
Begrotingsjaar 2024	€ 418.288	€ 235.855	€ 182.433	€ 25.730	€ 156.703
Begrotingsjaar 2025	€ 441.229	€ 240.359	€ 200.870	€ 34.610	€ 166.260

Het verschil tussen lasten en baten moet binnen de eigen begroting van de gemeente worden gedekt. Het bestaande budget inburgering wordt de komende jaren nog ingezet voor de groep inburgeraars die voor het jaar 2022 in de gemeente is komen wonen. De kosten hiervoor lopende de komende jaren af. Het restant budget kan ingezet worden voor de dekking van de kosten voor de nieuwe inburgeraars.

Het restant moet worden gedekt uit het re-integratiebudget. Tot en met 2023 past dit binnen het huidige budget, hier is namelijk al enkele jaren een overschot te zien. Met het toenemen van het aantal inburgeraars ontstaat een toename van de algemene middelen omdat deze meetellen in de maatstaven voor de Algemene uitkering uit het gemeentefonds. Naar schatting vertegenwoordigd dit een bedrag van € 4.500 per inburgeraar per jaar.
In de perspectiefnota 2024 wordt de meerjarenbegroting voor wat betreft inburgering verder ingevuld.

Zoals eerder aangegeven zijn de genoemde bedragen afhankelijk van de werkelijke aantallen en samenstelling van de instroom. De komende jaren wordt de vorm en benodigde mate van begeleiding en de daarmee samenhangende middelen gemonitord. Er wordt van uitgegaan dat er efficiencyslagen gemaakt kunnen worden als het aantal te begeleiden inburgeraars toeneemt in 3 jaar. Daarnaast zal ook met de realisatie van het Huis van Ontwikkeling en de daarvoor op te stellen begroting aandacht zijn voor het verlagen van kosten.

Het Rijk heeft na de eerste drie jaar een inhoudelijke en financiële evaluatie gepland van de nieuwe wet inburgering.

- Personeel
  Er zijn in 2022 extra uren ingehuurd bij het sociaal team voor de taken die voortvloeien uit de nieuwe taak. De kosten hiervoor worden gedekt uit de uitvoeringskosten. In 2022 wordt gekeken hoeveel tijd de nieuwe taak werkelijk van het sociaal team vraagt en hoeveel er structureel nodig is.

- Beleid
  De Wet Inburgering 2021 is voor Texel uitgewerkt in een Verordening Inburgering en in een samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente, De Bolder, Vluchtelingenwerk en Texels Welzijn. (zie bijlagen)

- Inkoop/aanbesteding/inbesteding
  De wettelijk verplichte onderdelen zijn ingekocht of inbesteed.

Klantmanagers Gemeente Texel	Procesregie / Brede Intake / Leerbaarheidstoets/PIP
De Bolder	Casusregie / trajectcoaching
	NOA Assessment
	Participatie/Werkervaringsplekken
	Praktijkdeel Module Arbeidsmarkt en Participatie
	Taalcoaching

VluchtelingenWerk	B1 en Z leerroutes Maatschappelijke Begeleiding Juridische Ondersteuning Participatieverklaringstraject (PVT) Theoretisch deel Module Arbeidsmarkt en Participatie
Texels Welzijn	Financieel redzaam maken ism Vluchtelingenwerk Taalstages/Vrijwilligerswerkplekken Psychosociale hulpverlening op maat Maatschappelijk werk

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Wet Inburgering 2021

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

- Raadsinformatiebrief januari 2021. In deze Raadsinformatiebrief staat aangekondigd dat de verordening ter vaststelling aan de raad zal worden voorgelegd.
- Raadsinformatiebrief september 2021. Hierin is uitgelegd dat er gekozen wordt voor een lokaal samenwerkingsverband en dat de kosten hiervoor mogelijk hoger zijn dan wat er landelijk ter beschikking wordt geteld.
- Collegebesluit oktober 2021 Texelse Aanpak Nieuwe Wet Inburgering
  Het college heeft besloten de nieuwe wet inburgering uit te laten voeren door het Texelse samenwerkingsverband *"Inburgeren op Texel"*. Hierin werkt de gemeente (Sociaal Team en De Bolder) samen met Vluchtelingenwerk en Texels Welzijn.
- Perspectiefnota 2021-2024. Hierin is gemeld dat vanaf 2021 de gemeente verantwoordelijk is voor de inburgering van nieuwkomers en dat de gemeente zorgdraagt voor een goed aanbod aan taallessen en ondersteuning.
- Uitvoeringsprogramma werk en zekerheid, inclusief inburgering 2022.Hierin staat aangegeven dat iedere inwoner die - om wat voor reden dan ook - ondersteuning nodig heeft bij het invullen van een zinvol en waardevol bestaan, terecht kan bij het 'Huis van ontwikkeling' voor een (levens)traject. In het kader van werk en zekerheid wordt inburgering een onderdeel van het Huis van Ontwikkeling dat in 2022 verder wordt ontwikkeld.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Verordening en Begroting Nieuwe wet Inburgering

Doelenboom

Programma	**2**	**Zorg voor elkaar, veiligheid op orde**
Maatschappelijk doel	2.2.	Deelname aan de samenleving stimuleren
Beleidsdoel	2.2.1	Arbeidsparticipatie bevorderen
Operationeel doel	2.2.1.1	Integratie van inburgeraars bevorderen

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Wet Inburgering 2021

Overwegende

- Dat de gemeente met het ingaan van de nieuwe Wet Inburgering vanaf 1 januari 2022 verantwoordelijk is voor de inkoop en kwaliteit (van een deel) van het inburgeringsaanbod;
- Dat wij er als gemeente Texel ervoor willen zorgen dat inburgeringsplichtigen vanaf het begin kunnen participeren in de Nederlandse samenleving en het daarom van belang is
  - dat inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk beginnen met de inburgering.
  - dat zij binnen de inburgeringstermijn, maar liefst sneller, voldoen aan de inburgeringsplicht.
  - dat het inburgeringsaanbod aansluit bij hun startpositie en ontwikkelmogelijkheden
  - dat het belangrijk dat het leren van de Nederlandse taal gecombineerd wordt met activiteiten gericht op deelname aan het dagelijkse leven;
- Dat, om de doelen zoals hierboven te bereiken, het belangrijk is dat er een kwalitatief hoogwaardig inburgeringsaanbod op Texel beschikbaar is;
- Dat de maatschappelijke kosten voor de maatschappelijke baten uitgaan en de aanname is dat er op termijn minder beroep zal worden gedaan op maatschappelijke ondersteuning, uitkeringen en zorgvoorzieningen;
- Wij als college, wethouder en gemeenteraad de afspraken, rechten en plichten ten aanzien van Inburgering willen vastleggen en betrokken willen blijven bij het Texelse inburgeringsaanbod en daarop invloed en controle willen blijven houden.

Besluit

1.De Raad stemt in met meerjarenbegroting Inburgering 2022-2025

2. De Raad stelt de Verordening Inburgering vast

Ondertekening

Bijlagen

Raadsbesluit van : Verordening en Begroting Nieuwe wet Inburgering

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-02-2022,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3113966

1.Verordening Wet Inburgering 2021
2.Samenwerkingsovereenkomst "Inburgeren op Texel"
3. Raadsinformatiebrief januari 2021
4. Raadsinformatiebrief september 2021
5. Collegebesluit oktober 2021 Texelse Aanpak Nieuwe Wet Inburgering

.txl
Gemeente Texel

Verordening inburgering Gemeente Texel 2022

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

1. In deze verordening wordt verstaan onder:
   - inburgeringsplichtige: de inburgeringsplichtige, bedoeld in artikel 13 eerste lid van de Wet inburgering 2021;
   - Besluit Inburgering: het Besluit Inburgering inburgering 2021;
   - brede intake: de brede intake, bedoeld in artikel 14 Wet inburgering 2021;
   - gemeente: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente **Texel**;
   - gezinsmigranten en overige migranten: inburgeringsplichtigen, bedoeld in artikel 19 van de Wet inburgering 2021;
   - inburgeringsplichtige: de inwoner die volgens artikel 3 van de Wet inburgering 2021 inburgeringsplichtig is;
   - MAP: de Module Arbeidsmarkt en Participatie, bedoeld in artikel 6, eerste lid onder b van de Wet inburgering 2021;
   - PIP: het Persoonlijk plan Inburgering en Participatie, bedoeld in artikel 15 van de Wet inburgering 2021;
   - PVT: het Participatieverklaringstraject, bedoeld in artikel 6, eerste lid onder a van de Wet inburgering 2021;
   - Regeling: de Regeling inburgering 2021;
   - wet: de Wet inburgering 2021 zoals die luidt op 1 januari 2022.

Artikel 2. Kernpunten van het inburgeringstraject

De gemeente heeft een centrale rol in de begeleiding en ondersteuning van de inburgeringsplichtige. Hierbij gelden de volgende kernpunten:

a. De gemeente bevordert dat de inburgeringsplichtige tijdig kan starten met het inburgeringstraject (tijdige start).
b. De inburgeringsplichtige rondt het inburgeringstraject binnen de termijn van drie jaar af. De gemeente let erop dat het traject niet langer duurt dan nodig is (snelheid).
c. De gemeente stelt voor iedere inburgeringsplichtige een passend traject vast (maatwerk).
d. De inburgeringsplichtige combineert zoveel mogelijk activiteiten gericht op het leren van de Nederlandse taal en op meedoen aan de maatschappij (dualiteit).
e. De gemeente stelt eisen aan de kwaliteit van het aanbod en zorgt ervoor dat die kwaliteit en de continuïteit gewaarborgd is (kwaliteit).

Artikel 3. Informatieverstrekking aan inburgeringsplichtigen

1. De gemeente zorgt ervoor dat de inburgeringsplichtige passend wordt geïnformeerd over:
   a. zijn of haar wettelijke rechten en plichten;
   b. de aanspraken op ondersteuning en begeleiding; en
   c. het aanbod aan inburgeringsvoorzieningen en de toegang hiertoe.
2. De gemeente kan bij de informatieverstrekking aan inburgeringsplichtigen gebruikmaken van de volgende middelen:
   a. een digitaal informatiepunt op de gemeentelijke website;
   b. persoonlijke gesprekken, waarbij zo nodig een tolk wordt ingeschakeld;
   c. schriftelijke informatie in begrijpelijk Nederlands (niveau B1 of lager) [en in het Engels, Arabisch Tigrinya en Dari];
   d. telefonische informatie; en

e. de inzet van personen uit het netwerk van de inburgeringsplichtige.
3. De gemeente beoordeelt elke 2 jaar of de informatieverstrekking aan de inburgeringsplichtigenpassend en effectief is.

Artikel 4. Brede intake

1. De gemeente neemt bij de inburgeringsplichtige een brede intake af. Met de informatie uit deze brede intake verkrijgt de gemeente een beeld van de startpositie en de ontwikkelingsmogelijkheden van de inburgeringsplichtige. De gemeente geeft in samenspraak met de inburgeringsplichtige en op basis van de uitkomsten van de brede intake invulling aan het inburgeringstraject.
2. De brede intake wordt voor asielmigranten, gezinsmigranten en overige migranten afgenomen na inschrijving in de gemeente.
3. De brede intake bestaat in ieder geval uit:
   a. een onderzoek naar het onderwijsniveau en de werkervaring van de inburgeringsplichtige;
   b. een onderzoek naar de persoonlijke omstandigheden van de inburgeringsplichtige, waaronder de fysieke en mentale gezondheid;
   c. voor zover van toepassing: een verkenning van de mogelijkheden om het kind van de inburgeringsplichtige deel te laten nemen aan de voorschoolse educatie, bedoeld in artikel 1.1 van de Wet kinderopvang, of de vroegschoolse educatie, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het primair onderwijs; en
4. De leerbaarheidstoets. De gemeente is verantwoordelijk voor de afname. De gemeente is vrij om eventueel derden in te schakelen voor de toetsafname.

De gemeente brengt met de brede intake in ieder geval in kaart:

   a. het taalniveau van de inburgeringsplichtige;
   b. de mogelijkheden tot (arbeids-)participatie;
   c. de mate van zelfredzaamheid; en
   d. de wensen van de inburgeringsplichtige over inburgering en arbeidsparticipatie.
5. De gemeente legt de uitkomsten van de brede intake schriftelijk vast.

Artikel 5. Werkwijze brede intake

1. De gemeente nodigt de inburgeringsplichtige schriftelijk uit voor de brede intake. In de uitnodiging vermeldt de gemeente behalve informatie over dag, plaats en tijdstip van de intake ook het volgende:
   a. het doel, de werkwijze en het belang van de brede intake in het inburgeringstraject;
   b. het recht om de gesprekken in het kader van de brede intake met de gemeente alleen te voeren of met aanwezigheid van een onafhankelijke ondersteuner; en
   c. de gevolgen als de inburgeringsplichtige niet bij de brede intake verschijnt of hieraan onvoldoende meewerkt.
2. Tussen de uitnodiging voor de brede intake en de intake zelf zit maximaal 15 werkdagen.
3. Wanneer de inburgeringsplichtige – ook na drie oproepen – niet bij de brede intake verschijnt of onvoldoende medewerking verleent, voltooit de gemeente de intake zonder de inburgeringsplichtige. In dat geval onderzoekt de gemeente de omstandigheden van de inburgeringsplichtige aan de hand van de gegevens die wel bekend zijn, zoals:
   a. de uitkomsten van de leerbaarheidstoets (als de inburgeringsplichtige daaraan heeft meegewerkt);
   b. voor inburgeringsplichtigen: de gegevens uit het Taakstelling Volg Systeem (TVS)
   c. informatie uit het uitkeringsdossier.

Artikel 6. Persoonlijk plan Inburgering en Participatie

1. De gemeente stelt na afronding van de brede intake en op basis van de hieruit verkregen informatie het Persoonlijk plan Inburgering en Participatie (PIP) op. Dit gebeurt zoveel mogelijk in samenspraak met de inburgeringsplichtige. De gemeente nodigt de inburgeringsplichtige uiterlijk binnen 15 werkdagen na afronding van de brede intake uit voor een gesprek hierover. In ieder geval worden in dat gesprek de volgende onderwerpen besproken:
   a. de uitkomsten van de brede intake;
   b. de persoonlijke einddoelen van de inburgeringsplichtige in het inburgeringstraject;
   c. welke leerroute als passend wordt gezien en waarom;
   d. de rechten en plichten van de inburgeringsplichtige tijdens het inburgeringstraject;
   e. de verwachtingen van de inburgeringsplichtige over het traject;
   f. de rol van de gemeente bij dit traject; en
   g. voor gezinsmigranten en overige migranten: het aanbod aan passend en kwalitatief goed inburgeringsonderwijs waarmee de migrant de leerroute kan volgen en voltooien.
2. In het PIP staat wat de inburgeringsplichtige moet doen om aan de inburgeringsplicht te voldoen. Het PIP geeft een compleet beeld van de rechten en plichten van de inburgeringsplichtige gedurende het inburgeringstraject. De gemeente stemt het plan af op de persoonlijke situatie, ontwikkelbehoeften en capaciteiten van de inburgeringsplichtige.
3. Het PIP heeft de vorm van een officieel Besluit Inburgering (beschikking). Hierin staat vermeld:
   a. wat de vastgestelde leerroute is (en voor de inburgeringsplichtige ook de intensiteit hiervan);
   b. welke afspraken er zijn gemaakt over (arbeids-)participatie;
   c. welke ondersteuning en begeleiding de inburgeringsplichtige bij de leerroute krijgt en van welke organisatie(s);
   d. welke afspraken er zijn gemaakt over vroeg- en voorschoolse educatie;
   e. welke onderdelen het PVT en de MAP bevatten en de intensiteit hiervan;
   f. de duur van het inburgeringstraject en het aantal voortgangsgesprekken dat de gemeente met de inburgeringsplichtige heeft gedurende het traject; en
   g. wanneer de inburgeringsplichtige in aanmerking komt voor een bijstandsuitkering: een verwijzing naar de relevante beschikking(en) op grond van de Participatiewet. Het gaat met name om een verwijzing naar de toekenningsbeschikking van de uitkering voor levensonderhoud en het financieel ontzorgen (voor inburgeringsplichtiges) en om de verwijzing naar de beschikking waarin de arbeids- en re-integratieverplichtingen van de inburgeringsplichtige staan vermeld.
4. De beschikkingen op grond van de Participatiewet, genoemd in artikel 9 derde lid onder g, worden bijgevoegd bij de beschikking waarmee het PIP wordt vastgesteld. Als de gemeente op een later moment (nog) een besluit neemt op grond van de Participatiewet, voegt de gemeente ook deze beschikking bij
5. De gemeente stelt het PIP vast uiterlijk binnen tien weken na inschrijving van de inburgeringsplichtige in de basisregistratie personen (BRP) van de gemeente waar hij of zij is gehuisvest of wordt gehuisvest na verblijf in het azc. De gemeente stuurt de inburgeringsplichtige het PIP daarna zo snel mogelijk **per post** toe.
6. Wanneer de inburgeringsplichtige voor wie de leerroute al is vastgesteld verhuist naar de gemeente Texel stelt de gemeente het PIP opnieuw vast binnen tien weken na de inschrijving van de inburgeringsplichtige in het BRP. De leerroute die daarbij wordt vastgesteld, is gelijk aan de leerroute zoals die door de gemeente van vertrek is vastgesteld.

Artikel 7. Leerroutes

1. De gemeente bepaalt in samenspraak met de inburgeringsplichtige welke leerroute de inburgeringsplichtige moet volgen om aan de inburgeringsplicht te voldoen, namelijk

a. de B1-route;
b. de onderwijsroute; of
c. de zelfredzaamheidsroute (Z-route).

2. De leerroute is erop gericht dat de inburgeringsplichtige:
   a. de Nederlandse taal op een zo hoog mogelijk niveau afrondt; en
   b. zo snel mogelijk meedoet in de Nederlandse samenleving en op de arbeidsmarkt.
3. Een alfabetiseringstraject is onderdeel van de leerroute als uit de brede intake blijkt dat de inburgeringsplichtige analfabeet of anders gealfabetiseerd is.
4. De gemeente stelt de leerroute vast op basis van:
   a. de uitkomst van de leerbaarheidstoets; en
   b. alle overige informatie die tijdens de brede intake is verkregen.

Artikel 8. Inhoud van de leerroutes

1. De gemeente zorgt ervoor dat de inhoud van de leerroutes aansluit op de overige onderdelen van het inburgeringstraject.
2. Om de leerroutes zoveel mogelijk te laten passen bij de situatie en de behoefte van de inburgeringsplichtige, zorgt de gemeente voor een gevarieerd aanbod aan leerroutes. Hierbij valt te denken aan:
   a. variatie in niveau van het aanbod;
   b. variatie in intensiteit van het aanbod;
   c. variatie in de vorm van geïntegreerde leerwerktrajecten.
3. De gemeente werkt op lokaal niveau samen om een gevarieerd aanbod te kunnen doen.

Artikel 9. Participatieverklaringstraject

1. De gemeente biedt de inburgeringsplichtige het PVT aan. Het traject duurt minimaal twaalf uur en bestaat uit twee onderdelen:
   a. een inleiding in de Nederlandse kernwaarden; en
   b. de ondertekening van de participatieverklaring zoals omschreven in bijlage 1 van het Besluit Inburgering.
2. De inburgeringsplichtige doet in het onderdeel inleiding in de Nederlandse kernwaarden kennis op van de belangrijkste waarden, sociale regels en grondrechten in Nederland. Het doel hiervan is het krijgen van een beter beeld van en begrip voor de Nederlandse samenleving. De gemeente bepaalt de manier waarop deze kennis wordt overgedragen.
3. Onderwerpen waaraan in het PVT aandacht wordt besteed zijn in ieder geval:
   a. het thema democratie;
   b. de Nederlandse rechtsstaat;
   c. het recht op zelfbeschikking;
   d. de vrijheid van meningsuiting;
   e. gelijkwaardige behandeling;
   f. het verbod op discriminatie;
   g. sociale rechten, zoals het recht op medische zorg en onderwijs; en
   h. participatie en wat de samenleving hiervan verwacht.
4. Aan minimaal één van de onderwerpen die behandeld worden in het PVT wordt een praktische invulling gegeven in de vorm van een excursie of activiteit. Door deze activiteit leert de inburgeringsplichtige de opgedane kennis te vertalen naar de praktijk.
5. De gemeente stemt het PVT af op de lokale situatie en behoefte, op de overige onderdelen van de inburgering en op de specifieke behoeften van de inburgeringsplichtige.
6. De inburgeringsplichtige voltooit het PVT en sluit het af met de ondertekening van de participatieverklaring.

7. De gemeente registreert of de inburgeringsplichtige aanwezig is bij de inleiding op de Nederlandse kernwaarden en bij de ondertekening van de participatieverklaring.
8. De gemeente legt de afspraken over de invulling van het PVT schriftelijk vast in het PIP van de inburgeringsplichtige.

Artikel 10. Module Arbeidsmarkt en Participatie

1. De gemeente biedt de inburgeringsplichtige de MAP aan. Het doel van deze module is dat de inburgeringsplichtige:
   a. kennismaakt met de Nederlandse arbeidsmarkt;
   b. inzicht krijgt in de eigen competenties en arbeidskansen;
   c. een concrete beroepswens kan formuleren;
   d. beroeps- en werknemerscompetenties aanleert;
   e. leert hoe hij of zij een netwerk opbouwt;
   f. praktische ervaring opdoet op de (lokale) arbeidsmarkt; en
   g. na de inburgeringsplicht werk vindt.
2. De gemeente houdt bij het vaststellen van de inhoud en het aantal uren van de MAP rekening met de vermogens, capaciteiten en ontwikkelbehoeften van de inburgeringsplichtige en de situatie op de lokale arbeidsmarkt.
3. De gemeente legt de afspraken over de invulling van de MAP schriftelijk vast in het PIP van de inburgeringsplichtige.
4. De inburgeringsplichtige besteedt ten minste veertig uren van de MAP aan het opdoen van praktische ervaring op de arbeidsmarkt.
5. De MAP wordt afgesloten met een eindgesprek tussen de inburgeringsplichtige en de gemeente. Besproken worden: de opgedane kennis, vaardigheden en praktijkervaring van de inburgeringsplichtige.
6. De gemeente beoordeelt op basis van dit gesprek of de inburgeringsplichtige voldoet aan de doelstelling en gestelde urennorm van de MAP. De gemeente houdt bij deze beoordeling rekening met de capaciteiten en vermogens van de inburgeringsplichtige.
7. De inburgeringsplichtige ontvangt binnen 10 werkdagen een schriftelijk verslag van het eindgesprek.

Artikel 11. Inburgeringsaanbod inburgeringsplichtiges

1. De gemeente biedt de inburgeringsplichtige tegelijkertijd met de vaststelling van het PIP een cursus of opleiding aan waarmee de inburgeringsplichtige kan voldoen aan de vastgestelde leerroute.
2. Met het inburgeringsaanbod kan de inburgeringsplichtige:
   a. de Nederlandse taal leren op het voor hem of haar hoogst mogelijke niveau;
   b. kennis opdoen over de Nederlandse maatschappij, zoals over normen en waarden, omgangsregels, de Nederlandse geschiedenis, het onderwijssysteem en de gezondheidszorg;
   c. zich voorbereiden op actieve participatie in de samenleving en op de arbeidsmarkt.
3. Het inburgeringsaanbod sluit aan bij de capaciteiten, persoonlijke omstandigheden en mogelijkheden van de inburgeringsplichtige.

Artikel 12. Kwaliteit van het inburgeringsaanbod en de leerroutes

1. Voor de kwaliteit van het inburgeringsaanbod voor inburgeringsplichtigen gelden de volgende uitgangspunten:
   a. De gemeente zorgt voor een kwalitatief goed aanbod aan cursussen, opleidingen en andere (participatie)activiteiten waarmee de inburgeringsplichtige aan de leerroute kan voldoen. De gemeente zorgt ook voor continuïteit in het aanbod.

b. Cursusinstellingen die het taalonderwijs binnen de B1-route en de Z-route verzorgen moeten in het bezit zijn van een certificaat of keurmerk zoals bedoeld in artikel 16 lid 3 van de wet. Taalschakeltrajecten moeten voldoen aan de eisen die voortvloeien uit artikel 8 lid 2 van de wet.

2. De gemeente legt in een beleidsregel aanvullende kwaliteitscriteria vast voor het inburgeringsaanbod aan inburgeringsplichtigen. Hierbij valt te denken aan:
   a. het minimum aantal contacturen dat de inburgeringsplichtige per week heeft met docenten en begeleiders;
   b. de maximale groepsgrootte bij de inburgeringscursussen;
   c. de wijze waarop de cursusinstellingen de gemeente informeren over de voortgang van de inburgeringsplichtige; en
   d. de combinatie van formeel en informeel onderwijs.
3. De gemeente legt in een beleidsregel vast hoe zij de kwaliteit van het inburgeringsaanbod aan inburgeringsplichtigen en de leerroutes gaat controleren en wat zij doet als de kwaliteit onvoldoende is.

Artikel 13. Voortgang inburgering

1. De gemeente volgt de vorderingen van de inburgeringsplichtige tijdens het inburgeringstraject en houdt in de gaten of het traject nog passend is. De gemeente voert hiervoor periodiek voortgangsgesprekken met de inburgeringsplichtige zolang het inburgeringstraject loopt. Het aantal gesprekken gedurende het inburgeringstraject wordt afgestemd op het niveau van de inburgeringsplichtige (maatwerk).
2. Gedurende de eerste twaalf maanden na aanvang van de inburgeringstermijn vinden minimaal twee voortgangsgesprekken plaats.
3. Ter voorbereiding op deze gesprekken wint de gemeente informatie in bij de organisaties die bij het traject betrokken zijn, bij cursusinstellingen, werkgevers en andere personen.
4. Tijdens het gesprek komen de afspraken uit het PIP aan bod. Met de inburgeringsplichtige wordt besproken of de onderdelen nog aansluiten bij de capaciteiten, de behoeften en de persoonlijke situatie van de inburgeringsplichtige. Het gaat daarbij om:
   a. de afgesproken leerroute;
   b. de ondersteuning en begeleiding tijdens het inburgeringstraject;
   c. de intensiteit van de verschillende onderdelen van het traject;
   d. de participatie-activiteiten;
   e. de vorderingen en inzet van de inburgeringsplichtige; en
   f. voor de inburgeringsplichtige die de B1-route volgt: of het taalniveau van deze leerroute voldoende aansluit.
5. De gemeente kan een andere leerroute vaststellen als sinds de start van de inburgeringstermijn, zoals bedoeld in artikel 11, eerste lid van de wet, nog geen anderhalf jaar verstreken is. In bijzondere omstandigheden die de inburgeringsplichtige betreffen kan van deze termijn worden afgeweken.
6. Op basis van de uitkomst van een voortgangsgesprek kan de gemeente voor de inburgeringsplichtige die de B1-route volgt, bepalen dat de mondelinge en schriftelijke vaardigheden in de Nederlandse taal geheel of gedeeltelijk op het niveau A2 worden geëxamineerd. Dit kan alleen wanneer de inburgeringsplichtige:
   a. ten minste zeshonderd uren taalles heeft gevolgd bij een instelling die voldoet aan de kwaliteitseisen zoals vastgesteld in artikel 32 van de wet; en
   b. zich gedurende deze taallessen voldoende heeft ingespannen. Hierover wordt informatie opgevraagd bij de cursusinstelling die de taallessen verzorgt voordat een besluit wordt genomen.
7. De gemeente maakt een verslag van ieder voortgangsgesprek en deelt dit met de inburgeringsplichtige.
8. Op basis van de uitkomst van deze gesprekken past de gemeente zo nodig (onderdelen van) het PIP aan en stelt dan het PIP opnieuw per beschikking vast.

Artikel 14. Maatschappelijke begeleiding van de inburgeringsplichtige

1. De gemeente zorgt ervoor dat de inburgeringsplichtige maatschappelijke begeleiding krijgt. Deze begeleiding is erop gericht:
    a. de inburgeringsplichtige kennis over de praktische organisatie van de Nederlandse samenleving te verschaffen;
    b. de inburgeringsplichtige te begeleiden en te ondersteunen, met de bedoeling om zijn of haar zelfredzaamheid en participatie te vergroten; en
    c. tijdig te signaleren welke randvoorwaarden nodig zijn om het inburgeringstraject te laten slagen.
2. De maatschappelijke begeleiding bestaat in ieder geval uit:
    a. praktische hulp bij het regelen van basisvoorzieningen zoals wonen, zorg, werk, inkomen, verzekeringen en onderwijs;
    b. een kennismaking met de woonomgeving;
    c. passende voorlichting over de basisvoorzieningen in de Nederlandse samenleving; en
    d. een kennismaking met maatschappelijke organisaties die voor de inburgeringsplichtige van belang zijn.
3. De maatschappelijke begeleiding wordt gegeven door een maatschappelijke organisatie. De inburgeringsplichtige krijgt een vaste begeleider toegewezen.
4. De begeleiding start in ieder geval op de dag dat de inburgeringsplichtige in de basisregistratie personen (BRP) in de gemeente staat ingeschreven en daadwerkelijk in de gemeente woont.
5. De gemeente stemt de inhoud en duur van de maatschappelijke begeleiding af op het startniveau, de vaardigheden, de persoonlijke omstandigheden en de maatschappelijke positie van de inburgeringsplichtige.

Artikel 15. Naleving en handhaving

1. De inburgeringsplichtige is verplicht om:
    a. na de oproep te verschijnen bij de brede intake en hieraan mee te werken; en
    b. de afspraken in het PIP na te komen, waaronder deelname aan voortgangsgesprekken en aan activiteiten in het kader van de MAP en het PVT.
2. De inburgeringsplichtige is daarnaast ook verplicht deel te nemen aan de taallessen en andere activiteiten van de gevolgde leerroute.

Artikel 16. Naleving en handhaving verplichtingen bij de brede intake

1. Wanneer de inburgeringsplichtige na de eerste oproep voor de brede intake niet verschijnt of onvoldoende meewerkt, gaat de gemeente het gesprek met de inburgeringsplichtige aan om naleving te stimuleren en handhaving te voorkomen. De gemeente onderzoekt samen met de inburgeringsplichtige wat nodig is om mee te werken aan de Brede Intake.
2. De gemeente wijst daarbij op de gevolgen voor de inburgeringsplichtige als hij of zij opnieuw niet verschijnt na een oproep of als hij of zij op een andere manier onvoldoende meewerkt aan de brede intake. De gemeente nodigt de inburgeringsplichtige opnieuw uit om te verschijnen binnen uiterlijk 15 werkdagen. Wanneer de inburgeringsplichtige opnieuw niet verschijnt of onvoldoende meewerkt geeft de gemeente een schriftelijke waarschuwing.
3. Wanneer de inburgeringsplichtige na deze volgende oproep niet verschijnt of onvoldoende meewerkt, kan de gemeente de inburgeringsplichtige een boete opleggen. De hoogte van de boete is vastgesteld in Hoofdstuk 7 van het Besluit Inburgering.
4. Voordat de gemeente een boete oplegt, wordt onderzocht waarom de inburgeringsplichtige niet komt of onvoldoende meewerkt. De inburgeringsplichtige krijgt in een gesprek hierover de gelegenheid een verklaring te geven. Wanneer de inburgeringsplichtige niet verschijnt bij dit gesprek, biedt de gemeente hem of haar de gelegenheid zijn of haar zienswijze binnen 14 dagen per **brief en/of per email** kenbaar te maken.

5. De gemeente legt geen boete op wanneer aannemelijk is dat iedere verwijtbaarheid ontbreekt.
6. Voor het onderzoek naar verwijtbaarheid kan een onafhankelijke partij worden gevraagd.

7. De gemeente legt een lagere boete op dan vastgesteld in artikel 10.1.1 van het Besluit Inburgering als op basis van de reactie van de inburgeringsplichtige aannemelijk is dat de boete vanwege bijzondere omstandigheden te hoog is.
8. In de brief (beschikking) waarmee de boete wordt opgelegd, nodigt de gemeente de inburgeringsplichtige opnieuw uit om uiterlijk binnen 15 werkdagen alsnog te verschijnen of mee te werken. Wanneer de inburgeringsplichtige hieraan niet voldoet, kan de gemeente weer een boete opleggen met inachtneming van artikel 10.1.1 van het Besluit Inburgering.

Artikel 17. Naleving en handhaving tijdens het inburgeringstraject

1. Wanneer de inburgeringsplichtige de afspraken die gemaakt zijn in het PIP niet nakomt, gaat de gemeente het gesprek aan om naleving te stimuleren en handhaving te voorkomen. De gemeente onderzoekt samen met de inburgeringsplichtige wat nodig is om de afspraken in het PIP na te komen.
2. De gemeente legt een boete op als de inburgeringsplichtige de afspraken in het PIP tijdens het inburgeringstraject verwijtbaar niet of onvoldoende nakomt.
3. De gemeente legt de inburgeringsplichtige een boete op als hij verwijtbaar niet of onvoldoende deelneemt aan de activiteiten van de gekozen leerroute.
4. Voordat de gemeente een boete oplegt, wordt onderzocht waarom de afspraken in het PIP of de afspraken over de activiteiten bij de gekozen leerroute niet zijn nagekomen. De inburgeringsplichtige krijgt in een gesprek hierover de gelegenheid een verklaring te geven. Wanneer de inburgeringsplichtige niet verschijnt bij dit gesprek, biedt de gemeente hem of haar de gelegenheid zijn of haar zienswijze binnen 10 werkdagen per **brief en/of per email** kenbaar te maken.
5. Op basis van het gesprek met de inburgeringsplichtige dan wel zijn of haar schriftelijke zienswijze bepaalt de gemeente de mate van verwijtbaarheid. Als er sprake is van opzet, van grove schuld, van normale verwijtbaarheid of van verminderde verwijtbaarheid stemt de gemeente de hoogte van de boete daarop af met inachtneming van hoofdstuk 7 artikel 1 van het Besluit Inburgering.
6. De gemeente legt geen boete op wanneer aannemelijk is dat iedere verwijtbaarheid ontbreekt.
7. Voor het onderzoek naar verwijtbaarheid kan een onafhankelijke partij worden gevraagd.

Artikel 18. Samenhang met handhaving op grond van de Participatiewet

1. Wanneer een inburgeringsplichtige een bijstandsuitkering (Participatiewet) ontvangt en zich niet houdt aan verplichtingen en afspraken uit het PIP, waarin de nadruk ligt op het bevorderen van participatie en het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt, vindt bij voorkeur verlaging van de uitkering plaats op grond van artikel 18 Participatiewet en de verordening zoals bedoeld in artikel 8 eerste lid onder a Participatiewet. Het gaat hierbij om verplichtingen en afspraken anders dan in het aanbod in de MAP. De gemeente legt voor dezelfde gedraging dan geen bestuurlijke boete op grond van de wet.
2. Wanneer een inburgeringsplichtige die een bijstandsuitkering ontvangt zich niet houdt aan verplichtingen en afspraken in het PIP, waarin de nadruk ligt op het vergroten van de taalbeheersing en aan overige afspraken en verplichtingen in het PIP, legt de gemeente bij voorkeur een boete op grond van de wet op. De gemeente verlaagt in dat geval voor dezelfde gedraging de bijstandsuitkering niet.
3. Bij de keuze tussen a) handhaving op grond van de Participatiewet door een verlaging van de uitkering en b) handhaving op grond van de wet via een boete weegt de gemeente ook af welke wijze van handhaving, rekening houdend met de gevolgen hiervan voor de inburgeringsplichtige, naar haar oordeel het best bijdraagt aan het beoogde effect, te weten het succesvol voltooien van het inburgeringstraject.

4. In de brief (beschikking) aan de inburgeringsplichtige vermeldt de gemeente of er een boete op grond van de wet wordt opgelegd of dat de uitkering wordt verlaagd op grond van de Participatiewet.
5. Wanneer de inburgeringsplichtige een boete op grond van de wet wordt opgelegd in de periode dat de gemeente verantwoordelijk is voor het financieel ontzorgen op grond van artikel 56a Participatiewet, dan kan de gemeente de boete met de uitkering verrekenen. De gemeente houdt hierbij rekening met een fictieve draagkracht van 5 procent van bijstandsnorm die van toepassing is, inclusief vakantietoeslag.
6. De gemeente legt geen boete op wanneer aannemelijk is dat iedere verwijtbaarheid ontbreekt.
7. Voor het onderzoek naar verwijtbaarheid kan een onafhankelijke partij worden gevraagd.

Artikel 19. Ontzorgingsplicht

1. Op grond van artikel 56a van de Participatiewet dient een inburgeringsplichtige te voldoen aan de zogenaamde ontzorgingsplicht. Hiervoor dient de gemeente door de inburgeringsplichtige gemachtigd te worden. Ondanks dat de gemeente gemachtigd moet worden om deze taak op zich te nemen, is er wel sprake van een plicht. Het betreft een wederzijdse medewerkingsverplichting.

2. Deze verplichting hangt samen met de inwerkingtreding van de nieuwe Wet inburgering 2021 en is onderdeel van het nieuwe inburgeringsbeleid.

3. Voor de handhaving van deze verplichting dient het college de mogelijkheid te hebben om de bijstand te verlagen met toepassing van deze afstemmingsverordening als belanghebbende weigert mee te werken aan het ontzorgen zoals bedoeld in artikel 56a van de Participatiewet of hieraan niet voldoende meewerkt. Deze keuze is in overeenstemming met de bedoeling van de wetgever. De verplichting in artikel 56a van de Participatiewet geldt alleen voor uitkeringsgerechtigden die op grond van de Wet inburgering 2021 een inburgeringstraject moeten volgen.

Artikel 20. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt tegelijk met de Wet inburgering 2021 in werking.
2. Deze verordening wordt genoemd: Verordening inburgering Gemeente Texel 2022.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Texel,

16 februari 2022

Griffier, Voorzitter,

M. de Porto M.C. Uitdehaag

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Verordening en Begroting Nieuwe wet Inburgering

Doelenboom

Programma	**2**	**Zorg voor elkaar, veiligheid op orde**
Maatschappelijk doel	2.2.	Deelname aan de samenleving stimuleren
Beleidsdoel	2.2.1	Arbeidsparticipatie bevorderen
Operationeel doel	2.2.1.1	Integratie van inburgeraars bevorderen

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Wet Inburgering 2021

Overwegende

- Dat de gemeente met het ingaan van de nieuwe Wet Inburgering vanaf 1 januari 2022 verantwoordelijk is voor de inkoop en kwaliteit (van een deel) van het inburgeringsaanbod;
- Dat wij er als gemeente Texel ervoor willen zorgen dat inburgeringsplichtigen vanaf het begin kunnen participeren in de Nederlandse samenleving en het daarom van belang is
  - dat inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk beginnen met de inburgering.
  - dat zij binnen de inburgeringstermijn, maar liefst sneller, voldoen aan de inburgeringsplicht.
  - dat het inburgeringsaanbod aansluit bij hun startpositie en ontwikkelmogelijkheden
  - dat het belangrijk dat het leren van de Nederlandse taal gecombineerd wordt met activiteiten gericht op deelname aan het dagelijkse leven;
- Dat, om de doelen zoals hierboven te bereiken, het belangrijk is dat er een kwalitatief hoogwaardig inburgeringsaanbod op Texel beschikbaar is;
- Dat de maatschappelijke kosten voor de maatschappelijke baten uitgaan en de aanname is dat er op termijn minder beroep zal worden gedaan op maatschappelijke ondersteuning, uitkeringen en zorgvoorzieningen;
- Dat wij als college, wethouder en gemeenteraad de afspraken, rechten en plichten ten aanzien van Inburgering willen vastleggen en betrokken willen blijven bij het Texelse inburgeringsaanbod en daarop invloed en controle willen blijven houden.

Besluit

1. in te stemmen met de meerjarenbegroting Inburgering 2022-2025
2. de Verordening Inburgering vast te stellen

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-02-2022,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3113966

Bijlagen

Raadscommissie

Dossiernummer	878
Extern Zaak ID	3108444
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	2 februari 2022
Agendapunt	10
Titel	6e wijziging Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar
Organisatieonderdeel	Advies & Ondersteuning
Portefeuillehouder	Burgemeester
Aanleiding	Overig

Bijlagen
Advies - 6e Wijziging GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHAC)
Bijlage 1. Voorstel wijzigingen tekst GR RHCA - was-wordt-lijst
Bijlage 2. Brief toelichting 6e tekstwijziging RHCA
Bijlage 3. Concept tekst GR RHCA inclusief 6e wijziging
Bijlage 4. Concept RRN advies
Concept-raadsbesluit - 3108444 -6e wijziging GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
B&W	11 januari 2022
Planningscommisie	18 januari 2022
Raadscommissie	**2 februari 2022**
Raadsvergadering	16 februari 2022

Toelichting

De gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA) moet gewijzigd worden als gevolg van de fusie van de twee gemeenten Heerhugowaard en Langedijk tot de nieuwe gemeente Dijk en Waard. Daarnaast worden enkele redactionele verbeteringen doorgevoerd in de tekst. Het algemeen bestuur van het RHCA heeft een voorstel voor de wijziging voorgelegd aan de colleges van de deelnemende gemeenten ter besluitvorming. Tevens is het voorstel voorgelegd aan de raden om toestemming te geven aan de colleges voor het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling RHCA. Als twee derde van het aantal deelnemende gemeenten akkoord gaat, is de wijziging van de regeling definitief.

Gemeente Texel

.txl

Advies

6e wijziging GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Paragraaf

Paragraaf	A Verbonden partijen

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. aan de deelnemende colleges van de gemeenschappelijke regeling RHCA toestemming te geven voor het wijzigen van deze regeling, conform het RRN-advies.

Toelichting

De voornaamste wijzigingen van de regeling zijn het gevolg van de fusie van de twee gemeenten Heerhugowaard en Langedijk tot de nieuwe gemeente Dijk en Waard. Naast de hiervoor benodigde wijzigingen worden nog enkele redactionele verbeteringen doorgevoerd in de tekst.

Consequenties

Financieel	☐ Ja ☑ Nee	Majeure risico's	☐ Ja ☑ Nee
Personeel/Organisatie	☐ Ja ☑ Nee	Beheer	☐ Ja ☑ Nee
Juridisch	☐ Ja ☑ Nee	Belanghebbenden	☐ Ja ☑ Nee
Beleid	☐ Ja ☑ Nee	Structuurvisie	☐ Ja ☑ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☑ Nee	Regie	
Deregulering	☐ Ja ☑ Nee	**Zaaknummer**	3108444

Bijlagen

1. Voorstel wijzigingen tekst GR RHCA - was-wordt-lijst
2. Brief toelichting 6e tekstwijziging RHCA
3. Concept tekst GR RHCA inclusief 6e wijziging
4. Concept RRN advies

6e wijziging GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Samenvatting

De gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA) moet gewijzigd worden als gevolg van de fusie van de twee gemeenten Heerhugowaard en Langedijk tot de nieuwe gemeente Dijk en Waard. Daarnaast worden enkele redactionele verbeteringen doorgevoerd in de tekst. Het algemeen bestuur van het RHCA heeft een voorstel voor de wijziging voorgelegd aan de colleges van de deelnemende gemeenten ter besluitvorming. Tevens is het voorstel voorgelegd aan de raden om toestemming te geven aan de colleges voor het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling RHCA. Als twee derde van het aantal deelnemende gemeenten akkoord gaat, is de wijziging van de regeling definitief.

6e wijziging GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Argumenten tot advies

Het algemeen bestuur van het RHCA heeft in haar vergadering van 10 november 2021 besloten om een voorstel tot 6e wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Archief voor te leggen aan de colleges ter besluitvorming. Hoewel de Gemeenschappelijke Regeling RHCA een collegeregeling is moet op grond van artikel 1, lid 2 van de Wet Gemeenschappelijke regelingen de gemeenteraad toestemming geven voor deze wijziging. Als twee derde van het aantal deelnemende gemeenten akkoord gaat, is de wijziging van de regeling definitief. Alle benodigde informatie omtrent de wijziging treft u als bijlagen aan.

Alternatieven

Geen toestemming geven voor de wijziging. Echter als twee derde van het aantal deelnemende gemeenten akkoord gaat, is de wijziging van de regeling definitief.

Consequenties van het advies

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Wet Gemeenschappelijke regelingen
- Gemeentewet
- Archiefwet 1995
- Gemeenschappelijke Regeling RHCA

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

6e wijziging GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Paragraaf

Paragraaf	A Verbonden partijen

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Wet Gemeenschappelijke regelingen
- Gemeentewet
- Archiefwet 1995
- Gemeenschappelijke Regeling RHCA

Overwegende

- De voornaamste wijzigingen van de regeling zijn het gevolg van de fusie van de twee gemeenten Heerhugowaard en Langedijk tot de nieuwe gemeente Dijk en Waard. Naast de hiervoor benodigde wijzigingen worden nog enkele redactionele verbeteringen doorgevoerd in de tekst.

Besluit

1. aan de deelnemende colleges van de gemeenschappelijke regeling RHCA toestemming te geven voor het wijzigen van deze regeling, conform het RRN-advies.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-02-2022,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3108444

Bijlagen

1. Voorstel wijzigingen tekst GR RHCA - was-wordt-lijst
2. Brief toelichting 6e tekstwijziging RHCA
3. Concept tekst GR RHCA inclusief 6e wijziging
4. Concept RRN advies

Regionaal Archief
Alkmaar

Bergerweg 1
1815 AC Alkmaar

T 072 850 82 00
E info@archiefalkmaar.nl
W www.archiefalkmaar.nl

BIJLAGE 1: TOELICHTING WIJZIGINGEN TEKST GR RHCA

Datum	: 13 december 2021
Betreft	: Aanpassing tekst Gemeenschappelijke Regeling RHCA.

Aanleiding:
Naar aanleiding van de fusie tussen de gemeenten Heerhugowaard en Langedijk zal de tekst van de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar aangepast moeten worden. Naast de aanpassingen als gevolg van de fusie zijn er nog enkele redactionele wijzigingen doorgevoerd. Hieronder volgt een 'Lijst van wijzigingen' (was/wordt-lijst), gevolgd door een aan de actualiteit aangepaste 'Toelichting op de GR RHCA'.

Procedure:
Conform artikel 33 van de tekst van de GR, heeft het algemeen bestuur in de vergadering van 10 november 2021 een ontwerp vastgesteld voor de aanpassing van de regeling. Het dagelijks bestuur verzendt vervolgens dit voorstel aan de deelnemers, met het verzoek binnen een gestelde termijn hierop te reageren. Als tenminste tweederde van de deelnemers besluiten in te stemmen met de wijziging, kan de tekst worden gewijzigd. Het streven is om na de vergadering van het algemeen bestuur in november het voorstel voor te leggen aan de gemeenten, zodat er voldoende tijd is om per 1 juli 2022 de wijziging in te laten gaan.

Lijst van wijzigingen:

Aanhef:
Dit deel is aangepast aan de actualiteit.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen
Artikel 1: bij de deelnemende gemeenten worden Langedijk en Heerhugowaard vervangen door Dijk en Waard.

Was:	Wordt:
de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Langedijk, Schagen en Texel	de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Schagen en Texel

Hoofdstuk 2 Samenstelling en werkwijze bestuur

Art. 6, lid 1: de tekst aangepast aan de nieuwe situatie:

Was:	Wordt:
Het algemeen bestuur bestaat uit tien leden.	Het algemeen bestuur bestaat uit negen leden.

Art. 8, lid 2: redactionele verbetering:

Was:	Wordt:
Het algemeen bestuur vergadert tenminste tweemaal per jaar.	Het algemeen bestuur vergadert minimaal tweemaal per jaar.

Hoofdstuk 4 Personeel en organisatie

Art. 22: redactionele wijziging, verwijzing in het artikel klopt niet:

Was:	Wordt:
Het dagelijks bestuur regelt overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 125 en 134 van de Ambtenarenwet 2017 de rechtspositie en de bezoldiging van de medewerkers van het RHC Alkmaar.	Het dagelijks bestuur regelt de rechtspositie en de bezoldiging van de medewerkers van het RHC Alkmaar.

Hoofdstuk 7 Toetreding, uittreding, wijzigen en opheffing

Art. 32, lid 3: corrigeren van foute verwijzing: ‘artikel 28, eerste lid’ wordt gewijzigd in ‘artikel 28’:

Was:	Wordt:
Uittreding geschiedt onder door het algemeen bestuur na overleg met deelnemers te stellen regelen die in ieder geval betreffen de voort te zetten verplichtingen van de uittredende deelnemer betreffende de rente en aflossing van geldleningen bedoeld in artikel 28, eerste lid en andere langlopende verplichtingen met een resterende looptijd van ten minste 5 jaar.	Uittreding geschiedt onder door het algemeen bestuur na overleg met deelnemers te stellen regelen die in ieder geval betreffen de voort te zetten verplichtingen van de uittredende deelnemer betreffende de rente en aflossing van geldleningen bedoeld in artikel 28 en andere langlopende verplichtingen met een resterende looptijd van ten minste 5 jaar.

Hoofdstuk 9 Slotbepalingen

Art. 36, lid 2: corrigeren van verwijzing naar de Staatscourant in het Gemeenteblad naar aanleiding van de inwerkingtreding van de Wet elektronische publicaties:

Was:	Wordt:
Het gemeentebestuur van Alkmaar draagt zorg voor de toezending van deze regeling aan de gedeputeerde staten en voor plaatsing in de Staatscourant.	Het gemeentebestuur van Alkmaar draagt zorg voor de toezending van deze regeling aan de gedeputeerde staten en voor plaatsing in het Gemeenteblad.

BIJLAGE:
TOELICHTING OP DE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING REGIONAAL HISTORISCH CENTRUM ALKMAAR, TEVENS BIJLAGE ALS BEDOELD IN ARTIKEL 29, LID 2 VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING RHC ALKMAAR

Inleiding

De voorliggende gemeenschappelijke regeling voorziet vanaf 2003 in de voorzetting van de activiteiten van het Regionaal Archief Noord-Kennemerland, dat toen ressorteerde onder het Samenwerkingsverband Noord-Kennemerland (SNK).
In dit samenwerkingsverband participeerden als deelnemers de gemeenten in Noord-Kennemerland. Een aantal gemeenten in de Kop van Noord-Holland en waterschappen (per 1 januari 2003 gefuseerd tot Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier) maakten gebruik van de diensten van het Regionaal Archief op contractbasis.
De keuze voor een verzelfstandiging vloeide voort enerzijds uit organisatieontwikkelingen binnen het SNK, anderzijds uit de wens om alle participanten als volwaardig deelnemer te betrekken bij de ombouw naar een regionaal historisch centrum.

Rechtsvorm

Bij de regeling is ex artikel 8 van de Wet gemeenschappelijke regelingen een openbaar lichaam ingesteld met volledige rechtspersoonlijkheid.

Naam

De keuze van de naam hangt samen met de gesignaleerde ontwikkelingen in archiefland. De toevoeging refereert aan de plaats van vestiging.

Taak

De basistaken vloeien primair voort uit het bepaalde in de Archiefwet 1995.

Algemeen bestuur

Het algemeen bestuur bestaat uit negen leden. Door het college van burgemeester en wethouders van iedere deelnemende gemeente wordt één lid aangewezen uit hun midden.
In de regeling kunnen geen dwingende bepalingen worden opgenomen over de hoedanigheid van deze leden. Dit raakt de keuzevrijheid van de deelnemers. Echter gezien de aard van de regeling verdient het aanbeveling dat de verantwoordelijke portefeuillehouders worden aangewezen.

Dagelijks bestuur en voorzitter

Gekozen wordt voor een compact dagelijks bestuur, bestaande uit drie leden, inclusief de voorzitter.
Deze leden worden aangewezen door en vanuit het Algemeen bestuur.
Ook hier geldt dat geen dwingende bepalingen kunnen worden opgenomen over deze aanwijzing. Niettemin is in het organisatieplan geaccordeerd dat het voorzitterschap wordt vervuld door de vertegenwoordiger van de gemeente Alkmaar.

Stemverhouding

In het algemeen bestuur is sprake van een gewogen stemverhouding. Daarbij is gekozen voor een bandbreedte van één stem per 10.000 inwoners.
In het dagelijks bestuur heeft ieder lid één stem.

Bevoegdheden

In de aansturing is aansluiting gezocht bij het duale stelsel van gemeentebestuur. Dit betekent voor het algemeen bestuur een kaderstellende, budgetterende en controlerende rol. Het dagelijks bestuur heeft hierdoor een versterkte verantwoordingsplicht richting algemeen bestuur.

Vaststelling bijdragen

De Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar wordt bekostigd door de deelnemende gemeenten een vaste bijdrage per jaar in rekening te brengen. Het vaststellen van deze bijdrage gebeurt met het vaststellen van de begroting door het algemeen bestuur (art. 29 lid 4 van de GR).
De bijdrage voor de gemeente Alkmaar wijkt af van die van de overige gemeenten. Dit is het gevolg van de afspraken zoals gemaakt bij de instelling van de GR. De gemeente Alkmaar heeft het toenmalige budget dat zij beschikbaar had voor archieftaken ingebracht, terwijl de rest van de kosten voor de GR over de overige gemeenten werd verdeeld.
Als zich tijdens een jaar wijzigingen in de begroting voordoen, worden deze op basis van een vast bedrag per inwoner op de vastgestelde gemeentelijke bijdrage verwerkt (hierbij wordt dus geen rekening gehouden met de afwijkende bijdrage van Alkmaar).
Voor de jaarlijkse indexeringen worden de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijk regelingen Noord-Holland Noord (FUGR) van de Regietafel Noord-Holland Noord gevolgd.

Regionaal Archief
Alkmaar

Bergerweg 1
1815 AC Alkmaar

T 072 850 82 00
E info@archiefalkmaar.nl
W www.archiefalkmaar.nl

Aan de colleges van de bij het
RHCA / Regionaal Archief
aangesloten gemeenten

Datum: 13-12-2021
Betreft: wijziging tekst GR RHCA
Kenmerk: dir2021-1213-002

Geacht college,

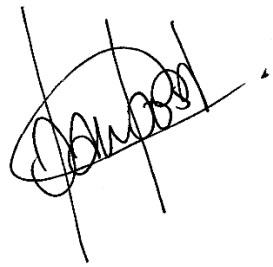
Het algemeen bestuur van het RHCA heeft in haar vergadering van 10 november 2021 besloten om een voorstel tot 6e wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar voor te leggen aan de colleges ter besluitvorming.

De voornaamste wijzigingen zijn het gevolg van de fusie van de twee gemeenten Heerhugowaard en Langedijk tot de nieuwe gemeente Dijk en Waard. Naast de hiervoor benodigde wijzigingen worden nog enkele redactionele verbeteringen doorgevoerd in de tekst.

In bijlage 1 vindt u alle wijzigingen weergegeven, met als bijlage de tekst waarnaar in artikel 29 wordt verwezen. Naast een conceptvoorstel voor het college (bijlage 2) is ook het ontwerp voor de nieuwe tekst bijgevoegd (bijlage 3).

Graag ontvangen wij van u voor 1 juli 2022 een reactie op het voorstel. Als tweederde van het aantal deelnemende gemeenten akkoord gaat, is de wijziging van de regeling definitief. De wijziging treedt vervolgens in werking op de dag na publicatie in de Staatscourant. De gemeente Alkmaar draagt als centrumgemeente daarvoor zorg.

Met vriendelijke groet,
namens het dagelijks bestuur,

P.J. Post
directeur / archivaris

Bijlagen:
1. Was-wordt lijst (voorgestelde wijzigingen ten opzichte van de huidige tekst)
2. Concept collegevoorstel
3. Ontwerptekst Gemeenschappelijke regeling RHCA incl. 5e wijziging

Regionaal Archief
Alkmaar

Bergerweg 1
1815 AC Alkmaar

T 072 850 82 00
E info@archiefalkmaar.nl
W www.archiefalkmaar.nl

Bijlage 3: Concepttekst GR RHCA na zesde tekstwijziging

Datum	: 13 december 2021
Betreft	: Aanpassing tekst Gemeenschappelijke Regeling RHCA.

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING

REGIONAAL HISTORISCH CENTRUM ALKMAAR

(1e tekstwijziging per 1 juli 2012)
(2e tekstwijziging per 1 januari 2013)
(3e tekstwijziging per 1 juli 2015)
(4e tekstwijziging per 1 juli 2018)
(5e tekstwijziging per 1 juli 2021)
(6e tekstwijziging per 1 juli 2022)

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING REGIONAAL HISTORISCH CENTRUM ALKMAAR

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Schagen en Texel;

Overwegende dat:

- per 1 januari 2022 door herindeling de gemeenten Heerhugowaard en Langedijk opgaan in de nieuwe gemeente Dijk en Waard;
- daarnaast nog enkele redactionele verbeteringen nodig zijn;

gelet op:

- het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Archiefwet 1995, de Gemeentewet, titel 10.1 van de Algemene wet bestuursrecht;

b e s l u i t e n

de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar als volgt gewijzigd vast te stellen.

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsbepalingen

a. regeling	gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar
b. deelnemers	de colleges die de regeling zijn aangegaan
c. deelnemende gemeente(n)	de gemeente(n) Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Schagen en Texel
d. gedeputeerde staten	het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
e. Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
f. archiefbescheiden	de in artikel 1, onder c, van de Archiefwet 1995 bedoelde archiefbescheiden
g. archiefbewaarplaats	de in artikel 1, onder f, van de Archiefwet 1995 bedoelde archiefbewaarplaats
h. archivaris	de in artikel 32, eerste lid van de Archiefwet 1995 bedoelde archivaris
i. collectie	de verzameling historische voorwerpen, boeken en overige schriftelijke en elektronische bescheiden in de meest ruime zin des woords, niet zijnde archiefbescheiden, in eigendom van of beheer bij de deelnemers
j. samenwerkingsgebied	het grondgebied van de deelnemende gemeenten
k. directeur	de directeur als bedoeld in artikel 20 van de regeling, tevens archivaris
l. college(s)	college(s) van burgemeester en wethouders

Artikel 2 Rechtsvorm en bestuursorganen

1. Er is een openbaar lichaam, als bedoeld in artikel 8, lid 1 Wgr, genaamd Regionaal Historisch Centrum Alkmaar ('RHC Alkmaar').

2. Het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar is gevestigd te Alkmaar.

3. Het bestuur van het openbaar lichaam bestaat uit:

   a. het algemeen bestuur

b. het dagelijks bestuur
c. de voorzitter.

4. Waar in deze regeling artikelen van de Gemeentewet of van enige andere wet of wettelijke regeling van overeenkomstige toepassing worden verklaard, treden het openbaar lichaam, het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter in de plaats van respectievelijk de gemeente, de raad, het college en de burgemeester.

Artikel 3 Doel/Belang

1. De regeling is getroffen met het doel de belangen van de deelnemers in het samenwerkingsgebied bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden, collecties, individuele documenten en dergelijke die berusten in de gemeentelijke archiefbewaarplaats van de deelnemers in gezamenlijkheid te behartigen alsmede het vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis door het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie (regionaal) historische bronnen welke door haar op een zo actief mogelijke wijze beschikbaar wordt gesteld voor een breed publiek.

2. Het RHC Alkmaar is mede getroffen met het doel diensten aan derden te leveren ten aanzien van het beheer van archiefbescheiden en collecties. Deze dienstverlening zal in een overeenkomst worden vastgelegd.

3. De colleges kunnen gezamenlijk algemene aanwijzingen geven omtrent de wijze waarop het RHC Alkmaar de belangen, in het eerste lid, behartigt.

Artikel 4 Taken

1. Ter verwezenlijking van het bepaalde in artikel 3 en met inachtneming van hetgeen hierover in deze regeling en de Wgr is bepaald, verricht het RHC Alkmaar de navolgende taken en werkzaamheden:

    a. het beheer van de in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van de deelnemers (artikel 30 Archiefwet);
    b. het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemers voor zover deze niet zijn overgebracht (artikel 32 Archiefwet);
    c. het beheer van de in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van instanties die niet bestuurlijk in de regeling participeren en waaraan op contractbasis diensten worden verleend;
    d. het stimuleren van de lokale en de regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen, beheren en bewaren van een zo compleet mogelijke collectie relevant bronnenmateriaal op het gebied van de lokale- en regionale geschiedenis;
    e. het, ten behoeve van één of meer deelnemers, uitvoeren van overige taken die verband houden met de behartiging van de belangen, bedoeld in artikel 3.

Artikel 5 Bevoegdheden

1. Aan het bestuur van het RHC Alkmaar worden, ter behartiging van de in artikel 3 genoemde belangen en ter verwezenlijking van de in artikel 4 omschreven taken alle bevoegdheden van regeling en bestuur toegekend die ingevolge de Archiefwet 1995 aan de deelnemers toebehoren evenals alle bevoegdheden van regeling en bestuur voortvloeiende uit de Wgr en de Gemeentewet, een en ander met inachtneming van de beperkingen daarin gesteld en voorts met inachtneming van hetgeen in deze regeling is bepaald.

2. Onder de in het eerste lid overgedragen bevoegdheden worden in ieder geval verstaan:

   a. de bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 15, derde lid, 16, tweede lid, 17, 18, 19, 20, 31 en 32, eerste en derde lid, van de Archiefwet 1995;
   b. de bevoegdheid van het college om op grond van artikel 32 lid 3, van de Archiefwet 1995 de gemeentearchivaris aan te wijzen. De aanwijzing eindigt van rechtswege met ingang van de datum dat de uitoefening van de functie van gemeentearchivaris geen onderdeel meer uitmaakt van de werkzaamheden van de betreffende ambtenaar;
   c. het adviseren en het doen van voorstellen aan de colleges van de deelnemende gemeenten over de taken en bevoegdheden, die door de colleges worden uitgevoerd ingevolge de artikelen 5, 7, 8, 12, 13, 15, eerste en tweede lid, 30 en 32, tweede lid, van de Archiefwet 1995.

3. Het algemeen bestuur van het RHC Alkmaar is bevoegd tot het oprichten van of deelneming in privaatrechtelijke rechtspersonen alsmede deel te nemen aan gemeenschappelijke regelingen voor zover dit past binnen het in artikel 3 gestelde belang en doel.

4. Het algemeen bestuur van het RHC Alkmaar is bevoegd, in het kader van het bepaalde in artikel 3, tot het op verzoek van één of meerdere deelnemers en/of derden verrichten van diensten.

5. Een besluit tot dienstverlening als bedoeld in het vierde lid van dit artikel, vermeldt ten minste de wijze van kostenverdeling en overige voorwaarden.

HOOFDSTUK 2 SAMENSTELLING EN WERKWIJZE BESTUUR

2.1 Het algemeen bestuur

Artikel 6 Samenstelling algemeen bestuur

1. Het algemeen bestuur bestaat uit negen leden.

2. Het bestuur wordt gevormd door één lid per deelnemende gemeente die door het college uit zijn midden wordt aangewezen.

3. De colleges kunnen voor ieder lid tevens één plaatsvervangend lid, door de colleges uit hun midden, aanwijzen, dat het lid bij verhindering of ontstentenis vervangt. Hetgeen in deze regeling

is bepaald ten aanzien van een lid van het algemeen bestuur is van overeenkomstige toepassing op het plaatsvervangend lid, tenzij de regeling anders bepaalt.

Artikel 7 Zittingsduur leden algemeen bestuur

1. De leden van het algemeen bestuur worden aangewezen voor een periode van vier jaar. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt van rechtswege op het tijdstip waarop de zittingsperiode van het college van de betreffende gemeente afloopt. Zij blijven hun functie waarnemen totdat in hun opvolging is voorzien.

2. De colleges van de deelnemende gemeenten beslissen aan het begin van elke zittingsperiode van het college, uiterlijk in de vergadering volgend op die waarin de benoeming van wethouders plaatsvindt, over de aanwijzing, bedoeld in artikel 6, tweede en derde lid.

3. Het lidmaatschap van de leden die door de colleges van de deelnemende gemeenten zijn aangewezen, eindigt tevens bij tussentijdse beëindiging van het wethouderschap of het burgemeesterschap.

4. Het aanwijzen van een lid ter vervulling van een plaats die door ontslag, overlijden of om een andere reden openvalt, vindt plaats binnen twee maanden na dit openvallen.

5. De leden van het algemeen bestuur kunnen te allen tijde ontslag nemen. Van dit ontslag stellen zij de voorzitter van het algemeen bestuur alsmede het college dat hen heeft benoemd, schriftelijk op de hoogte. Leden van het algemeen bestuur, die ontslag hebben genomen behouden hun lidmaatschap totdat in hun opvolging is voorzien.

6. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt tevens op het moment van uittreding uit de regeling van de gemeente die het lid vertegenwoordigt.

Artikel 8 Werkwijze algemeen bestuur

1. Op het houden en de orde van de vergaderingen van het algemeen bestuur is artikel 22, lid 1 van de Wgr van overeenkomstige toepassing.

2. Het algemeen bestuur vergadert minimaal tweemaal per jaar.

3. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar.

4. De deuren worden gesloten wanneer een vijfde gedeelte van de aanwezige leden daarom verzoekt of de voorzitter dit nodig acht.

5. Het algemeen bestuur beslist vervolgens of met gesloten deuren zal worden vergaderd.

6. Ten aanzien van het verhandelde in een besloten vergadering is artikel 23 van de Wgr van overeenkomstige toepassing.

7. In een besloten vergadering kan niet worden beraadslaagd of worden besloten over:

   a. de vaststelling en wijziging van de begroting en de vaststelling van de rekening;
   b. het oprichten van of deelnemen in privaatrechtelijke rechtspersonen en andere gemeenschappelijke regelingen.

8. Het algemeen bestuur stelt voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden een reglement van orde vast.

Artikel 9 Stemverhouding en besluitvorming

1. Het algemeen bestuur beslist bij meerderheid van stemmen van hen die een stem hebben uitgebracht.

2. Ieder lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente, welke het vertegenwoordigt.
   Hierbij geldt de volgende sleutel: één stem voor gemeenten tot 10.000, twee stemmen voor gemeenten tot 20.000, drie stemmen voor gemeenten tot 30.000 inwoners enzovoort.

3. Als inwonertal gelden de meest recente, door het Centraal Bureau voor de Statistiek bekend gemaakte aantallen inwoners per 1 januari van een jaar.

Artikel 10 Informatie en verantwoordingsplicht algemeen bestuur

1. Een lid van het algemeen bestuur verstrekt aan het college dat hem heeft aangewezen en aan de raad van de gemeente welke hij vertegenwoordigt de door één of meer leden van dat college onderscheidenlijk de raad gevraagde inlichtingen.

2. Een lid van het algemeen bestuur kan door het college dat hem als lid heeft aangewezen, dan wel door de raad van de gemeente welke hij vertegenwoordigt, ter verantwoording worden geroepen voor het door hem in het algemeen bestuur gevoerde beleid.

3. Het college en de raad van elke deelnemende gemeente regelen de wijze waarop het verstrekken van inlichtingen als bedoeld in lid 1 en het afleggen van verantwoording als bedoeld in lid 2 plaatsvindt.

4. Het algemeen bestuur verstrekt aan de raden van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen, voor zover dat niet strijdig is met artikel 23 van de Wgr, die door één of meer leden van die raden worden gevraagd.

5. De wijze waarop het verstrekken van inlichtingen als bedoeld in lid 4 plaatsvindt, wordt nader geregeld in het op grond van artikel 8, lid 8 vast te stellen reglement van orde.

6. Een lid van het algemeen bestuur kan door het college dat hem heeft aangewezen ontslag worden verleend, indien deze niet langer het vertrouwen van het college bezit.

2.2 Het dagelijks bestuur

Artikel 11 Samenstelling van het dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en twee overige leden, niet afkomstig uit dezelfde gemeente.

2. De in het eerste lid bedoelde leden worden door en uit het algemeen bestuur aangewezen.

3. De leden van het dagelijks bestuur mogen nimmer de meerderheid van het algemeen bestuur uitmaken.

Artikel 12 Zittingsduur leden dagelijks bestuur

1. De in artikel 11, lid 1 bedoelde leden worden aangewezen in de eerste vergadering van het algemeen bestuur in nieuwe samenstelling.
   Zij treden af op de dag van aftreden van de leden van het algemeen bestuur.

2. Het lidmaatschap van het dagelijks bestuur eindigt van rechtswege, zodra men ophoudt lid te zijn van het algemeen bestuur.

3. Totdat in opvolging is voorzien, blijven leden in hun functie.

4. Een lid van het dagelijks bestuur kan te allen tijde ontslag nemen. Hij doet hiervan schriftelijk mededeling aan het algemeen bestuur.

5. Het aanwijzen van leden van het dagelijks bestuur ter vervulling van plaatsen die door ontslag, overlijden of om een andere reden openvallen, vindt plaats binnen twee maanden na dat openvallen.

Artikel 13 Werkwijze dagelijks bestuur en besluitvorming

1. De vergaderingen van het dagelijks bestuur zijn besloten.

2. Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter dit nodig acht of wanneer een lid hem dit schriftelijk verzoekt onder opgave van de te behandelen onderwerpen. Indien een vergadering is gevraagd, wordt zij binnen twee weken gehouden.

3. Het dagelijks bestuur stelt regels voor zijn vergaderingen vast.

4. Besluiten worden genomen bij meerderheid van stemmen. Ieder lid van het dagelijks bestuur heeft één stem.

Artikel 14 Interne inlichtingen en verantwoordingsplicht

1. Het dagelijks bestuur verstrekt aan het algemeen bestuur alle benodigde inlichtingen.

2. Het dagelijks bestuur en elk van zijn leden afzonderlijk leggen op verzoek van het algemeen bestuur verantwoording af over het door het dagelijks bestuur gevoerde bestuur.

3. Het reglement van orde van het algemeen bestuur houdt bepalingen in over de wijze waarop het dagelijks bestuur dan wel elk van zijn leden de hier bedoelde inlichtingen verstrekken en verantwoording afleggen.

4. Het algemeen bestuur kan één of meer leden van het dagelijks bestuur ontslag verlenen, indien deze niet meer het vertrouwen van het algemeen bestuur bezitten.

2.3 De voorzitter

Artikel 15 Voorzitter

1. Door het algemeen bestuur wordt uit de leden een voorzitter aangewezen, die voorzitter is van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur.

2. Het algemeen bestuur wijst uit de overige leden van het dagelijks bestuur tevens een vice-voorzitter (plaatsvervangend voorzitter) aan

Artikel 16 Taken voorzitter

1. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur.

2. Alle stukken uitgaande van het algemeen en het dagelijks bestuur worden door de voorzitter ondertekend.

3. De voorzitter vertegenwoordigt het RHC Alkmaar in en buiten rechte.
   Zo door het RHC Alkmaar een geding wordt gevoerd tegen of een rechtshandeling gepleegd met een rechtspersoon, die door dezelfde persoon wordt vertegenwoordigd als de voorzitter van het RHC Alkmaar, wordt het RHC Alkmaar vertegenwoordigd door de (plaatsvervangend) vice-voorzitter, ook indien door de wederpartij alsnog een andere vertegenwoordiger mocht zijn aangewezen.

HOOFDSTUK 3 BEVOEGDHEDEN BESTUURSORGANEN

Artikel 17 Bevoegdheden algemeen bestuur

Naast de uitoefening van taken en bevoegdheden op grond van de Wgr of het elders in de regeling bepaalde is het algemeen bestuur in elk geval belast met en bevoegd tot:

a. het vaststellen van de meerjaren- en jaarlijkse beleidsplannen;
b. het opstellen van voorwaarden voor toe- en uittreding;
c. het doen van voorstellen tot wijziging van de regeling en opheffing;
d. het besluiten tot oprichting van en de deelneming in privaatrechtelijke rechtspersonen en het deelnemen aan gemeenschappelijke regelingen, indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen belang. Het besluit wordt niet genomen dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen;
e. het voeren van rechtsgedingen, het instellen van beroep en het maken van bezwaar;
f. het aangaan van geldleningen voor zover de financiële lasten door de begroting worden gedekt.

Artikel 18 Instellen van commissies

1. Het algemeen bestuur kan bestuurscommissies en commissies van advies instellen.

2. De regeling van hun bevoegdheden en samenstelling alsmede de vaststelling van andere nadere regels met betrekking tot het functioneren, geschieden overeenkomstig het gestelde in artikel 24 en 25 van de Wgr.

Artikel 19 Bevoegdheden dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur is in ieder geval bevoegd:

a. tot het voeren van het dagelijks bestuur van het RHC Alkmaar;
b. beslissingen van het algemeen bestuur voor te bereiden en uit te voeren;
c. regels vast te stellen over de ambtelijke organisatie van het RHC Alkmaar;
d. tot het aangaan, wijzigen en beëindigen van arbeidsovereenkomsten;
e. te besluiten tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van het RHC Alkmaar, met uitzondering van privaatrechtelijke rechtshandelingen als bedoeld in artikel 17, onder d in de regeling;
f. tot het nemen van alle conservatoire maatregelen zowel in als buiten rechte en het doen van alles wat nodig is ter voorkoming van verjaring van recht of bezit;
g. te besluiten namens het RHC Alkmaar, het dagelijks bestuur of het algemeen bestuur rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij het algemeen bestuur, voor zover het algemeen bestuur aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist.

2. Met betrekking tot de uitoefening van de in artikel 4 en 5 genoemde taken en bevoegdheden berusten bij het dagelijks bestuur alle bevoegdheden die niet krachtens de regeling of de Wgr aan het algemeen bestuur of aan de voorzitter zijn opgedragen.

HOOFDSTUK 4 PERSONEEL EN ORGANISATIE

Artikel 20 Directeur

1. Aan het hoofd van de werkorganisatie staat de directeur.

2. Het dagelijks bestuur beslist over het aangaan, wijzigen en beëindigen van de arbeidsovereenkomst met de directeur en kan voor de directeur een instructie opstellen.

3. De directeur is bevoegd om binnen de kaders van de (meerjaren)begroting de organisatie zo in te richten en de bedrijfsvoering zo vorm te geven dat de in het (meerjaren)beleidsplan vastgestelde kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen worden gerealiseerd.

4. Het dagelijks bestuur wijst de directeur aan als archivaris als bedoeld in artikel 32 van de Archiefwet 1995 en is in die hoedanigheid belast met de taken en bevoegdheden krachtens de Archiefwet 1995.

Artikel 21 Secretaris

1. De directeur van het RHC Alkmaar wordt door het dagelijks bestuur tevens aangewezen als secretaris van het algemeen en van het dagelijks bestuur en staat in die hoedanigheid het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, de voorzitter, de bestuurscommissies en de adviescommissies bij de uitoefening van hun taak terzijde. Hij woont als zodanig de vergaderingen van die bestuursorganen bij en is verantwoordelijk voor de verslaglegging daarvan.

2. Alle stukken die van het algemeen en het dagelijks bestuur uitgaan, worden door hem mede ondertekend.

3. De plaatsvervangend directeur, als zodanig aan te wijzen door het dagelijks bestuur, fungeert als plaatsvervangend secretaris.

Artikel 22 Rechtspositie

Het dagelijks bestuur regelt de rechtspositie en de bezoldiging van de medewerkers van het RHC Alkmaar.

HOOFDSTUK 5 FINANCIELE BEPALINGEN

Artikel 23 Financieel beheer

1. Het algemeen bestuur stelt regels vast met betrekking tot:
   a. de organisatie van de administratie en het kasbeheer;
   b. de controle op het geldelijke beheer en de boekhouding.

2. De bepalingen van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 24 Boekjaar

Het boekjaar van het RHC Alkmaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 25 Voorbereiding en vaststelling begroting

1. De begroting wordt uiterlijk 15 juli voorafgaand aan het jaar waarvoor deze geldt door het algemeen bestuur vastgesteld.

2. Het dagelijks bestuur maakt jaarlijks een ontwerpbegroting op, inclusief meerjarenraming en toelichting, voor het volgende boekjaar. Het dagelijks bestuur zendt deze voor 15 april en ten minste tien weken voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, toe aan de raden van de deelnemers.

3. Voor de samenstelling van de jaarlijkse begroting wordt uitgegaan van de in de laatst vastgestelde begroting opgenomen ramingen alsmede de rekeningsresultaten van het voorlaatste jaar.

4. De raden van de gemeenten kunnen bij het dagelijks bestuur voor 1 juli hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin de zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, en biedt deze vervolgens aan het algemeen bestuur aan.

5. Nadat deze is vastgesteld zendt het dagelijks bestuur binnen twee weken, maar in ieder geval voor 1 augustus, de begroting aan gedeputeerde staten van Noord-Holland en aan de raden van de deelnemende gemeenten die ter zake bij gedeputeerde staten hun zienswijze naar voren kunnen brengen.

6. De meerjarenbegroting omvat een overzicht van uitgaven en inkomsten, alsmede een toelichting.

Artikel 26 Voorbereiding en vaststelling jaarrekening

1. Het dagelijks bestuur zendt vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan het algemeen bestuur:

a. de algemene financiële en beleidsmatige kaders;
b. de voorlopige jaarrekening met toelichting daarop onder overlegging van een afschrift van het verslag van het onderzoek naar de deugdelijkheid van de jaarrekening ingesteld door een door de hiertoe door het algemeen bestuur aangewezen certificerend accountant;
c. een verantwoording van het financieel beleid.

2. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen binnen tien weken na de datum van toezending van de in het tweede lid bedoelde stukken bij het dagelijks bestuur hun bedenkingen hieromtrent naar voren brengen.

3. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze bedenkingen zijn vervat bij de ontwerprekening.

4. Het algemeen bestuur onderzoekt de rekening zonder uitstel en stelt haar vast voor 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de rekening betrekking heeft.

5. Het dagelijks bestuur stuurt de jaarrekening en alle daarbij behorende stukken binnen twee weken na de vaststelling, maar in ieder geval voor 15 juli, aan gedeputeerde staten van Noord-Holland en aan de raden van de deelnemende gemeenten.

6. Voor 15 juli na afloop van het dienstjaar stelt het algemeen bestuur een jaarverslag vast. Dit jaarverslag wordt ter kennisneming toegezonden aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Artikel 27 Batig saldo

Indien de rekening sluit met een batig saldo, besluit het algemeen bestuur of dit saldo:

a. geheel of gedeeltelijk zal worden toegevoegd aan de reserve, doch alleen en voor zover het door de deelnemende gemeenten voor het RHC Alkmaar vastgestelde maximumplafond van de reserve nog niet is bereikt;
b. geheel of gedeeltelijk zal worden gebruikt voor extra investeringen, dan wel;
c. geheel of gedeeltelijk zal worden uitgekeerd aan de deelnemers in de verhouding waarin zij overeenkomstig de in artikel 29 bedoelde verdeelsleutel bijdragen in het exploitatietekort.

Artikel 28 Financiering

Voor het betalen van rente en aflossing van geldleningen en in rekening-courant opgenomen gelden staan de deelnemers garant voor zover terzake door andere overheidsorganen geen garantie is verstrekt. De deelnemers nemen aan de garantie deel in de verhouding tot de bijdragen als bedoeld in artikel 29, lid 2 van deze regeling. Indien uit deze bepaling in enig jaar voor de deelnemers betalingsverplichtingen voortvloeien, worden deze aan de met de deelnemers te verrekenen bijdragen toegevoegd.

Artikel 29: Verdeling van baten en lasten

1. De lasten van het RHC Alkmaar worden gedekt door:
   a. bijdragen van de deelnemers;
   b. subsidies, andere bijdragen dan de onder letter a van dit lid bedoelde en schenkingen;
   c. overige inkomsten.

2. De in het vorige lid onder a bedoelde bijdragen omvatten de jaarlijkse lasten voor zover deze niet door de opbrengsten uit andere vergoedingen worden bestreden.
   Voor de vaststelling van deze bijdragen gelden de uitgangspunten zoals opgenomen in de van deze regeling deel uitmakende bijlage.

3. De deelnemers betalen een vierde gedeelte van de volgens de begroting over enig boekjaar geraamde bijdragen bij wijze van voorschot voor de vijfde van de maand voorafgaand aan het nieuwe kwartaal.

4. Het vaststellen van de gemeentelijke bijdragen gebeurt met het vaststellen van de begroting door het algemeen bestuur.

5. Het dagelijks bestuur doet van het vaststellen van de bijdragen mededeling aan de raden van de deelnemende gemeenten.

6. Binnen vier weken na ontvangst van de in het vijfde lid bedoelde mededeling worden de door de deelnemers verschuldigde bijdragen verrekend met de ingevolge het derde lid betaalde voorschotten.

HOOFDSTUK 6 ARCHIEF

Artikel 30 Archief

1. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor de archiefbescheiden overeenkomstig en volgens een door het algemeen bestuur vast te stellen regeling ingevolge artikel 40 van de Archiefwet 1995;

2. De directeur is belast met de bewaring en het beheer van deze archiefbescheiden.

HOOFDSTUK 7 TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING EN OPHEFFING

Artikel 31 Toetreding

1. Het daartoe bevoegde orgaan van een publiekrechtelijk lichaam of rechtspersoon kan verzoeken tot toetreding tot deze regeling. Het verzoek wordt aan het algemeen bestuur gezonden.

2. Het algemeen bestuur stelt, na overleg met de deelnemers, binnen zes maanden, nadat het in het eerste lid bedoelde verzoek is ontvangen, een ontwerp vast voor de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling in verband met de voorgenomen toetreding alsmede een regeling voor de gevolgen van de toetreding. Het dagelijks bestuur zendt dit ontwerp en regeling aan de deelnemers, waaronder begrepen de aspirant-deelnemer, met het verzoek binnen drie maanden na verzending hiervan, inzake de vaststelling ervan een besluit te nemen. De toetreding vindt plaats wanneer tenminste tweederde van het aantal deelnemers en de aspirant-deelnemer hiertoe besluiten.

3. De toetreding gaat in op de eerste dag, volgend op die, waarop het besluit tot toetreding, conform artikel 26 van de Wgr, bekend is gemaakt.

Artikel 32 Uittreding

1. Het college van elke deelnemende gemeente kan besluiten tot uittreding. Het college zendt daartoe het besluit tot uittreding aan het algemeen bestuur.

2. Uittreding vindt niet eerder plaats dan op 31 december van het jaar volgend op het jaar waarin het betreffende besluit van de deelnemer aan het algemeen bestuur is toegezonden.

3. Uittreding geschiedt onder door het algemeen bestuur na overleg met deelnemers te stellen regelen die in ieder geval betreffen de voort te zetten verplichtingen van de uittredende deelnemer betreffende de rente en aflossing van geldleningen bedoeld in artikel 28 en andere langlopende verplichtingen met een resterende looptijd van ten minste 5 jaar.

4. Het algemeen bestuur stelt nadat het besluit tot uittreding is ontvangen een ontwerp vast voor de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling aan de gevolgen van de uittreding en zendt dit ontwerp aan de deelnemers met het verzoek binnen drie maanden na verzending van dat ontwerp inzake de vaststelling ervan een besluit te nemen.

Artikel 33 Wijziging

1. De regeling kan worden gewijzigd indien de colleges van tenminste tweederde van het aantal deelnemers hiertoe besluiten.

2. Indien het algemeen bestuur wijziging wenselijk acht, doet het een daartoe strekkend voorstel aan de deelnemers.

3. Een wijziging treedt in werking op een in het besluit tot wijziging op te nemen datum.

Artikel 34 Opheffing

1. De regeling wordt opgeheven wanneer de colleges van tenminste tweederde van het aantal deelnemers daartoe besluiten.

2. In geval van opheffing besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en stelt het daarvoor de nodige regels. Hierbij kan van de bepalingen van deze regeling worden afgeweken.

3. Het liquidatieplan wordt door het algemeen bestuur, de deelnemers gehoord, vastgesteld.

4. Het liquidatieplan voorziet in de verplichtingen van de deelnemers tot deelneming in de financiële gevolgen van de opheffing en voorziet tevens in de gevolgen die de opheffing heeft voor het personeel.

5. De opheffing gaat in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de opheffing conform artikel 26 van de Wgr bekend is gemaakt.

HOOFDSTUK 8 GESCHILLEN

Artikel 35 Geschillen

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 28 van de Wgr worden geschillen omtrent de toepassing van deze regeling tussen besturen van deelnemende gemeenten of tussen besturen van één of meer gemeenten en het bestuur van het RHC Alkmaar beslist door een geschillencommissie.

2. De geschillencommissie bestaat uit drie onafhankelijke personen, die in onderling overleg tussen partijen worden benoemd.

3. Indien geen overeenstemming wordt bereikt over de benoeming, wordt de bemiddeling ingeroepen van gedeputeerde staten.

4. De wijze van behandeling van het geschil wordt door de geschillencommissie geregeld.

5. De geschillencommissie doet haar uitspraak in de vorm van een bindend advies.

HOOFDSTUK 9 SLOTBEPALINGEN

Artikel 36 Slotbepalingen

1. Deze regeling treedt in werking op de eerste dag na bekendmaking ervan zoals bedoeld in artikel 26 van de Wgr.

2. Het gemeentebestuur van Alkmaar draagt zorg voor de toezending van deze regeling aan de gedeputeerde staten en voor plaatsing in het Gemeenteblad.

3. De regeling wordt aangehaald als gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar.

Regionale Raadscommissie Noordkop

Advies aan de gemeenteraden

Nummer

Contact en vragen via
Sebastiaan Post (sebastiaan.post@schagen.nl)

Portefeuillehouder(s):

1. Marjan van Kampen
2. Michiel Uitdehaag
3. Remco Duijnker
4. Rian van Dam

Datum vergadering RRN	Datum B&W-besluiten
03-02-2022	Gemeente Schagen: 18 januari 2022 Gemeente Texel: 11 januari 2022 Gemeente Den Helder: 18 januari 2022 Gemeente Hollands Kroon: 18 januari 2022

Onderwerp
6e wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)

Voorgesteld advies
De RRN adviseert de raden aan de colleges toestemming te geven voor het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling RHCA, overeenkomstig de bij dit advies behorende bijlage.

Wettelijke grondslag
Wet Gemeenschappelijke regelingen, de Gemeentewet, de Archiefwet en de Gemeenschappelijke Regeling RHCA.

Kern van de zaak
Het algemeen bestuur van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA) heeft in haar vergadering van 10 november 2021 besloten om een voorstel tot 6e wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling RHCA voor te leggen aan de colleges ter besluitvorming. De directe aanleiding van deze wijziging is de samenvoeging van de gemeenten Heerhugowaard en Langedijk tot de nieuwe gemeenten Dijk en Waard. Hoewel de Gemeenschappelijke Regeling RHCA een collegeregeling is moet op grond van artikel 1, lid 2 van de Wet Gemeenschappelijke regelingen de gemeenteraad toestemming geven voor deze wijziging.

Regionale Raadscommissie Noordkop

Advies aan de gemeenteraden

Openbaarheid documenten
Ja

De Regionale Raadscommissie Noordkop adviseert:	
Griffier	Voorzitter

Advies aan de gemeenteraden

Aanleiding voor en korte toelichting bij het advies
Het algemeen bestuur van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA) heeft in haar vergadering van 10 november 2021 besloten om een voorstel tot 6e wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling RHCA voor te leggen aan de colleges ter besluitvorming. De aanleiding van deze wijziging is de fusie tussen de gemeenten Heerhugowaard en Langedijk tot de nieuwe gemeente Dijk en Waard. Gelijktijdig worden er enkele redactionele aanpassingen doorgevoerd in de tekst. Als twee derde van het aantal deelnemende gemeenten akkoord gaat, is de wijziging van de regeling definitief. De wijziging treed vervolgens in werking op de dag na publicatie in de Staatscourant, de gemeente Alkmaar draagt als centrumgemeente daarvoor zorg. Streefdatum voor afronding is 1 juli 2022.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect
Zorgen dat de tekst van de Gemeenschappelijke Regeling RHCA wordt aangepast naar aanleiding van de fusie van Heerhugowaard en Langedijk tot de nieuwe gemeente Dijk en Waard.

Kanttekeningen en risico's (incl. argumenten)
Geen

Alternatieven (incl. argumenten)
Geen

Gevolgen algemene middelen en begroting	
Geen	
Dekking:	
Toelichting:	

Communicatie
Op basis van het regionale raadsadvies wordt in de lokale gemeenteraden een besluit genomen over de wijziging. Elke gemeente zal het algemeen bestuur van het RHCA per brief informeren over de individuele beslissing.

Regionale Raadscommissie Noordkop

Advies aan de gemeenteraden

Bijlagen
1. Brief toelichting 6e tekstwijziging RHCA 2. Voorgestelde wijzigingen tekst GR RHCA (was-wordt lijst) 3. Concepttekst GR RHCA inclusief 6e wijziging

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

6e wijziging GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Paragraaf

Paragraaf	A Verbonden partijen

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Wet Gemeenschappelijke regelingen
- Gemeentewet
- Archiefwet 1995
- Gemeenschappelijke Regeling RHCA

Overwegende

- De voornaamste wijzigingen van de regeling zijn het gevolg van de fusie van de twee gemeenten Heerhugowaard en Langedijk tot de nieuwe gemeente Dijk en Waard. Naast de hiervoor benodigde wijzigingen worden nog enkele redactionele verbeteringen doorgevoerd in de tekst.

Besluit

1. aan de deelnemende colleges van de gemeenschappelijke regeling RHCA toestemming te geven voor het wijzigen van deze regeling, conform het RRN-advies.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-02-2022,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3108444

Bijlagen

Raadscommissie

Dossiernummer	876
Extern Zaak ID	3106735
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	2 februari 2022
Agendapunt	11
Titel	Zienswijze Kadernota 2023 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)
Organisatieonderdeel	Advies & Ondersteuning
Portefeuillehouder	Burgemeester
Aanleiding	Overig

Bijlagen
Advies - Kadernota 2021 gemeenschappelijke regeling RHCA
Bijlage 1. Kadernota 2023 GR RHCA
Bijlage 2. Begeleidende brief RHCA d.d. 13-12- 2021
Bijlage 3. Concept RRN advies
Concept-raadsbesluit -3106735 - Kadernota 2023 gemeenschappelijke regeling RHCA

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
B&W	11 januari 2022
Planningscommisie	18 januari 2022
Raadscommissie	**2 februari 2022**
Raadsvergadering	16 februari 2022

Toelichting

Het besluit informatievoorziening gemeenschappelijke regelingen schrijft voor dat gemeenschappelijke regelingen jaarlijks de algemene financiële en beleidsmatige kaders inzake de op te stellen begroting moeten aanbieden aan de deelnemende gemeenten. De GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar heeft daartoe de kadernota inzake de begroting 2023 gepresenteerd. Het college heeft besloten om de raad te adviseren geen zienswijze op deze kadernota af te geven.

Gemeente Texel

Advies

Kadernota 2023 gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Doelenboom

Paragraaf	A Verbonden partijen

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Overeenkomstig het advies van de Regionale Raadscommissie Noordkop:
   geen zienswijze af te geven op de Kadernota 2023 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar.

Toelichting

De raad wordt in de gelegenheid gesteld zienswijzen af te geven op de kadernota 2022 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar. De zienswijzen van de raden van de deelnemende gemeenten worden betrokken bij het opstellen van de begroting 2023.

Consequenties

Financieel	☑ Ja ☐ Nee	Majeure risico's	☐ Ja ☑ Nee
Personeel/Organisatie	☐ Ja ☑ Nee	Beheer	☐ Ja ☑ Nee
Juridisch	☐ Ja ☑ Nee	Belanghebbenden	☐ Ja ☑ Nee
Beleid	☐ Ja ☑ Nee	Structuurvisie	☐ Ja ☑ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☑ Nee	Regie	
Deregulering	☐ Ja ☑ Nee	**Zaaknummer**	3106735

Bijlagen

1. Kadernota 2023 GR RHCA
2. Begeleidende brief RHCA d.d. 13-12-2021
3. RRN advies

Kadernota 2023 gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Samenvatting

Het besluit informatievoorziening gemeenschappelijke regelingen schrijft voor dat gemeenschappelijke regelingen jaarlijks de algemene financiële en beleidsmatige kaders inzake de op te stellen begroting moeten aanbieden aan de deelnemende gemeenten. De GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar heeft daartoe de kadernota inzake de begroting 2023 gepresenteerd. Het college heeft besloten om de raad te adviseren geen zienswijze op deze kadernota af te geven.

Kadernota 2023 gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Argumenten tot advies

Zie hiervoor het bijgevoegde RRN advies.

Alternatieven

n.v.t.

Consequenties van het advies

- **Financieel**

Kosten		
Structureel	M.i.v. 1 januari 2023	€ € 65.393,-

Dekking			
Bestaand budget	Kostenplaats	515500 - 434437	€ 65.393,00

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Notitie ‘Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen’ uit 2018
- Artikel 4 van Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019)
- De Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar
- Wgr, artikel 34b en artikel 35, derde lid

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Kadernota 2023 gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Doelenboom

Paragraaf	A Verbonden partijen

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' uit 2018
- Artikel 4 van Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019)
- De Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar
- Wgr, artikel 34b en artikel 35, derde lid

Overwegende

- De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben op 13 december de kadernota 2023 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar ontvangen. Tot 1 maart kunnen de gemeenteraden hun zienswijzen kenbaar maken. In de Kop van Noord-Holland is de afspraak dit regionaal via de Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) te doen.

Besluit

1. Overeenkomstig het advies van de Regionale Raadscommissie Noordkop:
   geen zienswijze af te geven op de Kadernota 2023 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van ,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3106735

Bijlagen

1. Kadernota 2023 GR RHCA
2. Begeleidende brief RHCA d.d. 13-12-2021
3. RRN advies

Regionaal Historisch Centrum Alkmaar/ Regionaal Archief
Kadernota inzake begroting 2023

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING: Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Hoofddoelstelling

Het Regionaal Archief Alkmaar is voor de aangesloten overheidsorganisaties een deskundige partner die conform zijn wettelijke opdracht informatie langdurig betrouwbaar en toegankelijk houdt omwille van bedrijfsvoering, bewijsvoering, onderzoek en democratische controle. Voor het algemene publiek is het Regionaal Archief een publieksgerichte erfgoedinstelling die het voor mensen mogelijk, makkelijk en aantrekkelijk maakt om de geschiedenis van Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Schagen en Texel te leren kennen.

Algemeen

Onderwerp

Ten opzichte van de voorgaande jaren (2021 en 2022) wordt de beleidslijn grotendeels bestendigd. De begroting 2023 zal dan waarschijnlijk ook geen grote verschillen laten zien ten opzichte van die van 2022 en de daarin opgenomen meerjarenbegroting.

Doelstellingen: wat willen we bereiken in 2023?

De belangrijkste tactische doelstelling is, dat de integriteit, authenticiteit, bruikbaarheid en representativiteit van de (overheids)informatie tot in lengte van jaren gegarandeerd moeten zijn. Alleen dan houdt deze de waarde als bron van bewijs ten behoeve van democratische controle en onderzoek. Daarin ligt het bestaansrecht en de toevoegde waarde van een archiefinstelling ten opzichte van andere informatiedienstverleners en dit is de kern van de wettelijke taak van het Regionaal Archief. In tijden van makkelijk te manipuleren digitale informatie, fakenews en veroudering van hard- en software, is deze doelstelling belangrijker dan ooit. Tegelijkertijd vergt deze doelstelling ook meer aandacht en inspanning dan in het verleden. Het voor lange tijd zekerstellen van de betrouwbaarheid en toegankelijkheid van digitale informatie is een kennis- en kapitaalintensieve opgave.

Enkele belangrijke punten die terug zullen komen in de begroting 2023 zijn:

- De verdere ontwikkeling en inrichting van het E-depot voor de aangesloten gemeenten, zodat alle gemeenten hierop aangesloten worden, met een samen met de gemeenten af te stemmen dienstverlening op dit gebied,
- Het uitvoeren van de wettelijke advies- en inspectietaak, evenals de overige wettelijke taken als beschikbaarstelling en beheer, zoals verwoord in de Archiefwet,
- Het digitaliseringsbeleid, waardoor meer bronnen (ook op verzoek) gedigitaliseerd worden en via internet beschikbaar worden gesteld aan de burger. Tevens het zoveel als mogelijk beschikbaar stellen van de datasets als ‘open data’,
- Intensivering van de samenwerking met erfgoedinstellingen in het werkgebied door de beschikbaarstelling van de bij het Regionaal Archief Alkmaar bestaande digitale infrastructuur op het gebied van collectiebeheer en -beschikbaarstelling aan historische verenigingen,
- Via social media, educatie en andere activiteiten en publicaties de regionale geschiedenis onder de aandacht van het brede publiek brengen.

Verwachtingen ten aanzien van 2024 - 2026
Uitgegaan wordt van een voortzetting van de hierboven onder ‘Algemeen’ en ‘Doelstellingen’ genoemde activiteiten. Wel is er een wijziging van de Archiefwet op komst, waardoor de overbrengingstermijn van overheidsarchieven teruggebracht wordt van 20 jaar naar 10 jaar. Dit zal de daaropvolgende jaren kunnen leiden tot extra inzet indien deelnemende gemeenten over zouden gaan tot versnelde overbrengingen van archief naar het Regionaal Archief. Indien hiervoor extra middelen nodig zijn, zal dit tijdig onder de aandacht van het bestuur en de deelnemende gemeenten gebracht worden.

Doorontwikkelingen staand beleid
Zie de opmerkingen hiervoor bij ‘Algemeen’ en ‘Doelstellingen’.

Wat gaan we doen?	Waarom doen we dit?	Wat mag het kosten?	Planning
Onderwerp Staand beleid uitvoeren.	Wettelijke verplichting en daaruit voortvloeiende activiteiten.	Globale raming € 2,89 miljoen Globaal dekkingsvoorstel: binnen bestaand budget inclusief indexering	2023-2026

Regionaal Archief Alkmaar

Bijlage A

Begrotingsuitgangspunten

	2023	2024	2025	2026
Indexatie				
Loonkosten				
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	2,30 %	1,80 %	2,10 %	2,10 %
Goederen en diensten				
Prijs bruto binnenlands product	2,30 %	1,60 %	1,60 %	1,60 %
Deelnemersbijdragen (verhouding loon-prijs 70-30)	2,3 %	1,7 %	2,0 %	2,0 %
Overige inkomsten	2,3 %	1,7 %	2,0 %	2,0 %
Rente				
Het RHCA rekent geen rente toe	0 %	0 %	0 %	0 %

Indexatie
De indexaties zijn overgenomen uit de brief van de Regietafel Noord-Holland-Noord inzake de Kadernota 2023. In de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord (FUGR) is opgenomen dat voor indexatie uitgegaan wordt van de meest recente cijfers zoals deze door het Centraal Planbureau (CPB) worden gepubliceerd. In de meeste gevallen zijn dat de cijfers uit het Centraal Economisch Plan (CEP) dat het CPB jaarlijks in maart publiceert. In de brief van de Regietafel Noord-Holland-Noord wordt ook verwezen naar artikel 2 van de FUGR. Hierin is vastgelegd dat afwijkingen tussen de werkelijke indexatie (jaar T) t.o.v. de begrote indexatie (T-2) zal leiden tot een correctie die daarmee effect heeft op de deelnemersbijdrage aan de gemeenschappelijke regelingen. Gelet op de P&C cyclus bij zowel gemeenten als gemeenschappelijke regelingen en het beperken van het aantal tussentijdse financiële aanpassingen acht de Regietafel Noord-Holland-Noord het verstandig deze correctie onderdeel te laten uitmaken van de jaarlijkse kadernota. Op basis van de huidige CEP-gegevens voor 2023 en correctie voor 2020 zijn de indexatiecijfers in deze kadernota 2023 opgenomen.

Financiële kengetallen en beleidsindicatoren

	Eenheid	2023
Overhead		
Totale lasten	€ 1.000	2.888
Overhead	€ 1.000	497
Overhead in % van totale lasten	%	17,2 %
Flexibele schil		
Formatie	FTE	18,76
Vaste aanstellingen (november 2021)	FTE	18,41
(Formatie - Vaste aanstellingen)/ Formatie	%	1,9%

Weerstandsvermogen		
Algemene reserve (x € 1.000)		
prognose 31-12-2022 (cf begroting 2022)	€ 1.000	66
Lasten (x € 1.000)	€ 1.000	2.888
Algemene reserve in % van totale baten	%	2,3 %

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Het weerstandsvermogen maakt duidelijk in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen zonder dat dit dwingt tot beleidsombuigingen en/of bezuinigingen.
In de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland Noord zijn uitgangspunten opgenomen rond het weerstandsvermogen. Volgens deze regeling is de weerstandscapaciteit aanwezig bij de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling en beperkt bij de gemeenschappelijke regeling. De deelnemende gemeenten zijn verplicht ervoor te zorgen dat het RHCA beschikt over voldoende middelen om aan al zijn verplichtingen te kunnen voldoen.

Een algemene reserve is voor de gemeenschappelijke regeling toegestaan om de autonome ontwikkelingen in de bedrijfsvoering af te dekken met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar.

Weerstandscapaciteit

Bij het RHCA wordt de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd door het Eigen Vermogen. De algemene reserve van het RHCA bedraagt eind 2022 maximaal 2,5% van het uitgaventotaal van € 2.855.277 (in de begroting) en heeft dus een maximale hoogte van € 71.382. Bij tegenvallers is dit bedrag snel opgebruikt maar hiermee voldoet de Gemeenschappelijke Regeling wel aan de voorschriften die zijn uitgevaardigd.

Naast de Algemene Reserve is per eind 2021 een bestemmingsreserve ten bedrage van € 16.000 aanwezig die ter dekking dient van de afschrijvingslasten op een deel van de investeringen. Deze reserve valt in 2022 geheel vrij met dit doel.

Ook beschikt het RHCA over een bestemmingsreserve Digitalisering (€ 55.000). Deze omvat middelen die beschikbaar zijn om bovenmatige kosten ten gevolge van de digitale ontwikkelingen op te vangen. Hiernaast is uit het resultaat over 2018 en 2019 een bestemmingsreserve Egalisatie Aanvullende Diensten gevormd (€ 150.000) om de effecten van het wegvallen van de inkomsten uit externe verhuur van ruimte de komende jaren op te kunnen vangen. Door een strakke monitoring van de financiën zijn beide reserves tot heden niet aangesproken.

Zoals het zich laat aanzien, zal het jaar 2021 met een positief saldo van naar schatting € 58.000 afgesloten kunnen worden. Voornaamste oorzaken hiervoor zijn de eenmalige opbrengst van het afboeken van een personele verplichting waarvan in 2021 is gebleken dat die niet langer van toepassing is. Afhankelijk van het uiteindelijke resultaat over 2021 en de besluitvorming hierover, zal de reservepositie op langere termijn bekeken kunnen worden.

Gezien het voorgaande, bestaat het eigen vermogen per eind 2021 uit de volgende onderdelen:

- Algemene Reserve € 65.000
- Bestemmingsreserve Egalisatie Exploitatie Aanvullende diensten € 150.000

- Bestemmingsreserve Digitalisering € 55.000
- Verwacht positief saldo 2021 € 58.000

€ 328.000

In 2021 was voorzien dat een onttrekking van € 54.000 uit de bestemmingsreserve Egalisatie Exploitatie Aanvullende Diensten noodzakelijk was om de exploitatie sluitend te krijgen omdat baten uit aanvullende diensten zijn weggevallen. Naar het zich laat aanzien, is een onttrekking om de exploitatie sluitend te krijgen, niet noodzakelijk. Bij de behandeling van de jaarstukken over 2021 zal de bestemming van de verschillende onderdelen van het eigen vermogen aandacht krijgen en zal aan het Algemeen Bestuur besluitvorming hierover gevraagd worden.

Jaarlijks worden financiële risico's ingeschat qua mogelijke omvang en de kans dat deze zich voor doen. Per risico wordt een bedrag berekend en wordt de benodigde weerstandscapaciteit berekend.

De volgende financiële risico's zijn in de programmabegroting 2022 geïnventariseerd als belangrijk voor het weerstandsvermogen. Om zo actueel mogelijk te zijn in de programmabegroting 2023, zal bij het daadwerkelijk opstellen ervan een nieuwe inschatting van de risico's gemaakt worden maar vooralsnog schetsen we hier de risico's uit de programmabegroting 2022:

Benodigde weerstandscapaciteit	Maximaal risico	Risico	Bedrag risico
1. Minder opbrengsten aanvullende diensten	50.000	Laag	12.500
2. Meerkosten realisatie E-depot / E-loket	100.000	Laag	25.000
3. Bezuinigingen door Corona-crisis (5% berekend)	130.000	Middel	65.000
			102.500

Toelichting:

1. Het risico op lagere opbrengsten op aanvullende diensten betreft voornamelijk de mogelijkheid dat een derde-partij die archief bij ons heeft geplaatst, het contract opzegt. Deze partijen betreffen echter al lang lopende contracten die grotendeels door zullen lopen.
2. De omvang van de kosten voor het E-depot zijn lastig in te schatten. De verwachting is dat er een laag risico aanwezig is dat deze op dit moment te laag in de begroting zijn opgenomen. Dat geldt ook voor het E-loket, een van de middelen om digitale informatie aan gemeenten en inwoners aan te bieden.
3. Bezuinigingen als gevolg van de Corona-crisis zijn tot heden niet aangekondigd, maar het risico bestaat dat afhankelijk van de verdere ontwikkelingen qua duur en ernst, er vanuit de overheid bezuinigingen opgelegd worden. De mogelijkheid hiertoe wordt middelgroot geacht.

Omschrijving	Definitie	Berekening	Score 2023	Minimum 2022
Ratio weerstandscapaciteit:	Weerstandsvermogen / Bedrag risico's	328.000 / 102.500	= 3,2	1,0

Bij een minimum van 1,0 voor deze ratio is het weerstandsvermogen toereikend om de risico's op te vangen.

Regionaal Archief Alkmaar

Bijlage B

Verloop meerjarenperspectief 2023–2026

Onderdeel	2023	2024	2025	2026
bedragen x €1.000				
Stand primaire begroting 2022 – 2025	**2.855**	**2.888**	**2.937**	**2.996**
Wijzingingen nadien (met AB besluit)				
geen wijzigingen				
Totaal wijzigingen nadien	–	–	–	–
Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering				
Loon- en prijsindexatie	61	49	59	60
Mutatie afschrijvingslasten	28–	0–	1–	0–
Totaal autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering)	**33**	**49**	**59**	**60**
Nieuw beleid				
geen mutaties				
Totaal ingezet / nieuw beleid	–	–	–	–
Totaal aan wijzigingen	**33**	**49**	**59**	**60**
Dekkingsmiddelen / ombuigingen				
Indexering gemeentelijke bijdrage	62	46	55	56
Toename gemeentelijke bijdrage door stijging aantal inwoners	12			
Indexering overige baten	4	3	4	4
Onttrekking bestemmingsreserve Egalisatie Exploitatie Aanvullende diensten	29–	–	–	–
Onttrekking bestemmingsreserve Digitalisering				–
Onttrekking bestemmingsreserve huisvesting nieuwbouw	16–			
Totaal dekkingsmiddelen kadernota 2022	**33**	**49**	**59**	**60**
Saldo wijzigingen/dekkingsmiddelen	–	–	–	–
Saldo primaire begroting voorgaand jaar	–	–	–	–
Saldo primaire begroting 2022–2025	–	–	–	–
Stand kadernota voor begroting 2022 – 2025	**2.888**	**2.937**	**2.996**	**3.056**

In het meerjarenbeeld is geen andere stijging van de lasten opgenomen dan die van de reguliere indexering. Zonder onvoorziene omstandigheden is het waarschijnlijk dat het Regionaal Historisch Centrum de financiële toekomst met vertrouwen tegemoet kan zien.

Vooralsnog is er verder geen sprake van nieuw beleid in de betreffende periode. Indien zich nieuwe omstandigheden voordoen die dit noodzakelijk maken, zal nieuw beleid onder de aandacht van het bestuur en de deelnemende gemeenten gebracht worden.

De afschrijvingslast neemt in 2023 ten opzichte van 2022 per saldo af met € 28.000. Dit is het gevolg van het eindigen van de afschrijvingstermijn op een aantal activa inzake de huisvesting. Deze investeringen hoeven (voorlopig nog) niet vervangen te worden en dit zorgt voor een positief effect op de exploitatie. Gecorrigeerd voor de lasten van enkele investeringen (vervanging van meubilair e.d.) leidt dit tot de hier opgenomen lastenbesparing. Mede hierdoor is het niet nodig om een onttrekking te doen uit de Egalisatie Exploitatie Aanvullende Diensten om de exploitatie sluitend te krijgen in 2023. De onttrekking van € 29.000 die in de begroting 2022 opgenomen is, is in 2023 dus niet langer noodzakelijk. Bovendien is met de onttrekking van € 16.000 in 2022 de bestemmings-reserve Huisvesting geheel opgebruikt. Dit verklaart de daling van deze onttrekking naar 2023.

Regionaal Archief Alkmaar

Bijlage C Gevolgen voor gemeentelijke bijdrage 2023

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING: Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Bepaling bijdrage 2023 per inwoner:

	index	Alkmaar	Overige gemeenten
Gemeentelijke bijdrage 2022		€ 9,55	€ 4,65
Index in begroting 2023	2,30%	€ 0,22	€ 0,11
Gemeentelijke bijdrage 2023		€ 9,77	€ 4,76

Overzicht Gemeentelijke Bijdragen Regionaal Historisch Centrum Alkmaar 2023

Gemeentelijke bijdragen 2023 Gemeente	Aantal inwoners 1-9-2021 *1)	Gemeentelijke bijdrage per inwoner	Gemeentelijke bijdrage begroting 2023 totaal
Alkmaar	110.254	9,77	1.077.182
Bergen	29.726	4,76	141.496
Castricum	36.205	4,76	172.336
Den Helder	56.568	4,76	269.264
Dijk en Waard *2)	87.730	4,76	417.595
Heiloo	24.354	4,76	115.925
Hollands Kroon	48.703	4,76	231.826
Schagen	46.841	4,76	222.963
Texel	13.738	4,76	65.393
Totalen	**454.119**		**2.713.979**

*1) de gehanteerde aantallen zijn de voorlopige aantallen die via het CBS gepubliceerd zijn. Facturering in 2023 zal gebaseerd zijn op de werkelijke aantallen inwoners per 1-1-2022.

*2) Het inwonertal van Dijk en Waard per 1-9-2021 is een optelling van de voorlopige inwonertallen van Heerhugowaard (59.125) en Langedijk (28.605).

Regionaal Archief
Alkmaar

Bergerweg 1
1815 AC Alkmaar

T 072 850 82 00
E info@archiefalkmaar.nl
W www.archiefalkmaar.nl

Aan de bij het RHCA aangesloten gemeenten

Datum: 13-12-2021
Kenmerk:dir2021-1213-001
Betreft: Kadernota 2023

Geachte raad en geacht college,

Hierbij zend ik u namens het dagelijks bestuur en conform de afspraken gemaakt in de 'Regietafel Noord-Holland Noord', de Kadernota inzake de begroting 2023 van de GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar/Regionaal Archief (GR RHCA).

Graag zien wij uw reactie tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Drs. P. Post
directeur / archivaris

Bijlage: Kadernota RHCA inzake begroting 2023

Regionale Raadscommissie Noordkop

Nummer

Contact en vragen via
Sebastiaan Post (sebastiaan.post@schagen.nl)

Portefeuillehouder(s):

1. Marjan van Kampen
2. Michiel Uitdehaag
3. Remco Duijnker
4. Rian van Dam

Datum vergadering RRN	Datum B&W-besluiten
03-02-2021	Gemeente Schagen: 18 januari 2022 Gemeente Texel: 11 januari 2022 Gemeente Den Helder: 25 januari 2022 Gemeente Hollands Kroon: 25 januari 2022

Onderwerp
Zienswijze kadernota Regionaal Historisch Centrum Alkmaar inzake begroting 2023

Voorgesteld advies
De RRN adviseert de raden kennis te nemen van de kadernota 2023 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar en om geen zienswijze af te geven op de kadernota 2023.

Wettelijke grondslag
De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben op 13 december de kadernota 2023 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar ontvangen. Tot 1 maart kunnen de gemeenteraden hun zienswijzen kenbaar maken. In de Kop van Noord-Holland is de afspraak dit regionaal via de RRN te doen.

Kern van de zaak
Het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar heeft voor 2023 de kadernota opgesteld. De gemeenten kunnen een zienswijze indienen. Regionaal is de afspraak om dat gezamenlijk te doen via de RRN.

Openbaarheid documenten
Ja

Regionale Raadscommissie Noordkop

Advies aan de gemeenteraden

De Regionale Raadscommissie Noordkop adviseert:	
Griffier	Voorzitter

Regionale Raadscommissie Noordkop

Advies aan de gemeenteraden

Aanleiding voor en korte toelichting bij het advies
De zienswijze is opgesteld door en voor de vier gemeenten in de Kop van Noord-Holland. De stukken van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar worden samen met de stukken van de andere gemeenschappelijke regelingen in de regionale raadscommissie besproken.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect
Een goede uitoefening van de wettelijke taken waar het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar namens de gemeenten uitvoering aan geeft.

Kanttekeningen en risico's (incl. argumenten)
De gemeenten in NHN staan samen garant voor de financiële resultaten van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar. Naast een goede uitoefening van de wettelijke taken is een gezonde financiële huishouding van belang. Hierop wordt met deze zienswijze gestuurd.

Alternatieven (incl. argumenten)
Het is mogelijk geen regionale afgestemde zienswijze in te dienen.

Gevolgen algemene middelen en begroting	
Geen	
Dekking:	
Toelichting:	

Communicatie
Op basis van het regionale raadsadvies wordt in de lokale gemeenteraden een besluit genomen over de stukken. De coördinerend gemeente stuurt de regionale zienswijze aan het DB van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar Zij zullen aan uw raad een reactie sturen.

Bijlagen
1. Kadernota GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar inzake begroting 2023 met begeleidende brief (verzonden 13 december 2021).

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Kadernota 2023 gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Doelenboom

Paragraaf	A Verbonden partijen

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' uit 2018
- Artikel 4 van Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019)
- De Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar
- Wgr, artikel 34b en artikel 35, derde lid

Overwegende

- De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben op 13 december de kadernota 2023 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar ontvangen. Tot 1 maart kunnen de gemeenteraden hun zienswijzen kenbaar maken. In de Kop van Noord-Holland is de afspraak dit regionaal via de Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) te doen.

Besluit

1. Overeenkomstig het advies van de Regionale Raadscommissie Noordkop:
   geen zienswijze af te geven op de Kadernota 2023 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-02-2022,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3106735

Bijlagen

Raadscommissie

Dossiernummer	887
Extern Zaak ID	3114553
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	2 februari 2022
Agendapunt	12
Titel	Zienswijze Kadernota 2023 Veiligheidsregio (VRNHN)
Organisatieonderdeel	Beleid & Vergunningen
Portefeuillehouder	Burgemeester
Aanleiding	Overig

Bijlagen
Advies - Kadernota 2023 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Bijlage 1. Aanbiedingsbrief kadernota 2023 stichting risicobeheer en regionaal risicoprofiel
Bijlage 2. Kadernota 2023
Bijlage 3. Voorstel invullen rol nieuwe crisistypen
Bijlage 4. Oprichting stichting risicobeheer
Bijlage 5. Regionaal risicoprofiel 2022-2023
Bijlage 6. Voorstel vaststelling Regionaal Risicoprofiel
Bijlage 7. Zienswijze Noordkop - RRN Advies op Kadernota 2023 VRNHN versie 4.0
Concept-raadsbesluit - 3114553 - Kadernota 2023 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
B&W	11 januari 2022
Planningscommisie	18 januari 2022
Raadscommissie	**2 februari 2022**
Raadsvergadering	16 februari 2022

Toelichting

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord biedt de gemeenteraden de kadernota 2023, het Voorstel aan het Algemeen Bestuur tot invulling rol nieuwe crisistypen, het Voorstel aan het Algemeen Bestuur tot oprichting van een stichting risicobeheer, en het Regionaal Risicoprofiel (plus het voorstel tot vaststelling daarvan) aan. De gemeenteraden kunnen over deze stukken een zienswijze c.q. wensen en bedenkingen geven. Een voorstel voor deze zienswijzen wordt voorgelegd door de Regionale Raadscommissie Noordkop. Hierin zijn met name met betrekking tot de volgende onderwerpen zienswijzen opgenomen:

1. Taken rondom de Omgevingswet (incl. Risicobeheersing).
2. Veranderopgave Brandweer.
3. Organisatie rondom de nieuwe crisistypen.
4. Zorg en Veiligheid.
5. Regionaal Risicoprofiel.

Gemeente Texel

.txl

Advies

Kadernota 2023 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Doelenboom

Programma	**2**	**Zorg voor elkaar, veiligheid op orde**
Maatschappelijk doel	2.1.	Een veilige gemeente behouden
Beleidsdoel	2.1.1	Openbare orde en veiligheid garanderen
Operationeel doel	2.1.1.1	Met de partners in de veiligheidsketen samenwerken

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. De hierna te noemen (gezamenlijke) zienswijze af te geven ten aanzien van de Kadernota 2023, het Regionaal Risicoprofiel van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) en het (voorgenomen) besluit om deel te nemen aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's.

Toelichting

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord biedt u de kadernota 2023, het Voorstel aan het Algemeen Bestuur tot invulling rol nieuwe crisistypen, het Voorstel aan het Algemeen Bestuur tot oprichting van een stichting risicobeheer, en het Regionaal Risicoprofiel (plus het voorstel tot vaststelling daarvan) aan. U kunt over deze stukken een zienswijze c.q. wensen en bedenkingen geven. Een voorstel voor deze zienswijzen wordt u voorgelegd door de Regionale Raadscommissie Noordkop. Hierin zijn met name met betrekking tot de volgende onderwerpen zienswijzen opgenomen:

1. Taken rondom de Omgevingswet (incl. Risicobeheersing).
2. Veranderopgave Brandweer.
3. Organisatie rondom de nieuwe crisistypen.
4. Zorg en Veiligheid.
5. Regionaal Risicoprofiel.

Consequenties

Financieel	☐ Ja ☑ Nee	Majeure risico's	☐ Ja ☑ Nee
Personeel/Organisatie	☐ Ja ☑ Nee	Beheer	☐ Ja ☑ Nee
Juridisch	☐ Ja ☑ Nee	Belanghebbenden	☐ Ja ☑ Nee
Beleid	☐ Ja ☑ Nee	Structuurvisie	☐ Ja ☑ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☑ Nee	Regie	
Deregulering	☐ Ja ☑ Nee	**Zaaknummer**	3114553

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief kadernota 2023, stichting risicobeheer en regionaal risicoprofiel
2. Kadernota 2023
3. AB-Voorstel invullen rol nieuwe crisistypen
4. AB-Voorstel oprichting en deelname Stichting Risicobeheer
5. AB-Voorstel vaststelling Regionaal Risicoprofiel
6. Regionaal Risicoprofiel in PDF
7. Zienswijze Noordkop op Kadernota VRNHN 2023

Kadernota 2023 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Samenvatting

De gemeenten in Noord-Holland Noord hebben op 14 december 2021 de Kadernota 2023, het Regionaal Risicoprofiel en het (voorgenomen) besluit om deel te nemen aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's, van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord ontvangen. Op 4 maart 2022 worden in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio de financiële stukken behandeld. Deze zienswijze is opgesteld voor en door de vier gemeenten in de Kop van Noord-Holland. De financiële stukken van de Veiligheidsregio worden samen met de financiële stukken van de andere gemeenschappelijke regelingen in de Regionale Raadscommissie Noordkop besproken. Op basis van het regionaal raadsadvies wordt in de gemeenteraden een besluit genomen over de financiële stukken van de Veiligheidsregio.

Kadernota 2023 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Argumenten tot advies

De veiligheidsregio voert voor de 17 gemeenten in Noord-Holland Noord de taken uit op het gebied van brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, de rampenbestrijding en crisisbeheersing en het Veiligheidshuis Noord-Holland Noord. Daarnaast voert de veiligheidsregio voor 12 gemeente in Noord-Holland Noord de taken uit op het gebied van ambulancezorg. Elke gemeente heeft een aantal stemmen in het Algemeen Bestuur. Door één gezamenlijk advies op te stellen staan de gemeenten sterker bij de behandeling van de financiële stukken in het Algemeen Bestuur.

Hieronder volgt de voorgestelde zienswijze.

Voordat we in gaan op de Kadernota en de andere aangeleverde stukken, namens de raad de complimenten voor de inzet in het afgelopen jaar. Opnieuw een jaar getekend door de coronacrisis, waarbij de Veiligheidsregio hard heeft gewerkt.

Over de Kadernota voor 2023 de volgende punten:
We verzoeken de Veiligheidsregio over een aantal ontwikkelingen duidelijk aan te geven wat wel en niet een wettelijke taak is van de Veiligheidsregio, wat binnen en buiten de Gemeenschappelijke Regeling valt, en waar we als raden wat van mogen vinden of wat bij de colleges ligt als het gaat om de uitvoerende taken. Onderbouw goed waar je van bent en waar je niet over gaat, met name over de volgende onderwerpen (zie toelichting onderaan per punt):

1. Taken rondom de Omgevingswet (incl. Risicobeheersing).
2. Veranderopgave Brandweer.
3. Organisatie rondom de nieuwe crisistypen.
4. Zorg en Veiligheid.
5. Regionaal Risicoprofiel.

We vragen de Veiligheidsregio met klem om in alle visies die worden vastgesteld, het bovengenoemde helder in beeld te brengen en de raden daarbij te betrekken.

In de Kadernota 2023 willen we de ruimte geven om in 2023 uit te breiden met 2fte, maar of deze investering op het onderwerp nieuwe crisistypen moet gebeuren, daar is nog geen akkoord op. De bekrachtiging of deze 2fte daadwerkelijk nodig is waar het nu voor gevraagd wordt vindt plaats in de begroting. De motivatie is op dit moment niet sterk genoeg. Marktpartijen kunnen deze taken ook invullen en de (lokale) partners hebben een eigen verantwoordelijkheid. Daarnaast is de visie nog niet vastgesteld over hoe we omgaan met de Omgevingswet en heeft het toekomstbestendig maken van de brandweer ook raakvlakken met de nieuwe crisistypen. We verzoeken de Veiligheidsregio om de benodigde uitbreiding integraal te bekijken en toe te lichten hoe de Veiligheidsregio gaat anticiperen op de nieuwe ontwikkelingen. We verwachten dat dit in de begroting voldoende onderbouwd zal zijn, waardoor we in de zienswijze op de Begroting 2023 de instemming kunnen bekrachtigen.

De gemeenteraden in de Noordkop hebben geen wensen en/of bedenkingen op het voorgenomen besluit tot deelname aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's. Dit is een landelijke stichting waarin de Veiligheidsregio's gezamenlijk optrekken voor het verzekeren van ongevallen en schade. De eenmalige bijdrage komt uit de eigen middelen. Ten slotte ontvangt de raad graag een toelichting waarom het niet doorgaan van de 1,5% bezuiniging niet in de aanbiedingsbrief is genoemd.

Ad 1: De samenwerkingsafspraken rondom de Omgevingswet en risicobeheersing zijn maatwerkafspraken die niet wettelijk bij de Veiligheidsregio zijn neergelegd en die per gemeente verschillen. Deze taken zijn geen

onderdeel van de Gemeenschappelijke Regeling. Deze afspraken zijn een bestuurskeuze en niet wettelijk verankerd (informatie op pagina 7 klopt niet).

Ad 2: De afgelopen bezuiniging is geen onderdeel van deze kadernota, maar ter evaluatie zijn toen niet alle betrokkenen meegenomen in het proces. In het vervolg is dat wel wenselijk. Het tweede deel van de taakstelling om in 2023 te bezuinigen gaat niet door, maar in de kadernota wordt wel verwezen naar een taakpakket op maat voor de posten. Betrek alle betrokkenen ruim van tevoren bij wat het plan wordt voor de kazernes. Ditzelfde geldt voor de verschuiving om 'meer naar de voorkant' te komen. Hoever ga je naar de 'voorkant'? Dit is een bestuurlijke keuze.

Ad 3: De gemeenteraden nemen kennis van de uitdagingen op het gebied van nieuwe crisistypen, maar vragen zich af of de genoemde onderdelen binnen de taak van de Veiligheidsregio valt. Doordat de Veiligheidsregio meer inzet op een netwerkorganisatie initieert zij deze vraag/behoefte bij partners. Geef een goede onderbouwing over wat de kaders zijn voor de netwerkorganisatie en hoe dit zich verhoudt met de rol van de lokale partners zelf en van de gemeenten om in contact te staan met de eigen lokale partners.

Ad 4: Zoals in de eerder afgegeven zienswijze op de Kadernota 2022 en op het Regionaal Beleidsplan 2020-2023 genoemd, is de rol van de Veiligheidsregio faciliterend op het gebied van Zorg en Veiligheid. De commissie heeft een aanjagende functie, maar is alleen bevoegd om besluiten te nemen over het Zorg- en Veiligheidshuis. Wij gaan ervan uit dat nieuwe thema's die toegevoegd worden, alleen ter advies besproken worden in de commissie. De gemeenteraad gaat er vanuit dat zij worden meegenomen in de ontwikkelingen voordat het beleid definitief wordt en financiën voor niet-wettelijke taken doorberekend worden. De commissie Zorg en Veiligheid gebruikt de bestaande infrastructuur van de Veiligheidsregio, maar het is een politieke keuze of dit wel of geen vast thema wordt.

Ad 5: Houd rekening in het risicoprofiel met waar de grens ligt tussen de verantwoordelijkheid van de gemeenten en de Veiligheidsregio. Hoever gaan de voorbereidingen op de genoemde risico's in het regionaal risicoprofiel. De effecten van cybercriminaliteit, komen waarschijnlijk overeen met die van digitale ontwrichting. Het bestrijden van de criminaliteit zelf hoort bij de taak van gemeenten.

Alternatieven

Er zijn geen alternatieve organisaties die de wettelijke werkzaamheden van de veiligheidsregio mogen uitvoeren. Sturing vanuit de gemeenteraad op de veiligheidsregio gebeurt via de behandeling van de financiële stukken en vaststelling van het risicoprofiel en het regionaal beleidsplan. Hiervoor kan elke gemeenteraad een zienswijze in dienen. Een zienswijze in het algemeen bestuur van de veiligheidsregio wordt alleen met meerderheid van stemmen overgenomen.

U heeft uiteraard de mogelijkheid om te kiezen voor een andere zienswijze dan die de RRN voorstelt. Dit zou echter de kracht van het gezamenlijk optrekken onderuit halen.

Consequenties van het advies

- **Financieel**
  De gemeenten in Noord-Holland Noord staan samen garant voor de financiële resultaten (positief/negatief) van de veiligheidsregio. Naast een goede uitoefening van de wettelijke taken is een gezonde financiële huishouding van belang.
  De VRNHN vraagt in het voorstel "invullen rol nieuwe crisistypen" om in te stemmen met een formatie-uitbreiding van 2 fte per 2023. Deze 2fte zijn nodig om invulling te kunnen geven aan de rol die op basis van de wettelijke taak gevraagd wordt. De VRNHN vraagt om het hiervoor benodigde bedrag van € 190.000 euro beschikbaar te stellen via de verdeelsleutel. Dit komt voor gemeente Texel neer op een bedrag van € 7.790. Dit bedrag is opgenomen in de Kadernota 2023 en bij instemming van het Algemeen Bestuur van de VRNHN wordt dit bedrag ook opgenomen in de Begroting voor 2023. Dit komt in 2023 dus bovenop de reguliere in rekening gebrachte bijdrage,

zijnde het bedrag uit 2022 plus indexering. Dekking van deze structurele lasten zal worden meegenomen in onze eigen kadernota 2023 onder de noemer autonome ontwikkelingen. Dit laatste omdat de uitbreiding het gevolg is van een wettelijke taak die de VRNHN uitvoert.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

De wettelijke grondslag voor het indienen van de zienswijze op deze stukken is vastgelegd in artikel 4 van de Financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen 2019 (FUGR 2019). Andere stukken waarin dit naar voren komt zijn:

- Notitie ‘Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen’ uit 2018.
- De Gemeenschappelijke regeling "Veiligheidsregio Noord-Holland Noord" zelf (hoofdstuk 5).
- Wet Gemeenschappelijke Regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid.

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Kadernota 2023 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Doelenboom

Programma	**2**	**Zorg voor elkaar, veiligheid op orde**
Maatschappelijk doel	2.1.	Een veilige gemeente behouden
Beleidsdoel	2.1.1	Openbare orde en veiligheid garanderen
Operationeel doel	2.1.1.1	Met de partners in de veiligheidsketen samenwerken

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen 2019 (FUGR 2019), artikel 4
- Gemeenschappelijke regeling VRNHN
- Notitie ‘Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen’ uit 2018
- Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid.
- Wet veiligheidsregio's

Overwegende

- De argumenten zoals genoemd in het advies van de Regionale Raadscommissie Noordkop.

Besluit

1. De volgende (gezamenlijke) zienswijze af te geven ten aanzien van de Kadernota 2023, het Regionaal Risicoprofiel van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) en het (voorgenomen) besluit om deel te nemen aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio’s:

   Zienswijze
   Voordat we in gaan op de Kadernota en de andere aangeleverde stukken, namens de raad de complimenten voor de inzet in het afgelopen jaar. Opnieuw een jaar getekend door de coronacrisis, waarbij de Veiligheidsregio hard heeft gewerkt.

   Over de Kadernota voor 2023 de volgende punten:
   We verzoeken de Veiligheidsregio over een aantal ontwikkelingen duidelijk aan te geven wat wel en niet een wettelijke taak is van de Veiligheidsregio, wat binnen en buiten de Gemeenschappelijke Regeling valt, en waar we als raden wat van mogen vinden of wat bij de colleges ligt als het gaat om de uitvoerende taken. Onderbouw goed waar je van bent en waar je niet over gaat, met name over de volgende onderwerpen (zie toelichting onderaan per punt):
   1. Taken rondom de Omgevingswet (incl. Risicobeheersing).
   2. Veranderopgave Brandweer.
   3. Organisatie rondom de nieuwe crisistypen.
   4. Zorg en Veiligheid.
   5. Regionaal Risicoprofiel.

We vragen de Veiligheidsregio met klem om in alle visies die worden vastgesteld, het bovengenoemde helder in beeld te brengen en de raden daarbij te betrekken.

In de Kadernota 2023 willen we de ruimte geven om in 2023 uit te breiden met 2fte, maar of deze investering op het onderwerp nieuwe crisistypen moet gebeuren, daar is nog geen akkoord op. De bekrachtiging of deze 2fte daadwerkelijk nodig is waar het nu voor gevraagd wordt vindt plaats in de begroting. De motivatie is op dit moment niet sterk genoeg. Marktpartijen kunnen deze taken ook invullen en de (lokale) partners hebben een eigen verantwoordelijkheid. Daarnaast is de visie nog niet vastgesteld over hoe we omgaan met de Omgevingswet en heeft het toekomstbestendig maken van de brandweer ook raakvlakken met de nieuwe crisistypen. We verzoeken de Veiligheidsregio om de benodigde uitbreiding integraal te bekijken en toe te lichten hoe de Veiligheidsregio gaat anticiperen op de nieuwe ontwikkelingen. We verwachten dat dit in de begroting voldoende onderbouwd zal zijn, waardoor we in de zienswijze op de Begroting 2023 de instemming kunnen bekrachtigen.

De gemeenteraden in de Noordkop hebben geen wensen en/of bedenkingen op het voorgenomen besluit tot deelname aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's. Dit is een landelijke stichting waarin de Veiligheidsregio's gezamenlijk optrekken voor het verzekeren van ongevallen en schade. De eenmalige bijdrage komt uit de eigen middelen. Ten slotte ontvangt de raad graag een toelichting waarom het niet doorgaan van de 1,5% bezuiniging niet in de aanbiedingsbrief is genoemd.

Ad 1: De samenwerkingsafspraken rondom de Omgevingswet en risicobeheersing zijn maatwerkafspraken die niet wettelijk bij de Veiligheidsregio zijn neergelegd en die per gemeente verschillen. Deze taken zijn geen onderdeel van de Gemeenschappelijke Regeling. Deze afspraken zijn een bestuurskeuze en niet wettelijk verankerd (informatie op pagina 7 klopt niet).

Ad 2: De afgelopen bezuiniging is geen onderdeel van deze kadernota, maar ter evaluatie zijn toen niet alle betrokkenen meegenomen in het proces. In het vervolg is dat wel wenselijk. Het tweede deel van de taakstelling om in 2023 te bezuinigen gaat niet door, maar in de kadernota wordt wel verwezen naar een taakpakket op maat voor de posten. Betrek alle betrokkenen ruim van tevoren bij wat het plan wordt voor de kazernes. Ditzelfde geldt voor de verschuiving om 'meer naar de voorkant' te komen. Hoever ga je naar de 'voorkant'? Dit is een bestuurlijke keuze.

Ad 3: De gemeenteraden nemen kennis van de uitdagingen op het gebied van nieuwe crisistypen, maar vragen zich af of de genoemde onderdelen binnen de taak van de Veiligheidsregio valt. Doordat de Veiligheidsregio meer inzet op een netwerkorganisatie initieert zij deze vraag/behoefte bij partners. Geef een goede onderbouwing over wat de kaders zijn voor de netwerkorganisatie en hoe dit zich verhoudt met de rol van de lokale partners zelf en van de gemeenten om in contact te staan met de eigen lokale partners.

Ad 4: Zoals in de eerder afgegeven zienswijze op de Kadernota 2022 en op het Regionaal Beleidsplan 2020-2023 genoemd, is de rol van de Veiligheidsregio faciliterend op het gebied van Zorg en Veiligheid. De commissie heeft een aanjagende functie, maar is alleen bevoegd om besluiten te nemen over het Zorg- en Veiligheidshuis. Wij gaan ervan uit dat nieuwe thema's die toegevoegd worden, alleen ter advies besproken worden in de commissie. De gemeenteraad gaat er vanuit dat zij worden meegenomen in de ontwikkelingen voordat het beleid definitief wordt en financiën voor niet-wettelijke taken doorberekend worden. De commissie Zorg en Veiligheid gebruikt de bestaande infrastructuur van de Veiligheidsregio, maar het is een politieke keuze of dit wel of geen vast thema wordt.

Ad 5: Houd rekening in het risicoprofiel met waar de grens ligt tussen de verantwoordelijkheid van de gemeenten en de Veiligheidsregio. Hoever gaan de voorbereidingen op de genoemde risico's in het regionaal risicoprofiel. De effecten van cybercriminaliteit, komen waarschijnlijk overeen met die van digitale ontwrichting. Het bestrijden van de criminaliteit zelf hoort bij de taak van gemeenten.

Raadsbesluit van : Kadernota 2023 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-02-2022,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3114553

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief kadernota 2023, stichting risicobeheer en regionaal risicoprofiel
2. Kadernota 2023
3. AB-Voorstel invullen rol nieuwe crisistypen
4. AB-Voorstel oprichting en deelname Stichting Risicobeheer
5. AB-Voorstel vaststelling Regionaal Risicoprofiel
6. Regionaal Risicoprofiel in PDF
7. Zienswijze Noordkop op Kadernota VRNHN 2023

Gemeenteraden Noord-Holland Noord

Datum	15 december 2021	**Telefoon**	06-13855141
Onze referentie	UIT-2021-22882	**E-mail**	kwillemsen@vrnhn.nl
Uw referentie	-	**Bijlagen**	
Uw bericht van	-	**Onderwerp**	Aanbieding stukken voor zienswijzen gemeenteraden

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met deze brief bieden wij u de Kadernota 2023, het Regionaal Risicoprofiel van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (hierna: VRNHN) en het (voorgenomen) besluit om deel te nemen aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's aan. We zijn benieuwd naar uw reactie op deze stukken.

Kadernota 2023
De kadernota is natuurlijk gebaseerd op het beleidsplan voor de beleidsperiode 2020-2023.
In de kadernota wordt ingegaan op de belangrijkste onderwerpen, actuele kaders en ontwikkelingen voor het jaar 2023, zoals nieuwe crisistypen, de veranderopgave van de brandweer, de Omgevingswet, Veilig Leven, Zorg & Veiligheid en Ambulancezorg.

Regionaal Risicoprofiel
Het Regionaal Risicoprofiel (RRP) is een inventarisatie en analyse van de in een veiligheidsregio aanwezige risico's. Mede op basis van deze risico's prepareert de veiligheidsregio zich en kan het bestuur strategische keuzes maken voor de risico- en crisisbeheersing.
Het nieuwe RRP kan hier geraadpleegd worden.

Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's
Op 4 oktober 2021 heeft het Veiligheidsberaad ingestemd met het voorleggen aan de regio's van een voorstel tot vorming van een stichting Risicobeheer voor de gezamenlijke veiligheidsregio's. De veiligheidsregio's zijn zich namelijk bewust geworden, door een aantal interne en externe ontwikkelingen, van het belang van een goede regeling voor aanspraken van medewerkers die getroffen worden door een ongeval tijdens het werk. Het is wenselijk gebleken aanspraken van medewerkers in gezamenlijkheid te financieren in een mix van verzekeren en zelf/samen dragen. En daarvoor een gezamenlijk expertisebureau op te richten. Aangezien hiervoor een stichting de aangewezen vorm blijkt is het aan de besturen van de veiligheidsregio's om hierover te besluiten. De gemeenteraden worden gevraagd 'wensen en bedenkingen' naar voren te brengen.

Samen van zeventien gemeentes
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord is een gemeenschappelijke regeling van zeventien gemeentes (vanaf 1 januari 2022 zestien gemeenten door de fusie tussen gemeenten Heerhugowaard en Langedijk). Dus ook voor de inwoners en ondernemers van uw gemeente. De burgemeesters van de zeventien gemeentes vormen het algemeen bestuur van de veiligheidsregio.

Hertog Aalbrechtweg 22, 1823 DL ALKMAAR, Postbus 416, 1800 AK ALKMAAR, Telefoon: (072) 567 5010, E-mail: info@vrnhn.nl,
Internet: www.vrnhn.nl, Twitter: @vrnhn, KvK: 37158900, BTW: 8125.77.176, IBAN: NL83 BNGH 0285 1080 50, BIC: BNGH NL 2G

Graag vragen wij om uw reactie op de inhoudelijke kaders en bijbehorende financiën zoals opgenomen in de kadernota voor 2023. Wij horen graag uw eventuele wensen en bedenkingen over het Regionaal Risicoprofiel en de oprichting en deelname aan de stichting risicobeheer veiligheidsregio's.

Graag zien wij uw zienswijze voor 1 maart 2022 tegemoet, zodat wij deze tijdig met een reactie kunnen agenderen voor de algemeen bestuursvergadering van 4 maart 2021.
Het algemeen bestuur zal uw zienswijzen meenemen in de besluiten over deze drie onderwerpen.

Met vriendelijke groet,

Anja Schouten
Voorzitter Algemeen Bestuur

Krishna Taneja
Directeur veiligheidsregio

Hertog Aalbrechtweg 22, 1823 DL ALKMAAR, Postbus 416, 1800 AK ALKMAAR, Telefoon: (072) 567 5010, E-mail: info@vrnhn.nl,
Internet: www.vrnhn.nl, Twitter: @vrnhn, KvK: 37158900, BTW: 8125.77.176, IBAN: NL83 BNGH 0285 1080 50, BIC: BNGH NL 2G

Kadernota Veiligheidsregio Noord-Holland Noord voor 2023

Hoofddoelstelling	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord richt zich op het **verkleinen van risico's** en het **beperken van leed en schade bij incidenten**. We doen dit door adequate hulp te bieden en samen te werken met partners, inwoners en ondernemers.

Algemeen	Wij willen ons **doel bereiken door samen te werken**. Niet alleen met gemeenten en andere ketenpartners, maar ook met inwoners en ondernemers. Samen gaan we aan de slag met voorkomen, voorbereiden, coördineren en hulpverlenen. Speciaal over uw gemeente vindt u verhalen en cijfers op de website **mijngemeente.vrnhn.nl**. Ook ziet u in de dashboards hoe wij de speerpunten en ambities invullen.

Doelstellingen: Wat willen we bereiken in 2020-2023	## Beleidsplan 2020-2023 In het beleidsplan 2020-2023 zijn onze hoofddoelstellingen geformuleerd. In deze kadernota wordt ingegaan op de belangrijkste actuele kaders en ontwikkelingen voor het jaar 2023. ## Coronavirus en taakstelling De activiteiten in het beleidsplan 2020-2023 waren opgesteld voor het uitbreken van het coronavirus en de taakstelling 2022 en 2023. De veiligheidsregio heeft de afgelopen jaren alle zeilen bij moeten zetten in de strijd tegen het coronavirus en de verwachting is dat dit ook nog wel even voortduurt. Het coronavirus heeft een grote impact (gehad) op de veiligheidsregio. Tot op heden heeft de veiligheidsregio de financiële impact weten te beperken. Helaas hebben de gemeenten het financieel zwaar door extra uitgaven in het kader van de Wmo en jeugdzorg. Daarom besloot het algemeen bestuur in maart 2021 dat Veiligheidsregio Noord-Holland Noord in 2022 en 2023 bijna 1,4 miljoen euro moet bezuinigen. De bezuiniging voor 2022 van ruim € 675.000 is inmiddels met efficiency maatregelen ingevuld. De bezuinigingsmaatregelen voor 2023 hebben direct impact op de taken van de veiligheidsregio en op de snelheid en realiseerbaarheid van wat de veiligheidsregio wil bereiken op de beleidsthema's zoals beschreven in deze kadernota. De taakstelling zal, naast het coronavirus, een te grote impact hebben op de belangrijke bewegingen die de veiligheidsregio al reeds heeft ingezet op het gebied van de modernisering van de brandweer, nieuwe crisistypen, de omgevingswet, ambulancezorg, veilig leven, en de verbinding tussen zorg en veiligheid. In de bestuurlijke dialoogsessie van 12 november 2021 is daarom door het algemeen bestuur de denkrichting verkend om af te zien van realisatie van de taakstelling 2023. De snelheid in het realiseren van deze activiteiten zal wel deels afhankelijk blijven van de impact van het coronavirus op de veiligheidsregio. ## Nieuwe crisistypen De veiligheidsregio is optimaal toegerust op de incidenten en crises met een

lokaal of regionaal effect, maar de (maatschappelijke) ontwikkelingen vragen om voorbereiding op die ongekende crisis, zoals digitale verstoringen, langdurige energie-uitval, grootschalige pandemieën en andere typen crises waar Nederland minder ervaring mee heeft. Dat betekent dat de veiligheidsregio's in staat moeten zijn verschillende crises te beheersen met allerlei crisispartners, daarom is nieuwe crisistypen één van de thema's in het beleidsplan 2020-2023.

Dit vraagt om intensivering van de samenwerking met onze partners, tussen veiligheidsregio's en met de nationale crisisbeheersingsorganisatie. Dit heeft zich gemanifesteerd in het advies van de Evaluatiecommissie wet Veiligheidsregio en ook de coronacrisis onderstreept dat de gangbare crisisorganisatie niet volstaat.

Crisisbeheersing moet meer worden vormgegeven vanuit netwerksamenwerking waarbij alle crisispartners zoveel mogelijk vanuit eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden bijdragen aan crisisbeheersing. Bij de samenstelling van het netwerk moeten de aard en de schaal van de specifieke dreiging of crisis leidend zijn. Omdat crises op verschillende manieren tot uiting kunnen komen, zijn telkens wisselende crisispartners en verschillende expertise nodig. Om dit te kunnen waarmaken, is het van belang alle partners in beeld te hebben en daar goede afspraken mee te maken. Op basis van het risicoprofiel, een terugblik op tien jaar GRIP-incidenten, het belang en de invloed van de verschillende partners en bestaande samenwerkingsovereenkomsten zijn zeventig partners gedefinieerd waar een actieve netwerkrelatie mee moet worden opgebouwd.

De geschetste ontwikkelingen en het risicoprofiel van de regio vragen om meer urgentie en een versnelling op het beleidsthema nieuwe crisistypen. De veiligheidsregio heeft nu niet de capaciteit om de basis op orde te krijgen en heeft ook minder fte's in vergelijking met ander veiligheidsregio's. De veiligheidsregio moet haar capaciteit uitbreiden met 2 fte in 2023, om invulling te geven aan de volgende 3 bestuurlijke beleidspeerpunten:

1. Intensivering van de samenwerking op de nieuwe crisistypen met de gemeenten en de andere 70 crisispartners op risico-en crisisbeheersing.
2. Een flexibele(re) crisisorganisatie en netwerksamenwerking om sneller en beter in te spelen op een (langdurige) regionale en grensoverschrijdende crisis.
3. Versterken van de regisseursrol van de veiligheidsregio om gemeenten en partners voor te bereiden op een éénduidige optreden tijdens nieuwe maar ook 'klassieke' incidenttypen (zoals branden met gevaarlijke stoffen).

Veranderopgave brandweer

De afgelopen jaren is met de experimenten van Brandweer 360 de basis gelegd voor de voorbereiding van de brandweerorganisatie op de door demografische, infrastructurele en technische ontwikkelingen snel veranderende maatschappij. Meerdere innovatieve concepten, zoals de brandweerassistent, lokale initiatieven op het gebied van Veilig Leven en flexibele uitrukconcepten (zoals de SI-2), zijn kansrijk gebleken.

Het kost echter steeds meer inspanning om onze prestaties op niveau te

houden. Nieuwe crisistypen zorgen voor een veranderende inzet (meer grootschalig en langdurig) en inzetten zijn van toenemende complexiteit. Dit vraagt om meer adaptiviteit en nieuwe werkwijzen. Met als belangrijk doel dat brandweermensen vakbekwaam zijn én blijven en op een veilige manier brandweerzorg kunnen blijven leveren. Daarom is het tijd voor een nieuwe fase van modernisering van onze brandweerzorg.

In augustus 2021 heeft het bestuur richting gegeven aan de veranderopgave voor de brandweer, in drie concrete ontwikkelsporen:

1. Vraag- en risicogerichte Brandweerzorg

De brandweer is flexibel en adaptief georganiseerd op basis van (lokale) risico's in de regio. We differentiëren in onze organisatie met verschillende inzetconcepten en type brandweerposten. We bestrijden complexe en risicovolle incidenten op innovatieve wijze met daarvoor opgeleid personeel. Daarnaast zorgen we voor robuuste basisposten en basistaken voor de standaardincidenten. Op basis van historische incidentgegevens en lager risicoprofiel krijgen posten een takenpakket op maat zonder de hoog risicotaken. Dit vermindert de belasting op vrijwilligers en bevordert het aantrekken van meer diverse doelgroepen. Dit spoor is een vervolgstap binnen het brandweerzorgplan dat vanuit Brandweer 360 is gestart.

2. Van Repressie naar Preventie

De brandweer beweegt als organisatie "meer naar de voorkant". Vanuit samenwerking in nieuwe en bestaande partnerships en het versterken van burgerparticiaptie (met sociale innovatie). Breder kijkend naar onze maatschappelijke taak en het inzetten van het huidige potentieel binnen de Veiligheidsregio, bijvoorbeeld op het gebied van voorlichting en nazorg. Door samen met lokale partners te investeren in bijvoorbeeld oefeningen. We gaan lokale experimenten stapsgewijs uitbouwen naar succesvolle regiobrede programma's. Dit doen we onder andere samen met de gemeenten en actief in en met de gemeenschap. Risicobeheersing en de netwerkfunctie van de Veiligheidsregio worden doorontwikkeld, vanuit o.a. de implementatie van de omgevingswet.

3. Brandweer als crisispartner

In dit spoor verkennen we adaptieve en duurzame ontwikkelrichtingen in het snel veranderende speelveld en nieuwe crisistypen. We willen als brandweerorganisatie breed inzetbaar zijn in maatschappelijke urgenties en crises en aantrekkelijk blijven voor nieuwe generaties om (vrijwillig) bij te dragen. We gaan op zoek naar kansen om met partners verder te bouwen aan multidisciplinaire zorg- en veiligheidsteams.

Vervolgstappen

In opdracht van het bestuur werkt de brandweer in Q1 en Q2 van 2022 de drie ontwikkelrichtingen uit in een organisatiestrategie en veranderaanpak voor 2022 – 2025. Hierbij wordt een inclusief proces ontworpen om actief met praktijk en omgeving te bouwen aan een toekomstgerichte brandweerorganisatie. Lopende experimenten worden hierin geïntegreerd en er zal aangesloten worden bij landelijke strategie- en beleidsontwikkeling,

zoals een landelijk toekomstverkenning die in Q1 van 2022 wordt afgerond.

Omgevingswet

De Omgevingswet treedt naar verwachting op 1 juli 2022 in werking. Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, GGD Hollands Noorden en Veiligheidsregio Noord-Holland Noord trekken gezamenlijk op ten behoeve van de gemeenten in de voorbereiding op de nieuwe wet om uiteindelijk een zorgvuldige implementatie mogelijk te maken.

Begin 2022 zal een voorstel worden gedaan voor een programma voor de taakuitvoering in 2023 en verder. Dit voorstel zal voorzien in een programma dat een verdere invulling van de taken uit de gemeenschappelijke regeling op het gebied van risicobeheersing, brandveiligheid en crisisbeheersing beschrijft. Het beschrijft de samenwerking tussen de gemeenten en de veiligheidsregio op het gebied van de fysieke leefomgeving. Het programma is integraal onderdeel van de begroting van de veiligheidsregio en de gemeenten betalen daaraan hun bijdrage op basis van samenwerkingsafspraken die met iedere gemeenten worden gemaakt. In 2022 worden hiermee de eerste ervaringen opgedaan op basis van de geïnventariseerde (maatwerk-)inzet per gemeente. Binnen het totale budget op jaarbasis kan een gemeente schuiven in de inzet over de verschillende activiteiten. Daarmee is ook de noodzakelijke flexibiliteit ingebouwd om het komend jaar samen op weg te gaan in het nieuwe stelsel van de fysieke leefomgeving.
Op basis van de ervaringen opgedaan in 2022 kunnen mogelijke aanpassingen in de samenwerkingsafspraken per gemeente volgen en daarmee aanpassing aan de bijdrage van de gemeente.

Veilig Leven

Het voorkomen van leed en schade is een belangrijke pijler van onze dienstverlening. In huis voelen we ons veilig, maar thuis is ook de plek waar zich de meeste ongelukken en branden voordoen. Met name onder ouderen veroorzaakt dit leed.

We kunnen verschil maken door niet alleen gebruik te maken van de kracht van onze eigen medewerkers, maar ook door de samenleving te mobiliseren. We sluiten per gemeente en samen mét de gemeente preventiecoalities met organisaties die achter de voordeur komen. Medewerkers van deze organisaties krijgen een training van de brandweer, leren wanneer en hoe ze naar ons kunnen doorverwijzen. In het onderwijs laten we leerlingen zien waar ze thuis op kunnen letten én bij opa en oma of de oudere buren. Met communicatiecampagnes stimuleren we mensen om hun eigen huis en dat van hun naasten veiliger te maken, eventueel met behulp van slimme sensoren.

We maken slimme combinaties. Zo kan de brandweer bij het adviseren over een veilige vluchtweg, ook tips meenemen over het voorkomen van valongelukken op de trap. En zo kunnen zorg- en welzijnsorganisaties met hulp van de veiligheidsregio ook helpen branden te voorkomen.

Het streven is om in alle gemeenten een op maat gemaakte aanpak voor

brand- en valpreventie te implementeren, om zo goed aan te kunnen sluiten bij lokale initiatieven en behoeften. Doelstelling is om ieder jaar met maximaal drie nieuwe gemeenten deze aanpak te volgen. Door corona heeft dit vertraging opgelopen, onder andere omdat fysieke activiteiten niet konden worden uitgevoerd. Wel is hierdoor het online bereiken van inwoners in een stroomversnelling geraakt, door onder meer webinars en social media-campagnes in te zetten.

De gemeenten waar de aanpak al is geïmplementeerd zijn Alkmaar, Bergen, Drechterland en Schagen. Hollands Kroon en Texel sluiten in 2022 aan, met andere gemeenten is de veiligheidsregio in gesprek. Het streven is om eind 2023 de werkwijze in tien gemeenten doorgevoerd te hebben en daarna de overige gemeenten aan te sluiten.

Naast de aanpak per gemeente zijn er ook regiobrede activiteiten, zoals lessen op basisscholen, voorlichting na brand en mediacampagnes.

Aanzetten tot gedragsverandering werkt, dat zien we in de praktijk en dat zien we in de resultaten van enquêtes. We investeren in data-analyse en effectmetingen. Dat doen we niet alleen om te zien of we met onze activiteiten ons doel geraakt hebben, maar ook om steeds gerichter te werk te kunnen gaan en prioriteit te geven aan de mensen die het meeste risico lopen.

Zorg en Veiligheid

In de commissie Zorg en Veiligheid, werken burgemeesters, wethouders en vertegenwoordigers van de politie, justitie, VNG, GGD en GGZ aan vraagstukken op het snijvlak van zorg en veiligheid die regionale afstemming behoeven. Als Veiligheidsregio Noord-Holland Noord ondersteunen we de commissie en kunnen we in het organiseren van de afstemming en samenwerking een coördinerende rol vervullen. Als veiligheidsregio met een groot netwerk aan ketenpartners opereren we op de gepaste schaal om verschillende partijen bij elkaar te brengen.
De commissie werkt op basis van de vraag van de gemeenten. Wanneer gemeenten tegen problemen aanlopen die ze niet op eigen schaal kunnen oplossen, kunnen ze de commissie inschakelen. De besluitvorming over zorg- en veiligheidsvraagstukken blijft daarmee bij de gemeente zelf. Daarmee zorgen we voor een afbakening van taken van de commissie.
De commissie begeleidt een aantal thema's op het snijvlak van zorg en veiligheid, zoals momenteel mensen met onbegrepen gedrag, Geweld hoort nergens thuis, In control of Jeugd, Alcohol en Drugs In 2021 is het thema re-integratie ex gedetineerden toegevoegd. Voor 2022 en verder bestaat de mogelijkheid nieuwe thema's toe te voegen.
Daarnaast is de commissie de stuurgroep van het Zorg- en Veiligheidshuis. Voor wat betreft secretariaat en ondersteuning van de commissie en het project personen met verward gedrag na 2022 is in personele zin geborgd. Vanuit het Rijk is 10 miljoen structureel toegezegd voor ondersteuning voor het Zorg- en Veiligheidshuis. Dit voor de implementatie van de ketenveldnorm, die nu door de Veiligheidsregio vanuit de projectgelden wordt gefinancierd. Voor het Zorg- en Veiligheidshuis NHN zal dit ongeveer € 300.000 zijn. Met deze financiële injectie is de basis op orde.

Ambulancezorg

Zoals bekend is sinds 2021 is de wet ambulancevoorzieningen van kracht. Hiermee kregen de huidige RAV's met het oog op continuïteit een vergunning voor onbepaalde tijd. Zo ook onze RAV. Hierdoor kan onze Regionale Ambulance Voorziening (RAV) ook de komende jaren blijven investeren in een kwalitatief hoogwaardig ambulancezorg. Waarschijnlijk ook veranderende Ambulancezorg in de zin van verschuiving naar meer mobiele zorg zonder vervoer. De Houtskoolschets Acute Zorg (juli 2020) van het ministerie van VWS noemt voor toekomstige inrichting van de Acute Zorg in Nederland pijlers als meer acute zorg thuis, zorgmeldkamers en integrale spoedposten.

Regionale Ambulance Voorziening (RAV) Noord-Holland Noord moet nadrukkelijk inspelen op de veranderende zorgvraag en de aanpassingen van de patiëntenstromen o.a. door de vergrijzing en de ontwikkeling dat mensen steeds langer thuiswonen. De zorgvraag neemt toe, maar wordt ook steeds complexer. Patiënten hebben steeds vaker meerdere chronische aandoeningen en wensen oplossingen op maat. NWZ ziekenhuislocaties (Den Helder en Alkmaar) als het Dijklander Ziekenhuis (Hoorn en Purmerend) spelen met specialisaties hierop in. Dit betekent onder andere meer overplaatsingen, langere rijafstanden, langere rijtijden en sneller ziekenhuisstops in onze regio. Voor het inspelen op dit soort ontwikkelingen, is differentiatie door middel van niet spoedeisende complexe ambulancevervoer zoals midden en laag complexe ambulancevervoer een noodzaak. En vanaf medio 2021 heeft die differentiatie in de vorm middencomplex ambulancezorg daadwerkelijk invulling gekregen. Het is inmiddels duidelijk dat hiermee in een behoefte wordt voorzien en er sprake is van een efficiëntere inzet van ambulance eenheden. Met behulp van BI instrumenten zoekt en bewaakt de ambulanceorganisatie constant naar het optimale rendement van differentiaties binnen de ambulancezorg.

De RAV investeert nadrukkelijk op vergroten van AED netwerk en burgerhulpverlening. Als zodanig participeert actief in het NHN project Hart aan de Slag dat zich hierop richt. Innovaties zoals Electra Stroke zullen mogelijk in 2022/23 verder omarmt worden, maar dan voor de gehele RAV. Electra Stroke richt zich erop dat door het maken van een hersenfilm in de ambulance patiënten direct naar het juiste ziekenhuis kunnen worden gebracht, waar de beste interventie kan worden uitgevoerd. Daarmee wordt belangrijkste tijdswinst geboekt en verbetert de uitkomst voor de patiënt. De meldkamer ambulance is een belangrijke eerste schakel in de ambulancezorg. Vanaf 2022 is stapsgewijze invoer van applicaties als RescueTrack en Ambuplanner gestart. Deze geven nu al een stevige impuls geven aan snelheid en kwaliteit in het Meldkamerdomein.

De RAV NHN mocht op basis van het meest recente referentiekader spreiding en beschikbaarheid van het RIVM wederom (2021 – 24, 2022 – 13) diensten uitbreiden in Noord-Holland Noord. Een meer duidelijke erkenning van de voor een ambulanceorganisatie complexe geografische kenmerken van onze regio. We zien dat mede hierdoor ook terug in duidelijk verbeterde ritprestaties. Uitdaging voor RAV Noord-Holland Noord en dat geldt voor elke RAV in Nederland, is en blijft vooral om de uitbreiding van personeel op de ambulance

	voor elkaar te krijgen. Voor onze RAV lukt dat wonderwel. Maar de RAV NHN vist voor de aankomende ambulanceverpleegkundigen uit de vijver van de ziekenhuizen. Dat was altijd al zo, maar in het licht van de algehele personele krapte in de acute zorg, blijft dat wrang voor de ziekenhuizen. De RAV NHN experimenteert deels al met combi-personeel ambulance – ziekenhuizen en wil dat verder uitbouwen. Al jaren zijn er knelpunten in de gedateerde ambulancehuisvesting van Den Helder en Hoogkarspel. Grootste struikelblok vormde de ontbrekende financiële middelen. In coproductie met de Zorgverzekeraars is een rapportage huisvestingsplannen RAV NHN met doorkijk naar 2025 tot stand gekomen en eind november 2020 financiering vanuit de Zorgverzekeraars verkregen. De huidige planning van realisatie ziet er als volgt uit: ingebruikname nieuwbouw Den Helder (2024), nieuwbouw Hoogkarspel (2022), uitbreiding stalling Wognum (2022), 2e locatie Texel (voor zomer 2022).
Verwachtingen ten aanzien van 2024 - 2026	De volgende ontwikkelingen zullen ook in 2024 - 2026 relevant zijn: 1. De veranderopgave zal in het brandweerprogramma opgenomen zijn. 2. Oriëntatie op nieuwe crisistypen als digitale ontwrichting, klimaat, extreem geweld, pandemie zal in het programma van risico en crisisbeheersing opgenomen zijn. 3. De taken in het kader van de Omgevingswet zullen in een vast programma zijn vastgelegd. 4. Veilig Leven zal een vast programma zijn. 5. Zorg en Veiligheid zal een vast programma zijn.

Wat gaan we doen?	**Waarom doen we dit?**	**Wat mag het kosten?**	**Planning**
Veranderopgave brandweer	Bestuurskeuze	Binnen de lopende begroting, mits geen nieuw beleid wordt afgesproken.	2023-2026
Nieuwe Crisistypen	Bestuurskeuze (vooruitlopend op wettelijke opdracht)	Investering in € 190.000 structureel	2023
Omgevingswet (risicobeheersing)	Wettelijk	Afhankelijk van bestuurlijke afspraken per gemeente.	2023
Veilig leven	Bestuurskeuze	Binnen de lopende begroting, mits geen nieuw beleid wordt afgesproken.	2023-2026
Zorg en Veiligheid	Bestuurskeuze	Binnen de lopende begroting, mits geen nieuw beleid wordt afgesproken.	2023-2026

Bijlagen

Verloop meerjarenperspectief 2023 – 2026

Onderdeel	Bedragen x €1.000			
	2023	2024	2025	2026
Stand primaire begroting 2023 - 2026 (saldo)	-	-	-	-
Wijzigingen nadien (met AB besluit)				
1.				
Totaal wijzigingen nadien	**-**	**-**	**-**	**-**
Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering				
1. Salarissen	48.106	48.926	49.727	50.646
2. Afschrijvingen en rente	6.234	6.477	6.906	7.206
3. Overige lasten	19.234	19.268	19.303	19.395
4. Toevoeging aan reserves	107	107	107	108
Totaal autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering	**73.681**	**74.778**	**76.043**	**77.355**
Nieuw beleid				
Totaal nieuw beleid	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal aan lasten en wijzigingen	**73.681**	**74.778**	**76.043**	**77.355**
Dekkingsmiddelen				
1. Bijdragen gemeenten (basis)	45.556	46.523	47.454	48.403
1a. Capaciteitsuitbreiding nieuwe crisistypen	190			
2. Wettelijk bedrag Nza	17.708	18.016	18.367	18.735
3. BDUR/Rijk/Ministerie	6.059	6.059	6.059	6.059
4. Overige baten	4.040	4.053	4.047	4.042
5. Onttrekking aan reserves	128	127	116	116
Totaal dekkingsmiddelen/ombuigingen	**73.681**	**74.778**	**76.043**	**77.355**
Stand kadernota voor begroting 2023 - 2026 (saldo)	-	-	-	-
Resultaat programma's: Ambulancezorg	-	-	-	-
(+ = positief, - = negatief) Veiligheidsregio	-	-	-	-

Gemeentelijke bijdrage

Loon-prijsindexatie gemeentelijke bijdrage 2023

Gemeentelijke bijdrage 2022 primaire begroting	€	44.531.499
Bij: capaciteitsuitbreiding nieuwe crisistypen	€	190.000
Bij: Loon- en prijsindexatie 2023 op basis van de FUGR (2,3%* 44.531.499)	€	1.024.224
Gemeentelijke bijdrage 2023	**€**	**45.745.723**

Loon- en prijsindexatie o.b.v. CPB cijfers			
Loon: CPB Prijs overheidsconsumptie en beloning werknemers	2,30%	0,7	1,61%
Prijs: Prijs Bruto Binnenlands Product	2,30%	0,3	0,69%
			2,30%

Volgens uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen afgerond:	**2,3%**

De loon-prijsindexatie 2023 is conform de door gemeenten vastgestelde regeling Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR) en geldend voor alle gemeenschappelijke regelingen. In de bestuurlijke dialoogsessie van 12 november 2021 is door het algemeen bestuur de denkrichting verkend om de taakstelling van 2023 niet te realiseren.

De verdeelsleutel 2023 per gemeente wordt medio februari 2022 bekend. In de begroting 2023 wordt het overzicht bijdrage per gemeente opgenomen. De verdeelsleutel 2023 per gemeente wordt medio februari 2022 bekend. In de begroting 2023 wordt het overzicht bijdrage per gemeente opgenomen. Er wordt rekening gehouden met de samenvoeging van de gemeenten Heerhugowaard en Langedijk.

Meerjarenoverzicht gemeentelijke bijdrage

Bedragen x € 1.000	2022	2023	2024	2025	2026
Beginstand	**44.529**	**44.532**	**45.746**	**46.523**	**47.454**
Indexatie (loon-prijs) conform primaire begroting	580	1.024	777	931	949
Versterking informatieveiligheid 2e tranche	100				
Capaciteitsuitbreiding nieuw e crisistypen		190			
Taakstelling	-677				
Gemeentelijke bijdrage	**44.532**	**45.746**	**46.523**	**47.454**	**48.403**

De indexatie van de gemeentelijke bijdrage voor de jaren 2022 e.v. zijn gebaseerd op de CEP cijfers van het CPB van maart 2021.

CPB raming Centraal Economisch Plan maart 2021

	2022	2023	2024	2025	2026*
Prijs bruto binnenlands product	1,40%	2,30%	1,60%	1,60%	2,00%
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	1,30%	2,30%	1,80%	2,10%	2,00%
Gemeentelijke indexatie	1,3%	2,3%	1,7%	2,0%	2,0%

* Voor 2026 zijn nog geen cijfers beschikbaar en is een indexatie van 2% genomen.

Kengetallen (uit begroting 2022)

Begroting jaar	Verloop van de kengetallen					
Kengetallen:	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Netto schuldquote	0,48	0,55	0,50	0,53	0,50	0,41
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	0,48	0,55	0,50	0,53	0,50	0,41
Solvabiliteitsratio	0,09	0,08	0,09	0,08	0,08	0,09
Structurele exploitatieruimte	4,31%	-0,26%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

- Netto schuldquote: Een ratio van 1 of lager gekwantificeerd als voldoende. Meerjarig voldoet VR NHN aan deze norm.
- Solvabiliteit: algemeen wordt een ratio van 1 of hoger gekwantificeerd als voldoende. Bij VR NHN is de ratio beduidend lager wat wordt veroorzaakt door:
    - een relatief laag eigen vermogen; als gevolg van een restrictie van maximaal 2,5% van de totale lasten;
    - een omvangrijke leningenportefeuille als gevolg van de overname van roerende en onroerende goederen van gemeenten in het kader van de regionalisering in 2014.
- Structurele exploitatieruimte: deze begroting is gebaseerd op structurele baten en lasten. De structurele exploitatieruimte is nihil, waardoor de ratio laag is.

Mutaties meerjarenraming 2023-2025 (uit begroting 2022)

Het volgende overzicht betreft de mutaties ten opzichte van de meerjarenraming opgenomen in de begroting 2022.

Onderdeel	Bedragen x €1.000 2023	2024	2025	
Stand primaire begroting 2022 - 2025 (saldo)	-	-	-	
Wijzigingen nadien (met AB besluit)				
	-	-	-	
Totaal wijzigingen nadien	**-**	**-**	**-**	**-**
Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering				
1. Salarissen	440	536	598	
2. Afschrijvingen en rente	-213	-212	87	
3. Overige lasten	1.033	1.141	960	
4. Toevoeging aan reserves	-	-2	-3	
Totaal autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering	**1.260**	**1.463**	**1.642**	**-**
Nieuw beleid				
	-	-	-	
Totaal nieuw beleid	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal aan lasten en wijzigingen	**1.260**	**1.463**	**1.642**	**-**
Dekkingsmiddelen				
1. Bijdragen gemeenten (basis)	1.078	1.230	1.390	
1a. Capaciteitsuitbreiding nieuwe crisistypen	190	193	197	
2. Wettelijk bedrag Nza	-13	46	92	
3. BDUR/Rijk/Ministerie	118	118	118	
4. Overige baten	-113	-125	-155	
5. Onttrekking aan reserves	-	1	-	
Totaal dekkingsmiddelen/ombuigingen	**1.260**	**1.463**	**1.642**	**-**
Afw. kadernota t.o.v. begroting 2022 - 2025 (saldo)	-	-	-	-
Resultaat programma's: Ambulancezorg	-	-	-	-
(+ = positief, - = negatief) Veiligheidsregio	-	-	-	-

Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering

Door stijging van cao's in het voorgaande jaar en uitbreiding van ambulance diensten is er salarisgroei. De salarisgroei is ook hoger door de verwachte hogere indexatie conform het CPB voor de volgende jaren. Het is nog niet bekend wat nieuw af te sluiten cao's ambulancezorg en veiligheidsregio tot gevolg gaan hebben. De rente en afschrijvingen dalen door de (terug-)verkoop van kazernes aan gemeenten. De overige lasten zijn toegenomen door hogere indexatie conform de cijfers vanuit het CPB. De kostenontwikkeling groeit mee met de huidige inflatie. Daarnaast wordt ook de bezuiniging 2023 niet geeffectueerd in de cijfers van 2023 en verder.

Dekkingsmiddelen

De bijdragen van de gemeenten komen hoger uit dan waarmee rekening is gehouden in de begroting 2022. Dit is met name veroorzaakt door de hoger dan verwachte indexatie op loon- en prijscompensatie vanuit de voorgeschreven CPB cijfers. Dit is ook terug te zien in de hierboven genoemde salarisstijging en kosten ontwikkeling op de overige lasten als gevolg van de gestegen indexaties. Daarnaast is vooralsnog geen rekening gehouden met de bezuiniging 2023. In de bestuurlijke dialoogsessie van 12 november 2021 is door het algemeen bestuur de denkrichting verkend om de taakstelling van 2023 niet te realiseren. Ook is nu de structurele capaciteitsuitbreiding nieuwe crisistypen € 190.000 opgenomen. De rijksbijdrage BDUR is aangepast aan de bedragen genoemd in de brief van 7 juni 2021 van het Ministerie van Justitie en Veiligheid.

Voorstel

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Vergadering	algemeen bestuur
Datum	4 maart 2022
Onderwerp	Invullen rol veiligheidsregio nieuwe crisistypen
Agendapunt	
Bijlage nr	
Voorstel	Het algemeen bestuur wordt gevraagd: - Kennis te nemen van de uitdagingen op het gebied van nieuwe crisistypen voor de veiligheidsregio. - In te stemmen met een formatie-uitbreiding van 2 fte per 2023 om invulling te kunnen geven aan de rol die op basis van de wettelijke taak gevraagd wordt en het hiervoor benodigde bedrag van 190.000 euro beschikbaar te stellen via de verdeelsleutel. - Opdracht te geven om een verdere verkenning uit te voeren wat nog meer nodig is om een goede invulling te geven aan de voorbereiding op nieuwe en ongekende crisistypen.

Inleiding

Op basis van eerste verkenningen in deze beleidsplanperiode en de ervaringen met aanpak van de Coronacrisis blijkt dat de wijze waarop de crisisbeheersing is georganiseerd zich versneld zal moeten aanpassen aan nieuwe crisistypen. Tijdens de bestuurlijke dialoogsessie op 12 november jongsleden is gesproken over deze ontwikkelingen en is gevraagd om een voorstel. Met dit voorstel wil de veiligheidsregio invulling geven aan een noodzakelijk uitbreiding voor 2023 middels de kadernota.

Context en aanleiding

De regio ziet zich geconfronteerd met nieuwe dreigingen; zie ook het nieuwe regionale risicoprofiel. Veranderingen in het klimaat (denk aan de clusterbuien in juni 2021), nieuwe energiebronnen, de drukte op de Noordzee en dreiging van digitale ontwrichting[1] creëren nieuwe en complexe vraagstukken voor onze samenleving. Daarnaast zijn er ook nog ongekende crises die zullen gaan voortkomen uit de toenemende verwevenheid van sectoren en complexiteit van onze samenleving. In het beleidsplan 2020-2023 is het thema ‘nieuwe crisistypen’ daarom reeds benoemd als één van de speerpunten.

Ervaringen Coronacrisis

De coronacrisis laat zien dat de gangbare crisisorganisatie niet meer volstaat; we moeten veel intensiever samenwerken met onze partners, tussen veiligheidsregio’s onderling en met het Rijk. Bovendien moeten we de organisatie inrichten voor een langere duur en de veerkracht van de samenleving ondersteunen, als voorbeeld vanuit de processen communicatie en bevolkingszorg. Veerkracht kan immers het verschil betekenen tussen een korte verstoring van voorzieningen en langdurige maatschappelijke ontwrichting.[2]

Evaluatie Wet veiligheidsregio’s

In het advies van de Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio’s komt naar voren dat grensoverschrijdende samenwerking -tussen de regio’s of samenwerking met het Rijk en

[1] Zo waarschuwt de WRR in een rapport voor de gevaren van grootschalige digitale ontwrichting (WRR, 2019).
[2] Versterken van veerkracht. Naar een gezamenlijke aanpak van ongekende crises, IFV, maart 2020.

internationale partners- noodzakelijk is. De commissie constateert dat voor de aanpak van crises een flexibele crisisorganisatie vereist is, die wordt vormgegeven op basis van netwerken van crisispartners.[3]

Noodzakelijke versterking netwerkrol

Gemeenten en crisispartners zijn zelf verantwoordelijk voor hun eigen bijdrage aan de (voorbereiding op de) crisisbeheersing óók bij nieuwe crisistypen. Dit vraagt ook extra inzet van de gemeenten zelf. De veiligheidsregio draagt echter wel zorg voor de coördinatie en heeft een rol om de samenwerking tussen partners mogelijk te maken. De ontwikkelingen, zoals hiervoor benoemd, stellen echter andere eisen aan de invulling van die rol. Het vraagt extra inzet rond de volgende speerpunten:

Intensivering van de samenwerking
De basis voor de samenwerking bij crises is dat mensen elkaar kennen, een risico dialoog met elkaar voeren, plannen op elkaar afstemmen en met elkaar oefenen. Daarom investeert de veiligheidsregio in het netwerk. Op basis van het risicoprofiel, een terugblik op tien jaar GRIP-incidenten, het belang en de invloed van de verschillende partners en bestaande samenwerkingsovereenkomsten zijn zeventig (nieuwe) partners gedefinieerd waar een actieve netwerkrelatie mee moet worden (opgebouwd en) onderhouden.

Invulling van de taak van de veiligheidsregio
De veiligheidsregio heeft een wettelijke taak in de (voorbereiding op) rampen en crises. Met de opkomst van de nieuwe crisistypen zal de regio mee moeten ontwikkelen. Het invullen van deze taak vraagt om professionals, die zich als adviseur en verbinder opstellen in het netwerk, vanuit deskundigheid rond crises partners stimuleren zich optimaal voor te bereiden en vooral mensen die op de juiste momenten, de juiste contacten kunnen leggen. Waar mogelijk gebeurd dit op NW4 niveau.

Een flexibele(re) crisisorganisatie en netwerksamenwerking
Om sneller en beter in te spelen op een (langdurige) regionale en grensoverschrijdende crisis zal een crisisorganisatie moeten worden ingericht, die de netwerksamenwerking ondersteund. Deze organisatie zal flexibel van aard zijn, zodat diverse partners kunnen aansluiten voor korte of langere duur (in- en uitstappen moet mogelijk zijn). Bij de samenstelling van het netwerk moeten de aard en de schaal van de specifieke dreiging of crisis leidend zijn en daarop moeten we samen organiseren, over grenzen heen niveau). Het inrichten van deze organisatie en het onderhouden ervan zal de komende periode het nodige vragen van de veiligheidsregio (en partners).

Uitwerking

De (voorbereiding op de) crisisbeheersing wordt binnen de regio uitgevoerd door de afdeling Risico- en Crisisbeheersing. Deze afdeling bestaat sinds de oprichting in 2015 uit circa 15 fte en richt zich op de meer lokale en regionale crisistypen. Daarbij worden werkzaamheden verricht zoals; inventarisatie en analyse van risico's (RRP), planvorming en scenario ontwikkeling, voorbereiding van informatiemanagement, vakbekwaamheid van de 150 sleutelfunctionarissen in de crisisstructuur,

[3] Evaluatie Wet veiligheidsregio's, Samenvatting, conclusies en adviezen. Naar toekomstbestendige crisisbeheersing en brandweerzorg, 4 december 2020, p. 3.

voorbereiding op crises rond evenementen, kwaliteitszorg en professionalisering van de gezamenlijke crisisbeheersing. Op dit moment wordt een flink beslag gelegd op de capaciteit ten gunste van de 'nieuwe crisistypen' waardoor de bestaande taken onder druk staan. Dat betekent ook dat een keuze wordt gemaakt in de 70 partners waar intensiever contact mee is (gezamenlijke planvorming en oefenen) en partners waar minder intensief contact mee is. De partners hebben ons nodig om tot een gezamenlijke risicoanalyse, preparatie, respons en herstel te komen. Op dit moment kunnen wij niet meer aan de vraag voldoen.

Met een formatie-uitbreiding van 2 fte in 2023 kan een eerste stap kan worden gezet om de extra inzet voor dit thema mogelijk te maken.

Benchmark andere veiligheidsregio's

Bij een vergelijking van de capaciteit voor (voorbereiding op) de crisisbeheersing komt naar voren dat gemiddeld 20 fte aan formatie beschikbaar is voor uitvoering van deze taken. De afdeling risico- en crisisbeheersing van Noord-Holland Noord bestaat sinds 2015 uit circa 15 fte. De vergelijking is gemaakt met regio's die qua aard van risico's en inwoneraantallen overeenkomen met Noord-Holland Noord, zijnde: Kennemerland, Brabant Noord en Hollands Midden.

Consequenties

Om invulling te kunnen geven aan deze versnelling rond het thema nieuwe crisistypen, zal een formatie-uitbreiding van 2 fte noodzakelijk zijn. Het algemeen bestuur wordt gevraagd om het bijbehorende bedrag van 190.000 euro op jaarbasis op te nemen in de kadernota.

Voorstel

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Vergadering	algemeen bestuur
Datum	4 maart 2021
Onderwerp	Oprichting stichting risicobeheer
Agendapunt	
Bijlage nr	
Voorstel	Het algemeen bestuur wordt gevraagd dit voorstel tot oprichting van en deelname aan de stichting risicobeheer veiligheidsregio's, die de veiligheidsregio's op het thema risicobeheer rondom ongevallen en schade adviseert en voor de veiligheidsregio's (ongevallen)verzekeringen vast te stellen.

Kern en beoogd effect

Op 4 oktober 2021 heeft het Veiligheidsberaad ingestemd met het voorleggen aan de regio's van een voorstel tot vorming van een stichting Risicobeheer voor de gezamenlijke veiligheidsregio's. De veiligheidsregio's zijn zich namelijk bewust geworden, door een aantal interne en externe ontwikkelingen, van het belang van een goede regeling voor aanspraken van medewerkers die getroffen worden door een ongeval tijdens het werk. Het is wenselijk gebleken aanspraken van medewerkers in gezamenlijkheid te financieren in een mix van verzekeren en zelf/samen dragen. En daarvoor een gezamenlijk expertisebureau op te richten. Aangezien hiervoor een stichting de aangewezen vorm blijkt is het aan de besturen van de veiligheidsregio's om hierover te besluiten. De gemeenteraden moeten in gelegenheid worden gesteld 'wensen en bedenkingen' naar voren te brengen.

Achtergrond

In de loop der tijd bleek dat de dekking van de ongevallenverzekering niet in alle gevallen (meer) aansloot bij de verwachting die zowel de veiligheidsregio als ook de medewerker hadden. Veelal spitst zich dit toe op de vraag of aan alle elementen van ongevalsdefinitie is voldaan, terwijl de medewerker evident letsel heeft opgelopen tijdens zijn werk. Daarnaast is sprake van een 'verharding' van de verzekeringsmarkt, hetgeen inhoudt dat het aantal aanbieders afneemt, premies stijgen en voorwaarden versoberd worden met als gevolg dat de verzekerbaarheid onder druk komt te staan. Dit alles heeft bijgedragen aan de gedachte dat verzekeren 'slechts' een van de mogelijke opties is om financiële risico's als gevolg van schade bij ongevallen op te vangen. In feite is daarmee de stap gezet van 'verzekeringsdenken naar risicodenken'. Ook is de stap van 'verzekeringsdenken naar het denken in aanspraken': niet de verzekering, maar de aanspraak dient leidend te zijn voor de medewerker.

Daarnaast is gebleken dat de verzekeringsfunctie binnen de veiligheidsregio's veelal kwetsbaar is ingevuld door 'eenpitters' met beperkte formatie en beperkte kennis en ervaring. Door onderling samen te werken en verbindingen te leggen met externe expertise kan deze kwetsbaarheid worden verminderd.

Om invulling te geven aan deze uitdagingen is de RCDV het Project Risicomanagement & Verzekeringen gestart om via landelijke samenwerking, antwoord te vinden op bovenstaande ontwikkeling. Kort gezegd is het de bedoeling om:

- Landelijk te komen tot één set van aanspraken bij dienstongevallen
- Het collectief inkopen van één ongevallenverzekering (voor verzekerbare aanspraken);
- Een waarborgfonds op te richten om een oplossing te bieden voor (in ieder geval) de niet-verzekerbare aanspraken;
- Het oprichten van een (landelijk) expertisebureau dat kan adviseren en bemiddelen;
- Het aangaan van strategische samenwerkingsverbanden, w.o. met de VNG.

Dit voorstel gaat over de stap op te komen tot een stichting risicobeheer, een stap die het Veiligheidsberaad, na advisering door Bac Brandweer en Brandweerkamer, nu aan de besturen van de veiligheidsregio's voorlegt. De aangewezen rechtsvorm voor het expertisebureau risicobeheer is een stichting. Deze stichting behoeft bovendien een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

Toekomstige situatie

Bij instemming hebben de veiligheidsregio's straks een gezamenlijk expertisebureau risicobeheer waarmee zij collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en deze schades kunnen afwikkelen. Op termijn kunnen ook andersoortige risico's door dit expertisebureau worden opgepakt en vindt ook de schadebehandeling centraal plaats. Hiermee ontstaat een professionele organisatie die invulling geeft aan het risicobeheer van de veiligheidsregio's. Het expertisebureau risicobeheer heeft bovendien samenwerkingsverbanden afgesloten met soortgelijke organisaties, zoals VNG Risicobeheer en Verzekeringsbedrijf Groot Amsterdam om het initiatief waar mogelijk te versterken.

Privaatrechtelijk

Voor de activiteiten van het expertisebureau risicobeheer is een vergunning van de Autoriteit Financiële Marken (AFM) vereist. Dit vloeit voort uit wet- en regelgeving over het adviseren en bemiddelen rondom verzekeringen. Deze vergunningsplicht heeft tot gevolg dat het oprichten van een privaatrechtelijke rechtspersoon noodzakelijk is. Het is niet mogelijk om deze activiteiten onder te brengen bij een veiligheidsregio of een andere rechtspersoon. Hier liggen drie overwegingen aan ten grondslag:

1. Het is de verwachting van juridisch experts dat de AFM niet akkoord gaat met het onderbrengen van deze activiteiten bij een rechtspersoon met andersoortige activiteiten;
2. Het samenvoegen van de activiteiten van het expertisebureau met de werkzaamheden van een veiligheidsregio leidt tot aansprakelijkheidsrisico's voor de veiligheidsregio's;
3. Het expertisebureau is wettelijk verplicht om een beroepsaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten. Net als de AFM zal de beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar bedenkingen hebben bij het samenvoegen van activiteiten.

Stichting

De aangewezen rechtsvorm voor deze samenwerking is een stichting. De keuze voor de stichting is afgeleid van het reeds gegeven advies over de rechtsvorm voor een waarborgfonds. Dit fonds is

bedoeld voor het in gezamenlijkheid dragen van niet-verzekerbare risico's. Dit heet 'verzekeren' en is daarmee een activiteit die een vergunning van De Nederlandse Bank (DNB) vereist. Er kan echter voor het fonds een beroep worden gedaan op een vrijstelling van deze vergunningsplicht. Hierbij is het dan wel van belang dat geen sprake is van een winstoogmerk. Dat maakt dat gekozen moet worden tussen de rechtsvorm 'stichting' en de rechtsvormen 'onderlinge waarborgmaatschappij'. Dit laatste is een bijzondere verenigingsvorm. Gelet op de wens voor een lichte structuur wordt voor het *waarborgfonds* een stichting beoogd (een vereniging is in dat opzicht veel omvangrijker). Om de activiteiten van het *expertisebureau* hierop te laten aansluiten ligt een stichting eveneens voor de hand. Hiermee wordt geen zwaardere structuur opgetuigd dan strikt noodzakelijk is.

Vorming van de stichting voor het waarborgfonds volgt nog. Dit fonds beoogt een financieringsoplossing te zijn voor in ieder geval niet-verzekerbare risico's. Naar verwachting is een voorstel hierover in de eerste helft van 2022 gereed.

Het is niet mogelijk om de oprichting van beide stichtingen tegelijkertijd voor te leggen als gevolg van de beperkte tijd die resteert tot aan de einddatum van de ongevallenverzekeringen van de veiligheidsregio's. Aangezien voor het invullen van het expertisebureau risicobeheer een aantal extra stappen moet worden gezet, zoals de aanvraag van een vergunning bij de AFM en het bemensen van deze organisatie is ervoor gekozen om eerst te komen tot de oprichting van het expertisebureau.

Consequenties en risico's

Deelname aan het expertisebureau risicobeheer is vrijwillig. Met de samenwerking zijn kosten gemoeid, maar de samenwerking levert behalve een efficiency- en kwaliteitsslag ook een besparing op door gezamenlijke inkoop van de ongevallenverzekering en het collectief afhandelen en registreren van schades. Met de kosten is rekening gehouden in de begroting.

Voorstel

Het algemeen bestuur wordt gevraagd dit voorstel tot oprichting van en deelname aan de stichting risicobeheer veiligheidsregio's, die de veiligheidsregio's op het thema risicobeheer rondom ongevallen en schade adviseert en voor de veiligheidsregio's (ongevallen)verzekeringen vast te stellen.

VEILIGHEIDSREGIO NOORD HOLLAND NOORD

Regionaal risicoprofiel 2022 - 2023

Concept Vastgesteld door het AB op

REGIONAAL RISICOPROFIEL

Inleiding

Aanleiding

Natuurbranden, overstromingen, maar bijvoorbeeld ook infectieziekten en uitval van nutsvoorzieningen vormen doorlopend een bedreiging van de samenleving. Het regionaal risicoprofiel is een inventarisatie en analyse van de in een veiligheidsregio aanwezige risico’s. Op basis van deze risico's prepareert de veiligheidsregio zich en kan het bestuur strategische keuzes maken voor de risico- en crisisbeheersing. Deze ambities worden vastgelegd in het beleidsplan van de veiligheidsregio. Om met risico’s om te kunnen gaan moeten overheid, bedrijven en burgers nauw samenwerken. Het risicoprofiel is hiermee tevens een basis voor risicocommunicatie.

Vaststelling

Het Regionaal risicoprofiel is op xxx vastgesteld door het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

De maatschappij wordt steeds sneller en vaker geconfronteerd met nieuwe en onbekende risico's. Zowel op technisch gebied, als op het sociale terrein. Om hier beter op in te kunnen spelen wordt het risicoprofiel vastgesteld voor een periode van twee jaar. Sommige toekomstige risico's, zoals bijvoorbeeld windmolenparken op zee en de energietransitie, zijn al in beeld. In de toekomst geven deze een ander risicoprofiel, maar ze leiden nu nog niet tot preparatieve keuzes voor de crisisorganisatie.

Totstandkoming regionaal risicoprofiel

Samenwerking

Bij het opstellen van het risicoprofiel werkt de veiligheidsregio samen met relevante partners, zoals gemeenten, provincie, politie en waterschap. De basis voor het opstellen van het risicoprofiel is de ‘Handleiding Regionaal Risicoprofiel’. Daarnaast is gebruik gemaakt van expert judgement; het bevragen van een grote groep experts om zo tot een betrouwbaar totaalbeeld te komen. Door de Corona maatregelen waren dit jaar geen fysieke bijeenkomsten mogelijk. Het uitvragen van de experts heeft plaatsgevonden door middel van twee digitale enquête's. De voorbereiding en verwerking van de resultaten werden gedaan door een projectgroep met vertegenwoordigers vanuit de Politie, GHOR, Brandweer en Risico- & Crisisbeheersing.

Risico inventarisatie

In de eerste enquête is gekeken naar de ontwikkelingen in de regio, binnen Nederland en zelfs wereldwijd. Hierbij is ook de informatie uit het Nationaal Veiligheidsprofiel meegenomen. Partners hebben vanuit hun eigen risicoprofiel inbreng gegeven. Vervolgens zijn per thema de relevante crisistypes bepaald, hierbij is tevens rekening gehouden met de inspanningen van afgelopen jaren.

Risicoanalyse

Door middel van de tweede enquête zijn de geselecteerde crisistypes geanalyseerd en ‘gescoord’. Bij de beoordeling van de risico’s zijn de vitale belangen (territoriale, fysieke, economische en ecologische veiligheid, sociale en politieke stabiliteit en de veiligheid van cultureel erfgoed) meegewogen en is een inschatting gemaakt van de waarschijnlijkheid. Voor de beoordeling is gebruik gemaakt van expert judgement. Veranderingen t.o.v. 2019 zijn ondere andere een lagere inschatting van de waarschijnlijkheid op het optreden van extreem geweld en branden met effecten en een hogere kans op incidenten met personen met verward gedrag. De impact van luchtvaartincidenten wordt hoger ingeschat en de impact van uitval elektriciteit en extreem weer lager.

Deelnemers enquête en betrokken gemeenten

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
.txl
Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland
SAMJ
GEMEENTE Medemblik
PWN
omgevingsdienst nhn
GEMEENTE Schagen
hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
DIJKLANDER ZIEKENHUIS
GGD Hollands Noorden
Samen werken aan gezond leven
Provincie Noord-Holland
KNRM
Koggenland
de BUCH
gemeente ALKMAAR
gemeente DEN HELDER
POLITIE
TenneT Taking power further
Ministerie van Defensie
gemeente BERGEN
gemeente opmeer
VeiligheidsregioFlevoland
Rode Kruis
Heerhugowaard Stad van kansen
OPENBAAR MINISTERIE
Omgevingsdienst noordzeekanaalgebied
LTO noord
GEMEENTE Enkhuizen
gemeente CASTRICUM
gemeente Hollands Kroon
ProRail
GEMEENTE HOORN
ZIGGO
GEMEENTE HEILOO
NAM
gasunie crossing borders in energy
Gemeente Stede Broec
GGD BRANDWEER Veiligheidsregio Kennemerland
T.A.Q.
gemeente Langedijk
Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
REDDINGSBRIGADE Nederland
Noordwest Ziekenhuisgroep
Liander
NRG
Gemeente Drechterland
Den Helder Airport Netherlands Offshore Aviation Mainport
witte kruis driven by care
staatsbosbeheer
Nationaal Cyber Security Centrum Ministerie van Justitie en Veiligheid
TESO
DIJK EN WAARD
Koninklijke Marechaussee
NOGEPA
TELE2

REGIONAAL RISICOPROFIEL

Regiobeeld

Geografische kenmerken

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord bestrijkt het gebied vanaf Castricum, via de zuidgrens van Graft-De Rijp en de noordgrenzen van Beemster en Zeevang tot het Markermeer en alles ten noorden daar van, inclusief Texel. De regio is aan drie kanten omringd door water: de Noordzee, Waddenzee, IJsselmeer en Markermeer. De regio omvat 17 gemeenten met in totaal circa 650.00 inwoners (vanaf 1 januari 2022 16 gemeenten). In de regio zijn vier gemeenten met meer dan 50.000 inwoners: Alkmaar, Den Helder, Heerhugowaard (vanaf 1 januari 2022 Dijk en Waard) en Hoorn. Mijngemeente.vrnhn.nl geeft inzicht in de incidenten, die plaatsgevonden hebben in de gemeenten binnen de regio.

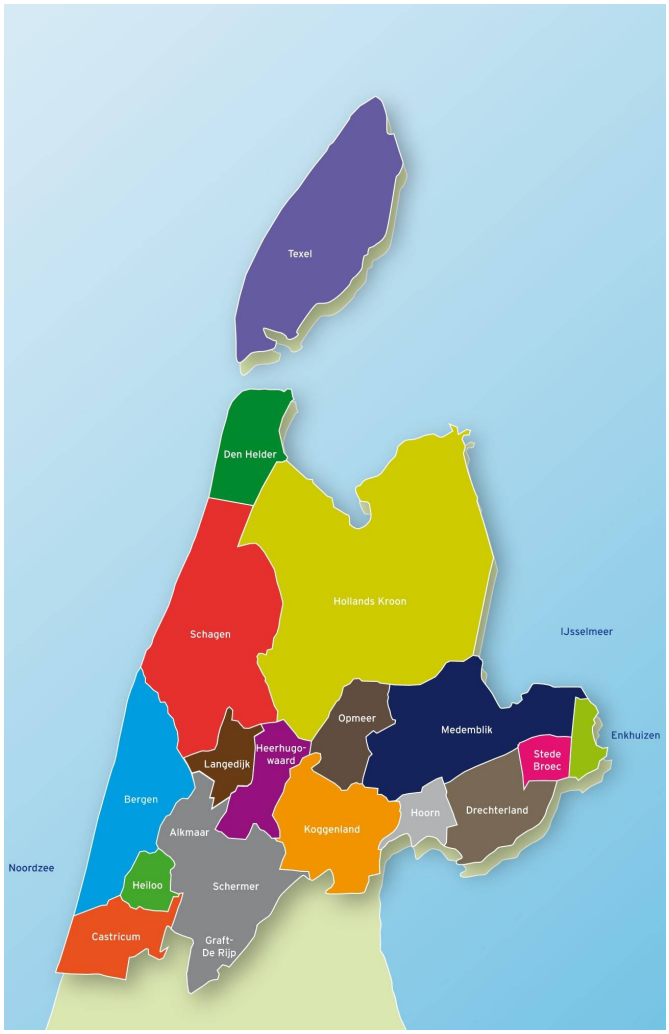
Mijngemeente

Bijzondere kenmerken

- Veerbootverbinding naar Texel.
- De afsluitdijk en dijk Enkhuizen-Lelystad/ Houtribdijk.
- Een relatief intensief wegennetwerk waaronder de A7 Amsterdam/ Groningen en de A9/N9 Amsterdam/ Alkmaar/ Den Helder.
- Twee luchthavens: Maritiem Vliegkamp De Kooij/ Den Helder Airport in Den Helder en Texel International Airport en drie kleinschalige (zweef-) vliegvelden.
- Een drietal sluizen voor scheepsvaart: de Stevinsluizen in Den Oever, Krabbersgatsluis in Enkhuizen en de Koopvaarderschutsluis in Den Helder.
- Langs de Noordzee liggen omvangrijke en brede duingebieden.
- Twee zeedijken als primaire kering.

Opvallende (risicovolle) inrichtingen

- De Onderzoeklocatie Petten (OLP), met twee nucleaire onderzoeksbedrijven NRG (hoge flux reactor) en Curium en twee energie-duurzaamheidsbedrijven JRC (Europese Commissie) en TNO/ECN.
- De Marinehaven Nieuwe Haven en het Militair Vliegkamp/Den Helder Airport (offshore - civiel) in Den Helder.
- Het gasbehandel- en ontvangstcomplex NAM in Den Helder, gasbehandeling- en compressie-stations Gasunie in Anna Paulowna en Wieringermeer en de gasbehandel- en compressie-installaties TAQA in Alkmaar en Bergen.
- Overige bedrijven die onder de werkingssfeer vallen van het BRZO: Action, FinCo (Gulf Oil) en gashandel Zoon.
- Meerdere datacentra.
- AFAS voetbalstadion.
- Overige risicovolle inrichtingen staan vermeld op www.risicokaart.nl.

Risicokaart

Regio-overstijgende risico's

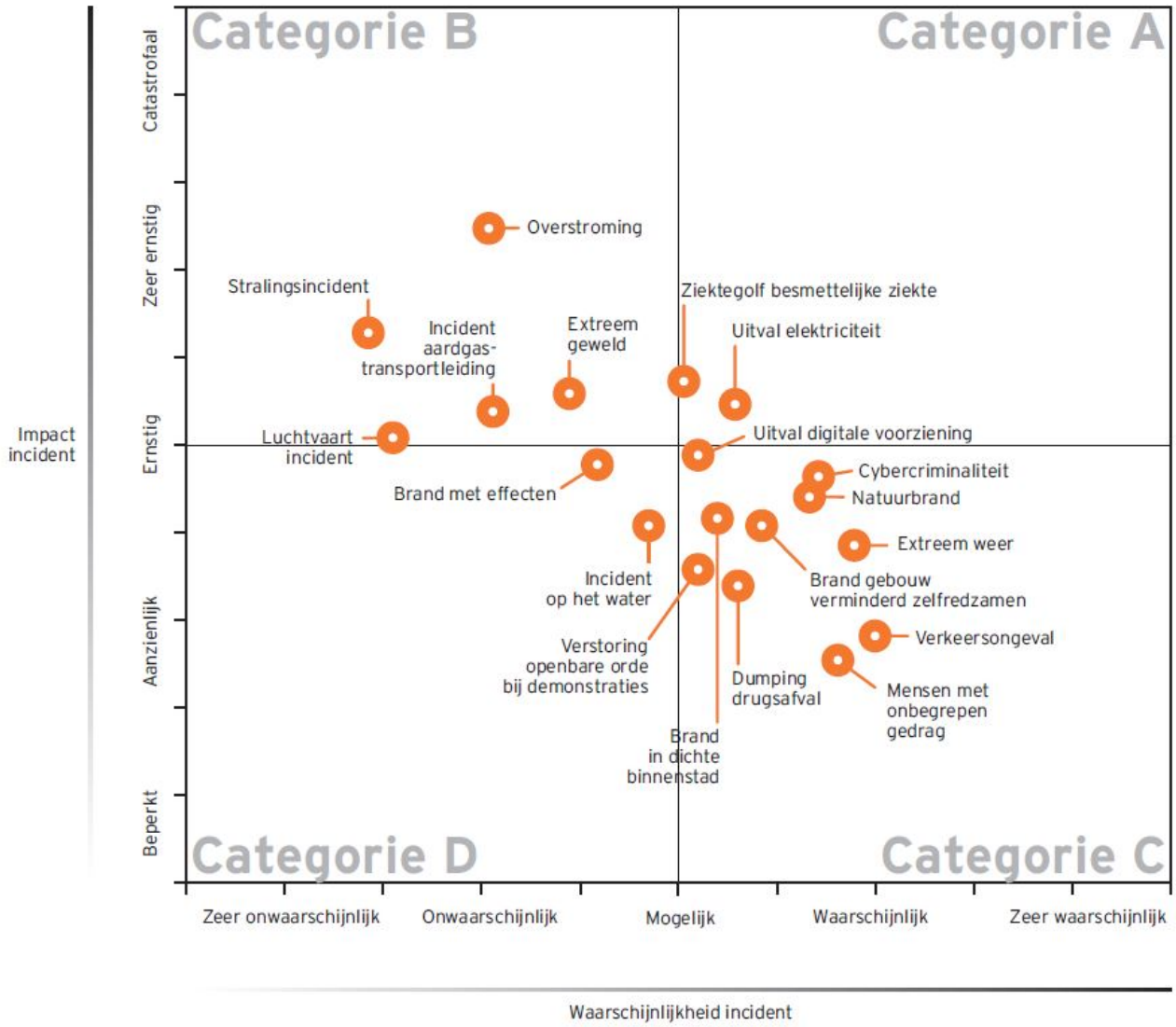
De mogelijke regio-overstijgende risico’s vanuit andere regio's komen overeen met de risico’s die we ook in de eigen regio zien. Bijvoorbeeld luchtvaartongevallen, een grote brand met emissie van gevaarlijke stoffen en natuurbranden.

Evenementen

Binnen de regio worden veel evenementen georganiseerd, zoals de Marinedagen in Den Helder, de Texel Airshow, Koningsdag, en diverse grootschalige muziekfestivals.

Risicoprofiel

De risico-inventarisatie en risicoanalyse geven samen het onderstaande risicoprofiel.

Op de volgende pagina's worden de risico's per categorie toegelicht. De impact, voorbeelden en voltooide maatregelen van de incidenttypen worden hier beschreven.

REGIONAAL RISICOPROFIEL

Categorie A

Binnen Categorie A van het risicoprofiel vallen de volgende incidenttypen:

- Uitval elektriciteit
- Ziektegolf besmettelijke ziekte

Uitval elektriciteit

Binnen het thema Vitale infrastructuur langdurige, grootschalige uitval van elektriciteit als scenario gebruikt. De keteneffecten zijn verstrekkend. De afhankelijkheid van de elektriciteit wordt steeds groter. Door de energietransitie, lokale energieopwekking en de bouw van bijvoorbeeld grote datacenters in Noord Holland wordt de energievoorziening steeds complexer.

Impact

Territoriale veiligheid: Bij grensoverschrijdende uitval en/ of cyberaanval als oorzaak.
Fysieke veiligheid: Mogelijk slachtoffers door keteneffecten, telecommunicatie en ICT vallen uit, er ontstaan problemen in het verkeer en op het spoor, stilvallen bedrijfsprocessen en betalingssystemen. Alarmering en communicatie van hulpdiensten komt in gevaar, zorginstellingen komen in de problemen.
Economische veiligheid: Stagneren bedrijfsprocessen en bedrijfs – en betalingssystemen, impact op de toeristische sector.
Ecologische veiligheid: Lozing van stoffen bij stagneren bedrijfsprocessen, affakkelen, overstort rioolwater.
Sociale en politieke stabiliteit: Maatschappelijke onrust afhankelijk van de omvang en tijdsduur van de uitval en weersomstandigheden, crisiscommunicatie is moeizaam.
Veiligheid van cultureel erfgoed: Uitval bewaking en klimaatsystemen bij musea.

Voltooide maatregelen

- Operationeel plan Vitaal
- Noodcommunicatienet
- Op rijksniveau aandacht voor de bescherming van vitale infrastructuur.

Voorbeelden

- Stroomstoringen Noord-Holland 2017 en 2015

Ziektegolf besmettelijke ziekte

Met de huidige Covid-19 pandemie is een van de ernstigste scenario's uit het risicoprofiel werkelijkheid geworden. De zorgcontinuïteit werd ernstig bedreigd, door overbelasting en tekorten kon niet worden voorzien in verantwoorde zorg. Maatregelen om de verspreiding van het virus te beperken hadden grote maatschappelijke impact. Het scenario behoeft geen nadere toelichting.

Impact

Territoriale veiligheid: Wederzijds sluiten van grenzen.
Fysieke veiligheid: Verstoring zorgcontinuïteit. Niet alle patiënten worden opgenomen, uitstellen van operaties, overbelaste spoedeisende hulp en/of overplaatsingen, overbelasting van de mantelzorg, de huisartsen, thuiszorg en het ambulancevervoer.
Economische veiligheid: Uitval van werknemers, sluiting van bedrijven.
Ecologische veiligheid: Maatregelen, zoals de lockdown, hebben leiden tot intensiever gebruik van natuurgebieden, met schade tot gevolg.
Sociale en politieke stabiliteit: Maatschappelijke onrust, verstoring van de openbare orde en veiligheid, politieke vragen.
Veiligheid van cultureel erfgoed: Mislopen van inkomsten kan onderhoud of beheer in gevaar brengen.

Voltooide maatregelen

- Praktijkervaring en evaluaties (en vele zullen nog volgen)
- Ketenregie en samenwerkingsafspraken met de (acute) ketenpartners.
- Gezamenlijke voorbereiding op verstoring zorgcontinuïteit, zowel regionaal als op NW 6 niveau.
- Project 'Grip op griep'
- Situatiebeeld LCMS (GHOR)

Voorbeelden

- Covid-19 pandemie
- Faillissement ziekenhuizen 2018 (verstoring zorgcontinuïteit)
- Griepgolf 2018
- Gesprongen waterleiding VUmc 2015 (keteneffect: verstoring zorgcontinuïteit)

REGIONAAL RISICOPROFIEL

Categorie B

Binnen Categorie B van het risicoprofiel vallen de volgende incidenttypen:

- Overstroming
- Incident aardgastransportleiding
- Stralingsincident
- Luchtvaart
- Extreem geweld

Overstroming

Aan drie zijden omringd door water is Veiligheidsregio Noord-Holland Noord een bijzondere regio. Een overstroming kan plaatsvinden vanuit de Noordzee, Waddenzee, IJsselmeer/Markermeer of een dijkdoorbraak van een polder. De kans op een overstroming wordt mede beïnvloed door klimaatverandering, stijging van de zeespiegel en extreem weer (nat en droog). Welliswaar lokaler, maar ook meer voorkomend, kennen clusterbuien vergelijkbare kortdurende gevolgen.

Impact

Territoriale veiligheid: Voor lange tijd onbewoonbaar raken van een gebied, gevolgen ook ver buiten direct getroffen gebied merkbaar.
Fysieke veiligheid: Doden en gewonden, evacuaties, gebrek aan primaire levensbehoeftes.
Economische veiligheid: Economische schade, faillissementen.
Ecologische veiligheid: Ecologische schade, afhankelijk van de locatie.
Sociale en politieke stabiliteit: Keteneffecten uitval vitale infrastructuur, wegen onbegaanbaar. Maatschappelijke onrust.
Veiligheid van cultureel erfgoed: Culturele schade, afhankelijk van de locatie.

Voltooide maatregelen

- Interregionaal project 'Wateroverlast en overstroming'
- Interregionale en internationale oefeningen
- Samenwerking in 'Meerlaagsveiligheid' (Dijk op orde, ruimtelijke inrichting, crisisbeheersing)

Voorbeelden

- Overstromingen Limburg 1993, 1995, 2021
- Dijkdoorbraak Wilnis 2003
- Watersnoodramp 1953

Incident aardgastransportleiding

Specifiek voor de regio zijn de vele kilometers hogedruk aardgastransportleidingen, ook van en naar het buitenland, en de inrichtingen die hiermee samen hangen. De NAM in Den Helder, de gasbehandel- en compressie-installaties van de Gasunie in Anna Paulowna en Wieringermeer en TAQA in Alkmaar en Bergen. Beschadiging van leidingen kan optreden tijdens werkzaamheden of door technisch falen. Afhankelijk van de situatie kan vrijkomend gas exploderen of ontstaat een fakkelbrand.

Impact

Territoriale veiligheid: Als schakel in de gasrotonde van Europa zijn internationale gevolgen mogelijk.
Fysieke veiligheid: Doden en gewonden, instortingen en secundaire branden in een gebied tot honderden meters. Oorverdovend lawaai.
Economische veiligheid: Economische schade, leveringsproblemen afhankelijk van de locatie
Ecologische veiligheid: Ecologische schade, afhankelijk van de locatie.
Sociale en politieke stabiliteit: Afhankelijk van de locatie keteneffecten. Maatschappelijke onrust.
Veiligheid van cultureel erfgoed: Culturele schade, afhankelijk van de locatie.

Voltooide maatregelen

- Rampbestrijdingsplannen Gasunie/ NAM/ TAQA
- Grootschalige oefeningen

Voorbeelden

- Dreigende gaslekkage Oosterblokker 2021
- Gaslekkage Callantsoog 2018
- Gaslekkage Alkmaar 2017
- Gasexplosie Gellingen (B) 2006

Stralingsincident

Op het terrein van het Onderzoekslocatie Petten (OLP) staat één reactor, de 'Hoge Flux Reactor' (HFR). De nieuw te bouwen reactor 'Pallas' vervangt in de toekomst de HFR. Op het Marineterrein in Den Helder kunnen onderzeeboten aanwezig zijn met een kernaandrijving. In geval van een ongeval in de kernreactor of tijdens het transport kunnen radioactieve stoffen vrijkomen.

Impact

Territoriale veiligheid: Door besmetting kan een gebied beperkt worden gebruikt.
Fysieke veiligheid: De kans op acute dodelijke slachtoffers is marginaal, wel kans op stralingsziekte en ontwikkeling kanker. Mogelijk krijgen mensen last van psychische klachten. Bij spontane evacuatie is er kans op ongevallen met slachtoffers.
Economische veiligheid: Leveringsproblemen isotopen, besmetting van landbouwgronden, impact op de toeristische sector.
Ecologische veiligheid: Besmetting van omliggende natuurgebieden.
Sociale en politieke stabiliteit: Afhankelijk van de locatie keteneffecten. Maatschappelijke onrust.
Veiligheid van cultureel erfgoed: -

Voltooide maatregelen

- Rampbestrijdingsplan OLP
- Predistributie Jodiumprofylaxe

Voorbeelden

- Kleine incidenten in het verleden: lekkage koelwater 2018, lekkage en verontreiniging 2012.
- Incidenten zoals in Fukushima en Tsjernobyl zijn van een totaal andere grootte.

Luchtvaartincident

In Noord-Holland Noord liggen twee luchthavens. Maritiem Vliegkamp De Kooy (MVKK, Den Helder Airport) en Texel International Airport. Daarnaast zijn er drie kleinschalige (zweef)vliegvelden (Wieringermeer, Slootdorp en Castricum). Tevens vinden veel vliegbewegingen plaats boven de regio.

Impact

Territoriale veiligheid: -
Fysieke veiligheid: Doden en gewonden.
Economische veiligheid: Stremming van de luchthaven.
Ecologische veiligheid: Milieuvervuiling door brandstof en/of lading.
Sociale en politieke stabiliteit: Politieke discussie over oorzaak, mogelijk vragen over incidentbestrijding.
Veiligheid van cultureel erfgoed: -

Voltooide maatregelen

- Operationeel plan Luchtvaartincidenten 2021
- Tabletop oefening Texel Air Show 2018.
- Luchthavens De Kooy en Texel beschikken over een luchthavenbrandweer.

Voorbeelden

- Turkish Airlines 2009
- Dakota Waddenzee 1996
- Eindhoven 1996

Extreem geweld

Terrorisme, extremisme en radicalisering zijn thema's die onder grote belangstelling staan, landelijk, maar ook regionaal. Bij het bestrijden van een aanslag maakt het niet uit of die aanslag vanuit een bepaalde ideologie is gepleegd of dat het geweld plaatsvindt vanuit een andere grondslag. Daarom wordt de term extreem geweld aangehouden. Het grote verschil met een 'klassiek incident' is het risico op een vervolgaanslag, de gevaarsetting en maatschappelijke impact. Mogelijke oorzaken of triggers zijn idealisme, economische situatie, inmenging van de Nederlandse overheid in buitenlandse ideologische brandhaarden, Lone wolf acties of aanslagen in andere landen.

Impact

Territoriale veiligheid: Bij oorzaken vanuit het buitenland.
Fysieke veiligheid: Mogelijk meerdere tot velen doden en gewonden. Niet gewonden kunnen getraumatiseerd zijn.
Economische veiligheid: Afhankelijke van de locatie, sluiting van openbare ruimte.
Ecologische veiligheid: -
Sociale en politieke stabiliteit: Maatschappelijke ontreddering en angst, veel media aandacht, zowel nationaal als internationaal. Afhankelijk van de achtergrond invloed op de politieke stabiliteit.
Veiligheid van cultureel erfgoed: Cultureel erfgoed kan doelwit zijn van extreem geweld en/ of beschadigd raken.

Voltooide maatregelen

- Multiscenariokaart extreem geweld
- Terrorisme gevolgbestrijdingsoefeningen 2018

Voorbeelden

- Steekpartij en aanval kruisboog Almelo
- Schietpartij tram Utrecht 2019
- Steekpartij Amsterdam CS 2018
- Aanslag luchthaven van Zaventem (B) 2016
- Schietpartij Alphen aan den Rijn 2011

Categorie C

Binnen Categorie C van het risicoprofiel vallen de volgende incidenttypen:

- Brand gebouw verminderd zelfredzamen
- Natuurbrand
- **Brand in dichte binnenstad**
- Verkeersongeval met effecten
- Uitval digitale voorziening
- Dumping drugsafval
- Extreem weer
- Incident persoon met onbegrepen gedrag
- Cybercriminaliteit
- Verstoring openbare orde bij demonstraties

Brand gebouw verminderd zelfredzamen

Binnen de regio bevinden zich een groot aantal gebouwen waar niet of verminderd zelfredzame personen wonen. Dit kunnen gewone woongebouwen zijn of gebouwen bedoeld voor zorg. Gebouwen waar zorg verleend wordt moeten voldoen aan extra voorwaarden op het gebied van brandveiligheid, gewone woongebouwen niet. Adequate hulp staat onder druk doordat personeel vaak beperkt aanwezig is en rookverspreiding te verwachten is door het falen van voorzieningen.

Impact

Territoriale veiligheid: -
Fysieke veiligheid: Doden en gewonden
Economische veiligheid: Rook- en waterschade in het gebouw.
Ecologische veiligheid: -
Sociale en politieke stabiliteit: Opvang bewoners, maatschappelijke en bestuurlijke onrust.
Veiligheid van cultureel erfgoed: -

Voltooide maatregelen

- Controle en handhaving
- Brandveilig leven activiteiten

Voorbeelden

- Brand wooncomplex Den Helder 2021
- Brand Betsy Perk Hoorn 2020
- Brand ziekenhuis Den Helder 2017
- Brand zorgcentrum Hoorn 2017

Natuurbrand

De natuurgebieden langs de Noordzee zijn gevoelig voor grote bos- en duinbranden. Door droogte (klimaatverandering) neemt het risico toe. Langs de gehele kust zijn dorpen en recreatiegelegenheden gevestigd met kwetsbare objecten. De ervaring heeft geleerd dat de brandbestrijding en evacuatie moeizame en tijdrovende bezigheden zijn.

Impact

Territoriale veiligheid: -
Fysieke veiligheid: Ontruiming, gewonden
Economische veiligheid: Inkomstenderving recreatiebedrijven.
Ecologische veiligheid: Verlies bos- en heidegebied.
Sociale en politieke stabiliteit: maatschappelijke onrust bij brandstichting
Veiligheid van cultureel erfgoed: -

Voltooide maatregelen

- Herzien Operationeel plan Natuurbranden 2021
- Pilots met Drones
- Aanschaf natuurbrandbestrijdingsvoertuigen
- Waterputten geslagen
- Samenwerking met gebiedsbeheerders geïntensiveerd, gezamelijke thema oefening

Voorbeelden

- Veenbrand Drunense Peel 2020
- Brand Veluwe 2014
- Duinbranden rondom Bergen en Schoorl 2009, 2010 en 2011

Brand in dichte binnenstad

In oude binnensteden staan gebouwblokken dicht op elkaar en bevinden zich meerdere functies in een gebouw. Door leegstand veranderen de functies van de gebouwen. Bij aanpassingen worden panden echter zelden op hetzelfde veiligheidsniveau gebracht als nieuwbouw. Mogelijke oorzaken zijn menselijk handelen, technisch falen of weersomstandigheden. De omvang van een brand is afhankelijk van aanwezige brandbare materialen en het al dan niet werken van preventieve maatregelen.

Impact

Territoriale veiligheid: -

Fysieke veiligheid: Doden en gewonden.

Economische veiligheid: Sluiting van bedrijven.

Ecologische veiligheid: Vervuiling in de omgeving

Sociale en politieke stabiliteit: Maatschappelijke onrust en angst, verstoring van de openbare orde en veiligheid. Vragen over de vergunningverlening en handhaving bij het getroffen pand.

Veiligheid van cultureel erfgoed: Schade of vernietiging indien aanwezig binnen het effectgebied.

Voltooide maatregelen

- Aandachtspunt bij ruimtelijke ontwikkelingen vergunningverlening
- Basis brandweerzorg

Voorbeelden

- Brand historische binnenstad Enkhuizen 2020
- Stadsbrand Alkmaar 2015

Verkeersongeval met effecten

Binnen de regio liggen meerdere provinciale wegen en wegen langs water. Alcoholgebruik en te snel rijden zijn een landelijk gegeven. Ongevallen hebben hierdoor al snel ernstige gevolgen. Met name bij betrokkenheid van jongeren of buitenlandse werknemers ontstaat de behoefte aan coördinatie en communicatie. De impact op locale gemeenschappen kan eveneens groot zijn. Grote ongevallen buiten de regio, waarbij meerdere inwoners van de regio betrokken zijn (ramp op afstand) vraagt bijzondere inzet. Hulpdiensten zijn goed voorbereid op incidenten, deels is het incidenttype business as usual, echter de hoge frequentie van ongevallen rechtvaardigt opname in het risicoprofiel.

Impact

Territoriale veiligheid: -
Fysieke veiligheid: doden en gewonden
Economische veiligheid: -
Ecologische veiligheid: -
Sociale en politieke stabiliteit: Impact op een gemeenschap
Veiligheid van cultureel erfgoed: -

Voltooide maatregelen

- Opleiden en oefenen (mono-) disciplines
- Procedures (mono-) disciplines

Voorbeelden

- Vier personen overleden bij auto te water Obdam 2019
- Drie jongeren overleden ongeval Anna Paulowna 2018
- Hoogwerker van vrachtauto gevallen N9 2018

Uitval digitale voorziening

Nederland kent vele vitale voorzieningen, ICT is er daar één van. De afhankelijkheid van informatie via de ICT-voorzieningen biedt kansen, maar maakt onze samenleving tegelijkertijd ook kwetsbaar. Afhankelijk van de locatie kan uitval een verstorende of zelfs een ontwrichtende uitwerking hebben in de maatschappij, als ook in de fysieke omgeving. De continuïteit van de vitale voorzieningen heeft in Nederland hoge prioriteit. Op Rijksniveau wordt er alles aan gedaan om de vitale infrastructuur te beschermen tegen uitval. Toch kunnen allerlei oorzaken ervoor zorgen dat een vitale voorziening (lokaal) uitvalt. Dit incidenttype is tevens vaak een keteneffect van uitval elektriciteit, indien bedrijven geen noodvoorziening hebben. Daarnaast is er een overlap met het incidenttype Cybercriminaliteit, de opzet en hiermee ongrijpbaarheid van de laatste maakt deze echter wezelijk anders.

Impact

Territoriale veiligheid: -

Fysieke veiligheid: mogelijk gevolg van keteneffecten

Economische veiligheid: indien bedrijven getroffen worden
Ecologische veiligheid: Indien door storingen gevaarlijke stoffen vrij komen in de omgeving.
Sociale en politieke stabiliteit: mogelijk maatschappelijke onrust indien overheidssystemen uitvallen.

Veiligheid van cultureel erfgoed: -

Voltooide maatregelen

- Operationeel plan vitaal

Voorbeelden

- Storing KPN en uitval 112 2019
- Storing luchtverkeersleiding Schiphol 2018
- Veel voorbeelden als effect ransomware aanval.

Dumping drugsafval

Uit een rapport van de politie blijkt een toename in drugsafvaldumpingen en ontmanteling van illegale drugslaboratoria. Bij de vonst van drugsafval bestaat gevaar voor de omgeving en voor hulpverleners, daarnaast is er kans op maatschappelijke onrust. De samenstelling van gevonden stoffen is meestal onbekend en verpakkingen kunnen lek zijn. Bij de afhandeling van deze incidenten ligt een grote taak bij de politie.

Impact

Territoriale veiligheid: -**Fysieke veiligheid:** gewonden
Economische veiligheid: -
Ecologische veiligheid: afhankelijk van de locatie en betrokken stof
Sociale en politieke stabiliteit: mogelijk maatschappelijke onrust
Veiligheid van cultureel erfgoed: -

Voltooide maatregelen

- Opleiden en oefenen (mono-) disciplines
- Procedures (mono-) disciplines

Voorbeelden

- Vaten chemisch afval in o.a. Alkmaar, Heerhugowaard en Heiloo 2021
- Drugslab Anna Paulowna 2020

Extreem weer

Extreme weeromstandigheden zijn beperkt te voorspellen en kunnen het maatschappelijk leven erg verstoren. De regio wordt grotendeels omringd door water, waardoor uitschieters in temperatuur worden gedempt. De kans op windhozen en ijzel is echter groter. Als gevolg van klimaatverandering neemt frequentie en vorm van extreem weer toe. De hitte en droogte periode in 2020 hebben ertoe geleid het scenario voor de beoordeling te wijzigen van 'Extreem winterweer' naar 'Hitte golf'.

Impact

Territoriale veiligheid: -
Fysieke veiligheid: Tijdens extreme hitte of koude overlijden meer mensen, vooral onder de kwetsbare groepen van de bevolking.
Economische veiligheid: Verloren gaan van oogst, problemen met bevoorrading en hierdoor tekorten.
Ecologische veiligheid: Schade aan de natuur, verzilting.
Sociale en politieke stabiliteit: Verstoring van het (openbaar) vervoer en problemen met de vitale infrastructuur, risico op verstoring zoetwatervoorziening.
Veiligheid van cultureel erfgoed: Afhankelijk van het weertype en locatie, schade aan gebouwen en collecties.

Voltooide maatregelen

- Verschillende organisaties geven handelingsperspectief bij extreme weer.
- Stedenbouwkundig is meer aandacht voor klimaatomstandigheden.
- Operationeel plan 'Extreem weer' opgesteld.

Voorbeelden

- Hitte 2019, 2020
- Droogte 2018
- Sneeuwstorm 2015

Incident persoon met onbegrepen gedrag

Incidenten met personen met onbegrepen gedrag komen steeds meer voor in de regio. Als oorzaak wordt de veranderende maatschappij en tekort aan (geestelijke) gezondheidszorg genoemd. Hulpdiensten worden zich daarnaast steeds bewuster van mogelijke gevaarsetting, waardoor incidenten eerder multidisciplinair worden bestreden. Landelijk wordt de term 'persoon met verward gedrag' nog meestal gebruikt.

Impact

Territoriale veiligheid: -
Fysieke veiligheid: gevaar voor de betrokken persoon en de omgeving indien gedreigd wordt met gasontploffing, brandstiching en/ of geweld.
Economische veiligheid: -
Ecologische veiligheid: -
Sociale en politieke stabiliteit: mogelijk onrust in de omgeving
Veiligheid van cultureel erfgoed: -

Voltooide maatregelen

- Planvorming en nieuwsbrief 'Personen met verward gedrag'
- GGZ Crisisdienst auto, Diligence

Voorbeelden

- Diverse incidenten met personen met onbegrepen gedrag in de regio

Cybercriminaliteit

Onder cybercriminaliteit wordt een opzettelijke verstoring of misbruik van een gedigitaliseerd proces verstaan. Onze afhankelijkheid van gedigitaliseerde processen en systemen is zo groot geworden dat verstoring, uitval of misbruik kan leiden tot maatschappij-ontwrichtende effecten.

Impact

Territoriale veiligheid: Cyber aanvallen zijn vaak te hereiden naar het buitenland. Aanvallen met grote impact kunnen gevolgen hebben voor internationale relaties.
Fysieke veiligheid: Afhankelijk van de getroffen systemen, kan de gezondheid vanmensen in gevaar komen.
Economische veiligheid: Zeer grote schade indien bedrijfactiveiteiten stil komen te liggen.
Ecologische veiligheid: Schade indien door een aanval gevaarlijke stoffen in de omgeving vrij komen.
Sociale en politieke stabiliteit: Onrust in de omgeving. Gevoel van kwetsbaarheid, ongrijpbaarheid en onzekerheid over gevolgen.
Veiligheid van cultureel erfgoed: Indien de aanval deze instellingen treft.

Voltooide maatregelen

- Operationeel plan Vitaal
- Samenwerking NW4
- Thema binnen nieuw crisistypen

Voorbeelden

- Lege schappen bij AH na hackaanval bij toeleverancier 2021
- Cyberaanval gemeente Hof van Twente 2021
- Cyberaanval VNOG 2020
- Cyberaanval universiteit Maastricht 2019

Verstoring openbare orde bij demonstraties

Steeds meer demonstraties worden georganiseerd, men grijpt alles aan om tegen te demonstreren of om verandering af te dwingen. Demonstraties komen voor in allerlei vormen, van vreedzaam tot gewelddadig. Bij onaangekondigde demonstraties, tegendemonstraties of demonstraties met een agressieve sfeer kan dit leiden tot een verstoring van de openbare orde en maatschappelijke onrust.

Impact

Territoriale veiligheid: -
Fysieke veiligheid: Indien demonstraties uitmonden in geweld kan dit slachtoffers tot gevolg hebben.
Economische veiligheid: Indien schade veroorzaakt wordt aan bedrijven.
Ecologische veiligheid: -
Sociale en politieke stabiliteit: Onrust in de omgeving en mogelijk stellingname vanuit de politiek.
Veiligheid van cultureel erfgoed: -

Voltooide maatregelen

- Informatiepositie politie
- Preparatie politie en ME

Voorbeelden

- Demonstratie defend Den Helder
- Veldslag protesten Eindhoven 2021
- Boerenprotest 2020

REGIONAAL RISICOPROFIEL

Categorie D

Binnen Categorie D van het risicoprofiel vallen de volgende incidenttypen:

- Brand met effecten
- Incident op het water

Brand met effecten

De meeste GRIP incidenten in onze regio hebben betrekking op branden met een effectgebied. Dit zijn branden met een grote rookontwikkeling, gevaarlijke stoffen en/ of asbestverspreiding. Mogelijke oorzaken zijn menselijk handelen, technisch falen of weersomstandigheden. De omvang van een brand is afhankelijk van aanwezige brandbare materialen en het al dan niet werken van preventieve maatregelen.

Impact

Territoriale veiligheid: -
Fysieke veiligheid: Mogelijk gewonden door rookinhalatie.
Economische veiligheid: Sluiting van omliggende bedrijven, vernietiging van gewassen.
Ecologische veiligheid: Vervuiling in de omgeving
Sociale en politieke stabiliteit: Maatschappelijke onrust en angst, advies om ramen en deuren te sluiten en/of evacuatie, verstoring van de openbare orde en veiligheid. Vragen over de vergunningverlening en handhaving bij het getroffen pand.
Veiligheid van cultureel erfgoed: Mogelijke rookschade indien aanwezig binnen het effectgebied.

Voltooide maatregelen

- Onderzoek naar depositie bij branden met zonnepanelen
- Instant magazine Asbest
- Toezicht door Omgevingsdienst
- Ketenoefening 2018
- Crisiscommunicatie, sirenes en NL Alert

Voorbeelden

- Brand met verspreiding glas zonnepanelen 2020
- Brand schuren Oudkarspel met asbest 2019
- Brand loodsen Wijdenes met asbest 2018
- Brand industriegebouw Zwaag 2018

Incident op het water

De regio wordt omgeven door de Noordzee, Waddenzee, IJsselmeer en Markermeer. Daarnaast kennen we het nodige binnenwater. De afgelopen jaren wordt het drukker op het water door toename van de recreatievaart, beroepsvaart en ook de 'Witte vloot'. Daarnaast is er de bootverbinding naar Texel. Bij een aanvaring tussen schepen zijn veel partijen betrokken bij de hulpverlening. Complicerende factor daarbij is de slechte bereikbaarheid van de locatie.

Impact

Territoriale veiligheid: -
Fysieke veiligheid: Doden, gewonden en vermisten.
Economische veiligheid: Stremming vaargeul.
Ecologische veiligheid: Milieuvervuiling door het vrijkomen van gevaarlijke stoffen.
Sociale en politieke stabiliteit: -
Veiligheid van cultureel erfgoed: Schade aan historische vloot.

Voltooide maatregelen

- Interregionale planvorming Noordzee, Waddenzee en IJsselmeer
- Samij/ CRW oefening 2018
- Nautisch risicoprofiel IJselmeergebied
- Oefening Livex/ Marex (ontruiming passagiersschepen)

Voorbeelden

- Verloren containers 2019
- Incident partyboot Egmond 2017
- Gebroken mast (3 doden) 2016
- Gezonken zeilboot (32 kinderen geëvacueerd) 2007

REGIONAAL RISICOPROFIEL

Onderbouwing

Natuurlijke omgeving

Het thema ‘Natuurlijke omgeving’ gaat over de fysieke natuurlijke omgeving, maar ook over de risico’s met een natuurlijke oorzaak, zoals overstromingen. Ten opzichte van 2019 is klimaatverandering nog steeds het leidende thema. Keteneffecten van de klimaatverandering, maar ook de nadelen van maatregelen komen in meerdere thema's terug.

Ontwikkelingen

- Klimaatverandering en de gevolgen hiervan:
- Stijgende zeewaterspiegel
- Extreme neerslag, koude en ijsvorming
- Extreme droogte en hitte, gevolgen van verzilting en risico's voor zoetwatervoorziening
- Opkomst van uitheemse planten, dieren en ziekten

In het risicoprofiel

- **Overstroming**

Scenario: Dijkdoorbraak primaire waterkering

- **Natuurbrand**

Scenario: Grote brand in het duingebied

- **Extreem weer**

Scenario: Hitte golf

Wijziging t.o.v. 2019

- In plaats van extreem winterweer is dit maal het scenario 'Hitte golf' uitgewerkt.
- Het thema 'Besmettelijke dierziekte' is niet meer opgenomen in het Regionaal risicoprofiel.

Niet in het risicoprofiel

- **Aardbevingen**

Tussen Alkmaar en Bergen hebben zich in het verleden enkele kleine aardbevingen voorgedaan. De maximale beving was 3,2 op de schaal van Richter. De kans is aanwezig dat zich opnieuw aardbevingen voordoen. Enige maatschappelijke onrust is te verwachten, maar de waarschijnlijkheid en fysieke gevolgen zijn heel klein. Samen met Veiligheidsregio Zaanstreek- Waterland is nadere invulling gegeven aan crisiscommunicatie.

- **Plagen**

De opkomst van exoten door klimaatverandering wordt als aandachtpunt benoemd. Op dit moment is blauwalg een actueel onderwerp, hierop worden voldoende maatregelen genomen door onder andere het Hoogheemraadschap en risicocommunicatie door onder andere de GGD en het Hoogheemraadschap.

- **Besmettelijke dierziekte**

Besmettelijke dierziekten kunnen voorgekomen. De impact binnen VRNHN is echter beperkt doordat weinig intensieve veeteelt plaatsvindt. Ruimingen in het verleden hebben niet tot grote effecten geleid. Het incidenttype 'Besmettelijke dierziekte' is daarom niet meer opgenomen in het Regionaal risicoprofiel.

Gebouwde omgeving

Het thema 'Gebouwde omgeving' heeft betrekking op het bouwen en gebruik van gebouwen en bruggen/ viaducten.

Ontwikkelingen

- Klimaatverandering en energietransitie, de impact van energiezuinig bouwenop de omgeving. De plaatsing van zonnepanelen (incidenten/ brand met verspreiding van vaste deeltjes), buurtbatterijen, aardwarmtepompen, enz.
- Transitie van gebouwen (kantoren) naar wonenfunctie (zorgen kwaliteit en complexere incidentbestrijding).
- Demografische veranderingen, mensen worden ouder en blijven langer thuis wonen.
- Constatering van meer bouwfouten en vraagtekens bij de (constructieve) veiligheid.

In het risicoprofiel

- **Brand gebouw verminderd zelfredzamen**

Scenario: Brand in een gebouw met niet of verminderd zelfredzame personen

- **Brand met effecten**

Scenario: Brand in opslag gevaarlijke stoffen <10 ton

- **Brand in dichte binnenstad**

Scenario: Brand in de binnenstad, woningen en winkels

Niet in het risicoprofiel

- **Brand in hoge gebouwen**

In de regio zijn nauwelijks gebouwen boven de 70 meter of lager dan niveau -3. Daarnaast wijkt de basis-inzet in dit soort gebouwen ook nauwelijks af van de dagelijkse werkzaamheden.

- **Instortingen van grote gebouwen en bruggen/ viaducten**

Voor de bestrijding van incidenten zijn landelijk specialistische teams beschikbaar. In verband van het eindigen van de levensduur worden komende jaren veel werkzaamheden verwacht aan bruggen en viaducten.

Wijziging t.o.v. 2019

- Grotere nadruk op de gevolgen van de energietansitie op de gebouwde omgeving.
- Deregulering, privatisering en gebrekkige kennis worden minder als (negatieve) ontwikkeling herkend.
- Brand in dichte binnenstad toegevoegd als nieuw incidenttype.

Technologische omgeving

Het thema 'Technologische omgeving' heeft betrekking op incidenten met gevaarlijke stoffen. Het gaat hierbij om brandbare, explosieve, giftige en radioactieve stoffen.

Ontwikkelingen

- Ontwikkelingen in de technologische omgeving gaan steeds sneller.
- Grotere afhankelijkheid van technologische voorzieningen en hierdoor een kwetsbaardere samenleving.
- Besturings- en veiligheidssystemen zijn in grote mate afhankelijk van stroom- en ICT voorzieningen.
- Gevolgen van energietransitie binnen de technologische omgeving en de koppeling van energieketens.
- Illegale storting drugsafval (giftige stoffen).

In het risicoprofiel

- **Stralingsincident**

Scenario: Emissie radioactieve stoffen

- **Incident aardgastransportleiding**

Scenario: Breuk en fakkel aardgastransportleiding

- **Ongeval met giftige stof**

Scenario: Dumping drugsafval nabij kinderdagverblijf

Wijziging t.o.v. 2019

- Ruiming explosieve stof is niet meer als scenario opgenomen in het Risicoprofiel.
- Het scenario dumping drugsafval is toegevoegd.

Niet in het risicoprofiel

- Alle landelijk gedefinieerde crisistypen binnen het thema 'Technologische omgeving' worden opgenomen in het risicoprofiel.

Vitale infrastructuur

Het thema 'Vitale infrastructuur' heeft betrekking op de uitval van voorzieningen voor een ongestoord leven. Voorbeelden zijn de uitval van elektriciteit of drinkwatervoorziening.

Ontwikkelingen

- Groter wordende afhankelijkheid van technologische voorzieningen, de samenleving is kwetsbaarder.
- De snelheid van ontwikkelingen is hoog (bijvoorbeeld kunstmatige intelligentie).
- Cybercriminaliteit in combinatie met het 'internet of things' en de keteneffecten van cybercriminaliteit op vitale voorzieningen en voedselvoorziening.
- De kans op storingen in het (Europese) elektriciteitsnetwerk wordt groter. (Storingen, overbelasting, effecten van een zonnestorm, internationale politieke inmenging).
- Toename koppeling van en tussen systemen/ digitale infrastructuur. Aansturing van bedrijfsprocessen verloopt tevens vaak via datacommunicatie.
- Gevolgen hybride energieopwekking op het stoomnet.

In het risicoprofiel

- **Uitval elektriciteit**

Scenario: Uitval elektriciteit tijdens winterdag

- **Uitval digitale voorziening (ICT)**

Scenario: Uitval ICT-systemen publieksfunctie

Wijziging t.o.v. 2019

- Meer onderscheid tussen de thema's aanbrengen door specifiek scenario Uitval elektriciteit en Uitval digitale voorziening (ICT, inclusief telefonie).
- Cybercriminalitiet in combinatie tot digitale ontwichting wordt als een apart thema en scenario opgenomen onder 'Maatschappelijke omgeving'.

Niet in het risicoprofiel

- **Verstoring drinkwatervoorziening**

Crisiscommunicatie en het (beperkt) voorzien in nooddrinkwater zijn geregeld. Alleen bij langdurige uitval of bij uitval in meerdere gemeentes tegelijkertijd ontstaan grotere problemen.

- **Verstoring gasvoorziening**
- **Verstoring rioolwaterafvoer en afvalwaterzuivering**
- **Verstoring afvalverwerking**
- **Verstoring voedselvoorziening**

Deze scenario's worden door de experts minder relevant geacht. De kans, effecten en/ of beïnvloedingsmaatregelen zijn minimaal.

Verkeer en vervoer

Het thema 'Verkeer en vervoer' heeft betrekking op het vervoer door de lucht en over weg, spoor en water. Incidenten zijn de meest voorkomende oorzaak van verstoringen. Andere oorzaken zijn bijvoorbeeld extreme weersomstandigheden of stakingen. Opvallende ontwikkeling ten opzichte van 2019 is de toename in recreatie op het water, strand en duin. Hiermee samenhangend de toename in hulpvraag.

Ontwikkelingen

- Toenemende drukte op de weg, het water en het spoor.
- Nieuwe vervoersmiddelen, zoals elektrische auto's, drones, e-bikes en grotere vrachtwagens.
- Toename van vele hulpmiddelen in voertuigen leiden tot afhankelijkheid en een lagere zelfredzaamheid bij uitval.
- Gebruik van andere brandstoffen, zoals elektriciteit, LNG, CNG en waterstof.
- Drukker op de Noordzee, (gevolgen) incidenten komen naar land.
- Toenemende recreatie in strand en duin, meer hulpvraag.
- Toename van ongevallen met (elektrische) fietsen.

In het risicoprofiel

- **Luchtvaartincident**

Scenario: Luchtvaartincident klein passagiersvliegtuig

- **Incident op het water**

Scenario: Aanvaring cruise- en vrachtschip

- **Verkeersongeval**

Scenario: ongeval personenbusje en vrachtwagen

Wijziging t.o.v. 2019

- De ontwikkelingen rond Zelfrijdende vervoersmiddelen zijn als minder relevant beoordeeld.
- Opgenomen incidenttypen zijn ongewijzigd.

Niet in het risicoprofiel

- **Incidenten in tunnels**

In de regio Noord-Holland Noord liggen geen tunnels. Wel is er een grote onderdoorgang in de N307 bij Hoogkarspel. Bij de opening van de onderdoorgang in 2018 is geoefend door de hulpdiensten. Door de geringe kans en effecten van een incident wordt deze niet opgenomen in het Risicoprofiel.

- **Incidenten op het spoor**

Incidenten op het spoor kunnen voorkomen, echter voldoende aandacht voor het thema door (landelijke) planvorming en samenwerking.

Gezondheid

Het thema 'Gezondheid' heeft betrekking op de impact van virussen, infecties en bacteriën op de lichamelijke gezondheid van mensen. Het gaat niet om de gevolgen van incidenten. De Covid-19 crisis heeft dit thema en de ernstige impact hiervan afgelopen jaren duidelijk zichtbaar gemaakt.

Ontwikkelingen

- Antibioticaresistentie
- Tekort aan (geestelijke) gezondheidszorg, toename van incidenten met verwarde personen.
- Langdurige griepperioden.
- Demografische ontwikkelingen, mensen worden ouder.
- Personeelstekorten in de zorg.
- Besmettelijke ziekte heeft lange tijd impact op de hele samenleving.
- Afhankelijkheid van delen van het zorgsysteem van het buitenland, grote impact bij verstoring of ongekende crisis.

In het risicoprofiel

- **Ziektegolf besmettelijke ziekte**

Scenario: Griepepidemie

- **Incident persoon met onbegrepen gedrag**

Scenario: persoon met onbegrepen gedrag

Niet in het risicoprofiel

- **Antibioticaresistentie**

De experts hebben dit onderwerp extra benoemd. Met betrekking tot antibioticaresistentie ligt hier een taak voor de GGD en niet voor de veiligheidsregio. Het advies is dit punt te blijven monitoren.

Wijziging t.o.v. 2019

- Thema Ziektegolf besmettelijke ziekte, in plaats van verstoring zorgcontinuïteit. De laatste is nog steeds één van de keteneffecten. Dit om met name recht te doen aan de bredere maatschappelijke impact, zoals afgelopen jaren ervaren.

Sociaal-maatschappelijke omgeving

Het thema 'Sociaal-maatschappelijke omgeving' heeft betrekking op situaties die een grote maatschappelijke en sociale impact tot gevolg hebben. Het gaat hierbij zowel om de zichtbare (demonstraties/ vernielingen) als in eerste instantie onzichtbare crises (groeiende onrust in de buurt). De Covid-19 crisis heeft ook binnen de sociaal-maatschappelijke omgeving veel impact gehad. De invloed van sociale media is nog zichtbaarder geworden. Maatregelen met vrijheidbeperkingen en verandering van sociale omgangsvorming leiden tot onrust en demonstaties. Bedrijfsluitingen, isolatie en thuiswerken leiden tot vereenzaaming voor de één, maar ook voor rust en kansen voor de ander.

Ontwikkelingen

- Sociale netwerken zijn aan het veranderen, individualisering van de maatschappij, zorgen of ouderen/ verminderd zelfredzamen mee kunnen blijven doen in samenleving. Vereenzaming en afname van hulpbereidheid als gevolg.
- Op sociale media wordt informatie beïnvloed door gegevens over de gebruiker. Door deze 'filterbubbels' bestaat het risico dat mensen geïsoleerd raken van andere standpunten.
- Minder tolerantie, grotere polarisatie en meer extremisme.
- Toename complotdenkers en samenzweringstheorie aanhangers. Wantrouwen en zelfs geweld naar wetenschappers.
- De mogelijkheid om ‘fakenieuws’ realtime te maken kan een trigger zijn voor maatschappelijke onrust. (Net als overigens het gewone nieuws).
- Versnippering van belangen, populisme en ontbreken van kennis/ visie.
- Toename Cybercriminaliteit.

- Veel demonstraties, men grijpt alles aan om tegen te demonstreren. Eerder ook al zichtbaar bij het afdwingen van (cultuur)veranderingen. Demonstraties in allerlei vormen, van vreedzaam tot gewelddadig. Maatschappelijke onrust als oorzaak en/ of tot gevolg.
- Toename in de verstoring van de rechtsorde op het water.
- Grotere hulpvraag/ hogere verwachting van de overheid.

In het risicoprofiel

- **Extreem geweld**

Scenario: Schietpartij

- **Verstoring openbare orde**

Scenario: demonstratie met geweld

- **Cybercriminaliteit**

Scenario: ransomware-aanval hogeschool

Wijziging t.o.v. 2019

- Incident maatschappelijke impact/ grote zedenzaak niet meer opgenomen in het risicoprofiel. Maatschappelijke impact komt terug als keteneffect bij de drie opgenomen thema's
- Opvang grote groep mensen is niet meer opgenomen in het risicoprofiel. Dit behoort tot de reguliere taken van Bevolkingszorg en gemeente, en is voldoende geborgd.
- Verstoring evenement/ Paniek in menigten is niet meer opgenomen in het risicoprofiel. Risico is voldoende afgedekt door vergunningen en opgebouwde kennis.
- Verstoring openbare orde is opgenomen in het risicoprofiel. Oorzaken en effecten zijn nog steeds bijna eindeloos. Door de ontwikkelingen van de laatste jaren is een scenario rond (geweldadige) demonstraties echter passend.

Niet in het risicoprofiel

- **Paniek in menigten**

Risico is voldoende afgedekt door vergunningen en opgebouwde kennis.

- **Ondermijning**

Dit risico is benoemd in het Nationaal Veiligheidsprofiel. Experts zien dit niet als een risico dat in ons regionaal risicoprofiel thuishoort. Thema’s als buitenlandse beïnvloeding worden landelijk opgepakt. Lokaal kan wel sprake zijn van vermenging van de onderwereld met de bovenwereld. Op het gebied van criminele ondermijning loopt de aanpak via de politie, het OM en de gemeente.

Voorstel

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Vergadering	algemeen bestuur
Datum	4 maart 2021
Onderwerp	Regionaal Risicoprofiel
Agendapunt	
Bijlage nr	
Voorstel	Het algemeen bestuur wordt gevraagd het regionaal risicoprofiel vast te stellen.

Kern en beoogd effect

Het Regionaal Risicoprofiel (RRP) is de wettelijk verplichte inventarisatie en analyse van de in de veiligheidsregio aanwezige risico's. In 2020 is het RRP door het algemeen bestuur vastgesteld. Het RRP is nu geactualiseerd om een actueel beeld te hebben van de risico's in onze regio.

De eind-conceptversie van het nieuwe RRP kan hier geraadpleegd worden.

Opvallende wijzigingen ten opzichte van het vorige risicoprofiel zijn:

- Minder 'uitschieters' in het diagram, de waarschijnlijkheid en impact zijn meer in balans. Incidenten met een grote impact hebben een kleinere waarschijnlijkheid en incidenten met een hogere waarschijnlijkheid een kleinere impact.
- Wijziging van het incidenttype 'Verstoring zorgcontinuïteit' naar 'Ziektegolf besmettelijke ziekte', met name gespecificeerd door de actualiteit van Corona. De verwachting was dat dit onderwerp 'hoger' zou scoren. Eén oorzaak waarom dit onderwerp 'lager' scoort is niet aan te geven. Wel is 'Verstoring zorgcontinuïteit' vaak het effect van een incident en kan meerdere oorzaken hebben en hierdoor een grotere waarschijnlijkheid. Van Corona zijn we, volgens de experts, de komende tijd nog niet af. We komen met elkaar tot besef dat een groot deel van de maatschappij, onder de genomen maatregelen, wel is blijven doordraaien.
- Nieuw opgenomen incidenttypen zijn 'digitale ontwrichting' en 'cybercriminaliteit'. Een hoge verwevenheid van digitale voorzieningen in de maatschappij veroorzaakt kwetsbaarheid, bij cybercriminaliteit speelt hierbij tevens de factor van ongrijpbaarheid en onmacht.

Onderzoeksmethode

Het projectteam dat verantwoordelijk is voor de update van risicoprofiel bestaat uit een vertegenwoordiging van RCB, politie, brandweer en GHOR. Dit project team heeft twee enquêtes opgesteld. De eerste gericht op het in beeld brengen van de risico in de regio en de tweede gericht op de daarmee samenhangende scenario's.

Uitgenodigd voor de enquêtes waren de volgende partijen:

AOV-ers gemeenten	Politie	Rijkswaterstaat	PWN
Brandweer	GGD	HHNK	Liander
GHOR	Ambulancezorg		Tennet

RCB Informatie beveiliging Veiligheidshuis DVD's OL VRZW VRK VR Friesland	Ziekenhuizen NHN Kustwacht Rode Kruis Reddingsbrigade KNRM Defensie KMAR	National Cyber Security Centre NCTV Samij CRW OM ONZKG ODNH Provincie NH RIVM LTO Staatsbosbeheer Marinebasis Den Helder MVKK De Kooij/ DHA	Gasunie NOGEPA TAQA NAM Telecom TESO NRG/ OLP Prorail/ NS

Risico-inventarisatie

In de eerste enquête is de risico-inventarisatie uitgevoerd. Op basis hiervan zijn ontwikkelingen geïnventariseerd en de relevante incidenttypen voor het Regionaal risicoprofiel geselecteerd.
Er zijn 43 volledige reacties ontvangen. Er was hierbij een gelijke spreiding van kennis over de verschillende thema's.

Scenario's

Ten behoeve van de tweede enquête zijn de geselecteerde incidenttypen uitgewerkt naar scenario's. Deze scenario's zijn op basis van expert judgement 'gescored' op waarschijnlijkheid (binnen een periode van 10 jaar) en impact. Deze tweede enquête heeft 36 reacties opgeleverd en is verstuurd naar dezelfde groep experts als de eerste enquête.

Bij het bepalen van de impact worden de volgende belangen, mede gebaseerd op de Nationale Veiligheidsstrategie, meegewogen:

- Territoriale veiligheid
- Fysieke veiligheid
- Economische veiligheid
- Ecologische veiligheid
- Sociale en politieke stabiliteit
- Veiligheid van cultureel erfgoed

De beoordeling van de scenario's heeft geleid tot het uiteindelijke eindproduct.

Regionale Raadscommissie Noordkop

Advies aan de gemeenteraden

Nummer

Contact en vragen via Robert Reus, coördinerend gemeentesecretaris

Portefeuillehouder(s)

Burgemeesters J.A. de Boer, R. van Dam, M. van Kampen en M.C. Uitdehaag.

Datum vergadering RRN	Datum B&W-besluiten
3 februari 2022	Texel: 11 januari 2022 / Schagen: 18 januari 2022 / Den Helder, Hollands Kroon: 25 januari 2022

Onderwerp
Zienswijze op de Kadernota 2023, het Regionaal Risicoprofiel van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) en het (voorgenomen) besluit om deel te nemen aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's.

Voorgesteld advies
De Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) wordt voorgesteld om de gemeenteraden te adviseren om: - de volgende gezamenlijke zienswijze af te geven ten aanzien van de Kadernota 2023, het Regionaal Risicoprofiel van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) en het (voorgenomen) besluit om deel te nemen aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's: Voordat we in gaan op de Kadernota en de andere aangeleverde stukken, namens de raad de complimenten voor de inzet in het afgelopen jaar. Opnieuw een jaar getekend door de coronacrisis, waarbij de Veiligheidsregio hard heeft gewerkt. Over de Kadernota voor 2023 de volgende punten: We verzoeken de Veiligheidsregio over een aantal ontwikkelingen duidelijk aan te geven wat wel en niet een wettelijke taak is van de Veiligheidsregio, wat binnen en buiten de Gemeenschappelijke Regeling valt, en waar we als raden wat van mogen vinden of wat bij de colleges ligt als het gaat om de uitvoerende taken. Onderbouw goed waar je van bent en waar je niet over gaat, met name over de volgende onderwerpen (zie toelichting onderaan per punt):

Advies aan de gemeenteraden

1. Taken rondom de Omgevingswet (incl. Risicobeheersing).
2. Veranderopgave Brandweer.
3. Organisatie rondom de nieuwe crisistypen.
4. Zorg en veiligheid.
5. Regionaal Risicoprofiel

We vragen de Veiligheidsregio met klem om in alle visies die worden vastgesteld, het bovengenoemde helder in beeld te brengen en de raden daarbij te betrekken.

In de Kadernota 2023 willen we de ruimte geven om in 2023 uit te breiden met 2fte, maar of deze investering op het onderwerp nieuwe crisistypen moet gebeuren, daar is nog geen akkoord op. De bekrachtiging of deze 2fte daadwerkelijk nodig is waar het nu voor gevraagd wordt vindt plaats in de begroting. De motivatie is op dit moment niet sterk genoeg. Marktpartijen kunnen deze taken ook invullen en de (lokale) partners hebben een eigen verantwoordelijkheid. Daarnaast is de visie nog niet vastgesteld over hoe we omgaan met de Omgevingswet en heeft het toekomstbestendig maken van de brandweer ook raakvlakken met de nieuwe crisistypen. We verzoeken de Veiligheidsregio om de benodigde uitbreiding integraal te bekijken en toe te lichten hoe de Veiligheidsregio gaat anticiperen op de nieuwe ontwikkelingen. We verwachten dat dit in de begroting voldoende onderbouwd zal zijn, waardoor we in de zienswijze op de Begroting 2023 de instemming kunnen bekrachtigen.

De gemeenteraden in de Noordkop hebben geen wensen en/of bedenkingen op het voorgenomen besluit tot deelname aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's. Dit is een landelijke stichting waarin de Veiligheidsregio's gezamenlijk optrekken voor het verzekeren van ongevallen en schade. De eenmalige bijdrage komt uit de eigen middelen. Ten slotte ontvangt de raad graag een toelichting waarom het niet doorgaan van de 1,5% bezuiniging niet in de aanbiedingsbrief is genoemd.

Ad 1: De samenwerkingsafspraken rondom de Omgevingswet en risicobeheersing zijn maatwerkafspraken die niet wettelijk bij de Veiligheidsregio zijn neergelegd en die per gemeente verschillen. Deze taken zijn geen onderdeel van de Gemeenschappelijke Regeling. Deze afspraken zijn een bestuurskeuze en niet wettelijk verankerd (informatie op pagina 7 klopt niet).

Ad 2: De afgelopen bezuiniging is geen onderdeel van deze kadernota, maar ter evaluatie zijn toen niet alle betrokkenen meegenomen in het proces. In het vervolg is dat wel wenselijk. Het tweede deel van de taakstelling om in 2023 te bezuinigen gaat niet door, maar in de kadernota wordt wel verwezen naar een taakpakket op maat voor de posten. Betrek alle betrokkenen ruim van tevoren bij wat het plan wordt voor

Advies aan de gemeenteraden

de kazernes. Ditzelfde geldt voor de verschuiving om 'meer naar de voorkant' te komen. Hoever ga je naar de 'voorkant'? Dit is een bestuurlijke keuze.

Ad 3: De gemeenteraden nemen kennis van de uitdagingen op het gebied van nieuwe crisistypen, maar vragen zich af of de genoemde onderdelen binnen de taak van de Veiligheidsregio valt. Doordat de Veiligheidsregio meer inzet op een netwerkorganisatie initieert zij deze vraag/behoefte bij partners. Geef een goede onderbouwing over wat de kaders zijn voor de netwerkorganisatie en hoe dit zich verhoudt met de rol van de lokale partners zelf en van de gemeenten om in contact te staan met de eigen lokale partners.

Ad 4: Zoals in de eerder afgegeven zienswijze op de Kadernota 2022 en op het Regionaal Beleidsplan 2020-2023 genoemd, is de rol van de Veiligheidsregio faciliterend op het gebied van Zorg en Veiligheid. De commissie heeft een aanjagende functie, maar is alleen bevoegd om besluiten te nemen over het Zorg- en Veiligheidshuis. Wij gaan ervan uit dat nieuwe thema's die toegevoegd worden, alleen ter advies besproken worden in de commissie. De gemeenteraad gaat er vanuit dat zij worden meegenomen in de ontwikkelingen voordat het beleid definitief wordt en financiën voor niet-wettelijke taken doorberekend worden. De commissie Zorg en Veiligheid gebruikt de bestaande infrastructuur van de Veiligheidsregio, maar het is een politieke keuze of dit wel of geen vast thema wordt.

Ad 5: Houd rekening in het risicoprofiel met waar de grens ligt tussen de verantwoordelijkheid van de gemeenten en de Veiligheidsregio. Hoever gaan de voorbereidingen op de genoemde risico's in het regionaal risicoprofiel. De effecten van cybercriminaliteit, komen waarschijnlijk overeen met die van digitale ontwrichting. Het bestrijden van de criminaliteit zelf hoort bij de taak van gemeenten.

Wettelijke grondslag

De wettelijke grondslag voor het indienen van de zienswijze op deze stukken is vastgelegd in artikel 4 van de Financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen 2019 (FUGR 2019). Andere stukken waarin dit naar voren komt zijn:

- Notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' uit 2018,
- De Gemeenschappelijke Regeling "Veiligheidsregio Noord-Holland Noord" zelf (hoofdstuk 5),
- Wet Gemeenschappelijke Regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid.

Kern van de zaak

Inleiding

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) heeft op 14 december 2021 de Kadernota 2023, het

Advies aan de gemeenteraden

Regionaal Risicoprofiel en het (voorgenomen) besluit om deel te nemen aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's, van de VRNHN aangeboden aan de gemeenteraden in Noord-Holland Noord. De mogelijkheid om een zienswijze af te geven op de kadernota is bedoeld om gemeenteraden meer grip te geven op Gemeenschappelijke Regelingen (GR-en). Het dagelijks bestuur van de VRNHN geeft vervolgens daar een reactie op. Deze procedure stelt de gemeenteraden in de gelegenheid te sturen op de beleidsmatige en financiële uitgangspunten van de GR. Het Algemeen Bestuur stelt de aangeboden stukken vast. Het vaststellen van de stukken staat gepland voor het Algemeen Bestuur van 4 maart 2022. De gemeenteraden hebben de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de genoemde stukken. De Veiligheidsregio hoort graag of de gemeenteraden zich kunnen vinden in de inhoud van de Kadernota 2023. Tevens vraagt de veiligheidsregio om een reactie op het Regionaal Risicoprofiel van de VRNHN en het (voorgenomen) besluit om deel te nemen aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's. De zienswijze ziet de Veiligheidsregio graag voor 1 maart 2022 tegemoet, zodat zij deze tijdig, met een reactie, kunnen agenderen voor de algemeen bestuursvergadering van 4 maart 2022.

Kenbaar maken zienswijze

Om de zienswijze bij het dagelijks bestuur kenbaar te maken moet een bericht met de zienswijze worden verzonden naar de veiligheidsregio. Een conceptbrief zit bij elk collegeadvies van de eigen gemeente en zal bij akkoord van de lokale gemeenteraad worden verstuurd in het format van de desbetreffende gemeente.

Openbaarheid documenten	
☑ Openbaar	☐ Het voorstel bevat niet-openbare documenten

De Regionale Raadscommissie Noordkop adviseert:

De gemeenteraden van de Noordkop om:

1. de volgende gezamenlijke zienswijze af te geven ten aanzien van de Kadernota 2023, het Regionaal Risicoprofiel van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) en het (voorgenomen) besluit om deel te nemen aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's:

Voordat we in gaan op de Kadernota en de andere aangeleverde stukken, namens de raad de complimenten voor de inzet in het afgelopen jaar. Opnieuw een jaar getekend door de coronacrisis, waarbij de Veiligheidsregio hard heeft gewerkt.

Over de Kadernota voor 2023 de volgende punten:

Advies aan de gemeenteraden

We verzoeken de Veiligheidsregio over een aantal ontwikkelingen duidelijk aan te geven wat wel en niet een wettelijke taak is van de Veiligheidsregio, wat binnen en buiten de Gemeenschappelijke Regeling valt, en waar we als raden wat van mogen vinden of wat bij de colleges ligt als het gaat om de uitvoerende taken. Onderbouw goed waar je van bent en waar je niet over gaat, met name over de volgende onderwerpen (zie toelichting onderaan per punt):

1. Taken rondom de Omgevingswet (incl. Risicobeheersing).
2. Veranderopgave Brandweer.
3. Organisatie rondom de nieuwe crisistypen.
4. Zorg en veiligheid.
5. Regionaal Risicoprofiel

We vragen de Veiligheidsregio met klem om in alle visies die worden vastgesteld, het bovengenoemde helder in beeld te brengen en de raden daarbij te betrekken.

In de Kadernota 2023 willen we de ruimte geven om in 2023 uit te breiden met 2fte, maar of deze investering op het onderwerp nieuwe crisistypen moet gebeuren, daar is nog geen akkoord op. De bekrachtiging of deze 2fte daadwerkelijk nodig is waar het nu voor gevraagd wordt vindt plaats in de begroting. De motivatie is op dit moment niet sterk genoeg. Marktpartijen kunnen deze taken ook invullen en de (lokale) partners hebben een eigen verantwoordelijkheid. Daarnaast is de visie nog niet vastgesteld over hoe we omgaan met de Omgevingswet en heeft het toekomstbestendig maken van de brandweer ook raakvlakken met de nieuwe crisistypen. We verzoeken de Veiligheidsregio om de benodigde uitbreiding integraal te bekijken en toe te lichten hoe de Veiligheidsregio gaat anticiperen op de nieuwe ontwikkelingen. We verwachten dat dit in de begroting voldoende onderbouwd zal zijn, waardoor we in de zienswijze op de Begroting 2023 de instemming kunnen bekrachtigen.

De gemeenteraden in de Noordkop hebben geen wensen en/of bedenkingen op het voorgenomen besluit tot deelname aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's. Dit is een landelijke stichting waarin de Veiligheidsregio's gezamenlijk optrekken voor het verzekeren van ongevallen en schade. De eenmalige bijdrage komt uit de eigen middelen. Ten slotte ontvangt de raad graag een toelichting waarom het niet doorgaan van de 1,5% bezuiniging niet in de aanbiedingsbrief is genoemd.

Ad 1: De samenwerkingsafspraken rondom de Omgevingswet en risicobeheersing zijn maatwerkafspraken die niet wettelijk bij de Veiligheidsregio zijn neergelegd en die per gemeente verschillen. Deze taken zijn geen onderdeel van de Gemeenschappelijke Regeling. Deze afspraken zijn een bestuurskeuze en niet wettelijk verankerd (informatie op pagina 7 klopt niet).

Advies aan de gemeenteraden

Ad 2: De afgelopen bezuiniging is geen onderdeel van deze kadernota, maar ter evaluatie zijn toen niet alle betrokkenen meegenomen in het proces. In het vervolg is dat wel wenselijk. Het tweede deel van de taakstelling om in 2023 te bezuinigen gaat niet door, maar in de kadernota wordt wel verwezen naar een taakpakket op maat voor de posten. Betrek alle betrokkenen ruim van tevoren bij wat het plan wordt voor de kazernes. Ditzelfde geldt voor de verschuiving om 'meer naar de voorkant' te komen. Hoever ga je naar de 'voorkant'? Dit is een bestuurlijke keuze.

Ad 3: De gemeenteraden nemen kennis van de uitdagingen op het gebied van nieuwe crisistypen, maar vragen zich af of de genoemde onderdelen binnen de taak van de Veiligheidsregio valt. Doordat de Veiligheidsregio meer inzet op een netwerkorganisatie initieert zij deze vraag/behoefte bij partners. Geef een goede onderbouwing over wat de kaders zijn voor de netwerkorganisatie en hoe dit zich verhoudt met de rol van de lokale partners zelf en van de gemeenten om in contact te staan met de eigen lokale partners.

Ad 4: Zoals in de eerder afgegeven zienswijze op de Kadernota 2022 en op het Regionaal Beleidsplan 2020-2023 genoemd, is de rol van de Veiligheidsregio faciliterend op het gebied van Zorg en Veiligheid. De commissie heeft een aanjagende functie, maar is alleen bevoegd om besluiten te nemen over het Zorg- en Veiligheidshuis. Wij gaan ervan uit dat nieuwe thema's die toegevoegd worden, alleen ter advies besproken worden in de commissie. De gemeenteraad gaat er vanuit dat zij worden meegenomen in de ontwikkelingen voordat het beleid definitief wordt en financiën voor niet-wettelijke taken doorberekend worden. De commissie Zorg en Veiligheid gebruikt de bestaande infrastructuur van de Veiligheidsregio, maar het is een politieke keuze of dit wel of geen vast thema wordt.

Ad 5: Houd rekening in het risicoprofiel met waar de grens ligt tussen de verantwoordelijkheid van de gemeenten en de Veiligheidsregio. Hoever gaan de voorbereidingen op de genoemde risico's in het regionaal risicoprofiel. De effecten van cybercriminaliteit, komen waarschijnlijk overeen met die van digitale ontwrichting. Het bestrijden van de criminaliteit zelf hoort bij de taak van gemeenten.

2. deze zienswijze door middel van bijgevoegde brief aan het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord kenbaar te maken.

Advies aan de gemeenteraden

Aanleiding voor en korte toelichting bij het advies
De adviezen zijn opgesteld voor en door de vier gemeenten in de Kop van Noord-Holland. De financiële stukken van de veiligheidsregio worden samen met de financiële stukken van de andere gemeenschappelijke regelingen in een regionale raadscommissie besproken.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect
Een goede uitoefening van de wettelijke taken op het gebied van brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, de rampenbestrijding & crisisbeheersing en het Veiligheidshuis NHN.

Motivering per voorgesteld advies
De veiligheidsregio Noord-Holland Noord voert voor de 17 gemeenten in Noord-Holland Noord de taken uit op het gebied brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, de rampenbestrijding en crisisbeheersing en het Veiligheidshuis NHN. Daarnaast voert de veiligheidsregio voor 12 gemeenten in deze regio de taken uit op het gebied van ambulancezorg. Elke gemeente heeft een bepaald aantal stemmen in het algemeen bestuur. Door één gezamenlijk advies op te stellen staan de gemeenten in de Noordkop sterker bij de behandeling van de financiële stukken in het Algemeen Bestuur.

Kanttekeningen en risico's (incl. argumenten)
De gemeenten in Noord-Holland Noord staan samen garant voor de financiële resultaten (positief/negatief) van de veiligheidsregio. Naast een goede uitoefening van de wettelijke taken is een gezonde financiële huishouding van belang. Hierop wordt in deze zienswijze gestuurd.

Alternatieven (incl. argumenten)
Er zijn geen alternatieve organisaties die de wettelijke werkzaamheden van de veiligheidsregio mogen uitvoeren. Sturing vanuit de gemeenteraad op de veiligheidsregio gebeurt via de behandeling van de financiële stukken en vaststelling van het risicoprofiel en het regionaal beleidsplan. Hiervoor kan elke gemeenteraad een zienswijze in dienen. Een zienswijze in het algemeen bestuur van de veiligheidsregio wordt alleen met meerderheid van stemmen overgenomen.

Gevolgen algemene middelen en begroting
Kosten: € 0,00

Advies aan de gemeenteraden

Dekking:	☐ Algemene middelen	☐ Inkomsten
	☐ Bijdragen derden	☐ Reserve
Toelichting:		

Communicatie
Op basis van het regionaal raadsadvies wordt er in de lokale gemeenteraad een besluit genomen over de financiële stukken van de veiligheidsregio. De colleges van burgemeester en wethouders versturen de brief met daarin de zienswijze van de betreffende gemeenteraad aan het dagelijks bestuur van de veiligheidsregio.

Bijlagen
1. Aanbiedingsbrief Kadernota 2023, stichting Risicobeheer en Regionaal Risicoprofiel 2. Kadernota 2023 3. Oprichting stichting Risicobeheer 4. Regionaal Risicoprofiel 5. Regionaal Risicoprofiel PDF 2020-2021 6. Voorstel invullen rol nieuwe crisistypen

Gemeente Texel

.txl

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Kadernota 2023 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Doelenboom

Programma	**2**	**Zorg voor elkaar, veiligheid op orde**
Maatschappelijk doel	2.1.	Een veilige gemeente behouden
Beleidsdoel	2.1.1	Openbare orde en veiligheid garanderen
Operationeel doel	2.1.1.1	Met de partners in de veiligheidsketen samenwerken

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen 2019 (FUGR 2019), artikel 4
- Gemeenschappelijke regeling VRNHN
- Notitie ‘Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen’ uit 2018
- Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid.
- Wet veiligheidsregio's

Overwegende

- De argumenten zoals genoemd in het advies van de Regionale Raadscommissie Noordkop.

Besluit

1. bijgevoegde (gezamenlijke) zienswijze (bijlage 7) af te geven ten aanzien van de Kadernota 2023, het Regionaal Risicoprofiel van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) en het voorgenomen besluit om deel te nemen aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio’s:

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-02-2022,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3114553

Bijlagen

Raadscommissie

Dossiernummer	901
Extern Zaak ID	3116492
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	2 februari 2022
Agendapunt	13
Titel	Zienswijze Kadernota 2023 Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)
Organisatieonderdeel	Beleid & Vergunningen
Portefeuillehouder	R. van de Belt
Aanleiding	Overig

Bijlagen
Advies - Kadernota OD NHN 2023
Bijlage 1a. Aanbiedingsbrief bij Kadernota 2023 OD NHN
Bijlage 1b. Kadernota OD NHN 2023 CONCEPT definitief
Bijlage 2. 2022-01-04 Gezamenlijke zienswijze kadernota 2023

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Planningscommisie	18 januari 2022
Raadscommissie	**2 februari 2022**
Raadsvergadering	16 februari 2022

Toelichting

Op 9 december 2021 heeft het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst
Noord-Holland Noord de kadernota 2023 aan het college aangeboden. Op grond van art. 26 lid 2. van de
Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord heeft de gemeenteraad tot uiterlijk 1
maart 2022 om de zienswijze naar voren te brengen. De kadernota bevat de algemene financiële en
beleidsmatige kaders.
De kadernota omvat een aantal onduidelijkheden. Via de zienswijze procedure (Op grond van art. 26 lid 2.
van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord) wordt om duiding gevraagd op
een aantal onderwerpen zoals de implementatie Omgevingswet, het energiebesparingsakkoord, de

verwachtingen 2023-2026, de Wob-verzoeken, de omgevingsadviseurs en autonome ontwikkelingen /
reguliere bedrijfsvoering. Op de onderwerpen waar geen vragen over worden gesteld zijn de financiële
kaders helder en zijn er geen opvallendheden.

Gemeente Texel

.txl

Advies

Ontwerp Kadernota 2023 Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Doelenboom

Programma	**7**	**Duurzaam, schoon en innovatief**
Maatschappelijk doel	7.1	Een gezond milieu bevorderen
Beleidsdoel	7.1.2	Texel schoon houden
Operationeel doel	7.1.2.1	Texel voor burgers, bedrijven en toeristen schoon houden

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Het college van burgemeester en wethouders besluit de gemeenteraad voor te stellen:

Via de Regionale Raadscommissie Noordkop op de kadernota 2023 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord bijgevoegde (gezamenlijke) zienswijze (zie bijlage 2) in te dienen.

Toelichting

Via de RRN wordt bijgaande (gezamenlijke) zienswijze op de kadernota 2023 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord aan de raad voorgesteld.
De kadernota bevat een aantal onduidelijkheden. Via de zienswijzeprocedure wordt om duiding gevraagd op een aantal onderwerpen. Op de onderwerpen waar geen vragen over worden gesteld zijn de financiële kaders helder en zijn er geen opvallendheden.

Consequenties

Financieel	☐ Ja	☑ Nee	
Personeel/Organisatie	☐ Ja	☑ Nee	
Juridisch	☐ Ja	☑ Nee	
Beleid	☐ Ja	☑ Nee	
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja	☑ Nee	
Deregulering	☐ Ja	☑ Nee	

Majeure risico's	☐ Ja	☑ Nee	
Beheer	☐ Ja	☑ Nee	
Belanghebbenden	☐ Ja	☑ Nee	
Structuurvisie	☐ Ja	☑ Nee	
Regie			
Zaaknummer			3116492

Bijlagen

1. Bijlage 1. Kadernota 2023 OD NHN met aanbiedingsbrief
2. Bijlage 2. Gezamenlijke regionale zienswijze kadernota 2023 OD NHN

Kadernota OD NHN 2023

Samenvatting

Op 9 december 2021 heeft het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord de kadernota 2023 aan het college aangeboden. Op grond van art. 26 lid 2. van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord heeft de gemeenteraad tot uiterlijk 1 maart 2022 om de zienswijze naar voren te brengen. De kadernota bevat de algemene financiële en beleidsmatige kaders.
De kadernota omvat een aantal onduidelijkheden. Via de zienswijze procedure (Op grond van art. 26 lid 2. van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord) wordt om duiding gevraagd op een aantal onderwerpen zoals de implementatie Omgevingswet, het energiebesparingsakkoord, de verwachtingen 2023-2026, de Wob-verzoeken, de omgevingsadviseurs en autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering. Op de onderwerpen waar geen vragen over worden gesteld zijn de financiële kaders helder en zijn er geen opvallendheden.

Argumenten tot advies

De gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) hebben op 9 december 2021 de kadernota 2023 van de **OD** NHN ontvangen (zie bijlage 1). Tot 1 maart 2022 kunnen de gemeenteraden hun zienswijzen kenbaar maken. In de Kop van Noord-Holland is de afspraak dit regionaal via de Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) te doen. De bij dit advies gevoegde gezamenlijke regionale zienswijze zoals in de bijlage 2 is opgenomen voorziet daarin. De regionale zienswijze kan worden behandeld in de RRN van 3 februari 2022.

Kadernota OD NHN 2021
Vanaf 2017 is het Dagelijks Bestuur van de RUD NHN (DB), in gevolge de Wet gemeenschappelijke Regeling (WGR), verplicht de deelnemers op de hoogte te brengen van de financiële en beleidsmatige kaders voor het navolgende begrotingsjaar. Voor de OD NHN en de deelnemers is dit een onderdeel van de P&C cyclus.
De OD NHN heeft voor 2023 een kadernota opgesteld.

De kadernota is het startsein voor de begroting 2023. In de nota schetst het DB de te verwachten ontwikkelingen voor 2023 en geeft de (financiële) achtergrondinformatie. De nu voorliggende kadernota 2023 OD NHN is opgesteld volgens de financiële uitgangspunten en afspraken voor de Gemeenschappelijke Regelingen in Noord-Holland Noord.

Zienswijze kadernota OD NHN:

De zienswijze bestaat uit de volgende vragen:

1. Extra taken omgevingswet: De inwerkingtreding van de Omgevingswet maakt de gemeenten het bevoegd gezag over de bodem. Dit brengt een potentieel financieel risico met zich mee, graag een toelichting op dit risico en welke bedragen de gemeenten moeten reserveren op hun begroting;
2. Energie(besparingsakkoord): wat zijn de personele kosten van het klimaatakkoord en het energiebesparingsakkoord voor de OD NHN?
3. Verwachtingen ten aanzien van 2023 – 2026: de verwachting is dat er tussen 2023 en 2026 de vraag naar data een vlucht gaat nemen, graag een toelichting op deze verwachting.

4. Omgevingsadviseurs: Er heeft in de eerste helft van 2021 een evaluatie plaatsgevonden met betrekking tot de omgevingsadviseurs. Betreft dit een schrijffout? Voor dat er structurele middelen voor de omgevingsadviseurs wordt opgenomen graag een toelichting op de evaluatie.
5. Wob-verzoeken: Er wordt gesproken over een wettelijke termijn van twee weken. Is deze termijn daadwerkelijk twee weken, zo niet, hoe veel langer gaat het dan maximaal duren voor de OD om op een Wob-verzoek te reageren?
6. Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering: de raden zijn van mening dat het opnemen van PM-posten in de kadernota / begroting onwenselijk is. Het verzoek is geen PM-posten op de kadernota / begroting op te nemen en om bij de conceptbegroting met een onderbouwing van de kosten te komen en deze op te nemen. Graag een berekening van de kosten in de kadernota.
7. Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering: hoe verhoudt de €300.000 (3fte) voor de omgevingsadviseurs zich tot de huidige inzet van omgevingsadviseurs?
8. Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering: graag een toelichting op de €150.000 voor de Wob-verzoeken. Hoe is dit bedrag berekend en opgebouwd?

Alternatieven

Geen regionale brief met zienswijzen aan het DB sturen. Dit komt niet overeen met het uitgangspunt dat de gemeenteraden gezamenlijk reageren op (financiële) voorstellen van de GR’en.

Consequenties van het advies

Geen

Communicatie

Op basis van het regionale raadsadvies wordt in de lokale gemeenteraden een besluit genomen over de stukken. Het DB van de OD NHN zal aan uw raad een reactie sturen.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Kadernota OD NHN 2023

Doelenboom

Programma	**7**	**Duurzaam, schoon en innovatief**
Maatschappelijk doel	7.1	Een gezond milieu bevorderen
Beleidsdoel	7.1.2	Texel schoon houden
Operationeel doel	7.1.2.1	Texel voor burgers, bedrijven en toeristen schoon houden

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Besluit

1. Het college van burgemeester en wethouders besluit de gemeenteraad voor te stellen:

Via de Regionale Raadscommissie Noordkop op de kadernota 2023 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord via de RRN de volgende zienswijze (zoals verwoord in de bijlage) in te dienen

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-02-2022,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3116492

Bijlagen

1. Bijlage 1. Kadernota 2023 OD NHN met aanbiedingsbrief
2. Bijlage 2. Gezamenlijke regionale zienswijze kadernota 2023 OD NHN

Aan de eigenaren van de OD NHN

T.a.v. de colleges van B&W en GS

Hoorn: 9 december 2021

Betreft: Kadernota OD NHN 2023

Kenmerk: 28947157

Geachte colleges,

Bijgaand ontvangt u de kadernota 2023 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. Deze vormt het startsein voor de begroting 2023. De basis van de kadernota is volgens de aan de regionale Regietafel gemaakte afspraken.

Wij verzoeken u mogelijke standpunten vanuit uw raad ten aanzien van onze financiële - en beleidsmatige kaders vóór 1 maart 2022 aan ons algemeen bestuur kenbaar te maken door toezending van het besluit over uw standpunten.

Dit stelt het dagelijks bestuur in staat deze te verwerken in de begroting 2023. De begroting wordt u vóór 15 april 2022 toegezonden, met de uitnodiging haar van eventuele zienswijzen te voorzien.

De begroting 2023 wordt – samen met de jaarrekening 2021 – op 13 juli 2022 ter vaststelling in het algemeen bestuur besproken.

Hoogachtend namens het dagelijks bestuur,

M.C. Uitdehaag,

Voorzitter

Q.M. Foppe,

Secretaris

KADERNOTA 2023 – Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Hoofddoelstelling

Voor u ligt de Kadernota 2023 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.

Inleiding
Ondanks het gegeven dat het jaar 2021 nog niet achter ons ligt, betreft deze Kadernota het begrotingsjaar 2023. De jaren 2020 en 2021 zullen de geschiedenis ingaan als de Covid-19 jaren en momenteel – najaar 2021 - bereiden wij ons voor op het hybride werken na/ met Covid-19.

De inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 juli 2022 is het formele startpunt van een transitie die de gehele keten van burgers, provincie, gemeenten, OD NHN en andere partners raakt. Deze transitie zal in meer of minder mate zeven jaren in beslag nemen, waarbij het jaar 2023 het eerste volledige jaar zal zijn onder deze nieuwe wet.

Takenpakket
Gemeenten en de provincie brengen naast het verplichte landelijk basistakenpakket[1], ook extra taken in. De huidige opdracht aan de OD NHN omvat dan ook een breed scala aan taken op het gebied van de fysieke leefomgeving. In grote lijnen betreft het bedrijfsgebonden (milieu)taken, duurzaamheidstaken, natuurbescherming, zwemwater, (vaar-) wegen en advisering bij ruimtelijke plannen. In 2021 is een pilot gestart om te onderzoeken op welke wijze meer outputgericht kan worden gewerkt en gefinancierd. De resultaten en besluitvorming hieromtrent zullen in 2023 hun beslag krijgen.

Maatschappelijke meerwaarde
De OD NHN staat voor het schoon, veilig en duurzaam wonen, werken en recreëren in de regio Noord-Holland (Noord). Dit doet de OD NHN door de uitvoering van wettelijke- en plustaken voor de Provincie Noord-Holland en de 16 gemeenten: Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Dijk en Waard, Enkhuizen, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel. Daarnaast levert de OD NHN bijdrages aan de diverse tafels, waaronder het *Pact van Westfriesland*.

Als actuele voorbeelden gelden de opgaves ten aanzien van CO_2-reductie en –aanbod, de *Regionale Energiestrategie* (RES), het *meerjarenprogramma verduurzaming bestaande bouw* en het *meerjarenprogramma bedrijventerreinen*. De campagne aardgasvrij wonen *Wijdoenwat.nl* wordt samen met vrijwel alle gemeenten in NHN uitgevoerd vanaf maart 2020 tot en met eind 2022. Er worden steeds meer acties op het thema circulair geïnitieerd en georganiseerd in samenwerking met andere omgevingsdiensten en de provincie. Hieraan draagt de OD NHN voor onze (gemeentelijke) deelnemers actief bij. Hierdoor levert OD NHN bijvoorbeeld ook een bijdrage aan de uitwerking van het Woonakkoord.

Ambitie
In 2023 is de OD NHN de gezaghebbende leefomgevingsautoriteit, waarbij de focus vooral ligt op complexe milieu-, duurzaamheids- en natuurtaken, het bevorderen van veiligheid in de regio, incidentpreventie en het bieden van meerwaarde voor de eigenaren vanuit bundeling van specialistische kennis, ook na inwerkingtreding van de Omgevingswet. De OD NHN is daarmee bij uitstek uw onafhankelijke kennispartner in de fysieke leefomgeving. De OD NHN is een onafhankelijke partner die op inspirerende wijze mensen en kennis verbindt om maatschappelijke ambities in de fysieke leefomgeving te realiseren.

1. Op www.vng.nl is een overzicht van de basistaken in te zien (zoekterm: basistaken RUD's).

Algemeen

Doelstellingen: wat willen we bereiken in 2023

Omgevingswet

Vanaf 1 juli 2022 is de Omgevingswet van kracht. De Omgevingswet betekent een algehele stelselherziening van wet- en regelgeving die gaat over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Deze herziening heeft aanzienlijke impact op de manier van werken, de cultuur, het juridisch - en technisch instrumentarium, en heeft ook gevolgen voor de bevoegde gezagen en organisaties die bij de wet betrokken zijn. De wet beoogt het vergroten van de inzichtelijkheid en het gebruiksgemak, het versnellen van de besluitvorming, meer lokale afwegingsruimte en een samenhangende benadering.

Dit betekent dat de werkwijze voor de uitvoering van VTH-taken vanaf inwerkingtreding is afgestemd op de Omgevingswet en dat de kaders voor de VTH veranderd zijn. De werkwijze verandert: de doorlooptijden van vergunningen zijn korter – 8 in plaats van 26 weken -, gedurende het proces vindt meer interbestuurlijke afstemming plaats, er is meer aandacht voor vooroverleg, waaronder participatie aan de voorzijde en daarnaast hebben opdrachtgevers vanaf 1 juli 2022 de mogelijkheid om op milieuvergunningen leges te heffen. Hierbij hoort ook de grotere afwegingsruimte die gemeenten krijgen bij inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Het toetsingskader voor vergunningen bestaat dan onder meer uit het gemeentelijk Omgevingsplan dat van rechtswege bestaat uit alle vigerende bestemmingsplannen. Daarnaast bestaat het kader uit de set aan landelijke regels die overgaan naar de lokale overheid en de vigerende gemeentelijke verordeningen. Vergunningen worden dan verleend op basis van activiteiten in plaats van inrichtingen. De verwachting bestaat dat minder activiteiten vergunning-plichtig zullen worden dan nu het geval is. Omdat verschillende activiteiten vergunningsvrij worden is meer inzet nodig voor het afwikkelen van meldingen en voor toezicht en handhaving.

De precieze impact op het totaal van de te verwachten inzet is afhankelijk van verschillende factoren, waaronder de wijze waarop deelnemers omgaan met de toegenomen afwegingsruimte en de invloed daarvan op de uniformiteit van de werkprocessen. In zijn algemeenheid geldt dat maatwerk meer kost dan verdergaande standaardisatie.

OD NHN heeft veel expertise en data beschikbaar over een groot aantal thema's die terugkomen in de gemeentelijke omgevingsplannen. Het uitgangspunt is dan ook dat de OD NHN de gemeenten en provincie ondersteunt bij het vormgeven van de Omgevingsvisies, - programma's en de Omgevingsverordening.

Ook heeft de wijze waarop de regels zijn verwerkt in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) impact op de werkprocessen van de OD NHN. Het DSO is het centrale systeem voor het ontsluiten van omgeving gerelateerde informatie, waarop de systemen van OD NHN dienen aan te sluiten. Dit kan op verschillende wijzen gevolgen hebben voor de kosten van de dienstverlening. Het een en ander is afhankelijk van de wijze waarop de landelijke voorziening DSO wordt opgeleverd en hoe de aansluitingen/instellingen vanuit gemeenten/provincie met OD NHN zijn ingeregeld en geharmoniseerd.

Tenslotte zullen de ontwikkeling van omgevingsvisies en integrale, het gehele grondgebied omvattende, omgevingsplannen in elke gemeente de komende jaren nog veel aandacht vragen. Daarbij zijn ook de integrale inhoudelijke afwegingen van een groter belang dan voor inwerkingtreding van de Omgevingswet. Om die reden is de OD NHN in maart 2021 een eenjarige *pilot* gestart met de ondersteuning van deelnemers met een beperkt aantal Omgevingsadviseurs. Deze *pilot* wordt in de eerste helft van 2022 geëvalueerd.

Dee invoering van de Omgevingswet per 1 juli 2022 is tevens de start van een (langere) transitieperiode van het Omgevingsrecht die eindigt op 1 januari 2029. In deze periode zullen regelmatig wijzigingen in toetsingskaders plaatsvinden die alsdan geïmplementeerd dienen te

worden. De verwachting is dan ook dat de OD NHN in deze tijdsspanne regelmatig processen en bedrijfsvoering zal moeten aanpassen. Te denken valt hierbij dan aan ICT-toepassingen en de daarbij behorende Training & Opleiding. Eigenaren en medewerkers van de OD NHN leren met elkaar en wat de effecten hiervan zijn ten aanzien van de werkprocessen en de daarbij behorende kosten. Monitoring en evaluatie zijn dan ook van belang om de dekking van noodzakelijke kosten te kunnen blijven motiveren bij het tegemoet komen aan de gewenste verwachtingen van onze opdrachtgevers en het voldoen aan de taken zoals deze vanuit de Omgevingswet bedoeld zijn.

Extra taken onder de Omgevingswet
Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet krijgen gemeenten extra taken en verantwoordelijkheden op het gebied van geluid en bodem.

Geluid
Als het gaat om de normering van geluid betreft het drie taken waar rekening mee gehouden moet worden voor het reserveren van (extra) middelen:

- Onder de Omgevingswet verandert de rekensystematiek voor gezoneerde industrieterreinen. De OD NHN kan dit voor gemeenten als extra taak uitvoeren;
- Onder de Omgevingswet zijn gemeenten verplicht om uiterlijk 1 juli 2023 de basisgeluidemissie (BGE) voor de gemeentelijke wegen met meer dan 4.500 motorvoertuigen per etmaal vast te stellen. Deze basisgeluidemissie moet daarnaast elke vijf jaar gemonitord worden. Hiervoor zullen gemeenten middelen moeten vrijmaken. Dit kan per gemeente verschillen, omdat de zogenaamde agglomeratie gemeenten, die in het kader van de EU-richtlijn omgevingslawaai een geluidbelastingkaart moeten vervaardigen, de hiervoor benodigde gegevens ook kunnen gebruiken voor de monitoring van het geluid van gemeentewegen. De OD NHN kan dit samen met gemeenten uitvoeren als extra opdracht;
- Gemeenten zullen onder de Omgevingswet geluidsnormen moeten opnemen in het Omgevingsplan.

Bodem
Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet wijzigt het bevoegd gezag van bodemverontreiniging. Deze bevoegdheid en taken gaan over van provincie naar gemeenten.

Op dit moment voert de OD NHN deze taken namens de provincie Noord-Holland uit. Het gaat hierbij zowel om toezicht, handhaving, vergunningverlening, als om juridische – en beleidsmatige advisering. Tegelijkertijd worden de financiële middelen vanuit het Provinciefonds naar het Gemeentefonds overgeheveld. Om straks namens gemeenten deze taak op hetzelfde niveau zorgvuldig en adequaat te kunnen blijven uitvoeren, heeft OD NHN u middels een brief dd. 4 maart 2020 inzicht gegeven in de huidige omvang van deze taken en verdeling hiervan onder uw gemeenten.

Circa 90% van de bodemtaken die de OD NHN op dit moment uitvoert voor de provincie Noord-Holland is een basistaak en zal om die reden moeten worden overgedragen aan de OD NHN. De financiering van de bodemtaken onder de Omgevingswet is gedurende langere tijd onduidelijk geweest. Daar lijkt nu - november 2021 – meer duidelijkheid in te komen. Recentelijk is tijdens een Bestuurlijk Bodemberaad aangegeven dat op ambtelijk niveau door I&W, VNG, IPO en UvW afspraken zijn gemaakt voor de periode 2022 t/m 2030. Daarbij is afgesproken dat, om een robuuste uitvoering van deze bodemtaken te waarborgen, de rijksbijdragen in de huidige omvang t/m 2030 te continueren, met inachtneming van de begrotingsregels.

Omdat het Rijk deze bijdrage niet rechtstreeks aan Gemeenschappelijke Regelingen mag overmaken zal deze via de provincie Noord-Holland aan de OD NHN worden overgemaakt. Het lijkt er echter op dat de Rijksbijdrage sterk afwijkt van de huidige bijdrage die de OD NHN van de provincie Noord-Holland ontvangt. De provincie heeft in het bestuurlijk overleg namelijk aangegeven dat zij, evenals andere provincies, een deel van de huidige bodemtaken financiert uit eigen middelen en dat zij dit waarschijnlijk niet meer zal doen - een definitief besluit hierover is nog niet genomen-, nadat de taken onder de Omgevingswet aan de gemeenten zijn overgedragen. Hieraan kleeft dus een financieel risico voor de gemeenten.

Omdat het hier basistaken betreft die overgedragen moeten worden aan de OD NHN, verzoeken wij gemeenten het verschil tussen de Rijksbijdrage en de werkelijk benodigde bijdrage te reserveren in de gemeentelijke begroting. Hierdoor kan de OD NHN de bodemtaken op een adequaat niveau blijven uitvoeren en blijft de specifieke bodemkennis voor de regio behouden.

Energie en Circulair
Eind 2018 is het *Klimaatakkoord* gesloten met daarin de doelstellingen om in 2030 minimaal 49% CO_2 reductie te realiseren, en om in 2050 van het aardgas af te stappen. Voor het uitwerken en realiseren van de nationale doelen en afspraken is regionaal - en lokaal maatwerk nodig. Het vraagt nieuwe manieren van intensieve samenwerking tussen overheden, netwerkbeheerders, inwoners, bedrijven en maatschappelijke partners. Afgesproken is om in 30 regio's *Regionale Energiestrategieën* (RES) uit te werken.

De regio Noord-Holland Noord is één van deze regio's. In de *RES* worden binnen de regio's door gemeenten, provincie en het waterschap afspraken gemaakt over: de opwekking van duurzame energie, de verdeling van duurzame warmtebronnen en de benodigde opslag en energie-infrastructuur. De *RES-regio's* stelden voor 1 juli 2021 de *RES 1.0* vast. Daaruit blijkt wat de regio tot 2030 bijdraagt in de doelstellingen voor grootschalige energieopwekking op het land en het aardgasvrij maken van de bestaande bebouwing. De RES wordt iedere twee jaar geactualiseerd. In 2022 wordt gewerkt aan de *RES 2.0*.

De doelstellingen uit het Klimaatakkoord hebben als gevolg dat er exponentieel meer duurzaamheidstaken bij de gemeenten en de regio worden belegd. De OD NHN vervult taken binnen de energietransitie en de circulaire transitie op drie niveaus:
- Lokaal door mee te denken en mee te werken bij het ontwikkelen van kaders en visie en in beleidsondersteuning en uitvoering;
- Regionaal door verbinder en coördinator te zijn, zoals bij de meerjarenaanpak verduurzaming bedrijventerreinen, de bestaande particuliere woningbouw en door inbreng van expertise bij de uitwerking van de zogenaamde zoekgebieden voor de RES NHN (NHN, regionaal en lokaal);
- Bovenregionaal door expertsessies te organiseren, door partijen te verbinden en door projecten op NHN niveau te organiseren zoals aardgasvrij NHN.

Verder wordt op NHN niveau gewerkt aan de vertaling van de opgaves vanuit het *Klimaatakkoord* voor de VTH-taken. Naast energiethema's (besparen, - opslag, opwekken, aardgasvrij) wordt daarin ook gewerkt aan circulair. Voor het *Pact van Westfriesland* en vooral de opgave voor energie-neutraal en klimaatadaptief, werkt de OD NHN mee aan de besparingsprogramma's voor bewoners en bedrijven. De hiermee opgebouwde kennis komt vanzelfsprekend ook ten goede aan de uitvoering van de wettelijke taken. Via leer- en kennisprogramma's zoeken we uit en ondervinden we hoe we als OD NHN een structurele bijdrage kunnen leveren aan de circulaire transitie. Door het uitvoeren van *pilots* wordt niet alleen kennis, maar ook instrumentarium gegenereerd.

Energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse bedrijven 2022 – 2025
De provincie Noord-Holland wil de uitvoering van energiebesparende maatregelen bij bedrijven stimuleren, en toezicht en handhaving verder opvoeren. De provincie Noord-Holland heeft samen met de gemeenten en de vier omgevingsdiensten de uitgangspunten benoemd die de basis vormen voor het Energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse bedrijven 2022 – 2025. Op hoofdlijnen is vervolgens het akkoord in een werkplan vertaald naar de praktijk.

Op deze wijze wordt in de gehele provincie een gelijk speelveld gecreëerd. Doel van deze extra inzet is om middelgrote en grote bedrijven die op grond van de Wet milieubeheer en het Activiteitenbesluit een wettelijke plicht hebben om energie te besparen, te stimuleren om te verduurzamen en energiebesparende maatregelen te nemen.

Om de gemeenten in de uitvoering te stimuleren koppelt de provincie Noord-Holland aan het akkoord een subsidieregeling: de Uitvoeringsregeling Stimulerend Energietoezicht Noord-Hollandse Bedrijven (SEB). Alle Noord-Hollandse gemeenten die het akkoord ondertekenen kunnen een subsidieaanvraag indienen. De provincie Noord-Holland bekostigt maximaal 50% van de totale kosten met een maximum van het toegekende budget vanuit het rijk. De provincie stelt in totaal 8.000.000,- euro beschikbaar voor heel Noord-Holland.

Verwachtingen ten aanzien van 2023 - 2026

Met de stelselwijziging per 1 juli 2022 in verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is de verwachting dat niet alleen het werk intern zal verschuiven, maar zal ook het multidisciplinair werken binnen en buiten de OD NHN. Ook zal de behoefte aan data een vlucht nemen.

Daarnaast blijft het aantrekken van nieuw personeel een punt van zorg in de wereld van Omgevingsdiensten. Beschikbaarheid van personeel op het vlak van toezicht, de diverse specialisaties en juridische zaken is niet een vanzelfsprekendheid, dit mede gezien het feit dat enkele opleidingen gesloten zijn.

In 2021 zijn diverse rapporten verschenen, zoals het rapport Van Aartsen en 'Omgevingsdiensten in beeld' waaruit blijkt dat de wens lijkt te bestaan dat men vanuit het Rijk het VTH-stelsel wenst te versterken.

Reguliere bedrijfsvoering

Indexatie

Conform de geldende financiële uitgangspunten voor gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord (FUGR) en de brief van de Regietafel is in deze kadernota een indexatiepercentage van 2,3% opgenomen. Echter willen wij u er op attenderen dat de inmiddels afgesloten CAO gemeenteambtenaren en de huidige inflatie hoger is dan de opgenomen indexatie in deze kadernota. Het verschil komt zoals beschreven in de FUGR tot uiting in het jaarrekeningresultaat.

Omgevingsadviseurs

In 2021 is de OD NHN een *pilot* gestart met twee Omgevingsadviseurs. Deze worden ingezet bij beleidsondersteunende taken voor de kerninstrumenten: omgevingsvisie, - plan en programma. Vanuit de *pilot* is gebleken dat bij opdrachtgevers meer behoefte bestaat aan inhoudelijke onderbouwing op strategisch niveau. De evaluatie van de pilot vindt in de eerste helft van 2021 plaats. Concreet betekent dit dat deze ontwikkeling leidt tot meer structurele ondersteuning aan onze opdrachtgevers. De OD NHN zoekt naar manieren om klaar te staan voor deze aanvullende vragen, maar tegelijkertijd vraagt dit ook om een (voor)investering in verband met werving en opleiding. Ook dit is onderdeel in het kader van monitoring na de *pilot* en tijdens de transitieperiode.
In deze kadernota is de optie van structurele middelen opgenomen, omdat de BBV voorschrijft dat structurele kosten gedekt moeten worden door structurele inkomsten. Er zou ook gekozen kunnen worden voor de toekenning van incidentele middelen voor het jaar 2023. Bij deze laatste optie is het alleen mogelijk om extern in te huren. Het is echter nog onduidelijk of deze inhuur in de huidige markt te verkrijgen is.

Wob-verzoeken

De afgelopen tweeëneenhalf jaar is een significatie toename te zien van het aantal verzoeken in het kader van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Daarnaast is een toename te zien als het gaat om het aantal grotere Wob-verzoeken. Als gevolg hiervan is de gemiddelde tijdsbesteding per Wob-verzoek beduidend toegenomen. Het aantal items dat een Wob-verzoek behelst beslaat honderd tot meer dan duizend documenten. Bovendien zijn de verzoeken in toenemende mate maatschappelijk en daarmee ook bestuurlijk gevoelig en dat betekent ook veel journalistieke aandacht. De OD NHN kan niet meer garanderen dat de Wob-verzoeken binnen de wettelijke termijn van twee weken deskundig kunnen worden afgehandeld. Wob-verzoeken hebben impact

op de volle breedte van de organisatie. In de eerste helft van 2022 zal deze impact op de OD NHN cijfermatig in kaart worden gebracht.

Daarnaast is het wetsvoorstel omtrent de Wet Open Overheid (Woo) inmiddels aangenomen door de Eerste Kamer. Deze wet treedt naar verwachting in op 1 juni 2022. De Woo geeft iedereen het wettelijk recht op toegang tot publieke informatie en verplicht de overheid tot actieve transparantie. De Woo introduceert nog een aantal andere maatregelen om de openbaarheid van de overheid te vergroten. Zo dient elke overheidsorganisatie een contactfunctionaris te hebben de als taak heeft mensen te ondersteunen bij hun vragen over informatie, en het zoeken en vinden van de juiste informatie.

Uitvoering Wet natuurbescherming 'stikstof'
De OD NHN voert de vergunningverlening, toezicht en handhaving uit op het gebied van stikstof - de plustaken - uit voor de provincie Noord-Holland Noord. Hiervoor zijn structureel extra middelen nodig om alle taken goed te kunnen uitvoeren. Deze middelen zijn voor de jaren 2020 tot en met 2022 toegekend met de notitie dat er een evaluatie zal plaatsvinden om te beoordelen hoeveel extra budget nodig is voor de jaren 2023 en verder. Op het moment van opstellen van deze kadernota heeft deze evaluatie nog niet plaatsgevonden.

Onderzoek effecten Omgevingswet (Seinstra)
In de bijlage is het onderzoeksrapport "Analyse financiële impact Omgevingswet op de begrotingen van de omgevingsdiensten" van Seinstra & Partners opgenomen. De verwachting is dat de kosten structureel 10% tot 12% zullen stijgen. Op dit moment is het echter nog onduidelijk wat de exacte financiële consequenties zullen zijn voor de OD NHN. Deze verwachting is dan ook opgenomen als P.M.-post. De deelnemers zouden inkomsten kunnen generen voor deze kosten door het heffen van milieuleges.

Doorontwikkelingen staand beleid

Bestuurlijke afspraken Bodem 2022 en verder
Besluitvorming hierover moet nog plaats vinden.

Overige
In 2023 zal de OD NHN haar eerste volledige jaar draaien onder de Omgevingswet, inclusief de aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Tot die tijd, maar ook daarna, zal in de stelselwijziging tijd en energie gestoken moeten worden.

In 2023 werkt de OD NHN volledig met het Nieuw Centraal Systeem en is een keuze gemaakt over de wijze van financiering, zoals in december 2019 in het Algemeen Bestuur besloten is bij het aangaan van de pilot en het financieringsmodel 'Een Sterker Fundament'.

Onderwerpen zoals Omgevingsvisies, Woonakkoord en het Pact van Westfriesland geven de aanknopingspunten om de ambities in de regio verder te ondersteunen. Ook thema's als Duurzaamheid, Circulair, klimaat, stikstof, asbest, het Schone Lucht Akkoord en milieucriminaliteit behoren tot de aandachtsgebieden van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.

Nieuw beleid

In 2023 wordt gewerkt onder wetgeving van de Omgevingswet, met nieuwe ICT-systemen en zal een keuze gemaakt moeten worden over de financieringssystematiek. Mocht gekozen worden voor een andere financieringssystematiek dan kan de situatie ontstaan dat de uitvoeringsprogramma's voor de individuele deelnemers voor vier jaar zullen moeten worden vastgesteld, om zo te voldoen aan de verplichting van het opstellen van een meerjarenbegroting.

Tot slot

Tot slot nog enkele zaken ter overweging.

Momenteel wordt gewerkt met een jaarlijks vast te stellen Uitvoeringsprogramma per deelnemer. In 2022 zal een oriëntatie plaatsvinden op de mogelijkheid om de uitvoeringsprogramma's voor twee jaar vast te stellen. In de komende Uitvoeringsprogramma's zal daarnaast in ieder geval aandacht zijn voor het Schone Lucht Akkoord.

Verder voorziet de OD NHN dat in 2023 (herverdelings)effecten kunnen ontstaan als gevolg van de keuze voor een (andere) financieringssystematiek.

De woningbouwopgave, verduurzaming van de bestaande woningvoorraad, de agrarische bedrijven en de natuur, waaronder soortenbescherming, blijven vooralsnog in sommige gebieden op gespannen voet staan met het dossier stikstof.

Verloop meerjarenperspectief 2023 – 2026

Onderdeel	2023	2024	2025	2026
Stand primaire begroting 2023 - 2026	**19.739.976**	**19.739.976**	**19.739.976**	**19.739.976**
Wijzigingen nadien (met AB besluit)				
Totaal wijzigingen nadien	**0**	**0**	**0**	**0**
Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering				
Indexatie	454.019	454.019	454.019	454.019
Omgevingsadviseurs (3 fte)	300.000	300.000	300.000	300.000
Stikstof	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Wob-verzoeken	150.000	150.000	150.000	150.000
Rapport financiële impact Omgevingswet	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Totaal autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering)	**904.019**	**904.019**	**904.019**	**904.019**
Door ontwikkeling bestaand beleid / Nieuw beleid				
Bestuurlijke afspraken Bodem 2022 e.v.	0	0	0	0
Totaal ingezet / nieuw beleid	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal aan wijzigingen	**904.019**	**904.019**	**904.019**	**904.019**
Dekkingsmiddelen (- = inkomsten)				
Totaal dekkingsmiddelen kadernota 2023	**0**	**0**	**0**	**0**
Stand kadernota lasten begroting 2023 - 2026	**20.643.995**	**20.643.995**	**20.643.995**	**20.643.995**

Bijlage A: Financiële kengetallen begroting 2023

Element	Omschrijving	Percentage 2022
Indexatie	Conform de geldende financiële uitgangspunten voor gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord (FUGR) gaan we in deze kadernota uit van de volgende gegevens: ✓ Loonindexatie 2023 ✓ Prijsindexatie 2023 ✓ **Gewogen gemiddelde** Het gewogen gemiddelde zal ook gebruikt worden bij de berekening van het uurtarief 2023.	2,3% 2,3% **2,3%**
Rente	De OD NHN rekent geen interne rente	0%
Overhead	Percentage overhead conform BBV	35,8%
Flexibele schil	Naast het eigen personeel in vaste of tijdelijke dienst heeft de OD NHN in 2023 geen flexibele schil	0%
Weerstandvermogen	In de FUGR is opgenomen dat een weerstandvermogen van *maximaal* 2,5% van de lasten mag worden aangehouden.	Max. 2,5%

Bijlage B: Financiële meerjarenraming

Meerjarenraming 2023- 2026	BATEN 2023	LASTEN 2023	SALDO 2023	BATEN 2024	LASTEN 2024	SALDO 2024
Programma 1 Milieutaken	7.748.779			7.748.779	8.320.525	-571.746
Programma 2 VTH plustaken	4.760.732			4.760.732	4.926.704	-165.972
Programma 3 Overhead	7.117.441			7.117.441	7.281.142	-163.701
Onvoorzien Milieutaken	58.388			58.388	59.731	-1.343
Onvoorzien VTH plustaken	54.636			54.636	55.893	-1.257
Rente	0			0	0	0
Vennootschapsbelasting (vrijgesteld)	0			0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	0			0	0	0
Saldo van baten en lasten	**19.739.976**			**19.739.976**	**20.643.995**	**-904.019**
Toevoegingen en onttrekking aan de reserves per programma:	*Toevoeging*			*Toevoeging*	*Onttrekking*	
Resultaat	**19.739.976**			**19.739.976**	**20.643.995**	**-904.019**

Meerjarenraming 2023 - 2026	BATEN 2025	LASTEN 2025	SALDO 2025	BATEN 2026	LASTEN 2026	SALDO 2026
Programma 1 Milieutaken	7.748.779	8.320.525	-571.746	7.748.779	8.320.525	-571.746
Programma 2 VTH plustaken	4.760.732	4.926.704	-165.972	4.760.732	4.926.704	-165.972
Programma 3 Overhead NHN	7.117.441	7.281.142	-163.701	7.117.441	7.281.142	-163.701
Onvoorzien Milieutaken	58.388	59.731	-1.343	58.388	59.731	-1.343
Onvoorzien VTH plustaken	54.636	55.893	-1.257	54.636	55.893	-1.257
Rente	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting (vrijgesteld)	0	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	**19.739.976**	**20.643.995**	**-904.019**	**19.739.976**	**20.643.995**	**-904.019**
Toevoegingen en onttrekking aan de reserves per programma:	*Toevoeging*	*Onttrekking*		*Toevoeging*	*Onttrekking*	
Resultaat	**19.739.976**	**20.643.995**	**-904.019**	**19.739.976**	**20.643.995**	**-904.019**

Bijlage C: Financiële meerjarenraming per deelnemer

Bijdrage per deelnemer Milieutaken	meerjaren begroting 2022 jaar 2023	Kadernota	Indexatie	Taken wijziging	Bijdrage 2023
Gemeente Alkmaar	€ 1.324.912	€ 42.362	€ 30.473		€ 1.397.747
Gemeente Bergen	€ 648.391	€ 20.731	€ 14.913		€ 684.035
Gemeente Castricum	€ 658.163	€ 21.044	€ 15.138		€ 694.345
Gemeente Den Helder	€ 875.505	€ 27.993	€ 20.137		€ 923.635
Gemeente Drechterland	€ 448.201	€ 14.331	€ 10.309		€ 472.841
Gemeente Enkhuizen	€ 459.296	€ 14.685	€ 10.564		€ 484.545
Gemeente Heerhugowaard	€ 643.554	€ 20.577	€ 14.802		€ 678.933
Gemeente Heiloo	€ 340.146	€ 10.876	€ 7.823		€ 358.845
Gemeente Hollands Kroon	€ 1.707.973	€ 54.609	€ 39.283		€ 1.801.864
Gemeente Hoorn	€ 1.473.856	€ 47.123	€ 33.899		€ 1.554.877
Gemeente Koggenland	€ 139.590	€ 4.463	€ 3.211		€ 147.264
Gemeente Langedijk	€ 277.981	€ 8.888	€ 6.394		€ 293.263
Gemeente Medemblik	€ 1.260.245	€ 40.293	€ 28.986		€ 1.329.524
Gemeente Opmeer	€ 64.459	€ 2.061	€ 1.483		€ 68.003
Gemeente Schagen	€ 787.974	€ 25.194	€ 18.123		€ 831.291
Gemeente Stede Broec	€ 105.311	€ 3.367	€ 2.422		€ 111.100
Gemeente Texel	€ 488.569	€ 15.621	€ 11.237		€ 515.427
Provincie Noord-Holland	€ 603.744	€ 19.304	€ 13.886		€ 636.934
Totaal bijdrage Milieutaken	**€ 12.307.870**	**€ 393.525**	**€ 283.081**		**€ 12.984.476**
Provincie Noord-Holland VTH plustaken	€ 7.432.106	€ 56.475	€ 170.938		€ 7.659.519
Totalen bijdragen OD NHN	**€ 19.739.976**	**€ 450.000**	**€ 454.019**		**€ 20.643.995**

Bijdrage per deelnemer Milieutaken	meerjaren begroting 2022 jaar 2024	Kadernota	Indexatie	Taken wijziging	Bijdrage 2024
Gemeente Alkmaar	€ 1.324.912	€ 42.362	€ 30.473		€ 1.397.747
Gemeente Bergen	€ 648.391	€ 20.731	€ 14.913		€ 684.035
Gemeente Castricum	€ 658.163	€ 21.044	€ 15.138		€ 694.345
Gemeente Den Helder	€ 875.505	€ 27.993	€ 20.137		€ 923.635
Gemeente Drechterland	€ 448.201	€ 14.331	€ 10.309		€ 472.841
Gemeente Enkhuizen	€ 459.296	€ 14.685	€ 10.564		€ 484.545
Gemeente Heerhugowaard	€ 643.554	€ 20.577	€ 14.802		€ 678.933
Gemeente Heiloo	€ 340.146	€ 10.876	€ 7.823		€ 358.845
Gemeente Hollands Kroon	€ 1.707.973	€ 54.609	€ 39.283		€ 1.801.864

Gemeente Hoorn	€ 1.473.856	€ 47.123	€ 33.899		€ 1.554.877
Gemeente Koggenland	€ 139.590	€ 4.463	€ 3.211		€ 147.264
Gemeente Langedijk	€ 277.981	€ 8.888	€ 6.394		€ 293.263
Gemeente Medemblik	€ 1.260.245	€ 40.293	€ 28.986		€ 1.329.524
Gemeente Opmeer	€ 64.459	€ 2.061	€ 1.483		€ 68.003
Gemeente Schagen	€ 787.974	€ 25.194	€ 18.123		€ 831.291
Gemeente Stede Broec	€ 105.311	€ 3.367	€ 2.422		€ 111.100
Gemeente Texel	€ 488.569	€ 15.621	€ 11.237		€ 515.427
Provincie Noord-Holland	€ 603.744	€ 19.304	€ 13.886		€ 636.934
Totaal bijdrage Milieutaken	**€ 12.307.870**	**€ 393.525**	**€ 283.081**		**€ 12.984.476**
Provincie Noord-Holland VTH plustaken	€ 7.432.106	€ 56.475	€ 170.938		€ 7.659.519
Totalen bijdragen OD NHN	**€ 19.739.976**	**€ 450.000**	**€ 454.019**		**€ 20.643.995**

Bijdrage per deelnemer Milieutaken	meerjaren begroting 2022 jaar 2025	Kadernota	Indexatie	Taken wijziging	Bijdrage 2025
Gemeente Alkmaar	€ 1.324.912	€ 42.362	€ 30.473		€ 1.397.747
Gemeente Bergen	€ 648.391	€ 20.731	€ 14.913		€ 684.035
Gemeente Castricum	€ 658.163	€ 21.044	€ 15.138		€ 694.345
Gemeente Den Helder	€ 875.505	€ 27.993	€ 20.137		€ 923.635
Gemeente Drechterland	€ 448.201	€ 14.331	€ 10.309		€ 472.841
Gemeente Enkhuizen	€ 459.296	€ 14.685	€ 10.564		€ 484.545
Gemeente Heerhugowaard	€ 643.554	€ 20.577	€ 14.802		€ 678.933
Gemeente Heiloo	€ 340.146	€ 10.876	€ 7.823		€ 358.845
Gemeente Hollands Kroon	€ 1.707.973	€ 54.609	€ 39.283		€ 1.801.864
Gemeente Hoorn	€ 1.473.856	€ 47.123	€ 33.899		€ 1.554.877
Gemeente Koggenland	€ 139.590	€ 4.463	€ 3.211		€ 147.264
Gemeente Langedijk	€ 277.981	€ 8.888	€ 6.394		€ 293.263
Gemeente Medemblik	€ 1.260.245	€ 40.293	€ 28.986		€ 1.329.524
Gemeente Opmeer	€ 64.459	€ 2.061	€ 1.483		€ 68.003
Gemeente Schagen	€ 787.974	€ 25.194	€ 18.123		€ 831.291
Gemeente Stede Broec	€ 105.311	€ 3.367	€ 2.422		€ 111.100
Gemeente Texel	€ 488.569	€ 15.621	€ 11.237		€ 515.427
Provincie Noord-Holland	€ 603.744	€ 19.304	€ 13.886		€ 636.934
Totaal bijdrage Milieutaken	**€ 12.307.870**	**€ 393.525**	**€ 283.081**		**€ 12.984.476**
Provincie Noord-Holland VTH plustaken	€ 7.432.106	€ 56.475	€ 170.938		€ 7.659.519
Totalen bijdragen OD NHN	**€ 19.739.976**	**€ 450.000**	**€ 454.019**		**€ 20.643.995**

Bijdrage per deelnemer Milieutaken	meerjaren begroting 2022 jaar 2026	Kadernota	Indexatie	Taken wijziging	Bijdrage 2026
Gemeente Alkmaar	€ 1.324.912	€ 42.362	€ 30.473		€ 1.397.747
Gemeente Bergen	€ 648.391	€ 20.731	€ 14.913		€ 684.035
Gemeente Castricum	€ 658.163	€ 21.044	€ 15.138		€ 694.345
Gemeente Den Helder	€ 875.505	€ 27.993	€ 20.137		€ 923.635
Gemeente Drechterland	€ 448.201	€ 14.331	€ 10.309		€ 472.841
Gemeente Enkhuizen	€ 459.296	€ 14.685	€ 10.564		€ 484.545
Gemeente Heerhugowaard	€ 643.554	€ 20.577	€ 14.802		€ 678.933
Gemeente Heiloo	€ 340.146	€ 10.876	€ 7.823		€ 358.845
Gemeente Hollands Kroon	€ 1.707.973	€ 54.609	€ 39.283		€ 1.801.864
Gemeente Hoorn	€ 1.473.856	€ 47.123	€ 33.899		€ 1.554.877
Gemeente Koggenland	€ 139.590	€ 4.463	€ 3.211		€ 147.264
Gemeente Langedijk	€ 277.981	€ 8.888	€ 6.394		€ 293.263
Gemeente Medemblik	€ 1.260.245	€ 40.293	€ 28.986		€ 1.329.524
Gemeente Opmeer	€ 64.459	€ 2.061	€ 1.483		€ 68.003
Gemeente Schagen	€ 787.974	€ 25.194	€ 18.123		€ 831.291
Gemeente Stede Broec	€ 105.311	€ 3.367	€ 2.422		€ 111.100
Gemeente Texel	€ 488.569	€ 15.621	€ 11.237		€ 515.427
Provincie Noord-Holland	€ 603.744	€ 19.304	€ 13.886		€ 636.934
Totaal bijdrage Milieutaken	**€ 12.307.870**	**€ 393.525**	**€ 283.081**		**€ 12.984.476**
Provincie Noord-Holland VTH plustaken	€ 7.432.106	€ 56.475	€ 170.938		€ 7.659.519
Totalen bijdragen OD NHN	**€ 19.739.976**	**€ 450.000**	**€ 454.019**		**€ 20.643.995**

Zienswijze kadernota 2023

Op 9 december 2021 heeft het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord de algemene financiële en beleidsmatige kaders (kadernota) aangeboden aan de colleges van Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel. Naar aanleiding van deze kadernota zijn de volgende zienswijzen opgetekend:

pagina	Onderwerp en zienswijze
algemeen	Graag een toelichting op de pilot outputfinanciering.
3	Extra taken omgevingswet: De inwerkingtreding van de Omgevingswet maakt de gemeenten het bevoegd gezag over de bodem. Dit brengt een potentieel financieel risico met zich mee, graag een toelichting op dit risico en welke bedragen de gemeenten moeten reserveren op hun begroting;
4	Energie(besparingsakkoord): wat zijn de personele kosten van het klimaatakkoord en het energiebesparingsakkoord voor de OD NHN?
5	Verwachtingen ten aanzien van 2023 – 2026: de verwachting is dat er tussen 2023 en 2026 de vraag naar data een vlucht gaat nemen, graag een toelichting op deze verwachting.
5/8	Omgevingsadviseurs: Er heeft in de eerste helft van 2021 een evaluatie plaatsgevonden met betrekking tot de omgevingsadviseurs. Betreft dit een schrijffout? Voor dat er structurele middelen voor de omgevingsadviseurs wordt opgenomen graag een toelichting op de evaluatie.
5/6	Wob-verzoeken: Er wordt gesproken over een wettelijke termijn van twee weken. Is deze termijn daadwerkelijk twee weken, zo niet, hoe veel langer gaat het dan maximaal duren voor de OD om op een Wob-verzoek te reageren?
6	Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering: de raden zijn van mening dat het opnemen van PM-posten in de kadernota / begroting onwenselijk is. Het verzoek is geen PM-posten op de kadernota / begroting op te nemen en om bij de conceptbegroting met een onderbouwing van de kosten te komen en deze op te nemen. Graag een berekening van de kosten in de kadernota
8	Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering: hoe verhoudt de €300.000 (3fte) voor de omgevingsadviseurs zich tot de huidige inzet van omgevingsadviseurs?
8	Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering: graag een toelichting op de €150.000 voor de WOB-verzoeken. Hoe is dit bedrag berekend en opgebouwd?

Raadscommissie

Dossiernummer	908
Extern Zaak ID	3115910
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	2 februari 2022
Agendapunt	14
Titel	Zienswijze kadernota 2023 GGD HN
Organisatieonderdeel	Beleid & Vergunningen
Portefeuillehouder	R. van de Belt

Aanleiding

Bijlagen
Advies - zienswijze kadernota GGD HN
Bijlage 1. 20211208_aanbiedingsbrief Kadernota 2023 GGD HN
Bijlage 2. Kadernota 2023 2.0
RRN advies Kadernota 2023 GGD Hollands Noorden
Concept-raadbesluit - 3115910 - Kadernota 2023 GGD HN

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
B&W	25 januari 2022
Raadscommissie	**2 februari 2022**
Raadsvergadering	16 februari 2022

Toelichting

Het dagelijks bestuur (DB) van de GGD Hollands Noorden (hierna GGD) heeft op 14 december 2021 de
Kadernota 2023 aangeboden voor zienswijze van de raad. De mogelijkheid om een zienswijze af te geven op de
kadernota is bedoeld om de raad meer grip te geven op de GR GGD. Het stelt de raad in de gelegenheid te
sturen op de beleidsmatige en financiële uitgangspunten voor de begroting van de GR GGD, die later voor
zienswijzen aan de raden wordt aangeboden. Na kennisname van de zienswijzen van de raden, staat de
Kadernota 2023 ter vaststelling geagendeerd voor het algemeen bestuur (AB) van de GGD op 9 maart 2022.

Het college van Texel neemt om 25 januari een besluit over het voorgestelde raadsadvies. Om toch de fracties de ruimte te geven om de stukken voor te bereiden worden de stukken

onder voorbehoud van positieve besluitvorming van het college alvast gedeeld. Deze werkwijze is afgestemd met de portefeuillehouder Remko van de Belt.

Gemeente Texel

.txl

Advies

Kadernota 2023

Doelenboom

Programma	**2**	**Zorg voor elkaar, veiligheid op orde**
Maatschappelijk doel	2.5.	Texelse jeugd veilig en gezond op laten groeien
Beleidsdoel	2.5.1	Jeugd ontwikkelkansen bieden

Raadsvoorstel

Het college van burgemeester & wethouders vraagt de gemeenteraad kennis te nemen van hun voorgenomen besluit om:

1. Geen zienswijze af te geven ten aanzien van de Kadernota 2023 GGD Hollands Noorden.

En stelt de raad voor om *geen* wensen en bedenking te hebben.

Toelichting

Het dagelijks bestuur (DB) van de GGD Hollands Noorden (hierna GGD) heeft op 14 december 2021 de Kadernota 2023 aangeboden voor zienswijze van de raad. De mogelijkheid om een zienswijze af te geven op de kadernota is bedoeld om de raad meer grip te geven op de GR GGD. Het stelt de raad in de gelegenheid te sturen op de beleidsmatige en financiële uitgangspunten voor de begroting van de GR GGD, die later voor zienswijzen aan de raden wordt aangeboden. Na kennisname van de zienswijzen van de raden, staat de Kadernota 2023 ter vaststelling geagendeerd voor het algemeen bestuur (AB) van de GGD op 9 maart 2022.

Consequenties

Financieel	☑ Ja ☐ Nee	Majeure risico's	☐ Ja ☑ Nee
Personeel/Organisatie	☐ Ja ☑ Nee	Beheer	☐ Ja ☑ Nee
Juridisch	☐ Ja ☑ Nee	Belanghebbenden	☐ Ja ☑ Nee
Beleid	☐ Ja ☑ Nee	Structuurvisie	☐ Ja ☑ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☑ Nee	Regie	
Deregulering	☐ Ja ☑ Nee	**Zaaknummer**	3115910

Bijlagen

1. Bijlage Zienswijze Kadernota 2023 GGD HN Aanbiedingsbrief
2. Bijlage Zienswijze Kadernota 2023 GGD HN Kadernota 2023
1.

Kadernota 2023

Samenvatting

Het Dagelijks Bestuur van de GGD (DB) heeft haar Kadernota 2023 gepresenteerd. De gemeenten kunnen een zienswijze indienen. Regionaal is de afspraak om dat gezamenlijk te doen via de Regionale Raadscommissie Noordkop. Er wordt voorgesteld om geen zienswijze af te geven op de kadernota 2023, omdat de beleidsmatige en financiële uitgangspunten uit de Kadernota 2023 in belangrijke mate aansluiten bij eerdere zienswijzen van de raad en ontwikkelingen in de samenleving..

Kadernota 2023

Argumenten tot advies

Het voorstel is om geen zienswijze af te geven omdat de beleidsmatige en financiële uitgangspunten uit de Kadernota 2023 in belangrijke mate aansluiten bij eerdere zienswijzen van de raad en ontwikkelingen in de samenleving.

Algemeen

De GGD is een gemeenschappelijke regeling van 17 gemeenten in Noord Holland Noord. De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van inwoners in Noord-Holland Noord. De GGD voert gemeentelijke taken uit die vermeld staan in de Wet publieke gezondheid (Wpg), alsmede taken die bij of krachtens andere wetten zijn opgedragen.
Taken op basis van de Wpg zijn:

- Basistaken jeugdgezondheidszorg 0-18 jaar en prenatale voorlichting;
- Infectieziektebestrijding, inspectie, hygiëne en medische milieukunde;
- Forensische geneeskunde en GGD Rampenopvangplan;
- Epidemiologie, collectieve gezondheidsbevordering en ondersteuning gezondheidsbeleid.

GR taken die de GGD uitvoert op basis van andere wetgeving dan de Wpg, zijn toezicht kinderopvang, lijkschouwingen en Veilig Thuis. Aanvullende diensten die de GGD uitvoert zijn opvoedondersteuning, openbare geestelijke gezondheidszorg, prostitutiezorg en meldpunt en hoorplicht verplichte ggz.
Vanaf de begroting 2021 onderscheidt de GGD vier *focuslijnen*. Dit zijn

- Gezond opgroeien;
- Gezond ouder worden;
- Meedoen naar vermogen;
- Gezonde leefomgeving.

Resultaten , Kpi's en maatschappelijke effecten

De GGD geeft in de Kadernota aan dat in de begroting 2023 de beoogde resultaten, KPI's en effecten per focuslijn beschreven worden. Dit sluit aan bij eerdere zienswijzen van raden. De GGD voegt daar aan toe: op basis van de accenten die gemeenteraden aan de GGD meegeven (zie pag. 2 Kadernota). Eerdere zienswijzen van de raden en het besluit van de Regietafel GR'n NHN bieden voldoende richting. In eerdere zienswijzen is gevraagd om een definitie van 'maatschappelijk effect' te geven, output- en outcome indicatoren te gebruiken en ook monitorinformatie uit gezondheidsonderzoeken. In de begroting 2022 is hiermee een start gemaakt. De Regietafel GR'n heeft in oktober 2021, naar aanleiding van een verzoek van gemeente Alkmaar, besloten dat de drie grote GR'n (GGD, Omgevingsdienst en Veiligheidsregio) gaan experimenteren met een Dashboard, dat wordt aangeboden met de Begroting en Jaarstukken. Na de zomer 2022 zal een evaluatie worden opgesteld, waarbij ook de raden zullen worden geraadpleegd.

Beleidsmatige uitgangspunten 2023

Het voorstel aan de raad is om de inzet op de vier focuslijnen, de speerpunten voor 2023, de overige aandachtpunten 2023 en de aandachtspunten voor de langere termijn te ondersteunen.
Met de focuslijnen, speerpunten en aandachtspunten sluit de GGD aan bij de ontwikkelingen in de samenleving en de input vanuit de gemeenteraden. Ook sluit de GGD hiermee aan bij inzichten op het gebied van gezondheid en de verantwoordelijkheden van GGD en gemeenten.

De GGD stelt voor 2023 (gelijk aan 2022), de volgende *speerpunten* voor:

- Doorontwikkeling Jeugdgezondheidzorg;
- Informatiebeveiliging en privacybescherming;
- Proactief inzetten op preventie en bestrijding van (nieuwe) infectieziekten.

Per speerpunt beschrijft de GGD wat de acties zijn, waarom zij dit doen en wat het beoogde effect is (zie pag. 3-5 kadernota).
Overige *aandachtspunten* voor 2023 zijn:

- verdere uitwerking van focuslijnen en aandacht voor kwetsbare inwoners;
- blijvende inzet om de begroting sluitend te krijgen;
- het resultaat van dienstverlening transparanter maken met KPI's.

Aandachtspunten voor *de langere termijn* (2023-2025) zijn:
- terugdringen van gezondheidsverschillen;
- de verdere uitrol van het concept positieve gezondheid.

Aandachtspunten voor de langere termijn uit de Kadernota 2022 blijven relevant. Dit zijn:
- samenwerking;
- aansluiting bij en implementatie van landelijke ontwikkelingen;
- advisering gezonde leefomgeving.

Financiële uitgangspunten

De financiën van de GGD zijn voldoende op orde. De toepassing van de indexatie is conform financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR). Het weerstandsvermogen van de GGD is toereikend om de in beeld gebrachte risico's te dekken, indien ze optreden. De verwachte algemene reserve valt binnen de norm van maximaal 2,5% en wordt opgebouwd conform het financieel herstelplan 2018. De meerjarenbegroting sluit met een positief saldo van €180.000. Dit sluit aan bij het richtinggevende besluit van het AB op 24 november 2021 en bij eerdere zienswijzen van raden.
De GGD stelt voor de structurele vermindering van deelnemersbijdrage met 180.000,- vanaf begroting 2021 (in verband met de destijds bereikte maximale algemene reserve) terug te draaien vanaf de begroting 2023, conform besluitvorming in het AB. Dit sluit aan bij de bedoeling om deze vermindering eenmalig in 2021 te verwerken en niet structureel toe te passen.

Algemene reserve

De GGD stelt voor in 2023 de algemene reserve, indien dit nodig blijkt, aan te wenden voor
- Doorontwikkelingen JGZ € 50.000;
- Versterken van informatiebeveiliging & privacybescherming € 500.000;
- Versterken van infectiepreventie € 123.000.

Voor 2023 is er nog geen toezegging van de rijksoverheid over een meerkostenregeling COVID-19. Als er voor 2023 een bijdrage van de rijksoverheid komt voor informatiebeveiliging en versterking infectiepreventie, zal de onttrekking aan de algemene reserve niet plaats vinden en wordt het AB hierover via de bestuurlijke rapportages geïnformeerd. De GGD stelt de aanwending uit de reserve voor om een eventuele begrotingswijziging 2023 te voorkomen. In het meerjarenperspectief vanaf 2024 is financiering vanuit rijksmiddelen opgenomen voor informatiebeveiliging en versterking infectiepreventie. Na bovenstaande onttrekkingen is de algemene reserve eind 2023 begroot op €615.000.

Risico's

Naar aanleiding van de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek, dat door een aantal deelnemende gemeenten is uitgevoerd, heeft de GGD het risicomanagement verder ontwikkeld. Periodiek wordt een risicomonitor opgesteld en hierover wordt via de P&C cyclus gerapporteerd.
De in beeld gebrachte risico's zijn in totaal begroot op € 565.000. Voor GR-taken betreft het: doorontwikkeling jeugdgezondheidszorg; ziekteverzuim jeugdgezondheidszorg; GGiD; hogere instroom Veilig thuis, informatiebeveiliging en privacybescherming. Voor de aanvullende diensten betreft het: afname aanvullende diensten jeugdgezondheidszorg; medische arrestantenzorg, gezondheidsbevordering PGA (publieke gezondheid asielzoekers) en gevolgen Covid19 voor reizigersadvisering (zie pag.12 bijlage 2 bij Kadernota).

Alternatieven

Het is mogelijk geen regionaal afgestemde zienswijze in te dienen.

Consequenties van het advies

Financiële gevolgen
De deelnemersbijdragen worden geïndexeerd conform de FUGR. Voor de begroting 2023 betekent dit dat wordt uitgegaan van 2,3%. Verder wordt de deelnemersbijdrage per gemeente (licht) beïnvloed door (kleine) toe- en afnamen van het aantal inwoners. In de Kadernota worden geen extra deelnemersbijdragen gevraagd voor de uitvoering van GR-taken.

Vervolg en communicatie:
De zienswijze wordt kenbaar gemaakt bij het DB van de GGD. Het DB van de GGD formuleert een bestuurlijke reactie op de zienswijzen. Het DB legt de Kadernota 2023 op 9 maart 2022 ter vaststelling voor aan het AB, met ter kennisname de zienwijzen en de bestuurlijke reactie van het DB op de zienswijzen.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Notitie ‘Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen’ 2018
- Artikel 4 van Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019)
- De Gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden (2022)
- De Financiële verordening GGD Hollands Noorden 2016
- De Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Kadernota 2023

Doelenboom

Programma	**2**	**Zorg voor elkaar, veiligheid op orde**
Maatschappelijk doel	2.5.	Texelse jeugd veilig en gezond op laten groeien
Beleidsdoel	2.5.1	Jeugd ontwikkelkansen bieden

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester & wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- De Wet gemeenschappelijke regelingen

Overwegende

- Dat de GGD een aantal belangrijke taken uitvoert op het gebied van de publieke gezondheidszorg voor onder andere Texelse kinderen en jongeren, kwetsbare inwoners, infectieziektenbestrijding en het doen van onderzoek naar de gezondheidssituatie van de Texelse inwoners; `
- Dat de gemeenteraad voor de mogelijkheid krijgt om haar zienswijzen in te dienen op de Kadernota van de GGD HN;
- Dat de Kadernota de inhoudelijke kaders voor 2023 bevat.

Besluit

Kennis te nemen van het voorgenomen besluit van het college om:

1. geen zienswijze af te geven ten aanzien van de Kadernota 2023 GGD Hollands Noorden.

En heeft *geen* wensen en bedenkingen ten aanzien van de voorgenomen wijze van behandeling.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van ,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3115910

Bijlagen

1. Bijlage Zienswijze Kadernota 2023 GGD HN Aanbiedingsbrief
2. Bijlage Zienswijze Kadernota 2023 GGD HN Kadernota 2023

GGD Hollands Noorden
Samen werken aan gezond leven

Hoofdkantoor Hertog Aalbrechtweg 22, Alkmaar
Postadres Postbus 9276, 1800 GG ALKMAAR
Website www.ggdhollandsnoorden.nl
IBAN NL48 BNGH 0285 1311 84
KvK 371 59 559

de colleges van burgemeester en
wethouders en gemeenteraden van aan
GGD Hollands Noorden deelnemende
gemeenten

Uw kenmerk	:		E-mail	:	ykoopen@ggdhn.nl
Ons kenmerk	:	20211208_best	Datum	:	14 december 2021
Contactpersoon	:	mw. mr. Y.C. Koopen	Bijlage(n)	:	1
Telefoonnummer	:	06-51955857	Onderwerp	:	Kadernota 2023

Geacht college, geachte raad,

Hierbij biedt het dagelijks bestuur van GGD Hollands Noorden (GGD) u de concept Kadernota 2023 aan voor zienswijzen van de gemeenteraden. De Kadernota wordt in de vergadering van het algemeen bestuur van 9 maart 2022 vastgesteld, de zienswijzen van uw gemeente worden daarbij betrokken. Graag geven wij op een aantal punten uit de Kadernota 2023 een nadere toelichting.

De Kadernota 2023 geeft inzicht in de ambities voor de GR taken 2023 en maakt deel uit van de Planning & Control cyclus (P&C cyclus) van de GGD. Deze hoofdlijnen worden in de begroting 2023 meer gedetailleerd uitgewerkt, waarbij ook onderscheid wordt gemaakt tussen de GR taken en (aanvullende) diensten. Het format van de kadernota is gebaseerd op de handreiking van de Regietafel gemeenschappelijke regelingen. In de bijlagen bij deze Kadernota zijn de kosten voor gemeenten uitgesplitst naar GR taken en aanvullende diensten.

Actie- en investeringsagenda herstel en versterking publieke gezondheid GGDGHOR Nederland

De coronacrisis maakt het nog eens extra duidelijk: we moeten nu ook fors investeren in de basis van die publieke gezondheid. Om voorbereid te zijn op nieuwe gezondheidscrises. Maar ook om de gezondheid van mensen te beschermen en te bevorderen zodat ze langer en gezonder leven en weerbaar zijn tegen nieuwe gezondheidscrises. GGDGHOR Nederland heeft verschillende position papers opgesteld. In deze position papers benadrukt GGDGHOR Nederland het belang van investeren in een sterke publieke gezondheid. Publieke gezondheid en veiligheid zijn van levensbelang voor onze toekomst.

Doelstellingen voor 2023

Gemeenten zijn de opdrachtgever en partner van de GGD. Met gemeenten bouwt de GGD aan een gezonde en veilige toekomst. Die samenwerking krijgt onder andere vorm in gesprekken met gemeenteraden waar we gezamenlijk kijken naar maatschappelijke opgaven en resultaatgebieden van de GGD. De GGD zet haar huidige beleid voort. Onder de kapstok ‘Health in All Policies’ zijn alle werkzaamheden ingekaderd in volgende vier focuslijnen:

- Gezond opgroeien
- Gezond ouder worden
- Meedoen naar vermogen
- Gezonde leefomgeving

GGD Hollands Noorden
Samen werken aan gezond leven

Hoofdkantoor Hertog Aalbrechtweg 22, Alkmaar
Postadres Postbus 9276, 1800 GG ALKMAAR
Website www.ggdhollandsnoorden.nl
IBAN NL48 BNGH 0285 1311 84
KvK 371 59 559

De speerpunten uit 2022 gelden, met wat accentverschillen, ook voor 2023. Dit zijn:
1. Doorontwikkeling jeugdgezondheidszorg (JGZ)
2. Informatiebeveiliging en privacy
3. Proactief inzetten op preventie en bestrijding van (nieuwe) infectieziekten

Deze speerpunten worden in de kadernota verder uitgewerkt.

Daarnaast blijft de GGD zich focussen op:

- Verdere uitwerking van focuslijnen en aandacht voor kwetsbare inwoners;
- blijvende inzet om de begroting sluitend te krijgen;
- het resultaat van dienstverlening transparanter maken met KPI's.

Opvolging zienswijzen gemeenten bij Kadernota 2022 en begroting 2022

Deze Kadernota 2023 is gebaseerd op de ingezette lijn uit de Kadernota 2022 en begroting 2022 waarop gemeenteraden hun zienswijze hebben ingediend.
Door een aantal gemeenten is gepleit voor de nullijn. Hiertoe is in het algemeen bestuur op 7 juli 2021 niet besloten, maar er is wel oog voor de financiële situatie waarin veel van uw gemeenten zich bevinden. Om die reden is ook afgezien van verhoging van de bijdrage in verband met privacy en informatiebeveiliging (€195.000). De GGD heeft de verhoging van de kosten voor het aanstellen van onder andere de CISO en FG in de eigen begroting opgevangen ten laste van projectbudgetten.

Verder heeft de GGD in de twee tussentijdse rapportage het algemeen bestuur geïnformeerd over de voortgang op het gebied van informatiebeveiliging en privacybescherming en de doorontwikkeling JGZ.
Tot slot heeft het algemeen bestuur op 24 november 2021 een richtinggevende uitspraak gedaan dat de algemene reserve opnieuw wordt opgebouwd conform het financieel herstelplan 2018 en dat structurele vermindering op de deelnemersbijdrage GGD Algemeen (€ 180.000) moet worden teruggedraaid.

In de begroting 2023 worden de beoogde resultaten, KPI's en effecten per focuslijn beschreven op basis van de accenten die gemeenteraden aan de GGD meegeven. Daarnaast wordt een overzicht opgenomen met onze werkzaamheden waarbij het maatschappelijke effect en resultaat per GR-taak en aanvullende wordt toegelicht.

Zienswijzen

De zienswijzen van uw gemeenteraad zien wij met belangstelling tegemoet voor 1 maart 2021. U kunt deze (bij voorkeur digitaal) toezenden aan het algemene mailadres (info@ggdhn.nl) dan wel rechtstreeks aan de directiesecretaris (ykoopen@ggdhn.nl). De Kadernota en zienswijzen worden in het algemeen bestuur van 9 maart 2022 geagendeerd. Na de vergadering van het algemeen bestuur informeren wij u over de besluitvorming. De vergaderingen van ons algemeen bestuur zijn ook live te volgen of achteraf te bekijken via onze website.

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur,

P.J.R. Kos,
voorzitter,

E.J. Paulina,
secretaris.

Kadernota GGD Hollands Noorden 2023

Hoofddoelstelling

GGD Hollands Noorden (GGD) is dé partner op het gebied van gezond leven. De taken die door de colleges aan de GGD zijn opgedragen, zijn de taken die worden genoemd in de Wet publieke gezondheid[1] en de Wet op de lijkbezorging[2]. Daarnaast voert de GGD op verzoek diensten uit voor één of meer gemeenten in het kader van onder andere de Wet op Kinderopvang, de Jeugdwet, de Wmo, de Wvggz en de Omgevingswet. De GGD levert diensten, zoals deze zijn vastgesteld in de Gemeenschappelijke regeling. Tevens worden aanvullende diensten uitgevoerd. Bijlage 8 bevat een overzicht van de GR-taken en aanvullende diensten. De Gezondheidsatlas Noord-Holland Noord[3] bevat cijfers op gemeente-/wijkniveau over al deze taken. Ook op de website GGDHN.incijfers.nl[4] zijn cijfers en publicaties te vinden over de taken en diensten van de GGD.

Missie

Voor de gemeenten bewaken, beschermen en bevorderen wij de gezondheid en veiligheid van alle inwoners in Noord-Holland-Noord:

- we bewaken door gezondheidsrisico's en onveiligheid te signaleren en de inzichten hierover actief te verspreiden;
- we beschermen tegen natuurlijke of opzettelijke bedreigingen van de volksgezondheid met preventie, bestrijding en voorlichting;
- we bevorderen individueel en collectief gezond gedrag en preventief beleid van gemeenten en andere spelers in de gezondheidszorg.

Algemeen

De GGD geeft in verschillende documenten inzicht in de GR-taken en aanvullende diensten. De GR-taken van de GGD omvatten:

- wettelijke GGD-taken die verplicht aan een GGD zijn opgedragen en worden benoemd in de gemeenschappelijke regeling;
- wettelijke gemeentelijke taken die aan een GGD kunnen worden opgedragen. Hiertoe neemt het algemeen bestuur van de GGD een apart besluit.

De kadernota geeft inzicht in de ambities voor de GR taken in 2023 en maakt deel uit van de planning & control cyclus (P&C cyclus) van de GGD. In de bijlagen zijn, op verzoek van gemeenten, de kosten voor gemeenten uitgesplitst naar GR taken en aanvullende diensten. De P&C cyclus geeft het bestuur inzicht waar de GGD staat in relatie tot de realisatie van de ambities. Over de vorderingen en uitvoering wordt gerapporteerd in de bestuursrapportages en jaarverantwoording.

[1] Wet publieke gezondheid: https://wetten.overheid.nl/BWBR0024705/2021-09-01
[2] Wet op de lijkbezorging: https://wetten.overheid.nl/BWBR0005009/2018-08-01
[3] https://gezondnhn.nl/dashboard/dashboard
[4] https://ggdhn.incijfers.nl/dashboard/dashboard

Ontwikkelingen: Actie- en investeringsagenda herstel en versterking publieke gezondheid GGD GHOR Nederland

De coronacrisis maakt het nog eens extra duidelijk: we moeten nu ook fors investeren in de basis van de publieke gezondheid. Om voorbereid te zijn op nieuwe gezondheidscrises. Maar ook om de gezondheid van mensen te beschermen en te bevorderen zodat ze langer en gezonder leven en weerbaar zijn tegen nieuwe gezondheidscrises.

GGD GHOR Nederland heeft verschillende position papers opgesteld. In deze position papers benadrukt GGD GHOR Nederland het belang van investeren in een sterke publieke gezondheid. Publieke gezondheid en veiligheid zijn van levensbelang voor onze toekomst. De 25 GGD'en willen iedere Nederlander in dezelfde mate beschermen tegen gezondheidsrisico's. Een investering in een sterke publieke gezondheid is een investering in de gezondheid van Nederland. Het voorkomt dat gezondheidsverschillen in Nederland toenemen. En het zorgt dat we goed voorbereid zijn op gezondheidscrises in de toekomst.

Doelstellingen: wat willen we bereiken in 2023?

De GGD zet haar huidige beleid voort. Onder de kapstok 'Health in All Policies' zijn alle werkzaamheden ingekaderd in de volgende vier focuslijnen:

- Gezond opgroeien
- Gezond ouder worden
- Meedoen naar vermogen
- Gezonde leefomgeving

De speerpunten uit 2022 gelden, met wat accentverschillen, ook voor 2023:

1. Doorontwikkeling Jeugdgezondheidzorg (JGZ);
2. Informatiebeveiliging en privacy;
3. Proactief inzetten op preventie en bestrijding van (nieuwe) infectieziekten.

Daarnaast blijft de GGD zich focussen op:

- Verdere uitwerking van focuslijnen en aandacht voor kwetsbare inwoners;
- Blijvende inzet om de begroting sluitend te krijgen;
- Het resultaat van de dienstverlening transparanter maken met KPI's.

In de begroting 2023 worden de beoogde resultaten, KPI's en effecten per focuslijn beschreven op basis van de accenten die de gemeenteraden aan de GGD meegeven.

Wat gaan we doen?	Waarom doen we dit?	Wat mag het kosten?	Planning
1. Doorontwikkeling Jeugdgezondheidzorg (JGZ)	Bestuurlijke keuze	• Dekking reguliere begroting • Algemene reserve € 50.000 (2023).	2022-2023
2. Informatiebeveiliging en privacy	Wet- en regelgeving	• Dekking reguliere begroting • Algemene reserve € 500.000 (2023) • Rijksmiddelen € 500.000 (2024)	2021-2024
3. Proactief inzetten op preventie en bestrijding van (nieuwe) infectieziekten	Wet- en regelgeving Bestuurlijke keuze	• Dekking reguliere begroting • Algemene reserve € 123.000 (2023) • Rijksmiddelen € 123.000 (2024)	2021-2024

1. Doorontwikkeling Jeugdgezondheidzorg (focuslijn Gezond opgroeien, GR taak)

Wat gaan we doen?

De kerntaak van de JGZ betreft preventie, zowel collectief als individueel. De kerncompetenties van de JGZ liggen vooral op het gebied van lichaamsfuncties, het mentaal welbevinden en het dagelijks functioneren. Vanuit deze kerntaken en kerncompetenties kiest de Jeugdgezondheidszorg, net als in 2022, voor de volgende speerpunten met projecten gericht op:

1. Zorg op maat
2. Opereren in netwerkverbanden
3. Sterkere positionering als adviespartner – informatie gestuurd werken

In 2023 wordt het Project Werkwijze 4-12 jaar verder uitgevoerd. Doel van dit project is het bewerkstelligen van een betere samenwerking en communicatie met basisscholen en de samenwerkingsverbanden (passend) onderwijs.

Waarom doen we dit?

Iedereen beseft het belang van gezond opgroeien en tegelijkertijd is het zo vanzelfsprekend dat het soms over het hoofd gezien wordt. De effecten zijn vaak pas na jaren zichtbaar. Als de JGZ echter haar werk onvoldoende goed doet, wordt dit pas verderop in de keten zichtbaar. De geschetste doorontwikkelingen zijn bedoeld om dat moment te voorkomen.

Wat levert het op?

1. Daadwerkelijke realisatie van de inhoudelijke verandering, effectiviteitswinst;
2. Vakkundige, samenwerkende en tevreden medewerkers;
3. Efficiencywinst waardoor, bij gelijkblijvend budget, de inhoudelijke veranderingen niet structureel meer gaan kosten.

2. Informatiebeveiliging en privacy (GGD breed)

Wat gaan we doen?

De komende jaren zet de GGD in op het verhogen van informatieveiligheid en verdere professionalisering van informatiebeveiliging en privacybescherming. De GGD volgt hierbij de richtlijnen van de NEN7510 en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Informatiebeveiligingsrisico's zijn overal sterk toegenomen en er is sprake van een piek in cyberaanvallen. Door Covid-19 staan de GGD'en in het middelpunt van de belangstelling en zijn de risico's veel groter dan voorheen. De autoriteit persoonsgegevens (AP) heeft de GGD'en erop gewezen dat de GGD'en persoonsgegevens bij de bestrijding van Covid-19 beter moet beschermen. De maatregelen die de GGD neemt zijn:

- Opzetten van een (interne) privacy- en beveiligingsorganisatie, aanscherpen van technische beveiliging, audits en bewustwordingscampagnes.
- In gebruik nemen van een Information Security Management Systeem (ISMS) en het implementeren van de beheersmaatregelen uit de NEN-7510.
- Het op grond van de AVG uitvoeren van risicoanalyses op alle processen waar persoonsgegevens worden vastgelegd en onder andere het borgen van een verwerkingsregister en verwerkersovereenkomsten.

Waarom doen we dit?

De GGD streeft ernaar om te voldoen aan de richtlijnen van de NEN7510.

Wat levert het op?

De GGD moet blijvend investeren in digitale weerbaarheid om de veiligheid van informatie en bescherming van privacy op niveau te brengen en te houden. Inwoners moeten kunnen vertrouwen op het zorgvuldig en veilig verwerken van (bijzondere) persoonsgegevens. Daarnaast moet worden geborgd dat de informatie die nodig is voor het goed uitvoeren van het werk van de GGD vertrouwelijk, integer en beschikbaar is en blijft.

3. Proactief inzetten op preventie en bestrijding van (nieuwe) infectieziekten. (focuslijn Gezonde leefomgeving, GR taak)

Wat gaan we doen?
Versterken infectieziektepreventie in het kader antibiotica-resistentie (ABR) gericht op onder andere de VVT-sector, thuiszorg en onderwijs.

Waarom doen we dit?
Door de COVID-19 pandemie is de aandacht voor infectiepreventie groot. De vraag naar advies is toegenomen: inwoners en organisaties hebben behoefte aan duidelijkheid en praktisch advies over hygiënisch handelen. Infectiepreventie is de basis voor het voorkomen van veel infectieziekten. Gebleken is dat veel mensen, ook zorgprofessionals, onvoldoende aandacht besteden aan infectiepreventie. Hetzij doordat zij te weinig kennis hebben, hetzij doordat zij het belang ervan niet genoeg inzien, hetzij doordat er andere belemmerende factoren zijn.

Wat levert het op?
De GGD denkt dat er veel winst te behalen is, zowel in het voorkomen van infectieziekten als -in het verlengde daarvan- het voorkomen van antibioticaresistentie (ABR). Infectiepreventie moet structureel aandacht hebben. De GGD ontwikkelt zich daarom tot een regionaal 'kennis- en informatiecentrum' op het gebied van infectiepreventie en ABR en werkt samen met landelijke en regionale netwerken.

Doorontwikkelingen staand beleid

De volgende (maatschappelijke) ontwikkelingen zullen ook in 2023-2025 relevant zijn voor de taken en diensten (zie bijlage 8) die door de GGD worden uitgevoerd:

1. Samenwerking (met onder andere ketenpartners sociaal domein, onderwijs, regionale zorgnetwerk ABR, GGD'en en Veiligheidsregio);
2. Aansluiting bij en implementatie van landelijke ontwikkelingen (onder andere versterking van de publieke gezondheid);
3. Omgevingswet: In 2024 moeten alle gemeenten hun Omgevingsvisie gereed hebben. De GGD verwacht daarom in 2023 nog meer dan nu betrokken te zijn bij de totstandkoming van nieuwe omgevingsvisies en herzieningen van bestaande visies. Daarnaast zullen gemeenten volop bezig zijn met de Omgevingsplannen en met vergunningverlening via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Verwachtingen ten aanzien van 2024 - 2026

De komende jaren blijft de GGD binnen de vier focuslijnen, samen met gemeenten en ketenpartners, werken aan het terugdringen van gezondheidsverschillen en de verdere uitrol van het concept positieve gezondheid. De GGD beweegt mee met de landelijke ontwikkelingen.

Financieel meerjarenperspectief 2023-2026

In deze Kadernota 2023 wordt de ingezette financiële lijn van de begroting 2022 bestendigd. De baten en lasten voor de GR taken en aanvullende diensten zijn geactualiseerd op basis van bestaand beleid.

1. Samenvatting verloop meerjarenperspectief

Begrotingsjaren	2023	2024	2025	2026
Stand primaire begroting 2022 - 2025	44.737	46.823	47.803	48.572
Wijzigingen nadien (met AB besluit)	142	2	3	3
Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering	1.944	978	766	1.001
Nieuw beleid	-	-	-	-
Totaal aan wijzigingen	2.086	980	769	1.004
Dekkingsmiddelen GR-taken	1.603	1.266	800	821
Dekkingsmiddelen aanvullende diensten	-92	56	70	84
Indexatie overige baten	109	82	98	100
Bestemmingsreserve gezondheidsonderzoeken	-	200	-200	-
Onttrekkingen algemene reserve	623	-623	-	-
Totaal dekkingsmiddelen Kadernota 2023	2.243	980	768	1.004
Saldo wijzigingen/dekkingsmiddelen	157	-	-	-
Saldo primaire begroting voorgaand jaar	23	180	180	180
Saldo primaire begroting 2023-2026	180	180	180	180
Stand Kadernota voor begroting 2023 - 2026	46.823	47.803	48.572	49.576

Bijlage 1 bevat een gedetailleerde toelichting op de wijzigingen.

Begrotingsuitgangspunten 2023-2026

Indexatie[5]	2023	2024	2025	2026
Loonkosten				
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	2.3 %	1.8 %	2,1 %	2,1 %
Goederen en diensten				
Prijs bruto binnenlands product	2,3 %	1,6 %	1,6 %	1,6 %
Deelnemersbijdragen	2,3 %	1,7 %	2,0 %	2,0 %
Overige baten	2,3 %	1,7 %	2,0 %	2,0 %
Rente: GGD rekent geen rente toe	0 %	0 %	0 %	0 %

[5] In overeenstemming met de Financiële uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen (FUGR)

Financieel meerjarenperspectief 2023-2026 (vervolg)

2. Deelnemersbijdrage 2023

De indexaties voor 2023 zijn conform de hoogte die de Regietafel gemeenschappelijk regelingen Noord-Holland-Noord per brief kenbaar heeft gemaakt. Voor de begroting 2023 betekent dit dat wordt uitgegaan van 2,3%. De verhouding loon-/prijsontwikkeling van de GGD is 74%. Dit percentage wordt toegepast bij de doorrekening van de deelnemersbijdragen en de overige opbrengsten in het meerjarenperspectief. De stijging van de loonkosten wordt hierdoor volledig gedekt uit de verhoging van de deelnemersbijdragen en de overige opbrengsten.

3. Opbouw vermogen

De meerjarenbegroting sluit met een positief saldo van € 180.000. Op 24 november 2021 heeft het algemeen bestuur uitgesproken dat het belangrijk is dat de GGD voldoende vermogen kan opbouwen in overeenstemming met het Financieel herstelplan 2018. Daarom wordt voorgesteld de structurele vermindering op de deelnemersbijdrage GGD Algemeen (€ 180.000) terug te draaien[6]. Hiermee kan de GGD voldoende vermogen opbouwen in overeenstemming met het Financieel herstelplan 2018. Over het reserveringbeleid hebben gemeenteraden van de deelnemende gemeenten afspraken gemaakt in de FUGR. Hierin is afgesproken dat een algemene reserve is toegestaan om de autonome ontwikkelingen in de bedrijfsvoering af te dekken met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar.

Het verloop van de algemene reserve is als volgt[7]:

Verloop algemene reserve	Jaarrekening			Prognose	Kadernota 2023			
(x € 1.000)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Stand 1-1	-/- 186	142	1.066	1.288	1.135	1.108	615	795
Opbouw uit resultaatbestemming	328	924	222	142	23	180	180	180
Aanwending				-295	-50	-673		
Stand 31-12	**142**	**1.066**	**1.288**	**1.135**	**1.108**	**615**	**795**	**975**

[6] Bij het vaststellen van de begroting 2021 heeft het algemeen bestuur besloten de structurele opbouw van vermogen met €180.000 aan de algemene reserve niet voort te zetten. Dit bedrag is in mindering gebracht op de algemene bijdrage van gemeenten met ingang van 2021. Hiermee werd de opbouw van vermogen volgens het Financieel herstelplan 2018 losgelaten. Het was de bedoeling om deze vermindering eenmalig in 2021 te verwerken en niet structureel toe te passen.

[7] Rekening houdend met de jaarrekeningen over 2018-2020, de prognose over 2021 en de uitgangspunten in de Kadernota 2023.

Financieel meerjarenperspectief 2023-2026 (vervolg)

Voorgestelde aanwending algemene reserve in 2023

- Doorontwikkelingen JGZ € 50.000 (eenmalig);
- Versterken van informatiebeveiliging & privacybescherming € 500.000);
- Versterken van infectiepreventie (€ 123.000).

De meerkostenregeling COVID-19 is verlengd voor 2022. De extra kosten worden incidenteel gedeclareerd bij het Ministerie van VWS. Voor 2023 is er nog geen toezegging over een meerkostenregeling COVID-19. De GGD verwacht echter, dat er op termijn extra middelen vanuit het Rijk beschikbaar gesteld worden.

Voorzichtigheidshalve wordt voorgesteld de uitgaven te dekken uit de algemene reserve om een tussentijdse begrotingswijziging in 2023 te voorkomen. Mocht het rijk de uitgaven in 2023 structureel gaan financieren, dan wordt het algemene bestuur via de bestuurlijke rapportages geïnformeerd en zal de onttrekking aan de algemene reserve niet hoeven plaats vinden. In het meerjarenperspectief vanaf 2024 is financiering vanuit rijksmiddelen opgenomen en hebben we het voorzichtigheidsprincipe losgelaten.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In 2023 voldoet de weerstandscapaciteit aan de minimum streefwaarde van 1.0. In bijlage 2 zijn de risico's uitgebreid toegelicht. De directie heeft het risicomanagement verder ontwikkeld en daarmee invulling gegeven aan de aanbevelingen uit het Rekenkameronderzoek 2020 naar GGD Hollands Noorden, dat in opdracht van een aantal gemeenten in Noord-Holland-Noord is uitgevoerd.

Financiële kengetallen en beleidsindicatoren

	Eenheid	2023
Overhead		
Totale lasten	€ 1.000	46.823
Overhead	€ 1.000	11.697
Overhead in % van totale lasten	%	25 %
Flexibele schil		
Formatie	FTE	430
Vaste aanstellingen (november 2021)	FTE	365
Formatie - Vaste aanstellingen/ Formatie	%	15%
Weerstandsvermogen		
Algemene reserve; prognose 31-12-2022	€ 1.000	1.108
Totale lasten begroot 2022	€ 1.000	44.737
Algemene reserve in % van totale lasten	%	2,5 %

Bijlagen

Kadernota 2023

Bijlage 1 Toelichting meerjarenperspectief 2023-2026 3
Bijlage 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 10
Bijlage 3 Bijdrage GR-taken 15
Bijlage 4 Bijdrage Kinderopvang 17
Bijlage 5 Bijdrage Veilig Thuis 18
Bijlage 6 Bijdrage Aanvullende diensten 19
Bijlage 7 Bijdrage Wet verplichte GGZ 20
Bijlage 8 Overzicht GR-taken en aanvullende diensten 21

Bijlage 1 Toelichting meerjarenperspectief 2023-2026

Begrotingsuitgangspunten

	2023	2024	2025	2026
Indexatie				
Loonkosten				
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	2,3 %	1,8 %	2,1 %	2,1 %
Goederen en diensten				
Prijs bruto binnenlands product	2,3 %	1,6 %	1,6 %	1,6 %
Deelnemersbijdragen	2,3 %	1,7 %	2,0 %	2,0 %
Overige baten	2,3 %	1,7 %	2,0 %	2,0 %
Rente				
GGD rekent geen rente toe	0 %	0 %	0 %	0 %

Indexatie

De indexaties zijn overgenomen uit de brief van de Regietafel Noord-Holland-Noord over de Kadernota 2023. In deze brief staat dat in de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord (FUGR) is opgenomen dat voor indexatie uitgegaan wordt van de meest recente cijfers zoals deze door het Centraal Planbureau (CPB) worden gepubliceerd. In de meeste gevallen zijn dat de cijfers uit het Centraal Economisch Plan (CEP) dat het CPB jaarlijks in maart publiceert. In de brief van de Regietafel Noord-Holland-Noord wordt ook verwezen naar artikel 2 van de FUGR. Hierin is vastgelegd dat afwijkingen tussen de werkelijke indexatie (jaar T) ten opzichte van de begrote indexatie (T-2) zullen leiden tot een correctie die daarmee effect heeft op de deelnemersbijdrage aan de gemeenschappelijke regelingen. Gelet op de P&C cyclus bij zowel gemeenten als gemeenschappelijke regelingen en het beperken van het aantal tussentijdse financiële aanpassingen acht de Regietafel Noord-Holland-Noord het verstandig deze correctie deel te laten uitmaken van de jaarlijkse kadernota. Op basis van de huidige CEP-gegevens voor 2023 en de correctie voor 2020 zijn de indexatiecijfers in deze kadernota 2023 opgenomen.

Verhouding loon-/prijsontwikkeling

De verhouding loon-/prijsontwikkeling van de GGD is bij de behandeling van de begroting voor 2020 vastgesteld op 74%. De GGD past dit percentage toe bij de doorrekening van de deelnemersbijdragen en de overige opbrengsten in het meerjarenperspectief. De stijging van de loonkosten wordt hierdoor volledig gedekt uit de verhoging van de deelnemersbijdragen en de overige opbrengsten.

Verloop meerjarenperspectief 2023-2026

Begrotingsjaren	2023	2024	2025	2026
Stand primaire begroting 2022 - 2025	**44.737**	**46.823**	**47.803**	**48.572**
Wijzigingen nadien (met AB besluit)				
Meningokokkenvaccinatie 14-jarigen	142	2	3	3
Totaal wijzigingen nadien	**142**	**2**	**3**	**3**
Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering				
Loon- en prijsindexatie	1.007	786	905	924
Meer/minder contactmomenten door mutatie aantal jeugdigen	260	-33	-10	-9
Versterken informatiebeveiliging en privacy	500	9	10	10
Versterken infectiepreventie	123	2	2	2
Bijstelling huisvestingslasten JGZ	125	2	3	3
Bijstelling personeelslasten OGGZ	156	-	-	-
Bijstelling personeelslasten WvGGZ	-52	-	-	-
Vermindering lasten BCT	-240	-	-	-
Gezondheidsonderzoeken	-	200	-200	-
Taakstelling/onvoorzien	66	13	56	71
Totaal autonome ontwikkelingen / reguliere	**1.944**	**978**	**766**	**1.001**
Nieuw beleid				
Geen nieuw beleid	-	-	-	-
Totaal ingezet / nieuw beleid	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal aan wijzigingen	**2.086**	**980**	**769**	**1.004**
Dekkingsmiddelen GR-taken				
Indexatie deelnemersbijdragen GR-taken	601	455	543	556
Terugdraaien vermindering deelnemersbijdrage GGD Algemeen	180	3	4	4
Indexatie bijdrage Veilig thuis	212	160	192	195
Inwonerseffect deelnemersbijdrage GGD Algemeen	84	54	55	56
Inwonerseffect deelnemersbijdrage JGZ	260	-33	-10	-9
Extra middelen vanuit rijk - versterken informatiebeveiliging en	-	500	10	10
Extra middelen vanuit rijk - versterken infectiepreventie	-	123	2	3
Bijstelling huisvestingsbijdrage JGZ	125	2	3	3
Bijstelling bijdrage rijksvaccinatieprogramma JGZ	142	2	3	3
Totaal dekkingsmiddelen GR-taken	**1.603**	**1.266**	**800**	**821**
Dekkingsmiddelen aanvullende diensten				
Indexatie aanvullende diensten	103	79	94	96
Bijstelling baten OGGZ	156	-	-	-
Bijstelling baten WvGGZ	-52	-	-	-
Vermindering baten BCT	-298	-24	-24	-12
Totaal dekkingsmiddelen aanvullende diensten	**-92**	**56**	**70**	**84**
Indexatie overige baten	**109**	**82**	**98**	**100**
Bestemmingsreserve gezondheidsonderzoeken	**-**	**200**	**-200**	**-**
Onttrekkingen algemene reserve				
Versterken informatiebeveiliging en privacy	500	-500	-	-
Versterken infectiepreventie	123	-123	-	-
Totaal onttrekkingen algemene reserve	**623**	**-623**	**-**	**-**
Totaal dekkingsmiddelen kadernota 2023	**2.243**	**980**	**768**	**1.004**
Saldo wijzigingen/dekkingsmiddelen	**157**	**-**	**-**	**-**
Saldo primaire begroting voorgaand jaar	**23**	**180**	**180**	**180**
Saldo primaire begroting 2023-2026	**180**	**180**	**180**	**180**
Stand kadernota voor begroting 2023 - 2026	**46.823**	**47.803**	**48.572**	**49.576**

Wijzigingen nadien (met AB besluit)

- Meningokokkenvaccinatie 14-jarigen

In de vergadering van het algemeen bestuur (AB) van 24 november 2021 is het voorstel overheveling financiering meningokokkenvaccinatie 14-jarigen van RIVM naar gemeenten aan de orde geweest. Het AB heeft ingestemd met het verhogen van de bijdrage rijksvaccinatieprogramma in 2021 met €136.567 en om met ingang van 2022 jaarlijks te indexeren. Verhoogd met indexatie voor 2022 en 2023 is het effect voor deze kadernota €142.000.

Autonome ontwikkelingen/ reguliere bedrijfsvoering

- Loon- en prijsindexatie

De loon- en prijsindexatie is gebaseerd op de genoemde percentages van het Centraal Planbureau. Als uitgangspunt zijn de totale lasten uit de vastgestelde programmabegroting 2022 gehanteerd.

- Meer/minder contactmomenten door mutatie aantal jeugdigen

Als gevolg van een toename van het aantal geboorten in de regio en een toename van het aantal jeugdigen ten opzichte van de begroting neemt het aantal contactmomenten toe. Dit zorgt voor hogere personeelslasten. Dit wordt gedekt door hogere baten vanuit het inwonerseffect uit de deelnemersbijdrage JGZ.

- Versterken informatiebeveiliging en privacybescherming

De structurele extra kosten van € 500.000 zijn noodzakelijk voor uitbreiding van de formatie met 4 fte, de inkoop van diensten op het gebied van monitoring en logging en updates van beveiligingssoftware.

- Versterken infectiepreventie

De structurele extra kosten zijn € 123.000 voor 1,3 FTE structurele formatie-uitbreiding.

- Bijstelling huisvestingslasten JGZ

De huisvestingslasten JGZ zijn bijgesteld op basis van actuele ontwikkelingen en nemen toe als gevolg van een geplande herhuisvesting in de gemeente Alkmaar en een extra JGZ-locatie in de gemeente Hoorn. Iedere gemeente betaalt voor de eigen JGZ-locaties (zie Bijlage 3) en neemt zelfstandig het besluit over de financiering van deze kosten. Dat betekent dat bij het vaststellen van de Kadernota 2023 nog geen instemming wordt gegeven op de verhoging van deze kosten en de bijdragen.

- Bijstelling personeelslasten OGGZ

Door toenemende aantallen meldingen en uitgebreidere eisen aan de medewerkers van de OGGZ, is er al langere tijd sprake van noodzaak tot uitbreiding van de dienstverlening. De kosten hiervan zijn verwerkt, omdat we veronderstellen dat financiering toegezegd[8] gaat worden.

- De bekostiging is in de Kop van Noord-Holland en de regio Alkmaar voor 2021 tijdelijk georganiseerd. Voor 2022 is een aanvraag ingediend met een omvang die beter aansluit bij de noodzakelijke werkzaamheden.
- In West-Friesland is eenmalig extra personele inzet beschikt. Na afloop van die periode (december 2022) zal worden bezien in hoeverre continuering van deze extra inzet noodzakelijk is. Omdat nog niet duidelijk is welke richting dit op gaat, is vooralsnog afgezien van het opnemen van extra middelen voor West-Friesland.

[8] Omdat sprake is van aanvullende diensten vindt besluitvorming plaats bij de centrumgemeenten en niet via de P&C cyclus van kadernota en begroting. Dat betekent dat bij het vaststellen van de Kadernota 2023 nog geen instemming wordt gegeven op de verhoging van deze kosten en de bijdragen.

- Bijstelling personeelslasten Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)

De GGD heeft voor de uitvoering van de Wvggz in november 2019 een voorstel bij de gemeenten ingediend voor het meldpunt en verkennend onderzoek. Aanvullend op dit voorstel heeft de GGD een aanbod gedaan voor de uitvoering van de hoorplicht in het kader van de Wvggz. Omdat minder beroep gedaan wordt op deze diensten, is na het 1e jaar van exploitatie (2020), de begroting naar beneden bijgesteld. De verwachting is dat dit ook niet verder zal stijgen.

- Vermindering lasten Brede Centrale Toegang (BCT)

De GGD voert al jaren dienstverlening op het gebied van de Brede Centrale Toegang uit en krijgt hiervoor middelen vanuit de Gemeente Hoorn. Inmiddels is besloten om de dienstverlening door de GGD te beëindigen en over te laten gaan naar de gemeente Hoorn. Een precieze datum voor de overgang van de taken is nog niet vastgesteld omdat de overgang van de softwaresystemen nog uitgewerkt moet worden. De overgang zal naar verwachting in 2022 gerealiseerd zijn.

- Gezondheidsonderzoeken (kinder-, volwassenen- en ouderenmonitor)

De gezondheidsonderzoeken worden om de 4 jaar uitgevoerd. Voor de dekking van de gezondheidsonderzoeken is een bestemmingsreserve gevormd. In 2024 worden de gezondheidsonderzoeken weer uitgevoerd voor een begroot bedrag van € 200.000. In 2023 worden er geen gezondheidsonderzoeken begroot.

- Taakstelling/onvoorzien

De post taakstelling/onvoorzien vormt de sluitpost. Het saldo van de sluitpost (€ 66.000) wordt met name veroorzaakt door een toename van het totaal aantal inwoners.

Dekkingsmiddelen GR-taken

- Indexatie deelnemersbijdragen GR-taken

De bijdragen voor de GR-taken (zie Bijlage 2 en 3) zijn op basis van de bedragen uit de vastgestelde programmabegroting 2022 geïndexeerd met de genoemde percentages van het Centraal Planbureau. Deze bijdragen bestaan uit de deelnemersbijdrage GGD Algemeen, de deelnemersbijdrage JGZ 0-4, de deelnemersbijdrage JGZ 12-18, de huisvestingsbijdrage JGZ, de bijdrage voor kinderopvang en de bijdrage voor het rijksvaccinatieprogramma.
In deze deelnemersbijdragen is nog geen rekening gehouden met een verhoging van de bijdrage naar aanleiding van het wetsvoorstel Prenataal huisbezoek door de Jeugdgezondheidszorg (PHB JGZ). De beoogde inwerkingtredingsdatum van het wetsvoorstel PHB JGZ is uitgesteld naar 1 juli 2022. Nadat de wet definitief is zal de GGD een bestuurlijk voorstel indienen ten aanzien van structurele financiering van de wet PHB JGZ en deze naar verwachting toevoegen aan de deelnemersbijdrage JGZ 0-4.

- Terugdraaien vermindering deelnemersbijdrage GGD Algemeen

De meerjarenbegroting sluit met een positief saldo van € 180.000. Op 24 november 2021 heeft het AB uitgesproken dat het belangrijk is dat de GGD voldoende vermogen kan opbouwen in overeenstemming met het financieel herstelplan. Daarom wordt voorgesteld de structurele vermindering op de deelnemersbijdrage GGD Algemeen (€ 180.000) terug te draaien[9]. Hiermee kan de GGD voldoende vermogen opbouwen in overeenstemming met het financieel herstelplan. Over het reserveringbeleid hebben gemeenteraden van de deelnemende gemeenten afspraken gemaakt in de FUGR. Hierin is afgesproken dat een algemene reserve is toegestaan om de autonome ontwikkelingen in de bedrijfsvoering af te dekken met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar.

- Indexatie bijdrage Veilig Thuis

Veilig Thuis is met ingang van 1-1-2022 opgenomen in de gemeenschappelijke regeling (GR) van GGD Hollands Noorden. De bijdrage Veilig Thuis wordt voor 2023 net als de deelnemersbijdragen voor de GR-taken geïndexeerd op basis van de genoemde percentages van het Centraal Planbureau.

- Inwonerseffect deelnemersbijdrage GGD Algemeen

Het totaal aantal inwoners is de afgelopen jaren gemiddeld met 0,5% gestegen. Deze ontwikkeling zorgt voor een verhoging van de deelnemersbijdrage GGD Algemeen.

- Inwonerseffect deelnemersbijdrage JGZ

De deelnemersbijdrage JGZ neemt toe, vanwege een toename van het aantal geboorten en als gevolg van verhuisbewegingen van jonge gezinnen naar onze regio.

- Extra middelen vanuit Rijk - versterken informatiebeveiliging & privacybescherming en versterken infectiepreventie

De meerkostenregeling COVID-19 is verlengd voor 2022 en de extra kosten worden incidenteel gedeclareerd bij het Ministerie van VWS. Voor 2023 is er nog geen toezegging over een

[9] Bij het vaststellen van de begroting 2021 heeft het AB besloten de structurele opbouw van vermogen met €180.000 aan de algemene reserve niet voort te zetten. Dit bedrag is in mindering gebracht op de algemene bijdrage van gemeenten met ingang van 2021. Hiermee werd de opbouw van vermogen volgens het Financieel herstelplan 2018 losgelaten. Het was de bedoeling om deze vermindering eenmalig in 2021 te verwerken en niet structureel toe te passen.

meerkostenregeling COVID-19. De GGD verwacht echter, dat er op termijn (2024) extra middelen vanuit het Rijk beschikbaar gesteld worden.

- Bijstelling huisvestingsbijdrage JGZ

De huisvestingslasten JGZ zijn bijgesteld op basis van actuele ontwikkelingen en dit zorgt voor bijstellingen op de te betalen huisvestingsbijdrage JGZ. In Bijlage 3 is de specificatie per gemeente opgenomen.

- Bijstelling bijdrage rijksvaccinatieprogramma JGZ

De bijdrage voor het rijksvaccinatieprogramma JGZ is verhoogd door de overheveling van de financiering van de meningokokkenvaccinatie 14-jarigen van RIVM naar gemeenten. In Bijlage 3 zijn de bijdragen per gemeente opgenomen.
In deze bijdrage is nog geen verhoging opgenomen voor HPV-vaccinaties voor 10-jarige jongens. Vanaf 1 januari 2022 gaat de JGZ naast meisjes, ook jongens vaccineren ter voorkoming van kanker voortvloeiend uit een langdurige infectie van het HPV-virus. De gemeenten krijgen via het gemeentefonds extra middelen gestort voor de financiering van deze HPV-vaccinaties. De GGD treedt in 2022 in overleg met de gemeenten over het overhevelen van de financiering van deze HPV-vaccinaties voor 10-jarige jongens.

Dekkingsmiddelen aanvullende diensten

- Indexatie bijdrage aanvullende diensten

De aanvullende diensten die de gemeenten afnemen bij de GGD (zie Bijlage 6), zijn op basis van de bedragen uit de vastgestelde programmabegroting 2022 van de GGD geïndexeerd met de genoemde percentages van het Centraal Planbureau.

- Bijstelling baten OGGZ

Voor de aanvullende dienst OGGZ wordt meer subsidie aangevraagd dan primair begroot in 2022. In de primaire begroting 2022 is nog geen rekening gehouden met de hogere benodigde bijdrage die inmiddels wel is aangevraagd om aan de gewenste dienstverlening te kunnen voldoen. Uitgangspunt is dat de bekostiging niet langer incidenteel wordt toegezegd, maar structureel op een voldoende niveau wordt georganiseerd.

- Bijstelling baten Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (WVGGZ)

De uitvoering van de Wvggz en de uitvoering van de hoorplicht worden via een dienstverlening overeenkomst met gemeenten bekostigd. Als gevolg van minder meldingen voor het meldpunt verkennend onderzoek en hoorplicht zijn de baten en lasten inmiddels naar beneden bijgesteld.

- Vermindering baten Brede Centrale Toegang (BCT)

Als gevolg van het beëindigen van de dienstverlening, zal de GGD geen subsidie meer voor deze taak ontvangen. Er is eind 2021 nog geen besluit genomen over de overgangsdatum van de werkzaamheden naar de gemeente Hoorn maar de verwachting is dat dit in 2022 nog plaatsvindt. De GGD is met de gemeente Hoorn in gesprek over een vergoeding voor de frictiekosten. Het meest logische scenario hiervoor is in deze kadernota verwerkt.

- Indexatie overige baten

De GGD houdt jaarlijks rekening met loon- en prijsindexering van diensten die niet door de gemeente worden gefinancierd. Voor deze diensten worden de tarieven geïndexeerd op basis van de percentages van het Centraal Planbureau.

- Bestemmingsreserve Gezondheidsonderzoeken

In 2023 is er geen dekking nodig vanuit de bestemmingsreserve gezondheidsonderzoeken.

Onttrekkingen algemene reserves

De meerkostenregeling COVID-19 is verlengd voor 2022 en de extra kosten worden incidenteel gedeclareerd bij het Ministerie van VWS. Voor 2023 is er nog geen toezegging over een meerkostenregeling COVID-19. De GGD verwacht echter, dat er op termijn extra middelen vanuit het Rijk beschikbaar gesteld worden.

Voorzichtigheidshalve wordt voorgesteld de uitgaven te dekken uit de algemene reserve om een tussentijdse begrotingswijziging in 2023 te voorkomen. Mocht het rijk de uitgaven in 2023 structureel gaan financieren, dan wordt het AB via de bestuurlijke rapportages geïnformeerd en zal de onttrekking aan de algemene reserve niet hoeven plaats vinden. In het meerjarenperspectief vanaf 2024 is financiering vanuit rijksmiddelen opgenomen en hebben we het voorzichtigheidsprincipe losgelaten.

Saldo primaire begroting 2023-2026

Op basis van de opgenomen uitgangspunten en het terugdraaien van de structurele vermindering op de deelnemersbijdrage GGD Algemeen is de meerjarenbegroting sluitend en in lijn met het financieel herstelplan.

Bijlage 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

In de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' wordt de financiële positie toegelicht. Het weerstandsvermogen maakt duidelijk in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen zonder dat dit dwingt tot beleidsombuigingen en/of bezuinigingen. In de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord zijn uitgangspunten opgenomen rond het weerstandsvermogen. Volgens deze regeling is weerstandscapaciteit aanwezig bij de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling. Bij de GGD is daarom slechts een beperkte algemene reserve toegestaan. Deze bedraagt maximaal 2,5% van de lasten van het betreffende jaar. De deelnemende gemeenten zijn verplicht ervoor te zorgen dat de GGD beschikt over voldoende middelen om aan al de verplichtingen te kunnen voldoen.

Ontwikkeling algemene reserve

Het AB heeft bij de vaststelling van de jaarstukken over 2020 bepaald dat het positieve resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Na resultaatbestemming over 2020 bedraagt de algemene reserve € 1.288.000. Dit saldo geeft de GGD financieel meer ruimte om tegenvallers op te kunnen vangen en te investeren in doorontwikkeling.

Over 2021 wordt bij Burap 2 voor de GGD een voordelig jaarresultaat van € 142.000 verwacht. In dit resultaat is conform de 1e begrotingswijziging 2021 een onttrekking uit de algemene reserve verwerkt van € 295.000 voor extra kosten informatiebeveiliging & privacybescherming.

Ingevolge de gemeenschappelijke regeling besluit het AB of het jaarrekeningsaldo:

a) geheel of gedeeltelijk zal worden gereserveerd conform een door het AB vast te stellen reserveringsbeleid[10];
b) geheel of gedeeltelijk zal worden gebruikt voor extra investeringen, dan wel;
c) geheel of gedeeltelijk zal worden uitgekeerd aan de deelnemers in de verhouding waarin zij overeenkomstig de in artikel 29 bedoelde verdeelsleutel bijdragen in het exploitatietekort.

[10] Over het reserveringbeleid hebben gemeenteraden van de deelnemende gemeenten afspraken gemaakt in de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord (FUGR). Hierin is afgesproken dat een algemene reserve is toegestaan om de autonome ontwikkelingen in de bedrijfsvoering af te dekken met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar.

Bestemmingsreserve corona

Er is een bestemmingsreserve corona gevormd van € 284.000 voor kosten als gevolg van de coronacrisis die niet of niet geheel door het rijk worden vergoed. Een eventueel positief saldo van deze reserve op 31 december 2021 vloeit terug naar de gemeenten. De minister heeft de meerkostenregeling verlengd voor 2022, echter geen toezegging gedaan voor compensatie van eventueel minder inkomsten over het jaar 2022. Gezien de actuele status van de COVID-19 pandemie en vooral verre reizen die nog grotendeels uitblijven, verwacht de GGD in 2022 voor de aanvullende dienst reizigersadvisering nog aanzienlijke minder inkomsten.

Prognose voor het verloop van de algemene reserve

Het verloop van de algemene reserve is als volgt[11]:

Verloop algemene reserve (x € 1.000)	Jaarrekening 2018	2019	2020	Prognose 2021	Kadernota 2023 2022	2023	2024
Stand 1-1	-/- 186	142	1.066	1.288	1.135	1.108	615
Opbouw uit resultaatbestemming	328	924	222	142	23	180	180
Aanwending				-295	-50	-673	
Stand 31-12	142	1.066	1.288	1.135	1.108	615	795

Prognose voor het verloop van het weerstandsvermogen 2020-2022

De prognose voor het verloop van het weerstandvermogen is als volgt:

Ontwikkeling weerstandsvermogen	Eenheid	Begroot 2022	Prognose 2021	Realisatie 2020
Algemene reserve	€ 1.000	1.108	1.135	1.288
Totale lasten	€ 1.000	44.737	106.872	59.850
Algemene reserve in % van totale lasten	%	2,5%	1,1%	2,2 %

Financiële risico's

De directie heeft het risicomanagement verder ontwikkeld en geeft hiermee invulling aan de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek. De GGD stelt daartoe periodiek de risicomonitor op en rapporteert via de P&C cyclus over de belangrijkste financiële risico's. Hiermee wordt op gestructureerde wijze de beheersing van strategische en financiële risico's over de GGD voor gemeenten geborgd.
De financiële risico's zijn ingeschat naar mogelijke omvang in een laag en een hoog scenario. Per risico is aangegeven welk bedrag is aangehouden om de weerstandscapaciteit te kunnen berekenen. Indien één of meerdere van deze risico's zich voor dreigen te doen, worden de negatieve financiële effecten, zoveel als mogelijk is, beperkt in de flexibele schil van de organisatie. De volgende financiële risico's zijn geïnventariseerd als belangrijk voor het weerstandsvermogen:

[11] Rekening houdend met de jaarrekeningen over 2018-2020, de prognose over 2021 en uitgangspunten in deze Kadernota 2023.

Overzicht financiële risico's	Scenario laag	Scenario hoog	Bedrag risico 2023
GR-taken			
Doorontwikkeling JGZ 2019-2023	0	100.000	0
Ziekteverzuim JGZ	100.000	200.000	100.000
GGiD	50.000	150.000	150.000
Hogere instroom Veilig Thuis	50.000	300.000	50.000
Informatiebeveiliging & privacybescherming	0	500.000	0
	200.000	1.250.000	300.000
Aanvullende diensten			
Afname aanvullende diensten JGZ	50.000	230.000	50.000
Medische arrestantenzorg	-	170.000	-
Gezondheidsbevordering PGA	65.000	143.000	65.000
Gevolgen Covid-19 voor reizigersadvisering	150.000	380.000	150.000
	265.000	923.000	265.000
Totaal	465.000	2.173.000	**565.000**

- Doorontwikkeling JGZ 2019-2023

Er wordt gewerkt aan verbetering van de uitvoering van het basispakket JGZ met het programma doorontwikkeling JGZ. Hiervoor is tijdelijk meer personeelsinzet noodzakelijk, dat kan leiden tot een begrotingsoverschrijding. De GGD heeft vanuit de bestaande begroting een projectbudget gereserveerd voor doorontwikkeling JGZ, waardoor het financieel risico afneemt.

- Ziekteverzuim JGZ

Het ziekteverzuim JGZ is hoger dan begroot (5%). Dit heeft een negatieve impact op de productiviteit en leidt tot hogere kosten. Het verzuimbeleid wordt verder aangescherpt en processen worden aangepast om productiviteit te kunnen verhogen. De versterking van de managementstructuur JGZ en de nieuwe leidinggevende laag zorgt voor een dalend verzuim en een lager financieel risico.

- GGiD

Er is in 2021 vertraging ontstaan en discussie over scope en kosten. Vooralsnog kunnen alle kosten worden gedekt in de meerjarenbegroting. Begin december is het uiteindelijke kostenplaatje en de planning nog niet helemaal zeker en is sprake van een financieel risico. De drie GGD'en hebben voor beheer en doorontwikkeling van het systeem een coöperatie opgericht. Via de coöperatie hebben andere GGD'en de mogelijkheid deel te nemen in het gebruik en de doorontwikkeling van het GGiD. Hiermee kunnen voor de drie GGD'en extra inkomsten worden gegenereerd om de financiële risico's te beperken of af te dekken.

- Hogere instroom Veilig Thuis

In vergelijking met de andere taken van de GGD is Veilig Thuis minder voorspelbaar en kent de dienstverlening een 'open einde' karakter. Hierdoor is Veilig Thuis risicovoller dan de andere taken van de GGD. Daarbij is het vooral afhankelijk van externe factoren of deze risico's zich voor doen of niet. Voor 2023 gaan we uit van gelijkblijvende instroom van meldingen.

Een toe- of afname van 5% van de diensten van Veilig Thuis leidt tot een afwijking van ongeveer €300.000 ten opzichte van de begroting. In het AB van 24 november 2021 is een regeling afgesproken hoe om te gaan met schommelingen. Deze regeling geeft aan:

a. In het eerste jaar van hogere instroom wordt de hogere instroom gedekt uit de algemene reserves met inachtneming van de ondergrens van 1,5% van begrote lasten van de GGD;
b. Indien de algemene reserve ontoereikend is, een beroep te doen op het weerstandsvermogen van de gemeenten (door extra bijdrage);
c. In tweede en volgende jaren van hogere instroom en indien het beeld is dat hogere instroom blijvend karakter heeft, door verzoek om structurele extra bijdrage.

- Informatiebeveiliging & privacybescherming

Informatiebeveiliging en privacybescherming voldoen nog niet aan de aangescherpte regelgeving. Het basisniveau van informatiebeveiliging moet op orde worden gebracht om onder andere veiligheidslekken (misbruik/diefstal/verlies van data) te voorkomen. Er is een project gestart om over drie jaar NEN7510 compliant te worden en blijven. Dit zorgt zowel voor incidentele projectkosten als structureel hogere kosten. Er wordt voorgesteld om de structurele hogere kosten van € 500.000 eenmalig in 2023 te dekken vanuit de algemene reserve. In het financieel meerjarenperspectief verwacht de GGD dat op termijn extra middelen vanuit het Rijk beschikbaar gesteld worden. Gezien de omvang en de looptijd van het project blijven er onzekerheden die kunnen leiden tot hogere kosten in 2023 en verder.

- Afname aanvullende diensten JGZ

Als gevolg van mogelijke financiële tekorten in het sociaal domein, kan de GGD te maken krijgen met taakstellingen op de aanvullende diensten JGZ. Het continu aangaan van de dialoog met gemeenten over de noodzaak en waarde van aanvullende diensten, geeft de GGD de mogelijkheid om vermindering van inzet personeel zo veel als mogelijk op te vangen uit de flexibele schil en het natuurlijk verloop.

- Medische arrestantenzorg

De GGD loopt het risico dat de aanvullende dienst medische arrestantenzorg na aanbesteding niet aan de GGD wordt gegund. De aanbesteding is uitgesteld tot minimaal 2023 en het is de verwachting dat de nieuwe dienstverlening vanaf 2024 in zal gaan. Vanaf dat moment komt het in stand houden van de expertise Forensisch Medische Geneeskunde zowel financieel als operationeel onder druk. Er is een gezamenlijke voorbereiding van inschrijving met drie GGD'en in Noord-Holland gestart. Landelijk worden de gevolgen van het mogelijk wegvallen van de medische arrestantenzorg onderzocht in relatie tot de kosten voor lijkschouwing voor gemeenten.

- Gezondheidsbevordering publieke gezondheidszorg asielzoekers (PGA)

Het COA heeft GGD GHOR Nederland laten weten dat zij het voornemen heeft de uitvoering van gezondheidsbevordering PGA vanaf 2023 aan te besteden. Op 31 december 2022 eindigt het reguliere contract tussen GGD GHOR Nederland en het COA over de uitvoering van de gezondheidsbevordering PGA, met uitzondering van de uitvoering van JGZ/PGA. Naar verwachting zal het COA begin 2022 een openbare aanbesteding uitschrijven. Het risico bestaat dat de GGD de aanvullende dienst gezondheidsbevordering PGA na aanbesteding niet meer gegund krijgt en de GGD minimaal te maken heeft met lagere dekking voor overheadkosten. Voor medewerkers met vaste aanstellingen zal in goed overleg naar interne herplaatsing gezocht worden.

- Gevolgen COVID-19 voor reizigersadvisering

Als gevolg van COVID-19 is reizen sterk afgenomen. Er is onzekerheid over het moment en de periode waarin het reisverkeer gaat herstellen en de reizigersmarkt weer op het niveau van voor de Covid-19 pandemie komt. Het ministerie van VWS compenseert met ingang van 2022 de inkomstenderving niet meer en dat zorgt voor een financieel risico voor reizigersadvisering. Personeel wordt zo effectief mogelijk ingezet op andere GR-taken en aanvullende diensten.

Weerstandscapaciteit

Bij de GGD wordt de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd door de algemene reserve. Bij een minimum van 1,0 is de algemene reserve toereikend om de risico's op te vangen. In onderstaande tabel is de berekening opgenomen voor de begroting van de ratio weerstandscapaciteit voor 2023.

Begroot Ratio weerstand-capaciteit 2023	Berekening	Uitkomst begroting 2023	Minimum
Algemene reserve	615.000	1,1	1,0
Bedrag risico's	565.000		

In 2023 voldoet de weerstandscapaciteit aan de minimum streefwaarde van 1,0. Alle financiële risico's zijn gewogen naar de kans dat deze zich voordoen en de financiële impact die het voor de GGD heeft. De financiële risico's voor 2023 bedragen in totaal € 565.000, echter alle risico's zullen zich nooit tegelijkertijd effectueren. Op basis van het terugdraaien van de structurele vermindering op de deelnemersbijdrage GGD Algemeen zorgt de meerjarenbegroting in lijn met het Financieel herstelplan 2018 voor vermogensopbouw en verbetert de weerstandscapaciteit.

Bijlage 3 Bijdrage GR-taken

Kadernota 2023 (x € 1.000)	Inwoners totaal per 01-01-2022	Inwoners 0-18 per 01-01-2022	GGD Algemeen	JGZ 0-4	JGZ 12-18	Huisvestings bijdrage JGZ	Rijksvaccinatie programma	Totaal
Taakveld			7.1	7.1	7.1	7.1	7.1	
Tarief deelnemersbijdrage GGD Algemeen			*€ 19,96*					
Tarief deelnemersbijdrage JGZ 0-4				*€ 365,67*				
Tarief deelnemersbijdrage JGZ 12-18					*€ 12,90*			
Alkmaar	110.254	20.043	€ 2.201	€ 1.479	€ 95	€ 393	€ 254	**€ 4.422**
Bergen	29.726	4.314	€ 593	€ 318	€ 20	€ 40	€ 42	**€ 1.014**
Castricum	36.205	6.398	€ 723	€ 472	€ 30	€ 78	€ 72	**€ 1.376**
Den Helder	56.568	9.727	€ 1.129	€ 718	€ 46	€ 140	€ 118	**€ 2.151**
Dijk en Waard	87.730	18.139	€ 1.751	€ 1.339	€ 86	€ 49	€ 210	**€ 3.435**
Drechterland	19.956	3.886	€ 398	€ 287	€ 18	€ 67	€ 51	**€ 822**
Enkhuizen	18.657	3.522	€ 372	€ 260	€ 17	€ 62	€ 44	**€ 755**
Heiloo	24.354	4.340	€ 486	€ 320	€ 21	€ 64	€ 43	**€ 934**
Hollands Kroon	48.703	8.898	€ 972	€ 657	€ 42	€ 151	€ 106	**€ 1.928**
Hoorn	74.024	14.428	€ 1.478	€ 1.065	€ 68	€ 200	€ 190	**€ 3.000**
Koggenland	23.045	4.385	€ 460	€ 324	€ 21	€ 42	€ 50	**€ 897**
Medemblik	45.348	8.565	€ 905	€ 632	€ 41	€ 124	€ 103	**€ 1.805**
Opmeer	12.072	2.217	€ 241	€ 164	€ 10	€ 40	€ 29	**€ 484**
Schagen	46.841	8.270	€ 935	€ 610	€ 39	€ 108	€ 98	**€ 1.791**
Stede Broec	21.867	4.210	€ 436	€ 311	€ 20	€ 61	€ 50	**€ 879**
Texel	13.738	2.156	€ 274	€ 159	€ 10	€ 38	€ 25	**€ 507**
Totaal	669.088	123.498	€ 13.355	€ 9.115	€ 584	€ 1.659	€ 1.485	**€ 26.198**

Deelnemersbijdrage JGZ 0-4 & JGZ 12-18

De deelnemersbijdrage JGZ 0-4 jaar bedraagt € 365,67 per 0-4-jarige en de deelnemersbijdrage JGZ 12-18 jaar bedraagt € 12,90 per 12-18-jarige in 2023. De bijdragen per gemeente zijn bepaald door het totaal aantal jeugdigen (0-4 jaar) en totaal aantal jeugdigen (12-18 jaar) te vermenigvuldigen met € 365,67 en € 12,90 en de totaalbedragen vervolgens te verdelen naar rato van het aantal inwoners 0-18 jaar. Dit zijn voorlopige aantallen; de facturering van deze bijdragen geschiedt op basis van de definitieve aantallen.

Huisvestingsbijdrage JGZ

Iedere gemeente betaalt voor de eigen JGZ-locaties en hier zijn met de gemeente afspraken over gemaakt. De huisvestingsbijdrage JGZ is gebaseerd op de actualisatie van 2022 en vermeerderd met prijsindexatie.

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

Voor 2023 zijn de vastgestelde bedragen uit de programmabegroting 2022 verhoogd met de financiering voor de meningokokkenvaccinatie 14-jarigen en vervolgens vermeerderd met loon- en prijsindexatie.

Deelnemersbijdrage GGD algemeen

De deelnemersbijdrage GGD Algemeen die in de kadernota 2023 is opgenomen, bedraagt € 19,96 per inwoner. In dit tarief is het terugdraaien van de structurele vermindering op de deelnemersbijdrage GGD Algemeen opgenomen (zie onderstaande tabel). Het aantal inwoners is gebaseerd op voorlopige aantallen, de facturering van de deelnemersbijdrage GGD algemeen geschiedt op basis van de definitieve aantallen.

Kadernota 2023 (x € 1.000)	Inwoners totaal per 01-01-2022	Deelnemersbijdrage regulier 2023	Terugdraaien vermindering deelnemersbijdrage	Totaal
Taakveld		7.1	7.1	
Tarief deelnemersbijdrage GGD Algemeen		€ 19,69	€ 0,27	**€ 19,96**
Alkmaar	110.254	€ 2.171	€ 30	€ 2.201
Bergen	29.726	€ 585	€ 8	€ 593
Castricum	36.205	€ 713	€ 10	€ 723
Den Helder	56.568	€ 1.114	€ 15	€ 1.129
Dijk en Waard	87.730	€ 1.727	€ 24	€ 1.751
Drechterland	19.956	€ 393	€ 5	€ 398
Enkhuizen	18.657	€ 367	€ 5	€ 372
Heiloo	24.354	€ 480	€ 7	€ 486
Hollands Kroon	48.703	€ 959	€ 13	€ 972
Hoorn	74.024	€ 1.458	€ 20	€ 1.478
Koggenland	23.045	€ 454	€ 6	€ 460
Medemblik	45.348	€ 893	€ 12	€ 905
Opmeer	12.072	€ 238	€ 3	€ 241
Schagen	46.841	€ 922	€ 13	€ 935
Stede Broec	21.867	€ 431	€ 6	€ 436
Texel	13.738	€ 271	€ 4	€ 274
Totaal	669.088	€ 13.175	€ 180	**€ 13.355**

Bijlage 4 Bijdrage Kinderopvang

In onderstaand overzicht staan de begrote opbrengsten met betrekking tot het houden van toezicht op de naleving van de Wet kinderopvang. De facturatie wordt gebaseerd op de daadwerkelijke aantallen uitgevoerde inspecties.

Kadernota 2023 (x € 1.000)		Kinderopvang
Taakveld		6.1
Alkmaar	€	195
Bergen	€	34
Castricum	€	62
Den Helder	€	132
Dijk en Waard	€	169
Drechterland	€	34
Enkhuizen	€	27
Heiloo	€	45
Hollands Kroon	€	105
Hoorn	€	169
Koggenland	€	59
Medemblik	€	102
Opmeer	€	24
Schagen	€	69
Stede Broec	€	31
Texel	€	16
Totaal	€	1.273

Bijlage 5 Bijdrage Veilig Thuis

In onderstaand overzicht worden de verwachte bedragen per gemeente weergegeven voor 2023 voor de aanpak van huiselijk geweld en kindersmishandeling. Voor Veilig Thuis geldt een verdeelsleutel die voor 50% gebaseerd is op inwoneraantal per 1 januari T-1 en voor 50% gebaseerd is op het aantal meldingen in het jaar T-2. De DUVO-bijdrage die de centrumgemeenten Alkmaar en Den Helder ontvangen is hierop niet gecorrigeerd omdat de gemeenten dat onderling afstemmen.

Onderstaande bedragen zijn gebaseerd op de verwachte aantallen meldingen 2021 en verwachte aantallen inwoners per 1 januari 2022. Berekening van de definitieve verdeelsleutel en bijdrage voor 2023 zal gebeuren zodra de definitieve inwonertallen per 1-1-2022 en de definitieve aantallen meldingen over 2021 bekend zijn. Facturering in 2023 plaats vinden op basis van de definitieve verdeelsleutel.

Kadernota 2023 (x € 1.000)	Veilig Thuis NHN
Taakveld	6.82
Den Helder	€ 931
Hollands Kroon	€ 598
Schagen	€ 522
Texel	€ 141
Subtotaal Kop van NH	**€ 2.191**
Hoorn	€ 1.213
Drechterland	€ 260
Enkhuizen	€ 295
Koggenland	€ 256
Medemblik	€ 585
Opmeer	€ 130
Stede Broec	€ 338
Subtotaal WF	**€ 3.078**
Alkmaar	€ 1.774
Bergen	€ 315
Castricum	€ 390
Dijk en Waard	€ 1.232
Heiloo	€ 256
Uitgeest	€ 179
Subtotaal regio Alkmaar	**€ 4.147**
Totaal	**€ 9.416**

Bijlage 6 Bijdrage Aanvullende diensten

In onderstaand overzicht staan de begrote opbrengsten voor aanvullende diensten die gemeenten bij de GGD afnemen.

Kadernota 2023 (x € 1.000)	Aanvullende diensten Jeugd	OGGZ Vangnet & Advies	Gezondheids-centrum sekswerkers	Forensische Geneeskunde	Brede Centrale Toegang	Totaal
Taakveld	7.1	7.1	7.1	7.1	7.1	
Alkmaar	€ 705	€ 641	€ 136	€ 93	€ –	**€ 1.575**
Bergen	€ 32	€ –	€ –	€ 39	€ –	**€ 71**
Castricum	€ 45	€ –	€ –	€ 22	€ –	**€ 67**
Den Helder	€ 157	€ 322	€ –	€ 44	€ –	**€ 524**
Dijk en Waard	€ 299	€ –	€ –	€ 39	€ –	**€ 337**
Drechterland	€ 20	€ –	€ –	€ 14	€ –	**€ 34**
Enkhuizen	€ 72	€ –	€ –	€ 11	€ –	**€ 82**
Heiloo	€ 33	€ –	€ –	€ 24	€ –	**€ 58**
Hollands Kroon	€ 172	€ 74	€ –	€ 23	€ –	**€ 269**
Hoorn	€ 253	€ 419	€ –	€ 69	€ 60	**€ 801**
Koggenland	€ 20	€ –	€ –	€ 19	€ –	**€ 38**
Medemblik	€ 168	€ –	€ –	€ 32	€ –	**€ 200**
Opmeer	€ 43	€ –	€ –	€ 5	€ –	**€ 48**
Schagen	€ 113	€ 71	€ –	€ 27	€ –	**€ 211**
Stede Broec	€ 22	€ –	€ –	€ 8	€ –	**€ 30**
Texel	€ 2	€ 21	€ –	€ 8	€ –	**€ 32**
Totaal	€ 2.155	€ 1.549	€ 136	€ 477	€ 60	**€ 4.376**

Bijlage 7 Bijdrage Wet verplichte GGZ

In onderstaand overzicht staan de bijgestelde bijdragen per gemeente voor de Wet verplichte GGZ voor 2023, gespecificeerd in het meldpunt verkennend onderzoek en de hoorplicht. De verdeelsleutel is gebaseerd op de bedragen uit de septembercirculaire 2019 met betrekking tot 'invoering WvGGZ'.

Kadernota 2023 (x € 1.000)	Verdeelsleutel	2023	2023	Wet verplichte GGZ totaal
	Percentage	Meldpunt Verkennend Onderzoek	Hoorplicht	
Taakveld		7.1	7.1	7.1
Alkmaar	20,7%	€ 33	10	**43**
Bergen	3,6%	€ 6	2	**7**
Castricum	4,3%	€ 7	2	**9**
Den Helder	10,3%	€ 16	5	**21**
Dijk en Waard	13,0%	€ 21	6	**27**
Drechterland	2,3%	€ 4	1	**5**
Enkhuizen	3,0%	€ 5	1	**6**
Heiloo	2,9%	€ 5	1	**6**
Hollands Kroon	5,8%	€ 9	3	**12**
Hoorn	13,9%	€ 22	7	**28**
Koggenland	2,6%	€ 4	1	**5**
Medemblik	5,7%	€ 9	3	**12**
Opmeer	1,4%	€ 2	1	**3**
Schagen	5,8%	€ 9	3	**12**
Stede Broec	3,0%	€ 5	1	**6**
Texel	1,7%	€ 3	1	**3**
Totaal	**100%**	**€ 158**	**48**	**206**

Bijlage 8 Overzicht GR-taken en aanvullende diensten

Focuslijnen	Taken/diensten	GR	Dienst	Waarom	Wat
Gezonde leefomgeving	Algemene infectieziektebestrijding (1)	X		Beperken, voorkomen en bestrijden risico op infectieziekten	Monitoring, voorlichting, bron en contactopsporing, inspectie
Gezond opgroeien, Gezonde leefomgeving	Toezicht kinderopvang en Wmo (1)	X		Bijdragen aan gezonde en veilige leefomgeving van kinderen	Inspectie, kwaliteitstoezicht
Gezonde leefomgeving	Medische milieukunde (1)	X		Verminderen en wegnemen gezondheidsrisico's	Signalering, voorlichting, advisering, onderzoek
Gezonde leefomgeving	Reizigersadvisering (1)	X	X	Voorkomen van (import van) infectieziekten en gezondheidsrisico's	Onderzoek, behandelen, voorlichting
Gezonde leefomgeving, Gezond ouder worden	Seksuele gezondheid (1)	X		Onderzoeken en behandelen seksueel overdraagbare aandoeningen (soa)	Onderzoek, behandelen, voorlichting
Gezonde leefomgeving, Gezond ouder worden	Tuberculosebestrijding (1)	X		Voorkomen en bestrijden van tuberculose	Onderzoek, behandelen, voorlichting
Gezond opgroeien	Basispakket jeugdgezondheidszorg (JGZ) incl. RVP (2)	X		Bevorderen gezonde en veilige ontwikkeling van de jeugd en voorkomen van (risico op) infectieziekten	Monitoring, (vroeg)signalering, advisering, voorlichting, (kortdurende) ondersteuning, toeleiding/verwijzing, ketensamenwerking en vaccinbeheer, medische beoordeling (contra) indicaties, voorlichting, vaccineren
Gezond opgroeien	Prenatale voorlichting (2)	X		Voorbereiding aanstaande ouder(s) op zwangerschap, bevalling en ouderschap	Advisering, (groeps)voorlichting, ketensamenwerking
Gezond opgroeien	Aanvullende diensten JGZ (2)		X	Bevorderen gezonde en veilige ontwikkeling van de jeugd	Ondersteuning, advisering, voorlichting, implementeren, uitvoeren en evalueren van preventieve programma's, ketensamenwerking
Gezonde leefomgeving	GGD rampen opvang plan (GROP) (1)	X		Crisis- en rampenbestrijding	Opleiden, trainen, oefenen, coördineren, uitvoeren

Focuslijnen	Taken/diensten	GR	Dienst	Waarom	Wat
Gezond opgroeien, Gezond ouder worden, Gezonde leefomgeving	Publieke Gezondheid asielzoekers (PGA) (2)	X	X	Bevorderen van de gezondheid van asielzoekers	Uitvoeren basispakket JGZ en RVP, infectieziektebestrijding, tuberculosescreening/bestrijding, infectiepreventie, gezondheidsbevordering, soa-preventie
Meedoen naar vermogen	Vangnet & Advies (2)		X	Voorkomen van escalatie van inwoners met problemen op meerdere leefgebieden en toeleiden naar zorg en of ondersteuning	Ontvangen van meldingen, signalering, beoordeling, toeleiding, monitoring, ketensamenwerking
Meedoen naar vermogen	Wvggz (2)		X	Voorkomen verstoring openbare orde door mensen met een (urgente) zorgbehoefte	Ontvangen van meldingen, triage, verkennend onderzoek, ketensamenwerking
Meedoen naar vermogen, Gezond ouder worden	Gezondheidscentrum voor sekswerkers (2)		X	Bevorderen zelfredzaamheid, weerbaarheid en emancipatie van sekswerkers	Samen met ketenpartners spreekuur voor sekswerkers, outreachend werken op straat en internet
Gezonde leefomgeving	Forensische geneeskunde (medische zorg, medisch advisering, sporenonderzoek en lijkschouw) (2)	X	X	Bijdrage aan waarheidsvinding, medische zorg	Medische zorg, advisering, afnemen en vastleggen sporen
Gezond opgroeien, Gezond ouder worden, Meedoen naar vermogen	Veilig Thuis (2)	X		Advies en hulpverlening	Ontvangen meldingen, advisering, onderzoek, overdracht/toeleiding, ketensamenwerking
Gezond opgroeien, Gezond ouder worden, Meedoen naar vermogen, Gezonde leefomgeving	Epidemiologie (1)	X		Inzicht in de gezondheidssituatie van de inwoners in NHN	Onderzoek, rapportage, monitoring, advisering

Focuslijnen	Taken/diensten	GR	Dienst	Waarom	Wat
Gezond opgroeien, Gezond ouder worden, Meedoen naar vermogen, Gezonde leefomgeving	Collectieve gezondheidsbevordering (1)	X		Bevorderen van de gezondheid, stimuleren van gezond gedrag	Beleidsadvisering, implementeren, uitvoeren en evalueren van gezondheid bevorderende programma's, ketensamenwerking
Gezonde leefomgeving	Advisering en ondersteuning gemeentelijk gezondheidsbeleid: procesbegeleiding en ondersteuning van gemeenten (1)	X		Bevorderen gezondheidssituatie door ondersteuning gemeentelijke besluitvorming	Beleidsadvisering, analysering, beleidsmatige ondersteuning bij de implementatie, (door)ontwikkeling en evaluatie van nieuw beleid

1= wettelijke taak GGD

2 = wettelijke taak gemeente

Nummer

Contact en vragen via
Eva van der Bruggen (Texel)

Portefeuillehouder(s):

1. **Dhr. R. van de Belt (TX)**
2. Mw. M. van Gent (HK)
3. Mw. T. Biersteker (DH)
4. Dhr. S. van der Veek (S)

Datum vergadering RRN	Datum B&W-besluiten
03-02-2022	25-01-2022

Onderwerp
Zienswijze Kadernota 2023 GGD Hollands Noorden

Voorgesteld advies
De RRN adviseert de raden kennis te nemen van de Kadernota 2023 van GGD Hollands Noorden en geen zienswijze af te geven ten aanzien van de Kadernota 2023 GGD Hollands Noorden.

Wettelijke grondslag
Het wettelijk kader & eerdere besluitvorming door de raad, vormen de basis voor de voorliggende zienswijze. Dit betreft: • Notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' 2018 • Artikel 4 van Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019) • De Gemeenschappelijke regeling GGD HN • De Financiële verordening GGD Hollands Noorden 2016 • De Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid

Kern van de zaak
Het Dagelijks Bestuur van de GGD (DB) heeft haar Kadernota 2023 gepresenteerd. De gemeenten kunnen een zienswijze indienen. Regionaal is de afspraak om dat gezamenlijk te doen via de RRN.

Openbaarheid documenten
Ja

De Regionale Raadscommissie Noordkop adviseert:
Griffier Voorzitter

Aanleiding voor en korte toelichting bij het advies
Het dagelijks bestuur (DB) van de GGD Hollands Noorden (hierna GGD) heeft op 14 december 2021 de Kadernota 2023 aangeboden voor zienswijze van de raad. De mogelijkheid om een zienswijze af te geven op de kadernota is bedoeld om de raad meer grip te geven op de GR GGD. Het stelt de raad in de gelegenheid te sturen op de beleidsmatige en financiële uitgangspunten voor de begroting van de GR GGD, die later voor zienswijzen aan de raden wordt aangeboden. Na kennisname van de zienswijzen van de raden, staat de Kadernota 2023 ter vaststelling geagendeerd voor het algemeen bestuur (AB) van de GGD op 9 maart 2022.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect
Een goede uitoefening van de wettelijke taken waar de GGD Hollands Noorden namens de gemeenten uitvoering aan geeft. De GGD is een gemeenschappelijke regeling van 17 gemeenten in Noord Holland Noord. De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van inwoners in Noord-Holland Noord. De GGD voert gemeentelijke taken uit die vermeld staan in de Wet publieke gezondheid (Wpg), alsmede taken die bij of krachtens andere wetten zijn opgedragen. Taken op basis van de Wpg zijn: • Basistaken jeugdgezondheidszorg 0-18 jaar en prenatale voorlichting; • Infectieziektebestrijding, inspectie, hygiëne en medische milieukunde; • Forensische geneeskunde en GGD Rampenopvangplan; • Epidemiologie, collectieve gezondheidsbevordering en ondersteuning gezondheidsbeleid. GR taken die de GGD uitvoert op basis van andere wetgeving dan de Wpg, zijn toezicht kinderopvang, lijkschouwingen en Veilig Thuis. Aanvullende diensten die de GGD uitvoert zijn opvoedondersteuning, openbare geestelijke gezondheidszorg, prostitutiezorg en meldpunt en hoorplicht verplichte ggz. Vanaf de begroting 2021 onderscheidt de GGD vier *focuslijnen*. Dit zijn • Gezond opgroeien; • Gezond ouder worden; • Meedoen naar vermogen; • Gezonde leefomgeving. *Resultaten , Kpi's en maatschappelijke effecten* De GGD geeft in de Kadernota aan dat in de begroting 2023 de beoogde resultaten, KPI's en effecten per focuslijn beschreven worden. Dit sluit aan bij eerdere zienswijzen van raden. De GGD voegt daar aan toe: op basis van de accenten die gemeenteraden aan de GGD meegeven (zie pag. 2 Kadernota). Eerdere

zienswijzen van de raden en het besluit van de Regietafel GR'n NHN bieden voldoende richting. In eerdere zienswijzen is gevraagd om een definitie van 'maatschappelijk effect' te geven, output- en outcome indicatoren te gebruiken en ook monitoringsinformatie uit gezondheidsonderzoeken. In de begroting 2022 is hiermee een start gemaakt. De Regietafel GR'n heeft in oktober 2021, naar aanleiding van een verzoek van gemeente Alkmaar, besloten dat de drie grote GR'n (GGD, Omgevingsdienst en Veiligheidsregio) gaan experimenteren met een Dashboard, dat wordt aangeboden met de Begroting en Jaarstukken. Na de zomer 2022 zal een evaluatie worden opgesteld, waarbij ook de raden zullen worden geraadpleegd.

Kanttekeningen en risico's (incl. argumenten)
De gemeenten in NHN staan samen garant voor de financiële resultaten van de GGD Hollands Noorden Naast een goede uitoefening van de wettelijke taken is een gezonde financiële huishouding van belang. Hierop wordt met deze zienswijze gestuurd. Voor een nadere toelichting zie de onderbouwing bij het advies op de Kadernota 2023.

Alternatieven (incl. argumenten)
Het is mogelijk geen regionaal afgestemde zienswijze in te dienen.

Gevolgen algemene middelen en begroting	
Dekking:	n.v.t.
Toelichting: Zie hierboven.	

Communicatie
De zienswijze wordt kenbaar gemaakt bij het DB van de GGD. Het DB van de GGD formuleert een bestuurlijke reactie op de zienswijzen. Het DB legt de Kadernota 2023 op 9 maart 2022 ter vaststelling voor aan het AB, met ter kennisname de zienwijzen en de bestuurlijke reactie van het DB op de zienswijzen.

Bijlagen
1. Aanbiedingsbrief Kadernota 2023 GGD Hollands Noorden 2. Kadernota 2023 GGD Hollands Noorden

Motivering per voorgesteld advies

Beleidsmatige uitgangspunten 2023

Het voorstel aan de raad is om de inzet op de vier focuslijnen, de speerpunten voor 2023, de overige aandachtpunten 2023 en de aandachtspunten voor de langere termijn te ondersteunen.
Met de focuslijnen, speerpunten en aandachtspunten sluit de GGD aan bij de ontwikkelingen in de samenleving en de input vanuit de gemeenteraden. Ook sluit de GGD hiermee aan bij inzichten op het gebied van gezondheid en de verantwoordelijkheden van GGD en gemeenten.

De GGD stelt voor 2023 (gelijk aan 2022), de volgende *speerpunten* voor:

- Doorontwikkeling Jeugdgezondheidzorg;
- Informatiebeveiliging en privacybescherming;
- Proactief inzetten op preventie en bestrijding van (nieuwe) infectieziekten.

Per speerpunt beschrijft de GGD wat de acties zijn, waarom zij dit doen en wat het beoogde effect is (zie pag. 3-5 kadernota).
Overige *aandachtspunten* voor 2023 zijn:

- verdere uitwerking van focuslijnen en aandacht voor kwetsbare inwoners;
- blijvende inzet om de begroting sluitend te krijgen;
- het resultaat van dienstverlening transparanter maken met KPI's.

Aandachtpunten voor *de langere termijn* (2023-2025) zijn:

- terugdringen van gezondheidsverschillen;
- de verdere uitrol van het concept positieve gezondheid.

Aandachtspunten voor de langere termijn uit de Kadernota 2022 blijven relevant. Dit zijn:

- samenwerking;
- aansluiting bij en implementatie van landelijke ontwikkelingen;
- advisering gezonde leefomgeving.

Financiële uitgangspunten

De financiën van de GGD zijn voldoende op orde. De toepassing van de indexatie is conform financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR). Het weerstandsvermogen van de GGD is toereikend om de in beeld gebrachte risico's te dekken, indien ze optreden. De verwachte algemene reserve valt binnen de norm van maximaal 2,5% en wordt opgebouwd conform het financieel herstelplan 2018. De meerjarenbegroting sluit met een positief saldo van €180.000. Dit sluit aan bij het richtinggevende besluit van het AB op 24 november 2021 en bij eerdere zienswijzen van raden.
De GGD stelt voor de structurele vermindering van deelnemersbijdrage met 180.000,- vanaf begroting 2021 (in verband met de destijds bereikte maximale algemene reserve) terug te draaien vanaf de begroting 2023, conform besluitvorming in het AB. Dit sluit aan bij de bedoeling om deze vermindering eenmalig in 2021 te verwerken en niet structureel toe te passen.

Algemene reserve

De GGD stelt voor in 2023 de algemene reserve, indien dit nodig blijkt, aan te wenden voor

- Doorontwikkelingen JGZ € 50.000;
- Versterken van informatiebeveiliging & privacybescherming € 500.000;
- Versterken van infectiepreventie € 123.000.

Voor 2023 is er nog geen toezegging van de rijksoverheid over een meerkostenregeling COVID-19. Als er voor 2023 een bijdrage van de rijksoverheid komt voor informatiebeveiliging en versterking infectiepreventie, zal de onttrekking aan de algemene reserve niet plaats vinden en wordt het AB hierover via de bestuurlijke rapportages geïnformeerd. De GGD stelt de aanwending uit de reserve voor om een eventuele begrotingswijziging 2023 te voorkomen. In het meerjarenperspectief vanaf 2024 is financiering vanuit rijksmiddelen opgenomen voor informatiebeveiliging en versterking infectiepreventie. Na bovenstaande onttrekkingen is de algemene reserve eind 2023 begroot op €615.000.

Risico's
Naar aanleiding van de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek, dat door een aantal deelnemende gemeenten is uitgevoerd, heeft de GGD het risicomanagement verder ontwikkeld. Periodiek wordt een risicomonitor opgesteld en hierover wordt via de P&C cyclus gerapporteerd.
De in beeld gebrachte risico's zijn in totaal begroot op € 565.000. Voor GR-taken betreft het: doorontwikkeling jeugdgezondheidszorg; ziekteverzuim jeugdgezondheidszorg; GGiD; hogere instroom Veilig thuis, informatiebeveiliging en privacybescherming. Voor de aanvullende diensten betreft het: afname aanvullende diensten jeugdgezondheidszorg; medische arrestantenzorg, gezondheidsbevordering PGA (publieke gezondheid asielzoekers) en gevolgen Covid19 voor reizigersadvisering (zie pag.12 bijlage 2 bij Kadernota).

Financiële aspecten
De deelnemersbijdragen worden geïndexeerd conform de FUGR. Voor de begroting 2023 betekent dit dat wordt uitgegaan van 2,3%. Verder wordt de deelnemersbijdrage per gemeente (licht) beïnvloed door (kleine) toe- en afnamen van het aantal inwoners. In de Kadernota worden geen extra deelnemersbijdragen gevraagd voor de uitvoering van GR-taken.

Vervolg en communicatie
De zienswijze wordt kenbaar gemaakt bij het DB van de GGD. Het DB van de GGD formuleert een bestuurlijke reactie op de zienswijzen. Het DB legt de Kadernota 2023 op 9 maart 2022 ter vaststelling voor aan het AB, met ter kennisname de zienwijzen en de bestuurlijke reactie van het DB op de zienswijzen.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Kadernota 2023 GGD HN

Doelenboom

Programma	**2**	**Zorg voor elkaar, veiligheid op orde**
Maatschappelijk doel	2.5.	Texelse jeugd veilig en gezond op laten groeien
Beleidsdoel	2.5.1	Jeugd ontwikkelkansen bieden

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester & wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- De Wet gemeenschappelijke regelingen

Overwegende

- Dat de GGD een aantal belangrijke taken uitvoert op het gebied van de publieke gezondheidszorg voor onder andere Texelse kinderen en jongeren, kwetsbare inwoners, infectieziektenbestrijding en het doen van onderzoek naar de gezondheidssituatie van de Texelse inwoners; `
- Dat de gemeenteraad voor de mogelijkheid krijgt om haar zienswijzen in te dienen op de Kadernota van de GGD HN;
- Dat de Kadernota de inhoudelijke kaders voor 2023 bevat.

Besluit

Kennis te nemen van het voorgenomen besluit van het college om:

1. geen zienswijze af te geven ten aanzien van de Kadernota 2023 GGD Hollands Noorden.

En heeft *geen* wensen en bedenkingen ten aanzien van de voorgenomen wijze van behandeling.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-02-2022,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3115910

Bijlagen

Raadscommissie

Dossiernummer	796
Extern Zaak ID	3082842
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	2 februari 2022
Agendapunt	15
Titel	Inkoop- en Aanbestedingsbeleid
Organisatieonderdeel	Advies & Ondersteuning
Portefeuillehouder	H. Huisman
Aanleiding	Overig

Bijlagen
Advies - Inkoop en aanbestedingsbeleid
Bijlage 1. Inkoop en aanbestedingsbeleid Texel 2022
Concept-raadsbesluit - 2299811 - Inkoop- en aanbestedingsbeleid.docx

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Planningscommisie	16 november 2021
Raadscommissie	**2 februari 2022**
Raadsvergadering	16 februari 2022

Toelichting

Het huidige inkoop- en aanbestedingsbeleid dateert van 14 maart 2014. Tijd dus voor een herziening. De basis is en blijft het VNG model. Het nieuwe inkoop- en aanbestedingsbeleid en de manier waarop we er mee gaan werken is echter op onderdelen flink vernieuwd. Zo wordt het beleid meer ingezet als een verlengstuk van onze maatschappelijke ambities. Duurzaamheid krijgt een (nog) prominentere plek in het beleid. Ook is er meer aandacht voor Social Return On Investment (SROI) en is er extra aandacht voor de inzet van lokale ondernemers. Organisatorisch zal de aanpak leiden tot een verbreding en beter gebruik van de beschikbare kennis op het gebied van inkoop en aanbesteding.

Gemeente Texel

.txl

Advies

Inkoop en aanbestedingsbeleid

Doelenboom

Paragraaf	D Bedrijfsvoering

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Vaststellen nieuw Inkoop- en aanbestedingsbeleid per 1/7/2022.

Toelichting

Onze organisatie is er op gericht onze bestuurlijke en maatschappelijke doelen te realiseren. Dat doen wij lang niet altijd zelf. Veel vaker doen we dat door gebruik te maken van de kennis en kunde van derden in te kopen. Middels ons inkoop en aanbestedingsbeleid geven we richting aan de manier waarop we dat doen binnen onze organisatie. Het huidige inkoop- en aanbestedingsbeleid dateert van 14 maart 2014. Tijd dus voor een herziening. De basis is en blijft het VNG model. Het nieuwe inkoop- en aanbestedingsbeleid en de manier waarop we er mee gaan werken is echter op onderdelen flink vernieuwd. Zo wordt het beleid meer ingezet als een verlengstuk van onze maatschappelijke ambities. Duurzaamheid krijgt een (nog) prominentere plek in het beleid. Ook is er meer aandacht voor Social Return On Investment (SROI) en is er extra aandacht voor de inzet van lokale ondernemers. Organisatorisch zal de aanpak leiden tot een verbreding en beter gebruik van de beschikbare kennis op het gebied van inkoop en aanbesteding. Het werken met inkoop strategieën per traject zal hier een belangrijk element bij vormen.

Consequenties

Financieel	☑ Ja	☐ Nee	Majeure risico's	☑ Ja	☐ Nee
Personeel/Organisatie	☑ Ja	☐ Nee	Beheer	☐ Ja	☐ Nee
Juridisch	☐ Ja	☑ Nee	Belanghebbenden	☑ Ja	☐ Nee
Beleid	☑ Ja	☐ Nee	Structuurvisie	☐ Ja	☐ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja	☑ Nee	Regie		
Deregulering	☐ Ja	☐ Nee	**Zaaknummer**	**2932375**	

Bijlagen

1. (concept) Inkoop- en aanbestedingsbeleid gemeente Texel 2022

Nieuw inkoop- en aanbestedingsbeleid gemeente Texel per 1 juli 2022.

Samenvatting

Het huidige inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente Texel dateert van 12 maart 2014, tijd dus voor een herziening. De basis is en blijft het VNG model. Het nieuwe inkoop- en aanbestedingsbeleid en de manier waarop we er mee gaan werken is echter op onderdelen flink vernieuwd. Zo wordt het beleid meer ingezet als een verlengstuk van onze maatschappelijke ambities. Duurzaamheid krijgt een (nog) prominentere plek in het beleid door de invoering van een aanpak voor CO2 reductie, circulair inkopen en bio-based inkopen. Ook is er meer aandacht voor Social Return On Investment (SROI). We haken aan bij het uitvoeringsplan van het Werkgevers Service Punt Noord-Holland Noord om via inkoop- en aanbestedingen meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te laten participeren. Bovendien zal er extra aandacht zijn voor de inzet van lokale ondernemers o.a. door de inzet van een markt informatie loket, waar lokale ondernemers met hun vragen en opmerkingen aangaande gemeentelijke klussen terecht kunnen. Organisatorisch zal de aanpak leiden tot een verbreding en beter gebruik van de beschikbare kennis op het gebied van inkoop en aanbesteding. Het werken met inkoop strategieën per traject zal hier een belangrijk element bij vormen.

Inkoop- en aanbestedingsbeleid gemeente Texel

Argumenten tot advies

Inkoop wordt vanuit de Texel gezien als instrument om deze doelstellingen te bereiken. In dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt het inkoopproces inzichtelijk en transparant gemaakt door de doelstellingen, uitgangspunten en kaders te schetsen waarbinnen Inkopen in de Gemeente plaatsvindt. Aangezien Inkopen plaatsvindt in een dynamische omgeving, dient de Gemeente doorlopend bezig te zijn met het doorvoeren van verbeteringen in de inkoopprocessen. De gemeentelijke doelstellingen zijn hierbij leidend.

Op een goede wijze inkopen en aanbesteden is van groot belang voor de gemeente. Het is belangrijk om aandacht te besteden aan de (verdere) professionalisering van de inkoop- en aanbestedingspraktijk in het licht van de doelmatigheid, rechtmatigheid en integriteit. Een professioneel inkoop- en aanbestedingsbeleid legt de doelen vast die de gemeente met inkoop wil nastreven. Inkoop draagt niet alleen bij aan mogelijke besparingen, maar geeft tevens zichtbare verbeteringen van de kwaliteit van opdrachten en impact op de maatschappij. Denk daarbij ook aan efficiënte, innovatieve en duurzame oplossingen.
Het implementeren van het nieuwe beleid vergt enige tijd en voorbereiding met betrekking tot Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI), het betrekken van de Texelse ondernemers en het informeren en uitzetten hiervan binnen de gemeente. Er is daarom voor gekozen het nieuwe beleid per 1 juli 2022 in te laten gaan, zodat er voldoende tijd is om de implementatie op te pakken. Enkele acties zullen vanwege een wat langere realisatietermijn na de datum van inwerkingtreding doorlopen. Dit zijn het opzetten en invoeren van een systematiek voor (lokaal) MKB voor onderhandse opdrachten en de ondertekening van het nieuwe landelijke convenant Manifest MVI 2022-2025 en het daaruit voortkomende actieplan MVI.

Alternatieven

Voortzetten van de huidige manier van werken binnen de kaders van het huidige inkoop- en aanbestedingsbeleid. Deze optie wordt niet geadviseerd omdat onze omgeving en organisatie de afgelopen jaren niet stil hebben gestaan, en om een herziening van het oude beleid vragen.

Consequenties van het advies

- **Financieel**

Kosten		
Incidenteel	Voor het jaar 2022	€ 25.000
Structureel	M.i.v. 2023	€ 20.000

Dekking			
Incidenteel	Voor het jaar 2022	€ 25.000	Algemene Reserve
Structureel	M.i.v. 2023	€ 20.000	Begroting 2023

Toelichting

De incidentele middelen voor 2022 zijn benodigd om de processen en systemen in te richten op het nieuwe beleid, zoals het ondernemersloket en de duurzaamheidsagenda.

De structurele middelen zijn benodigd om zo nu en dan specialistische kennis in te huren voor complexe en specifieke inkopen en aanbestedingen. Het is effectiever hiervoor in te huren, dan eigen personeel er voor op te leiden blijkt in de praktijk.

- **Personele/Organisatorische consequenties**
  In het huidige beleid is er sprake van een inkoopadviseur, in het nieuwe beleid hebben we gekozen voor een decentrale inrichting van de inkoopfunctie. Onder centrale coördinatie wordt er maandelijks kennis uitgewisseld. Inkoop- een aanbestedingsstrategieën worden getoetst en van advies voorzien. Waar nodig wordt externe expertise ingezet.
  Vooruitlopend op het vaststellen van het nieuwe inkoop- en aanbestedingsbeleid zijn we binnen de organisatie sinds begin 2020 al gestart met het professionaliseren van onze inkoop organisatie. Er is een maandelijks inkoopoverleg met vertegenwoordigers uit alle domeinen, die de inkoop strategieën toetsen. Per afdeling zijn er medewerkers opgeleid om het nieuwe beleid uit te kunnen voeren.

- **Juridische consequenties**
  Bij het vaststellen van het nieuwe beleid, zijn deze kaders bepalend voor de rechtmatigheid van onze inkoop- en aanbestedingstrajecten.

- **Beleidsmatige consequenties**
  Het nieuwe inkoop- en aanbestedingsbeleid sluit beter aan op onze sociale- en duurzaamheidsambities. Het biedt meer ruimte aan lokale ondernemers en het lijkt een passende oplossing voor de schaalgrootte en kwaliteit van onze organisatie.

- **Inkoop- en aanbestedingsbeleid**
  Nvt

- **Deregulering**
  De manier waarop wij gaan inkopen en aanbesteden zal minder worden gedreven door drempelbedragen en richtlijnen. Er zal een sterkere nadruk komen op de formulering van inkoop strategieën per aanbesteding.

- **Majeure risico's**
  Vele personele wisselingen binnen een kleine organisatie vormen een risico bij elk verandertraject. Zo is ook gebleken bij de totstandkoming van dit nieuwe beleid. Ook bij de implementatie zal dit risico blijven bestaan. Het hoort bij de schaalgrootte van onze organisatie. Door de aanpak goed te verankeren binnen de organisatie, medewerkers goed op te leiden, en budget beschikbaar te houden voor inhuur voor specialismes, reduceren we dit risico zo veel als mogelijk.

- **Beheer**
  Nvt

Belanghebbenden

Is er met belanghebbenden gesproken/Is er inspraakmogelijk? Denk ook aan de dorpscommissies.

- **Dorpscommissie(s)**
  Nvt

- **Externe belanghebbende(n)**
  Er heeft een consultatie plaatsgevonden d.d. 6 september 2021 om lokale ondernemers mee te nemen in de ontwikkelingen van ons inkoop- en aanbestedingsbeleid. Via onze eigen kanalen en via TOP hebben we lokale ondernemers uitgenodigd voor deze bijeenkomst.

Structuurvisie

Nvt

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- De Aanbestedingswet 2012 implementeert sinds 1 juli 2016 de Europese Richtlijnen 2014/24/EU en 2014/25/EU (‘Aanbestedingsrichtlijnen’), Concessierichtlijnen 2014/23/EU en Richtlijn 2007/66/EU (‘Rechtsbeschermingsrichtlijn’).

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

Ons huidige inkoop- en aanbestedingsbeleid dateert van 12-03-2014. Zowel maatschappelijk als organisatorisch is er sindsdien veel veranderd. Ons inkoop- en aanbestedingsbeleid verdient derhalve een herziening. Op basis van een scan van onze omgeving, en een analyse van onze huidige organisatie is er een plan gemaakt om onze inkoop organisatie verder te professionaliseren en het inkoop een aanbestedingsbeleid te actualiseren. De organisatie is voor het grootste deel reeds opgeleid en ingericht op passende wijze. Het voorstel dat nu voorligt is om ook het vernieuwde inkoop- en aanbestedingsbeleid vast te stellen. Het nieuwe beleid wordt formeel van kracht per 01-07-2022 zodat de systemen, processen en instrumenten tussen vaststelling en inwerkingtreding goed ingericht kunnen worden.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Test Raads-advies

Doelenboom

Paragraaf	D Bedrijfsvoering

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- De Aanbestedingswet 2012 implementeert sinds 1 juli 2016 de Europese Richtlijnen 2014/24/EU en 2014/25/EU (‘Aanbestedingsrichtlijnen’), Concessierichtlijnen 2014/23/EU en Richtlijn 2007/66/EU (‘Rechtsbeschermingsrichtlijn’).

Overwegende

- Dat ons huidige inkoop- en aanbestedingsbeleid dateert van 12-03-2014. Zowel maatschappelijk als organisatorisch is er sindsdien veel veranderd. Ons inkoop- en aanbestedingsbeleid verdient derhalve een herziening.

Besluit

1. Vaststellen nieuw Inkoop- en aanbestedingsbeleid per 1/7/2022.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van ,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 2299811

Bijlagen

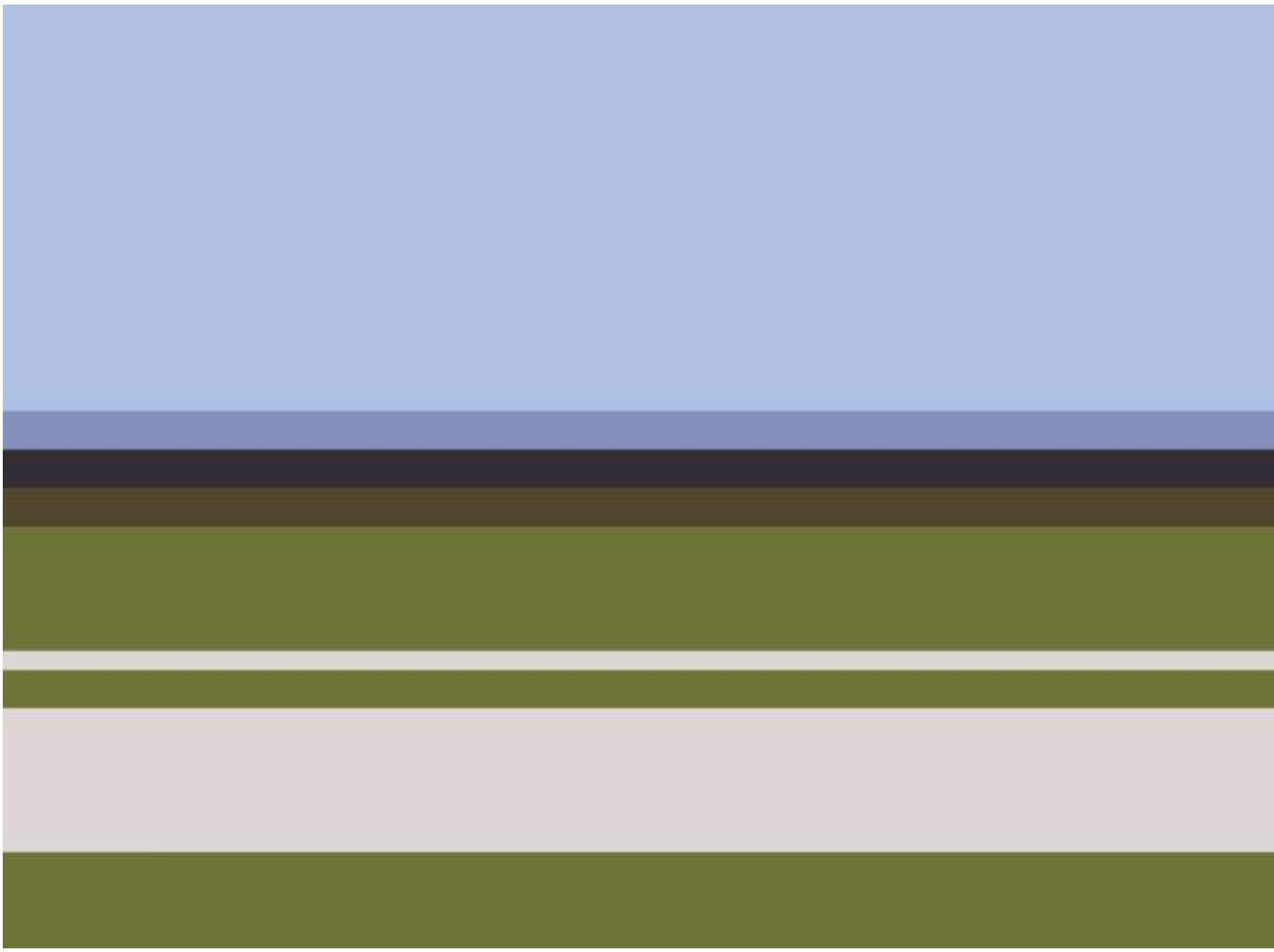
1. Identiek aan de bijlagen in het advies
2. Identiek aan de bijlagen in het advies

Gemeente Texel

.txl

Inkoop- en aanbestedingsbeleid gemeente Texel 2022

Concept 3.0 - oktober 2021

Zaaknummer 2932375

Inhoudsopgave

Voorwoord **5**

Inleiding **7**

1. Definities **9**

2. Gemeentelijke doelstellingen **11**

3. Juridische uitgangspunten **13**
3.1 Algemeen juridisch kader 13
3.2 Algemene beginselen bij Inkopen 13
3.3 Uniforme documenten 14
3.4 Mandaat en volmacht 14
3.5 Afwijkingsbevoegdheid 14
3.6 Klachtenregeling 14

4. Ethische en ideële uitgangspunten **15**
4.1 Integriteit 15
4.2 Maatschappelijk Verantwoord Inkopen 15

5. Economische uitgangspunten **19**
5.1 Product- en marktanalyse 19
5.2 Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie 19
5.3 Lokale economie, MKB en sociale ondernemingen 19
5.4 Samenwerkingsverbanden 20
5.5 Bepalen van de inkoopprocedure 20
5.6 Raming en financiële budget 21
5.7 Eerlijke mededinging en commerciële belangen 21

6. Organisatorische uitgangspunten **23**
6.1 Inkoopproces 23
6.2 Inkopen in de organisatie 23
6.3 Verantwoordelijken 24

Voorwoord

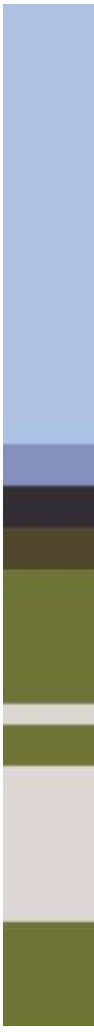
Voor u ligt het vernieuwde inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente Texel. Reden voor herziening is dat zowel binnen de maatschappij, als binnen de inkoopwereld en aanbestedingswetgeving veel zaken zijn veranderd.

Op een goede wijze inkopen en aanbesteden is van groot belang voor de gemeente. Het is belangrijk om aandacht te besteden aan de (verdere) professionalisering van de inkoop- en aanbestedingspraktijk in het licht van de doelmatigheid, rechtmatigheid en integriteit. Een professioneel inkoop- en aanbestedingsbeleid legt de doelen vast die de gemeente met inkoop wil nastreven. Inkoop draagt niet alleen bij aan mogelijke besparingen, maar geeft tevens zichtbare verbeteringen van de kwaliteit van opdrachten en impact op de maatschappij. Denk daarbij ook aan efficiënte, innovatieve en duurzame oplossingen.

De basis van dit beleid is gelegen in het door de VNG in 2019 geïntroduceerde VNG Model Inkoop- en aanbestedingsbeleid. Het VNG Model Inkoop- en aanbestedingsbeleid is in samenwerking met gemeenten en na consultatie van het bedrijfsleven tot stand gekomen. De reden voor de gemeente Texel om dit model als basis te gebruiken is om aan te sluiten bij een evenwichtig en uniform geformuleerd landelijk beleid. Dit verhoogt de herkenbaarheid en voorspelbaarheid van het handelen van de gemeente naar de marktpartijen toe. Daarnaast wordt basis vervolgens verrijkt met de specifieke doelstellingen van de gemeente, zoals verwoord in het hiervoor genoemde coalitieakkoord.

Nadruk bij inkoop op Texel ligt op zaken waarbij inkopen en aanbesteden daadwerkelijk effect kan hebben op de maatschappelijk en organisatiedoelstellingen van onze gemeente. Belangrijke speerpunten die wij in dit nieuwe beleid een prominentere plek geven zijn maatschappelijk verantwoord inkopen, duurzaam inkopen en zeker ook stimulering van de lokale economie. Ik ben ervan overtuigd dat ons beleid daadwerkelijk bijdraagt aan de samenleving op ons mooie eiland.

Texel, oktober 2021
Namens het college,
Wethouder H. Huisman

Inleiding

Binnen de gemeente bestaan er overkoepelende thema's waarop de gemeente Texel zich de komende jaren gaat richten. Het gaat om zaken die de leefbaarheid van het eiland in grote mate bepalen.

De focus ligt daarbij op de volgende speerpunten:

- Een sterk en zelfstandig Texel.
- Ons woningenbestand aanpassen aan de behoefte.
- Kwaliteit en aanbod van onderwijs en zorg op peil houden.
- Vaart zetten achter realisatie van de duurzaamheidsambitie.
- Toeristisch onderscheidend en uniek zijn, zodat we aantrekkelijk blijven voor bezoekers, inwoners en bedrijven.
- Investeren in de Texelse infrastructuur (straten, wegen, fietspaden).
- De Texelse economie stimuleren met behoud van de Texelse kernwaarden.
- Bereikbaarheid van en op het eiland verbeteren.
- Een financieel gezonde en draagkrachtige gemeente.

Inkoop wordt vanuit de gemeente Texel gezien als instrument om deze punten te bereiken.
In dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt het inkoopproces inzichtelijk en transparant gemaakt door de doelstellingen, uitgangspunten en kaders te schetsen waarbinnen Inkopen in de Gemeente plaatsvindt. Aangezien Inkopen plaatsvindt in een dynamische omgeving, dient de Gemeente doorlopend bezig te zijn met het doorvoeren van verbeteringen in de inkoopprocessen. De gemeentelijke doelstellingen zijn hierbij leidend. Dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid sluit zoveel mogelijk aan op het algemene beleid van de Gemeente zoals hiervoor verwoord.

Daarnaast gaat de Gemeente bij het Inkopen van Werken, Leveringen of Diensten uit van de volgende inkoopuitgangspunten:

- Juridisch (hoe gaat de gemeente om met relevante regelgeving?) in Hoofdstuk 3.
- Ethisch/Ideëel (hoe gaat de gemeente om met de maatschappij en het milieu in haar inkoopproces?) in Hoofdstuk 4.
- Economisch (hoe gaat de gemeente om met de markt in de ondernemers?) in Hoofdstuk 5.
- Organisatorisch (hoe koopt de gemeente in?) in Hoofdstuk 6.

1. Definities

In dit Model Inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt verstaan onder:

Contractant	De in de overeenkomst genoemde wederpartij van de Gemeente.
Diensten	Diensten als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet.
Gemeente	De Gemeente Texel, zetelend Emmalaan 15 te Den Burg.
Inkopen	(Rechts)handelingen van de Gemeente gericht op de verwerving van Werken, Leveringen of Diensten en die een of meerdere facturen van een Ondernemer met betrekking tot bedoelde Werken, Leveringen of Diensten tot gevolg hebben.
Leveringen	Leveringen als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet.
Offerte	Een aanbod in de zin van het Burgerlijk Wetboek.
Offerteaanvraag	Een enkelvoudige of meervoudige aanvraag van de Gemeente voor te verrichten prestaties of een (Europese) aanbesteding conform de Aanbestedingswet en de Europese aanbestedingsrichtlijnen.
Ondernemer	Een ‘aannemer’, een ‘leverancier’ of een ‘dienstverlener’.
Werken	Werken als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet.

2. Gemeentelijke doelstellingen

De Gemeente wil met dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid onderstaande algemene doelstellingen realiseren:

Rechtmatig en doelmatig Inkopen zodat gemeenschapsgelden op controleerbare en verantwoorde wijze worden aangewend en besteed.	De Gemeente leeft daartoe bestaande wet- en regelgeving en de bepalingen van haar Inkoop- en aanbestedingsbeleid na. Daarnaast koopt de Gemeente efficiënt en effectief in. De inspanningen en uitgaven moeten daadwerkelijk bijdragen aan de realisatie van het beoogde doel. De kosten staan in redelijke verhouding tot de opbrengsten en het beheersen en verlagen van de gemeentelijke middelen staan centraal. De Gemeente houdt daarbij in het oog dat er voldoende toegang is voor Ondernemers tot gemeentelijke opdrachten.
Een integere, betrouwbare, zakelijke en professionele inkoper en opdrachtgever zijn.	Professionaliteit houdt in dat op bewuste en zakelijke wijze wordt omgegaan met Inkopen. Doorlopend wordt geïnvesteerd in inhoudelijke kennis over de in te kopen Werken, Leveringen en Diensten, de marktomstandigheden en de relevante wet- en regelgeving. Het streven naar professioneel opdrachtgeverschap komt tot uitdrukking in een betrokkenheid bij de inkoopambitie, slagvaardige besluitvorming, adequaat risicomanagement, vertrouwen in de Contractant en in wederzijds respect tussen de Gemeente en de Contractant. De Gemeente spant zich in om alle inlichtingen en gegevens te verstrekken aan de Ondernemer voor zover die nodig zijn in het kader van het inkoopproces.
Het creëren van de meest maatschappelijke waarde voor de publieke middelen.	Bij Inkopen kan de Gemeente ook interne en andere gemeentelijke en maatschappelijke kosten betrekken in haar afweging. Ook de kwaliteit van de in te kopen Werken, Leveringen en Diensten speelt een belangrijke rol.
Maatschappelijk Verantwoord Inkopen en daarmee bijdragen aan de realisatie van de maatschappelijke doelstellingen van de Gemeente.	De Gemeente heeft een grote rol bij de aanpak van belangrijke maatschappelijke en sociale vraagstukken. De Gemeente wil bij de Inkopen waar mogelijk een bijdrage leveren aan het oplossen daarvan.
Een continue positieve bijdrage leveren aan het goed presteren van de Gemeente.	Inkopen heeft een belangrijke invloed op het gehele prestatieniveau van de Gemeente en draagt daar direct en voortdurend aan bij. De concrete doelstellingen van Inkopen zijn daarbij steeds rechtstreeks afgeleid van de gemeentelijke doelstellingen.
Administratieve lastenverlichting voor zowel de Gemeente als voor Ondernemers.	Zowel de Gemeente als Ondernemers verrichten vele administratieve handelingen tijdens het inkoopproces. De Gemeente verlicht deze lasten door bijvoorbeeld proportionele eisen en criteria te stellen en door een efficiënt inkoopproces uit te voeren. Concreet kan de Gemeente hiertoe digitaal Inkopen (en aanbesteden). De Gemeente maakt, waar mogelijk, gebruik van de Uniform Europees Aanbestedingsdocument.

3. Juridische uitgangspunten

3.1 Algemeen juridisch kader

De Gemeente leeft de relevante wet- en regelgeving na.
Uitzonderingen op (Europese) wet- en regelgeving zullen door de Gemeente restrictief worden uitgelegd en toegepast om te voorkomen dat het toepassingsbereik van deze wet- en regelgeving wordt uitgehold. De voor het Inkoop- en aanbestedingsbeleid meest relevante wet- en regelgeving volgen uit:

Aanbestedingswet	De gewijzigde Aanbestedingswet 2012 implementeert sinds 1 juli 2016 de Europese Richtlijnen 2014/24/EU en 2014/25/EU ('Aanbestedingsrichtlijnen'), Concessierichtlijnen 2014/23/EU en Richtlijn 2007/66/EU ('Rechtsbeschermingsrichtlijn'). Deze wet biedt één kader voor overheids- en concessieopdrachten boven en – beperkt – onder de (Europese) drempelwaarden en de rechtsbescherming bij (Europese) aanbestedingen.
Europese wet- en regelgeving	Wet- en regelgeving op het gebied van aanbesteden is afkomstig van de Europese Unie. De 'Aanbestedingsrichtlijnen' en 'Concessierichtlijn' vormen momenteel de belangrijkste basis. De interpretatie van deze Aanbestedingsrichtlijnen en 'Concessierichtlijn' kan volgen uit Groenboeken, Interpretatieve Mededelingen etc. van de Europese Commissie.
Burgerlijk Wetboek	Het wettelijke kader voor overeenkomsten.
Gemeentewet	Het wettelijke kader voor gemeenten.
Gids Proportionaliteit	De (herziene) Gids Proportionaliteit van januari 2020 is momenteel in zijn geheel het richtsnoer dat is aangewezen in het Aanbestedingsbesluit en geeft handvatten voor redelijke toepassing van het proportionaliteitsbeginsel.
Aanbestedingsreglement Werken	In het ARW 2016 zijn procedurevoorschriften opgenomen met betrekking tot de wijze waarop aanbestedingen voor Werken moeten verlopen.

3.2 Algemene beginselen bij Inkopen

a. Algemene beginselen van het aanbestedingsrecht

De Gemeente zal bij haar Inkopen de volgende algemene beginselen van het aanbestedingsrecht in acht nemen:

Gelijke behandeling	Gelijke omstandigheden mogen niet verschillend worden behandeld, tenzij dat verschil objectief gerechtvaardigd is. Ook verkapte of indirecte discriminatie is verboden.
Non-discriminatie	Discriminatie op grond van nationaliteit mag niet.
Transparantie	De gevolgde procedure dient navolgbaar (en dus controleerbaar) te zijn. Dit is een logisch uitvloeisel van het beginsel van gelijke behandeling. Normaal zorgvuldige en oplettende inschrijvers moeten weten waar ze aan toe zijn.
Proportionaliteit (evenredigheid)	De gestelde eisen, voorwaarden en criteria aan de inschrijvers mogen niet onevenredig zijn in verhouding tot het voorwerp van de opdracht. De Gemeente past het beginsel van proportionaliteit toe bij de te stellen eisen, voorwaarden en criteria aan inschrijvers en inschrijvingen en met betrekking tot de contractvoorwaarden.
Wederzijdse erkenning	Diensten en goederen van ondernemingen uit andere lidstaten van de Europese Unie moeten worden toegelaten voor zover die Diensten en goederen op gelijkwaardige wijze kunnen voorzien in de legitieme behoeften van de Gemeente.

b. Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

De Gemeente neemt bij haar Inkopen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht, zoals het gelijkheidsbeginsel, motiveringsbeginsel en vertrouwensbeginsel.

3.3 Uniforme documenten

De Gemeente streeft ernaar om uniforme documenten te hanteren, tenzij een concreet geval dit niet toelaat. Uniformiteit in de uitvoering draagt eraan bij dat Ondernemers weten waar ze aan toe zijn en landelijk gezien niet steeds met verschillende procedureregelingen worden geconfronteerd.

De Gemeente past, mits passend, bij de betreffende Inkopen in ieder geval toe:

- Algemene Inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten van de gemeente Texel, zoals bijgevoegd bij dit document
- Gemeentelijke inkoopvoorwaarden bij IT, zoals vastgesteld door de VNG op 8 december 2016 (GIBIT 2016)

De toepassing van algemene inkoopvoorwaarden is gebonden aan beginselen van het aanbestedingsrecht, zoals neergelegd in het eerste hoofdstuk van de Aanbestedingswet 2012. Dit betekent dat de Gemeente in een concreet inkoop- of aanbestedingstraject altijd aanpassingen kan aanbrengen in deze inkoopvoorwaarden in het licht van de concrete omstandigheden van het geval.

3.4 Mandaat en volmacht

Inkopen vindt plaats met inachtneming van de vigerende mandaat- en volmachtregeling van de Gemeente. De Gemeente wil slechts gebonden zijn aan verbintenissen en verplichtingen op basis van rechtsgeldige besluitvorming en civielrechtelijke vertegenwoordiging.

3.5 Afwijkingsbevoegdheid

Afwijkingen van dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid zijn slechts mogelijk en toegestaan op basis van een deugdelijk gemotiveerd besluit van het college van burgemeester en wethouders van de Gemeente en voor zover een en ander op basis van de geldende wet- en regelgeving mogelijk is. Afwijkingen zijn ondermeer mogelijk bij dwingende spoed als gevolg van onvoorziene omstandigheden die niet aan de Gemeente zijn toe te rekenen, opdrachten die om artistieke, exclusieve of technische redenen slechts aan 1 opdrachtnemer kunnen worden toevertrouwd, vervolgopdrachten, als de keuze van een andere ondernemer technische onmogelijkheden met zich mee zou brengen welke vooraf niet te voorzien waren.

3.6 Klachtenregeling

De gemeente Texel streeft naar een dialoog tussen (lokale) ondernemers en medewerkers van de Gemeente, zowel in het kader van haar concrete behoefte (bijv. via marktconsultatie) of daarbuiten (bijv. via ondernemersbijeenkomsten). Gestimuleerd wordt dat de Gemeente en Ondernemers geschillen in onderling overleg oplossen en niet onnodig aan de rechter voorleggen. In de Offerteaanvraag kan de Gemeente opnemen hoe een klacht wordt ingediend en op welke wijze de Gemeente de klacht vervolgens zal behandelen. Het huidige kader voor de afhandeling van klachten binnen de gemeente Texel is de “Klachtenverordening Texel”.

4. Ethische en ideële uitgangspunten

4.1 Integriteit

a. De Gemeente stelt bestuurlijke en ambtelijke integriteit voorop.

De Gemeente heeft hoog in het vaandel dat haar bestuurders en ambtenaren integer handelen. De bestuurders en ambtenaren houden zich aan de vastgestelde gedragscodes. Zij handelen zakelijk en objectief, waardoor bijvoorbeeld belangenverstrengeling wordt voorkomen. Voor de gemeente Texel geldt de volgende regeling: “Integriteitsbeleid gemeente Texel 2019.”, zoals vastgesteld in de raad van Texel op 18 december 2019.

b. De Gemeente contracteert enkel met integere Ondernemers.

De Gemeente wil enkel zakendoen met integere Ondernemers die zich niet bezighouden met criminele of illegale praktijken.
Een toetsing van de integriteit van Ondernemers is bij Inkopen (en aanbestedingen) in beginsel mogelijk, bijvoorbeeld door de toepassing van uitsluitingsgronden of het hanteren van de ‘Gedragsverklaring Aanbesteden’. De Gemeente kan bij twijfel over de integriteit ook het Bureau Bibob om advies vragen. Specifiek voor de gemeente Texel geldt: “Beleidsregel toepassing Wet Bibob 2018 gemeente Texel”.

4.2 Maatschappelijk Verantwoord Inkopen

a. Bij Inkopen neemt de Gemeente sociale, ecologische en economische aspecten in acht.

Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (‘MVI’) betekent dat de Gemeente de effecten op people, planet en profit meeneemt bij Inkopen. Met een goed Inkoop- en aanbestedingsbeleid kunnen maatschappelijke doelen worden gerealiseerd (Inkopen met impact). De Gemeente neemt de verbetering van de sociale en natuurlijke leefomgeving bijzonder serieus en zal zich inzetten om op termijn het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen als gemeente te kunnen ondertekenen. Het Manifest is bedoeld om de bijdrage van Maatschappelijk Verantwoord Inkopen aan de realisatie van beleidsdoelen te vergroten. De Gemeente zal conform het Manifest een Actieplan MVI opstellen, waarin de door de Gemeente gekozen doelen staan waarvoor zij zich zal gaan inspannen op het gebied van duurzaamheid en de resultaten daarvan rapporteren aan de raad.

De Gemeente heeft ook als opdrachtgever en inkoper een voorbeeldfunctie in het maatschappelijk verkeer. Daarnaast heeft de Gemeente als opdrachtgever en inkoper invloed op Ondernemers om wenselijke maatschappelijke veranderingen teweeg te brengen. Door vooruitstrevende eisen te stellen wil zij een duurzaam beleid door Ondernemers stimuleren. De Gemeente vergroot de impact van Maatschappelijk Verantwoord Inkopen door haar opdrachtgeverschap en de inkooporganisatie intern goed op elkaar af te stemmen.

De basis voor Maatschappelijk Verantwoord Inkopen wordt gelegd in de voorbereiding, door vroegtijdig in de besluitvorming duurzame en sociale aspecten te betrekken en door middel van een marktanalyse de uitvoerbaarheid te toetsen. In alle stappen van het inkoopproces worden weloverwogen keuzes gemaakt ten aanzien van de balans tussen de sociale, ecologische en economische aspecten.

Dit kan tot uitdrukking worden gebracht door het volgende:

- De Gemeente analyseert in welke productgroepen, welke maatschappelijke winst te behalen valt.
- Bij de product- en marktanalyse inventariseert de Gemeente welke Werken, Leveringen of Diensten op het gebied van duurzaamheid op de markt worden aangeboden.
- De Gemeente zoekt in dialoog met de markt vóór (marktconsultatie) of tijdens de aanbestedingsprocedure (bijv. concurrentiegerichte dialoog) naar bestaande of nieuwe MVI-oplossingen.
- In de aanbestedingsstukken (bijvoorbeeld in de minimumeisen of de selectie- en gunningscriteria) en in de te sluiten overeenkomst worden waar mogelijk duurzaamheidscriteria worden opgenomen.
- De Gemeente stimuleert het kijken naar de levensduurkosten en niet enkel de aanschafprijs.

- De Gemeente kan digitaal Inkopen (E-procurement, E-factureren etc.).
- De Gemeente monitort de aangeboden MVI-oplossingen en controleert of MVI-afspraken worden nagekomen.
- De Gemeente deelt goede MVI-voorbeelden met andere overheden via pianoo.nl en via de MVI-Zelfevaluatietool.

Voor de gemeente Texel geldt het volgende duurzaamheidsbeleid: “Texel zelfvoorzienend en duurzaam, energie, grondstoffen, klimaat”, waarvoor dit zowel een uitwerking als een aanvulling is.

Sociale, ecologische en economische aspecten kunnen worden vertaald in specifieke MVI-thema’s, waaronder:

- **Klimaatbewust Inkopen**
  De Gemeente neemt de verplichtingen uit het Klimaatakkoord van Parijs (2015) waarin 195 landen afspraken om de opwarming van de aarde te beperken tot ruim onder de 2 graden uiterst serieus. Daarom zal de Gemeente bij alle overheidsopdrachten met een significante CO2-uitstoot stilstaan bij de mogelijkheden deze uitstoot te reduceren. De Gemeente zal hiermee concreet beginnen om voor de 5 belangrijkste opdrachten wat betreft CO2-uitstoot een reductie van 20% nastreven, te bereiken over een periode van 3 jaar. Dit zal onderdeel zijn van het Actieplan MVI, zoals eerder in deze paragraaf aangegeven. Hierover zal de wethouder aan de raad jaarlijks rapporteren over de voortgang hiervan.

- **Biobased Inkopen**
  Bij biobased Inkopen worden producten ingekocht die geheel of gedeeltelijk van hernieuwbare grondstoffen zijn gemaakt. Het gebruik van fossiele grondstoffen wordt teruggedrongen, waardoor de transitie naar een koolstofarme economie wordt ondersteund. De Gemeente zal voor de komende twee jaar 10 producten zoeken waarvoor biobased of biologisch afbreekbare alternatieven bestaan en de toepassing hiervan als gelijkwaardige alternatieven voor de lange termijn onderzoeken.

- **Circulair Inkopen**
  Bij circulair Inkopen wordt het inkoopinstrument ingezet om productie en (her)gebruik van producten en diensten te stimuleren en daarmee de transitie naar een circulaire economie te bevorderen. De Gemeente zal bij alle producten en diensten waarbij er voldoende concurrende markten (prijs/kwaliteit) bestaan voor circulaire producten en diensten bij gelijkwaardigheid altijd kiezen voor de circulaire alternatieven. Daarnaast zal de Gemeente bij elke aanbesteding waar dit mogelijk is de terugname van verpakkingsmateriaal, retour van andere herbruikbare materialen en het terugdringen van afvalstromen als verplichting stellen.

- **Internationale Sociale Voorwaarden**
  De Internationale Sociale Voorwaarden (ISV), gebaseerd op de fundamentele arbeidsnormen van de International Labour Organisation (ILO), vereisen dat leveranciers analyseren of er risico’s zijn op schendingen van arbeidsnormen en mensenrechten in hun productieketen (zoals kinderarbeid, dwangarbeid, discriminatie van werknemers, niet-betaling van leefbaar loon). Als er risico’s zijn, dan moeten Ondernemers zich inspannen om deze risico’s te voorkomen of te verkleinen. Hiertoe kan de Gemeente bij Inkopen en aanbestedingen de ISV van toepassing verklaren. In de Offerteaanvraag kan de Gemeente de ISV opnemen als uitvoeringseisen.

b. De Gemeente wil dat Inkopen ook een social return opleveren.

Social Return (Social Return on investment) is een aanpak bij aanbestedingen die primair is bedoeld om personen met een vergrote afstand tot de arbeidsmarkt meer kansen te geven op werk of ontwikkelingsmogelijkheden. Het principe is dat Ondernemers naast het uitvoeren van de reguliere opdracht iets terugdoen voor de Gemeente, op maatschappelijk of sociaal vlak. De Gemeente wil dat haar Inkopen ook een sociale opbrengst (return) opleveren voor de maatschappij. Door Social Return als hefboom te gebruiken om organisaties structureel sociaal te laten ondernemen wordt de basis van de arbeidsmarkt duurzaam geactiveerd en ontwikkeld, dus niet alleen tijdens een opdracht van een SW-bedrijf.

De Gemeente legt bij alle opdrachten boven de 50.000 Euro aan de gecontracteerde aanbieders een verplichting op om voor de uitvoering van overeenkomst een plan op te stellen over de inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (leerwerkplekken, bijstand, wajong, etc) in de uitvoering van de overeenkomst. In de overeenkomsten worden sanctiebepalingen opgenomen indien de aanbieders niet meewerken aan het vormgeven van een plan of de uitvoering daarvan. Een mogelijke invulling van een dergelijke verplichting is om (aan de opdracht gerelateerd) werk van een opdrachtnemer uit te besteden naar het werkbedrijf (bijvoorbeeld werkkleding wassen, montage/assemblage werk etc.) en/of daarvan de diensten in te zetten (bijv. simpele vervangings- en onderhoudswerkzaamheden etc.).

De toepassing van Social Return beleid moet altijd in overeenstemming zijn met het (Europees) aanbestedingsrecht. Het dient daarom te voldoen aan de algemene beginselen van het aanbestedingsrecht: non-discriminatie, objectiviteit, transparantie en proportionaliteit. Op grond van dit laatste beginsel geldt dat een aanbestedende dienst uitsluitend eisen, voorwaarden en criteria mag stellen die in redelijke verhouding staan tot het voorwerp van de opdracht. De waarde, het karakter en de doorlooptijd van de opdracht bepalen de toepassingsmogelijkheden van Social Return.

c. Inkopen draagt bij aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de VN.

Door Maatschappelijk Verantwoord Inkopen draagt de Gemeente bij aan het verwezenlijken van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals) van de Verenigde Naties. Doel 11 van de 17 Doelen gaat specifiek in op het realiseren van duurzame steden en gemeenschappen. Doel 12 (in het bijzonder doel 12.7) ziet op duurzame praktijken bij overheidsopdrachten. Maatschappelijk Verantwoord Inkopen draagt onder meer bij aan het zorgen voor duurzame energie (doel 7), het terugdringen van klimaatverandering (doel 13) en het bevorderen van fatsoenlijk werk en gelijk loon voor gelijk werk (doel 8).

d. Digitoegankelijkheid

Alle digitale diensten geleverd aan de gemeente moeten voldoen aan de richtlijnen voor Digitale Toegankelijkheid. Uitgebreide informatie hierover is te vinden op www.digitoegankelijk.nl. De toegankelijkheidseisen gelden voor websites, intranetten, digitale documenten en apps, maar ook voor online leeromgevingen en software voor documenten. Een website of applicatie is digitoegankelijk als het voldoet aan de succescriteria voor WCAG 2.1 AA (conformiteitsniveau A en AA).

Bij inkoop van een product wordt digitoegangelijkheid aangetoond door een rapport en een toegankelijkheidsverklaring, te plaatsen bij het op te leveren product.

5. Economische uitgangspunten

5.1 Product- en marktanalyse

a. Inkopen vindt plaats op basis van een voorafgaande product- en marktanalyse, tenzij dit gelet op de waarde of de aard van de opdracht niet wordt gerechtvaardigd.

De Gemeente acht het van belang om de markt te kennen door – indien mogelijk – een product en/of markt-analyse uit te voeren. Een productanalyse leidt tot inzicht in de aard van het 'product' en de relevante markt(vorm). Een marktanalyse leidt tot het inzicht in de relevante markt(vorm), de Ondernemers die daarop opereren en hoe de markt- en mogelijke machtsverhoudingen zijn (bijvoorbeeld: kopers- of verkopersmarkt). Door een product- en/of marktanalyse kan daarnaast worden geïnventariseerd welke duurzame en innovatieve oplossingen door de markt kunnen worden geboden. Een marktconsultatie met Ondernemers kan onderdeel uitmaken van de marktanalyse. De Gemeente kan contact opnemen met MVO Nederland voor ondersteuning bij het zoeken naar duurzame oplossingen.

5.2 Onafhankelijkheid en keuze voor de ondernemersrelatie

a. De Gemeente acht een te grote afhankelijkheid van Ondernemers niet wenselijk.

De Gemeente streeft naar onafhankelijkheid ten opzichte van Ondernemers (Contractanten) zowel tijdens als na de contractperiode. De Gemeente moet in beginsel vrij zijn in het maken van keuzes bij haar Inkopen (waaronder de keuze van Ondernemer(s) en Contractant(en), maar ook vanwege de naleving van de (Europese) wet- en regelgeving.

b. De Gemeente kiest voor de meest aangewezen ondernemersrelatie.

Gedurende de contractperiode kan bij de Contractant afhankelijkheid ontstaan van de Gemeente door bijvoorbeeld de te behalen doelstellingen, resultaten, productontwikkelingen (innovatie) of het creëren van prikkels. De Gemeente kiest in dat geval voor de meest aangewezen ondernemersrelatie. De mate van (on)afhankelijkheid in een ondernemersrelatie wordt onder andere bepaald door de financiële waarde van de opdracht, switchkosten, mate van concurrentie in de sector (concentratiegraad) en beschikbaarheid van alternatieve Ondernemers.

5.3 Lokale economie, MKB en sociale ondernemingen

a. De Gemeente heeft oog voor de lokale economie, zonder dat dit tot enigerlei vorm van discriminatie van Ondernemers leidt.

Het instandhouden en versterken van de lokale economie is een zeer belangrijk uitgangspunt voor de Gemeente. Om werkgelegenheid op het eiland te behouden en een minimumniveau van voorzieningen te waarborgen op Texel wordt bewust rekening gehouden met op dit onderwerp. Daarnaast kan 'lokaal inkopen' bijdragen aan de doelmatigheid en duurzaamheid van Inkoop. De Gemeente zal hiervoor een voor Texel specifieke systematiek ontwikkelen. In deze systematiek zullen ondernemingen uit de omgeving, die zich hebben aangemeld en gekwalificeerd voor overheidsopdrachten, structureel kunnen worden toegevoegd bij de uit te nodigen partijen bij onderhandse aanbestedingen van de Gemeente. De Gemeente zal hierbij objectief en binnen de kaders van de wet handelen en niet onnodig regionale, nationale, Europese kansen laten liggen.

b. De Gemeente heeft oog voor het midden- en kleinbedrijf (MKB) en zelfstandigen (ZZP).

Uitgangspunt is dat alle Ondernemers gelijke kansen moeten krijgen. De Gemeente houdt echter bij haar Inkoop de mogelijkheden voor het midden- en kleinbedrijf in het oog. Dit doet de Gemeente door geen opdrachten onnodig samen te voegen, zoveel mogelijk gebruik te maken van percelen in aanbestedingen, het verminderen van de lasten en het voorkomen van voor het MKB te zware eisen en criteria. De Gemeente zal een marktinformatieloket inrichten waarbij ondernemingen op dit punt klachten kunnen melden of suggesties kunnen doen. Daarnaast zal de Gemeente regelmatig zelf de dialoog met de ondernemers in de

omgeving aangaan over de prestaties van de Gemeente op dit punt en daar zonodig haar beleid en/of uitvoering op aanpassen.

c. De Gemeente heeft oog voor sociale ondernemingen.

Bij Inkopen kan de Gemeente opdrachten voorbehouden aan sociale werkplaatsen of sociale ondernemingen die werk bieden aan kwetsbare doelgroepen. Door oog te hebben voor deze ondernemingen kan aan alle onderdelen van Maatschappelijk Verantwoord Inkopen worden bijgedragen. De Gemeente gaat periodiek na voor welke opdrachten deelname aan aanbestedingsprocedures kan worden voorbehouden aan sociale werkplaatsen en sociale ondernemingen die de maatschappelijke en professionele integratie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt als belangrijkste doel hebben (artikel 2.82 Aanbestedingswet).

5.4 Samenwerkingsverbanden

De Gemeente hanteert als uitgangspunt dat zij oog heeft voor samenwerking bij Inkopen. Dit geldt zowel voor samenwerkingen binnen de eigen organisatie als voor samenwerkingen met andere gemeenten of aanbestedende diensten. Deze samenwerkingsverbanden kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op inkoopsamenwerking, milieuactiviteiten, werkvoorzieningsschappen, belastingen en sociale regelgeving. De gemeente Texel werkt regelmatig (boven)regionaal samen met gemeenten in de Noordkop en met de verschillende Waddengemeenten.

5.5 Bepalen van de inkoopprocedure

De Gemeente heeft de vrijheid om zelf zorg te dragen voor haar taken (zelfvoorziening) of deze taken uit te besteden aan de markt.

Indien de Gemeente kiest voor een bepaalde inkoopprocedure, hanteert zij (onder meer) het onderstaande uitgangspunt. Bij deze afweging is onder meer het type Werk, Dienst of Levering en de markt van belang. De Gemeente kan gebruik maken van de volgende procedures:

- **Enkelvoudig onderhandse Offerteaanvraag**
  De Gemeente vraagt minimaal aan één Ondernemer een Offerte.
- **Meervoudig onderhandse Offerteaanvraag**
  De Gemeente vraagt ten minste aan drie Ondernemers en ten hoogste aan vijf Ondernemers een Offerte.
- **Nationaal aanbesteden**
  Onder de (Europese) drempelbedragen zal de Gemeente nationaal aanbesteden. De Gemeente zal vooraf- gaand aan de opdrachtverlening een aankondiging plaatsen.
- **Europees aanbesteden**
  Boven de (Europese) drempelbedragen zal de Gemeente in beginsel Europees aanbesteden, tenzij dit in een bepaald geval niet nodig is op grond van de geldende wet- en regelgeving.

De Gemeente zal – met inachtneming van de Gids Proportionaliteit – per Inkoop bepalen welke strategie zij hanteert en welke inkoopprocedure zij zal doorlopen. Er worden geen bedragen vastgelegd. De te doorlopen inkoopprocedure wordt onderbouwd in de op te stellen inkoopstrategie. Een juist gebruik van de inkoopstrategie leidt er ondermeer toe dat er bewuste keuzes worden gemaakt en dat wordt voldaan aan de motiveringsverplichtingen, die vanuit de aanbestedingsregels op de Gemeente rusten. De zwaarte van de motivering en het aantal onderwerpen waarover gemotiveerd moet worden is mede afhankelijk van het bedrag van de inkoop. Om deze reden zijn er een tweetal formats opgesteld; een verkorte strategie en een uitgebreide inkoopstrategie voor gebruik door medewerkers van de Gemeente. De inkoopstrategie moet schriftelijk worden goedgekeurd, conform de vastgestelde budgethoudersregeling.

De Gemeente hanteert een drempel van € 15.000 voor leveringen en diensten en € 30.000 voor werken waaronder geen inkoopstrategie wordt opgesteld. Het hanteren van deze drempel vermindert de administratieve lasten van de Gemeente.

(Bedragen zijn exclusief BTW)

	Leveringen en Diensten	Werken
Geen inkoopstrategie noodzakelijk	Tot € 15.000,-	Tot € 30.000,-
Schriftelijke motivering op basis van een verkorte inkoopstrategie	Tot € 30.000,- (alleen bij enkelvoudig onderhandse procedure)	Tot € 100.000,- (alleen bij enkelvoudig onderhandse procedure)
Schriftelijke motivering op basis van een uitgebreide inkoopstrategie	Vanaf € 30.000,-	Vanaf € 100.000,-

Wanneer de geraamde waarde van de inkoop dus een hogere waarde heeft dan € 30.000,- voor leveringen en diensten of € 100.000,- voor Werken wordt er een schriftelijke motivering op basis van een uitgebreide inkoopstrategie opgesteld. Voor opdrachten onder deze waarden wordt een verkorte inkoopstrategie opgesteld.

5.6 Raming en financiële budget

Inkopen vindt plaats op basis van een deugdelijke en objectieve voorafgaande schriftelijke raming van de opdracht. De raming is ook van belang om de financiële haalbaarheid van de opdracht te bepalen. De Gemeente wil immers niet het risico lopen dat zij verplichtingen aangaat die zij financieel niet kan nakomen.

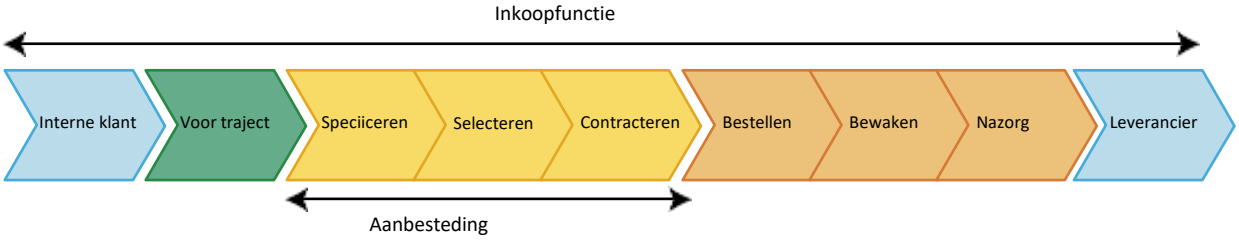
5.7 Eerlijke mededinging en commerciële belangen

De Gemeente bevordert eerlijke mededinging. De betrokken Ondernemers moeten een eerlijke kans krijgen om de opdracht gegund te krijgen. Door in principe objectief, transparant en non-discriminerend te handelen, bevordert de Gemeente een eerlijke mededinging. Dit zal bijdragen aan het in standhouden van een gezonde marktwerking (ook op de lange termijn). De Gemeente wenst geen Ondernemers te betrekken in haar inkoopproces die de mededinging vervalsen.

6. Organisatorische uitgangspunten

6.1 Inkoopproces

Het inkoopproces bestaat uit verschillende fasen, startend vanaf het voortraject. Het onderstaande plaatje geeft het cyclische inkoopproces weer.

Stap	Fase inkoopproces	Toelichting
1	Voortraject	• Bepalen van inkoopbehoefte • Bepalen van het aanbod (bijv. product- en marktanalyse) • Raming en bepalen van het financiële budget • Keuze Offerteaanvraag
2	Specificeren	• Opstellen van eisen en wensen • Omschrijven van de opdracht • Opstellen Offerteaanvraag
3	Selecteren	• Eventuele voorselectie geïnteresseerde Ondernemers • Bekendmaking opdracht via verzenden van de Offerteaanvraag, de website of TenderNed • Offertes evalueren • Nader onderhandelen (indien mogelijk op grond van de geldende wet- en regelgeving) • Gunning aan winnende Ondernemer
4	Contracteren	• Tekenen (raam) overeenkomst met (winnende) Contractant • Registreren getekende overeenkomst • Informeren afgewezen Ondernemers
5	Bestellen	• Uitvoeren van de opdracht • Eventueel met het doen van bestellingen
6	Bewaken	• Bewaken termijnen • Controleren nakoming afgesproken prestaties, waaronder de MVI-afspraken. • Tijdige betaling facturen
7	Nazorg	• Beheren van de overeenkomst, bijvoorbeeld prijsindexeringen of looptijd • Evalueren overeenkomst met Contractant

6.2 Inkopen in de organisatie

Binnen de gemeente Texel is gekozen voor integraal management en een decentrale inrichting van de inkoopfunctie. Dit houdt concreet in dat alle medewerkers binnen de Gemeente met een budgetverantwoordelijkheid of mandaat inkopen en aanbestedingen mogen doen voor de Gemeente.

6.3 Verantwoordelijken

Inkopen wordt concreet uitgevoerd door het ambtelijk apparaat. De portefeuillehouder Inkopen is politiek verantwoordelijk voor het inkoopbeleid. Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor de uitvoering van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid. Voor een succesvolle toepassing van dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid is betrokkenheid van bestuurder, budgethouder/opdrachtgever en inkoper essentieel.

De Bolder maakt deel uit van de gemeentelijke organisatie. Als leer-werkbedrijf levert het een passende, waardevolle en duurzame bijdrage aan trajecten van Texelaars, die het niet lukt om op eigen kracht invulling te geven aan de wens tot (een vorm van) arbeidsmatige deelname aan de samenleving. Omdat De Bolder als productiebedrijf specifieke verantwoordelijkheden en behoeften kent kan de gemeenteraad van Texel in de toekomst, op voorstel van het college, besluiten om afwijkingen of aanvullingen op dit beleidsdocument ten behoeve van De Bolder vast te stellen.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Inkoop en aanbestedingsbeleid

Doelenboom

Paragraaf	D Bedrijfsvoering

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- De Aanbestedingswet 2012 implementeert sinds 1 juli 2016 de Europese Richtlijnen 2014/24/EU en 2014/25/EU (‘Aanbestedingsrichtlijnen’), Concessierichtlijnen 2014/23/EU en Richtlijn 2007/66/EU (‘Rechtsbeschermingsrichtlijn’).

Overwegende

- Dat ons huidige inkoop- en aanbestedingsbeleid dateert van 12-03-2014. Zowel maatschappelijk als organisatorisch is er sindsdien veel veranderd. Ons inkoop- en aanbestedingsbeleid verdient derhalve een herziening.

Besluit

1. Per 1/7/2022 nieuw Inkoop- en aanbestedingsbeleid vast te stellen.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-02-2022,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 2299811

Bijlagen

Raadscommissie

Dossiernummer	864
Extern Zaak ID	3100199
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	2 februari 2022
Agendapunt	16
Titel	(uit de commissie 1 februari) Uitvoeringsprogramma Programma Waddeneilanden
Organisatieonderdeel	Beleid & Vergunningen
Portefeuillehouder	E. Kooiman

Aanleiding

Bijlagen
Advies - Uitvoeringsprogramma van het Programmaplan Waddeneilanden
Bijlage 1. Uitvoeringsprogramma V3.0 - nov 2021
Bijlage 2. Wensen en Bedenkingen - Antwoordnota
Bijlage 3. bij Uitvoeringsprogramma - Tijdlijn Inspanning
Bijlage 4. Programma Waddeneilanden definitief juni 2021
Bijlage 5. Memo Uitvoeringsprogramma Waddeneilanden en Uitvoeringsprogramma Agenda voor het Waddengebied 2050
Concept-raadsbesluit -3100199 -Uitvoeringsprogramma van Programma Waddeneilanden

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
B&W	21 december 2021
Planningscommisie	18 januari 2022
Raadscommissie	1 februari 2022
Raadscommissie	**2 februari 2022**
Raadsvergadering	16 februari 2022

Toelichting

Voor u ligt een raadsvoorstel met als toelichting: De raad besluit kennis te nemen van het Uitvoeringsprogramma van het Programma Waddeneilanden en het verdere proces. Daarnaast besluit de raad om een/geen zienswijze in te dienen bij de Stuurgroep Waddeneilanden.

Gemeente Texel

.txl

Advies

Uitvoeringsprogramma van het Programma Waddeneilanden

Doelenboom

Programma	**3**	**Mooi en gastvrij Texel**
Maatschappelijk doel	3.5.	Zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening met behoud van de Texelse kernwaarden
Beleidsdoel	3.5.1	Voor een goede ruimtelijke ordening zorgdragen

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Kennis te nemen van het Uitvoeringsprogramma van het Programma Waddeneilanden.
2. Kennis te nemen van de antwoordnota op de wensen en bedenkingen van de colleges.
3. Geen zienswijze in te dienen.

Toelichting

De raad besluit kennis te nemen van het Uitvoeringsprogramma van het Programma Waddeneilanden en de antwoordnota met daarin de reactie op de wensen en bedenkingen van de colleges van de Waddeneilanden. Daarnaast besluit de raad om geen zienswijze in te dienen bij de Stuurgroep Programma Waddeneilanden.

Consequenties

Financieel	☐ Ja	☑ Nee	Majeure risico's	☐ Ja	☑ Nee
Personeel/Organisatie	☐ Ja	☑ Nee	Beheer	☐ Ja	☑ Nee
Juridisch	☐ Ja	☑ Nee	Belanghebbenden	☐ Ja	☑ Nee
Beleid	☐ Ja	☑ Nee	Structuurvisie	☐ Ja	☑ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja	☑ Nee	Regie		
Deregulering	☐ Ja	☑ Nee	**Zaaknummer**	3100199	

Bijlagen

Uitvoeringsprogramma versie november 2021
Antwoordnota stuurgroep op wensen en bedenkingen colleges
Tijdlijn inspanningen (bijlage bij uitvoeringsprogramma)
Programma Waddeneilanden
Flyer ter ondersteuning van de bestuurlijke lobby

Uitvoeringsprogramma van het Programmaplan Waddeneilanden

Samenvatting

Om de eilander samenwerking te verstevigen en uitdagingen die op de eilanden afkomen het hoofd te bieden, heeft het Dagelijks Bestuur (hierna: DB) van de GR de Waddeneilanden opdracht gegeven een Programma op te zetten: een plan voor een programma om de leefbaarheid op de Waddeneilanden te behouden en te werken aan een duurzaam en vitaal toekomstperspectief.

De voor het programma benoemde thema's zijn ondergebracht in vijf programmalijnen:

- Goed Wonen & Leven
- Toekomstbestendig Ondernemen en Ontwikkelen
- Optimaal Bereikbaar & Verbonden
- Duurzame Energie
- Circulaire Economie

Het Programma Waddeneilanden is op 12 mei 2021 in de raad van Texel ter kennisname aangeboden. Er zijn geen zienswijzen ingediend, ook niet op de andere eilanden. Het Programma is vervolgens op 21 juni 2021 vastgesteld in het AB (Algemeen Bestuur).
In het Uitvoeringsprogramma is het Programma Waddeneilanden verder uitgewerkt in concrete acties die de Waddeneilanden de komende vijf jaar willen uitvoeren. In 2022 zal de programma organisatie verder worden opgebouwd. Nu er door het ministerie van BZK een bijdrage van 4,5 miljoen euro beschikbaar is gesteld voor woningbouw op de Waddeneilanden zal de aandacht in 2022 vooral uitgaan naar de verdere uitvoering van deze zogenoemde "Quickwin" projecten. De exacte voorwaarden en verdeling van de middelen wordt in 2022 helder. Overige langlopende projecten worden in de jaren daarna verder opgepakt. De periode van uitvoering (2022-2026) komt overeen met de looptijd van het Uitvoeringsprogramma voor het Waddengebied 2050 en die van het investeringskader Waddenfonds (IKW).

Het Uitvoeringsprogramma van het programma Waddeneilanden is in november 2021 besproken in de colleges voor wensen en bedenkingen. De stuurgroep heeft hierop een reactie gegeven via een antwoordnota. In de raadsbijeenkomst van 18 november hebben de raden een presentatie gekregen over dit programma en de samenhangende onderwerpen. Nu ligt het Uitvoeringsprogramma voor aan de raad voor het indienen van eventuele zienswijzen. Alle raden bespreken het Uitvoeringsprogramma in hun vergadering van januari of februari 2022.

Uitvoeringsprogramma van het Programmaplan Waddeneilanden

Argumenten tot advies

1.1 Het uitvoeringsprogramma is een concretisering van het eerder vastgestelde Programma Waddeneilanden
Het Programma Waddeneilanden is eerder in uw raad aan de orde geweest (mei 2021) en op 21 juni 2021 vastgesteld in het AB van de GR Waddeneilanden. Dit uitvoeringsprogramma is een verdere uitwerking in projecten en acties voor de vijf programmalijnen. Vakspecialisten van gemeente Texel hebben meegewerkt aan de verdere invulling in projecten binnen de verschillende programmalijnen. Op basis van dit document wordt het verdere gesprek aangegaan met financiers, stakeholders en samenwerkingspartners.

1.2 Het uitvoeringsprogramma geeft uw raad inzicht in wat de eilanden wensen te gaan doen om de ambitie 'versterken van de brede welvaart' te bereiken.
In het uitvoeringsprogramma wordt op hoofdlijnen aangegeven waar de eilanden de samenwerking met elkaar willen aangaan om in 2026 een flinke stap te hebben gemaakt richting de ambitie 'versterken van de brede welvaart'. Daarbij is ook zoveel mogelijk aangesloten op de programma's 2 t/m 5 en 7 en 8 uit het Coalitieakkoord "In balans" van de gemeente Texel en is er ook gekeken naar al lopende projecten op Texel.

2.1 In de antwoordnota vindt u een reactie op de wensen en bedenkingen waarvan de meeste opmerkingen vanuit Texel gemaakt zijn.
Het college van Texel heeft ingestemd met de inhoud van het uitvoeringsprogramma, maar had nog wel een aantal vragen die vervolgens zijn gesteld in de wensen en bedenkingen-ronde. Deze gingen vooral over governance en financiering, maar ook het verzoek om nog een slag te slaan in de verdere concretisering van een aantal projecten. Daarnaast zijn er vanuit de ambtelijke lijn ook inhoudelijke vragen gesteld per programmalijn. De stuurgroep geeft op veel punten aan dat hier nog aan wordt gewerkt: de bestuurlijke lobby en verdere uitwerking van de programmalijnen wordt in 2022 vervolgd en zal leiden tot meer antwoorden.

3.1 Het is aan de raad om te besluiten al dan niet een zienswijze in te dienen
Indien de raad zich kan vinden in de inhoud van het uitvoeringsprogramma en vertrouwt op de nadere invulling van de governance, financiering en nadere uitwerking van de projecten is het advies geen zienswijze in te dienen.

Alternatieven

Gemeente Texel heeft ook de mogelijkheid om haar eigen programma te blijven volgen of aan te sluiten bij andere gremia. Door de omvang van het programma en het draagvlak op de vijf eilanden, biedt dit programma echter een reële kans op cofinanciering van andere overheden en partijen. Als elk eiland een eigen programma optuigt is die kans kleiner. Bovendien heeft het Rijk intussen al een eerste cofinanciering toegezegd voor de Quick win projecten en is provincie Noord-Holland aangehaakt en trekt deze samen met Texel op bij het bepalen van welke projecten het beste aansluiten op de Texelse situatie.

Er kan ook gekozen worden om wel een zienswijze in te dienen indien de raad de wensen en bedenkingen vanuit het college over wil nemen en nog een keer onder de aandacht wil brengen bij de stuurgroep, ook als er andere wensen of bedenkingen zijn.

Consequenties van het advies

- **Personele / organisatorische consequenties**
  In 2022 wordt de programma organisatie verder vormgegeven. Elk eiland levert een bestuurlijk en ambtelijk trekker voor een programmalijn. In de werkgroepen van elke programmalijn leveren daarnaast de vakspecialisten van elk eiland en van beide provincies hun input om de projecten verder vorm te geven.
- **Financiële consequenties**
  De inzet voor het gehele programma is nog hetzelfde als de eerder gevraagde Regiodeal: in totaal 36 miljoen euro, waarvan circa 9 miljoen euro van de eilanden wordt gevraagd. Dit is echter de maximale inzet. De bedoeling is ook om het programma voor een periode van zes jaar aan te gaan waardoor de middelen over meerdere jaren en bestuursperiodes kunnen roden verdeeld. Op dit moment is het programma nog in ontwikkeling en vinden de verdiepende gesprekken met Rijk en provincies in 2022 verder plaats. Het eerste resultaat is reeds zichtbaar in de toekenning van 4,5 miljoen euro van het Rijk voor investeringen in woningbouw (Quick win projecten). Voor de voorbereidingskosten is daarom in de begroting 2022 voor Texel een bedrag van € 90.000,- opgenomen. Als er bij de Perspectiefnota 2023-2026 meer duidelijkheid is over het Uitvoeringsprogramma en de cofinanciering vanuit het Rijk en de provincies komt er een voorstel voor de meerjarige baten en lasten van het programma.

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

- Convenant Samenwerking Waddeneilanden (maart 2015)
- Regiodeal
- Agenda voor het Waddengebied 2050 (waarin het Uitvoeringsprogramma Waddeneilanden in zijn geheel wordt opgenomen als inhoud van hoofdstuk 6)

Bijlagen

- Uitvoeringsprogramma van Programma Waddeneilanden – versie november 2021
- Antwoordnota van de stuurgroep op wensen en bedenkingen colleges
- Tijdlijn inspanningen (bijlage bij uitvoeringsprogramma)
- Programma Waddeneilanden
- Flyer ter ondersteuning van de bestuurlijke lobby

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Uitvoeringsprogramma van het Programmaplan Waddeneilanden

Doelenboom

Programma	**3**	**Mooi en gastvrij Texel**
Maatschappelijk doel	3.5.	Zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening met behoud van de Texelse kernwaarden
Beleidsdoel	3.5.1	Voor een goede ruimtelijke ordening zorgdragen

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Overwegende

- Dat het van belang is om de eilander samenwerking te verstevigen en de uitdagingen in de toekomst die aan komen het hoofd te kunnen bieden;
- Dat dit programma de kans vergroot om cofinanciering voor meerdere projecten op de eilanden te kunnen realiseren;
- Dat er reeds beleid door de raad is vastgesteld en ook projecten lopen die aansluiten op de vijf themalijnen in het Uitvoeringsprogramma van het Programma Waddeneilanden.

Besluit

1. Kennis te nemen van het Uitvoeringsprogramma van het Programma Waddeneilanden.
2. Kennis te nemen van de antwoordnota op de wensen en bedenkingen van de colleges.
3. Geen zienswijze in te dienen.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van ,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3100199

Bijlagen

Uitvoeringsprogramma versie november 2021
Antwoordnota stuurgroep op wensen en bedenkingen colleges
Tijdlijn inspanningen (bijlage bij uitvoeringsprogramma)
Programma Waddeneilanden
Flyer ter ondersteuning van de bestuurlijke lobby

PROGRAMMA
WADDENEILANDEN

vijf bloeiende, levendige gemeenschappen - nu en in de toekomst

UITVOERINGSPROGRAMMA

november 2021

De Waddeneilanden… vijf bloeiende, levendige gemeenschappen - nu en in de toekomst

Harlingen, november 2021
Versie: 3.0 (na collegeronde)

Foto's
Cover: Dorpsstraat Vlieland tijdens seizoen, speeltuin Terschelling,

MS Willem de Vlamingh (door Henry Drost)

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Goed Wonen & Leven	5
Quick Wins	10
Toekomstbestendig Ondernemen & Ontwikkelen	13
Optimaal Bereikbaar & Verbonden	18
Duurzame Energie	22
Circulaire Economie	28
Organisatie	34

BIJLAGEN
1. Inspanningen in tijdlijn (apart document)

Inleiding

Vijf bloeiende en levendige gemeenschappen. Dat willen de eilanden zijn én blijven. Eilanden waar het goed wonen, leven, ondernemen en recreëren is en waar duurzaamheid en een circulaire economie hoog in het vaandel staan.

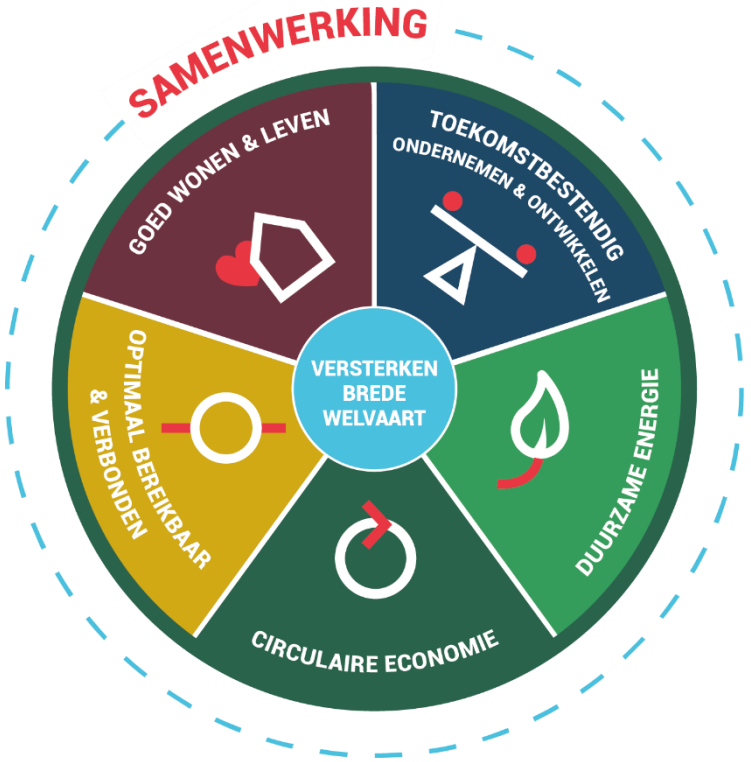
Het werken aan het Programma heeft een tweeledig doel. Enerzijds gaan we aan de slag met het versterken van de brede welvaart voor alle inwoners, nu en in de toekomst. Anderzijds versterken we door gestructureerd samen te werken aan dit programma, de bestuurlijke samenwerking tussen de eilanden onderling en met het Rijk, de beide provincies en andere partners.

In dit Uitvoeringsprogramma wordt het Programma Waddeneilanden van juni 2021 uitgewerkt in concrete acties die we in de komende vijf jaar willen uitvoeren.

Een groot deel van het programma wordt uitgevoerd in de periode van 2021-2026, met een uitloop voor projecten die een langere doorloop kennen door bijvoorbeeld vergunningstrajecten. Het eerste jaar is bedoeld voor het opbouwen van de programma-organisatie en quick wins en daaropvolgende jaren voor de uitvoering van grotere projecten die een langere opstartfase vragen. De periode 2022-2026 komt overeen met de looptijd van het Uitvoeringsprogramma van de Agenda voor het Waddengebied 2050 en die van het Investeringskader Waddenfonds (IKW).

De inhoud van het programma wordt tweejaarlijks geëvalueerd en zo nodig bijgesteld op basis van recente ontwikkelingen en inzichten.

Voor een toelichting op de programmalijnen en meer achtergrondinformatie over de eilander opgaven verwijzen we naar het in juni 2021 vastgestelde Programma Waddeneilanden dat het kader vormt voor dit Uitvoeringsprogramma.

DE WADDENEILANDEN

Het leven op de Waddeneilanden is uniek. Er heerst een 'eilandgevoel', een gevoel van saamhorigheid, we zijn op elkaar aangewezen. Het is voor velen ook een gevoel van onthaasten – een beleving die net als de prachtige natuur veel toeristen naar de eilanden trekt. Maar dat de leefbaarheid op de Waddeneilanden in stand blijft, is niet vanzelfsprekend.

'**Jelle** kan een mooie baan krijgen bij de gemeente Vlieland. Pendelen is geen optie, dus kijkt hij naar mogelijkheden om met zijn gezin op het eiland te wonen. Maar de huizen op Vlieland zijn schaars en daardoor duur. Al snel komt Jelle tot de conclusie dat hij zich moet terugtrekken. Jammer voor hem, maar zeker ook voor het eiland, want het is lastig om dit soort vacatures in te vullen en een gezin was welkom geweest om bijvoorbeeld de schoolklassen op peil te houden.'

VIJF BLOEIENDE, LEVENDIGE GEMEENSCHAPPEN - NU EN IN DE TOEKOMST

De Waddeneilanden, gelegen in een natuurgebied van wereldklasse, hebben ieder hun eigen karakter en charme. Het zijn vijf bloeiende, levendige gemeenschappen. Maar de leefbaarheid van deze eilandersamenlevingen staat onder druk, want:

Er is een tekort aan **woonruimte**. Door de schaarse ruimte en kwetsbare natuur zijn de huizen er duur en mogelijkheden om nieuwe huizen te bouwen beperkt. Jonge mensen vertrekken en potentiële nieuwe eilanders blijven weg, omdat ze geen betaalbare woning kunnen vinden.

Elk van de eilanden is voor **voorzieningen** op zichzelf aangewezen – je rijdt immers niet even naar een buurgemeente. Scholen, zorg en maatschappelijke ondersteuning moeten op de eilanden zelf georganiseerd worden en dat is relatief duur. Te kleine klassen maken het voor scholen op de kleinere Waddeneilanden sowieso moeilijk om overeind te blijven en zonder scholen trekken gezinnen weg.

De vraag naar arbeid is groot, maar eenzijdig – de **economie** leunt vooral op het toerisme en de horeca – en door het tekort aan woonruimte is het lastig om daar genoeg mensen voor te vinden.

De veerdiensten vervullen de functie van openbaar vervoer en zijn de levensader van de eilanden. Deze **bereikbaarheid** dient jaarrond gewaarborgd te zijn.

'**Hilde** heeft de horecaopleiding Gastheer/-vrouw afgerond aan de Texel Academy en werkt bij een strandpaviljoen op het eiland. Op Texel heeft zij haar vriend Peter ontmoet en ze zoeken er nu een eengezinswoning. Maar de wachttijd voor zo'n huurwoning is daar gemiddeld 5,5 jaar en betaalbare koopwoningen zijn er niet. Hoewel zij graag samen op Texel een leven zouden willen opbouwen, overwegen ze nu toch om het eiland te verlaten.'

Leefbare eilanden, dat is wat wij willen dat de Waddeneilanden blijven. Een leefbaar eiland is een eiland waar het prettig wonen, werken en recreëren is, met goede voorzieningen en een goede bereikbaarheid. We willen geen openluchtmuseum worden: een eiland waar vooral toeristen vertoeven en de oorspronkelijke bewoners dagelijks naartoe gaan voor hun werk en met de laatste boot weer terugvaren naar hun woning 'aan de wal'. Dan verliest de gemeenschap haar ziel.

'**Julia & Lennart** wonen en werken op Schiermonnikoog met hun twee kinderen. De jongste gaat naar de kinderopvang en de oudste zit in groep 4 van de basisschool. Hoewel het voorlopig nog niet zo ver is maken zij zich wel zorgen over de toekomst van het onderwijs op het eiland. De kwaliteit is goed maar het aantal leerlingen neemt af. De oudste zit nu nog maar met 10 kinderen in de klas. Zij hopen dat er snel een Leer- en ontwikkelcentrum komt met een breed aanbod voor leerlingen tot en met 16 jaar. Dan hoeven de kinderen niet heel jong al naar de wal voor vervolgonderwijs.'

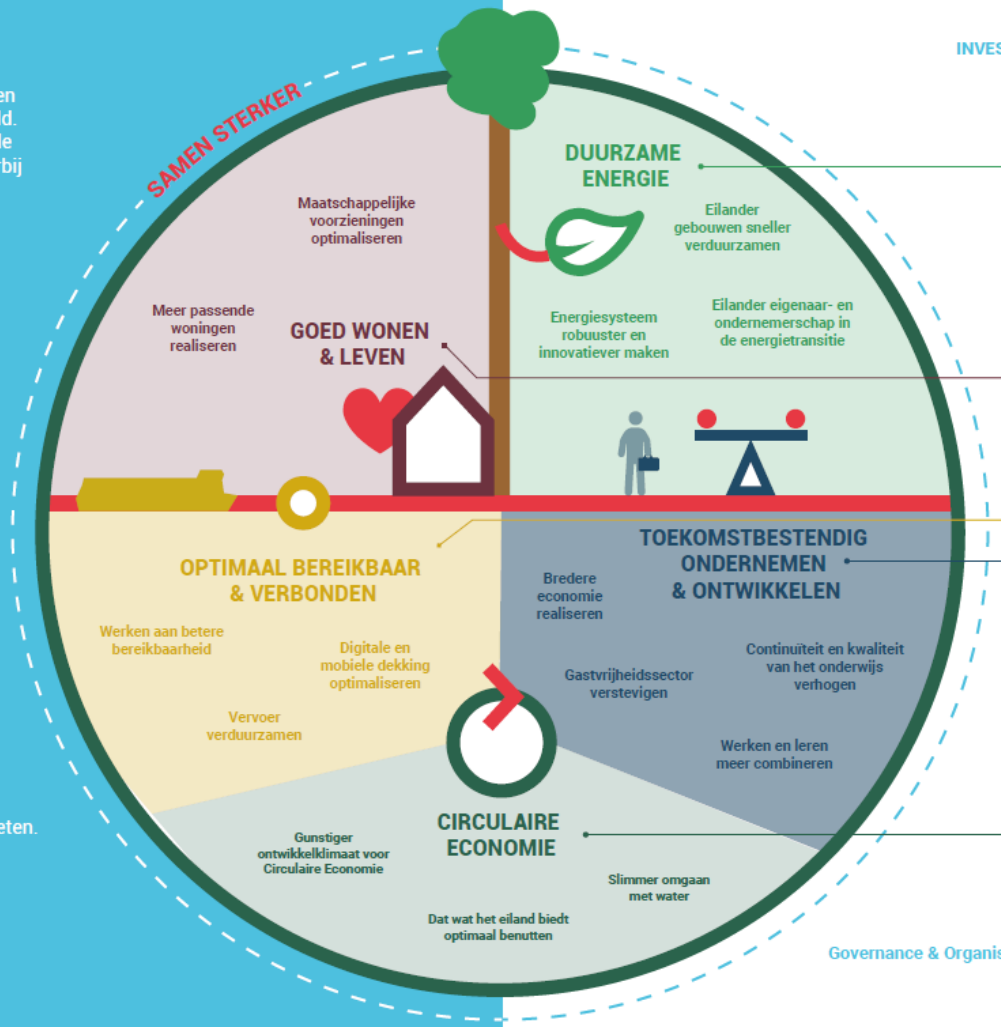
PROGRAMMA WADDENEILANDEN

De Waddeneilanden hebben de handen ineengeslagen en samen het Programma Waddeneilanden opgesteld. Dit bestaat uit vijf programmalijnen met verschillende actielijnen. Naast het thema leefbaarheid staan daarbij ook de thema's duurzame energie en circulaire economie centraal. Alle drie vallen ze onder brede welvaart. Want dat is wat de eilanden hun inwoners willen bieden, nu en in de toekomst.

Wij staan te popelen om met het programma aan de slag te gaan en de urgente 'eilanderopgaven' aan te pakken. Wat we daar zelf voor meebrengen – en in onze eilander genen zit – is **ondernemerschap, durf en doorzettingsvermogen**. We zijn gewend om creatief te denken en we passen graag **innovatieve oplossingen** toe. De Waddeneilanden zijn daar vanwege hun kleinschaligheid de ideale proeftuinen voor.

Dit lukt ons niet zonder hulp. Graag gaan wij deze mooie, grote uitdaging aan in samenwerking met onze convenantpartners provincie Fryslân, provincie Noord-Holland en het Rijk, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en eilander bedrijven. We hebben ruimte nodig om te kunnen **experimenteren, financiële steun en meedenkkracht**.

Alleen sámen kunnen we ervoor zorgen dat het unieke leven op onze prachtige Waddeneilanden behouden blijft voor de toekomst. En dat nog vele generaties eilanders en toeristen ervan kunnen genieten.

INVESTERINGSRAMING

DUURZAME ENERGIE	4.000.000
GOED WONEN & LEVEN	12.000.000
OPTIMAAL BEREIKBAAR & VERBONDEN	4.000.000
TOEKOMSTBESTENDIG ONDERNEMEN & ONTWIKKELEN	7.000.000
CIRCULAIRE ECONOMIE	6.000.000
Governance & Organisatie	3.000.000
Totaal	36.000.000

De Waddeneilanden: het investeren waard!

PROGRAMMALIJN 1

GOED WONEN & LEVEN

De geïsoleerde eilandligging brengt met zich mee dat wonen, werken en leven zich voor de meeste inwoners op dezelfde plek afspelen: het eiland. Daarvoor is het van groot belang dat er voldoende passende woonruimte beschikbaar is voor jonge mensen en nieuwe werknemers. Voor ouderen speelt juist vooral de wens om op het eiland te kunnen blijven, ook op het moment dat het met hun gezondheid misschien wat minder gaat.

De eilandsituatie maakt het nagenoeg onmogelijk om gebruik te maken van voorzieningen in andere gemeenten. Er is geen achterland waarop terug kan worden gevallen. De eilanden zijn dus genoodzaakt hun eigen boontjes te doppen.

Om de eilanden leefbaar te houden voor de eilanders zijn woningen cruciaal. Zonder geschikte woningen verdwijnen jongeren, starters, gezinnen en ouderen van het eiland. Hiermee verdwijnt de ziel uit het eiland.

Actielijn I Meer passende woningen realiseren

Het woningtekort kan onderverdeeld worden in 3 thema's; beschikbaarheid, betaalbaarheid en toekomstbestendigheid. Dit geldt uiteraard niet alleen op de eilanden. Maar wat het eilandspecifiek maakt, is dat er weinig tot geen extra grond beschikbaar is. En op de beperkte grond die wel beschikbaar is, kan niet zomaar gebouwd worden bijvoorbeeld omdat er natuurrestricties zijn. Daarnaast hebben eilanden te maken met extra bouwkosten (circa 20% hoger dan op het vasteland) door o.a. vervoerskosten en zijn de eilanden enorm populair voor niet-eilanders. Dit zorgt voor prijsopdrijving en verdringing door welgestelde senioren.

Eilandspecifiek

- Schaarse en begrensde ruimte en Werelderfgoed
- Koppeling van wonen, werken en (samen)leven
- Alle eilanders moeten op het eiland kunnen (blijven) wonen
- Hoge aantrekkingskracht
- Prijsopdrijving
- Landelijke stimuleringsmaatregelen gericht op grote volumes en daardoor niet passend voor eilanden

In deze actielijn willen we het woningtekort verkleinen door woningen bij te bouwen, te herstructureren of doorstroom op gang te brengen. Het herstructureren is een dure opgave maar noodzakelijk aangezien het beperkt aantal locaties dat voor nieuwbouw beschikbaar is. Stimuleren van kleinere woningen voor ouderen, studenten of starters met een tijdelijke vergunning. Daarnaast kan gedacht worden aan alternatieve woonvormen zoals Tiny houses, kleinschalige woonconcepten of flexwonen. Flexwoningen kunnen ingezet worden voor bijvoorbeeld personeelshuisvesting. De Waddeneilanden zijn voor een groot deel gericht op toerisme en horeca wat een piek oplevert aan personele bezetting die allen huisvesting nodig hebben. De opvang van deze piekdrukte moet beter gefaciliteerd worden.

Voor de betaalbaarheid willen we de veel hogere bouwkosten compenseren met een onrendabele toppenfonds. Landelijke wet- en regelgeving past veelal niet op de kleinere schaal van de Waddeneilanden. Hier is maatwerk gewenst.

Daarnaast is het noodzakelijk om passende wet -en regelgeving en capaciteit te regelen voor handhaving op illegaal gebruik van woningen op alle Waddeneilanden.

Actielijn I Meer passende woningen realiseren					
Thema	Handhaving	Kleinschalige woningbouw	Personeelshuisvesting	Betaalbare woningen	Herstructureren
Insapning	Handhaving Onderzoek en implementatie Juridisch en capaciteit	Tiny houses Clusteren in grondgebruik Onderzoek en pilot	Personeelshuisvesting Procedureel Tijdelijke units	Betaalbare woningen (antispeculatie) Onderzoek naar koopgarantconstructie met erfpacht	Beleef en inspiratiecentrum Tonnenloods Locatie Natuurmuseum woningen plaatsen
	Handhaving permanente bewoning: Onderzoek wettelijke middelen en capaciteit	Tiny houses Onderzoek	Nieuwbouw opvang piekdrukte personeel	Onrendabele toppenfonds / Rijkssubsidie voor sociale huur en koop	Stimuleren woning delen / splitsen
	Externe ondersteuning handhaving	Tiny houses In kwetsbare gebieden (ecologische footprint)	Personeelshuisvesting Onderzoek, Voor personeel, student en docent	Juridische mogelijkheden woningmarkt (koopgarant) voornamelijk starters	Inbreiding Onderzoek naar locaties
		Kleinschalige woningbouw In kwetsbare gebieden Onderzoek en draaiboek	House of Hospitality Vlieland*. Bestaande schoolreisgebouw ‘de Vliehorst’ verbouwen tot campus voor huisvesten en opleiden horecapersoneel	Wettelijke beleidsinstrumenten (woonprogramma 135+)	Agrarische bebouwing ombouwen naar betaalbare koop- en middelhuur Onderzoek en pilot (woongroepen, corporaties)
		Experiment Innovatief woonconcept Building with Nature		Inventarisatie, onderzoek Woonprogramma 135+	Herstructurering voormalige basisschool Texel*
				Flexibele woonconcepten en aanpassing wet- en regelgeving (tijdelijke vergunningen)	Herstructurering ‘gebouw op palen’ zeevaartschool Terschelling*
				2e fase (duurzame) bouw Ameland*	Herstructurering ‘De Kwekerij Ameland*’
					Herstructurering ‘de Stoek’ (vml dorpshuis) en vml. Noodslachtplaats Terschelling
					Inbreidingslocatie woningbouw Texel*

SMART-doelen	In 2022 wordt er op elk eiland goed gehandhaafd. Er is inzicht in het gebruik van de woningen, wettelijke bepalingen zijn gemaakt en er is voldoende capaciteit om te handhaven op niveau.	In 2022 is er een onderzoek gestart naar de mogelijkheden van 'building with nature'. In 2025 starten met een pilot 'building with nature'.	In 2022 is er een behoefte onderzoek naar personeelshuisvesting.	In 2025 gebruiken we de vergunning voor tijdelijke huisvesting om de tijdelijke piek in de woningmarkt op te vangen (20 jaar)	Herstructurering voormalige basisschool Texel 20 sociale huurwoningen 12 koop/ middeldure huurwoningen
		In 2025 is tenminste 1 pilot geweest met Tiny Houses.	In 2026 zijn waddeneilandenbreed 20 huurwoningen specifiek voor personeelshuisvesting gerealiseerd.	In 2026 zijn gerealiseerd: 20 sociale huurwoningen 12 koopwoningen of middeldure huur woningen 18 betaalbare sociale woningen 16 zelfstandige studio's	Herstructurering 'de Stoek' vml dorpshuis 14 appartementen Herstructurering voormalige noodslachtplaats 4 klein all-electric wooneenheden
				Nieuwbouwplannen worden mogelijk gemaakt door een onrendable toppenfonds of koopgarantconstructie	Inbreidingslocatie woningbouw 21 sociale huurwoningen 4 rijwoningen koop/ middeldure huurwoningen 3 vrijstaande woningen
				Wet- en regelgeving zijn aangepast specifiek voor de wadden ivm kleinschaligheid	Herstructurering 'De Kwekerij' 4 tot 6 huurwoningen Flexwonen (bepaalde tijd)
					Herstructurering 'gebouw op palen' voormalig internaatgebouw zeevaartschool 16 zelfstandige studio's voor specifieke doelgroepen
raming	€ 9.000.000				

*Initiatieven in blauw: 'Quick Wins' (zie verderop in dit hoofdstuk)

Actielijn II Maatschappelijke voorzieningen optimaliseren

Eilandspecifiek

- Geen achterland; je kunt niet naar elders uitwijken voor voorziening
- Kleinschalig qua gebruikers
- Hoge kosten voor realisatie en exploitatie
- Eilandgebonden
- Wens eilanders voor eiland te behouden
- Voldoende beschikbaarheid deskundig personeel

De eilanden zijn dun bevolkt en hiermee staan maatschappelijke voorzieningen onder druk. Multifunctionele accommodaties zijn nodig voor de leefbaarheid van de eilanders. Sport, cultuur, kunst en educatie spelen een grote rol in de samenleving. Door de kleinschaligheid zijn multifunctionele accommodaties de manier om deze onder een dak te brengen.

Om de eilanders hun leven lang op de eilanden te kunnen laten wonen, is aanwezigheid van van passende zorg van groot belang. Deze zorgvoorzieningen moeten op elk eiland aanwezig zijn. Kleinschalige woon/zorg complexen kunnen in deze behoefte voorzien. Daarnaast kunnen goede woon/zorg combinaties zorgen voor doorstroom op de woningmarkt, waardoor meer eengezinswoningen beschikbaar komen voor andere doelgroepen zoals starters.

Actielijn II Maatschappelijke voorzieningen optimaliseren				
Thema	Multifunctionele accomodaties	Onderzoeken maatschappelijke voorzieningen	Woon / zorg	Onderzoek zorg
Inspanningen	Thijssehuis Multifunctionele accommodatie Kunst/ cultuur/ educatie	Onderzoek voorzieningen structuur Multifunctionele accommodatie	Kleinschalige woon / zorg voorziening	E- health Onderzoek
	Revitalisatie voormalige campus Tijdelijk wonen maatschappelijke organisatie Onderwijsprogramma NHL	Ontschotting Financieringsstromen Onderzoek met als doel 1 uitvoeringsorganisatie	Meer wooneenheden Analyse woon / zorg opgave	Nieuwe MBO werk en leer opleidingen voor toerisme/ horeca / groen/ zorg Huisvesting voor studenten, docenten
	IJsbaangebied Den Burg, MFA accommodatie Huiskamer van Texel	Inventarisatie en optimalisatie maatschappelijke voorzieningen Onderzoek	Odense initiatief Opvang en zorg voor mensen met geheugen klachten, dementie etc.	
	Wonen, werken* Herbestemming Energiecentrale	Integraal Stafbureau Verenigingsondersteuning Onderzoeken	Nieuwbouw woonzorgcentrum de Stelp*; Zorg en clusters 44 zelfstandige woningen	
	Wonen, werken en leren* Duurzame nieuwbouw LOC in de dorpskern			
SMART-doelen	In 2025 is op een nieuwe locatie **een gymzaal en dorpshuis** gerealiseerd op Terschelling (de Stoek)	In 2023 zijn haalbaarheidsonderzoeken geweest naar maatschappelijke voorzieningen op elk eiland In 2023 is een onderzoek uitgevoerd naar ontschotting van financieringsstromen.	In 2026 is een **woonzorg complex** gerealiseerd (44 zorgwoningen) op Ameland	In 2026 is de **House of Hospitality Campus** op Vlieland verbouwd en opleidingen zijn van start gegaan
	In 2026 is **duurzame nieuwbouw in de dorpskern** van Schiermonnikoog gerealiseerd t.b.v. wonen, werken en leren			
	In 2026 **herbestemming Energiecentrale** Schiermonnikoog gerealiseerd (met wooneenheden en kantoor-/bedrijfsruimtes)			
raming	**€3.000.000**			

*Initiatieven in blauw: ‘Quick Wins’ (zie verderop in dit hoofdstuk)

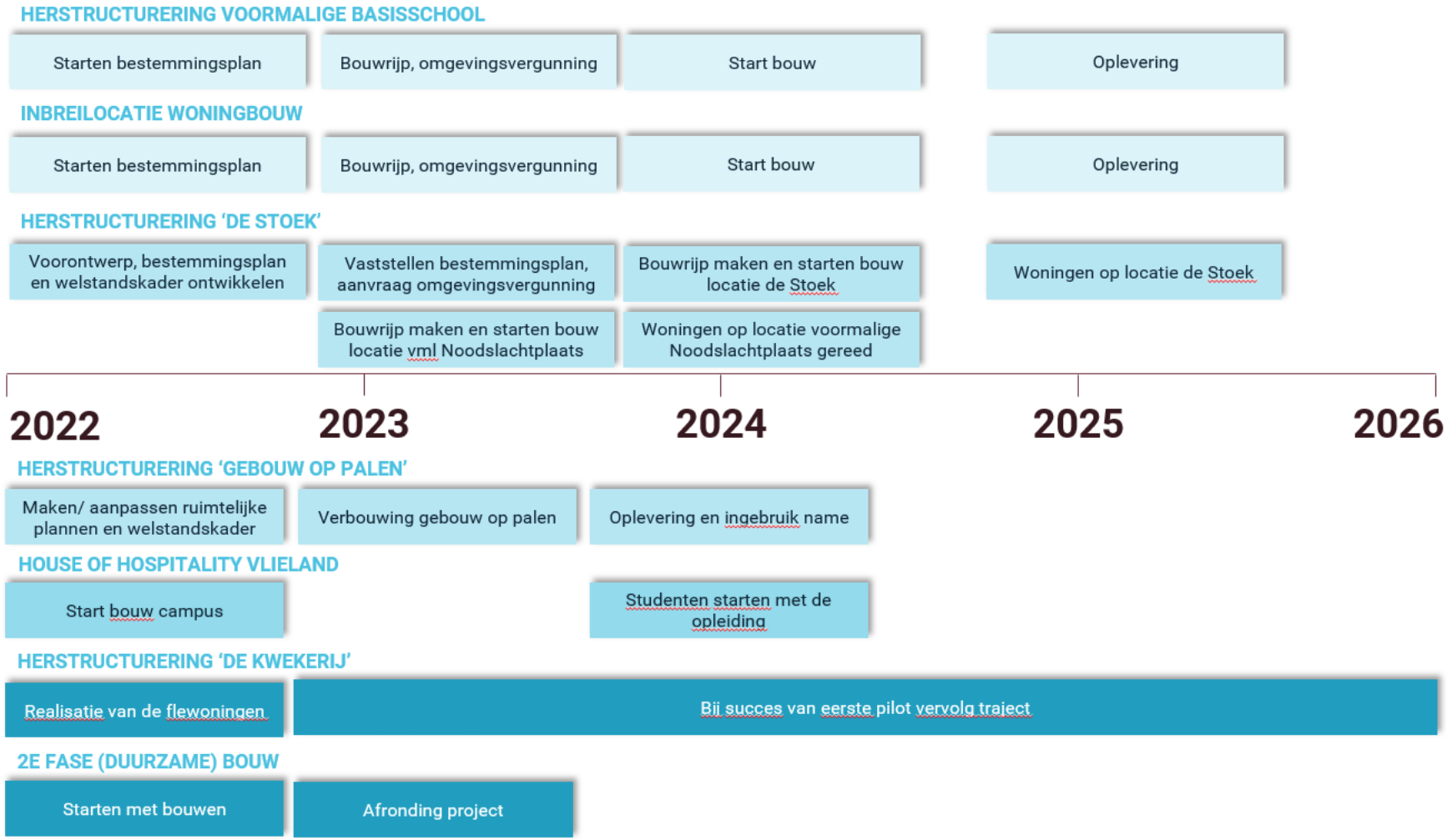
Quick Wins

De Quick Wins vormen een separaat traject binnen deze programmalijn vanwege de kans die zich op dit moment voordoet bij BZK. In het Dagelijks Bestuur is hierover afgesproken dat dit traject vraagt om een afzonderlijke aanpak met een eigen proces voor/op de eilanden, maar wel met gezamenlijke afstemming en gezamenlijk overleg met de provincies in het voortraject. Dit wordt opgepakt vanuit het Waddenkantoor.

	Omschrijving	**Investeringen**	**Onrendabele top**
Texel	**Betaalbare woningbouw Texel – Den Hoorn** 20 sociale huur en 12 koopwoningen Den Hoorn	7.040.000	700.000
Texel	**Betaalbare woningbouw Texel – Oosterend** 21 sociale huur en 7 koopwoningen Oosterend	6.160.000	530.000
Vlieland	**House of Hospitality Campus** woon-werk-leercampus, ombouw schoolreisgebouw geschat: 10 woonstudio's	3.000.000	600.000
Terschelling	**Herontwikkeling gemeentelijk vastgoed voor betaalbare sociale woningbouw (De Stoek en Noodslachtplaats)** 18 wooneenheden na afbraak dorpshuis en noodslachthuis	5.585.000	1.535.000
Terschelling	**Herontwikkeling "Gebouw op Palen"** 16 wooneenheden na herontwikkeling internaat zeevaartschool.	2.516.000	714.000
Ameland	**Flexwoningen** 6 flexwoningen als eerste pilot van mogelijk 18	1.500.000	300.000
Ameland	**De Nieuwe Stelp** 44 wooneenheden na ombouw verzorgingshuis (gem.reserve 3,2 mln.)	15.700.000	1.600.000
Ameland	**Tweede fase bouw 26 woningen** 26 huurwoningen	5.700.000	1.220.000
Schiermonnikoog	**Wonen, werken leren (project 1)** nieuwbouw onderwijscentrum 0-16 jarigen.	6.000.000	1.000.000
Schiermonnikoog	**De Energiecentrale** 8 wooneenheden plus werkunits na verbouw oude energiecentrale voor 1,4 miljoen excl.onrendabele top	1.4000.000 excl. onrendabele top	800.000
Totaal	200 woningen/ eenheden: w.o. transformaties en herbestemmingen en combinaties met zorg en onderwijs en welzijnsvoorzieningen. Totale investeringen 54,6 miljoen Totale onrendabele top : ruim 9 miljoen Claim bij BZK : 4,5 miljoen	54.600.000	9.000.000

QUICK WINS

TEXEL	Herstructurering voormalige basisschool 20 sociale huurwoningen 12 koop/ middeldure huurwoningen	Inbreidingslocatie woningbouw 21 sociale huurwoningen 4 rijwoningen koop/ middeldure huurwoningen 3 vrijstaande woningen	
TERSCHELLING	Herstructurering 'de Stoek' vml dorpshuis 14 appartementen Herstructurering voormalige noodslachtplaats 4 klein all-electric wooneenheden	Herstructurering 'gebouw op palen' voormalig internaatgebouw zeevaartschool 16 zelfstandige studio's voor specifieke doelgroepen	
VLIELAND	House of Hospitality Bestaande schoolreisgebouw 'de Vliehorst' verbouwen tot campus met groepsverblijf voor huisvesten en opleiden horecapersoneel		
AMELAND	Herstructurering 'De Kwekerij' 4 tot 6 huurwoningen Flexwonen (bepaalde tijd)	Nieuwbouw woonzorgcentrum de Stelp Kernvoorziening voor zwaarste zorg en flexibele schil van clusters van zelfstandige woningen. Circulair & duurzaam verbouwd	2e fase (duurzame) bouw 26 woningen van het gemeentelijk woningbedrijf. Sociale huurwoningen & huurwoningen voor huurders boven de inkomensgrens
SCHIERMONNIKOOG	Wonen, werken en leren Duurzame nieuwbouw in de dorpskern	Wonen, werken Herbestemming Energiecentrale 6 tot 8 wooneenheden 2 tot 6 kantoor/ bedrijfsruimtes	

HERSTRUCTURERING VOORMALIGE BASISSCHOOL
Starten bestemmingsplan
Bouwrijp, omgevingsvergunning
Start bouw
Oplevering
INBREILOCATIE WONINGBOUW
Starten bestemmingsplan
Bouwrijp, omgevingsvergunning
Start bouw
Oplevering
HERSTRUCTURERING 'DE STOEK'
Voorontwerp, bestemmingsplan en welstandskader ontwikkelen
Vaststellen bestemmingsplan, aanvraag omgevingsvergunning
Bouwrijp maken en starten bouw locatie de Stoek
Woningen op locatie de Stoek
Bouwrijp maken en starten bouw locatie vml Noodslachtplaats
Woningen op locatie voormalige Noodslachtplaats gereed
2022
2023
2024
2025
2026
HERSTRUCTURERING 'GEBOUW OP PALEN'
Maken/ aanpassen ruimtelijke plannen en welstandskader
Verbouwing gebouw op palen
Oplevering en ingebruik name
HOUSE OF HOSPITALITY VLIELAND
Start bouw campus
Studenten starten met de opleiding
HERSTRUCTURERING 'DE KWEKERIJ'
Realisatie van de flewoningen
Bij succes van eerste pilot vervolg traject
2E FASE (DUURZAME) BOUW
Starten met bouwen
Afronding project

PROGRAMMALIJN 2

TOEKOMSTBESTENDIG ONDERNEMEN & ONTWIKKELEN

De eilander economieën zijn grotendeels afhankelijk van toerisme. Dat is een kracht, maar maakt de eilanden tegelijkertijd kwetsbaar. Bedrijven zijn over het algemeen relatief klein en beschikken over weinig innovatiekracht. Er wordt noodzaak gevoeld de economie en het onderwijs te verstevigen en te verbreden. Juist dit blijkt voor eilanden, die afhankelijk zijn van een bootverbinding, in een kwetsbaar gebied liggen en een beperkte schaalgrootte hebben, een veel grotere uitdaging dan aan de vaste wal.

Eilandspecifiek

- Volop werkgelegenheid, maar eenzijdig en toerismegerelateerd
- Tekorten aan gekwalificeerd personeel in alle sectoren van toerisme tot zorg
- Om te kunnen werken op het eiland, moet je er ook kunnen wonen

- Voldoende bewoners zijn nodig om het voorzieningenniveau op peil te houden (besturen, vrijwilligers, vraag & aanbod etc.)

De meeste inspanningen binnen deze programmalijn relateren zich aan duurzame energie en circulaire economie. Inspanningen zoals het stimuleren van nieuwe vormen van bedrijvigheid op het gebied van voedsel, circulariteit. Maar ook het versterken van de toeristische basisinfrastructuur die een bijdrage levert aan de programmalijn optimaal bereikbaar en verbonden. Dat laat zien dat 1 inspanning, en dus ook de bijbehorende middelen, bijdragen aan meerdere doelen.

Binnen deze programmalijn ligt de focus voornamelijk op het realiseren van een bredere economie, het verstevigen van de gastvrijheidssector en de doorontwikkeling van het onderwijs.

Actielijn III Bredere economie realiseren

Door het aanboren van nieuwe sectoren, stimuleren van start-ups en inzetten van creatieve hubs wordt een bijdrage geleverd aan een bredere ecomie. Niet alleen voor het nu (bedrijvenverzamelgebouwen), maar ook voor de toekomst zoals het toekomstbestendig inrichten van bedrijventerreinen.
In onderstaande overzicht staan de inspanningen die we daarvoor gaan verrichten, de SMART-doelen die we minimaal willen bereiken en een raming van de kosten. De inspanningen bestaan uit onderzoek en concrete projecten.

Actielijn III Bredere economie realiseren		
Thema	Bredere economie	Lokaal (innovatief) ondernemerschap ondersteunen
Inspanningen	Bedrijvenverzamelgebouw realiseren	Nieuwe vormen van bedrijvigheid stimuleren
	Toekomstbestendig bedrijventerrein	
SMART-doelen	In 2026 zijn er minimaal 10 initiatieven ondersteund in een bedrijvenverzamelgebouw	In 2026 is een netwerk van kennis en daadwerkelijke productie van voedsel tussen de vijf eilanden ontstaan. Maatwerk per eiland is op deze wijze mogelijk. Tevens kan door het verkrijgen van massa een bestendige productielijn worden gewaarborgd.
	Er is in 2026 minimaal 1 bedrijvenverzamelgebouw gerealiseerd	In 2026 is er op elk eiland één van dit type initiatieven uitgevoerd.
	In 2024 is er voor ieder eiland bekend hoe een toekomstbestendig bedrijventerrein eruit ziet en wat de mogelijkheden zijn.	
raming	**€500.000**	**€ 1.000.000**

Actielijn IV Gastvrijheidssector verstevigen

Toerisme is de kurk waar de eilander economie op drijft. Binnen veel programmalijnen zijn er inspanningen die hieraan relateren. Zoals het optimaliseren van de keten bagagevervoer, het beter inrichten van parkeerplaatsen aan de vaste wal, goede wifi, vitale vakantieparken of het verduurzamen van recreatiewoningen.
De twee inspanningen die worden genoemd binnen deze actielijn zijn zeer breed van aard en relateren ook weer met andere programma's zoals Wadden 2050. Gezamenlijk dragen de inspanningen bij aan een duurzame basis en evenwichtige balans voor alle (toekomstige) doelgroepen. Er is overlap tussen doelen zoals beschreven in de agenda voor het Waddengebied 2050 en actielijnen van het Programma Waddeneilanden. In dit programma is juist, naast 'reguliere' doelstellingen, de duurzame plus meegenomen voor alle inspanningen. Deze bestaan uit onderzoeken en concrete projecten.

Actielijn IV Gastvrijheidssector verstevigen	
Thema	Duurzame basis en balans
Inspanningen	Toeristische basisinfrastructuur verstevigen
	Duurzame balans toerisme
SMART-doelen	In 2026 zijn er ten minste 25 duurzame initiatieven gerealiseerd ten behoeve van de toeristische basis infrastructuur
	De samenwerking met jonge start-ups is in 2026 verstevigd, er zijn ten minste 5 projecten uitgevoerd in deze samenwerking
	In 2023 is er een monitoringssysteem opgezet
	In 2026 zijn er ten minste 10 investeringen gedaan in de publieke infrastructuur
raming	**€ 1.626.000**

Actielijn V **Continuïteit en kwaliteit van het onderwijs verhogen**
Actielijn VI **Werken en leren meer combineren**

Het onderwijs kent in deze programmalijn een stevig aandeel. Hier liggen heldere en duidelijke toekomstige uitdagingen zoals het verstevigen van netwerken om meer onderzoek te realiseren en bestaande projecten daardoor verder te brengen. Maar ook het verbreden van het opleidingsaanbod zorgt voor diversiteit in werkgelegenheid en trekt meer jongeren naar de eilanden.
Daarbij spelen de actielijnen in op het verder brengen van huidige inspanningen rondom slimme combinaties van kindvoorzieningen.

In onderstaande overzicht staan de inspanningen die we daarvoor gaan verrichten, de SMART-doelen die we minimaal willen bereiken en een raming van de kosten. De inspanningen bestaan uit onderzoek en concrete projecten.

Actielijnen V & VI Continuïteit en kwaliteit van onderwijs verhogen & werken en leren meer combineren			
Thema	Combineren voorzieningen	HBO	VO en MBO
Inspanningen	Lokale infrastructuur onderwijs en jeugd	Onderzoek HBO, WO, Waddencampus	VO-MBO academies
SMART-doelen	In 2026 zijn er op Schiermonnikoog en Terschelling LOC's gerealiseerd.	In 2026 zijn er op ten minste 3 eilanden projecten uitgevoerd met soortgelijke netwerkinitiatieven.	Ambitie om binnen 5 jaar een sterk en betrokken netwerk, dat jaarlijks zo'n tien kennis- en onderwijsinstellingen naar het eiland weet te trekken. Jaarlijks 100 studenten aantrekken. Continuïteit in de structuur en in de uitvoering.
	In 2024 is er een onderzoek uitgevoerd voor mogelijkheden andere eilanden en waar nodig een start gemaakt met verdere ontwikkeling.	In 2026 zijn bestaande initiatieven uitgebreid met nieuwe samenwerkingspartners	Alle eilanden hebben in 2026 een eigen Academy
raming	**€ 3.000.000**	**€ 350.000**	**€ 525.000**

PROGRAMMALIJN 3

OPTIMAAL BEREIKBAAR & VERBONDEN

Het staat buiten kijf dat voor de eilanden het vervoer van personen én goederen van groot belang is. De veerboot is, als de schakel in de ontbrekende wegverbinding, misschien wel de belangrijkste voorziening die de eilanden kennen. De veerdiensten vervullen de functie van openbaar vervoer. Deze bereikbaarheid dient jaarrond gewaarborgd te zijn. De boot is de levensader van de eilanden.

Eilandspecifiek

- Volop werkgelegenheid, maar Betrouwbare bereikbaarheid (kwalitatief en kwantitatief) is cruciaal voor de economie, leefbaarheid en vitaliteit van de Waddeneilanden
- Stijgende zeespiegel heeft op termijn grote consequenties voor de Waddeneilanden. Alle eilanden hebben buitendijks gelegen gebieden en voorzieningen, zoals de havens/pieren waar de veerboten aanmeren

Alles in deze actielijn relateert aan elkaar, maar heeft ook een volgordelijkheid.

- Aansturen op minder auto-overzettingen betekent een compensatie voor de bezoeker en forens. Dus een inrichting voor goede en aantrekkelijke fietsinfra, de bootprijs en bagagevervoer. Maar ook goede en duurzame parkeervoorzieningen aan de wal.
- Het optimaliseren van de keten kan voorbeelden opleveren voor het effectief scheiden van vracht- en personenvervoer.
- Het opzetten van een meetnet over de Waddeneilanden, samen met inwoners, geeft ons inzicht in de effecten van het programma op het gebied van lucht, lichtkwaliteit, geluidskwaliteit en vervoersstromen.

Bij duurzame energie passen voorbeelden als CO2 neutraal goederenvervoer en het duurzaam inrichten van de havens met bijvoorbeeld waterstof.

Daarbij wordt een bredere economie gerealiseerd door het inrichten van autonoom goederenvervoer op het eiland en door het verstevigen van de fietsinfrastructuur en goede parkeervoorzieningen aan de vaste wal wordt ook de gastvrijheidssector verstevigd.

Dat laat zien dat 1 inspanning, en dus ook de bijbehorende middelen, bijdragen aan meerdere doelen.

Actielijn VII Werken aan betere bereikbaarheid

We werken aan een betere bereikbaarheid door het direct uitvoeren van pilot projecten en onderzoeken. In elke inspanning zijn er middelen gereserveerd voor concrete uitvoering na een onderzoek voor een vervolg. Met name inspanningen op het gebied van autonoom vervoer en slimme mobiliteit zijn binnen deze programmaperiode belangrijk als uitgangspunt. Het programma maakt het mogelijk om door middel van pilot projecten te zien hoe het slim vervoer op de eilanden de komende eilanden vorm krijgt.

In onderstaande overzicht staan de inspanningen die we daarvoor gaan verrichten, de SMART-doelen die we minimaal willen bereiken en een raming van de kosten. De inspanningen bestaan uit onderzoek en concrete projecten.

Actielijn VII Werken aan betere bereikbaarheid		
Thema	Inzetten op verbeterde OV-verbindingen en optimale veerverbindingen	Slimme mobiliteit
Inspanningen	Scheiden personen- en goederenvervoer	Autonoom goederenvervoer op het eiland
	Herinrichting structuur OV	Ketenoptimalisatie
	Loslaten wisseldag	
SMART-doelen	In 2025 zijn er tenminste 5 projecten uitgevoerd ten behoeve van het flexibel inrichten van het OV en/of gebruik deelauto's	In 2026 zijn er tenminste 3 projecten op het gebied van ketenoptimalisatie uitgevoerd
		Op tenminste 1 eiland is er een pilot uitgevoerd met autonoom goederenvervoer in 2026
raming	**€1.000.000**	**€ 1.100.000**

Actielijn VIII Vervoer verduurzamen

We werken aan het verduurzamen van vervoer door met name pilots op dit gebied uit te voeren en deze in breder verband verder te brengen over de andere eilanden. Een belangrijk uitgangspunt is het CO2 neutraal vervoer.

In onderstaande overzicht staan de inspanningen die we daarvoor gaan verrichten, de SMART-doelen die we minimaal willen bereiken en een raming van de kosten. De inspanningen bestaan uit onderzoek en concrete pilot projecten.

Actielijn VIII Vervoer verduurzamen		
Thema	Stimuleringsprojecten voor gebruik fiets- en wandelnetwerk en bewustwording	Pilots verduurzamen vervoer
Inspanningen	Bewegen, actief en gezond	CO2 neutraal goederenvervoer over het Wad
		Bruine vloot
		Autoluwe overtochten
		Green Shipping
		Concessie 2029
		Duurzaam ingerichte parkeerplekken aan de wal
SMART-doelen	In 2026 is er op ieder eiland tenminste 1 project gerealiseerd op het gebied van bewegen, actief en gezond.	In 2023 ligt er voor alle havens aan de vaste wal een plan voor het duurzaam inrichten parkeerplaatsen
	In 2026 zijn er minimaal 3 duurzame voorzieningen gerealiseerd langs fiets- en wandelpaden.	In 2023 is er geïnventariseerd welke eilanden in aanmerking komen voor Green Shipping
	In 2026 zijn er minimaal 5 ondernemers gestimuleerd om elektrische laadpalen te realiseren voor fietsen	In 2026 is er tenminste 1 autoluwe overtocht uitgevoerd incl. effectmeting.
		In 2024 weten we hoe emissieloos transport eruitziet en hoe we dit kunnen implementeren
		In 2026 is tenminsten 1 pilot met emissieloos goederenvervoer uitgevoerd (H2)
		In 2025 is er door ieder eiland een start gemaakt met het duurzaam inrichten van de havens
raming	**€65.000**	**€ 585.000**

Actielijn IX Digitale en mobiele dekking optimaliseren

Middels deze actielijn wordt een volledig dekkend glasvezelnetwerk op alle eilanden gerealiseerd en houden we bij welke effecten de inspanningen hebben binnen de programmatermijn.

In onderstaande overzicht staan de inspanningen die we daarvoor gaan verrichten, de SMART-doelen die we minimaal willen bereiken en een raming van de kosten. De inspanningen bestaan uit onderzoek en concrete projecten.

Actielijn IX Digitale en mobiele dekking optimaliseren		
Thema	Optimaliseren glasvezelnetwerk (volledig dekkend)	Onderzoek mogelijkheden verbeteren digitale bereikbaarheid en vervolgacties
Inspanningen	Realiseren glasvezelnetwerk Terschelling	Meetnet leefbare Waddeneilanden
SMART-doelen	In 2026 zijn alle eilanden voorzien van een volledig dekkend glasvezelnetwerk	In 2026 zijn geluid-, licht-, verkeersbewegingen en luchtkwaliteit gemeten op ieder eiland om o.a. de effecten van de projecten te meten. Op elk eiland worden inwoners betrokken bij de monitoring (participatieproject)
raming	**€750.000**	**€ 150.000**

PROGRAMMALIJN 4

DUURZAME ENERGIE

Nergens anders in Nederland past duurzame energie zo goed als op de Waddeneilanden. Nergens zijn er zoveel zonuren, wind en zeewater. Het is een overzichtelijk, afgebakend gebied, met een samenleving in het klein. Dit biedt aan innovatieve partijen een unieke kans om processen, systemen en projecten op kleine schaal te testen en toe te passen. Bovendien geeft het eilander bedrijven de kans om bij de koplopers in ontwikkelingen te horen. Het gaat om hoogwaardige werkgelegenheid buiten de toeristische sector, en sluit dus goed aan bij de programmalijn 'toekomstbestendig ondernemen en ontwikkelen'. De ligging in een gebied van wereldklasse past perfect bij een hoge standaard ten aanzien van duurzaamheid. Tegelijkertijd brengt de ligging in Natura 2000-gebied en aan het Unesco Werelderfgoed beperkingen met zich mee. Dit maakt de energietransitie op de Waddeneilanden een grotere uitdaging dan voor regio's aan de vaste wal.

Eilandspecifiek

- Unesco Wereld Erfgoed
- Een complete maatschappij in het klein: uitstekend geschikt als pilotgebied en etalagefunctie

Duurzame Energie speelt binnen heel Nederland een grote rol. Echter hebben de eilanden met een grotere uitdaging te maken gezien de beperkende mogelijkheden omdat ze liggen aan het Unesco Wereld Erfgoed. Dat is de reden dat het aanleggen van extra wadkabels voorkomen moet worden. De Wadden zijn een uniek gebied, wat kwetsbaar is en waar geen tot weinig impact mag komen op natuur en landschap. De fysieke barrière van de eilanden biedt kansen maar ook uitdagingen. Door op de eilanden samen te werken met gemeenten, provincies en het rijk kan het experimenteren op de eilanden gezien worden als proeftuin voor de rest van Nederland.

Actielijn X Energiesysteem robuuster en innovatiever maken

Een volledig geïntegreerd energiesysteem is de ambitie van alle eilanden. Door een robuust en innovatief energiesysteem te ontwikkelen zijn ze minder kwetsbaar en niet afhankelijk van bronnen buiten de eilanden. In dit programma worden gedeeltes van het volledig geïntrigeerde energiesysteem aangepakt. Het is een proces waarvan de uitkomst nog niet vast staat, gezien de vele ontwikkelingen op het gebied van duurzame energie, de onderzoeken die eerst uitgevoerd moeten worden en de complexiteit. Het zijn langdurige en kostbare trajecten. In dit programma wordt de focus gelegd op onderzoeken en pilots. De pilots worden uitgevoerd op 1 a 2 eilanden. De kennis en kunde van deze pilots zal gedeeld worden met de overige eilanden en de gezamenlijkheid wordt gezocht in het kopiëren en verbeteren van de processen op de overige eilanden.

In grote lijnen gaat het in deze actielijn om opwek, transport, opslag en gebruik. Duurzame, innovatieve, alternatieve vormen moeten hiervoor gevonden worden door middel van experimenten en pilots. De complexiteit zit vooral in de beperkte opslagmogelijkheden. Maar ook de enorme piekbehoefte die ontstaat gedurende het hoogseizoen. Het aandeel toeristen is op de eilanden enorm, wat zorgt voor een grote piekbehoefte in de vakantieperiodes. Deze moet opgevangen kunnen worden.

Tot slot is een goede samenwerking met Liander cruciaal. Door gezamenlijk een intentieovereenkomst te ondertekenen, kan een optimale samenwerking van start gaan.

Actielijn X Energiesysteem robuuster & innovatiever maken	
Thema	Geïntegreerd energiesysteem Waddeneilanden
Inspanningen	Pilot innovatieve systeem integratie Onderzoek opwekmiddelen + effect op capaciteit
	Bevorderen meervoudig ruimtegebruik Bv. Dijkverhoging met energieopwek
	Smart Grid Project Haven Oudeschild
	Zelfleveringsmodel
	Geïntegreerd energiesysteem
	Waterstof project
	Energierotonde Ballumerbocht Proeftuin slimme energiesysteem
SMART- doelen	Op één of meerdere de eilanden een **slim energiesysteem realiseren** en gebruiken als pilot voor de overige eilanden.
	Netcongestie oplossen of voorkomen door uitbreiding van bestaande slimme, duurzame energiesystemen ondersteunen door verdere integratie met nieuwe opwekkers, verbruikers en waar nodig opslag.
	Daadkrachtige samenwerking tussen eilander stakeholders en netbeheerder verduurzaming zo spoedig mogelijk te realiseren. Toepassen leerpunten uit leerervaringen op de andere eilanden
raming	**€ 3.000.000**

Actielijn XI Eilander gebouwen sneller verduurzamen

Deze actielijn betreft voornamelijk het verduurzamen van monumentale panden, maatschappelijke gebouwen en recreatiewoningen. Voor alle drie de categorieën zijn de oplossingen bijna pand specifiek. Belangrijk in deze actielijn is dat er onderzoeken komen om inzicht te krijgen in het gebruik van de woningen en er maatwerkadvies komt gezien de diversiteit aan gebouwen. De recreatiewoningen worden in de landelijke opgaven van de energietransitie overal buiten gelaten maar zijn voor de eilanden interessant gezien het hoge aandeel recreatiewoningen. Daarnaast een bijzondere groep omdat je praat over veel verschillende varianten: van gedateerde bungalows tot zeer luxe villa's, woningen die verhuurd worden (door eigenaar zelf of op andere manier) en die niet verhuurd worden, van veel gebruik tot weinig gebruik, kortom een grote groep die zeer uiteenloopt, dit vergt onderzoek vooraf. De formats voor deze actielijn kunnen toegepast worden op alle eilanden.

XI Eilander-gebouwen sneller verduurzamen			
Thema	Monumentale panden	Maatschappelijke gebouwen	Recreatiewoningen
Inspanningen	Verduurzamen beschermd dorpsgezicht	Verduurzamen maatschappelijke gebouwen (maatwerkadvies)	Verduurzamen recreatiewoningen Onderzoek gebruikers eigenaren/huurders
SMART -doelen	Inventarisatie **monumentale panden** en in 2025 zijn op alle eilanden een aantal panden verduurzaamd.	Inventarisatie **maatschappelijke gebouwen** en in 2025 zijn op alle eilanden een aantal panden verduurzaamd.	Inventarisatie **recreatiewoningen** en in 2025 zijn op alle eilanden een aantal woningen verduurzaamd.
raming			**€ 800.000**

Actielijn XII Eilander eigenaarschap en ondernemerschap in de energietransitie

Om eilanders en ondernemers te bewegen om te verduurzamen is het toegankelijk maken van kennis en kunde van belang. Het voorkomen dat iedereen het wiel zelf gaat uitvinden. In deze actielijn draait het om het delen van informatie, het toegankelijk maken om te verduurzamen en samenwerkingen of participatietrajecten in gang te zetten. Door de beperkte capaciteit op de eilanden en de expertise die noodzakelijk is, zal ook externe ondersteuning ingeschakeld moeten worden.

XII Eilander eigenaarschap en ondernemerschap in de energietransitie				
Thema	Collectieve opwek	Participatie traject	Kennispunt Waddenbreed	Energiediensten-organisatie
Inspanningen	Eigenaarschap collectieve opwekking (energie coöperatie)	Communicatie energie coaching / advies (campagne, energiearmoede voorlichting)	Gecoördineerd onderzoek subsidie mogelijkheden (vraagpunt/ kennis)	Energiediensten-organisatie draagvlakonderzoek
SMART doelen	Verschillende mogelijkheden zijn onderzocht op welke manier eilanders kunnen participeren in het opwekken van energie.	Op tenminste 1 eiland is een campagne opgezet voor het oplossen van energiearmoede.	Duurzame projecten **aanjagen en versnellen** door kennisnetwerk geïntegreerd programma	**Daadkrachtige samenwerking** tussen eilander, stakeholders en netbeheerder verduurzaming zo spoedig mogelijk te realiseren. Toepassen leerpunten uit leerervaringen op de andere eilanden.
	Op tenminste 1 eiland is een project van start gegaan met de participatie van eilanders in de collectieve opwekking	Op tenminste 1 eiland zijn energiecoaches en betere voorlichting ingezet om energie te besparen		
raming				**€ 200.000**

PROGRAMMALIJN 5

CIRCULAIRE ECONOMIE

Circulaire Economie is een opgave die alle programmalijnen raakt. Uitgangspunt van ons programma is dan ook om dat wat we binnen de programmalijnen doen ‘zo circulair mogelijk’ te doen. De uitgangspunten van een circulaire economie vragen nog wel om een stevige verankering op onze eilanden. Dit gaat dan om bewustwording, een gunstig ontwikkelklimaat voor Circulaire Economie, het verwaarden van productstromen en omgaan met water. Deze staan centraal in programmalijn 5.

Actielijn XIII Gunstiger ontwikkelklimaat voor Circulaire Economie

Eilandspecifieke uitdagingen

- Eenzijdigheid economie/bedrijvigheid
- Relatief kleine bedrijven
- Beperkt kennisnetwerk/achterland

We werken aan een gunstiger ontwikkelklimaat voor circulaire economie op onze eilanden door in te zetten op Circulair inkoop- en aanbestedingsbeleid, ondersteuning aan pilots en startende initiatieven en kennis, innovatie en talentontwikkeling. In onderstaande overzicht staan de inspanningen die we daarvoor gaan verrichten, de SMART-doelen die we minimaal willen bereiken en een raming van de kosten.

Actielijn XIII Gunstiger ontwikkelklimaat voor Circulaire Economie			
Thema	Circulair inkoop- en aanbestedingsbeleid ontwikkelen	Ondersteuning pilots en startende initiatieven	Kennis, innovatie & talentontwikkeling
Inspanningen	Inspiratie- en startbijeenkomst	Businesscases ondersteunen richting IKW / Waddenfonds e.d.	Campagne Circulair Ondernemen op de Waddeneilanden opzetten CIRCO-Track Waddeneilanden Duurzaam & Circulair inkopen bedrijven
	Gezamenlijke werkgroep met externe expertise (o.a. provincies)	CE Coach / Innovatieadviseur (maatwerkaanpak per eiland)	Circulaire Bouw Aanjager/ ambassadeur provincies
		Fysieke plek voor pilots en start-ups (bedrijfsverzamelgebouw)	Circulair in het onderwijs. Aansluiten bij 'Spark the movement'
SMART-doelen	In 2024 hebben alle eilanden een Circulair inkoop- en aanbestedingsbeleid.	Elk eiland heeft in 2024 een 'centrum' (fysiek en/of netwerk) voor circulaire initiatieven.	Er worden tussen 2022-2026 tenminste 50 bedrijven/organisaties ondersteund met maatwerk o.h.g.v. kennis, innovatie & talentontwikkeling (o.a. CIRCO-TRACKS).
		Er worden tussen 2022-2026 tenminste 25 pilots en/of startende initiatieven ondersteund door een coach/adviseur.	
		Er worden 5 projecten succesvol doorontwikkeld richting IKW, Waddenfonds of andere CE-subsidies.	
raming	**€200.000**	**€600.000**	**€ 400.000**

Actielijn XIV Dat wat het eiland biedt optimaal benutten

Eilandspecifiek

- Te midden van werelderfgoed en kwetsbare natuur
- Beperkte schaal, daardoor zijn projecten economisch vaak niet rendabel
- Transport met boten
- Toerisme; 25.000 inwoners & 5.000.000 toeristen
- Zelfvoorzienendheid zit de eilanders in de genen
- Goed meetbaar (aan- en afvoer)

We benutten dat wat onze eilanden bieden zo optimaal mogelijk door in te zetten op circulaire bouwprojecten op onze eilanden, het benutten van reststromen uit bouw, groen en horeca, Wadden plasticvrij, lokale voedselproductie en streekproducten en circulaire evenementen.
In onderstaande overzicht staan de inspanningen die we daarvoor gaan verrichten, de SMART-doelen die we minimaal willen bereiken en een raming van de kosten.

Actielijn XIV Dat wat het eiland biedt optimaal benutten					
Thema	Circulaire Bouw	Benutten reststromen bouw, groen en horeca	Wadden plastic (disposables) vrij	Lokale voedsel-productie & streek-producten	Circulaire evenementen
Inspanningen	Opzetten van een +Fonds voor circulaire bouw (i.c.m. een onrendabele toppenfonds voor wonen & maatschappelijke voorzieningen)	Grondstofstroomanalyses per eiland uitvoeren of verdiepen	Afbreekbare disposables horeca	Smaak van het huis	Circulaire evenementen ondersteunen
	Nieuwe Stelp circulair gebouwd	Green Goods Texel (II)	Plastic keten lokaal verwerken		
		Pilot Amelands Beton (geopolymeer)			
		Pilot hergebruik organische reststoffen Schiermonnikoog			
		Keukenafval Hogedrukvergister (vermalers in gootsteen)			
		Gescheiden inzameling bedrijfsafval (verkenning kansen & mogelijkheden)			
		Verkenning en ontwikkeling circulaire ambachtscentra			
		‘Kringloopwinkel’ voor bouwmaterialen			

SMART-doelen	Er wordt tussen 2022-2026 door elk eiland tenminste één circulair bouwproject uitgevoerd.	In 2023 hebben we inzicht in totale grondstof-stromen en -ketens. Elk eiland voert tenminste één pilotproject uit dat waardevol inzicht in de circulaire eilandketen verschaft. Op elk eiland wordt een (vorm van) een circulair ambachts-centrum gerealiseerd.	In 2026 zijn de eilander horeca en evenementen plastic (disposables) vrij & op tenminste 3 eilanden wordt lokaal plastic verwerkt.	Er worden tussen 2022-2026 op elk eiland circulaire lokale voedsel-productie- / streekproductinitiatieven ondersteund.	Er worden tussen 2022-2026 tenminste 10 eilander evenementen/festivals ondersteund op weg naar geheel* circulair.
raming	**€ 2.000.000**	**€ 1.200.000**	**€ 300.000**	**€ 150.000**	**€ 150.000**

Actielijn XV Slimmer omgaan met water

Eilandspecifieke uitdagingen:

- Te midden van zoutwater
- Enorme pieken in waterbehoefte door toerisme
- Deels afhankelijke van vasteland (wadleiding)

Om slimmer om te gaan met ons kostbare water zetten we in op een integraal waterplan, ondersteuning van innovatieve wateroplossingen, waterbesparing- en hergebruik.
In onderstaande overzicht staan de inspanningen die we daarvoor gaan verrichten, de SMART-doelen die we minimaal willen bereiken en een raming van de kosten.

Actielijn XV Slimmer omgaan met water			
Thema	Integraal Waterplan	Ondersteuning van innovatieve wateroplossingen	Waterbesparing- en hergebruik
Inspanningen	Inzicht en toekomstperspectief zoetwatervoorraad.	Zoete Toekomst (ondergrondse opslag van zoet water)	Opzetten van eilandbrede gedragscampagne gericht op inwoners, ondernemers en toeristen.
	Opstellen integraal waterplan per eiland	Businesscases / projecten ondersteunen richting IKW, Waddendfonds e.d. aanvragen	Opzetten subsidieregeling(en) kleine maatregelen particulieren en ondernemers (onderdeel campagne).
		Innovatieve riolering	Duurzame ondernemerskringen of vergelijkbare netwerken gericht op waterbesparing- en hergebruik faciliteren
		Klimaatadaptief (ver)bouwen	
SMART-doelen	Elk eiland heeft in 2024 een integraal waterplan met een toekomstperspectief voor de zoetwatervoorraad.	Elk eiland voert tussen 2022-2026 tenminste één innovatief (pilot)project uit o.h.g.v. zoetwaterberging, -besparing en/of -winning.	Er worden tussen 2022-2026 tenminste 50 bedrijven/organisaties ondersteund met maatwerk o.h.g.v. kennis & innovatie m.b.t. waterbesparing- en hergebruik.
		Er worden 3 projecten succesvol doorontwikkeld richting IKW, Waddenfonds of andere subsidies/fondsen.	Er is een gedragscampagne uitgevoerd waardoor inwoners, ondernemers en gasten bewuster zijn van water(schaarste) op een eiland.
			In 2026 heeft 25% van de eilander huishoudens geïnvesteerd in (kleine) waterbesparende maatregelen.
raming	**€ 250.000**	**€350.000**	**€ 400.000**

Organisatie & Governance

1. Vertrekpunt deel II Programma Waddeneilanden

In deel II van het Programma Waddeneilanden (maart 2021) wordt de ambtelijke programma-organisatie en de bestuurlijke governance beschreven. In de komende maanden wordt deze voorzet met de Directieraad en de Stuurgroep nader uitgewerkt.

Bijlage 1 Tijdlijn
Inspanningen uitgezet in de periode 2022-2026
(zie apart document)

	Wensen & Bedenkingen ingediend n.a.v. de collegeronde oktober 2021	Reactie namens Stuurgroep
	Schiermonnikoog	
1	Het uitvoeringsprogramma is akkoord hoewel het stuk erg theoretisch wordt bevonden. Nu is het zaak dat er vooruit gegaan moet worden en ook vol inzetten op de lobby. Voorts in de uitwerking en in de lobby inzetten op (concrete) eiland specifieke problematiek en projecten. Na een jaar moet er wel een deugdelijke evaluatie plaats vinden.	Zie v.w.b. lobby onder 3 De eilanden worden uitgenodigd ook vooral met voorbeelden van eilandspecifieke problematiek te komen via de werkgroepen. Evaluatie na 1 jaar
	Ameland	
2	Het college heeft geen 'formele' wensen en bedenkingen. De collegeleden zijn erop gericht met de huidige stukken tot actie te komen gericht op cofinanciering door derden en uitvoering van 'grote werken'.	Stuurgroep beschouwt dit signaal als ondersteuning van het Uitvoeringsprogramma.
	Terschelling	
	A. Wensen en bedenkingen	
	Wij hebben de volgende opmerkingen en vragen	
3	*Bestuurlijke organisatie* Wij missen in het hoofdstuk ''Organisatie'' (blz. 34 e.v.) en in de inleiding de bestuurlijke organisatie. De bestuurlijke organisatie is o.i. essentieel voor het slagen van het Programma Waddeneilanden. Wij denken daarbij aan: -rol, taken en bevoegdheden van de portefeuillehouder (lokaal en in de Waddensamenwerking), college en gemeenteraad en van het DB en AB van de Waddeneilanden. -werken met bestuurlijke opdrachten -werken met DVO's	*Besproken in AB van 21-10:* *Actuele stavaza:* • In de versie die naar de raden is gegaan is de paragraaf over de ambtelijke organisatie vervangen door een alinea waarin wordt aangegeven dat aan de governance nog wordt gewerkt

	-borgen dat de ambtelijke organisaties goed aanhaken. -borgen van de regie op de uitvoering	• in de inleiding van het UP is het doel van versterken bestuurlijke samenwerking toegevoegd • Governance: volgt aanzet vanuit Stuurgroep • Lobby belegd bij nieuwe secretaris-directeur • In Stuurgroep is een document 'Rollen, taken en bevoegdheden' besproken en vastgesteld. Gaat tzt samen met stuk Governance naar DB
4	*Subsidieprogramma of samenwerkingsprogramma?* Met uitzondering van de Quick Wins hebben wij het Uitvoeringsprogramma Waddeneilanden vooral benaderd vanuit de kansen die er liggen tot samenwerking en het belang van eiland specifieke projecten voor de samenwerking. Met het oog daarop heeft Terschelling bijvoorbeeld afgezien van het indienen van projecten als de Tonnenloods (realisatie van een belevingscentrum door de gemeente in samenwerking met Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer, investering 7 miljoen), het Havenproject (investering 20 miljoen) en Warmte West-Terschelling (investering 9 miljoen). Als wij het Uitvoeringsprogramma als een subsidieprogramma moeten zien dan willen wij deze projecten alsnog toevoegen.	*Besproken in AB van 21-10* Intentie is om aan te tonen dat we als eilanden met elkaar kunnen samenwerken om zo krachtig en zelfstandig te blijven, en het daarmee ook een hoger doel dient, namelijk het verbeteren van de leefbaarheid.
5	*Tussentijdse aanpassingen* Wij nemen aan dat de lijst met formats bij de verschillende thema's dienen als concrete voorbeelden die eilandbreed opgepakt zouden kunnen worden en dat ook nieuwe of andere niet genoemde projecten binnen de samenwerking opgepakt kunnen worden. Vraag: Is er ruimte voor tussentijdse aanpassingen van het Uitvoeringsprogramma als zich nieuwe kansen, projecten of ideeën voordoen?	*Besproken in AB van 21-10* Het is een dynamisch en daarmee flexibel Programma waardoor tussentijdse aanpassingen op inspanningenniveau mogelijk zijn. Ook wanneer zich bijvoorbeeld tussentijds kansen voordoen moet er ruimte voor zijn om daar op in te spelen, wel binnen de gestelde kaders. Visie en ambitie veranderen echter niet.
6	*Tekstuele opmerkingen*	
a	-Blz 6, kolom "Herstructureren"; Herstructurering voormalige noodslachtplaats mist.	Aangepast
b	-Blz 7 smart doelen; "Herstructurering 'de Stoek' vml dorpshuis 14 appartementen Herstructurering voormalige noodslachtplaats 4 klein all-electric wooneenheden" staat er 2x in.	Aangepast
c	-Blz 9: Kolom multifunctionele accommodaties; "Nieuwe "de Stoek" / multifunctioneel centrum bij 't Jok toevoegen bij de inspanningen.	Aangepast

d	-blz 10; Quick Wins; 18 wooneenheden na afbraak dorpshuis en noodslachtplaats; De totale investering, inclusief de investering door WoonFriesland is € 9.635.000.	Aangepast
7	***C en D. Gebruik inhoud en verdere uitwerking Uitvoeringsprogramma*** Het college van Terschelling stemt ermee in dat de inhoud uit het Uitvoeringsprogramma gebruikt mag worden om in gesprek te gaan met mogelijke subsidieverstrekkers en samenwerkingspartners en de informatie die de komende maanden beschikbaar komt, te gebruiken om het Uitvoeringsprogramma verder uit te werken. Hierbij tekenen wij aan dat wij voor de eiland specifieke projecten zelf het initiatief nemen om de lokale samenwerkingspartners te benaderen.	Stuurgroep beschouwt dit signaal als ondersteuning van het Uitvoeringsprogramma.
	Vlieland	
8	Vlieland heeft niet veel inhoudelijke opmerkingen. Wat ons college betreft een goed stuk.	Stuurgroep beschouwt dit signaal als ondersteuning van het Uitvoeringsprogramma.
9	Een paar zaken verdienen nog even de aandacht:	
a	• Graag aanpassen dat we geen onderdeel zijn van het Unesco Werelderfgoed (pag. 22)	Aangepast
b	• De vraag op pag 23 zou beantwoord kunnen/moeten worden (wie ondertekenen?)	Wanneer aan de orde gezamenlijk ondertekenen
c	• Hoofstuk XII de smartformulering is niet erg ambitieus (telkens slechts op 1 eiland. Dit zou toch op alle eilanden moeten?)	Besproken in AB 21-10: Er is voldoende ruimte om hierover na te denken in de komende fase.
d	• Tekstuele wijzigingen zoals aangegeven in document	Aangepast
	Texel	
10	Het college heeft ingestemd met de gevraagde beslispunten in de oplegnotitie.	Stuurgroep beschouwt dit signaal als ondersteuning van het Uitvoeringsprogramma.
11	Wethouder Kooiman wordt bestuurlijk trekker van programmalijn 5 en houdt daarbij ook ruggespraak met de burgemeester van Schiermonnikoog. Na de verkiezingen wordt opnieuw bekeken wie het beste de bestuurlijk trekker kan zijn.	Stuurgroep vult aan dat de bestuurlijk trekkers afstemming zoeken met hun collegae op alle eilanden.

12	Algemeen Het college van B&W van Texel heeft een positieve grondhouding ten opzichte van het uitvoeringsprogramma. Hiermee kan, binnen de verschillende thema's, gezamenlijk ingezet worden op projecten die voor de eilanden relatief groot zijn, maar toch buiten bestaande regelingen vallen van bijvoorbeeld het Rijk omdat ze daarvoor 'te klein' zijn. Daarnaast biedt het kansen voor andere partijen op het eiland Texel.	Stuurgroep beschouwt dit signaal als ondersteuning van het Uitvoeringsprogramma.
	Wensen algemeen	
13	Veel projecten zijn nog niet concreet genoeg en staan nog niet op de juiste financiering. Gebruik 2022 om projecten nog veel concreter (in inzet en potentiële financiering) te maken en ook te koppelen aan de diverse eilanden. Prioriteer, maak keuzes en zet dit in een stappenplan;	*Besproken in AB van 21-10:* Er wordt gewerkt op basis van jaarschijven. De Stuurgroep kan prioritering aangeven op basis van nog te bepalen criteria. Vanuit de Stuurgroep en het Waddenkantoor zal ook geanticipeerd worden op de nieuwe coalitieakkoorden en wat voor effect/invloed dit heeft op de jaarschijven van het Programma Waddeneilanden. Criterium van succesvol samenwerken is bovenal vertrouwen hebben en elkaar wat gunnen. Verwachting is dat in 2022 gestart wordt met de 'Quick Wins'. *Actuele stavaza*: Na akkoord op de inhoud vanuit de Raden komt er vanuit Stuurgroep een voorzet over prioritering en criteria
14	Maak een duidelijke tijdlijn voor de bestuurlijke trajecten (inclusief provincies en rijk) en geef ook inzicht in de afspraken die met het Rijk of provincies zijn of worden gemaakt – lobby moet gestructureerd aangepakt worden vanuit beide provincies/5 gemeenten richting Rijk;	Zie onder 3

15	Betere vertegenwoordiging van provincie Noord-Holland op bestuurlijk niveau (al dan niet in de stuurgroep), maar ook in de ambtelijke samenwerking;	*Besproken in AB 21-10* *Actuele stavaza:* Vertegenwoordiging in Stuurgroep is onderwerp van gesprek met provincies Ambtelijk is er inmiddels een coördinator (Tim van Rooijen) en zijn er twee provinciale ambtenaren afgevaardigd in de werkgroepen Duurzame Energie En Circulaire Economie
16	Werk de governance & financiering meer uit, met als uitgangspunt dat elk eiland naar rato zelf verantwoordelijk is voor haar middelen en personele inzet;	Voor Governance: zie onder 3 Voor Financiering: *Besproken in AB 21-10* Uitgangspunt is dat het een gezamenlijke opgave is. Co-financiering kan bij verschillende partijen vandaan komen; Gemeenten, Provincie, Waddenfonds etc. Een vraag die nog openstaat is of de financiering op programmaniveau of projectniveau aangevlogen gaat worden. Dit is ook afhankelijk van de manier waarop het geld binnenkomt. Dit raakt ook rechtsreeks aan de slagvaardigheid binnen het Programma. *Actuele stavaza:* Het spectrum met aan het ene uiterste financiering op projectniveau en aan het andere uiterste ‘bulkfinanciering is aan de orde gesteld in de presentatie aan de raden op 18-11.

		Discussie moet nog verder worden gevoerd binnen de samenwerking
17	Zorg er voor dat er straks per programmalijn – of liever nog per project – geld gereserveerd wordt voor een aanjager ofwel projectleider. Dat komt namelijk het resultaat ten goede: je kunt selecteren op inhoudelijke kennis, maar ook ontlast het de ambtelijke organisaties op de eilanden. Alleen bij Programmalijn 5 wordt een 'innovatieadviseur' genoemd.	Voor de organisatie van het programmateam is door de eilanden budget beschikbaar gesteld. Vanaf 2022 is er per programmalijn een trekker die 1 dag per week voor alle eilanden werkt op die betreffende programmalijn. Of/hoe dit straks op projectniveau ook gebeurt hangt af van de keuzes die vanuit het Samenwerkingsverband worden gemaakt over hoe er gewerkt en gefinancierd gaat worden binnen het programma.
18	Maak helder wat er qua inspanningen wordt verwacht van bestuurders en ambtenaren	Bestuurders Zie onder 3 Ambtenaren: Besproken in AB van 21-10 *Actuele stavaza*: Procedure aantrekken ambtelijk trekkers en opzetten ambtelijke organisatie van het programma loopt
19	De rol van de bestuurlijk trekker (en zijn ondersteunend ambtenaar) moet duidelijker gemaakt worden: wat houdt het in qua verantwoordelijkheden, inspanningen en tijdsplanning? Er is behoefte vanuit het college van Texel om de rol van de bestuurlijk trekker meer te expliciteren.	Zie onder 3
20	Na de verkiezingen in 2022 moet er opnieuw bekeken worden welke bestuurlijke trekkers er worden gekozen voor een bepaalde programmalijn. De verhoudingen zullen wellicht wijzigen en nieuwe portefeuillehouders met wellicht andere capaciteiten en interesses zullen toetreden in colleges. Texel kiest nu voor een tijdelijk trekker (de heer Kooiman) voor programmalijn 5 totdat er een nieuwe coalitie is geformeerd;	Besproken in AB van 21-10: Wordt op dat moment bekeken. Op dit moment hoeft hier geen rekening mee gehouden te worden.
21	De programmalijnen van het Waddenfonds/Investeringskader Waddengebied, Eilanden op Eigen Kracht (€6M) worden gesynchroniseerd met de programmalijnen in het Uitvoeringsprogramma van Programma Waddeneilanden (gelijke doelen voor duurzaamheid, circulariteit en duurzame brede welvaart/toerisme)	Niet alle opgaven op het gebied van duurzaamheid worden opgepakt vanuit het programma, alleen al omdat er daarvoor niet voldoende geld is voor deze programmalijn. Er kan daarmee dus ook verschil zitten in de doelen van de verschillende onderdelen.

	Bedenkingen algemeen	
22	Er zijn veel project formats ingediend voor een beperkt budget per programmalijn. Maak hier keuzes in. Geef aan welke prioriteit hebben met een duidelijke tijdlijn.	Zie onder 16
23	De consequenties voor ambtelijke en bestuurlijke capaciteit in 2022 zijn nog niet helder.	Zie onder 3 en 16
24	Stakeholders zijn nog niet voldoende aangehaakt. Voordat stukken openbaar worden moet dit wel gebeurd zijn.	Als er akkoord is op de inhoud kunnen de werkgroepen hiermee aan de slag
25	In het document waarin de projecten formats meer zijn uitgewerkt, wordt veelal 'betrokken eilanden' genoemd. Wat is de status van dit document? Vanuit Texel zijn hier zeker nog vragen over/aanmerkingen op. Soms wordt 1 specifiek eiland genoemd met de toevoeging 'alle eilanden'. Onduidelijk is wat dit inhoudt en wat dit betekent voor de gemeentelijke cofinanciering?	Deze formats zijn in de werkgroepen besproken. Welke projecten uiteindelijk op welk eiland wordt uitgevoerd bepalen eilanden zelf
	Wensen en bedenkingen programmalijn 1 – Goed Wonen en Leven	

<table>
<tr><td>26
27</td><td>Allereerst de wens dat er nog een keer naar de verdeling van de quickwins BZK wordt gekeken. Totaal wordt voor de Quick Wins BZK uitgegaan van € 9.000.000 inclusief cofinanciering voor provincie en gemeente 25%/25%. Ameland heeft bijvoorbeeld drie projecten aangeleverd i.p.v. de afgesproken 2. Wens voor Texel: neem dan ook het Thijssehuis alsnog onder de Quick Wins op. Zie huidige verdeling quick wins hieronder:

<table><tr><td>Texel</td><td>14%</td><td>€</td><td>1.230.000</td></tr><tr><td>Terschelling</td><td>25%</td><td>€</td><td>2.250.000</td></tr><tr><td>Ameland</td><td>35%</td><td>€</td><td>3.120.000</td></tr><tr><td>Vlieland</td><td>7%</td><td>€</td><td>600.000</td></tr><tr><td>Schiermonnikoog</td><td>20%</td><td>€</td><td>1.800.000</td></tr><tr><td></td><td>100%</td><td>€</td><td>9.000.000</td></tr></table>
2. Verder valt op dat de quickwins (QW) bij actielijn 1 en 2 van programmalijn 1 zijn ondergebracht. Dit is niet in lijn met wat eerder is afgesproken (zie ook de memo vanuit DR Wadden in de bijlagen). Waarom wordt dit nu toch onder het Waddenprogramma opgevoerd? Nu bestaat actielijn 1 in het programma financieel uitsluitend uit de QW (€ 9.000.000) en is er geen geld gereserveerd voor de overige projecten/formats. Deze overige projecten/formats zitten wel in de bijlage met tijdlijnen. Wens: hierover moet eerst meer duidelijkheid komen.</td><td>Relatie Quick Wins tot Programma Waddeneilanden. Vanwege het moment (zomer 2021) en het proces waarin het Programma toen zat, heeft het DB ervoor gekozen om procesmatig een onderscheid te maken tussen het Programma Waddeneilanden en het traject rondom de Quickwins met BZK.
Echter; de ingediende Quick Wins leveren wel een bijdrage aan het Programma en aan het bereiken van de ambitie. Het betreft ook grotendeels projecten die in eerdere stadia al waren genoemd als mogelijke projecten binnen het Programma. Vandaar dat ze wel in de betreffende actielijnen zijn opgenomen.
Qua financiën op actielijnniveau is er nog het eea uit te werken. Ten tijde van het schrijven van het UP moest een inschatting worden gemaakt van kosten en verdeling. Mogelijk dat die nog wijzigt. Ook is voor ons op dit moment onduidelijk of er nog meer co-financiering op deze lijn verwacht mag worden na de inmiddels door BZK toegezegde 4,5 miljoen.</td></tr>
<tr><td>28</td><td>3. In actielijn 2 is naast de QW’s voor de overige projecten/formats ca. € 3.000.000 opgenomen, maar voor een groot deel (waaronder het Thijssehuis) is niet duidelijk hoe dit geld aan de projecten/formats wordt toegerekend. Wens: hierover moet eerst meer duidelijkheid komen.</td><td>De inschatting is in de werkgroepen gemaakt en betreft slechts een grove eerste inschatting op basis van zeer grofmazig ingediende formats. In het vervolgtraject kan hierover pas meer duidelijkheid komen.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>Wensen en bedenkingen Programmalijn 2 – Toekomstbestendig Ondernemen en Ontwikkelen</td><td></td></tr>
<tr><td>29</td><td>De omschrijving in het uitvoeringsprogramma is niet concreet genoeg om te duiden aan welk soort projecten wordt gedacht. Bedrijfsverzamelgebouwen spelen meer op de andere eilanden vanwege schaarste (er is geen ruimte om bedrijventerreinen aan te leggen). Voor de duidelijkheid</td><td>Hiervoor ligt een taak in de ambtelijke werkgroepen</td></tr>
</table>

	in het vervolgtraject graag concreter aangeven wat we met de invulling van de actielijnen bedoelen.	
	Wensen en bedenkingen Programmalijn 3 – Optimaal Bereikbaar en Verbonden	
	Wensen en bedenkingen Programmalijn 4- Duurzame Energie	
30a	1. Concreet aangeven hoe de bedragen (in totaal €4 miljoen) verdeeld worden over de eilanden en op welke wijze ingezet worden en welke tijdlijn daarvoor geldt. a. Procesgeld/ project ontwikkeling, tijdlijn is te kort voor project cofinanciering. b. Hoe wordt financiering per project beoogd c. Tijdlijn projecten en investeringsagenda	Hiervoor ligt een taak in de ambtelijke werkgroepen
b	2. Concrete doelstellingen en concreet uitgewerkte projectvoorstellen voor de korte termijn per eiland. a. Prioritering concrete projecten en actuele projectstatus en commitment partners in kaart brengen per eiland.	Hiervoor ligt een taak in de ambtelijke werkgroepen
c	3. Concrete doelstellingen voor langere termijn: a. Prioritering in tijdlijn en stappenplan om tot concrete projecten per eiland te komen.	Hiervoor ligt een taak in de ambtelijke werkgroepen
d	4. Prioriteiten per eiland voor eigen eiland en voor aanhaken bij andere eilanden aangeven. (In welk project zal welk eiland wel, en welk eiland niet bijdragen, dat schept duidelijkheid voor iedereen en dat is uit te leggen)	Hiervoor ligt een taak in de ambtelijke werkgroepen/op de eilanden
e	5. Lobby binnen en vanuit de provincie Noord-Holland en Texel ook bestuurlijk gestructureerd aanpakken naar het Rijk om belang en slagkracht Programma ook naar voren te brengen. a. Goede Noord-Hollandse of Texelse vertegenwoordiging op strategische plekken. b. Goede aansluiting Provinciale beleidsprogramma en ambtelijke taskforce met programma Waddeneilanden.	Zie ook onder 3 en 15

f	6. Kernachtige samenvatting concrete kansen voor de eilanden om zich voor in te spannen. a. Regionale fondsen en kansen om zo landelijke en EU Cofinancieringen voor concrete projecten per eiland b. De programmalijnen van het Waddenfonds/Investeringskader Waddengebied, Eilanden op Eigen Kracht (€6M) worden gesynchroniseerd met de Programma Waddeneilanden doelen voor duurzaamheid, circulariteit en duurzame brede welvaart/toerisme. c. Regionale fondsen en provincies (zie b) hebben aangegeven om samen met gemeenten, stakeholders en regionaal fondsengeld meer kans te maken om vanuit dit collectief ook Rijks- en Europese subsidies aan te vragen of deze te faciliteren. Voor de grote en complexe projecten kan dit met sterke partners waar eilanden mee te maken hebben zoals HHNK/RWS/SBB.	Hiervoor ligt een taak bij de trekker, programmateam en in de ambtelijke werkgroepen
	Wensen en bedenkingen Programmalijn 5 – Circulaire Economie	
	Voor de duidelijkheid in het vervolgtraject graag concreter aangeven wat we met de invulling van de actielijnen bedoelen.	Hiervoor ligt een taak in de ambtelijke werkgroepen

2022 2023 2024 2025 2026

Onderzoek handhaving
Juridisch en qua capaciteit

Uitbesteding externe capaciteit handhaving

Locatieonderzoek voor Tiny houses en kleine woonconcepten

Onderzoek Buildig with Nature.
Tiny houses Vlieland.

Pilot Buildig with Nature
Tiny houses Vlieland

Haalbaarheidsonderzoek voor Tiny houses en kleine woonconcepten

Planontwikkeling

Tiny houses en/of kleine woonconcepten realiseren op alle eilanden

Onderzoek behoefte personeelshuisvesting

Ontwikkeling

Nieuwbouw voor opvang piekdrukte personeel

Onderzoek naar koopgarant constructies met erfpacht

Tijdelijke units bouwen voor personeelshuisvesting

Onderzoeken inrichten onrendabele toppenfonds

Creëren
onrendabele toppenfonds

Toepassen tijdelijke vergunningen voor het versnellen van (tijdelijke) nieuwbouw en/of kleine woonconcepten

Subsidieregelingen en wetgeving waddenspecifiek voor stimulering van de volkshuisvesting

2de fase bouw 26 woningen (Ameland)

Betaalbare woningbouw Texel – Den Hoorn

Flexwoningen (Ameland)

Betaalbare woningbouw Texel – Oosterend

Herontwikkeling gemeentelijk vastgoed voor betaalbare sociale woningbouw (De Stoek & Noodslachtplaats Terschelling)

Herontwikkeling gebouw op Palen (16 studio woningen Terschelling)

Woonprogramma +135+ uitvoering en oplevering

Stimuleren woning delen splitsen
Onderzoek en instellen subsidiefonds

Onderzoek vrijkomen agrarische bebouwing

Opstarten pilot vrijkomen agrarische bebouwing

De Energiecentrale (herontwikkeling tot woon-werk locatie)

Wonen, werken en leren Schiermonnikoog (nieuwbouw LOC

House of Hospitality Campus (campus met groepsverblijf Vlieland)

Realisatie Thijssehuis MFA (kunst, cultuur, educatie)

IJsbaangebied Den Burg (huiskamer van Texel)

De Nieuwe Stelp (woon-zorg complex i.c.m. andere functies)

Odense initiatief Texel
(Opvang en zorg voor mensen met geheugen klachten, dementie etc.)

II

Kleinschalig woon-zorg initiatief

Analyse woon-zorg opgave

Verenigingsondersteuning
(Mogelijkheden integraal stafbureau)

Analyse voorzieningenstructuur
Inventarisatie en optimalisatie maatschappelijke voorzieningen

Ontschotting Financieringsstromen (ontschotting van de financieringsstromen (Zvw, Wlz, Wmo) onderzoeken)

Onderzoek & toepassing mogelijkheden E-Health

III

Bedrijvenverzamelgebouw (broedplaats voor nieuwe initiatieven) realiseren

Toekomstbestendige bedrijventerreinen (integrale gezamenlijke aanpak)

Nieuwe vormen van bedrijvigheid stimuleren (o.a. Blauwe Polder)

IV

Versterken toeristische basisinfrastructuur

Duurzame balans toerisme (onderzoek & monitoring)

V&VI

Onderzoek HBO – WO (verder brengen van initiatieven als Waddencampus Ameland en praktijkplaats Texel)

VO-MBO academies (lopende initiatieven van BBL-opleidingen gastvrijheidssector uitrollen over andere sectoren zoals de zorg, transport, bouw, installatietechniek en groen)

Lokale infrastructuur onderwijs en jeugd (LOC's op Terschelling en Schiermonnikoog + onderzoek en ontwikkelmiddelen voor alle andere eilanden)

2022 2023 2024 2025 2026

VII

- Scheiden personen- en goederenvervoer (onderzoek/pilot met verschillende boten en dienstregeling)
- Herinrichten structuur OV (minder gemotoriseerd verkeer of gebruik elektrische deelauto's)
- Loslaten wisseldag (Onderzoek/pilot i.r.t. duurzaamheidswinst op de Waddenmobiliteit)
- Autonoom goederenvervoer op het eiland (pilot Ameland gekoppeld aan optimalisatie horeca- en bagagetransport op Schiermonnikoog)
- Ketenoptimalisatie (o.a. optimaliseren horecatransport en aanvoer eerste levensbehoeften)

VIII

- Bewegen, actief en gezond (stimuleren fietsgebruik, rustplaatsen langs fietspaden)
- CO2-neutraal goederenvervoer over het Wad (haalbaarheidsonderzoek gescheiden goederenvervoer & pilot)
- Bruine vloot (benutten bestaande overtochten)
- Autoluwe overtochten (pilot autoluwe overtocht en onderzoek duurzaam parkeren en gebruik ontheffingen)
- Green shipping (stimuleren van verduurzamen vloot die thuishaven heeft op de Waddeneilanden)
- Concessie 2029 (Inbrengen van vraagstukken, ophalen kennis via WadLab-sessies)

IX

- Realiseren glasvezelnetwerk Terschelling
- Meetnet leefbare Waddeneilanden (aansluiting zoeken bij bestaande platforms zoals Telraam.net en sensor.community)

X

- Pilot innovatieve systeem integratie, onderzoek opwekmiddelen + effect op capaciteit
- Bevorderen meervoudig ruimtegebruik (bijvoorbeeld dijkverhoging met energieopwek)
- Smart Grid Haven Oudeschild
- Zelfleveringsmodel
- Geïntegreerd energiesysteem
- Waterstofproject Texel
- Energierotonde Ballumerbocht (realiseren energieketen: (hogedruk)vergister, zonnepark met batterij, brandstofcel en elektrolyser)

XI

- Verduurzamen beschermd dorpsgezicht (Schiermonnikoog)
- Verduurzamen maatschappelijke gebouwen (o.a. maatwerkadvies op de Friese eilanden, kennisdeling en procesbegeleiding)
- Onderzoek & plan verduurzamen recreatiewoningen

XII

- Eigenaarschap collectieve opwekking (Vlieland)
- Communicatie energie coaching / advies
- Gecoördineerd onderzoek subsidie- en ondersteuningsmogelijkheden (vraagpunt / kennis)
- Energiediensten-organisatie, draagvlakonderzoek
- Participatieprocessen energietransitie opzetten met inwoners en ondernemers

2022 2023 2024 2025 2026

XIII

- Inspiratie- en startbijeenkomst
- Gezamenlijke werkgroep met externe expertise (o.a. provincies)
- Businesscases ondersteunen richting IKW / Waddenfonds e.d.
- CE Coach / innovatieadviseur (maatwerkaanpak per eiland)
- Fysieke plek voor pilots en startups (bedrijfsverzamelgebouw)
- Campagne Circulair ondernemen op de Waddeneilanden (CIRCO-TRACK)
- Circulaire Bouw – aanjager/ambassadeur provincies
- Circulair in het onderwijs
  Aansluiten bij 'Spark the movement'

XIV

- Opzetten +Fonds voor Circulaire Bouw
- De Nieuwe Stelp Circulair gebouwd
- Grondstofstroomanalyses per eiland uitvoeren of verdiepen
- Pilot Hergebruik organische reststoffen Schiermonnikoog
- Green Goods Texel II (circulaire landbouw)
- Keukenafval Hogedrukvergister (vermalers in gootsteen)
- Pilot Amelands Beton (geopolymeer)
- 'Kringloopwinkel' voor bouwmaterialen
- Gescheiden inzameling bedrijfsafval
  (verkenning kansen & mogelijkheden)
- Verkenning en ontwikkeling circulaire ambachtscentra
- Afbreekbare Disposables Horeca
- Smaak van het huis
- Plasticketen lokaal verwerken
- Circulaire evenementen ondersteunen

XV

- Eilandbrede gedragscampagne gericht op inwoners, ondernemers en toeristen
- Opzetten subsidieregeling(en) kleine maatregelen particulieren en ondernemers
  (onderdeel van campagne)
- Duurzame ondernemerskringen of vergelijkbare netwerken gericht op waterbesparing- en hergebruik faciliteren
- Inzicht en toekomstperspectief zoetwatervoorraad
- Opstellen integraal waterplan per eiland
- Zoete toekomst
- Klimaatadaptief (ver)bouwen
- Innovatieve riolering (infiltratie)
- Businesscases ondersteunen richting IKW / Waddenfonds e.d.

LEGENDA

Goed wonen & leven
Actielijnen I&II

Toekomstbestendig ondernemen & ontwikkelen
Actielijnen III t/m VI

Optimaal bereikbaar & verbonden
Actielijnen VII t/m IX

Duurzame Energie
Actielijnen X t/m XII

Circulaire Economie
Actielijnen XIII t/m XV

- Inspanning (project, proces, onderzoek, pilot)
- Inspanning (project, proces, onderzoek, pilot)
- Inspanning (project, proces, onderzoek, pilot)
- Inspanning (project, proces, onderzoek, pilot)
- Inspanning (project, proces, onderzoek, pilot)

Aangedragen als 'Quickwin project BZK'

PROGRAMMA
WADDENEILANDEN

vijf bloeiende, levendige gemeenschappen - nu en in de toekomst

juni 2021

De Waddeneilanden…
vijf bloeiende, levendige gemeenschappen
- nu en in de toekomst

Harlingen, juni 2021

Foto's

Cover: Dorpsstraat Vlieland tijdens seizoen, speeltuin Terschelling, MS Willem de Vlamingh (door Henry Drost)
p. 3 Dorpsstraat Vlieland buiten seizoen
p. 10: Schapenboet,Texel (door Elly Rutten)
p. 12: Schiermonnikoog Schaakeiland
p. 15: Bouwlocatie Hollum, Ameland
p. 21: Junior Adviesbureau, Ameland
p. 22: Maritiem Instituut Willem Barentsz, Terschelling
p. 24: Haven, Terschelling (door Laura Conijn)
p. 27: Nieuwbouw, Vlieland
p. 28 Gemeentelijke werkplaats, Schiermonnikoog
p. 29: Sporthal Nes, Ameland
p. 32: Pluktuin, Schiermonnikoog
p. 37: Uitkijk, Terschelling (door Laura Conijn)
p. 40: Kotters in haven Oudeschild, Texel (door Elly Rutten)
p. 43: Zonsondergang, Terschelling (door Laura Conijn)

Voor u ligt het Programma Waddeneilanden om de leefbaarheid op de eilanden te behouden en te werken aan een duurzaam en vitaal toekomstperspectief.

De Waddeneilanden zijn unieke gemeenten in Nederland. Levendige gemeenschappen omgeven door water. De veerboot is de levensader, de omgeving van de eilanden is deel van Unesco Werelderfgoed.

In deze gemeenschappen wonen 25.000 mensen en komen jaarlijks 5 miljoen bezoekers. De eilanden kenmerken zich door hun kleine schaal, het ontbreken van achterland en de sterke mate van afhankelijkheid van het toerisme.

Omdat het eilanden zijn, kan voor veel voorzieningen niet makkelijk teruggevallen worden op andere gemeenten. Je rijdt niet even naar de buurgemeente. Scholen, zorg en maatschappelijke ondersteuning moeten daarom op de eilanden zelf georganiseerd worden en dat is relatief duur.

Door de prachtige leefomgeving en het noodzakelijke transport over water zijn huizen schaars en duur, waardoor het moeilijk is om werknemers te binden aan het eiland. Ook voor de eigen jeugd is het moeilijk om een huis te bemachtigen. Een investering in een verzorgingshuis is moeilijk te rond te krijgen op deze kleine schaal en toch willen inwoners een leven lang op hun eiland kunnen wonen.

Tegelijkertijd bieden de eilanden mogelijkheden om voorop te lopen in ontwikkelingen, bijvoorbeeld bij energietransitie en circulaire economie. Juist de geïsoleerde ligging in een natuurlijke omgeving biedt mogelijkheden voor experimenten met alternatieve vormen van energie. Tevens kan circulaire economie er op kleine schaal ontwikkeld en beproefd worden.

Langs 5 thema's wordt in het Programma Waddeneilanden gewerkt aan een breed scala aan projecten om de brede welvaart van de Waddeneilanden te behouden en te vergroten. Het doel is dat de eilanden een aantrekkelijk woon-, werk- en leefgebied blijven voor de inwoners, waar het voorzieningenniveau op peil is en iedereen een leven lang kan wonen.

Een programma waar de vijf Waddengemeenten gezamenlijk hun schouders onder zetten. Een ambitie waar de samenwerkende Waddeneilanden samen met de provincies Fryslân en Noord-Holland, maar ook in samenwerking met het Rijk, via het coördinerende ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, aan willen werken.

De Waddeneilanden, behorend tot de mooiste eilanden van de wereld, zijn geen openluchtmuseum, maar vijf bruisende en levendige gemeenschappen omgeven door water en in balans met een prachtig Waddengebied. En dat willen we blijven.

Leo Pieter Stoel	burgemeester Ameland en Voorzitter Dagelijks Bestuur Samenwerkingsverband De Waddeneilanden
Michiel Uitdehaag	burgemeester Texel
Tineke Schokker	burgemeester Vlieland
Caroline van de Pol	burgemeester Terschelling
Ineke van Gent	burgemeester Schiermonnikoog

Inhoudsopgave

Inleiding 3

Eilandspecifieke opgave en ambitie 5

Focus 8

Programma Waddeneilanden 9

Actielijnen 11

Integrale aanpak en samenhang 12

Programmalijn 1 Goed Wonen & Leven 14

Programmalijn 2 Toekomstbestendig Ondernemen & Ontwikkelen 19

Programmalijn 3 Optimaal Bereikbaar & Verbonden 23

Programmalijn 4 Duurzame Energie 26

Programmalijn 5 Circulaire Economie 30

Investeringsraming 33

Doelen van partners en beleidsontwikkelingen 35

Samenwerkende partijen en stakeholders 35

Governance 36

Monitoring en evaluatie 36

Programma in één oogopslag 37

BIJLAGE 1 Samenhang programmalijnen 41

BIJLAGE 2 Aanvullende financieringsbronnen 44

BIJLAGE 3 Beleid & doelen van partners 46

BIJLAGE 4 Samenwerkende partijen 50

BIJLAGE 5 Monitoring 52

Inleiding

Vijf bloeiende en levendige gemeenschappen. Dat willen de eilanden zijn én blijven. Eilanden waar het goed wonen, leven, ondernemen en recreëren is en waar duurzaamheid en een circulaire economie hoog in het vaandel staan.

De eilanden hebben elk hun eigen opgaven. Vooral behoud van leefbaarheid blijkt een uitdaging te zijn voor alle eilanden. Daarom is leefbaarheid (met als kernthema's Wonen, Werken, Voorzieningen en Bereikbaarheid) het verbindende thema voor de eilander samenwerking. Een tweede thema waarop de eilanden elkaar al jaren weten te vinden is duurzaamheid. Het relatief nieuwe begrip 'Brede Welvaart' biedt de kapstok om deze thema's samen te brengen.

Binnen het Programma Waddeneilanden gaan we aan de slag met het versterken van de brede welvaart voor alle inwoners, nu en in de toekomst. Dit doen we door gestructureerd samen te werken, als eilanden onderling en met andere partners.

Dit document schetst de programmalijnen en actielijnen waar we aan willen werken samen met onze convenantspartners provincies en Rijk.

Convenant

Ter ondersteuning van de bijzondere positie van de eilanden en de samenwerking met overheidspartners werken de eilanden al sinds 2009 samen met het Rijk en de provincies Fryslân en Noord-Holland in een ‘Convenant Samenwerking Waddeneilanden’. Uit de evaluatie van dit convenant in 2018 kwam de aanbeveling om de samenwerking tussen en met de Waddeneilanden te verstevigen door focus aan te brengen in de inhoudelijke opgaven waarover de samenwerking gaat en dan vooral voor opgaven waar elk van de Waddeneilanden belang bij heeft om ze gezamenlijk op te pakken.

De eilanden zien dit Programma nadrukkelijk als de manier om de onderlinge samenwerking te versterken en het netwerk van en met partners verder vorm te geven. Het opstellen en uitvoeren van dit programma levert meer op dan de som der delen en maakt niet alleen het Waddengebied, maar ook de afzonderlijke eilander gemeenten sterker.

We richten ons op projecten die in samenwerking tussen de Waddeneilanden, de Provincies en het Rijk tot stand kunnen worden gebracht. De eilanden geven in dit document aan welke resultaten nagestreefd worden, maar stemmen met provincies en Rijk af wat tot het gezamenlijke programma kan behoren. Tijdige (bestuurlijke) afstemming over inbreng en commitment met de provincies (en het Rijk) zijn onderdeel van het proces.

Eilandspecifieke opgave en ambitie

Net als veel regio's in Nederland hebben ook de eilanden te maken met ontgroening en vergrijzing. Dit zet voorzieningen zoals zorg en onderwijs onder druk. Maar de oorzaak en uitwerking daarvan op de eilanden verschilt in belangrijke mate van die in andere regio's.

Makkelijke oplossingen zijn er niet. Voorzieningen zijn door de eilandsituatie slechts beperkt te clusteren. Aan de vaste wal kan gebruik worden gemaakt van voorzieningen in naburige dorpen of steden. Op de eilanden is dit achterland er niet. We willen voorkomen dat onze eilanden 'leeglopen', dat vele eilanders aan de wal gaan wonen omdat er geen basisvoorzieningen zoals een school zijn, en er onvoldoende woonruimte of passend werk is. We willen geen openluchtmuseum worden. Een eiland zonder levendig authentieke gemeenschap waar vooral toeristen verblijven en de oorspronkelijke bewoners dagelijks naar het eiland komen voor hun werk in het toerisme en met de laatste boot weer terugvaren richting hun woning aan de wal. Dan verdwijnt de ziel uit de gemeenschap.

De opgaven grijpen als radertjes in elkaar (zie figuur 1): Zonder betaalbare huizen kunnen mensen wel werken op het eiland, maar er niet wonen. Als mensen er niet komen wonen, betekent dit minder mensen om de lokale samenleving draaiende te houden en geen kinderen voor de school. Als de school verdwijnt, wordt het eiland minder aantrekkelijk voor gezinnen. Die vertrekken naar de wal omdat ouders hun kinderen niet elke dag met de boot willen laten reizen. In deze negatieve spiraal willen we niet terechtkomen. De uitdagingen waarvoor we staan komen voort uit de unieke eilandersituatie, ons DNA, en we gaan ze als eilanden samen te lijf, met ondernemers, inwoners, maatschappelijke organisaties en andere overheden.

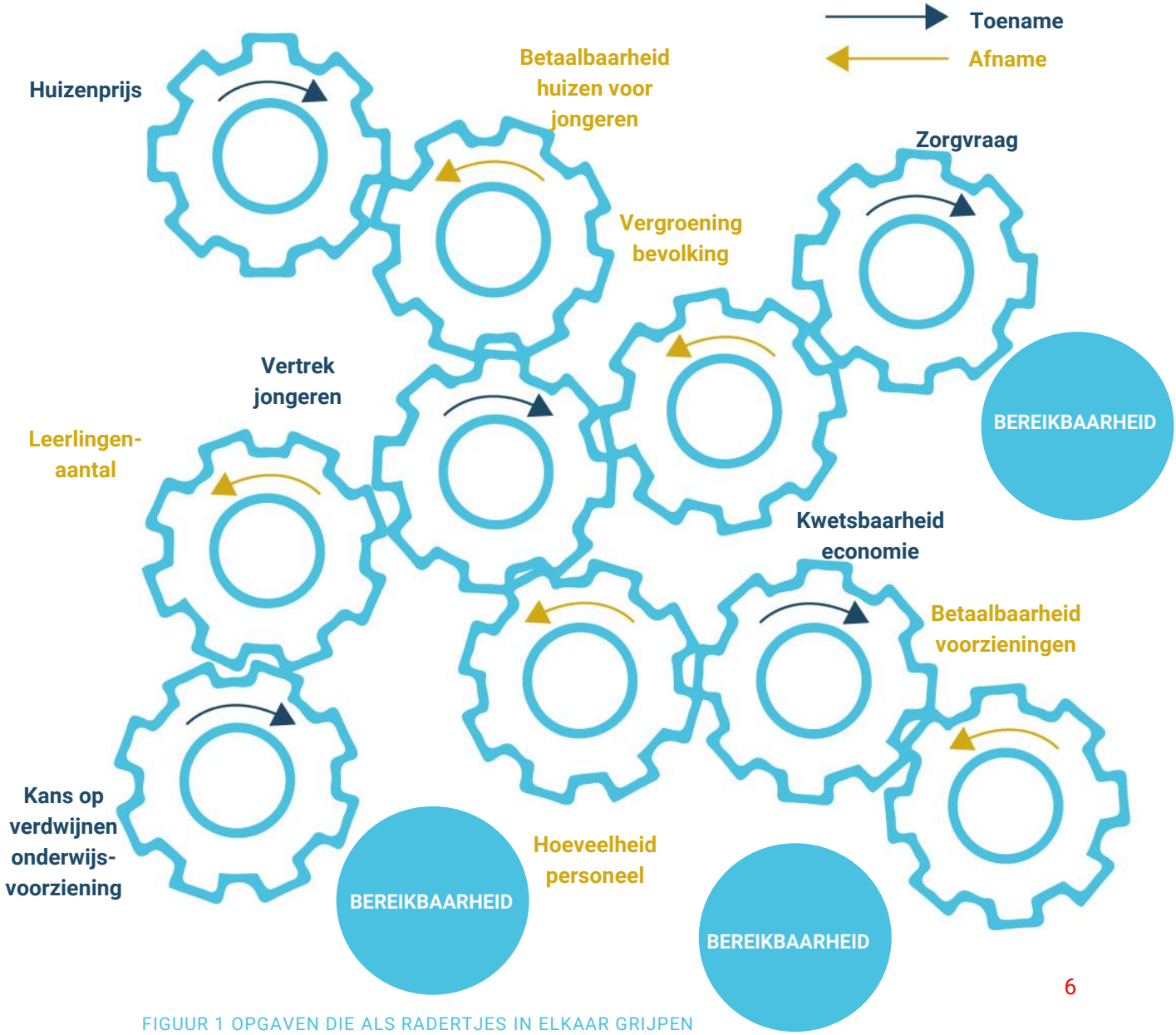
Hierbij zoeken we nadrukkelijk ook aansluiting bij de context waarin we ons bevinden, zoals de Agenda voor het Waddengebied 2050 en andere relevante (beleids)ontwikkelingen op Rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau, zoals de verschillende omgevingsvisies. Het Programma biedt een innovatief maatregelenpakket. Daarbij staat voorop dat we groei verwelkomen, maar wel op een duurzame en verantwoorde wijze die bijdraagt aan vitaliteit en brede welvaart op de eilanden en waarbij *people*, *planet* en *profit* in balans zijn vanuit de ambitie:

De Waddeneilanden… vijf bloeiende, levendige gemeenschappen - nu en in de toekomst

Wij willen deze ambitie bereiken door te werken aan het versterken van de brede welvaart. Dit doen we met een samenhangend pakket aan maatregelen en projecten en door gestructureerd samen te werken, als eilanden onderling en met onze partners. Daarvoor moeten we innoveren, intensiever samenwerken en zorgen dat we onze gezamenlijke schaalgrootte gebruiken om lokaal bereikbare en betaalbare voorzieningen aan te kunnen blijven bieden. Zo kunnen we leren van elkaars innovaties. Dit gaat niet vanzelf, soms staat ons eilanddenken dat in de weg. We zien deze programmatische aanpak dan ook als een stevige impuls voor de samenwerking in onze gemeenschappelijke regeling.

Om veranderingen mogelijk te maken zijn investeringen nodig die de eilanden en ondernemers zelf niet kunnen dragen. De besturen van de eilanden trekken gezamenlijk op bij deze opgave. Als eilanden kunnen we op die manier veel oppakken en doen, maar met ondersteuning van het Rijk en de Provincies kunnen we pas echt een slag maken om ook in de toekomst levendige en bloeiende gemeenschappen te blijven.

De eilanden zijn zich al langer bewust van hun grote afhankelijkheid van het toerisme en het effect hiervan op de gemeenschappen. Maar als de Coronacrisis één ding duidelijk heeft gemaakt, is het wel de kwetsbaarheid van de eilanden. De gevolgen zijn voor de Waddeneilanden groot door de eenzijdige economische structuur van de eilanden. Met meer dan 5 miljoen toeristen per jaar op 25.000 inwoners zijn vrijwel onze gehele economie en de gemeentelijke financiën direct en indirect afhankelijk van het toerisme. Dit maakt dat wij de al aanwezige niet-toerismegerelateerde werkgelegenheid op de eilanden koesteren en wensen te behouden, zoals die van onderzoeksinstituten of overheidsinstanties (Rijkswaterstaat of defensie). Bovendien zijn de eilanden regionaal en nationaal een belangrijke economische factor en vakantiebestemming.

FIGUUR 1 OPGAVEN DIE ALS RADERTJES IN ELKAAR GRIJPEN

Brede welvaart

Binnen de samenwerking spraken we in eerste instantie vooral over het behoud van ‘Leefbaarheid’. Om ons heen werd in deze context echter steeds vaker het begrip Brede welvaart gebruikt. Dit past ook beter bij onze opgaven, waartoe ook de thema’s Duurzaamheid en Circulaire Economie behoren. We gaan uit van de definitie die het CBS hanteert in de CBS-Monitor Brede Welvaart en Sustainable Development Goals*. Deze sluit tevens aan bij gangbare (inter)nationale definities en luidt:

Brede welvaart betreft de kwaliteit van leven in het hier en nu en de mate waarin deze al dan niet ten koste gaat van die van latere generaties en/of van die van mensen elders in de wereld.

Op basis van deze definitie maakt de Monitor Brede Welvaart een onderscheid tussen brede welvaart ‘Hier en Nu’, ‘Later’ en ‘Elders’:

Brede welvaart ‘Hier en Nu’ betreft de persoonlijke kenmerken van mensen en de kwaliteit van de omgeving waarin zij leven. En meer in het algemeen hun materiële welvaart en welzijn, en hun beleving daarvan. In de monitoring worden hiervoor 8 thema’s onderscheiden: welzijn, materiële welvaart, gezondheid, arbeid & vrije tijd, wonen, samenleving, veiligheid en milieu.

Brede welvaart ‘Later’ betreft de hulpbronnen die volgende generaties nodig hebben om eenzelfde niveau van welvaart te kunnen bereiken als de huidige generatie.
Om de kwaliteit van leven op peil te houden zijn allerlei hulpbronnen nodig. Deze worden hier aangeduid als ‘kapitaal’; vier soorten kapitaal worden daarbij onderscheiden: economisch, natuurlijk, menselijk en sociaal. De hoeveelheid kapitaal per inwoner moet op zijn minst gelijk blijven, willen volgende generaties eenzelfde niveau van welvaart kunnen bereiken.

Brede welvaart ‘Elders’ betreft de effecten van Nederlandse keuzes op banen, inkomens, (niet-hernieuwbare) hulpbronnen en het milieu in andere landen.
Met onze ambitie richten wij ons niet alleen op Brede welvaart voor later en nu op de eilanden, maar ook op Brede welvaart elders, bijvoorbeeld door aansluiting bij de Sustainable Development Goals (SDG’s) van de Verenigde Naties.

*https://longreads.cbs.nl/monitor-brede-welvaart-en-sdgs-2019/inleiding/

Focus

Programma Waddeneilanden

Ons programma heeft het versterken van de brede welvaart als uitgangspunt. Dat biedt een kader, maar ook nog steeds een breed scala aan onderwerpen. Daarom pakken we niet alle eilander opgaven binnen dit programma op, bijvoorbeeld als het een specifieke situatie op een van de eilanden betreft, het project 'toch wel loopt' of omdat het buiten de focus van dit programma valt. Want dat is wat we met dit programma vooral ook willen bereiken: FOCUS.

Om deze focus te behouden, bakenen we verder af door binnen de programmalijnen te kiezen voor die opgaven waarvoor we als eilanden zelf '*in the lead*' zijn en/of waarvan het *eigenaarschap* bij de eilanden ligt. Opgaven buiten de thema's en/of waarvoor het eigenaarschap primair ergens anders ligt, zijn buiten de aanpak vanuit dit programma gelaten.

Groen-blauwe thema's

Dit betekent echter niet dat we geen andere opgaven hebben. Die hebben we zeker. De opgaven op het gebied van de zogenaamde *groen-blauwe thema's* (natuur, landschap, landbouw, stikstofreductie, klimaatadaptatie, zeedefensie, verzilting en (drink)water) zijn op alle eilanden bijvoorbeeld groot. Wij kijken hoe er vanuit het programma een goede koppeling met de groen-blauwe thema's te maken is, want ook hierbij geldt dat alles met elkaar samenhangt. Maar omdat bij deze thema's het eigenaarschap primair ergens anders ligt, vragen ze om hun eigen aanpak qua governement en uitvoering. Daarom willen we onze opgaven, in verbinding met onze partners bij de provincies en bij de waterschappen, via drie verschillende assen oppakken:

- Programma Waddeneilanden
- Groen-blauwe thema's
- Agenda voor het Waddengebied 2050

Als eilanden maken we graag afspraken met rijk, provincies, waterschappen, terreinbeheerders en agrarische organisaties over hoe we de groen-blauwe opgaven gezamenlijk het beste kunnen oppakken.

Agenda voor het Waddengebied

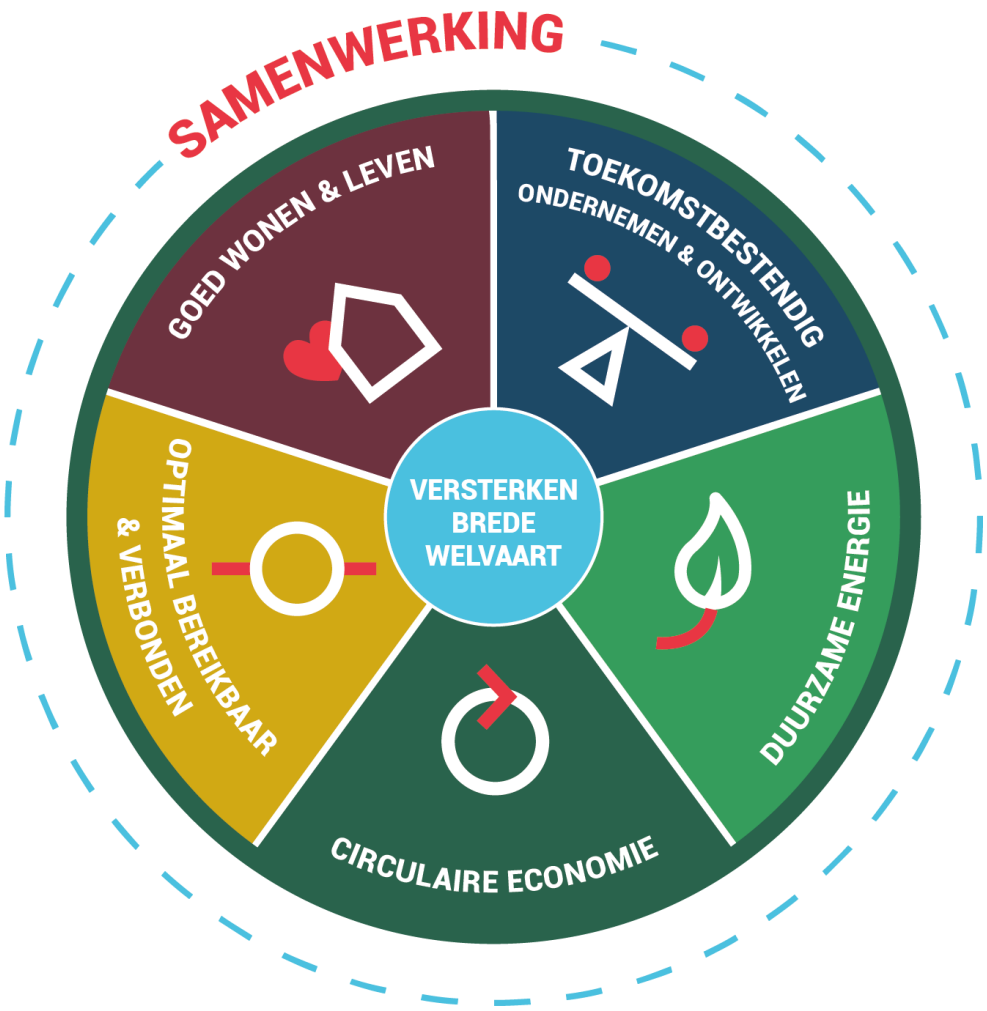
Voor de groen-blauwe thema's zien we ook grote samenhang met de kaders uit de Agenda voor het Waddengebied en het Uitvoeringsprogramma daarvan. Inzet vanuit de Agenda voor het Waddengebied is om ons programma in zijn geheel op te nemen in Uitvoeringsprogramma dat bij de Agenda hoort (onder lijn 9 'De Waddeneilanden in balans voor brede welvaart'). Hiermee geven we aan dat we met elkaar dezelfde kant op willen. Ons uitgangspunt is hierbij dat we zelf 'in the lead' blijven voor ons Programma.

Programma Waddeneilanden

De regio begint niet vanaf nul. Voor verschillende eilander opgaven lopen momenteel projecten en programma's, die medegefinancierd worden vanuit het Waddenfonds of met andere middelen van de provincies of het rijk. Maar voor de opgaven rondom brede welvaart ontbreekt het nu nog vaak aan een integrale aanpak met voldoende stuwkracht, middelen en menskracht. Dat is een complicerende factor voor de eilanden, immers "zonnepanelen op het dak van de school of zorgcomplex zijn mooi, maar zonder kinderen, *leraren, ouderen of zorgverleners is de gemeenschap waarom het gaat niet levensvatbaar*".

Daarin gaan we met dit programma verandering brengen. We brengen onze opgaven samen in deze vijf programmalijnen:

- **GOED WONEN & LEVEN**
- **TOEKOMSTBESTENDIG ONDERNEMEN & ONTWIKKELEN**
- **OPTIMAAL BEREIKBAAR & VERBONDEN**
- **DUURZAME ENERGIE**
- **CIRCULAIRE ECONOMIE**

FIGUUR 2 PROGRAMMALIJNEN

In de hoofdstukken hierna gaan we in op de vijf programmalijnen en op de inzet vanuit het programma op hoofdlijnen.

De concrete invulling volgt in fase II, als de programmalijnen worden uitgewerkt op projectniveau. Deze concretisering komt tot stand op basis van uitwisseling en samenwerking met ondernemers, instellingen, (maatschappelijke) organisaties en andere stakeholders. In fase II komt er ook zicht op de exact benodigde middelen aan capaciteit en financiering op projectniveau.

Een groot deel van het programma wordt uitgevoerd in de periode van 2021-2026, met een uitloop naar 2030 voor projecten die een langere doorloop kennen door bijvoorbeeld vergunningstrajecten. Het eerste jaar is bedoeld voor het opbouwen van de programma-organisatie en quick wins en daaropvolgende jaren voor de uitvoering van grotere projecten die een langere opstartfase vragen. De periode 2021-2026 komt overeen met de looptijd van het Uitvoeringsprogramma van de Agenda voor het Waddengebied 2050 en die van het Investeringskader Waddenfonds (IKW).

De inhoud van het programma wordt tweejaarlijks geëvalueerd en zo nodig bijgesteld op basis van recente ontwikkelingen en inzichten.

Actielijnen

Om onze ambitie te bereiken gaan we de brede welvaart op de eilanden versterken. Per programmalijn zijn daarvoor de volgende actielijnen geformuleerd:

GOED WONEN & LEVEN:

I Meer passende woningen realiseren
II Maatschappelijke voorzieningen optimaliseren

TOEKOMSTBESTENDIG ONDERNEMEN & ONTWIKKELEN:

III Bredere economie realiseren
IV Gastvrijheidssector verstevigen
V Continuïteit en kwaliteit van het onderwijs verhogen
VI Werken en leren meer combineren

OPTIMAAL BEREIKBAAR & VERBONDEN:

VII Werken aan betere bereikbaarheid
VIII Vervoer verduurzamen
IX Digitale en mobiele dekking optimaliseren

DUURZAME ENERGIE:

X Energiesysteem robuuster en innovatiever maken
XI Eilander gebouwen sneller verduurzamen
XII Eilander eigenaar- en ondernemerschap in de energietransitie

CIRCULAIRE ECONOMIE:

XIII Gunstiger ontwikkelklimaat voor Circulaire Economie
XIV Dat wat het eiland biedt optimaal benutten
XV Slimmer omgaan met water

Integrale aanpak en samenhang

De actielijnen en inspanningen zijn uitgebalanceerd en versterken elkaar. Zoals in figuur 1 al naar voren kwam, zijn de opgaven nauw met elkaar verbonden. Daarom zien we de aanpak van de opgaven ook als een integrale aanpak. Projecten binnen de ene programmalijn, dragen bij aan doelen van een andere programmalijn.

Enkele voorbeelden hiervan zijn:

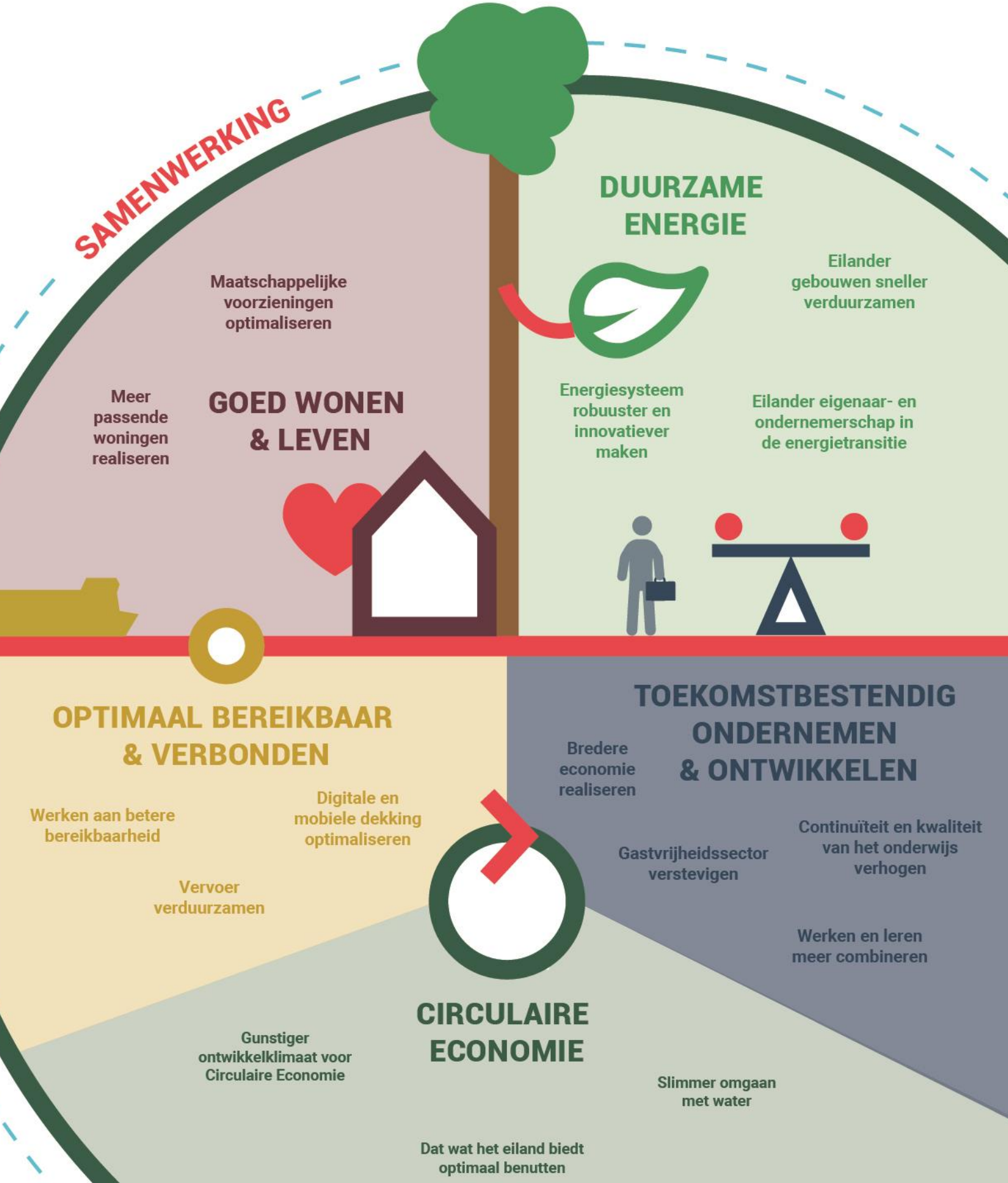
- Door vooral in te zetten op personeelswoningen snijdt het mes aan twee kanten: we maken het werken op de eilanden aantrekkelijker en tegelijk spelen we ruimte vrij in de bestaande voorraad voor eilanders.
- Door zorg te clusteren en passende woningen te bieden, worden efficiëntievoordelen geboekt en kunnen bewoners op hun eiland blijven wonen zo lang als ze dat willen.
- Meer samenwerking tussen de eilanden op het gebied van onderwijs moet ervoor zorgen dat alle jongeren optimale kansen krijgen zich te ontwikkelen en op de arbeidsmarkt voor te bereiden – zonder de eilanden te verlaten. Dit levert een actieve bijdrage aan de brede welvaart op de eilanden.
- De Circulaire Economie is een nieuwe manier van denken die vraagt om een creatieve aanpak. Deze rol wordt vaak opgepakt door jonge, hoogopgeleide mensen die via ‘start ups’ hun ideeën kunnen waarmaken. Dit draagt bij aan de verbreding van ondernemerschap en werkgelegenheid.

Meer voorbeelden van de samenhang tussen de verschillende programmalijnen staan in bijlage 1.

De programmalijnen en actielijnen staan samengevat in figuur 3.

FIGUUR 3 ACTIELIJNEN PER PROGRAMMALIJN

PROGRAMMALIJN 1

GOED WONEN & LEVEN

De geïsoleerde eilandligging brengt met zich mee dat wonen, werken en leven zich voor de meeste inwoners op dezelfde plek afspelen: het eiland. Daarvoor is het van groot belang dat er voldoende passende woonruimte beschikbaar is voor jonge mensen en nieuwe werknemers. Voor ouderen speelt juist vooral de wens om op het eiland te kunnen blijven, ook op het moment dat het met hun gezondheid misschien wat minder gaat.

De eilandsituatie maakt het nagenoeg onmogelijk om gebruik te maken van voorzieningen in andere gemeenten. Er is geen achterland waarop terug kan worden gevallen. De eilanden zijn dus genoodzaakt hun eigen boontjes te doppen.

1.1 Eilandspecifieke opgaven

Net als in grote delen van Nederland, is ook op de Waddeneilanden de woningmarkt overspannen. De mogelijkheden om daaraan iets te doen zijn echter veel geringer. Op de Waddeneilanden is de (bebouwbare) ruimte schaars. De koopwoningen zijn duur (o.a. door krapte op de woningmarkt, populaire woonbestemming, weinig beschikbare nieuwbouwlocaties). Prijzen die inwoners, starters en (het vaak seizoensgebonden) personeel niet kunnen betalen. En daartegenover staat een, in verhouding, veel geringer aanbod aan huurwoningen voor permanente bewoning. De overspannen woningmarkt leidt hierdoor tot onevenredig veel gevallen van scheefwonen. Ondernemers creëren zelf woonruimte voor hun personeel door (bestaande) woningen op te kopen die vervolgens niet meer beschikbaar zijn voor de reguliere woningmarkt. Ook worden hele of gedeeltelijke woningen soms oneigenlijk door particulieren verhuurd aan vakantiegangers.

De woonproblematiek maakt ook dat er voor ouderen weinig tot geen mogelijkheid is om vanuit hun grote (koop)woning kleiner te gaan wonen omdat er geen (betaalbare) kleinere huur- of koopwoningen beschikbaar zijn. Ook voor bewoners met een zorgvraag op de eilanden is niet altijd een alternatief beschikbaar. Tegelijkertijd is er door de vergrijzing op de eilanden behoefte aan meer fysieke en financiële ruimte voor (intra- en extramurale) zorg om voldoende voorzieningen te kunnen bieden aan oudere bewoners en voor mensen met een zorgbehoefte. De onrendabele top vormt bij deze projecten vaak een knelpunt.

De druk op de woningmarkt is hoog, mede vanwege de grote vraag door verschillende doelgroepen, zoals starters, personeel, senioren en pensionado's. Want daar waar mensen aan de wal nog in de omgeving op zoek kunnen naar een huis, kan dat op de eilanden niet. Om te voorkomen dat bewoners (en werknemers) de eilanden verlaten om aan de wal te gaan wonen, moet huisvesting worden geboden die past bij de doelgroep

en hun wensen (maatwerk). Er is behoefte aan een flexibele schil aan woningen om in de vraag te kunnen voorzien. Bijvoorbeeld woningen die je voor verschillende doelgroepen kunt gebruiken in verschillende fases (bijvoorbeeld eerst als eengezinswoning of personeelswoning en later als zorgwoning).

Vergeleken met dorpen van vergelijkbare grootte aan de wal is het voorzieningenniveau op de eilanden hoog. Dit is nodig omdat een achterland ontbreekt en omdat veel voorzieningen, zoals eerstelijnszorg, ook nodig zijn voor onze gasten. Vergrijzing en ontgroening hebben ook hun weerslag op het voorzieningenniveau, bijvoorbeeld doordat de vraag naar vrijwilligers toeneemt maar het aanbod afneemt. Dit zet het voortbestaan van verschillende verenigingen, structuren en vrijwilligersorganisaties onder druk.

Woonproblematiek

FIGUUR 4 RADERTJES WONINGMARKT

Ook bij de woonproblematiek grijpen verschillende radertjes in elkaar. Het oplossen van problemen lukt alleen als meerdere partijen gelijktijdig (en soms volgtijdelijk) aan de raderen draaien, elkaar opzoeken wanneer er obstakels zijn en gebruik maken van de bijzondere positie van de eilanden om maatwerkoplossingen te bedenken.

Niet altijd is duidelijk wat partijen van elkaar verwachten. Ter illustratie: waarom zou een corporatie energie steken in de aanpak van extreme scheefheid, als er geen alternatieven op de markt zijn? Waarom zou een provincie beleidsruimte voor woningbouw bieden als er geen duidelijk kader is waarmee het nut van bouwplannen is aan te tonen? Het is ook daarom van belang dat iedereen zijn best doen om tot oplossingen te komen. Het ene instrument heeft minder effect dan het andere, maar is daarom niet minder belangrijk; alle instrumenten samen maken dat de markt beweegt. Het schema illustreert de grote onderlinge samenhang en complexiteit van het werken aan een beter functionerende woningmarkt. Het overzicht is geen complete weergave; er zijn veel meer 'raderen' of instrumenten waaraan partijen kunnen draaien.

Uit: Figuur & Tekst uit woningmarktanalyse Friese Waddeneilanden-KAW

1.2 Inzet vanuit het programma

Actielijn I Meer passende woningen realiseren
Actielijn II Maatschappelijke voorzieningen optimaliseren

Om de druk op de woningmarkt te verminderen, kan aan een aantal radertjes worden gedraaid. De oplossing is niet het simpelweg bijbouwen van nieuwe woningen, maar het creëren van de juiste woonomgevingen. We willen de doorstroom op gang brengen door meer flexibele en permanente woningen voor zowel (tijdelijk) personeel als ook voor starters te realiseren. Prijzen zullen hierdoor naar verwachting minder snel stijgen en bestaande woningen komen hierdoor vrij voor (jonge) bewoners van de eilanden. Dit is een belangrijke voorwaarde om de huisvestingsproblematiek voor de bewoners van de eilanden op te lossen. Daarnaast is het van belang dat er wordt gereguleerd en gehandhaafd op ongeoorloofd gebruik van permanente woningen en leegstand. Dit is een ingewikkeld proces waarbij hulp van provincies en Rijk gewenst is. Om het voorzieningenniveau te optimaliseren worden slimme (zorg)concepten ontwikkeld. Ook de ontwikkeling van een zorgbuurt waarin wonen en zorg met elkaar worden gecombineerd past hierbij.

Actielijn I Meer passende woningen realiseren

Meer (flexibele) woningen verlagen de druk op de woningmarkt. Hiermee bieden we geschikte en betaalbare huisvesting voor seizoenpersoneel en permanent personeel in met name de gastvrijheidssector. Dit zorgt voor een betere doorstroming op de huizenmarkt.

Concreet betekent dit dat we:

a. Woningmarktverstorende ontwikkelingen (zoals het niet volgens bestemming gebruiken van woningen) inventariseren en aanpakken (bijvoorbeeld door handhaving), de aanpak tussen de eilanden verder afstemmen. En waar nodig intensiveren.
b. Kwalitatief onderzoek uitvoeren naar behoefte aan (tijdelijke) woonruimte.
c. Passende woningen realiseren voor personeel/studenten/starters door o.a. inbreiding en herbestemming. Op alle eilanden worden projecten ondersteund om deze flexibele woonruimte te realiseren door bestaande gebouwen te transformeren, leegstaande gebouwen een nieuwe bestemming te geven en/of inbreidingslocaties te ontwikkelen.
d. Passende woningen realiseren voor permanente bewoning.
e. Projecten ontwikkelen voor concepten waar wonen en zorg worden gecombineerd. Dit houdt levensloopbestendige woningen in, woonunits waar mensen met een indicatie dicht bij een zorginstelling kunnen wonen of complete zorgwoningen. Deze woon-zorg-combinaties bieden betaalbare oplossingen voor bewoners met een zorgbehoefte. Bovendien zal een passend aanbod de doorstroom op de woningmarkt kunnen ondersteunen. Door hierin ook andere maatschappelijke functies een plek te geven ontstaat een innovatieve gemeenschappelijke zorginfrastructuur. Zorgdiensten zoals specialistische medische hulp kunnen op die manier op de eilanden gerichter aan het werk (sluit ook aan bij actielijn II).

f. Ruimte bieden voor pilots met slimme woonconcepten zoals coöperatief bouwen om woningen betaalbaar te houden of doorstroomwoningen die mensen kunnen huren om de periode te overbruggen tot ze een koopwoning hebben gevonden. Dit vereist naast middelen ook ruimte om te experimenteren.

Actielijn II Maatschappelijke voorzieningen optimaliseren

Om voorzieningen te optimaliseren worden slimme zorgconcepten ontwikkeld. Zogenaamde e-healthtoepassingen halen de zorg dichterbij. Het optimaliseren van voorzieningen betreft niet alleen de zorg, maar ook de andere (maatschappelijke) voorzieningen op de eilanden; van multifunctionele gebouwen tot sport vallen binnen de scope van dit programma. Maar ook kunst, cultuur en cultuurhistorie zijn belangrijke dragers voor onze identiteit en juist evenementen dragen bij aan het toeristisch product en zijn tevens motor voor innovaties. Veel van deze inspanningen hebben met elkaar gemeen dat het steeds moeilijker wordt vrijwilligers te betrekken voor uitvoerende en bestuurstaken. Omdat het verenigingsleven van onschatbare waarde is voor de brede welvaart wordt binnen dit programma ingezet op projecten om vrijwilligers beter te faciliteren op verschillende niveaus.

Concreet betekent dit dat we:

g. Behoefte aan optimalisering (maatschappelijke) voorzieningen op eilanden inventariseren.
h. Initiatieven ter optimalisering van het aanbod en de kwaliteit van voorzieningen voor bijvoorbeeld kunst, sport en cultuur ondersteunen. Een voorbeeld hiervan is de ‘IJslandse/Eilander aanpak’. Het aanbieden van veel en diverse naschoolse activiteiten kan het middelengebruik onder de jeugd minimaliseren en het welzijn en geluksgevoel bevorderen. Dit draagt er ook weer aan bij dat de eilander jongeren graag op het eiland blijven en dan met de juiste, passende opleiding (uit lijn 2) en passende (starters)huisvesting een goede baan op het eiland kunnen gaan vervullen.
i. Slimme zorgconcepten (e-health) ontwikkelen en in gebruik nemen.
j. Een ondersteuningsproject voor vrijwilligers opzetten op alle eilanden, van onderop en samen met maatschappelijke instellingen.
k. Projecten opzetten voor multifunctionele accommodaties voor onderwijs-, cultuur-, sport- en maatschappelijke voorzieningen.

PROGRAMMALIJN 2

TOEKOMSTBESTENDIG ONDERNEMEN & ONTWIKKELEN

De eilander economieën zijn grotendeels afhankelijk van toerisme. Dat is een kracht, maar maakt de eilanden tegelijkertijd kwetsbaar. Bedrijven zijn over het algemeen relatief klein en beschikken over weinig innovatiekracht. Er wordt noodzaak gevoeld de economie en het onderwijs te verstevigen en te verbreden. Juist dit blijkt voor eilanden, die afhankelijk zijn van een bootverbinding, in een kwetsbaar gebied liggen en een beperkte schaalgrootte hebben, een veel grotere uitdaging dan aan de vaste wal.

2.1 Eilandspecifieke opgaven

De Waddeneilanden staan voor de uitdaging om leefbaar en vitaal te blijven. Op de eilanden is volop werkgelegenheid, al is die wel eenzijdig want het merendeel van de werkgelegenheid is toerisme gerelateerd. Niet het vinden van werk is een probleem, maar het aantrekken van voldoende gekwalificeerde werknemers. Naast de gastvrijheidssector hebben ook andere sectoren (bijvoorbeeld de zorg) te maken met een tekort aan (gekwalificeerd) personeel. De eerder geschetste overspannen woningmarkt maakt het probleem op de eilanden nog nijpender dan aan de vaste wal omdat werknemers zonder zicht op woonruimte, er niet voor kiezen om op het eiland te (gaan/blijven) werken. Daarnaast is vanwege het eenzijdige werkaanbod verbreding en vernieuwing, die tot innovatie, nieuwe bedrijvigheid en banen leidt, essentieel. Op korte termijn vergroot dit de druk op de woningmarkt, maar het is ook een oplossing voor de gewenste woon - werk balans die permanent het draagvlak voor voorzieningen en bestedingen vergroot.

2.2 Inzet vanuit het programma

Actielijn III	Bredere economie realiseren
Actielijn IV	Gastvrijheidssector verstevigen
Actielijn V	Continuïteit en kwaliteit van het onderwijs verhogen
Actielijn VI	Werken en leren meer combineren

Door in te zetten op leercampussen en proeftuinen voor de sectoren gastvrijheid, maritiem, zorg, duurzaamheid en circulaire economie willen we meer Voortgezet Onderwijsleerlingen op de Waddeneilanden behouden en mogelijk zelfs leerlingen van de wal aantrekken om hun opleiding op een eiland te volgen. Ook willen we onderzoek en innovatie bevorderen. Het lokaal ondernemerschap wordt hierdoor gestimuleerd en dat draagt bij aan een toeristisch product dat eigentijdser & sterker wordt en tegen een stootje kan. Praktisch opgeleide vakmensen zijn bovendien schaars. Door deze op de eilanden op te leiden en te laten werken snijdt het mes aan twee kanten.

Actielijn III Bredere economie realiseren

Bij het verstevigen en verbreden van de economie gaan we als overheden nauw samenwerken met ondernemers en onderwijs (triple helix). Want (nieuwe) ondernemers zijn degenen die deze verbreding werkelijk op gang kunnen brengen. Als gemeenten kunnen we hierin faciliteren en de juiste voorwaarden voor een goed ondernemersklimaat scheppen. Wij verliezen echter niet uit het oog dat toerisme de kurk blijft waarop de eilander economieën drijven. Deze kurk moet sterk genoeg zijn. Het streven is een toeristisch product dat klaar is voor de toekomst, aansluit bij de markt en dat voldoende sterk is om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen.

Concreet betekent dit dat we:

a. Bedrijfsverzamelgebouwen en woon-werklocaties realiseren met werkplekken voor bedrijven/startups/eenpitters/dienstverleners die digitaal willen werken en zich op het eiland willen vestigen. Afstandswerken wordt zo aantrekkelijker gemaakt.
b. Een eilandbrede proeftuinaanpak opzetten voor nieuwe ideeën (de zgn. triple-quintuple helix innovatie; uitleg hierover in bijlage 4). Bestaande proeftuinen zoals Lab Vlieland en de Waddencampus dragen hierin bij aan meer innovatiekracht.
c. Nieuwe vormen van bedrijvigheid stimuleren (nieuwe streekproducten, zilte teelten, projecten op het gebied van Circulaire Economie en Duurzame energie, etc.) (sluit ook aan bij IV).
d. Lokaal (innovatief) ondernemerschap ondersteunen.
   De programmalijn Circulaire Economie draagt bij aan de verbreding van ondernemerschap en werkgelegenheid. Deze nieuwe manier van denken vraagt om een creatieve aanpak. Deze rol wordt vaak opgepakt door jonge, goed opgeleide mensen die via ‘startups’ hun ideeën kunnen waarmaken. De eilanden moedigen dergelijke initiatieven aan en faciliteren ze. De programmalijn Duurzame Energie draagt bij aan de verbreding van de economie doordat de energietransitie veel werk met zich meebrengt (sluit ook aan bij IV).
e. Een innovatie-adviseur voor ondernemers en onderwijs aantrekken, specifiek voor en bekend op de eilanden (sluit ook aan bij IV).

Actielijn IV Gastvrijheidssector verstevigen

Naast de hier genoemde projecten dragen verschillende projecten in de andere actielijnen van deze pijler bij aan het verstevigen van de gastvrijheidssector.

Concreet betekent dit dat we:

f. Stimuleren dat Eilander bedrijven samen gaan optrekken bij gezamenlijke acquisitie en beoordeling/ personeelswerving.
g. Het productaanbod in de gastvrijheidssector helpen doorontwikkelen zodat deze vitaal is op lange termijn.

Actielijn V Continuïteit en kwaliteit van het onderwijs verhogen

De eilanden willen passend, toekomstgericht en kwalitatief hoogstaand onderwijs aanbieden aan hun kinderen en jongeren en daarbij aansluiten bij andere kindvoorzieningen. Om de kwaliteit en continuïteit van het onderwijs te waarborgen en verhogen, liggen er kansen in verdere samenwerking en integratie in zogenaamde leer- en ontwikkelcentra (LOC).

Concreet betekent dit dat we:

h. Inzetten op slimme combinaties van kindvoorzieningen (onderwijs, zorg, opvang, recreatie) om een goede balans te houden tussen financiën, nabijheid en kwaliteit. Hiermee wordt een kwalitatieve impuls gegeven aan het onderwijs en wordt dit toekomstbestendiger. Zo blijven de eilanden ook met minder jongeren en leerlingen een aantrekkelijke vestigingsgemeente voor jonge gezinnen.

i. Doorlopende leerlijnen, slimme samenwerkingsstructuren en een passend onderwijsnetwerk realiseren zodat elk kind op de eilanden de beste mogelijkheden krijgt om zich ‘thuisnabij’ te ontwikkelen. Hierbij gaat het om meer samenwerking onderling, met de wal en met het bedrijfsleven. Ook kunnen digitale toepassingen oplossingen bieden en mogelijk kosten verlagen. Diverse onderwijsinstellingen (PO, VO, Mbo) worden ingezet om goed geschoolde werknemers van de toekomst te vormen en om ook met minder kinderen en leerlingen kwalitatief hoogstaande voorzieningen aan te kunnen blijven bieden (sluit ook aan bij VI).

Actielijn VI Werken en leren meer combineren

Zelf opleiden van jongeren op het eiland en het aantrekken van jonge mensen van buitenaf biedt kansen om te voorzien in de vraag naar goed geschoold personeel. Niet alleen in sectoren waar nu werk is (gastvrijheidssector), maar ook in de toekomst (zorg/energietransitie) om zo een bijdrage te leveren aan het verbreden van de economie. Ook meer innovatiekracht draagt hieraan bij en stimuleert bovendien nieuwe bedrijvigheid.

Concreet betekent dit dat we:

j. Leerwerkinitiatieven ontwikkelen en uitbreiden en inzetten op stages en werkweken eilandbreed.
k. Voor de sectoren toerisme/gastvrijheid, techniek, maritiem, zorg en duurzame energie op de vijf eilanden een dekkend aanbod realiseren voor vervolgonderwijs (mbo, eventueel hbo, wetenschappelijk onderzoek) en om-, her- en bijscholingstrajecten. Bijvoorbeeld door uitbreiding van de Texel/Ameland Academy-aanpak en de MBO-koksopleiding op Terschelling naar andere eilanden en beroepsgroepen (sluit ook aan bij III, V en IV).

PROGRAMMALIJN 3

OPTIMAAL BEREIKBAAR & VERBONDEN

Het staat buiten kijf dat voor de eilanden het vervoer van personen én goederen van groot belang is. De veerboot is, als de schakel in de ontbrekende wegverbinding, misschien wel de belangrijkste voorziening die de eilanden kennen. De veerdiensten vervullen de functie van openbaar vervoer. Deze bereikbaarheid dient jaarrond gewaarborgd te zijn. Door Corona bleek eens te meer hoezeer de boot de levensader is van de eilanden. De eilandereconomieën kwamen pas weer op gang toen de veerdiensten werd toegestaan weer met volledige capaciteit te gaan varen.

3.1 Eilandspecifieke opgaven

Betrouwbare bereikbaarheid (kwalitatief en kwantitatief) is cruciaal voor de economie, leefbaarheid en vitaliteit van de Waddeneilanden. De Waddeneilanden richten zich al jarenlang op ontwikkelingen in de Waddenzee en de gevolgen hiervan op de bereikbaarheid voor bewoners, ondernemers en toeristen.

Ook de voorspelde stijging van de zeespiegel heeft op termijn grote consequenties voor de Waddeneilanden. Alle eilanden hebben buitendijks gelegen gebieden en voorzieningen, zoals de havens/pieren waar de veerboten aanmeren. Dit maakt niet alleen het veilig en leefbaar houden, maar ook het toegankelijk houden van eilanden een majeure opgave. Bij deze klimaatadaptatie hebben de eilanden hulp nodig (zie hiervoor ook de paragraaf over groen-blauwe thema's).

De Waddeneilanden hebben daarnaast de ambitie duurzame en zelfvoorzienende eilanden te zijn met zero-emissie/CO_2-neutraal vervoer. Daarom houden de eilanden zich al een aantal jaren bezig met de doorontwikkeling van het elektrisch auto-, vracht- en openbaar vervoer op de eilanden met plaats voor innovatieve, CO_2-neutrale ontwikkelingen (en andere stoffen zoals stikstof) en actieve begeleiding van ondernemers.

De mobiele en digitale verbindingen zijn niet overal even goed. Op sommige delen van de eilanden is er niet tot nauwelijks mobiel bereik. En ook zijn nog niet alle eilanden (volledig) aangesloten op een glasvezelnetwerk. Ook op momenten (zomerseizoen/festivals) of plekken (campings) waar veel mensen tegelijkertijd gebruik maken van het internet, laat de digitale bereikbaarheid nog wel eens te wensen over. Verder streven alle eilanden naar slimmere vormen van mobiliteit voor personen, goederen en bagage.

3.2 Inzet vanuit het programma

Actielijn VII	Werken aan betere bereikbaarheid
Actielijn VIII	Vervoer verduurzamen
Actielijn IX	Digitale en mobiele dekking optimaliseren

Gezamenlijk werken we aan de ontwikkeling van functioneel en toekomstbestendig emissie-vrij (goederen)vervoer gebaseerd op de behoeften van bewoners, ondernemers en toeristen. Tegelijk zorgt de ontwikkeling van o.a. elektrisch vervoer voor een verduurzaming van het toerisme en het bedrijfsleven op de Waddeneilanden.

Actielijn VII Werken aan betere bereikbaarheid

De (toeristische) infrastructuur staat onder druk. Er ligt een uitdaging om deze te innoveren en tegelijk te verduurzamen. De toeristenstroom vraagt veel van onze infrastructuur, dat geldt bijvoorbeeld voor de afwikkeling van auto- en fietsverkeer, maar ook voor afvalreststromen en klimaatadaptatie. We willen op zoek naar andere vormen van mobiliteit, slim en groen. Binnen deze programmalijn speelt ook de ‘aandacht voor de overkant’. Oplossingen rond mobiliteit op de eilanden vragen ook om een integrale afstemming met de aanlandpunten aan de wal in Den Helder, Harlingen, Holwerd en Lauwersoog, bijvoorbeeld voor de auto’s die daar achterblijven, het stroomlijnen van vervoersstromen (goederen en bagage) en de ketenreis, waar ook de veerboot onderdeel van is.

Concreet betekent dit dat we:

a. Inzetten op verbeterde OV-verbindingen en optimale veerverbindingen (kwalitatief en kwantitatief) om zo de aanvoerhavens, de eilanden zelf en de voorzieningen op de eilanden goed bereikbaar te maken.
b. Pilots voor slimme mobiliteit opzetten, zoals autonoom vervoer en een hub voor goederenvervoer (sluit ook aan bij VIII).

Actielijn VIII Vervoer verduurzamen

Om de stap te maken naar een duurzame en zelfvoorzienende samenleving op de Waddeneilanden willen we verdere reductie van CO_2 (en andere stoffen, zoals stikstof) realiseren. Daarom werken we aan meer zero-emissie vervoer over land en water om zo de balans tussen economie en natuur en landschap te borgen.

Concreet betekent dit dat we:

c. Pilots voor verduurzamen vervoer opzetten, terugdringen vervoersstromen/autoluw, slimme en groene manieren van (bagage)vervoer van en naar de steiger, niet-fossiele brandstoffen en nieuwe boten (minder diepgang, kleiner, duurzame aandrijving) (sluit ook aan bij VII).
d. Stimuleringsprojecten opzetten voor gebruik van fiets-, wandel- en OV voor vervoer naar en op de eilanden en voor bewustwording dat gasten waar mogelijk hun auto vaker aan de wal laten.
e. Flexpools inrichten van elektrische deelauto's aan de wal.
f. Op elk eiland Zero Emissie (ZE-)-zones realiseren.
g. Voldoende elektrische oplaadpunten realiseren op prominente plekken en in nabijheid van de (veer)havens op de Waddeneilanden en aan de wal.

Actielijn IX Digitale en mobiele dekking optimaliseren

Optimale digitale en mobiele dekking is voor veel andere projecten binnen deze pijler een randvoorwaarde, bijvoorbeeld voor verbreding werkgelegenheid en het verstevigen van de gastvrijheidseconomie.

Concreet betekent dit dat we:

h. Inzetten op aanleg van een volledig en dekkend glasvezelnetwerk op alle eilanden zodat er een betere /optimale digitale en mobiele dekking voor zowel bewoners als gasten is op alle eilanden. Als laatste witte vlek moet Terschelling nog volledig van glasvezel worden voorzien. Op de andere eilanden gaat het om optimaliseren van het glasvezelnetwerk.
i. Een onderzoek opzetten naar digitale bereikbaarheid en vervolgacties in beeld brengen. Er wordt een pilot opgestart met 5G; 5G is een randvoorwaarde voor zelfrijdende concepten en voor "real time" metingen van bijvoorbeeld passanten/bezoekers.

PROGRAMMALIJN 4

DUURZAME ENERGIE

Nergens anders in Nederland past duurzame energie zo goed als op de Waddeneilanden. Nergens zijn er zoveel zonuren, wind en zeewater. Het is een overzichtelijk, afgebakend gebied, met een samenleving in het klein. Dit biedt aan innovatieve partijen een unieke kans om processen, systemen en projecten op kleine schaal te testen en toe te passen. Bovendien geeft het eilander bedrijven de kans om bij de koplopers in ontwikkelingen te horen. Het gaat om hoogwaardige werkgelegenheid buiten de toeristische sector, en sluit dus goed aan bij de programmalijn 'toekomstbestendig ondernemen en ontwikkelen'. De ligging in een gebied van wereldklasse past perfect bij een hoge standaard ten aanzien van duurzaamheid. Tegelijkertijd brengt de ligging in Natura 2000-gebied en aan het Unesco Werelderfgoed beperkingen met zich mee. Dit maakt de energietransitie op de Waddeneilanden een grotere uitdaging dan voor regio's aan de vaste wal.

4.1 Eilandspecifieke opgaven

In 2007 hebben de Waddeneilanden afgesproken zich in te zetten om in 2020 zelfvoorzienend te zijn op het gebied van water en energie. Hoewel er flinke stappen zijn gezet, is deze ambitie nog niet volledig gerealiseerd. Ieder eiland legt andere accenten in haar energieambities: van 'zelfvoorzienend' en 'CO_2-neutraal' tot 'koploper zijn'. Dit laat onverlet dat de wens tot zelfvoorzienendheid breed gedeeld wordt. De Waddeneilanden streven ernaar om op het gebied van duurzaamheid en energietransitie onderscheidend te blijven en sneller dan andere regio's hun doelstellingen te bereiken.

De eilanden hebben vergelijkbare uitdagingen die in een gezamenlijk programma aangepakt moeten en kunnen worden. Allereerst betreft dat de energievoorziening. De afhankelijkheid van dure en kwetsbare (Waddenzee)kabels en leidingen vraagt om een maximale inzet voor opwek op (of rond) de eilanden zelf, inclusief het opvangen van de pieken en dalen in energievraag en -aanbod. Daarbij is een focus op technieken met een lage impact op het landschap en natuur essentieel. Dit alles vraagt om een geïntegreerde aanpak van opwek, distributie en opslag van energie. Er is volop ruimte om slimme oplossingen breed toe te passen op de Waddeneilanden. We kunnen onze ambities alleen realiseren in nauwe samenwerking met Rijk, de netbeheerder en vele andere partijen. Uiteraard is leveringszekerheid en een goede prijs voor alle afnemers een randvoorwaarde.

De Waddeneilanden hebben enkele unieke uitdagingen bij het verduurzamen van de woningvoorraad. In de oude dorpskernen, die zo belangrijk zijn voor het toeristisch product, staan veel oude karakteristieke en monumentale gebouwen, die vaak een slecht energielabel hebben en moeilijk te isoleren zijn. Daarnaast bestaat ongeveer de helft van

de woningen uit recreatiewoningen met een zeer divers eigenaarschap. Bouw- en installatiewerkzaamheden op de eilanden zijn relatief kostbaar vanwege transport- en verblijfkosten. De uitdaging voor de verduurzaming van gebouwen sluit nauw aan bij de opgave om een goede en betaalbare woningvoorraad te hebben en stappen te zetten in de circulaire economie.

4.2 Inzet vanuit het programma

Actielijn X	Energiesysteem robuuster en innovatiever maken
Actielijn XI	Eilander gebouwen sneller verduurzamen
Actielijn XII	Eilander eigenaar- en ondernemerschap in de energietransitie

De inzet op de genoemde actielijnen biedt een kans om de lokale economie te versterken en meer divers te maken, door nieuwe vormen van werkgelegenheid in de energietransitie, maar ook om de unieke leefomgeving en biodiversiteit te behouden en te verbeteren. Met een gezamenlijke inzet op de actielijnen zorgen we ervoor dat

- Op alle eilanden maximaal energie bespaard wordt door isolatie en bestaande verduurzamingsoplossingen.
- Er maximaal opgewekt wordt binnen het eilanderenergiesysteem en het maatschappelijk draagvlak.
- Lokaal verbruik en lokale opwek in evenwicht zijn. Voor de pieken worden slimme energieoplossingen per eiland gerealiseerd.
- De eilander energiecoöperaties en bevolking een toonaangevende rol spelen in de energietransitie en eigenaar zijn van de middelen voor opwek en opslag van duurzame energie.

Actielijn X Energiesysteem robuuster en innovatiever maken

De huidige en verwachte ontwikkelingen op het gebied van decentrale en duurzame energieproductie maken het onvermijdelijk dat er anders omgegaan zal moeten worden met de energie-infrastructuur op de Waddeneilanden en naar de wal. We moeten opwek, gebruik en opslag van energie goed in balans brengen voor ieder eiland. Op deze manier realiseren we een betrouwbaar en zelfvoorzienend energiesysteem dat aansluit bij de betreffende unieke eilandbehoefte. In sommige gevallen zijn nieuwe marktmodellen nodig om decentrale en duurzaam opgewekte energie op een slimme en efficiënte manier te verdelen en te beheren.

Het is in het belang van de eilanden om alle opties voor opwek en opslag van duurzame energie in te zetten. We denken daarbij aan wind en zon, maar ook aan waterstof, batterij- en andere vormen van opslag, warmte en energie uit (zee)water. We bieden ruimte aan kleinschalige pilots, maar zetten ook fors in op opschaling en bewezen technieken.

Door een integrale aanpak ontstaat er een unieke mogelijkheid om deze nieuwe marktmodellen te ontwikkelen en te testen op een beheersbare maar marktwaardige schaal. Nederland kan door het in de praktijk testen en invoeren van slimme energiesystemen op de Waddeneilanden een leidinggevende positie in Europa nemen op het gebied van Smart Grids en energietransitie. De Waddeneilanden vormen namelijk bij uitstek dé proeftuin voor slimme, efficiënte energiesystemen en innovatieve ontwikkelingen. Flexibiliteit om af te wijken van regelgeving kan daarbij soms nodig zijn.

Concreet betekent dit dat we:

a. Pilot opzetten voor innovatieve systeemintegratie (sluit ook aan bij XII).
b. Inzetten op aanleg van innovatieve (zee)warmtenetten (sluit ook aan bij XII).

Actielijn XI Eilander gebouwen sneller verduurzamen

We willen de verduurzaming van de gebouwen versnellen door onder andere fors in te zetten op voorlichting, het organiseren van schaalvoordeel door gezamenlijke inkoopacties, het ontsluiten van fondsen op Rijks- en mogelijk Europees niveau en het uitwisselen van kennis en ideeën. De verduurzaming biedt ook goede kansen om met eilander bouw- en installatiebedrijven meer circulair te gaan bouwen. We zoeken de samenwerking met de bouwsector en partijen als de Vereniging Circulair Fryslân om dit actief te stimuleren.

Concreet betekent dit dat we:

c. Participatieprojecten energietransitie opzetten met inwoners en ondernemers (sluit ook aan bij XII).
d. Besparingsprojecten opzetten met inwoners, ondernemers en (recreatie)huizenbezitters (sluit ook aan bij XII).
e. Innovatieve oplossingen voor recreatiewoningen ontwikkelen samen met (noordelijke) kennisinstellingen en bedrijfsleven.

Actielijn XII Eilander eigenaarschap en ondernemerschap in de energietransitie

Eilanders zijn gewend om hun eigen boontjes te doppen en de zaken op hun eigen manier aan te pakken. De wens om zelfvoorzienend te zijn zit in de eilander genen. Niet voor niets zijn veel duurzame energieprojecten volledig in lokale handen. Daarin zitten de eilanden in de kopgroep als het gaat om de ambitie uit het Klimaatakkoord ten aanzien van lokaal eigenaarschap. We streven naar honderd procent lokaal eigenaarschap voor alle projecten voor de opwek en opslag van duurzame energie op de Waddeneilanden. We willen dat de werkgelegenheid die voortkomt uit de eilander projecten zoveel mogelijk landt op de eilanden zelf. We werken samen met bedrijven en kennisinstellingen om deze ambitie te realiseren.

Concreet betekent dit dat we:

f. Gecoördineerd onderzoek gaan doen naar en verwerving van regionale, nationale en Europese subsidies en andere fondsen (sluit ook aan bij X en XI).
g. Het opstellen van een langetermijnplanning zelfvoorzienendheid in de energievoorziening op alle eilanden faciliteren (XII).

PROGRAMMALIJN 5

CIRCULAIRE ECONOMIE

Circulaire Economie is een opgave die alle programmalijnen raakt. Uitgangspunt van ons programma is dan ook om dat wat we binnen de programmalijnen doen 'zo circulair mogelijk' te doen. De uitgangspunten van een circulaire economie vragen nog wel om een stevige verankering op onze eilanden. Dit gaat dan om bewustwording, een gunstig ontwikkelklimaat voor Circulaire Economie, het verwaarden van productstromen en omgaan met water. Deze staan centraal in programmalijn 5.

5.1 Eilandspecifieke opgaven

Circulariteit past uitstekend bij de eilanden. Grondstofstromen zijn bijvoorbeeld goed inzichtelijk te maken omdat dat wat niet op het eiland aanwezig is, bijna altijd per boot aangevoerd moet worden. De eilanden zetten zich via verschillende programma's en initiatieven al jaren in voor het ontwikkelen van leefbare, aantrekkelijke, schone, duurzame en zelfvoorzienende eilanden. In het begin lag de focus hierbij op zelfvoorzienend worden voor energie en water. Door (lokale) dynamiek en voortschrijdend inzicht is dit streven verruimd. De eilanden willen ook graag zelfvoorzienend(er) worden voor grondstoffen, bijvoorbeeld door afvalstromen te reduceren en lokaal te hergebruiken en meer lokale voedselproductie te realiseren. Juist door de specifieke eilandsetting is een circulaire economie een kansrijk perspectief. Tegelijkertijd zijn de uitdagingen op de schaal van een eiland extra groot, omdat de mogelijkheden vaak juist kleiner zijn. Naast de gemeentelijke organisaties zijn ook de bedrijven gemiddeld klein van omvang, de innovatiekracht is daardoor beperkter. Maar ook de volumes (in termen van grondstofstromen) zijn relatief klein ten opzichte van andere regio's. Afvalverwerking is daarom op de schaal van een eiland vaak minder efficiënt dan in regionale structuren aan de wal. Dit vraagt om creatieve oplossingen en het uitvoeren van gerichte pilots om daarmee de nodige praktijkervaring op te doen en een circulaire transitie op gang te brengen. Een transitie die de eilander economieën niet alleen duurzamer maakt maar ook robuuster. Om dit te bewerkstelligen wordt nadrukkelijk de samenwerking met ondernemers, overheden, kennisinstellingen, festivals en bestaande netwerken en ondersteuningsstructuren gezocht in de vorm van proeftuinen (de zgn. triple-quintuple helix innovatie; uitleg hierover in bijlage 4)

5.2 Inzet vanuit het programma

Actielijn XIII	Gunstiger ontwikkelklimaat voor circulaire economie
Actielijn XIV	Dat wat het eiland biedt optimaal benutten
Actielijn XV	Slimmer omgaan met water

Dit programma dient als raamwerk om richting en focus aan circulaire ontwikkeling te geven. Circulaire Economie is geen project maar een proces: het is nooit klaar. Het is en blijft een dynamisch proces dat net als het getij in beweging blijft. De ambitie is om een proces in beweging te krijgen dat, vanuit het circulaire gedachtengoed, een duurzame ontwikkeling op de eilanden in gang zet. De eilanden kenmerken zich door kleinschaligheid en de kracht zit dan ook in de optelsom van een veelheid aan kleinschalige initiatieven waardoor je daadwerkelijk een circulair (eco)systeem ontwikkelt. Het zijn juist die projecten die zichtbaar zijn op de eilanden die zorgen voor acceptatie en beweging. Beweging naar een systeem dat bijdraagt aan verbreding van de economie, werkgelegenheid en leefbaarheid. Geen icoonpro*ject* dus, maar een icoonpro*ces*.

Actielijn XIII Gunstiger ontwikkelklimaat voor Circulaire Economie

Met meer coördinatie van de aanwezige inzet en investeringen, versterken we huidige en toekomstige projecten. Door intensievere samenwerking inspireren bedrijven en organisaties elkaar en vanuit een totaalbenadering weten zij de weg naar regelingen beter te vinden en te benutten. Hierdoor genereer je vanuit de samenhang een sneeuwbaleffect (1+1=3).

Uitgangpunt is het bieden van concrete handelingsperspectieven waar ondernemers, overheid, onderwijs, inwoners en gasten mee aan de slag kunnen: een gunstig ontwikkelklimaat voor Circulaire Economie. Initiatieven en projecten die aansluiten bij dit programma worden ondersteund met kennis, netwerk en/of middelen.

Concreet betekent dit dat we:

a. Trajecten opzetten gericht op kennis-, innovatie- en talentontwikkeling.
b. Projecten opzetten voor ondernemers om te kunnen ontwikkelen naar pilots en start-ups (i.s.m Ynbusiness, proeftuinen en kennisinstellingen en -platforms) (sluit ook aan bij XIV).

Actielijn XIV Dat wat het eiland biedt optimaal benutten

Concreet betekent dit dat we:

c. Per eiland grondstofstromenanalyses uitvoeren (en bestaande analyses verdiepen).
d. Festivals en evenementen sterker benutten door deze Circulair op te zetten (sluit ook aan bij XIII).
e. Een pilot gescheiden inzameling bedrijfsafval opzetten.
f. Een project Wadden plasticvrij opzetten.
g. Projecten opzetten voor het goed benutten van reststromen: bouwmaterialen hergebruiken en groene reststromen.
h. Op elk eiland een project opzetten met lokale voedselproductie en streekproducten.
i. Een verkenning uitvoeren naar de mogelijkheden van ‘circulaire ambachtscentra’ op de eilanden.

Actielijn XV Slimmer omgaan met water

Concreet betekent dit dat we:

j. Per eiland een integraal waterplan opstellen.
k. Een project opzetten voor stimuleren van circulaire rioolwaterzuiveringsinstallaties
l. Een project opzetten voor het stimuleren van waterbesparing en waterhergebruik (sluit ook aan bij XV, XIV).

Investeringsraming

Een accurate raming maken van de totale investeringen binnen het Programma Waddeneilanden (van zowel capaciteit als investeringen) kan pas als je precies weet wat je wilt gaan doen, wat de omvang per project op elk eiland is en welke inzet daarvoor nodig is. Dit gebeurt in fase II als de programmalijnen worden uitgewerkt op projectniveau.

Om in dit plan toch een denkrichting te geven over de orde van grootte, staat in onderstaande tabel welke verdeling van middelen we grofweg verwachten bij de uitvoering van het programma.

Programmalijnen	Raming
PROGRAMMALIJN 1 GOED WONEN & LEVEN	12.000.000
PROGRAMMALIJN 2 TOEKOMSTBESTENDIG ONDERNEMEN & ONTWIKKELEN	7.000.000
PROGRAMMALIJN 3 OPTIMAAL BEREIKBAAR & VERBONDEN	4.000.000
PROGRAMMALIJN 4 DUURZAME ENERGIE	4.000.000
PROGRAMMALIJN 5 CIRCULAIRE ECONOMIE	6.000.000
GOVERNANCE & ORGANISATIE	3.000.000
TOTAAL PROGRAMMA WADDENEILANDEN	36.000.000

FIGUUR 5 RAMING VAN DE PROGRAMMALIJNEN

Het zwaartepunt van de investeringen ligt bij de drie Programmalijnen die de eilandspecifieke opgaven en problematiek het meest raken en waarvoor weinig andere financieringsbronnen beschikbaar zijn. Duurzame Energie en Circulaire Economie kennen zeker ook eilandspecifieke aspecten, en de benodigde investeringen hiervoor zijn vele malen hoger dan de hierboven genoemde bedragen, maar ze sluiten ook nauwer aan bij uitdagingen die voor alle gemeenten in Nederland gelden. Voor deze twee programmalijnen kijken we aanvullend ook naar andere financieringsbronnen en (Europese) subsidies.

Financiering

Voor 2021 zijn er in de gemeentebegrotingen en in de begroting van de GR nog geen middelen gereserveerd voor de uitvoering van het programma. Het jaar 2021 wordt vooral gebruikt voor het uitwerken van de programmalijnen op projectniveau en het opzetten van de programma-organisatie (fase II). Hiervoor trekt het Samenwerkingsverband een kwartiermaker aan die fase II samen met eilander betrokkenen en stakeholders uitwerkt.

Maar ook als we vanaf 2022 wel bedragen reserveren in de eilander begrotingen, gaat de omvang van ons Programma onze begrotingen ver te boven. Het programma kan dus niet worden gerealiseerd zonder externe financiering. Daarom doen wij voor een deel een beroep op het Rijk en de beide provincies. Voor de geraamde omvang van €36.000.000 over 5 jaar denken we aan een verdeling van 50% door het Rijk, 25% door de beide provincies en 25% door de 5 eilanden.

Bovenop de in de tabel genoemde budgetten van Rijk en provincies zoeken we voor middelen op projectniveau ook aansluiting bij bronnen en programma's als het klimaatakkoord, het Waddenfonds, Europese subsidies voor energietransitie, circulaire economie en de agenda Waddengebied 2050. Ook kijken we bij projecten naar aanvullende investeringen door deelnemende partijen, het onderwijs, zorginstellingen, woningcorporaties en ondernemers. De investeringskracht van de eilanderondernemers is echter niet heel groot vanwege de relatief geringe omvang van de meeste eilander bedrijven. Daar bovenop komt dat de Coronacrisis juist deze eilanderondernemers hard raakt omdat deze veelal afhankelijk zijn van het toerisme. Dat maakt gerichte investeringen en subsidies van de overheden voor hen des te belangrijker.

Meer over mogelijke financieringsbronnen per programmalijn staat in bijlage 2.

Labeling middelen

Over de labeling van middelen gaan we graag in gesprek met Rijk en provincies. Als eilanden zetten we in op een lump-sumaanpak waarbij de middelen uit de verschillende bronnen worden gebundeld om ingezet te kunnen worden voor het hele programma. Dit geeft meer ruimte en voorkomt administratieve rompslomp die ontstaat als er voor elk project een aparte subsidieaanvraag met bijbehorende verantwoording nodig is op basis van andere voorwaarden.

Doelen van partners en beleidsontwikkelingen

Het Programma Waddeneilanden staat niet op zichzelf, maar komt tot stand binnen de context van huidige en toekomstige (beleids)ontwikkelingen op de eilanden en van partners. Twee meer integrale lichten we hier kort toe.

Omgevingsvisie

De op te stellen gemeentelijke omgevingsvisies geven een beeld van 'wat voor eiland(en) we willen zijn' en zijn daarmee op verschillende niveaus van invloed op het gemeentelijk beleid met betrekking tot de fysieke leefomgeving. Dus ook op dit programma. De thema's die de kern van het programma vormen, zullen raakvlakken hebben met de omgevingsvisies en vice versa. Projecten die binnen het programma worden opgepakt kunnen niet los worden gezien van de omgevingsvisies en zullen daar dan ook altijd aan getoetst moeten worden. Anderzijds geeft het programma een beeld van de uitdagingen en kansen voor de eilanden, die als input voor de omgevingsvisies kunnen dienen.

Sustainable Development Goals SDG's

Brede welvaart betreft niet alleen het hier en nu in de eigen omgeving, maar ook in hoeverre dit welvaartsstreven een druk legt op volgende generaties in Nederland (brede welvaart 'later') en op andere landen (brede welvaart 'elders). In ons programma nemen we de 17 Global Goals nadrukkelijk mee, bijvoorbeeld in de programmalijnen Duurzame Energie en Circulaire Economie. Texel en Schiermonnikoog zijn al officiële Global Goals-gemeenten.

Meer over de aansluiting bij beleidsontwikkelingen en doelen van partners is te vinden in bijlage 3.

Samenwerkende partijen en stakeholders

Om onze ambitie te bereiken, werken we als Waddeneilanden nauw samen in dit Programma. We schalen op waar we al goed in zijn en daardoor worden we efficiënter en leren we sneller. Bij een groot aantal projecten worden bovendien de partners uit de triple helix (overheid, ondernemingen en onderwijs: de 3O's) betrokken.

Deze partners worden ingezet voor de sturing van de uitvoering, het aanjagen van nieuwe initiatieven, trekken van projecten, delen van kennis en kunde en experimenteerruimte. Het samenwerkingsverband de Waddeneilanden heeft hierin een spilfunctie. Ook inwoners, maatschappelijke organisaties en andere stakeholders worden nauw betrokken.

Meer voorbeelden van partijen en stakeholders waarmee we willen samenwerken staan in bijlage 4.

Governance

De Gemeenschappelijke Regeling/Samenwerkingsverband De Waddeneilanden is eindverantwoordelijk voor het Programma. De governance is nog niet tot in detail ingevuld, maar op hoofdlijnen kunnen we zeggen dat die bestuurlijk gezien aansluit bij bestaande structuren binnen de GR van het Samenwerkingsverband; het Algemeen Bestuur (AB), het Dagelijks Bestuur (DB) en de Directieraad (DR). Over het beschikbaar stellen van de gevraagde financiële middelen besluiten de eilander gemeenteraden.

Voor het programma wordt een Stuurgroep samengesteld, met vertegenwoordigers uit AB, DB, DR en de programma-organisatie. Met Rijk, provincies en waterschappen maken we graag verdere afspraken over de wijze waarop zij, op bestuurlijk niveau, aansluiten bij de stuurgroep en betrokken blijven bij dit programma.

Op ambtelijk niveau wordt een programma-organisatie ingericht voor de uitvoering van het programma. In deze organisatie zijn de volgende rollen voorzien: een programmamanager, per programmalijn een trekker, teammedewerkers en enkele ondersteuners voor secretariële taken, financiën, subsidies, communicatie en lobby. De programmamanager en de vijf trekkers werken voor alle vijf de eilanden. Per programmalijn werkt de trekker samen met een team van inhoudelijk betrokken beleidsambtenaren die vanuit de vijf eilander organisaties worden afgevaardigd.

Per programmalijn wordt verder samengewerkt met ambtenaren van Rijk en provincies en met betreffende stakeholders vanuit onderwijs, ondernemers, inwoners en maatschappelijke organisaties.

Monitoring en evaluatie

Onderdeel van het programma is een monitoringsstructuur waarmee de voortgang per project, de financiën, de maatschappelijke impact en de bestuurlijke dynamiek worden bijgehouden en waar nodig bijgestuurd met nieuwe maatregelen/instrumenten.

Monitoring van de uitvoering en de impact van de projecten op de regionale economie vindt plaats per programmalijn en op drie verschillende niveaus in: projecten, coproductie en effecten. Per programmalijn kiezen we een aantal instrumenten, waaronder CBS-monitors.

Meer monitoringsinstrumenten staan in bijlage 5.

HET PROGRAMMA IN ÉÉN OOGOPSLAG

De actielijnen en inspanningen die een bijdrage leveren aan het bereiken van onze ambitie, staan bij elkaar in figuur 6A&B op de volgende pagina's. Hiermee is in één oogopslag te zien wat we in het programma gaan doen.

FIGUUR 6A PROGRAMMA IN ÉÉN OOGOPSLAG

De Waddeneilanden... vijf bloeiende, levendige gemeenschappen - nu en in de toekomst

GOED WONEN & LEVEN

I Meer passende woningen realiseren

Woningmarkt-verstorende otwikkelingen inventariseren en aanpakken

Kwalitatief onderzoek naar behoefte (tijdelijke) woonruimte

Passende woningen voor personeel studenten & starters door o.a. inbreiding en herbestemming

Passende woningen voor permanente bewoning

Concepten ontwikkelen voor woon-zorg combinaties

Ruimte bieden voor pilots met slimme woonconcepten

II Maat-schappelijke voorzieningen optimaliseren

Behoefte aan optimalisering voorzieningen inventariseren

Initiatieven ter optimalisering aanbod en kwaliteit voorzieningen ondersteunen

Slimme zorgconcepten ontwikkelen en in gebruik nemen

Ondersteunings-project voor vrijwilligers opzetten

Projecten opzetten voor multifunctionele accommodaties voor onderwijs-, cultuur-, sport- en maatschappelijke) voorzieningen

TOEKOMSTBESTENDIG ONDERNEMEN & ONTWIKKELEN

III Bredere economie realiseren

Bedrijfsverzamel-gebouwen en woon-werklocaties realiseren

Eilandbrede proeftuinaanpak opzetten voor nieuwe ideeën

Nieuwe vormen bedrijvigheid stimuleren

Lokaal (innovatief) ondernemerschap ondersteunen

Innovatie-adviseur voor ondernemers en onderwijs aantrekken

IV Gastvrijheids-sector verstevigen

Gezamenlijke acquisitie & werving door bedrijven stimuleren

Productaanbod gastvrijheids-sector helpen doorontwikkelen

V Continuïteit en kwaliteit van het onderwijs verhogen

Inzetten op slimme combinaties van kindvoorzieningen

Doorlopende leerlijnen, slimme samenwerkings-structuren en een passend onderwijsnetwerk realiseren (thuisnabij ontwikkelen)

VI Werken en leren meer combineren

Leerwerk-initiatieven ontwikkelen en uitbreiden en inzetten op stages en werkweken

Dekkend aanbod vervolgonderwijs (mbo, hbo, wetenschappelijk onderzoek) realiseren voor sectoren toerisme/ gastvrijheid, techniek, maritiem, zorg en duurzame energie

OPTIMAAL BEREIKBAAR & VERBONDEN

VII Werken aan betere bereikbaarheid

Inzetten op verbeterde OV-verbindingen en optimale veerverbindingen (kwalitatief en kwantitatief)

Pilots voor slimme mobiliteit opzetten (zoals autonoom vervoer en hub voor goederenvervoer)

VIII Vervoer verduurzamen

Opzetten pilots verduurzamen vervoer (autoluw, bagagevervoer, niet-fossiele brandstoffen en andere boten)

Stimulerings-projecten voor gebruik fiets-, wandel- en OV-netwerk en bewustwording

Flexpools inrichten van elektrische deelauto's aan de wal ZE-zone per eiland

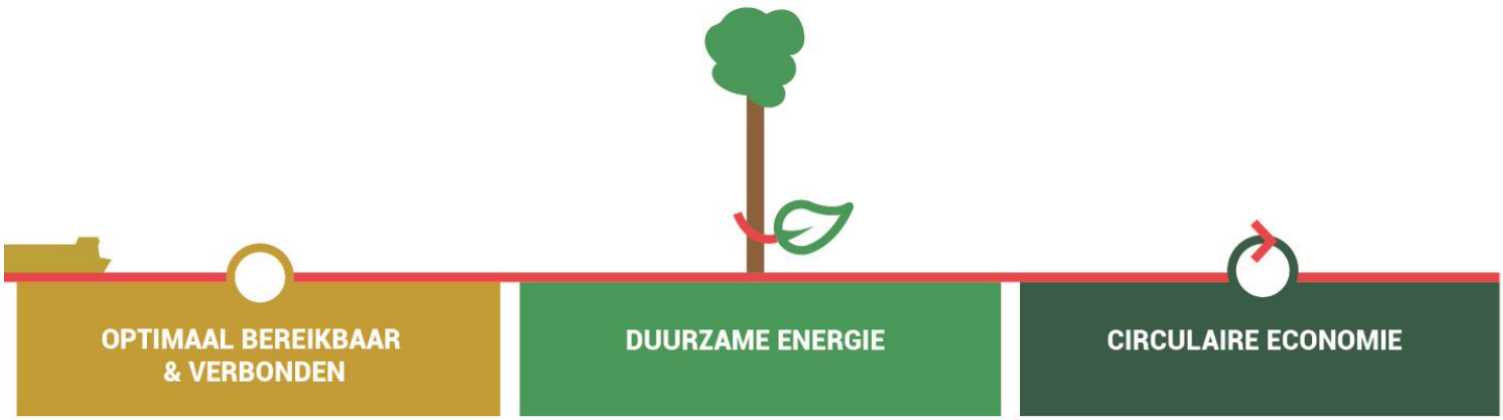
Voldoende elektrische oplaadpunten realiseren op prominente plekken en in nabijheid van de (veer)havens (op eiland en aan de wal)

IX Digitale en mobiele dekking optimaliseren

Optimaliseren glasvezelnetwerk (volledig dekkend netwerk)

Onderzoek mogelijkheden verbeteren digitale bereikbaarheid en vervolgacties

FIGUUR 6B PROGRAMMA IN ÉÉN OOGOPSLAG

OPTIMAAL BEREIKBAAR & VERBONDEN			DUURZAME ENERGIE			CIRCULAIRE ECONOMIE		
VII Werken aan betere bereikbaarheid	VIII Vervoer verduurzamen	IX Digitale en mobiele dekking optimaliseren	X Energiesysteem robuuster en innovatiever maken	XI Eilander gebouwen sneller verduurzamen	XII Eilander eigenaar- en ondernemer-schap in de energietransitie	XIII Gunstiger ontwikkel-klimaat voor circulaire economie	XIV Dat wat het eiland biedt optimaal benutten	XV Slimmer omgaan met water
Inzetten op verbeterde OV-verbindingen en optimale veerverbindingen (kwalitatief en kwantitatief) Pilots voor slimme mobiliteit opzetten (zoals autonoom vervoer en hub voor goederenvervoer)	Opzetten pilots verduurzamen vervoer (autoluw, bagagevervoer, niet-fossiele brandstoffen en andere boten) Stimulerings-projecten voor gebruik fiets-, wandel- en OV-netwerk en bewustwording Flexpools inrichten van elektrische deelauto's aan de wal ZE-zone per eiland Voldoende elektrische oplaadpunten realiseren op prominente plekken en in nabijheid van de (veer)havens (op eiland en aan de wal)	Optimaliseren glasvezelnetwerk (volledig dekkend netwerk) Onderzoek mogelijkheden verbeteren digitale bereikbaarheid en vervolgacties	Pilot opzetten voor innovatieve systeemintegratie Inzetten op aanleg innovatieve (zee)warmte-netten	Participatie-projecten energietransitie opzetten met inwoners en ondernemers Besparings-projecten opzetten met inwoners, ondernemers en (recreatieve) huizenbezitters Innovatieve oplossingen voor recreatiewoningen ontwikkelen samen met (noordelijke) kennisinstellingen en bedrijfsleven	Onderzoek naar- en verwerving van regionale, nationale en EU-subsidies en andere fondsen Opstellen langetermijn-planning zelfvoorzienend-heid in energie-voorziening op alle eilanden faciliteren	Trajecten opzetten gericht op kennis-, innovatie- en talentontwikkeling Projecten opzetten voor ondernemers om te kunnen ontwikkelen naar pilots en start-ups	Per eiland grondstofstromen analyses uitvoeren (of verdiepen) Festivals/evene-menten sterker benutten door circulaire opzet Pilot gescheiden inzameling bedrijfsafval Project Wadden plasticvrij Projecten voor het goed benutten van reststromen: bouwmaterialen en groene reststromen Op elk eiland project met lokale voedselproductie/ streekproducten Verkenning mogelijkheden 'circulaire ambachtscentra' op de eilanden	Per eiland een integraal waterplan opstellen Een project opzetten voor het stimuleren van circulaire rioolwater-zuiverings-installaties Een project opzetten voor het stimuleren van waterbesparing en waterhergebruik

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 Samenhang programmalijnen

De opgaven hangen onderling met elkaar samen. Per programmalijn geven we een aantal voorbeelden van samenhang met de andere programmalijnen.

PROGRAMMALIJN 1 GOED WONEN & LEVEN

In deze programmalijn is er samenhang met:
Programmalijn 2 Ondernemen & Ontwikkelen
- Personeelshuisvesting
- Onderwijs
- Toeristische functie van voorzieningen

Programmalijn 3 Bereikbaar & Verbonden
- Goede fysieke bereikbaarheid van de eilanden en van voorzieningen is van belang voor inwoners
- Goede digitale en mobiele bereikbaarheid van de eilanden is van belang voor inwoners

Programmalijn 4 Integrale Energiesystemen
- Nul-op-de-meter bouwen

Programmalijn 5 Circulaire Economie
- Circulair Bouwen
- Inclusieve maatschappij

PROGRAMMALIJN 2 TOEKOMSTBESTENDIG ONDERNEMEN & ONTWIKKELEN

In deze programmalijn is er samenhang met:
Programmalijn 1 Wonen & Leven
- Personeelshuisvesting is van belang voor ondernemers en werknemers
- Voorzieningen bieden ook werkgelegenheid

Programmalijn 3 Bereikbaar & Verbonden
- Goede fysieke bereikbaarheid van de eilanden en van voorzieningen is van belang voor ondernemers en gasten
- Goede digitale en mobiele bereikbaarheid van de eilanden is van belang voor ondernemers en gasten

Programmalijn 4 Integrale Energiesystemen
- Het werk dat voortkomt uit de energietransitie draagt bij aan nieuwe werkgelegenheid en ondernemerschap

Programmalijn 5 Circulaire Economie
- Draagt bij aan nieuwe werkgelegenheid en ondernemerschap

PROGRAMMALIJN 3 OPTIMAAL BEREIKBAAR & VERBONDEN

In deze programmalijn is er samenhang met:
Programmalijn 1 Wonen & Leven

- Meer forensenvervoer vermindert de druk op de woningmarkt (op de grote eilanden is dit een optie, de kleine eilanden willen inwoners bij voorkeur behouden).
- Niet op de eilanden aanwezige voorzieningen aan de wal zijn goed bereikbaar

Programmalijn 2 Ondernemen & Ontwikkelen

- Voor het faciliteren van een goed en innovatief ondernemersklimaat zijn goede digitale verbindingen een randvoorwaarde.

Programmalijn 4 Integrale Energiesystemen

- Energietransitie brengt slimme mobiliteit dichterbij

PROGRAMMALIJN 4 DUURZAME ENERGIE

In deze programmalijn is er samenhang met:
Programmalijn 1 Wonen & Leven

- Nieuwbouw duurzaam & circulair bouwen
- Bestaande bouw gasloos, 0-op-de-meter en/of verduurzamen

Programmalijn 2 Werken & Ontwikkelen

- Grootste knelpunt in de energietransitie is niet het geld maar het tekort aan vakmensen en organisatiekracht om de maatregelen uit te voeren.

Programmalijn 3 Bereikbaar & Verbonden

- Energietransitie brengt slimme mobiliteit dichterbij en omgekeerd draagt slimme (elektrische) mobiliteit bij aan energiebesparing
- Duurzame mobiliteit en openbaar vervoer
- In lijn met Majeure Opgave Eilanden op eigen Kracht uit het Investeringskader Waddenfonds

Programmalijn 5 Circulaire Economie

- Duurzame eilanden vormen een onlosmakelijk deel van de ambitie vanuit circulaire economie. Het is belangrijk de maatregelen uit deze programmalijn af te stemmen en zo mogelijk te integreren met de maatregelen t.b.v. Circulaire Economie.

PROGRAMMALIJN 5 CIRCULAIRE ECONOMIE

In deze programmalijn is er samenhang met:
Programmalijn 1: Wonen & Leven

- Flexibel bouwen is nauw verbonden met Circulaire Economie. Door flexibel te bouwen kun je inspelen op de behoeften van de tijd en als deze behoeften veranderen dan kun je aanpassingen doen waarbij grondstoffen gemakkelijk hergebruikt kunnen worden. Speciale aandacht is wenselijk voor particuliere recreatiewoningen. Doordat deze niet worden gezien als hoofdverblijf of bedrijf vallen ze bij subsidieregelingen en stimuleringsmaatregelen vaak tussen wal en schip.
- Inclusiviteit is een belangrijk onderdeel van Circulaire Economie, bijvoorbeeld door samenwerking tussen toerisme en zorg en tussen scholen en sportclubs.

Programmalijn 2: Ondernemen & Ontwikkelen:

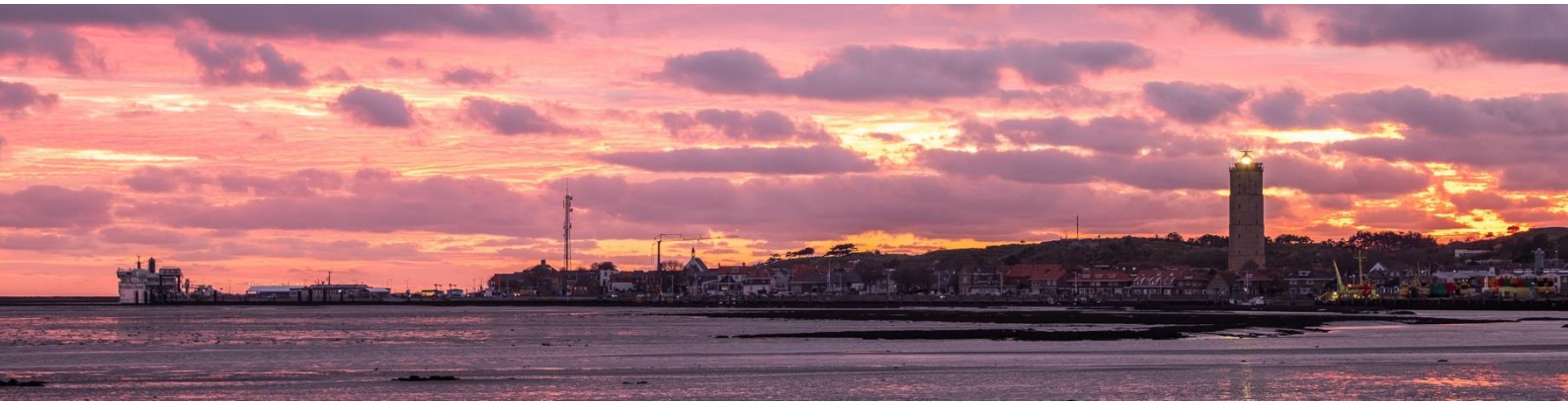
- De Waddencampus is een belangrijk en logisch kenniscentrum om een rol te spelen in de bewustwording en kennisontwikkeling.
- Via leerwerkbedrijven kan ingezet worden op de inclusieve samenleving/participatie: Via leer/werktrajecten kunnen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt ook bijdragen aan de doelstellingen rondom CE.
- Samenwerking tussen toerisme en zorg

Programmalijn 3 Optimaal Bereikbaar & Verbonden

- Kijken hoe het aantal vervoersstromen verminderd kan worden, dan kijken hoe dat zo efficiënt en effectief mogelijk kan met zo weinig mogelijk CO2 uitstoot (R-ladder).
- Aansluiten bij de ambities voor mobiliteit. Via STOMP-model (‘**S**tappen & **T**rappen’ stimuleren, **O**V, **M**obility as a Service (MaaS), **P**rivéauto)

Programmalijn 4 Integrale Energiesystemen

- Duurzame eilanden vormen een onlosmakelijk deel van de ambitie vanuit circulaire economie. Het is belangrijk de maatregelen uit deze programmalijn af te stemmen en zo mogelijk te integreren met de maatregelen t.b.v. Circulaire Economie.

BIJLAGE 2 Aanvullende financieringsbronnen

In fase II wordt elke programmalijn nader uitgewerkt in een projectenlijst met daarin opgenomen wat in het project gerealiseerd wordt, door wie, met welke financiering en welke planning.

Onze inschatting is dat we, naast eigen gemeentelijke bijdragen, voor ondersteuning binnen deze programmalijn (mogelijk) een beroep kunnen doen op de volgende andere fondsen en subsidies.

PROGRAMMALIJN 1 GOED WONEN & LEVEN

- Volkshuisvestingsfonds voor leefbaarheid en duurzaamheid
- Rijk (o.a. Regeling voor verduurzaming maatschappelijke gebouwen, Volkshuisvestingsfonds, Rijksregeling Flexpools, Herstructurering/Transitiefonds (alle nog in ontwikkeling)
- Provincies
  Noord-Holland: Sport, Verduurzaming accommodaties, Versnellingsgeld Woningbouw, Woonfonds
  Fryslân: 'Friese Projecten Machine' als mogelijk haakje naar Europese subsidies
- Iepen Mienskipsfûns, inclusief dorpshuizenregeling
- Fytsimpuls voor veiligheid
- Budget Lokale Innovaties\
- EU-subsidies (ESF)
- KNHM-fondsen
- Huisartsenregeling: kosten voor adviseur tot € 5000
- Bijdragen van:
    - Bedrijfsleven
    - Zorgverzekeraars
    - Woningcoöperaties

PROGRAMMALIJN 2 TOEKOMSTBESTENDIG ONDERNEMEN & ONTWIKKELEN

- Rijk/Provincies/lokale overheden
- 'Friese Projecten Machine' als mogelijk haakje naar Europese subsidies
- MKB-voucher voor individuele ondernemingen voor HRM of adviseur maximaal € 2500 via SNN
- FOM doefonds voor financiering en leningen
- Bedrijfsleven
- Onderwijs
- EU-subsidies
- KIEM (voor 1-jarig onderzoek door onderwijsinstellingen i.c.m. MKB)
- De reservering en EU-geld voor het noorden via EFRO en Just Transition Fund. Op dit moment worden de programma's verder uitgewerkt en de inschatting is dat na de zomer van 2021 de openstellingen volgen. Voor innovaties (brede werkgelegenheid, CE, Energie) geeft dit ook de eilanden vast kansen.

PROGRAMMALIJN 3 OPTIMAAL BEREIKBAAR & VERBONDEN

- Waddenfonds-nieuw uitvoeringskader (2021)
- Programma Rijke Waddenzee
- Bedrijfsleven
- Rijk/provincies
- ‘Friese Projecten Machine’ als mogelijk haakje naar Europese subsidies
- Nationale klimaatadaptiestrategie (NAS) en het Deltaprogramma

PROGRAMMALIJN 4 DUURZAME ENERGIE

- Waddenfonds-nieuw uitvoeringskader (2021)
- Investeringskader Waddenfonds (IKW), programmalijn Eilanden op Eigen kracht.
- Budget Lokale Innovaties is voor projecten tot € 50.000 en richt zich op versterken netwerken
- Provinciale subsidies en investeringsfondsen
- Nationale regelingen op projectniveau: SDE++, HER+, DEI (voor pilots), subsidie coöperatieve energieopwekking
- Private projectpartners en investeerders, Europese fondsen en ondersteuningsprogramma’s
- NESOI fonds, New Energy Solutions Optimised for Islands onder het Horizon 2020/Europe Program van de Europese Unie
- FSFE: fonds voor leningen met dusdanig risicoprofiel dat banken er niet in stappen; vergelijkbaar met de Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij (NOM).
- Voucherregeling voor Energie Coöperaties; bijna aflopend en loopt via SNN
- Energiebesparing voor particulieren. Tien procent extra op de Rijksregelingen via RVO
- Samenwerkingsverband Noord Nederland i.s.m. Europees Fonds Regionale Ontwikkeling
- Kansen voor West (Noord-Holland) i.s.m. Europees Fonds Regionale Ontwikkeling
- ‘Friese Projecten Machine’ als mogelijk haakje naar Europese subsidies

PROGRAMMALIJN 5 CIRCULAIRE ECONOMIE

- Cofinanciering uit Europese Middelen
- ‘Friese Projecten Machine’ als mogelijk haakje naar Europese subsidies

BIJLAGE 3 Beleid & doelen van partners

Per programmalijn benoemen wij de doelen en het beleid van de partners waarvan wij denken dat we er een bijdrage aan leveren. Maar we gaan graag het gesprek hierover aan om gezamenlijk deze lijst te checken en waar mogelijk uit te breiden.

PROGRAMMALIJN 1 GOED WONEN & LEVEN

Rijk/Ministeries BZK, SoZa, VWS
- Stimuleringsaanpak Flexwonen
- Actieplan Bevolkingsdaling
- Pact voor de ouderenzorg
- Zorg- en verblijfsvormen kwetsbare ouderen
- Aanpak uitkomstgerichte Zorg

Provincie Fryslân
- Concept-Uitvoeringsagenda Wonen (2021)
- Collegeprogramma Geluk op 1
- Beleidsbrief Leefbaarheid (2018)
- Bestuursakkoord; resultaten 26, (27, 28), 29 en 31

Provincie Noord-Holland

- Woonagenda 2020-2025 (o.a. stimuleren circulair bouwen, cofinanciering voor versnellingsprojecten woningbouw)
- Beleid voor sport en verduurzaming accommodaties
- Coalitieakkoord 'Duurzaam doorpakken (2019-2023)

Agenda voor het Waddengebied 2050
- Een Leefbaar Waddengebied
- Woningkwaliteit op peil houden of brengen voor toekomstige bewoners

Sustainable Development Goals
- SDG 3: Goede gezondheid en welzijn

PROGRAMMALIJN 2 TOEKOMSTBESTENDIG ONDERNEMEN & ONTWIKKELEN

Rijk/Ministeries OCW/EZK
- Ruimte voor de regio
- Leven lang ontwikkelen
- Regionaal Investeringsfonds Mbo
- Techniekpact

Provincie Fryslân
- Taskforce Samenwerking in de gastvrijheidssector
- Position Paper Gastvrij Fryslân 2030

- Beleidsnota Gastvrij Fryslân: 7 opgaven waarbij De Waddeneilanden/organisaties en bedrijven op de eilanden bijvoorbeeld goed kunnen aansluiten bij provinciale acties gekoppeld aan toekomstbestendige banen in de Gastvrijheidssector
- Bestuursakkoord

Provincie Noord-Holland
- Inclusieve arbeidsmarkt
- Coalitieakkoord 'Duurzaam doorpakken (2019-2023)

Agenda voor het Waddengebied 2050
- Een Leefbaar Waddengebied

Sustainable Development Goals
- SDG 4 Kwaliteitsonderwijs
- SDG 8: Waardig werk en economische groei

PROGRAMMALIJN 3 OPTIMAAL BEREIKBAAR & VERBONDEN

Rijk/Ministerie IenW
- Programma Rijke Waddenzee
- Klimaatakkoord
- Brandstofvisie
- Programma Digitale Connectiviteit (overal snel internet)
- Green deal Autonoom vervoer in SNN verband
- Nationale klimaatadaptiestrategie (NAS)
- Deltaprogramma

Provincie Fryslân
- Noorden heeft Green deal Autonoom vervoer met Rijk in SNN verband. In het BO MIRT zouden hierover nadere afspraken gemaakt kunnen worden voor één of meerdere eilanden
- Bestuursakkoord

Provincie Noord-Holland
- Coalitieakkoord 'Duurzaam doorpakken (2019-2023)
- Verbetering OV-knooppunten (20 mln)
- Stimuleren OV (o.a. knooppunten) en vervoer per fiets
- Oplossen knelpunten in en nabij Den Helder.
- Verdubbeling spoor Alkmaar – Den Helder (lobby bij Rijk)
- Netwerkregisseur aangesteld uitbreiden watergebonden bedrijventerreinen
- Digitale bereikbaarheid: Glasvezel in NH

Agenda voor het Waddengebied 2050
- Verkenning duurzame bereikbaarheid lange termijn
- Een Leefbaar Waddengebied
- Duurzame bereikbaarheid

Sustainable Development Goals
- SDG 9 Industrie, innovatie en infrastructuur

PROGRAMMALIJN 4 DUURZAME ENERGIE

Rijk/ministerie van EZK, LNV

- Klimaatakkoord
- Opgave Stikstofreductie
- Opgave CO_2reductie
- Waterstofstrategie Noord-Nederland
- Natuurinclusieve landbouw

Provincie Fryslân

- Regionale Energiestrategie (RES)
- Nieuwe waterstofstrategie
- Omgevingsvisie Fryslân
- Bestuursakkoord

Provincie Noord-Holland

- Regionale Energiestrategie (RES)
- Coalitieakkoord 'Duurzaam doorpakken' (2019-2023)
- Visie op de benutting van de bodem voor warmtenetten
- Geothermie en havens NH worden genoemd voor productie/opslag waterstof
- Waterstofstrategie Noord-Holland
- Energiebesparingsakkoord Noord-Holland
- Doelstelling sluit aan bij de provinciale doelstelling om uiterlijk in 2050 klimaatneutraal te zijn. Een stap die nog toegevoegd kan worden is inventariseren van de bestaande provinciale/rijks en Europese regelingen waar gebruik van kan worden gemaakt. Bv. REACT voor 2021 en Kansen voor West III van 2022.

Agenda voor het Waddengebied 2050

- Een Leefbaar Waddengebied
- Dark Sky
- Energietransitie
- Clean Energy for EU Islands Transition Agenda (waar in EU-green deal naar verwezen wordt)

Sustainable Development Goals

- SDG 7 Betaalbare en Duurzame Energie
- SDG 13 Klimaatactie

PROGRAMMALIJN 5 CIRCULAIRE ECONOMIE

Rijk/ministerie van EZK, LNV, IenW

- Rijksbreed programma Circulair
- Green deal (Timmermans); wordt specifiek ingegaan op positie waddeneilanden

Provincie Fryslân

- Bestuursakkoord
- Beleidsbrief Circulaire Economie
- De provincie ziet circulaire economie als een kans voor het versterken van de “diversificatie” van de werkgelegenheid op de eilanden, dat heel goed per branche/sector uitgewerkt kan worden

Provincie Noord-Holland

- Coalitieakkoord ‘Duurzaam doorpakken’ (2019-2023)
- Nationaal Grondstoffenakkoord’
- Ontwikkelingsperspectief Circulaire Economie
- Actieagenda Circulaire Economie 2017-2020
- Omgevingsvisie Noord-Holland 2050 ‘Balans tussen economische groei en leefbaarheid’. Vanwege het aflopen van de Actieagenda Circulaire Economie 2017 – 2020 en de herbevestiging van de ambitie in het Coalitieakkoord ‘Duurzaam Doorpakken’ is dit de nieuwe Actieagenda Circulaire Economie van de provincie Noord-Holland voor de jaren 2021 -2025 (verder te noemen ‘Actieagenda’.

Sustainable Development Goals

- SDG 8 Waardig werk en economische groei
- SDG 12 Verantwoorde consumptie en productie
- SGD 13 klimaatactie

BIJLAGE 4 Samenwerkende partijen

De partners en stakeholders met wie de eilanden in dit programma onder andere gaan samenwerken zijn per programmalijn:

PROGRAMMALIJN 1 GOED WONEN & LEVEN

- Rijk/Ministerie van Binnenlandse Zaken
- Ministerie van Sociale Zaken en werkgelegenheid
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
- Provincies Fryslân en Noord-Holland
- Ondernemers(-verenigingen)
- Woningcorporaties en gemeentelijk woningbedrijf
- Zorgverzekeraars
- Lab Vlieland / Waddencampus e.a.
- Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer (Tonnenloods)
- Maatschappelijke organisaties
- Inwoners

PROGRAMMALIJN 2 TOEKOMSTBESTENDIG ONDERNEMEN & ONTWIKKELEN

- Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschappen
- Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
- Eilander onderwijsinstellingen
- Eilander ondernemersverenigingen, VVV's en marketingorganisaties
- Texel Academy / Ameland Academy e.a.
- Proeftuininitiatieven zoals Lab Vlieland en de Waddencampus
- Mbo-opleidingen
- Leerwerkbedrijven
- ROC's, MBO-, HBO-opleidingen en universiteiten
- Taskforce Samenwerking in de gastvrijheidssector

PROGRAMMALIJN 3 OPTIMAAL BEREIKBAAR & VERBONDEN

- Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
- Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
- Provincies Fryslân en Noord-Holland
- Rijkswaterstaat/PRW
- Gebiedsbeheerders
- Rederijen
- Urgenda
- Coalitie Wadden Natuurlijk (CWN)
- Ontwikkelingsmaatschappijen
- Kennis- c.q. onderwijsinstellingen (voor onderzoek i.v.m. Taskforce)
- Vervoerders
- Inwoners

PROGRAMMALIJN 4 DUURZAME ENERGIE

- Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
- Europese partners, zoals Clean energy for EU Islands
- Eilander energiecoöperaties
- Inwoners
- Netbeheerders
- Provincies Fryslân en Noord-Holland
- Waterschappen
- Bouw- en installatiebranche, op en buiten de eilanden
- Lokale bedrijven
- Hogescholen, universiteiten en andere kennisinstellingen
- Bedrijven van de wal die echt willen helpen in verschillende vormen (geld, kennis, denkkracht, innovaties, menskracht).

PROGRAMMALIJN 5 CIRCULAIRE ECONOMIE

- Provincies Fryslân en Noord-Holland
- Vereniging Circulair Fryslân
- Ministerie van LNV
- Ministerie van IenW
- Proeftuininitiatieven zoals LabVlieland en Waddencampus
- Onderwijsinstellingen
- Organisaties als Innovest, ITGWO
- Ondernemersverenigingen (incl. landbouw)
- Inwoners

Triple-Quintuple Helix innovatie

Quintuple Helix innovatie model Dit model gaat uit van het creëren van duurzame ontwikkeling door verschillende perspectieven met elkaar te combineren. In een netwerk van onderwijs, ondernemers, overheid, burgers en de natuurlijke omgeving wordt kennis uitgewisseld, om uiteindelijk weer nieuwe kennis te creëren. Met kennis als input wordt duurzame ontwikkeling gecreëerd.

Voorgangers van het model zijn het **Triple Helix innovatie model** (het combineren van onderwijs, ondernemers en overheid) en het **Quadruple Helix innovatie model** (het combineren van onderwijs, ondernemers, overheid en burgers). De toegevoegde waarde van het Quintuple Helix model is het feit dat het expliciet rekening houdt met de natuurlijke omgeving ofwel het natuurlijk kapitaal. Het model is daarom in het bijzonder geschikt om te hanteren bij het oplossen van brede welvaartsvraagstukken.

BIJLAGE 5 Monitoring

Per programmalijn zetten we een aantal indicatoren in om de voortgang en resultaten van deze programmalijn te monitoren:

PROGRAMMALIJN 1 GOED WONEN & LEVEN

- Monitor Brede Welvaart (CBS)
    - Kwaliteit van de fysieke leefomgeving
    - Kwaliteit van de woning
    - Tevredenheid met het leven
- Ervaren leefbaarheid (FSP Fryslân)
- Ervaren gezondheid (GGD)
- Dekkingsgraad voorzieningen

PROGRAMMALIJN 2 TOEKOMSTBESTENDIG ONDERNEMEN & ONTWIKKELEN

- Bruto Toegevoegde Waarde (CBS)
- Werkgelegenheidsmonitor (CBS)
- Banen per sector (UWV)
- Nieuwe vestigingen (CBS)
- Gastenonderzoek Waddeneilanden
- Monitor Brede welvaart (CBS)
    - % midden – en hoger opgeleiden in de potentiële beroepsbevolking 15-75 jaar (CBS)

PROGRAMMALIJN 3 OPTIMAAL BEREIKBAAR & VERBONDEN

- Monitor Brede Welvaart (CBS)
    - Cumulatieve CO_2 (-equivalenten)-emissies

PROGRAMMALIJN 4 DUURZAME ENERGIE

- Monitor Brede Welvaart (CBS)
    - Cumulatieve CO_2 (-equivalenten)-emissies

PROGRAMMALIJN 5 CIRCULAIRE ECONOMIE

Monitor Brede Welvaart (CBS)

- Volume van naar de wal afgevoerd afval
- Materialenstroom per eiland
- Percentage ondernemers dat ondersteund is bij het meer circulair maken van hun verdienmodel
- Basismonitoring Wadden

DE WADDENEILANDEN

MEMO

Aan: Dagelijks Bestuur en griffiers
Van: Quirinus Schouten
Datum: 07 december
Onderwerp: **Raadsbehandeling Uitvoeringsprogramma van het Programma Waddeneilanden én het Uitvoeringsprogramma 2021 - 2026 van de Agenda voor het Waddengebied 2050**

Uitvoeringsprogramma van het Programma Waddeneilanden
Op 18 november jl. heeft een digitale Raadsbijeenkomst plaatsgevonden over het Uitvoeringsprogramma van het Programma Waddeneilanden.

Na deze presentatie is het Uitvoeringsprogramma op route gegaan naar de raden voor wensen en bedenkingen. Hanneke op den Buysch heeft daartoe een concept-raadsvoorstel geschreven voor de eilanden. Dit concept is afgestemd met de Stuurgroep.

Volgens afspraak in de DR hebben de secretarissen dit raadsvoorstel inmiddels doorgeleid via de colleges naar de raden. Zoals tijdens de raadsbijeenkomst ook is besproken, is het van belang dat het stuk geagendeerd wordt voor de raads-vergadering van januari of februari en de behandeling nog in deze raadsperiode plaatsvindt.

Uitvoeringsprogramma 2021 – 2026 van de Agenda voor het Waddengebied 2050
Na het Bestuurlijk Overleg Waddengebied (BOW) van 8 december a.s. wordt het Uitvoeringsprogramma 2021 – 2026 als uitwerking van de Agenda voor het Waddengebied 2050 vrijgegeven voor de achterban, w.o. de eilander gemeenteraden voor wensen en bedenkingen.

Quirinus Schouten heeft hiervoor een concept raadsvoorstel geschreven dat is afgestemd met de eilandmedewerkers Hans de Vries (Tx), Jan Kleefstra (V), Joost Hellevoort (Ts), Gerlof Metz (A) en Anton Baarda (S) en is besproken in het DB van 02 december jl.

Op 14 december wordt dit Uitvoeringsprogramma 2021-2026 toegelicht in een Digitale Raadsbijeenkomst.

Het Rijk vraagt een reactie in elk geval uiterlijk 1 maart. Dit betekent dat dit brede Uitvoeringsprogramma voor het gehele Waddengebied ook wordt geagendeerd voor de raadsvergaderingen van januari of februari.

Behandelvoorstel
Omdat het twee stukken betreft met eenzelfde naam (Uitvoeringsprogramma) en deels overlappende inhoud (het programma Waddeneilanden is integraal opgenomen in het Uitvoeringsprogramma 2021-2026 van de Agenda 2050) willen wij u vragen hiermee rekening te houden bij het aanbieden en behandelen van de beide stukken.

Qua volgorde van behandeling stellen wij voor:

1. het Uitvoeringsprogramma van het Programma Waddeneilanden (afkomstig van de eilanden en geldend alleen voor de Waddeneilanden)
2. het Uitvoeringsprogramma 2021 – 2026 van de Agenda voor het Waddengebied 2050 (afkomstig van Rijk/Regio en geldend voor het gehele brede Waddengebied

Op deze manier kunnen de raadsleden eerst met elkaar van gedachten wisselen over het Programma Waddeneilanden. Zo wordt voorkomen dat opmerkingen over de inhoud van het Programma Waddeneilanden in de discussie over het Uitvoeringsprogramma van de Agenda 2050 ter tafel komen.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Uitvoeringsprogramma van het Programmaplan Waddeneilanden

Doelenboom

Programma	**3**	**Mooi en gastvrij Texel**
Maatschappelijk doel	3.5.	Zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening met behoud van de Texelse kernwaarden
Beleidsdoel	3.5.1	Voor een goede ruimtelijke ordening zorgdragen

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Overwegende

- Dat het van belang is om de eilander samenwerking te verstevigen en de uitdagingen in de toekomst die aan komen het hoofd te kunnen bieden;
- Dat dit programma de kans vergroot om cofinanciering voor meerdere projecten op de eilanden te kunnen realiseren;
- Dat er reeds beleid door de raad is vastgesteld en ook projecten lopen die aansluiten op de vijf themalijnen in het Uitvoeringsprogramma van het Programma Waddeneilanden.

Besluit

1. Kennis te nemen van het Uitvoeringsprogramma van het Programma Waddeneilanden.
2. Kennis te nemen van de antwoordnota op de wensen en bedenkingen van de colleges.
3. Geen zienswijze in te dienen.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-02-2022,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3100199

Bijlagen

Gemeente Texel

.txl

GROEN LINKS TEXEL D66

Initiatiefvoorstel

Raad	16-02-2022
7 Duurzaam, schoon en innovatief	
Portefeuillehouder	H. Huisman
Zaaknummer	3084791

Kleine windmolens mogelijk maken

In het Buitengebied

Overwegende dat

- in het toekomstbeeld van de agrarische sector (LTO-Texel en KAVB-Texel Toekomstbeeld 2021-2025 “Vertrouwen is de verbinding voor morgen”) ruimte wordt gevraagd voor energieneutraal maken van de bedrijven.
- deze behoefte nu en in de nabije toekomst ook geldt voor andere bedrijven en voor solitaire bewoning in het buitengebied.
- het elektriciteits-netwerk op Texel nog niet toereikend is voor grootschalige opwekking.
- opwekking van duurzame energie in het buitengebied daarom vooralsnog op de meeste locaties moet zijn afgestemd op het eigen energieverbruik.
- in verhouding kleine windmolens veel productiever zijn per m2 dan zonnepanelen.
- Texel wind in overvloed heeft.
- in de Omgevingsverordening 2020 van de Provincie Noord-Holland in artikel 6.27.3 staat dat kleine windmolens tot ashoogte 15 meter en maximale rotordiameter gelijk aan de ashoogte toegestaan zijn; daarvoor is zeer recent (deze zomer) de Ruimtelijke handreiking wind op land vastgesteld, waarmee een goede ruimtelijke ordening en -inrichting wordt geborgd.

Van mening dat

- recente ontwikkelingen wereldwijd steeds indringender vragen om wereldwijde klimaatactie, ook van Texel.
- de gemeente Texel het haar inwoners mogelijk moet maken actie te ondernemen in de wereldwijde klimaatcrisis, als zij dat willen

En dat kan: Je kunt een beleidsregel vaststellen, ook als gemeenteraad, en een Algemene verklaring van geen bedenkingen afgeven voor bepaalde aanvragen.
Vandaar dit initiatiefvoorstel, om kleine windmolens mogelijk te maken (klik hier voor een voorbeeld).

Besluit

1. De volgende beleidsregel vast te stellen:
   a. De gemeenteraad verklaart mee te willen werken aan toepassing van de afwijkingsmogelijkheid als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) om het mogelijk te maken dat kleine windmolens met een as-hoogte van maximaal 15 m en een tiphoogte van 22,5 m kunnen worden gerealiseerd in het buitengebied[1], op een bouwperceel met een agrarische functie of een bouwperceel met een stedelijke functie van minimaal 1 ha. Onder een bouwperceel wordt verstaan een bouwvlak of de terreinmaat die is opgenomen in het bestemmingsplan.
   b. Voorwaarde om een vergunning te kunnen verlenen is dat initiatiefnemer de voor kleine windmolens relevante stappen doorloopt zoals vastgelegd in de hoofdstukken 4 en 5 van de "Ruimtelijke Handreiking wind op land" van de provincie Noord-Holland van 24 augustus 2021, waarmee wordt voorzien in een goede ruimtelijke ordening en een goede ruimtelijke inrichting.
2. Overeenkomstig artikel 6.5, derde lid van het Besluit omgevingsrecht te bepalen dat een verklaring van geen bedenkingen zoals bedoeld in artikel 2.27 van de Wabo niet is vereist voor aanvragen omgevingsvergunningen als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3°, van de Wabo die voldoen aan het gestelde onder 1.

[1] Hieronder valt het gebeid waarop het Bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013 van toepassing is.

Voorbeeld van een kleine windmolen

Reactie op wensen & bedenkingen van het college in RIB d.d. 30 november 2021 t.a.v. het voorstel van GroenLinks en D66: “Kleine windmolens mogelijk maken”

Er worden veel vragen gesteld, veel opmerkingen gemaakt. De meeste vragen die het college stelt worden beantwoord in het initiatiefvoorstel zelf of in de meegestuurde handreiking. Of ze zijn niet relevant. Voorbeeld bij bedenkingen: obstakelverlichting? Volgens RVO pas nodig vanaf tiphoogte 150 m, en hier praten we over tiphoogte van iets meer dan 22 m. Kortom, huiswerk niet echt goed gedaan voor deze wensen en bedenkingen. Wij ervaren de reactie van het college als een slordige reactie, waarin het initiatiefvoorstel niet serieus is bekeken.

Het college noemt nog een andere handreiking, n.l. die in RES-verband. Als het college even de moeite had genomen om die twee handreikingen te vergelijken -bij beide was de provincie intensief betrokken- dan had het college kunnen vaststellen dat die twee handreikingen geen essentiële verschillen laten zien ten aanzien van het beleidskader waarbinnen de door ons beoogde kleine windmolens op Texel mogelijk gemaakt kunnen worden. En dat kleine windmolens ook in Bijzonder Provinciaal Landschap bespreekbaar zijn.

Door de wensen en bedenkingen zoals het college die nu geeft, lijkt het alsof men al het denkwerk dat op provinciaal niveau en in RES-verband is gedaan, weer helemaal over wil doen. Terwijl er een kant en klaar beleidskader klaarligt dat rekening houdt met alle toetsingselementen die we op Texel belangrijk vinden.

De essentie van het initiatiefvoorstel is dit:
Het in het voorstel aangeboden beleidskader biedt ruimte voor kleine windmolens van max 15 m ashoogte, bij boerderijen, agrarische gebouwen en op sommige bedrijventerreinen in het buitengebied. Het gaat niet over de ambitie om Texel zelfvoorzienend te maken. Het gaat erom Texelse ondernemers in het buitengebied de mogelijkheid te bieden om hun eigen bedrijf energie neutraler te maken. Die wens is heel actueel. Meerdere agrariërs hebben zich bij ons gemeld met de vraag of dit kan met kleine windmolens. Laten we die stap nu zetten en niet vertragen door de discussie veel breder te maken.

Vandaar ons initiatief dat wij aan de gemeenteraad willen voorleggen.

Raadsinformatiebrief

Zaaknummer	3084791
Portefeuillehouder	H. Huisman

Wensen en bedenkingen initiatiefvoorstel kleine windmolens mogelijk maken

Reactie college op het initiatiefvoorstel van GL en D66 om kleine windmolens mogelijk te maken in het buitengebied.

Doelenboom

Programma	**7**	**Duurzaam, schoon en innovatief**
Maatschappelijk doel	7.2	Een duurzame samenleving bevorderen
Beleidsdoel	7.2.1	Texelse energie uiterlijk 2020 duurzaam en zelfvoorzienend maken
Operationeel doel	7.2.1.9	Schone energie stimuleren

Geachte raads- en commissieleden,

Op 10 november 2021 hebben GroenLinks en D66 het initiatiefvoorstel ‘Kleine windmolens mogelijk maken’ ingediend. In de raadscommissie van 20 november 2021 is afgesproken dat dit voorstel terugkomt op de agenda nadat het college zijn eventuele wensen en bedenkingen heeft geformuleerd. In deze informatiebrief zijn de wensen en bedenkingen van het college op dit initiatiefvoorstel uiteengezet.

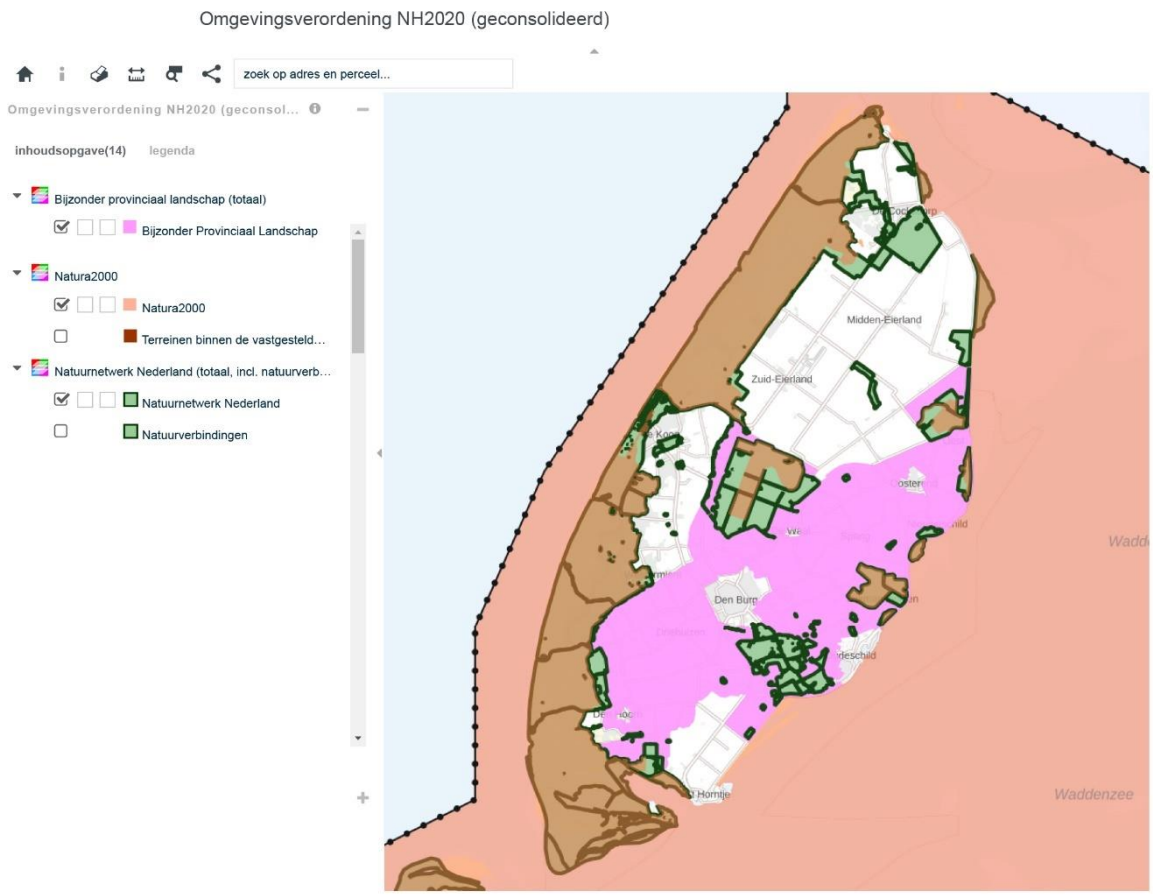
Wensen

- Als de gemeenteraad kleine windmolens, ook wel microturbines genoemd, mogelijk wil maken geeft het college er de voorkeur aan als de raad het college de opdracht geeft beleid hiervoor op te stellen en dit in plaats van het initiatiefvoorstel als basis te gebruiken. Het is namelijk nog niet duidelijk of dit initiatiefvoorstel met de daarbij behorende bijlage (Ruimtelijke handreiking wind op land) voor Texel uitvoerbaar is. Het college heeft op diverse punten namelijk nog vragen en kan ook niet alle gevolgen overzien. Dit initiatief lijkt bijvoorbeeld op het eerste gezicht niet in aanmerkelijke mate bij te dragen aan de energieambitie van Texel, terwijl er wel een impact is op het Texelse landschap. Om een goede ruimtelijke inpassing te waarborgen zal moeten worden onderzocht of de in het initiatiefvoorstel genoemde handreiking toepasbaar is voor Texel. Dit geldt ook voor de handreiking microturbines die in het kader van de RES in Kop-verband is opgesteld (zie bijlage). Bij het opstellen van deze handreiking is de ambtelijke organisatie van onze gemeente echter niet betrokken geweest vanwege het gebrek aan politiek draagvlak. Indien er een opdracht komt voor beleidsvorming voor microturbines, zulle beide handreikingen op bruikbaarheid worden getoetst bij de afweging van het al dan niet toestaan van microturbines binnen onze gemeente en de eventuele op te nemen voorwaarden in het nog op te stellen beleid.
- Indien de raad kleine windmolens mogelijk wil maken geeft het college er de voorkeur aan ook de wenselijkheid en eventueel te stellen voorwaarden in andere gebieden dan het buitengebied mee te nemen in het op te stellen beleid. Daarmee wordt de vraag beantwoord of windmolens ook zijn toegestaan bij recreatieve bestemmingen en woonbestemmingen of dat we het juist willen beperken tot bijvoorbeeld agrarische of andere bedrijfsmatige bestemmingen. En onder welke voorwaarden dan, bijvoorbeeld alleen als de windmolens kleiner zijn dan in het voorstel aangegeven.

Bedenkingen

- In het addendum bij het coalitie-akkoord ‘Balans Brengen’ dd. 19 oktober 2020 is opgenomen dat in deze coalitieperiode wordt niet ingezet op of ondersteuning gegeven aan initiatieven voor het plaatsen van zonneweiden en/of windmolens op Texel. Het college is dan ook niet voor dit initiatiefvoorstel.
- De as-hoogte is op 15 meter aangegeven en de tiphoogte op 22,5 meter. Dat is ruim boven de toegestane bouwhoogte en heeft daarom impact op het landschap.

- Een vrijblijvende spreiding van kleine windmolens over Texel vinden wij niet wenselijk. Er is een goed onderliggend ruimtelijk beleid voor nodig en je kunt al veel gebieden uitsluiten (zie kaart omgevingsverordening, afbeelding 1), zoals het Bijzonder Provinciaal Landschap en de natuurgebieden.
- Een aantal aspecten moet verder uitgezocht worden:
    - Vanuit het initiatiefvoorstel zijn de kleine windmolens op veel plaatsen toegestaan (ook in de kleine kwetsbare polders bij Den Hoorn, zoals De Grie). Mogelijk willen we dit beperken tot een bepaald gebied zoals bijvoorbeeld de Strandpolders, omdat het landschap daar grootschaliger is, met een helder grid met erven gekoppeld aan wegen.
    - Het aantal kleine windmolens per bouwvlak is niet gelimiteerd in het initiatiefvoorstel. Ook is niet aangegeven of de opwek van elektriciteit de energiebehoefte van de op het bouwvlak gevestigde functie mag overstijgen.
    - Belangrijk is dat de kleine windmolen binnen het bouwvlak wordt geplaatst, en met een maximale afstand tot de bestaande bebouwing. Dit omdat het voor een goede ruimtelijke inpassing van belang is dat de windmolen geclusterd wordt met de bebouwing op het erf.
    - Milieuaspecten zoals slagschaduw, geluid e.a. moeten worden onderzocht.
    - Obstakelverlichting op de windmolen tast de kernwaarde nachtelijke duisternis aan. Mogelijk zijn nadere eisen op dit gebied gewenst.
    - Het effect van windmolens nabij vogelgebieden/vogeltrekroutes op vogelsterfte is nog onvoldoende duidelijk.
    - De invloed van schittering door windmolens op de weg is nog onvoldoende duidelijk (verkeersveiligheid).
    - De windmolen mag geen onevenredige afbreuk doen aan het gebruik van de omliggende percelen.

Afbeelding 1
N.B. Bruin is roze en groen over elkaar heen, dus zowel Natura 2000 als Natuurnetwerk Nederland

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van gemeente Texel,
de secretaris, de burgemeester,

drs. E.C. van der Bruggen ir. M.C. Uitdehaag

Bijlagen

1	Handreiking afweging microturbines KOP-NHN 30-06-2021 def

NOORD-HOLLANDSE ENERGIE REGIO

Handreiking Microturbines

Voor afweging van microturbines in het landelijk gebied in de Kop van Noord-Holland

30 juni 2021

NOORD-HOLLANDSE ENERGIE REGIO

Inhoudsopgave

Inleiding

Hoofdstuk 1: Stappen afwegingskader

Hoofdstuk 2: Beleid microturbines

Hoofdstuk 3: Vormgeving microturbine

Hoofdstuk 4: Plaatsingscriteria en voorbeelden

Hoofdstuk 5: Voorbeeldvisualisaties

Bijlage 1: Technische plaatsingscriteria

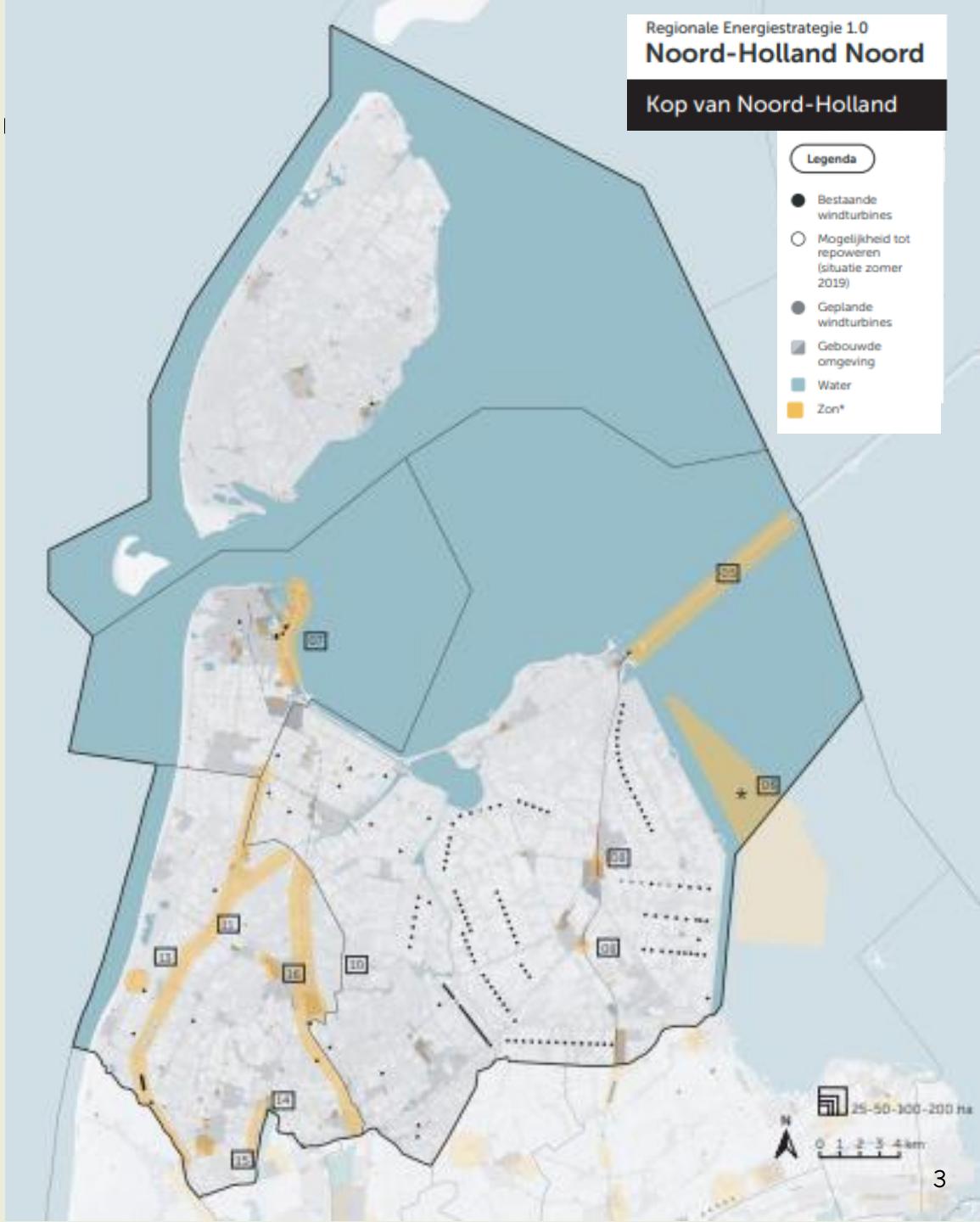
Inleiding

Deze handreiking ‘Afwegingskader microturbines’ is ontwikkeld in het kader van de RES NHN 1.0, maar levert geen bijdrage aan het bod van de RES. Er is voorzien in dit afwegingskader omdat er weinig draagvlak is voor nieuwe windturbines met een vermogen van meer dan 3MW binnen de deelregio Kop van Noord-Holland. Er is juist wel veel vraag en draagvlak voor microturbines in de gemeenten Schagen en Den Helder, welke een kwalitatieve bijdrage aan de doelen van de RES NHN 1.0 kunnen leveren.

De omgevingsverordening 2020 van de Provincie Noord-Holland staat microturbines toe onder voorwaarden. De gemeenten hebben behoefte aan een nader afwegingskader en hebben dit met Mooi Noord-Holland, de provincie Noord-Holland, LTO en Liander binnen de deelregio Kop van Noord-Holland ontwikkeld.

Doel

- een handreiking met te doorlopen stappen voor de aanvraag en toetsing van de plaatsing van een microturbine in het landelijk gebied
- met een overzicht van de uitgangspunten uit de Omgevingsverordening Provincie Noord-Holland (OVNH2020)
- met ruimte voor maatwerk, ook per gemeente

Hoofdstuk 1
Stappen afwegingskader

NOORD-HOLLANDSE ENERGIE REGIO

* Externe veiligheid; een vuistregel voor de afstand van de windturbine tot gevoelige bestemmingen is minimaal vier maal de ashoogte van de windturbine, zie ook bijlage 1
* Slagschaduw; Zodra er sprake is van slagschaduw op een woning bij omwonenden dan dient er een automatische uitschakelregeling te worden afgesproken en ingesteld, zie ook bijlage 1

1

Eerste check door initiatiefnemer
- Voldoet u aan de voorwaarden die zijn opgenomen voor een microturbine in de omgevingsverordening NH2020, zie H2
- Er wordt in beginsel uitgegaan van opwek die niet meer bedraagt dan een jaar rond eigen verbruik

2

Check of de locatie in beschermde gebieden ligt en / of nabij waardevolle elementen of structuren
- Check hiervoor gemeentelijk bestemmingsplannen en gemeentelijke regels voor het plaatsen van bouwwerken, zie www.ruimtelijkeplannen.nl/viewer en de Omgevingsvisie
- Check de provinciale omgevingsverordening (OVNH2020); nl/MapViewer/Default.aspx?id=NLIMRO9927POVPNH-VG01 op onder andere Natura 2000, Natuurnetwerk Nederland, Bijzonder Provinciaal Landschap, Unesco werelderfgoed. U kunt kijken naar de overlap met uw zoekgebied. In beschermd gebied dient u rekening te houden met aanwezige kwaliteiten
- Onderzoek of uw locatie dicht bij een waardevol cultuurhistorisch of landschappelijk element of structuur ligt. Zo ja, dan dient u daar voldoende afstand van te houden

3

Locatiebepaling
- door initiatiefnemer met windleverancier
- houd rekening met plaatsingscriteria uit Hoofdstuk 4
- stem uw voornemen af met de directe omgeving
- let op technische criteria en overige voorwaarden, zie bijlage1

4

Plaatsingsadvies
- Informele voorbespreking met gemeentelijk adviseur of gemeentelijke adviescommissie. Neem hiervoor contact op met uw gemeente

5

Indienen documentatie omgevingsvergunning
- Algemene info constructie en technische tekening microturbine, dit kunt u vragen aan de fabrikant
- Plattegrond 1:1000 / 1:1500; Overzichtskaart 1:10.000
- Quick scan geluid, externe veiligheid* en slagschaduw*
- Ecologische quick scan (wet natuurbescherming)
- Melding activiteitenbesluit bij omgevingsdienst
- Motivatie landschappelijk inpassingsplan volgens gestelde plaatsingscriteria (zie hoofdstuk 4)

6

Beoordelen en verlenen omgevingsvergunning
- Een team met vaste samenstelling van de gemeente toetst of voldaan is aan de OVNH2020, beschermde gebieden en waarden, de criteria voor vormgeving van de turbine (hoofdstuk 3) en de plaatsingscriteria (hoofdstuk 4). Zo ja, dan wordt de vergunning verleend. Zo nee, dan wordt gemotiveerd waarom niet en/of worden aanbevelingen gedaan onder welke voorwaarden de aanvraag wel kan worden goedgekeurd

7

Realisatie microturbine

Hoofdstuk 2: Beleid microturbines

Omgevingsverordening NH2020

De vigerende Omgevingsverordening van Noord-Holland 2020 (november 2020) gaat in artikel 6.27 in op windenergie. Lid 1 is van algemene aard en lid 3 heeft specifiek betrekking op microturbines.

Artikel 6.27 Windturbines

1. Een ruimtelijk plan voorziet niet in bestemmingen en regels die het bouwen of opschalen van een of meer windturbines met een rotordiameter van meer dan 5 meter of een ashoogte van meer dan 7 meter mogelijk maken.

3. In afwijking van het eerste lid kan een ruimtelijk plan ter plaatse van het werkingsgebied landelijk gebied voorzien in de bouw van één windturbine, mits:

a. de windturbine wordt gebouwd op een agrarisch bouwperceel of op een bouwperceel van ten minste 1 hectare waar een stedelijke functie is toegestaan (check in bestemmingsplan);
b. de ashoogte niet meer bedraagt dan 15 meter vanaf het maaiveld;
c. de windturbine in landschappelijk opzicht aansluit op de bijbehorende bebouwing;
d. de windturbine zorgvuldig ruimtelijk wordt ingepast.

NOORD-HOLLANDSE ENERGIE REGIO

Toelichting op artikel 6.27 Omgevingsverordening NH2020

- In het Noord-Hollands Perspectief, de inbreng op de Regionale Energiestrategieën, staan voor microturbines een aantal ruimtelijke voorwaarden opgenomen vanwege de inpasbaarheid in het landschap. De Provincie zet in op een ontwikkeling van hernieuwbare energie die:
  - meerdere doelen dient voor de leefomgeving
  - op effectieve wijze wordt toegepast
  - landschappelijke eenheden leesbaar maakt en
  - de lokale identiteit en kwaliteit versterkt

- Ruimtelijke kwaliteit achten wij ook bij microturbines van belang. Het mogelijk maken van deze turbines is in lijn met de door Provinciale Staten aangenomen motie 8-2019 over kleine en sociale windturbines. Daarnaast wordt het gevolg van dit onderdeel 2 jaar na inwerkingtreding van deze verordening geëvalueerd.

- Bij de integrale afweging tot het al dan niet verlenen van een omgevingsvergunning, of bij het opnemen van mogelijkheden van een microturbine in een ruimtelijke plan, dient rekening te worden gehouden met de (andere) regels die gelden op grond van deze verordening. Zoals de regels voor o.a.
  - Bijzonder Provinciaal Landschap,
  - Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde,
  - Natura 2000, Natuurnetwerk Nederland of natuurverbinding en
  - Ruimtelijke inpassing in het landelijk gebied.

- Er dient rekening te worden gehouden met Soortenbescherming en veiligheidsaspecten, die geregeld zijn via de Rijkswet- en regelgeving.

Deze kaart toont een voorbeeld van bouwvlakken waar eigenaren een microturbine kunnen aanvragen (Bestemmingsplan landelijk gebied Harenkarspel Schagen)

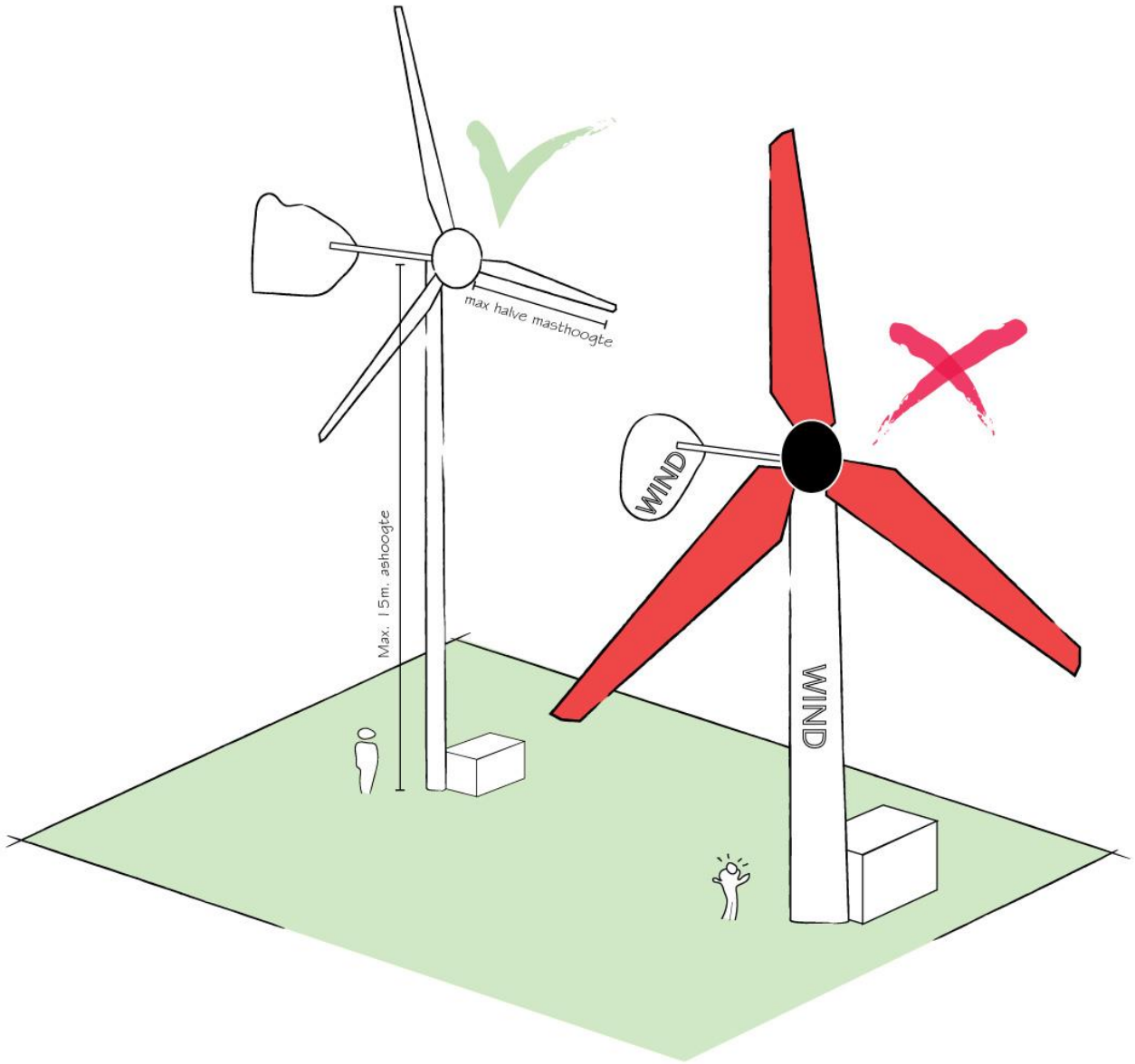
Voorbeeld check op gemeentelijk beleid

Volgens de OVNH2020 mag een microturbine worden gebouwd op een bouwperceel met een agrarische functie of een bouwperceel met een stedelijke functie van minimaal 1 ha op of nabij het erf.

Het bouwperceel uit de omgevingsverordening staat gelijk aan een bouwvlak of terreinmaat in een bestemmingsplan.

Als voorbeeld laat bijgaand bestemmingsplan van de gemeente Schagen de bouwvlakken zien met een agrarische of bedrijfsmatige bestemming. De microturbines zijn niet toegestaan op de (gele) vlakken met een bestemming wonen.

De kaart toont dat de bouwvlakken in veel gevallen vele malen groter zijn dan het erf met bebouwing en beplanting. De plaatsingscriteria in hoofdstuk 4 geven richtlijnen waar de microturbine het best geplaatst kan worden binnen het bouwvlak.

Hoofdstuk 3: Uitgangspunten microturbine

- Ashoogte maximaal 15m ten opzichte van maaiveld
- Maximale rotordiameter gelijk aan ashoogte
- Herkenbare eenduidige hoofdvorm als energieopwekker
- Overwegend rank silhouet
- Ingetogen kleurgebruik passend bij agrarisch of bedrijfserf in landelijk gebied
- Bijbehorende elementen ondergeschikt in maat, eveneens in ingetogen kleuren
- Reclame ten allen tijde ondergeschikt, zie hiervoor betreffende criteria in gemeentelijk welstandbeleid

Hoofdstuk 4: Plaatsingscriteria en voorbeelden

De plaatsingscriteria worden op de volgende pagina's met voorbeelden geïllustreerd.

Bij het zoeken naar een geschikte locatie voor de microturbine dient u rekening te houden met onderstaande criteria

a. Maximaal 1 microturbine per bouwvlak
b. Op agrarisch of bedrijfs-bouwvlak in buitengebied

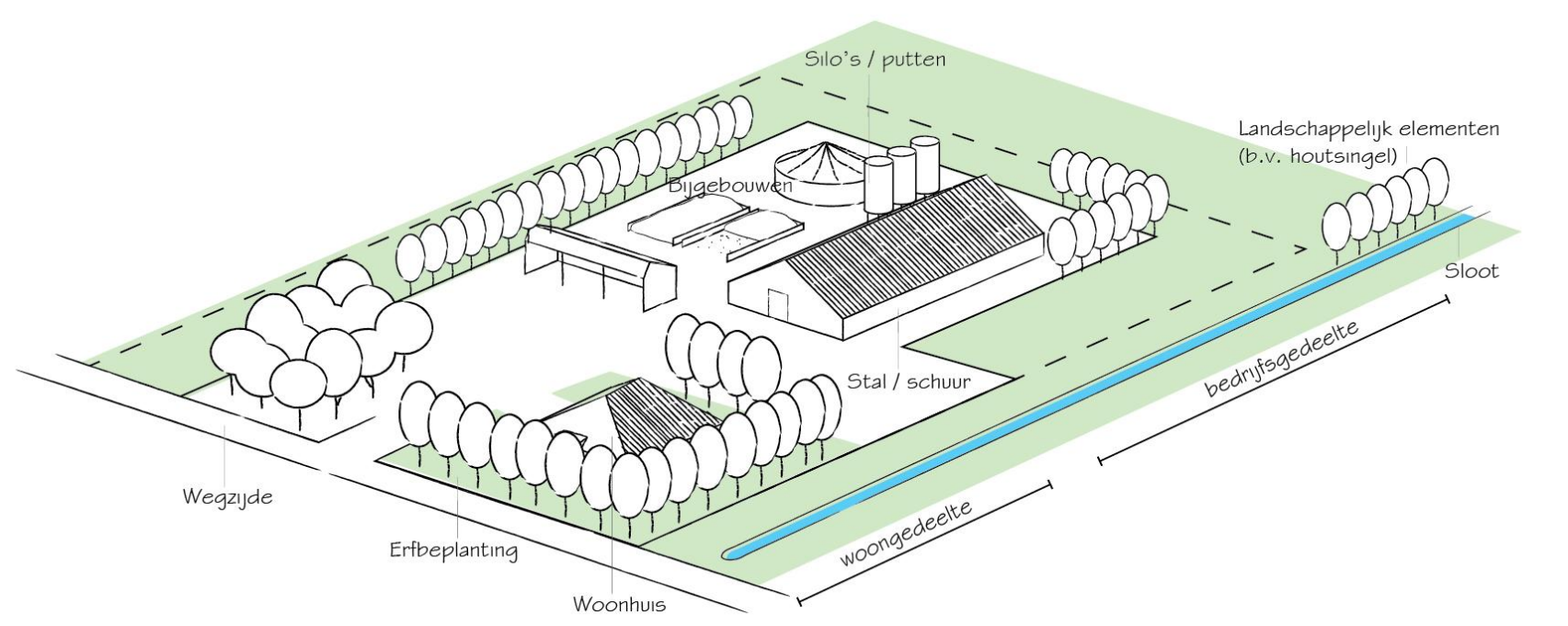
c. Als onderdeel van of in relatie met de bebouwing, max 30m van de bebouwing
d. Binnen de erfbegrenzing, niet als onderdeel van de groene begrenzing en niet ten koste van groen / bomen
e. Binnen het erfensemble (geheel van bebouwing en beplanting).
f. Mogelijkheid tot afwijken buiten erfensemble, mits er geen afbreuk wordt gedaan aan het ruimtelijk beeld van het erf

g. Op een ondergeschikte positie in het bedrijfsgedeelte van het erf
h. Uit het zicht of verdekt ten opzichte van de openbare weg
i. Indien er microturbines op erven in de buurt zijn, onderzoek dan of het landschappelijk relevant is een zelfde microturbine te plaatsen en of er sprake moet zijn van ruimtelijke samenhang tussen de turbines

j. Zorg ervoor dat microturbines op voldoende afstand staan van beschermde cultuurhistorisch of landschappelijk waardevolle elementen en structuren zoals dijken of karakteristieke waterlopen, zodat daar geen onevenredig afbreuk aan wordt gedaan, zie voor ruimtelijke inpassingsprincipes de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie | Provincie Noord-Holland

k. In Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) rekening houden met de benoemde kernkwaliteiten

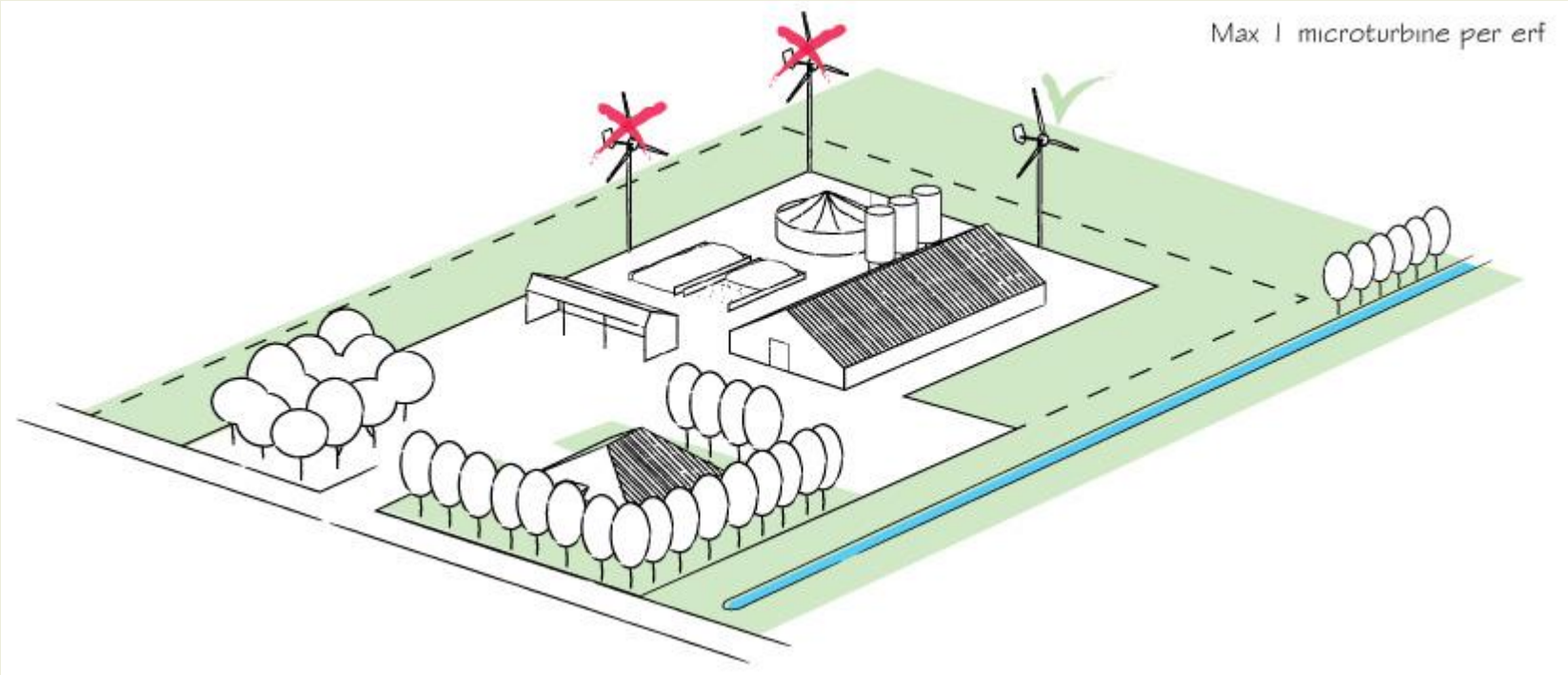
Opbouw van een bouwvlak en erfensemble

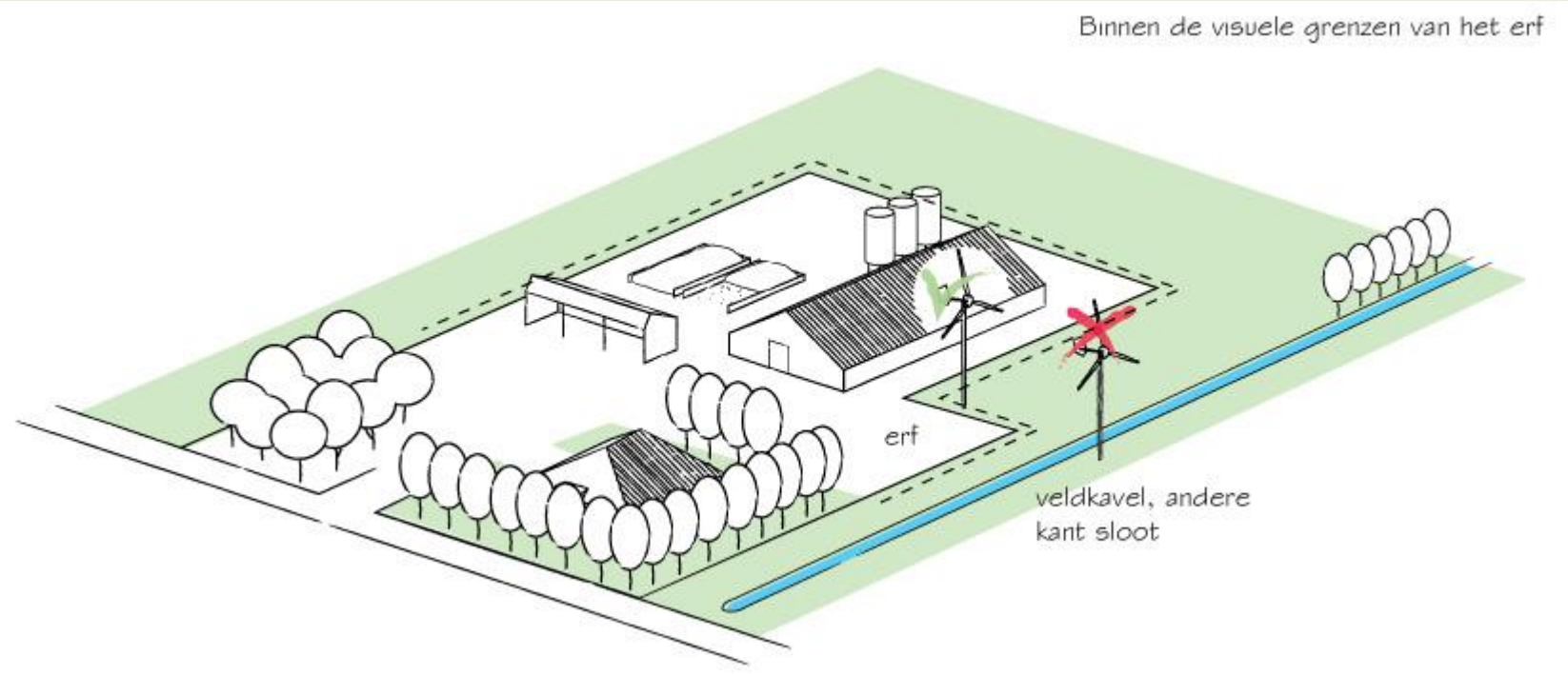
Erfensemble

Bouwvlak

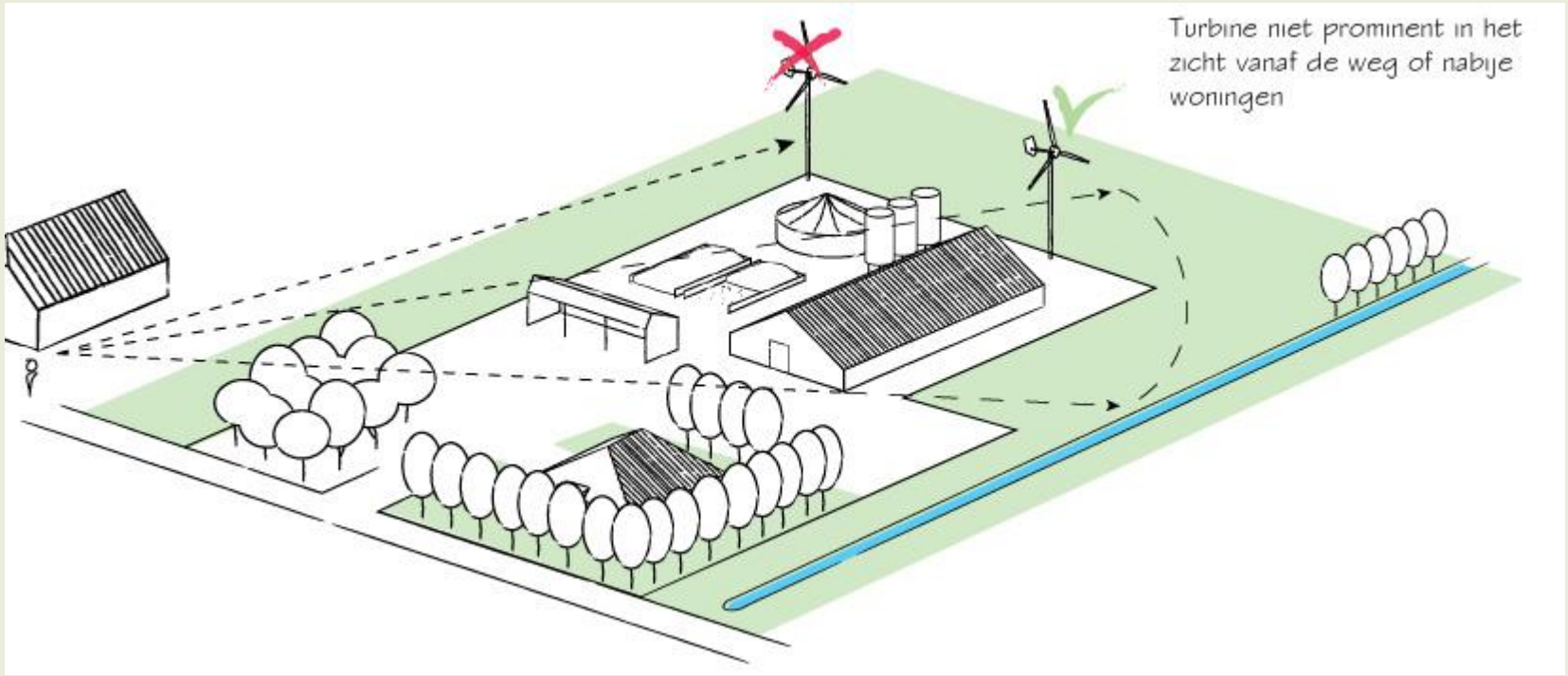
Maximaal 1 microturbine per erf

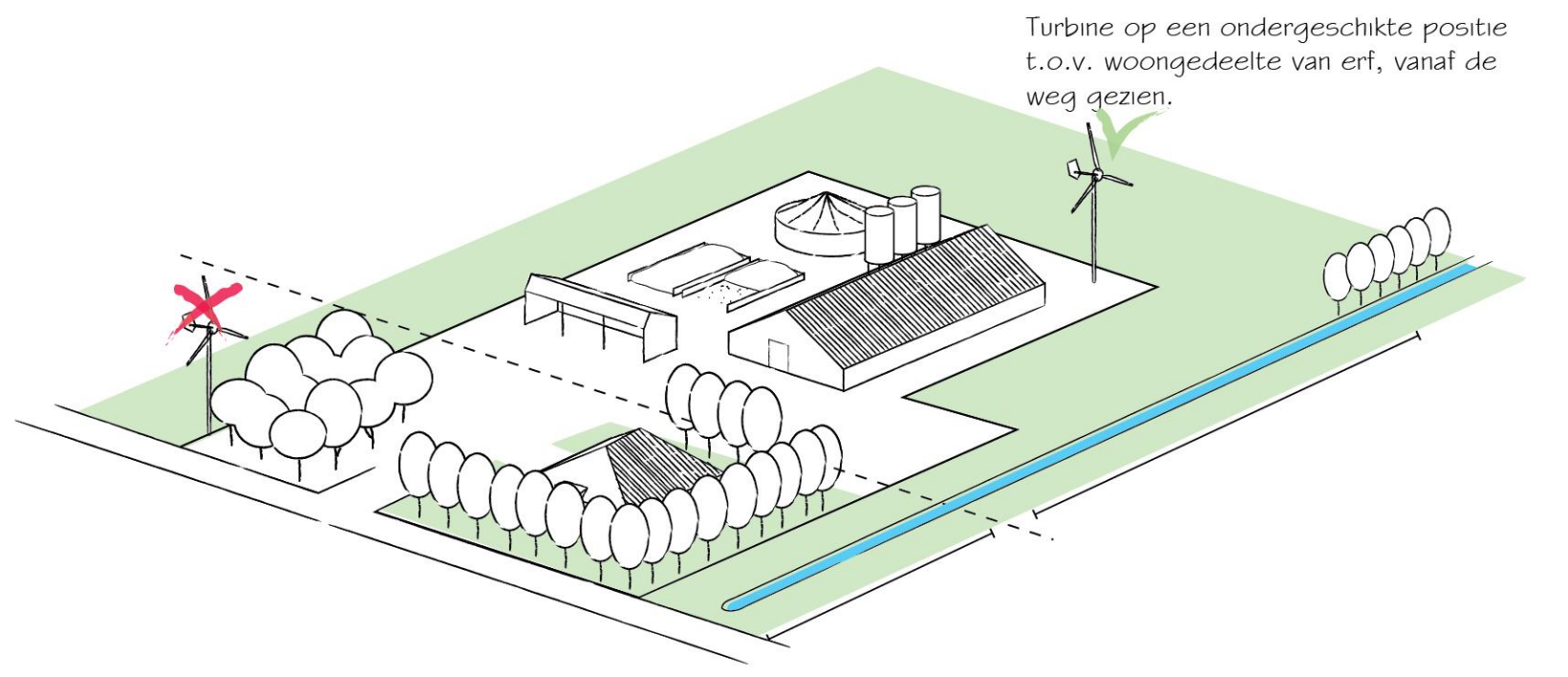
Op of direct om het erf en binnen de visuele begrenzing van het erf

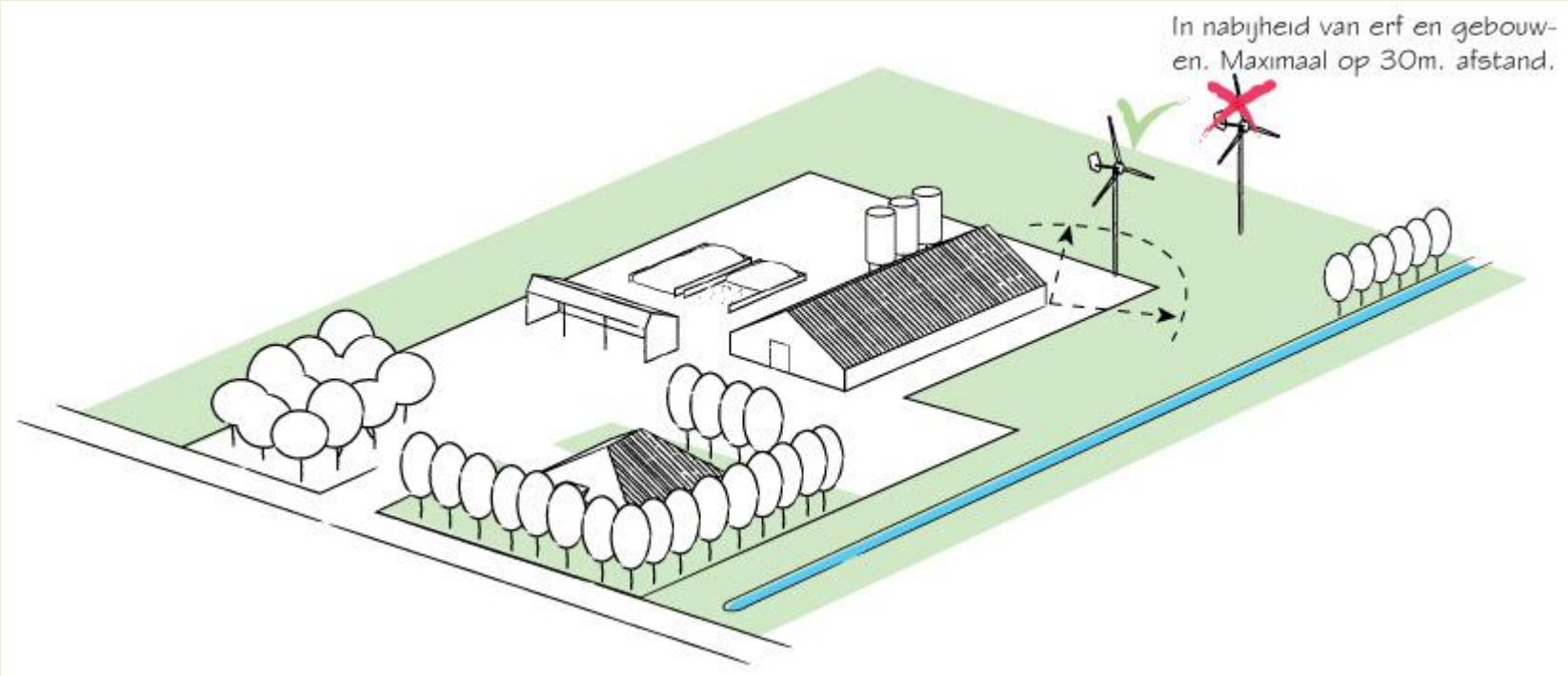
Niet prominent in het zicht vanaf weg of omliggende bewoning

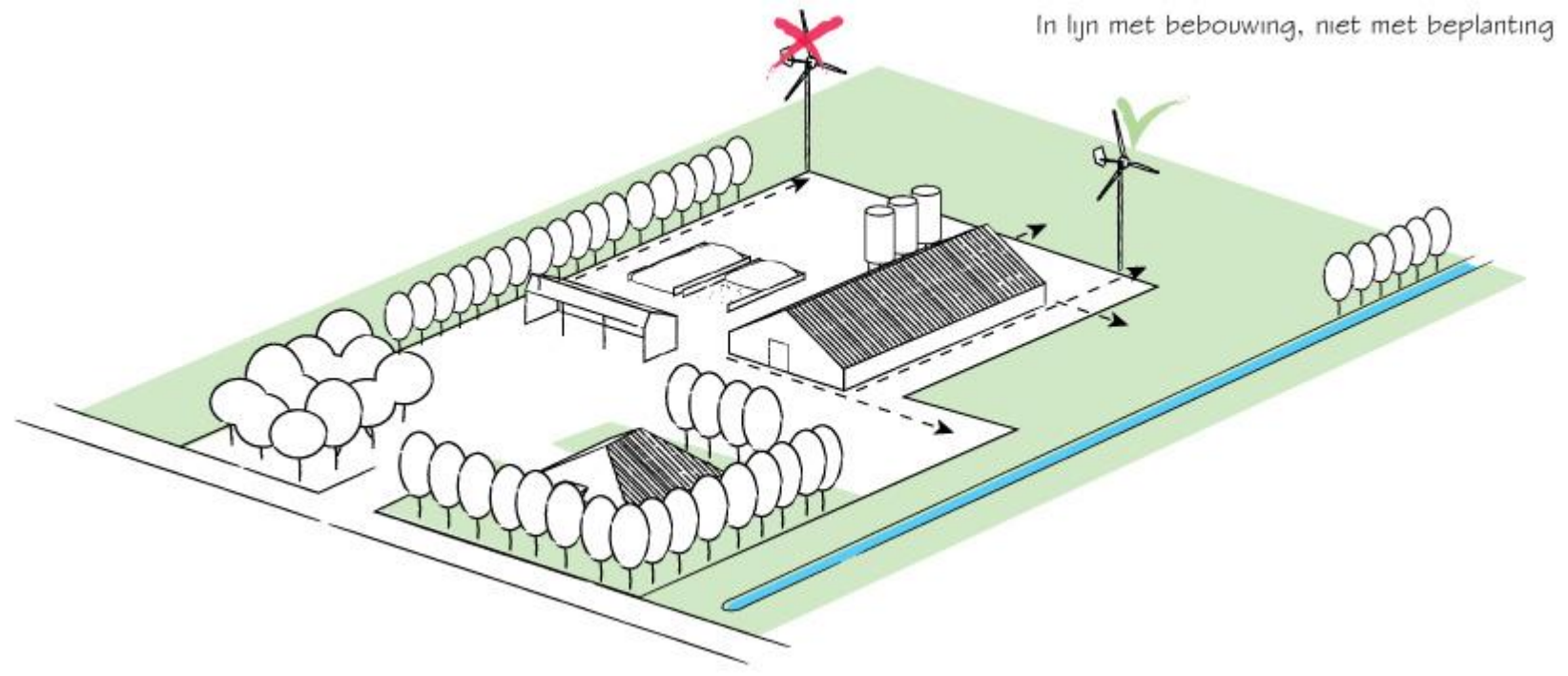
Plaatsing op ondergeschikte locatie t.o.v. woonhuis/voorerf

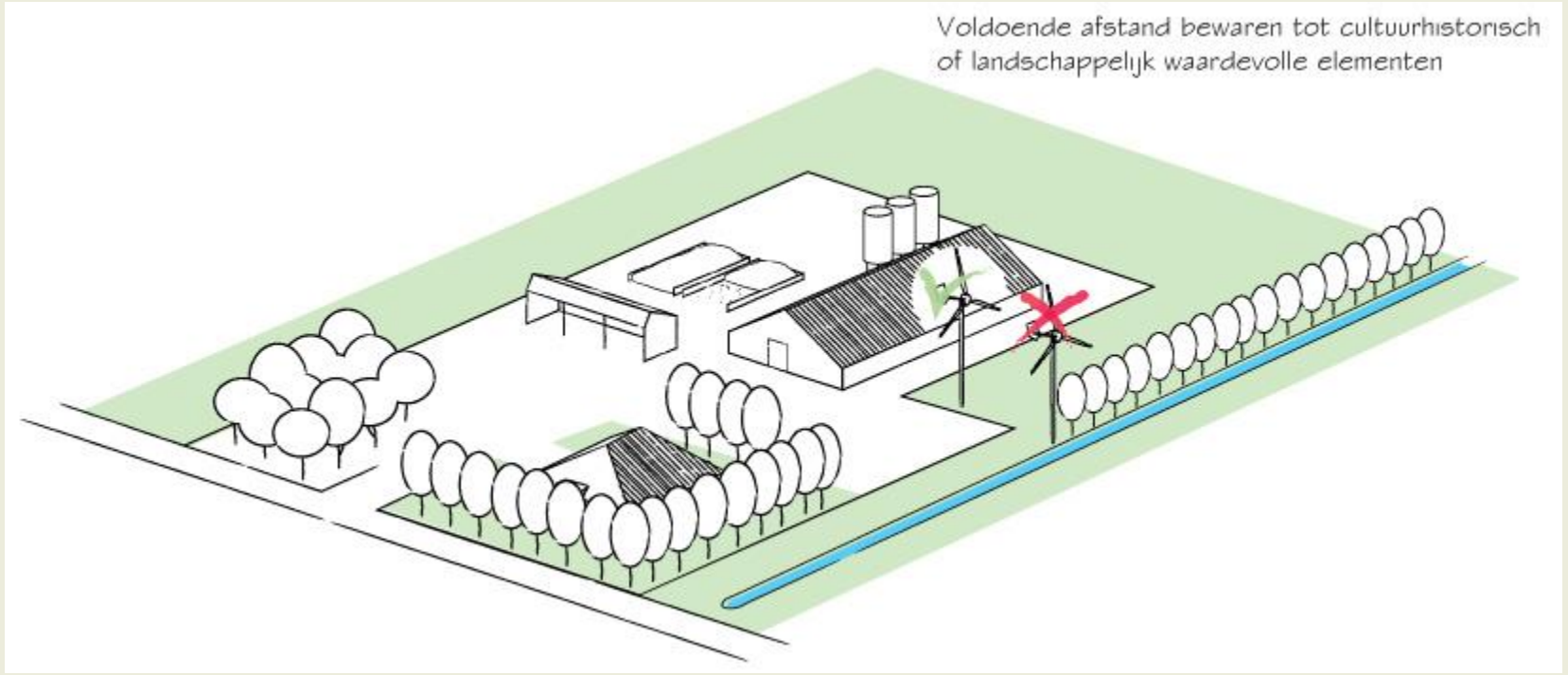
In de nabijheid van bebouwing, max 30m. afstand (twee keer masthoogte)

In relatie tot bebouwing van soortgelijke schaal

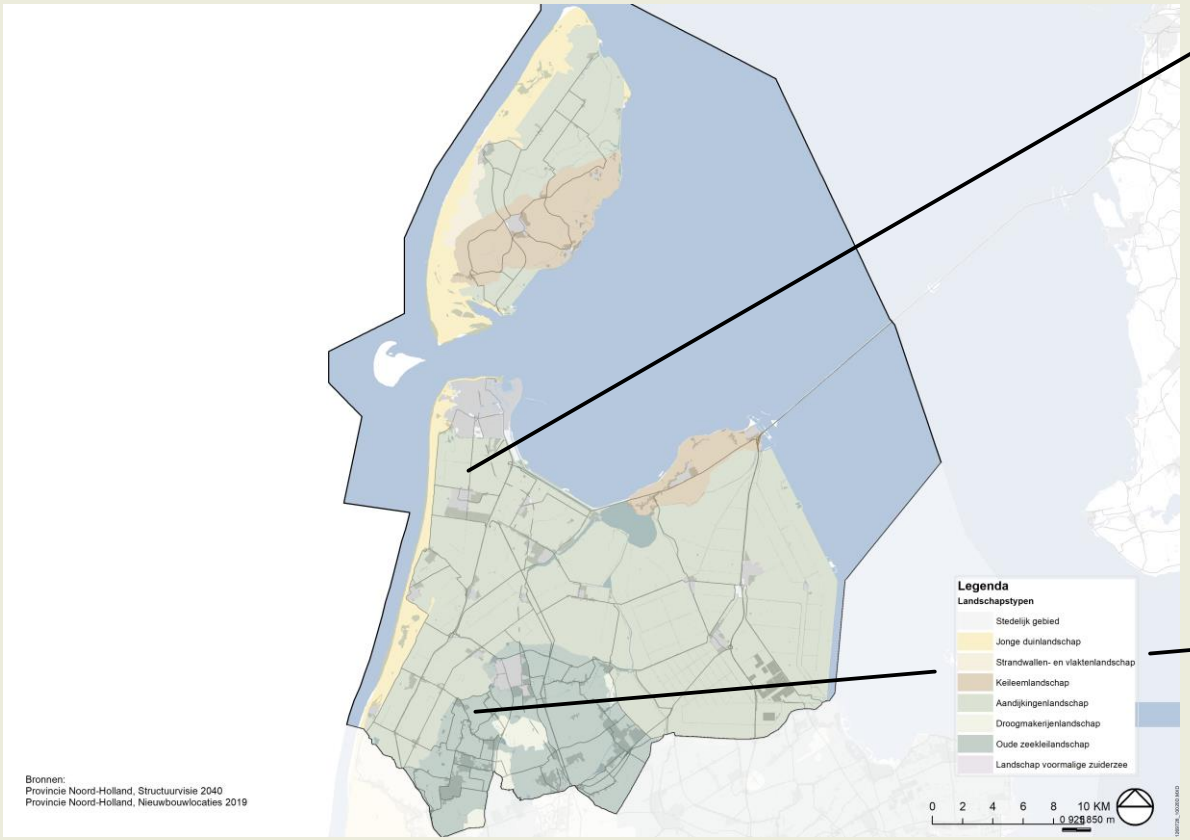
Bewaar afstand tot historisch of landschappelijk waardevolle structuren

Hoofdstuk 5:
Voorbeeld visualisaties

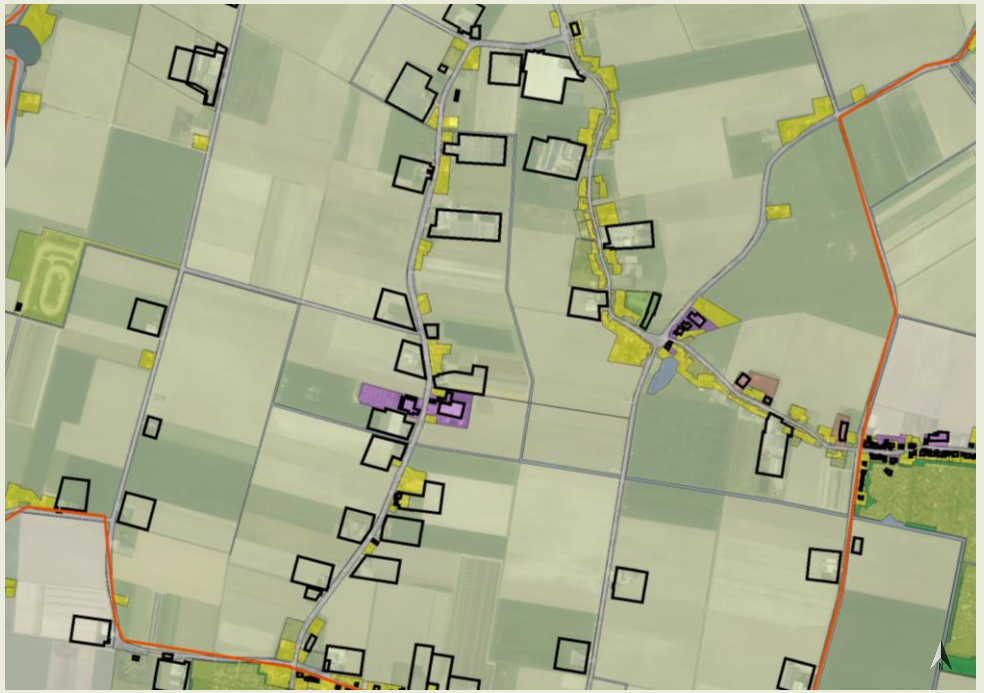
Binnen de deelregio Kop van Noord-Holland zijn twee voorbeeldgebieden gekozen om het visueel-ruimtelijke effect van de microturbines te onderzoeken. De voorbeeldgebieden bestaan uit:

1 het rationeel verkavelde aandijkingenlandschap
2 het oude zeekleilandschap met een organisch wegenpatroon

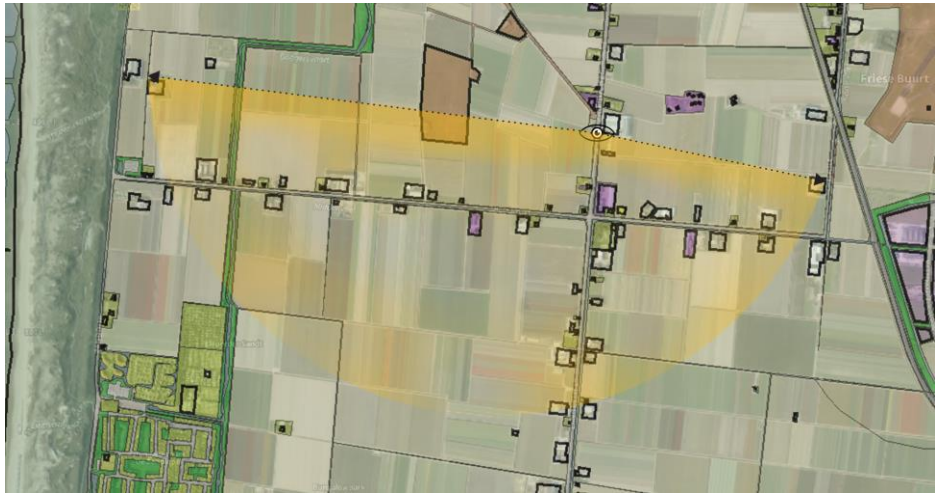

1

2

NOORD-HOLLANDSE ENERGIE REGIO

Voorbeeldgebied 1 rationeel aandijkingenlandschap
Voorbeeld visualisatie bij een theoretische benutting van alle potentiële bouwvlakken voor een microturbine

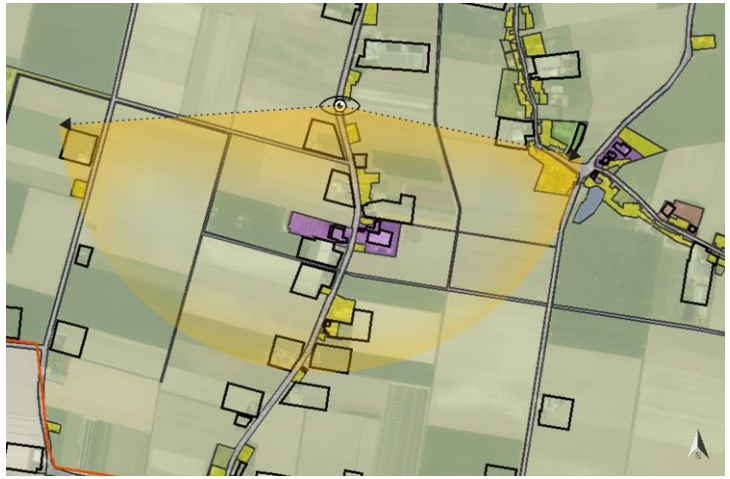
Zicht op een oost-west weg gerichte weg,
dwars op de Duinrandzone

Zicht langs de weg met meerdere microturbines

Microturbines in de verte vallen in het zicht weg achter de haag

NOORD-HOLLANDSE ENERGIE REGIO

Voorbeeldgebied 2 oude zeekleilandschap
Voorbeeld visualisatie bij een theoretische benutting van alle potentiële bouwvlakken voor een microturbine

Microturbines in de verte vallen in het zicht deels weg tegen de beplanting aan de horizon

Voorbeeld visualisatie langs de weg bij een theoretische benutting van alle potentiële bouwvlakken voor een microturbine

Zicht over het agrarisch gebied met microturbines bij de boerderijen

Bijlage 1

Naast de ruimtelijke plaatsingscriteria dient u tevens rekening te houden met technische plaatsingscriteria en overige randvoorwaarden, zoals in deze bijlage vermeld.

Technische plaatsingscriteria

De afstand van een kleine windturbine tot:

a. een andere kleine windturbine bedraagt niet minder dan drie keer de rotordiameter;
b. gasinfrastructuur bedraagt niet minder dan 25,00 m, tenzij de leidingbeheerder instemt met een kortere afstand;
c. hoogspanningsinfrastructuur bedraagt niet minder dan de maximale werpafstand bij twee keer het nominaal toerental van de kleine windturbine (HAT-type), tenzij de netbeheerder instemt met een kortere afstand;
d. de meest nabijgelegen gevoelige bestemming bedraagt niet minder dan vier maal de ashoogte van de windturbine;
e. openbaar gebied is zodanig dat de wieken of de constructie van de kleine windturbine niet overhangt boven openbaar gebied.

Randvoorwaarden wet- en regelgeving

De gemeente kan nadere eisen stellen aan de plaats, omvang en het gebruik van de kleine windturbine ten behoeve van:

a. de bezonningsituatie;
b. lichttoetreding in nabijgelegen bebouwing;
c. zichtlijnen of visuele hinder;
d. het voorkomen van slagschaduw;
e. risico's voor gevoelige of kwetsbare objecten;
f. geluidshinder;
g. de mogelijkheid tot voortzetting dan wel uitbreiding van een bestaand bedrijf.

Colofon

Handreiking Microturbines

30 juni 2021

Bronnen:
- Evaluatie beleid kleine windturbines Provincie Groningen, Sweco 2019
- Notitie kleine windturbines in Fryslân, Hûsenhiem, 2020
- Noord-Hollands perspectief op de regionale energiestrategieën, Provincie Noord-Holland, februari 2020
- Omgevingsverordening, Provincie Noord-Holland, november 2020

TAUW:
Ellen Wilms, Johnny Boers, Kathrin Merkelbach

In samenwerking met de werkgroep Kop van Noord-Holland:
Gemeente Schagen, Gemeente Den Helder Gemeente Hollands Kroon, Provincie Noord-Holland, Mooi Noord-Holland, Liander en LTO

Gemeente Texel

.txl

Motie

Raad	16-02-2022
6 Samen beleven en bewegen	
Portefeuillehouder	R. van de Belt
Zaaknummer	3052788

Kunstwerk Stenenplaats

Om de cultuur-historische plek 'onder de pomp' te markeren

Toelichting

Bij de herinrichting van de Stenenplaats is de bestaande pomp verwijderd.
Dit is gebeurd na overleg met de Dorpscommissie en de omwonenden, zo blijkt uit het persbericht 'Stenenplaats wordt heringericht, waterpomp keert niet terug'.

Uit de reacties van vele inwoners van Texel blijkt dat de pomp weliswaar geen monument was, maar wel emotioneel monumentwaardig lijkt te zijn.

Dit is al de tweede keer dat de pomp op de Stenenplaats tegen de zin van de inwoners is verwijderd. In 1990 is er toen een andere pomp teruggeplaatst. Blijkbaar hechtte (en hecht) men sterk aan een pomp op die plek.
De plek en pomp zijn ook cultuurhistorisch bekend van de Cartoons van de Twee Paardjes en de verhaaltjes van Onder de Pomp.

Het CDA vindt respect voor de cultuurhistorie en geschiedenis belangrijk.

Vandaar deze motie.

Spreekt uit

Dat, vanwege de verwijdering van de pomp, het passend is om voor de Stenenplaats een monumentaal kunstwerk te laten maken en plaatsen in de sfeer van een waterpomp en bij voorkeur werkend als watertappunt en passend bij deze cultuurhistorische plek en geschiedenis.

Roept het college op

de voorbereiding van een kunstopdracht op/nabij de plek waar voorheen de pomp van de Stenenplaats stond te starten in analogie met de [1] Percentageregeling kunst in de openbare ruimte Texel 2021.
De kosten (€ 8.300, eveneens in analogie met de percentageregeling) kunnen gedekt worden door een uitname uit de Algemene Reserve.

[1] De Percentageregeling kunst in de openbare ruimte Texel 2021 is niet van toepassing, o.a. omdat het krediet van de herinrichting al was verstrekt voordat de regeling in werking trad.

Post voor de gemeenteraad

De gemeenteraad ontvangt regelmatig post. Dat kan een (papieren) brief zijn of een e-mail.
In principe is alle post aan de gemeenteraad openbaar. Maar er zijn ook regels om de privacy van mensen te beschermen. Dit vraagt dus om een goede aanpak.
Hieronder staat beschreven hoe we omgaan met post voor de gemeenteraad.

Wat voor post ontvangt de gemeenteraad?

De gemeenteraad krijgt brieven, e-mails, uitnodigingen, rapporten en documenten die speciaal naar de raad gestuurd zijn. Soms krijgt de raad ook brieven, e-mails, rapporten en documenten die aan iemand anders gericht zijn. Deze post ontvangt de gemeenteraad dan in kopie. Dat houdt in dat de raad de informatie kan lezen of bekijken, maar dat er verder geen (re)actie wordt verwacht.
Post aan de gemeenteraad kan afkomstig zijn van burgers, bedrijven, verenigingen en van andere organisaties.

Met uitzondering van de nieuwsbrieven, is de post aan de gemeenteraad te vinden in het overzicht "Brieven aan de raad".

Anonieme post

Anonieme post is post waarvan niet duidelijk is van wie die komt, omdat dat niet in de brief of e-mail staat. Als niet bekend is van wie bepaalde informatie is, dan kan niet gecontroleerd of deze informatie juist is. Daarom wordt anonieme post niet verspreid en ook niet op de website gezet.

Wat gebeurt er met de post?

Post voor de gemeenteraad kan zowel bij de gemeente als bij de griffie(r) binnenkomen.
Na binnenkomst wordt de post ingeschreven in het postregistratiesysteem (Mozard). Hierdoor is informatie later gemakkelijk terug te vinden.
Nadat de post is ingeschreven wordt deze binnen de organisatie verspreid: Er gaat een kopie naar de griffie, naar het college en, afhankelijk van het onderwerp, naar een inhoudelijk deskundige van de gemeente.

Niet alle post wordt overigens ingeschreven in het postregistratiesysteem. Zo worden uitnodigingen en nieuwsbrieven bijvoorbeeld alleen op de website van de gemeenteraad gezet bij 'Uitnodigingen' of 'Ingekomen nieuwsbrieven'.

Wanneer post met als kenmerk VERTROUWELIJK of GEHEIM aan de gemeenteraad wordt gestuurd, dan wordt deze NIET standaard bekendgemaakt bij college en ambtelijke organisatie. Dit gebeurt pas na overleg met de schrijver van brief of e-mail.

Ontvangstbevestiging of niet?

Iemand die een brief of e-mail stuurt aan de gemeenteraad ontvangt een ontvangstbevestiging van de griffie. Hierin wordt uitgelegd wat er met de ontvangen brief of e-mail gaat gebeuren.

Een ontvangstbevestiging wordt verstuurd bij:

- een brief of e-mail van een inwoner;
- een brief of e-mail (niet commercieel) van een bedrijf of organisatie gericht aan de gemeenteraad;
- een brief of e-mail van een charitatieve organisatie, vereniging of stichting aan de gemeenteraad.

In sommige gevallen wordt **geen** ontvangstbevestiging gestuurd:

- een motie of brief van een andere gemeente aan de gemeenteraad van Texel (tenzij er specifiek om gevraagd wordt);
- post van een 'Verbonden partij[1]' (tenzij er specifiek om wordt gevraagd);
- informatie van de Rijksoverheid;
- nieuwsbrieven van organisaties en instellingen;
- een uitnodiging.

Post vindbaar op de website

De griffie zorgt ervoor dat alle post geanonimiseerd op de website van de gemeenteraad wordt gezet. Afhankelijk van het soort, komt het terecht in één van onderstaande overzichten:

- Brieven aan de raad
- Ingekomen nieuwsbrieven
- Uitnodigingen
- Raadsinformatiebrieven
- Antwoord op raadsvragen

Afhandeling van de post

De gemeenteraad ontvangt brieven en e-mails in allerlei soorten en maten.
Al deze post wordt geanonimiseerd op de website van de gemeenteraad geplaatst. Een raads- of commissielid kan de originele stukken opvragen bij de griffie.
Daarnaast wordt maandelijks het overzicht van ingekomen brieven en e-mails onder de aandacht gebracht tijdens een commissievergadering.
Het is aan individuele raadsleden of raadsfracties wat zij met de aangeboden informatie doen. In ieder geval lezen ze alles en nemen het mee in hun afwegingen bij besluitvorming.

Post voor behandeling bij college

Bij sommige post is een reactie of advies van het college nodig. Bijvoorbeeld wanneer inhoudelijke vragen gesteld worden of wanneer het gaat om zienswijzen in een bestemmingsplanprocedure.
De griffie geeft deze post dan door aan het college. Het college is namelijk verantwoordelijk voor de uitvoering van beleid. Op een later moment worden raad en commissie geïnformeerd over de reactie van het college: via een nota van zienswijze die in de raad wordt behandeld of via een kopie van de reactie die het college aan de briefschrijver heeft gestuurd.

Ter bespreking op de agenda van de commissie

Een fractie, een raadslid of een commissielid kan de griffie vragen om een brief of e-mail op de agenda van een raadscommissie te zetten. Dit houdt in dat de brief wordt besproken tijdens een commissievergadering. Bij dit verzoek wordt ook de reden benoemd waarom de brief op de agenda wordt gezet. Zo kunnen de andere commissieleden en het college zich ook voorbereiden.
Daarnaast is er elke commissieronde het agendapunt "Overzicht brieven aan de raad, Raadsinformatiebrieven en de Lange Termijn Planning. Dit agendapunt is informatief bedoeld.

Wanneer een brief of e-mail op de agenda van een raadscommissie wordt geplaatst neemt de griffie contact op met de schrijver. Hij/zij wordt geïnformeerd over de commissievergadering, zodat hij/zij de keuze heeft om daarbij aanwezig te zijn. Door aanwezig te zijn tijdens de commissievergadering kan nog een nadere korte toelichting worden gegeven en kunnen eventuele vragen van de commissieleden worden beantwoord.

Specifiek bij brieven met een actueel onderwerp

Wanneer de griffie een brief of e-mail ontvangt over een actueel onderwerp, wat op een al gepubliceerde agenda staat bij raad of commissie, dan wordt deze informatie actief per e-mail verspreid aan raad, commissie en college. Verder zorgt de griffie ervoor dat de (geanonimiseerde) brief zo snel mogelijk bij het betreffende agendapunt van de digitale vergaderstukken wordt geplaatst.

[1] Verbonden Partij – een organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Meestal worden verbonden partijen opgericht om gezamenlijk een (wettelijke) taak uit te voeren.

Dat geldt ook voor de beantwoording van vragen. Ook deze wordt bij het agendapunt geplaatst door de griffie.
Zo wordt ervoor gezorgd dat alle relevante informatie geordend beschikbaar is bij de behandeling van een onderwerp.

Privacy en bescherming van persoonsgegevens

De bescherming van natuurlijke personen[2] bij de verwerking van persoonsgegevens is een grondrecht en het is bij wet verboden om bepaalde zaken openbaar te publiceren. Vanwege de openbaarheid van informatie aan de raad moet de griffie in het bijzonder rekening houden met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming (U-AVG) voordat tot publicatie overgegaan wordt.
De AVG en de U-AVG zijn er met name op gericht om de privacy van natuurlijke personen te beschermen. Dat een inwoner een brief stuurt naar de gemeenteraad betekent niet dat deze persoon zich er ook van bewust is dat zijn gegevens openbaar gepubliceerd worden. Het vraagt van de griffie maatwerk en zorgvuldigheid om correct met deze informatie om te gaan.
De bescherming van privacy geldt overigens niet alleen voor burgers, maar geldt in zekere mate ook voor ambtenaren, politieke ambtsdragers en zakelijke contacten van de gemeente.

Om de privacy te beschermen is niet toegestaan openbaar te publiceren:

- Naam, adres, woonplaats en directe contactgegevens, zoals telefoonnummer en email-adres;
- Geboortedatum;
- Persoonsgebonden gegevens, zoals paspoortnummers en bankrekeningnummers;
- Handtekeningen en parafen van natuurlijke personen.

Daarnaast is het vanwege de AVG verboden om openbaar te publiceren:

1. Unieke identificatiegegevens, inclusief genetische gegevens of vermelding van ras of etnische afkomst;
2. godsdienst of levensovertuiging;
3. lidmaatschap van een vakbond;
4. politieke gezindheid;
5. gezondheid;
6. seksuele leven.

Wat betekent dit in de praktijk?
Brieven van inwoners worden uit voorzorg geanonimiseerd geplaatst op de website van de gemeenteraad. Een raads- of commissielid kan de originele stukken opvragen bij de griffie.
Contracten en overeenkomsten die de gemeente aangaat met derden worden geanonimiseerd in zoverre dat handtekeningen en parafen, bankgegevens, persoonsgebonden informatie of bedrijfsgevoelige informatie onleesbaar zijn gemaakt.

Politieke ambtsdragers en ambtenaren:
Bestuurders (wethouders en raadsleden) zijn publieke functionarissen. Wethouders en raadsleden hebben een bewuste keuze gemaakt om als volksvertegenwoordiger aanspreekbaar te zijn en aandacht te krijgen in de media. Dat maakt dat er voor publieke functionarissen sprake is van een verminderde bescherming van persoonsgegevens. Dat betekent dat meer gegevens vrij gepubliceerd kunnen worden dan van niet publieke personen, maar alleen voor zover het functioneel is en het werk van het raadslid of de wethouder betreft. Denk hierbij aan het vrijgeven van de naam, handtekening en voorkeur voor politieke partij.

Hoewel ambtenaren publieke functionarissen zijn, moet er een afweging gemaakt worden welke zaken wel en niet van belang zijn om openbaar te vermelden. Op het moment dat door burgers stukken aangeboden worden waarin namen en contactgegevens genoemd worden van ambtenaren worden deze gegevens verwijderd. De publicatie van de naam van de ambtenaar is niet van belang voor de strekking en inhoud van

[2] Een natuurlijk persoon is iemand, een mens van vlees en bloed, die rechten en plichten heeft.

de brief. Daarnaast kan een brief van een burger onderdeel uitmaken van het publieke en politieke debat en dit debat wordt gevoerd met het college en niet met de ambtelijke organisatie.

Onderwerp	Raad kwartaal	Datum Raad	Programma	Bron	Portefeuillehouder	Stand van zaken
Actualisatie financiële verordeningen ex artikel 212 Gemeentewet	2022-2	20220420 - 20 april 2022	1 De Gemeente Texel: voor en door bewoners	Overig	Huisman	Door de Auditcommissie is het advies gegeven aan de raad om de verordening van advies van de Auditcommissie te voorzien en nog niet te behandelen in de raad van november. In de Auditcommissie is afgesproken om een advies aan de nieuwe raad over de verordening mee te geven. Dus behandeling in april 2022.
Nota Risicomanagement	2022-2	20220420 - 20 april 2022	1 De Gemeente Texel: voor en door bewoners	Overig	Huisman	De afgelopen periode is er voorrang gegeven aan andere werkzaamheden, onder andere om te komen tot de (dubbele) rapportage met betrekking tot de Grote Projecten. Dit naast de (onvoorziene) inzet richting de Belastingdienst over de door de gemeente gedane Vennootschapsbelasting-aangiften. De Belastingdienst is gestart met de aangifte over 2016, wat voor ons langdurig overleg en aanvullend onderzoek & informatie overdracht betekend heeft. De gesprekken over de aangiftes Vennootschapsbelasting met de Belastingdienst zijn nog niet afgerond. Mede daarom verschuiving oplevering naar het 4e kwartaal 2021. Volgens afspraak met de planningscommissie wordt dit de novemberraad.
Bestemmingsplan Akenbuurt 12	2022-2	20220420 - 20 april 2022	3 Mooi en gastvrij Texel	Overig	Huisman	Bestemmingsplan is aangeleverd, maar nog niet compleet. ontbrekende stukken aangeleverd in augustus, maar nog steeds niet voldoende om verder mee te kunnen. September 2021; Er zijn opnieuw wijzigingen in het plan aangevraagd. Deze zijn beoordeeld (oktober) en zijn half oktober aangepast. Deze aangepaste versie is beoordeeld en nog niet akkoord. Opnieuw verzonden naar de opdrachtgevers in november. Collegeadvies voor inzagelegging wordt gemaakt. Als de aanpassingen akkoord zijn dan kan dit verder. Nu is de planning voor raad februari niet meer haalbaar. Dat wordt raad april 2022
MOTIE - Openbare, toegankelijke en feitelijke registratie bedden	2022-2	20220420 - 20 april 2022	3 Mooi en gastvrij Texel	Volgend uit raadsbesluit	Huisman	College zal nader onderzoek verrichten of het organisatorisch, juridisch en financieel haalbaar is om een raadpleegbare website te ontwikkelen waar van elke Texelse logiesverstrekker per adres, het daadwerkelijk aantal recreatieve bedden inzichtelijk en raadpleegbaar is gemaakt. In verband met het uitvallen van de vergadering in maart is nu het streven om in het tweede kwartaal van 2022 met een voorstel te komen.
Reparatieplan Bestemmingsplan Buitengebied vaststellen	2022-2	20220420 - 20 april 2022	3 Mooi en gastvrij Texel	Overig	Van de Belt	gestart
Beheersverordening Waddenzee en Noordzee	2022-2	20220420 - 20 april 2022	6 Samen beleven en bewegen	Overig	Van de Belt	De concept-beheersverordening wordt eerst ter consultatie aan de overlegpartners gezonden.
Ontwikkelen kerkenvisie Texel	2022-2	20220420 - 20 april 2022	6 Samen beleven en bewegen	-	Van de Belt	nog niet opgestart; planning betreft plan van aanpak.
Reconstructie fietspaden Staatsbosbeheer jaarcluster 2022	2022-2	20220420 - 20 april 2022	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Overig	Uitdehaag	De mogelijkheden voor de verschillende fietspaden die staan gepland voor het cluster 2022 worden op dit moment onderzocht, aan de hand daarvan wordt een raming gemaakt, en komen we met een voorstel naar de raad.
Woningbouwlocatie Jozefschool Den Burg	2022-2	20220420 - 20 april 2022	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Overig	Huisman	Er wordt op dit moment door een extern bureau een uitgifte- en een tenderstrategie opgesteld.

Onderwerp	Raad kwartaal	Datum Raad	Programma	Bron	Portefeuillehouder	Stand van zaken
Woningbouwlocatie Fonteinschool Den Burg	2022-2	20220420 - 20 april 2022	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Overig	Huisman	Door een extern bureau wordt op dit moment een bureau een uitgifte- en een tenderstrategie opgesteld.
Omgevingsvergunning Texel Zoo	2022-2	20220420 - 20 april 2022	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Overig	Huisman	Wachten op aanpassingen van de ruimtelijke onderbouwing
Evaluatie vergunning parkeren - incl. betalingsbereidheid	2022-2	20220420 - 20 april 2022	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Coalitieprogramma	Huisman	2021-4 wordt 2022-2 omdat we de evaluatie graag over een heel jaar (2021) willen doen.
Verordening individuele studietoeslag en individuele inkomenstoeslag gemeente Texel 2022	2022-2	20220525 - 25 mei 2022	2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	Volgend uit antwoord op raadsvraag	Van de Belt	Dit wordt begin 2022 opgepakt.
Evaluatie Preventie- en Handhavingsplan Alcohol en Drugs	2022-2	20220525 - 25 mei 2022	2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	Overig	Van de Belt	2021-4 is gewijzigd naar 2022-1 in verband met afstemming partijen. Moet gelijktijdig met het Lokaal gezondheidsbeleid worden vastgesteld.
Omgevingswet invoeren - besluit adviesrecht	2022-2	20220525 - 25 mei 2022	3 Mooi en gastvrij Texel	Overig	Van de Belt	Q2 2021 wordt Q1 2022 vanwege opschuiven datum inwerkingtreding Omgevingswet. Op 26/10 RIA over dit onderwerp (en de Omgevingswet). Op 4-11-21 opgesplitst in losse besluiten (delegatiebesluit los van het adviesrecht) en in aparte zaken gezien de aard van het besluit. In december '21 in het college akkoord bevonden. Wordt in april aan het nieuwe college voorgelegd.
Omgevingswet invoeren - Delegatiebesluit	2022-2	20220525 - 25 mei 2022	3 Mooi en gastvrij Texel	Overig	Van de Belt	Deze zaak was eerst verbonden met 2930270 (delegatiebesluit + bindend advies), is vanwege de duidelijk andere inhoud op 4-11-2021 gesplitst. Op 26/10 RIA geweest over dit onderwerp (en de Omgevingswet). In december in het college akkoord bevonden. Wordt ook weer aan het nieuwe college voorgelegd.
Omgevingswet invoeren - participatieverordening vaststellen	2022-2	20220525 - 25 mei 2022	3 Mooi en gastvrij Texel	Overig	Van de Belt	Start met burgerparticipatie (vanuit wethouder vd Belt en communicatie) met RIA in sept.-21, werksessie met raad op 8 november en algemene visie burgerparticipatie in Q1-22. In Q2-22 voorstel voor participatiebeleid en participatieverordening in kader Omgevingswet in raad.
Omgevingswet invoeren - Gevallen van buitenplanse o.p.a.'n waarvoor participatie verplicht is	2022-2	20220525 - 25 mei 2022	3 Mooi en gastvrij Texel	Overig	Van de Belt	Dit besluit betreft (een lijst van) gevallen die (in theorie) dezelfde is als de lijst bij het adviesrecht (en de vvgb die vervalt). Op 28 okt is hierover (en de Omgevingswet) een RIA geweest.
Paraplubestemmingsplan Texel	2022-2	20220525 - 25 mei 2022	3 Mooi en gastvrij Texel	Volgend uit raadsbesluit	Huisman	Offerte Rho uitstaan
Omgevingswet invoeren - Participatiebeleid over de gevallen waarin participatie verplicht is	2022-2	20220525 - 25 mei 2022	3 Mooi en gastvrij Texel	Overig	Van de Belt	De participatie is vormvrij maar juist voor die gevallen waarin participatie door de raad verplicht is gesteld, is beleid nodig. Dat beleid zal mede zijn gebaseerd op de mening van de raad rondom (burger)participatie in het algemeen. In dat kader is in oktober 21 een RIA geweest en op 8 november een werksessie met de raad. Die uitkomsten worden afgewacht.
Nieuwe Uitvoeringsregeling Subsidie schapenboeten en monumenten	2022-2	20220525 - 25 mei 2022	6 Samen beleven en bewegen	Volgend uit RIB	Van de Belt	Evaluatie subsidieregeling is uitgevoerd. RIA op 7 december 2021.
Actualisatie grondbeleid	2022-2	20220525 - 25 mei 2022	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Volgend uit antwoord op raadsvraag	Huisman	Actualisatie is opgestart.
Gebiedsontwikkeling ijsbaan	2022-2	20220622 - 22 juni 2022 (P	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Coalitieprogramma	Van de Belt	Op aangeven college uitgesteld tot kwartaal 2
Actualisatie financiële verordeningen ex artikel 213 en 213a Gemeentewet	2022-2	20220713 - 13 juli 2022	1 De Gemeente Texel: voor en door bewoners	Overig	Huisman	In overleg met de accountant wordt de verordening aangepast aan de nieuwe rechtmatigheidsverklaring die moet worden afgegeven door het college. Hier moet een afspraak raad/college voor worden gemaakt. Met de nieuwe Raad.

Onderwerp	Raad kwartaal	Datum Raad	Programma	Bron	Portefeuillehouder	Stand van zaken
Periodieke aanpassing APV en evt. uitvoeringsregelingen	2022-2	-	2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	Overig	Uitdehaag	Het gaat om periodieke aanpassingen en evt. wijzigingen i.v.m. de invoering van de Omgevingswet. Waar mogelijk worden beide wijzigingen gecombineerd in een voorstel. I.v.m. met uitstel invoering Omgevingswet (nu: 1-1-2022) is ook de planning voor het aanpassen van de APV opgeschoven naar 2022).
Evaluatie Actieplan Gezondheidsbeleid 2018-2022	2022-2	-	2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	Overig	Van de Belt	een tussenevaluatie is opgenomen in de evaluatie sociaal domein (vastgesteld door de raad op 17-1-2021)
Omgevingswet invoeren - nieuwe contracten met uitvoeringsdiensten	2022-2	-	3 Mooi en gastvrij Texel	Overig	Van de Belt	Duidelijkheid over welke regels wanneer van rijk/provincie naar de gemeenten (resp. uitvoeringsdiensten) komen ontbreekt nog. Dat bemoeilijkt het opstellen en vaststellen van een dienstenovereenkomst.
Zendmastenbeleid actualiseren	2022-2	-	3 Mooi en gastvrij Texel	Programmabegroting	Huisman	Aangezien er nog veel onduidelijkheden bestaan, zal er nu nog geen nieuw zendmastenbeleid worden gemaakt. Het zendmastenbeleid wordt doorgeschoven naar 2020. (zie RIB 13 november 2019 met zaaknummer 1771715 Antene-installaties(zendmasten)) In het Plan van Aanpak vanuit de Regio dat in september 2020 in de regionale raadscommissie wordt behandeld staat dat in 2021 het opstellen van antennebeleid wordt gestart. Er zijn op dit moment nog teveel onduidelijkheden over de impact van de uitrol van 5G en dan met name de ‘small cells’. Het zendmastenbeleid dat in samenwerking met de regio wordt voorbereid, schuift qua planning door naar Q 2 2022.
update uitvoerings- en handhavingsstrategie	2022-2	-	3 Mooi en gastvrij Texel	Overig	Uitdehaag	nog niet gestart
Exploitatieplan Onderwijshuisvesting vaststellen m.n. buitendorpen	2022-2	-	5 Toekomst voor de jeugd	Overig	Van de Belt	In Den Burg is de huisvesting op orde (OCT en OSG). In overleg met Schooltij zal dit jaar een plan gemaakt worden voor de scholen in de buitendorpen waarin in elk geval de aspecten duurzaamheid en capaciteit aan de orden zullen
Grondstoffenplan vaststellen	2022-2	-	7 Duurzaam, schoon en innovatief	Overig	Kooiman	Behandeling van het plan in de raad is verschoven van Q4-2021 naar Q2-2022. De evaluatie van het vorige grondstoffenplan is eind 2020 aan de raad verstuurd. In maart 2021 is er samen met de HVC een toelichting op de evaluatie gegeven, inclusief de mogelijke doelstellingen van het nieuwe grondstoffenplan, tijdens een RIA. Op dit moment worden de mogelijke maatregelen onderzocht. Er lijkt geen draagvlak voor het invoeren van een variabel tarief, dus wordt gezocht naar andere maatregelen.
Woningbouwlocatie Tuunen II	2022-2	-	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Overig	Van de Belt	September 2021: We lopen voor op de planning, houden 2e kwartaal aan.

Onderwerp	Raad kwartaal	Datum Raad	Programma	Bron	Portefeuillehouder	Stand van zaken
Omgevingswet invoeren - contourennota Omgevingsvisie	2022-3	20220713 - 13 juli 2022	3 Mooi en gastvrij Texel	Overig	Van de Belt	M.b.t. de omgevingsvisie: Informatie opgehaald in precorona 2019 en 2020. Contourdocument naar PO en collega's in Jan-Feb 22. Eerst duidelijkheid over participatiebeleid (participatie 'in de geest van de Omgevingswet') via RIA en raadssessie op 8 november '21 over 'burgerparticipatie'. In Q3 2022 Contourennota Omgevingsvisie, met op 18 mei een avond voor de raad over dit onderwerp.
Beschermd wonen	2022-3	-	2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	Overig	Van de Belt	Op 7-12-2020 is besloten om de invoering van het nieuwe objectieve verdeelmodel met één jaar uit te stellen naar 1 januari 2023. Dit heeft invloed op de decentralisatie van beschermd wonen, met name voor de financiële doordecentralisatie van centrumgemeenten naar lokale gemeenten. Het inhoudelijke proces loopt door. Er wordt meer ruimte genomen om de regionale uitvoeringsafspraken te maken tussen de vier gemeente. In 2022-3 nemen de individuele gemeenteraden een besluit over de middelen BW die in de voorjaarsnota/kadernota worden opgenomen.
Strategisch Uitvoeringsprogramma VTH 2023-2027	2022-3	-	3 Mooi en gastvrij Texel	-	Uitdehaag	
Aanpassing Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel.	2022-3	-	5 Toekomst voor de jeugd	Overig	Van de Belt	De VNG heeft recentelijk bekend gemaakt dat de eerder aangekondigde (omvangrijke) wijziging van de verordening in 2023 volgt. Derhalve volgt een voorstel in 2022 om de recente technisch-inhoudelijke wijzigingen van de verordening over te nemen. Deze worden voorgelegd in het eerstvolgende Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) met de schoolbesturen.
Wijziging verordening materiële financiële gelijkstelling	2022-3	-	5 Toekomst voor de jeugd	Overig	Van de Belt	Is gestart. Vanaf Q3 wordt het Lokaal Onderwijsbeleid in samenwerking met de schoolbesturern geëvalueerd en in overeenstemming gebracht met het nieuwe GOAB-
Herijken subsidiebeleid met oog voor verenigingsondersteuner	2022-3	-	6 Samen beleven en bewegen	Coalitieprogramma	Van de Belt	Dit is onderdeel van de uitvoering van het Lokaal Sportakkoord.
Evaluatie - Delegatiebesluit en beleidregels uithangen bijzondere vlaggen	2022-4	20221026 - 26 okt 2022	1 De Gemeente Texel: voor en door bewoners	Overig	Uitdehaag	Verzoeken worden nu door het college afgehandeld. het overzicht wordt bijgewerkt voor
De nieuwe Omgevingswet invoeren - nieuwe Omgevingsvisie vaststellen	2022-4	20221026 - 26 okt 2022	3 Mooi en gastvrij Texel	Programmabegroting	Van de Belt	In april 2017 is de organisatie gestart met het project 'anticiperen op de invoering Omgevingswet'. De kadernota voor het onderdeel 'Omgevingsvisie' is vastgesteld door de raad op 27 februari 2019. Het interactieve participatie proces is gestart in het 3e kwartaal van 2019 en afgerond in het 2e kwartaal van 2020. In april 2021 is besloten de omgevingsvisie een jaar uit te stellen. Na de verkiezingen kan dan in 2022 de Omgevingsvisie door de nieuwe raad weer opgepakt worden. Dan ligt er ook een vastgesteld Contourendocument met de kaders.
Schapenboetenbeleid	2022-4	20221215 - 15 dec 2022	6 Samen beleven en bewegen	Volgend uit RIB	Van de Belt	Enquête schapenboeten en evaluatie monumentensubsidie uitgevoerd. RIA op 7 december 2021. Nadere uitwerking onderzoeksresultaten.
Nota Reserves en Voorzieningen 2022 opstellen	2022-4	-	1 De Gemeente Texel: voor en door bewoners	Overig	Huisman	nog niet gestart

Onderwerp	Raad kwartaal	Datum Raad	Programma	Bron	Portefeuillehouder	Stand van zaken
Actualiseren van het Dorpshuizenbeleid	2022-4	-	2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	Programmabegroting	Van de Belt	Het dorpshuizenbeleid zal zich voornamelijk richten op 3 aspecten nl, ‘maatschappelijke ondersteuning en meedoen’, ‘vastgoed van dorpshuizen’ en ‘relatiebeheer dorpscommissies – gemeenten’. Het eerste onderdeel valt onder het 'Uitvoeringsprogramma Maatschappelijke ondersteuning en meedoen 2022-2023'. Waarin een pilot wordt voorgesteld met in elk geval 1 dorpscommissie en dorpshuis. De ervaringen en opbrengsten hieruit worden opgenomen in het integrale dorpshuizenbeleid. De planning is dat dit in het 4e kwartaal van 2022 naar de raad komt.
Evaluatie van pilotjaar Praktijkplaats Texel (sept 2021- sept 2022)	2022-4	-	5 Toekomst voor de jeugd	Volgend uit raadsbesluit	Van de Belt	
Aanbieden notitie over Rioolheffing	2022-4	-	7 Duurzaam, schoon en innovatief	Overig	Huisman	Uitgesteld tot eind 2022 ivm Covid-19 in relatie tot het ondernemerschap en nieuwe modelverordening VNG met andere heffingsgrondslagen.
Evaluatie beheer en exploitatie TXL Sporthal	2023-2	-	6 Samen beleven en bewegen	Volgend uit antwoord op raadsvraag	Van de Belt	
Evaluatie Huisvestingsverordening 2020 in 1e kwartaal 2023	2023-2	-	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Overig	Huisman	
Tentoonstellingsruimte archeologie Den Burg realiseren	2023-4	2023 – 4e kwartaal	6 Samen beleven en bewegen	Coalitieprogramma	Van de Belt	RIB verzonden 2021-2 waarin tentoonstellingsruimte gekoppeld is aan 2de fase Groeneplaats project. datum vervolg onbekend.
Plan voor hybride werken en de gevolgen voor dienstverlening en beschikbaarheid gemeentehuis	-	-	1 De Gemeente Texel: voor en door bewoners	Volgend uit antwoord op raadsvraag	Uitdehaag	
Plan van aanpak Parkeerterreinen Strandslagen	-	-	3 Mooi en gastvrij Texel	Volgend uit RIB	Uitdehaag	
Verzoek om financiële ruimte voor nieuwe uitvoeringsregeling ‘Eenmalige subsidie sport’	-	-	6 Samen beleven en bewegen	Volgend uit antwoord op raadsvraag	Van de Belt	
Omgevingsvergunning zonnepanelen op waterbasin Schorreweg 12	-	-	7 Duurzaam, schoon en innovatief	Overig	Huisman	Plan gaat waarschijnlijk niet door omdat Liander de stroom niet kan afvoeren. Tenzij de aanvrager 1 miljoen betaalt. Wordt waarschijnlijk binnenkort ingetrokken. Volgend jaar weer?
MOTIE - Voors- en tegens verruiming woningsplitsing in kaart brengen	-	-	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Motie	Huisman	
Evaluatie Parkeer- en verkeerscirculatieplan De Koog	-	-	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Volgend uit raadsbesluit	Huisman	
verklaring van geen bedenking 3 woningen aan de Joan Hodsonstraat	N.v.t.	-	3 Mooi en gastvrij Texel	Overig	Huisman	De aanvraag is volledig en de ontwerp omgevingsvergunning is gemaakt. Een verklaring van geen bedenkingen nog noodzakelijk. Deze komt nu in de gemeenteraad om een verklaring van geen bedenkingen in ontwerp ter inzage te leggen. We stellen voor dat als er geen zienswijzen tegen de ontwerpverklaring wordt ingediend deze niet meer terug hoeft naar de raad voor vaststelling (apart beslispunt, raad 10 november 2021).
Fietsparkeren	N.v.t.	-	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Overig	Uitdehaag	Voorbereidende werkzaamheden zijn gestart.
Meer voorzieningen opladen E-bikes realiseren	N.v.t.	-	8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Coalitieprogramma	Kooiman	Oplaadpunten zullen vooral in overleg met de toeristische sector worden gerealiseerd. Kan ook worden meegenomen in de aanpak van fietspaden.